

විනය පිටක සෙහි

පළමුවන ග්‍රන්ථය

පාරාජික පාලි

ලඬකා බෞද්ධ මණ්ඩලයේ ආගමනයෙන්
ශ්‍රී ලඬකා විද්‍යාදය විශ්වවිද්‍යාලයේ පුස්තකාලසාධකාදී

පණ්ඩිත

වේරගොඩ අමරමොලි ස්ථවිරයන් වහන්සේ
විසින් කරණ ලද

සිංහල පරිවර්තනයෙන් යුක්ත යි.

ත්‍රිපිටක පරිවර්තන සංස්කාරක මණ්ඩලය
විසින් සංශෝධනය කොට සකස් කරණ ලදී.

ලඬකාණඩුව මගින් ප්‍රකාශිත යි.

Buddha Jayanti Tripitaka Series, Volume 1.

THE FIRST BOOK IN THE

VINAYAPITAKA

PĀRĀJĪKA PĀLI

WITH THE SINHALESE TRANSLATION

BY

THE VENERABLE PANDITA

VERAGODA AMARAMOLI THERA

THE LIBRARIAN

OF

Sri Lanka Vidyodaya University
Colombo.

REVISED AND EDITED

BY

THE EDITORIAL BOARD

OF

The Tripitaka Translation Committee

PUBLISHED UNDER THE PATRONAGE

OF

THE GOVERNMENT OF CEYLON

B.E. 2503

C.E. 1959

විනයපිටකේ
පාරාජිකපාලේ

විනයපිටකයෙහි
පාරාජිකපාලිය

“තථාගතසංවේදිනො ඛම්මපීනයො ගිඤ්ඤෙ පිට්ඨො විගේවති
නො පටිච්ඡනනා.” —

“මහණෙනි තථාගතයන් වහන්සේ විසින් දෙශනා කරන ලද
බර්මය හා විනය විවෘත වූ සේ ම බබල සි. වැසුණේ නො ම බබල සි.’

(අභිගුරුතරනිකාය, නිකානිපාත - භරණ්ඩුවගෙ, 9 සූත්‍රය.)

පටුන

CONTANTS

පිටුව

සංස්කාරක නිවේදනය	...	...	...	I
ත්‍රිපිටක පරිවර්තන සංස්කාරක මණ්ඩලය	...	...	...	II
සංඥාපනය	...	...	...	III
සංකීර්ණ නිරූපණය — ABBREVIATIONS	...	...	...	VII
පාලිභෝගිය- PALI ALPHABET	...	...	...	VIII
පාරාජිකපාලි විසයසූචිය	...	...	...	XI-XVII
පෙළ හා පරිවර්තනය	...	...	...	2-641
පද්‍යානුකූලමණිකාව	...	...	...	642-661
සංඥාම	...	...	...	662-664
ගුණිපත්‍රය	...	...	...	665-667

සංස්කාරකනිවේදනය

ශ්‍රී ලංකා විද්‍යාදය විශ්වවිද්‍යාලයෙහි ප්‍රධානාචාර්යාධිකාරී පණ්ඩිත චේරගොඩ අමරමොලී නායක සභිකයන් වහන්සේ විසින් පාඨශායක සහිත ව කරන ලද සිංහල පරිවර්තනයෙන් සුකත වූ මේ පාඨකපාලිය විනයපිටකයෙහි ප්‍රථම ග්‍රන්ථය වේ. ත්‍රිපිටකපාලිය සිංහල භාෂාවට පරිවර්තනය කරවා මුද්‍රණය කරවීමෙහි ආසන්න වූ ලංකාබෞද්ධමණ්ඩලයේ අයදුම පරිදි උත්වහන්සේ විසින් පාසසිය යුතු පරිශ්‍රමයකින් නිමවන ලද පරිවර්තනය **ත්‍රිපිටකපරිවර්තනසංස්කාරකසභාවේ** සමමතය අනුව උන්වහන්සේන් - පොල්ගහවෙල විද්‍යාථෝදය පරිවේණිකපති **කෙසෙල්වතුගොඩ රතනජොති** නායක සභිකයන් වහන්සේන් - පාල්මඩුල්ලේ පුරුණ රාජමහා විහාරාධිපති **භාල්දමුවන ධම්මරක්ඛිත** සභිකයන් වහන්සේන් - මාතර ශ්‍රී සුදර්ශී පරිවේණිකපති පණ්ඩිත **කඩවැල්දව සිරිනිවාස** නායක සභිකයන් වහන්සේන් ඇතුළත් විනයග්‍රන්ථසංශෝධකමණ්ඩලය විසින් ප්‍රථමවාරයෙහි ශුඛ කරන ලදී. නැවත උත්තරිතරසංස්කාරකමණ්ඩලය විසින් එහි ආකූල නැත් තිරිකූල කිරීම් ආදියෙන් දෙවැනිවර සකස් කොට එය මුද්‍රණයට සමවන කරන ලදී.

උත්තරිතර මණ්ඩලයේ සමමතය අනුව මේ ග්‍රන්ථයේ අන්යත කාණ්ඩයේ පටන් නිසාගනියකාණ්ඩය තෙක් සිංහලපරිවර්තනය පාඨශායක සහිත ව නැවත ලියා සකස් කළ මොල්ලිගොඩ ප්‍රවචනොදය පිරිවෙණේ උප-ප්‍රධානාචාර්යාධිකාරී පණ්ඩිත **ලක්ෂ්ම ලංකානායක** සභිකයන් වහන්සේ හා ප්‍රවචනොදය පිරිවෙණහි උපාචාර්යාධිකාරී පණ්ඩිත **කාරභම්පිටිගොඩ සුමනසාර** සභිකයන් වහන්සේන් විසින් දැරූ ආයාසය විශේෂයෙන් මෙහි සදහන් කළ යුතු වේ. ඇතැම් ශෝධාපත්‍ර බැලීමෙන් හා පදනුකතමණිකා හා ශුද්ධී පත්‍රය ද සකස් කිරීමෙන් පණ්ඩිත **ගලගම ධම්මක** සභිකයෝ ද මේ අධිකාරයෙහි සහාය වූහ. මේ ග්‍රන්ථයේ මුද්‍රණය මාස කීපයකින් අවසන් වූයේ **සිංහලජාතිය මුද්‍රණාලයේ** අධිකාරී වූ **සබ්බෙගි ප්‍රමාගනිපත්‍ර සභිකයන්** මහතුන්ගේ උත්සාහයෙනි.

සමබ්‍රහ්මපරිනිෂ්ණයෙන් පසු පැවැති ප්‍රථම විනයසංඝිනිය සමග දඹදිව තෙවරක් ද, මහිඤ්ඤාමහයෙන් පසු පැවැති ථූපාරාම විනයසංඝිනිය සමග ලක්දිව තෙවරක් දැයි මෙසේ සවරක් ම සංගීත වූ විනයපිටකයෙහි ප්‍රථම ග්‍රන්ථය වන **පාඨකපාලිය** හා එහි සිංහලපරිවර්තනය **බුද්ධජයන්ති ත්‍රිපිටකග්‍රන්ථ-මාලාවේ** ද අඩක වශයෙන් ප්‍රථම ග්‍රන්ථය වේ. ත්‍රිපිටකපාලිය හා සංඝිනිකපාදිය පිළිබඳ විස්තර මීට කලින් මුද්‍රිත වූ ත්‍රිපිටකග්‍රන්ථමාලා අඩක ද දරන **මහාවග්ග-පාලි** ග්‍රන්ථයෙහි ප්‍රස්තාවනාවෙන් දන හැකි වේ.

විනයශ්මභාවිහරිත නමින් ද දන්තා ලද **පාඨකපාලිය** හා එහි සිංහල-පරිවර්තනය ශාසනසභිකයන් සදහා මෙසේ මුද්‍රණආරයෙන් ප්‍රකාශයට පැමිණවූ **ලංකා ආණ්ඩුව** හා එහි **සංස්කෘතික කටයුතු** භාර අංශයේ අධිකාරී මහතුන් ද, පරිවර්තන - සංශෝධන කාර්යයෙහි යෙදුනු මහතෙරුන් ද බෞද්ධ මහාජන-යාගේ කෘතඥතාපූර්වක සාමුවාදයට හා අග්‍රගණ්‍ය වූ ධම්මදාමය පුණ්‍යමහිමයට හිමි වන බව අනුමොදනා වශයෙන් ප්‍රකාශ කරමිනි.

පරමාහාර වජිරඤ්ණ සභික.

ත්‍රිපිටකපරිවර්තනකාරකසභාවෙහි හා
සංස්කාරකමණ්ඩලයෙහි සමපාදක.

ත්‍රිපිටකපරිවර්තනසංඝකාරකමණ්ඩලය

1. වැලිවිටියේ සෞරන නායක සථවිරයන් වහන්සේ (සභාපති),
2. පරවාහාර වජීරඤ්ඤ නායක සථවිරයන් වහන්සේ (සමපාදක),
3. කෙසෙල්වතුගොඩ රතනජෝති නායක සථවිරයන් වහන්සේ,
4. බ්‍රහ්මගොඩ ආනන්දමේත්‍රෙය නායක සථවිරයන් වහන්සේ,
5. හාල්දඬුවන ධම්මරක්ඛිත සථවිරයන් වහන්සේ,
6. අම්බලමගොඩ ධම්මකුසල සථවිරයන් වහන්සේ,
7. කඩවාද්දුව සිරිනිවාස නායක සථවිරයන් වහන්සේ,
8. පලන්තොරුවේ විමලධම්ම නායක සථවිරයන් වහන්සේ,
9. දෙහිගස්පේ පඤ්ඤසාර නායක සථවිරයන් වහන්සේ,
10. චේරගොඩ අමරමොලී නායක සථවිරයන් වහන්සේ,
11. පරවාහාර පඤ්ඤනන්ද සථවිරයන් වහන්සේ,
12. ගලගම සරණංකර සථවිරයන් වහන්සේ,
13. හැගොඩ ධම්මන්ද නායක සථවිරයන් වහන්සේ.
14. කවුකුරැන්දේ දෙවානන්ද නායක සථවිරයන් වහන්සේ,
15. ලබුගම ලඞ්කානන්ද සථවිරයන් වහන්සේ,
16. කෝදුගොඩ ඤාණාලෝක සථවිරයන් වහන්සේ,
17. අකුරැවියේ අමරවංස නායක සථවිරයන් වහන්සේ,
18. මීරිස්සේ ගුණසිරි සථවිරයන් වහන්සේ,
19. කරහම්පිටිගොඩ සුමනසාර සථවිරයන් වහන්සේ,
20. වතුගෙදර අමරසිහ සථවිරයන් වහන්සේ,
21. ඉදුරැවේ උතතරුනන්ද සථවිරයන් වහන්සේ,
22. මහිඟේ පඤ්ඤසීහ මහානායක සථවිරයන් වහන්සේ,
23. කොස්ගොඩ ධම්මවංස සථවිරයන් වහන්සේ,
24. තලල්ලේ ධම්මානන්ද සථවිරයන් වහන්සේ.

උතතපිතරසංඝකාරකමණ්ඩලය

1. පණ්ඩිත වැලිවිටියේ සෞරන නායක සථවිරයන් වහන්සේ,
2. ආවායඝී පරවාහාර වජීරඤ්ඤ නායක සථවිරයන් වහන්සේ,
3. බ්‍රහ්මගොඩ ආනන්දමේත්‍රෙය නායක සථවිරයන් වහන්සේ,
4. පණ්ඩිත ලබුගම ලඞ්කානන්ද සථවිරයන් වහන්සේ,
5. පණ්ඩිත කෝදුගොඩ ඤාණාලෝක සථවිරයන් වහන්සේ.

සංඥාපනය

විනයපිටකය:

ශ්‍රී සුගත තථාගත සම්මාසම්බුදුරජානන් වහන්සේ විසින් තමන් වහන්සේගේ ශාසනයෙහි පැවිදි වූවන්ගෙන් සකස් වූ භික්ෂු භික්ෂුණී උභතො-සංඝයාගේ කායවාක් සංවරසංවිධානය හා සංඝසුරියාවා ඵාසුචිතාරතාදි ආනිසංස පිණිස ද, සද්ධම්මසීතිය හා විනයානුග්‍රහය සඳහා ද පණවා වදාළ පන්සියඅටතිසක් පමණ වූ ශික්ෂාසමූහය ඇතුළත් විනයපිටකය ධම් (පාලි) අථ දෙශනා ප්‍රතිවේධ යන සතරින් ම ගැඹුරු ය. ත්‍රිපිටකය විභාග කළ අථිකථාවායවීරයෝ ආඥ ව්‍යවහාර පරමාඤ්චි යන ත්‍රිවිධ බුද්ධදෙශනා අතුරෙහි ආඥවිධාන බහුල කොට ඇති හෙයින් විනයපිටකය ආණාදෙසනා යයි ද, යථාපරාධ යථානුලෝම යථාධම්ම යන ත්‍රිවිධ අනුශාසනා අතුරෙහි අපරාධ (අධ්‍යාපාර) දෙමයන්ට අනුරූප වන පරිදි වදාළ ශාසන ඇති හෙයින් යථාපරාධශාසන යයි ද, සංවර - අසංවර දිට්ඨිවිනිවේදන තාමරූප පරිවේෂද යන ත්‍රිවිධ ධම්මකථා අතුරෙහි කායවාක් සංවරාදි කුදු මහත් සංවර පිළිබඳ කථා හෙයින් සංවරසංවරකථා යයි ද කිහි.

ශීල සමාධි ප්‍රඥ යන ත්‍රිවිධ කල්‍යාණයෙන් යුත් තථාගත ශාසනයෙහි ආදිකල්‍යාණ වූ ප්‍රාතිමොක්ෂ සංවරාදි අධිශීලශික්ෂාව විශේෂයෙන් සංගාභිත වූයේ විනයපිටකයෙහි ය. කෙලෙසප්‍රභාණ ක්‍රම වශයෙන් ව්‍යතික්‍රම පර්යුෂ්ඨාන අනුශය වශයෙන් පවත්නා කෙලෙසයන් අතුරෙන් කායවාක් සංවර ව්‍යති-ක්‍රමයෙන් (සීමාව ඉක්මවීමෙන්) ඇති වන කෙලෙසයන්ට ශීලය ප්‍රතිපක්ෂ බැවින් ව්‍යතික්‍රම සංකෙලය ප්‍රභාණය ද තදබල වශයෙන් දුශචරිතසංකෙලය ප්‍රභාණය ද මෙහි දැක්වේ.

මෙහි ඇතුළත් ශික්ෂාපදයන්ගේ ප්‍රඥපති, අනුප්‍රඥපති, ආපනති, අනා-පනති, නිකද්‍රකාපනති, ආපනති ජාති වගී සකකාදි විභාග පිළිබඳ ක්‍රම විසින් විවිධනය - විසෙසනය ඇති බැවින් විනය නම් වේ. තෙල විනය ප්‍රතිපත්තයන් කායවාක් සංයමයෙහි නික්මවා අවිප්‍රතිසාර ප්‍රාමොද්ධි විනය ගුණ ඵලවා පිළිවෙළින් මාගීකුශලධර්මයන්ට උපනීශ්‍රය වෙමින් අනුපාදපරිනිබ්බාණය වෙත පමුණුවන හෙයින් ද විනය නම් වේ.

මෙසෙයින් සංවරවිනය වශයෙන් වදාළ ජිතය ශාසනමාගීබ්‍රහ්මවයවීයෙහි ආදිය බැවින් ද ශාසනාවචරයන්ගේ තදනුකූලප්‍රතිපත්ති පවත්නා තෙක් ම ශාසනසීතිය වන බැවින් ද ධම්මිකය වශයෙන් දවිවිධ වූ ශාසනාශාසනය මනානාරසභිකලනයෙන් තොර කොට සංස්ථාපනය කරණු සඳහා ප්‍රථම සඛනිතිය පැවැත්වූ මහරහතුන් වහන්සේ විසින් විනය ම ප්‍රථමයෙන් සඛනායනා කොට “භාජනය, පයව්‍යාපනිපාලිය, ග්‍රන්ථය” යන අථයන්හි ව්‍යවහාර වූ “පිටක” ශබ්දය සමග යොදා විනයපිටක නාමයෙන් සමමත කරණ ලදී.

මෙහි සඛනිතිකථා, ග්‍රන්ථවිභාග, ආවායවීමන ආදිය පිළිබඳ විස්තර මහාවග්ගපාලිය පිණිස ලියන ලද ප්‍රස්තාවතාවෙන් දත යුතු.

පාඨකපාලය:

විනයෙහි එන ශික්ෂාපදසමූහය ප්‍රධාන වශයෙන් පාලි නම් වේ. එය මානිකා, උභතොවිභඛා, උභතොබ්බක යයි තෙවැදූරුම් වෙයි. එහි මානිකා නම් භික්ෂු භික්ෂුණීන් සඳහා පැණවූ ශික්ෂාපද සූත්‍ර පාඨයෝ ය. එය බුද්ධිකාලයෙහි ම පාමොක් උදෙසීම වශයෙන් සංගාභිත ව පානිමොක්ක, මානිකා, උභය මානිකා නමින් පැවැත්තේ ය.

ආදිබ්‍රහ්මවරියකසීලයට අයත් ඒ ශික්ෂාපද නිදන වස්තු පුද්ගල පද-භාජනීය වශයෙන් පාමොක් උදෙසන නියායෙන් ම භික්ෂුවිභවන භික්ෂුණී-විභවන වශයෙන් සංවිධිත විය. යළි එදෙක එක් කොට උභතොවිභඛා යයි ව්‍යවහාර විය. පබ්බතා උපසම්පදා උපොසථ වස්සුපනාසිකාදිය හා වන්-පිළිවෙත් සංඝස්කම්මාදිය පිළිබඳ අනුඤ්ඤාන වසයෙන් පැණවූ ආභිසංඝාචාරික ශික්ෂාපද නිදනකථාදිය සමග බ්‍රහ්ම නාමයෙන් සංවිධිත විය.

ග්‍රන්ථවිභාගයෙහි මහණ මෙහෙණන් සඳහා පාමොක් වසයෙන් පැණවූ සියලු ශික්ෂාපද පාඨකපාල, පාචනනියපාල දෙකේ ඇතුළත් කරණ ලදී. බ්‍රහ්ම පාලිය මහාවග්ගපාල, චූළචග්ගපාල දෙකේ අන්තර්ගත විය. මේ ග්‍රන්ථ සතරෙහි ඇතුළත් ප්‍රඥාන අනුඤ්ඤාන ශික්ෂාපද හා පදභාජනීයාදිය පිළිබඳ නානා නයින් නිපුණ සාරාංශ කථනය පටිචාරපාලියෙහි නිර්දේශ කරණ ලදී.

මෙසෙයින් විභක්ත ව පෙරපරපරාවෙහි පැවැති විනයපාලියෙහි ප්‍රථම ග්‍රන්ථය වූ පාඨකපාලියෙහි භික්ෂුන් සඳහා පණවන ලද ශික්ෂාවම් දෙසිය සත්විස්සෙන් සතරපරිජ්, නෙළෙස් සහවෙසෙස්, දෙ අනියන, තිස් නිසාගි-පවිති ය යි කාණ්ඩ සතරකට බෙදූ ශික්ෂාපද එකුත්පණසෙක් නිදන පුද්ගල වස්තු පදභාජනීය විනිතවත්‍ර සහිත ව දැක්වෙන්නේ ය. මෙයින් පාඨක සික්ඛාපද ප්‍රධාන කොට ගෙණ ග්‍රන්ථය ද පාඨකපාලිය යයි නම් කරණ ලදී.

එහි ශික්ෂාපදයෝ බුද්ධිභාෂිත වෙති. නිදන කථාදිය හා ගාථා උපාලි මහරහතුන් වහන්සේ විසින් නිර්දේශිත ය. විනිතවත්‍ර බුදුරජානන් වහන්සේ විසින් ම ඒ ඒ ශික්ෂාපද පිළිබඳ ඇවැත් වන නො වන පරිදි නිශ්චය කොට වදල සැටි ඇතුළත් කොට සංවිධිතකාරක මහරහතුන් විසින් විනයධරයන්ට ආදර්ශී වශයෙන් දක්වන ලද බුද්ධිකාලීන කථාවස්තු වෙති. ග්‍රන්ථාරම්භයෙහි එන චෙරඤ්ඤානාණ්ඩයෙහි දැක්වෙන්නේ අග්‍රලාභක ශාරීපුත්‍ර මහරහතුන් වහන්සේ විසින් ශාසනසම්පිතීය සඳහා භික්ෂුන්ට පාමොක් උදෙසීම හා ශික්ෂා පැණවීම පිණිස බුදුරජානන් වහන්සේට ආයාචනා කිරීමේ ප්‍රවෘත්ති ය යි. විනයෙහි බාහිරනිදනය වසයෙන් දැක්වෙන මේ ආයාචනය සියලු ම විනයප්‍රඥපත්ති පිළිබඳ මුළු නිදනය යි.

විනයශික්ෂා පැණවීම:

බුදුරජානන් වහන්සේ චෙරඤ්ඤාවෙහි විසූ වස බුද්ධිකාලයෙන් දෙළොස්වන වස ය. එකල භික්ෂුසංඝයා කෙරෙහි ශාසනානුලෝම නොවූ කිසිදු පැවැත්මක් අර්බුදයක් නොවූයේ ම ය. නථාගත බුදුවරු ලෙඩක් නැති කල බෙහෙත් නොකිසින වෙදන් මෙන් කරුණක් නැති කල ශික්ෂා නො පණවති

එබැවින් “නථාගනයෝ ම ශික්ෂා පාණ්ඩිතං කල් දනිති. එතෙක් ඉවහවු”යි සාරිසුන් තෙරණුවන්ට වදාර ඉන් හවුරුදු අටක් ගිය නැත, බුද්ධියෙන් විසිවස් වූ කල, පළමුපරිජිකාපදය පාණ්ඩු සේක. මෙයට වහු වූයේ එකල උපසම්පදාවෙන් අටවස් ඇති ශ්‍රද්ධාශීල සම්පන්න වූ සුද්දිනන තෙරණුවන් මවුපියන්ගේ බලවත් ආයාචනයෙන් සන්තාන (කුලටංශ) ප්‍රවාතනිය පිණිස බිජයක් (-පුතකු) ඇති කිරීම සඳහා පෙරලුව සමග මෙවුන්දම් සෙවීම යි.

සමෛධියෙන් විසිවසක් වන තෙක් නිමිල ව පැවැති සඵලශාසනයෙහි ප්‍රථම වරට සුද්දිනන විසින් ඇති කළ, දෙවියන් සහිත බෞද්ධලෝකයාගේ සංවේගයට හෙතු වූ, මේ අර්බුදය මුල් කරැණු කොට ගෙන නථාගනයන් වහන්සේ විසින් “යො පන භික්ඛු මෙට්ඨං ධම්මං පතිසෙවෙය්‍ය, පාරුජකො භොති අසංවාසො”යි මෙමුද්‍රාචරිතිය සඳහා භික්ෂුන්ට මේ ශික්ෂාපදය පාණ්ඩු සේක. මෙය විනයෙහි ප්‍රථම ගරු ශික්ෂාප්‍රඥප්තිය යි.

“උපසපන් වීමෙන් භික්ෂුභාවයට පැමිණි යම් මහණෙක් මෙවුන්දම් සෙවුනේ නම් හෙතෙම පාරුජක (භික්ෂුභාවයෙන් සම්පූර්ණයෙන් වූවකු වන හෙයින් පැරදුනේ) වෙයි. සෙසු භික්ෂුන් හා සමානවාස නැත්තේ (එයට සුදුසු නොවූයේ) වේ” යයි නථාගනයන් වහන්සේ මූලප්‍රඥප්ති වශයෙන් මෙසේ පාණ්ඩු මෙමුද්‍රාපාරුජකශික්ෂාපදය මෙමුද්‍රාසංවාදයෙහි ඇලුනු අසංයමිත්ට කිසිදු අවකාශයක් නොකඩා පැමිණි වහු අනුව අනුප්‍රඥප්ති දෙකකින් (නැවත දෙවරක් පාණ්ඩිමෙන්) දැඩි කොට වදාළහ.

මෙසෙයින් දැඩිකෘත වූ සම්පූර්ණ ශික්ෂාපදය පිළිබඳ පදවිභාගයෙහි දැක්වෙන ක්‍රම වශයෙන් මේ ශික්ෂාපදව්‍යාපිකුමයෙන් පරිජ්ඣාවැත්වන ආකාරයෝ සතළොස් දහස් දෙසිය අසූවක් පමණ වෙති. එහි විහාර අභිකම්පානුසාරයෙන් විසො දන සූත්‍ර.

මෙවුන්දම් පරිජය මෙන් ම මහණහු භික්ෂුභාවයෙන් හෙළා ලන අදහනා-දනය, මනුස්සවිග්ගහය (මිනිස් සිරුරක් දිවියෙන් තොර කිරීම), උත්තරි-මනුස්සධම්ම (නොලත් ධ්‍යානමාහි ආදි ආයතීධම් ලත් සේ හඟවා) ආරෝචනය කිරීම යන කරැණු විෂය කොට පාණ්ඩු ශික්ෂාපද සමග “නත්‍රිමෙ වත්තාරො පාරුජකා ධම්මා උද්දෙසං ආගච්ඡන්ති”යි පාමොක්හි එන සෙයින් ම පාරුජකශික්ෂාපද හා සෙසු සංඝාදිසංඝාදි ශික්ෂාපද ද පිළිවෙළින් තබා විභාග කරණ හෙයින් පාරුජිකපාළිය සුභනම්මසංග නමින් ද දන්තා ලදී.

සංඝාරණය හා පරිවර්තනය :

බුද්ධඝණනාති නිවන්තෙන් ලබන රජය මගින් පිහිටුවන ලද ශ්‍රී ලංකා බෞද්ධමණ්ඩලය විසින් විනයපිටකයෙහි ප්‍රථම ග්‍රන්ථය වූ පාරුජිකපාළිය සිංහල භාෂාවට පරිවර්තනය කිරීම සඳහා අප වෙත පවරණ ලදී.

ත්‍රිපිටක පරිවර්තනය සම්බන්ධයෙන් නිකුත් කරණ ලද නිදේශ අනුව මෙහි විරුගත ලිපි දෙමයන්ගෙන් දුෂට වූ තැන් ද ගිලිහී ගිය පදපාඨයන් ද අසථානපතිත වාක්‍යප්‍රදේශ හා පෙය්‍යාලමුඛ ද ලක්දිව පැරැණි පුස්තකොල පොත් කිහිපයක් ද සිංහල බුරුම සියම් රෝමන් අකුරෙන් මුද්‍රිත පොත් ද සසඳා බලා එහි ද නැති තැන් සංඝාරකතෙත්තාන් සමග සාකච්ඡා කොට පාල්‍යථිකපානුසාරයෙන් ගළපා පාළිය සකස් කිරීම ද එයට සිංහල ව්‍යාඛ්‍යාන කිරීම ද යථාගතියෙන් සිදු කළමහ.

මෙහි පාලිසංස්කරණය හා සිංහල පරිවර්තනය සම්බන්ධයෙන් ත්‍රිපිටක-පරිවර්තන සංස්කාරකසභාවේ උත්තරිතරමණබලයෙන් ලත් විශේෂ අනුග්‍රහය ද, මේ සංඥාපනය සකස් කිරීමට සංස්කාරකමණබලයේ සමපාදක ස්වාමීන්වරුන් වහන්සේගෙන් ලද උපකාරය ද කෘතඥතාපුජීය ව සිහිපත් කරමිනි.

අතිරේකය :

මේ ග්‍රන්ථය නියවනුවන්ට ඇතැම් ශික්ෂාපද පිළිබඳ විස්තරයෙහි අසහ්‍ය කළා සේ හැඟෙන තැන් ද දක්නට ලැබේ. එබඳු තැන්හි ප්‍රතිකූලමතස්කාරය ද ශ්‍රමණසංඥා ද හිරිඔනප් ද එළවා ගෙන සම්බුදුරජානන් වහන්සේගේ මහාකාරුණික ගුණය සිහි කෙරෙමින් උන්වහන්සේ කෙරෙහි ගෞරවයෙන් ම නියමිය යුතු. තවද, “කාමරුගයෙන් රක්ත වූවෝ අපිය නො දනිති. ධර්මය නො දනිති. රුගයට වසන වූ කල වන්නේ මහඅඳුරෙක් ම ය” යන ආදී දේශනාවන් සිහිපත් කෙරෙමින් “රුගාදි කෙලශයෝ තම් බොහෝ ආදිතව ඇත්තෝ ය. ඔවුන්ගෙන් කලීෂට වූ කල උදර පුරාමයෝ ද ප්‍රකෘති සිහින් සිහිය නොහැකි තරම් වූ නිහිත ක්‍රියාවන්හි යෙදෙති”යි දක්වන්නාක් මෙන් මහාකාරුණික වූ ශාස්ත්‍රානන් වහන්සේ ශ්‍රාවකයන් කෙරෙහි අනුකම්පාවෙන් ම ඔවුන්ගේ සංවරය පිණිස ම එබඳු කරුණු ද නො සහවා යථාමය ම වදාළ-සේකැ යි සිහිය යුතු.

මෛත්‍රීයසෙවනොපාය වශයෙන් එකල මිනිසුන් අතර පැවැති අසහ්‍ය පැවතුම් එලෙසින් හෝ එයට වැඩියෙන් හෝ අදත් ලොව ඇත. ඒ හීන වූ පැවතුම් කෙරෙහි කළකිරීමෙන් සංයතභාවයෙන් හා බ්‍රහ්මවර්ගීයෙන් උදරත්නයට පැමිණෙනු කැමැතියන්ට මේ විනයග්‍රන්ථය විශිෂ්ට වූ අනුශාසන-යෙක් ම ය. මෙය සාමාන්‍යයෙන් මානවධර්මය හා ශිෂ්ටාචාරය පිළිබඳ ඉතිහාස-යෙකි. බුද්ධිකාලින ඉන්ද්‍රියාවේ පැවැති නානාකුලවාරිත්‍රානුගත ජනසමාජයෙහි තත්ත්වය පිළිබිඹු වූ ආදාසයෙකි.

මෙසේ ගෙන සලකත් ම මේ ග්‍රන්ථය සද්වාර සද්ධර්මමාගීයෙන් ලෝකික ඥානානිවාදිත්වයට කැමැතියන්ගේ අත් පොත ද සමීපසාරද්‍රැවනිස්සරණය සදහා පිළිපත්තවුන්ගේ විමුක්තිමාගීය ද වන්නේ ය. එහෙයින් නුවණැත්තෝ මේ ග්‍රන්ථය ශාස්ත්‍රාගෞරවයෙන් හා ධර්මගෞරවයෙන් යෙදී උද්‍යුහණ ධාරණ විමර්ශනාදීන් පරිශීලනය කොට තදනුකූල පිළිවෙතින් මෙලොවහි ද ජනමානසයෙහි ද සුබභාගි ව කෙලශද්‍රව්‍යනිවෘත්තයෙන් පරමශාන්තිය පසක් කෙරෙත්වා.

චේරගොඩ අමරමොලී සඨවිර.

2503 පොසොන් පුර පසළොස්වක් දින,
1959 විඤ්ඤාදය විශ්වවිඤ්ඤාලයේ දී ය

සමෛකනනිරූපණං

ABBREVIATIONS

සි. 1.	—	‘පැළ්මඩුල්ල’ මහාවිහාර-සිහල නාලපණ්ණ පොතක.
සි. 2.	—	‘කඩවැද්දුව’ පුරාණවිහාර-නාලපණ්ණ පොතක.
මජ්ඣ.	—	මජ්ඣිමනිකාය-පොතක.
සංය.	—	සංයමක-පොතක.
සිඛු.	—	සිහලක-මුද්දිතපොතක.
PTS.	—	Pali Text Society-Parājika Pāli

THE PĀLI ALPHABET

IN SINHALESE CHARACTERS.

VOWELS

ආ ආ̄ ඉ ඉ̄ ඊ ඊ̄ උ උ̄ ඌ ඌ̄ ඍ ඍ̄

CONSONANTS

කka	ඛkha	ගga	ඝgha	ඞṇa
චca	ඡcha	ජja	ඣjha	ඤṇa
ටta	ඨtha	ඪda	ඬdha	ඨṇa
භta	ඵtha	දda	ධdha	භna
පpa	ඵpha	බba	භbha	මma
යya	රra	ලla	වva	සsa
			හha	ළla
				ආam

කka	කkā	කිki	කීkī	කුku	කූkū	කෙke	කෝkō
ඛkha	ඛkhā	ඛිkhi	ඛීkhī	ඛුkhu	ඛූkhū	ඛෙkhe	ඛෝkhō
ගga	=	=	=	=	=	=	=

Conjunct - Consonants

කකkka	කඤṇṇa	කිතva	ත්තutra	මම්mpha
කඛkkha	භහṇha	දදdda		මඞ, මඞba
කසkya	කඬṇca	ඳධ, ඩdddha		මඞmbha
කිkri	ඡ, කඡṇcha	ද්දdra		මම්mma
කචkva	ඡ, කඡṇja	ච, ච්චdva		මඞmha
කඝkgha	කඣṇjha	ධධdhva		යය, යයyya
කඞkṇha	චචtṭa	භහṇta		යහyha
ගගgga	ඬඬ, ඩ්ඬtṭha	භ්භntha		ලලlla
ගඝggha	ඞඞdda	භ්භnda		ලළlya
ග්ගra, ඞඞṇka	ඞඞdddha	භ්භndha		ලඞlha
ඞඞṇkha	භහṇṇa	භහṇna, භහṇha		චචwha
ඞඞṇga	භහṇta	පපppa		සසssa
ඞඞṇgha	භහṇtha	පඵppha		සමsma
චචcca	භඞ, ඩ්ඞda	බබbba		සමswa
චඡccha	භහṇha	බභbbha		හහhma
ඡඡjja	භහṇtṭa	බ්බbra		හචhva
ඡඞjjha	භ්භtṭha	මමmpa		ලඞlha

ආ ආ̄ ඉ ඉ̄ ඊ ඊ̄ උ උ̄ ඌ ඌ̄ ඍ ඍ̄

පාරාජිකපාළි - විසයසූචි

විසයා:

1. වෙරඤ්ජකණ්ඩො

වෙරඤ්ජනාණවාගේ	...	...	...	2 - 26
නිදානං	...	...	...	2
බුද්ධිගුණකථා	...	...	...	2
වෙරඤ්ජබ්‍රාහ්මණකථා	...	...	...	4
කොතකථා	...	...	...	10
පුබ්බෙතිවාසානුස්සතිඤ්ණං	...	...	...	10
චුතුපපාතඤ්ණං	...	...	...	12
ආසවකයඤ්ණං	...	...	...	12
වෙරඤ්ජබ්‍රාහ්මණස්ස සරණගමනං	...	...	...	14
වෙරඤ්ජායං වස්සාවාසාධිවාසනං	...	...	...	14
වෙරඤ්ජායං දුබ්භිකතිකථා	...	...	...	14
මහාමොග්ගලොභස්ස සීහනාදකථා	...	...	...	16
සාරපුත්තස්ස සිකාපඤ්ඤාතරියාවනං	...	...	...	16
වෙරඤ්ජබ්‍රාහ්මණස්ස ධම්මදෙසනා	...	...	...	24
භගවතො ජනපදවාරිකා	...	...	...	26

2. පාරාජිකකණ්ඩො

පඨමපාග්ජිකං	...	...	...	28 - 94
සුදින්නනාණවාගේ	...	...	...	28 - 48
සුදින්නස්ස පබ්බජ්ජාකථා	...	...	...	28
සුදින්නස්ස සකපිතුතිවෙසනුපසඞ්ගමනං	...	...	...	36
මානාපිතුන්නං ඛේජකයාවනං	...	...	...	38
සුදින්නස්ස පුරාණදුතිසිකාය මෙට්ඨනඛමොතිවිඤ්ඤාපනං	...	...	...	42
සහායකභිකූභි භගවතො ආරොවනං	...	...	...	42
භගවතා සිකාපදපඤ්ඤාපනං	...	...	...	44
මූලපඤ්ඤාතරි	...	...	...	48

සුදින්නනාණවාගේ නිට්ඨිතො.

මකකට්ඨවස්ථු - අඤ්ඤාතර භිකූභස්ස මකකට්ඨා මෙට්ඨනපතිසෙවනං	...	...	...	50
දුතියපඤ්ඤාතරි	...	...	...	54
සන්තනනාණවාගේ	...	...	...	54 - 80
වජ්ජපුත්තකාතං භිකූභනං මෙට්ඨනපතිසෙවනං	...	...	...	54
තතියපඤ්ඤාතරි	...	...	...	56
පදහාජනියං	...	...	...	56 - 80

සන්තනනාණවාගේ නිට්ඨිතො.

විනිතවස්ථු	...	...	...	80 - 94
------------	-----	-----	-----	---------

පඨමපාග්ජිකං සමන්තං.

දුතියපාග්ජිකං	...	...	...	94 - 150
ධනියස්ස කුම්බකාරපුත්තස්ස කුට්ඨකරණකථා	...	...	...	94
රාජහණ්ඩාවහරණකථා	...	...	...	96
සිකාපද (මූල) පඤ්ඤාතරි	...	...	...	102

ජබ්බගයිස්භික්ඛුනං රජකභණ්ඩාවහරණකථා	...	...	102
දුතියපඤ්ඤානති	...	...	104
පදභාජනියං	...	...	104
නයමානිකා	...	...	106
විනිතවදු	...	...	126 - 150

දුතියපාරාජිකං සමන්තං.

තනිය පාගජිකං	...	...	152 - 192
භගවතො වෙසාලිභික්ඛුනං අසුභකථා	...	...	152
වෙසාලිභික්ඛුනං ජීවිතවොරොපනකථා	...	...	152
ආනාපානසතිසමාධිකථා	...	...	156
තනියපාරාජිකසික්ඛාපද (මූල) පඤ්ඤානති	...	...	158
දුතියපඤ්ඤානති	...	...	158
පදභාජනියං	...	...	160
නයමානිකා	...	...	164
විනිතවදු	...	...	174 - 192

තනියපාරාජිකං සමන්තං.

චතුස්සපාරාජිකං	...	...	192 - 254
චගුමුදුනිරියභික්ඛුනං උතතරමනුස්සබ්බසමුද්වරණං	...	...	192
චතුස්සපාරාජිකසික්ඛාපද (මූල) පඤ්ඤානති	...	...	198
දුතියපඤ්ඤානති	...	...	200
පදභාජනියං	...	...	200
නයමානිකා - සුද්ධිකවාරො	...	...	204 - 224
චතතුට්ඨස්සාරකස්ස චික්ඛපෙය්‍යාලං - චතතුකාමවාරකථා	...	...	226 - 230
පච්චයපටිසංයුතචාරකථා	...	...	230 - 234
විනිතවදු	...	...	236 - 254

චතුස්සපාරාජිකං සමන්තං.

3. සංඝාදිසෙසානිකණ්ඩා

1. සුක්ඛකම්මපටිසික්ඛාපදං	...	...	256 - 292
සෙය්‍යසකවදු	...	...	256
සුක්ඛකම්මපටිසික්ඛාපද (පඨම) පඤ්ඤානති	...	...	260
දුතියපඤ්ඤානති	...	...	260
පදභාජනියං	...	...	260 - 282
විනිතවදු	...	...	282 - 292

සුක්ඛකම්මපටිසික්ඛාපදං නිවේනං.

2. කායසංඝග්ගසික්ඛාපදං	...	...	292 - 318
උද්ඝිවදු	...	...	292
සික්ඛාපදපඤ්ඤානති	...	...	294
පදභාජනියං	...	...	294 - 314
විනිතවදු	...	...	316 - 318

කායසංඝග්ග සික්ඛාපදං නිවේනං.

3. දුටුලලවාමාසිකතාපදං	...	...	...	320 - 328
උද්ග්ගවනු	...	...	...	320
සිකතාපදපඤ්ඤානති	...	...	...	320
පදභාජනියං	...	...	...	322 - 326
විනිතවනු	...	...	...	326 - 328

දුටුලලවාමාසිකතාපදං නිවේනං.

4. අනනකාමපාටිවජ්ජයාසිකතාපදං	...	...	...	330 - 338
උද්ග්ගවනු	...	...	...	330
සිකතාපදපඤ්ඤානති	...	...	...	332
පදභාජනියං	...	...	...	332 - 336
විනිතවනු	...	...	...	336 - 338

අනනකාමපාටිවජ්ජයාසිකතාපදං නිවේනං.

5. සඤ්චරිතසිකතාපදං	...	...	...	338 - 374
උද්ග්ගවනු	...	...	...	332
සිකතාපද (මුල) පඤ්ඤානති	...	...	...	348
උද්ග්ගස්ස තසිකණ්ණිකසඤ්චරිතසමාපජ්ජනං	...	...	...	344
දුතියපඤ්ඤානති	...	...	...	344
පදභාජනියං	...	...	...	346 - 372
විනිතවනු	...	...	...	372 - 374

සඤ්චරිතසිකතාපදං නිවේනං.

6. කුටිකාරසිකතාපදං	...	...	...	374 - 404
ආලවකභිකුක්කං කුටිකාරණවනු	...	...	...	374
මණ්ණිකණ්ණිකාගරාජකථා	...	...	...	378
හිමවනතවාසිආඤ්ඤාතරභිකුක්කස්ස කථා	...	...	...	380
රට්ඨපාලකථා	...	...	...	382
සිකතාපදපඤ්ඤානති	...	...	...	382
පදභාජනියං	...	...	...	382 - 404

කුටිකාරසිකතාපදං නිවේනං.

7. විහාරකාරසිකතාපදං	...	...	...	404 - 414
ජනනස්ස වනු	...	...	...	404
සිකතාපදපඤ්ඤානති	...	...	...	406
පදභාජනියං	...	...	...	406 - 414

විහාරකාරසිකතාපදං නිවේනං.

8. පඨමදුට්ඨදෙසසිකතාපදං	...	...	...	416 - 434
දබ්බමලලපුත්තස්ස සෙනාසනපඤ්ඤාපනකථා	...	...	...	416
මෙතනියභුමමජකභිකුක්කං වනු	...	...	...	420
සිකතාපදපඤ්ඤානති	...	...	...	424
පදභාජනියං	...	...	...	424 - 434

පඨමදුට්ඨදෙසසිකතාපදං නිවේනං.

9. දුතියද්වයදෙසසිකතාපදං	...	...	...	434 - 446
මෙතනියහුමමජකතිකමුතං වඤ්ඤා	...	...	...	434
සිකතාපදපඤ්ඤානති	...	...	...	436
පදහාජනියං	...	...	...	436 - 446

දුතියද්වයදෙසසිකතාපදං නිවේනිතං.

10. පසමසඤ්ඤාදෙසසිකතාපදං	...	...	...	448 - 454
දෙවදනනසං පඤ්ඤාවඤ්ඤායවනං	...	...	...	448
සිකතාපදපඤ්ඤානති	...	...	...	452
පදහාජනියං	...	...	...	452 - 454

පසමසඤ්ඤාදෙසසිකතාපදං නිවේනිතං.

11. දුතියසඤ්ඤාදෙසසිකතාපදං	...	...	...	456 - 460
දෙවදනනවඤ්ඤා	...	...	...	456
සිකතාපදපඤ්ඤානති	...	...	...	456
පදහාජනියං	...	...	...	456 - 460

දුතියසඤ්ඤාදෙසසිකතාපදං නිවේනිතං.

12. දුතියවසිකතාපදං	...	...	...	462 - 466
ජනනසං අනාවාරවඤ්ඤා	...	...	...	462
සිකතාපදපඤ්ඤානති	...	...	...	462
පදහාජනියං	...	...	...	464 - 466

දුතියවසිකතාපදං නිවේනිතං.

13. කුලදුසකසිකතාපදං	...	...	...	466 - 482
අසංජාතකසිකතාපදං අනාවාරවඤ්ඤා	...	...	...	466
සිකතාපදපඤ්ඤානති	...	...	...	476
පදහාජනියං	...	...	...	478 - 482

කුලදුසකසිකතාපදං නිවේනිතං.

තෙරසකං නිවේනිතං.

සඤ්ඤාදෙසසකතෙරසකං නිවේනිතං.

4. අනියතකතෙරසකං

1. පසමඅනියතසිකතාපදං	...	...	...	484 - 490
උද්ධමවඤ්ඤා	...	...	...	484
සිකතාපදපඤ්ඤානති	...	...	...	486
පදහාජනියං	...	...	...	486 - 490

පසමඅනියතසිකතාපදං නිවේනිතං.

2. දුතියඅනියතසිකතාපදං	...	...	...	490 - 496
උද්ධමවඤ්ඤා	...	...	...	490
සිකතාපදපඤ්ඤානති	...	...	...	492
පදහාජනියං	...	...	...	492 - 496

දුතියඅනියතසිකතාපදං නිවේනිතං.

5. නිසංගතියකණය

1. විවරවගො

1. පළමුකසිතසිකඛාපදං	...	...	...	498 - 502
ජබ්බගතියවද්දු	...	...	...	498
සිකඛාපද (මූල) පඤ්ඤානති	...	...	...	498
ආනන්දස්ස අතිරේකවිවරවද්දු	...	...	...	498
දුතියපඤ්ඤානති	...	...	...	500
පදභාජනියං	...	...	...	500 - 502

පළමුකසිතසිකඛාපදං නිවසිතං.

2. දුතියකසිතසිකඛාපදං	...	...	...	502 - 510
භික්ඛුනං සනතරුත්තරේන ජනපදවාටිකාවද්දු	...	...	...	502
සිකඛාපද (මූල) පඤ්ඤානති	...	...	...	504
දුතියපඤ්ඤානති	...	...	...	504
පදභාජනියං	...	...	...	504 - 510

දුතියකසිතසිකඛාපදං නිවසිතං.

3. තතියකසිතසිකඛාපදං	...	...	...	512 - 516
අඤ්ඤානර භික්ඛුස්ස අකාල විවරවද්දු	...	...	...	512
සිකඛාපදපඤ්ඤානති	...	...	...	512
පදභාජනියං	...	...	...	512 - 516

තතියකසිතසිකඛාපදං නිවසිතං.

4. පුරුණවිවර සිකඛාපදං	...	...	...	516 - 520
උදුසිස්ස පුරුණදුතිසිකාවද්දු	...	...	...	516
සිකඛාපදපඤ්ඤානති	...	...	...	518
පදභාජනියං	...	...	...	518 - 520

පුරුණවිවරසිකඛාපදං නිවසිතං.

5. විවරපටිගහගණ සිකඛාපදං	...	...	...	522 - 526
උදුසිස්ස උපපලවණණා භික්ඛුනියා විවරපටිගහගණවද්දු	...	...	...	522
සිකඛාපද (මූල) පඤ්ඤානති	...	...	...	524
පාරිච්චකවිවර අපපටිගහගණවද්දු	...	...	...	524
දුතියපඤ්ඤානති	...	...	...	524
පදභාජනියං	...	...	...	524 - 526

විවරපටිගහගණසිකඛාපදං නිවසිතං.

6. අඤ්ඤානකම්ඤ්ඤානතිසිකඛාපදං	...	...	...	526 - 532
උපනන්දවද්දු	...	...	...	526
සිකඛාපද (මූල) පඤ්ඤානති	...	...	...	528
නග්ගභික්ඛුනං වද්දු	...	...	...	528
දුතියපඤ්ඤානති	...	...	...	530
පදභාජනියං	...	...	...	530 - 532

අඤ්ඤානකම්ඤ්ඤානතිසිකඛාපදං නිවසිතං.

7. නතුනගිසිකකාපදං	...	...	...	532 - 534
බහුවිවර්තිකපනවත්ත	...	...	...	532
සිකකාපදපඤ්ඤානති	...	...	...	534
පදභාජනියං	...	...	...	534

නතුනගිසිකකාපදං නිවසිතං.

8. පඨමඋපකකථසිකකාපදං	...	...	...	536 - 540
උපනන්දස්ස විවර්තිකපනාපජ්ජනවත්ත	...	...	...	536
සිකකාපදපඤ්ඤානති	...	...	...	536
පදභාජනියං	...	...	...	538 - 540

පඨමඋපකකථසිකකාපදං නිවසිතං.

9. දුතියඋපකකථසිකකාපදං	...	...	...	540 - 544
උපනන්දස්ස විවර්තිකපනාපජ්ජනවත්ත	...	...	...	540
සිකකාපදපඤ්ඤානති	...	...	...	542
පදභාජනියං	...	...	...	542 - 544

දුතියඋපකකථසිකකාපදං නිවසිතං.

10. රාජසිකකාපදං	...	...	...	546 - 552
උපනන්දවත්ත	...	...	...	546
සිකකාපදපඤ්ඤානති	...	...	...	548
පදභාජනියං	...	...	...	550 - 552

රාජසිකකාපදං නිවසිතං.

විවරවග්ගො පඨමො

2. කොසියවග්ගො

1. කොසියසිකකාපදං	...	...	...	554 - 556
ජබ්බගනියවත්ත	...	...	...	554
සිකකාපදපඤ්ඤානති	...	...	...	554
පදභාජනියං	...	...	...	554 - 556

කොසියසිකකාපදං නිවසිතං.

2. සුද්ධකාලකසිකකාපදං	...	...	...	556 - 558
ජබ්බගනියවත්ත	...	...	...	556
සිකකාපදපඤ්ඤානති	...	...	...	556
පදභාජනියං	...	...	...	556 - 558

සුද්ධකාලකසිකකාපදං නිවසිතං.

3. දෙවනාගසිකකාපදං	...	...	...	558 - 560
ජබ්බගනියවත්ත	...	...	...	558
සිකකාපදපඤ්ඤානති	...	...	...	560
පදභාජනියං	...	...	...	560

දෙවනාගසිකකාපදං නිවසිතං.

4. ජබ්බසංඝිකඛාපදං	...	...	...	562 - 566
අනුච්ඡයං සන්තකාරුපනවඤ්ඤා	...	...	...	562
සිකඛාපද (මූල) පඤ්ඤානති	...	...	...	562
සන්තසමමුච්ඡාදනවඤ්ඤා	...	...	...	564
දුතියපඤ්ඤානති	...	...	...	564
පදභාජනියං	...	...	...	564 - 566

ජබ්බසංඝිකඛාපදං නිවේශිතං.

5. නිසිදනසන්තසිකඛාපදං	...	...	...	566 - 572
සන්තරුපිකිතවඤ්ඤා	...	...	...	566
සිකඛාපදපඤ්ඤානති	...	...	...	570
පදභාජනියං	...	...	...	570 - 572

නිසිදනසන්තසිකඛාපදං නිවේශිතං.

6. ඵලකලොමසිකඛාපදං	...	...	...	572 - 574
ඵලකලොමාහරණවඤ්ඤා	...	...	...	572
සිකඛාපදපඤ්ඤානති	...	...	...	572
පදභාජනියං	...	...	...	574

ඵලකලොමසිකඛාපදං නිවේශිතං.

7. ඵලකලොමධොවාපනසිකඛාපදං	...	...	...	576 - 578
ජබ්බග්ගියානං ඵලකලොමධොවාපනවඤ්ඤා	...	...	...	576
සිකඛාපදපඤ්ඤානති	...	...	...	576
පදභාජනියං	...	...	...	576 - 578

ඵලකලොමධොවාපනසිකඛාපදං නිවේශිතං.

8. රුපියසිකඛාපදං	...	...	...	580 - 584
උපනඤ්ඤා රුපියපටිග්ගහණවඤ්ඤා	...	...	...	580
සිකඛාපදපඤ්ඤානති	...	...	...	580
පදභාජනියං	...	...	...	580 - 584

රුපියසිකඛාපදං නිවේශිතං.

9. රුපියසංචොහාරසිකඛාපදං	...	...	...	584 - 588
ජබ්බග්ගියානං රුපියසංචොහාරවඤ්ඤා	...	...	...	584
සිකඛාපදපඤ්ඤානති	...	...	...	584
පදභාජනියං	...	...	...	584 - 588

රුපියසංචොහාරසිකඛාපදං නිවේශිතං.

10. කායචිකායසිකඛාපදං	...	...	...	588 - 590
උපනඤ්ඤා කායචිකායසමාපජ්ජනවඤ්ඤා	...	...	...	588
සිකඛාපදපඤ්ඤානති	...	...	...	590
පදභාජනියං	...	...	...	590

කායචිකායසිකඛාපදං නිවේශිතං.

කොසිසමකො දුතියො.

3. පහතවගහ

1. පහතසිකාපදං	...	...	...	592 - 596
ඡබ්බග්ගියානං පහතසනනිවයවච්ඡු	...	...	...	592
සිකාපද (මූල) පඤ්ඤානනි	...	...	...	592
ආනන්දස්ස අනිරොකපනනවච්ඡු	...	...	...	592
දුතියපඤ්ඤානනි	...	...	...	594
පදභාජනීයං	...	...	...	594 - 596

පහතසිකාපදං නිවසිතං.

2. උග්ගපඤ්ඤානනිසිකාපදං	...	...	...	596 - 604
ඡබ්බග්ගියානං පහතවිඤ්ඤාපනවච්ඡු	...	...	...	596
සිකාපදපඤ්ඤානනි	...	...	...	600
පදභාජනීයං	...	...	...	600 - 604

උග්ගපඤ්ඤානනිසිකාපදං නිවසිතං.

3. හෙසස්සිකාපදං	...	...	...	606 - 612
පිලිඤ්චවඡවච්ඡු	...	...	...	606
සිකාපදපඤ්ඤානනි	...	...	...	610
පදභාජනීයං	...	...	...	610 - 612

හෙසස්සිකාපදං නිවසිතං.

4. වසසිකසාටිකසිකාපදං	...	...	...	612 - 616
ඡබ්බග්ගියානං වසසිකසාටිකපරියෙසනවච්ඡු	...	...	...	612
සිකාපදපඤ්ඤානනි	...	...	...	614
පදභාජනීයං	...	...	...	614 - 616

වසසිකසාටිකසිකාපදං නිවසිතං.

5. විවරආවජ්ඣනසිකාපදං	...	...	...	616 - 618
උපතන්දස්ස විවරආවජ්ඣනවච්ඡු	...	...	...	616
සිකාපදපඤ්ඤානනි	...	...	...	618
පදභාජනීයං	...	...	...	618

විවරආවජ්ඣනසිකාපදං නිවසිතං.

6. සුහතවිඤ්ඤානනිසිකාපදං	...	...	...	620 - 622
ඡබ්බග්ගියානං සුහතවිඤ්ඤාපනවච්ඡු	...	...	...	620
සිකාපදපඤ්ඤානනි	...	...	...	620
පදභාජනීයං	...	...	...	620 - 622

සුහතවිඤ්ඤානනිසිකාපදං නිවසිතං.

7. මහාපෙසකාරසිකාපදං	...	...	...	622 - 628
උපතන්දස්ස පෙසකාරසුහතවිකප්පනාපජ්ජනවච්ඡු	...	...	...	622
සිකාපදපඤ්ඤානනි	...	...	...	624
පදභාජනීයං	...	...	...	626 - 628

මහාපෙසකාරසිකාපදං නිවසිතං.

8. අවෙකව්වරසිකතාපදං	...	...	628 - 632
අවෙකව්වරකාලසමයාතිකකමනවනු	...	...	628
සිකතාපදපඤ්ඤනති	...	...	630
පදභාජනියං	...	...	630 - 632

අවෙකව්වරසිකතාපදං නිබ්බිතං.

9. සාසඛකසිකතාපදං	...	...	632 - 636
අනතරසරෙ විවරනිකෙට්ඨනවනු	...	...	632
සිකතාපදපඤ්ඤනති	...	...	634
පදභාජනියං	...	...	634 - 636

සාසඛකසිකතාපදං නිබ්බිතං.

10. පජිණනසිකතාපදං	...	...	636 - 640
ජබ්බගගියෙති සමසිකලාභං අනතතො පරිණාමනවනු	...	...	636
සිකතාපදපඤ්ඤනති	...	...	638
පදභාජනියං	...	...	638 - 640

පජිණනසිකතාපදං නිබ්බිතං.

පතනවග්ගො තතියො.

පාඤ්ඤාපාලි නිබ්බිතා.

විනයපිටකෙ

පාරාජිකපාලි

විනයපිටකෙ පාරාජිකපාලි

භික්ඛු විභංගො
වෙරඤ්ජකණ්ඩො

I

නමො තස්ස භගවතො අරහතො සම්මාසම්බුද්ධස්ස.

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා වෙරඤ්ජායං විහරති නලෙරු-
පුච්ඡමුලෙ මහතා භික්ඛුසංඝෙන සද්ධිං පඤ්චමනෙන භික්ඛු සතෙති.
අස්සොසි ඛො වෙරඤ්ජා බ්‍රාහ්මණො: “සමණො ඛලු හො ගොතමො
සකායපුතො සකායකුලා පබ්බජිතො වෙරඤ්ජායං විහරති නලෙරුපුච්ඡමුලෙ
මහතා භික්ඛුසංඝෙන සද්ධිං පඤ්චමනෙන භික්ඛුසතෙති. නං ඛො පත
භවන්තං ගොතමං එවං කල්‍යාණො කිත්තිසද්දො අබ්බුක්ඛන්තො: ඉතිපි සො
භගවා අරහං සම්මාසම්බුද්ධො විජ්ජාවරණසම්පන්නො සුගතො ලොකවිද්ධ
අනුත්තරො පුරිසදම්මසාරථි සත්ථා දෙවමනුස්සානං බුද්ධො භගවා. සො
ඉමං ලොකං සදෙවකං සමාරකං සබ්බමකං සසස්මණ්‍යානමණ්ණිං පජං
සදෙවමනුස්සං සයං අභිඤ්ඤා සච්ඡිකත්වා පච්චෙදෙති. සො ධම්මං දෙසෙති
ආදිකල්‍යාණං මජ්ඣිකල්‍යාණං පරියොසානකල්‍යාණං සාත්ථං සබ්බඤ්ජනං
කෙවලපරිපුර්ණණං පරිසුද්ධං. බ්‍රහ්මචරියං පකාසෙති. සාධු ඛො පත නාමා-
රූපානං අරහතං දස්සන්තං ගොති”ති.

විනයපිටකයෙහි පාරාජිකපාලිය

හික්ෂු විභංගය

වේරඤ්ඤා මාණය

I

ඒ භාග්‍යවන් අහින් සම්මාසම්බුදුරජානන් වහන්සේට
නමස්කාර වේවා.

1. එකල්හි භාග්‍යවන් බුදුරජානන් වහන්සේ වේරඤ්ඤාව සම්පයෙහි
නල්ලේරු කොසග්ගස මූල පන්සියක් පමණ වූ මහන් හික්ෂුසංඝයා සමග වැඩ
වෙසෙන සේක. වේරඤ්ඤාමාණය නෙමේ (මෙය) ඇසී ය: “පින්වත්ති,
ශාක්‍යපුත්‍ර වූ ශාක්‍යකුලයෙන් තිත්ම පැවිදි වූ ශ්‍රමණ ගෞතමයෝ පන්සියක්
පමණ වූ මහසග්ග සමග වේරඤ්ඤාවර නල්ලේරු කොසඔරුක මූල වැඩ
වෙසෙති. ඒ භවන් ගෞතමයන්ගේ කලණ වූ කිහිපිරාවය මෙසේ පැන
නැගේ ය: “ඒ භාග්‍යවන් නෙමේ මේ මේ කරුණෙන් කෙලෙස්තතුරන්
නැසුවෙක; සමයක්සම්බුද්ධ ය; විද්‍යාවරණධම්මයන්ගෙන් සුකත ය; මනා
ගමන් ඇත්තෙක; සම්මාදන්තෙක; නිරුත්තර වූ පුරුෂදම්‍යසාරථී ය;
දෙව්මිනිසුන්ගේ අනුශාසක ය; සම්මාදන්තෙක; භගවන් ය. ඒ
භාග්‍යවන් නෙමේ දෙවියන් සහිත වූ මරුන් සහිත වූ බමුන් සහිත වූ මේ
අවකාශ ලොකය හා මහණ බමුණන් සහිත වූ දෙව්මිනිසුන් සහිත වූ සත්ත්ව
ලොකය ද නෙමේ මනා නුවණින් දූත පසක් කොට පවසයි. හෙ නෙමේ මූල
කලණ වූ මැද කලණ වූ අග කලණ වූ අභී සහිත වූ ව්‍යඤ්ඤා සහිත වූ
සම්ප්‍රකාරයෙන් සම්පුර්ණ වූ පිරිසිදු වූ දහම් දෙසයි. (මෙසේ) සසුන්
බඩසර හා මගබඩසර ද පවසයි. එබඳු රහතුන් දැකීම මැනව” යනු යි.

2. අපි බො වෙරසුද්ධා බ්‍රාහ්මණෝ යෙන භගවා නෙත්‍රපසඛකම්. උපසඛකම්භා භගවතා සද්ධිං සමමාදි. සමමාදනියං කථං සාරාණියං චිතිසාරෙතා එකමන්තං තිසිදි. එකමන්තං තිසිනෙතා බො වෙරසුද්ධා බ්‍රාහ්මණෝ භගවන්තං එතදවොච: “සුතං මෙතං හො ගොතම, න සමණො ගොතමො බ්‍රාහ්මණේ ජණේණ වුද්ධො මහලුකෙ අභිගතෙ වයො අනුප්පනෙත අභිවාදෙති වා, පච්චුට්ඨෙති වා, ආසනෙත වා නිමනෙතති. තසිදං හො ගොතම තථෙව. න හි භවං ගොතමො බ්‍රාහ්මණේ ජණේණ වුද්ධො මහලුකෙ අභිගතෙ වයො අනුප්පනෙත අභිවාදෙති වා, පච්චුට්ඨෙති වා, ආසනෙත වා නිමනෙතති. තසිදං හො ගොතම න සමපන්නමෙවා”ති.

3. “නාහං තං බ්‍රාහ්මණ, පස්සාමි සදෙවකෙ ලොකෙ සමාරකෙ සබ්බමකෙ සස්සමණබ්‍රාහ්මණියා පජාය සදෙවමනුස්සාය යමහං අභිවාදෙය්‍යං වා, පච්චුට්ඨෙය්‍යං වා, ආසනෙත වා නිමනෙතය්‍යං. යං හි බ්‍රාහ්මණ තථාගතො අභිවාදෙය්‍ය වා, පච්චුට්ඨෙය්‍ය වා, ආසනෙත වා නිමනෙතය්‍ය, මුද්ධාපි තස්ස විපතෙය්‍යා”ති.

4. “අරසරුපො භවං ගොතමො”ති. “අපි බෙවස බ්‍රාහ්මණ පරියායො යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමාතො වදෙය්‍ය ‘අරසරුපො සමණො ගොතමො’ති. යෙ තෙ බ්‍රාහ්මණ, රුපරසා සද්දරසා ගක්ඛරසා රසරසා ථොට්ඨබ්බරසා, තෙ තථාගතස්ස පභිණො උච්ඡින්නමුලා තාලාවච්ඡිකතා අතභාවකතා ආයතිං අනුප්පාදධමමා. අයං බො බ්‍රාහ්මණ, පරියායො යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමාතො වදෙය්‍ය ‘අරසරුපො සමණො ගොතමො’ති. තො ච බො යං ත්වං සක්ඛාය වදෙසි.”

5. “නිබ්බහාගො භවං ගොතමො”ති. “අපි බෙවස බ්‍රාහ්මණ, පරියායො යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමාතො වදෙය්‍ය ‘නිබ්බහාගො සමණො ගොතමො’ති. යෙ තෙ බ්‍රාහ්මණ, රුපභොගා සද්දභොගා ගක්ඛභොගා රසභොගා ථොට්ඨබ්බභොගා, තෙ තථාගතස්ස පභිණො උච්ඡින්නමුලා තාලාවච්ඡිකතා අතභාවකතා ආයතිං අනුප්පාදධමමා. අයං බො බ්‍රාහ්මණ, පරියායො යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමාතො වදෙය්‍ය ‘නිබ්බහාගො සමණො ගොතමො’ති. නො ච බො යං ත්වං සක්ඛාය වදෙසි.”

2. ඉක්බිති වේරඤ්ඤාබලමුණු තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත පැමිණියේ ය. පැමිණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සමග සතුටු විය. සතුටු විය යුතු වූ සිතෙහි රුද්විය යුතු වූ කථාව කොට නිමවා එකත් පසෙක හුන්වේය. එකත් පසෙක හුන්වා වූ වේරඤ්ඤාබලමුණු තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය කී ය: “භවත් ගෞතමයෙනි, මා විසින් මෙය අසන ලදී: ‘භවත් ගෞතමයෝ ජරාවට පත් වූ වාදා වූ මහලු වූ කල් ඉක්මවූ පැසුළුවියට පත් බලමුණන් නො වදිති. පෙරගමන් නො කෙරෙති. අසුතෙන් හෝ නො පවරති’යි. භවත් ගෞතමයෙනි, ඒ කාරණය එසේ මය. භවත් ගෞතමයෝ ජරාවට පත් වූ වාදා වූ මහලු වූ කල් ඉක්මවූ පැසුළුවියට පත් බලමුණන් නො වදිති. නැගිට පෙර ගමන් නො කරති. අස්තෙන් හෝ නො පවරති. භවත් ගෞතමයෙනි, මේ කාරණය සුදුසු නො වෙයි.”

3. “බ්‍රාහ්මණය, මම යම් පුද්ගලයකුට වදිමි ද, නැගිට පෙර ගමන් කෙරෙමි ද, අස්තෙන් හෝ පවරමි ද, එබඳු පුද්ගලයකු දෙවියන් සහිත වූ මරුන් සහිත වූ බලුන් සහිත වූ ලොකයෙහි ද මහණ බලමුණන් සහිත වූ දෙවිමිනිසුන් සහිත ප්‍රජාවෙහි ද නො ම දකිමි. බ්‍රාහ්මණය, යම් පුද්ගලයකුට තථාගත තෙමේ වදි නම් හෝ, නැගිට පෙර ගමන් කෙරේ නම් හෝ, අසුතෙන් පවරා නම් හෝ, ඔහුගේ හිස ද ගෙලෙන් ගිලිහෙයි.

4. “භවත් ගෞතමයෝ රසවිරෝධිහු”යි. “බ්‍රාහ්මණය, යම් කරුණෙකින් ශ්‍රමණ ගෞතමයෝ රස විරෝධිහු යයි මොනොවට කියන තෙතැන්නේ මට කියන්නේ ද, ඒ කාරණය මා කෙරෙහි විද්‍යමාන වේ ම ය. බලමුණ, යම් ඒ රූපාසවාදයෝ ශබ්දාසවාදයෝ ගන්ධාසවාදයෝ රසාසවාදයෝ සප්තව්‍යාසවාදයෝ වෙද්ද, ඒ ආසවාද (රසයෝ) තථාගතයන් විසින් ප්‍රභීණ කරණ ලදහ. සිද්ධතා ලද මුල් ඇතියහ. මුද්‍රිත සුන් තල් රාකක් මෙන් කරණ ලදහ. නැවත නූපදනා සේ විනාශයට පමුණුවන ලදහ. මත්තෙහි නූපදනා සවභාව ඇතියහ. යම් කරුණෙකින් ‘ශ්‍රමණ ගෞතමයෝ රසවිරෝධිහු’යි මොනොවට කියන තෙතැන්නේ මට කියන්නේ නම්, බ්‍රාහ්මණය, මේ ඒ කාරණය යි. එහෙත් තෝ යමක් සඳහා කියයි ද, ඒ කාරණය නො වේ.”

5. “භවත් ගෞතමයෝ පරිභොග රහිතයෝ යයි”. “බ්‍රාහ්මණය, යම් කරුණෙකින් ශ්‍රමණ ගෞතමයෝ ‘පරිභොග රහිතයෝ යැ’යි මොනොවට කියන තෙතැන්නේ මට කියන්නේ නම්, ඒ කාරණය මා කෙරෙහි විද්‍යමාන වේ ම ය. බලමුණ, යම් ඒ රූපපරිභොගයෝ, ශබ්දපරිභොගයෝ, ගන්ධපරිභොගයෝ, රසපරිභොගයෝ, පොඨබ්බපරිභොගයෝ වෙද්ද, ඔහු තථාගතයන් විසින් ප්‍රභීණ කරණ ලදහ. සිද්ධතා ලද මුල් ඇතියහ. මුද්‍රිත සුන් තල්ගසක් මෙන් කරණ ලදහ. නැවත නූපදනා සේ විනාශයට පමුණුවන ලදහ. මත්තෙහි නූපදනා සවභාව ඇතියහ. යම් කරුණෙකින් ‘ශ්‍රමණ ගෞතමයෝ පරිභොග රහිතයෝ යැ’යි මොනොවට කියන තෙතැන්නේ මට කියන්නේ නම්, මේ ඒ කාරණය යි. එහෙත් තෝ යමක් සඳහා කියයි ද, ඒ කාරණය නො වේ.”

6. “අකිරියවාදෙ හවං ගොතමො”ති. “අඤ්ඤි බෙවස බ්‍රාහ්මණ, පරියායො යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමානො වදෙය්‍ය ‘අකිරියවාදෙ, සමණො ගොතමො’ති. අහං හි බ්‍රාහ්මණ අකිරියං වදාමි කායදුච්චරිතස්ස චචි-
දුච්චරිතස්ස මනොදුච්චරිතස්ස. අනෙකච්චිතානං පාපකානං අකුසලානං ධම්මානං අකිරියං වදාමි. අයං බො බ්‍රාහ්මණ, පරියායො යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමානො වදෙය්‍ය ‘අකිරියවාදෙ, සමණො ගොතමො’ති. නො ච බො යං ත්‍වං සක්කාය වදෙසි.”

7. “උචේදවාදෙ හවං ගොතමො”ති. “අඤ්ඤි බෙවස බ්‍රාහ්මණ, පරියායො යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමානො වදෙය්‍ය ‘උචේදවාදෙ, සමණො ගොතමො’ති. අහං හි බ්‍රාහ්මණ, උචේදං වදාමි රුහස්ස දෙසස්ස මොහස්ස. අනෙකච්චිතානං පාපකානං අකුසලානං ධම්මානං උචේදං වදාමි. අයං බො බ්‍රාහ්මණ පරියායො යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමානො වදෙය්‍ය ‘උචේදවාදෙ, සමණො ගොතමො’ති. නො ච බො යං ත්‍වං සක්කාය වදෙසි.”

8. “ජෙගුච්ඡි හවං ගොතමො”ති. “අඤ්ඤි බෙවස බ්‍රාහ්මණ, පරියායො යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමානො වදෙය්‍ය ‘ජෙගුච්ඡි සමණො ගොතමො’ති. අහං හි බ්‍රාහ්මණ, ජ්ඣුච්ඡාමි කායදුච්චරිතෙන චචිදුච්චරිතෙන මනොදුච්චරි-
තෙන. අනෙකච්චිතානං පාපකානං අකුසලානං ධම්මානං සමාපන්නියා ජ්ඣුච්ඡාමි. අයං බො බ්‍රාහ්මණ, පරියායො යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමානො වදෙය්‍ය ‘ජෙගුච්ඡි සමණො ගොතමො’ති. නො ච බො යං ත්‍වං සක්කාය වදෙසි.”

9. “වෙනසිකො හවං ගොතමො”ති. “අඤ්ඤි බෙවස බ්‍රාහ්මණ, පරියායො යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමානො වදෙය්‍ය ‘වෙනසිකො සමණො ගොතමො’ති. අහං හි බ්‍රාහ්මණ, විතයාය ධම්මං දෙසෙමි රාගස්ස දෙසස්ස මොහස්ස. අනෙකච්චිතානං පාපකානං අකුසලානං ධම්මානං විතයාය ධම්මං දෙසෙමි. අයං බො බ්‍රාහ්මණ, පරියායො යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමානො වදෙය්‍ය ‘වෙනසිකො සමණො ගොතමො’ති. නො ච බො යං ත්‍වං සක්කාය වදෙසි.”

6. “භවත් ගෞතමයෝ අක්ඛිඤ්ඤාසංඝාතො” යි. “බ්‍රාහ්මණය, යම් කරුණෙකින් ශ්‍රමණ ගෞතමයෝ ‘අක්ඛිඤ්ඤාසංඝාතො’ යි මොනොවට කියන තෙතැන්තෝ මට කියන්නේ නම්, බ්‍රාහ්මණය, ඒ කරුණ අතීත ය. බ්‍රාහ්මණය, මම කායදුශ්චරිතයාගේ වාග්දුශ්චරිතයාගේ මනෝදුශ්චරිතයාගේ නොකිරීම කියමි. සෙසු ලාමක අකුශල ධර්මයන්ගේ නොකිරීම කියමි. බ්‍රාහ්මණය, යම් කරුණෙකින් ශ්‍රමණ ගෞතමයෝ ‘අක්ඛිඤ්ඤාසංඝාතො’ යි මොනොවට කියන තෙතැන්තෝ මට කියන්නේ නම්, බ්‍රාහ්මණය මේ ඒ කරුණයි. එහෙත් යමක් සදහා තෝ කියයි නම්, ඒ කරුණ නො වේ.”

7. “භවත් ගෞතමයෝ උච්චේදවාදිහු” යි. “බ්‍රාහ්මණය, යම් කරුණෙකින් ශ්‍රමණ ගෞතමයෝ ‘උච්චේදවාදිහු’ යි මොනොවට කියන තෙතැන්තෝ මට කියන්නේ නම් ඒ මේ කරුණ අතීත ය. බ්‍රාහ්මණය, මම වතාහි රාගයාගේ දෝෂයාගේ මොහයාගේ නැසීම කියමි. සෙසු අකුශල ධර්මයන්ගේ නැසීම කියමි. බ්‍රාහ්මණය, ශ්‍රමණ ගෞතමයෝ ‘උච්චේදවාදිහු’ යි මොනොවට කියන තෙතැන්තෝ යම් කරුණෙකින් මට කියන්නේ නම්, බ්‍රාහ්මණය, මේ ඒ කරුණ ය. එහෙත් තෝ යමක් සදහා කියයි නම්, ඒ කරුණ නො වේ.”

8. “භවත් ගෞතමයෝ පිට්‍රිකුල් කරන්නෝ” යි. “බ්‍රාහ්මණය, යම් කරුණෙකින් ශ්‍රමණ ගෞතමයෝ ‘පේගුච්ඡි’ යි මොනොවට කියන තෙතැන්තෝ මට කියන්නේ නම්, ඒ මේ කරුණ අතීත ය. බ්‍රාහ්මණය, මම වතාහි කායදුශ්චරිතය, වාග්දුශ්චරිතය, මනෝදුශ්චරිතය පිට්‍රිකුල් කරමි. සෙසු ලාමක අකුශල ධර්මයන්ට ප්‍රමිණිම පිට්‍රිකුල් කරමි. බ්‍රාහ්මණය, ශ්‍රමණ ගෞතමයෝ ‘පේගුච්ඡි’ යි මොනොවට කියන තෙතැන්තෝ යම් කරුණෙකින් මට කියන්නේ නම්, බ්‍රාහ්මණය, මේ ඒ කරුණ ය. එහෙත් තෝ යමක් සදහා කියයි නම්, ඒ කරුණ නො වේ.”

9. “භවත් ගෞතමයෝ නාශකයෝ” යි. “බ්‍රාහ්මණය, යම් කරුණෙකින් ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ ‘නාශකයෝ’ යි මොනොවට කියන තෙතැන්තෝ මට කියන්නේ නම්, ඒ මේ කරුණ අතීත ය. බ්‍රාහ්මණය, මම වතාහි රාගයාගේ දෝෂයාගේ මොහයාගේ විනාශය පිණිස ධර්ම දෙශනා කරමි. සෙසු ලාමක අකුශල ධර්මයන්ගේ විනාශය පිණිස ධර්ම දෙශනා කරමි. බ්‍රාහ්මණය, ශ්‍රමණ ගෞතමයෝ ‘වෙතසිකයෝ’ = නාශකයෝ යි මොනොවට කියන තෙතැන්තෝ යම් කරුණෙකින් මට කියන්නේ නම්, බ්‍රාහ්මණය, මේ ඒ කරුණ ය. තෝ යමක් සදහා කියයි නම්, ඒ කරුණ නො වේ.”

10 “නපසි හවං ගොතමො”ති. “අඤ්ඤි බෙවස බ්‍රාහ්මණ, පරියායො යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමානො වදෙය්‍ය ‘නපසි සමණො ගොතමො’ති. තපනීයාහං බ්‍රාහ්මණ, පාපකෙ අකුසලෙ ධම්මෙ වදාමි කායදුච්චරිතං චිත්තදුච්චරිතං මනෝදුච්චරිතං. යස්ස බො බ්‍රාහ්මණ, තපනීයා පාපකා අකුසලා ධම්මා පටිණා උච්ඡින්නමූලා තාලාවන්ඤ්කතා අනභාවකතා ආයතිං අනුප්පාදං ධම්මා, තමහං තපසිති වදාමි. තථාගතස්ස බො බ්‍රාහ්මණ, තපනීයා පාපකා අකුසලා ධම්මා පටිණා උච්ඡින්නමූලා තාලාවන්ඤ්කතා අනභාවකතා ආයතිං අනුප්පාදං ධම්මා. අයං බො බ්‍රාහ්මණ, පරියායො යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමානො වදෙය්‍ය ‘නපසි සමණො ගොතමො’ති. නො ච බො යං ත්වං සක්කාය වදෙසි.”

11. “අපගබ්‍රෙහා හවං ගොතමො”ති. “අඤ්ඤි බෙවස බ්‍රාහ්මණ, පරියායො යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමානො වදෙය්‍ය ‘අපගබ්‍රෙහා සමණො ගොතමො’ති. යස්ස බො බ්‍රාහ්මණ, ආයතිං ගබ්භසෙය්‍යා පුතඛතවාහිතිබ්බතති පටිණා උච්ඡින්නමූලා තාලාවන්ඤ්කතා අනභාවකතා ආයතිං අනුප්පාදං ධම්මා, තමහං අපගබ්‍රෙහා’ති වදාමි. තථාගතස්ස බො බ්‍රාහ්මණ, ආයතිං ගබ්භසෙය්‍යා පුතඛතවාහිතිබ්බතති පටිණා උච්ඡින්නමූලා තාලාවන්ඤ්කතා අනභාවකතා ආයතිං අනුප්පාදං ධම්මා. අයං බො බ්‍රාහ්මණ පරියායො යෙන මං පරියායෙන සමමා වදමානො වදෙය්‍ය ‘අපගබ්‍රෙහා සමණො ගොතමො’ති. නො ච බො යං ත්වං සක්කාය වදෙසි.”

12. “සෙය්‍යථාපි බ්‍රාහ්මණ කුකකුටියා අණ්ඩාති අට්ඨ වා දස වා දවාදස වා, තානස්ස කුකකුටියා සමමා අට්ඨසිතාති සමමා පරිසෙදිතාති සමමා පරිහාපි-තාති, යො භු බො තෙසං කුකකුට්ඨිපකාතං පඨමතරං පාදනබ්බිබ්බාය වා මුඛතුණ්ඩකෙන වා අණ්ඩකොසං පද්‍යලොභා සොඤ්ඤා අභිතිබ්බිජ්ජෙය්‍ය කිතති සවාස්ස වචනීයො ජෙට්ඨො වා කතිට්ඨො වා’ති. ‘ජෙට්ඨො’ති’ස්ස හො ගොතම වචනීයො, සො හි තෙසං ජෙට්ඨො ගොති’ති. එවමෙව බො අහං බ්‍රාහ්මණ අවිජ්ජාගතාය පජාය අණ්ඩභුතාය පරියොනද්ධාය අවිජ්ජාණ්ඩකොසං පද්‍යලොභා එකො’ව ලොකෙ අනුතතරං සමමාසමෙබ්බාධිං අභිසම්බුද්ධො. සවාහං බ්‍රාහ්මණ, ජෙට්ඨො සෙට්ඨො ලොකස්ස.”

10. “භවත් භෞතමයෝ අනුන් තවත්තෝ”යි. “බ්‍රාහ්මණය, යම් කරුණෙකින් ශ්‍රමණ භෞතමයෝ ‘තවත්තෝ’යි මොහොවට නියත තෙතැත්තෝ මට නියන්නේ නම්, ඒ මේ කරුණ ඇත් ම ය. “බ්‍රාහ්මණය, මම වහාහි කායදුඛවිතය වාග්දුඛවිතය මනොදුඛවිතය තාවිස යුතු කොට තියමි. බ්‍රාහ්මණය, යමකුගේ වහාහි තාවිස යුතු ලාමක අකුශලධර්මයෝ ප්‍රතිණ වෙද්ද, උදරණ ලද මුල් ඇත්තෝ වෙද්ද, මුදුන සුන් තල් ගසක් මෙන් කරණ ලද්දේ වෙද්ද, තාවත නොහටගන්නා පරිද්දෙන් කරණ ලද්දේ වෙද්ද, මත්තෙහි නුපදනා සවභාව ඇත්තෝ වෙද්ද, මම ඔහුට ‘තපස්සී’ (භවත්තා) යි කියමි. බ්‍රාහ්මණය, තථාගතයන්ගේ වූ කලී තාවිස යුතු ලාමක අකුශලධර්මයෝ ප්‍රතිණයහ. උදරණ ලද මුල් ඇතියහ. මුදුන සුන් තල්ගසක් මෙන් කරණ ලදහ. තාවත නොහටගන්නා පරිද්දෙන් කරණ ලදහ. මත්තෙහි නුපදනා සවභාව ඇතියහ. බ්‍රාහ්මණය, යම් කරුණෙකින් මොහොවට නියත තෙතැත්තෝ ‘ශ්‍රමණ භෞතම තෙමේ තපස්සී’ යැයි මට නියන්නේ නම්, බ්‍රාහ්මණය, මේ ඒ කරුණ යි. එහෙත් තෝ යමක් සඳහා කියයි නම්, ඒ කරුණ නො වේ.”

11. “භවත් භෞතමයෝ අපගභීරෝ”යි. “බ්‍රාහ්මණය, යම් කරුණෙකින් ‘ශ්‍රමණ භෞතම තෙමේ අපගභීරෝ’යි මොහොවට නියත තෙතැත්තෝ මට නියන්නේ නම්, ඒ මේ කරුණ ඇත් ම ය. බ්‍රාහ්මණය, යමකුගේ මතු මටු ගැබ හෝතාබව, තාවත භවයෙහි ඉපදීම ප්‍රතිණ ද, උදරණ ලද මුල් ඇත්තේ ද, සුන් මුදුන ඇති තල්ගසක් මෙන් කරණ ලද ද, තාවත නො හට ගන්නා පරිද්දෙන් කරණ ලද ද, මත්තෙහි නුපදනා සවභාවය ඇත් ද, ඔහුට මම ‘අපගභී’ යි කියමි. බ්‍රාහ්මණය, තථාගත-යන්ගේ මතු මටුගැබ යහනය, තාවත භවයෙහි ඉපදීම ප්‍රතිණ ය. උදරණ ලද මුල් ඇත්තේ ය. සුන් මුදුන ඇති තල්ගසක් මෙන් කරණ ලද ය. තාවත නොහටගන්නා පරිද්දෙන් කරණ ලදය. මත්තෙහි නුපදනා සවභාවය ඇත්තේ ය. යම් කරුණෙකින් ‘ශ්‍රමණ භෞතමයෝ අපගභී’ හැයි මොහොවට නියත තෙතැත්තෝ මට නියන්නේ නම්, බ්‍රාහ්මණය, මේ ඒ කරුණ ය. එහෙත් තෝ යමක් සඳහා කියයි නම්, ඒ කරුණ නො වේ.”

12. “බ්‍රාහ්මණය, යමෙක් කිහිපියගේ ඕෂ්ඨෝ අටෙක් හෝ දසයෙක් හෝ දෙළොසෙක් හෝ වෙන් ද, උනු කිහිපිය විසින් මත්තෙහි ගෙව රක්තා ලද්දහ ද, මනා කොට උණුසුම් ගන්වන ලද්දහ ද, මනා කොට කුකුළුගෙ ගන්වන ලද්දහ ද, ඒ කුකුළුපාවියන් අතුරෙන් යමෙක් සිය පානියසිලින් හෝ මුවකුසින් හෝ බිජුකටුව පළා ගෙන සියල්ලන්ට පළමුවෙන් සුවයෙන් තිත්-මෙන්තේ ද, කිම, හේ දෙවු යයි හෝ කනිවු යයි හෝ කිය යුතු වන්නේ ද?” “භවත් භෞතමයෙකි, හේ දෙවු යයි කිය යුතු වන්නේ ය. හෙ තෙමේ ඔවුන් අතුරෙන් දෙවු වෙයි.” “බ්‍රාහ්මණය, එපරිද්දෙන් ම මම අවිද්‍යා තැමැති බිජුටට තුළ වූ, අවිද්‍යා තැමැති අණකිකොෂයෙන් හාත්පසින් බැඳුනා වූ සත්තාවගීයා අතුරෙන් අවිද්‍යා තැමැති බිජුකටුව පළාගෙන සියලු ලෝකසන්නිවාසයෙහි අද්විතීය වූයෙම නිරුත්තර වූ සමාස්සමිබෝධිය ප්‍රතිවෙධ කෙළෙමි. බ්‍රාහ්මණය, ඒ මම ලොවට දෙවු ද වෙමි. සෙට ද වෙමි.

13. ආරඥං බො පන මෙ බ්‍රාහ්මණ, විරියං¹ අහොසි අසලලීතං. උපට්ඨිතා සති අසමමුට්ඨා. පස්සද්ධො කායො අසාරද්ධො. සමාගිතං චිත්තං එකග්ගං. සො බො අහං බ්‍රාහ්මණ, විච්චෙච ච කාමෙහි විච්ච ආඝ්‍රාසලෙහි ධම්මෙහි සමිතකකා සම්මාරං විවෙකජං පීතිසුඛං පඨමං ඤාතං උපසම්පජ්ජ විහාසිං. විතකකම්මාරාතං වූපසමා අජ්ඣාතතං සම්පසාදතං වෙතසො එකොදිභාවං අවිතකකං අම්මාරං සමාධිජං පීතිසුඛං දුතියං ඤාතං උපසම්පජ්ජ විහාසිං. පීතියා ච විරාගා උපෙකකිකො ච විහාසිං. සහො ච සම්පජානො සුඛං ච කායෙත පටිසංවෙදෙසිං. යං තං අරියා ආවිකකිනාති 'උපෙකකිකො සතිමා සුඛවිහාරී'ති, තං තතියං ඤාතං උපසම්පජ්ජ විහාසිං. සුඛස්ස ච පහාණා දුක්ඛස්ස ච පහාණා පුබ්බෙව සොමනස්සදොමනස්සාතං අත්ථගිමා අදුක්ඛමසුඛං උපෙකකාසතිපාරිසුද්ධිං චතුථං ඤාතං උපසම්පජ්ජ විහාසිං.

14. සො එවං සමාගිතෙ චිත්තෙත පරිසුද්ධෙ පරියොදනෙ අතභගණේ විගතුපකකිලෙසෙ මුදුහුතෙ කම්මනියෙ ඝීතෙ ආතෙජ්ජපනෙන පුබ්බෙ- නිවාසානුස්සතිඤ්ඤාය චිත්තං අභිනිත්තාමෙසිං. සො අනෙකවිනිතං පුබ්බෙ- නිවාසං අනුස්සරාමි, සෙය්‍යපිදං: එකමපි ජාතිං දෙව'පි ජාතියො නිසෙසා'පි ජාතියො චතසෙසා'පි ජාතියො පඤ්ච'පි ජාතියො දස'පි ජාතියො විසමපි ජාතියො තිංසමපි ජාතියො චතරාත්තිසමපි ජාතියො පඤ්ඤසමපි ජාතියො ජාතිසතමපි ජාතිසහස්සමපි ජාතිසහස්සස්සමපි, අනෙකෙ'පි සංවට්ටකපෙප අනෙකෙ'පි විවට්ටකපෙප අනෙකෙ'පි සංවට්ටිවට්ටකපෙප, 'අමුත්‍රාසිං එවංනාමො එවංගොතෙතා එවංවණෙණා එවමාහාරො එවංසුඛදුක්ඛපටිසංවෙදී එවමාසු- පරිඤ්ඤො. සො තතො චුතො අමුත්‍ර උදපාදිං. නත්‍රාපාසිං එවනාමො එවං- ගොතෙතා එවංවණෙණා එවමාහාරො එවංසුඛදුක්ඛපටිසංවෙදී එවමාසුපරි- යනො. සො තතො චුතො ඉමුපපනො'ති. ඉති සාකාරං සඋද්දෙසං අනෙක- විනිතං පුබ්බෙතිවාසං අනුස්සරාමි. අයං බො මෙ බ්‍රාහ්මණ, රතතියා පඨමෙ යාමෙ පඨමා විජ්ජා අධිගතා, අවිජ්ජා විහතා, විජ්ජා උප්පන්නා, තමො විතතො, ආලොකො උප්පන්නො, යථා තං අප්පමන්නස්ස අනාපිනො පතිතන්නස්ස විහරතො. අයං බො මෙ බ්‍රාහ්මණ, පඨමාභිනිබ්බිද, අහොසි ඝුකඝුට්ඨජා- පකස්සෙව අණ්ඩකොසමනා.

13. බ්‍රාහ්මණය, (බෝමැඩි හුන්) මා විසින් වඩන ලද වියයීය නො හැකුළුනේ විය. සිතිය එළඹ සිටියේ නොනවුයේ ය. (තාමරැප) කය සංහිදුනේ දරථ රනින විය. සිත අරමුණකි මොනොවට පිහිටියේ එකන විය. බ්‍රාහ්මණය, ඒ මම කාමයන්ගෙන් වෙන් ව ම අකුලලධමියන්ගෙන් වෙන් ව ම විතකී සහිත වූ විවාර සහිත වූ විවේකයෙන් උපන් ප්‍රීතිය හා සැපය ද ඇති ප්‍රථමධ්‍යානයට පැමිණ වාසය කෙළෙමි. විතකීවිවාරයන්ගේ සංහිදීමෙන් සිය සතන්ති හටගත් ශ්‍රද්ධාවෙන් යුක්ත වූ, විතනයාගේ එකන බව ඇති, විතකී රනිත වූ විවාර රනිත වූ සමාධියෙන් හටගත් ප්‍රීතිය හා සැපය ඇති ද්විතීයධ්‍යානයට පැමිණ වාසය කෙළෙමි. ප්‍රීතියෙන් ද වෙන් වීමෙන් ධ්‍යානොපෙක්‍ෂාව ඇත්තෙමි වාසය කෙළෙමි. සිති ඇත්තෙමි, සමාසක්ප්‍රඥවෙන් යුක්ත වූයෙමි, කසින් සුවය වින්දෙමි. යම් ධ්‍යානයක් හේතු කොට ගෙන, ඒ පුද්ගලයා 'උපෙක්‍ෂාවෙන් යුක්තයෙක, සිතියෙන් යුක්තයෙක, සුබ විහරණ ඇත්තෙකැ'යි බුද්ධාදී ආයතීයෝ ප්‍රකාශ කෙරෙත් නම්, ඒ තෘතීයධ්‍යානයට පැමිණ වාසය කෙළෙමි. සාධිකසුඛයාගේ ද කාසික දුඃඛයාගේ ද ප්‍රභාණයෙන්, පලමුවෙන් ම සොම්නස් දෙමිනස් පහ ව යාමෙන් දුක්වෙදනා නැති සුබවෙදනා ද නැති, උපෙක්‍ෂාවෙන් හටගත් සිතිය පිළිබඳ පිරිසිදුබව ඇති චතුර්ථධ්‍යානයට පැමිණ වාසය කෙළෙමි.

14. ඒ මම මෙසේ සිත චතුර්ථධ්‍යානයෙන් සමානිත වූ කල්හි, උපෙක්‍ෂා-සමානිපරිශුද්ධියෙන් පිරිසිදු වූ කල්හි, ප්‍රභාසවර වූ කල්හි, පහ වූ රාගාදී අඛණ ඇති වූ කල්හි, පහ වූ උපකෙලය ඇති කල්හි, මෘදු වූ කල්හි, අභිඤ්ඤායට සුදුසු ව පිරිසිදුබවආදියෙහි සිටි කල්හි, අවල බවට පත් කල්හි, පෙර වුසු කඳපිළිවෙල සිති කිරීමේ නුවණ පිණිස සිත නැමුයෙමි. ඒ මම තත්වදූරුම් වූ පෙර වුසු කඳපිළිවෙල සිති කරමි. ඒ මෙසේ හි: එක් ජාතියක් ද, ජාති දෙකක් ද, ජාති තුණක් ද, ජාති සතරක් ද, ජාති පසක් ද, ජාති දසයක් ද, ජාති විස්සක් ද, ජාති තිසක් ද, ජාති සතළිසක් ද, ජාති පණසක් ද, ජාති සියයක් ද, ජාති දහසක් ද, ජාති ලක්‍ෂයක් ද, නොයෙක් තස්තා කල්පයන් ද, නොයෙක් වැඩෙන කල්පයන් ද, නොයෙක් තස්තා වැඩෙන කල්පයන් ද සිති කරමි. කෙසේ ද? යත්: අසෝ තැන මෙබඳු නම් ඇත්තෙමි, මෙබඳු ගෝත්‍ර ඇත්තෙමි, මෙබඳු පැහැ ඇත්තෙමි, මෙබඳු ආහාර ඇත්තෙමි, මෙබඳු සුවදක් විඳින්නෙමි, මෙබඳු ආයු කෙළවර කොට ඇත්තෙමි වීමි. ඒ මම එයින් වුත වූයෙමි අසෝ තැන උපනිමි. එහි ද මෙබඳු නම් ඇත්තෙමි, මෙබඳු ගෝත්‍ර ඇත්තෙමි, මෙබඳු පැහැ ඇත්තෙමි, මෙබඳු ආහාර ඇත්තෙමි, මෙබඳු සැප දුක් අනුභව කරන්නෙමි, මෙබඳු ආයුෂ කෙළවර කොට ඇත්තෙමි වීමි. ඒ මම එයින් වුත වූයෙමි මෙහි උපනිමි නියා සි. මෙසේ ආහාර සහිත වූ තාමගොත්‍රාදී උදෙසීම සහිත වූ තත්වදූරුම් වූ පෙර වුසු කඳ-පිළිවෙල සිති කරමි. බමුණ, මා විසින් රැයෙහි පෙරයමිති දී මේ පෙර වුසු කඳ පිළිවෙල සිති කරණ නුවණ නැමැති ප්‍රථම විද්‍යාව ලබන ලදී. අවිද්‍යාව නසන ලදී. විද්‍යාව පහල විය. මෝහ නැමැති අඳුරුතැසුනේ ය. ප්‍රඥ නැමැති ආලෝකය පහල විය. සමානිඅවිප්‍රවාසයෙන් අප්‍රමතන වූ කෙලෙස් තවන වියයීයෙන් යුක්ත ව අභිප්‍රේතානී සිද්ධිය කෙරෙහි යොමු කරණ ලද සිත් ඇති ව වාසය කරන්නහුට යම්තේ ද මටත් එසේ ය. බමුණ, බිජුවවිත් කුකුළුපැටියාගේ නික්මීම මෙන් මාගේ මේ පලමු වන නික්මීම විය.

15. සො එවං සමාහිතෙ විතොන පරිසුද්ධෙ පරියොදානෙ අතඛනණේ විගතූපකකිලෙසෙ මුදුහුතෙ කම්මනියෙ සීතෙ ආනෙජ්ජපතොන සත්තානං චුත්‍රපපාතඤ්ඤාය විතතං අභිනින්නාමෙසිං. සො දිබ්බෙත චක්ඛුතා විසුද්ධින¹ අතික්කන්තමානුසකොන සතොන පසාංගි වචමානෙ උපපජ්ජමානෙ නිතෙ පණීතො සුවණේණ දුබ්බණේණ සුගතො දුගතො යථාකම්මුපගෙ සතොන පජානාමි, “ඉමෙ චත භොනොතා සත්තා කායදුච්චරිතොන සමන්තාගතා චචි-දුච්චරිතොන සමන්තාගතා මනොදුච්චරිතොන සමන්තාගතා අරියානං උපවාදකා මිච්ඡාදිට්ඨිකා මිච්ඡාදිට්ඨිකම්මසමාදානා. තෙ කායස්ස භෙද පරමමරණා අපායං දුගතිං විනිපාතං නිරයං උපපන්නා. ඉමෙ වා පත භොනොතා සත්තා කායසුචරිතොන සමන්තාගතා චචිසුචරිතොන සමන්තාගතා මනොසුචරිතොන සමන්තාගතා අරියානං අනුපවාදකා සමමාදිට්ඨිකා සමමාදිට්ඨිකම්මසමාදානා. තෙ කායස්ස භෙද පරමමරණා සුගතිං සග්ගං ලොකං උපපන්නා”ති. ඉති දිබ්බෙත චක්ඛුතා විසුද්ධින¹ අතික්කන්තමානුසකොන සතොන පසාංගි වචමානෙ උපපජ්ජමානෙ නිතෙ පණීතො සුවණේණ දුබ්බණේණ සුගතො දුගතො යථාකම්මුපගෙ සතොන පජානාමි. අයං බො මෙ බ්‍රාහ්මණ, රතනියා මජ්ඣිමෙ යාමෙ දුතියා විජ්ජා අධිගතා, අවිජ්ජා විහතා, විජ්ජා උපපන්නා, තමො විහතො, ආලොකො උපපන්නො, යථා තං අප්පමත්තස්ස ආනාපිතො පභිත්තස්ස විහරතො. අයං බො මෙ බ්‍රාහ්මණ, දුතියානීතිබ්බිද අහොසි කුක්කු-චච්ඡාපකස්සෙව අණ්ඩකොසමනා.

16. සො එවං සමාහිතෙ විතොන පරිසුද්ධෙ පරියොදානෙ අතඛනණේ විගතූපකකිලෙසෙ මුදුහුතෙ කම්මනියෙ සීතෙ ආනෙජ්ජපතොන ආසවානං බයඤ්ඤාය විතතං අභිනින්නාමෙසිං. සො ඉදං දුක්ඛන්ති යථාභූතං අබ්භඤ්ඤාසිං, අයං දුක්ඛසමුදයොති යථාභූතං අබ්භඤ්ඤාසිං, අයං දුක්ඛ-නිරෝධොති යථාභූතං අබ්භඤ්ඤාසිං, අයං දුක්ඛනිරෝධගාමිනී පටිපදාති යථා-භූතං අබ්භඤ්ඤාසිං. ඉමෙ ආසවාති යථාභූතං අබ්භඤ්ඤාසිං, අයං ආසව-සමුදයොති යථා භූතං අබ්භඤ්ඤාසිං, අයං ආසවනිරෝධොති යථා-භූතං අබ්භඤ්ඤාසිං අයං ආසවනිරෝධගාමිනී පටිපදාති යථාභූතං අබ්භඤ්ඤාසිං. තස්ස මෙ එවං ජාතො ඵලං පසාදො කාමාසවාපි විතතං විමුච්චිත්ථ. භවාසවාපි විතතං විමුච්චිත්ථ. අවිජ්ජාසවාපි විතතං විමුච්චිත්ථ. විමුත්තසමිං විමුත්තමිති ඤ්ඤා අහොසි. බිණ්ණ ජාති, චුසිතං බ්‍රහ්මචරියං, කතං කරණීයං, තාපරං ඉත්ථත්තායාති අබ්භඤ්ඤාසිං. අයං බො මෙ බ්‍රාහ්මණ රතනියා පච්ඡිමෙ යාමෙ තතියා විජ්ජා අධිගතා, අවිජ්ජා විහතා, විජ්ජා උපපන්නා, තමො විහතො, ආලොකො උපපන්නො, යථා තං අප්පමත්තස්ස ආනාපිතො පභිත්තත්තස්ස විහරතො. අයං බො මෙ බ්‍රාහ්මණ තතියානීතිබ්බිද අහොසි කුක්කුචච්ඡාපකස්සෙව අණ්ඩකොසමනාති.

1. පරිසුද්ධිත. කාළචි.

15. ඒ මම මෙසේ සිත වතුභිධ්‍යානයෙන් සමානිත වූ කල්හි, උපෙක්‍ෂා සමානි පරිශුද්ධියෙන් පිරිසිදු වූ කල්හි, ප්‍රභාසාර වූ කල්හි, පහ වූ රුගාදි අඛණ ඇති කල්හි, පහ වූ උපකෙලශ ඇති කල්හි, මාදුභාවයට පැමිණි කල්හි, අභිඤ්ඤාමයට සුදුසු ව පරිශුද්ධිභාවාදියෙහි පිහිටි කල්හි, අවලබවට පත් කල්හි සතතියෙන්ගේ වූහි උපපතති දෙක දැනීම පිණිස සිත නැමුයෙමි. ඒ මම පිරිසිදු වූ, මනිස් ඇස ඉක්ම පැවැත්තා වූ දිවැසින් වුන වන්තා වූ ද උපදින්නා වූ ද හිත වූ ද ප්‍රණීත වූ ද අභිරුප වූ ද චිරුප වූ ද ආසාස වූ ද දිලිසු වූ ද සත්ත්වයන් දකිමි. කමිය පරිදි පැමිණියා වූ සත්ත්වයන් දකිමි. ඒ මෙසේ සි: “ඒකාන්තයෙන් මේ හවන් සත්ත්වයෝ කායදුශචරිතයෙන් යුක්ත වූහ. වාග්දුශචරිතයෙන් යුක්ත වූහ. මනෝදුශචරිතයෙන් යුක්ත වූහ. බුද්ධාදි ආයතීයන්ට ගතී කරන්නෝ වූහ. විපරිතදූෂි ඇත්තෝ වූහ. මිථ්‍යාදූෂි-යෙන් ගන්නා ලද නානාවිධ කම් ඇත්තෝ වූහ. ඔහු කාබුත් මරණින් මතු සැපයෙන් පහ වූ හෙයින් අපාය නම් වූ දුක පිහිටි තැන හෙයින් දුගතති නම් වූ, (නො කැමැත්තෙන් ම) පතිත වන හෙයින් විනිපාත නම් වූ තරකයට පැමිණියාහු ය. මේ හවන් සත්ත්වයෝ වතානි කායසුචරිතයෙන් වාක්සුචරි-තයෙන් මහසුචරිතයෙන් යුක්ත වූවාහු ය. ආයතීයන්ට ගතී නො කරන්නෝ වූහ. සමයන්දූෂිවියෙන් යුක්තයෝ ය. සමයන්දූෂිවියෙන් ගන්නා ලද නානාවිධ කම් ඇත්තෝ වූහ. ඔහු කාබුත් මරණින් මතු මනා ගති ඇති හෙයින් සුගති නම් වූ දිව්‍යලොකයට පැමිණියාහු ය”යි මෙසේ මනිස් ඇස ඉක්ම පැවැති පිරිසිදු දිවැසින් වුන වන්තා වූ ද උපදින්නා වූ ද හිත වූ ද ප්‍රණීත වූ ද අභිරුප වූ ද චිරුප වූ ද ආසාස වූ ද දිලිසු වූ ද සත්ත්වයන් දකිමි. කමිය වූ පරිදි පැමිණියා වූ සත්ත්වයන් දකිමි. බ්‍රාහ්මණය, මා විසින් රැය මාදුමියමිනි මේ දවිතිය විද්‍යාව වූ දිව්‍යඥනය ලබන ලදී. අවිද්‍යාව නසන ලදී. විද්‍යාව පහළ විය. මෝහ අඳුර පහ විය. ප්‍රඥ ලෝකය පහළ විය. අප්‍රමාදී වූ කෙලෙස් තවන වියතියෙන් යුක්ත වූ නිවන් පිණිස මෙහෙයන ලද සිත් ඇති ව වසන්තනුට යම්සේ තම් එමෙකි. බ්‍රාහ්මණය, ඛිජ්චටින් කුකුළු පැටියාගේ නික්මීම මෙන් මාගේ මේ දවිතිය වූ නික්මීම විය.

16. ඒ මම මෙසේ සිත වතුභිධ්‍යානයෙන් සමාධිගත වූ කල්හි, පිරිසිදු වූ කල්හි, ප්‍රභාසාර වූ කල්හි, පහ වූ රුගාදි අඛණ ඇති කල්හි, පහ වූ උපකෙලශ ඇති කල්හි, සිත වගි භාවයට පැමිණි කල්හි, අභිඤ්ඤාමයට සුදුසු ව පරිශුද්ධිභාවාදියෙහි පිහිටි කල්හි, නොපැළී සිටි කල්හි, ආසුච්ඡෙදකරඥනය පිණිස හෙවත් මගනුවණ පිණිස විදසුන් සිත නැමුයෙමි. ඒ මම මේ දුක යැ යි තත් වූ පරිද්දෙන් දකිමි. මේ දුක හටගැණීමට හේතුවැ යි තත් වූ පරිද්දෙන් දකිමි. මේ දුකනතිරෝධය යි තත් වූ පරිදි දකිමි. මේ දුකනතිරෝධයට = නිවණට යන පිළිවෙත ය යි තත් වූ පරිදි දකිමි. මොහු ආසුච්ඡෙදකර යි තතු සේ දකිමි. මේ ආසුච්ඡෙදකර හට ගැණීමට හේතුව ය යි තතු සේ දකිමි. මේ ආසුච්ඡෙදකරෝධය යි තතු සේ දකිමි. මේ ආසුච්ඡෙදකරෝධ-ගාමිනී ප්‍රතිපතති ය යි තතු සේ දකිමි. මෙසේ දන්නා වූ මෙසේ දක්නා වූ ඒ මාගේ සිත කාමාසුච්ඡෙදෙන් ද මිදුනේ ය. භවාසුච්ඡෙදෙන් ද මිදුනේ ය. අවිද්‍යාසුච්ඡෙදෙන් ද මිදුනේ ය. සිත මිදුනු කල්හි මිදිනැ යි නුවණ පහළ විය. ඉපදීම නෂ්ණ විය. මග බබසර වාස නිමවන ලදී. සිවු මග කටයුතු කරණ ලද්දේ ය. මේ බව (කෙලෙසුන් නැසීම) පිණිස අත්‍ය වූවක් නැතැ යි දකිමි. බ්‍රාහ්මණය, රූ පැසුළුයමෙහි මේ තෘතීයවිද්‍යාව (ආසුච්ඡෙදකරඥනය) අවබෝධ කරණ ලද්දේ ය. අවිද්‍යාව නසන ලදී. ආයතීමාගීඥනවිද්‍යාව උපත. මොහානිකාරය නැසින. ප්‍රඥලෝකය පහළ විය. අප්‍රමාන වූ කෙලෙස් තවන වියතියෙන් යුක්ත වූ නිවන් පිණිස මෙහෙයන ලද සිත් ඇති ව වසන්තනුට යම් සේ ද, එසේ ය. බ්‍රාහ්මණය, ඛිජ්චටින් කුකුළු පැටියාගේ නික්මීම මෙන් මාගේ මේ තුන්වන නික්මීම විය.

17. එවං වුතෙන චෙරඤ්ජා බ්‍රාහ්මණො භගවන්තං එතදවොච:
 “ජෙට්ඨො භවං ගොතමො. සෙට්ඨො භවං ගොතමො. අභික්කන්තං හො
 ගොතම, අභික්කන්තං හො ගොතම, සෙය්‍යථාපි හො ගොතම නික්කුජ්ජිතං වා
 උක්කුජ්ජෙය්‍ය, පටිච්ඡන්තං වා විචරෙය්‍ය, මූළ්භස්ස වා මග්ගං ආචිකේශ්‍ය,
 අකුකාරෙ වා තෙලපජ්ජාතං ධාරෙය්‍ය වක්ඛුමන්තො රූපානි දකඛිනතීනි,
 එවමෙවං හොතා ගොතමෙන අනෙකපරියායෙන ධමමො පකාසිතො. එසාහං
 භවන්තං ගොතමං සරණං ගච්ඡාමි ධම්මඤ්ච භික්ඛුසංඝඤ්ච. උපාසකං මං භවං
 ගොතමො ධාරතු අජ්ජනග්ගෙ පාණ්ණපෙතං සරණං ගතං. අඛිවාසෙතු ච මෙ
 භවං ගොතමො වෙරඤ්ජායං වස්සාවාසං සද්ධිං භික්ඛුසංඝෙතා”ති.

18. අඛිවාසෙසි භගවා තුණ්හිභාවෙන. අථ බො වෙරඤ්ජා බ්‍රාහ්මණො
 භගවතො අඛිවාසනං විදිතො උට්ඨායාසනා භගවන්තං අභිවාදෙතො පදකඛිණං
 කතො පකකාමි.

19. තෙන බො පන සමයෙන චෙරඤ්ජා දුබ්භිකඛා හොති දථිනිකා
 සේතවසිකා සිලාකාචුත්තා. න සුකර උඤ්ජන පග්ගහෙන යාපෙතුං. තෙන
 බො පන සමයෙන උතතනපඨකා අස්සවාණ්ණිජා පඤ්චමතෙතති අස්සසතෙති
 වෙරඤ්ජං වස්සාවාසං උපගතා ගොන්තී. තෙති අස්සමණ්ඩලිකාසු භික්ඛුතං
 පත්ථපත්ථපුලකං පඤ්ඤතනං හොති. භික්ඛු පුබ්බණ්ණසමයං නිවාසෙතො
 පත්තචිවරමාදය වෙරඤ්ජං පිණ්ඩාය පටිසිත්තො පිණ්ඩං අලභමානා අස්සමණ්ඩලි-
 කාසු පිණ්ඩාය වරිත්තො පත්ථපත්ථපුලකං ආරාමං හරිත්තො උදුකකලෙ කොට්ටත්තො
 කොට්ටත්තො පරිතුඤ්ජන්ති. ආයස්මා පනාතඤ්ඤ පත්ථපුලකං සිලායං පිංසිත්තො
 භගවතො උපතාමෙති. තං භගවා පරිතුඤ්ජති.

20. අස්සොසි බො භගවා උදුකකලසද්දං.-ජානන්තාපි තථාගතා පුච්ඡන්ති,
 ජානන්තාපි න පුච්ඡන්ති. කාලං විදිත්තො පුච්ඡන්ති, කාලං විදිත්තො න පුච්ඡන්ති.
 අත්ථසංභිතං තථාගතා පුච්ඡන්ති, තො අත්ථසංභිතං. අත්ථසංභිතෙ සෙතු-
 ඝාතො තථාගතානං. දථිනාකාරෙති බුද්ධා භගවන්තො භික්ඛු පරිපුච්ඡන්ති:
 ‘ධම්මං වා දෙසෙස්සාමි. සාවකානං වා සිකඛාපදං පඤ්ඤපෙස්සාමා’ති.-

අථ බො භගවා ආයස්මන්තං ආනඤ්ඤං ආමන්තෙසි: “කිං හු බො සො
 ආනඤ්ඤ උදුකකලසද්දෙ”ති අථ බො ආයස්මා ආනඤ්ඤ භගවතො එතමත්ථං
 ආරොවෙසි. “සාධු සාධු ආනඤ්ඤ, තුමෙහති ආනඤ්ඤ, සප්පුරිසෙති චිජ්ජනං.
 පුච්ඡමා ජනතා සාලිමංසොදනං අතිමඤ්ඤදිස්සතිති.

17. මෙසේ වදාළ කල්හි ඒ චෛරඤ්ජ ඛමුණු තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කාරණය සැල කෙළේ ය: “භවත් ගෞතමයෝ ජ්‍යෙෂ්ඨයා. ශ්‍රේෂ්ඨයා. භවත් ගෞතමයෙනි, ඉතා මානාවි. භවත් ගෞතමයෙනි, ඉතා මානාවි. භවත් ගෞතමයෙනි, යම්සේ යටිකුරු කරණ ලද්දක් උඩුකුරු කරන්නේ ද, වසන ලද්දක් විවෘත කරන්නේ ද, මං මුළු වුවකුට මග කියන්නේ ද, ඇස් ඇත්තෝ රු දකින්නා යි අඳුරෙහි තෙල්පහනක් දල්වන්නේ ද, මෙ පරිද්දෙන් ම භවත් ගෞතමයන් විසින් නන් අයුරින් දහම් දෙසන ලදී. මම භවත් ගෞතමයන් වහන්සේ ද බමිය ද භික්ෂු සංඝයා ද සරණ යමි. භවත් ගෞතමයෝ අද පටන් දිවිහිමියෙන් සරණ ගියා වූ උවසුවකු කොට මා සලකන්නා. භවත් ගෞතමයෝ භික්ෂුසංඝයා සමග මට අනුග්‍රහය පිණිස වෙරඤ්ජා නුවර වස් විසීම ද ඉවසන්නා” යි.

18. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තුෂ්ණිමභාවයෙන් එය ඉවසුසේක. ඉක්බිති වෙරඤ්ජ ඛමුණු තෙමේ බුදුරජාණන් වහන්සේගේ ඒ ඉවසීම දැන හුතස්තෙන් නැගිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැද පැදකුණු කොට ගියේ ය.

19. එකල්හි චෛරඤ්ජ නුවර දුක සේ ලැබිය යුතු භික්ෂුව ඇත්තේ ය. ජීවිතයත් මරණයත් අතර පැවැති දෙ-අදහස් ඇත්තේ ය. තැන තැන විසුලු මිනිසුන් වලින් යුක්ත ය. (තොහොත් ‘සෙතට්ඨිකා’ නම් සසාරයෙහි යුක්ත ය.) කුසපත් බෙදා කරණ දිවිපැවැත්ම ඇත්තේ ය. (තොහොත් කුරු පමණක් ව හටගත් සසාර ඇත්තේ ය.) පිටු සිහිමෙන් යැපෙන්නට පහසු නොවන නැතෙක් විය. එකල්හි උත්තරාසනෙහි පැමිණි අස්වෙලෙන්දෝ පන්සියක් පමණ වූ අයුත් සමග වස් සාරමස විසීමට වෙරඤ්ජාවට පැමිණියාහු වෙත්. ඔවුන් විසින් අස්මඩුලුවල දී භික්ෂුන්ට යවහාල් පත පත පිහිටුවන ලද්දේ වෙයි. භික්ෂුහු පෙරවරු කාලයෙහි හැර පෙරෙව පා සිටුරු ගෙණ වෙරඤ්ජාවට පිටු පිණිස පිහිස පිටු නො ලබන්නාහු අස්මඩුලුවල පිටු සිතා ඇවිද යවහාල් පත පත අරමට ගෙණවුන් වනෙහි ලා කොටා වළඳත්. ආයුෂ්මත් වූ ආනන්ද සථවිර තෙමේ යවහාල්පතක් ගලෙහි ලා අඹර (මී සකුරු යොදා) භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිගන්වයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එය වළඳනසේක.

20. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වනෙහි මොහොල් ගැටෙන හඬ ඇසුසේක. -තථාගතවරයෝ කරුණ දන්නාහු ද විචාරත්. දන්නාහු ද නො විචාරත්. කල් දැන විචාරත්. කල් දැන නො විචාරත්. තථාගතවරයෝ වැඩ සහිත වුවක් ම විචාරත්. අවැඩ සහිතයක් නො විචාරත්. අකම් සහිත වචන විෂයයෙහි තථාගතවරයන්ගේ සේතුසාතය (එබඳු වචන කීමෙහි සිත මාගීයෙන් නැසුනේ ම) වෙයි. භාග්‍යවත් බුදුවරු “දහම් හෝ දෙසන්නෙමු. සච්චන්ට සිකපද හෝ පණවන්නෙමු” යි දෙ කරුණෙකින් භික්ෂුන් පිළිවිසිත්.-

ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් අනිද කෙරුන් ඇමැතු සේක: “ආනන්දය, ඒ වනෙහි මොහොල් ගැටෙන හඬ කිසිකිසි ද?” ඉක්බිති ආයුෂ්මත් ආනන්ද තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එපවත් සැල කෙළේ ය. “ආනන්දය, මානාවි, මානාවි. සත්පුරුෂ වූ නොප විසින් දුර්භික්ෂය ද ලොභය ද දිනන ලදී. පශ්චිමජනනාව මස් හා හැල්සාල්බතට පවා අවමන් කරායි” වදාළ සේක.

21. අථ බො ආයසමා මහාමොග්ගලානො යෙන භගවා තෙනුපසංකම්. උපසංකම්නා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසීනො බො ආයසමා මහාමොග්ගලානො භගවන්තං එතදවොච: “එතරති භනෙන් වෙරඤ්ඤා දුබ්බිකාං දච්ඡිතිකා සෙනට්ඨිකා සලාකාමුත්තා. න සුකාර උඤ්ඤන් පග්ගහෙන් යාපෙතුං. ඉමිස්සා භනෙන් මහාපස්වියා හෙට්ඨිමං තලං සමපන්නං. සෙය්‍යථාපි බුද්දමධුං අතීලකං එවමස්සාදං. සාධාහං භනෙන් පස්විං පරිවතෙනායං, භික්ඛු පප්පටකොජං පරිභුඤ්ජිස්සන්ති”ති.

“යෙ පන තෙ මොග්ගලාන, පස්විතිස්සිතා පාණ්ණො තෙ කථං කරිස්සසී?”ති.

“එකාහං භනෙන් පාණ්ණො අභිනිමමිතිස්සාමි සෙය්‍යථාපි මහාපස්වී. යෙ පස්විතිස්සිතා පාණ්ණො තෙ තත්ථ සංකාමෙස්සාමි. එකෙන් භන්තො පස්විං පරිවතෙනායාමි”ති.

“අලං මොග්ගලාන, මා තෙ රුච්චි පස්විං පරිවතෙනායං. විපලාසමිප්පි සත්තා පටිලහෙය්‍ය”න්ති.

“සාධු භනෙන් සබ්බො භික්ඛුසංඝො උත්තරකුරුං පිණ්ඩාය ගවෙජය්‍යා”ති.

“අලං මොග්ගලාන, මා තෙ රුච්චි සබ්බස්ස භික්ඛුසංඝස්ස උත්තරකුරුං පිණ්ඩාය ගමන්”න්ති.

22. අථ බො ආයසමතො සාරිපුත්තස්ස රහොගතස්ස පතිසල්ලිතස්ස එවං. වෙනසො පරිචිතකෙකා උදපාදි: “කතමෙසානං බො බුද්ධානං භගවන්තානං බ්‍රහ්මචරියං න විරට්ඨිතිකං අහොසී? කතමෙසානං බුද්ධානං භගවන්තානං බ්‍රහ්මචරියං විරට්ඨිතිකං අහොසී?”ති.

23. අථ බො ආයසමා සාරිපුත්තො සායණහසමයං පතිසල්ලානා මුට්ඨිනො යෙන භගවා තෙනුපසංකම් උපසංකම්නා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසීනො බො ආයසමා සාරිපුත්තො භගවන්තං එතද-වොච: “ඉධ මයං භනෙන් රහොගතස්ස පතිසල්ලිතස්ස එවං. වෙනසො පරිචිතකෙකා උදපාදි: “කතමෙසානං බො බුද්ධානං භගවන්තානං බ්‍රහ්මචරියං න විරට්ඨිතිකං අහොසී? කතමෙසානං බුද්ධානං භගවන්තානං බ්‍රහ්මචරියං විරට්ඨිතිකං අහොසී?”ති.

24. “කතමෙසානං භු බො භනෙන් බුද්ධානං භගවන්තානං බ්‍රහ්මචරියං න විරට්ඨිතිකං අහොසී? කතමෙසානං බුද්ධානං භගවන්තානං බ්‍රහ්මචරියං විරට්ඨිතිකං අහොසී?”ති.

“භගවතො ච සාරිපුත්ත විසෙසිස්ස භගවතො ච සිඛිස්ස භගවතො ච චෙස්සභුස්ස බ්‍රහ්මචරියං න විරට්ඨිතිකං අහොසී. භගවතො ච සාරිපුත්ත භික්ඛුසංඝස්ස භගවතො ච කොනාගමනස්ස භගවතො ච කස්සපස්ස බ්‍රහ්මචරියං විරට්ඨිතිකං අහොසී”ති.

21. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් වූ මහමුගලන් තෙරණුවෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත ඵලඹ වැද පසෙක හුන්හ. පසෙක හුන් ආයුෂ්මත් මහමුගලන් තෙරණුවෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් සැල කළහ: “වහන්ස, දැන් චේරඤ්ජා නුවර දුක සේ ලැබිය යුතු වූ භික්ෂුව ඇත්තේ ය. ජීවිතය පිළිබඳ ව දෙඅනෙකින් පැවැති සැක ඇත්තේ ය. තැන තැන විසුළු මිනිඳාට ඇත්තේ ය. (තොහොත් වැළඳුනු සෙනටයිකා නම් සසාරෝග්‍ය ඇත්තේ ය.) ලහ බෙදීමෙන් දිවි පවත්වන්නක් වෙයි. පිඩු සිඟීමෙන් ජීවත් වන්නට පහසු නොවන්නක් වෙයි. වහන්ස, මේ පොළොවේ යට පෙදෙස මිහිරිරසයෙන් සමෘද්ධ වෙයි. පිලවුන් නැති මිවදයක් යම් සේ ද, එමෙන් රසවත් වෙයි. වහන්ස, භික්ෂුහු පෘථිවීරසය වළඳන්වා’ සි මම් පොළොව පෙරළන්නෙමි නම් මැනවි” යනු යි.

“මුගලන, යම් ඒ පොළොව ඇසුරු කළ ප්‍රාණීහු වෙද්ද, ඔවුනට කුමක් කරන්නෙහි ද?”

“වහන්ස, මම් පොළොව පමණ මහත් වූ එක් අත්ලක් මවන්නෙමි. පොළොව ඇසුරු කළ ඒ ප්‍රාණීන් එයට මාරු කරන්නෙමි. අතින් අතින් පොළොව පෙරළන්නෙමි.”

“මුගලන, නුසුදුසු ය. පොළොව පෙරළීම නොපට රූපි නො වේවා. සත්‍යයෝ විත්තවිපක්‍යසාසයට පවා පැමිණෙන්නාහු ය.”

“වහන්ස, සියලු භික්ෂුසංඝ තෙමේ උතුරුතුරු දිවයිනට පිඩු පිණිස යන්නේ නම් මැනවි.”

“මුගලන, නුසුදුසු ය. උතුරුතුරුදිවයිනට සියලු භික්ෂුසංඝයාගේ යැම නොපට රූපි නො වේවා.”

22. ඉක්බිති රහොගත වූ, විත්තවිවේකයෙන් යුත් වූ ආයුෂ්මත් ශාරිපුත්‍ර සථවිරයන් වහන්සේට මෙසේ වූ විත්තපරිචිතකියෙක් පහළ විය. “කවර භාග්‍යවත් බුදුවරුන්ගේ ශාසනය චිරස්ථායී නො වී ද? කවර භාග්‍යවත් බුදුවරුන්ගේ ශාසනය චිරස්ථායී වී ද?”

23. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් වූ ශාරිපුත්‍ර සථවිර තෙමේ පස්වරුගෙහි පලසමවතින් තැගි සිවියේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත ඵලඹ වැද එකත්පස් ව හුන්නේය. එකත් පසෙක හුන් ආයුෂ්මත් ශාරිපුත්‍ර සථවිර තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැල කෙළේ ය: “වහන්ස, මෙහි රහසිගත වූ විත්තවිවේකයෙන් යුත් වූ මගේ සිතට මෙබඳු විතකියෙක් පහළ විය. “කවර භාග්‍යවත් බුදුවරුන්ගේ ශාසනය චිරස්ථායී නො වී ද? කවර භාග්‍යවත් බුදුවරුන්ගේ ශාසනය චිරස්ථායී වී ද?” යනු යි.

24. “වහන්ස, මෙහි කවර භාග්‍යවත් බුදුවරුන්ගේ ශාසනය චිරස්ථායී නො වී ද? කවර භාග්‍යවත් බුදුවරුන්ගේ ශාසනය චිරස්ථායී වී ද?”

“ශාරිපුත්‍රසිති, විපක්‍ය භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේද සිඛි භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේද මෙසෙකු භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේද ශාසනය බොහෝ කල් පැවැතුනෙක් නො වී ය. ශාරිපුත්‍රසිති, කකුසද භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේද කෝනාගමන භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේද කාශ්‍යප භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේද, ශාසනය වූ කල් බොහෝ කල් පැවැතුනෙක් වී” යා යි වදාළ සේක.

25. “කො හු බො භනො හෙතු කො පච්චයො යෙන භගවතො ච විපස්සිස්ස භගවතො ච සිඛිස්ස භගවතො ච වෙස්සභුස්ස බ්‍රහ්මචරියං න චිරට්ඨිතිකං අහොසී?”¹ති.

26. “භගවා ච සාරිපුත්ත චිප්පස්සි භගවා ච සිඛි භගවා ච වෙස්සභු කිලාසුතො අහෙසුං සාවකානං වින්ධාතෙත ධම්මං දෙසෙත්තුං. අප්පකං ච තෙසං අහොසී සුත්තං ගෙය්‍යං වෙය්‍යාකරණං ගාථා උදනං ඉතිවුත්තකං ජාතකං අබ්භුතධම්මං චේදලං. අප්පඤ්ඤනතං සාවකානං සික්කාපදං. අනුදද්ධං පාතිමොක්ඛං.

27. තෙසං බුද්ධානං භගවත්තානං අන්තර්ධාතෙත බුද්ධානුබුද්ධානං සාවකානං අන්තර්ධාතෙත යෙ තෙ පච්චිමා සාවකා නානානාමා නානා-ගොතනා නානාජච්චා නානාකුලා පබ්බජිතා, තෙ නං බ්‍රහ්මචරියං බිප්පඤ්ඤව අන්තර්ධාපෙසුං. සෙය්‍යථාපි සාරිපුත්ත නානාපුප්ථාති ඵලකෙ නික්ඛිත්තාති සුත්තෙන අසම්බගිතාති, තාති වාහො විහිරති විධම්ති විද්ධංසෙති. නං කිස්ස හෙතු? යථා නං සුත්තෙන අසම්බගිතත්තා. ඵවමෙව බො සාරිපුත්ත තෙසං බුද්ධානං භගවත්තානං අන්තර්ධාතෙත බුද්ධානුබුද්ධානං සාවකානං අන්තර්ධාතෙත යෙ තෙ පච්චිමා සාවකා නානානාමා නානාගොතනා නානාජච්චා නානාකුලා පබ්බජිතා, තෙ නං බ්‍රහ්මචරියං බිප්පඤ්ඤව අන්තර්ධාපෙසුං.

28. අකිලාසුතො¹ ච තෙ භගවතො අහෙසුං සාවකෙ වෙනසා වෙනො පරිච්ච ඔවදිතුං. භූතපුබ්බං සාරිපුත්ත චේප්පස්ස භගවා අරහං සමමා-සබ්බුද්ධො අඤ්ඤාතරස්මිං භිංසනකෙ ව්‍යසණ්ඨි සහස්සං භික්ඛුසම්ඝං වෙනසා වෙනො පරිච්ච ඔවදති අනුසාසති: “ඵවං විතකෙකථ. මා ඵවං විතකකසිත්ථ. ඵවං මනසි කරොථ. මා ඵවං මනසාකත්ථ. ඉදං පජ්ඣථ. ඉදං උපසම්පජ්ජ විහරථා”²ති. අථ බො සාරිපුත්ත තස්ස භික්ඛුසහස්සස්ස වෙස්සභුතා භගවතා අරහතා සමමාසබ්බුද්ධො ඵවං ඔවදියමානානං ඵවං අනුසාසියමානානං අනුපාදාය ආසවෙති විත්තාති විමුච්චිංසු. - තත්‍ර සුදං සාරිපුත්ත භිංසනකස්ස ව්‍යසණ්ඨස්ස භිංසනකතස්මිං හොති: යො කොචි අවිහරාගො නං ව්‍යසණ්ඨං පටිසති, යෙභුයෙත්ත ලොමාති වංසනාති.-

29. අයං බො සාරිපුත්ත හෙතු අයං පච්චයො, යෙන භගවතො ච විපස්සිස්ස භගවතො ච සිඛිස්ස භගවතො ච වෙස්සභුස්ස බ්‍රහ්මචරියං න චිරට්ඨිතිකං අහොසී”³ති.

1. කිලාසුතො, ස්‍යා.

25. “වහන්ස, යම් හේතු වෙතින් විපසිඞ්භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ද සිඛි භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ද චෛස්සභු භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ද ආසනය බොහෝ කල් පැවතුනෙක් නො වී නම්, එයට හේතු කවරේ ද? එයට ප්‍රත්‍යය කවරේ ද?”

26. “ආරිපුත්‍රයෙහි, විපසිඞ්භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ද සිඛි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ද චෛස්සභු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ද ශ්‍රාවකයන්ට විසාරවශයෙන් ධර්මය දෙශනා කරන්නට උත්සාහ රහිත වූහ. ඒ බුදුවරුන්ගේ සුත්ත ය, ගෙයා ය, වෙශ්‍යාකරණ ය, ගාථා ය, උද්‍යාන ය, ඉතිවුත්තක ය, ජාතක ය, අබ්‍යුතධම්ම ය, වෙදලල ය යන නවංග ආස්තාආසනය සවලා ද විය. ශ්‍රාවකයන්ට ශික්ෂාපද ද නො පණවන ලදී. ආණාපාතිමොක්ඛය නො උදෙසන ලදී.

27. ඒ භාග්‍යවත් වූ බුදුවරුන්ගේ පරිනිවෘත්තයෙන් ඒ බුදුවරුන්ගේ සම්මුඛශ්‍රාවකයන්ගේ ද පරිනිවෘත්තයෙන් නානාතාම ඇති, නානාගොත්‍ර ඇති, නානාජාතියෙන් නානාකුලයෙන් පැවිදි වූ යම් පශ්චිමශ්‍රාවක කෙනෙක් වූවාහු ද, ඔහු ඒ ආසනය වහා ම අතුරුදන් කළාහු ය. ආරිපුත්‍රයෙහි, යම්සේ තත් වැදූරුම් පුෂ්පජාතිහු මලස්තේ තැන්පත් කරණ ලද්දහු හුයෙන් නොගොතන ලද්දහු ද, යම්සේ ඒ මල් වාතය තෙමේ විසුරුවා ද, අන් තැනකට යවා ද, තුබූ තැනින් පහ කෙරේ ද, ඒ කවර හෙයින් ද? යත්: සුදුසු පරිදි ඒ මල් හුසින් නොගෙවුනු හෙයින්. මෙ පරිද්දෙන් ම, ආරිපුත්‍රයෙහි, ඒ භාග්‍යවත් බුදුවරුන්ගේ පිරිනිවන් පැමෙන් ඒ බුදුවරුන්ගේ සම්මුඛශ්‍රාවකයන්ගේ පිරිනිවන් පැමෙන් ඒ ශ්‍රාවකයන්ගේ අභාවාසි වූ නානාතාමගොත්‍ර ඇති, නානාජාතියෙන් නානාකුලයෙන් නික්ම පැවිදි වූ යම් පශ්චිමශ්‍රාවක කෙනෙක් වූවාහු නම්, ඔහු ඒ ආසනය වහාම අතුරුදන් කළහ.

28. වැලි දුර් භාග්‍යවත් බුදුවරු තමන්ගේ සිතින් ශ්‍රාවකයන් සිත පිරිසිදු දැන ශ්‍රාවකයන්ට අවවාද කරන්නට උත්සාහ සහිත වූහ. ආරිපුත්‍රයෙහි, පෙර වූවක් නිසම්: අතීත සම්මානසම්මුද්ධි වූ චෛස්සභු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ බිහිසුණු වූ එක්තරා වතලාහැබක දී තමන්ගේ සිතින් ඒ මහණුන්ගේ සිත පිරිසිදු දැන දහසක් මහණුන්ට ‘මෙසේ (තෙකබවමාදි) විතකී කරවු. (කාමාදි) විතකී නො කරවු. මෙසේ අනිත්‍යාදිවශයෙන් මෙනෙහි කරවු. නිත්‍යාදිවශයෙන් මෙනෙහි නො කරවු. අකුසල් වූ මෙය දුරු කරවු. කුසල් වූ මෙයට පැමිණ වාසය කරවු’යි අවවාද කරණ සේක, අනුශාසනා කරණ සේක. ඉක්බිති ආරිපුත්‍රයෙහි, අතීත සම්මානසම්මුද්ධි වූ චෛස්සභු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් මෙසේ අවවාද කරණු ලබන්නා වූ මෙසේ අනුශාසනා කරණු ලබන්නා වූ ඒ දහසක් මහණුන්ගේ සිත් උපාදාන රහිත ව කාමාදි ආප්‍රවයන්ගෙන් මිදුනේය. - ආරිපුත්‍රයෙහි, ඒ බිහිසුණු වතලාහැබෙහි මේ බිහිසුණු බව වෙයි: අවිතරාග වූ යමෙක් ඒ වත ලාහැබට පිවිසේද, බෙහෙවින් ඔහුගේ ලොමුදහ ගණී.-

29. යමක් හේතු කොට ගෙන විපසිඞ්භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ද සිඛි භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ද චෛස්සභු භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ද ආසනය බොහෝ කල් පවත්නේ නො වී ද, ආරිපුත්‍රයෙහි, මේ එයට හේතුව යි. මේ එයට ප්‍රත්‍යය යි.”

30. “කො පන භනෙන හෙතු කො පච්චයො යෙන භගවතො ව කකුසන්ධස්ස භගවතො ව කොනාගමනස්ස භගවතො ව කස්සපස්ස බ්‍රහ්මචරියං චිරට්ඨිතිකං අහොසී?”ති.

31. “භගවා ව සාරිපුත්ත කකුසන්ධො භගවා ව කොනාගමනො භගවා ව කස්සපො අනිලාසුතො අහෙසුං සාවකානං විජාරෙන ධම්මං දෙසෙතුං. ඛන්‍රුං ව නෙසං අහොසී සුත්තං ගෙය්‍යං වෙය්‍යාකරණං ගාථා උද්දනං ඉතිවුත්තකං ජාතකං අබ්‍රුතධම්මං වෙදලලං. පඤ්ඤානං සාවකානං සිත්තාපදං. උද්දිට්ඨං පාතිමොක්ඛං.

32. නෙසං බුද්ධානං භගවන්තානං අනතරධානෙන, බුද්ධානුබුද්ධානං සාවකානං අනතරධානෙන, යෙ තෙ පච්ඡිමා සාවකා නානානාමා නානාගොත්තා නානාඡ්ච්චා නානාකුලා පබ්බජ්ජා, තෙ තං බ්‍රහ්මචරියං චිරං දීඝමද්ධානං යපෙසුං. සෙය්‍යථාපි සාරිපුත්ත නානාපුප්ථාති එලකෙ නික්ඛිත්තාති සුතෙනත සුසං-ගභීතාති, තාති වාහො න විකිරති න විධම්ති න විද්ධංසෙති. තං කිස්ස හෙතු? යථා තං සුතෙනත සුසංගභීතත්තා. එවමෙව බො සාරිපුත්ත, නෙසං බුද්ධානං භගවන්තානං අනතරධානෙන බුද්ධානුබුද්ධානං සාවකානං අනතරධානෙන යෙ තෙ පච්ඡිමා සාවකා නානානාමා නානාගොත්තා නානාඡ්ච්චා නානාකුලා පබ්බජ්ජා, තෙ තං බ්‍රහ්මචරියං චිරං දීඝමද්ධානං යපෙසුං.

33. අයං බො සාරිපුත්ත හෙතු අයං පච්චයො යෙන භගවතො ව කකුසන්ධස්ස භගවතො ව කොනාගමනස්ස භගවතො ව කස්සපස්ස බ්‍රහ්මචරියං චිරට්ඨිතිකං අහොසී”ති.

30. “වහන්ස, යමක් කරණ කොට ගෙන කකුසද භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේත් කෝනාගමන භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේත් කාශ්‍යප භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේත් ශාසනය බොහෝ කල් පවත්නක් වී නම්, එයට හේතුව කිම? ප්‍රත්‍යය කිම?”

31. “ශාරීපුත්‍රයෙනි, කකුසද භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ද කොනාගමන භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ද කාශ්‍යප භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ද ශ්‍රාවකයන්ට විසාර වශයෙන් දහම් දෙසන්නට උත්සාහවත් වූහ. ඒ බුදුවරුන්ගේ සූත්‍ර-දෙශනා ද, ගාථා සහිත සූත්‍ර දෙශනා ද, අභිධම්මිකය හා අන්‍ය අඛ්‍යාත අට්ඨකයන් නුටු බුද්ධවචන ද, ගාථා දෙශනා ද, සොම්නස්මුවා නුවණින් වදාළ දෙශනා ද, ‘භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදාළ සේකැ’යි දැක්වූ සූත්‍රාන්ත ද, ජාතකදෙශනා ද, ආශ්‍රිතයාදිභූතධම්මප්‍රතිසංයුක්ත සූත්‍රාන්ත ද, ප්‍රීතිය හා ඥානය ඇසුරු කළ සූත්‍රාන්ත ද යන නවංග ශාස්තෘශාසනය බොහෝ විය. ශ්‍රාවකයන්ට ශික්ෂාපද පණවන ලදී. පාමොක් උදෙසන ලදී.

32. ඒ භාග්‍යවත් බුදුවරුන්ගේ පරිනිවෘණයෙන්, ඒ බුදුවරුන්ගේ සමමුඛශ්‍රාවකයන්ගේ පරිනිවෘණයෙන්, ඒ සමබුද්ධසමමුඛ ශ්‍රාවකවරයන්ගේ අතැවැසි වූ, තන් වැදූරුම් නම් ගොත් ඇති, තන් වැදූරුම් ජාතියෙන් තන් කුලයෙන් නික්ම පැවිදි වූ යම් ඒ පශ්චිම ශ්‍රාවක කෙනෙක් වූවාහු නම්. ඔහු ඒ ශාසනය ඉතා දීඝී කාලයක් තැබූහ. ශාරීපුත්‍රයෙනි, යම්සේ තන්වැදූරුම් පුෂ්පයෝ මලස්තෝ තැන්පත් කරණ ලද්දහු හුයෙන් මනා ව බඳනා ලද්දහු ද, වාතය තෙමේ ඔවුන් තො විසුරුවා ද, අන් තැනකට තො යවා ද, තුබූ තැනින් පහ තො කෙරේ ද, ඒ කවර හෙයින් ද? යත්: සුදුසු පරිදි ඒ මල් හුයින් ගෙවුනු හෙයින්. මෙ පරිද්දෙන් ම ශාරීපුත්‍රයෙනි, ඒ භාග්‍යවත් බුදුවරුන්ගේ පිරිනිවීමෙන්, ඒ බුදුවරුන්ගේ සමමුඛශ්‍රාවකයන්ගේ පිරිනිවීමෙන්, ඒ සමමුඛශ්‍රාවකයන්ගේ අතැවැසි වූ, තානා නම් ගොත් ඇති, තානාජාතියෙන් තානාකුලයෙන් නික්ම පැවිදි වූ යම් ඒ පශ්චිම ශ්‍රාවක කෙනෙක් වූවාහු ද, ඔහු ඒ ශාසනය බොහෝ දිගු කලක් තැබූහ.

33. ශාරීපුත්‍රයෙනි, යම් කරුණෙකින් කකුසද භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගේත් කොනාගමන භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේත් කාශ්‍යප භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේත් ශාසනය දිගු කල් පවත්නේ වී ද, මේ එයට හේතුව ය, මේ එයට ප්‍රත්‍යය ය” යි වදාළ සේක.

34. අථ බො ආයසමා සාරිපුතො උට්ඨායාසනා එකංසං උත්තරා-සඬිං කරිතා යෙන භගවා තෙනඤ්ජලිං පණාමෙචා භගවන්තං එතද්වොච: “එතස්ස භගවා කාලො, එතස්ස සුගත කාලො, යං භගවා සාවකානං සික්කි-පදං පඤ්ඤපෙය්‍ය, උද්දිසෙය්‍ය පාතිමොක්ඛං, යථසිද්ධං බ්‍රහ්මචරියං අද්ධිතිසං අස්ස චිරට්ඨිතික”නති.

35. “ආගමෙහි නිං සාරිපුතන. ආගමෙහි නිං සාරිපුතන. තථාභතො‘ව තත්ථ කාලං ජාතිස්සති. න තාව සාරිපුතන සත්ථා සාවකානං සික්කිපදං පඤ්ඤපෙති, න උද්දිසති පාතිමොක්ඛං, යාව න ඉධෙකචෙව ආසවට්ඨානීයා ධම්මා සඬෙස පාදුභවනති. යතො ච බො සාරිපුතන ඉධෙකචෙව ආසවට්ඨානීයා ධම්මා සඬෙස පාදුභවනති, අථ සත්ථා සාවකානං සික්කිපදං පඤ්ඤපෙති, උද්දිසති පාතිමොක්ඛං තෙසඤ්ඤෙව ආසවට්ඨානීයානං ධම්මානං පටිසානාය.

36. න තාව සාරිපුතන, ඉධෙකචෙව ආසවට්ඨානීයා ධම්මා සඬෙස පාදුභවනති, යාව න සඬෙසා රත්තඤ්ඤමුග්ගතං පතොනා හොති. යතො ච බො සාරිපුතන, සඬෙසා රත්තඤ්ඤමුග්ගතං පතොනා හොති, අථ ඉධෙකචෙව ආසවට්ඨානීයා ධම්මා සඬෙස පාදුභවනති. අථ සත්ථා සාවකානං සික්කිපදං පඤ්ඤපෙති, උද්දිසති පාතිමොක්ඛං තෙසඤ්ඤෙව ආසවට්ඨානීයානං ධම්මානං පටිසානාය.

37. න තාව සාරිපුතන, ඉධෙකචෙව ආසවට්ඨානීයා ධම්මා සඬෙස පාදුභවනති, යාව න සඬෙසා වෙපුලලමිග්ගතං පතොනා හොති. යතො ච බො සාරිපුතන සඬෙසා වෙපුලලමිග්ගතං පතොනා හොති, අථ ඉධෙකචෙව ආසව-ට්ඨානීයා ධම්මා සඬෙස පාදුභවනති. අථ සත්ථා සාවකානං සික්කිපදං පඤ්ඤපෙති, උද්දිසති පාතිමොක්ඛං තෙසඤ්ඤෙව ආසවට්ඨානීයානං ධම්මානං පටිසානාය.

38. න තාව සාරිපුතන, ඉධෙකචෙව ආසවට්ඨානීයා ධම්මා සඬෙස පාදු-භවනති, යාව න සඬෙසා ලාභග්ගමිග්ගතං පතොනා හොති. යතො ච බො සාරිපුතන සඬෙසා ලාභග්ගමිග්ගතං පතොනා හොති, අථ ඉධෙකචෙව ආසවට්ඨානීයා ධම්මා සඬෙස පාදුභවනති, අථ සත්ථා සාවකානං සික්කිපදං පඤ්ඤපෙති, උද්දිසති පාතිමොක්ඛං තෙසඤ්ඤෙව ආසවට්ඨානීයානං ධම්මානං පටිසානාය.

39. න තාව සාරිපුතන, ඉධෙකචෙව ආසවට්ඨානීයා ධම්මා සඬෙස පාදු-භවනති, යාව න සඬෙසා බාහුසච්චමිග්ගතං පතොනා හොති. යතො ච බො සාරිපුතන සඬෙසා බාහුසච්චමිග්ගතං පතොනා හොති, අථ ඉධෙකචෙව ආසවට්ඨානීයා ධම්මා සඬෙස පාදුභවනති. අථ සත්ථා සාවකානං සික්කිපදං පඤ්ඤපෙති, උද්දිසති පාතිමොක්ඛං තෙසඤ්ඤෙව ආසවට්ඨානීයානං ධම්මානං පටිසානාය.”

40. නිරබ්බදෙ හි සාරිපුතන, භික්ඛුසඬෙසා නිරාදීතවො අපගතකාලකො සුද්ධො සාරෙ පතිට්ඨිතො. ඉමෙසං හි සාරිපුතන පඤ්ඤවන්තං භික්ඛුසත්තානං යො පච්ඡමකො භික්ඛු, සො සොනාපතොනා අචිතිපාතධම්මො නිසතො සමොධිපථයණො”ති.

34. ඉක්බිති ආසුෂ්මේ සැසියුක් තෙරණුවෝ පොරෝණය එක් කොට පෙරෙව භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දෙසට ඇදීලී බැද භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැල කළහ. “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, යම් හෙයකින් මේ ශාසනය දිගුකල් පවත්නක්, බොහෝ කල් පවත්නක් වන්නේ ද, එසේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ශ්‍රාවකයන්ට ශික්ෂාපද පණවන සේක්වා. පාමොක් උදෙසන සේක්වා. භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මෙය එයට කල් වෙයි. සුගතයන් වහන්ස, මෙය එයට කල් වෙයි.”

35. “ශාරිපුත්‍රයෙනි, බලාපොරොත්තු වවු. ශාරිපුත්‍රයෙනි, බලාපොරොත්තු වවු. තථාගත තෙමේ ම එයට කල් දන්නේ ය. ශාරිපුත්‍රයෙනි, යම් තාක් මේ ශාසනයෙහි ආසුච්ඡාදන ඉපද සිටීමට ආධාර වූ ඇතැම් ධර්මයෝ සම්මාන කෙරෙහි නො පහළ වෙද්ද, ඒ තාක් ශාසනය තෙමේ ශ්‍රාවකයන්ට සිකපද නො පණවයි, පාමොක් නො උදෙසයි. ශාරිපුත්‍රයෙනි, යම් කලෙක වනාහි මේ ශාසනයෙහි ඇතැම් ආසුච්ඡාදන ධර්මයෝ සම්මාන කෙරෙහි පහළ වෙද්ද, එකල්හි ශාසනය තෙමේ එම ආසුච්ඡාදන ධර්මයන් නැසීම පිණිස ශ්‍රාවකයන්ට සිකපද පණවයි, පාමොක් උදෙසයි.

36. ශාරිපුත්‍රයෙනි, සම්මාන කෙරෙහි යම් තාක් චිරරාත්‍රයන්ගෙන් මහත් බවට නො පැමිණියේ වේ ද, ඒ තාක් මේ ශාසනයෙහි ඇතැම් ආසුච්ඡාදන ධර්මයෝ නො පහළ වෙත්. ශාරිපුත්‍රයෙනි, යම් කලෙක සම්මාන කෙරෙහි චිරරාත්‍රයන්ගෙන් මහත්වයට පැමිණියේ වේ ද, මේ ශාසනයෙහි ඇතැම් ආසුච්ඡාදන ධර්මයෝ සම්මාන කෙරෙහි පහළ වෙත් ද, එකල්හි ශාසනය තෙමේ ඒ ආසුච්ඡාදන ධර්මයන් නැසීම පිණිස ශ්‍රාවකයන්ට සිකපද පණවයි, පාමොක් උදෙසයි.

37. ශාරිපුත්‍රයෙනි, සම්මාන කෙරෙහි යම් තාක් ස්ථිර මඤ්ච නවක වශයෙන් විපුලතයට මහත්වයට නො පැමිණියේ වේ ද, ඒ තාක් මේ ශාසනයෙහි සම්මාන කෙරෙහි ඇතැම් ආසුච්ඡාදන ධර්මයෝ නො පහළ වෙත්. ශාරිපුත්‍රයෙනි, යම් කලෙක සම්මාන කෙරෙහි විපුලතයට මහත්වයට පැමිණියේ වේ ද, එකල්හි මේ ශාසනයෙහි සම්මාන කෙරෙහි ඇතැම් ආසුච්ඡාදන ධර්මයෝ පහළ වෙත්. එකල්හි ශාසනය තෙමේ එම ආසුච්ඡාදන ධර්ම නැසීම පිණිස ශ්‍රාවකයන්ට සිකපද පණවයි, පාමොක් උදෙසයි.

38. ශාරිපුත්‍රයෙනි, යම් තාක් සම්මාන කෙරෙහි ලාභයෙන් මහත් බවට නො පැමිණියේ වේ ද, ඒ තාක් මේ ශාසනයෙහි සම්මාන කෙරෙහි ඇතැම් ආසුච්ඡාදන ධර්මයෝ නො පහළ වෙත්. ශාරිපුත්‍රයෙනි, යම් කලෙක සම්මාන කෙරෙහි ලාභයෙන් මහත්බවට පැමිණියේ වේ ද, එකල්හි මේ ශාසනයෙහි සම්මාන කෙරෙහි ඇතැම් ආසුච්ඡාදන ධර්මයෝ පහළ වෙත්. ඉක්බිති ශාසනය තෙමේ එම ආසුච්ඡාදන ධර්ම නැසීම පිණිස ශ්‍රාවකයන්ට සිකපද පණවයි, පාමොක් උදෙසයි.

39. ශාරිපුත්‍රයෙනි, යම් තාක් සම්මාන කෙරෙහි බහුශ්‍රැතියෙන් මහත් බවට නො පැමිණියේ වේ ද, ඒ තාක් මේ ශාසනයෙහි සම්මාන කෙරෙහි ඇතැම් ආසුච්ඡාදන ධර්මයෝ නො පහළ වෙත්. ශාරිපුත්‍රයෙනි, යම් කලෙක සම්මාන කෙරෙහි බොහෝ උගත්බවට පැමිණියේ වේ ද, එකල්හි මේ ශාසනයෙහි සම්මාන කෙරෙහි ඇතැම් ආසුච්ඡාදන ධර්මයෝ පහළ වෙත්. ඉක්බිති ශාසනය තෙමේ එම ආසුච්ඡාදන ධර්ම නැසීම පිණිස ශ්‍රාවකයන්ට සිකපද පණවයි, පාමොක් උදෙසයි.

40. ශාරිපුත්‍රයෙනි, හික්මුණු සම්මාන කෙරෙහි නිර්විකල්පය, නිදෙස් ය, දුසිල් මහණුන් ගෙන් තොර ය, පිරිසුදු ය, සිල් ආදී සර්වදායම්හි පිහිටියේ ය. ශාරිපුත්‍රයෙනි, මේ පන්සියක් මහණුන් අතුරෙන් යම් පැසුළු මහණෙක් වේ ද, හෙතෙමේ කෝවන් ය, අපායෙහි නො ගෙනසුල්ල ය, නිවණට නියත ය, සම්බෝධිය ම පිහිට කොට ඇත්තේ ය”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළ සේක.

41. අථ බො භගවා ආයස්මනං ආනිදං ආමනෙතසි: “ආවිණ්ණං බො පනෙනං ආනිදං තථාගතානං යෙහි නිමනතිතා වස්සං වසන්ති, ත තෙ අනප්ප්‍රොකෙත්වා ජනපදචාරිකං පක්කමන්ති. ආයාමානදු වේරඤ්ඤං බ්‍රාහ්මණං අප්ප්‍රොකෙස්සාමා”ති. “එවං භනෙත”ති බො ආයස්මා ආනන්දෙ භගවතො පච්චස්සොසි.

42. අථ බො භගවා නිවාසෙත්වා පතනච්චරමාදාය ආයස්මනා ආනන්දෙන පච්ඡාසමණෙන යෙන වේරඤ්ඤස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස නිවෙසනං, තෙනුපසංඝිකම්, උපසංඝිකම්ත්වා පඤ්ඤානෙත ආසතෙ නිසීදි.

43. අථ බො වේරඤ්ඤා බ්‍රාහ්මණො යෙන භගවා තෙනුපසංඝිකම්, උපසංඝිකම්ත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තාං නිසීදි. එකමන්තං නිසීන්තං බො වේරඤ්ඤං බ්‍රාහ්මණං භගවා එතදවොච: “නිමනතිතමිහ තයා බ්‍රාහ්මණ වස්සං චුත්වා. අප්ප්‍රොකෙම තං. ඉච්ඡාමි මයං ජනපදචාරිකං පක්කමිතු”න්ති.

44. “සච්චං හො ගොතම, නිමනතිතස්ම මයා වස්සං චුත්වා. අපි ව යො දෙයාධමෙමා සො න දිනෙතා. තඤ්ච බො හො අසන්තං තො‘පි අදාතුකමියතා. තං කුතෙත්ථ ලබ්භා? බහුකිච්චා සරාවාසා බහුකරණීයා. අඛිවාසෙතු මෙ භවං ගොතමො ස්වාගතාය භතතං සද්ධං භික්ඛුසංඝෙසා”ති. අඛිවාසෙසි භගවා තුණ්හිභාවෙන.

45. අථ බො භගවා වේරඤ්ඤං බ්‍රාහ්මණං ධම්මියා කථාය සද්දස්සොත්වා සමාදපෙත්වා සමුත්තෙතරේත්වා සමපහංසෙත්වා උට්ඨායාසිතා පක්කාමි.

46. අථ බො වේරඤ්ඤා බ්‍රාහ්මණො තස්සා රතතියා අච්චයෙන සකෙ නිවෙසතෙ පණ්ණං බාදනීයං හොජනීයං පටියාදපෙත්වා භගවතො කාලං ආරොවාපෙසි: “කාලො හො ගොතම, නිට්ඨිතං භතත”න්ති.

41. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් අනුදතෙරුන් අමතා “ආනන්දය, බුදුවරු යම් කෙනෙකුන් විසින් නිමනන ලද්දහු වස් වෙසෙද්ද, ඔවුන් නො විවාරා දනවු සැරිසැරීමට නො තික්මෙන් යන මෙය තථාගතයන්ගේ පුරුදු ධර්මතාවකි. ආනන්දය යමු. වෙරඤ්ඤ බ්‍රාහ්මණයාට දැනුම් දෙමු”යි වදාළ සේක. ආයුෂ්මත් ආනන්ද නොම, “වහන්ස, එසේ ය” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් දුන්.

42. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හැද පෙරෙව පාසිවුරු ගෙන ආයුෂ්මත් අනුදතෙරුන් පසුව ලා යන මහණහු කොට වෙරඤ්ඤ බමුණාගේ නිවෙසට එළැඹි සේක. එළඹ පැණවු අසුන්හි වැඩ හුන් සේක.

43. එකල්හි වෙරඤ්ඤ බමුණු තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළැඹියේ ය. එළඹ වැද එකත්පස් ව හුන්නේ ය. එකත් පසෙක හුන් වෙරඤ්ඤ බමුණාට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ “බමුණානෙති, අපි නොප විසින් නිමනන ලද්දෙමෝ වස් වුසුමු. නොපට දන්වමු. දනවු සැරිසරන්නට අපි කැමැත්තෙමු” යි වදාළ සේක.

44. “භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, සැබැව. මා විසින් නිමනන ලද්දහු වස් වුසුහු ය. එහෙත් යම් දෙයධර්මයෙක් වී නම්, එය නො දෙන ලද්දේ ය. හෙ ද වතාහි තැනි ව නො වෙයි. නො දෙනු කැමැත්තෙක් ද නො වීය. ගෘහවාසයෝ බොහෝ කෘත්‍ය ඇත්තෝ ය. බොහෝ කටයුතු ඇත්තෝ ය. එහෙයින් එයට අවකාශයක් කොසින් ලැබේ ද? භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, භික්ෂු-සංඝයා සමග සෙට දවසට මාගේ දානය ඉවසන සේක්වා”යි හේ කී ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නිශ්ශබ්දභාවයෙන් එය ඉවසූ සේක.

45. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙරඤ්ඤ බ්‍රාහ්මණයාට දැනුම් කථාවෙන් කරුණු දක්වා, ඔහු කුසල් දහමිනි සමාදන් කරවා, නියුණු කරවා, සතුටු කොට හුනස්තෙන් නැගී වැඩි සේක.

46. ඉක්බිති වෙරඤ්ඤ බ්‍රාහ්මණ තෙමේ එ රූය ඇවැමෙන් සිය නිවෙසෙහි ප්‍රණීත වූ බාද්‍ය භෞජ්‍ය පිළියෙල කරවා “භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, කල් වෙයි. බත නිමියේ ය” යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට කල් දන්වා යැවී ය.

47. අථ බො භගවා පුබ්බණ්ඩසමයං නිවාසෙත්වා පතනච්චරමාදාය යෙන වෙරඤ්ජණං බ්‍රාහ්මණං නිවෙසනං තෙනුපසඤ්ඤාමි. උපසඤ්ඤාමිත්වා පඤ්ඤානෙන ආසනෙ නිසීදි සද්ධං භික්ඛුසංඝෙසු. අථ බො වෙරඤ්ජා බ්‍රාහ්මණො බුද්ධපමුඛං භික්ඛුස්ඝං පණ්ණෙන බාදනීයෙන භොජනීයෙන සහත්වා සනනපෙපත්වා සමපචාරෙත්වා භගවන්තං භූතතාවං ඔනීතපතනපාණ්ණං නිච්චරෙන අවජාදෙසී. එකමෙකං ච භික්ඛුං එකමෙකෙන උස්සයුගෙන අවජාදෙසී. අථ බො භගවා වෙරඤ්ජං බ්‍රාහ්මණං ධම්මයා කථාය සන්දස්සෙත්වා සමාදපෙත්වා සමුත්තෙතජේත්වා සමපහංසෙත්වා උට්ඨායාසතා පකකාමි.

48. අථ බො භගවා වෙරඤ්ජායං යථාචරන්තං¹ විහරිත්වා අනුපගමම ඝොරෙය්‍යං සඤ්ඤාං කන්ධකුජ්ජං, යෙන පයාගපතිට්ඨානං, තෙනුප-සඤ්ඤාමි. උපසඤ්ඤාමිත්වා පයාගපතිට්ඨානෙ ගඤ්ඤං තදි, උත්තරිත්වා යෙන බාගණසී තදවසරි. අථ බො භගවා බාගණසීයං යථාචරන්තං විහරිත්වා යෙන වෙසාලී, තෙන වාරිකං පකකාමි. අනුපුබ්බෙත වාරිකං චරතො යෙන වෙසාලී තදවසරි. තත්‍ර සුදං භගවා වෙසාලීයං විහරති මහාවතෙ කුලාගාරසාලායං.

වෙරඤ්ජනණෙඛාරො නිට්ඨිතො.²

1, යථාචරන්තං. කන්ධි, 2 වෙරඤ්ජනණෙඛාරො, සිමු.

47. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ, පෙරවරායෙහි හැද පෙරෙව පාසිවුරු ගෙන චෙරඤ්ජ බ්‍රාහ්මණයාගේ නිවෙසට එළඹ පැණවූ අග්‍රන්ති භික්ෂුසංඝයා සමග වැඩහුන් සේක. ඉක්බිති වෙරඤ්ජබ්‍රාහ්මණ තෙමේ ප්‍රණීත බාද්‍ය භාජ්‍යයෙන් බුදුපාමොක් මහසඟන සියනින් වළඳවා පවරවා, වළඳ නිමවූ, පාත්‍රයෙන් ඉවතට ගත් අත් ඇති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තුන්සිවුරෙන් පිදී ය. එක් එක් භික්ෂුනමක් එක් එක් වසත්‍රයන්ගෙන් පිදී ය. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙරඤ්ජ බමුණාට දෑහැමි කපාවෙන් කරුණු දක්වා, ඔහු කුසල් දහමිනි සමාදන් කරවා, නියුණු කරවා, පහන් කොට හුනස්තෙන් නැගී වැඩී සේක.

48. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙරඤ්ජාවෙහි රිසි තාක් වැස සොරෙය්‍ය, සඛකස්ස, කාන්‍යකුබ්ජ යන නගරයන්ට නො පැමිණ ප්‍රයාග-ප්‍රතිෂඨානයට එළඹී සේක. එළඹ ප්‍රයාගප්‍රතිෂඨානයෙහි දී ගඛගා නදිය තරණය කොට බරණැසට වැඩී සේක. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ බරණැස රිසි තාක් වැස විසල්පුර බලා සැරි සරා වැඩී සේක. පිළිවෙළින් සැරි සරණ සේක, විසල්පුර යම් තැනෙක ද එහි වැඩී සේක. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසල්පුර මහාවනයෙහි කුටාගාරශාලාවෙහි වැඩ වෙසෙන සේක.

වෙරඤ්ජ බණවර නිමියේ ය.

පාරාජිකකණ්ඩා

2

[තනුමේ වචනාගේ පාඨකයා බලමා උදෙසා ආගමිකයන්*]

පටිමපාරාජිකං

1. තෙන බො පත සමයෙන වෙසාලියා අවිදුරේ කලඤ්ඤාමො නාම
හොති. තස්ස සුද්දිනො නාම කලඤ්ඤාපුතො සෙට්ඨිපුතො හොති. අථ බො
සුද්දිනො කලඤ්ඤාපුතො සමභුලෙහි සහායකෙහි සද්ධිං වෙසාලිං අගමාසි
කෙතව්දෙව කරණීයෙන. තෙන බො පත සමයෙන භගවා මහනියා පරිසාය
පරිවුතො බලමං දෙසෙනො නිසිනො හොති.

2. අද්දසා බො සුද්දිනො කලඤ්ඤාපුතො භගවන්තං මහනියා පරිසාය
පරිවුතං බලමං දෙසෙනො නිසිනො. දිස්වානස්ස එතදහොසි: “යනනුනාහමපි
බලමං සුඤ්ඤාස”නති. අථ බො සුද්දිනො කලඤ්ඤාපුතො යෙන සා පරිසා
තෙනුපසඤ්ඤාමි. උපසඤ්ඤාමිත්වා එකමන්තං නිසිදි. එකමන්තං නිසිනොස්ස
බො සුද්දිනොස්ස කලඤ්ඤාපුතොස්ස එතදහොසි: “යථා යථා බො අහං භගවතා
බලමං දෙසිතං ආජානාමි, තසිදං සුකරං අගාරං අජ්ඣාචසනා එකන්තපරිපුණ්ණං
එකන්තපරිසුද්ධං සඤ්ඤාමිති. බ්‍රහ්මචරියං චරිතුං. යනනුනාහං කෙසමයස්ස
ඔහාරොත්වා කාසායාති වස්ථාති අච්ඡාදෙත්වා අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බ-
ථෙස්ස”නති.

3. අථ බො සා පරිසා භගවතා බලමියා කථාය සද්දස්සිතා
සමාදපිතා සමුත්තෙජ්ජා සමපහංසිතා උද්ඛායාසනා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා
පදකම්මං කත්වා පකකාමි.

4. අථ බො සුද්දිනො කලඤ්ඤාපුතො අවිජ්ජාධර්මාය පරිසාය යෙන භගවා
තෙනුපසඤ්ඤාමි. උපසඤ්ඤාමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසිදි.
එකමන්තං නිසිනො බො සුද්දිනො කලඤ්ඤාපුතො භගවන්තං එතදවොච:
“යථා යථා බො අහං භනෙත භගවතා බලමං දෙසිතං ආජානාමි, තසිදං සුකරං
අගාරං අජ්ඣාචසනා එකන්තපරිපුණ්ණං එකන්තපරිසුද්ධං සඤ්ඤාමිති.
බ්‍රහ්මචරියං චරිතුං. ඉච්ඡාමහං භනෙත කෙසමයස්ස ඔහාරොත්වා කාසායාති
වස්ථාති අච්ඡාදෙත්වා අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බථෙත්තුං. පබ්බථෙත්තු මං භගවා”ති.

“අනුඤ්ඤාතො”සි පත තං සුද්දිනා මාතාපිතුති අගාරස්මා අනගාරියං
පබ්බථෙස්සා”ති.

“න බො අහං භනෙත අනුඤ්ඤාතො මාතාපිතුති අගාරස්මා අනගාරියං
පබ්බථෙස්සා”ති.

“න බො සුද්දිනා තථාගතා අනුඤ්ඤාතං මාතාපිතුති පුත්තං පබ්බථ-
ථෙස්සා”ති.

“සො’හං භනෙත තථා කර්මස්සාමි, යථා මං මාතාපිතරො අනුජාතීස්සානති,
අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බථෙස්සා”ති.

* පාසො’යං පොඤ්ඤාසු න දිස්සන්තෙ.

[එහි (විනයෙහි) මේ පාරාජික නියමයෝ සිවු දෙනා උදෙසීමට පැමිණෙත්.]

ප්‍රථම පාරාජිකය

1. එසමයෙහි විසල්පුර අසල කලන්දගාම නම් ගමෙක් වෙයි. එහි කලන්ද සිටුහුගේ පුත් වූ සුදින්න නම් සිටුපුතෙක් වෙයි. ඉක්බිති කලන්ද-සිටුපුත් වූ සුදින්න තෙමේ බොහෝ යහළුවන් සමඟ නිසි යම් කටයුත්තෙකින් විසල්පුරයට පැමිණියේ ය. එසමයෙහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මහත් පිරිසක් විසින් පිරිවැරැණ සේක් දහම් දෙසමින් වැඩහුන් සේක.

2. කලන්ද සිටුපුත් තෙමේ මහපිරිසෙන් පිරිවරණ ලද ව දහම් දෙසමින් වැඩ හුන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දිවි. දැක ඔහුට “ඉදින් මම ද බණ අසන්නෙමි නම් යෙහෙකැ”යි මෙබඳු සිතෙක් විය. ඉක්බිති සුදින්න සිටුපුත් තෙමේ ඒ පිරිස වෙත පැමිණ එකත්පස් ව හුන්නේ ය. එකත්පස් ව හුන් සුදින්න හට මෙබඳු සිතෙක් විය: “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් දෙසන ලද ධර්මය යම් යම් සේ මම දනිමි ද, ගිහිගෙයි වසන්තහු විසින් එකැතින් පිරිපුන් එකැතින් පිරිසිදු ඒ සඬලිඛිත බ්‍රහ්මවය්‍යීය හැසිරෙන්නට සුකර නො වේ. ඉදින් මම කෙස්සරවුලු බහවා කසාවත් හැඳ ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වදින්නෙමි නම් මැනවැ” යනු යි.

3. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් දූහැමි කපාවෙන් කරුණු දක්වන ලද, කුසල් දහමිනි යොදවන ලද, නියුණු කරණ ලද, පහත් කරණ ලද ඒ පිරිස හුනස්සෙන් නැගී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඳ පැදකුණු කොට නික්ම ගියහ.

4. ඉක්බිති සුදින්න නම් වූ කලන්දපුත් තෙමේ ඒ පිරිස නැගිට ගිය නොබෝ වේලාවකින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹ, වැඳ එකත්පසෙක හුන්නේ ය. එකත්පසෙක හුන් සුදින්න කලන්දපුත් තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය කී ය: “වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් දෙසන ලද ධර්මය මම යම්සේ දනිමි ද, ගිහිගෙහි වසන්තහු විසින් එකැතින් පිරිපුන් එකැතින් පිරිසිදු ඒ සඬලිඛිත බ්‍රහ්මවය්‍යීය හැසිරෙන්නට සුකර නො වේ. වහන්ස, මම කෙස්සරවුලු බහවා කසාවත් හැඳ ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වදින්නට කැමැත්තෙමි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මා පැවිදි කරණ සේක්වා” යනු යි.

“සුදින්නය, ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වැදීම පිණිස මච්චියන් විසින් තෝ අනුදන්තා ලද්දෙහි ද?”

“වහන්ස, ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වැදීම පිණිස මච්චියන් විසින් මම තො අනුදන්තා ලද්දෙමි වෙමි”

“සුදින්නය, තථාගතවරයෝ මච්චියන් විසින් තො අනුදන්තා කුලදරුවා පැවිදි නො කෙරෙත්”

“වහන්ස, ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වදින්නට මච්චියෝ මට යම්සේ අනුදන්තාහු ද, මම එසේ කරන්නෙමි.”

5. අථ බො සුද්දිනො කලඤ්චුතො වෙසාලියං තං කරණියං තිරොනා යෙන කලඤ්චුතො, යෙන මාතාපිතරො, තෙනුපසංකම්. උපසංකම්නා මාතාපිතරො එතදවොච: “අම්ම, තාත, යථා යථාහං භගවතා ධම්මං දෙසිතං ආජානාමි, තසිදං සුකරං අගාරං අජ්ඣාචසනා එකන්තපරිපුණ්ණං එකන්ත-පරිපුද්ධං සංකිලිබ්බං බ්‍රහ්මචරියං චරිතුං. ඉච්ඡාමහං කෙසමස්සං ඔහාරොනා කාසායානි වජානි අවජාදොනා අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්‍යාමි. අනුජානාථ මං අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්‍යාමි”ති. එවං වුතො සුද්දිනස්ස කලඤ-චුතස්ස මාතාපිතරො සුද්දිනං කලඤ්චුතං එතදවොචු: “ඤං බො‘සි තාත සුද්දින, අමහාකං එකපුතතකො පියො මතාපො සුබ්බෙධො සුබ්බපරිභටො¹. ත ඤං තාත සුද්දින, කිඤ්චි දුක්ඛස්ස ජානාසි. මරණෙන‘පි මයං තෙ අකා-මකා විතා භවිස්සාමි. කිං පත මයං තං ජීවන්තං අනුජානිස්සාම අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්‍යාමි”ති.

6. දුතියමපි බො - පෙ - තතියමපි බො සුද්දිනො කලඤ්චුතො මාතාපිතරො එතදවොච: “අම්ම, තාත, යථා යථාහං භගවතා ධම්මං දෙසිතං ආජානාමි, තසිදං සුකරං අගාරං අජ්ඣාචසනා එකන්ත-පරිපුණ්ණං එකන්තපරිපුද්ධං සංකිලිබ්බං බ්‍රහ්මචරියං චරිතුං. ඉච්ඡාමහං කෙසමස්සං ඔහාරොනා කාසායානි වජානි අවජාදොනා අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්‍යාමි. අනුජානාථ මං අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්‍යාමි”ති. තතියමපි බො සුද්දිනස්ස කලඤ්චුතස්ස මාතාපිතරො සුද්දිනං කලඤ්චුතං එතදවොචු: “ඤං බො‘සි තාත සුද්දින අමහාකං එකපුතතකො පියො මතාපො සුබ්බෙධො සුබ්බපරිභටො¹. ත ඤං තාත සුද්දින, කිඤ්චි දුක්ඛස්ස ජානාසි. මරණෙන‘පි මයං තෙ අකාමකා විතා භවිස්සාමි. කිං පත මයං තං ජීවන්තං අනුජානිස්සාම අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්‍යාමි”ති.

7. අථ බො සුද්දිනො කලඤ්චුතො “ත මං මාතාපිතරො අනුජානනි අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්‍යාමි”ති තතෙව අනන්තරකිතාය² භූමියා නිපජ්ජි “ඉධෙව මෙ මරණං භවිස්සති පබ්බජ්‍යා වා”ති. අථ බො සුද්දිනො කලඤ්චුතො එකමපි භතතං ත භුඤ්ජි. දෙව‘පි භතතානි ත භුඤ්ජි. තිණ්‘පි භතතානි ත භුඤ්ජි. වත්තාරි‘පි භතතානි ත භුඤ්ජි. පඤ්ච‘පි භතතානි ත භුඤ්ජි. ඡ‘පි භතතානි ත භුඤ්ජි. සත්ත‘පි භතතානි ත භුඤ්ජි.

5. ඉක්බිති කලඤ්ඤ පුත් වූ සුදින්න නෙමේ විසල්පුරයෙහි ඒ කටයුතු දෑ අවසන් කොට කලන්දගම මච්චියන් වෙත ගියේ ය. ගොස් මච්චියන්ට “මැනියෙනි, පියානෙති, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් දෙසූ ධර්මය මම යම් යම් ලෙසෙකින් දැනිමි ද, ගිහිගෙය වසන්තනු විසින් එකැතින් පිරිපුන් එකැතින් පිරිසිදු ඒ සඬලිඛිත බඹසර භාසිරොත්තට සුකර නො වේ. මම කෙස් රවුල් බහවා කසාවත් හැඳ ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වදින්නට කැමැත්තෙමි. ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වදින්නට මට අවසර දෙන්නා”යි මෙය කී ය. මෙසේ කී කල්හි සුදින්න කලන්ද පුතුගේ මච්චියෝ සුදින්න කලඤ්ඤ පුත්හට “දරුව, සුදින්නය, තෝ අපගේ ප්‍රිය වූ මනාප වූ සුව සේ වැඩුනු, සුව සේ පොෂණය කරණ ලද, එක ම පුත්‍ර වෙති. දරුව, සුදින්නය, තෝ කිසි දුකක් නො දන්නෙහි ය. අපි තාගේ මරණයෙනුදු නොකැමැත්තමෝ ම වෙන් වන්නමු. කිම, අපි ජීවත් වන්නා වූ තට ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වදින්නට අනුදනිමු දැ” යි මෙය කීහ.

6. දෙවෙනු ද ... තෙවෙනු ද ... කලඤ්ඤ පුත් වූ සුදින්න නෙමේ මච්චියන්ට “මැනියෙනි, පියානෙති, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් දෙසූ ධර්මය මම යම් යම් සේ දැනිමි ද, ගිහිගෙය වසන්තනු විසින් එකැතින් පිරිපුන් එකැතින් පිරිසිදු ඒ සඬලිඛිත බඹසර භාසිරොත්තට සුකර නො වේ. මම කෙස් රවුල් බහවා කසාවත් හැඳ ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වදින්නට කැමැත්තෙමි. ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වැදීම පිණිස මට අවසර දෙන්නා”යි. මෙය කී ය. තෙවෙනු ද කලන්ද පුත් සුදින්නගේ මච්චියෝ කලන්ද පුත් සුදින්නහට “දරුව, සුදින්නය, තෝ වතාහි අපගේ ප්‍රිය වූ, මන වඩන, සුව සේ වැඩුනු, සුවසේ පොෂිත වූ, එක ම පුත්‍ර වෙති. දරුව, සුදින්න, තෝ කිසි දුකක් නො දන්නෙහි. තාගේ මරණයෙනුදු අපි නො කැමැත්තමෝ ම වෙන් වන්නමු. කිම, අපි ජීවත් වන්නා වූ තට ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වදින්නට අනුදනිමු දැ” යි මෙය කීහ.

7. ඉක්බිති කලන්ද පුත් සුදින්න නෙමේ “ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වදින්නට මච්චියෝ මට නො ම අනු දනිත්. මෙහි ම මගේ මරණය තෝ පැවිද්ද හෝ වන්නේ ය” යි එහි ම කිසිවක් නො අනුලුඛිතෙහි හොත්තේ ය. ඉක්බිති කලඤ්ඤ පුත් සුදින්න නෙමේ එක් බතක් ද නො වැලඳී ය. බත් දෙකක් ද නො වැලඳී ය. බත් තුණක් ද නො වැලඳී ය. බත් සතරක් ද නො වැලඳී ය. බත් පසක් ද නො වැලඳී ය. බත් සයක් ද නො වැලඳී ය. බත් සතක් ද නො වැලඳී ය. (සත් දිනක් ම නො වැලඳී ය යනු භාවයි)

8. අප්ථ ඛො සුද්දිනනස්ස කලඤ්චුත්තස්ස මානාපිතරො සුද්දිනනං කලඤ්චුත්තං එතදවොචුං: “ඤං ඛො‘සි තාන සුද්දිනන, අමහාකං එකපුත්තකො පියො මනාපො සුබ්බෙධිතො සුබ්බපරිභටො, න ඤං තාන සුද්දිනන, කිඤ්චි දුක්ඛස්ස ජාතාසි, මරණෙන‘පි මයං තෙ අකාමකා විතා භවිස්සාමි. කිං පන මයං තං ජීවන්තං අනුජානිස්සාම අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජාය. උට්ඨෙති තාන සුද්දිනන, භුඤ්ජ ව පිච ව පරිවාරෙති ව. භුඤ්ජන්තො පිචන්තො පරිවාරෙන්නො කාමෙ පරිභුඤ්ජන්තො පුඤ්ඤාති කරොන්නො අභිරමස්සු. න තං මයං අනුජානාම අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජායා”ති. එවං වුත්තෙහ සුද්දිනනො කලඤ්චුත්තො භුණ්ඨි අහොසි දුතියමපි ඛො -පෙ- තතියමපි ඛො සුද්දිනනස්ස කලඤ්චුත්තස්ස මානාපිතරො සුද්දිනනං කලඤ්චුත්තං එතදවොචුං: “ඤං ඛො‘සි තාන සුද්දිනන, අමහාකං එකපුත්තකො පියො මනාපො සුබ්බෙධිතො සුබ්බපරිභටො. න ඤං තාන සුද්දිනන, කිඤ්චි දුක්ඛස්ස ජාතාසි. මරණෙන‘පි මයං තෙ අකාමකා විතා භවිස්සාමි. කිං පන මයං තං ජීවන්තං අනුජානිස්සාම අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජාය. උට්ඨෙති තාන සුද්දිනන, භුඤ්ජ ව පිච ව පරිවාරෙති ව. භුඤ්ජන්තො පිචන්තො පරිවාරෙන්නො කාමෙ පරිභුඤ්ජන්තො පුඤ්ඤාති කරොන්නො අභිරමස්සු. න තං මයං අනුජානාම අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජායා”ති. තතියමපි ඛො සුද්දිනනො කලඤ්චුත්තො භුණ්ඨි අහොසි.

9. අප්ථ ඛො සුද්දිනනස්ස කලඤ්චුත්තස්ස සභායකා යෙන සුද්දිනනො කලඤ්චුත්තො තෙනුපසංඛිකමිංසු. උපසංඛිකමිත්වා සුද්දිනනං කලඤ්චුත්තං එතදවොචුං: “ඤං ඛො‘සි සමම සුද්දිනන මානාපිතරො එකපුත්තකො පියො මනාපො සුබ්බෙධිතො සුබ්බපරිභටො. න ඤං සමම සුද්දිනන, කිඤ්චි දුක්ඛස්ස ජාතාසි. මරණෙන‘පි තෙ මානාපිතරො අකාමකා විතා භවිස්සානති. කිං පන තං ජීවන්තං අනුජානිස්සානති අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජාය. උට්ඨෙති සමම සුද්දිනන, භුඤ්ජ ව පිච ව පරිවාරෙති ව. භුඤ්ජන්තො පිචන්තො පරිවාරෙන්නො කාමෙ පරිභුඤ්ජන්තො පුඤ්ඤාති කරොන්නො අභිරමස්සු. න තං මානාපිතරො අනුජානිස්සානති අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජායා”ති. එවං වුත්තෙහ සුද්දිනනො කලඤ්චුත්තො භුණ්ඨි අහොසි. දුතියමපි ඛො -පෙ- තතියමපි ඛො සුද්දිනනස්ස කලඤ්චුත්තස්ස සභායකා සුද්දිනනං කලඤ්චුත්තං එතදවොචුං: “ඤං ඛො‘සි සමම සුද්දිනන -පෙ- තතියමපි ඛො සුද්දිනනො කලඤ්චුත්තො භුණ්ඨි අහොසි.

8. ඉක්බිති කලඤ්ඤාන සුදින්නගේ මවුපියෝ කලන්දපුත් සුදින්න හට “දරුව, සුදින්න, තෝ වනාහි අපගේ ප්‍රිය වූ, මන වඩන්නා වූ, සුව සේ වැඩුනු, සුව සේ පෝෂණය කරණ ලද, එක ම පුත්‍ර වෙති. දරුව සුදින්නය, තෝ කිසි දුකක් නො දන්නෙහි ය. තාගේ මරණයෙනුදු අපි නො කැමැත්තමෝ ම වෙන් වන්නමු. කීම, ජීවත් වන්නා වූ තට ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වැදීම පිණිස අපි අනුදනිමු ද? දරුව, සුදින්නය, නැගිටුව. අනුභව ද කරව. පානය ද කරව. ඉඳුරන් ද පිණවව. කමින් බොමින් ඉඳුරන් පිණවමින් පස්කම් සුව විදිමින් පින් කරමින් ගිහිසුව විදුව. ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වදිතට අපි තට නො ම අනුදනිමු” යි මෙය කීහ. මෙසේ කී කල්හි කලන්දපුත් සුදින්න තෙමේ නිහඬ වී ය. දෙවෙනුත් ... තෙවෙනුත් කලන්දපුත් සුදින්නගේ මවුපියෝ කලන්දපුත් සුදින්නහට “දරුව, සුදින්නය, තෝ වනාහි අපගේ ප්‍රිය වූ මනාප වූ සුව සේ වැඩුනා වූ සුව සේ පෝෂිත වූ එක ම පුත්‍ර වෙති. දරුව, සුදින්නය, තෝ කිසි දුකක් නො දන්නෙහි ය. අපි තාගේ මරණයෙනුදු නො කැමැත්තමෝ වෙන් වන්නමු. කීම, අපි ජීවත් වන තට ගෙහිගෙන් නික්ම සසුන් වදින්නට අනුදනිමු ද? දරුව, සුදින්නය, නැගිටුව, කව, බොව, ඉඳුරන් පිණවව. කමින් බොමින් ඉඳුරන් පිණවමින් පස්කම් සුව විදිමින් පින් කරමින් (ගිහිගෙහි) සිත් අලවව. අපි තට ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වදින්නට අවසර නො දෙමු” යි මෙය කීහ. තෙවෙනුත් කලන්ද පුත් සුදින්න තෙමේ නිහඬ විය.

9. ඉක්බිති කලන්දපුත් සුදින්නගේ යහළුවෝ කලන්දපුත් සුදින්න වෙත පැමිණියාහු ය. පැමිණ කලන්දපුත් සුදින්නහට “යහළු සුදින්නය, තෝ වනාහි මවුපියන්ගේ ප්‍රිය වූ මනාප වූ සුවසේ වැඩුනාවූ, සුව සේ පෝෂිත වූ, එක ම පුත්‍ර වෙති ය. යහළු සුදින්නය, තෝ කිසි දුකක් නො දන්නෙහි ය. තාගේ මරණයෙනුදු මවුපියෝ නො කැමැත්තෝ ම වෙන් වන්නාහ. කීම, ඔහු ජීවත් වන්නා වූ තට ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වැදීමට අනුදන්නාහු ද? යහළු සුදින්නය, නැගිටින්න. කන්න. බොන්න. ඉඳුරන් පිණවන්න. කමින් බොමින් ඉඳුරන් පිණවමින් කම් සුව විදිමින් පින් කරමින් ගිහිගෙහි සිත් අලවන්න. මවුපියෝ නොපට ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වදින්නට නො අනුදන්නාහ” යි මෙය කීහ. මෙසේ කී කල්හි කලන්දපුත් සුදින්න තෙමේ නිහඬ විය. දෙවෙනුත් ... තෙවෙනුත් කලඤ්ඤාන සුදින්නගේ යහළුවෝ කලන්දපුත් සුදින්නහට මෙය කීහු: “යහළු සුදින්නය, තෝ වනාහි ...” තෙවෙනුත් කලඤ්ඤාන සුදින්න තෙමේ නිහඬ විය.

10. අථ ඛො සුද්ධිනාසං කලඤ්චුතතස්ස සහායකා යෙන සුද්ධිනාසං කලඤ්චුතතස්ස මාතෘපිතරො තෙනුපසංඛතමිංසු. උපසංඛතමිනා සුද්ධිනාසං කලඤ්චුතතස්ස මාතෘපිතරො එතදවොචුං: “අමම, තාත,¹ එසො සුද්ධිනො අනන්තරතිකාය භූමියා නිපනොතා ‘ඉධෙව මෙ මරණං භවිස්සති පබ්බජ්ජා වා’ති. සචෙ තුමෙන සුද්ධිනං තානුජාතිස්සථ අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජාය, තත්ථෙව මරණං ආගමිස්සති. සචෙ පත තුමෙන සුද්ධිනං අනුජාතිස්සථ අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජාය, පබ්බජ්ජතමිපි තං දකිමිස්සථ. සචෙ සුද්ධිනො තාභීරමිස්සති අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජාය, කා තස්ස අඤ්ඤා ගත් භවිස්සති? ඉධෙව පච්චාගමිස්සති. අනුජාතාථ සුද්ධිනං අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජායා”ති. “අනුජාතාම, තාත්තා, සුද්ධිනං අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජායා”ති. අථ ඛො සුද්ධිනාසං කලඤ්චුතතස්ස සහායකා යෙන සුද්ධිනො කලඤ්චුතතො තෙනුපසංඛතමිංසු උපසංඛතමිනා සුද්ධිනං කලඤ්චුතතං එතදවොචුං: “උට්ඨෙති සමම සුද්ධින, අනුඤ්ඤාතො‘සි මාතෘපිතුති අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජායා”ති.

11. අථ ඛො සුද්ධිනො කලඤ්චුතතො “අනුඤ්ඤාතො‘මති කීර මාතා පිතුති අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජායා”ති භට්ඨො උදගො පාණිනා ගතොති පරිපුඤ්ඤානො උට්ඨාසි. අථ ඛො සුද්ධිනො කලඤ්චුතතො කතිපාහං බලං ගාහෙත්වා යෙන භගවා, තෙනුපසංඛතමි. උපසංඛතමිනා භංගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං තිසිදි. එකමන්තං තිසිනො ඛො සුද්ධිනො කලඤ්චුතතො භගවන්තං එතදවොච: “අනුඤ්ඤාතො‘මති² අහං භනෙත මාතෘපිතුති අගාරස්මා අනගාරියං පබ්බජ්ජාය, පබ්බාජේතු මං භගවා”ති. අලත්ථ ඛො සුද්ධිනො කලඤ්චුතතො භගවතො සන්තිකෙ පබ්බජ්ජං. අලත්ථ උපසම්පදං. අචිරුපසම්පන්නො ච පනායස්මා සුද්ධිනො එචිරුපෙ ධූතගුණෙ සමාදාය වත්තති: ආරඤ්ඤිකො හොති, පිණ්ඩපාතිකො, පංසුකුලිකො, සපද්ගතාරිකො. අඤ්ඤාතරං චජ්ජිගාමං උපනිස්සාය විහරති.

12. තෙන ඛො පත සමයෙන චජ්ජි දුඛිකකා හොති දව්භිතිකා සෙතට්ඨිකා සලාකාවුත්තා. ත සුකරු උඤ්ඤන් පග්ගහෙන යාපෙත්තුං. අථ ඛො ආයස්මතො සුද්ධිනාසං එතදහොසි: “එතරති ඛො චජ්ජි දුඛිකකා දව්භිතිකා සෙතට්ඨිකා සලාකාවුත්තා. ත සුකරු උඤ්ඤන් පග්ගහෙන යාපෙත්තුං. බහු ඛො පත මෙ චෙසාලියං ඤාති අඛියා මහදාධා මහාහොගා පහුතජාත-රුපරජතා පහුතචිතතුපකරණා පහුතධිතඛඤ්ඤා. යනනුතාහං ඤාති උපනිස්සාය විහරෙය්‍යං, ඤාති³ මං නිස්සාය දනාති දස්සන්ති. පුඤ්ඤාති කරිස්සන්ති භික්ඛු ව ලාභං ලච්ඡන්ති. අහඤ්ච පිණ්ඩකෙන ත නිලමිස්සාමි”ති.

1. අමමතා, මජ්ඣං; 2. අනුඤ්ඤාතො, මජ්ඣං; 3. ඤාතකාපි, සා,;

10. ඉක්බිති කලඤ්චුනු වූ සුදිත්තගේ යහළුවෝ කලඤ්චුනු සුදිත්තගේ මාපියන් වෙත ඵලඕයානු ය. ඵලඕ කලඤ්චුනු සුදිත්තගේ මාපියන්ට මෙය කීහු: “මැතිසති, පියානති, තෙල සුදිත්ත තෙමේ ‘මෙහි ම මාගේ මරණය හෝ පැවිද්ද වන්නේ ය’ යි කිසිවක් නො අනුමුඛිතෙහි තොත්තේ වෙයි. ඉදින් තෙපි ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වදින්නට සුදිත්තට අවසර නො දෙන්නහු නම්, එහි ම මරණය පැමිණෙන්නේ ය. ඉදින් තෙපි ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වැදීමට සුදිත්තට අවසර දෙන්නහු නම්, පැවිදි වූ ඔහු දක්නහු ය. ඉදින් සුදිත්ත තෙමේ ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වැදී පැවිද්දෙහි සිත් නො අලවන්නේ නම්, ඔහුගේ කිනම් අනෙක් ගතියෙක් වන්නේ ද? මෙහි ම පෙරලා එන්නේ ය. ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වැදීමට සුදිත්තට අනුදනිමු” යි. “දරුවෙහි, ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වැදීමට සුදිත්තට අනුදනිමු” යි. ඉක්බිති කලඤ්චුනු සුදිත්තගේ යහළුවෝ කලඤ්චුනු සුදිත්ත වෙත ඵලඕයානු ය. ඵලඕ කලඤ්චුනු සුදිත්තට මෙය කීහු: “යහළු සුදිත්ත යෙහි, තැගිටින්න, මාපියන් විසින් ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වැදීමට අනුදන්නා ලද්දහු ය” යි.

11. ඉක්බිති කලඤ්චුනු සුදිත්ත තෙමේ “මාපියන් විසින් ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වැදීමට අනුදන්නා ලද්දෙමි වෙමි” යි සතුටු වූයේ ඔදවැහි සිත් ඇත්තේ, අතින් සිරුර පිරිමදීමත් තැගි සිටියේ ය. ඉක්බිති කලඤ්චුනු සුදිත්ත තෙමේ කීපදවසක් මුළුල්ලෙහි කය බල ගන්වා බුදුරදුන් වෙත ඵලඕ-යේ ය. ඵලඕ බුදුරදුන් වැද පසෙක හුන්නේ ය. පසෙක හුන්නා වූ කලඤ්චුනු සුදිත්ත තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැල කෙළේ ය. “වහන්ස, මම ගිහිගෙන් නික්ම සසුන් වැදීමට මාපියන් විසින් අනුදන්නා ලද්දෙමි වෙමි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මා පැවිදි කරණ සේක්වා” යි. කලඤ්චුනු වූ සුදිත්ත තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සම්පයෙහි පැවිද්ද ලැබී ය. උපසම්පදව ලැබී ය. උපසපත් වූ නොබෝ කල් ඇති ආයුෂ්මත් සුදිත්ත තෙමේ මෙබඳු බ්‍රහ්මණ්‍යයන් සමාදන් ව වෙසෙයි: අරණෙහි වසන්නෙක් වෙයි, පිණක පානිකයෙක් වෙයි, පසුල්සිවුරු දරන්නෙක් වෙයි. ගෙපිළිවෙළින් පිඩු සිහන්නෙක් වෙයි. එක්තරා මැදුගමක් ඇසුරු කොට වාසය කෙරෙයි.

12. එකල මැදුරට දුක සේ ලැබිය යුතු භික්ෂාව ඇත්තේ වෙයි. දෙපරිද්-දෙකින් පැවැති අදහස් ඇත්තක් වෙයි. තන්හි තන්හි විසුරුණු මිනිසුන්ට ඇත්තක් වෙයි. නොහොත් සෙනට්ඨිකානම් සසාරොග්ගය ඇත්තක් වෙයි. කුසපත්තිකයමයෙන් ජීවිකාවානතිය පවත්වන්නක් වෙයි නොහොත් ඉරටු පමණක් ව හටගත් සසාර ඇත්තක් වෙයි. පාත්‍රය ගෙණ භික්ෂාවෙහි හැසිරීමෙන් ජීවත් වන්නට පහසු නො වන්නක් වෙයි. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් වූ සුදිත්තහට මේ සිත විය: “දැන් වනාහි මැදුරට දුක සේ ලැබිය හැකි භික්ෂාව ඇත්තකි. දෙපරිද් දෙන් පැවැති අදහස් ඇත්තකි. තන්හි තන්හි විසුරුණු මිනිසුන්ට ඇත්තකි නොහොත් සෙනට්ඨිකා නම් රොගය ඇත්තකි. කුසපත්තිකයමයෙන් ජීවිකා-වානතිය පවත්වන්නකි නොහොත් ඉරටු පමණක් ව හටගත් සසාර ඇත්තකි. පාත්‍රය ගෙණ භික්ෂාවෙහි හැසිරීමෙන් ජීවත් වන්නට පහසු නො වන්නකි. ඩිසල්සුරසෙය්හි (උපහොග පරිභොගයන්ගෙන්) ආසාර වූ නිදන්ගත මහත් ධනය ඇති, දින පනා වියදම් වන මහත් භොග ඇති, බොහෝ වූ රන්රිදි ඇති, සතුටු උපදවන බොහෝ අලඞ්ඛාරොපකරණ ඇති, ගණුදෙහුවට යොහය වූ බොහෝ ධනධාන්‍යයන් ඇති මාගේ ඥාතිහු බොහෝ වෙත්. මම නැයන් ඇසුරු කොට වාසය කරන්නෙමි නම්, ඉතා මැහැවි. නැයෝ මා නිසා දන් දෙත්. පින් කරත්. භික්ෂුහු ද ලාබ ලබත්. මම ද ආහාරයෙන් කලානත නො වෙමි” යි.

13. අථ බො ආයස්මා සුදිනො සෙනාසනං සංසාමෙත්වා පත්තච්චරමාදය යෙන චෙසාලි, තෙන පක්කාමි. අනුපුබ්බෙන යෙන චෙසාලි තදච්චරි. නනු සුදං ආයස්මා සුදිනො චෙසාලියං විහරති මහාවතෙ¹. අස්සොසුං බො ආයස්මතො සුදිනාස්ස ඤානකා “සුදිනො කිර කලඤ්චුතො චෙසාලිං අනුපපතො”ති. තෙ ආයස්මතො සුදිනාස්ස සංඝිමතො ථාලිපාකෙ භානාභිහාරං අභිහරිංසු. අථ බො ආයස්මා සුදිනො තෙ සංඝිමතො ථාලිපාකෙ භික්ඛූනං විස්සජ්ජන්තා පුබ්බණ්ණසමයං නිවාසෙත්වා පත්තච්චරමාදය කලඤ්චුතං පිණ්ඩය පාවිසි. කලඤ්චුතමෙ සපදනං පිණ්ඩය චරමානො යෙන සකපිතුතිචෙසනං, තෙනුපසඬකමි.

14. තෙන බො පන සමයෙන ආයස්මතො සුදිනාස්ස ඤාතිදුසි ආභිදෙසිකං කුමමාසං ඡබ්බිකුකාමා හොති. අථ බො ආයස්මා සුදිනො නං ඤාතිදුසිං ඵතදවොච: “සචෙ තං භාති ඡබ්බිකියධම්මං, ඉධ මෙ පතෙන ආකිර”ති. අථ බො ආයස්මතො සුදිනාස්ස ඤාතිදුසි නං ආභිදෙසිකං කුමමාසං ආයස්මතො සුදිනාස්ස පතෙන ආකිරන්ති හත්ථානඤ්ච පාදනඤ්ච සරස්ස ච නිමිත්තං අග්ගහෙසි. අථ බො ආයස්මතො සුදිනාස්ස ඤාතිදුසි යෙනායස්මතො සුදිනාස්ස මානා, තෙනුපසඬකමි. උපසඬකමිත්වා ආයස්මතො සුදිනාස්ස මාතර: ඵතදවොච: “යග්ගයො ජාතෙයොසි, අයසුතො සුදිනො අනුපපතො”ති. “සචෙ ජෙ සච්චං භාණසි, අදුසිං තං කරොමි”ති.

15. තෙන බො පන සමයෙන ආයස්මා සුදිනො නං ආභිදෙසිකං කුමමාසං අඤ්ඤාතරං කුඛිඬුලං නිස්සාය පරිභුඤ්ඤති. පිතාපි බො ආයස්මතො සුදිනාස්ස කම්මන්තා ආගච්ඡන්තො අඤ්ඤ ආයස්මන්තං සුදිනං නං ආභිදෙසිකං කුමමාසං අඤ්ඤාතරං කුඛිඬුලං නිස්සාය පරිභුඤ්ඤන්තං. දිස්වාන යෙනායස්මා සුදිනො, තෙනුපසඬකමි. උපසඬකමිත්වා ආයස්මන්තං සුදිනං ඵතදවොච: “අත්ථි නාම, තාන සුදිනා, ආභිදෙසිකං කුමමාසං පරිභුඤ්ඤාසි ? නනු තාම තාන සුදිනා, සකං ගෙහං ගන්තබ්බ ?”නති. “අගම්මහ ?බො තෙ ගහපති ගෙහං. තතායං ආභිදෙසිකො කුමමාසො”ති. අථ බො ආයස්මතො සුදිනාස්ස පිතා ආයස්මතො සුදිනාස්ස බාහායං ගහෙත්වා ආයස්මන්තං සුදිනං ඵතදවොච: “ඵති තාන සුදිනා, ඝරං ගම්ස්සාමා”ති. අථ බො ආයස්මා සුදිනො යෙන සකපිතුතිචෙසනං, තෙනුපසඬකමි. උපසඬකමිත්වා පඤ්ඤාතෙන ආසතෙ නිසීදි. අථ බො ආයස්මතො සුදිනාස්ස පිතා ආයස්මන්තං සුදිනං ඵතදවොච: “භුඤ්ඤ තාන සුදිනා”ති. “අලං ගහපති. කතං මෙ අජ්ජ භත්තනිච්ච”නති. “අඬි වාසෙති තාන සුදිනා සවාතකාය භත්ත”නති. අඬිවාසෙසි බො ආයස්මා සුදිනො තුණ්හිභාවෙන. අථ බො ආයස්මා සුදිනො උට්ඨායාසනා පක්කාමි.

1. මහාවතෙ කුටාගාරසාලායං, මජ්ඣං;

2. අගම්මහා ඉතිපි

13. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් සුදින්න තෙමේ සෙනසුන තැන්පත් කොට පා සිටුරු ගෙණ විසල්පුරය බලා ගියේ ය. පිළිවෙළින් ගොස් විසල්පුරයට පැමිණියේ ය. එකල්හි ආයුෂ්මත් සුදින්න තෙමේ විසල්පුර මහවනයෙහි වෙසෙයි. ආයුෂ්මත් වූ සුදින්නගේ තැයෝ “කලන්ද පුත් සුදින්න තෙමේ විසල් පුරයට පැමිණියේ ල” යි ඇසූහ. ඔහු ආයුෂ්මත් සුදින්නට බන්සාලි සැටක් එළවූහ. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් සුදින්න තෙමේ ඒ බන්සාලි සැට හිඤ්ඤාට දී පෙරවරායෙහි හැඳ පෙරෙව පාසිටුරු ගෙණ කලන්දසිටුගමෙහි පිඬු පිණිස හැසිරෙන්නේ සිය පියාගේ නිවෙසට පැමිණියේ ය.

14. එකල්හි ආයුෂ්මත් සුදින්නගේ තැදැස්සක් පිළිබඳ වූ කොමු පිඬුවක් ඉවත ලනු කැමැත්තී වෙයි. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් සුදින්න තෙමේ ඒ තැදැස්සට මෙය කී: “ඉදින් තැගතියෙනි, එය ඉවත දමිය යුත්තක් නම් මෙහි මාගේ පාත්‍රයෙහි බහාලනු මැනවි” යි. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් වූ සුදින්නගේ තැදැස්ස ඒ පිළිබඳ කොමුපිඬුව ආයුෂ්මත් සුදින්නගේ පාත්‍රයෙහි බහන්ති අත්වල ද පාවල ද සවරයෙහි ද තිබ්බි ගත්තා ය. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් වූ සුදින්නගේ තැදැස්ස ආයුෂ්මත් වූ සුදින්නගේ මවු වෙත එළඹියා ය. එළඹ ආයුෂ්මත් සුදින්නගේ මවට මෙය කිවූය: “ආයුෂ්මත්, දන්නෙහි ද? ආයුෂ්මත් වූ සුදින්න තෙමේ පැමිණියේ ය” යි. “එම්බල දැයි, ඉදින් තෝ සත්‍යයක් කියෙහි නම්, ති තොදැස්සක් කරමි” යි.

15. එකල්හි ආයුෂ්මත් සුදින්න තෙමේ ඒ පිළිබඳ වූ කොමුපිඬුව එක් ගෙබිත්තියක් ලඟ තිද වළඳයි. ආයුෂ්මත් සුදින්නගේ පිය තෙමේ ද කම්පන ස්ථානයෙන් පෙරලා එන්නේ ඒ පිළිබඳ වූ කොමුපිඬුව එක් ගෙබිත්තියක් ලඟ තිද වළඳන්නාවූ ආයුෂ්මත් සුදින්න දිවි ය. දැක ආයුෂ්මත් සුදින්න වෙත එළඹියේ ය. එළඹ ආයුෂ්මත් සුදින්නට මෙය කී ය: “දරුව, සුදින්න-යෙනි, රැලැගි කොමු පිඬුව වළඳවු ද, (අත්තී නාම) තොප කෙරෙහි ශ්‍රමණගුණ විශේෂයෙක් ඇත් ම ය,¹ දරුව සුදින්නය, සියගෙට යා යුතු තො වේ ද?”. “ගැහැවිය, ඔබගේ ගෙට ගියෙමු. මේ පිළිබඳ කොමු පිඬුව ඒ ඔබගේ ගෙයින් ය. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් සුදින්නගේ පිය තෙමේ ආයුෂ්මත් සුදින්නගේ බාහුව ගෙණ ආයුෂ්මත් සුදින්නට මෙය කීය: “දරුව, සුදින්නය, එව. ගෙට යමු” යි. පසු ව ආයුෂ්මත් සුදින්න තෙමේ සිය පියාගේ ගෙට ගියේ ය. ගොස් පණවන ලද අස්තෙහි හුනි. ඉන් පසු ආයුෂ්මත් වූ සුදින්නගේ පිය තෙමේ ආයුෂ්මත් වූ සුදින්නට “දරුව, සුදින්නය, අනුභව කරව” යි මෙය කී ය. “ගැහැවිය, කම් නැත. අද බන්සිස නිමවන ලදී” යි සුදින්න හිඤ්ඤා තෙමේ කී ය.

1. මෙහි පාලියෙහි එන ‘පරිභුක්ඛ්‍යාසි’ යන අනාගත වචනය ‘නාම’ නිපාතයෙහි ගෙයෙහි නිකුළියෙහි යෙදුනේය. මේ වාක්‍යයෙන් පිළිබඳ හෝථනයට නිකුළු එය පිළිකුළු නො කොට වැළඳ සුදින්න තෙරුන්ට ශ්‍රමණගුණයෙන් සමභාවනා ද කළ සැට් ද දන යුතු.

16. අථ බො ආයසමනො සුදින්නස්ස මානා නස්සා රත්තියා අවචයෙන හරිතෙන ගොමයෙන පඨමිං ඔපුඤ්ජාපෙත්වා¹ ථෙව පුඤ්ඤ කාරාපෙති: එකං හිරිඤ්ඤස්ස, එකං සුවණ්ණස්ස. තාව මහනතා පුඤ්ජා අහෙසුං-ඔරතො සීතො පුරිසො පාරතො සීතං. පුරිසං න පස්සති, පාරතො සීතො පුරිසො ඔරතො සීතං. පුරිසං න පස්සති. තෙ පුඤ්ඤ කිලඤ්ඤති පටිච්ඡාදපෙත්වා මජ්ඣෙ ආසනං පඤ්ඤපෙත්වා තිරොකරණීයං පරිකම්පිත්වා ආයසමනො සුදින්නස්ස පුරාණදුතිසිකං ආමනෙතයි: “තෙන හි ත්වං වට්ඨ, යෙන අලඞ්ඛාරෙන අලඞ්ඛනා පුත්තස්ස මෙ සුදින්නස්ස පියා අහොසී මනාපා, තෙන අලඞ්ඛාරෙන අලඞ්ඛනා” ති. ‘එවං අයෝ’ති බො ආයසමනො සුදින්නස්ස පුරාණදුතිසිකා ආයසමනො සුදින්නස්ස මාතුයා පව්චස්සොසී.

17. අථ බො ආයසමා සුදින්නො පුබ්බණ්ණසමයං නිවාසෙත්වා පත්තථිවරමාදය යෙන සකපිතුතිවෙසනං, තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා පඤ්ඤතෙන ආසනෙ තිසිදි. අථ බො ආයසමනො සුදින්නස්ස පිතා යෙනායසමා සුදින්නො, තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා තෙ පුඤ්ඤ විවරාපෙත්වා ආයසමනං සුදින්නං එතදවොච: “ඉදං තෙ තාන සුදින්න, මාතුමත්තිකා ඉත්තිකාය ඉත්තිධනං. අඤ්ඤං පෙත්තිකං. අඤ්ඤං පිතාමහං. ලබ්භා තාන සුදින්න, භිතායාවත්තිත්වා හොගා ව භුඤ්ජිතුං පුඤ්ඤති ව කාතුං. එහි ත්වං තාන සුදින්න, භිතායාවත්තිත්වා හොගෙ ව භුඤ්ජස්සු. පුඤ්ඤති ව කරොති”ති. “තාන, න උස්සහාමි. න විසහාමි. අභිරතො අහං බ්‍රහ්මචරියං වරාමි”ති. දුතියමපි බො-පෙ- තතියමපි බො ආයසමනො සුදින්නස්ස පිතා ආයසමනං සුදින්නං එතදවොච: “ඉදං තෙ තාන සුදින්න මාතුමත්තිකං ඉත්තිකාය ඉත්තිධනං. අඤ්ඤං පෙත්තිකං. අඤ්ඤං පිතාමහං. ලබ්භා තාන සුදින්න භිතායාවත්තිත්වා හොගා ව භුඤ්ජිතුං පුඤ්ඤති ව කාතුං. එහි ත්වං තාන සුදින්න, භිතායාවත්තිත්වා හොගෙ ව භුඤ්ජස්සු, පුඤ්ඤති ව කරොති”ති. “වදෙය්‍යාම බො තං ගහපති, සවෙ ත්වං තාතිකඤ්ඤායාසී”ති. “වදෙති තාන සුදින්නා”ති. “තෙන හි ත්වං ගහපති, මහනෙත මහනෙත සාණිපසිබ්බකෙ කාරාපෙත්වා හිරිඤ්ඤසුවණ්ණස්ස පුරාපෙත්වා සකපෙති තිබ්බාහාපෙත්වා මජ්ඣෙ ගබ්භාය සොතෙ ඔසාදෙති². තං කිස්ස හෙතු? යං හි තෙ ගහපති හවිස්සති තවො තිදුතං-හයං වා ඡමතිතත්තං වා ලොමහංසො වා ආරකෙබ්බා වා, සො තෙ ත හවිස්සති”ති. එවං චුතෙන ආයසමනො සුදින්නස්ස පිතා අත්තත්තමනො අහොසී: “කථං හි තාම පුතෙනා සුදින්නො එවං වකන්ති”ති.

18. අථ බො ආයසමනො සුදින්නස්ස පිතා ආයසමනො සුදින්නස්ස පුරාණදුතිසිකං ආමනෙතයි: “තෙන හි වට්ඨ, ත්වමි යාව, අපෙප ව තාම පුතෙනා සුදින්නො තුග්ගමි වචනං කරෙය්‍යා”ති. අථ බො ආයසමනො සුදින්නස්ස පුරාණදුතිසිකා ආයසමනො සුදින්නස්ස පාදෙසු ගහෙත්වා ආයසමනං සුදින්නං එතදවොච: “කිදිසං තාම තා අය්‍යපුත්ත අච්ඡරායො, යාසං ත්වං හෙතු බ්‍රහ්මචරියං වරසී?”ති. “න බො අහං හගිති, අච්ඡරානං හෙතු බ්‍රහ්මචරියං වරාමි”ති.

1. ඔපුඤ්ජාපෙත්වා, මජ්ඣං. සං. 2. ඔපානෙති, මජ්ඣං.

16. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් වූ සුදින්නගේ මවු තොමෝ එ රැය ඇවැමෙන් අමුගොමින් බිම පිරිබඩ දී කහවණුවලින් එකක් ද රණින් එකක් ද සි ගොඩවල් දෙකක් කරවී ය. මොබ සිටි පුරුෂතෙමේ ඔබ සිටි පුරුෂයා නො දකී ද, ඔබ සිටි පුරුෂ තෙමේ මොබ සිටි පුරුෂයා නො දකී ද, ඒ සා මහත් ගොඩවල් වූහ. ඒ ගොඩවල් කළාලවලින් වසා මැද අසුනක් පණවා තිරයකින් වට කොට ආයුෂ්මත් සුදින්නගේ පැරණි දෙවැන්නිය (=අඹුව) අමතා, “ලෙහෙළිය, යම් අලඛිකාරයකින් සැරසුනා වූ තී මා පුත් සුදින්නට පිය වූවා ද, මනාප වූවා ද, ඒ අලඛිකාරයන් සැරසෙව” යි කිවු ය. “ආයුෂ්මත්, එසේ ය” යි ආයුෂ්මත් සුදින්නගේ පැරණි අඹුව ආයුෂ්මත් සුදින්නගේ මවුට පිළිවදන් දුන්නී ය.

17. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් සුදින්න තෙමේ පෙරබත්කල හැද පෙරෙව පාසිවුරු ගෙණ සිය පිය නිවෙස වෙත එළඹියේ ය. එළඹ පැණවූ අස්තෙහි හුන්නේ ය. ඉන්පසු ආයුෂ්මත් සුදින්නගේ පියතෙමේ ආයුෂ්මත් සුදින්න වෙත එළඹියේ ය. එළඹ ඒ රන්රුවන් ගොඩවල් වැසුම් හරවා ආයුෂ්මත් සුදින්නට මෙය කී: “දරුව, සුදින්නය, මේ මිත්තනියන් විසින් ඔබගේ මවට දෛනික පරිභෝග වූ තානසුණු ආදිය ගැණීම පිණිස දුන් ධනය වෙයි. පියාට අයත් ධනය මෙයින් අත්‍යය. මුත්තනුවන්ගේ ධනය මෙයින් අත්‍යය. දරුව සුදින්නය, ගිහිබවට පැමිණ භෝග අනුභව කරන්නට ද පින් කරන්නට ද හැකි ය. දරුව සුදින්නය, එව. තෝ ගිහිබවට පැමිණ භෝගයන් ද අනුභව කරව. පින් ද කරව” යනු යි. “පියානෙහි, නො හෙමි. නො හැකියෙමි. මම සස්තෙහි ඇලුනෙමි බබසර හැසිරෙමි” යි. දෙවනුවත් ... තෙවෙනුවත් ආයුෂ්මත් සුදින්නගේ පියතෙමේ ආයුෂ්මත් සුදින්නට මෙය කී ය: “දරුව සුදින්නය, මේ මිත්තනියන් විසින් ඔබගේ මවුට දෛනික පරිභෝගය පිණිස දුන් ධනය වෙයි. පියාට අයත් ධනය මෙයින් අත්‍යය. මුත්තනුවන්ගේ ධනය ද මෙයින් අත්‍යය. දරුව සුදින්නය, ගිහිබවට පැමිණ භෝග අනුභව කරන්නට ද පින් කරන්නට ද හැකි ය. දරුව සුදින්නය, එව තෝ ගිහිබවට පැමිණ භෝගයන් ද අනුභව කරව. පින් ද කරව” කියා යි. “ඉදින් ගැහැවිය, ඔබ නොනිපෙන්නහු නම්, එයට කිව යුතු දෙය කියමු” යි. “පුත සුදින්නය, කියව” යි ගැහැවි කී ය. “එසේ වී නම්, ගැහැවිය, ඔබ මහත් මහත් ගෝණිමල කරවා, කහවණුවලින් හා රණින් පුරවා, ගැල්වලින් අදවා, ගහ මැද සැඩ දියපහරෙහි කිදවා ලන්න. ඒ කවර හෙයින් ද? ගැහැවිය, ඔබට එය හෙතු කොට ගෙණ යම්බඳු බියක් හෝ ලය සැලීමක් හෝ ලොමුදහ ගැණීමක් හෝ රැක ගැණීමක් හෝ වේ ද, එය ඔබට තොවන්නේය” යි සුදින්න භික්ෂු කී ය. මෙසේ කී කල්හි ආයුෂ්මත් සුදින්නගේ පිය තෙමේ “කෙසේ නම් මා පුත් සුදින්න තෙමේ මෙසේ කියන්නේ ද?” යි තොසතුටු සිත් ඇත්තේ විය.

18. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් සුදින්නගේ පිය තෙමේ ආයුෂ්මත් සුදින්නගේ ගිහිකල අඹුව ඇමති ය: “එසේ වී නම් ලෙහෙළිය, තෝ ද යාවිඤ්ඤ කරව. පුත් වූ සුදින්න තෙමේ තිගේ වචනය වත් කරන්නේ නම් ඉතා මැනවි” යි කී ය. ඉන් පසු ආයුෂ්මත් වූ සුදින්නගේ ගිහිකල අඹු තොමෝ ආයුෂ්මත් සුදින්නගේ පා අල්ලාගෙණ ආයුෂ්මත් සුදින්නට මෙය කී ය: “ආයුෂ්මත්, ඔබ යම්බඳු වූ දෙවනනන් ලැබීම පිණිස බබසර හැසිරෙන්නම්, ඒ දෙවනතෝ කෙබඳු ද” යි අසුවා ය. “තැගනියෙනි, මම දෙවනනන් හේතු කොට ගෙණ බබසර නො හැසිරෙමි” යි හේ කී ය.

19. අථ බො ආයස්මතො සුදින්නස්ස පුරුණදුතිසිකා “අජ්ඣතෙහ මං ආයස්සවතො සුදින්නො භගිනිවාදෙන සමුදුවරති”ති තතෙව මුච්ඡිනා පපතා. අථ බො ආයස්මා සුදින්නො පිතරං ඵතදවොච: “සවෙ ගහපති, භොජනං දානබ්බං, දෙථ. මා නො විහෙස්සිත්වා”ති. “භුඤ්ජ තාන සුදින්නා”ති. අථ බො ආයස්මතො සුදින්නස්ස මාතා ච පිතා ච ආයස්මන්නං සුදින්නං පණ්ණිනෙත බාදනියෙත භොජනියෙත සහන්තා සන්නපෙපසුං සමපවාරෙසුං. අථ බො ආයස්මතො සුදින්නස්ස මාතා ආයස්මන්නං සුදින්නං භුතතාපිං මනිතපන්න-පාණිං ඵතදවොච: “ඉදං තාන සුදින්න, ඤාලං අඤ්ඤං මහඥානං මහාභොගං පඤ්ඤාජාතරුපරජනං පඤ්ඤාචිතතුපකාරණං පඤ්ඤාධතධඤ්ඤං. ලබ්භා තාන සුදින්න, භිතායාවතතිත්වා භොගා ච භුඤ්ජතුං. පුඤ්ඤාති ච කාතුං. ඵති නිං තාන සුදින්න, භිතායාවතතිත්වා භොගෙ ච භුඤ්ජස්සු. පුඤ්ඤාති ච කරොති”ති. “අමම, න උස්සහාමි. න විසහාමි. අභිරතො අහං බ්‍රහ්මචරියං වරාමි”ති. දුතියමපි බො - පෙ - තතියමපි බො ආයස්මතො සුදින්නස්ස මාතා ආයස්මන්නං සුදින්නං ඵතදවොච: “ඉදං තාන සුදින්න, ඤාලං අඤ්ඤං මහඥානං මහාභොගං පඤ්ඤා-ජාතරුපරජනං පඤ්ඤාචිතතුපකාරණං පඤ්ඤාධතධඤ්ඤං. තෙන හි තාන සුදින්න, ඛිජ්කමපි දෙති, මා නො අපුත්තකං සාපතෙය්‍යං ලිච්ඡවයො¹ අතිහරාපෙසු”නති. “ඵතං බො මෙ අමම, සකකා කාතු”නති. “කහං පත තාන සුදින්න, ඵතරති විහරසී”ති †. “මහාවතෙ අමමා”ති. අථ බො ආයස්මා සුදින්නො උට්ඨායාසතා පකකාමි.

20. අථ බො ආයස්මතො සුදින්නස්ස මාතා ආයස්මතො සුදින්නස්ස පුරුණදුතිසිකා ආමනෙතතෙසි: “තෙන හි වඩු, යද උතුනී හොසී, පුප්ථං තෙ උප්පන්නං නොති, අථ මෙ ආරොවෙය්‍යාසී”ති. “ඵචං අයෙය්‍ය”ති බො ආයස්මතො සුදින්නස්ස පුරුණදුතිසිකා ආයස්මතො සුදින්නස්ස මාතුයා පච්චයෙසාසි. අථ බො ආයස්මතො සුදින්නස්ස පුරුණදුතිසිකා න මීරසෙය්‍යව උතුනී අහොසි. පුප්ථංසා උප්පජ්ජී. අථ බො ආයස්මතො සුදින්නස්ස පුරුණදුතිසිකා ආයස්මතො සුදින්නස්ස මාතරං ඵතදවොච: “උතුනී මෙ අයෙය්‍ය, පුප්ථං මෙ උප්පන්න”නති. “තෙන හි වඩු, යෙන අලභිකාරෙත අලභිකතා පුත්තස්ස සුදින්නස්ස පියා අහොසී මහාපා, තෙන අලභිකාරෙත අලභිකරු”ති. “ඵචං අයෙය්‍ය”ති බො ආයස්මතො සුදින්නස්ස පුරුණ දුතිසිකා ආයස්මතො සුදින්නස්ස මාතරං පච්චයෙසාසි. අථ බො ආයස්මතො සුදින්නස්ස මාතා ආයස්මතො සුදින්නස්ස පුරුණදුතිසිකා ආදය යෙන මහාවතං, යෙනායස්මා සුදින්නො, තෙනුපසඤ්ඤාමි. උපසඤ්ඤාමිත්වා ආයස්මන්නං සුදින්නං ඵතදවොච: “ඉදං තාන සුදින්න, ඤාලං අඤ්ඤං මහඥානං මහාභොගං පඤ්ඤාජාතරුපරජනං පඤ්ඤාචිතතුපකාරණං පඤ්ඤා-ධතධඤ්ඤං. ලබ්භා තාන සුදින්න භිතායාවතතිත්වා භොගා ච භුඤ්ජතුං. පුඤ්ඤාති ච කාතුං. ඵති නිං තාන සුදින්න, භිතායාවතතිත්වා භොගෙ ච භුඤ්ජස්සු. පුඤ්ඤාති ච කරොති”ති. “අමම, න උස්සහාමි. න විසහාමි අභිරතො අහං බ්‍රහ්ම-චරියං වරාමි”ති. දුතියමපි බො - පෙ - තතියමපි බො - පෙ - ආයස්මතො සුදින්නස්ස මාතා ආයස්මන්නං සුදින්නං ඵතදවොච: “ඉදං තාන සුදින්න, ඤාලං අඤ්ඤං මහඥානං මහාභොගං පඤ්ඤාජාතරුපරජනං පඤ්ඤාචිතතුපකාරණං පඤ්ඤා-ධතධඤ්ඤං. තෙන හි තාන සුදින්න, ඛිජ්කමපි දෙති, මා නො අපුත්තකං සාප-තෙය්‍යං ලිච්ඡවයො¹ අතිහරාපෙසු”නති.

19. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් සුදින්නගේ ගිහිකල අඹු තොමෝ ආයුෂ්මත් වූ සුදින්න තෙමේ “අද පටන් ටිට් ගිහිනිවාදයෙන් කථා කෙරේ ය”යි සිහි නැති ව එහි ම වැටුනි ය. ඉන් පසු ආයුෂ්මත් සුදින්න තෙමේ “ඉදින් ගැහැමියා දිය යුතු ආහාරයක් මේ තම්, දෙනු මැනැම්. අප තො වෙහෙසන්නැ”යි පියාට කී ය. “පුත සුදින්නය, වළඳනු මැනැම්” යි ගැහැමි කී ය. ඉන් පසු ආයුෂ්මත් සුදින්නගේ මවු ද පියා ද ආයුෂ්මත් සුදින්නට ප්‍රණීත වූ කෘතියුතු දෑ ද බිදිය යුතු දෑ ද සියතින් වැළඳවූහ, පාවැරවූහ. ඉන් පසු ආයුෂ්මත් සුදින්නගේ මවු තොමෝ වළඳ අවසන් කළ, පාත්‍රයෙන් ඉවතට ගත් අත් ඇති ආයුෂ්මත් සුදින්නට මෙය කී ය: “පුත සුදින්න, මේ කුලය ආසාරය ය. මහද්ධන ඇත්තක. මහද් භොග ඇත්තක. බොහෝ රන් රිදී මිසු කහවණු ඇත්තක. බොහෝ වස්තූපකරණ ඇත්තක. බොහෝ ධනධාන්‍ය ඇත්තක. පුත සුදින්න, ගිහි බවට පැමිණ භොග අනුභව කරන්නට ද පින් කරන්නට ද හැකි ය. පුත සුදින්න, එව, තෝ ගිහි බවට පැමිණ භොග ද අනුභව කරව. පින් ද කරව” කියා යි. “මැනියනි, තො හෙමි. තො හැකිකෙමි. මම ඇලුනෙමි බමසර හැසිරෙමි”යි සුදින්න හිඤ්ඤා කී ය. දෙවනුවත් ... තෙවනුවත් ආයුෂ්මත් සුදින්නගේ මවු තොමෝ ආයුෂ්මත් සුදින්නට මෙය කී ය: “පුත සුදින්න, මේ කුලය ආසාරය, මහද්ධන ඇත්තක. මහාභොග ඇත්තක. බොහෝ රන් රිදී මිසු කහවණු ඇත්තක. බොහෝ වූ වස්තූපකරණ ඇත්තක. බොහෝ ධනධාන්‍ය ඇත්තක. එහෙයින් පුත සුදින්න, (කුලවංශය ආරක්ෂා කර ගැනීමට) ඕප්පයක් (පුතෙකු) දෙව. අපගේ දරුවන් තොමැති වසනු වලිවස්මිහු ගෙන්වා තො ගණිත්වා” යනු යි. “මැනියනි, මෙය මට කරන්නට හැකි ය”යි සුදින්න කී ය. “පුත සුදින්න, මේ කල කොහි වෙසෙහි දැ”යි මවු ඇසුවා ය. “මැනියනි, මහවනයෙහි යැ”යි සුදින්නාහිඤ්ඤා තෙමේ කී ය. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් සුදින්න තෙමේ අස්තෙන් නැගිට ගියේ ය.

20. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් සුදින්නගේ මවු තොමෝ ආයුෂ්මත් සුදින්නගේ ගිහිකල අඹුව බණවා “එසේ වී තම් ලේලිය, යම් දවසක සෘතුමැති වෙහි ද, නිට මල්වර මේ ද, එ කල්හි ටිට් දන්වව” යි කිවු ය. “ආයුෂ්මත්, එසේ යැ”යි කියා ආයුෂ්මත් සුදින්නගේ ගිහිකල අඹු තොමෝ ආයුෂ්මත් සුදින්නගේ මවුට පිළිවදන් දුන්නි ය. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් සුදින්නගේ ගිහිකල අඹු තොමෝ තොබෝ දවසකින් ම සෘතුමැති වූවා ය. ඇයට මල්වර උපත. ඉන් පසු ආයුෂ්මත් සුදින්නගේ ගිහිකල අඹු තොමෝ ආයුෂ්මත් සුදින්නගේ මවුට “ආයුෂ්මත්, උතුනියක් වෙමි. ටිට් ඔසප් ලෙය උපත”යි මෙය කීවා ය. “එසේ වී තම් ලේලිය, යම් අලඛකාරයකින් සැරසුනි පුත් වූ සුදින්නට ප්‍රියමනාප වූ ද, ඒ අලඛකාරයෙන් සැරසෙව” යි භී කිවු ය. “ආයුෂ්මත්, එසේ ය”යි ආයුෂ්මත් සුදින්නගේ ගිහිකල අඹු තොමෝ ආයුෂ්මත් සුදින්නගේ මවුට පිළිවදන් ඇස්වූ ය. ඉන් පසු ආයුෂ්මත් සුදින්නගේ මවු තොමෝ ආයුෂ්මත් සුදින්නගේ ගිහිකල අඹුව කෘතියුතෙකු මහවනයෙහි ආයුෂ්මත් සුදින්න වෙත එළඹියා ය. එළඹ ආයුෂ්මත් සුදින්නට මෙය කිවු ය: “පුත, සුදින්න, මේ කුලය ආසාරය ය. මහද්ධන ඇත්තක. මහද් භොග ඇත්තක. බොහෝ රන් රිදී මිසු කහවණු ඇත්තක. බොහෝ වස්තූපකරණ ඇත්තක. බොහෝ ධනධාන්‍ය ඇත්තක. පුත සුදින්න, ගිහි බවට පැමිණ භොග අනුභව කරන්නට ද පින් කරන්නට ද හැකි ය. පුත සුදින්න, එව, තෝ ගිහි බවට පැමිණ භොගයන් ද අනුභව කරව. පින් ද කරව” යනු යි. “මැනියනි, තො හෙමි. තො හැකිකෙමි. මම ඇලුනෙමි බමසර හැසිරෙමි”යි හේ කී ය. දෙවනුවත් ... තෙවනුවත් ... ආයුෂ්මත් සුදින්නගේ මවු තොමෝ ආයුෂ්මත් සුදින්නට මෙය කීවා ය: “පුත, සුදින්න, මේ කුලය ආසාරය ය. මහද්ධන ඇත්තක. මහද් භොග ඇත්තක. බොහෝ රන් රිදී මිසු කහවණු ඇත්තක. බොහෝ වස්තූපකරණ ඇත්තක. බොහෝ ධන ධාන්‍ය ඇත්තක. එහෙයින් පුත සුදින්නය, ඕප්පයක් (පුතෙකු) දෙව. අපුත්‍රක වූ ධනය ලිවස්මිහු හැර තො ගණිත්වා” යනු යි.

21. “එතං බො මෙ අමම, සකකා කාතු”නති පුරුණදුතිසිකං¹ බාහායං ගහෙනා මහාවතං අජේකාගානෙනා අප්පඤ්ඤානො සිකනාපදෙ අනාදිනව-දස්සො පුරුණදුතිසිකාය නිකඛතනුං මෙථුනං ධම්මං අභිවිඤ්ඤපෙසි. සා තෙන ගබ්භං ගණති.

භූමිමා දෙවා සද්දමනුස්සාවෙසුං: “නිරඛුදෙ වත හො භික්ඛුසඬෙසා නිරුද්ධවො. සුද්දෙනන කලඤ්ඤානෙනන අඛුදං උප්පාදිතං, ආදිනවො උප්පාදිතො”ති. භූමිමානං දෙවානං සද්දං සුත්වා වාතුමමහාග්ථිකා දෙවාසද්ද-මනුස්සාවෙසුං -පෙ- නාවතිංසා දෙවා, -යාමා දෙවා, -තුසිතා දෙවා, -නිම්මාන-රතිතො දෙවා, -පරනිමිතිවසචනතිතො දෙවා, -බ්‍රහ්මකාසිකා දෙවා, සද්ද-මනුස්සාවෙසුං: “නිරඛුදෙ වත හො භික්ඛුසඬෙසා නිරුද්ධවො. සුද්දෙනන කලඤ්ඤානෙනන අඛුදං උප්පාදිතං, ආදිනවො උප්පාදිතො”ති. ඉතිහ තෙන බණෙන තෙන මුත්තනෙන යාව බ්‍රහ්මලොකා සදෙද, අබ්බගහඤ්ඤි.

22. අථ බො ආයස්මතො සුද්දනස්ස පුරුණදුතිසිකා තස්ස ගබ්භස්ස පරිපාකමනාය පුත්තං විජායි. අථ බො ආයස්මතො සුද්දනස්ස සහායකා තස්ස දුරකස්ස ඛිජ්ඣො‘ති තාමං අකංසු. ආයස්මතො සුද්දනස්ස පුරුණදුතිසි-කාය ඛිජ්ඣමානා‘ති තාමං අකංසු. ආයස්මතො සුද්දනස්ස ඛිජ්ඣමානා‘ති තාමං අකංසු. තෙ අපරෙන සමයෙන උහො අභාරස්මා අනභාරියං පබ්බජිතා අරහත්තං සච්ඡාකංසු.

23. අථ බො ආයස්මතො සුද්දනස්ස අනුදෙව කුක්කුච්චං, අනු විප්පටි සාරො “අලාභා වත මෙ. න වත මෙ ලාභා. දුලලද්ධං වත මෙ. න වත මෙ සුලලද්ධං: යො ‘හං එවං ස්වාකකාතෙ ධම්මවිනයෙ පබ්බජිතා නාසකකිං යාවජ්චං පරිපුණ්ණං. පරිපුද්ධං බ්‍රහ්මචරියං චරිතු”නති. සො තෙතෙව කුක්කුච්චෙන තෙන විප්පටි-සාරෙන කිසො අහොසි දුබ්බෙණෙණ උප්පණ්ඩුප්පණ්ඩුකර්තො ධම්මි-සඤ්ඤාගතො. අනෙතාමතො ලිතමතො දුකකි දුමමතො විප්පටිසාරි පජ්ඣායි.

24. අථ බො ආයස්මතො සුද්දනස්ස සහායකා භික්ඛු ආයස්මනනං සුද්දනං එතදවොචුං: “පුබ්බෙ බො ත්වං ආවුසො සුද්දන, වණ්ණවා අහොසි පිනිඤ්ඤො”² පසනනමුඛවණ්ණො විප්පසනනජ්චවණ්ණො. සො‘දුති ත්වං එතරහි කිසො දුබ්බෙණෙණ උප්පණ්ඩුප්පණ්ඩුකර්තො ධම්මිසඤ්ඤා-ගතො, අනෙතාමතො ලිතමතො දුකකි දුමමතො විප්පටිසාරි පජ්ඣායසි. කච්චි තො ත්වං ආවුසො සුද්දන, අනභාරතො බ්‍රහ්මචරියං චරසි”ති? “න බො අහං ආවුසො අනභාරතො බ්‍රහ්මචරියං චරාමි. අත්ථි මෙ පාපං කමමං කතං. පුරුණ-දුතිසිකාය මෙථුනො ධම්මො පතිසෙවිතො. තස්ස මයං ආවුසො, අනුදෙව කුක්කුච්චං, අනු විප්පටිසාරො: අලාභා වත මෙ. න වත මෙ ලාභා. දුලලද්ධං වත මෙ. න වත මෙ සුලලද්ධං: යො ‘හං එවං ස්වාකකාතෙ ධම්මවිනයෙ පබ්බජිතා නාසකකිං යාවජ්චං පරිපුණ්ණං පරිපුද්ධං බ්‍රහ්මචරියං චරිතු”නති.

1. පුරුණදුතිසිකාය. මජ්ඣං. 2. පිණ්ඩිඤ්ඤාය මජ්ඣං.

21. “මැනියනි, මෙය නම් මට කරන්නට හැකි” යි හෙතෙම ගිහි කල අඹුවගේ අත අල්ලා ගෙන මහවනයට බැස ගෙන, සිතපද නො පැණවූ කල්හි ආදිතව නො දක්නේ ගිහිකල අඹුව සමග තෙවරක් මෙවුන්දම් සෙවී ය. ඔ එසින් ගබ් ගත්තී ය.

“පින්වත්නි, ඒකාන්තයෙන් ම භික්ෂුසංඝ තෙමේ නො කැලැල් ය. නිදෙස් ය. කලන්දසිටු පුත් වූ සුදිත්ත විසින් අර්බුදයක් උපදවන ලදී. ආදිතවයක් උපදවන ලද” යි බ්‍රිමාවු දෙවියෝ උද්ඝෝෂණය කළාහු ය. බ්‍රිමාවු දෙවියන්ගේ ශබ්දය අසා වාතුර්මභාග්ජික දෙවියෝ උද්ඝෝෂණය කළාහු ය. ... තච්ඡිසා වැසි දෙවියෝ ... යාම දෙවියෝ ... තුසිත දෙවියෝ ... නිමමානරනි දෙවියෝ ... පරනිර්මිත වශවර්නි දෙවියෝ ... බඹලොව වැසි දෙවියෝ “පින්වත්නි, ඒකාන්තයෙන් භික්ෂුසංඝ තෙමේ නො කැලැල් ය. නිදෙස් ය. කලන්දපුත් සුදිත්ත විසින් අර්බුදයක් උපදවන ලදී. ආදිතවයක් උපදවන ලද” යි උද්ඝෝෂණය කළාහු ය. මෙසේ එකෙකෙහි ඒ මොහොතෙහි සොෂය බඹලොව තෙක් පැත නැගුනේ ය.

22. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් සුදිත්තගේ ගිහිකල අඹුවාගේ ඒ ගබ් ගිහිකිරීමට පැමිණ පුතකු වැදුවා ය. එකල්හි ආයුෂ්මත් වූ සුදිත්තගේ යහළුවෝ ඒ දරුඟට ‘බිජකය’ යි නම් කළාහු ය. ආයුෂ්මත් සුදිත්තගේ ගිහිකල අඹුවට ‘බිජකමාතෘ’ යි නම් කළාහු ය. ආයුෂ්මත් සුදිත්තට ‘බිජකපිතෘ’ යි නම් කළාහු ය. ඔහු (මාතෘපුත්‍ර) දෙදෙන පසු කාලයෙහි ගිහිගෙන් නික්ම සසුතෙහි පැවිදි වී රහත්බව ලැබූහ.

23. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් සුදිත්තට “යම් ඒ මම මෙසේ මනා කොට දෙශනා කරණ ලද ධර්මිකයෙහි පැවිදි වී දිවි ඇති තාක් පිරිපුන් පිරිසිදු මග-බඹසර හැසිරෙන්නට නො හැකි වීම ද, ඒ මට ඒකාන්තයෙන් අලාභයෝ ය. ඒකාන්තයෙන් මට ලාභයෝ නො වෙත්. මා විසින් ඒකාන්තයෙන් තපුරු ලැබීමක් ය. යහපත් ලැබීමක් නො වේ” යි පසුතැවිලි ඇති විය. විපිලිසර ඇති විය. හෙතෙම ඒ කුකුසෙන් ඒ විපිලිසරින් කෘශ වූයේ රළු වූයේ දුර්වණ වූයේ පඬුවන් පැහැ ඇති වූයේ තහර ඉල්පි ගිය සිරුරු ඇත්තේ, සැඟවුණු හැකුළු සිත් ඇත්තේ දුක් ඇත්තේ නො සතුටු සිත් ඇත්තේ විපිලිසර වූයේ සිතිවිල්ලට වැටුනේ විය.

24. එකල්හි ආයුෂ්මත් සුදිත්තගේ යහළු භික්ෂුහු ආයුෂ්මත් සුදිත්ත හට මෙය කීවාහු ය: “ඇවැත් සුදිත්තය, පෙර තෝ පැහැපත් වූයෙහි ය. පිණ ගිය ඉදුරන් ඇත්තෙහි ය. පහන් වූ මුව පැහැය ඇත්තෙහි ය. ඉතා ප්‍රසන්න වූ ඡවිවණ් ඇත්තෙහි ය. ඒ තෝ දැන් වතාහි කෘශ වූයෙහි රළු වූයෙහි දුර්වණ වූයෙහි පඬුවන් පැහැ ඇති වූයෙහි තහර ඉල්පි ගිය සිරුරු ඇත්තෙහි සැඟවුණු සිත් ඇත්තෙහි හැකිළු සිත් ඇත්තෙහි දුක් ඇත්තෙහි නො සතුටු සිත් ඇත්තෙහි විපිලිසර වූයෙහි ඒ ඒ දෑ සිතන්නට පටන් ගත්තෙහි ය. කිම ඇවැත් සුදිත්ත, තෝ නො ඇලුනෙහි බඹසර හැසිරෙහි ද? “. “ඇවැත්නි, මම නො ඇලුනෙමි බඹසර නො හැසිරෙමි. මා විසින් කළ පටිකමක් ඇත. පොරණඅඹුව හා මෙවුන්දම් සෙවුනා ලද්දේ ය. ‘ඇවැත්නි, යම් ඒ මම මෙසේ මනා කොට දෙශනා කරණ ලද ධර්මිකයෙහි පැවිදි ව දිවි ඇති තාක් පිරිපුන් පිරිසිදු මගබඹසර හැසිරෙන්නට නො හැකි වීම ද, ඒ මට අලාභයෝ ය. ඒකාන්තයෙන් ලාභයෝ නො වෙත්. මවිසින් ඒකාන්තයෙන් තපුරු ලැබීමකි, එකැතින් මට යහපත් ලැබීමක් නො වෙයි, පසුතැවිලි ඇති විය. විපිලිසර ඇති විය” යි සුදිත්ත මහණ කී ය. එ විට ඒ මහණහු මෙසේ කීහ:

25. “අලං හි තෙ ආවුසො සුද්දිනන කුකකුච්චාය, අලං විපපට්ඨාරාය, යං භං ඵලං ස්වාකතානෙ ධම්මවිනයෙ පබ්බජනා න සකක්ඛස්සි යාවජ්චං පරිපුණ්ණං පරිසුද්ධං බ්‍රහ්මචරියං චරිතුං.

26. නනු ආවුසො භගවතා අනෙකපරියායෙන විරාගාය ධම්මො දෙසිතො නො සරාගාය? විසංයොගාය ධම්මො දෙසිතො නො සංයොගාය? අනුපාදානාය ධම්මො දෙසිතො නො සරුපාදානාය?

27. තත්ථ තාම භං ආවුසො භගවතා විරාගාය ධම්මො දෙසිතෙ සරාගාය වෙනෙස්සි. විසංයොගාය ධම්මො දෙසිතෙ සංයොගාය වෙනෙස්සි. අනුපාදානාය ධම්මො දෙසිතෙ සරුපාදානාය වෙනෙස්සි,

28. නනු ආවුසො භගවතා අනෙකපරියායෙන රාගවිරාගාය ධම්මො දෙසිතො? මදනිමදනාය පිපාසවිතයාය ආලයසිමුග්ගානාය චට්ඨපචේදය තණ්හකතියාය විරාගය නිරොධාය නිබ්බාණාය ධම්මො දෙසිතො?

29. නනු ආවුසො භගවතා අනෙක පරියායෙන කාමානං පහාණං අකතානං, කාමසඤ්ඤාණං පරිඤ්ඤා අකතාතා, කාමපිපාසානං පටිවිතයො අකතාතො, කාමවිතකකානං සිමුග්ගානො අකතාතො, කාමපරිප්‍රාහානං වූපසමො අකතාතො?

30. තෙනං ආවුසො අප්පසන්නානං වා පසාදය පසන්නානං වා භියෙතාභාවාය¹ අථ බෙවනං ආවුසො අප්පසන්නානඤ්චව අප්පසාදය පසන්නානඤ්ච එකච්චානං අඤ්ඤාථනනායා”ති.

31. අථ බො තෙ භික්ඛු ආයසමනනං සුද්දිනනං අනෙකපරියායෙන විගරහිතා භගවතො ඵතමත්ථං ආරොවෙසුං. අථ බො භගවා ඵතසමිං නිදනෙ ඵතසමිං පකරණෙ භික්ඛුසමිසං සත්තිපාතාපෙතා ආයසමනනං සුද්දිනනං පටි-පුච්ඡී: “සච්චං කිර භං සුද්දිනන, පුරාණ දුගීඨිකාය මෙට්ඨනං ධම්මං පතිසෙවී”ති. “සච්චං භගවා.” විගරහි බුද්ධො භගවා:

25. “ආවැන්නි, සුදින්න, යම් නොයෙකින් තෝ මෙසේ මැනවින් දෙසූ ධර්ම විනයයෙහි පැවිදි ව දිවි ආති තාක් පිරිපුන් පිරිසිදු මගබසර හැසිරෙන්නට නො හැකි වූයෙහි ද? තාගේ කුකුසට එය සැහේ. විප්‍රිසරට සැහේ.

26. ආවැන්නි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් නොයෙක් ක්‍රමයෙන් සර්ගය පිණිස නො ව විරුගය පිණිස දහම් දෙසන ලද්දේ නො වේ ද? (නො ආලිම පිණිස දෙසන ලදී. ආලිම පිණිස නො වෙයි.) කෙලෙසින්ගෙන් වෙන් ව විසීම පිණිස ධර්මය දෙශනා කරණ ලද්දේ නො වේ ද? කෙලෙසුන් හා නො යෙදීම පිණිස ධර්මය දෙසන ලද්දේ නො වේ ද? තෘෂ්ණාවශයෙන් දැඩි කොට නො ගැණීම පිණිස ධර්මය දෙශනා කරණ ලද්දේ නො වේ ද? තෘෂ්ණා වශයෙන් දැඩි කොට ගැණීම පිණිස නො දෙසන ලද්දේ නො වේ ද?

27. එහි ආවැන්නි, තෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් විරාගය පිණිස ධර්මය දෙශනා කරණ ලද කල්හි රාගය හා පවත්නා මෙවුන්දම් සෙවීම පිණිස උත්සාහ කෙළෙහි ය. විසංයෝගය පිණිස ධර්මය දෙශනා කරණ ලද කල්හි සංයෝගය පිණිස උත්සාහ කෙළෙහි ය. අනුපාදනය පිණිස ධර්මය දෙශනා කරණ ලද කල්හි ස්ප්‍රපාදනය පිණිස උත්සාහ කෙළෙහි ය.

28. ආවැන්නි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් මදදිය දුරු කිරීම පිණිස කාම පිපාසාදින්ගේ දුර ලිම පිණිස, පඤ්චකමාලය මුලින් ම සිදීම පිණිස සංසාරයේ මුල් සිදීම පිණිස, තෘෂ්ණාසංයමය පිණිස, විරාගය පිණිස, නිරෝධය, පිණිස, නිවණ පිණිස ධර්මය දෙශනා කරණ ලද්දේ නොවේද?

29. ආවැන්නි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් නොයෙක් ක්‍රමයෙන් වස්තුකාමකෙලය කාමයන්ගේ ප්‍රහාණය වදාරණ ලද්දේ නො වේ ද? සියලු කාමසංඥාවන්ගේ ත්‍රිවිධ වූ පරිඥාව වදාරණ ලද නො වේ ද? කාමපිපාසාවන්ගේ දුරු කිරීම වදාරණ ලද්දේ නො වේ ද? කාමවිතර්කයන්ගේ නැසීම වදාරණ ලද්දේ නො වේ ද? කාමපරිදානයන්ගේ සන්සිදීම වදාරණ ලද්දේ නො වේ ද?

30. ආවැන්නි, ඔබගේ පාපකමීය නොපහත් වූවන්ගේ පැහැදීම පිණිස නො වෙයි. පහත් වූවන්ගේ නැවත නැවත පැහැදීම පිණිස නො වෙයි. වැලිදු, ආවැන්නි, කෙල පාපකමීය වනාහි නොපහත් වූවන්ගේ නොපහත් බව පිණිස ද, පහත් වූ සමහරුන්ගේ (සෝවන් මගට නො පැමිණියවුන්ගේ) විප්‍රිසරබව පිණිස ද වෙයි.”

31. ඉන් පසු ඒ භික්ෂුහු ආයුෂ්මත් සුදින්නහට නොයෙක් ආරෝන් ගඬා කොට භාග්‍යවතුන් වහන්සේට ඒ කරුණ සැල කලාහු ය. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදානයෙහි මේ කාරණයෙහි භික්ෂුසඛ්‍යයා රැස් කරවා “සුදින්න, තෝ පොරණ අඹුව සමග මෙවුන්දම් සේවනය කෙළෙහි ය යනු සැබෑ දැ”යි ආයුෂ්මත් සුදින්නගෙන් පිළිවිසි සේක. “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, සැබෑ ය”යි සුදින්න භික්ෂු කී ය. භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ ගෑරුණේක:

32. “අනනුවර්තියං මොඝපුරිසං, අනනුලොමිකං අප්පතිරූපං අස්සා-
මණකං අකප්පියං අකරණියං. කථං හි නාම ත්වං මොඝපුරිසං, එවං
ස්වාකානෙන ධම්මවිනයෙ පබ්බජන්තා න සකඛිස්සාසි යාවජ්චං පරිසුද්ධං
පරිපුරුණණං බ්‍රහ්මචරියං චරිතුං.

33. තනු මයා මොඝපුරිසං, අනෙකපරියායෙන විරාගාය ධම්මො දෙසිතො
නො සරාගාය? විසංයොගාය ධම්මො දෙසිතො නො සංයොගාය? අනුපාදානාය
ධම්මො දෙසිතො නො සරුපාදානාය?

34. තත්ථ නාම ත්වං මොඝපුරිසං, මයා විරාගාය ධම්මො දෙසිතො සරාගාය
වෙනෙස්සාසි. විසංයොගාය ධම්මො දෙසිතො සංයොගාය වෙනෙස්සාසි.
අනුපාදානාය ධම්මො දෙසිතො සරුපාදානාය වෙනෙස්සාසි.

35. තනු මයා මොඝපුරිසං, අනෙකපරියායෙන රාගවිරාගාය ධම්මො
දෙසිතො? මදනිමමදනාය පිපාසවිතයාය ආලසසමුග්ගතාය වට්ඨපච්ඡේදය
තණ්හකකියාය විරාගාය නිරොධාය නිබ්බාණාය ධම්මො දෙසිතො?

36. තනු මයා මොඝපුරිසං, අනෙකපරියායෙන කාමානං පහාණං
අකබානං? කාමසංකුඤ්ඤානං පරිඤ්ඤා අකබානා? කාමපිපාසානං පටිවිතයො
අකබානො? කාමවිතකකානං සමුග්ගානො අකබානො? කාමපරිලාභානං
චූපසමො අකබානො?”

37. “වරං තෙ මොඝපුරිසං ආසීවිසස්ස සොරවිසස්ස මුඛෙ අඛගජානං
පකඛිත්තං, න තෙව මාතුගාමස්ස අඛගජානෙ අඛගජානං පකඛිත්තං. වරං තෙ
මොඝපුරිසං කණ්හසප්පස්ස මුඛෙ අඛගජානං පකඛිත්තං, න තෙව මාතුගාමස්ස
අඛගජානෙ අඛගජානං පකඛිත්තං. වරං තෙ මොඝපුරිසං අඛගාරකාසුයා
ආදිත්තයා සමපජ්ජලිතාය සජොතිභූතාය අඛගජානං පකඛිත්තං, න තෙව
මාතුගාමස්ස අඛගජානෙ අඛගජානං පකඛිත්තං. තං කියස්ස හෙතු? තතො
නිදානං හි මොඝපුරිසං මරණං වා නිගච්ඡේය්‍ය මරණමත්තං වා දුක්ඛං.
තතෙව තප්පච්චයා කායස්ස හෙද, පරමමරණා අපායං දුග්ගතිං විනිපාතං
තිරයං උපපජ්ජේය්‍ය. ඉතොනිදානං ඛො මොඝපුරිසං කායස්ස හෙද,
පරමමරණා අපායං දුග්ගතිං විනිපාතං තිරයං උපපජ්ජේය්‍ය.

32. “භික්ෂු පුරුෂය, නුසුදුසු වූ අනුලෝම නුචු අයෝග්‍ය වූ ශ්‍රමණයන්ට අයත් නුචු අකාප වූ නො කට යුක්තෙක. කෙසේ නම්, භික්ෂු පුරුෂය, තෝ මෙසේ මැනවින් දෙසූ ධර්මවිනයයෙහි පැවිදි වී දිවි ඇති තාක් පිරිපුන් පිරිසිදු බඹසර හැසිරෙන්නට නො හැකි වූයෙහි ද ?

33. භික්ෂු පුරුෂය, මා විසින් නොයෙක් ලෙසින් විරාගය පිණිස දහම් දෙසන ලද්දේ නො වේ ද ? සරාගය පිණිස දහම් නො දෙසන ලද්දේ නො වේ ද ? විසංයෝගය පිණිස දහම් දෙසන ලද්දේ නො වේ ද ? සංයෝගය පිණිස දහම් නො දෙසන ලද්දේ නො වේ ද ? අනුපාදනය පිණිස දහම් දෙසන ලද්දේ නො වේ ද ? සලපාදනය පිණිස දහම් නො දෙසන ලද්දේ නො වේ ද ?

34. භික්ෂු පුරුෂය, එහි තෝ මා විසින් විරාගය පිණිස ධර්මය දෙසූ කල්හි සරාගය පිණිස උත්සාහ කෙළෙහි ය. විසංයෝගය පිණිස ධර්මය දෙසූ කල්හි සංයෝගය පිණිස උත්සාහ කෙළෙහි ය. අනුපාදනය පිණිස ධර්මය දෙසූ කල්හි සලපාදනය පිණිස උත්සාහ කෙළෙහි ය.

35. භික්ෂු පුරුෂය, මා විසින් නොයෙක් ලෙසින් රාගවිරාගය පිණිස ධර්මය දෙශනා කරණ ලද්දේ නො වේ ද ? මදනිමිදනය පිණිස, පිපාසාවිතය පිණිස, ආලයසමුග්‍යතාය පිණිස, වට්ටුපවෙණ්දය පිණිස, තෘෂ්ණාක්‍ෂය පිණිස, විරාගය පිණිස, නිරෝධය පිණිස, නිව්‍යාණය පිණිස, ධර්මය දෙශනා කරණ ලද්දේ නො වේ ද ?

36. භික්ෂු පුරුෂය, මා විසින් නොයෙක් ලෙසින් කාමයන්ගේ ප්‍රහාණය කියන ලද්දේ නො වේ ද ? කාමසංඥාවන්ගේ පරිඥාව කියන ලද්දේ නො වේ ද ? කාමපිපාසාවන්ගේ දුර ලීම කියන ලද්දේ නො වේ ද ? කාමවිතකීයන්ගේ නැසීම කියන ලද්දේ නො වේ ද ? කාමපරිදාහයන්ගේ සංහිදීම කියන ලද්දේ නො වේ ද ?

37. “භික්ෂු පුරුෂය, තා විසින් දරුණු විෂ ඇති ආගිවිෂයක්නුගේ මුඛයෙහි අභගජාතය බහා ලන ලද්දේ නම් මැනවි. මාගමකගේ අභගජාතයෙහි සිය අභගජාතය බහාලන ලද්දේ නො මැනවි. භික්ෂු පුරුෂය, තා විසින් කෘෂණසම්පිණ්ඩුගේ මුඛයෙහි අභගජාතය බහාලන ලද්දේ නම් මැනවි. මාගමකගේ අභගජාතයෙහි ස්වකීය අභගජාතය බහා ලන ලද්දේ නො මැනවි. භික්ෂු පුරුෂය, තා විසින් ඇවිළගත්, හාත්පසින් ඇවිළගත්, ගිනිදූල් සහිත වූ ගිනිඅතුරුවලෙක අභගජාතය බහාලන ලද්දේ නම් මැනවි. මාගමකගේ අභගජාතයෙහි ස්වකීය අභගජාතය බහාලන ලද්දේ නො මැනවි. ඒ කවර හෙයින් ? යත්: භික්ෂු පුරුෂය, එය හෙතු කොට ගෙන මරණයට හෝ පැමිණෙන්නේ ය. තැන හොත් මරණය වැනි දුකකට පැමිණෙන්නේ ය. ඒ හේතුවෙන් කා බුන් මරණින් මතු සැපයෙන් පහ වූ තරකගතියෙන් යුක්ත වූ විවහ ව පතින වන්නා වූ තීරයට නො පැමිණෙන්නේ ය. මේ හේතුවෙන්, භික්ෂු පුරුෂය, කා බුන් මරණින් මතු අපාය නම් වූ දුග්ගති නම් වූ විනිපාත නම් වූ තීරයට පැමිණෙන්නේ ය.

38. “තත්තං තාම නිං මොඝපුරිස, යං නිං අසද්ධමමං ගාමිධමමං වසලධමමං දුට්ඨලං ඔදකනතිකං රාහස්සං අවයංඅවයංභමාපනතිං සමාපජ්ජස්සසි, බහුතං බො නිං මොඝපුරිස අකුසලානං ධම්මානං ආදිකතනා පුබ්බසිගමො තෙනං මොඝපුරිස අපසසනානං වා පසාදය පසනානං වා භික්ෂොභාවා ය අථ බෙවනං මොඝපුරිස, අපසසනානඤ්ච අපසසාදය, පසනානඤ්ච එකච්චානං අඤ්ඤාචතතායා”ති.

39. අථ බො භගවා ආයස්මනනං සුද්දිනං අතෙකපරියායෙන විරතතිතා දුග්ගතාය දුප්පොසතාය මභිච්ඡතාය අසනතුට්ඨිතාය¹ සඛගණිකාය කොසජ්ජස්ස අවණණං භාසිතා අතෙකපරියායෙන සුග්ගතාය සුප්පොසතාය අපමච්ඡස්ස සනතුට්ඨස්ස සලලෙඛස්ස ධුතස්ස පාසාදිකස්ස අපවයස්ස විරියාරමභස්ස වණණං භාසිතා භික්ඛුනං තදනුච්ඡිකං තදනුලොමිකං ධම්මං කථං කතා භික්ඛු ආමනෙතසි:

40. “තෙන භි භික්ඛවෙ භික්ඛුනං සික්ඛාපදං පඤ්ඤාපෙය්සාමි දස අත්ථ වසෙ පටිච්ච: සඛසසුට්ඨිතාය, සඛසථාසුතාය, දුමමසිකුතං පුග්ගලානං නිග්ගහාය, පෙසලානං භික්ඛුනං ථාසුච්ඡාරාය, දිට්ඨධම්මිකානං ආසවානං සංවරාය, සමපරාසිකානං ආසවානං පටිඝාතාය, අපසසනානං පසාදය, පසනානං භික්ෂොභාවාය, සද්ධමමට්ඨිතියා, විතයානුග්ගහාය, එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්සාථ:

“යො පන භික්ඛු මෙදුතං ධම්මං පනිසෙධෙය්ස, පාරාජිකො භොති අසංඛාසො”ති.

එවඤ්චදං භගවතා භික්ඛුනං සික්ඛාපදං පඤ්ඤානං භොති.

[මුලපඤ්ඤානති]

සුද්දිනනිභාණවාරො නිට්ඨිතො.

38. “හිස් පුරුෂය, ඒ මෙබඳු වූ සාවද්‍යකමයෙහි තෝ නිවර්තනයන්ගේ සවහාවයක් වූ, ගම්වැස්සන්ගේ සවහාවයක් වූ, ලාමකපුරුෂයන්ගේ සවහාවයක් වූ, රාගාදී කෙලෙසුන්ගෙන් දුෂිත වූ, දියනිස අවසන් කොට ඇති, රතසේ කට යුතු වූ, දෙදෙනෙකුන් දෙදෙනෙකුන් විසින් සමවැද්දු යුතු වූ මෙවැනි ධර්මයට සමවන්නෙහි ය. හිස් පුරුෂය, තෝ බොහෝ දෙනා අතුරෙන් අකුශල ධර්මයන්ට ආදිකතීය වෙති. පුළුඹගම වෙති. හිස් පුරුෂය, මෙය නොපහන් වුවන්ගේ පැහැදීම පිණිස හෝ නො වෙයි. පැහැදුනවුන්ගේ වැඩියක් පැහැදීම පිණිස හෝ නො වෙයි. වැලිදු, හිස් පුරුෂය, මෙය නො පැහැදුනවුන්ගේ නො පැහැදීම පිණිස ද පැහැදුනා වූ ඇතැමුන්ගේ අත්‍යාවශ්‍ය පිණිස ද වේ.”

39. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ආයුෂමත් සුදිත්තනට නොයෙක් ක්‍රමයෙන් හර්හා කොට (තමන් විසින් ද අනුන් විසින් ද) දුභීර්හාවයෙහි ද දුක් සේ පොෂණය කට හැකි බව්හි ද, මහත් ආශා ඇති බව්හි ද, ලද දෑයෙකින් සතුටු නො විමෙහි ද, ගණසමුහයා කෙරෙහි ඇලීමෙහි ද, කුසිත බවෙහි ද අගුණ වදාරා, නොයෙක් ක්‍රමයෙන් සුභර්හාවයෙහි ද, සුව සේ පොෂණය කට හැකි බව්හි ද, අපිස් වුවහුගේ ද, ලද දෑයෙකින් සතුටු වන්නහුගේ ද, කෙලෙස් සිද්ධ ලත්තහුගේ ද, කෙලෙස් කම්පිත කළහුගේ ද, ප්‍රසාදය ඵලවන සංවරයාගේ ද, කෙලෙස් රැස් නො කිරීමෙහි ද, විශාරදත්වයෙහි ද, ගුණ වදාරා, භික්ෂූන්ට එතැනට සුදුසු වූ ඵයට අනුලෝම වූ දෑහැමි කථාවක් කොට භික්ෂූන් ඇමතු සේක.

40. “මහණෙනි, එසේ වී නම් සබ්බසාගේ හිත සුව පිණිස, සබ්බසාගේ පහසු බව පිණිස, දුශ්ශීල පුද්ගලයන්ට නිග්‍රහය පිණිස, ප්‍රියශීල භික්ෂූන්ගේ ඵාසුචිතරණය පිණිස, මෙලොව දී පැමිණියැ හැකි දුක් දුරු කිරීම පිණිස, පරලොව දී පැමිණෙන දුක් නැසීම පිණිස, නොපහන් වුවන්ගේ පැහැදීම පිණිස, පහන් වුවන්ගේ වැඩියක් පැහැදීම පිණිස, සද්ධර්මයාගේ විරසවිතිය පිණිස, විතයානුග්‍රහය පිණිස ය යන මේ දස හිතවිශේෂයන්ගේ නිෂපන්නිය පිණිස භික්ෂූන්ට සිකපදයක් පණවන්නෙමි. මහණෙනි, මෙසේ මේ සිකපදය උදෙසා වූ:

“යම් මහණෙක් මෙවුන්දම් සෙව්ගේ නම්, කෙලෙස් සතුරන් විසින් පරදවන ලද්දේ සංඝයා හා එකකම්භාදිසංවාස නැති වන බැවින් (අසංවාස සහවාස නැත්තෙක්) වේ.”

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් භික්ෂූන්ට මෙසේත් මේ ශික්ෂාපදය පණවන ලද්දේ වෙයි.

[මුල් පැණවීමයි.]

සුදිත්ත බණවර නිමි.

මකකර්වත්තු

1. තෙත බෝ පත සමයෙහි අඤ්ඤානරෝ භික්ඛු වෙසාලියං මහාවතෙ මකකර්ට්ඨො ආමිසෙත උපලාපෙතො තස්සා මෙජ්ඣං ධම්මං පතිසෙවති. අප්ඵ බෝ සො භික්ඛු පුබ්බණ්ණසමයං නිවාසෙතො පත්තච්චරමාදය වෙසාලීං පිණ්ඩාය පාවිසී.

2. තෙත බෝ පත සමයෙහි සමඛනුලා භික්ඛු සෙතාසනචාරිකං ආනිණ්ඩනතා යෙන තස්ස භික්ඛුතො විහාරො තෙනුපසංඝකම්පු. අද්දසා බෝ සා මකකර්ට්ඨො භික්ඛු දුරතො'ව ආගච්ඡන්තො. දිස්වාන යෙන තෙ භික්ඛු තෙනුපසංඝකම්. උපසංඝකම්නො තෙසං භික්ඛුතං පුරතො කට්ඨෙ වාලෙසී, ඡෙපපථෙ වාලෙසී, කට්ඨෙ ඔඩ්ඪි, නිමිත්තථෙ අකාසී. අප්ඵ බෝ තෙසං භික්ඛුතං එතද්දහොසී: “නිස්සංසයං බෝ සො භික්ඛු ඉමිස්සා මකකර්ට්ඨා මෙජ්ඣං ධම්මං පටිසෙවති”ති එකමන්තං නිලීසිංසු. අප්ඵ බෝ සො භික්ඛු වෙසාලියං පිණ්ඩාය වරිත්ථා පිණ්ඩපාතං ආදය පටිකකම්.

3. අප්ඵ බෝ සා මකකර්ට්ඨො යෙන සො භික්ඛු තෙනුපසංඝකම්. අප්ඵ බෝ සො භික්ඛු තං පිණ්ඩපාතං එකදෙසං භුඤ්ජිත්වා එකදෙසං තස්සා මකකර්ට්ඨා අද්දසී. අප්ඵ බෝ සා මකකර්ට්ඨො භුඤ්ජිත්වා තස්ස භික්ඛුතො කට්ටං ඔඩ්ඪි. අප්ඵ බෝ සො භික්ඛු තස්සා මකකර්ට්ඨා මෙජ්ඣං ධම්මං පතිසෙවති.

4. අප්ඵ බෝ තෙ භික්ඛු තං භික්ඛු එතද්දවොචු: “තනු ආට්ඨසො භගවතා සිකාපදං පඤ්ඤානතං. කිස්ස නං ආට්ඨසො මකකර්ට්ඨා මෙජ්ඣං ධම්මං පතිසෙවසී”ති. “යච්චං ආට්ඨසො භගවතා සිකාපදං පඤ්ඤානතං. තඤ්ච බෝ මනුස්සිත්ථියා, තො තිරච්ඡානගතායා”ති. “තනු ආට්ඨසො තථෙව තං හොති. අතනුච්ඡිවියං ආට්ඨසො අතනුලොමිකං අපපතිරූපං අස්සාමණකං අකප්පියං අකරණියං. කථං හි නාම නං ආට්ඨසො එවං සවාකානො ධම්මවිනයෙ පබ්බජිත්වා ත සකම්සාසී යාවජ්චං පරිපුණ්ණං පරිසුද්ධං බ්‍රහ්මචරියං වරිත්තුං? තනු ආට්ඨසො භගවතා අනෙකපරියායෙන චිරාගාය ධම්මො දෙසිතො තො සරුගාය -පෙ- කාමපරිලාභානං වූපසමො අකානො? තෙනං ආට්ඨසො අපපසන්නානං වා පසාදය පසන්නානං වා භියෙතාභාවාය. අප්ඵ බෙවතං ආට්ඨසො අපපසන්නා තඤ්ඤෙව අපපසාදය පසන්නාතඤ්ච එකච්චානං අඤ්ඤාප්තතායා”ති. අප්ඵ බෝ තෙ භික්ඛු තං භික්ඛු අනෙකපරියායෙන විගරහිත්වා භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං.

මහනටි වංශාව

1. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් විසල්පුර මහ වෙහෙහි වැදිරියක ආහාරයෙන් පොළොඹවා ආය හා මෙවුන්දම් සෙවෙයි. ඉක්බිති ඒ මහණ තෙමේ පෙරවැරු කාලයෙහි හැඳ පෙරෙව පාසිවුරු ගෙණ පිඬු සඳහා විසල් පුරයට පිවිසියේ ය.

2. එසමයෙහි බොහෝ භික්ෂුහු සෙනාසනවාරිකාවෙහි හැසිරෙන්නෝ ඒ මහණහුගේ විහාරය වෙත පැමිණියාහු ය. ඒ වැදිරි එන ඒ භික්ෂුන් දුර දී ම දුටුවා ය. දැක ඒ භික්ෂුන් වෙත පැමිණියා ය. පැමිණ ඒ භික්ෂුන් ඉදිරියෙහි කටිය ද සැළූ ය. නගුට ද සැළූ ය. කටිය ද නැගු ය. (මෙවුන් දමට ගැලපෙන සේ) නිමිත්ත ද කළා ය. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුන්ට මේ සිත විය. “නිසාක ව ම ඒ මහණ මේ වැදිරිය සමග මෙවුන්දම් සෙවෙයි යනුයි” ඔහු පසෙක සැහවුනාහු ය. ඉක්බිති ඒ මහණ තෙමේ විසල්පුරයෙහි පිඬු පිණිස හැසිර පිඬු රැගෙන ආපසු පැමිණියේ ය.

3. ඉක්බිති ඒ වැදිරි ඒ මහණ වෙත ඵලඛියා ය. ඒ මහණ තෙමේ ඒ පිණිඛපාතය එක් කොටසක් වලඳ එක් කොටසක් ඒ වැදිරියට දුන. ඒ වැදිරි එය අනුභව කොට ඒ මහණහට කටිය නැගු ය. තෙල මහණ ඒ වැදිරිය සමග මෙවුන්දම් සෙවෙයි.

4. එකල්හි ඒ භික්ෂුහු ඒ මහණහට මෙය කීහු: “ආවත, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් සිකපදයක් පණවන ලද්දේ නො වේ ද? ආවත, තෝ කුමක්කෙසින් වැදිරිය සමග මෙවුන්දම් සෙවෙති ද?” “ආවත, සැබෑ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් සිකපදයක් පණවන ලද්දේ වේ. හෙ ද මිනිස් මාගම් හා මෙවුන්දම ආරැබ ය. නිරිසන් මාගම් සමග මෙවුන්දම් ආරැබ නො වේ” ය යි ඒ මහණ කී ය. “ආවැත්ති, එයත් එසේ ම නො වේ ද? ආවැත්ති, නුසුදුස්සෙක. අනුලොම නුදිවෙක. නො ගැලපෙන්නක. මහණුන්ට අයෝග්‍යයෙක. නො කැපයෙක. නො කටයුත්තෙක. ආවැත්ති, කෙසේ නම් තෝ මෙසේ මැතැවින් දෙශනා කරණ ලද ශාසනයෙහි පැවිදි වී දිවි ආති තාක් පිරිපුන් පිරිසිදු කොට බඩසර හැසිරෙන්නට නො හැකි වූයෙහි ද? ආවැත්ති, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් නොයෙක් ලෙසින් විරාගය පිණිස ධර්මය දෙශනා කරණ ලද්දේ නො වේ ද? සරාගය පිණිස නො දෙසන ලද්දේ නො වේ ද? ... කාම පරිදහයත්තේ සංසිද්ධිම වදුරණ ලද්දේ නො වේ ද? ආවැත්ති, මෙය නොපැහැදුනවුන්ගේ පැහැදීම පිණිස හෝ පැහැදුනවුන්ගේ වැඩියක් පැහැදීම පිණිස හෝ නො වෙයි. ආවැත්ති, තව ද මෙය නොපැහැදුනවුන්ගේ නොපැහැදීම පිණිස ද පැහැදුනා වූ ආතැමුන්ගේ අත්‍යපාතිය පිණිස ද වේ” යනු යි. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු ඒ මහණහට නොයෙක් ලෙසින් ගරහා භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැල කළාහු ය.

5. අප්ථ බො හගවා එතසමිං නිදහෙන එතසමිං පකරණෙ භික්ඛුසංඝං සනතිපාතාපෙනා නං භික්ඛුං පටිපුච්ඡ: “සච්චං නිර නං භික්ඛු මකකට්ඨා මෙට්ඨං ධම්මං පනිසෙවසී?”ති “සච්චං හගවා.” විගරති බුද්ධො හගවා:

“අනුච්ඡිද්ධං මොඝපුරිස, අනුච්ඡිද්ධං අප්පනිදාසං අසංසාරිකං අකප්පියං අකරුණියං. කථං හි නාම නං මොඝපුරිස, ච්චං ස්වාකංගො ධම්මච්ඡායෙ පබ්බජිතා න සකම්මාසී යාවච්චං පරිපුරුණං පරිසුද්ධං බ්‍රහ්මචරියං චරිතුං? නනු මයා මොඝපුරිස, අනෙකපරියායෙන විගරතාය ධම්මො දෙසිතො නො සිරාගාය -පෙ- කාමපරිප්පාදානං වූපසමො අකංගො?”

6. චරං නෙ මොඝපුරිස, ආසිවිසස්ස සොරවිසස්ස මුඛෙ අභිගජානං පකම්මතං න නෙව මකකට්ඨා අභිගජානෙ අභිගජානං පකම්මතං. චරං නෙ මොඝපුරිස කණ්ඩසප්පස්ස මුඛෙ අභිගජානං පකම්මතං, න නෙව මකකට්ඨා අභිගජානෙ අභිගජානං පකම්මතං. චරං නෙ මොඝපුරිස, අභිගජානාසුයා ආදිත්තාය සමපජ්ජිතාය සජ්ජානිකාය අභිගජානං පකම්මතං, න නෙව මකකට්ඨා අභිගජානෙ අභිගජානං පකම්මතං. නං කිස්ස හෙතු? තතො නිදනං හි මොඝපුරිස, මරණං වා නිගවේශයා මරණමත්තං වා දුක්ඛං, න නෙව තප්පච්චියා කායස්ස හෙද, පරමමරණා අපායං දුගතිං විනිපාතං නිරයං උප-පජේශය. ඉතො නිදනංඤ්ච බො මොඝපුරිස, කායස්ස හෙද, පරමමරණා අපායං දුගතිං විනිපාතං නිරයං උපපජේශය.

7. තත්ථ නාම නං මොඝපුරිස, යං නං අසද්ධිමමං ගාමධම්මං චසුද්ධම්මං දුට්ඨුලං ඔදකනතිකං රාගස්සං අවයංආයසමාපනතිං සමාපජ්ජස්සපි, තෙනා මොඝපුරිස, අප්පසන්නානං වා පසාදය පසන්නානං වා භියොගාවාය. අප්ථ බෙවනං මොඝපුරිස, අප්පසන්නානංඤ්ච අප්පසාදය පසන්නානංඤ්ච එකච්චානං අඤ්ඤාථතතායා”ති.

8. අප්ථ බො හගවා නං භික්ඛුං අනෙකපරියායෙන විගරතිතා දුග්ගතාය දුප්පොසතාය මතිච්ඡතාය අසනනුට්ඨිතාය සංඛග්ගිකාය කොසජ්ජස්ස අවණ්ණං භාසිතා අනෙකපරියායෙන සුග්ගතාය සුප්පොසතාය අප්පච්ඡස්ස සනනුට්ඨස්ස සලොඛස්ස ධුතස්ස පාසාදිකස්ස අපවයස්ස විරියාරම්භස්ස වණ්ණං භාසිතා භික්ඛුනං තදනුච්ඡිද්ධං තදනුච්ඡිද්ධං ධම්මිකං කථං කතා භික්ඛු ආමනෙතසි:

5. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ තිදහයෙහි මේ කාරණයෙහි භික්ෂුසංඝයා රැස් කරවා “සැබෑ ද මහණ, තෝ වැදිරියක සමග මෙවුන්දම් සෙවෙහි ද?” යි ඒ මහණ ප්‍රථවුන් සේක. “සැබව, භාග්‍යවතුන් වහන්ස” යි ඒ මහණ කී ය. භාග්‍යවන් බුදුරජානන් වහන්සේ ගර්භා කළසේකා:

“හිස් පුරුෂය, නුසුදුස්සෙක. අනුලොමී නො වූවෙක. නො ගැලපෙන්නක. මහණුන්ට යොග්‍ය නු වූවෙක. නො කාපයක. නො කටයුත්තෙක. හිස් පුරුෂය, කෙසේ නම් තෝ මෙසේ මැනවින් දෙසන ලද ශාසනයෙහි පැවිදි වී දිවි ඇති තාක් පිරිපුන් පිරිසිදු කොට මගබලසර හැසිරෙන්නට නො හැකි වූයෙහි ද? හිස් පුරුෂය, මා විසින් නොයෙක් ලෙසින් විරාගය පිණිස ධර්මය දෙශනා කරණ ලද්දේ නො වේ ද? සරාගය පිණිස දහම් නො දෙසන ලද්දේ නො වේ ද? ... කාමපරිදායයන්ගේ සංසිද්ධි කියන ලද්දේ නො වේ ද?”

6. හිස් පුරුෂය, දරුණු විෂ ඇති ආශිව්ෂයක්හුගේ මුඛයෙහි ස්වකීය අභිගජානය බහාලන ලද්දේ නම් මැනවි. වැදිරියගේ අභිගජානයෙහි ස්වකීය අභිගජානය බහාලන ලද්දේ නො මැනවි. හිස් පුරුෂය, කෘෂණ ස්වයංක්ෂුණයේ මුඛයෙහි ස්වකීය අභිගජානය බහාලන ලද්දේ මැනවි. වැදිරියගේ අභිගජානයෙහි ස්වකීය අභිගජානය බහාලන ලද්දේ නො මැනවි. හිස් පුරුෂය, ඇවිලගත්, හෘත්පසින් ඇවිලගත්, හිතීදුල් සහිත වූ අගුරුවලෙක ස්වකීය අභිගජානය බහාලන ලද්දේ මැනවි. වැදිරියගේ අභිගජානයෙහි ස්වකීය අභිගජානය බහාලන ලද්දේ නො මැනවි. ඒ කවර හෙණින්? යත්: හිස් පුරුෂය, ඒ හේතුවෙන් මරණයට හෝ පැමිණෙන්නේ ය. මරණය වැනි දුකකට හෝ පැමිණෙන්නේ ය. ඒ හේතුවෙන් කාබුන් මරණින් මතු සැපයෙන් පහ වූ දුගති වූ විවස ව පතිත වන්නා වූ නිරයට නො පැමිණෙන්නේ ය. හිස් පුරුෂය, මේ හේතුවෙන් කාබුන් මරණින් මතු සැපයෙන් පහ වූ දුකට පිහිට වූ විවස ව පතිත වන නිරයට පැමිණෙන්නේ ය.

7. හිස් පුරුෂය, මෙහි තෝ මෙබඳු වූ සාවද්‍ය කම්යෙහි, ගම්මාසියන්ගේ ස්වභාවයක් වූ, නිවර්ජනයන්ගේ ස්වභාවයක් වූ, ලාමක පුරුෂයන්ගේ ස්වභාවයක් වූ, රුහුණ කෙලෙසින් දූෂිත වූ, දියනිස අවසන් කොට ඇත්තා වූ, රහස් කටයුතු වූ, දෙදෙනෙකුන් දෙදෙනෙකුන්ගේ සමවාදීමක් වූ, යම් මෙවුන්දම් සෙවීමකට සම්බන්ධෙහි ද, හිස් පුරුෂය, මෙය නො පැහැදුනවුන්ගේ පැහැදීම පිණිස ද පැහැදුනවුන්ගේ වැඩියක් පැහැදීම පිණිස ද නො වෙයි. හිස් පුරුෂය, වැලිදු මෙය නො පැහැදුනවුන්ගේ නොපැහැදීම පිණිස ද, පැහැදුනා වූ ඇතැමුන්ගේ අත්‍යවශ්‍ය පිණිස ද වෙයි”.

8. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ මහණහට නොයෙක් ලෙසින් ගර්භා දුහර බව්හි ද, දුකසේ පොෂණය කට හැකි බව්හි ද, මහත් ආශා ඇති බව්හි ද ලද දෙයකින් සතුටු නො වීමෙහි ද, සමුත්තයා කෙරෙහි ඇලීමෙහි ද, කුසිත බව්හි ද අගුණ වදාරා, නොයෙක් කරුණින් සුහර බව්හි ද, සුවසේ පොෂණය කටහැකි බව්හි ද, අපිස් බව්හි ද, සනොස් බව්හි ද, සැහැල්ලු බව්හි ද, සංලෙබයෙහි ද, ප්‍රසාද ඵලවීමෙහි ද, කෙලෙස් සංසිද්ධිමෙහි ද, විශාරිතයෙහි ද ගුණ වදාරා, භික්ෂුන්ට ඵතානට සුදුසු වූ ද, ඵයට අනුලොමී වූ ද, දූහැම කපාවක් කොට භික්ෂුන් ඇමතු සේක:

9. “තෙන හි භික්ඛවෙ භික්ඛුනං සික්ඛාපදං පඤ්ඤපෙසසාමි දස අත්ථසෙ පටිච්ච: සඛ්ඤ්ඤාප්පුනාය, සඛ්ඤ්ඤාප්පුනාය, දුමමඛිකුතං පුග්ගලානං නිග්ගහාය, පෙසලානං භික්ඛුනං චාසුච්ඡාරාය, දිට්ඨමමිකානං ආසවානං සංවරාය, සමපරාසිකානං ආසවානං පටිඝානාය, අප්පසන්නානං පසාදාය, පසන්නානං භියෙසාභාවාය, සද්ධමමට්ඨිනිසා, චිත්තයානුග්ගහාය. එවඤ්ඤ පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“යො පන භික්ඛු මෙජ්ඣං ධම්මං පතිස්සවෙය්‍ය අනන්තසො නිරවජානගතායපි, පාරාජිකො හොති අසංඛාසො”ති.

එවඤ්ඤං භගවතා භික්ඛුනං සික්ඛාපදං පඤ්ඤත්තං හොති.

[දුතියපඤ්ඤපති]

මහකට්ඨත්ථු නිට්ඨිතං.

සන්ථානභාණවාරො

1. තෙන බො පන සමයෙන සමඛුලා වෙසාලිකා වජ්ජිපුත්තකා භික්ඛු යාවදන්ථං භුඤ්ජිංසු, යාවදන්ථං සුපිංසු, යාවදන්ථං තහාසිංසු. යාවදන්ථං භුඤ්ජන්තා, යාවදන්ථං සුපිත්තා, යාවදන්ථං තහාසිත්තා, අයොනිසො මතසි කරන්තා, සික්ඛං අපච්චාකකාය, දුබ්බලාසං අනාචිකන්තා, මෙජ්ඣං ධම්මං පතිස්සවිංසු. තෙ අපරෙත සමයෙන ඤාතිව්‍යසනෙනපි පුට්ඨා, භොගව්‍යසනෙනපි පුට්ඨා, රොග-ව්‍යසනෙනපි පුට්ඨා ආයස්මන්තං ආතඤ්ඤං උපසඤ්ඤාමිත්තා එවං වදන්ති: “න මයං භන්තෙ ආතඤ්ඤං බුද්ධගරහිතො න ධම්මගරහිතො න සඛ්ඤ්ඤාගරහිතො. අත්ත-ගරහිතො මයං භන්තෙ ආතඤ්ඤං අතඤ්ඤාගරහිතො. මයමෙවමහා අලකම්භා මයං අප්පඤ්ඤායෙ මයං එවං ස්වාකමානෙ ධම්මචිත්තයෙ පබ්බජන්තා නාසකම්මහා යාවජ්චං පරිපුණ්ණං පරිසුද්ධං බ්‍රහ්මචරියං වරිතුං. ඉද්දති වෙ’පි මයං භන්තෙ ආතඤ්ඤං ලභෙය්‍යාම භගවතො සන්තියෙ පබ්බජ්ජං, ලභෙය්‍යාම උපසම්පදං. ඉද්දති’පි මයං විපස්සකා කුසලානං ධම්මානං පුබ්බරත්තාපරරත්තං බොධපක්ඛි-යානං ධම්මානං භාවනානුයොගමනුසුත්තා විතරෙය්‍යාම. සාධු භන්තෙ ආතඤ්ඤං භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙහි”ති. “එවමාට්ඨසො”ති බො ආයස්මා ආතඤ්ඤං වෙසාලිකානං වජ්ජිපුත්තකානං පටිසුඤ්ඤායෙන භගවා තෙනුපසඤ්ඤාමි. උපසඤ්ඤාමිත්තා භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසි.

9. “මහණෙනි, එසේ වී නම් සඛ්‍යයාගේ හිත සුව පිණිස, සඛ්‍යයාගේ පහසුව පිණිස, දුශ්ශීල පුද්ගලයන්ට නිග්‍රහය පිණිස, ප්‍රියශීල හිඤ්ඤාන්ගේ පහසු විහරණය පිණිස, මෙලොව දී විය හැකි විපත් දුරු කිරීම පිණිස, පරලොව දී වන දුක් නැසීම පිණිස, නො පහන් වුවන්ගේ පැහැදීම පිණිස, පහන් වුවන්ගේ වැඩියක් පැහැදීම පිණිස, සඤ්ඤායාගේ චිරසන්තිය පිණිස, විනයානුග්‍රහය පිණිස, හිඤ්ඤාන්ට සිකපදයක් පණවන්නෙමි. මහණෙනි, මෙසේ මේ සිකපදය උදෙසා වූ:

“යම් මහණෙක් යටත් පිරිසෙයින් නිසිසන් ගිය මාගමක් හා ද මෙවුන්දම් සෙවියේ නම්, කෙලෙස් සතුරන් විසින් පරදවන ලද්දේ, සංඝයා හා සමාන සංචාය රකිතයෙක් වේ”.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් හිඤ්ඤාන්ට මෙසේත් මේ සිකපදය පණවන ලද්දේ වෙයි.

[දෙවැනි පැණවීම යි]

මකකට් වස්සුව නිමි.

සන්තන බණවර

1. එසමයෙහි විසල්පුර වැසි බොහෝ වජ්ජිපුත්‍ර හිඤ්ඤා රිසි තාක් වැලඳුවාහු ය. රිසි තාක් ශයනය කලාහු ය. රිසි තාක් තැව්වාහු ය. රිසි තාක් අනුභව කොට, රිසි තාක් ශයනය කොට, රිසි තාක් නා, නුනුවණින් මෙනෙහි කොට, පාතිමොක්ඛසංවර සංකීර්ණය ගිණිව පිළිකෙව් නො කොට, සාජ්වයෙහි දුබල බව පහළ නො කොට, මෙවුන්දම් සෙවියාහු ය. ඒ හිඤ්ඤා පසු කාලයෙහි ඥාතිව්‍යසනයෙන් ද පහස්තා ලද්දහු, භොගව්‍යසනයෙන් ද පහස්තා ලද්දහු, රෙගව්‍යසනයෙන් ද පහස්තා ලද්දහු, ආයුෂ්මත් ආතඤ්ඤා තෙරුන් කර එළඹ මෙසේ කියත්: “වහන්ස, ආතඤ්ඤා සංවිරයෙහි, අපි බුදුරජුන්ට දෙස් නො කියන්නමෝ වමු. ධර්මයට දෙස් නොකියන්නමෝ වමු. සඛ්‍යයාට දෙස් නොකියන්නමෝ වමු. වහන්ස, ආතඤ්ඤා සංවිරයෙහි, අපි තමන්ට ම ගර්භා කරන්නමෝ වමු. අපි මෙරමා ගරභන්නමෝ නො වමු. යම්බඳු වූ අපි මෙසේ මැනවින් දෙසු ශාසනයෙහි පැවිදි ව දිව් ඇති තාක් පිරිපුන් පිරිසිදු මගබ්බසර හැසිරෙන්නට නො හැක්කමෝ වමු ද, ඒ අපි ම කාලකණ්ණි වමු. අපි ම මද පිණිත්තමෝ වමු. වහන්ස, ආතඤ්ඤා සංවිරයෙහි, ඉදින් දැනුණු අපි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ලග පැවිද්ද ලබන්නමු නම් උපසම්පදාව ලබන්නමු නම් යෙහෙක. දැනත් අපි මහද්ගත කුශල ධර්මයන් විදගීතා වශයෙන් වඩන්නමෝ පෙර යම හා පැසුළු යම බොධිපාක්ෂික ධර්ම වැඩිමෙහි එක්වත් යෙදුනමෝ ව වාසය කරන්නමු. වහන්ස, ආතඤ්ඤා සංවිරයෙහි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට තෙල කරුණ සැල කරන්නහු නම් යෙහෙකි” යනු යි “ඇවැත්ති, එසේ යැ”යි වදාර ආයුෂ්මත් වූ ආතඤ්ඤා සංවිර නෙමේ විසල් පුරවැසි වජ්ජිපුත්‍ර හිඤ්ඤාන්ට පිළිවදන් දී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹ එපවත් සැල කෙළේ ය.

2. “අට්ඨානමෙතං ආනන්ද, අනවකාසො, යං නථාගතො චජ්ජිතං වා චජ්ජුත්තකානං වා කාරණා සාවකානං පාරාජිකං සික්කාපදං පඤ්ඤාතනං සමුහනෙය්‍යා”ති. අථ බො භගවා එතස්මිං තිදුතෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මං කථං කථා භික්ඛු ආමනොති: යො පන භික්ඛවෙ භික්ඛු සික්කං අපච්චකම්‍ය දුඛඛල්‍යං අනාචිකථා මෙට්ඨං ධම්මං පතියෙවති, සො ආගතො න උපසම්පාදෙතබ්බො. යො ච බො භික්ඛවෙ භික්ඛු සික්කං පච්චකම්‍ය දුඛඛල්‍යං ආචිකථා මෙට්ඨං ධම්මං පතියෙවති, සො ආගතො උපසම්පාදෙතබ්බො. එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්කාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ”:

3. “යො පන භික්ඛු භික්ඛුතං සික්කාසාජ්චසමාපනෙනා සික්කං අපච්චකම්‍ය දුඛඛල්‍යං අනාචිකථා මෙට්ඨං ධම්මං පතියෙවෙය්‍ය අනාමසො තිරච්ඡානනායපි, පාඨජිකො හොති අසංවාසො”ති.

[තනියපඤ්ඤානති]

4. යො පනාති - යො යාදිසො යථායුතො යථාඡ්චේවා යථානාමො යථාගොතො යථාසිල්ලො යථාවිහාරී යථාගොචරො ථේරො වා නවො වා මජ්ඣිමො වා එසො චූළචති ‘යො පනා’ති.

5. භික්ඛුති-භික්ඛකො’ති භික්ඛු, භික්ඛාචරියං අජ්ඣුපගතො’ති භික්ඛු, භික්ඛපට්ඨරෙ’ති භික්ඛු, සමඤ්ඤය භික්ඛු, පටිඤ්ඤය භික්ඛු, එති භික්ඛු’ති භික්ඛු, තිති සරණගමනෙහි උපසම්පන්නො’ති භික්ඛු, භද්‍රො භික්ඛු, සාරෙ භික්ඛු, සෙනො භික්ඛු, අසෙනො භික්ඛු, සමග්ගෙන සමෙක්ඛ ඤානනිවතුජේන කමෙමන අකුප්පෙන සාධාරණෙන උපසම්පන්නො’ති. භික්ඛු. තත්‍රයවායං භික්ඛු සමග්ගෙන සමෙක්ඛ ඤානනිවතුජේන කමෙමන අකුප්පෙන සාධාරණෙන උපසම්පන්නො, අයං ඉමස්මිං අර්ථෙ අබිප්පෙතො ‘භික්ඛු’ති.

6. සික්කාති - තියෙසා සික්කා: අබිසිල්සික්කා අබිචිත්තසික්කා අබිපඤ්ඤාසික්කා. තත්‍ර යායං අබිසිල්සික්කා අයං ඉමස්මිං අර්ථෙ අබිප්පෙතො ‘සික්කා’ති.

7. සාජ්චං නාම - යං භගවතා පඤ්ඤාතනං සික්කාපදං, එතං සාජ්චං නාම. තස්මිං සික්කති තෙන චූළචති සාජ්චසමාපනෙනා’ති.

2. “ආනන්දය, නරාගන නෙමේ සච්චන්ට පණවන ලද පරිජි සිකපදය වැනින් හෝ වජ්ජිපුත්‍රයන් හෝ නිසා උද්‍රා ලන්නේ ය” යන යමක් වේ ද, මෙය විද්‍යමාන නො වෙයි. එයට අවකාශයක් ද නැතැ”යි වදාළසේක. ඉන් පසු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මේ කාරණයෙහි දැනාමි කථා කොට තිසුන් ඇමතු සේක: “මහණෙනි, යම් මහණෙක් නෙමේ ශික්ෂාව ප්‍රතික්ෂෙප නො කොට, දුබල බව පළ නො කොට, මෙවුන්දම් සේවනය කෙරේ ද, හෙතෙමේ නැවත පැමිණියේ ද උපසපන් නො කටයුතු යි. මහණෙනි, යම් මහණෙක් නෙමේ ශික්ෂාව ප්‍රතික්ෂෙප කොට, දුබල බව පළ කොට, මෙවුන්දම් සේවනය කෙරේ ද, හෙතෙමේ පැමිණියේ උපසපන් කටයුතු යි. මහණෙනි, මේ සිකපදය මෙසේ උදෙසා වූ:

3. “යම් කිසි මහණෙක් තිසුන්ගේ අධිශීල සංඛ්‍යාත ශික්ෂාවට හා ප්‍රඥපත ශික්ෂාපද සංඛ්‍යාත ආජීවයට පැමිණියේ, පාතිමොක්ඛසංචර සංඛ්‍යාත ශික්ෂාව ප්‍රතික්ෂෙප නො කොට, ආජීවයෙහි දුබලබව පළ නො කොට, යටත් පිටිසෙසින් නිවිසන් ගිය මාගමක් හා ද මෙවුන්දම් සෙවියේ නම්, කෙලෙස් සහුරන් විසින් පරදවන ලද්දේ පියෙව් මහ ඥාන් හා සමානසංඛාස නැති බැවින් අසංඛාස වේ”.

තෙවැනි පැණවීමයි.

4. යො පන යනු: යම්බල, යම්, යම් ක්‍රියාවක යෙදුනු, යම්බල ජාති ඇති, යම්බල තම් ඇති, යම්බල ගොන් ඇති, යම්බල සැඟව ඇති, යම්බල විහරණ ඇති, යම්බල පැවතුම් ඇති ස්ථවිර වූවෙක් හෝ තවක වූවෙක් හෝ මජ්ඣිමයෙක් හෝ වේ ද, මෙ තෙමේ ‘යො පන’යි කියනු ලැබේ.

5. භික්ඛු යනු: සිහා යන්නෙන් නු යි භික්ඛු නම්. භික්ෂාවතයට පැමිණියේ නු යි භික්ඛු නම්. බුන් වන් දරා නු යි භික්ඛු නම්. ව්‍යවහාර මාත්‍රයෙන් කිසිවෙක් භික්ඛු නම් වේ. ප්‍රතිඥාමාත්‍රයෙන් කිසිවෙක් භික්ඛු නම්. ‘එහි භික්ඛු’ යන්නෙන් භික්ෂු භාවය ලැබී නු යි භික්ඛු නම්. නිසරණගමනයෙන් උපසපන් වූයේ නු යි භික්ඛු නම්. හද වූ ශීලාදි පංච ධර්මයන්ගෙන් යුක්ත වූයේ නු යි භික්ඛු නම්. ශීලසාරාදියෙන් ම යුක්ත නු යි භික්ඛු නම්. තික්මේ නු යි භික්ඛු නම්. තික්මීම අවසන් කෙළේ නු යි භික්ඛු නම්. සමග වූ සහන විසින් අකොප්‍ය වූ ශාසනයට සුදුසු වූ ඥාපතිවතුනී කම්යෙන් උපසපන් කරණ ලද්දේ නු යි භික්ඛු නම්. එහි යම් ඒ මහණෙක් සමග සංඝයා විසින් අකොප්‍ය වූ ශාසනයට සුදුසු වූ ඥාපතිවතුනී කම්යෙන් උපසපන් කරණ ලද්දේ වේ ද මේ තෙමේ මේ අතීතයෙහි භික්ඛු ය යි අදහස් කරණ ලද්දේ ය.

6. සික්ඛා යනු: අධිසීල සික්ඛා ය, අධිවිතන සික්ඛා ය, අධිපඤ්ඤා සික්ඛා ය යි ශික්ෂා තුණෙකි. මේ ත්‍රිවිධ ශික්ෂාවන් අතුරෙන් යම් මේ අධිසීල-ශික්ෂාවක් වේ ද මෝ තොමෝ මෙහි ලා සික්ඛා ය යි අදහස් කරණ ලදී.

7. ආජීව නම්: භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් පණවන ලද යම් සිකපදයක් වේ ද, මෙය ආජීව නම්. එහි තික්මෙයි. එහෙයින් ආජීව සමාපන්න ය යි කියනු ලැබේ.

8. සිකිං අපච්චකතාය දුබ්බලාං අනාචිනනා'නි - අපච්චකතවෙ දුබ්බලාචිකමමඤ්ඤව භොති සිකිං ච අපච්චකතා. අපච්චකතවෙ දුබ්බලාචිකමමඤ්ඤව භොති සිකිං ච පච්චකතා.

9. කථංඤ්ඤ භිකිංචෙ දුබ්බලාචිකමමඤ්ඤව භොති සිකිං ච අපච්චකතා? ඉධ භිකිංචෙ භිකිංචු උකකණ්ඨිනො අනභීරනො සාමඤ්ඤ චචිතුකාමො භිකිංචාචං අට්ඨියමානො හරායමානො ජ්ගුච්ඡමානො ගිහිභාචං පත්ථයමානො උපාසකභාචං පත්ථයමානො ආරාමිකභාචං පත්ථයමානො සමාණෙරභාචං පත්ථයමානො තිත්ථියභාචං පත්ථයමානො තිත්ථියසාවකභාචං පත්ථයමානො අසාමණිභාචං පත්ථයමානො අසකාපුත්තිය-භාචං පත්ථයමානො 'යනනුනාහං බුද්ධං පච්චකෙඛය්‍ය'නති වදති විඤ්ඤපෙති, එවමපි භිකිංචෙ දුබ්බලාචිකමමඤ්ඤව භොති සිකිං ච අපච්චකතා.

10. අථ වා පන උකකණ්ඨිනො අනභීරනො සාමඤ්ඤ චචිතුකාමො භිකිංචාචං අට්ඨියමානො හරායමානො ජ්ගුච්ඡමානො ගිහිභාචං පත්ථයමානො -පෙ- අසකාපුත්තියභාචං පත්ථයමානො 'යනනුනාහං බමමං පච්චකෙඛය්‍ය'නති වදති විඤ්ඤපෙති -පෙ- 'යනනුනාහං සමසං පච්චකෙඛය්‍ය'නති වදති විඤ්ඤපෙති, -- 'යනනුනාහං සිකිං පච්චකෙඛය්‍ය'නති වදති විඤ්ඤපෙති, -- 'යනනුනාහං විහං පච්චකෙඛය්‍ය'නති වදති විඤ්ඤපෙති, -- 'යනනුනාහං පාතිමොකං පච්චකෙඛය්‍ය'නති වදති විඤ්ඤපෙති, -- 'යනනුනාහං උද්දෙසං පච්චකෙඛය්‍ය'නති වදති විඤ්ඤපෙති, -- 'යනනුනාහං උපජ්ඣායං පච්චකෙඛය්‍ය'නති වදති විඤ්ඤපෙති, -- 'යනනුනාහං ආවරියං පච්චකෙඛය්‍ය'නති වදති විඤ්ඤපෙති, -- 'යනනුනාහං සද්ධිවිහාරිකං පච්චකෙඛය්‍ය'නති වදති විඤ්ඤපෙති, -- 'යනනුනාහං අනෙතවාසිකා පච්චකෙඛය්‍ය'නති වදති විඤ්ඤපෙති, -- 'යනනුනාහං සමානුපජ්ඣායකං පච්චකෙඛය්‍ය'නති වදති විඤ්ඤපෙති, -- 'යනනුනාහං සමානාවරියකං පච්චකෙඛය්‍ය'නති වදති විඤ්ඤපෙති, -- 'යනනුනාහං සබ්බභවාරිං පච්චකෙඛය්‍ය'නති වදති විඤ්ඤපෙති, -- 'යනනුනාහං ගිහි අසා'නති වදති විඤ්ඤපෙති, -- 'යනනුනාහං උපාසකො අසා'නති වදති විඤ්ඤපෙති, -- 'යනනුනාහං ආරාමිකො අසා'නති වදති විඤ්ඤපෙති, -- 'යනනුනාහං සාමණෙරො අසා'නති වදති විඤ්ඤපෙති, -- 'යනනුනාහං තිත්ථියො අසා'නති වදති විඤ්ඤපෙති, -- 'යනනුනාහං තිත්ථියසාවකො අසා'නති වදති විඤ්ඤපෙති, -- 'යනනුනාහං අසාමණො අසා'නති වදති විඤ්ඤපෙති, -- 'යනනුනාහං අසකාපුත්තියො අසා'නති වදති විඤ්ඤපෙති, එවමපි භිකිංචෙ දුබ්බලාචිකමමඤ්ඤව භොති සිකිං ච අපච්චකතා.

8. **සිකතං අපවචකතාය දුබලාං අනාමිකතා** යන වෙති - 'මහණෙනි, දුබලබව හෙළි කිරීම නම් වේ, එහෙත් ශික්ෂාව ප්‍රත්‍යාබ්‍යාන නො වේ, යන මෙය ඇත. 'මහණෙනි, දුබල බව හෙළි කිරීමක්' වේ. එසේම ශික්ෂාව ප්‍රත්‍යාබ්‍යානක් වේ' යන මෙය ද ඇත.

9. මහණෙනි, 'දුබලබව හෙළි කිරීම නම් වේ. එහෙත් ශික්ෂාව ප්‍රත්‍යාබ්‍යාන නො වේ' යන මෙය කෙසේ ද? යත්: මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් පැවිද්දෙහි කලකිරුණේ, පැවිද්දෙහි නො ඇලුණේ, මහණුවමින් පහ වනු කැමැත්තේ, මහණුවමින් තමා පෙළුනකු ලෙස කොට පවත්වන්නේ, නික්මගොස් ලජ්ජිත වන්නේ, මහණදම පිළිකුල් කරන්නේ, ගිහිබව පතන්නේ, උවසුබව පතන්නේ, ආරාමික බව පතන්නේ, හෙරණ බව පතන්නේ, තිඪික බව පතන්නේ, තිඪිකග්‍රාවක බව පතන්නේ, අශ්‍රමණ බව පතන්නේ, අශාක්‍යපුත්‍රිය බව පතන්නේ, 'මම බුදු රජුන් පිළිකෙව් කරන්නෙමි නම් යෙහෙකැ'යි කියා ද, ගහවා ද, මහණෙනි, මෙසේත් දුබල බව පහළ කිරීම වෙයි. වැලි දු ශික්ෂාව ප්‍රත්‍යාබ්‍යාන (පියන ලද්දේ) නො වෙයි.

10. තව ද උකටලී වූයේ නො ඇලුණේ මහණුවමින් පහ වනු කැමැත්තේ, මහණුවමින් පිහින වන්නේ, ලජ්ජිත වන්නේ, පිළිකුල් කරන්නේ, ගිහි බව පතන්නේ ... අශාක්‍යපුත්‍රිය බව පතන්නේ, 'මම ධර්ම ප්‍රතික්ෂිප්‍ත කරන්නෙමි නම් යෙහෙකැ'යි කියා ද ගහවා ද; ... 'මම සංඝයා ප්‍රතික්ෂිප්‍ත කරන්නෙමි නම් යෙහෙකැ'යි කියා ද ගහවා ද; ... 'මම ශික්ෂාව ප්‍රතික්ෂිප්‍ත කරන්නෙමි නම් යෙහෙකැ'යි කියා ද ගහවා ද; ... 'මම විනය ප්‍රතික්ෂිප්‍ත කරන්නෙමි නම් යෙහෙකැ'යි කියා ද ගහවා ද; ... 'මම ප්‍රාතිමොක්ෂය ප්‍රතික්ෂිප්‍ත කරන්නෙමි නම් යෙහෙකැ'යි කියා ද ගහවා ද; ... 'මම උදෙසීම ප්‍රතික්ෂිප්‍ත කරන්නෙමි නම් යෙහෙකැ'යි කියා ද ගහවා ද; ... 'මම උපාධ්‍යායන් වහන්සේ ප්‍රතික්ෂිප්‍ත කරන්නෙමි නම් යෙහෙකැ'යි කියා ද ගහවා ද; ... 'මම ආවාසීයන් වහන්සේ ප්‍රතික්ෂිප්‍ත කරන්නෙමි නම් යෙහෙකැ'යි කියා ද ගහවා ද; ... 'මම සද්ධම්මාරිකයා ප්‍රතික්ෂිප්‍ත කරන්නෙමි නම් යෙහෙකැ'යි කියා ද ගහවා ද; ... 'මම අනාවැස්සා ප්‍රතික්ෂිප්‍ත කරන්නෙමි නම් යෙහෙකැ'යි කියා ද ගහවා ද; ... 'මම සමානොපාධ්‍යායයන් ප්‍රතික්ෂිප්‍ත කරන්නෙමි නම් යෙහෙකැ'යි කියා ද ගහවා ද; ... 'මම සමානාවාසීයන් ප්‍රතික්ෂිප්‍ත කරන්නෙමි නම් යෙහෙකැ'යි කියා ද ගහවා ද; ... 'මම සම්බව්‍යාපිත ප්‍රතික්ෂිප්‍ත කරන්නෙමි නම් යෙහෙකැ'යි කියා ද ගහවා ද; ... 'මම ගිහි වන්නෙමි නම් යෙහෙකැ'යි කියා ද ගහවා ද; ... 'මම උවසුවෙක් වන්නෙමි නම් යෙහෙකැ'යි කියා ද ගහවා ද; ... 'මම ආරාමිකයෙක් වන්නෙමි නම් යෙහෙකැ'යි කියා ද ගහවා ද; ... 'මම හෙරණෙක් වන්නෙමි නම් යෙහෙකැ'යි කියා ද ගහවා ද; ... 'මම නොටු-වෙක් වන්නෙමි නම් යෙහෙකැ'යි කියා ද ගහවා ද; ... 'මම නොටුසව්වෙක් වන්නෙමි නම් යෙහෙකැ'යි කියා ද ගහවා ද; ... 'මම අශ්‍රමණයෙක් වන්නෙමි නම් යෙහෙකැ'යි කියා ද ගහවා ද; ... 'මම අශාක්‍යපුත්‍රියයෙක් වන්නෙමි නම් යෙහෙකැ'යි කියා ද ගහවා ද; මහණෙනි, මෙසේත් දුබල බව පහළ කිරීම වෙයි. වැලි දු ශික්ෂාව ප්‍රත්‍යාබ්‍යාන නො වෙයි.

11. අපථ වා පන උක්කණ්ඨිතො අනභිරතො සාමඤ්ඤ වවිදුකාමො භික්ඛුභාවං අට්ටියමානො හරායමානො ජගුච්ඡමානො ගිහිභාවං පත්ථයමානො -පෙ- අසකාසපුත්තියභාවං පත්ථයමානො 'යදි පනාහං බුද්ධං පච්චකෙතියා'නති වදති විඤ්ඤපෙති -පෙ- 'යදි පනාහං අසකාසපුත්තියො අස්සා'නති වදති විඤ්ඤපෙති, එවමපි භික්කවෙ දුබ්බලාභිකමමං වෙච්ච හොති සික්කා ච අපච්චකතා.

12. අපථ වා පන -පෙ- 'අපාහං බුද්ධං පච්චකෙතියා'නති වදති විඤ්ඤපෙති -පෙ- 'අපාහං අසකාසපුත්තියො අස්සා'නති වදති විඤ්ඤපෙති, එවමපි භික්කවෙ දුබ්බලාභිකමමං වෙච්ච හොති සික්කා ච අපච්චකතා.

13. අපථ වා පන -පෙ- 'හන්දහං බුද්ධං පච්චකෙතියා'නති වදති විඤ්ඤපෙති -පෙ- 'හන්දහං අසකාසපුත්තියො අස්සා'නති, වදති විඤ්ඤපෙති, එවමපි භික්කවෙ දුබ්බලාභිකමමං වෙච්ච හොති සික්කා ච අපච්චකතා.

14. අපථ වා පන -පෙ- 'හොති මෙ බුද්ධං පච්චකෙතියා'නති වදති විඤ්ඤපෙති -පෙ- 'හොති මෙ අසකාසපුත්තියො අස්සා'නති වදති විඤ්ඤපෙති, එවමපි භික්කවෙ දුබ්බලාභිකමමං වෙච්ච හොති සික්කා ච අපච්චකතා.

15. අපථ වා පන උක්කණ්ඨිතො අනභිරතො සාමඤ්ඤ වවිදුකාමො භික්ඛුභාවං අට්ටියමානො හරායමානො ජගුච්ඡමානො ගිහිභාවං පත්ථයමානො -පෙ- අසකාසපුත්තියභාවං පත්ථයමානො 'මාතරං සරාමී'ති වදති විඤ්ඤපෙති -පෙ- 'පිතරං සරාමී'ති වදති විඤ්ඤපෙති, -- 'භාතරං සරාමී'ති වදති විඤ්ඤපෙති, -- 'හගිතිං සරාමී'ති වදති විඤ්ඤපෙති, -- 'පුත්තං සරාමී'ති වදති විඤ්ඤපෙති, -- 'ධිතරං සරාමී'ති වදති විඤ්ඤපෙති, 'පජාපතිං සරාමී'ති වදති විඤ්ඤපෙති, -- 'ඤ්ඤාතො සරාමී'ති වදති විඤ්ඤපෙති, -- 'මිත්තො සරාමී'ති වදති විඤ්ඤපෙති, -- 'ගාමං සරාමී'ති වදති විඤ්ඤපෙති, -- 'නිගමං සරාමී'ති වදති විඤ්ඤපෙති, -- 'බෙත්තං සරාමී'ති වදති විඤ්ඤපෙති, -- 'චන්ද්‍රං සරාමී'ති වදති විඤ්ඤපෙති, -- 'තිරඤ්ඤං සරාමී'ති වදති විඤ්ඤපෙති, -- 'සුවණ්ණං සරාමී'ති වදති විඤ්ඤපෙති, -- 'සිප්පං සරාමී'ති වදති විඤ්ඤපෙති, -- 'පුබ්බෙ හසීතං ලපිතං කිලිතං සමනුස්සරාමී'ති වදති විඤ්ඤපෙති, -පෙ- එවමපි භික්කවෙ දුබ්බලාභිකමමං වෙච්ච හොති සික්කා ච අපච්චකතා.

16. අපථ වා පන උක්කණ්ඨිතො අනභිරතො සාමඤ්ඤ වවිදුකාමො භික්ඛුභාවං අට්ටියමානො හරායමානො ජගුච්ඡමානො ගිහිභාවං පත්ථයමානො -පෙ- අසකාසපුත්තියභාවං පත්ථයමානො 'මාතො මෙ අත්ථි සො මයා පොසෙතබ්බො'ති වදති විඤ්ඤපෙති, -- 'පිතො මෙ අත්ථි සො මයා පොසෙතබ්බො'ති වදති විඤ්ඤපෙති, -- 'භාතො මෙ අත්ථි සො මයා පොසෙතබ්බො'ති වදති විඤ්ඤපෙති, -- 'හගිති මෙ අත්ථි සො මයා පොසෙතබ්බො'ති වදති විඤ්ඤපෙති, -- 'පුත්තො මෙ අත්ථි සො මයා පොසෙතබ්බො'ති වදති විඤ්ඤපෙති, -- 'ධිතො මෙ අත්ථි සො මයා පොසෙතබ්බො'ති වදති විඤ්ඤපෙති, -- 'පජාපති මෙ අත්ථි සො මයා පොසෙතබ්බො'ති වදති විඤ්ඤපෙති, -- 'ඤ්ඤාතො මෙ අත්ථි තො මයා පොසෙතබ්බො'ති වදති විඤ්ඤපෙති, -- 'මිත්තො මෙ අත්ථි තො මයා පොසෙතබ්බො'ති වදති විඤ්ඤපෙති, -පෙ- එවමපි භික්කවෙ දුබ්බලාභිකමමං වෙච්ච හොති, සික්කා ච අපච්චකතා.

11. නැත හොත්, උකටලී වූයේ, නො ඇලුනේ, මහණබැවින් මිදෙනු කැමැත්තේ, භික්ෂු භාවයෙන් පිහින වන්නේ, ලජ්ජිත වන්නේ, ජ්‍යෙෂ්ඨ වන්නේ, ගිහි බව පතන්නේ, ... අශාක්‍යපුත්‍රිය බව පතන්නේ, මහණ නෙමේ 'ඉදන් මම බුදුරජුන් ප්‍රතික්‍ෂේප කරන්නෙමි' නම්'යි කියා ද හඟවා ද ... 'ඉදන් මම අශාක්‍යපුත්‍රියයෙක් වන්නෙමි' නම්'යි කියා ද හඟවා ද, ... 'මහණෙනි, මෙසේත් දුච්ඡල බව ප්‍රකාශ කිරීම වෙයි. එහෙත් ශික්‍ෂාව ප්‍රතික්‍ෂේපා (පිළිකෙව් කළා) නො වෙයි.

12. තව ද ... 'මම එකාත්තයෙන් බුදුරජුන් ප්‍රතික්‍ෂේපා කරන්නෙමි' නම්'යි කියා ද හඟවා ද ... 'මම එකාත්තයෙන් අශාක්‍යපුත්‍රියයෙක් වන්නෙමි' නම්'යි කියා ද හඟවා ද 'මහණෙනි, මෙසේත් දුච්ඡල බව හෙළි කිරීම වෙයි. එහෙත් ශික්‍ෂාව ප්‍රතික්‍ෂේපා නො කළා වෙයි

13. තැවත ද ... 'මම බුදුරජුන් ප්‍රතික්‍ෂේපා කරන්නෙමි'යි කියා ද හඟවා ද ... 'මම අශාක්‍යපුත්‍රියයෙක් නමුදු වන්නෙමි'යි කියා ද හඟවා ද, මෙසේත් මහණෙනි, දුච්ඡල බව ප්‍රකාශ කිරීම වෙයි. එහෙත් ශික්‍ෂාව ප්‍රතික්‍ෂේපා නො වෙයි.

14. වැලිදු ... 'බුදුරජුන් ප්‍රතික්‍ෂේපා කරන්නෙමි' මට අදහස් වෙයි' කියා ද හඟවා ද ... 'අශාක්‍යපුත්‍රියයෙක් වන්නෙමි' යි මට අදහස් වෙයි' කියා ද හඟවා ද, මෙසේත් මහණෙනි, දුච්ඡල බව ප්‍රකාශ කිරීම වෙයි, ශික්‍ෂාව ප්‍රතික්‍ෂේපා නො වෙයි.

15. තව ද උකටලී වූයේ, නො ඇලුනේ, මහණුවමින් මිදෙනු කැමැත්තේ, භික්ෂුභාවයෙන් පිහින වන්නේ, ලජ්ජිත වන්නේ, පිළිකුල් කරන්නේ, ගිහි බව පතන්නේ ... අශාක්‍යපුත්‍රිය බව පතන්නේ, 'මව සිහි කරමි'යි කියා ද හඟවා ද; ... 'පියා සිහි කරමි'යි කියා ද හඟවා ද; ... 'බැයා සිහි කරමි'යි කියා ද හඟවා ද; ... 'නැගනියන් සිහිකරමි'යි කියා ද හඟවා ද; ... 'පුතු සිහි කරමි'යි කියා ද හඟවා ද; ... 'දුව සිහි කරමි'යි කියා ද හඟවා ද; ... 'බිරිය සිහි කරමි'යි කියා ද හඟවා ද; ... 'නැයන් සිහි කරමි'යි කියා ද හඟවා ද; ... 'මතුරන් සිහි කරමි'යි කියා ද හඟවා ද; ... 'ගම සිහි කරමි'යි කියා ද හඟවා ද; ... 'නියමි ගම සිහි කරමි'යි කියා ද හඟවා ද; ... 'කෙත සිහි කරමි'යි කියා ද හඟවා ද; ... 'වත්ත සිහි කරමි'යි කියා ද හඟවා ද; ... 'අමුරන් සිහි කරමි'යි කියා ද හඟවා ද; ... 'රන් සිහි කරමි'යි කියා ද හඟවා ද; ... 'ශිල්පය සිහි කරමි'යි කියා ද හඟවා ද; ... 'පෙර කළ සිතා, කී වචන, කළ ක්‍රියා සිහි කරමි'යි කියා ද හඟවා ද, 'මහණෙනි, මෙසේත් දුබල බව හෙළි කිරීම වෙයි. එහෙත් ශික්‍ෂාව පිළිකෙව් කළා නො වෙයි.

16. නැත හොත්, උකටලී වූයේ, නො ඇලුනේ, මහණුවමින් මිදෙනු කැමැත්තේ, භික්ෂුභාවයෙන් පිහින වන්නේ, ලජ්ජිත වන්නේ, පිළිකුල් කරන්නේ, ගිහි බව පතන්නේ ... අශාක්‍යපුත්‍රිය බව පතන්නේ 'මාගේ මවු ඇත. මා විසින් ඕ පොෂණය කටයුත්තී ය'යි කියා ද හඟවා ද, ... 'මාගේ පියා ඇත. මා විසින් හේ පොෂණය කටයුත්තේ ය'යි කියා ද හඟවා ද, ... 'මාගේ බැයා ඇත. මා විසින් හේ පොෂණය කටයුත්තේ ය'යි කියා ද හඟවා ද, ... 'මාගේ නගන් ඇත. මා විසින් ඕ පොෂණය කටයුත්තී ය'යි කියා ද හඟවා ද, ... 'මාගේ පුතෙක් ඇත. හේ මා විසින් පොෂණය කටයුත්තේ ය'යි කියා ද හඟවා ද; ... 'මාගේ දුවක් ඇත. මා විසින් ඕ පොෂණය කටයුත්තී ය'යි කියා ද හඟවා ද; ... 'මාගේ බිරිය ඇත. මා විසින් ඕ පොෂණය කටයුත්තී ය'යි කියා ද හඟවා ද; ... මාගේ නැයෝ ඇත. මා විසින් ඔහු පොෂණය කටයුත්තා'යි කියා ද හඟවා ද; ... මාගේ මිත්‍රයෝ ඇත. මා විසින් ඔහු පොෂණය කටයුත්තා'යි කියා ද හඟවා ද; ... මහණෙනි, මෙසේත් දුච්ඡල බව හෙළි කිරීම වෙයි. එහෙත් ශික්‍ෂාව පිළිකෙව් නො කළා වෙයි.

17. අප වා පන උක්කණ්ඨිනො අනභිරතො සාමඤ්ඤ වච්ඡුකාමො භික්ඛුභාවං අට්ඨියමානො හරයමානො ජගුච්ඡමානො ගිහිභාවං පත්ථයමානො --පෙ- අසකාපුත්තියභාවං පත්ථයමානො 'මාතා මෙ අත්ථි සා මං පොසෙස්සති'ති වදන් විඤ්ඤපෙති, -- 'පිතා මෙ අත්ථි සො මං පොසෙස්සති'ති වදන් විඤ්ඤපෙති, -- 'හතා මෙ අත්ථි සො මං පොසෙස්සති'ති වදන් විඤ්ඤපෙති, -- 'හගිනි මෙ අත්ථි සා මං පොසෙස්සති'ති වදන් විඤ්ඤපෙති, -- 'පුත්තො මෙ අත්ථි සො මං පොසෙස්සති'ති වදන් විඤ්ඤපෙති, -- 'ධිතා මෙ අත්ථි සා මං පොසෙස්සති'ති වදන් විඤ්ඤපෙති, -- 'සජ්ජාති මෙ අත්ථි සා මං පොසෙස්සති'ති වදන් විඤ්ඤපෙති, -- 'ඤ්ඤාති මෙ අත්ථි තෙ මං පොසෙස්සති'ති වදන් විඤ්ඤපෙති, -- 'මිත්තා මෙ අත්ථි තෙ මං පොසෙස්සති'ති වදන් විඤ්ඤපෙති, -- 'ගාමො මෙ අත්ථි තෙතාහං ජිවිස්සාමි'ති වදන් විඤ්ඤපෙති, -- 'තිගමො මෙ අත්ථි තෙතාහං ජිවිස්සාමි'ති වදන් විඤ්ඤපෙති, -- 'බෙත්තං මෙ අත්ථි තෙතාහං ජිවිස්සාමි'ති වදන් විඤ්ඤපෙති, -- 'වජ්ඣ මෙ අත්ථි තෙතාහං ජිවිස්සාමි'ති වදන් විඤ්ඤපෙති, -- 'භිරඤ්ඤා මෙ අත්ථි තෙතාහං ජිවිස්සාමි'ති වදන් විඤ්ඤපෙති, -- 'සුචර්ණං මෙ අත්ථි තෙතාහං ජිවිස්සාමි'ති වදන් විඤ්ඤපෙති, --පෙ- 'සිප්පං මෙ අත්ථි තෙතාහං ජිවිස්සාමි'ති වදන් විඤ්ඤපෙති, එවමපි භික්ඛවෙ දුබ්බලාභීකමමඤ්ඤව හොති සික්ඛා ව අපච්චකිංතා.

18. අප වා පන උක්කණ්ඨිනො අනභිරතො සාමඤ්ඤ වච්ඡුකාමො භික්ඛුභාවං අට්ඨියමානො හරයමානො ජගුච්ඡමානො ගිහිභාවං පත්ථයමානො --පෙ- අසකාපුත්තියභාවං පත්ථයමානො 'දුක්ඛර'නති වදන් විඤ්ඤපෙති -- 'න සුක්ඛර'නති වදන් විඤ්ඤපෙති, 'දුච්චර'නති වදන් විඤ්ඤපෙති, -- 'න සුච්චර'නති වදන් විඤ්ඤපෙති, -- 'න උස්සභාමි'ති වදන් විඤ්ඤපෙති, -- 'න විසභාමි'ති වදන් විඤ්ඤපෙති, -- 'න රමාමි'ති වදන් විඤ්ඤපෙති, --පෙ- 'න අභිරමාමි'ති වදන් විඤ්ඤපෙති, එවමපි බො භික්ඛවෙ දුබ්බලාභීකමමඤ්ඤව හොති සික්ඛා ව අපච්චකිංතා.

19. කප්ඤ්ච භික්ඛවෙ දුබ්බලාභීකමමඤ්ඤව හොති සික්ඛා ව පච්චකිංතා? ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු උක්කණ්ඨිනො අනභිරතො සාමඤ්ඤ වච්ඡුකාමො භික්ඛුභාවං අට්ඨියමානො හරයමානො ජගුච්ඡමානො ගිහිභාවං පත්ථයමානො --පෙ- අසකාපුත්තියභාවං පත්ථයමානො 'බුද්ධං පච්චකාමි'ති වදන් විඤ්ඤපෙති, එවමපි භික්ඛවෙ දුබ්බලාභීකමමඤ්ඤව හොති සික්ඛා ව පච්චකිංතා.

17. නැත හොත්, උකටලිවූයේ, නො ඇලුනේ, මහණබාවෙන් මිදෙනු කැමැත්තේ, භික්ෂුභාවයෙන් පිණිත වන්නේ, ලජ්ජිත වන්නේ, පිළිකුල් කරන්නේ, ගිහි බව පනන්නේ... අශාකාසුත්‍රීය බව පනන්නේ, 'මාගේ මවු ඇත. ඕනොමෝ මා පොෂණය කරන්නී ය' යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'මගේ පියා ඇත. හේ මා පොෂණය කරන්නේ ය' යි කියා ද, හඟවා ද; ... මාගේ බෑයා ඇත. හේ මා පොෂණය කරන්නේ ය' යි කියා ද, හඟවා ද; ... මාගේ නගෙක් ඇත. ඕ මා පොෂණය කරන්නී ය' යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'මාගේ පුත්‍රයා ඇත. හේ මා පොෂණය කරන්නේ ය' යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'මාගේ දුව ඇත. ඕ මා පොෂණය කරන්නී ය' යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'මාගේ බිරිය ඇත. ඕ මා පොෂණය කරන්නී ය' යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'මාගේ නෑයෝ ඇත. ඔහු මා පොෂණය කරන්නාහු' යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'මාගේ මිතුරෝ ඇත. ඔහු මා පොෂණය කරන්නාහු යි' කියා ද, හඟවා ද; ... 'මාගේ ගමෙක් ඇත. එයින් මම ජීවත් වන්නෙමි' යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'නියමිගමෙක් ඇත. මම එයින් ජීවත් වන්නෙමි' යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'මාගේ කෙනෙක් ඇත. මම එයින් ජීවත් වන්නෙමි' යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'මාගේ වන්නෙක් ඇත. මම එයින් ජීවත් වන්නෙමි' යි කියා ද, හඟවා ද; මගේ අමුරන් ඇත. මම එයින් ජීවත් වන්නෙමි' යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'මාගේ රත්රන් ඇත. 'එයින් ජීවත් වන්නෙමි' යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'මා දන් ශිලපයෙක් ඇත. එයින් මම ජීවත් වන්නෙමි' යි කියා ද, හඟවා ද; මහණෙනි, මෙසේත් දුළුල බව හෙළි කිරීම වේ. එහෙත් ශික්ෂාව පිළිකෙව් නොකළා වෙයි.

18. නැත හොත් උකටලි වූයේ, නො ඇලුනේ, මහණබාවෙන් මිදෙනු කැමැත්තේ, භික්ෂුභාවයෙන් පිණිත වන්නේ, ලජ්ජිත වන්නේ, පිළිකුල් කරන්නේ, ගිහි බව පනන්නේ ... අශාකාසුත්‍රීය බව පනන්නේ, ('එක් වෙලක් වැළඳීම් ආදිය) දුෂ්කරය' යි කියා ද, හඟවා ද; ... නැත හොත් 'නො පහසු ය' යි කියා ද, හඟවා ද; ... මහණදම දුශ්චර ය' යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'මහණදම් සුචර නො වේය' යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'උත්සාහ නො කරමි' යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'නො ඉවසමි' යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'නො ඇලෙමි' යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'දැඩි ව නො ඇලෙමි' යි කියා ද, හඟවා ද; ... මහණෙනි, මෙසේත් දුළුල බව හෙළි කිරීම වෙයි. එහෙත් ශික්ෂාව පිළිකෙව් නො කළා වෙයි.

19. මහණෙනි, කෙසේ නම් දුළුල බව හෙළි කිරීමත් ශික්ෂාව ප්‍රතික්ෂේප කරණ ලද්දේත් වේ ද? මහණෙනි, මෙහි මහණෙක් උකටලි වූයේ, නො ඇලුනේ, මහණකමින් මිදෙනු කැමැත්තේ, භික්ෂුභාවයෙන් පිණිත වන්නේ, ලජ්ජිත වන්නේ, පිළිකුල් කරන්නේ, ගිහිබව පනන්නේ ... අශාකාසුත්‍රීය භාවය පනන්නේ, 'බුදුරදුන් ප්‍රතික්ෂේප කරමි' කියා ද, හඟවා ද, මහණෙනි, මෙසේත් දුළුල බව හෙළි කිරීම වෙයි. ශික්ෂාව ද පිළිකෙව් කළා වෙයි.

20. අථ වා පන උක්කණ්ඨිනො අනතීරනො සාමඤ්ඤ වවිතුකාමො භික්ඛුභාවං අට්ඨියමානො හරයමානො ජගුච්ඡමානො ගිහිභාවං පත්ඨයමානො -පෙ- අසකාපුත්තියභාවං පත්ඨයමානො 'ධම්මං පච්චකාමී'ති වදන් විඤ්ඤපෙනි, -- 'සඛ්ඤං පච්චකාමී'ති වදන් විඤ්ඤපෙනි, -- 'සිකං පච්චකාමී'ති වදන් විඤ්ඤපෙනි, -- 'විනයං පච්චකාමී'ති වදන් විඤ්ඤපෙනි, -- 'පානිමොක්ඛං පච්චකාමී'ති වදන් විඤ්ඤපෙනි, -- 'උද්දෙසං පච්චකාමී'ති වදන් විඤ්ඤපෙනි, -- 'උපජ්ඣායං පච්චකාමී'ති වදන් විඤ්ඤපෙනි, -- 'ආවරයං පච්චකාමී'ති වදන් විඤ්ඤපෙනි, -- 'සද්ධිවිහාරිකං පච්චකාමී'ති වදන් විඤ්ඤපෙනි, -- 'අනෙතවාසිකං පච්චකාමී'ති වදන් විඤ්ඤපෙනි, -- 'සමානුපජ්ඣායකං පච්චකාමී'ති වදන් විඤ්ඤපෙනි, -- 'සමානාවරයකං පච්චකාමී'ති වදන් විඤ්ඤපෙනි, -- 'සමුභවාරිං පච්චකාමී'ති වදන් විඤ්ඤපෙනි, -- 'ගිහිති මං ධාරෙහිති' වදන් විඤ්ඤපෙනි, -- 'උපාසකොති මං ධාරෙහිති' වදන් විඤ්ඤපෙනි, -- 'ආරාමිකොති මං ධාරෙහිති' වදන් විඤ්ඤපෙනි, -- 'සාමණේරොති මං ධාරෙහිති' වදන් විඤ්ඤපෙනි, -- 'තිත්ථියොති මං ධාරෙහිති' වදන් විඤ්ඤපෙනි, -- 'තිත්ථියසාවකොති මං ධාරෙහිති' වදන් විඤ්ඤපෙනි, -- 'අසුමණොති මං ධාරෙහිති' වදන් විඤ්ඤපෙනි, -පෙ- 'අසකාපුත්තියොති මං ධාරෙහිති' වදන් විඤ්ඤපෙනි, එවමපි භික්ඛවෙ දුබ්බඥාපීකමමඤ්ඤෙව හොති සිකං ව පච්චකානා.

21. අථ වා පන උක්කණ්ඨිනො අනතීරනො සාමඤ්ඤ වවිතුකාමො භික්ඛුභාවං අට්ඨියමානො හරයමානො ජගුච්ඡමානො ගිහිභාවං පත්ඨයමානො -පෙ- අසකාපුත්තියභාවං පත්ඨයමානො 'අලං මෙ බුද්ධිනා'ති වදන් විඤ්ඤපෙනි, -පෙ- 'අලං මෙ සමුභවාරිති' වදන් විඤ්ඤපෙනි, එවමපි -පෙ- සිකං ව පච්චකානා.

22. අථ වා පන -පෙ- 'කිනනු මෙ බුද්ධිනා'ති වදන් විඤ්ඤපෙනි, -පෙ- 'කිනනු මෙ සමුභවාරිති' වදන් විඤ්ඤපෙනි, එවමපි -පෙ- සිකං ව පච්චකානා.

23. අථ වා පන -පෙ- 'න මමඤ්ඤො බුද්ධිනා'ති වදන් විඤ්ඤපෙනි, -පෙ- 'නමමඤ්ඤො සමුභවාරිති' වදන් විඤ්ඤපෙනි, එවමපි -පෙ- සිකං ව පච්චකානා.

24. අථ වා පන -පෙ- 'සුමුනෙතො හං බුද්ධිනා'ති වදන් විඤ්ඤපෙනි, -පෙ- 'සුමුනෙතො හං සමුභවාරිති' වදන් විඤ්ඤපෙනි, එවමපි භික්ඛවෙ දුබ්බඥාපීකමමඤ්ඤෙව හොති සිකං ව පච්චකානා.

25. යාති වා පනඤ්ඤති'පි අත්ථි බුද්ධිවෙච්චනාති වා ධම්මවෙච්චනාති වා සඛ්ඤවෙච්චනාති වා සිකංවෙච්චනාති වා විනයවෙච්චනාති වා පානිමොක්ඛවෙච්චනාති වා උද්දෙසවෙච්චනාති වා උපජ්ඣායවෙච්චනාති වා ආවරයවෙච්චනාති වා සද්ධිවිහාරිකවෙච්චනාති වා අනෙතවාසිකවෙච්චනාති වා සමානුපජ්ඣායකවෙච්චනාති වා සමානාවරයකවෙච්චනාති වා සමුභවාරිවෙච්චනාති වා ගිහිවෙච්චනාති වා උපාසකවෙච්චනාති වා ආරාමිකවෙච්චනාති වා සාමණේරවෙච්චනාති වා තිත්ථියවෙච්චනාති වා තිත්ථියසාවකවෙච්චනාති වා අසුමණවෙච්චනාති වා අසකාපුත්තියවෙච්චනාති වා තෙහි ආකාරෙහි තෙහි ලිඛෙහි තෙහි තිමිනෙතති වදන් විඤ්ඤපෙනි, එවං බො භික්ඛවෙ දුබ්බඥාපීකමමඤ්ඤෙව හොති සිකං ව පච්චකානා.

20. උකටලී වූයේ, නො ඇලුනේ මහණබවින් මිදෙනු කැමැත්තේ, භික්ෂුභාවයෙන් පිහින වන්නේ, ලජ්ජිත වන්නේ, පිළිකුල් කරන්නේ, ගිහි බව පනන්නේ ... අශාක්‍යපුත්‍රිය භාවය පනන්නේ, 'ධම්ම ප්‍රතික්‍ෂෙප කරමි'යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'සමික්‍ෂය ප්‍රතික්‍ෂෙප කරමි'යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'ශික්‍ෂාව ප්‍රතික්‍ෂෙප කරමි'යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'චිත්තය ප්‍රතික්‍ෂෙප කරමි'යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'ප්‍රාතිමොක්‍ෂය ප්‍රතික්‍ෂෙප කරමි'යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'උදෙසීම ප්‍රතික්‍ෂෙප කරමි'යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'උපාධ්‍යායයන් වහන්සේ ප්‍රතික්‍ෂෙප කරමි'යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'ආවාය්‍යයන් වහන්සේ ප්‍රතික්‍ෂෙප කරමි'යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'සද්ධිවිහාරකයා ප්‍රතික්‍ෂෙප කරමි'යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'අතා වාස්සා ප්‍රතික්‍ෂෙප කරමි'යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'සමානොපාධ්‍යායයා ප්‍රතික්‍ෂෙප කරමි'යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'සමානාවාය්‍යයා ප්‍රතික්‍ෂෙප කරමි'යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'සබ්බසරාහු ප්‍රතික්‍ෂෙප කරමි'යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'මා ගිහියෙකැයි දරව'යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'මා උච්ඡවෙකැයි දරව'යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'මා ආරාමිකයෙකැයි දරව'යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'මා හෙරණෙකැයි දරව'යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'මා නොච්ඡවෙකැයි දරව'යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'මා නොච්ඡවෙකැයි දරව'යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'මා අශ්‍රමණයෙකැයි දරව'යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'මා අශාක්‍යපුත්‍රියයෙකැයි දරව'යි කියා ද, හඟවා ද; මහණෙනි, මෙසේත් දුබල බව හෙළිකිරීම වෙයි. ශික්‍ෂාව ද පියන ලද්දී වෙයි.

21. නැත හොත් උකටලී වූයේ නො ඇලුනේ, මහණබවින් මිදෙනු කැමැත්තේ, භික්ෂුභාවයෙන් පිහින වන්නේ, ලජ්ජිත වන්නේ, පිළිකුල් කරන්නේ, ගිහිබව පනන්නේ ... අශාක්‍යපුත්‍රිය භාවය පනන්නේ, 'මට බුදුරදුන්ගෙන් කම් නැතැ'යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'මට සබ්බසරාත්ගෙන් කම් නැතැ'යි කියා ද, හඟවා ද; ... මෙසේත් ... ශික්‍ෂාව ද පියන ලද්දී වෙයි.

22. නැත හොත් ... 'මට බුදුරදුන්ගෙන් කිමැ'යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'මට සබ්බසරාත්ගෙන් කිමැ'යි කියා ද, හඟවා ද; මෙසේත් ... ශික්‍ෂාව ද පියන ලද්දී වෙයි.

23. නැත හොත් ... 'මට බුදුරදුන්ගෙන් වැඩෙක් නැතැ'යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'මට සබ්බසරාත්ගෙන් වැඩෙක් නැතැ'යි කියා ද, හඟවා ද; මෙසේත් ... ශික්‍ෂාව ද පියන ලද්දී වෙයි.

24. නැත හොත් ... 'මම බුදුරදුන්ගෙන් මොනවට මිදුනෙමි'යි කියා ද, හඟවා ද; ... 'මම සබ්බසරාත්ගෙන් මොනවට මිදුනෙමි'යි කියා ද, හඟවා ද; මෙසේත් මහණෙනි, දුබල බව හෙළිකිරීම වෙයි. ශික්‍ෂාව ද පියන ලද්දී වෙයි.

25. යම් අත්‍ය වූ බුද්ධපයඝ්‍යය වචනයෝ හෝ ධම්මපයඝ්‍යය වචනයෝ හෝ, සමික්‍ෂපයඝ්‍යය වචනයෝ හෝ, ශික්‍ෂාපයඝ්‍යය වචනයෝ හෝ, චිත්තපයඝ්‍යය වචනයෝ හෝ, ප්‍රාතිමොක්‍ෂපයඝ්‍යය වචනයෝ හෝ, උදෙසුපයඝ්‍යය වචනයෝ හෝ, උපාධ්‍යායපයඝ්‍යය වචනයෝ හෝ, ආවාය්‍යපයඝ්‍යය වචනයෝ හෝ, සද්ධිවිහාරික පයඝ්‍යය වචනයෝ හෝ, අත්තෙවාසික පයඝ්‍යය වචනයෝ හෝ; සමානඋපාධ්‍යාය පයඝ්‍යය වචනයෝ හෝ, සමානාවාය්‍යපයඝ්‍යය වචනයෝ හෝ, සබ්බසරාත්තපයඝ්‍යය වචනයෝ හෝ, ගාථිපයඝ්‍යය වචනයෝ හෝ, උපාසකපයඝ්‍යය වචනයෝ හෝ, ආරාමිකපයඝ්‍යය වචනයෝ හෝ, ශ්‍රාමණේරපයඝ්‍යය වචනයෝ හෝ, තිථිකපයඝ්‍යය වචනයෝ හෝ, තිථිකශ්‍රාවක පයඝ්‍යය වචනයෝ හෝ, අශ්‍රමණපයඝ්‍යය වචනයෝ හෝ, අශාක්‍යපුත්‍රියපයඝ්‍යය වචනයෝ හෝ වෙද්ද, ඒ අයුරින්, ඒ ලකුණෙන් ඒ නිමිත්තෙන් කියා ද, හඟවා ද; මහණෙනි, මෙසේත් දුබල බව හෙළිකිරීම වෙයි. ශික්‍ෂාව ද පියන ලද්දී වෙයි.

26. කථංඤ්ච භික්ඛවෙ අපච්චක්ඛානා හොති සික්ඛා? ඉධ භික්ඛවෙ යෙති ආකාරෙති යෙති ලිඛෙහති යෙති නිමිත්තෙනති සික්ඛා පච්චක්ඛානා හොති, තෙනති ආකාරෙති තෙනති ලිඛෙහති තෙනති නිමිත්තෙනති උම්මන්තකො සික්ඛං පච්චක්ඛාති, අපච්චක්ඛානා හොති සික්ඛා. උම්මන්තකස්ස සන්තිකෙ සික්ඛං පච්චක්ඛාති, අපච්චක්ඛානා හොති සික්ඛා. බිත්තවිත්තො සික්ඛං පච්චක්ඛාති, අපච්චක්ඛානා හොති සික්ඛා. බිත්තවිත්තස්ස සන්තිකෙ සික්ඛං පච්චක්ඛාති, අපච්චක්ඛානා හොති සික්ඛා. වෙදනට්ඨො සික්ඛං පච්චක්ඛාති, අපච්චක්ඛානා හොති සික්ඛා. වෙදනට්ඨස්ස සන්තිකෙ සික්ඛං පච්චක්ඛාති, අපච්චක්ඛානා හොති සික්ඛා. දෙවනාය සන්තිකෙ සික්ඛං පච්චක්ඛාති, අපච්චක්ඛානාහොති සික්ඛා නිර්වෘත්තගතස්ස සන්තිකෙ සික්ඛං පච්චක්ඛාති, අපච්චක්ඛානා හොති සික්ඛා. අරියකෙන මිලකකස්ස සන්තිකෙ සික්ඛං පච්චක්ඛාති, සො ච න පටිච්ඡාදාති, අපච්චක්ඛානා හොති සික්ඛා. මිලකකෙන අරියකස්ස සන්තිකෙ සික්ඛං පච්චක්ඛාති, සො ච න පටිච්ඡාදාති, අපච්චක්ඛානා හොති සික්ඛා. අරියකස්ස සන්තිකෙ සික්ඛං පච්චක්ඛාති, සො ච න පටිච්ඡාදාති, අපච්චක්ඛානා හොති සික්ඛා. මිලකකකෙන මිලකකස්ස සන්තිකෙ සික්ඛං පච්චක්ඛාති, සො ච න පටිච්ඡාදාති, අපච්චක්ඛානා හොති සික්ඛා. ද්වය සික්ඛං පච්චක්ඛාති, අපච්චක්ඛානා හොති සික්ඛා. රවාය සික්ඛං පච්චක්ඛාති, අපච්චක්ඛානා හොති සික්ඛා. අසාවෙනුකාමො සාවෙනි, අපච්චක්ඛානා හොති සික්ඛා. සාවෙනුකාමො න සාවෙනි, අපච්චක්ඛානා හොති සික්ඛා. අවිඤ්ඤාස්ස සාවෙනි, අපච්චක්ඛානා හොති සික්ඛා. විඤ්ඤාස්ස න සාවෙනි, අපච්චක්ඛානා හොති සික්ඛා. සබ්බසොවා පන න සාවෙනි, අපච්චක්ඛානා හොති සික්ඛා. එවං බො භික්ඛවෙ අපච්චක්ඛානා හොති සික්ඛා.

27. මෙට්ඨනධම්මො නාම: යො සො අසඤ්ඤාධම්මො ගාමධම්මො වසලධම්මො දුට්ඨුල්ලං ඔදකන්තිකං රහස්සං දවයංදවයසමාපනති, එසො මෙට්ඨනධම්මො නාම.

28. පතිසෙවති නාම: යො නිමිත්තෙන නිමිත්තං අඛණ්ණානෙන අඛණ්ණං අනන්තසො නිලඵලමත්තමපි පටෙසෙති, එසො පතිසෙවති නාම.

29. අනන්තසො නිර්වෘත්තගතායපි ති- නිර්වෘත්තගතභියාපි මෙට්ඨනං ධම්මං පතිසෙවිත්වා අස්සමණො හොති අසකාසපුත්තියො, පථෙව මනුස්සිත්තියා. තෙන වුච්චති 'අනන්තසො නිර්වෘත්තගතායපි'ති.

26. මහණෙනි, කෙසේ නම් ශික්ෂාව ප්‍රතික්ෂිප්‍යා නො වේ ද? මහණෙනි, මෙහි යම් අයුරින්, යම් ලකුණෙන්, යම් නිමිත්තෙන් ශික්ෂාව ප්‍රතික්ෂිප්‍යා වේ ද, ඒ අයුරින් ඒ ලකුණින් ඒ නිමිත්තෙන් උමතුටෙක් තෙමේ ශික්ෂාව ප්‍රතික්ෂෙප කරයි නම් ශික්ෂාව ප්‍රතික්ෂිප්‍යා නො වෙයි. උමතුටකු හමුවෙහි ශික්ෂාව ප්‍රතික්ෂෙප කෙරේ ද, ශික්ෂාව ප්‍රතික්ෂිප්‍යා නො වෙයි. බෙදයට පැමිණි සිත් ඇත්තේ ශික්ෂාව ප්‍රතික්ෂෙප කරයි ද, ශික්ෂාව ප්‍රතික්ෂිප්‍යා නො වෙයි. බෙදයට පැමිණි සිත් ඇත්තාහු හමුවෙහි ශික්ෂාව ප්‍රතික්ෂෙප කෙරේ ද, ශික්ෂාව ප්‍රතික්ෂිප්‍යා නො වෙයි. වෙදනාවෙන් පිහින නානාත්තේ ශික්ෂාව ප්‍රතික්ෂෙප කෙරේ ද, ශික්ෂාව ප්‍රතික්ෂිප්‍යා නො වෙයි. වෙදනාවෙන් පෙළුනු හමුවෙහි ශික්ෂාව ප්‍රතික්ෂෙප කෙරේ ද, ශික්ෂාව ප්‍රතික්ෂිප්‍යා නො වෙයි. දෙවතාවක සමීපයෙහි ශික්ෂාව ප්‍රතික්ෂෙප කෙරේ ද ශික්ෂාව ප්‍රතික්ෂිප්‍යා නො වෙයි. තිරිසනකු සමීපයෙහි ශික්ෂාව ප්‍රතික්ෂෙප කෙරේ ද, ශික්ෂාව ප්‍රතික්ෂිප්‍යා නො වෙයි. ආයාසික ව්‍යවහාරයෙන් අනායාසික හමුවෙහි ශික්ෂාව ප්‍රතික්ෂෙප කෙරේ ද, හෙ තෙමේ නො දනී ද, ශික්ෂාව ප්‍රතික්ෂිප්‍යා නො වෙයි. අනායාසික ව්‍යවහාරයෙන් ආයාසික සමීපයෙහි ශික්ෂාව ප්‍රතික්ෂෙප කෙරේ ද, හෙ තෙමේ නො දනී ද, ශික්ෂාව ප්‍රතික්ෂිප්‍යා නො වෙයි. අනායාසික ව්‍යවහාරයෙන් අනායාසික සමීපයෙහි ශික්ෂාව ප්‍රතික්ෂෙප කෙරේ ද, හෙ තෙමේ නො දනී ද ශික්ෂාව ප්‍රතික්ෂිප්‍යා නො වෙයි. වහා බිණිලෙන් ශික්ෂාව ප්‍රතික්ෂෙප කෙරේ ද, ශික්ෂාව ප්‍රතික්ෂිප්‍යා නො වෙයි. පැකුළුණු බිසින් ශික්ෂාව ප්‍රතික්ෂෙප කෙරේ ද, ශික්ෂාව ප්‍රතික්ෂිප්‍යා නො වෙයි. නො අස්වනු කාමාත්තේ අස්වයි ද, ශික්ෂාව ප්‍රතික්ෂිප්‍යා නො වෙයි. අස්වනු කාමාත්තේ නො අස්වයි ද, ශික්ෂාව ප්‍රතික්ෂිප්‍යා නො වෙයි. කිසිවක් නො දන්නකුට අස්වයි ද, ශික්ෂාව ප්‍රතික්ෂිප්‍යා නො වෙයි. නුවණැත්තකුට නො අස්වයි ද, ශික්ෂාව ප්‍රතික්ෂිප්‍යා නො වෙයි. සියලු අයුරින් හෝ නො අස්වයි ද, ශික්ෂාව ප්‍රතික්ෂිප්‍යා නො වෙයි. මහණෙනි, මෙසේත් ශික්ෂාව ප්‍රතික්ෂිප්‍යා නො වෙයි.

27. මෙදුතධම්ම නම්: යම් ඒ නිව ජනයන්ගේ සවභාවයක් වේද, ගම්වාස්සන්ගේ සවභාව ධම්මයෙක් වේ ද, වසලයන්ගේ ගතියක් වේ ද, කෙලෙසුන්ගෙන් දුෂිත බවක් වේ ද, දියකිස අවසන් කොට ඇත්තක් වේ ද, රහසින් කටයුතු දෙයක් වේ ද, දෙදෙනෙකුත් දෙදෙනෙකුත් විසින් සමවාදිය යුත්තක් වේ ද, මේ (මෙදුතධම්ම) නම්.

28. පතිසෙවනි නම්: යමෙක් තෙමේ නිමිත්තෙන් නිමිත්ත අභිගජානගෙන් අභිගජානය යටත්පිරිසෙයින් නලාටක් පමණකුළු පිවිස්වා ද මේ පතිසෙවනි (ප්‍රතිසේවනය කෙරේ) නම් වේ.

29. අනතමසො තිරවජානගතායපි- යනු තිරිසන් ගිය මාගමක හා ද මෙවුන්දම් සෙවීමෙන් අශ්‍රමණයෙක් වෙයි. අශාක්‍යපුත්‍රියයෙක් වෙයි. මිනිස් මාගමක හා මෙවුන්දම් සෙවීම ගැණ කියනුම කිම? එහෙයින් 'අනතමසො තිරවජානගතායපි' (යටත්පිරිසෙයින් තිරිසන් ගිය මාගමක හා ද) යි කියනු ලැබේ.

30. පාරාජිකො හොති ති- සෙය්‍යපාපි නාම පුරිසො සීඝවජ්ඣෙනා අභබ්බො තෙන සරීරබ්බතෙන ජිවිදුං, එවමෙව භික්ඛු මෙට්ඨං ධම්මං පතිසෙවිතා අස්සමණො හොති අසකාසුත්තියො. තෙන වුවිච්චි පාරාජිකො හොතිති.

31. අසංවාසො'ති-සංවාසො'නාම එකං කමමං එකද්දෙසො සමසික්ඛතා. එසො සංවාසො නාම. සො තෙන සද්ධිං නත්ති. තෙන වුවිච්චි අසංවාසො'ති.

32. තිස්සො ඉත්ථියො: මනුස්සිත්ථි, අමනුස්සිත්ථි, තිරච්ඡාතගතිත්ථි. නයො උභතොඛ්‍යාඤ්ඤාතකා: මනුස්සභතොඛ්‍යාඤ්ඤාතකො, අමනුස්සභතොඛ්‍යාඤ්ඤාතකො, තිරච්ඡාතගතභතොඛ්‍යාඤ්ඤාතකො. නයො පණ්ඩකා: මනුස්සපණ්ඩකො, අමනුස්සපණ්ඩකො, තිරච්ඡාතගතපණ්ඩකො. නයො පුරිසා: මනුස්සපුරිසො, අමනුස්සපුරිසො, තිරච්ඡාතගතපුරිසො.

33. මනුස්සිත්ථියා නයො මග්ගෙ මෙට්ඨං ධම්මං පතිසෙවනාස්ස¹ ආපනති පාරාජිකස්ස: වච්චමග්ගෙ පස්සාවමග්ගෙ මුඛෙ. අමනුස්සිත්ථියා -පෙ- තිරච්ඡාතගතිත්ථියා නයො මග්ගෙ මෙට්ඨං ධම්මං පතිසෙවනාස්ස¹ ආපනති පාරාජිකස්ස: වච්චමග්ගෙ පස්සාවමග්ගෙ මුඛෙ. මනුස්සභතොඛ්‍යාඤ්ඤාතකස්ස -පෙ- අමනුස්සභතොඛ්‍යාඤ්ඤාතකස්ස -පෙ- තිරච්ඡාතගතභතොඛ්‍යාඤ්ඤාතකස්ස නයො මග්ගෙ මෙට්ඨං ධම්මං පතිසෙවනාස්ස¹ ආපනති පාරාජිකස්ස: වච්චමග්ගෙ පස්සාවමග්ගෙ මුඛෙ.

34. මනුස්සපණ්ඩකස්ස දො මග්ගෙ මෙට්ඨං ධම්මං පතිසෙවනාස්ස¹ ආපනති පාරාජිකස්ස: වච්චමග්ගෙ මුඛෙ. අමනුස්සපණ්ඩකස්ස -පෙ- තිරච්ඡාතගතපණ්ඩකස්ස -පෙ- මනුස්සපුරිසස්ස -පෙ- අමනුස්සපුරිසස්ස -පෙ- තිරච්ඡාතගතපුරිසස්ස දො මග්ගෙ මෙට්ඨං ධම්මං පතිසෙවනාස්ස¹ ආපනති පාරාජිකස්ස: වච්චමග්ගෙ මුඛෙ.

35. භික්ඛුස්ස සෙවනචිත්තං උපට්ඨිතෙ මනුස්සිත්ථියා වච්චමග්ගං අභිගජ්ඣනං පච්චෙසෙනාස්ස² ආපනති පාරාජිකස්ස. භික්ඛුස්ස සෙවනචිත්තං උපට්ඨිතෙ මනුස්සිත්ථියා පස්සාවමග්ගං -පෙ- මුඛං අභිගජ්ඣනං පච්චෙසෙනාස්ස² ආපනති පාරාජිකස්ස. භික්ඛුස්ස සෙවනචිත්තං උපට්ඨිතෙ අමනුස්සිත්ථියා -පෙ- තිරච්ඡාතගතිත්ථියා -පෙ- මනුස්සභතොඛ්‍යාඤ්ඤාතකස්ස -පෙ- අමනුස්සභතොඛ්‍යාඤ්ඤාතකස්ස -පෙ- තිරච්ඡාතගතභතොඛ්‍යාඤ්ඤාතකස්ස වච්චමග්ගං -පෙ- පස්සාවමග්ගං -පෙ- මුඛං අභිගජ්ඣනං පච්චෙසෙනාස්ස² ආපනති පාරාජිකස්ස.

36. භික්ඛුස්ස සෙවනචිත්තං උපට්ඨිතෙ මනුස්සපණ්ඩකස්ස වච්චමග්ගං -පෙ- මුඛං අභිගජ්ඣනං පච්චෙසෙනාස්ස² ආපනති පාරාජිකස්ස. භික්ඛුස්ස සෙවනචිත්තං උපට්ඨිතෙ අමනුස්සපණ්ඩකස්ස -පෙ- තිරච්ඡාතගතපණ්ඩකස්ස -පෙ- මනුස්සපුරිසස්ස -පෙ- අමනුස්සපුරිසස්ස -පෙ- තිරච්ඡාතගතපුරිසස්ස වච්චමග්ගං -පෙ- මුඛං අභිගජ්ඣනං පච්චෙසෙනාස්ස² ආපනති පාරාජිකස්ස.

30. පාරාජිකො හොති යනු- යම් සේ තිස සුන් පුරුෂයෙක් ඒ ශරීර-
බාහිරයෙන් ජීවත් වන්නට නුසුදුස්සෙක් වේ ද, එමෙන් ම මහණ තෙමේ
මෙවුන්දම් සේවනය කොට අග්‍රමණයෙක් වෙයි, අශාක්‍යපුත්‍රියයෙක් වෙයි.
එහෙයින් “පාරාජිකො හොති (පාරදුනෙක් වේ)” යි කියනු ලැබේ.

31. අඝංවාසො යනු- සංවාස නම් එක් ව කටයුතු සංඝකම් යි. එකතු ව
උදෙසීම යි. සමයික්‍ෂා ඇති බව යි. මේ සංවාස නම්. එය ඔහු සමග නැත.
එහෙයින් ‘අඝංවාසො’ යි කියනු ලැබේ.

32. මිනිස් මාගමය, නොමිනිස් මාගමය, තිරිසන් ගිය මාගම ය යි
මාගම්මු තුන් දෙනෙක් වෙත්. මනුෂ්‍ය උභතොබ්‍යඤ්ඤාකය, අමනුෂ්‍ය
උභතොබ්‍යඤ්ඤාකය, තිරිච්ඡානගත උභතොබ්‍යඤ්ඤාකය යි උභතො-
බ්‍යඤ්ඤාකයෝ තිදෙනෙක් වෙත්. මනුෂ්‍ය පණ්ඩකය, අමනුෂ්‍ය පණ්ඩකය,
තිරිච්ඡානගත පණ්ඩකය යි පණ්ඩකයෝ තිදෙනෙක් වෙත්. මනුෂ්‍ය පුරුෂය
අමනුෂ්‍ය පුරුෂය, තිරිච්ඡානගත පුරුෂය යි පුරුෂයෝ තිදෙනෙක් වෙත්.

33. මිනිස් මාගමකගේ වසමග පසමග මුව යන තුන් මගෙහි මෙවුන්දම්
සෙටුනාහට පරිජ් ඇවැත් වේ. නොමිනිස් මාගමකගේ ... තිරිසන් ගිය
මාගමකගේ වසමග පසමග මුව යන තුන් මගෙහි මෙවුන්දම් සෙටුනාහට පරිජ්
ඇවැත් වේ. මනුෂ්‍ය උභතොබ්‍යඤ්ඤාකයාගේ ... අමනුෂ්‍ය උභතොබ්‍යඤ්ඤා-
කයාගේ ... තිරිච්ඡානගත උභතොබ්‍යඤ්ඤාකයාගේ වසමග පසමග මුව යන
තුන් මගෙහි මෙවුන්දම් සෙටුනාහට පරිජ් ඇවැත් වේ.

34. මනුෂ්‍ය පණ්ඩකයාගේ වසමග මුව යන දෙමගෙහි මෙවුන්දම්
සෙටුනාහට පරිජ් ඇවැත් වේ. අමනුෂ්‍ය පණ්ඩකයාගේ ... තිරිච්ඡානගත
පණ්ඩකයාගේ ... මනුෂ්‍ය පුරුෂයාගේ ... අමනුෂ්‍ය පුරුෂයාගේ ... තිරිච්ඡාන-
ගත පුරුෂයාගේ වසමග මුව යන දෙමගෙහි මෙවුන්දම් සෙටුනාහට පරිජ්
ඇවැත් වේ.

35. සේවනචිත්තය එළඹ සිටි කල්හි මිනිස් මාගමකගේ වසමගට
සවකිය අභිගජානය ප්‍රවිෂ්ට කරන්නාවූ මහණහට පරිජ් ඇවැත් වේ.
සේවනචිත්තය එළඹ සිටි කල්හි මිනිස් මාගමකගේ පසමගට ...
මුවට සවකිය අභිගජානය ප්‍රවිෂ්ට කරන්නාවූ මහණහට පරිජ් ඇවැත් වේ.
සේවනචිත්තය එළඹ සිටි කල්හි නොමිනිස් මාගමකගේ ... තිරිසන් ගිය
මාගමකගේ ... මනුෂ්‍ය උභතොබ්‍යඤ්ඤාකයාගේ ... අමනුෂ්‍ය උභතො-
බ්‍යඤ්ඤාකයාගේ ... තිරිච්ඡානගත උභතොබ්‍යඤ්ඤාකයාගේ වසමගට ...
පසමගට ... මුවට සවකිය අභිගජානය ප්‍රවිෂ්ට කරන්නාවූ මහණහට පරිජ්
ඇවැත් වේ.

36. සේවනචිත්තය එළඹ සිටි කල්හි මනුෂ්‍ය පණ්ඩකයාගේ වසමගට
... මුවට සවකිය අභිගජානය ප්‍රවිෂ්ට කරන්නාවූ මහණහට පරිජ් ඇවැත් වේ.
සේවනචිත්තය එළඹ සිටි කල්හි අමනුෂ්‍ය පණ්ඩකයාගේ ... තිරිච්ඡානගත
පණ්ඩකයාගේ ... මනුෂ්‍ය පුරුෂයාගේ ... අමනුෂ්‍ය පුරුෂයාගේ ... තිරිච්ඡාන-
ගත පුරුෂයාගේ වසමගට ... මුවට සවකිය අභිගජානය ප්‍රවිෂ්ට කරන්නාවූ
මහණහට පරිජ් ඇවැත් වේ.

37. චෛරී තිස්සුහු මිනිස් මාගමක මහණක්හුගේ සම්පයට ගෙනවුත් වසමගින් (මහණහුගේ) අඛණ්ඩත්වය මත හිඳවද්ද, ඉදින් ඒ මහණ තෙමේ ප්‍රවේශය ඉවසා ද, ප්‍රවිෂ්ටය ඉවසා ද, ස්විතය ඉවසා ද, උද්ධරණය ඉවසා ද පරිජ්ඣාවාන් වේ. චෛරී තිස්සුහු මිනිස් මාගමක මහණක්හුගේ සම්පයට ගෙනවුත් වසමගින් (මහණහුගේ) අඛණ්ඩත්වය මත හිඳවද්ද, ඉදින් ඒ මහණ තෙමේ ප්‍රවේශය නො ඉවසා ද, ප්‍රවිෂ්ටය ඉවසා ද, ස්විතය ඉවසා ද, උද්ධරණය ඉවසා ද පරිජ්ඣාවාන් වේ. චෛරී තිස්සුහු මිනිස් මාගමක මහණක්හුගේ සම්පයට ගෙනවුත් වසමගින් අඛණ්ඩත්වය මත හිඳවද්ද, ඉදින් ඒ මහණ තෙමේ ප්‍රවේශය නො ඉවසා ද, ප්‍රවිෂ්ටය නො ඉවසා ද, ස්විතය ඉවසා ද, උද්ධරණය ඉවසා ද පරිජ්ඣාවාන් වේ. චෛරී තිස්සුහු මිනිස් මාගමක මහණක්හුගේ සම්පයට ගෙනවුත් වසමගින් අඛණ්ඩත්වය මත හිඳවද්ද, ඉදින් ඒ මහණ තෙමේ ප්‍රවේශය නො ඉවසා ද, ප්‍රවිෂ්ටය නො ඉවසා ද, ස්විතය නො ඉවසා ද, උද්ධරණය ඉවසා ද, පරිජ්ඣාවාන් වේ. චෛරී තිස්සුහු මිනිස් මාගමක මහණක්හුගේ සම්පයට ගෙනවුත් වසමගින් අඛණ්ඩත්වය මත හිඳවද්ද, ඉදින් ඒ මහණ තෙමේ ප්‍රවේශය නො ඉවසා ද, ප්‍රවිෂ්ටය නො ඉවසා ද, ස්විතය නො ඉවසා ද, උද්ධරණය නො ඉවසා ද, අවචාන් නො වේ.

38. චෛරී තිස්සුහු මිනිස් මාගමක මහණක්හුගේ සම්පයට ගෙනවුත් පස-මගින් ... මුඛින් අඛණ්ඩත්වය මත හිඳවද්ද, ඉදින් ඒ මහණ තෙමේ ප්‍රවේශය ඉවසා ද, ප්‍රවිෂ්ටය ඉවසා ද, ස්විතය ඉවසා ද, උද්ධරණය ඉවසා ද, පරිජ්ඣාවාන් වේ. චෛරී තිස්සුහු ... නො ඉවසා ද, අවචාන් නො වේ.

39. චෛරී තිස්සුහු නිදිවරණ මිනිස් මාගමක ... නිදි ගත් ... මත් වූ ... උමතු වූ ... පමා වූ ... මලාවූ එහෙත් ක්ෂණික හුවු ... මලාවූ බොහෝ සෙයින් ක්ෂණික හුවු ඉවසා ද, ... පරිජ්ඣාවාන් වේ.

40. චෛරී තිස්සුහු මලාවූ බොහෝ සෙයින් ක්ෂණික පාමණි මිනිස් මාගමක මහණකු සම්පයට ගෙනවුත් වසමගින් ... පසමගින් ... මුඛින් අඛණ්ඩත්වය මත හිඳවද්ද, ඉදින් ඒ මහණ තෙමේ ප්‍රවේශය ඉවසා ද, ප්‍රවිෂ්ටය ඉවසා ද, ස්විතය ඉවසා ද, උද්ධරණය ඉවසා ද, පුලුස්සිඳවද්ද, ... චෛරී තිස්සුහු ... නො ඉවසා ද, අවචාන් නො වේ.

41. චෛරී තිස්සුහු නොමිනිස් මාගමක ... නිරිසන්තිය මාගමක ... මනුෂ්‍ය උභයාබ්‍යාසඤ්ඤාකයකු ... අමනුෂ්‍ය උභයාබ්‍යාසඤ්ඤාකයකු ... නිරවච්ඡාදගත උභයාබ්‍යාසඤ්ඤාකයකු මහණක්හුගේ සම්පයට ගෙනවුත් වසමගින් ... පසමගින් ... මුඛින් අඛණ්ඩත්වය මත හිඳවද්ද, හේ ඉදින් ප්‍රවේශය ඉවසා ද, ප්‍රවිෂ්ටය ඉවසා ද, ස්විතය ඉවසා ද, උද්ධරණය ඉවසා ද, පරිජ්ඣාවාන් වේ. චෛරී ක්ෂුහු ... නො ඉවසා ද, අවචාන් නො වේ.

42. චෛරී තිස්සුහු ... නිදිවරණ ... නිදිගත් ... මත් වූ උමතු වූ පමා වූ ... මලාවූ ක්ෂණික හුවු ... මලාවූ බෙහෙවින් ක්ෂණික හුවු නිරවච්ඡාදගත උභයාබ්‍යාසඤ්ඤාකයකු ... ඉවසා ද, පරිජ්ඣාවාන් වේ. ... නො ඉවසා ද, අවචාන් නො වේ.

43. භික්ඛුපච්චත්තිකා -පෙ- තිරච්ඡානගනුභනොබ්‍යඤ්ඤානං මනං යෙභුයොසන ඛයිනං භික්ඛුස්ස සන්තිකෙ ආනෙත්වා වච්චමග්ගෙන -පෙ- පස්සාවමග්ගෙන -පෙ- මුඛෙන අභගජානං අභිනිසීදෙනති. සො වෙ පච්චෙසනං සාදියති, පච්චං සාදියති, ඕතං සාදියති, උඬුරණං සාදියති, ආපනති ථුලලච්චයස්ස. භික්ඛුපච්චත්තිකා -පෙ- න සාදියති, අනාපනති.

44. භික්ඛුපච්චත්තිකා මනුස්සපණ්ඩකං -පෙ- අමනුස්සපණ්ඩකං -පෙ- තිරච්ඡානගනපණ්ඩකං භික්ඛුස්ස සන්තිකෙ ආනෙත්වා වච්චමග්ගෙන -පෙ- මුඛෙන අභගජානං අභිනිසීදෙනති. සො වෙ පච්චෙසනං සාදියති, පච්චං සාදියති, ඕතං සාදියති, උඬුරණං සාදියති, ආපනති පාරාජිකස්ස. භික්ඛුපච්චත්තිකා -පෙ- න සාදියති, අනාපනති.

45. භික්ඛුපච්චත්තිකා -පෙ- තිරච්ඡානගනපණ්ඩකං ජාගරන්තං -පෙ- සුත්තං -පෙ- මත්තං -පෙ- උම්මත්තං -පෙ- පමත්තං -පෙ- මනං අකකිසිතං -පෙ- මනං යෙභුයොසන අකකිසිතං -පෙ- සාදියති, ආපනති පාරාජිකස්ස. -පෙ- න සාදියති අනාපනති.

46. භික්ඛුපච්චත්තිකා -පෙ- තිරච්ඡානගන පණ්ඩකං මනං යෙභුයොසන ඛයිනං භික්ඛුස්ස සන්තිකෙ ආනෙත්වා වච්චමග්ගෙන -පෙ- මුඛෙන අභගජානං අභිනිසීදෙනති. සො වෙ පච්චෙසනං සාදියති, පච්චං සාදියති, ඕතං සාදියති, උඬුරණං සාදියති, ආපනති ථුලලච්චයස්ස. භික්ඛුපච්චත්තිකා -පෙ- න සාදියති අනාපනති.

47. භික්ඛුපච්චත්තිකා මනුස්සපුරිසං -පෙ- අමනුස්සපුරිසං -පෙ- තිරච්ඡානගනපුරිසං භික්ඛුස්ස සන්තිකෙ¹ ආනෙත්වා වච්චමග්ගෙන -පෙ- මුඛෙන අභගජානං අභිනිසීදෙනති. සො වෙ පච්චෙසනං සාදියති, පච්චං සාදියති, ඕතං සාදියති, උඬුරණං සාදියති, ආපනති පාරාජිකස්ස. භික්ඛුපච්චත්තිකා -පෙ- න සාදියති අනාපනති.

48. භික්ඛුපච්චත්තිකා -පෙ- තිරච්ඡානගනපුරිසං ජාගරන්තං -පෙ- සුත්තං -පෙ- මත්තං -පෙ- උම්මත්තං -පෙ- පමත්තං -පෙ- මනං අකකිසිතං -පෙ- මනං යෙභුයොසන අකකිසිතං -පෙ- සාදියති, ආපනති පාරාජිකස්ස. -පෙ- න සාදියති, අනාපනති.

49. භික්ඛුපච්චත්තිකා -පෙ- තිරච්ඡානගන පුරිසං මනං යෙභුයොසන ඛයිනං භික්ඛුස්ස සන්තිකෙ ආනෙත්වා වච්චමග්ගෙන -පෙ- මුඛෙන අභගජානං අභිනිසීදෙනති. සො වෙ පච්චෙසනං සාදියති, පච්චං සාදියති, ඕතං සාදියති, උඬුරණං සාදියති, ආපනති ථුලලච්චයස්ස. භික්ඛුපච්චත්තිකා -පෙ- න සාදියති, අනාපනති.

50. භික්ඛුපච්චත්තිකා මනුස්සත්ථිං භික්ඛුස්ස සන්තිකෙ ආනෙත්වා වච්චමග්ගෙන -පෙ- පස්සාවමග්ගෙන -පෙ- මුඛෙන අභගජානං අභිනිසීදෙනති, සන්තාය අසන්තායස්ස -පෙ- අසන්තාය සන්තායස්ස -පෙ- සන්තාය සන්තායස්ස -පෙ- අසන්තාය අසන්තායස්ස. සො වෙ පච්චෙසනං සාදියති, පච්චං සාදියති, ඕතං සාදියති, උඬුරණං සාදියති, ආපනති පාරාජිකස්ස. භික්ඛුපච්චත්තිකා -පෙ- න සාදියති අනාපනති.

43. චෛරී භික්ෂුහු ... මළ බෙහෙවින් ක්ෂීණ වූ තිරිසන්ගිය උභතො
බාසස්ප්තයකු මහණක්හුගේ සම්පයට ගෙනවුත් වසමගින් ... පසමගින් ...
මුවින් අභිගජානය මත හිඳුවද්ද, හේ ඉදින් ප්‍රවේශය ඉවසා ද, ප්‍රවිෂ්ටය
ඉවසා ද, ස්විතය ඉවසා ද, උද්ධරණය ඉවසා ද, පුලාසිආවාත් වේ. චෛරී
භික්ෂුහු ... නො ඉවසා ද, ආවාත් නො වේ.

44. චෛරී භික්ෂුහු මිනිස් පඬුවකු ... නොමිනිස් පඬුවකු ... තිරිසන්
ගිය පඬුවකු මහණක්හුගේ සම්පයට ගෙනවුත් වසමගින් ... මුවෙන්
අභිගජානය මත හිඳුවද්ද, හේ ඉදින් ප්‍රවේශය ඉවසා ද, ප්‍රවිෂ්ටය ඉවසා ද,
ස්විතය ඉවසා ද, උද්ධරණය ඉවසා ද, පරිජ්ඣාවාත් වේ. චෛරී භික්ෂුහු ...
නො ඉවසා ද, ආවාත් නො වේ.

45. චෛරී භික්ෂුහු ... තිදි වරණ තිරිසන්ගිය පඬුවකු ... තිදි ගත් ... මත්
වූ ... උමතු වූ ... පමා වූ ... මළා වූ ක්ෂීණ නුවූ ... මළා වූ බෙහෙවින් ක්ෂීණ නුවූ...
ඉවසා ද, පරිජ්ඣාවාත් වේ. ... නො ඉවසා ද, ආවාත් නො වේ.

46. චෛරී භික්ෂුහු ... මළා වූ බෙහෙවින් ක්ෂීණ වූ ... තිරිසන් ගිය
පඬුවකු ... මහණක්හුගේ සම්පයට ගෙනවුත් වසමගින් ... මුවින්
අභිගජානය මත හිඳුවද්ද, හේ ඉදින් ප්‍රවේශය ඉවසා ද, ප්‍රවිෂ්ටය ඉවසා ද,
ස්විතය ඉවසා ද, උද්ධරණය ඉවසා ද, පුලාසිආවාත් වේ. චෛරී භික්ෂුහු ...
නො ඉවසා ද, ආවාත් නො වේ.

47. චෛරී භික්ෂුහු මිනිස් පිරිමියකු ... නොමිනිස් පිරිමියකු ... තිරිසන්-
ගිය පිරිමියකු මහණක්හු වෙත ගෙනවුත් වසමගින් ... මුවෙන් අභිගජානය මත
හිඳුවද්ද, හේ ඉදින් ප්‍රවේශය ඉවසා ද, ප්‍රවිෂ්ටය ඉවසා ද, ස්විතය ඉවසා ද,
උද්ධරණය ඉවසා ද, පරිජ්ඣාවාත් වේ. චෛරී භික්ෂුහු ... නො ඉවසා ද,
ආවාත් නො වේ.

48. චෛරී භික්ෂුහු ... තිදි වරණ ... තිදි ගත් ... මත් වූ ... උමතු වූ ...
... පමා වූ ... මළා වූ ක්ෂය නුවූ ... මළා වූ බෙහෙවින් ක්ෂීණ නුවූ ... තිරිසන්ගිය
පිරිමියකු ... ඉවසා ද, පරිජ්ඣාවාත් වේ. ... නො ඉවසා ද, ආවාත් නො වේ.

49. චෛරී භික්ෂුහු ... මළ බෙහෙවින් ක්ෂීණ වූ තිරිසන් ගිය පිරිමියකු
මහණක්හු වෙත ගෙනවුත් වසමගින් ... මුවින් අභිගජානය මත හිඳුවද්ද, හේ
ඉදින් ප්‍රවේශය ඉවසා ද, ප්‍රවිෂ්ටය ඉවසා ද, ස්විතය ඉවසා ද, උද්ධරණය
ඉවසා ද, පුලාසිආවාත් වේ. ... චෛරී භික්ෂුහු ... නො ඉවසා ද, ආවාත්
නො වේ.

50. චෛරී භික්ෂුහු මිනිස් මාගමක මහණක්හු සම්පයට ගෙනවුත්
වසමගින් ... පසමගින් ... මුවින් අභිගජානය මත හිඳුවද්ද, (මෙහි වසනාදි
යමෙකින්) වාසු වසමග ආ මග ආත්තියගේ වසමග ආ මගින් මහණක්හුගේ
(වසනාදි යමෙකින්) නො වාසු අභිගජානය මත ... නො වාසු මග ආත්තියගේ
වසමග ආ මගින් මහණක්හුගේ වාසු අංගජානය ... වාසු මග ආත්තියගේ
වසමග ආ මගින් මහණක්හුගේ වාසු අභිගජානය ... නො වාසු මග ආත්තියගේ
වසමග ආ මගින් මහණක්හුගේ නො වාසු අභිගජානය මත හිඳුවද්ද, ඒ මහණ
නෙමේ ඉදින් (අභිගජානයගේ) ප්‍රවේශය ඉවසා ද, ප්‍රවිෂ්ටය ඉවසා ද, ස්විතය
ඉවසා ද, උද්ධරණය ඉවසා ද, පරිජ්ඣාවාත් වේ. චෛරී භික්ෂුහු ... නො
ඉවසා ද, ආවාත් නො වේ.

51. භික්ඛුපච්චත්ථිකා මනුස්සිත්ථිං ජාගරන්තං -පෙ- සුත්තං -පෙ- මත්තං -පෙ- උම්මත්තං -පෙ- පමත්තං -පෙ- මතං අකකිසිතං -පෙ- මතං යෙභුයොසන අකකිසිතං -පෙ- සාදියති, ආපත්ති පාරාජිකස්ස. -පෙ- න සාදියති, අනාපත්ති.

52. භික්ඛුපච්චත්ථිකා මනුස්සිත්ථිං -පෙ- අමනුස්සිත්ථිං -පෙ- නිරච්ඡානගතිත්ථිං මතං යෙභුයොසන ඛිසිතං භික්ඛුස්ස සන්තිකො ආනෙත්වා වච්චමග්ගෙන -පෙ- පස්සාවමග්ගෙන -පෙ- මුඛෙන අභිගජානං අභිනිසීදෙනති, සන්තාය අසන්තස්ස -පෙ- අසන්තාය සන්තස්ස -පෙ- සන්තාය සන්තස්ස -පෙ- අසන්තාය අසන්තස්ස. -පෙ- සො වෙ පවෙසනං සාදියති, පට්ටං සාදියති, සීතං සාදියති, උඬුරණං සාදියති, ආපත්ති පුලලච්චයස්ස. භික්ඛුපච්චත්ථිකා -පෙ- න සාදියති, අනාපත්ති.

53. භික්ඛුපච්චත්ථිකා මනුස්සභනොබ්සඤ්ඤානං -පෙ- අමනුස්සභනොබ්සඤ්ඤානං -පෙ- නිරච්ඡානගතභනොබ්සඤ්ඤානං භික්ඛුස්ස සන්තිකො ආනෙත්වා වච්චමග්ගෙන -පෙ- පස්සාවමග්ගෙන -පෙ- මුඛෙන අභිගජානං අභිනිසීදෙනති, සන්තස්ස අසන්තස්ස -පෙ- අසන්තස්ස සන්තස්ස -පෙ- සන්තස්ස සන්තස්ස -පෙ- අසන්තස්ස අසන්තස්ස -පෙ- සො වෙ පවෙසනං සාදියති, පට්ටං සාදියති, සීතං සාදියති, උඬුරණං සාදියති, ආපත්ති පාරාජිකස්ස. භික්ඛුපච්චත්ථිකා -පෙ- න සාදියති, අනාපත්ති.

54. භික්ඛුපච්චත්ථිකා -පෙ- නිරච්ඡානගතභනොබ්සඤ්ඤානං ජාගරන්තං -පෙ- සුත්තං -පෙ- මත්තං -පෙ- උම්මත්තං -පෙ- පමත්තං -පෙ- මතං අකකිසිතං -පෙ- මතං යෙභුයොසන අකකිසිතං -පෙ- ආපත්ති පාරාජිකස්ස.

55. භික්ඛුපච්චත්ථිකා -පෙ- මතං යෙභුයොසන ඛිසිතං භික්ඛුස්ස සන්තිකො ආනෙත්වා වච්චමග්ගෙන -පෙ- පස්සාවමග්ගෙන -පෙ- මුඛෙන අභිගජානං අභිනිසීදෙනති, සන්තස්ස අසන්තස්ස -පෙ- අසන්තස්ස සන්තස්ස, -පෙ- සන්තස්ස සන්තස්ස -පෙ- අසන්තස්ස අසන්තස්ස -පෙ- සො වෙ පවෙසනං සාදියති, පට්ටං සාදියති, සීතං සාදියති, උඬුරණං සාදියති, ආපත්ති පුලලච්චයස්ස. භික්ඛුපච්චත්ථිකා -පෙ- න සාදියති, අනාපත්ති.

56. භික්ඛුපච්චත්ථිකා මනුස්සපණ්ඩිතං -පෙ- අමනුස්සපණ්ඩිතං -පෙ- නිරච්ඡානගතපණ්ඩිතං -පෙ- මනුස්සපුරිසං -පෙ- අමනුස්සපුරිසං -පෙ- නිරච්ඡානගතපුරිසං භික්ඛුස්ස සන්තිකො ආනෙත්වා වච්චමග්ගෙන -පෙ- මුඛෙන අභිගජානං අභිනිසීදෙනති, සන්තස්ස අසන්තස්ස - අසන්තස්ස සන්තස්ස, -සන්තස්ස සන්තස්ස - අසන්තස්ස අසන්තස්ස -පෙ- සො වෙ පවෙසනං සාදියති, පට්ටං සාදියති, සීතං සාදියති, උඬුරණං සාදියති, ආපත්ති පාරාජිකස්ස. භික්ඛු පච්චත්ථිකා -පෙ- න සාදියති, අනාපත්ති.

57. භික්ඛුපච්චත්ථිකා මනුස්සපණ්ඩිතං -පෙ- නිරච්ඡානගතපුරිසං ජාගරන්තං -පෙ- සුත්තං -පෙ- මත්තං -පෙ- උම්මත්තං -පෙ- පමත්තං -පෙ- මතං අකකිසිතං -පෙ- මතං යෙභුයොසන අකකිසිතං -පෙ- සාදියති, ආපත්ති පාරාජිකස්ස. භික්ඛු පච්චත්ථිකා -පෙ- න සාදියති, අනාපත්ති.

51. වෛරී භික්ෂුහු නොතිදන මිනිස් මාගමක ... නිදි ගත් ... මත් වූ ... උම වූ ... පමා වූ ... මළ ක්ෂීණ නුවු ... මළ බෙහෙවින් ක්ෂීණ නුවු ... පරිජ්ඣාවාත් වේ. ... නො ඉවසා ද, ආවාත් නො වේ.

52. වෛරී භික්ෂුහු ... මළ බෙහෙවින් ක්ෂීණ වූ මිනිස් මාගමක, ... නො මිනිස් මාගමක... නිරිසන් ගිය මාගමක මහණහු සමීපයට ගෙනවුත් වසමගින්... පසමගින්, මුවින් අභිගජානය මත හිඳවද්ද, අනුළ නැතැත්තියගේ ... නො අනුළ මහණහුගේ ... නො අනුළ නැතැත්තියගේ ... අනුළ මහණහුගේ ... වැසූ වසමහ ආදියක් ආත්තියගේ ... වැසූ අංගජානය ආති මහණහුගේ ... නො වැසූ වසමහ ආත්තියගේ ... නො වැසූ අංගජානය ආති මහණහුගේ ... ප්‍රවේශය ... ප්‍රවිෂ්ටය ... සභිතය ... උද්ධරණය ඉදින් ඉවසා ද, පුලාසිආවාත් වේ. වෛරී භික්ෂුහු ... නො ඉවසා ද, ආවාත් නො වේ.

53. වෛරී භික්ෂුහු මිනිස් උභතොබ්‍යාසාද්‍යානකයකු... නො මිනිස් උභතො-
බ්‍යාසාද්‍යානකයකු ... නිරිසන් ගිය උභතොබ්‍යාසාද්‍යානකයකු ... මහණහු සමීපයට ගෙනවුත් වසමගින්, ... පසමගින්, ... මුවින් අංගජානය මත හිඳවද්ද, වැසූ වසමහ ආ ආති උභතොබ්‍යාසාද්‍යානකයාගේ ... නො වැසූ අංගජානය ආති මහණහුගේ ... නො වැසූ මං ආති උභතොබ්‍යාසාද්‍යානකයාගේ... වැසූ අංගජානය ආති මහණහුගේ ... වැසූ මං ආති උභතොබ්‍යාසාද්‍යානකයාගේ... වැසූ අංගජානය ආති මහණහුගේ ... නො වැසූ මං ආති උභතොබ්‍යාසාද්‍යානකයාගේ ... නො වැසූ අංගජානය ආති මහණහුගේ ... ඉදින් මහණ තෙමේ ප්‍රවේශය ඉවසා ද, ප්‍රවිෂ්ටය ඉවසා ද, සභිතය ඉවසා ද, උද්ධරණය ඉවසා ද, පරිජ් ආවාත් වේ. වෛරී භික්ෂුහු ... නො ඉවසා ද, ආවාත් නො වේ.

54. වෛරී භික්ෂුහු නො තිදන නිරිසන් ගිය උභතොබ්‍යාසාද්‍යානකයකු ... නිදි ගත් ... මත් වූ ... උම වූ ... පමා වූ ... මළ ක්ෂීණ නුවු ... මළ බෙහෙවින් ක්ෂීණ නුවු ... ඉවසා ද, පරිජ්ඣාවාත් වේ. ... නො ඉවසා ද, ආවාත් නො වේ.

55. වෛරී භික්ෂුහු ... මළ බෙහෙවින් ක්ෂීණ වූ නිරිසන් ගිය උභතො-
බ්‍යාසාද්‍යානකයකු මහණ හු සමීපයට ගෙනවුත් වසමගින් ... පසමගින් ... මුවින් අංගජානය මත හිඳවද්ද, වැසූ මං ආතියහුගේ ... නො වැසූ අභිගජානය ආති මහණහුගේ ... නො වැසූ මං ආතියහුගේ ... වැසූ අංග ජානය ආති මහණහුගේ ... වැසූ මං ආතියහුගේ ... වැසූ අංගජානය ආති මහණහුගේ ... නො වැසූ මං ආතියහුගේ ... නො වැසූ අංගජානය ආති මහණහුගේ ... ඉදින් ඒ මහණ තෙමේ ප්‍රවේශය ඉවසා ද, ප්‍රවිෂ්ටය ඉවසා ද, සභිතය ඉවසා ද, උද්ධරණය ඉවසා ද, පුලාසිආවාත් වේ. වෛරී භික්ෂුහු ... නො ඉවසා ද, ආවාත් නො වේ.

56. වෛරී භික්ෂුහු මිනිස් පණ්ඩකයකු, ... නොමිනිස් පණ්ඩකයකු ... නිරිසන් ගිය පණ්ඩකයකු ... මිනිස් පිරිමියකු ... නොමිනිස් පිරිමියකු ... නිරිසන් ගිය පිරිමියකු මහණකු වෙත ගෙනවුත් වසමගින් ... මුවෙන් අංගජානය මත හිඳවද්ද, වැසූ මං ආති පණ්ඩකයාගේ ... නො වැසූ අංගජානය ආති මහණහුගේ... නො වැසූ මං ආතියහුගේ... වැසූ අංගජානය ආති මහණහුගේ... වැසූ මං ආතියහුගේ ... නො වැසූ අංගජානය ආති මහණහුගේ ... නො වැසූ මං ආතියහුගේ ... නො වැසූ අංගජානය ආති මහණහුගේ ... ඉදින් හෙ තෙමේ ප්‍රවේශය ඉවසා ද, ප්‍රවිෂ්ටය ඉවසා ද, සභිතය ඉවසා ද, උද්ධරණය ඉවසා ද, පරිජ්ඣාවාත් වේ. ... වෛරී භික්ෂුහු ... නො ඉවසා ද, ආවාත් නො වේ.

57. වෛරී භික්ෂුහු නොතිද මිනිස් පණ්ඩකයකු... නිරිසන් ගිය පිරිමියකු ... නිදි ගත් ... මත් වූ ... උම වූ ... පමා වූ ... මළ වූ ක්ෂීණ නුවු ... මළ බෙහෙවින් ක්ෂීණ නුවු ... ඉවසා ද, පරිජ්ඣාවාත් වේ. වෛරී භික්ෂුහු ... නො ඉවසා ද, ආවාත් නො වේ.

[illegible]

59. **හිකුළුවවැන්නා හිකුළු මුහුණතියා** සතැනක ඇතෙඩා අඹන-
ජාතෙන වච්චමග්ගං -පෙ- පසුඤ්චමග්ගං -පෙ- මුඛං අනිතිසිද්දෙන්, සො වෙ
පවෙසනං සාදියති, පච්චිං සාදියති, ඩිතං සාදියති, උඬුරණං සාදියති,
ආපනති පාරුජිකසු. **හිකුළුවවැන්නා** -පෙ- න සාදියති, අනාපනති.

60. නිකුත්පව්වළුකා නිකුත්. මුහුදුබිත්තිය, ජාගරනනියා -පෙ- සුත්තය -පෙ- මත්තය -පෙ- උමමත්තය -පෙ- සමත්තය -පෙ- මත්තය අනුකූලය, -පෙ- මත්තය යෙහෙයෙත්ත අනුකූලය -පෙ- සාදියනි, අපනනි පාරාජිකයා. නිකුත් පව්වළුකා නිකුත්. -පෙ- න සාදියනි, අනුපනනි.

61. **තිකුළුවවත්තිය, තිකුළු** - පෙ - මනුසිසියා මනාය යෙතුයෙහි
 බසිතාය සනතිකෙ ආනෙතා අබහුතෙත වවමගන - පෙ - පසසාවමගන -
 පෙ - මුබං අතිතිසිදෙනති. සො වෙ පවෙසනං සාදියති, පට්ඨං සාදියති,
 සීතං සාදියති, උඬුරණං සාදියති, ආපනති ථුලලවිවයසස. **තිකුළුවවත්තිය,**
තිකුළු - පෙ - න සාදියති, අනාපනති.

62. **හික්කප්පවත්තීකා හික්කං අමනුස්සත්තියා -පෙ- තිරච්ඡානගතත්තියා -පෙ- මනුස්සුභතොඛාඤ්ඤානකස්ස -පෙ- අමනුස්සුභතොඛාඤ්ඤානකස්ස -පෙ- තිරච්ඡානගතභුභතොඛාඤ්ඤානකස්ස -පෙ- මනුස්සපණ්ඩකස්ස -පෙ- අමනුස්සපණ්ඩකස්ස -පෙ- තිරච්ඡානගතපණ්ඩකස්ස -පෙ- මනුස්සපුරිසස්ස -පෙ- අමනුස්සපුරිසස්ස -පෙ- තිරච්ඡානගතපුරිසස්ස සන්තකො ආනෙත්වා අඛිනජාතෙන චච්චමග්ගං -පෙ- මූඛං අභිනිසීදෙනති. සො චෙ පචෙසනං සාදියති, පච්චං සාදියති, ධිතං සාදියති, උඬරණං සාදියති, ආපතති පාරුජකස්ස. හික්කප්පවත්තීකා හික්කං -පෙ- න සාදියති, අනාපතති.**

63. නිකුත්පව්වකි, නිකුත් - පෙ- නිරවැනි, නගනපුරිසසස ජාගරනසස -පෙ- සුතනසස -පෙ- මතනසස -පෙ- උමමතනසස -පෙ- පමතනසස -පෙ- මතසස අකකිසිතසස -පෙ- මතසස යෙහුයෙහන අකකිසිතසස -පෙ- සාදියනි, අපතනි පාරුජකසස. නිකුත් පව්වකි, නිකුත් -පෙ- න සාදියනි, අතපතනි.

64. **හිතවූ පව්වනීකා හිතවූ.** -පෙ- තිරවිෂාගතනපුරසසස මනසස
 යෙහුයෙයන බඩිනසස සනතිකෙ ආනෙති, අභිතරානෙන වච්චමගග. -පෙ-
 මුඛං අභිතිසිදෙනති. සො වෙ පච්චෙසං සාදියති, පච්චිං සාදියති, ධීනං
 සාදියති, උඤ්චං සාදියති, ආපනති පුලලච්චසස. හිතවූ පව්වනීකා හිතවූ.
 -පෙ- න සාදියති, අනාපනති.

65. **හික්කුපව්වපිකා හික්කු** මුත්තසිප්පියා සන්නිකො ආනොනා අභිත-
ජානෙන වච්චමග්ගං -පෙ- පසසාවමග්ගං -පෙ- මුඛං අභිනීසීදෙනති. සන්තසසා
අසන්තසාය -පෙ- අසන්තසසා සන්තසාය -පෙ- සන්තසසා සන්තසාය -පෙ-
අසන්තසසා අසන්තසාය -පෙ- සො වෙ පවෙසනං සාදියති, පච්චිං සාදියති,
සීතං සාදියති, උදධරණං සාදියති, ආපනති පාරාජිකසසා. **හික්කුපව්වපිකා**
-පෙ- න සාදියති, අනාපනති.

58. චෛරී තිස්සුහු ... මළ බෙහෙවින් ක්ෂීණ වූ තිරිසන් ගිය පිරිමි-
යකුගේ සිරුරක් මහණ හු වෙත ගෙනවුත් වසමගෙහි ... මුවෙහි අංගජාතය
මත තිදුවද්ද, වසන ලද සිරුරේ මහණහුගේ නො වසන ලද ... නො වසන
ලද සිරුරේ මහණහුගේ වසන ලද ... වසන ලද සිරුරේ මහණහුගේ වසන
ලද ... නො වසන ලද සිරුරේ මහණහුගේ නො වසන ලද අංගජාතය මත
තිදුවද්ද, ... ඉදින් හෙ නෙමේ ප්‍රවෛශය ඉවසා ද, ප්‍රවිෂ්ටය ඉවසා ද, ස්විතය
ඉවසා ද, උද්ධරණය ඉවසා ද, පුලාසිආවාත් වේ. චෛරී තිස්සුහු ... නො
ඉවසා ද, ආවාත් නො වේ.

59. චෛරී තිස්සුහු මහණකු මිනිස් මාගමක වෙත ගෙනවුත් අංගජාත-
යෙන් වසමගෙහි ... පසමගෙහි ... මුවෙහි තිදුවද්ද, ඉදින් හෙ නෙමේ ප්‍රවෛශය
ඉවසා ද, ප්‍රවිෂ්ටය ඉවසා ද, ස්විතය ඉවසා ද, උද්ධරණය ඉවසා ද, පරිජ්
ආවාත් වේ. චෛරී තිස්සුහු මහණකු ... නො ඉවසා ද, ආවාත් නො වේ.

60. චෛරී තිස්සුහු මහණකු නොතිදන මිනිස් මාගමක වෙත ... තිදන
... මත් වූ ... උමතු වූ ... පමා වූ ... මළ ක්ෂීණ හුවූ ... මළ බෙහෙවින්
ක්ෂීණ හුවූ ... ඉවසා ද, පරිජ් ආවාත් වේ. චෛරී තිස්සුහු මහණකු ... නො
ඉවසා ද, ආවාත් නො වේ.

61. චෛරී තිස්සුහු මහණකු ... මළ බෙහෙවින් ක්ෂීණ වූ සත්‍රියකගේ
සමීපයට ගෙනවුත් අංගජාතයෙන් වසමගෙහි ... පසමගෙහි ... මුවෙහි
තිදුවද්ද, ඉදින් හෙ නෙමේ ප්‍රවෛශය ඉවසා ද, ප්‍රවිෂ්ටය ඉවසා ද, ස්විතය
ඉවසා ද, උද්ධරණය ඉවසා ද, පුලාසිආවාත් වේ. චෛරී තිස්සුහු මහණකු
... නො ඉවසා ද, ආවාත් නො වේ.

62. චෛරී තිස්සුහු මහණකු නොමිනිස් මාගමකගේ ... තිරිසන් ගිය
මාගමකගේ ... මිනිස් උභතොබ්‍යාසජ්ජනකයකුගේ ... නො මිනිස් උභතො-
බ්‍යාසජ්ජනකයකුගේ ... තිරිසන්ගිය උභතොබ්‍යාසජ්ජනකයකුගේ ... මිනිස්
පණ්ඩකයකුගේ ... නොමිනිස් පණ්ඩකයකුගේ ... තිරිසන්ගිය පණ්ඩකයකුගේ ...
මිනිස් පිරිමියකුගේ ... නොමිනිස් පිරිමියකුගේ ... තිරිසන්ගිය පිරිමියකුගේ
සමීපයට ගෙනවුත් අංගජාතයෙන් වසමගෙහි ... මුවෙහි තිදුවද්ද, ඉදින්
මහණ නෙමේ ප්‍රවෛශය ඉවසා ද, ප්‍රවිෂ්ටය ඉවසා ද, ස්විතය ඉවසා ද,
උද්ධරණය ඉවසා ද, පරිජ් ආවාත් වේ. චෛරී තිස්සුහු මහණකු ... නො
ඉවසා ද, ආවාත් නො වේ.

63. චෛරී තිස්සුහු මහණකු නොතිදි තිරිසන්ගිය පිරිමියකුගේ ...
තිදිගත් ... මත් වූ ... උමතු වූ ... පමා වූ ... මළ ක්ෂීණ හුවූ ... මළ වූ
බෙහෙවින් ක්ෂීණ හුවූ ... ඉවසා ද, පරිජ් ආවාත් වේ. චෛරී තිස්සුහු මහණකු ...
නො ඉවසා ද, ආවාත් නො වේ.

64. චෛරී තිස්සුහු මහණකු ... මළා වූ බොහෝ සෙයින් ක්ෂීණ වූ
තිරිසන් ගිය පිරිමියකුගේ සමීපයට ගෙනවුත් අංගජාතයෙන් වසමගෙහි ...
මුවෙහි තිදුවද්ද, ඉදින් හෙ නෙමේ ප්‍රවෛශය ඉවසා ද, ප්‍රවිෂ්ටය ඉවසා ද,
ස්විතය ඉවසා ද, උද්ධරණය ඉවසා ද, පුලාසිආවාත් වේ. චෛරී තිස්සුහු
මහණකු ... නො ඉවසා ද, ආවාත් නො වේ.

65. චෛරී තිස්සුහු මහණකු මිනිස් මාගමකගේ සමීපයට ගෙනවුත්
අංගජාතයෙන් වසමගෙහි ... පසමගෙහි ... මුවෙහි තිදුවද්ද, මහණහුගේ
යමෙකින් වැසුනු අභ්‍යන්තරය ... නො වැසුනු තැනැත්තියගේ ... මහණහුගේ
නො අනුල ... වැසුනු තැනැත්තියගේ ... මහණහුගේ වැසුනු ... වැසුනු
තැනැත්තියගේ ... මහණහුගේ නො වැසුනු අභ්‍යන්තරය ... නො වැසුනු
තැනැත්තියගේ ... ඉදින් හෙ නෙමේ ප්‍රවෛශය ඉවසා ද; ප්‍රවිෂ්ටය ඉවසා ද,
ස්විතය ඉවසා ද, උද්ධරණය ඉවසා ද, පරිජ් ආවාත් වේ. චෛරී තිස්සුහු
මහණකු ... නො ඉවසා ද, ආවාත් නො වේ.

66. භික්ඛුපච්චන්තිකා භික්ඛුං මනුස්සිත්තියා ජාගරන්තියා -පෙ- සුත්තාය -පෙ- මත්තාය -පෙ- උම්මත්තාය -පෙ- පමත්තාය -පෙ- මනාය අකකිසිත්තාය -පෙ- මනාය යෙභුයොග අකකිසිත්තාය -පෙ- සාදියති, ආපනති පාරාජිකස්ස. -පෙ- න සාදියති, අනාපනති.

67. භික්ඛුපච්චන්තිකා භික්ඛුං මනුස්සිත්තියා මනාය යෙභුයොග ඛිසිත්තාය සන්තිකෙ ආනෙත්වා අඛගජානෙන වච්චමග්ගං -පෙ- පස්සාවමග්ගං -පෙ- මුඛං අභිනිසිදෙනති සන්තස්ස අසන්තාය -පෙ- අසන්තස්ස සන්තාය, -පෙ- සන්තස්ස සන්තාය -පෙ- අසන්තස්ස අසන්තාය -පෙ- සො වෙ පචෙසනං සාදියති, පට්ඨං සාදියති, සීතං සාදියති, උඬුරණං සාදියති, ආපනති ථුලලච්චයස්ස. භික්ඛුපච්චන්තිකා -පෙ- න සාදියති, අනාපනති.

68. භික්ඛුපච්චන්තිකා භික්ඛුං අමනුස්සිත්තියා -පෙ- නිර්වණතගනිත්තියා -පෙ- මනුස්සුගතොඛ්‍යඤ්ඤානකස්ස -පෙ- අමනුස්සුගතොඛ්‍යඤ්ඤානකස්ස -පෙ- නිර්වණතගනුගතොඛ්‍යඤ්ඤානකස්ස -පෙ- වච්චමග්ගං -පෙ- පස්සාවමග්ගං -පෙ- මුඛං -පෙ- මනුස්සපණ්ඩකස්ස -පෙ- අමනුස්සපණ්ඩකස්ස -පෙ- නිර්වණතගනපණ්ඩකස්ස -පෙ- මනුස්සපුරිසස්ස -පෙ- අමනුස්සපුරිසස්ස -පෙ- නිර්වණතගනපුරිසස්ස සන්තිකෙ ආනෙත්වා අඛගජානෙන වච්චමග්ගං -පෙ- මුඛං අභිනිසිදෙනති සන්තස්ස අසන්තාය -පෙ- අසන්තාය සන්තාය -පෙ- සන්තාය සන්තාය, -පෙ- අසන්තාය අසන්තාය -පෙ- සො වෙ පචෙසනං සාදියති, පට්ඨං සාදියති, සීතං සාදියති, උඬුරණං සාදියති. ආපනති පාරාජිකස්ස. භික්ඛුපච්චන්තිකා -පෙ- න සාදියති, අනාපනති.

69. භික්ඛුපච්චන්තිකා භික්ඛුං -පෙ- නිර්වණතගනපුරිසස්ස ජාගරන්තාය -පෙ- සුත්තස්ස -පෙ- මත්තස්ස -පෙ- උම්මත්තස්ස -පෙ- පමත්තස්ස -පෙ- මනස්ස අකකිසිත්තස්ස -පෙ- මනස්ස යෙභුයොග අකකිසිත්තස්ස -පෙ- සාදියති, ආපනති පාරාජිකස්ස. භික්ඛුපච්චන්තිකා -පෙ- න සාදියති, අනාපනති.

70. භික්ඛුපච්චන්තිකා භික්ඛුං -පෙ- නිර්වණතගන පුරිසස්ස මනස්ස යෙභුයොග ඛිසිත්තස්ස සන්තිකෙ ආනෙත්වා අඛගජානෙන වච්චමග්ගං -පෙ- මුඛං අභිනිසිදෙනති සන්තස්ස අසන්තාය -පෙ- අසන්තාය සන්තාය -පෙ- සන්තාය සන්තාය -පෙ- අසන්තාය අසන්තාය -පෙ- සො වෙ පචෙසනං සාදියති, පට්ඨං සාදියති, සීතං සාදියති, උඬුරණං සාදියති, ආපනති ථුලලච්චයස්ස. භික්ඛුපච්චන්තිකා -පෙ- න සාදියති, අනාපනති.

71. රාජපච්චන්තිකා -පෙ- චොරපච්චන්තිකා -පෙ- ධුත්තපච්චන්තිකා -පෙ- උපපලගනිපච්චන්තිකා -පෙ- ආපනති -පෙ- 1 අනාපනති [භික්ඛු පච්චන්තිකෙසු විශ වින්ධාරෙතබ්බං] (සන්ථං වණ්ණිත මෙව.)

72. මග්ගෙන මග්ගං පචෙසෙති, ආපනති පාරාජිකස්ස. මග්ගෙන අමග්ගං පචෙසෙති, ආපනති පාරාජිකස්ස. අමග්ගෙන මග්ගං පචෙසෙති, ආපනති පාරාජිකස්ස. අමග්ගෙන අමග්ගං පචෙසෙති, ආපනති ථුලලච්චයස්ස.

66. චෛරී භික්ෂුහු මහණකු නොතිදි මිනිස් මාගකමගේ ... නිදි ගත් ... මත් වූ ... උමතු වූ ... පමා වූ ... මලා වූ ඝෛණ නුවු ... මල බෙහෙවින් ඝෛණ නුවු ... ඉවසා ද, පරිජ් ඇවැත් වේ. ... නො ඉවසා ද, ඇවැත් නො වේ.

67. චෛරී භික්ෂුහු මහණකුබෙහෙවින් ඝෛණ වූ මල සත්‍රියකගේ සම්පයට ගෙනවුත් අභිභජානයෙන් වසමගෙහි ... පසමගෙහි ... මුවෙහි හිඳුවද්ද, මහණහුගේ වස්ත්‍රාදියෙන් පිළිසන් ... මාගම්හුගේ නො පිළිසන් ... මහණහුගේ නො පිළිසන් ... මාගම්හුගේ පිළිසන් ... මහණහුගේ පිළිසන් ... මාගම්හුගේ පිළිසන් ... මහණහුගේ නො පිළිසන් ... මාගම්හුගේ නො පිළිසන් ... ඉදින් හෙ තෙමේ ප්‍රවේශය ඉවසා ද, ප්‍රවිෂ්ටය ඉවසා ද, ස්විතය ඉවසා ද, උද්ධරණය ඉවසා ද, පුලාසිඇවැත් වේ. චෛරී භික්ෂුහු ... නො ඉවසා ද, ඇවැත් නො වේ.

68. චෛරී භික්ෂුහු මහණකු නොමිනිස් මාගකමගේ ... නිරිසන්ගිය මාගකමගේ ... මිනිස් දෙහදන් ඇතියකුගේ ... නොමිනිස් දෙහදන් ඇතියකුගේ ... නිරිසන් ගිය දෙහදන් ඇතියකුගේ ... මිනිස් පණඩිකයකුගේ... නොමිනිස් පණඩිකයකුගේ... නිරිසන් ගිය පණඩිකයකුගේ... මිනිස් පිරිමියකුගේ නොමිනිස් පිරිමියකුගේ ... නිරිසන්ගිය පිරිමියකුගේ සම්පයට ගෙනවුත් රහසගින් වසමගෙහි... මුවෙහි... හිඳුවද්ද, නිරිසන් ගිය පිරිමියකුගේ පිළිසන්... මහණහුගේ නො පිළිසන් ... නිරිසන් ගිය පිරිමියකුගේ නො පිළිසන් ... මහණහුගේ පිළිසන් ... නිරිසන් ගිය පිරිමියකුගේ පිළිසන් ... මහණහුගේ පිළිසන් ... නිරිසන් ගිය පිරිමියකුගේ නො පිළිසන් ... මහණහුගේ නො පිළිසන් ... ඉදින් හෙ තෙමේ ප්‍රවේශය ඉවසා ද, ප්‍රවිෂ්ටය ඉවසා ද, ස්විතය ඉවසා ද, උද්ධරණය ඉවසා ද, පරිජ් ඇවැත් වේ. චෛරී භික්ෂුහු ... නො ඉවසා ද, ඇවැත් නො වේ.

69. චෛරී භික්ෂුහු මහණකු නොතිදි නිරිසන්ගිය පිරිමියකුගේ ... නිදි ගත් ... මත් වූ ... උමතු වූ ... පමා වූ ... මලා වූ ඝෛණ නො වූ ... මලා වූ බෙහෙවින් ඝෛණ නො වූ ... ඉවසා ද, පරිජ් ඇවැත් වේ. චෛරී භික්ෂුහු ... නො ඉවසා ද, ඇවැත් නො වේ.

70. චෛරී භික්ෂුහු මහණහු ... මලා වූ බෙහෙවින් ඝෛණ වූ නිරිසන් ගිය පිරිමියකුගේ සම්පයට ගෙනවුත් රහසගින් වසමගෙහි ... මුවෙහි ... හිඳුවද්ද පිළිසන් මහණහුගේ ... නො පිළිසන් නිරිසන් ගිය පිරිමියකුගේ ... නො පිළිසන් මහණහුගේ ... පිළිසන් නිරිසන් ගියහුගේ ... පිළිසන් මහණහුගේ ... පිළිසන් නිරිසන් ගියහුගේ ... නො පිළිසන් මහණහුගේ ... නො පිළිසන් ... ඉදින් හෙ තෙමේ ප්‍රවේශය ඉවසා ද, ප්‍රවිෂ්ටය ඉවසා ද, ස්විතය ඉවසා ද, උද්ධරණය ඉවසා ද, පුලාසිඇවැත් වේ. චෛරී භික්ෂුහු ... නො ඉවසා ද, ඇවැත් නො වේ.

71. සතුරා රජවරා ... සතුරා සොරා... සතුරා ධුතියෝ ... බිලියම් පිණිස හදවත උපුටා ගන්නා සතුරෝ ... ඉවසා ද, ඇවැත් වේ. ... නො ඉවසා ද, ඇවැත් නො වේ.

[චෛරී භික්ෂුහු වාරයන්හි මෙන් විස්තර කටයුතු]. (පිළිසන්වූව වණිතා කරණ ලද්දේ ම ය.)

72. මගින් මහ මෙහෙයා නම් පරිජ් ඇවැත් වේ. මගින් නොමග මෙහෙයා නම් පරිජ් ඇවැත් වේ. නොමගින් මග මෙහෙයා නම් පරිජ් ඇවැත් වේ. නො මගින් නොමග මෙහෙයා නම් පුලාසි ඇවැත් වේ.

73. භික්ඛු සුත්තභික්ඛුමහි විප්පට්ඨජ්ජනි, පටිබුද්ධො සාදියති, උභො නාසෙනබ්බො. පටිබුද්ධො න සාදියති, දුස්සකො නාසෙනබ්බො.

74. භික්ඛු සුත්තසාමණේරමහි විප්පට්ඨජ්ජනි, පටිබුද්ධො සාදියති, උභො නාසෙනබ්බො. පටිබුද්ධො න සාදියති, දුස්සකො නාසෙනබ්බො.

75. සාමණේරො සුත්තභික්ඛුමහි විප්පට්ඨජ්ජනි, පටිබුද්ධො සාදියති, උභො නාසෙනබ්බො. පටිබුද්ධො න සාදියති, දුස්සකො නාසෙනබ්බො.

76. සාමණේරො සුත්තසාමණේරමහි විප්පට්ඨජ්ජනි, පටිබුද්ධො සාදියති, උභො නාසෙනබ්බො. පටිබුද්ධො න සාදියති, දුස්සකො නාසෙනබ්බො.

77. අනාපනති අජානනාසං අසාදියනාසං උමමනතකසං බිහන-
විහනසං වෙදනට්ඨසං ආදිකමමිකසානි.

සන්ථන භාණවාරො නිට්ඨිතො.

විනිතවස්සු

උද්දනශාඨා:

මකකට්ඨ වජ්ජපුත්තා ව ගිහි තග්ගො ව තිස්සියා,
දුරිකුප්පලවණණා ව බ්‍යඤ්ජනෙහි පරෙ දුවෙ.

මාතා පිතා භගිනී ව ජායා ව මුදුලමිනො,
දෙව වණාලෙපවිතඤ්ඤා දුරුසීතලිකාය ව.

සුඤ්ජරෙන සහ පඤ්ච පඤ්ච සිවට්ඨිකට්ඨිකා,
තාගි යකඛි ව පෙති ව පණ්ඩකොපනතො ජුපෙ.

භද්දියෙ අරහං සුත්තො සාවස්සියා වතුරො පරෙ,
වෙසාලියා තයො මලලා සුපිතෙ භාරුකච්ඡකො.

සුපබ්බො සද්ධා භික්ඛුනි සිකම්මානා සාමණේරී ව,
වෙසියා පණ්ඩකො ගිහි අඤ්ඤාමඤ්ඤා බුබ්බපබ්බජ්ජනො මිගො නි.

1. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු මකකට්ඨො මෙට්ඨනං ධම්මං පතිසෙවි. තස්ස කුකකුච්චං අහොසි. භගවතා සිකම්පදං පඤ්ඤාතනං. කච්චි භු බො අහං පාරාජිකං ආපනතිං ආපනෙතා'ති. භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසි. -පෙ- ආපනතිං තිං භික්ඛු ආපනෙතා පාරාජිකනති. (1)

2. තෙන බො පන සමයෙන සම්මහුලා වෙසාලිකා වජ්ජපුත්තකා භික්ඛු සිකම් අපච්චිකම්යා දුබ්බලාසං අනාදිකන්ථා මෙට්ඨනං ධම්මං පතිසෙවිංසු. තෙසං කුකකුච්චං අහොසි. භගවතා සිකම්පදං පඤ්ඤාතනං. කච්චි භු බො මයං පාරාජිකං ආපනතිං ආපනෙතා'ති. භගවතො එතමන්ථං අරොවෙසුං. -පෙ- ආපනතිං භුමො භික්ඛවෙ ආපනතා පාරාජිකනති. (2)

73. මහණ තෙමේ නිදි ගත් මහණකු කෙරෙහි වරදවා පිළිපදී ද, පිළිදියේ ඉවසා නම් දෙදෙනා ම ලිඛිතාසනයෙන් නාසිය යුත්තාහ. පිළිදි නො ඉවසා නම් දූෂකයා ලිඛිතාසනයෙන් නාසිය යුත්තේ ය.

74. මහණ තෙමේ නිදි ගත් හෙරණකු කෙරෙහි වරදවා පිළිපදී ද, පිළිදියේ ඉවසා නම් දෙදෙනා ම ලිඛිතාසනයෙන් නාසිය යුත්තාහ. පිළිදියේ නොඉවසා නම් දූෂකයා නාසිය යුත්තේ ය.

75. හෙරණ තෙමේ නිදි ගත් මහණකු කෙරෙහි වරදවා පිළිපදී ද, පිළිදියේ ඉවසා නම් දෙදෙනා ම නාසිය යුත්තාහ. පිළිදියේ නො ඉවසා නම් දූෂකයා ලිඛිතාසනයෙන් නාසිය යුත්තේ ය.

76. හෙරණ තෙමේ නිදි ගත් හෙරණකු කෙරෙහි වරදවා පිළිපදී ද, පිළිදියේ ඉවසා නම් දෙදෙනා ම නාසිය යුත්තාහ. පිළිදියේ නො ඉවසා නම් දූෂකයා නාසිය යුත්තේ ය.

77. නොදන් නහුට නොඉවසන්නහුට උමතු වුවහුට, යකොනමාදයෙන් උමතු වුවහුට, වෙදනාවෙන් පීඩිත වුවහුට ආදිකම්මකයාට ආවැත් නො වේ.

සඤ්ච බණවර නිමි.

විනිශ්චිත කථාවසතු.

උද්දන භාෂාවෝ:

මහකර් වජ්ජපුත්තක ගිහි නග්ග නිත්තිය වසතු ය,
දුරිකා උපපලවණණා වසතු දෙක ය, අන්‍ය වූ බ්‍යඤ්ජන වසතු දෙක ය, (15)

මාතු දුතිතු භනිති ජායා වසතු ය, මුදුපිටියි ලමිනි වසතු දෙක ය,
වණවන්දි දෙක ය, දුරාසිතලිකා වසතුව සමග ආලෙපවිත්ත වසතු ය, (10)

සුඤ්ජර වසතුව සමග වසතු පස හා සිව්පික වසතු පස ය, අට්ඨික-
වසතුව ය, යකිනි නාහි පෙති පණඛක උපහන ජුපිත යන වසතු ය, (17)

භඤ්ඤ නුවර සුත්ත අරභ වසතුව ය. අන්‍ය වූ සාවැතෙහි වසතු
සතර ය, විසල්පුර මලල වසතු තුණ ය, සුපිත වසතුව ය, භාරාකව්ජක වසතුව ය (10)

සුසබ්බා වසතු නව ය, සද්ධා වසතු නව ය, හිකුඤ්ඤ වසතුව ය,
සිකබ්බානා සාමණේරී වසතු දෙක ය,
වෙසි පණඛක ගිහි වසතු තුණ ය, අඤ්ඤමඤ්ඤ බුද්ධිපබ්බජිත මග වසතු ය යන මොහු වෙත්. (27)

1. එ සමයෙහි එක්තරා මහණෙක් වැදිරියක හා මෙවුන්දම් සෙවී ය. “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් සික පද පණවන ලදී. කීම, මම පරිජ් ආවැත් අවන්තෙමි දෝ?”යි ඔහුට කුකුසෙක් විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැල කෙළේ ය. ... “මහණ තෝ පරිජ් ආවැත් අවන්තෙහි ය”. (1)

2. එ සමයෙහි විසල්පුර වාසී බොහෝ වජ්ජපුත්තක හිඤ්ඤ සික පිළිකෙවි නො කොට දුබල බව පළ නො කොට මෙවුන්දම් සෙවුහ. “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් සික පදයක් පණවන ලදී. කීම, අපි පරිජ් ආවැත් අවන්තෙමි දෝ?”යි ඔවුනට කුකුස් විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැල කළාහු ය. ... “මහණෙනි, තෙපි පරිජ් ආවැත් අවන්තහු ය”. (2)

3. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු එවං මෙ අනාපනති භවිස්සාතිති ගිහිලිඛෙන මෙට්ඨනං ධම්මං පනිසෙවි. තස්ස කුක්කුළිං අගොසි. -පෙ- “ආපනතිං නං භික්ඛු ආපනෙනා පාරාජික”න්ති. (3)

4. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු එවං මෙ අනාපනති භවිස්සාතිති නගො හුත්වා මෙට්ඨනං ධම්මං පනිසෙවි. තස්ස කුක්කුළිං අගොසි. -පෙ- “ආපනතිං නං භික්ඛු ආපනෙනා පාරාජික”න්ති. (4)

5. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු එවං මෙ අනාපනති භවිස්සාතිති කුසවීරං නිවාසෙත්වා -පෙ- වාකවීරං නිවාසෙත්වා -පෙ- ඵලකවීරං නිවාසෙත්වා -පෙ- කෙසකමඛලං නිවාසෙත්වා -පෙ- වාලකමඛලං නිවාසෙත්වා -පෙ- උලිකපකං නිවාසෙත්වා -පෙ- අජිතකම්පං නිවාසෙත්වා මෙට්ඨනං ධම්මං පනිසෙවි. තස්ස කුක්කුළිං අගොසි. -පෙ- “ආපනතිං නං භික්ඛු ආපනෙනා පාරාජික”න්ති. (5-11)

6. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො පිණ්ඩවාරිකො භික්ඛු පිඨකෙ නිපනනං දුරිකං පස්සිත්වා සාරතෙනා අඛාදායං අඛගජානං පවෙසෙසි. සා කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුළිං අගොසි. -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු පාරාජිකස්ස. ආපනති සම්ඝාදිසෙසස්සා”ති. (12)

7. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො මාණවකො උපපලවණ්ණාය භික්ඛුනියා පටිබද්ධවිතො හොති. අථ බො සො මාණවකො උපපලවණ්ණාය භික්ඛුනියා ගාමං පිණ්ඩාය පට්ටඨාය කුටිකං පවිසිත්වා නිලිතො අවජි. උපපල-වණ්ණා භික්ඛුනී පච්ජාභතනං පිණ්ඩපානපටික්කනතො පාදෙ පකංගලෙත්වා කුටිකං පවිසිත්වා මඤ්ඤානෙ නිසීදි. අථ බො සො මාණවකො උපපලවණ්ණං භික්ඛුනී උග්ගහෙත්වා දුසෙසි. උපපලවණ්ණා භික්ඛුනී භික්ඛුනීනං එතමත්ථං ආරොවෙසි. භික්ඛුනියො භික්ඛුනං එතමත්ථං ආරොවෙසුං භික්ඛු භගවතො එතමත්ථං ආරොවෙසුං. -පෙ- “අනාපනති භික්ඛවෙ අසාදියන්තියා”ති. (13)

8. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරස්ස භික්ඛුතො ඉඤ්චලිඛං පාතුභුතං හොති. භගවතො එතමත්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජාතාමි භික්ඛවෙ තඤ්ඤෙව උපජ්ඣං, තමෙව උපසම්පදං, තාති වස්සාති, භික්ඛුනී සම්ඝම්භුං, යා ආපනතියො භික්ඛුනීනං භික්ඛුනී සාධාරණා, තා ආපනතියො භික්ඛුනීනං සන්තිකෙ වුට්ඨාභුං, යා ආපනතියො භික්ඛුනීනං භික්ඛුනී අසාධාරණා, තාති අපනතිති අනාපනති”ති. (14)

9. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරස්සා භික්ඛුනියා පුරිසලිඛං තඤ්ඤෙව හොති. භගවතො එතමත්ථං ආරොවෙසුං. “අනුජාතාමි භික්ඛවෙ පාතුභුතං උපජ්ඣං, තමෙව උපසම්පදං, තාති වස්සාති, භික්ඛුනී සම්ඝම්භුං, යා ආපනතියො භික්ඛුනීනං භික්ඛුනී සාධාරණා තා ආපනතියො භික්ඛුනීනං සන්තිකෙ වුට්ඨාභුං, යා ආපනතියො භික්ඛුනීනං භික්ඛුනී අසාධාරණා, තාති ආපනතිති අනාපනති”ති. (15)

3. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් 'මෙසේ මට ආවැන් නොවන්නේ-
ය'යි හිති වෙසින් මෙවුන්දම් සෙවී ය. ඔහුට කුකුසෙක් විය. ... "මහණ,
තෝ පරිජ් අවන් අවන්නෙහි ය". (3)

4. එ සමයෙහි එක්තරා මහණෙක් තෙමේ 'මෙසේ මට ආවැන්
නොවන්නේ'ය'යි තග්න ව සිටුර ඉවත ලා මෙවුන්දම් සෙවී ය. ඔහුට
කුකුසෙක්විය. ... මහණ, තෝ පරිජ් ආවැන් අවන්නෙහි ය". (4)

5. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් තෙමේ මෙසේ මට ආවැන් නො
වන්නේය යි කුසනණ වැහැරි හැඳ ... නියද වැහැරි හැඳ ... පුවරා සටහනින්
වෙසා කළ වැහැරි හැඳ ... කෙස්වලින් කළ කම්බිලි හැඳ ... සෙමර වලින් කළ
කම්බිලි හැඳ ... මහමුහුණු පියාපතින් කළ වැහැරි හැඳ ... ලොම් කුර සහිත
අඳුන් දිවිසම් හැඳ ... මෙවුන් දම් සෙවී ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ...
"මහණ තෝ පරිජ් ආවැන් අවන්නෙහි ය." (5-11)

6. එසමයෙහි එක්තරා පිණ්ඩවාරික මහණෙක් පුටුවක හොත් දැරියක්
දැක කායසංසග්ගරාගයෙන් යුක්තවූයේ මාපටැහිල්ල අංගජාතයට ප්‍රවිෂ්ට
කෙළේ ය. ඔ කලුරිය කළා ය. ඔහුට කුකුසෙක් විය. ... "මහණ පරිජ්
ආවැන් නො වේ. සහවෙසෙස් ආවැන් වේ." (12)

7. එසමයෙහි එක්තරා මාණවකයෙක් උපුල්වන් මෙහෙණ කෙරෙහි
පිළිබඳ සිත් ආත්තේ වෙයි. ඉක්බිති ඒ මාණවක තෙමේ උපුල්වන් මෙහෙණ
ගමට පිඬු පිණිස වන් කල්හි කිලියට වැද සැහවී හුන. උපුල්වන් මෙහෙණ
පසුබත් කාලයෙහි පිඬු සිතා පෙරලා පාමිණියා පා සෝද, කිලියට පිවිස
ආදෙහි හුන්වු ය. ඉක්බිති ඒ තරුණයා උපුල්වන් මෙහෙණ මාඩ ගෙණ
දූෂණය කෙළේ ය. උපුල්වන් මෙහෙණ තෙල කරුණ හිඤ්ඤාත්ට සැල
කළා ය. හිඤ්ඤාත් හිඤ්ඤාත්ට මේ කරුණ සැල කළාහු ය. හිඤ්ඤා හාග්‍යවතුන්
වහන්සේට එය සැල කළාහු ය. ... "මහණෙනි, නොඉවසන්නියට ආවැන්
නො වේ." (13)

8. එසමයෙහි එක්තරා මහණකුට සග්‍රිහිමිත්ත පහළ විය. භාග්‍යවතුන්-
වහන්සේට මෙය සැල කළාහු ය. "මහණෙනි, එම උපාධ්‍යායයන් ද, ඒ
උපසපුව ද, ඒ වස් ද, හිඤ්ඤාත් සමග එකතු වන්නට ද, හිඤ්ඤාත් පිළිබඳ
හිඤ්ඤාත් හා සාධාරණ යම් ආවැන් වේ නම් ඒ ආවැන් හිඤ්ඤාත් වෙත
දෙසා නැගී සිටින්නට ද අනුදනිමි. හිඤ්ඤාත් පිළිබඳ හිඤ්ඤාත් හා අසාධාරණ
යම් ආවැන් කෙනෙක් වෙත් නම් ඒ ආවැන්වලින් ආවැන් නො වේ." (14)

9. එසමයෙහි එක්තරා හිඤ්ඤාත්තයකට පුරුෂතිමිත්ත පහළ විය. භාග්‍ය-
භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපුවක සැල කළාහු ය. මහණෙනි, එම උපාධ්‍යාය-
යන් වහන්සේ ද, එම උපසපුව ද, ඒ වස් ගණන ද, හිඤ්ඤාත් සමග එක් වන්නට ද
අනුදනිමි. හිඤ්ඤාත් පිළිබඳ හිඤ්ඤාත් හා සාධාරණ යම් ආවැන් වේ නම්
ඒ ආවැන් හිඤ්ඤාත් වෙත දෙසා නැගී සිටින්නට ද අනුදනිමි. හිඤ්ඤාත්
පිළිබඳ හිඤ්ඤාත් හා අසාධාරණ යම් ආවැන් කෙනෙක් වෙත් නම් ඒ ආවැන්-
වලින් ආවැන් නො වේ." (15)

10. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු එවං මෙ අනාපනති හවිස්සතිති මානුසා මෙට්ඨං ධම්මං පනිසෙවි -පෙ- ඩිතුසා මෙට්ඨං ධම්මං පනිසෙවි -පෙ- හගිතිසා මෙට්ඨං ධම්මං පනිසෙවි. තස්ස කුකකුළුවං අහොසි. හගවතො එතමජං ආරොවෙසි -පෙ- “ආපනතිං තං භික්ඛු ආපනො පාරාජික”න්ති. (16-18)

11. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු පුරුණදුතිසිකාය මෙට්ඨං ධම්මං පනිසෙවි. තස්ස කුකකුළුවං අහොසි -පෙ- “ආපනතිං තං භික්ඛු ආපනො පාරාජික”න්ති. (19)

12. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු මුදුපිට්ඨිකො හොති. සො අනභිරතියා පිළිතො අත්තතො අභගජාතං මුබ්බත අග්ගහෙසි. තස්ස කුකකුළුවං අහොසි -පෙ- “ආපනතිං තං භික්ඛු ආපනො පාරාජික”න්ති. (20)

13. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු ලමබි හොති. සො අනභිරතියා පිළිතො අත්තතො අභගජාතං අත්තතො වච්චමග්ගං පච්චෙසෙසි. තස්ස කුකකුළුවං අහොසි -පෙ- “ආපනතිං තං භික්ඛු ආපනො පාරාජික”න්ති. (21)

14. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු මතසරීරං¹ පසයි. තස්මිඤ්ච සරීරෙ අභගජාතසාමන්තා වණො හොති. සො එවං මෙ අනාපනති හවිස්සතිති අභගජාතෙ අභගජාතං පච්චෙසෙත්වා වණෙන නිගරි. තස්ස කුකකුළුවං අහොසි -පෙ- “ආපනතිං තං භික්ඛු ආපනො පාරාජික”න්ති. (22)

15. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු මතසරීරං¹ පසයි. තස්මිඤ්ච සරීරෙ අභගජාතසාමන්තා වණො හොති. සො එවං මෙ අනාපනති හවිස්සතිති වණෙ අභගජාතං පච්චෙසෙත්වා අභගජාතෙන නිගරි. තස්ස කුකකුළුවං අහොසි -පෙ- “ආපනතිං තං භික්ඛු ආපනො පාරාජික”න්ති. (23)

16. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු සාරතො ලෙප- විතතස්ස නිමිත්තං අභගජාතෙන ජුපි. තස්ස කුකකුළුවං අහොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු පාරාජිකස්ස, ආපනති දුක්ඛංඝො”ති. (24)

17. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු සාරතො දුරුඨි- තලිකාය නිමිත්තං අභගජාතෙන ජුපි. තස්ස කුකකුළුවං අහොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු පාරාජිකස්ස, ආපනති දුක්ඛංඝො”ති. (25)

18. තෙන බො පන සමයෙන සුඤ්ඤේ නාම භික්ඛු රාජගහා පබ්බජිතො රජිකාය ගච්ඡති. අඤ්ඤාතරං² ඉඤ්ඤි “මුහුත්තං හන්තො ආගමෙති වන්දිස්සාමි”ති. සො වන්දනාති අත්තරවාසිකං උක්ඛිපිත්වා මුබ්බත අභගජාතං අග්ගහෙසි. තස්ස කුකකුළුවං අහොසි -පෙ- “සාදිසි තං භික්ඛු”ති. “තාගං හගවා සාදිසි”න්ති. “අනාපනති භික්ඛු අසාදියන්තස්සො”ති. (26)

19. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරං ඉඤ්ඤි භික්ඛු පසයිත්වා එතද- වොච: “එති හන්තො මෙට්ඨං ධම්මං පනිසෙවා”ති. “අලං හගිති තෙනං කපපතිති”. “එති හන්තො අගං වායමිස්සාමි, තං මා වායමි. එවං තෙ අනාපනති හවිස්සති”ති. සො භික්ඛු තථා අකාසි. තස්ස කුකකුළුවං අහොසි -පෙ- “ආපනතිං තං භික්ඛු ආපනො පාරාජික”න්ති. (27)

10. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් “මෙසේ මට ඇවැත් නොවන්නේ ය”යි මවු හා මෙවුන්දම් සෙවී ය. ... දුව හා මෙවුන් දම් සෙවීය. ... බුහුන හා මෙවුන්දම් සෙවී ය. ඒ මහණහට කුකුසෙක් විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවන් සාල කෙළේ ය. ... “මහණ, තෝ පරිජ්ඣාවැත් අවන්තෙහි ය.” (16-18)

11. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ගිහිකල අඹු වූ තෙතැන්තිය සමග මෙවුන්දම් සෙවී ය. ඒ මහණහට කුකුසෙක් විය. ... “මහණ, තෝ පරිජ්ඣාවැත් අවන්තෙහි” ය. (19)

12. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් මොළොක් පිටු ඇත්තෙක් වෙයි. හෙතෙමේ අතභිරතියෙන් පෙළුනේ සිය රහසහ මුඛින් ගන්නේ ය. ඒ මහණහට කුකුසෙක් විය. ... “මහණ තෝ පරිජ්ඣාවැත් අවන්තෙහි ය.” (20)

13. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් එල්බෙන රහසහ ඇත්තේ වෙයි. හේ අතභිරතියෙන් පෙළුනේ සිය රහසහ නමාගේ වසමගෙහි මෙහෙයී ය. ඔහුට කුකුසෙක් විය. ... “මහණ තෝ පරිජ්ඣාවැත් අවන්තෙහි ය.” (21)

14. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් මල සිරුරක් දිවී ය. ඒ සිරුරෙහි රහසහ අවට වුණයෙක් වෙයි. හේ ‘මෙසේ මට ඇවැත් නොවන්නේ’ යයි රහසහෙහි රහසහ මෙහෙයා වුණයෙන් බැහැර කෙළේ ය. ඔහුට කුකුසෙක් විය. ... “මහණ තෝ පරිජ්ඣාවැත් අවන්තෙහි ය.” (22)

15. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් මල සිරුරක් දුටු. ඒ සිරුරෙහි ද රහසහ අවට වුණයෙක් වෙයි. හෙතෙමේ “මට මෙසේ ඇවැත් නොවන්නේ ය”යි වුණයෙහි අභිගජාතය මෙහෙයා අභිගජාතයෙන් බැහැර කෙළේ ය. ඔහුට කුකුසෙක් විය. ... “මහණ තෝ පරිජ්ඣාවැත් අවන්තෙහි ය.” (23)

16. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් රුගයෙන් ඇලුනේ සිතුවම් රාවක නිමිත්ත රහසහින් පහළේ ය. ඔහුට කුකුසෙක් විය. ... “මහණ, පරිජ්ඣාවැත් නො වේ. දුකුලා ඇවැත් වේ.” (24)

17. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් රුගයෙන් ඇලුනේ දූවමුවා පෙනැලි-රාවක නිමිත්ත රහසහින් පහළේ ය. ඔහුට කුකුසෙක් විය. ... “මහණ, පරිජ්ඣාවැත් නො වේ. දුකුලා ඇවැත් වේ.” (25)

18. එසමයෙහි රජගහනුවරින් පාවිදි වූ සුඤ්ජ නම් මහණ තෙමේ විවිධයෙහි යෙයි. එක්තරා සත්‍රියක් “වගන්ස, මොහොතක් නවතිනු මැනව. වදින්නෙමි”යි කීවා ය. වදින්නී අදහය ඔසවා රහසහ මුඛින් ගන්නී ය. ඒ මහණහට කුකුසෙක් විය .... “මහණ තෝ ඉවසුයෙහි දූ”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අසා වදාළසේක. “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මම නො ඉවසිමි”යි හේ කී ය. “මහණ නොඉවසන්නහුට ඇවැත් නො වේ.” (26)

19. එසමයෙහි එක්තරා සත්‍රියක් මහණකු දූක “වගන්ස එනු මැනවි. මෙවුන්දම් සෙවුව මැනව”යි මෙය කීවා ය. “නැගතියෙහි, කම් නැත. මෙය නො කැප ය”යි හේ කී ය. “වගන්ස, එනු මැනව. මම වෑයම් කරන්නෙමි. ඔබ නහමක් වෑයම් කරන්න. මෙසේ ඔබට ඇවැත් නො වන්නේ ය”යි ඔී කීවා ය. ඒ මහණ එසේ කෙළේ ය. ඒ මහණහට කුකුසෙක් විය. ... “මහණ තෝ පරිජ්ඣාවැත් අවන්තෙහි ය.” (27)

20. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරං ඉඤ්ඤානරං ඉඤ්ඤානරං පසසිනා ඵනද-
වොව: “ඵඤ්ඤානරං මෙට්ඨං ධම්මං පනිසෙව”ති. අලං හගිති තෙනං කප්පතිති. ඵඤ්ඤානරං වායම, අහං න වායමිසාමි, ඵවං තෙ අනාපනති හවිසාමිති. සො භික්ඛු නථා අකාසි. තස්ස කුක්කුළුවං අගොසි -පෙ-
“අපනතිං තං භික්ඛු අපනෙනා පාරාජික”නති. (28)

21. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරං ඉඤ්ඤානරං ඉඤ්ඤානරං පසසිනා ඵනද-
වොව: “ඵඤ්ඤානරං මෙට්ඨං ධම්මං පනිසෙව”ති. අලං හගිති තෙනං කප්පතිති. “ඵඤ්ඤානරං අභ්භානරං සට්ඨෙවනා බගි මොවෙති” -පෙ-. “බගි සට්ඨෙවනා අභ්භානරං මොවෙති, ඵවං තෙ අනාපනති හවිසාමිති”ති. සො භික්ඛු නථා අකාසි. තස්ස කුක්කුළුවං අගොසි. -පෙ- “අපනතිං තං භික්ඛු අපනෙනා පාරාජික”නති. (29, 30)

22. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරං භික්ඛු සිව්විකං ගන්තො
අකංකිතං සරීරං පසසිනා තස්මිං මෙට්ඨං ධම්මං පනිසෙවි. තස්ස කුක්කුළුවං අගොසි -පෙ- “අපනතිං තං භික්ඛු අපනෙනා පාරාජික”නති. (31)

23. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරං භික්ඛු සිව්විකං ගන්තො
යෙභුයොගෙන අකංකිතං¹ සරීරං පසසිනා තස්මිං මෙට්ඨං ධම්මං පනිසෙවි. තස්ස කුක්කුළුවං අගොසි -පෙ- “අපනතිං තං භික්ඛු අපනෙනා පාරාජික”නති. (32)

24. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරං භික්ඛු සිව්විකං ගන්තො
යෙභුයොගෙන බසිතං² සරීරං පසසිනා තස්මිං මෙට්ඨං ධම්මං පනිසෙවි. තස්ස කුක්කුළුවං අගොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු පාරාජිකස්ස, අපනති ථුලලවයස්ස”ති. (33)

25. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරං භික්ඛු සිව්විකං ගන්තො
ඡින්නසීසං පසසිනා වත්තකතෙ³ මුඛෙ ජුපනතං අභ්ගජාතං පවෙසෙසි. තස්ස කුක්කුළුවං අගොසි -පෙ- “අපනතිං තං භික්ඛු අපනෙනා පාරාජික”නති. (34)

26. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරං භික්ඛු සිව්විකං ගන්තො
ඡින්නසීසං පසසිනා වත්තකතෙ මුඛෙ අවජුපනතං අභ්ගජාතං පවෙසෙසි. තස්ස කුක්කුළුවං අගොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු පාරාජිකස්ස, අපනති දුක්කචස්ස”ති. (35)

27. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරං භික්ඛු අඤ්ඤානරස්ස ඉඤ්ඤානරං
පට්ඨිඤ්ඤානරො හොති. සා කාලකතා සුසානෙ ඡිකිතා. අට්ඨිකානි විප්ප-
කිණ්ණානි හොතති. අථ බො සො භික්ඛු සිව්විකං ගන්තො අට්ඨිකානි සං-
කසිසිනා තිමිතෙන අභ්ගජාතං පට්ඨාදෙසි. තස්ස කුක්කුළුවං අගොසි. -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු පාරාජිකස්ස, අපනති දුක්කචස්ස”ති. (36)

28. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරං භික්ඛු නාගියා මෙට්ඨං ධම්මං
පනිසෙවි -පෙ- යකිකියා මෙට්ඨං ධම්මං පනිසෙවි -පෙ- පෙනියා මෙට්ඨං
ධම්මං පනිසෙවි. -පෙ- පණ්ඩකස්ස මෙට්ඨං ධම්මං පනිසෙවි. තස්ස කුක්කුළුවං අගොසි -පෙ- “අපනතිං තං භික්ඛු අපනෙනා පාරාජික”නති. (37-40)

20. එසමයෙහි එක්තරා සත්‍රියක් මහණකු දෑක “වහන්ස, එනු මැනව, මෙවුන්දම් සෙවුව මැනව”යි, මෙය කීවා ය. නාගනියෙහි, නුසුදුසු ය, මෙය නො කැපය”යි හේ කී ය. “වහන්ස, එනු මැනවි. මම වැයම් නො කරන්නෙමි. ඔබ වැයම් කරන්න. මෙසේ ඔබට ඇවැත් නො වන්නේ ය”යි ඔ කීවා ය. ඒ මහණ එසේ කෙළේ ය. ඒ මහණ හට කුකුසෙක් විය. ... “මහණ, තෝ පරිජ් ඇවැත් අවන්නෙහි ය.” (28)

21. එසමයෙහි එක්තරා සත්‍රියක් මහණකු දෑක “වහන්ස, එනු මැනව, මෙවුන්දම් සෙවුව මැනව”යි මෙය කී ය. “නාගනියෙහි, නුසුදුසු ය, මෙය නො කැප ය”යි හේ කී ය. “වහන්ස, එනු මැනව, අබතුර ගටා බැහැර මුදන්න. ... බැහැර ගටා අබතුර මුදන්න. මෙසේ ඔබට ඇවැත් නො වන්නේ ය”යි ඔ කීවා ය. ඒ මහණ එසේ කෙළේ ය. ඔහුට කුකුසෙක් විය. ... “මහණ, තෝ පරිජ් ඇවැත් අවන්නෙහි ය.” (29-30)

22. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් සොහොනකට ගොස් නො ගෙවී ගිය සිරුරක් දෑක එහි මෙවුන්දම් සෙවී ය. ඒ මහණහට කුකුසෙක් විය. ... “මහණ, තෝ පරිජ් ඇවැත් අවන්නෙහි ය”. (31)

23. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් සොහොනකට ගොස් බෙහෙවින් නො ගෙවී ගිය සිරුරක් දෑක එහි මෙවුන්දම් සෙවී ය. ඔහුට කුකුසෙක් විය. ... “මහණ, තෝ පරිජ් ඇවැත් අවන්නෙහි ය.” (32)

24. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් සොහොනකට ගොස් බෙහෙවින් ගෙවී ගිය සිරුරක් දෑක එහි මෙවුන්දම් සෙවී ය. ඒ මහණහට කුකුසෙක් විය. ... “මහණ, පරිජ් ඇවැත් නො වේ. උළුඹ ඇවැත් වේ”. (33)

25. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් සොහොනකට ගොස් සුන් හිසක් දෑක විවට මියෙහි පහසමින් රහසහ පිවිසවී ය. ඒ මහණහට කුකුසෙක් විය. ... “මහණ, පරිජ් ඇවැත් අවන්නෙහි ය”. (34)

26. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් සොහොනකට ගොස් සුන් හිසක් දෑක විවට මියෙහි නොපහසමින් රහසහ පිවිසවී ය. ඒ මහණහට කුකුසෙක් විය. ... “මහණ, පරිජ් ඇවැත් නො වේ. දුකුලා ඇවැත් වේ”. (35)

27. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් එක්තරා සත්‍රියක කෙරෙහි පිළිබඳ සිත් ඇත්තේ වෙයි. ඔ කලුරිය කලා සොහොනෙහි බහන ලද්දී වෙයි. ඇට විසුරුණේ වෙයි. ඉක්බිති ඒ මහණ සොහොනට ගොස් ඇට රැස් කොට නිමිති සවහරින් රහසහ මෙහෙයී ය. ඒ මහණහට කුකුසෙක් විය. ... “මහණ, පරිජ් ඇවැත් නොවේ. දුකුලා ඇවැත් වේ”. (36)

28. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් නායිනියක හා මෙවුන්දම් සෙවී ය.... යකින්නක හා මෙවුන්දම් සෙවී ය. ... ප්‍රෙතියක හා මෙවුන්දම් සෙවී ය. ... පණ්ඩකයකු හා මෙවුන්දම් සෙවී ය. ඔහුට කුකුසෙක් විය. ... “මහණ, තෝ පරිජ් ඇවැත් අවන්නෙහි ය”. (37 - 40)

29. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු උපහනිත්ථියො හොති. සො 'නාහං වෙදියාමි සුඛං වා දුක්ඛං වා, අනාපනති මෙ හවිසානි'ති මෙථුනං ධම්මං පතීසෙවි - පෙ - හගවතො එනමන්ථං ආරොවෙසුං. "වෙදිසි වා සො භික්ඛවෙ මොඝපුරිසො න වා වෙදිසි, ආපනති පාරාජි-කසායා"ති. (41)

30. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු ඉත්ථියා මෙථුනං ධම්මං පතීසෙවිසාමිති ජුපිතමනෙන විපට්ඨාදි අහොසි. තස්ස ඛුක්ඛාදිවං අහොසි. - පෙ - "අනාපනති භික්ඛු පාරාජිකසාය, ආපනති සමසාදිසෙසසායා"ති. (42)

31. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු හද්දියෙ ජානියා-වනෙ දිවා විහාරගතො නිපනො හොති. තස්ස අභිගමභිගානි වාතුපත්ථානි හොනති. අඤ්ඤානරා ඉත්ථි පසිසිත්වා අභිගජානෙ අභිනිසිදිත්වා යාවදන්ථං කත්වා පක්කාමි. භික්ඛු කිලිනතං පසිසිත්වා හගවතො එනමන්ථං ආරොවෙසුං.

"පඤ්චති භික්ඛවෙ ආකාරෙති අභිගජානං කමමනියං හොති: රාගෙන වචෙවන පසායවෙන වාතෙන උච්චාලිභිගපාණකදට්ඨෙන. ඉමෙති බො භික්ඛවෙ පඤ්චගාකාරෙති අභිගජානං කමමනියං හොති. අට්ඨානමෙන භික්ඛවෙ අනවකාසො යං තස්ස භික්ඛුතො රාගෙන අභිගජානං කමමනියං අසාය. අරහං සො භික්ඛවෙ භික්ඛු. අනාපනති භික්ඛවෙ තස්ස භික්ඛුතො"ති. (43)

32. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු සාවන්තියං අකුචනෙ දිවා විහාරගතො නිපනො හොති. අඤ්ඤානරා ගොපාලිකා පසිසිත්වා අභිග-ජානෙ අභිනිසිදි. සො භික්ඛු පවෙසනං සාදිසි, පට්ටයං සාදිසි, ධීනං සාදිසි, උදරණං සාදිසි. තස්ස ඛුක්ඛාදිවං අහොසි - පෙ - "ආපනතිං තං භික්ඛු ආපනො පාරාජික"නති. (44)

33. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු සාවන්තියං අකුචනෙ දිවා විහාරගතො නිපනො හොති. අඤ්ඤානරා අජපාලිකා පසිසිත්වා - පෙ - අඤ්ඤානරා කට්ඨභාරිකා පසිසිත්වා - පෙ - අඤ්ඤානරා ගොමයභාරිකා පසිසිත්වා අභිගජානෙ අභිනිසිදි. සො භික්ඛු පවෙසනං සාදිසි, පට්ටයං සාදිසි, ධීනං සාදිසි, උදරණං සාදිසි. තස්ස ඛුක්ඛාදිවං අහොසි - පෙ - "ආපනතිං තං භික්ඛු ආපනො පාරාජික"නති. (45 - 47)

34. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු වෙසාලියං මහා-වනෙ දිවා විහාරගතො නිපනො හොති. අඤ්ඤානරා ඉත්ථි පසිසිත්වා අභිග-ජානෙ අභිනිසිදිත්වා යාවදන්ථං කත්වා සාමන්තා හසමානා ධීනා හොති. සො භික්ඛු පට්ටුජකිත්වා තං ඉත්ථි එනදවොච: කුය්තිදං කමමනති. "අම මයං කමම"නති. තස්ස ඛුක්ඛාදිවං අහොසි - පෙ - "සාදිසි තං භික්ඛු"ති. "නාහං හගවා ජානාමි"ති. "අනාපනති භික්ඛු අජානනාසායා"ති. (48)

35. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු වෙසාලියං මහාවනෙ දිවා විහාරගතො රාක්ඛං අපසායා නිපනො හොති. අඤ්ඤානරා ඉත්ථි පසිසිත්වා අභිගජානෙ අභිනිසිදි. සො භික්ඛු සහසා වුට්ඨාසි. තස්ස ඛුක්ඛාදිවං අහොසි - පෙ - "සාදිසි තං භික්ඛු"ති. "නාහං හගවා සාදිසි"නති. අනාපනති භික්ඛු අසාදිසිනාසායා"ති. (49)

29. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් නටඉදුරන් ඇත්තේ වෙයි. හේ “මම සුවයක් හෝ නොසුවයක් නො විඳිමි. මට ඇවැත් නො වන්නේ ය”යි මෙවුන්-දම් සෙවී ය. ... භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් සැළ කළාහු ය. “මහණෙනි, ඒ හිස් මහණ වින්දේ හෝ නොවින්දේ හෝ පරිජ්ඣාවැත් වේ”. (41)

30. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් සත්‍රියක හා මෙවුන්දම් සෙවුනෙමි යි පහස්නා ලද පමණෙහි විපිත්‍රිසර විය. ඒ මහණහට ‘කුකුසෙක් විය. ... “මහණ, පරිජ්ඣාවැත් නො වේ. සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ”. (42)

31. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් හදදිය නුවර ජාතියාවනයෙහි දිවා විහාරගත ව හොත්තේ වෙයි. ඔහුගේ අවයවයෝ වාතයෙන් තද වූවාහු වෙත්. එක්තරා සත්‍රියක් ඔහු දැක රහසහ මතුයෙහි හිඳ ගෙන ඇති තාක් කොට ගියා ය. භික්ෂුහු තෙත් වූවහු දැක භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැළ කළාහු ය.

“මහණෙනි, අයුරු පසකින් රහසහ කමිණ්‍ය වෙයි. රාගයෙන් ද වච්ඡින්ද මුත්‍රයෙන් ද වාතයෙන් ද බු පණුවන් ගැටීමෙන් ද යන පසෙහි. මහණෙනි, මේ පස් අයුරෙන් රහසහ කමිණ්‍ය වෙයි. මහණෙනි, ඒ භික්ෂුහුගේ අඛණ්ඩාත්‍ය රාගයෙන් කමිණ්‍ය වන්නේය යන මෙයට කරුණෙක් නැත, අවකාශයෙක් නැත. මහණෙනි, ඒ භික්ෂු තෙමේ රහත් ය. මහණෙනි, ඒ භික්ෂුහට ඇවැත් නො වේ”. (43)

32. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් සැවැත් නුවර අකුචනයෙහි දිවා-විහාරයට ගියේ හොත්තේ වෙයි. එක්තරා ගොපල සත්‍රියක් දැක අඛණ්ඩාත්‍ය මත්තෙහි හිඳ ගත්තී ය. ඒ මහණ තෙමේ ප්‍රවේශය ඉවසී ය. ප්‍රවිෂ්ටය ඉවසී ය. ස්විතය ඉවසී ය. උඬුරණය ඉවසී ය. ඔහුට කුකුස් විය. ... “මහණ, තෝ පරිජ්ඣාවැත් අවන්නෙහි ය”. (44)

33. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් සැවැත් නුවර අකුචනයෙහි දිවා-විහාරයට ගියේ, හොත්තේ වෙයි. එක්තරා අප්පාල සත්‍රියක් දැක ... එක්තරා දර ගෙණෙන්නියක් දැක ... ගොම ගෙණ යන්නියක් දැක අඛණ්ඩාත්‍ය මත්තෙහි හිඳගත්තී ය. ඒ මහණ තෙමේ ප්‍රවේශය ඉවසී ය. ප්‍රවිෂ්ටය ඉවසී ය. ස්විතය ඉවසී ය. උඬුරණය ඉවසී ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... “මහණ, තෝ පරිජ්ඣාවැත් අවන්නෙහි ය”. (45 - 47)

34. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් විසල්පුර මහවනයෙහි දිවා විහාරයට ගියේ, හොත්තේ වෙයි. එක්තරා සත්‍රියක් දැක රහසහ මත්තෙහි හිඳගෙන ඇතිතාක් කොට සිතාසෙමින් සමීපයෙහි සිටියා වෙයි. ඒ මහණ තෙමේ පිබිදී ඒ සත්‍රියගෙන් “මේ කායඝීය තිගේද?” යි ඇසී ය. “එසේ ය, මගේ කායඝීයකි” යි ඔ තිබු ය. ඔහුට කුකුසෙක් විය. ... “මහණ, තෝ ඉවසුයෙහි ද? ... “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මම නො දනිමි” යි හේ කී ය. “මහණ, තොදන්නහුට ඇවැත් නො වේ”. (48.)

35. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් විසල්පුර මහවනයෙහි දිවා විහාර-යට ගියේ ගහකට හාන්සී වී හොත්තේ වෙයි. එක්තරා සත්‍රියක් ඔහු දැක රහසහ මතුයෙහි හිඳගත්තා ය. ඒ මහණ තෙමේ වහා නැගිට සිටියේ ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... “මහණ, තෝ ඉවසුයෙහි ද?” “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මම නො ඉවසිමි”. “මහණ, තො ඉවසන්නහුට ඇවැත් නො වේ”. (49)

36. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු වෙසාලියං මහාවනෙ දිවා විහාරගතො රාතනං අපසස්සාය නිපනොනා හොති. අඤ්ඤානරා ඉත්ථි පසස්සිත්වා අභගජානෙ අභිනිසීදි. සො භික්ඛු අකකමිත්වා පවට්ටෙසි.¹ නස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “සාදිසි ත්වං භික්ඛු”ති. “නාහං භගවා සාදිසි”නති. අනාපතති භික්ඛු අසාදියනාසස්සා”ති. (50)

37. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු වෙසාලියං මහාවනෙ කුටාගාරසාලායං දිවා විහාරගතො ද්වාරං විවරිත්වා නිපනොනා හොති. නස්ස අභගමභගාති වාතුපත්ථාති හොනති. තෙන බො පන සමයෙන සමභුක්ඛා ඉත්ථියො ගකිඤ්ච මාලඤ්ච ආදාය ආරාමං අගමංසු විහාරපෙකකි-කායො. අථ බො නා ඉත්ථියො නං භික්ඛුං පසස්සිත්වා අභගජානෙ අභිනිසීදිත්වා යාවදත්ථං කත්වා ‘පුරිසුසහො වනාය’නති වත්වා ගකිඤ්ච මාලඤ්ච ආරොපෙත්වා පකකමංසු භික්ඛු කිලිත්තං පසස්සිත්වා භගවතො එතමත්ථං ආරොවෙසුං.

“පඤ්චති භික්ඛවෙ ආකාරෙති අභගජානං කමමනියං හොති: රාගෙන වචෙවන පසස්සාවෙන වානෙන උච්චාලිභගපාණකදට්ඨෙන. ඉමෙති බො භික්ඛවෙ පඤ්චභාකාරෙති අභගජානං කමමනියං හොති. අට්ඨානමෙන භික්ඛවෙ අනවකාසො, යං නස්ස භික්ඛුනො රාගෙන අභගජානං කමමනියං අස්ස. අරහං සො භික්ඛවෙ භික්ඛු. අනාපතති භික්ඛවෙ නස්ස භික්ඛුනො. අනුජානාමි භික්ඛවෙ දිවා පතිසලලියනොනා ද්වාරං සංවරිත්වා පතිසලලිති-තු”නති. (51.)

38. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භාරාකච්ඡකො භික්ඛු සුපි-නනොනන² පුරුණදුතිසිකාය මෙට්ඨනං ධම්මං පතිසෙවිත්වා ‘අස්සමණො අහං විබහමිස්සාමි’ති භාරාකච්ඡං ගච්ඡනොනා අනතුරාමග්ගෙ ආයසමනනං උපාලිං පසස්සිත්වා එතමත්ථං ආරොවෙසි. ආයසමා උපාලි එවමාහ: “අනාපතති ආවුසො සුපිනනොනනා”ති. (52.)

39. තෙන බො පන සමයෙන ගිජගගෙ සුපබ්බා නාම උපාසිකා මුද්ධ-පපසනනා³ හොති. සා එවංදිට්ඨිකා හොති: “යා මෙට්ඨනං ධම්මං දෙති, සා අග්ගදුතං දෙති”ති. සා භික්ඛුං පසස්සිත්වා එතදවොච: “එති භනොන මෙට්ඨනං ධම්මං පතිසෙවා”ති. “අලං හගිති, තෙනං කපපති”ති. “එති භනොන උභරනනරිකාය⁴ ස්ථට්ඨති, එවං තෙ අනාපතති භවිස්සති”ති. සො භික්ඛු නථා අකාසි. නස්ස කුක්කුච්චං අහොසි. “අනාපතති භික්ඛු පාරාජිකස්ස, අපතති සඛසාදිසෙසස්සා”ති. (53.)

1. පවනෙසි. මජ්ඣං පවට්ටෙසි. ස්‍යා. 2. සුපිකනොන. මජ්ඣං. 3. මුඛපසසනා මජ්ඣං. 4. උභරනනරිකාය. ම. ජ. සං.

36. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් විසල්පුර මහවනයෙහි දිවා විහාරයට ගියේ ගහකට හාන්සි වී හොත්තේ වෙයි. එක්තරා සත්‍රියක් දෑක ඔහුගේ රහසහ මවුයෙහි හිඳගත්තා ය. ඒ මහණ තෙමේ ඇත්ම ඇය පෙරළී ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... “මහණ, තෝ ඉවසුයෙහි ද?” “හාග්‍යවතුන් වහන්ස, මම නො ඉවසුයෙමි”. “මහණ, නො ඉවසන්නහුට ඇවැත් නො වේ”. (50)

37. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් විසල්පුර මහවනයෙහි කුටාගාර-ශාලාවෙහි දිවා විහාරයට ගියේ දොර හැර ගෙන හොත්තේ වෙයි. ඔහුගේ අවයවයෝ වානයෙන් දැඩි වූවාහු වෙත්. එසමයෙහි බොහෝ සත්‍රියු සුවද ද මල් ද රැගෙන විහාරය බලනු කැමැතියෝ අරමට පැමිණියාහු ය. ඉක්බිති ඒ සත්‍රියු ඒ මහණ දෑක රහසහ මවුයෙහි හිඳගෙන රිසිතාක් කොට ‘ඒකාන්ත-යෙන් මේ තෙමේ පුරුෂශ්‍රෙෂ්ඨයෙකැ’යි කියා සුවද ද මල් ද (එහි) නගා ගියාහු ය. හිසසූනු තෙත් වූවහු දෑක එපවත් හාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැලකළාහු ය.

“මහණෙනි, පස් අසුරකින් රහසහ කමිණිය වෙයි: රාගයෙන් ද වච්ඡිත් ද මුත්‍රයෙන් ද වානයෙන් ද බුද්ධානුපහසින් ද යන පසිනි. මහණෙනි, මේ පස් අසුරෙන් රහසහ කමිණිය වෙයි. මහණෙනි, ඒ මහණහුගේ රහසහ යම් හෙයකින් රාගයෙන් කමිණිය වන්නේ ද එයට කරුණු නැත. අවකාශයක් නැත. මහණෙනි, ඒ මහණ තෙමේ රහත් ය. මහණෙනි, ඒ මහණහට ඇවැත් නොවේ. “මහණෙනි, දහවල් සැතපෙන්නහු විසින් දොර වසාගෙන සැතපෙන්නට අනුදැනීමි”යි වදාළසේක. (51)

38. එසමයෙහි හරුකච්ඡයෙහි උපන් එක්තරා මහණෙක් ගිහිකල අඹු වූ තෙතැත්තිය සමග සිතිනෙන් මෙවුන්දම් සේවනය කොට “මම අශ්‍රමණයෙක් වීමි. ගිහි වන්නෙමි”යි හරුකච්ඡයට යන්නේ අතරමග ආයුෂ්මත් උපාලි තෝරාත් දෑක එපුවත සැලකෙලේ ය. ආයුෂ්මත් උපාලි සප්චර තෙමේ මෙසේ කී ය: “ඇවැත්නි, සිතිනෙන් මෙවුන්දම් සේවනය කරන්නහුට ඇවැත් නො වේ.” (52)

39. එසමයෙහි රජගහ නුවර සුසබ්බා නම් උව්සියක් මුත්තප්‍රසන්න වෙයි. භි “යම් සත්‍රියක් මෙවුන්දම් දේ ද භි අගදන් දේ ය”යි මෙසේ දූෂ්ට ඇත්තියක් වෙයි. භි මහණකු දෑක “වහන්ස, එනු මැනව්” මෙවුන්දම් සේවනය කරන්න”යි මෙය කිවු ය. “නැගතියෙහි, නුසුදුසු ය. මෙය අකාප ය”යි හේ කී ය. “වහන්ස, එනු මැනව්. උරු අතරෙහි ගටනු මැනව්. මෙසේ ඔබට ඇවැත් නොවන්නේ ය”යි භි කීවා ය. ඒ මහණ තෙමේ එසේ කෙලේ ය. ඔහුට කුකුස් විය. “මහණ, පරිජ්ඣාවැත් නො වේ. සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.” (53)

40. තෙන බො පන සමයෙන රාජගහෙ සුපබ්බා නාම උපාසිකා මුද්ධපසසනා හොති. සා එවං දිට්ඨිකා හොති: ‘යා මෙට්ඨං ධම්මං දෙනි, සා අගගදනං දෙනි’ති. සා භික්ඛුං පසසිත්වා එතදවොච: “එති භනෙන මෙට්ඨං ධම්මං පතිසෙවා”ති. “අලං භගිනී, තෙනං කප්පති”ති. “එති භනෙන නාතියං සට්ටෙති” -පෙ- “එති භනෙන උදරවට්ටියං සට්ටෙති” -පෙ- “එති භනෙන උපකම්පිතෙ සට්ටෙති” -පෙ- “එති භනෙන ශ්‍රීවායං සට්ටෙති” -පෙ- “එති භනෙන කණ්ණවජ්ඣෙද්දෙ සට්ටෙති” -පෙ- “එති භනෙන කෙසවට්ටියං සට්ටෙති” -පෙ- “එති භනෙන අභිගුලනාර්කාය සට්ටෙති” -පෙ- “එති භනෙන හතේත උපකම්පිතා මොවෙස්සාමි, එවං තෙ අනාපතති භවිස්සති”ති. සො භික්ඛු තථා අකාසී. තස්ස කුකකුළුවං අහොසී. “අනාපතති භික්ඛු පාරාජිකස්ස, ආපතති සම්ඝාදිසෙසස්සා”ති. (54-61.)

41. තෙන බො පන සමයෙන ඝාචන්දියං සද්ධා නාම උපාසිකා මුද්ධපසසනා හොති. සා එවං දිට්ඨිකා හොති: ‘යා මෙට්ඨං ධම්මං දෙනි, සා අගගදනං දෙනි’ති. සා භික්ඛුං පසසිත්වා එතදවොච: “එති භනෙන මෙට්ඨං ධම්මං පතිසෙවා”ති. “අලං භගිනී, තෙනං කප්පති”ති. “එති භනෙන උදරන-රිකාය සට්ටෙති” -පෙ- “එති භනෙන හතේත උපකම්පිතා මොවෙස්සාමි. එවං තෙ අනාපතති භවිස්සති”ති. සො භික්ඛු තථා අකාසී. තස්ස කුකකුළුවං අහොසී. අනාපතති භික්ඛු පාරාජිකස්ස, ආපතති සම්ඝාදිසෙසස්සා”ති. (62-70.)

42. තෙන බො පන සමයෙන වෙසාලියං ලිච්චිකුමාරකා භික්ඛුං ගහෙත්වා භික්ඛුනීයා විප්පට්ඨාදෙද්දං. උභො සාදිසිංසු. “උභො නාසෙතබ්බා” -පෙ- උභො න සාදිසිංසු. “උභිනනං අනාපතති”. (71.)

43. තෙන බො පන සමයෙන වෙසාලියං ලිච්චිකුමාරකා භික්ඛුං ගහෙත්වා සික්කමානාය විප්පට්ඨාදෙද්දං -පෙ- සාමණේරියා විප්පට්ඨාදෙද්දං. උභො සාදිසිංසු. “උභො නාසෙතබ්බා” -පෙ- උභො න සාදිසිංසු. “උභිනනං අනාපතති”. (72-73.)

44. තෙන බො පන සමයෙන වෙසාලියං ලිච්චිකුමාරකා භික්ඛුං ගහෙත්වා වෙසියා විප්පට්ඨාදෙද්දං -පෙ- පණ්ඩකෙ විප්පට්ඨාදෙද්දං -පෙ- ගිහිනීයා විප්පට්ඨාදෙද්දං -පෙ- භික්ඛු සාදිසි. “භික්ඛු නාසෙතබ්බා”. -පෙ- භික්ඛු න සාදිසි. “භික්ඛුස්ස අනාපතති”. (74-76.)

45. තෙන බො පන සමයෙන වෙසාලියං ලිච්චිකුමාරකා භික්ඛුං ගහෙත්වා අඤ්ඤාමඤ්ඤං විප්පට්ඨාදෙද්දං. උභො සාදිසිංසු. “උභො නාසෙතබ්බා” -පෙ- උභො න සාදිසිංසු. “උභිනනං අනාපතති”. (77.)

40. එසමයෙහි රජගහනුවර සුසංඛා නම් උවෘසියක් මුග්ධප්‍රසන්න වෙයි. භි “යම් සත්‍රියක් මෙවුන්දම් දේ ද භි අග දන් දේය”යි මෙසේ දූෂ්ටි ඇත්තියක් වෙයි. භි මහණකු දැක “වහන්ස, එනු මැනව. මෙවුන්දම් සේවනය කරන්නා”යි කිවු ය. “නැගනියෙහි, නුසුදුසු ය. මෙය කැප නො වෙයි” හේ කී ය. “වහන්ස, නැබැ ගටනු මැනවි. ... වහන්ස, උදරවැටියෙහි ගටනු මැනවි. වහන්ස එනු මැනව. කිසිල්ලෙහි ගටනු මැනව. ... වහන්ස ගිවෘයෙහි ගටනු මැනව. ... වහන්ස, කන් සිදුර ගටනු මැනව. ... වහන්ස, කෙස් වැටියෙහි ගටනු මැනව. ... වහන්ස, එනු මැනව. ඇතිලි අතුරු ගටනු මැනව ... “වහන්ස, එනු මැනව, අතින් උපක්‍රම කොට මුදන්නෙමි. මෙසේ ඔබට ඇවැත් නො වන්නේ”යි භි කිවු ය. ඒ මහණ එසේ කෙළේ ය. ඒ මහණගට කුකුස් විය. “මහණ, පරිජ්ඣාවැත් නො වේ. සහවෙසෙස්- ඇවැත් වේ”. (54-61)

41. එසමයෙහි සාවැත් නුවර සද්ධා නම් උවෘසියක් මුග්ධප්‍රසන්න වෙයි. භි නොමෝ “යම් සත්‍රියක් මෙවුන්දම් දේ නම් භි අග දන් දේය”යි මෙසේ දූෂ්ටි ඇත්තියක් වෙයි. භි මහණකු දැක „වහන්ස, එනු මැනව. මෙවුන්දම් සේවනය කරන්නා”යි කිවු ය. “නැගනියෙහි, නුසුදුසු ය. මෙය නො කැප ය”යි හේ කී ය. “වහන්ස, එනු මැනව. උතුරු අතරෙහි ගටන්න. ... “වහන්ස, එනු මැනව. අතින් උපක්‍රම කොට මුදන්නෙමි. මෙසේ ඔබට ඇවැත් නොවන්නේ”යි භි කිවු ය. ඒ මහණ එසේ කෙළේ ය. ඒ මහණගට කුකුස් විය. “මහණ, පරිජ්ඣාවැත් නො වේ. සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.” (62-70)

42. එසමයෙහි විසල්පුරයෙහි ලිච්ඡවිකුමාරවරු මහණකු අල්ලා ගෙන මෙහෙණක හා වරදවා පිළිපැදවූහ. දෙදෙන ම ඉවසූහ. “දෙදෙන ම (ලිංගනාසනයෙන්) නාසිය යුක්තාහු ය”. ... දෙදෙන ම නො ඉවසූහ. “දෙදෙනාට ම ඇවැත් නො වේ”. (71)

43. එසමයෙහි විසල්පුරයෙහි ලිච්ඡවිකුමාරවරු මහණකු අල්ලාගෙන සිකම්මානාවක හා වරදවා පිළිපැදවූහ. ... හෙරණක හා වරදවා පිළිපැදවූහ. දෙදෙන ම ඉවසූහ. “දෙදෙනා ම ලිංගනාසනයෙන් නාසිය යුක්තාහ.” ... දෙදෙනා ම නො ඉවසූහ. “දෙදෙනාට ම ඇවැත් නො වේ.” (72-73)

44. එසමයෙහි විසල්පුරයෙහි ලිච්ඡවිකුමාරවරු මහණකු අල්ලා ගෙන වෙසහනක හා වරදවා පිළිපැදවූහ. ... පණ්ඩකයකු හා වරදවා පිළිපැදවූහ. ගිහිනියක හා වරදවා පිළිපැදවූහ. ... මහණ ඉවසී ය. “මහණ තෙමේ නාසිය යුතු යි”. ... මහණ නො ඉවසී ය. “මහණගට ඇවැත් නො වේ”. (74-76)

45. එසමයෙහි විසල්පුරයෙහි ලිච්ඡවිකුමාරවරු මහණකු අල්ලාගෙන ඔවුනොවුන් වරදවා පිළිපැදවූහ. දෙදෙන ම ඉවසූහ. “දෙදෙන ම නාසිය යුක්තාහ.” ... දෙදෙන ම නො ඉවසූහ. “දෙදෙනාට ම ඇවැත් නො වේ.” (77)

46. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො බුද්ධිපබ්බජනො භික්ඛු පුරුණදුතියිකාය දස්සනං අගමාසි. සා 'එහි භනෙන විබ්බමා'නි අග්ගහෙසි. සො භික්ඛු පටික්කමනො උත්තානො පරිපති. සා උබ්බුජ්ඣා¹ අභිගජානෙ අභිනිසිදි. නස්ස කුක්කුචමං අහොසි -පෙ- "අනාපනති භික්ඛු අසාදි-යනාසස්සා"ති. (78)

47. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු අරඤ්ඤා විහරති. මගපොතකො නස්ස පස්සාවට්ඨානං ආගනානි පස්සාවං පිට්ඨනො, මුඛෙන අභිගජානං අග්ගහෙසි. සො භික්ඛු සාදිසි. නස්ස කුක්කුචමං අහොසි භගවතො එතමස්මං ආරොචෙසි. -පෙ- "ආපනතං තං භික්ඛු ආපනො පාරාජික"න්ති. (79)

පඨමපාරාජිකං සමන්තං.

දුතියපාරාජිකං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා ගජගහෙ විහරති ගිජ්ඣකුටෙ පබ්බතො. තෙන බො පන සමයෙන සමබුත්ථා සන්දිට්ඨා සමානතා භික්ඛු ඉසිගිලිපස්සෙ නිණ්කුටියො කර්ඣා වස්සං උපගවජිංසු. ආයස්මා ධනියො කුම්බකාරපුත්තො නිණ්කුටිකං කර්ඣා වස්සං උපගවජි.

2. අථ බො තෙ භික්ඛු වස්සං චූජා තෙමාසව්වයෙන නිණ්කුටියො භිඤ්ඤා නිණ්කුටි කට්ඨකුටි පටිසාමෙත්වා ජනපදවාරිකං පක්කමිංසු. ආයස්මා පන ධනියො කුම්බකාරපුත්තො නන්දෙව වස්සං වසි, නන්ද හෙමනනං, නන්ද ගිම්මං.

3. අථ බො ආයස්මො ධනියස්ස කුම්බකාරපුත්තස්ස ගාමං පිණ්ඩාය පටිට්ඨස්ස නිණ්භාරියො කට්ඨභාරියො නිණ්කුටිකං භිඤ්ඤා නිණ්කුටි කට්ඨකුටි ආදාය අගමංසු.

4. දුතියමපි බො ආයස්මා ධනියො කුම්බකාරපුත්තො නිණ්කුටි කට්ඨකුටි සංකඩ්ඪිත්වා නිණ්කුටිකං අකාසි. දුතියමපි බො ආයස්මො ධනියස්ස කුම්බකාරපුත්තස්ස ගාමං පිණ්ඩාය පටිට්ඨස්ස නිණ්භාරියො කට්ඨභාරියො නිණ්කුටිකං භිඤ්ඤා නිණ්කුටි කට්ඨකුටි ආදාය අගමංසු.

5. තතියමපි බො ආයස්මා ධනියො කුම්බකාරපුත්තො නිණ්කුටි කට්ඨකුටි සංකඩ්ඪිත්වා නිණ්කුටිකං අකාසි. තතියමපි බො ආයස්මො ධනියස්ස කුම්බකාරපුත්තස්ස ගාමං පිණ්ඩාය පටිට්ඨස්ස නිණ්භාරියො කට්ඨභාරියො නිණ්කුටිකං භිඤ්ඤා නිණ්කුටි කට්ඨකුටි ආදාය අගමංසු.

46. එසමයෙහි මහලු ව පාවිදි වුවෙක් ගිහිකල අඹු වූ සත්‍රිය දැකීමට ගියේ ය. ඔ “වහන්ස, එනු මැනව. උපාවිදි වනු මැනවැ”යි අල්ලා ගත්තී ය. තෙමේ පෙරලා යනුයේ උඩුකුරා ව වැටුනේ ය. ඔ නැමී රහසහ මතුයෙහි හිඳ ගත්තී ය. ඔහුට කුකුස් විය. ... “මහණ නො ඉවසන්නහුට ඇවැත් නො වේ”. (1)

47. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් අරණෙහි වෙසෙයි. මුවපොළුවෙක් උත්වහන්සේ මුත්‍ර පහ කරණ තැනට පැමිණ මුත්‍ර බොමින් මුවින් රහසහ ගත්තේ ය. ඒ මහණ ඉවසී ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. භාගාවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැළ කෙළේ ය. “මහණ, තෝ පරිජි ඇවතට පැමිණියෙහි ය. (2)

ප්‍රථමපාරාජිකය නිමි.

ද්විතීයපාරාජිකය

1. එසමයෙහි භාගාවත් බුදුරජානන් වහන්සේ රජගහනුවර ගිජුකුළු-පව්වෙහි වැඩ වෙසෙන සේක. එසමයෙහි දුටු පමණින් මිතුරු වූ දැඩි මිතුරු වූ බොහෝ භික්ෂුහු ඉසිගිලි පළිත පාඨවයෙහි තණ කිළි කොට වස් එළඹියාහු ය. කුම්භකාරපුත්‍ර වූ ආයුෂ්මත් ධනිය තෙමේත් තණ කිළියක් කොට වස් එළඹියේ ය.

2. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු විසූ වස් ඇත්තාහු තෙමස ඉක්ම යෑමෙන් තණකිළි බිඳ දමා තණ ද ලීදඹු ද තැන්පත් කොට තබා දතවු සැරිසැරීමෙහි නික්මුණාහු ය. කුම්භකාරපුත්‍ර වූ ආයුෂ්මත් ධනිය තෙමේ එහි ම (තමන් කළ කුටියෙහි) වස්සානය ද එහි ම හෙමනනය ද එහි ම ගිම්හානයෙහි ද විසී ය.

3. ඉක්බිති කුම්භකාරපුත්‍ර වූ ආයුෂ්මත් ධනිය තෙරුන් ගමට පිඩු පිණිස පිවිසියැ දී තණ ගෙණ යන සත්‍රිය ද දර ගෙණ යන සත්‍රිය ද තණකිළිය බිඳ දමා තණ ද දූව ද රැගෙන ගියාහු ය.

4. දෙවෙනි වර ද කුම්භකාර පුත්‍ර වූ ආයුෂ්මත් ධනිය තෙමේ තණ ද දූව ද රැස් කොට ගෙන තණ කිළියක් කෙළේ ය. දෙවෙනි වර ද කුම්භකාර-පුත්‍රවූ ආයුෂ්මත් ධනිය තෙරුන් ගමට පිඩු පිණිස පිවිසියැ දී තණ ගෙණ යන සත්‍රිය ද දූව ගෙණ යන සත්‍රිය ද තණ කිළිය බිඳ දමා තණ ද දූව ද රැගෙන ගියාහු ය.

5. තෙවෙනි වර ද කුම්භකාරපුත්‍රවූ ආයුෂ්මත් ධනිය තෙමේ තණ ද දූව ද රැස් කොට තණ කිළියක් කෙළේ ය. තෙවෙනි වරද කුම්භකාරපුත්‍රවූ ආයුෂ්මත් ධනිය තෙරුන් ගමට පිඩු පිණිස පිවිසියැ දී තණ ගෙණ යන සත්‍රිය ද දූව ගෙණ යන සත්‍රිය ද තණ කිළිය බිඳ දමා තණ ද දූව ද රැගෙන ගියාහු ය.

6. අථ ඛො ආයසමනො ධනියස්ස කුමහකාරපුත්තස්ස එතදහොසි: ‘යාව තතියකං ඛො මෙ ගාමං පිණ්ඩාය පට්ටඨස්ස තිණ්හාරියො කට්ඨහාරියො තිණ්කුට්ඨකං භිඤ්චා තිණ්ඤච කට්ඨඤච ආදාය අගමංසු. අහං ඛො පන සුසිකම්මනො අනවයො සකො ආචරියකො කුමහකාරකමෙව පරියොදානසිපෙපා යනනුනාහං සාමං චිකාලං මඤ්චා සබ්බමත්තිකාමයං කුට්ඨකං කරොය්’නති.

7. අථ ඛො ආයසමා ධනියො කුමහකාරපුත්තො සාමං චිකාලං මඤ්චා සබ්බමත්තිකාමයං කුට්ඨකං කරිත්වා තිණ්ඤච කට්ඨඤච ගොමයඤච සංකඩ්ඪිත්වා නං කුට්ඨකං පටි. සා අහොසි කුට්ඨකා අභිරුපා දස්සනියා පාසාදිකා ලොභිතිකා, සෙය්‍යථාපි ඉන්ද්‍රගොපකො. සෙය්‍යථාපි නාම කිඩ්ඪිණිකසද්දො එවමෙවං තස්සා කුට්ඨකාය සද්දො අහොසි.

8. අථ ඛො භගවා සම්බුද්ධෙහි භික්ඛුහි සද්ධං ගිජ්ඣකුටා පබ්බතා ඔරොහනො අරුස නං කුට්ඨකං අභිරුපං දස්සනියං පාසාදිකං ලොභිතිකං. දිස්වාන භික්ඛු ආමනෙතසි: කිං එතං භික්ඛවෙ අභිරුපං දස්සනියං පාසාදිකං ලොභිතිකං සෙය්‍යථාපි ඉන්ද්‍රගොපකො?”ති.

9. අථ ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසුං. විගර්හි බුද්ධො භගවා: “අනනුච්ඡවියං භික්ඛවෙ තස්ස මොඝපුරිසස්ස අනනුලොමිකං අපචරුපං අස්සාමණකං අකප්පියං අකරණීයං. කථං හි නාම සො භික්ඛවෙ මොඝපුරිසො සබ්බමත්තිකාමයං කුට්ඨකං කරිස්සති. න හි නාම භික්ඛවෙ තස්ස මොඝපුරිසස්ස පාණෙසු අනුරුදාය අනුකම්පා අවිහෙසා භවිස්සති. ගච්ඡෙතං භික්ඛවෙ කුට්ඨකං භිඤ්චං මා පච්ඡමා ජනනා පාණෙසු පානබ්‍යතං ආපජ්ජි. න ච භික්ඛවෙ සබ්බමත්තිකාමයා කුට්ඨකා කාතබ්බා. යො කරොය් ආපතති දුක්ඛටස්සා”ති.

10. “එවං භනෙත”ති ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො පටිසුත්වා යෙන සා කුට්ඨකා තෙනුපසඬකමිංසු. උපසඬකමිත්වා නං කුට්ඨකං භිඤ්චංසු. අථ ඛො ආයසමා ධනියො කුමහකාරපුත්තො තෙ භික්ඛු එතදවොච: “කිස්ස මෙ භුමො ආවුසො කුට්ඨකං භිඤ්චා”ති. “භගවා ආවුසො හෙදපෙති”ති. “භිඤ්චාවුසො සවෙ ධම්මස්සාමි හෙදපෙති”ති.

11. අථ ඛො ආයසමනො ධනියස්ස කුමහකාරපුත්තස්ස එතදහොසි: ‘යාවතතියකං ඛො මෙ ගාමං පිණ්ඩාය පට්ටඨස්ස තිණ්හාරියො කට්ඨහාරියො තිණ්කුට්ඨකං භිඤ්චා තිණ්ඤච කට්ඨඤච ආදාය අගමංසු. යාපි මයා සබ්බමත්තිකාමයා කුට්ඨකා කතා, සාපි භගවතා හෙදපිතා. අත්ථි ච මෙ දුරුග්ගෙ ගණකො සඤ්චෙට්ඨා. යනනුනාහං දුරුග්ගෙ ගණකං දුරුති යාවිත්වා දුරුකුඩ්ඪිකං¹ කුට්ඨකං කරොය්’නති.

6. ඉක්බිති කුම්භකාරපුත්‍ර වූ ආයුෂ්මතේ ධනිය තෙරුන්ට මේ සිත විය: “තෙවෙනි වර දක්වාත් මා ගමට පිඩු පිණිස පිවිසියා දී තණ ගෙණ යන සත්‍රිහ ද, දෑව ගෙණ යන සත්‍රිහ ද තණ කිලිය බිඳ දමා තණ ද දෑව ද රැගෙණ ගියාහු ය. මම් වනාහි සවකිය ආවායඝීයන්ගේ කමිය වූ කුම්භකාරකමිය මනාසේ උගත්තෙමි වෙමි. පිරිපුන් සිප් ඇත්තෙමි වෙමි. අසදුය ශිලා ඇත්තෙමි වෙමි. ඉදින් මම්-තෙමේ ම මැටි පාගා පදම් කොට හැම මැටිමුවා කිලියක්, කරන්නෙමි නම් යෙහෙක” යනු යි.

7. ඉක්බිති කුම්භකාරපුත්‍ර වූ ආයුෂ්මතේ ධනිය තෙමේ මැටි පාගා පදම් කොට හැම මැටිමුවා කිලියක් කොට තණ ද දර ද ගොම මැරවි ද රුස් කොට ඒ කිලිය පිළිස්සී ය. රනිඳුගොම්වකු වැනි පාහැ ඇති ඒ කිලිය මනා රු ඇත්තක් විය. දැකුම්කලු විය. ප්‍රසාද එළවන්නක් විය. ලෙහෙවන් විය. ඒ කිලියේ හඬ කිනිණි හඬ සේ විය.

8. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ බොහෝ භික්ෂූන් සමග ගිජුකුළු-පව්වෙන් බස්නාසේක් මනා පාහැ ඇති දැකුම්කලු ප්‍රසාද එළවන ලේවන් වූ ඒ කිලිය දුටුසේක. දැක භික්ෂූන් අමතා “මහණෙනි රනිඳුගොම්වකු වැනි පාහැති මනා රු ඇති දැකුම්කලු ප්‍රසාද එළවන ලෙහෙවන් වූ තෙල කිමෙක් ද?” යි ඇසූ සේක.

9. ඉක්බිති ඒ භික්ෂූහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ පවත් සැළ කළාහු ය. භාග්‍යවන් බුදුරජානන් වහන්සේ “මහණෙනි, ඒ හිස් පුරුෂයාට නුසුදුසු වූවකි. අනුලොම් නුවූවකි. නොගැළපෙන්නකි, ශ්‍රමණසාරාප්‍ය නුවූවකි. කැප නුවූවකි. නොකටයුත්තකි” යි ගාරුහු සේක. “මහණෙනි, ඒ හිස් පුරුෂ තෙමේ කෙසේ නම් හැම මැටිමුවා වූ කිලියක් කෙළේ ද! මහණෙනි, ඒ හිස් පුරුෂයාට ප්‍රාණින් කෙරෙහි දයාවක් අනුකම්පාවක් අවිහිංසාවක් නො වූයේ ම ය. මහණෙනි, යවු. තෙල කිලිය බිඳිවු. පශ්චිම ජන තෙමේ ප්‍රාණින් වෘතසීමට තහවුරු පාමිණේවා. මහණෙනි, හැම මැටිමුවා කිලියක් නොකටයුතු ය. යමෙක් කරන්නේ නම් දකුළාආවාත් වේ”.

10. ඒ භික්ෂූහු “වහන්ස, එසේය යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් දී ඒ කිලිය වෙත එළඹ එය බිඳ දැමූහ. ඉක්බිති කුම්භකාරපුත්‍ර වූ ආයුෂ්මතේ ධනිය තෙමේ ඒ භික්ෂූන්ට “ආවාතැනි, තෙපි කුමක් හෙයින් මාගේ කිලිය බිඳිවු ද?” යි මෙය කි. “ආවාතැනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ බිඳවන සේකැ” යි කි හ. “ආවාතැනි, ඉදින් දම්රජහු බිඳවන් නම් බිඳිවු” යි හේ කි ය.

11. ඉක්බිති කුම්භකාරපුත්‍ර වූ ආයුෂ්මතේ ධනිය තෙරුන්ට මේ සිත විය. “තෙවෙනි වර තෙක් ගමට පිඩු පිණිස මා පිවිසියා දී තණ ගෙණ යන සත්‍රිහ ද දෑව ගෙණ යන සත්‍රිහ ද තණ කිලිය බිඳ, තණ ද දෑව ද රැගෙණ ගියාහු ය. මා විසින් හැම මැටිමුවා වූ යම් කිලියක් කරණ ලද ද, හෙ ද භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් බිඳවන ලදී. රජහුගේ දෑව ගබඩාවෙහි වූ දෑවමුදලි තෙමේ මාගේ මිත්‍රයෙකි. මම දෑවමුදලිගෙන් දෑව ඉල්ලා ගෙණ දෑවමුවා බිත්ති ආති කිලියක් කරන්නෙමි නම් ඉතා යෙහෙක” යනු යි.

12. අථ ඛො ආයස්මා ධනියො කුමහකාරපුත්තො යෙන දුරුගහෙ ගණකො තෙනුපසඞ්කම්. උපසඞ්කම්නා දුරුගහෙ ගණකං ඵතදවොච: “යාව නතියකං ඛො මෙ ආවුසො ගාමං පිණ්ඩාය පට්ට්ඨස්ස නිණ්භාරියො කට්ඨභාරියො නිණ්කුට්ඨකං භිජ්ඣ්වා නිණ්ඤච කට්ඨං ච ආදාය අගමංසු. යාපි මයා සබ්බමත්තිකාමයා කුට්ඨා කතා, සාපි භගවතා හෙදාපිතා. දෙනි මෙ ආවුසො දුරුති, ඉච්ඡාමි දුරුකුඞ්ඞිකං කුට්ඨකං කාතුන්ති. “නඤ්ච භනෙන තාදිසාති දුරුති, යානාහං අය්‍යස්ස දදෙය්‍යං. අඤ්ච භනෙන දෙවගහදුරුති නගරපට්ඨසඞ්කාරිකාති ආපදජාය නිකඛිත්තාති. සවෙ තාති රාජා දාපෙති, හරාපෙථ භනෙන”ති. “දින්නාති ආවුසො රඤ්ඤ”ති.

13. අථ ඛො දුරුගහෙ ගණකො “ඉමෙ ඛො සමණා සකාපුත්තියා ධම්මචාරිනො සම්මාරිනො බ්‍රහ්මචාරිනො සච්චවාදිනො සීලවනො කල්‍යාණධම්මා, රාජාපිමෙසං අභිප්පසන්නො. න අරහති අදින්නං දින්නන්ති චතතු”න්ති ආයස්මන්තං ධනියං කුමහකාරපුත්තං ඵතදවොච: “හරාපෙථ භනෙන”ති. අථ ඛො ආයස්මා ධනියො කුමහකාරපුත්තො තාති දුරුති ඛණ්ඩාඛණ්ඩිකං ඡෙදාපෙතා සකටෙහි තිබ්බාභාපෙතා දුරුකුඞ්ඞිකං කුට්ඨකං අකාසී.

14. අථ ඛො වස්සකාරො බ්‍රාහ්මණො මගධමහාමත්තො රාජගහෙ කම්මත්තො අනුසඤ්ඤායමානො යෙන දුරුගහෙ ගණකො, තෙනුපසඞ්කම්, උපසඞ්කම්නා දුරුගහෙ ගණකං ඵතදවොච: “යාති තාති භණෙ දෙවගහ-දුරුති නගරපට්ඨසඞ්කාරිකාති ආපදජාය නිකඛිත්තාති, කහං තාති දුරුති?”ති තාති සාමි, දුරුති දෙවෙන අය්‍යස්ස ධනියස්ස කුමහකාරපුත්තස්ස දින්නාති”ති.

15. අථ ඛො වස්සකාරො බ්‍රාහ්මණො මගධමහාමත්තො අනත්තමත්තො අහොසි: “කථං හි තාම දෙවො දෙවගහදුරුති නගරපට්ඨසඞ්කාරිකාති ආපදජාය නිකඛිත්තාති ධනියස්ස කුමහකාරපුත්තස්ස දස්සති”ති.

16. අථ ඛො වස්සකාරො බ්‍රාහ්මණො මගධමහාමත්තො යෙන රාජා මාගධො සෙනියො බිම්බිසාරො, තෙනුපසඞ්කම්, උපසඞ්කම්නා රාජානං මාගධං සෙනියං බිම්බිසාරං ඵතදවොච: “සච්චං නිර දෙව දෙවෙන දෙවගහදුරුති නගරපට්ඨසඞ්කාරිකාති ආපදජාය නිකඛිත්තාති ධනියස්ස කුමහකාරපුත්තස්ස දින්නාති?”ති “කො ඵවමාහා?”ති. “දුරුගහෙ ගණකො දෙවා”ති. “තෙන හි බ්‍රාහ්මණ දුරුගහෙ ගණකං ආණාපෙති”ති.

17. අථ ඛො වස්සකාරො බ්‍රාහ්මණො මගධමහාමත්තො දුරුගහෙ ගණකං බද්ධං ආණාපෙසී. අද්දසා ඛො ආයස්මා ධනියො කුමහකාරපුත්තො දුරුගහෙ ගණකං බද්ධං නියමානං. දිස්වාන දුරුගහෙ ගණකං ඵතදවොච: “කිස්ස තං ආවුසො බද්ධො නිය්‍යාසී?”ති. “තෙසං භනෙන දුරුතං කිච්චා”ති. “ගච්ඡාපුසො අහමපි ආගච්ඡාමි”ති. “ඵය්‍යාසි භනෙන පුරාහං හඤ්ඤමි”ති.

12. ඉක්බිති කුමහකාරපුත්‍ර වූ ආයුෂ්මත් ධනිය නෙමේ දෑවමුදලියා වෙත එළඹ ඔහුට මෙය කිය: “ආචන, නෙවෙතිවර තෙක් මා ගමට පිටු පිණිස පිවිසියා දී තණ ගෙණ යන සහිත්‍ර ද දෑව ගෙණ යන සහිත්‍ර ද තණ කිළිය බිද, තණ ද දෑව ද ගෙණ ගියාහුය. මා විසින් හාම මාටිමුවා යම් කිළියක් කරණ ලද ද එය භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් බිඳවන ලදී. ආචන, දෑවමුවා කිළියක් කරණු කැමැත්තෙමි. මට දෑව දෙන්න” යනු සි. “වහන්ස, ආයුෂියන්-වහන්සේට දීමට සුදුසු දෑව නැත. වහන්ස, නගරප්‍රතිසංස්කරණයට වෙන් වූ, ආපදාවකට තබන ලද, රජුට අයත් දෑව ආත. ඉඳින් ඒ දෑව රජ තෙමේ පරිත්‍යාග කෙරේ නම්, වහන්ස, ගෙන්වා ගණු මැනවි”යි හේ කී ය. “ආචන, රජු විසින් අපට දෙන ලද්දහුය” යි හේ කී ය.

13. ඉක්බිති දෑවමුදලි “මේ ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රියයෝ ධර්මාර්ථ හු ය, සමොච්ඡු ය, බ්‍රහ්මචාරිහු ය, සත්‍යචාරිහු ය, සිල්වත්තු ය, කලණදහමිති පිළිපත්තෝ ය, මොවුනට රජ ද වෙසෙසින් පහන් ය. නොදෙන ලද්දක් දෙන ලද සි කියන්නට සුදුසු නො වේ” ය යි සිතී ය. සිතා කුමහකාරපුත්‍ර වූ ආයුෂ්මත් ධනිය සථවිරයන්ට “වහන්ස, ගෙන්වා ගණු මැනවැ” යි කී ය. ඉක්බිති කුමහකාරපුත්‍ර වූ ආයුෂ්මත් ධනිය නෙමේ ඒ දෑව කඩ කඩ කොට සිඳවා ගැල්වලින් ගෙන්වා ගෙණ දෑවමුවා බිඳු ආති කිළියක් කෙළේ ය.

14. ඉක්බිති මගධරටෙහි මහආමනි වූ වස්සකාර නම් බමුණු නෙමේ රජගහනුවර කමානායන් විමසමින් දෑවමුදලි කරා පැමිණ ඔහුට “සගය, නගරප්‍රතිසංස්කරණයට වෙන් වූ, ආපදාවක් පිණිස ගත යුතු වූ, යම් ඒ රජුට අයත් දෑව රැසක් වී ද, ඒ දෑව කොභි දෑ?” යි කී ය. “හිමිය, ඒ දෑව රජු විසින් කුමහකාර පුත්‍ර වූ ධනිය ආයුෂියන් වහන්සේට දෙන ලදී”. හේ කී ය.

15. ඉක්බිති මගධමහාමාත්‍ය වූ වස්සකාර බමුණු නෙමේ “කෙසේ නම් රජතෙමේ නගර ප්‍රතිසංස්කරණය පිණිස වෙන් වූ, ආපදාවක් පිණිස තබන ලද්ද වූ, රජු සතු දෑව කුමහකාර පුත්‍ර වූ ධනිය තෙරැන්ට දෙන්නෝ දෑ?” යි නොසහවූ සිතාති වී ය.

16. එකල්හි මගධ මහආමනි වූ වස්සකාර බමුණු නෙමේ මගධාධිපති, සෙතිය බිම්සර රජු කරා පැමිණියේ ය. පැමිණ මගධාධිපති සෙතිය බිම්සර රජුගෙන් “දෙවයන් වහන්ස, රජු විසින් නගර ප්‍රතිසංස්කරණය පිණිස වෙන් වූ ආපදාවක් පිණිස තබන ලද්ද වූ රජු සතු දෑව කුමහකාර පුත්‍ර වූ ධනිය තෙරැන්ට දෙන ලද්දේ ය යනු සැබෑදෑ?” යි විචාලේ ය. “කවරෙක් මෙසේ කියයි?” ද? “දෙවයන් වහන්ස, දෑවමුදලියා ය.” “බමුණ, එසේ වී නම් දෑවමුදලි කැඳවාලව” යි රජු කී ය.

17. ඉක්බිති මගධමහාමාත්‍ය වූ වස්සකාර නෙමේ දෑවමුදලි අත් පා බැඳ ගෙනවි ය. කුමහකාරපුත්‍ර වූ ආයුෂ්මත් ධනිය නෙමේ බැඳගෙණ යනු ලබන්නා වූ දෑවමුදලි දිවී ය. දෑක දෑවමුදලිහට “ආචන, තෝ කුමක් හෙයින් බඳනා ලදුවා ගෙණයෙහි” ද? කී ය. “වහන්ස, තෙල දෑව හේතු කොටගෙණ යා” යි හේ කී ය. “ආචන, යනු. මම ද එමි” යි තෙරණුවෝ කී හ. “වහන්ස, මම නැස්තෙමි වේද: එයට පෙර එනු මැනවි” යි හේ කී ය.

18. අථ ඛො ආයස්මා ධනියො කුමහකාරපුතො යෙන රඤ්ඤ මාගධස්ස සෙතියස්ස බිමබ්බාරස්ස තිවෙසනං, තෙනුපසඛකම්. උපසඛකම්නා පඤ්ඤානො ආසනො නිසීදි. අථ ඛො රාජා මාගධො සෙතියො බිමබ්බාරො යෙනායස්මා ධනියො කුමහකාරපුතො, තෙනුපසඛකම්. උපසඛකම්නා ආයස්මනං ධනියං කුමහකාරපුතං අභිවාදෙතා එකමනං නිසීදි, එකමනං නිසීතො ඛො රාජා මාගධො සෙතියො බිමබ්බාරො ආයස්මනං ධනියං කුමහකාරපුතං එතදවොච:

19. “සච්චං කිර මයා භනොන දෙවගහදරුනි නගරපටිසංඛාරිකානි ආපදත්ථාය නිකඛිතනානි අයස්ස දින්නානි?”ති. “එවං මහාරාජා”ති. “මයං ඛො භනොන රාජානො නාම බහුනිච්චා බහුකරණියා. දත්ථාපි නස්සරෙය්‍යාම. ඉඛස් භනොන සරාපෙති”ති. “සරසි ත්වං මහාරාජ, පස්මාහිසිනොනා එවරුපිං වාවං-භාසිතා: දින්නං යෙව සමණබ්‍රාහ්මණානං තිණකට්ඨාදකං පරිභුඤ්ජනතු”ති. “සරාමහං භනොන, සන්ති භනොන සමණබ්‍රාහ්මණා ලජ්ජිතො කුකකුච්චකා සිකතාකාමා, තෙසං අප්පමතතකෙ’පි කුකකුච්චං උප්පජ්ජති. තෙසං මයා සකාය භාසිතං. තඤ්ච ඛො අරඤ්ඤ අපරිගහතිතං. සො ත්වං භනොන තෙන ලෙසෙන දරුනි අදින්නං හරිතුං මඤ්ඤසි. කථං හි නාම මාදිසො සමණං වා බ්‍රාහ්මණං වා විජිතෙ වසන්නං හතෙය්‍ය වා? බකෙය්‍ය වා? පබ්බාපෙය්‍ය වා, ගච්ඡ භනොන. ලොමෙන ත්වං මුතෙතාසි.¹ මාස්සු පුත්‍රපි එවරුපං අකාසි”ති.

20. මනුස්සා උජ්ඣායන්ති බියන්ති විපාවෙනති: “අලජ්ජිතො ඉමෙ සමණා සකාපුත්තියා දුස්සීලා මුසාවාදිතො. ඉමෙ හි නාම ධම්මචාරිතො සම්මාරිතො බ්‍රහ්මචාරිතො සච්චවාදිතො සීලවනො, කල්‍යාණධම්මා පටිජාතිස්සන්ති. තත්ථ ඉමෙසං සාමඤ්ඤං. තත්ථ ඉමෙසං බ්‍රහ්මඤ්ඤං. තඨං ඉමෙසං සාමඤ්ඤං. තඨං ඉමෙසං බ්‍රහ්මඤ්ඤං. කුතො ඉමෙසං සාමඤ්ඤං? කුතො ඉමෙසං බ්‍රහ්මඤ්ඤං? අපගතා ඉමෙ සාමඤ්ඤා, අපගතා ඉමෙ බ්‍රහ්මඤ්ඤා, රාජානම්පමෙ වඤ්චෙන්ති. නිමපනඤ්ඤ මනුස්සො”ති.

21. අස්සොස්ස ඛො භික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායන්තානං බියන්තානං විපාවෙනානං. යෙ තෙ භික්ඛු අපමිච්ඡා සනතුට්ඨා ලජ්ජිතො කුකකුච්චකා සිකතාකාමා, තෙ උජ්ඣායන්ති බියන්ති විපාවෙනති: “කථං හි නාම ආයස්මා ධනියො කුමහකාරපුතො රඤ්ඤ දරුනි අදින්නං ආදිසිස්සති”ති. අථ ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙස්සං.

18. ඉක්බිති කුමනකාර පුත්‍ර වූ ආයුෂමත් ධනිය තෙමේ මගධාධිපති සේනා ආභි බිම්සර රජුගේ නිවෙස වෙත එළඹ පැණ වූ අස්තෙති හුනි. ඉක්බිති මගධාධිපති සේනිය බිම්සර රජතෙමේ කුමනකාර පුත්‍ර වූ ආයුෂමත් ධනිය තෙරුන් වෙත එළඹියේ ය. එළඹ කුමනකාර පුත්‍ර වූ ආයුෂමත් ධනිය තෙරුන් වැඳ එකත්පසෙක හුනි. එකත්පසෙක හුන් මගධාධිපති සේනිය බිම්සර රජතෙමේ කුමනකාර පුත්‍ර ආයුෂමත් ධනිය තෙරුන්ට මෙය කී ය. “වහන්ස, මා විසින් නගර ප්‍රතිසංස්කරණයට වෙන් වූ ආපදාවක් පිණිස තබන ලද්ද වූ රාජසන්නක දූව ආයායන් වහන්සේට දෙන ලද්දේ ය, යනු සැබෑ ද?”

19. “මහරජ, සැබෑය.” “වහන්ස, රජවරු වූ අපි බොහෝ නිස ඇත්තමෝ වෙමු. බොහෝ කටයුතු ඇත්තමෝ වෙමු. පරිභොග කොට ද සිති නො කරන්නෙමු. “වහන්ස, එසේ වී නම් සිතිකරවනු මැනවැ”යි. “මහරජතුමනි, ප්‍රථමාභිෂිකත වූ ඔබකි මෙබඳු වචනයක් සිති කෙරෙහි ද? මහණ බමුණන්ට තණ දූව ජලය පරිත්‍යාග කරණ ලද්දේ ම ය. (කැමැති සේ) පරිභොග කෙරෙත්වා”යි. “වහන්ස, මම සිති කරමි. වහන්ස, ලජ්ජ වූ කුකුළු ඇත්තා වූ ශික්ෂාකාමී වූ මහණ බමුණෝ වෙති. උන්වහන්සේලාට සවලා-මාත්‍ර දෙයෙහි ද කුකුළු උපදී. මා විසින් උන්වහන්සේලා සඳහා කියන ලදී. හෙ ද වනාහි අරණෙහි වූ තොරක්කා ලද දෙයයි. වහන්ස, ඒ ඔබ ඒ ලේසයෙන් නො දෙන ලද දූව පැහැර ගන්නට හඟනෙහිය. කෙසේ නම් මා වැන්නෙක් මගේ රටෙහි වසන්නා වූ ශ්‍රමණයකු හෝ බ්‍රාහ්මණයකු හෝ නසන්නේ ද සිරගෙහි ලන්නේ ද රටින් තෙරපන්නේ ද “වහන්ස, යනු මැනවි. ඔබ ලෝමමාත්‍රයෙන් (පැවිදිලිංගයෙන්) මිදුනහු ය. නැවත මෙබන්දක් නහමක් කරණු මැනවි.”

20. මිනිස්සු අවමන් කරන්, අයුණු කියත්, නුගුණ පතුරුවන්. “ශාක්‍ය පුත්‍ර වූ මේ ශ්‍රමණයෝ අලජ්ජිහු ය. දුශශීලයෝ ය. මුසාවාදිහු ය. මොහු වනාහි ‘ධම්මචාරිහු ය. සම්මචාරිහු ය. බ්‍රහ්මචාරිහු ය. සම්මචාරිහු ය. සීල-වන්තයෝ ය. කල්‍යාණදම් ඇත්තමෝ වෙමු’යි පිළිග කරන්නාහු ය. මොවුන්ට මහණ කමක් නැත. මොවුන්ට බමුණුකමක් නැත. මොවුන්ගේ මහණකම නටුයේ ය. මොවුන්ගේ බමුණුකම නටුයේ ය. මොවුන්ට මහණකමක් කොඬින් ද? මොවුන්ට බමුණුකමක් කොඬින් ද? මොහු මහණකමින් පහවුවෝ ය. මොහු බමුණුකමින් පහවුවෝ ය. මොහු රජුන් ද රටටත්. අන් මිනිසුන් ගැණ කියනු කවරේද”යි.

21. භික්ෂුහු අවමන් කරන්නා වූ අයුණු කියන්නා වූ නුගුණ පතුරු වන්නා වූ ඒ මිනිසුන්ගේ කථාව අසුහ. අපිස් වූ සනොස් වූ ලජ්ජ වූ කුකුළු කරන්නා වූ ශික්ෂාකාමී වූ යම් ඒ භික්ෂුහු වෙද්ද, ඔහු අවමන් කරන්, අයුණු කියත්, නුගුණ පතුරුවන්: “කෙසේ නම් කුමනකාර පුත්‍ර වූ ආයුෂමත් ධනියසථිර තෙමේ, රජු සතු නුදුන් දූව සොරකම් කෙළේද”යි. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණු සැළ කළාහු ය.

22. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදුනෙ එතස්මිං පකරණේ භික්ඛුසංඝං සන්තිපානාපෙතො ආයස්මන්තං ධනියං කුමහකාරපුත්තං පටිපුච්ඡ: “සච්චං කිර ත්වං ධනිය රඤ්ඤෙ දුරුති අදින්නං ආදිසි?”ති. “සච්චං භගවා. විගරහි බුද්ධො භගවා: “අනනුච්ඡේයං මොඝපුරිස, අනනුලොමිකං අපපතිරූපං අසාමණ්ණිකං අකප්පියං අකරණීයං. කථං හි නාම ත්වං මොඝපුරිස, රඤ්ඤෙ දුරුති අදින්නං ආදිසිසාසි. තෙනං මොඝපුරිස අපපසන්නානං වා පසාදය පසන්නානං වා භියොසාභාවාය. අථ ඛෙවනං මොඝපුරිස, අපපසන්නානසෛව ආපපසාදය පසන්නානසෛව එකච්චානං අඤ්ඤාථත්තායා”ති.

23. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො පුරාණවොහාරිකො මහා-මහෙතො භික්ඛුසු පබ්බජිතො භගවතො අවිදුරෙ නිසින්නො හොති. අථ ඛො භගවා නං භික්ඛුං එතදවොච: “කිත්තකෙන ඛො භික්ඛු, රාජා මාගධො සෙනියො ඛිම්බිසාරො වොරං ගහෙතො හන්ති වා බක්ඛති වා පබ්බාජෙති වා?”ති. “පාදෙන වා භගවා පාදරහෙන වා”ති. තෙන ඛො පන සමයෙන රාජගහෙ පඤ්චමාසකො පාදෙ හොති. අථ ඛො භගවා ආයස්මන්තං ධනියං කුමහකාර පුත්තං අනෙකපරියායෙන විගරහිත්වා දුගරතාය -පෙ- එවිඤ්ච පන තිත්තවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“යො පන ගික්ඛු අදින්නං ථේය්‍යසංඛිතං ආදියෙය්‍ය, යථාරූපෙ අදින්නාදුනෙ රාජානො වොරං ගහෙතො හන්තිය්‍යං වා බක්ඛෙය්‍යං වා පබ්බාජෙය්‍යං වා, වොරො’සි බාලො’සි මුලෙනා’සි ථේනො’සිති, නථාරූපං ගික්ඛු අදින්නං ආදියමානො අයමපි පාගජිකො හොති අසංවාසොති”.

එවඤ්චදං භගවතා භික්ඛුනං සික්ඛාපදං පඤ්ඤාතනං හොති.

[මූලපඤ්ඤාතනි]

1. තෙන ඛො පන සමයෙන ජබ්බගග්ගියා භික්ඛු රජකත්ථරණං ගන්තො රජකභණ්ඩිකං අවහරිත්වා ආරාමං හරිත්වා භාජෙත්ථං. භික්ඛු එව මාහංසු: “මහාපුඤ්ඤස්ස කුමෙහ ආට්ඨසො, බහුං කුමහාකං විචරං උපපන්න”නති. “කුතො ආට්ඨසො අමහාකං පුඤ්ඤං? ඉදුති මයං රජකත්ථරණං ගන්තො රජකභණ්ඩිකං අවහරිමහා”ති.

“තනු ආට්ඨසො භගවතා සික්ඛාපදං පඤ්ඤාතනං, කිසංස කුමෙහ ආට්ඨසො රජකභණ්ඩිකං අවහරිත්වා”ති.

“සච්චං ආට්ඨසො භගවතා සික්ඛාපදං පඤ්ඤාතනං, තඤ්ච ඛො ගාමෙ තො අරඤ්ඤෙ”ති.

2. “තනු ආට්ඨසො තථෙව නං හොති. අනනුච්ඡේයං ආට්ඨසො අනනු-ලොමිකං අපපතිරූපං අසාමණ්ණිකං අකප්පියං අකරණීයං. කථං හි නාම කුමෙහ ආට්ඨසො රජකභණ්ඩිකං අවහරිස්‍යාථ? තෙනං ආට්ඨසො අපපසන්නානං වා පසාදය පසන්නානං වා භියොසාභාවාය, අථ ඛෙවනං ආට්ඨසො අපපසන්නානසෛව ආපපසාදය පසන්නානසෛව එකච්චානං අඤ්ඤාථත්තායා”ති.

22. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ තීද්‍යයෙහි මේ කරුණෙහි භික්ෂු සභිකයා රැස් කරවා කුමනකාරපුත්‍ර වූ ආයුෂමත් ධනිය තෙරුන් විවාළ සේක. “ධනිය, හෝ රජු සතු නුදුන් දූව ගත්තෙහි යනු සැබෑ ද?” “සැබෑය, භාග්‍යවතුන් වහන්ස,” භාග්‍යවන් බුදුරජානන් වහන්සේ ගැරහුසේක. “හිස් පුරාමය, නුසුදුසු වූවකි. අනුලොම නුවුවකි. නොගැලපෙන්නකි. ශ්‍රමණ සාරාප්‍ය නුවුවකි. නොකැපවූවකි. නොකටයුත්තකි. “හිස් පුරාමය, කෙසේ නම් හෝ නුදුන් රජු සතු දූව ගත්තෙහි ද?”, “හිස් පුරාමය තෙල කරුණ නොපහන් වූවන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ පහන් වූවන්ගේ වැඩි පැහැදීම පිණිස හෝ නොවෙයි. වැලි හිස් පුරාමය, තෙල කරුණ නොපහන් වූවන්ගේ නොපැහැදීම පිණිස ද, පහන් වූ ආතැමුන්ගේ වෙනස් බව පිණිස ද වේ”.

23. එසමයෙහි එක්තරා ගිහිකල ච්චිසකරා මහ ආමතියෙක් භික්ෂුන් අතර පැවිදි වූයේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට නුදුරු තන්හි හුන්නේ වෙයි. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ භික්ෂුහට මෙය කීසේක. “මහණ, මගධාධිපති වූ සෙනාසම්පන්න වූ බිම්සර රජතෙමේ කොපමණකින් සොරකු අල්ලා තසා ද? සිර කෙරේ ද? රටින් තෙරපා ද?” “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, පාදයකින් හෝ පාදයක් පොහෝනා දෙයකින්”. එසමයෙහි රජගහනුවර මුසුපසක් පාදයක් වෙයි. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කුමනකාර පුත්‍ර වූ ආයුෂමත් ධනියහට තන් අයුරින් ගරභා දුහර බැව් පිළිබඳ -පෙ- මහණෙනි, මේ සිකපදය මෙසේ උදෙසවු:

“යම් මහණෙක් කිමයන් විසින් නුදුන් වසතුව සොරසිතින් ගණ්ද, යම්බඳු වූ නුදුන් වසතුව ගැන්මෙහි රජවරු සොරහු ගෙණ ‘සොරෙහි, බාලයෙහි, මුළුයෙහි, අනුන් අයන් දය සොරා ගත්තෙහි’යි පෙළද්ද, බද්ද්ද, රටින් නගද්ද, එබඳු වූ නුදුන් වසතුව ගන්නා මේ මහණ තෙමේ ද පරිච්ඡි අවන්තේ සංවාස නැත්තෙක් වේ.”

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් භික්ෂුන්ට මේ සික පදය මෙසේත් පණවන ලද්දේ වෙයි.

[මුල් පැණවීමයි]

1. එසමයෙහි සවගමහණහු රදනොටට ගොස් රජකයන් සතු රෙදි පොදියක් සොරකම් කොට ආරාමයට ගෙන ගොස් බෙදා ගත්තාහුය. භික්ෂුහු මෙසේ කීහු. “ඇවැත්නි, තෙපි මහ පිණැන්තෝ වහු ය. නොපට බොහෝ සිවුරු උපත.” “ඇවැත්නි, අපට පිණක් කොසින් ද? දන් අපි රදනොටට ගොස් රජකයන් සතු රෙදි පොදියක් සොරකම් කෙළෙමු”යි.

“ඇවැත්නි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් ශික්ෂාපදයක් පණවන ලද්දේ නොවේ ද, “ඇවැත්නි, තෙපි කුමක් හෙයින් රජකයන් සතු රෙදි පොදියක් සොරකම් කළහුද?”යි.

“ඇවැත්නි, සැබව. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් ශික්ෂාපදයක් පණවන ලදී. හෙ ද වතාහි ගමෙහි ය. අරණෙහි නොවේ.”

2. “ඇවැත්නි, එය එසේ ම නොවේ ද?” ඇවැත්නි, නුසුදුසුවූවකි, අනුලොම නුවුවකි. නොගැලපෙන්නකි. ශ්‍රමණ සාරාප්‍ය නුවුවකි. නොකැප වූවකි, නොකටයුත්තකි, ඇවැත්නි, තෙපි කෙසේ නම් රජකයන් සතු රෙදි පොදියක් සොරකම් කළහු ද? ඇවැත්නි, මෙය නොපහන්වූවන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ පහන්වූවන්ගේ වැඩි පැහැදීම පිණිස හෝ නොවේ.” “ඇවැත්නි, වැලි, එය නොපහන්වූවන්ගේ නොපැහැදීම පිණිස ද, පහන් වූ ආතැමුන්ගේ වෙනස් බව පිණිස ද වේ”යි.

3. අථ බො තෙ භික්ඛු ඡබ්බගතියෙ භික්ඛු අතෙකපරියායෙන විගරහිතා භගවතො එතමන් ආරොවෙසුං. අථ බො භගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ භික්ඛුසංඝං සන්තිපාතාපෙනා ඡබ්බගතියෙ භික්ඛු පටිපුච්ඡ “සච්චං කිර තුමෙහ භික්ඛවෙ රජකන්දරණං ගන්ත්වා රජක භණ්ඩකං අවහරිත්වා?” නි “සච්චං භගවා.” විගරහි බුද්ධො භගවා: “අනනුච්ඡවියං මොඝපුරිසා, අනනුලොමිකං අපපතිරූපං අසාමන්තකං අකපමියං අකරණියං. කථං හි නාම තුමෙහ මොඝපුරිසා රජකන්දරණං ගන්ත්වා රජකභණ්ඩකං අවහරිස්සුථ. තෙනං මොඝපුරිසා අපසන්නානං වා පසාදය -පෙ- එවස්සව පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“යො පන භික්ඛු ගාමා වා අරඤ්ඤා වා අදින්නං ථෙය්‍යසංඛ්‍යානං ආදියෙය්‍ය, යථාරූපෙ අදින්නාදුතෙ රාජානො වොරං ගහෙතා භනෙය්‍යං වා බන්ධෙය්‍යං වා පබ්බාපෙය්‍යං වා ‘වොඤ්ඤාං සි බාලොං සි මුලලොං සි ථෙණොං සි’ නි, තථාරූපං භික්ඛු අදින්නං ආදියමානො අයමපි සාරාජිකො භොති අසංඛාපෙය්‍යා” නි.

[දුතියපඤ්ඤානති]

4. යො පනාති - යො යාදිසො -පෙ-

භික්ඛුති-භික්ඛකොති භික්ඛු -පෙ- අයං ඉමස්මිං අත්ථෙ අධිපෙපනො භික්ඛුති.

ගාමො නාම - එකකුටිකොපි ගාමො දවකුටිකොපි ගාමො තිකුටිකොපි ගාමො චතුකුටිකොපි ගාමො සමනුසෙය්‍යාපි ගාමො අමනුසෙය්‍යාපි ගාමො පරිකම්භෙනාපි ගාමො අපරිකම්භෙනාපි ගාමො ගොතිසාදිතිවිට්ඨොපි ගාමො යොපි සත්ථො අතිරෙකවාතුමාසනිවිට්ඨො, සොපි ට්වච්චති ගාමො.

ගාමුපචාරො නාම: පරිකම්භනාසං ගාමස්ස ඉන්ද්‍රබිලෙ ධීනස්ස මජ්ඣමස්ස පුරිසස්ස ලෙඞ්ඛුපාතො. අපරිකම්භනාසං ගාමස්ස ඝරුපචාරෙ ධීනස්ස මජ්ඣමස්ස පුරිසස්ස ලෙඞ්ඛුපාතො.

අරඤ්ඤං නාම: යපෙනා ගාමස්සව ගාමුපචාරස්සව අවසෙසං අරඤ්ඤං නාම.

අදින්නං නාම: යං අදින්නං අතිස්සට්ඨං අපරිච්චිතං රක්ඛිතං ගොපිතං මොසිතං පරපරිගහිතං, එතං අදින්නං නාම.

ථෙය්‍යසංඛ්‍යානාති - ථෙය්‍යවිතෙනා අවහරණවිතෙනා.

ආදියෙය්‍යාති - ආදියෙය්‍ය භරෙය්‍ය අවභරෙය්‍ය ඉරියාපථං චිකොපෙය්‍ය යානා වාචෙය්‍ය සංකෙනං චිතිතාමෙය්‍ය.

යථාරූපං නාම: පාදං වා පාද්‍යරහං වා අතිරෙකපාදං වා.

3. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු සවගමහණුන්ට තත් අයුරින් ගරභා භාග්‍යවතුන් වහන්සේට තෙල කරුණ, සැල කළාහුය. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ තිදනසෙහි මේ කරුණෙහි භික්ෂුසම්මයා රැස් කරවා සවගමහණුන් පුළුවන්හ: “සැබෑ ද, මහණෙනි, නොපි රදුනොටට ගොස් රජකයන් සතු රෙදි පොදියක් සොරකම් කළහු ද? යි. “භාග්‍යවතුන් වහන්ස සැබෑය.” භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ ගැරහුසේක. “හිස් පුරුෂයෙහි, නුසුදුස්සකි. අනුලොම නුච්චකි. නොගැලපෙන්නකි. ශ්‍රමණ සාරාප්‍ය නුච්චකි. නොකැපච්චකි. නොකටසුන්නකි. හිස් පුරුෂයෙහි, නොපි කෙසේ නම් රදුනොටට ගොස් රජකයන් සතු රෙදි පොදියක් සොරකම් කළහු ද? හිස් පුරුෂයෙහි, මෙය නොපහන්වුවත්තේ පැහැදිම පිණිස හෝ නො වෙයි. -පෙ- මහණෙනි, මෙසේත් මේ සිකපදය (අනුප්‍රඥාපාචයයෙන්) උදෙසා වූ:

“යම් මහණෙක් නුදන් වසනුවක් ශ්‍රාමයෙන් හෝ අණ්ණයෙන් හෝ සොරසිහින් ගණිද, යම්බඳු වූ නුදන් වසනුවක් ගැන්මෙහි රජවරු, සොරහු ගණන් සොරෙහි, බාලයෙහි, මුසුයෙහි, අනුන් අයන් දය සොරා ගන්තෙහි” යි බහු පෙළද්ද බද්ද්ද රටින් නගද්ද එබඳු නුදන් වසනව සොරසිහින් ගන්නාවූ මේ මහණ ද පරිජි අවන්තේ සංඛාස රහිතවූයේ වෙයි”.

[දෙවැනි පැණවීමයි]

4. යොපනි යනු යම්බඳු වූ යමෙක් -පෙ-;

හික්කු යනු හිඟන්තේ “හික්කු” නම්වේ. -පෙ- මේ තෙමේ මේ අරුත්හි හික්කු යි අභිප්‍රේතයි.

ගාම නම්: එක් නිලියක් ඇත්තේ ද ගමය. දෙකිලියක් ඇත්තේ ද ගමය. ගෙවල් තුණක් ඇත්තේ ද ගමය. ගෙවල් සතරක් ඇත්තේ ද ගමය. මිනිසුන් සහිතවූයේ ද ගමය. මිනිසුන් රහිතවූයේ ද ගමය. පිරිකෙව් කරණ ලද්දේ ද ගමය. පිරිකෙව් නො කරණ ලද්දේ ද ගමය. ඩිව් වෙන් කිරීමක් නොමැතිව ගෙවල් දෙකක් තුණක් (ගවයන් ලැගුනක් මෙන්) තැනින් තැන වූයේ ද ගමය. යම් සාමාන්‍යාභිසම්මතයක් ගැල්බඩු වෙළෙඳුමලක් අසිරා සිටුවමක් කලක් විසුයේද ගමය යි කියනු ලැබේ.

ගාමුපචාරය නම්: පිරිකෙව් කළ ගමෙහි ඉන්ද්‍රකිලය (පුරටැම) වෙත සිටි මැදුම් පුරුෂයෙකුගේ ලෙඛිටුපාන යයි. (ගලක් ගසන දුරයි.) නො පිරිකෙව් කළ ගමෙහි ගෘහොපචාරයෙහි සිටියාවූ මැදුම් පුරුෂයෙකුගේ ලෙඛිටුපාන ය යි.

අරඤ්ඤ නම්: ගම ද, ගාමුපචාරය ද හැර සෙස්ස අරණ නම්.

අදිනන නම්: යමක් නො දෙන ලද ද, (අයිතියෙන්) බැහැර නො කරණ ලද ද, පරිත්‍යාග නො කරණ ලද ද, රක්තා ලද ද, ගොපනය කරණ ලද ද, මාගේ යයි ගන්නා ලද ද, අනුන් අයත් ද ද, මෙය අදින්න නම්.

ඓශ්‍යසම්බාහං යනු- සොර සිත් ඇත්තේ, පැහැර ගන්නා සිත් ඇත්තේ ය.

ආදියෙසා යනු- ගණි නම්, හැර ගණි නම්, පැහැර ගණි නම්, ඉරියව් වෙනස් කෙරේ නම්, තුබූ තැනින් වෙන් කෙරේ නම්, සලකුණ ගැණීමෙහි කළ ලකුණ ඉක්මවා නම් ය.

යථාරූපං යනු- පාදයක් (මසු පහක්) හෝ, පාදයක් අගනේ හෝ, පාදයකට වැඩි වූයේ හෝ ය.

රාජානෝ නාම: පථබ්‍යාරාජා, පදේසිරාජා, මණ්ඩලිකා, අනන්තරහොගිකා, අකබ්දසා, මහාමනා, යෙ වා පන ඡේජ්ඡේජ්. අනුසාසනාති, එතෙ රාජානෝ නාම.

වොරො නාම: යො පඤ්චමාසකං වා අතිරෙකපඤ්චමාසකං වා අගසිතකං අදිනං. ථෙය්‍යසඞ්ඛානං ආදියති, එසො වොරො නාම.

හනෙය්‍යං වානි - හතේත වා පාදෙන වා කසාය වා වෙනෙන වා අභිද්දන්තිකෙන වා ඡේජ්ජාය වා හනෙය්‍යං.

බකෙය්‍යං වානි - රජ්ජබකිනෙන වා අනුබකිනෙන වා සඞ්ඛලික-බකිනෙන වා සරබකිනෙන වා නගරබකිනෙන වා ගාමබකිනෙන වා නිගමබකිනෙන වා බකෙය්‍යං, පුරිසගුහතිං වා කරෙය්‍යං.

පබ්බාජෙය්‍යං වානි - ගාමා වා නිගමා වා නගරා වා ජනපද වා ජනපද-පදෙය්‍යා වා පබ්බාජෙය්‍යං.

වොරොසි බාලොසි මුලෙහාසි ථෙතොසිති - පරිභාසො එසො.

තථාරූපං නාම: පාදං වා පාදාර්ථං වා අතිරෙකපාදං වා.

ආදියමානොති - ආදියමානො හරමානො අවහරමානො ඉරියාපථං විකොපයමානො ආනා වාචයමානො සංකෙතං චිතිතාමයමානො.

අයමපිති - පුරිමං උපාදාය වුච්චති.

පාරාජිකො හොතිති - සෙය්‍යථාපි තාම පණ්ඩුපලාසො බකිනා පවුනො¹ අභබ්බො හරිතතාය. එවමෙව තිකඤ්ඤා පාදං වා පාදාර්ථං වා අතිරෙකපාදං වා අදිනං. ථෙය්‍යසඞ්ඛානං ආදියති. අසාමණො හොති අසකාස-පුතතියො. තෙන වුච්චති පාරාජිකො හොතිති.

අසංවාසොති - සංවාසො නාම එකං කමමං එකුද්දෙසො සමසිකබ්‍යානා, එසො සංවාසො නාම. සො තෙන සද්ධිං තඤ්ඤිති තෙන වුච්චති අසංවාසොති

[නායමානිකා]

1. භූමමට්ඨං ඵලට්ඨං ආකාසට්ඨං වෙහාසට්ඨං උදකට්ඨං නාවට්ඨං යානට්ඨං භාරට්ඨං ආරාමට්ඨං විහාරට්ඨං බෙතනට්ඨං චන්ද්‍රට්ඨං ගාමට්ඨං අරඤ්ඤට්ඨං උදකං දනතපොනං චතස්සති හරණකං උපතිති සුඛකාසානං පාණො අපදං දිපදං චතුප්පදං බහුප්පදං ඔවරකො ඔතිරකො සංවිද්ව-භාරො සංකෙතකමමං නිමිත්තකමමනති.

1. පමුනො, සබ්බත්. “සෙය්‍යථාපි තාම පණ්ඩුපලාසො බකිනා පවුනො”-බථිප්පදිකා (315)

රාජනො යනු- පාටිච්ඡවර රජතු ය, ප්‍රදේශ රජතු ය, මණ්ඩලිකයෝ ය, අතර පිහිටි ගම් කීපයක් වලදනා රජතු ය. අක්ෂදර්ශක (විනිශ්චයකාරක) යෝ ය, මහාමාත්‍යයෝ ය, යම් කෙනෙක් සිදුම් බිදුම් ඇ දඬුවම් නියම කෙරෙද්ද, මොහු මෙහි රජවරු නම් වෙත්.

වොර යනු- යමෙක් මසු පසක් හෝ අසිරා මසු පසක් හෝ අගනා හිමියන් හුදුන් දෙය සොර සිතින් ගනී ද, හේ වොර නම්.

හනෙය්‍යං වා සි- අතින් හෝ පසින් හෝ කසයෙන් හෝ වේවාලින් හෝ අඛදඬුවකින් හෝ අවියකින් හෝ පෙළුන්නාහු ය.

බකෙය්‍යං වා සි- රැහැන් බැම්මෙන් හෝ, වීලංගු බැම්මෙන් හෝ, හැකිලි බැම්මෙන් හෝ, ගෙයක සිරකර නැබ්මෙන් හෝ, නුවරක සිරකර නැබ් මෙන් හෝ, ගමක සිරකර නැබ්මෙන් හෝ, නියම් ගමක සිරකර නැබ්මෙන් හෝ, මෙසේ බඳින්නාහුය. පුරුෂාරක්ෂාව හෝ කරන්නාහුය.

පබ්බාපෙය්‍යං වා සි- ගමින් හෝ, නියම් ගමින් හෝ, නුවරින් හෝ, ජනපදයෙන් හෝ, ජනපදපෙදෙසින් හෝ, බැහැර කරන්නාහු ය.

වොරොසි බාලොසි මුළුලොසි පෙණොසි යනු- මෙය පරිභව බිණීමකි.

තථාරූපං නම් පාදයක් හෝ, පාදයක් අගනේ හෝ, අසිරා පාදයක් හෝ ය.

ආදියමානො යනු- ගන්නේ, හැරගන්නේ, පැහැර ගන්නේ, ඉරියවු වෙනස් කරන්නේ, තුඩු නැතින් ඉවත් කරන්නේ, සලකුණ වේතස් කරන්නේ ය.

අසමපි යනු- පලමු පරිජි ඇවැතට අවන් පුද්ගලයා ගෙන 'මෙනෙමේන්' හි කියනු ලැබේ.

පාරාජිකො හොති යනු- යමෙක් තවුසෙන් ගිළිහුනු කොළය නැවත නිල්වීමට නුසුදුසු වේ ද, එපරිද්දෙන් ම මහණ තෙමේ පාදයක් හෝ, පාදයක් අගනා දෙය හෝ, අසිරා පාදයක් හෝ, හිමියන් හුදුන් දෙය සොර සිතින් ගෙන අග්‍රමණයෙක් වෙයි. අශාක්‍යපුත්‍රියයෙක් වෙයි. එහෙයින් පාරාජික වේ යයි කියනු ලැබේ.

අසංවාසො සි - සංවාස නම් එක්ව විනයකම් කිරීම, එක්ව උදෙසීම, සමානශික්ෂා ඇතිබව මේ සංවාස නම්. එය ඔහු හා නැත් නුසි එහෙයින් අසංවාසයයි කියනු ලැබේ.

[නියමානාකා]

1. භූමමට්ඨය, ඵලට්ඨය, ආකාසට්ඨය, වේහාසට්ඨය, උදකට්ඨය, තාවට්ඨය, ශාතට්ඨය, භාරට්ඨය, ආරාමට්ඨය, විහාරට්ඨය, බෙතනට්ඨය, වණ්ණට්ඨය, ගාමට්ඨය, අරක්ඛට්ඨය, උදකය, දන්තපොතය, චන්ද්‍රපතිය, හරණකය, උපනිධිය, සුඛකාසාතය, පාණය, අපදය, දීපදය, වතුපපදය, බහුපපදය, ඔවරකය, ඔතිරකය, සංවිදවහාරය, සංකේතකමමය, නිමිත්තකමමය යි.

2. **භූමමට්ඨං** නාම භණ්ඩං භූමියං නික්කම්භනං හොති නිබ්බානං පටිච්ඡන්තං. භූමමට්ඨං භණ්ඩං ‘අවහරිස්සාමි’ති ථෙය්‍යවිතෙනා දුතියං වා පරියෙසති කුද්දුලං වා පිටකං වා පරියෙසති ගච්ඡති වා, ආපනති දුක්ඛං ධස්ස. තස්ස ජාතකං කට්ඨං වා ලතං වා ඡිඤ්ඤති, ආපනති දුක්ඛං ධස්ස. පංසුං බණ්ඨති වා ව්‍යුහති වා උඬුරති වා, ආපනති දුක්ඛං ධස්ස. කුමභිං ආමසති, ආපනති දුක්ඛං ධස්ස. එඤ්ඤෙති, ආපනති පුලලච්චයස්ස. ඨානා වාචෙති, ආපනති පාරාජිකස්ස. අත්තනො භාජනං පච්චෙසෙත්වා පඤ්චමාසකං වා අතිරෙකපඤ්චමාසකං වා අශ්ශතකං ථෙය්‍යවිතෙනා ආමසති, ආපනති දුක්ඛං ධස්ස. එඤ්ඤෙති, ආපනති පුලලච්චයස්ස. අත්තනො භාජනගතං වා කඳුරෙති මුට්ඨං වා ඡිඤ්ඤති, ආපනති පාරාජිකස්ස. සුත්තාරුලුභං භණ්ඩං වා පාමඞ්ගං වා කණ්ණසුත්තකං වා කට්ඨසුත්තකං වා සංඛකං වා වෙස්සනං වා ථෙය්‍යවිතෙනා ආමසති, ආපනති දුක්ඛං ධස්ස. එඤ්ඤෙති, ආපනති පුලලච්චයස්ස. කොටියං ගහෙත්වා උච්චාරෙති, ආපනති පුලලච්චයස්ස. සංසන්තො නිගරති, ආපනති පුලලච්චයස්ස. අත්තමසො කෙසගග්ගෙනමපි කුලිනිමුඛා මොචෙති, ආපනති පාරාජිකස්ස. සප්පිං වා තෙලං වා මුට්ඨං වා එංඤ්ඤිතං වා පඤ්චමාසකං වා අතිරෙකපඤ්චමාසකං වා අශ්ශතකං ථෙය්‍යවිතෙනා එකෙන පයොගෙන පිච්ඡති, ආපනති පාරාජිකස්ස. නස්ථෙව භිඤ්ඤති වා ඡ්ඤෙඞ්ඤති වා ක්කාපෙති වා අපරිභොගං වා කඳුරෙති, ආපනති දුක්ඛං ධස්ස.

3. **ඵලට්ඨං** නාම භණ්ඩං ඵලෙ නික්කම්භනං හොති. ඵලට්ඨං භණ්ඩං ‘අවහරිස්සාමි’ති ථෙය්‍යවිතෙනා දුතියං වා පරියෙසති ගච්ඡති වා, ආපනති දුක්ඛං ධස්ස. ආමසති, ආපනති දුක්ඛං ධස්ස. එඤ්ඤෙති, ආපනති පුලලච්චයස්ස. ඨානා වාචෙති, ආපනති පාරාජිකස්ස.

4. **ආකාසට්ඨං** නාම භණ්ඩං ආකාසගතං හොති. මොරො වා කපිඤ්ජරො වා නිත්තිරො වා වට්ටකො වා සාවකං වා වෙස්සනං වා තීරඤ්ඤං වා සුචණ්ණං වා ඡිජ්ජමානං පනති. ආකාසට්ඨං භණ්ඩං ‘අවහරිස්සාමි’ති. ථෙය්‍යවිතෙනා දුතියං වා පරියෙසති ගච්ඡති වා, ආපනති දුක්ඛං ධස්ස. ගමනං උපවජ්ඤති, ආපනති දුක්ඛං ධස්ස. ආමසති, ආපනති දුක්ඛං ධස්ස. එඤ්ඤෙති, ආපනති පුලලච්චයස්ස. ඨානා වාචෙති, ආපනති පාරාජිකස්ස.

5. **වෙහාසට්ඨං** නාම භණ්ඩං වෙහාසගතං හොති මඤ්ඤෙව වා පීඨෙ වා චිවරවංසෙ වා චිවරරජ්ජයා වා භිත්තිබිලෙ වා නාගදන්තෙ වා රුකෙහි වා ලග්ගිතං හොති, අත්තමසො පත්තාධාරකෙ‘පි. වෙහාසට්ඨං භණ්ඩං ‘අවහරිස්සාමි’ති ථෙය්‍යවිතෙනා දුතියං වා පරියෙසති ගච්ඡති වා, ආපනති දුක්ඛං ධස්ස. ආමසති, ආපනති දුක්ඛං ධස්ස. එඤ්ඤෙති, ආපනති පුලලච්චයස්ස. ඨානා වාචෙති, ආපනති පාරාජිකස්ස.

2. **භූමමට්ඨ** නම්: භාණ්ඩය බිම තබන ලද්දක් වෙයි. චල දමන ලද්දක් වෙයි. සැහවුනක් වෙයි. බිම පිහිටි භාණ්ඩය හැරගන්නෙමි යි සොරසින් ඇත්තේ දෙවැන්නකු හෝ සොයා නම් උදල්ලක් හෝ කුඩයක් හෝ සොයා නම් යේ නම් හෝ දුකුලාආචාන් වේ. එහි හටගත් දඬු කඩක් හෝ වැලක් හෝ සිඳි ද දුකුලාආචාන් වේ. පස් සාරයි හෝ රැස් කරයි හෝ තගයි හෝ දුකුලාආචාන් වේ. සැලක් පහස්තේ හෝ දුකුලාආචාන් වේ. සොලොවා නම් පුලාසිආචාන් වේ. තුඩු තැනින් පහ කෙරේ නම් පරිජ්ඣාචාන් වේ. තම බදුන එව මසු පසක් හෝ අයිරා මසු පසක් හෝ අගනා දෑයක් සොර සින් ඇත්තේ පහස්තේ නම් දුකුලාආචාන් වේ. සොලොවානම් පුලාසිආචාන් වේ. තම බදුනට ගණි නම් හෝ මිටු මොලවා ගණි නම් හෝ පරිජ්ඣාචාන් වේ. නූලක ආවුනු භාණ්ඩයක් හෝ පමුවක් හෝ ගෙලපලදනාවක් හෝ හින පලදනාවක් හෝ සළුවක් හෝ හිස් වෙළුමක් හෝ සොරසින් ඇත්තේ ආමේනිය කෙරේ නම් දුකුලාආචාන් වේ. සොලොවා නම් පුලාසිආචාන් වේ කෙළවර ගෙණ ඔසවා නම් පුලාසිආචාන් වේ. ගටමින් බැහැර කෙරේ නම් පුලාසිආචාන් වේ. යටත් පිරිසෙයින් කෙසගක් පණ්ණකුදු සැමිමුවෙන් මුදු නම් පරිජ්ඣාචාන් වේ. ගිනෙල් හෝ තලනෙල් හෝ මි හෝ උක්පැණි හෝ ලෙසපසක් හෝ අයිරා මසුපසක් හෝ අගනා දෑ සොරසින් ඇත්තේ එක්පියොවකින් පානය කෙරේ නම් පරිජ්ඣාචාන් වේ. එහි ම බිඳි නම් හෝ බැහැර කෙරේ නම් හෝ දවා නම් හෝ පරිහොගයට නුසුදුසු කෙරේ නම් හෝ දුකුලාආචාන් වේ.

3. **සඵලසඵ** භාණ්ඩය නම් භූමියාදි තලයෙහි තබන ලද්දක් වෙයි. එ ඵලට්ඨ භාණ්ඩය 'පැහැර ගන්නෙමි' යි සොර සින් ඇත්තේ දෙවැන්නකු සොයා නම් හෝ යේ නම් හෝ දුකුලාආචාන් වේ. ආමේනිය කෙරේ නම් දුකුලාආචාන් වේ. සොලොවා නම් පුලාසිආචාන් වේ. තුඩු තැනින් පහ කෙරේ නම් පරිජ්ඣාචාන් වේ.

4. **ආකාශසඵ** භාණ්ඩය නම් ආකාශගත වසනුවෙන් වෙයි. මොනරෙක් හෝ සුදු තිත්වටුවෙන් හෝ කළු තිත්වටුවෙන් හෝ වටුවෙන් හෝ සළුවක් හෝ හිස්වෙළුමක් හෝ අමුරන් කඩක් හෝ රත්රන් කඩක් හෝ සිඳිනු ලබන්නේ වැටේ. අහසෙහි වූ භාණ්ඩය 'පැහැර ගණිමි' යි සොර සින් ඇත්තේ දෙවැන්නකු හෝ සොයා නම්, යේ නම් හෝ දුකුලාආචාන් වේ. ගමන ඔබ මොබ යාම තවතානම් දුකුලාආචාන් වේ. ආමේනිය කෙරේ නම් දුකුලාආචාන් වේ. සොලොවා නම් පුලාසිආචාන් වේ. තුඩු තැනින් පහ කෙරේ නම් පරිජ්ඣාචාන් වේ.

5. **විභායසසඵ** භාණ්ඩ නම් අහස් ගත වූ භාණ්ඩයක් වෙයි. ඇදෙක හෝ පුවුවෙක හෝ සිවුරුවෙක හෝ සිවුරු රැහැනෙක හෝ බිත්තියෙහි සවි කළ ඇණයෙක හෝ තාදූන්තෙක හෝ රුකෙක හෝ යටත්පිරිසෙයින් පාත්‍රාධාරයෙක එල්වන ලද්දෙක් වෙයි. 'අහස් ගත භාණ්ඩය 'පැහැර ගන්නෙමි' යි සොර සින් ඇත්තේ දෙවැන්නකු හෝ සොයා නම්, යේ නම් හෝ දුකුලාආචාන් වේ. ආමේනිය කෙරේ නම් දුකුලාආචාන් වේ. සොලොවා නම් පුලාසිආචාන් වේ. තුඩු තැනින් පහ කෙරේ නම් පරිජ්ඣාචාන් වේ.

6. **උදකට්ඨං** නාම: භණ්ඩං උදකෙ නිකඛිතතං හොති. උදකට්ඨං භණ්ඩං 'අවහරිස්සාමි'ති ථෙය්‍යවිතො උතියං වා පරියෙසති ගච්ඡති වා, ආපතති දුක්ඛට්ඨස්ස. නිමුජ්ජති වා උමුමුජ්ජති වා, ආපතති දුක්ඛට්ඨස්ස. ආමසති, ආපතති දුක්ඛට්ඨස්ස. එතුපෙති, ආපතති ථුලලච්චයස්ස. ඍනා වාවෙති, ආපතති පාරාජිකස්ස. තස්ස ජාතකං උප්පලං වා පදුමං වා පුණ්ඩරිකං වා භිසං වා මච්ඡං වා කච්ඡපං වා පඤ්චමාසකං වා අතිරේකපඤ්චමාසකං වා අග්ගතකං ථෙය්‍යවිතො ආමසති, ආපතති දුක්ඛට්ඨස්ස. එතුපෙති, ආපතති ථුලලච්චයස්ස. ඍනා වාවෙති, ආපතති පාරාජිකස්ස.

7. **නාමා** නාම යාය තරති. නාවට්ඨං නාම භණ්ඩං නාවාය නිකඛිතතං හොති. නාවට්ඨං භණ්ඩං 'අවහරිස්සාමි'ති ථෙය්‍යවිතො උතියං වා පරියෙසති ගච්ඡති වා, ආපතති දුක්ඛට්ඨස්ස. ආමසති, ආපතති දුක්ඛට්ඨස්ස. එතුපෙති, ආපතති ථුලලච්චයස්ස. ඍනා වාවෙති, ආපතති පාරාජිකස්ස. නාවං 'අවහරිස්සාමි'ති ථෙය්‍යවිතො උතියං වා පරියෙසති ගච්ඡති වා, ආපතති දුක්ඛට්ඨස්ස. ආමසති, ආපතති දුක්ඛට්ඨස්ස. එතුපෙති, ආපතති ථුලලච්චයස්ස. බක්ඛතං මොචෙති, ආපතති දුක්ඛට්ඨස්ස. බක්ඛතං මොචෙත්වා ආමසති, ආපතති දුක්ඛට්ඨස්ස. එතුපෙති, ආපතති ථුලලච්චයස්ස. උඬ්ඨං වා අධො වා තිරියං වා අනතමස්සෙ කෙසංගගමනමපි සංඝාමෙති, ආපතති පාරාජිකස්ස.

8. **යානං** නාම මය්‍යං රථො සකට්ඨං සද්දමානිකා. යානට්ඨං නාම: භණ්ඩං යානෙ නිකඛිතතං හොති. යානට්ඨං භණ්ඩං 'අවහරිස්සාමි'ති ථෙය්‍යවිතො උතියං වා පරියෙසති ගච්ඡති වා, ආපතති දුක්ඛට්ඨස්ස. ආමසති, ආපතති දුක්ඛට්ඨස්ස. එතුපෙති, ආපතති ථුලලච්චයස්ස. ඍනා වාවෙති, ආපතති පාරාජිකස්ස. යානං 'අවහරිස්සාමි'ති ථෙය්‍යවිතො උතියං වා පරියෙසති ගච්ඡති වා, ආපතති දුක්ඛට්ඨස්ස. ආමසති, ආපතති දුක්ඛට්ඨස්ස. එතුපෙති, ආපතති ථුලලච්චයස්ස. ඍනා වාවෙති, ආපතති පාරාජිකස්ස.

9. **භාගේ** නාම සීසභාගේ බක්ඛභාගේ කට්ඨභාගේ ඔලමිකො. සීසෙ භාරං ථෙය්‍යවිතො ආමසති, ආපතති දුක්ඛට්ඨස්ස. එතුපෙති, ආපතති ථුලලච්චයස්ස. බක්ඛං ඔරෙපෙති, ආපතති පාරාජිකස්ස. බක්ඛෙ භාරං ථෙය්‍යවිතො ආමසති, ආපතති දුක්ඛට්ඨස්ස. එතුපෙති, ආපතති ථුලලච්චයස්ස. කට්ඨං ඔරෙපෙති, ආපතති පාරාජිකස්ස. කට්ඨා භාරං ථෙය්‍යවිතො ආමසති, ආපතති දුක්ඛට්ඨස්ස. එතුපෙති, ආපතති ථුලලච්චයස්ස. හජෙත ගණ්ණාති, ආපතති පාරාජිකස්ස. හජෙත භාරං ථෙය්‍යවිතො භූමියං නිකඛිපති, ආපතති පාරාජිකස්ස. ථෙය්‍යවිතො භූමිතො ගණ්ණාති, ආපතති පාරාජිකස්ස.

6. **උදකසා භාණ්ඩය** නම් ප්ලයෙහි තබන ලද්දෙක් වෙයි. උදකසා භාණ්ඩය 'පාහාර ගන්නෙමි'යි සොර සිත් ඇත්තේ දෙවැන්නකු සොයා නම් හෝ යේ නම් හෝ දුකුලාආවාන් වේ. දියේ ගිලේ නම් හෝ දියෙන් මතු වේ නම් හෝ දුකුලාආවාන් වේ. ආමශීනය කෙරේ නම් දුකුලාආවාන් වේ. සොලොවා නම් පුලාසිආවාන් වේ. නැතිත් පහ කෙරේ නම් පරිජ්ඣවාන් වේ. එහි හටගත් උපුලක් හෝ පියුමක් හෝ හෙල පියුමක් හෝ නෙලුණු දැලියක් හෝ මසකු හෝ කැසුණුවකු හෝ, මසු පසක් හෝ අසිරා මසු පසක් හෝ අගනා දෑ සොර සිත් ඇත්තේ ආමශීනය කෙරේ නම්, දුකුලාආවාන් වේ. සොලොවා නම් පුලාසිආවාන් වේ. නැතිත් පහ කෙරේ නම් පරිජ්ඣවාන් වේ.

7. **තොකා** නම් යමෙකින් තරණය කෙරේ ද, එය යි. (නාවමය) තොකාසා භාණ්ඩ නම් නාවෙහි තබන ලද්දෙක් වෙයි. නාවෙහි වූ බඩුවක් 'පාහාර ගන්නෙමි'යි සොර සිත් ඇත්තේ දෙවැන්නකු හෝ සොයා නම්, යේ නම් දුකුලාආවාන් වේ. ආමශීනය කෙරේ නම් දුකුලාආවාන් වේ. සොලොවා නම් පුලාසිආවාන් වේ. නුඹු නැතිත් පහ කෙරේ නම් පරිජ්ඣවාන් වේ. 'නාව පාහාර ගන්නෙමි'යි සොර සිත් ඇත්තේ දෙවැන්නකු සොයා නම් යේ නම් දුකුලාආවාන් වේ. ආමශීනය කෙරේ නම් දුකුලාආවාන් වේ. සොලොවා නම් පුලාසිආවාන් වේ. බැම්ම මුදු නම් දුකුලාආවාන් වේ. බැම්ම මුදු ආමශීනය කෙරේ නම් දුකුලාආවාන් වේ. සොලොවා නම් පුලාසිආවාන් වේ. උඩට හෝ යටට හෝ සරසට හෝ යටත් පිරිසෙසින් කෙසෙක් පමණකුදු ගමන් කරවා නම් පරිජ්ඣවාන් වේ.

8. **යාන** නම් හිඳෙලුව ද, රිය ද, ගැල ද, ගුරුළුපියාපත් තසින් කළ රිය ද වෙයි. **යානසා** භාණ්ඩය නම් යානයෙහි තබන ලද්ද වේ. යානයෙහි තුබූ භාණ්ඩය 'පාහාර ගන්නෙමි'යි සොර සිත් ඇත්තේ දෙවැන්නකු සොයා නම් හෝ යේ නම් හෝ දුකුලාආවාන් වේ. ආමශීනය කෙරේ නම් දුකුලාආවාන් වේ. සොලොවා නම් පුලාසිආවාන් වේ. නැතිත් පහ කෙරේ නම් පරිජ්ඣවාන් වේ. 'යානය පාහාර ගන්නෙමි'යි සොර සිත් ඇත්තේ දෙවැන්නකු සොයා නම් හෝ යේ නම් හෝ දුකුලාආවාන් වේ. ආමශීනය කෙරේ නම් දුකුලාආවාන් වේ. සොලොවා නම් පුලාසිආවාන් වේ. නැතිත් පහ කෙරේ නම් පරිජ්ඣවාන් වේ.

9. **භාර** නම් හිසින් උසුලන බර ය, උරහිසින් උසුලන බර ය, ඉණෙන් උසුලන බර ය, එල්ලාගෙන යන බර ය: හිසෙහි වූ බර සොර සිත් ඇත්තේ ආමශීනය කෙරේ නම් දුකුලාආවාන් වේ. සොලොවා නම් පුලාසිආවාන් වේ. කඳෙහි තබා නම් පරිජ්ඣවාන් වේ. කඳෙහි වූ බර සොර සිත් ඇත්තේ ආමශීනය කෙරේ නම් දුකුලාආවාන් වේ. සොලොවා නම් පුලාසිආවාන් වේ. කටියෙහි තබා නම් පරිජ්ඣවාන් වේ. කටියෙහි වූ බර සොර සිත් ඇත්තේ ආමශීනය කෙරේ නම් දුකුලාආවාන් වේ. සොලොවා නම් පුලාසිආවාන් වේ. අතට ගණි නම් පරිජ්ඣවාන් වේ. අතෙහි වූ බර සොර සිත් ඇත්තේ බිම තබා නම් පරිජ්ඣවාන් වේ. සොර සිත් ඇත්තේ බිමින් ගණි නම් පරිජ්ඣවාන් වේ.

10. **ආරාමො** නාම පුප්පාරාමො ඵලාරාමො. **ආරාමඛං** නාම භණ්ඩං ආරාමෙ චතුති සානෙති නිකක්ඛිතං. හොති: භුමමඛං ඵලඛං ආකාසඛං වෙහාසඛං. ආරාමඛං භණ්ඩං 'අවහරිසාමී'ති ථෙය්‍යවිනේනා දුතියං වා පරියෙසනි ගච්ඡති වා, ආපනති දුක්ඛං. ආමසති, ආපනති දුක්ඛං. ඵඤ්ඤෙති, ආපනති ඵුල්ලච්චයස්ස. සානා වාචෙති, ආපනති පාරාජිකස්ස. තස්ස ජාතකං මූලං වා නචං වා පහනං වා පුප්පං වා ඵලං වා පඤ්චමාසකං වා අතිරේකපඤ්චමාසකං වා අග්ගනකං ථෙය්‍යවිනේනා ආමසති, ආපනති දුක්ඛං. ඵඤ්ඤෙති, ආපනති ඵුල්ලච්චයස්ස. සානා වාචෙති, ආපනති පාරාජිකස්ස. ආරාමං අභිසුඤ්ඤති, ආපනති දුක්ඛං. සාමිකස්ස විමතිං උප්පාදෙති, ආපනති ඵුල්ලච්චයස්ස. සාමිකො 'න මය්‍යං භවිස්සති'ති ධූරං නිකක්ඛිපති, ආපනති පාරාජිකස්ස. ධම්මං චරන්තො සාමිකං පරුජෙති, ආපනති පාරාජිකස්ස. ධම්මං චරන්තො පරජ්ජති, ආපනති ඵුල්ලච්චයස්ස.

11. **විහාරඛං** නාම: භණ්ඩං විහාරෙ චතුති සානෙති නිකක්ඛිතං. හොති: භුමමඛං ඵලඛං ආකාසඛං වෙහාසඛං. විහාරඛං භණ්ඩං 'අවහරිසාමී'ති ථෙය්‍යවිනේනා දුතියං වා පරියෙසනි ගච්ඡති වා, ආපනති දුක්ඛං. ආමසති, ආපනති දුක්ඛං. ඵඤ්ඤෙති, ආපනති ඵුල්ලච්චයස්ස. සානා වාචෙති, ආපනති පාරාජිකස්ස. විහාරං අභිසුඤ්ඤති, ආපනති දුක්ඛං. සාමිකස්ස විමතිං උප්පාදෙති, ආපනති ඵුල්ලච්චයස්ස. සාමිකො 'න මය්‍යං භවිස්සති'ති ධූරං නිකක්ඛිපති, ආපනති පාරාජිකස්ස. ධම්මං චරන්තො සාමිකං පරුජෙති, ආපනති පාරාජිකස්ස. ධම්මං චරන්තො පරජ්ජති, ආපනති ඵුල්ලච්චයස්ස.

12. **බෙතනං** නාම යස්ස පුබ්බන්තං වා අපරන්තං වා ජායති. **බෙතනඛං** නාම: භණ්ඩං බෙතනෙ චතුති සානෙති නිකක්ඛිතං. හොති: භුමමඛං ඵලඛං ආකාසඛං වෙහාසඛං. බෙතනඛං භණ්ඩං 'අවහරිසාමී'ති ථෙය්‍යවිනේනා දුතියං වා පරියෙසනි ගච්ඡති වා, ආපනති දුක්ඛං. ආමසති, ආපනති දුක්ඛං. ඵඤ්ඤෙති, ආපනති ඵුල්ලච්චයස්ස. සානා වාචෙති, ආපනති පාරාජිකස්ස. තස්ස ජාතකං පුබ්බන්තං වා අපරන්තං වා පඤ්චමාසකං වා අතිරේකපඤ්චමාසකං වා අග්ගනකං ථෙය්‍යවිනේනා ආමසති, ආපනති දුක්ඛං. ඵඤ්ඤෙති ආපනති ඵුල්ලච්චයස්ස. සානා වාචෙති, ආපනති පාරාජිකස්ස. බෙතනං අභිසුඤ්ඤති, ආපනති දුක්ඛං. සාමිකස්ස විමතිං උප්පාදෙති, ආපනති ඵුල්ලච්චයස්ස. සාමිකො 'න මය්‍යං භවිස්සති'ති ධූරං නිකක්ඛිපති, ආපනති පාරාජිකස්ස. ධම්මං චරන්තො සාමිකං පරුජෙති, ආපනති පාරාජිකස්ස. ධම්මං චරන්තො පරජ්ජති, ආපනති ඵුල්ලච්චයස්ස. බීලං වා රජ්ජං වා චතිං වා මරියාදං වා සංකාමෙති, ආපනති දුක්ඛං. එකං පයොගං අනාගතො, ආපනති ඵුල්ලච්චයස්ස. තස්මිං පයොගෙ ආගතො, ආපනති පාරාජිකස්ස.

10. **ආරාම නම් පුෂ්පාරාම ප්ලාරාම යි.** **ආරාමස්ථ භාණ්ඩ නම්** අරමිහි භූමිසථ, ස්ථලස්ථ, ආකාශස්ථ, විභායස්ථ යා යි සතර තැනින් යම් තැනෙක තබන ලද්ද වෙයි. ආරාමයෙහි තුබූ බඩුවක් 'පැහැර ගන්නෙමි'යි සොර සිත් ඇත්තේ දෙවැන්නකු හෝ සොයා නම් හෝ එයට යේ නම් හෝ දුකුලා ඇවැත් වේ. ආමශීනය කෙරේ නම් දුකුලා ඇවැත් වේ. සොලොවා ද පුලාසි ඇවැත් වේ. තැනින් බැහැර කෙරේ ද පරිජ් ඇවැත් වේ. එහි හටගත් මූලක් හෝ පොත්තක් හෝ පත්‍රයක් හෝ ලෙක් හෝ ගෙඩියක් හෝ, පස් මස්සක් හෝ අතිරෙක පස් මස්සක් හෝ අගනා දෑයක් සොර සිත් ඇත්තේ ආමශීනය කෙරේ ද දුකුලා ඇවැත් වේ. සොලොවා ද පුලාසි ඇවැත් වේ. තැනින් පහ කෙරේ ද පරිජ් ඇවැත් වේ. 'අරාම නමා සතු ය'යි පැමිණිලි කෙරේ ද දුකුලා ඇවැත් වේ. හිමියාට විමනි උපදවා ද පුලාසි ඇවැත් වේ. හිමියා 'මට අයත් නොවන්නේ ය'යි ධුරන්ඤාපය කෙරේ ද පරිජ් ඇවැත් වේ. යුක්ති බණන්නේ හිමියා පරදවා ද පරිජ් ඇවැත් වේ. යුක්ති බණන්නේ තෙමේ පැරැදේ ද පුලාසි ඇවැත් වේ.

11. **විහාරස්ථ භාණ්ඩය නම්** විහාරයෙහි සිටු තැනින් යම් තැනෙක තබන ලද්ද වෙයි: ඒ භූමමධි, ප්ලධි, ආකාසධි, වෙභාසධි යන මොහු ය. විහාරස්ථ භාණ්ඩය 'පැහැර ගන්නෙමි'යි සොර සිත් ඇත්තේ දෙවැන්නකු හෝ සොයා නම් හෝ යේ නම් හෝ දුකුලා ඇවැත් වේ. ආමශීනය කෙරේ ද දුකුලා ඇවැත් වේ. සොලොවා ද පුලාසි ඇවැත් වේ. තුබූ තැනින් බැහැර කෙරේ ද පරිජ් ඇවැත් වේ. විහාරය නිමිති කොට තබූ පවර ද දුකුලා ඇවැත් වේ. හිමියාට විමනි උපදවා ද පුලාසි ඇවැත් වේ. හිමියා 'මට නොවන්නේ ය'යි ධුර නිඤාපය කෙරේ ද පරිජ් ඇවැත් වේ. යුක්ති බණන්නේ හිමියා පරදවා ද පරිජ් ඇවැත් වේ. යුක්ති බණන්නේ තෙමේ පැරැදේ ද පුලාසි ඇවැත් වේ.

12. **කෙසෙකු නම්** යම් තැනෙක ඇල් ආදි පුබ්බන්ත ධාන්‍ය හෝ උදු, මුං ආදි අපරන්ත ධාන්‍ය හෝ හට ගණි ද එය යි. **කෙසෙකුස්ථ භාණ්ඩය නම්** කෙසෙහි සිටු තැනින් එක්තැනෙක තබන ලද්ද වෙයි: භූමමධි, ප්ලධි, ආකාසධි, වෙභාසධි යන මොහු යි. කෙසෙහි වූ බඩුවක් 'පැහැර ගන්නෙමි'යි සොර සිත් ඇත්තේ දෙවැන්නකු හෝ සොයා ද, යේ ද, දුකුලා ඇවැත් වේ. ආමශීනය කෙරේ ද දුකුලා ඇවැත් වේ. සොලොවා ද පුලාසි ඇවැත් වේ. තුබූ තැනින් පහ කෙරේ ද පරිජ් ඇවැත් වේ. මසු පසක් හෝ අයිරා මසු පසක් අගනා එහි හටගත් පුබ්බන්ත හෝ අපරන්ත හෝ සොර සිත් ඇත්තේ ආමශීනය කෙරේ ද දුකුලා ඇවැත් වේ. සොලොවා ද පුලාසි ඇවැත් වේ. තුබූ තැනින් පහ කෙරේ ද පරිජ් ඇවැත් වේ. කෙතට තබූ පවර ද දුකුලා ඇවැත් වේ. හිමියාට විමනි උපදවා ද පුලාසි ඇවැත් වේ. හිමියා 'මට නො වන්නේය'යි බලාපොරොත්තුව හරි ද පරිජ් ඇවැත් වේ. විනිශ්චය කරන්නේ (හිමියා) පරදවා ද පරිජ් ඇවැත් වේ. විනිශ්චය කරන්නේ තෙමේ පැරැදේ ද පුලාසි ඇවැත් වේ. ඉම් කණුව හෝ තමන් සතු කරන්නේ ද, රැහැන හෝ පතුරුවන්නේ ද, වැට හෝ ඇත් කරන්නේ ද, ඉම හෝ පුළුල් කරන්නේ ද, මෙසේ ඉම ඉවත් කෙරේ නම් දුකුලා ඇවැත් වේ. එය පිළිබඳ එක් ප්‍රයෝගයක් (පමණක්) සමපුණි නොවූ කල්හි පුලාසි ඇවැත් වේ. ඒ ප්‍රයෝගය (උත්සාහය) ද සමපුණි වූ කල්හි පරිජ් ඇවැත් වේ.

13. චක්ඛු නාම ආරාමවජ්ඣ විහාරවජ්ඣ. චක්ඛුට්ඨං නාම: හණ්ඨං වජ්ඣසමිං චතුති සාතෙති නිකක්ඛිතං. හොති: භූමමට්ඨං ඵලට්ඨං ආකාසට්ඨං වෙහාසට්ඨං. වජ්ඣට්ඨං හණ්ඨං ‘අවහරිස්සාමි’ති ථෙය්‍යවිතොතා දුතියං වා පරියෙසති ගච්ඡති වා, ආපතති දුක්ඛට්ඨං. ආමසති, ආපතති දුක්ඛට්ඨං. එඤ්ඤෙති, ආපතති ථූලලච්චයස්ස. සානා වාචෙති, ආපතති පාරාජිකස්ස. වජ්ඣං අභිසුද්ධෙති, ආපතති දුක්ඛට්ඨං. සාමිකස්ස විමතිං උපපාදෙති, ආපතති ථූලලච්චයස්ස. සාමිකො ‘න මෙසං හවිස්සති’ති ධූරං නිකක්ඛිතති, ආපතති පාරාජිකස්ස. ධමමං වරතොතා සාමිකං පරාජෙති, ආපතති පාරාජිකස්ස. ධමමං වරතොතා පරාජෙති, ආපතති ථූලලච්චයස්ස. බ්ලිං වා රජ්ජුං වා චතිං වා පාකාරං වා සම්භාමෙති, ආපතති දුක්ඛට්ඨං. එකං පයොගං අනාගතො, ආපතති ථූලලච්චයස්ස. තස්මිං පයොගෙ ආගතො, ආපතති පාරාජිකස්ස.

14. ගාමට්ඨං නාම: හණ්ඨං ගාමෙ චතුති සාතෙති නිකක්ඛිතං. හොති: භූමමට්ඨං ඵලට්ඨං ආකාසට්ඨං වෙහාසට්ඨං. ගාමට්ඨං හණ්ඨං ‘අවහරිස්සාමි’ති ථෙය්‍යවිතොතා දුතියං වා පරියෙසති ගච්ඡති වා, ආපතති දුක්ඛට්ඨං. ආමසති, ආපතති දුක්ඛට්ඨං. එඤ්ඤෙති, ආපතති ථූලලච්චයස්ස. සානා වාචෙති, ආපතති පාරාජිකස්ස.

15. අරඤ්ඤං නාම යං මනුස්සානං පරිගහතිතං. හොති, තං අරඤ්ඤං. අරඤ්ඤට්ඨං නාම: හණ්ඨං අරඤ්ඤෙ චතුති සාතෙති නිකක්ඛිතං. හොති: භූමමට්ඨං ඵලට්ඨං ආකාසට්ඨං වෙහාසට්ඨං. අරඤ්ඤට්ඨං හණ්ඨං ‘අවහරිස්සාමි’ති ථෙය්‍යවිතොතා දුතියං වා පරියෙසති ගච්ඡති වා, ආපතති දුක්ඛට්ඨං. ආමසති, ආපතති දුක්ඛට්ඨං. එඤ්ඤෙති, ආපතති ථූලලච්චයස්ස. සානා වාචෙති, ආපතති පාරාජිකස්ස. තත්ථ ජාතකං කට්ඨං වා ලතං වා තිණං වා පඤ්චමාසකං වා අතිරේකපඤ්චමාසකං වා අශ්ශතකං ථෙය්‍යවිතොතා ආමසති, ආපතති දුක්ඛට්ඨං. එඤ්ඤෙති, ආපතති ථූලලච්චයස්ස. සානා වාචෙති, ආපතති පාරාජිකස්ස.

16. උදකං නාම භාජනගතං වා හොති පොකකිරණියා වා නළාකෙ වා. ථෙය්‍යවිතොතා ආමසති, ආපතති දුක්ඛට්ඨං. එඤ්ඤෙති, ආපතති ථූලලච්චයස්ස. සානා වාචෙති, ආපතති පාරාජිකස්ස. අනාතො භාජනං පච්චෙසෙත්වා පඤ්චමාසකං වා අතිරේකපඤ්චමාසකං වා අශ්ශතකං උදකං ථෙය්‍යවිතොතා ආමසති, ආපතති දුක්ඛට්ඨං. එඤ්ඤෙති, ආපතති ථූලලච්චයස්ස. අනාතො භාජනගතං කරෙති, ආපතති පාරාජිකස්ස. මරියාදං ඡිද්දති, ආපතති දුක්ඛට්ඨං. මරියාදං ඡිද්දත්වා පඤ්චමාසකං වා අතිරේකපඤ්චමාසකං වා අශ්ශතකං උදකං නිකක්ඛිතෙති, ආපතති පාරාජිකස්ස. අතිරේකමාසකං වා උභතපඤ්චමාසකං වා අශ්ශතකං උදකං නිකක්ඛිතෙති, ආපතති ථූලලච්චයස්ස. මාසකං වා උභතමාසකං වා අශ්ශතකං උදකං නිකක්ඛිතෙති, ආපතති දුක්ඛට්ඨං.

13. **වාසකු** නම් ආරාම වසකු විහාර වසකු යි. **වාස්තුසංඝාණ්ඩ** නම් වත්තෙනි සිටු නැතින් යම් නැතෙක තබන ලද්ද වෙයි. භූමමට්ඨ, ඵලට්ඨ, ආකාසට්ඨ, වෙහාසට්ඨ (යන මොහු ය.) වත්තෙනි වූ බඩු 'පාඨාර ගන්නෙමි' සොර සිත් ඇත්තේ දෙවැන්නකු හෝ යොද ද යේ ද දුකුලාආචාරී වේ. ආමිනිය කෙරේ ද දුකුලාආචාරී වේ. සොලොවා ද පුලාසිආචාරී වේ. කුඩු නැතින් පහ කෙරේ ද පරිජ්ඣාචාරී වේ. වත්තට නඩු පවර ද දුකුලාආචාරී වේ. හිමියාට විමති උපදවා ද පුලාසිආචාරී වේ. හිමියා 'මට තො වන්නේ යා' සි බලාපොරොත්තුව හරි ද පරිජ්ඣාචාරී වේ. විනිශ්චය කරන්නේ හිමියා පරදවා ද පරිජ්ඣාචාරී වේ. විනිශ්චය කරන්නේ තෙමේ පැරදේ ද පුලාසිආචාරී වේ. ඉම් කණුව හෝ රැහැන හෝ වැට හෝ පවුර හෝ නමින් සතු වන සේ වෙනස් කෙරේ ද දුකුලාආචාරී වේ. එක් ප්‍රයෝගයක් සමපූර්ණ නොවූ කල්හි පුලාසිආචාරී වේ. ඒ ප්‍රයෝගය ද සමපූර්ණ වූ කල්හි පරිජ්ඣාචාරී වේ.

14. **ග්‍රාමසංඝ** නම් ගමෙහි සිටු නැතින් එක් නැතෙක තබන ලද භාණ්ඩය වෙයි. භූමමට්ඨ, ඵලට්ඨ, ආකාසට්ඨ, වෙහාසට්ඨ (යන මොහු ය.) ගමෙහි වූ භාණ්ඩය 'පාඨාර ගන්නෙමි' සොර සිත් ඇත්තේ දෙවැන්නකු සොයා නම් හෝ යේ නම් හෝ දුකුලාආචාරී වේ. ආමිනිය කෙරේ නම් දුකුලාආචාරී වේ. සොලොවා නම් පුලාසිආචාරී වේ. නැතින් පහ කෙරේ නම් පරිජ්ඣාචාරී වේ.

15. **අරණ්ණ** නම් මිනිසුන් විසින් පරිගෘහිත යමක් වේ ද එය අරණ්ණය යි. **අරණ්ණසංඝාණ්ඩය** නම් අරණ්ණෙහි සිටු නැතින් එක් නැතෙක තබන ලද්ද වෙයි. භූමමට්ඨ, ඵලට්ඨ, ආකාසට්ඨ, වෙහාසට්ඨ යන මොහු යි. අරණ්ණෙහි වූ භාණ්ඩයක් 'පාඨාර ගන්නෙමි' සොර සිත් ඇත්තේ දෙවැන්නකු සොයා නම් හෝ යේ නම් හෝ දුකුලාආචාරී වේ. ආමිනිය කෙරේ නම් දුකුලාආචාරී වේ. සොලොවා නම් පුලාසිආචාරී වේ. නැතින් පහ කෙරේ නම් පරිජ්ඣාචාරී වේ. මසු පසක් හෝ අසිරා මසු පසක් අගනා එහි හටගත් ලියක් හෝ වැලක් හෝ තණ හෝ සොර සිත් ඇත්තේ ආමිනිය කෙරේ නම් දුකුලාආචාරී වේ. සොලොවා නම් පුලාසිආචාරී වේ. නැතින් පහ කෙරේ නම් පරිජ්ඣාචාරී වේ.

16. **උදක** නම් භාජනගත වූ හෝ පොකුණෙහි වූ හෝ තඩාගයෙහි වූ දියෙක් වේ. එය සොර සිත් ඇත්තේ ආමිනිය කෙරේ නම් දුකුලාආචාරී වේ. සොලොවා නම් පුලාසිආචාරී වේ. නැතින් පහ කෙරේ නම් පරිජ්ඣාචාරී වේ. තමාගේ බඳුන එහි එව මසු පසක් හෝ අසිරා මසු පසක් හෝ අගනා දියක් සොර සිත් ඇත්තේ ආමිනිය කෙරේ නම් දුකුලාආචාරී වේ. සොලොවා නම් පුලාසිආචාරී වේ. තම බඳුනට ගණි නම් පරිජ්ඣාචාරී වේ. මියර සිඳි නම් දුකුලාආචාරී වේ. මියර සිඳි මසු පසක් හෝ හෝ අසිරා මසු පසක් හෝ අගනා දියක් නික්මවා ගණි නම් පරිජ්ඣාචාරී වේ. මස්සකට වැහි වූ හෝ මසු පසකට අඩු වූ අගනා දියක් නික්මවා ගණි නම් පුලාසිආචාරී වේ. මස්සක් හෝ උනුමස්සක් හෝ අගනා දියක් නික්මවා ගණි නම් දුකුලාආචාරී වේ.

17. **දහනපොතං** නාම ජීනනං වා අවජිනනං වා. පඤ්චමාසකං වා අතිරෙකපඤ්චමාසකං වා අග්ගනකං ථෙය්‍යවිනේනා ආමසති, ආපනති දුක්ඛං-
ටස්ස. එතුපෙනි, ආපනති ථුල්ලච්චයස්ස. ණනා වාවෙනි, ආපනති පාරාජිකස්ස.

18. **වනස්සපි**¹ නාම මනුස්සානං පරිගහතිනො හොති රුකේනා පරිහොගො. ථෙය්‍යවිනේනා ජීනති, පහාරෙ පහාරෙ ආපනති දුක්ඛංටස්ස. එකං පහාරං අනාගතෙ ආපනති ථුල්ලච්චයස්ස. තස්මිං පහාරෙ ආගතෙ ආපනති පාරාජිකස්ස.

19. **හරණකං** නාම අඤ්ඤස්ස හරණකං හණ්ඩං. ථෙය්‍යවිනේනා ආමසති, ආපනති දුක්ඛංටස්ස. එතුපෙනි, ආපනති ථුල්ලච්චයස්ස. ණනා වාවෙනි. ආපනති පාරාජිකස්ස. 'සහගණ්ඩහාරකං නෙය්‍යාමි'ති පඨමං පාදං සංකාමෙනි, ආපනති ථුල්ලච්චයස්ස. ද්විතියං පාදං සංකාමෙනි, ආපනති පාරාජිකස්ස. 'පතිනං හණ්ඩං ගහෙය්‍යාමි'ති පාතාපෙනි, ආපනති දුක්ඛංටස්ස. පතිනං හණ්ඩං පඤ්චමාසකං වා අතිරෙකපඤ්චමාසකං වා අග්ගනකං ථෙය්‍යවිනේනා ආමසති, ආපනති දුක්ඛංටස්ස. එතුපෙනි, ආපනති ථුල්ලච්ච-
යස්ස. ණනා වාවෙනි, ආපනති පාරාජිකස්ස.

20. **උපනිධි** නාම උපනිකම්මනං හණ්ඩං. 'දෙති මෙ හණ්ඩ'නති වුච්ච-
මානො 'නාහං ගණ්ඨාමි'ති හණ්ඨි, ආපනති දුක්ඛංටස්ස. සාමිකස්ස විමතිං උප්පාදෙති, ආපනති ථුල්ලච්චයස්ස. සාමිකො 'න මය්‍යං දස්සති'ති ධුරං තිකම්පති, ආපනති පාරාජිකස්ස. ධම්මං චරතොනා සාමිකං පරුජෙති, ආපනති පාරාජිකස්ස. ධම්මං චරතොනා පරුජති, ආපනති ථුල්ලච්චයස්ස.

21. **සුඛකසානං** නාම රඤ්ඤ ධම්මං හොති පඤ්චනවණේඛ වා නදිනිජෙථ වා ගාමඤ්චාරෙ වා 'අත්‍ර පච්චයස්ස සුඛකං ගණ්ඨනත්‍ර'ති. නත්‍ර පච්චිත්තා රාජග්ගං හණ්ඩං පඤ්චමාසකං වා අතිරෙකපඤ්චමාසකං වා අග්ගනකං ථෙය්‍යවිනේනා ආමසති, ආපනති දුක්ඛංටස්ස. එතුපෙනි, ආපනති ථුල්ල-
ච්චයස්ස. පඨමං පාදං සුඛකසානං අතිකකාමෙනි, ආපනති ථුල්ලච්චයස්ස. ද්විතියං පාදං අතිකකාමෙනි, ආපනති පාරාජිකස්ස අනොනා සුඛකසානෙ ඩිනො ඛති සුඛකසානං පානෙනි, ආපනති පාරාජිකස්ස. සුඛකං පරිහරති, ආපනති දුක්ඛංටස්ස.

22. **පාණො** නාම මනුස්සපාණො වුච්චති. ථෙය්‍යවිනේනා ආමසති, ආපනති දුක්ඛංටස්ස. එතුපෙනි, ආපනති ථුල්ලච්චයස්ස. ණනා වාවෙනි, ආපනති පාරාජිකස්ස. 'පදසා නෙය්‍යාමි'ති පඨමං පාදං සංකාමෙනි, ආපනති ථුල්ලච්චයස්ස. ද්විතියං පාදං සංකාමෙනි, ආපනති පාරාජිකස්ස.

23. **අපදං** නාම අතිච්ච්ඡා. පඤ්චමාසකං වා අතිරෙකපඤ්චමාසකං වා අග්ගනකං ථෙය්‍යවිනේනා ආමසති, ආපනති දුක්ඛංටස්ස. එතුපෙනි, ආපනති ථුල්ලච්චයස්ස. ණනා වාවෙනි, ආපනති පාරාජිකස්ස.

17. දහනසොන නම් සිදින ලද හෝ නො සිදින ලද දූතාවුයෙක් දහන පවන=දූතාවි වෙයි. මෙසු පසක් හෝ අසිරා මෙසු පසක් හෝ අගනා දූතාවි සොර සින් ඇත්තේ ආමගීනය කෙරේ නම් දුකුලාආචාන් වේ. සොලොවා නම් පුලාසිආචාන් වේ. තැනින් පහ කෙරේ නම් පරිජ්ඣාචාන් වේ.

18. වනස්පති නම් මිනිසුන් විසින් පරිගෘහිත මිනිසුන්ගේ පරිභොග වූ වාණ්ණයෙක් වෙයි. සොර සින් ඇත්තේ (එය) සිදි නම් පහරක් පාසා දුකුලා-ආචාන් වේ. එක් පහරක් නො පැමිණි කල්හි පුලාසිආචාන් වේ. ඒ පහර ද පැමිණි කල්හි පරිජ්ඣාචාන් වේ.

19. හරණක නම් අනෙකකුට ගෙණ යන බඩුවෙකි. සොර සින් ඇත්තේ ආමගීනය කෙරේ නම් දුකුලාආචාන් වේ. සොලොවා නම් පුලාසි ආචාන් වේ. තැනින් පහ කෙරේ නම් පරිජ්ඣාචාන් වේ. 'බඩුව සමග ගෙණ යන්නහු හැර ගෙණ යන්නෙමි'යි පළමු පිය ඉදිරියට තබා නම් පුලාසි ආචාන් වේ. දෙවෙනි පිය ඉදිරියට තබා නම් පරිජ්ඣාචාන් වේ. 'වාටුහු බඩුව හැර ගන්නෙමි'යි බිම ලවා නම් දුකුලාආචාන් වේ. මෙසු පසක් හෝ අසිරා මෙසු පසක් හෝ අගනා වාටුහු බඩුවක් සොර සින් ඇත්තේ ආමගීනය කෙරේ නම් දුකුලාආචාන් වේ. සොලොවා නම් පුලාසිආචාන් වේ. තැනින් පහ කෙරේ නම් පරිජ්ඣාචාන් වේ.

20. උපනිබ්බි නම් රක්තා පිණිස තැබූ බඩුව ය. 'මගේ බඩුව දෙව'යි කියනු ලබන්නේ 'මම නො ගණිමි'යි කියා නම් දුකුලාආචාන් වේ. හිමියාට විමනි උපදවා නම් පුලාසිආචාන් වේ. හිමි තෙමේ 'මට නො දෙන්නේ යා'යි ධුරනිඤ්ඤප කෙරේ නම් පරිජ්ඣාචාන් වේ. විනිශ්චය කරන්නේ හිමියා පරදවා නම් පරිජ්ඣාචාන් වේ. විනිශ්චය කරන්නේ (තෙමේ) පරදී නම් පුලාසිආචාන් වේ.

21. සුඛකසාන නම් කළු කපොල්ලෙක හෝ ගංතොටෙක හෝ ගම් දෙරෙක හෝ 'මෙහි පැමිණියහුගෙන් සුංචන්' ගණිත්වා'යි රජු විසින් නියම කොට තබන ලද්දක් වේ. එහි පිවිස රජුගේ සුංචනට සුදුසු වූ මෙසු පසක් හෝ අසිරා මෙසුපසක් හෝ අගනා බඩුවක් සොර සින් ඇත්තේ ආමගීනය කෙරේ නම් දුකුලාආචාන් වේ. සොලොවා නම් පුලාසිආචාන් වේ. පළමු පිය සුංචන් ගන්නා තැනින් ඉක්මවා නම් පුලාසිආචාන් වේ. දෙවෙනි පිය ඉක්මවා නම් පරිජ් ආචාන් වේ. සුංචන් ගන්නා තැනැ තුළ සිටියේ සුංචන් ගන්නා තැනින් සුංකම පිටතට හෙළා නම් පරිජ් ආචාන් වේ. සුංකම වළකා නම් දුකුලාආචාන් වේ.

22. ප්‍රාණ නම් මනුෂ්‍ය ප්‍රාණියෙක් කියනු ලැබේ. සොර සිතින් ආමගීනය කෙරේ නම් දුකුලාආචාන් වේ. සොලොවා නම් පුලාසිආචාන් වේ. තැනින් පහ කෙරේ නම් පරිජ්ඣාචාන් වේ. 'පා ගමනින් ගෙණ යන්නෙමි'යි පළමු පිය ඉදිරියට තබවා නම් පුලාසිආචාන් වේ. දෙවෙනි පිය තබවා නම් පරිජ් ආචාන් වේ.

23. අපද නම් සජ්ජියෝ ය මත්ස්‍යයෝ ය. මෙසු පසක් හෝ අසිරා මෙසුපසක් හෝ අගනා සහකු සොර සින් ඇත්තේ ආමගීනය කෙරේ නම් දුකුලාආචාන් වේ. සොලොවා නම් පුලාසිආචාන් වේ. තැනින් පහ කෙරේ නම් පරිජ්ඣාචාන් වේ.

24. දම්පදං නාම මුහුසං පනතිජාතාං ථෙය්‍යවිතොතා ආමසති, ආපනති දුක්ඛං. එකුපෙති, ආපනති ථුල්ලච්චයං. ණානා වාචෙති, ආපනති පාරාජිකං. ‘පදසා නෙසසාමි’ති පඨමං පාදං සංඛිකාමෙති, ආපනති ථුල්ලච්චයං. ද්විතීයං පාදං සංඛිකාමෙති, ආපනති පාරාජිකං.

25. චතුසපදං නාම හතී අසං ඔට්ඨා ගොණා ගද්දා පසුකාං. ථෙය්‍යවිතොතා ආමසති, ආපනති දුක්ඛං. එකුපෙති, ආපනති ථුල්ලච්චයං. ණානා වාචෙති, ආපනති පාරාජිකං. ‘පදසා නෙසසාමි’ති පඨමං පාදං සංඛිකාමෙති, ආපනති ථුල්ලච්චයං. ද්විතීයං පාදං සංඛිකාමෙති, ආපනති ථුල්ලච්චයං. තතීයං පාදං සංඛිකාමෙති, ආපනති ථුල්ලච්චයං. චතුස්ථං පාදං සංඛිකාමෙති, ආපනති පාරාජිකං.

26. ඛණ්ඩපදං නාම විච්ඡිකා-සනපදි-උච්චාලිඛපාණකාං. පඤ්චමාසකං වා අතිරෙකපඤ්චමාසකං වා අභ්‍යන්තකං ථෙය්‍යවිතොතා ආමසති, ආපනති දුක්ඛං. එකුපෙති, ආපනති ථුල්ලච්චයං. ණානා වාචෙති, ආපනති පාරාජිකං. ‘පදසා නෙසසාමි’ති සංඛිකාමෙති, පඤ්චමං පාදං සංඛිකාමෙති, ආපනති පාරාජිකං.

27. ඔච්ඡරකො නාම හණ්ඩං ඔච්ඡරිත්වා ආචිකති “ඉත්තනාමං හණ්ඩං අවහරති” ආපනති දුක්ඛං. සො නං හණ්ඩං අවහරති, ආපනති උභින්නං පාරාජිකං.

28. ඔතිරකො නාම ආහට්ඨං හණ්ඩං ගොපෙනො පඤ්චමාසකං වා අතිරෙකපඤ්චමාසකං වා අභ්‍යන්තකං ථෙය්‍යවිතොතා ආමසති, ආපනති දුක්ඛං. එකුපෙති, ආපනති ථුල්ලච්චයං. ණානා වාචෙති, ආපනති පාරාජිකං.

29. සංවිදුඛාරො නාම සම්බුද්ධා සංවිදතිත්වා එකො හණ්ඩං අවහරති, ආපනති සංඛිකං පාරාජිකං.

30. සංඛේකනමමං නාම සංඛේකනං කරොති පුරෙහත්තං වා පච්ඡා-නත්තං වා රත්තං වා දිවා වා ‘තෙන සංඛේකතෙන නං හණ්ඩං අවහරති’ ආපනති දුක්ඛං. තෙන සංඛේකතෙන නං හණ්ඩං අවහරති, ආපනති උභින්නං පාරාජිකං. නං සංඛේකනං පුරෙ වා පච්ඡා වා නං හණ්ඩං අවහරති, මූලධංසං අනාපනති, අවහාරකං ආපනති පාරාජිකං.

31. නිමිත්තනමමං නාම නිමිත්තං කරොති ‘අකංඛිං වා නිබ්බන්ධං හමුකං වා උකංඛිපිසංඛිපිසං වා උකංඛිපිසංඛිපිසං, තෙන නිමිත්තෙන නං හණ්ඩං අවහරති’, ආපනති දුක්ඛං. තෙන නිමිත්තෙන නං හණ්ඩං අවහරති, ආපනති උභින්නං පාරාජිකං. නං නිමිත්තං පුරෙ වා පච්ඡා වා නං හණ්ඩං අවහරති, මූලධංසං අනාපනති, අවහාරකං ආපනති පාරාජිකං.

24. **දව්පද** නම් මිනිස්සුද, පක්ෂීහු ද වෙත්. සොර සිත් ඇත්තේ ආමිෂීනය කෙරේ නම් දුකුලාආචාත් වේ. සොලොවා නම් පුලාසිආචාත් වේ. නැතින් පහ කෙරේ නම් පරිජ්ඣාචාත් වේ. 'පා ගමනින් ගෙණ යන්නෙමි'යි පළමු පිය ඉදිරියට තබවා නම් පුලාසිආචාත් වේ. දෙවෙනි පිය තබවා නම් පරිජ්ඣාචාත් වේ.

25. **චතුස්පද** නම් ඇත් ය, අස් ය, ඔටු ය, ගව ය, කොටළු ය, සෙසු සිටු-පාවෝ ය යන මොහු වෙත්. සොර සිත් ඇත්තේ ආමිෂීනය කෙරේ නම් දුකුලාආචාත් වේ. සොලොවා නම් පුලාසිආචාත් වේ. නැතින් පහ කෙරේ නම් පරිජ්ඣාචාත් වේ. 'පා ගමනින් ගෙණ යන්නෙමි'යි පළමු පිය ඉදිරියට තබවා, නම් පුලාසිආචාත් වේ. දෙවැනි පිය තබවා නම් පුලාසි-ආචාත් වේ. තෙවැනි පිය තබවා නම් පුලාසිආචාත් වේ. සිටුවන පිය තබවා නම් පරිජ්ඣාචාත් වේ.

26. **බහුපද** නම් ගෝණුස්සෝ ය, පත්තායෝ ය, බුපණුවෝ ය, යන මොහු වෙත්. ලෙසු පසක් හෝ අඟරා ලෙසු පසක් හෝ අගනා සතකු සොර සිත් ඇත්තේ ආමිෂීනය කෙරේ නම් දුකුලාආචාත් වේ. සොලොවා නම් පුලාසි ආචාත් වේ. නැතින් පහ කෙරේ නම් පරිජ්ඣාචාත් වේ. 'පා ගමනින් ගෙණ යන්නෙමි'යි ඉදිරියට ගමන් කරවා නම් පියක් පාසා පුලාසිආචාත් වේ. පැසුම් පිය මාරු කරවා නම් පරිජ්ඣාචාත් වේ.

27. **ඔවරක** නම් (යමෙක්) බඩුවක ඔත්තු බලා 'මේ නම් බඩුව පැහැර ගණුව'යි කියා නම් දුකුලාආචාත් වේ. හෙනෙමේ ඒ බඩුව සොරකම් කෙරේ නම් දෙදෙනාට ම පරිජ්ඣාචාත් වේ.

28. **ඔතිරකක** නම් අනෙකකු ගෙණවුන් තුඩු බඩුව රක්තේ වෙයි. ලෙසු පසක් හෝ අඟරා ලෙසු පසක් හෝ අගනා එය සොර සිත් ඇත්තේ ආමිෂීනය කෙරේ නම් දුකුලාආචාත් වේ. සොලොවා නම් පුලාසිආචාත් වේ. නැතින් පහ කෙරේ නම් පරිජ්ඣාචාත් වේ.

29. **සංචිදුවහාර** නම් බොහෝ දෙනෙකු කතා කොට ගෙණ එකෙක් බඩුවක් සොරකම් කරයි. ඒ සියල්ලන් හට පරිජ්ඣාචාත් වේ.

30. **සබෙකතකම්** නම් පෙරවරා හෝ පස්වරා හෝ රා හෝ දවල් හෝ 'අසෝ සලකුණෙන් බඩු ගණුව'යි සලකුණු කෙරෙයි. 'ඒ සලකුණෙන් ඒ බඩුව ගණුව'යි කියා නම් දුකුලාආචාත් වේ. ඒ සලකුණෙන් ඒ බඩුව සොරකම් කෙරේ නම් දෙදෙනාට ම පරිජ්ඣාචාත් වේ. ඒ සලකුණට නියමිත කාලයට පෙර හෝ පසුව හෝ ඒ බඩුව සොරකම් කෙරේ නම් මූලිකයාට ආචාත් නොවේ. සොරකම් කරන්නහුට පරිජ්ඣාචාත් වේ.

31. **නිමිතතකම්** නම් 'ඇස හෝ කනින්තෙමි. බැම හෝ නගන්නෙමි හිස හෝ ඔසවන්නෙමි. ඒ නිමිත්තෙන් ඒ බඩුව පැහැර ගණුව'යි නිමිති කෙරෙයි නම් දුකුලාආචාත් වේ. ඒ නිමිත්තෙන් ඒ බඩුව පැහැර ගණි නම් දෙදෙනාට ම පරිජ්ඣාචාත් වේ. ඒ නිමිත්තට පෙර හෝ පසුව හෝ ඒ බඩුව සොරකම් කෙරේ නම් මූලිකයාට ආචාත් නොවේ. සොරකම් කරන්නහුට පරිජ්ඣාචාත් වේ.

32. භික්ඛු භික්ඛුං ආණ්ණපෙනි ‘ඉත්ථන්තාමං භණ්ඩං අවහරා’ති, ආපනති දුක්ඛං වස්ස. සො නං ඥෙඤ්ඤමානො නං අවහරති, ආපනති උභින්නං පාරාජිකස්ස.

33. භික්ඛු භික්ඛුං ආණ්ණපෙනි ‘ඉත්ථන්තාමං භණ්ඩං අවහරා’ති, ආපනති දුක්ඛං වස්ස. සො නං ඥෙඤ්ඤමානො අඤ්ඤං අවහරති, මූලට්ඨස්ස අනාපනති. අවහරකස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස.

34. භික්ඛු භික්ඛුං ආණ්ණපෙනි ‘ඉත්ථන්තාමං භණ්ඩං අවහරා’ති, ආපනති දුක්ඛං වස්ස. සො අඤ්ඤං ඥෙඤ්ඤමානො නං අවහරති, ආපනති උභින්නං පාරාජිකස්ස.

35. භික්ඛු භික්ඛුං ආණ්ණපෙනි ‘ඉත්ථන්තාමං භණ්ඩං අවහරා’ති, ආපනති දුක්ඛං වස්ස. සො අඤ්ඤං ඥෙඤ්ඤමානො අඤ්ඤං අවහරති, මූලට්ඨස්ස අනාපනති. අවහරකස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස.

36. භික්ඛු භික්ඛුං ආණ්ණපෙනි, “ඉත්ථන්තාමස්ස පාවද: ඉත්ථන්තාමො ඉත්ථන්තාමස්ස පාවදතු: ඉත්ථන්තාමො ඉත්ථන්තාමං භණ්ඩං අවහරතු”ති, ආපනති දුක්ඛං වස්ස. සො ඉතරස්ස ආරොවෙති, ආපනති දුක්ඛං වස්ස. අවහරකො පතිගණ්භාති, මූලට්ඨස්ස ආපනති ථුලලච්චයස්ස. සො නං භණ්ඩං අවහරති, ආපනති සබ්බෙසං පාරාජිකස්ස.

37. භික්ඛු භික්ඛුං ආණ්ණපෙනි, “ඉත්ථන්තාමස්ස පාවද: ඉත්ථන්තාමො ඉත්ථන්තාමස්ස පාවදතු, ඉත්ථන්තාමො ඉත්ථන්තාමං භණ්ඩං අවහරතු”ති, ආපනති දුක්ඛං වස්ස. සො අඤ්ඤං ආණ්ණපෙනි, ආපනති දුක්ඛං වස්ස. අවහරකො පතිගණ්භාති, ආපනති දුක්ඛං වස්ස. සො නං භණ්ඩං අවහරති, මූලට්ඨස්ස අනාපනති. ආණ්ණපකස්ස ච අවහරකස්ස ච ආපනති පාරාජිකස්ස.

38. භික්ඛු භික්ඛුං ආණ්ණපෙනි ‘ඉත්ථන්තාමං භණ්ඩං අවහරා’ති, ආපනති දුක්ඛං වස්ස. සො ගන්තො පුත පච්චාගච්ඡති ‘නාහං සකෙකාමි නං භණ්ඩං අවහරිතු’නති. සො පුත ආණ්ණපෙනි ‘යද්ද සකෙකාමි තද්ද නං භණ්ඩං අවහරා’ති, ආපනති දුක්ඛං වස්ස. සො නං භණ්ඩං අවහරති, ආපනති උභින්නං පාරාජිකස්ස.

39. භික්ඛු භික්ඛුං ආණ්ණපෙනි ‘ඉත්ථන්තාමං භණ්ඩං අවහරා’ති, ආපනති දුක්ඛං වස්ස. සො ආණ්ණපෙනො විපපට්ඨාරි සාවෙනි ‘මා අවහරි’ති. සො නං භණ්ඩං අවහරති, ආපනති උභින්නං පාරාජිකස්ස.

40. භික්ඛු භික්ඛුං ආණ්ණපෙනි ‘ඉත්ථන්තාමං භණ්ඩං අවහරා’ති, ආපනති දුක්ඛං වස්ස. සො ආණ්ණපෙනො විපපට්ඨාරි සාවෙනි ‘මා අවහරි’ති. සො ‘ආණ්ණෙනො අහං තයා’ති නං භණ්ඩං අවහරති, මූලට්ඨස්ස අනාපනති, අවහරකස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස.

32. මහණෙක් මහණකුට 'මෙ නම් බඩුව සොරා ගණුව'යි අණ කෙරේ නම් දුකුලාආචාන් වේ. හෙතෙමේ එය යා යි හහනේ එය ම සොරකම් කෙරේ නම් දෙදෙනාහට පරිජ්ඣාවාන් වේ.

33. මහණෙක් මහණකුට 'මෙ නම් බඩුව සොරා ගණුව'යි අණ කෙරේ නම් දුකුලාආචාන් වේ. හෙතෙමේ එය ම යා යි හහනේ අනෙකක් සොරකම් කෙරේ නම් මූලිකයාහට ආචාන් නො වේ. සොරකම් කරන්නහුට පරිජ්ඣාවාන් වේ.

34. මහණෙක් මහණකුට 'මෙ නම් බඩුව සොරකම් කරව'යි අණ කෙරේ නම් දුකුලාආචාන් වේ. හෙතෙමේ අනෙකෙකා යි හහනේ එය සොරකම් කෙරේ නම් දෙදෙනාටම පරිජ්ඣාවාන් වේ.

35. මහණෙක් මහණකුට 'මෙ නම් බඩුව සොරකම් කරව'යි අණ කෙරේ නම් දුකුලාආචාන් වේ. හෙතෙමේ අනෙකකා යි හහනේ අනෙකක් සොරකම් කෙරේ නම් මූලිකයාහට ආචාන් නො වේ. සොරකම් කරන්නහුට පරිජ්ඣාවාන් වේ.

36. මහණෙක් "මෙ නම් ආත්තේ 'මෙ නම් බඩුව පාහැර ගණිවා'යි මෙ නම් ආත්තේ මෙනම් ආත්තහුට කියවායි "මෙනම් ආත්තහුට කියව"යි දන්වා නම් දුකුලාආචාන් වේ. හෙතෙමේ (එය) දන්වා නම් දුකුලාආචාන් වේ. අවහාරක තෙමේ පිළිගණී නම් මූලිකයාහට පුලාසිආචාන් වේ. හෙතෙමේ ඒ බඩුව සොරකම් කෙරේ නම් සියල්ලන්හට පරිජ්ඣාවාන් වේ.

37. "මෙ නම් ආත්තේ 'මෙ නම් බඩුව පාහැර ගණිවා'යි මෙ නම් ආත්තේ මෙනම් ආත්තහුට කියවායි මෙනම් ආත්තහුට කියව"යි මහණෙක් මහණකුට අණවා නම් දුකුලා ආචාන් වේ. හෙතෙමේ (අසවලාට මෙසේ කියව යි) අනෙකකුහට අණ කරයි නම් දුකුලාආචාන් වේ. අවහාරක තෙමේ පිළිගණී නම් දුකුලාආචාන් වේ. හෙතෙමේ ඒ බඩුව සොරකම් කෙරේ නම් මූලිකයාහට ආචාන් නො වේ. අණවන්නහුට ද පාහැර ගන්නහුට ද පරිජ්ඣාවාන් වේ.

38. මහණෙක් මහණකුට, 'මෙ නම් බඩුව සොරකම් කරව'යි අණ කෙරේ නම් දුකුලාආචාන් වේ. හෙතෙමේ ගොස් 'ඒ බඩුව ගන්නට මම නො සමත්' යි පෙරලා එයි. මහණ තෙමේ 'යම් දවසක සමත් වී නම් එදවසෙහි ඒ බඩුව පාහැර ගණුව'යි නාවන අණවා නම් දුකුලාආචාන් වේ. ඒ මහණ තෙමේ ඒ බඩුව සොරකම් කරයි නම් දෙදෙනාහට ම පරිජ්ඣාවාන් වේ.

39. මහණෙක් මහණකුට 'මෙනම් බඩුව සොරකම් කරව'යි අණවයි නම් දුකුලා ආචාන් වේ. හෙතෙමේ අණ කොට විපිළිසර වෙයි. 'නො ගණුව'යි නො කියයි. හේ ඒ බඩුව සොරකම් කරයි. දෙදෙනාහට ම පරිජ්ඣාවාන් වේ.

40. මහණෙක් මහණකුට 'මෙනම් බඩුව සොරකම් කරව'යි අණවා නම් දුකුලාආචාන් වේ. හෙතෙමේ අණ කොට විපිළිසර වූයේ 'නො ගණුව'යි අස්වයි. හේ 'තා විසින් මම අණ කරණ ලද්දේම' යි ඒ බඩුව සොරකම් කරයි. මූලිකයාහට ආචාන් නො වේ. පාහැර ගන්නහුට පරිජ්ඣාවාන් වේ.

41. භික්ඛු භික්ඛුං ආණාපෙනි 'ඉත්තනාමං භණ්ඩං අවහරා'ති, ආපතති දුක්ඛංසං. සො ආණාපෙනා විපපට්ඨාරී සාවෙනි 'මා අවහරි'ති. සො 'සුට්ඨු'ති ඔරමෙති, උභින්නං අනාපතති.

42. පඤ්චභාකාරෙති අදින්නං ආදියන්තස්ස ආපතති පාරාජිකස්ස. පරපරිග්ගතිනඤ්ච හොති, පරපරිග්ගතිනසඤ්ඤේ ව, ගරාකො ව හොති පරික්කාරො පඤ්චමාසකො වා අතිරෙකපඤ්චමාසකො වා, ථෙය්‍යවිත්තඤ්ච පච්චුපට්ඨිතං හොති. ආමෙසති, ආපතති දුක්ඛංසං. එඤ්ඤෙති, ආපතති ථුලලච්චයස්ස. ණානා වාවෙනි, ආපතති පාරාජිකස්ස.

43. පඤ්චභාකාරෙති අදින්නං ආදියන්තස්ස ආපතති ථුලලච්චයස්ස. පරපරිග්ගතිනඤ්ච හොති, පරපරිග්ගතිනසඤ්ඤේ ව, ලුහුකො ව හොති පරික්කාරො අතිරෙකමාසකො වා උභනපඤ්චමාසකො වා, ථෙය්‍ය විත්තඤ්ච පච්චුපට්ඨිතං හොති, ආමෙසති, ආපතති දුක්ඛංසං. එඤ්ඤෙති, ආපතති දුක්ඛංසං. ණානා වාවෙනි, ආපතති ථුලලච්චයස්ස.

44. පඤ්චභාකාරෙති අදින්නං ආදියන්තස්ස ආපතති දුක්ඛංසං. පරපරිග්ගතිනඤ්ච හොති, පරපරිග්ගතිනසඤ්ඤේ ව, ලුහුකො ව හොති පරික්කාරො මාසකො වා උභනමාසකො වා, ථෙය්‍යවිත්තඤ්ච පච්චුපට්ඨිතං හොති, ආමෙසති, ආපතති දුක්ඛංසං. එඤ්ඤෙති, ආපතති දුක්ඛංසං. ණානා වාවෙනි, ආපතති දුක්ඛංසං.

45. ඡති ආකාරෙති අදින්නං ආදියන්තස්ස ආපතති පාරාජිකස්ස. න ව සකසඤ්ඤේ, න ව විස්සාසගාහි, න ව නාවකාලිකං, ගරාකො ව හොති පරික්කාරො පඤ්චමාසකො වා අතිරෙකපඤ්චමාසකො වා, ථෙය්‍යවිත්තඤ්ච පච්චුපට්ඨිතං හොති, ආමෙසති, ආපතති දුක්ඛංසං. එඤ්ඤෙති, ආපතති ථුලලච්චයස්ස. ණානා වාවෙනි, ආපතති පාරාජිකස්ස.

46. ඡති ආකාරෙති අදින්නං ආදියන්තස්ස ආපතති ථුලලච්චයස්ස. න ව සකසඤ්ඤේ, න ව විස්සාසගාහි, න ව නාවකාලිකං, ලුහුකො ව හොති පරික්කාරො අතිරෙකමාසකො වා උභනපඤ්චමාසකො වා, ථෙය්‍යවිත්තඤ්ච පච්චුපට්ඨිතං හොති, ආමෙසති, ආපතති දුක්ඛංසං. එඤ්ඤෙති, ආපතති දුක්ඛංසං. ණානා වාවෙනි, ආපතති ථුලලච්චයස්ස.

47. ඡති ආකාරෙති අදින්නං ආදියන්තස්ස ආපතති දුක්ඛංසං. න ව සකසඤ්ඤේ, න ව විස්සාසගාහි, න ව නාවකාලිකං, ලුහුකො ව හොති පරික්කාරො මාසකො වා උභනමාසකො වා, ථෙය්‍යවිත්තඤ්ච පච්චුපට්ඨිතං හොති, ආමෙසති, ආපතති දුක්ඛංසං, එඤ්ඤෙති, ආපතති දුක්ඛංසං. ණානා වාවෙනි, ආපතති දුක්ඛංසං.

41. මහනෙක් මහණකුට 'මෙනම් බඩුව ගණුව'යි අණ කෙරේ නම් දුකුලාආචාරී වේ. හෙතෙමේ අණවා විප්ලිසර වූයේ 'නො ගණුව'යි අස්වයි. හේ 'මැනවැ'යි අත්හරියි. දෙදෙනාට ම ආචාරී නො වේ.

42. හිමියන් නුදුන් දෑය ගත්තනුට පස් අසුරකින් පරිජ්ඣාචාරී වේ. අනුන් අයත් දෙයක් වේ ද, අනුන් අයත් යායි හැගීම් ඇත්තෙක් වේ ද, පස් මස්සක් හෝ අයිරු පස් මස්සක් හෝ අගනා ගරු පිරිකරකුත් වේ ද, සොර සිත ඵලඹ සිටියේත් වේ ද, ආමශීනය කෙරේ ද, දුකුලාආචාරී වේ, සොලොවා නම් පුලාසිආචාරී වේ. නැතින් පහ කෙරේ නම් පරිජ්ඣාචාරී වේ.

43. නුදුන් දෑය ගත්තනුට පස් අසුරකින් පුලාසිආචාරී වේ. අනුන් සතු දෙයෙක් වෙයි ද, අනුන් සතු යායි හැගීම් ඇත්තේ වෙයි ද, මස්සකට වැඩි වූ හෝ පස් මස්සකට අඩු වූ ලක්ෂ පිරිකරක් වෙයි ද, සොර සිත ඵලඹ සිටියේත් වේ ද, ආමශීනය කෙරේ ද, දුකුලාආචාරී වේ. සොලොවා නම් දුකුලාආචාරී වේ. නැතින් පහ කෙරේ නම් පුලාසි ආචාරී වේ.

44. නුදුන් දෑය ගත්තනුට පස් අසුරකින් දුකුලාආචාරී වේ. මෙරමා සතු දෑයකුත් වේ ද, මෙරමා සතුය යන හැගීම් ඇත්තේත් වේ ද, මස්සක් හෝ උනුමස්සක් හෝ අගනා ලක්ෂ පිරිකරකුත් වේ ද, සොර සිත ඵලඹ සිටියේත් වේ ද, ආමශීනය කෙරේ ද, දුකුලාආචාරී වේ. සොලොවා නම් දුකුලාආචාරී වේ. නැතින් පහ කෙරේ නම් දුකුලා ආචාරී වේ.

45. නුදුන් දෑය පාහැර ගත්තනුට ආකාර සයෙකින් පරිජ්ඣාචාරී වේ. 'මෙය මා සතු ය' යන හැගීම් නැත්තේත් වේ ද, විශ්වාසග්‍රාහය නැත්තෙක් වේ ද, නාවකාලිකත් නොවෙයි ද, ලෙසු පසක් හෝ අයිරින් ලෙසු පසක් අගනා ගරු පිරිකරකුත් වේ ද, සොර සිත ඵලඹ සිටියේත් වේ ද, ආමශීනය කෙරේ ද, දුකුලාආචාරී වේ. සොලොවා නම් පුලාසි ආචාරී වේ. නැතින් පහ කෙරේ නම් පරිජ්ඣාචාරී වේ.

46. නුදුන් දෑය ගත්තනුට අසුරු සයෙකින් පුලාසිආචාරී වේ. 'මා සතුය' යන හැගීම් නැත්තේ වේ ද, විශ්වාසග්‍රාහය නැත්තේ වේ ද, නවිකාලින් නො වේ ද, මස්සකින් වැඩි වූ ලෙසු පසකින් අඩු වූ ලුහු පිරිකරකුත් වේ ද, සොර සිත ඵලඹ සිටියේත් වේ ද, ආමශීනය කෙරේ ද, දුකුලාආචාරී වේ; සොලොවා නම් දුකුලා ආචාරී වේ. නැතින් පහ කෙරේ නම් පුලාසි ආචාරී වේ.

47. නුදුන් දෑය ගත්තනුට අසුරු සයෙකින් දුකුලාආචාරී වේ. 'නමා සතු ය' යන හැගීම් නැත්තේත් වේ ද, විශ්වාසග්‍රාහය නැත්තේත් වේ ද, නවිකාලින් නො වේ ද, මස්සක් හෝ උනු මස්සක් හෝ අගනා ලුහු පිරිකරකුත් වේ ද, සොර සිත ඵලඹ සිටියේත් වේ ද, ආමශීනය කෙරේ ද, දුකුලාආචාරී වේ. සොලොවා නම් දුකුලාආචාරී වේ. නැතින් පහ කෙරේ නම් දුකුලාආචාරී වේ.

48. පඤ්චභාකාරෙති අදින්නං ආදියන්තස්ස ආපනති දුක්ඛටස්ස න ච පරපරිගහතිනං හොති, පරපරිගහතිතස්සඤ්ඤි ව, ගරුකො ව හොති පරික්ඛාරො පඤ්චමාසකො වා අතිරේකපඤ්චමාසකො වා, ථේය්‍යවිත්තඤ්ච පච්චුපට්ඨිතං හොති, ආලෙසති, ආපනති දුක්ඛටස්ස. එකුපෙති, ආපනති දුක්ඛටස්ස. සානා වාවෙති, ආපනති දුක්ඛටස්ස.

49. පඤ්චභාකාරෙති අදින්නං ආදියන්තස්ස ආපනති දුක්ඛටස්ස න ච පරපරිගහතිනං හොති, පරපරිගහතිතස්සඤ්ඤි ව, ලුහුකො ව හොති පරික්ඛාරො අතිරේකමාසකො වා උභ්‍යපඤ්චමාසකො වා, ථේය්‍ය විත්තඤ්ච පච්චුපට්ඨිතං හොති, ආලෙසති, ආපනති දුක්ඛටස්ස. එකුපෙති, ආපනති දුක්ඛටස්ස. සානා වාවෙති, ආපනති දුක්ඛටස්ස.

50. පඤ්චභාකාරෙති අදින්නං ආදියන්තස්ස ආපනති දුක්ඛටස්ස න ච පරපරිගහතිනං හොති, පරපරිගහතිතස්සඤ්ඤි ව, ලුහුකො ව හොති පරික්ඛාරො මාසකො වා උභ්‍යමාසකො වා, ථේය්‍යවිත්තඤ්ච පච්චුපට්ඨිතං හොති, ආලෙසති, ආපනති දුක්ඛටස්ස. එකුපෙති, ආපනති දුක්ඛටස්ස. සානා වාවෙති, ආපනති දුක්ඛටස්ස.

51. අනාපනති සකස්සඤ්ඤිස්ස ¹, විස්සාසගාභෙ, තාවකාලිකෙ, පෙන-පරිගහභෙ, තිරිච්ඡාගගතපරිගහභෙ, පංසුකුලසඤ්ඤිස්ස, උමමන්තකස්ස, ඕත්තවිත්තස්ස, වෙදනටස්ස, ² ආදිකමමිකස්සාති.

අදින්නාදුනමති පඨමභාණ්ඩාරො නිට්ඨිතො

48. නුදන් දෑය ගන්තනුට පස් අයුරකින් දුකුලාආවාත් වේ. අනුන් අයිති දෑයක් නොවෙයි ද, අනුන් අයත් යයි හැගීම ඇත්තේ වෙයි ද, මසු පසක් හෝ අයිරා මසු පසක් හෝ අගනා ගරා පිරිකරක් වෙයි ද, සොර සිතක් ඵලම සිටියේ වෙයි ද, ආමශීනය කෙරෙයි ද, දුකුලාආවාත් වේ. සොලොවා නම් දුකුලාආවාත් වේ. තුබු නැතින් පහ කෙරේ නම් දුකුලා ආවාත් වේ.

49. නුදන් දෑය ගන්තනුට පස් අයුරකින් දුකුලාආවාත් වේ: අනුන් අයිති දෑයකුත් නොවෙයි ද, අනුන් අයත් යයි හැගීම ඇත්තේත් වෙයි ද, අයිරා මස්සක් හෝ උනුපස් මස්සක් හෝ අගනා ලසු වූ පිරිකරකුත් වෙයි ද, සොර සිතක් ඵලම සිටියේ වෙයි ද, ආමශීනය කෙරේ ද, දුකුලාආවාත් වේ. සොලොවා නම් දුකුලාආවාත් වේ. තුබු නැතින් මුදවා නම් දුකුලා ආවාත් වේ.

50. පස් අයුරකින් නුදන් දෑය ගන්තනුට දුකුලාආවාත් වෙයි: අනුන් අයිති දෙයක් නොවෙයි ද, අනුන් අයත් යයි හැගීම ඇත්තේ වෙයි ද, මස්සක් හෝ උනු මස්සක් හෝ අගනා ලසු වූ පිරිකරකුත් වෙයි ද, සොර සිතක් ඵලම සිටියේ වෙයි ද, ආමශීනය කෙරේ ද, දුකුලාආවාත් වෙයි. සොලොවා නම් දුකුලාආවාත් වෙයි. නැතින් මුදවා නම් දුකුලාආවාත් වේ.

51. (මේ වස්තුව) මා සතුය යන හැගීම් ඇත්තාහට ද, විශ්වාස ශ්‍රාහය ඇතිකල්හි ද, නවිකාලියෙහි ද, ප්‍රෙතයන් සතු දෑයෙහි ද, නිරිසනුන් සතු දෑයෙහි ද, පංශුකුලසංඥාවෙන් ගන්තනුට ද, උන්මතතකයාට ද, වික්ෂිපා සිත් ඇත්තනුට ද, වෙදනාවෙන් පෙළනනුට ද, ආදිකමම්කයාට ද ආවාත් නො වේ.

අදිනතාදාන ශික්ෂාපදයෙහි පළමු වන බණවර නිමි.

විනිභවත්තු

උද්දනශාථා

රජකෙති පඤ්ච අකබානා චතුරෙ අසරණෙති ව,
අකිකාරෙන වෙ පඤ්ච පඤ්චභාරණකෙන ඡ.

නිරුතනියා පඤ්ච අකබානා වානෙති අපරෙ දුවෙ,
අසමනිනෙන කුසාපානො ජනනගෙන¹ සහා දස.

විසාසෙති පඤ්ච අකබානා පඤ්ච වෙච අමුලකා
දුබ්බකෙති කුරමංසඤ්ච පුච්ඡකාලිමොදකා.

සපරිකබාරථවිකං² තිසිවංසා න නිකමෙ,
බාදනියඤ්ච විසසාසං සසඤ්ඤය පරෙ දුවෙ.

සත්ත නාවහරමාති සත්තවෙච අවාහරං,
සඛසස්ස අවහරං සත්ත පුප්ඵෙති අපරෙ දුවෙ.

නගො ව වුත්තවාදිනො මණ් නිණ් අතිකකමෙ,
සුකර ව මිගා මච්ඡා යානං වාපි පවට්ඨි.

දුවෙ පෙසී දුවෙ දුරා පංසුකුලං දුවෙ දකා,
අනුපුබ්බවිධානෙන තදඤ්ඤා න පරිපුරසි.

සාවච්ඡියා චතුරෙ මුට්ඨි දො විසාසා දුවෙ තිණා,
සඛසස්ස භාජය්‍යං සත්ත සත්ත වෙච අසාමිකා.

දුරුදකං³ චෙතිකා දො තිණාති සඛසස්ස සත්ත අවභාසිසෙය්‍යං⁴
සසසාමිකං න වාපි තිහරෙය්‍ය හරෙය්‍ය සසසාමිකං නාවකාලිකා.

වචපා රුජගහෙ වෙච වෙසාලියා ව අජජුකො,
බාරණසී ව කොසඤ්ඨි සාගලා දඬෙකෙන වාති.

1. තෙන බො පන සමයෙන ඡබ්බගනියා තිකුලු රජකසරණං ගනානා රජකභණ්ඩිකං අවහරිංසු. තෙසං කුකකුචං අගොසි: හගවනා සිකාපදං පඤ්ඤානනං. කච්චි නු බො මයං පාරුජිකං ආපනතිං ආපනනා'ති. හගවතො එතමස්මිං ආරොවෙසුං - පෙ - ආපනතිං. තුමො තිකබවෙ ආපනනා පාරුජිකනති. (1)

2. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො තිකුලු රජකසරණං ගනානා මහගස්ස දුස්සං පසසිසා ථෙය්‍යවිතනං උපපාදෙසී. තස්ස කුකකුචං අගොසි: කච්චි නු බො අහං පාරුජිකං ආපනතිං ආපනනා'ති. හගවතො එතමස්මිං ආරොවෙසී: අනාපනති තිකුලු විතතුපපාදෙ'ති. (2)

1. ජනනාඝරෙන. සස. 2. ථවිකා. මජ්ඣ. 3. දුරුදකා. සස. 4. අවභාසිසෙය්‍යං. සිමු. 5. අසසාමිකා. මජ්ඣ.

විනිශ්චිත කථාවස්තු

උඤ්ඤාමා

රජක බඩු විසින් වස්තු පසෙක් ද අන්තර්ගත නිසා සතරෙක් ද අකි-
කාරයෙන් පසෙක් ද භාරක විසින් පසක් හා සයෙක් ද කියන ලදහ. (25)

නිරුතනියෙන් පසෙක් ද වානයෙන් දෙකෙක් ද අසමනිතා කුසාපාන-
ජනනග්න වස්තු තුණ සමග දසයෙක් කියන ලදී. (10)

විසාස විසින් පසෙක් ද අමුලක පසෙක් ද දුර්භික්ඛයෙහි කුර-මංස-
පුව-සකලික-මොදක වශයෙන් පසෙක් ද කියන ලද හ. (15)

පරිකාර වස්තු සතරෙකි, සකපරිකාර එකෙකි, එවිකා-නිසි-
විවරවංස-න නිකම වසයෙන් සතරෙකි, බාදනීය නිසා එකෙකි. තවත්
සසඤ්ඤා විසින් දෙකෙකි. (12)

තාවහරාමසි සතෙකි, අවාහරාමසි සතෙකි, සඛසසන්නක අවාහර
සතෙකි. පුපථාරාම විසින් තවත් දෙකෙකි. (23)

වුහනවාදී තුණෙකි. මණ් අතිකතම තුණෙකි. සුකර දෙකෙකි. මිග
දෙකෙකි. මව්ඡ දෙකෙකි. යානය පෙරළියයි කී එකෙකි. (13)

මංස පෙසි දෙකෙකි. දුරා දෙකෙකි. පංසුකුල එකෙකි. උදක (නදී)
දෙකෙකි. අනුප්පබ්බසංවිධාන 'තපරිපුරි' සමග දෙකෙකි. එයින් අත්‍ය චූ
එකෙකි. (10)

සැවැතෙහි මුට්ඨි වළු සතරෙකි, විසාස දෙකෙකි, නිණ දෙකෙකි,
සඛසභාජන සතෙකි. අසාමික විසින් සතෙකි. (22)

දුරා-උදක-මනනිකා වසයෙන් තුණෙකි. නිණ දෙකෙකි. අවහාසන
වළු සතෙකි. සසාමික නිහරෙය්‍ය-තාවකාලික හරෙය්‍ය වසයෙන්
දෙකෙකි. (14)

වමපානුවර, රජගහනුවර, විසල්පුර අප්පුක බරණස, කොසමැනුවර,
සාගලපුර දළඹික යයි වළු සයෙකි. (6)=150

1. එසමයෙහි සවග මහණනු රද නොටකට ගොස් රෙදි පොට්ටනියක්
සොරකම් කළාහු ය. "භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් සිකපද පණවන ලදී.
"කිම, අපි පරිජ් ඇවැත් අවන්තමෝ ද?"යි ඔවුනට කුකුස් ඇතිවී ය.
භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැළ කළාහු ය. "මහණෙනි, තෙපි පරිජ්
ඇවැත් අවන්තහුයැ"යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළ සේක. (1)

2. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් රද නොටකට ගොස් මාහැඟි වතක්
දක සොරසින් ඉපදවී ය. "කිම, මම පරිජ් ඇවැත් අවන්තෙමි දෝ"යි ඔහුට
කුකුස් විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැළ කෙළේ ය. "මහණ
විනේශාන්පාදයෙහි ඇවැත් නොවේ"යැ යි වදාළ සේක. (2)

3. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු රජකඤ්ඤානං ගනන්වා මහගස්ස දුස්සං පසස්සිත්වා ථෙය්‍යවිතොනා ආමසී. නස්ස ඤානඤ්චං අහොසී. -පෙ- අනාපනති භික්ඛු පාරාජිකස්ස. ආපනති දුක්ඛකටස්සාති. (3)

4. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු රජකඤ්ඤානං ගනන්වා මහගස්ස දුස්සං පසස්සිත්වා ථෙය්‍යවිතොනා ඵ්‍යුපෙසී. නස්ස ඤානඤ්චං අහොසී. -පෙ- අනාපනති භික්ඛු පාරාජිකස්ස. ආපනති ථුලලච්චයස්සාති. (4)

5. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු රජකඤ්ඤානං ගනන්වා මහගස්ස දුස්සං පසස්සිත්වා ථෙය්‍යවිතොනා ඨානා වාටෙසී. නස්ස ඤානඤ්චං අහොසී. -පෙ- ආපනති. ඞං භික්ඛු ආපනොනා පාරාජිකනති. (5)

6. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො පිණ්ඩවාරිකො භික්ඛු මහගස්ස උත්තරජර්ඤ්ඤානං පසස්සිත්වා ථෙය්‍යවිතොනං උප්පාදෙසී. -පෙ- ථෙය්‍යවිතොනා ආමසී. -පෙ- ථෙය්‍යවිතොනා ඵ්‍යුපෙසී. -පෙ- ථෙය්‍යවිතොනා ඨානා වාටෙසී. නස්ස ඤානඤ්චං අහොසී. -පෙ- ආපනති. ඞං භික්ඛු ආපනොනා පාරාජිකනති. (6-9)

7. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු දිවා හණ්ඩං පසස්සිත්වා නිමිත්තං අකාසී 'රතති අවහරිස්සාමි'ති. සො නං මඤ්ඤාමානො නං අවහරි. -පෙ- නං මඤ්ඤාමානො අඤ්ඤා අවහරි. -පෙ- අඤ්ඤා මඤ්ඤාමානො නං අවහරි. -පෙ- අඤ්ඤා මඤ්ඤාමානො අඤ්ඤා අවහරි. නස්ස ඤානඤ්චං අහොසී. -පෙ- ආපනති. ඞං භික්ඛු ආපනොනා පාරාජිකනති. (10-13)

8. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු දිවා හණ්ඩං පසස්සිත්වා නිමිත්තං අකාසී 'රතති අවහරිස්සාමි'ති. සො නං මඤ්ඤාමානො අත්තනො හණ්ඩං අවහරි. නස්ස ඤානඤ්චං අහොසී. -පෙ- අනාපනති භික්ඛු පාරාජිකස්ස. ආපනති දුක්ඛකටස්සාති. (14)

9. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු අඤ්ඤාස්ස හණ්ඩං හරන්තො සීසෙ භාරං ථෙය්‍යවිතොනා ආමසී. -පෙ- ථෙය්‍යවිතොනා ඵ්‍යුපෙසී. -පෙ- ථෙය්‍යවිතොනා බ්‍යං ඔරෙපෙසී. -පෙ- බ්‍යං භාරං ථෙය්‍යවිතොනා ආමසී. -පෙ- ථෙය්‍යවිතොනා ඵ්‍යුපෙසී. -පෙ- ථෙය්‍යවිතොනා කට්ඨං ඔරෙපෙසී. -පෙ- කට්ඨං භාරං ථෙය්‍යවිතොනා ආමසී. -පෙ- ථෙය්‍යවිතොනා ඵ්‍යුපෙසී. -පෙ- ථෙය්‍යවිතොනා හන්තො අගගහෙසී. -පෙ- හන්තො භාරං ථෙය්‍යවිතොනා භුමියං නික්ඛිසී. -පෙ- ථෙය්‍යවිතොනා භුමිනො අගගහෙසී. නස්ස ඤානඤ්චං අහොසී. -පෙ- ආපනති. ඞං භික්ඛු ආපනොනා පාරාජිකනති. (15-25)

10. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු අපේක්ඛාකාසෙ විවරං පඤ්ඤානං විහාරං පාමසී. අඤ්ඤානරො භික්ඛු 'මාසි දං විවරං නස්සි'ති පටිසාමෙසී. සො නික්ඛමිත්වා නං භික්ඛු පුච්ඡි. ආට්ඨසො මෙයං විවරං කෙන අවහටනති. සො ඵවමාහ. මයා අවහටනති. සො නං ආදිසී. 'අස්සමනොසි ඞං'නති. නස්ස ඤානඤ්චං අහොසී. -පෙ- භගවතො ඵ්‍යුපෙසී. නික්ඛිතොනා ඞං භික්ඛු'ති. 'නිරුත්තිපථො අහං භගවා'ති. අනාපනති භික්ඛු නිරුත්තිපථො'ති. (26)

3. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් රදනොටකට ගොස් මාහැඟි වහන් දැක සොරසිතැනියේ ආමශීනය කෙළේ ය. ඔහුට කුකුස් විය. ... “මහණ පරිජ් ඇවැත් නො වේ. දුකුළාඇවැත් වේ” යැ යි වදළු සේක. (3)

4. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් රදනොටකට ගොස් මාහැඟි වහන් දැක සොර සිත් ඇත්තේ සෙලැවී ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... “මහණ පරිජ් ඇවැත් නො වේ. පුලැයි ඇවැත් වේ” යැ යි වදළු සේක. (4)

5. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් රදනොටකට ගොස් මාහැඟි වහන් දැක සොරසිත් ඇත්තේ තුබු නැතින් පහ කෙළේ ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... “මහණ තෝ පරිජ් ඇවැත් අවන්තෙහි යැ” යි වදළු සේක, (5)

6. එසමයෙහි එක්තරා පිණ්ඩවාරික මහණෙක් මාහැඟි උතුරු අතුරු-ණක් දැක සොරසිත් ඉපද විය. ... සොර සිත් ඇත්තේ ආමශීනය කෙළේ ය. ... සොර සිත් ඇත්තේ සෙලැවීය. ... සොර සිත් ඇත්තේ තුබු නැතින් පහ කෙළේ ය. ඔහුට කුකුස් විය: ... “මහණ තෝ පරිජ් ඇවැත් අවන්තෙහි යැ” යි වදළු සේක. (6-9)

7. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් දවල් භාණ්ඩයක් දැක ‘ඊ සොරා පාහැර ගත්තෙමි’ යි නිමිති කෙළේ ය. හේ ‘එයැ’ යි හඟිමින් එය සොරකම් කෙළේ ය. ... ‘එයැ’ යි හඟිමින් අතෙකක් සොරකම් කෙළේ ය. ... ‘අතෙකෙ-කැ’ යි හඟිමින් එය සොරකම් කෙළේ ය. ... ‘අතෙකෙකැ’ යි හඟිමින් අතෙකක් සොරකම් කෙළේ ය. ඔහුට කුකුස් විය: ... “මහණ තෝ පරිජ් ඇවැත් අවන්තෙහි යැ” යි වදළු සේක. 10-13

8. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් දවල් භාණ්ඩයක් දැක ‘ඊ සොරා ගත්තෙමි’ යි නිමිති කෙළේ ය. හෙ තෙමේ ‘එ’ ම යැ’ යි හඟිමින් තව ෙසතු භාණ්ඩයක් සොරකම් කෙළේ ය. ඔහුට කුකුස් විය. ... “මහණ, පරිජ් ඇවැත් නො වේ. දුකුළාඇවැත් වේ” යැ යි වදළු සේක. 14

9. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් අතෙකෙකු සතු භාණ්ඩයක් ගෙණ යන්නේ නිසෙහි තුබු බර සොරසිත් ඇත්තේ ආමශීනය කෙළේ ය. ... සොරසිත් ඇත්තේ සෙලැවී ය. ... සොරසිත් ඇත්තේ කරට ගත්තේ ය. ... කරෙහි වූ බර සොරසිත් ඇත්තේ ආමශීනය කෙළේ ය. ... සොරසිත් ඇත්තේ සෙලැවී ය. ... සොරසිත් ඇත්තේ උකුළුට ගත්තේ ය. ... උකුළෙහි වූ බර සොරසිත් ඇත්තේ ආමශීනය කෙළේ ය. ... සොරසිත් ඇත්තේ සෙලැවී ය. ... සොරසිත් ඇත්තේ අතින් ගත්තේ ය. ... අතෙහි වූ බර සොරසිත් ඇත්තේ බිම තැබී ය. ... සොරසිත් ඇත්තේ බිමින් උඩට ගත්තේ ය. ඔහුට කුකුස් විය: ... “මහණ තෝ පරිජ් ඇවැත් අවන්තෙහි යැ” යි වදළු සේක. (15-25)

10. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් අභ්‍යවකාශයෙහි සිටුරක් අතුට විහා-රයට ගියේ ය. එක්තරා මහණෙක් ‘මේ සිටුර නො වැනැසේ වා’ යි නැත්පත් කොට තැබී ය. ඒ මහණ තෙමේ නික්ම ගොස් “ඇවැත, මාගේ සිටුර කවරකු විසින් පැහැර ගන්නා ලද දෑ” යි ඒ මහණහු විචාලේ ය. ‘මවිසින් පැහැර ගන්නා ලද දෑ’ යි ඒ මහණ කී ය. හෙ තෙමේ ‘තෝ අභ්‍යවකාශයෙහි යැ’ යි කියා එය ගත්තේ ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැළ කෙළේ ය. “මහණ තෝ කෙබඳු සිතැති යෙහි දෑ?” යි අසා වදළු සේක. “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මම ව්‍යවහාර වචන ඇත්තෙමි වෙමි” යි හේ කීය. “මහණ, ව්‍යවහාරවචනයෙහි ඇවත් නො වේ” යැ යි වදළු සේක. (26)

11. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු පිඨෙ චීවරං නික්ඛි-
පිත්ථා -පෙ- පිඨෙ නිසිදන්තං නික්ඛිපිත්ථා -පෙ- ගෙට්ඨාපිඨෙ පතනං නික්ඛිපිත්ථා
විහාරං පාවිසි. අඤ්ඤානරො භික්ඛු 'මායං පතෙනා නසසි'ති පටිසාමෙසි. සො
නික්ඛමිත්ථා නං භික්ඛුං පුච්ඡි: 'ආවුසො මය්හං පතෙනා කෙන අවහටො'ති.
සො එවමාහ: 'මයා අවහටො'ති. සො නං ආදිසි 'අසුමණෝ'සි ත්ව'නති.
තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි. -පෙ- "අනාපනති භික්ඛු නිරුත්තිපථෙ"ති. (27-29)

12. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛුනී වතියා චීවරං
පඤ්ඤානරො විහාරං පාවිසි. අඤ්ඤානරො භික්ඛුනී 'මාසිදං චීවරං නසසි'ති
පටිසාමෙසි. සො නික්ඛමිත්ථා නං භික්ඛුනීං පුච්ඡි: 'අය්සෙ මය්හං චීවරං කෙන
අවහට'නති. සො එවමාහ: 'මයා අවහට'නති. සො නං ආදිසි 'අසුමණෝ'සි ත්ව'නති.
තස්සා කුක්කුච්චං අහොසි. අථ බො සො භික්ඛුනී භික්ඛුනීනං එතමස්ථං
ආරොවෙසි. භික්ඛුනීයො භික්ඛුනං එතමස්ථං ආරොවෙසුං. භික්ඛු භගවතො
එතමස්ථං ආරොවෙසුං. "අනාපනති භික්ඛවෙ නිරුත්තිපථෙ"ති. (30)

13. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු වාතමණකලිකාය
උක්ඛිත්තං සාට්ඨකං පසිසිත්ථා 'සාමිකානං දස්සාමි'ති අග්ගහෙසි. සාමිකා නං
භික්ඛුං වොදෙසුං: 'අසුමණෝ'සි ත්ව'නති. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ-
කිඤ්චිතෙනා ත්වං භික්ඛු'ති. 'අථෙය්සවිතෙනා අගං භගවා'ති. "අනාපනති භික්ඛු
අථෙය්සවිතතස්සා"ති. (31)

14. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු වාතමණකලිකාය
උක්ඛිත්තං වෙශ්ඨනං 'පුරෙ සාමිකා පස්සන්ති'ති ථෙය්සවිතෙනා අග්ගහෙසි.
සාමිකා නං භික්ඛුං වොදෙසුං: 'අසුමණෝ'සි ත්ව'නති. තස්ස කුක්කුච්චං
අහොසි -පෙ- "ආපනතිං ත්වං භික්ඛු ආපනෙනා පාරාජික"නති. (32)

15. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු සුසානං ගන්තවා
අභිනෙත සරීරෙ පංසුකුලං අග්ගහෙසි. තස්මිං ච සරීරෙ පෙනො අභිවජ්ඣො
හොති. අථ බො සො පෙනො නං භික්ඛුං එතදවොච: "මා භනෙන මය්හං
සාට්ඨකං අග්ගහෙසි"ති. සො භික්ඛු අනාදියනෙනා අගමාසි. අථ බො නං
සරීරං උට්ඨාහිත්ථා තස්ස භික්ඛුනො පිට්ඨිනො පිට්ඨිනො අනුබ්ඤ්ඤි. අථ බො සො
භික්ඛු විහාරං පටිසිත්ථා ආරං ථකෙසි. අථ බො නං සරීරං තස්ථෙව පරිප්පි¹.
තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- "අනාපනති භික්ඛු පාරාජිකස්ස. න ච
භික්ඛවෙ අභිනෙත සරීරෙ පංසුකුලං ගහෙනබ්බං. යො ගණෙනස්ස, ආපනති
දුක්ඛට්ඨස්සා"ති. (33)

16. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු සබ්බස්ස චීවරෙ
භාජියමානෙ ථෙය්සවිතෙනා කුසං සබ්බාමෙත්වා චීවරං අග්ගහෙසි. තස්ස
කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- "ආපනතිං ත්වං භික්ඛු ආපනෙනා පාරාජික"නති. (34)

11. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් පුටුවක් මත සිටුර බහා තබා ... පුටුවක් මත නිසිදනය බහා තබා ... පුටුවක් යට පාත්‍රය බහා තබා විහාරයට ගියේ ය. එක්තරා මහණෙක් 'මේ පාත්‍රය නො නැසේව'යි තැන්පත් කොට තැබී ය. ඒ මහණ නික්ම අවුත් තෙල මහණනුගෙන් "ඇවත, මාගේ පාත්‍රය කවරකු විසින් පැහැර ගන්නා ලද දෑ"යි විචාළේ ය. හෙතෙමේ 'මා විසින් පැහැර ගන්නා ලද'යි මෙසේ කී ය. හේ "තෝ අශ්‍රමණයෙහි යැ"යි කියා එය ගත්තේ ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... "මහණ, ව්‍යවහාර වචනයෙහි ඇවැත් නො වේ" යයි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළසේක. (27-29)

12. එසමයෙහි එක්තරා මෙහෙණක් වැටේ සිටුර අතුට විහාරයට ගියා ය. එක්තරා මෙහෙණක් 'මේ සිටුර නො නැසේව'යි තැන්පත් කොට තැබුවා ය. ඔහු නික්මවුත් ඒ මෙහෙණගෙන් 'ආයතීවෙනි, මාගේ සිටුර කවරකු විසින් පැහැරගන්නා ලද දෑ'යි මෙසේ විචාළා ය. 'මා විසින් පැහැර ගන්නා ලද යැ'යි ඔහු මෙසේ කීවා ය. ඒ මෙහෙණ එය ගත්තේ ය. 'තෝ තොමෙහෙණකැ'යි කීවු ය. ඇට කුකුස් විය. ඉන් පසු ඒ මෙහෙණ මෙහෙණන්ට මෙපවත් දැන්වුවා ය. මෙහෙණනු භික්ෂුන්ට මෙපවත් සැළ කළානු ය. භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ කරුණ සැළ කළානු ය. "මහණෙනි ව්‍යවහාරවචනයෙහි ඇවැත් නො වේ" යැ යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළසේක. (30)

13. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් පෙයාසුලගින් තහන ලද සළුවක් දෑක 'හිමියන්ට දෙමි'යි ගත්තේ ය. 'තෝ අශ්‍රමණයෙක් වෙහි ය'යි හිමිහු ඒ මහණහට වොදනා කළානු ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... මහණ තෝ කෙබඳු සිතැත්තෙහි දෑ"යි අසා වදාළසේක. "භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මම නොසොර සිත් ඇත්තෙමි වීම"යි කී ය. "මහණ සොර සිත් තැත්තනුට ඇවැත් නො වේ" යැ යි වදාළසේක. (31)

14. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් පෙයාසුලගින් තහන ලද හිස්-වෙළඹක් 'තො බෝ වේලාවකින් හිමියෝ දක්නාහ, ඊට පෙර ගණිමි'යි සිතා) සොරසිත් ඇත්තේ හැර ගත්තේ ය. හිමියෝ ඒ මහණහට "තෝ අශ්‍රමණයෙහි"යි වොදනා කළානු ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... "මහණ තෝ පරිජ්ඣාවන් අවන්තෙහි ය"යි වදාළ සේක. (32)

15. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් සොහොනට ගොස් නුබුන් මල සිරුරෙහි පංසුකුල වසත්‍රය හැර ගත්තේ ය. ඒ සිරුරෙහි ද ප්‍රේතයෙක් අධිගෘහිත වී ය. එකල්හි ඒ ප්‍රේතයා ඒ මහණහට "වහන්ස, මගේ වසත්‍රය නොගත මැතව"යි කී ය. ඒ මහණ තෙමේ එය නො සලකමින් ගියේ ය. ඉන් පසු ඒ සිරුර නැගිට ඒ මහණහු පසුපස ලුහුබැත්තේ ය. එකල්හි ඒ මහණ විහාරයට ගොස් දොර වැසී ය. ඉක්බිති ඒ සිරුර එහි ම පතිත විය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... "මහණ, පරිජ්ඣාවන් නො වේ. "මහණෙනි, නුබුන් සිරුරෙහි පංසුකුල වසත්‍රය නො ගතයුතු ය. යමෙක් ගත්තේ නම් දුකුළාඇවැත් වේ"යි වදාළ සේක. (33)

16. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් සහසතු සිටුරා බෙදනු ලබන කල්හි සොරසිත් ඇත්තේ කුසපත් මාරු කොට සිටුරක් ගත්තේ ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... "මහණ තෝ පරිජ්ඣාවන් අවන්තෙහි යැ" යි වදාළ සේක. (34)

17. තෙන බො පන සමයෙන ආයස්මා ආනන්දො ජනනාසරෙ අඤ්ඤා-
තරස්ස භික්ඛුනො අනතරවාසකං අනානො ඥාණාමානො නිවාසෙසී. අථ
බො සො භික්ඛු ආයස්මන්තං ආනන්දං එතදවොච: “නිස්ස මෙ තං ආට්ඨසො
ආනන්ද, අනතරවාසකං නිවාසෙසී”ති. “සකසඤ්ඤී අභං ආට්ඨසො”ති. භගවතො
එතමන්ථ ආරොවෙසුං-පෙ- “අනාපනති භික්ඛවෙ සකසඤ්ඤීස්සා”ති. (35)

18. තෙන බො පන සමයෙන සම්බහුලා භික්ඛු ගිජ්ඣකුටා පබ්බතා
ඕරොහන්තා සීහවිසාසං පසිසිත්වා පවාපෙත්වා පරිභුඤ්ජංසු. තෙසං කුකකුච්චං
අහොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛවෙ සීහවිසාසෙ”ති. (36)

19. තෙන බො පන සමයෙන සම්බහුලා භික්ඛු ගිජ්ඣකුටා පබ්බතා
ඕරොහන්තා ව්‍යග්ගවිසාසං පසිසිත්වා -පෙ- දීප්ඵිවිසාසං පසිසිත්වා -පෙ-
තරච්ඡවිසාසං පසිසිත්වා -පෙ- කොකවිසාසං පසිසිත්වා පවාපෙත්වා
පරිභුඤ්ජංසු. තෙසං කුකකුච්චං අහොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛවෙ
තිරච්ඡානගතපරිග්ගතෙ”ති. (37-40)

20. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු සඛස්ස
ඔදනෙ භාජියමානෙ “අපරස්ස භාගං දෙභී”ති අමුලකං අග්ගහෙසී. තස්ස
කුකකුච්චං අහොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු පාරාජිකස්ස. ආපනති සමප-
ජානමුසාවාදෙ පාවිත්තියස්සා”ති. (41)

21. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු සඛස්ස බාදනියෙ
භාජියමානෙ -පෙ- සඛස්ස පුට්ඨෙ භාජියමානෙ -පෙ- සඛස්ස උච්ඡුමති
භාජියමානෙ -පෙ- සඛස්ස නිබ්බරුසකෙ භාජියමානෙ “අපරස්ස භාගං
දෙභී”ති අමුලකං අග්ගහෙසී. තස්ස කුකකුච්චං අහොසි -පෙ- “අනාපනති
භික්ඛු පාරාජිකස්ස, ආපනති සමපජානමුසාවාදෙ පාවිත්තියස්සා”ති. (42-45)

22. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු දුබ්භිකෙඛ ඔදනිය-
සරං පටිසිත්වා පත්තපුරං ඔදනං ථෙය්‍යවිතොනා අවහරි. තස්ස කුකකුච්චං
අහොසි -පෙ- “ආපනති. තං භික්ඛු ආපනොනා පාරාජික”න්ති. (46)

23. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු දුබ්භිකෙඛ සුභාසරං
පටිසිත්වා පත්තපුරං මංසං ථෙය්‍යවිතොනා අවහරි. තස්ස කුකකුච්චං අහොසි.
-පෙ- “ආපනති. තං භික්ඛු ආපනොනා පාරාජික”න්ති. (47)

24. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු දුබ්භිකෙඛ සුචසරං
පටිසිත්වා පත්තපුරං පූචං ථෙය්‍යවිතොනා අවහරි -පෙ- පත්තපුරං සක-
ලියො ථෙය්‍යවිතොනා අවහරි -පෙ- පත්තපුරෙ මොදකෙ ථෙය්‍යවිතොනා
අවහරි. තස්ස කුකකුච්චං අහොසි -පෙ- “ආපනති. තං භික්ඛු ආපනොනා
පාරාජික”න්ති. (48-50)

17. එසමයෙහි ආයුෂමත් අතද තෙරණුවෝ ගිනිහල් ගෙහි එක්තරා මහණකුගේ අදනයක් ‘නමාගේ යැ’යි හඟිමින් හැන්දහ. එකල්හි ඒ මහණ තෙමේ ආයුෂමත් ආතඤ්ඤ සම්මරයන්ට මෙය කී ය. “ඇවැත්නි, ආතඤ්ඤ සම්මරයෙනි, තෙපි මගේ අදනය කුමක් හෙයින් ඇන්දනු ද?” යි විචාලේ ය. “ඇවැත්නි, මම ‘මගේ යැ’ යි හඟිමි ඇත්තෙමි විම’ යි තෙරණුවෝ කීහ. භාවයන් වහන්සේට මෙ කරුණ සාල කළාහු ය. ... “මහණෙනි, ‘නමා සතු ය’ යන හැගිමි ඇත්නහුට ඇවැත් නො වේ” ය යි වදාළසේක. (35)

18. එසමයෙහි බොහෝ භික්ෂුහු ගිජ්ඣුළුපච්චිවෙන් බස්නාහු සිංහයකු විසින් ඉඳුල් කළ මසක් දෑක පිසවා අනුභව කළාහු ය. ඔවුන්ට කුකුස් විය. ... “මහණෙනි, සිහවිසාසයෙහි ඇවැත් නො වේ” ය යි වදාළ සේක. (36)

19. එසමයෙහි බොහෝ භික්ෂුහු ගිජ්ඣුළුපච්චිවෙන් බස්නාහු ව්‍යාභ්‍ර-යකු ඉඳුල් කළ මසක් දෑක, ... දිවියකු කා හැර දෑමු මසක් දෑක ... කරබාතා වලසකු කා හැර දෑමු මසක් දෑක ... වාකයකු කා ඉතිරි කළ මසක් දෑක පිසවා අනුභව කළාහු ය. ඔවුන්ට කුකුස් විය. ... “මහණෙනි, නිරිසනුන් අයත් දෑයෙහි ඇවැත් නො වේ” ය යි වදාළ සේක. (37-40)

20. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් සහනට බත් බෙදන කල්හි ‘අනෙකකුට ද කොටසක් දෙව’යි අමුලු කොට ගත්තේ ය. ඔහුට කුකුස් විය. ... “මහණ, පරිජ්ඣාවෙන් නො වේ. දෑන දෑන මුසවා කීමෙහි පවිනි ඇවැත් වේ” ය යි වදාළ සේක. (41)

21. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් සහනට කැවිලි බෙදන කල්හි, ... සහනට පු බෙදන කල්හි, ... සහනට උක් දමු බෙදන කල්හි ... සහනට නිඹිරි බෙදන කල්හි, ‘අනෙකකුට ද කොටසක් දෙව’යි අමුලු කොට (පිළිගා නැතිව) ගත්තේ ය. ඔහුට කුකුස් විය. ... “මහණ, පරිජ්ඣාවෙන් නො වේ. දෑන දෑන බොරු කීමෙහි පවිනි ඇවැත්වේ” ය යි වදාළ සේක. (42-45)

22. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් දුර්භික්ෂයෙහි විනිශ්චිතට බත් පිසන ගෙයකට පැමිණ සොර සිත් ඇත්තේ පාත්‍රය පුරා බත් හැර ගත්තේ ය. ඔහුට කුකුස් විය, ... “මහණ, තෝ පරිජ්ඣාවෙන් අවන්තෙහි යැ” යි වදාළ සේක. (46)

23. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් දුර්භික්ෂයෙහි විනිශ්චිතට ලස් පිසන ගෙයකට පිවිස සොරසිත් ඇත්තේ පාත්‍රය පුරා ලස් හැර ගත්තේ ය. ඔහුට කුකුස් විය. ... “මහණ, තෝ පරිජ්ඣාවෙන් අවන්තෙහි ය” යි වදාළ සේක (47)

24. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් දුර්භික්ෂයෙහි කැවුම් පිසන ගෙයකට පැමිණ සොරසිත් ඇත්තේ පාත්‍රය පුරා කැවුම් හැර ගත්තේ ය. ... සොරසිත් ඇත්තේ පාත්‍රය පුරා ලුහලු හැර ගත්තේ ය. ... සොරසිත් ඇත්තේ පාත්‍රය පුරා අග්ගලා හැර ගත්තේ ය. ඔහුට කුකුස් විය. ... “මහණ, තෝ පරිජ්ඣාවෙන් අවන්තෙහි” ය යි වදාළ සේක (48-50.)

25. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු දිවා පරික්ඛාරං පසසිඤා නිමිත්තං අකාසි. “රතනිං අවහරිස්සාමි”ති. සො නං මෙඤ්ඤාමානො නං අවහරි -පෙ- නං මෙඤ්ඤාමානො අඤ්ඤං අවහරි -පෙ- අඤ්ඤං මෙඤ්ඤාමානො නං අවහරි -පෙ- අඤ්ඤං මෙඤ්ඤාමානො අඤ්ඤං අවහරි -පෙ- නස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “ආපනතිං චං භික්ඛු ආපනෙනා පාරාජික”නති. (51-54)

26. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු දිවා පරික්ඛාරං පසසිඤා නිමිත්තං අකාසි. “රතනිං අවහරිස්සාමි”ති. සො නං මෙඤ්ඤාමානො අතතතො පරික්ඛාරං අවහරි. නස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු පාරාජිකස්ස, ආපනති දුක්ඛකටස්සා”ති. (55)

27. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු පිඨෙ ථවිකං පසසිඤා ඉතො ගණ්ඨනෙනා පාරාජිකො භවිස්සාමිති සග පිඨකෙන සඬකාමෙඤා අගගහෙසි. නස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “ආපනතිං චං භික්ඛු ආපනෙනා පාරාජික”නති. (56)

28. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු සඬස්ස භිසිං ථෙය්‍යවිතෙනා අවහරි. නස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “ආපනතිං චං භික්ඛු ආපනෙනා පාරාජික”නති. (57)

29. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු විචරවංසෙ විචරං ථෙය්‍යවිතෙනා අවහරි. නස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “ආපනතිං චං භික්ඛු ආපනෙනා පාරාජික”නති. (58)

30. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු විහාරෙ විචරං අවහරිඤා ඉතො නික්ඛමනෙනා පාරාජිකො භවිස්සාමිති විහාරා න නික්ඛමි. භික්ඛු භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසුං -පෙ- “නික්ඛමෙය්‍ය වා සො භික්ඛවෙ මොඝපුරිසො න වා නික්ඛමෙය්‍ය ආපනති පාරාජිකස්සා”ති. (59)

31. තෙන බො පන සමයෙන දෙව භික්ඛු සභායකා ගොනති. එකො භික්ඛු ගාමං පිණ්ඩාය පාවිසී. දුතියො භික්ඛු සඬස්ස බාදනියෙ භාජිය-මානෙ සභායකස්ස භාගං ගහෙඤා නස්ස විස්සසනෙනා පරිභුඤ්ඤා. සො ජාතිඤා නං වොදෙසි: ‘අස්සමණො’සි ච’නති. නස්ස කුක්කුච්චං අගොසි. භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසි -පෙ- “කිඤ්චිතෙනා චං භික්ඛු?”ති “විස්සාසගාහි අහං භගවා”ති. “අනාපනති භික්ඛු විස්සාසගාහෙ”ති. (60)

32. තෙන බො සමයෙන සම්බුද්ධා භික්ඛු විචරකමමං කරොනති. සඬස්ස බාදනියෙ භාජියමානෙ සම්බෙසං පටිච්චං ආහරිඤා උපනික්ඛිතො ගොනති. අඤ්ඤානරො භික්ඛු අඤ්ඤානරස්ස භික්ඛුතො පටිච්චං අතතතො මෙඤ්ඤාමානො පරිභුඤ්ඤා. සො ජාතිඤා නං වොදෙසි: ‘අස්සමණො’සි ච’නති. නස්ස කුක්කුච්චං අගොසි. භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසි -පෙ- “කිඤ්චිතෙනා චං භික්ඛු”ති සකසඤ්ඤා අහං භගවා”ති. “අනාපනති භික්ඛු සකසඤ්ඤා-ස්සා”ති. (61)

25. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් දවල් පිරිකරක් දෑක “ඌ සොර-කම් කරන්නෙමි” යි නිමිති ගත්තේ ය. හෙතෙමේ ‘එයා’ යි හඟිමින් එය සොරකම් කෙළේ ය. ... ‘එයා’ යි හඟිමින් අතෙකක් සොරකම් කෙළේ ය. ... ‘අතෙකකැ’ යි හඟිමින් එය සොරකම් කෙළේ ය. ... අතෙකකැ යි හඟිමින් අතෙකක් සොරකම් කළේ ය. ඔහුට කුකුස් විය. ... “මහණ තෝ පරිජ්ඣාවාන් අවන්නෙහි” ය යි වදාළ සේක (51-54.)

26. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් දවල් පිරිකරක් දෑක ‘ඌ සොරකම් කරන්නෙමි’ යි නිමිති කෙළේ ය. හෙතෙමේ ‘එයා’ යි හඟිමින් තමාගේ පිරිකරක් (සොර සිතින්) හැර ගත්තේ ය. ඔහුට කුකුස් විය. ... මහණ, පරිජ්ඣාවාන් නො වේ. දුකුළාඥාවාන් වේ” ය යි වදාළ සේක. (55)

27. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් පුටුවකැ පියැල්ලක් දෑක ‘මෙයින් පැහැරගන්නෙමි පැරදුනෙමි’ වෙමි යි සිතා පුටුව සමග බැහැර කොට හැර ගත්තේ ය. ඔහුට කුකුස් විය. -පෙ- “මහණ තෝ පරිජ්ඣාවාන් අවන්නෙහි ය.” (56)

28. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් සහසතු බිස්සක් සොර සිතින් හැර ගත්තේ ය. ඔහුට කුකුස් විය. -පෙ- “මහණ තෝ පරිජ්ඣාවාන් අවන්නෙහි ය” යි. (57)

29. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් සිටුරුවසෙහි දු සිටුරක් සොර සිතින් හැරගත්තේ ය. ඔහුට කුකුස් විය. -පෙ- “මහණ තෝ පරිජ්ඣාවාන් අවන්නෙහි ය.” (58)

30. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් විහාරයෙහි සිටුරක් සොරාගෙණ ‘මෙයින් නික්මෙන්නෙමි පරිජ්ඣාවාන් අවන්නෙමි’ යි විහාරයෙන් නො නික්මින. භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පුවන සැළ කළාහු ය. ... “මහණෙනි, ඒ භික්ෂු පුරුෂ තෙමේ නික්මෙන්නේ හෝ නො නික්මෙන්නේ හෝ පරිජ්ඣාවාන් අවන්නේ වෙයි.” (59)

31. එසමයෙහි යහළු භික්ෂුහු දෙනමක් වෙත්. එක් නමක් පිළි පිණිස ගමට පිවිසියේ ය. දෙවැන්නා සහනට කැවිලි බෙදනු ලබන කල්හි යහළුවා අයත් කොටස ගෙණ ඔහුට විස්වස් ආභියේ වැළැඳී ය. ඒ මහණ තෙමේ එය දෑන “තෝ නොමහණෙක් වෙති” යි ඒ මහණහට වොදනා කෙළේ ය. ඒ මහණ-හට කුකුස් විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එපවත් සැළ කෙළේ ය. ... මහණ තෝ කෙබඳු සිතැතියෙහි ද? “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මම විශ්වාස ග්‍රාහි වීමි.” “මහණ විශ්වාසග්‍රාහයෙන් ආවැත් නො වේ.” (60)

32. එසමයෙහි බොහෝ භික්ෂුහු සිටුරුකම් කරත්. සහනට කැවිලි බෙදනු ලබන කල්හි සියල්ලන්ගේ කොටස් ගෙණවුන් වෙත තබන ලද්දහු වෙත්. එක්තරා මහණෙක් ‘අතෙක් මහණකුගේ කොටස තමාගේ ය’ යි හඟිමින් වැළැඳී ය. ඒ මහණ තෙමේ එය දෑන “තෝ නොමහණෙක් වෙති” යි ඔහුට වොදනා කෙළේ ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැළ කෙළේ ය. ... “මහණ, තෝ කෙබඳු සිතැත්තෙහි ද?” “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, තමාගේ ය යන හැඟීම් ආත්තෙමි වීමි.” “මහණ, තමාගේ ය යන හැඟීම් ආත්තහුට ආවැත් නොවේ.” (61)

33. තෙන බො පන සමයෙන සමභිහුලා භික්ඛු විවරකමං කරොන්ති. සමඝස්ස බාදනියෙ භාජියමානෙ අඤ්ඤාතරස්ස භික්ඛුනො පනෙතන අඤ්ඤාතරස්ස භික්ඛුනො පටිච්චෙස්සො ආහරිතො උපනික්ඛිතො හොති. පනතසාමිකො භික්ඛු අත්තනො මඤ්ඤමානො පරිභුඤ්ජී. සො ජාතිතො තං වොදෙයි: “අස්සමණෝසි ඤ”න්ති. තස්ස ඝුක්ඛකුචං අහොසි. භගවතො එතමන්ථො ආරොචෙයි -පෙ- “කිඤ්චිත්තො ඤං භික්ඛු?”ති “සකසඤ්ඤේ අහං භගවා”ති. “අනාපනති භික්ඛු සකසඤ්ඤස්සා”ති. (62)

34. තෙන බො පන සමයෙන අමබ්බොරකා අමබං පානෙතො භණ්ඩිකං ආදාය අගමංසු. සාමිකා තෙ වොරකෙ අනුබ්ඤ්ඤාසු. වොරකා සාමිකෙ පසයිතො භණ්ඩිකං පානෙතො පලාසිංසු. භික්ඛු පංසුකුලසඤ්ඤේනො පටිගහාහාපෙතො පරිභුඤ්ජීසු. සාමිකා තෙ භික්ඛු වොදෙසු: “අස්සමණන්ථ භූමෙන”ති. තෙසං ඝුක්ඛකුචං අහොසි. භගවතො එතමන්ථො ආරොචෙසු -පෙ- “කිඤ්චිත්තො භූමෙන භික්ඛවො?”ති “පංසුකුලසඤ්ඤේනො මයං භගවා”ති. “අනාපනති භික්ඛවෙ පංසුකුලසඤ්ඤස්සා”ති. (63)

35. තෙන බො පන සමයෙන ජලවොරකා -පෙ- ලුඤ්චවොරකා -පෙ- පනසවොරකා -පෙ- නාලපකකවොරකා -පෙ- උච්ඡ්වොරකා -පෙ- නිමබ්බරුසකවොරකා නිමබ්බරුසකෙ ඔවිතිතො භණ්ඩිකං ආදාය අගමංසු. සාමිකා තෙ වොරකෙ අනුබ්ඤ්ඤාසු. වොරකා සාමිකෙ පසයිතො භණ්ඩිකං පානෙතො පලාසිංසු. භික්ඛු පංසුකුලසඤ්ඤේනො පටිගහාහාපෙතො පරිභුඤ්ජීසු. සාමිකා තෙ භික්ඛු වොදෙසු: “අස්සමණන්ථ භූමෙන”ති. තෙසං ඝුක්ඛකුචං අහොසි. -පෙ- “අනාපනති භික්ඛවෙ පංසුකුලසඤ්ඤස්සා”ති. (64-69)

36. තෙන බො පන සමයෙන අමබ්බොරකා අමබං පානෙතො භණ්ඩිකං ආදාය අගමංසු. සාමිකා තෙ වොරකෙ අනුබ්ඤ්ඤාසු. වොරකා සාමිකෙ පසයිතො භණ්ඩිකං පානෙතො පලාසිංසු. භික්ඛු “පුරෙ සාමිකා පස්සන්ති”ති ථෙය්‍යවිත්තො පරිභුඤ්ජීසු. සාමිකා තෙ භික්ඛු වොදෙසු “අස්සමණන්ථ භූමෙන”ති. තෙසං ඝුක්ඛකුචං අහොසි -පෙ- “අපනතිං භූමෙන භික්ඛවෙ ආපන්නා පාරාජික”න්ති. (70)

37. තෙන බො පන සමයෙන ජලවොරකා -පෙ- ලුඤ්චවොරකා -පෙ- පනසවොරකා -පෙ- නාලපකකවොරකා -පෙ- උච්ඡ්වොරකා -පෙ- නිමබ්බරුසකවොරකා නිමබ්බරුසකෙ ඔවිතිතො භණ්ඩිකං ආදාය අගමංසු. සාමිකා තෙ වොරකෙ අනුබ්ඤ්ඤාසු. වොරකා සාමිකෙ පසයිතො භණ්ඩිකං පානෙතො පලාසිංසු. භික්ඛු “පුරෙ සාමිකා පස්සන්ති”ති ථෙය්‍යවිත්තො පරිභුඤ්ජීසු. සාමිකා තෙ භික්ඛු වොදෙසු “අස්සමණන්ථ භූමෙන”ති. තෙසං ඝුක්ඛකුචං අහොසි -පෙ- “අපනතිං භූමෙන භික්ඛවෙ ආපන්නා පාරාජික”න්ති. (71-76)

38. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු සමඝස්ස අමබං ථෙය්‍යවිත්තො අවහරි -පෙ- සමඝස්ස ජලවොරකා -පෙ- සමඝස්ස ලුඤ්ච -පෙ- සමඝස්ස පනසං -පෙ- සමඝස්ස නාලපකකං -පෙ- සමඝස්ස උච්ඡ්වං -පෙ- සමඝස්ස නිමබ්බරුසකං ථෙය්‍යවිත්තො අවහරි. තස්ස ඝුක්ඛකුචං අහොසි -පෙ- “ආපනතිං ඤං භික්ඛු ආපන්නො පාරාජික”න්ති. (77-83)

33. එසමයෙහි බොහෝ භික්ෂුහු සිටුරු ගෙන්වම් කරත්. සහනට කැවිලි බෙදනු ලබන කල්හි එක්තරා මහණකුගේ පාත්‍රයෙන් අන් මහණකුගේ කොටස ගෙනවුත් තබන ලද්දේ වෙයි. පාත්‍රය හිමි මහණ තෙමේ නමාගේ යයි සිතමින් වැළැඳී ය. ඒ මහණ එය දෑන ඒ මහණහට ‘තෝ නොමහණෙහි’යි. වොදනා කෙළේ ය. ඔහුට කුකුස් විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එපවත් සැළ කෙළේ ය. ... “මහණ තෝ කෙබඳු සිතාත්තෙහි ද?” “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මම සවකිය ය යන හැගීම් ඇත්තෙමි වීමි.” “මහණ, සවකිය ය යන හැගීම් ඇත්තහුට ඇවැත් නො වේ.” (62)

34. එසමයෙහි අඹ සොරු අඹ තෙලා පොදියක් බැඳ ගෙන ගියාහු ය. හිමියෝ ඒ සොරුන් ලුහු බැන්දහු ය. සොරු හිමියන් දක පොදිය බිම හෙළා පැන ගියාහු ය. භික්ෂුහු පාංසුකුල සංඥ ඇත්තාහු පිළිගන්වා ගෙන වැළඳහ. “තෙපි නොමහණහ”යි හිමියෝ ඔවුනට වොදනා කළාහු ය. ඔවුනට කුකුස් විය. ... භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් සැළ කළහ. මහණෙහි, තෙපි කෙබඳු සිත් ඇත්තෝ වූහ ද?” “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, අපි පාංසුකුලසංඥ ඇත්තමහ”යි “මහණෙහි, පාංසුකුලසංඥ ඇත්තහුට ඇවැත් නොවේ.” (63)

35. එසමයෙහි දඹසොරු ... දෙල්සොරු ... කොස්සොරු ... නල්පල සොරු ... උක්සොරු ... නිඹිරිසොරු නිඹිරිපල තෙලා පොදියක් බැඳගෙන ගියාහු ය. හිමියෝ ඒ සොරුන් ලුහුබැන්දහු ය. සොරු හිමියන් දක පොදිය බිම හෙළා පලා ගියාහු ය. භික්ෂුහු පාංසුකුලසංඥ ඇති ව පිළිගන්වා ගෙන වැළඳහ. “තෙපි නොමහණහ”යි හිමියෝ ඔවුනට වොදනා කළාහු ය, ඔවුනට කුකුස් විය. ... “මහණෙහි, පාංසුකුලසංඥ ඇත්තහුට ඇවැත් නො වේ.” (64-69)

36. එසමයෙහි අඹසොරු අඹ තෙලා පොදියක් බැඳගෙන ගියාහු ය. හිමියෝ ඔවුන් ලුහුබැන්දහු ය. සොරු හිමියන් දක පොදිය බිම හෙළා පලා ගියාහු ය. භික්ෂුහු සොර සිත් ඇත්තාහු ‘තො බෝ කලෙකින් හිමියෝ දක්නාහ’යි වැළඳහ. හිමියෝ “තෙපි නොමහණහ”යි ඔවුනට වොදනා කළාහු ය. ඔවුනට කුකුස් විය. ... “මහණෙහි, තෙපි පරිජ්ඣාවැත් අවත්නහු ය.” (70)

37. එසමයෙහි දඹසොරු ... දෙල්සොරු ... කොස්සොරු ... නල්පල සොරු ... උක්සොරු ... නිඹිරිසොරු නිඹිරිපල තෙලා පොදි බැඳ ගෙන ගියාහු ය. හිමියෝ ඔවුන් ලුහුබැන්දහු ය. සොරු හිමියන් දක පොදි බිම හෙළා පැන ගියාහු ය. භික්ෂුහු සොරසිත් ඇත්තෝ ‘තො බෝ කලෙකින් හිමියෝ දක්නාහ’යි වැළඳහ. “තෙපි නොමහණහ”යි හිමියෝ ඔවුනට වොදනා කළාහු ය. ඔවුනට කුකුස් විය. ... “මහණෙහි, තෙපි පරිජ්ඣාවැත් අවත්නහු ය.” (71-76)

38. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් සොර සිත් ඇත්තේ සහසතු අඹ සොරකම් කෙළේ ය. ... සහසතු අඹ ... සහසතු දෙල් ... සහසතු කොස් ... සහසතු නල්පල ... සහසතු උක් ... සහසතු නිඹිරි සොර සිත් ඇත්තේ පැහැර ගත්තේය. ඔහුට කුකුස් විය. ... “මහණ තෝ පරිජ්ඣාවැත් අවත්තෙහි ය”. (77-83)

39. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු පුප්ඵාරාමං ගන්තවා ඔව්හං පුප්ඵං පඤ්චමාසග්ගනකං ථෙය්‍යවිතෙනා අවහරි. තස්ස කුක්කුළුවං අහොසි -පෙ- “ආපතති. තං භික්ඛු ආපනොනා පාරාජික”න්ති. (84)

40. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු පුප්ඵාරාමං ගන්තවා පුප්ඵාති ඔව්හිතවා පඤ්චමාසග්ගනකං ථෙය්‍යවිතෙනා අවහරි. තස්ස කුක්කුළුවං අහොසි -පෙ- “ආපතති. තං භික්ඛු ආපනොනා පාරාජික”න්ති (85)

41. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු ගාමකං ගව්ඡ්ඤොනා අඤ්ඤානරො භික්ඛු. එතදවොච: “ආවුසො කුශාං උපට්ඨාකකුලං වුතොනා වජේඡම්”ති. සො ගන්තවා එකං සාටකං ආහරාපෙතා අත්තනා පරිභුඤ්ජි. සො ජාතිතා නං වොදෙසි: ‘අස්සමණො’සි ත්ව’න්ති. තස්ස කුක්කුළුවං අහොසි. -පෙ- අනාපතති භික්ඛු පාරාජිකස්ස. “න ච භික්ඛවෙ ‘වුතොනා වජේඡම්’ති වත්තබ්බො. යො වදෙය්‍ය ආපතති දුක්ඛටස්සා”ති. (86)

42. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු ගාමකං ගව්ඡ්ඤ. අඤ්ඤානරො භික්ඛු නං භික්ඛු. එතදවොච: “ආවුසො මයං උපට්ඨාකකුලං වුතොනා වජේඡම්”ති. සො ගන්තවා සුගසාටකං ආහරාපෙතා එකං අත්තනා පරිභුඤ්ජි. එකං තස්ස භික්ඛුතො අදුසි. සො ජාතිතා නං වොදෙසි: “අස්සමණො’සි ත්ව’න්ති. තස්ස කුක්කුළුවං අහොසි. -පෙ- අනාපතති භික්ඛු පාරාජිකස්ස. “න ච භික්ඛවෙ ‘වුතොනා වජේඡම්’ති වත්තබ්බො. යො වදෙය්‍ය ආපතති දුක්ඛටස්සා”ති. (87)

43. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු ගාමකං ගව්ඡ්ඤොනා අඤ්ඤානරො භික්ඛු. එතදවොච: “ආවුසො කුශාං උපට්ඨාකකුලං වුතොනා වජේඡම්”ති. සො’පි එවමාහ: “වුතොනා වජේඡම්”ති. සො ගන්තවා ආලුහකං සප්ඨං, තුලං ගුලං, දොණං තණ්ඩුලං, ආහරාපෙතා අත්තනා පරිභුඤ්ජි. සො ජාතිතා නං වොදෙසි: “අස්සමණො’සි ත්ව’න්ති. තස්ස කුක්කුළුවං අහොසි. -පෙ- අනාපතති භික්ඛු පාරාජිකස්ස. “න ච භික්ඛවෙ ‘වුතොනා වජේඡම්’ති වත්තබ්බො. ‘න ච වුතොනා වජේඡම්’ති වත්තබ්බො. යො වදෙය්‍ය ආපතති දුක්ඛටස්සා”ති. (88)

44. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො පුරිසො මහග්ගං මණ්ණිං ආදාය අඤ්ඤානරෙන භික්ඛුතා සද්ධිං අභ්වානමග්ගපටිපනොනා හොති. අථ බො සො පුරිසො සුඛකට්ඨානං පස්සිතා තස්ස භික්ඛුතො අජානනාස්ස ථවිකාය මණ්ණිං පක්ඛිපිතා සුඛකට්ඨානං අතික්කමිතා අග්ගහෙසි. තස්ස කුක්කුළුවං අහොසි -පෙ- “කිඤ්චිතො තං භික්ඛු?”ති. “තාගං භගවා ජානාමි”ති. අනාපතති භික්ඛු අජානනාස්සාති. (89)

39. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් මල් උයනකට පැමිණ මසුපසක් අඟනා තෙලා තුඩු මල් සොර සිතින්හැර ගත්තේ ය. ඔහුට කුකුස් විය. ... “මහණ, තෝ පරිජ්ඣාවැන් අවන්තෙහි ය.” (84)

40. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් මල් උයනකට පැමිණ සොරසින් ඇතිසේ මසු පසක් අඟනා මල් තෙලා ගෙන ගියේ ය. ඔහුට කුකුස් විය. ... “මහණ තෝ පරිජ්ඣාවැන් අවන්තෙහි ය.” (85)

41. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ගමකට යන්නේ එක්තරා මහණකුට, “ඇවැත්නි, නොපගේ උපසංචයක කුලයට (ගොස් ඉල්ලා ගැනීමට) ‘නොප විසින් කියනු ලැබුයෙමි’යි නොප වචනයෙන් කියමි”යි කී ය. හෙ තෙමේ ගොස් එක් සඵලයක් ගෙන්වා ගෙන තෙමේ පරිභොග කෙළේ ය. හේ දැන ගෙන ඒ මහණහට “තෝ අශ්‍රමණ වෙති”යි වොදනා කෙළේ ය. ඔහුට කුකුස් විය. -පෙ- මහණ පරිජ්ඣාවැන් නො වේ. “මහණෙනි, ‘(පණ්ඩුසයක්) කියනු ලැබුවෙමි යි (ඔවුන්ට) කියමි’යි නො කිය යුතු ය. යමෙක් කියා නම් දුකුලා ඇවැන් වේ.” (86)

42. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ගමකට යෙයි. අන් මහණෙක් ඒ මහණහට ඇවැත්නි, “මගේ උපසංචයක කුලයට මා විසින් කියන ලද්දෙහියයි මගේ වචනයෙන් කියව”යි කී ය. හෙ තෙමේ ගොස් සඵලයක් ගෙන්වා ගෙන එකක් නමා පරිභොග කෙළේ ය. එකක් ඒ මහණහට දින. හෙ තෙමේ එය දැනගෙන ඔහුට ‘තෝ අශ්‍රමණ වෙති’යි වොදනා කෙළේ ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... “මහණ පරිජ්ඣාවැන් නො වේ. “මහණෙනි, ‘මා විසින් කියන ලද්දෙහි මගේ වචනයෙන් කියව’යි නො කිය යුතු ය. යමෙක් කියා නම් දුකුලා ඇවැන් වේ.” (87)

43. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ගමකට යන්නේ එක්තරා මහණකුට “ඇවැත්නි, නොපගේ උපසංචයක ‘කුලයට නා විසින් කියන ලද්දෙහි යයි මාගේ වචනයෙන් කියමි’යි කී ය. හෙතෙමේ ද “මා විසින් කියන ලද්දෙහි යයි මාගේ වචනයෙන් කියව”යි කී ය. හෙ තෙමේ ගොස් නාලියක් ගිනෙල් ද, තුලාවක් උක්සකුරු ද, තිඹක් සහල් ද, ගෙන්වා ගෙන තෙමේ පරිභොග කෙළේ ය. හෙතෙමේ එය දැනගෙන ඒ මහණහට ‘තෝ නො මහණෙක් වෙති’යි වොදනා කෙළේ ය. ඔහුට කුකුස් විය. ... “මහණ පරිජ්ඣාවැන් නො වේ. මහණ ‘නා විසින් කියන ලද්දෙහි’ නාගේ වචනයෙන් කියමි’යි. නො කිය යුතු යි. ‘මා විසින් කියන ලද්දෙහි මාගේ වචනයෙන් කියව’යි නො කිය යුතු යි. යමෙක් කියා නම් දුකුලා ඇවැන් වේ” යැ යි වදාළ සේක. (88)

44. එසමයෙහි එක්තරා පුරුෂයෙක් මාහැඟි මැණිකක් රැගෙන එක්තරා මහණකු හා අදන් මගට පිළිපත්තේ වෙයි. එකල්හි ඒ පුරුෂයා ශුලකසංචාරයක් (සුංකම් අයකරණ නැතක්) දක නො දන්නා වූ ඒ මහණහුගේ පසුමිබියෙහි මැණික බහා සුංකම් අයකරණ නැත ඉක්මවා නැවත හැර ගත්තේ ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... “මහණ, තෝ කෙබඳු සිතැති වෙති ද”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අසා වදාළ සේක. “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මම එය නො දනිමි”යි හේ කී ය. “මහණ නො දන්නනුට ඇවැන් නො වේ” යැ යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළ සේක. (89)

45. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො පුරිසො මහගං මණිං ආදාය අඤ්ඤානරෙන භික්ඛුනා සද්ධිං අදානමග්ගපටිපනො හොති. අථ බො සො පුරිසො සුඛකට්ඨානං පසසිත්වා ගිලානාලයං කරිත්වා අත්තනො හණ්ඩකං තස්ස භික්ඛුනො අදාසි. අථ බො සො පුරිසො සුඛකට්ඨානං අතික්කමිත්වා නං භික්ඛුං එතදවොච: “ආහර මෙ හනෙන හණ්ඩකං. නාහං අකලලකො”ති. තිස්ස පන තං ආවුසො එවරුපං අකාසීති. අථ බො සො පුරිසො තස්ස භික්ඛුනො එතමෙත්ථ ආරොවෙසි. තස්ස කුක්කුළුවං අහොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු අජානනාසා”ති. (90)

46. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු සිකේථන සද්ධිං අදාන- මග්ගපටිපනො හොති. අඤ්ඤානරො පුරිසො නං භික්ඛුං ආමසෙන උපලා- පෙත්වා සුඛකට්ඨානං පසසිත්වා මහගං මණිං තස්ස භික්ඛුනො අදාසි. ඉමං හනෙන මණිං සුඛකට්ඨානං අතික්කාමෙතිති. අථ බො සො භික්ඛු නං මණිං සුඛකට්ඨානං අතික්කාමෙසි. තස්ස කුක්කුළුවං අහොසි -පෙ- “ආපනති. තං භික්ඛු ආපනො පාරාජික”නති. (91)

47. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු පාසෙ බද්ධං¹ සුකරං කාරුඤ්ඤාන මුඤ්චි. තස්ස කුක්කුළුවං අහොසි -පෙ- “තිඤ්චිතො තං භික්ඛු?”ති “කාරුඤ්ඤබ්බපායො අහං හගවා”ති. “අනාපනති භික්ඛු කාරුඤ්ඤබ්බපායස්සා”ති. (92)

48. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු පාසෙ බද්ධං සුකරං “පුරෙ සාමිකා පස්සන්ති”ති ථෙය්‍යචිතො මුඤ්චි. තස්ස කුක්කුළුවං අහොසි -පෙ- “ආපනති. තං භික්ඛු ආපනො පාරාජික”නති. (93)

49. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු පාසෙ බද්ධං මිගං කාරුඤ්ඤාන මුඤ්චි -පෙ- පාසෙ බද්ධං මිගං ‘පුරෙ සාමිකා පස්සන්ති’ති ථෙය්‍යචිතො මුඤ්චි -පෙ- කුමිතෙ බද්ධං මචේජ් කාරුඤ්ඤාන මුඤ්චි. -පෙ- කුමිතෙ බද්ධං මචේජ් ‘පුරෙ සාමිකා පස්සන්ති’ති. ථෙය්‍යචිතො මුඤ්චි, තස්ස කුක්කුළුවං අහොසි. -පෙ- “ආපනති. තං භික්ඛු ආපනො පාරාජික”නති. (94-97)

50. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු යානෙ හණ්ඩං පසසිත්වා “ඉතො ගණහනො පාරාජිකො හවිස්සාමි”ති අතික්කමිත්වා පට්ටෙට්ඨා අග්ගහෙසි. තස්ස කුක්කුළුවං අහොසි -පෙ- “ආපනති. තං භික්ඛු ආපනො පාරාජික”නති. (98)

51. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු කුලලෙන උකඛිතං මංසපෙසිං “සාමිකානං දස්සාමි”ති අග්ගහෙසි. සාමිකා නං භික්ඛුං වොදෙදුං: “අස්සමණෝ‘සි ඪ”නති. තස්ස කුක්කුළුවං අහොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු අථෙය්‍යචිතාසා”ති. (99)

52. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු කුලලෙන උකඛිතං මංසපෙසිං “පුරෙ සාමිකා පස්සන්ති”ති ථෙය්‍යචිතො අග්ගහෙසි. සාමිකා නං භික්ඛුං වොදෙදුං: “අස්සමණෝ‘සි ඪ”නති. තස්ස කුක්කුළුවං අහොසි -පෙ- “ආපනති. තං භික්ඛු ආපනො පාරාජික”නති. (100)

45. එසමයෙහි එක්තරා පුරුෂයෙක් මාහැඟි මැණිකක් රැගෙන එක්-
තරා මහණකු සමග අදන් මගට පිළිපත්තේ වෙයි. එකල්හි ඒ පුරුෂයා
ශුලකසථානයක් දැක ගිලන් අයුරු දක්වා සවකිය බඩු පොදිය ඒ මහණහට
දින. ඉන් පසු ඒ පුරුෂයා ශුලකසථානය ඉක්මවා ඒ මහණහට “වහන්ස,
මගේ බඩුපොදිය දෙනු මැනව. මම ගිලනෙක් නො වෙමි”යි මෙය කී ය.
“ආවහ, තෝ කුමක් හෙයින් මෙබන්දක් කෙළෙහි ද?” ඒ මහණ
පිළිවිසි ය. එකල ඒ පුරුෂයා ඒ මහණහට තෙල කරුණ දැන් වී ය. ඒ
මහණහට කුකුස් විය. ... “මහණ නොදන්නහුට ආවැත් නො වේ.” යැයි
වදාළ සේක. (90)

46. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ගැල් තවලමක් සමග අදන්මගට
පිළිපත්තේ වෙයි. එක් පුරුෂයෙක් ඒ මහණහු ආමිෂයෙන් පොළොඹවා
ශුලකසථානය දැක “වහන්ස, මේ මැණික ශුලකසථානය ඉක්මවා ගෙන
යනු මැනවැ”යි මාහැඟි මැණිකක් ඒ මහණහට දිනි. වැලි ඒ මහණ තෙමේ
ඒ මැණික ශුලකසථානය ඉක්මවා ගෙන ගියේ ය. ඒ මහණහට කුකුස්
විය. ... “මහණ, තෝ පරිජ්ඣාවැත් අවන්තෙහි යැ”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ
වදාළ සේක (91)

47. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් මලපුඬුවෙක බැඳුනු උරකු කුළුණු
සිත් ඇතියේ මුදා ලී ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... “මහණ, තෝ කෙබඳු
සිතැති විනි ද?”යි අසා වදාළ සේක. “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මම කුළුණු
සිත් ඇත්තෙමි වීම”යි හේ කී ය. “කුළුණු සිත් ඇත්තහුට ආවැත් නො
වේ යැ”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළ සේක. (92)

48. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් මලපන බැඳි උරකු හිමියෝ
දක්නාහැයි පෙර මසොර සිත් ඇතියේ මුදා ලී ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ...
“මහණ, තෝ පරිජ්ඣාවැත් අවන්තෙහි යැ”යි වදාළ සේක. (93)

49. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් මලපුඬුවෙක බැඳි මුවකු කුළුණු
සිත් ඇතියේ මුදා ලී ය. ... මලපන බැඳි මුවකු ‘නො බෝ කලෙකින් හිමියෝ
දක්නාහැයි සොරසිත් ඇතිව මුදා ලී ය. ... කෙමිනෙහි හසු වූ මසුන් කුළුණු
සිත් ඇතියේ මුදාලී ය. ... කෙමිනෙහි හසු වූ මසුන් ‘නො බෝකලෙකින්
හිමියෝ දක්නාහැයි සොර සිත් ඇතිව මුදා ලී ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය.
“මහණ තෝ පරිජ්ඣාවැත් අවන්තෙහි යැ” යි වදාළ සේක. (94-97)

50. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් යානයක භාණ්ඩය දැක ‘මෙයින්
ගන්නෙමි තමි පරිජ් අවදින්නෙමි’යි ඉවත් කොට පෙරළා ගත්තේ ය. ඒ
මහණහට කුකුස් විය. ... “මහණ තෝ පරිජ්ඣාවැත් අවන්තෙහි යැ”යි
වදාළ සේක. (98)

51. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් උස්සකු විසින් නභාගත්
මස් වැදූල්ලක් ‘හිමියනට දෙන්නෙමැ’යි ගත්තේ ය. හිමියෝ “තෝ අශ්‍රමණ වෙති”යි ඒ මහණහට වොදනා කළාහු ය.” ඔහුට කුකුස් විය. ...
“මහණ සොර සිත් නැත්තහුට ආවැත් නො වේ” යැයි වදාළ සේක. (99.)

52. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් උස්සකු විසින් නභාගත්
මස් වැදූල්ලක් ‘නො බෝකලෙකින් හිමියෝ දක්නාහැයි සොරසිත් ඇති ව
ගත්තේ ය. ‘තෝ අශ්‍රමණ වෙති’යි හිමියෝ ඒ මහණහට වොදනා කළාහු ය.
ඔහුට කුකුස් විය. ... ‘මහණ, තෝ පරිජ්ඣාවැත් අවන්තෙහි යැ’ යි
වදාළ සේක. (100)

53. තෙන බො පන සමයෙන මුත්තස්ස උඵමං බන්ධනං අවිරවතියා නදියා ඔසාදෙනති.¹ “බන්ධනෙ ඡිනෙන කට්ඨානි විපපනිණ්ණානි අගමංසු. භික්ඛු පංසුකුලසඤ්ඤිකො උතතාරෙසුං. සාමිකා තෙ භික්ඛු වොදෙසුං “අස්සමණෝ ච භූමො”ති” තෙසං කුක්කුළිං අගොසි -පෙ- අනාපනති භික්ඛවෙ පංසුකුල-සඤ්ඤස්සා”ති. (101)

54. තෙන බො පන සමයෙන මුත්තස්ස උඵමං බන්ධනං අවිරවතියා නදියා ඔසාදෙනති. බන්ධනෙ ඡිනෙන කට්ඨානි විපපනිණ්ණානි අගමංසු. භික්ඛු “පුරෙ සාමිකා පස්සනති”ති ථෙය්‍යවිතතා උතතාරෙසුං. සාමිකා තෙ භික්ඛු වොදෙසුං: “අස්සමණෝ ච භූමො”ති” තෙසං කුක්කුළිං අගොසි -පෙ- “ආපනති භූමො භික්ඛවෙ ආපනතා පාරාජික”නති. (102)

55. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤනරො ගොපාලකො රුකෙහි සාටකං ආලග්ගෙනා උච්චාරං අගමාසි. අඤ්ඤනරො භික්ඛු පංසුකුලසඤ්ඤි අගගහෙසි. අථ බො සො ගොපාලකො නං භික්ඛුං වොදෙසි: “අස්සමණෝ ච ච”නති. තස්ස කුක්කුළිං අගොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු පංසුකුල-සඤ්ඤස්සා”ති. (103)

56. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤනරස්ස භික්ඛුතො නදිං තරන්තස්ස රජකානං හත්තො මුත්තං සාටකං පාදෙ ලග්ගං ගොති. සො භික්ඛු සාමිකානං දස්සාමිති අගගහෙසි. සාමිකා නං භික්ඛුං වොදෙසුං: “අස්සමණෝ ච ච”නති. තස්ස කුක්කුළිං අගොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු අථෙය්‍යවිතතස්සා”ති. (104)

57. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤනරස්ස භික්ඛුතො නදිං තරන්තස්ස රජකානං හත්තො මුත්තං සාටකං පාදෙ ලග්ගං ගොති. සො භික්ඛු “පුරෙ සාමිකා පස්සනති”ති ථෙය්‍යවිතතො අගගහෙසි. සාමිකා නං භික්ඛුං වොදෙසුං: “අස්සමණෝ ච ච”නති. තස්ස කුක්කුළිං අගොසි -පෙ- “ආපනති ච ච” භික්ඛු ආපනතො පාරාජික”නති. (105)

58. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤනරො භික්ඛු සංවිදතිනා පස්සිනා ථොකං ථොකං³ පරිභුඤ්ඤී. තස්ස කුක්කුළිං අගොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු පාරාජිකස්ස, ආපනති දුක්ඛටස්සා”ති. (106)

59. තෙන බො පන සමයෙන සම්බුද්ධා භික්ඛු සංවිදතිනා අගමංසු: “හණං අවහරිස්සමා”ති. එකො හණං අවහරි. තෙ එවමාහංසු: “න මයං පාරාජිකා. යො අවහරො සො පාරාජිකො”ති. හගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං -පෙ- “ආපනති භූමො භික්ඛවෙ ආපනතා පාරාජික”නති. (107)

60. තෙන බො පන සමයෙන සම්බුද්ධා භික්ඛු සංවිදතිනා හණං අවහරිනා භාජෙසුං. තෙහි භාජයමානෙ එකමෙකස්ස පටිච්චිසො න පඤ්චමාස්සො පුරි. තෙ එවමාහංසු. “න මයං පාරාජිකා”ති. හගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. -පෙ- “ආපනති භූමො භික්ඛවෙ ආපනතා පාරාජික”නති. (108)

53. එසමයෙහි මිනිස්සු පසුරක් බැඳ අවිරවනී නදියෙහි ඔවාපියති. බැමි සිදි ගිය කල්හි ලී දඬු විසිර ගියේ ය. භික්ෂුහු පාංශුකුල සංඥ ඇත්තෝ ගොඩ ගත්හ. හිමියෝ ඒ භික්ෂුන්ට “තෙපි අග්‍රමණයව්හ”යි වොදනා කළාහු ය. ඔවුන්ට කුකුස් විය. ... “මහණෙනි, පාංශුකුල සංඥ ඇත්නහුට ඇවැත් නො වේ”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළ සේක. (101)

54. එසමයෙහි මිනිස්සු පසුරක් බැඳ අවිරවනී නදියෙහි ඔවාපියති. බැමි සිදි ගිය කල්හි ලී දඬු විසිර ගියේ ය. භික්ෂුහු ‘නොබෝකලෙකින් හිමියෝ දක්නාහ’යි සොර සිත් ඇත්තාහු ඒ ගොඩ දඹුහ. හිමියෝ “තෙපි නො මහණහ”යි ඔවුන්ට වොදනා කළාහු ය. ඔවුන්ට කුකුස් විය. ... “මහණෙනි, තෙපි පරිජ්ඣාවැත් අවත්නහු යැ”යි වදාළ සේක. (102)

55. එසමයෙහි එක්තරා ගොපල්ලෙක් ගසක සඵව ඵල්වා මල පහ කිරීම පිණිස ගියේ ය. එක්තරා මහණෙක් පාංශුකුල සංඥ ඇත්තේ එය ගත්තේ ය. ඉන් පසු ඒ ගොපල්ල තෙමේ ඒ මහණහට “තෝ අග්‍රමණ වෙති”යි වොදනා කෙළේ ය. ඔහුට කුකුස් විය. ... “මහණ පාංශුකුල සංඥ ඇත්නහුට ඇවැත් නො වේ”යැ යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළසේක. (103)

56. එසමයෙහි නදියක් තරණය කරණ මහණකුගේ පාදයෙහි රජක-
යන්ගේ අතින් මිදුනු සඵවෙක් ලැගුනේ වෙයි. ඒ මහණ තෙමේ ‘හිමියන්ට දෙමැ’යි එය ගත්තේ ය. හිමියෝ “තෝ අග්‍රමණයෙහි”යි ඒ මහණහට වොදනා කළාහු ය. ඔහුට කුකුස් විය. ... “මහණ සොර සිත් තැත්නහුට ඇවැත් නො වේ”යැ යි වදාළ සේක. (104.)

57. එසමයෙහි නදියක් තරණය කරණ මහණකුගේ පාදයෙහි රජක-
යන්ගේ අතින් මිදුනු සඵවෙක් ලැගුනේ වෙයි. ඒ මහණ ‘නොබෝකලෙකින් හිමියෝ දක්නාහ’යි සොරසිත් ඇතිගේ එය ගත්තේ ය. හිමියෝ ඒ මහණහට තෝ අග්‍රමණ වෙති”යි වොදනා කළාහු ය. ඔහුට කුකුස් විය. ... “මහණ, තෝ පරිජ්ඣාවැත් අවත්නෙති”යැයි වදාළ සේක. (105)

58. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ගිනෙල් කළයක් දෑක ටික ටික වැළඳී ය. ඔහුට කුකුස් විය. ... “මහණ, පරිජ්ඣාවැත් නො වේ. දුකුළා-
ඇවැත් වේ”යැ යි වදාළ සේක. (106.)

59. එසමයෙහි බොහෝ භික්ෂුහු ‘බඩු සොරකම් කරන්නහු’යි සංවිධාන කොට ගෙණ ගියාහු ය. එක් නමක් බඩුව සොරකම් කෙළේ ය. සෙස්සෝ “අපි පරිජ් ආවැත් නො අවදමිහ. යමෙක් එය සොර ගත්තේ ද හෙතෙමේ ම පරිජ් ආවැත් අවත්තේ වේ”යැ යි මෙසේ කීහු. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැළ කළාහු ය. “මහණෙනි, තෙපි පරිජ්ඣාවැත් අවත්නහු යැ”යි වදාළ සේක. (107.)

60. එසමයෙහි බොහෝ භික්ෂුහු සංවිධාන කොට බඩු සොර ගෙණ බෙදුවාහු ය. ඔවුන් විසින් බඩු බෙදනු ලබන කල්හි එක් එක් මහණක්හුගේ කොටස (අගයෙන්) ව්‍යුපසක් නො පිරුණි. ඔහු “අපි පාරදුතමෝ නොවන්නහු”යි කීහු. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට තෙල කරුණ සැළ කළාහු ය. ... “මහණෙනි, තෙපි පරිජ්ඣාවැත් අවත්නහු යැ”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළ සේක. (108.)

61. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු සාවභියං දුබ්භිකෙහි ආපණ්ණිකස්ස නණ්ඩුලමුට්ඨිං¹ ථෙය්‍යවිතොහා අවහරි. තස්ස කුකඤ්චං අහොසි. -පෙ- “ආපනතිං තං භික්ඛු ආපනොහා පාරාජික”නති. (109)

62. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු සාවභියං දුබ්භිකෙහි ආපණ්ණිකස්ස මුග්ගමුට්ඨිං -පෙ- මාසමුට්ඨිං -පෙ- තිලමුට්ඨිං ථෙය්‍යවිතොහා අවහරි. තස්ස කුකඤ්චං අහොසි -පෙ- ආපනතිං තං භික්ඛු ආපනොහා පාරාජිකනති. (110-112)

63. තෙන බො පන සමයෙන සාවභියා අඤ්චනෙ වොරකා ගාමිං ගන්තො මංසං බාදිතො සෙසකං පටිසාමෙතො අගමංසු. භික්ඛු පංසුකුල-සඤ්ඤානො පටිග්ගාහාපෙතො¹ පරිභුඤ්ජංසු. වොරකා තෙ භික්ඛු වොදෙසුං: “අස්සමණ්ණථ භූමො”ති. තෙසං කුකඤ්චං අහොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛවෙ පංසුකුලසඤ්ඤාස්සා”ති. (113)

64. තෙන බො පන සමයෙන සාවභියා අඤ්චනෙ වොරකා සුකරං ගන්තො මංසං බාදිතො සෙසකං පටිසාමෙතො අගමංසු. භික්ඛු පංසුකුල-සඤ්ඤානො පටිග්ගාහාපෙතො පරිභුඤ්ජංසු. වොරකා තෙ භික්ඛු වොදෙසුං: “අස්සමණ්ණථ භූමො”ති. තෙසං කුකඤ්චං අහොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛවෙ පංසුකුලසඤ්ඤාස්සා”ති. (114)

65. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු තිණකෙහිත්තං ගන්තො දුතං² තිණං පඤ්චමාසග්ගනකං ථෙය්‍යවිතොහා අවහරි. තස්ස කුකඤ්චං අහොසි. -පෙ- “ආපනතිං තං භික්ඛු ආපනොහා පාරාජික”නති. (115)

66. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු තිණකෙහිත්තං ගන්තො තිණං ලාඕතො³ පඤ්චමාසග්ගනකං ථෙය්‍යවිතොහා අවහරි. තස්ස කුකඤ්චං අහොසි. -පෙ- “ආපනතිං තං භික්ඛු ආපනොහා පාරාජික”නති. (116)

67. තෙන බො පන සමයෙන ආගන්තුකා භික්ඛු සඤ්ඤාස්ස අමබං භාජා-පෙතො පරිභුඤ්ජංසු. ආවාසිකා භික්ඛු තෙ භික්ඛු වොදෙසුං: “අස්සමණ්ණථ භූමො”ති. තෙසං කුකඤ්චං අහොසි. භගවතො ඵනමිත්ථං ආරොවෙසුං. -පෙ- “තිඤ්චිත්තො භූමො භික්ඛවො?”ති “පරිභොගත්ථා. ⁴මයං භගවා”ති. “අනාපනති භික්ඛවෙ පරිභොගත්ථායා”ති. (117)

68. තෙන බො පන සමයෙන ආගන්තුකා භික්ඛු සඤ්ඤාස්ස ජලිං -පෙ- සඤ්ඤාස්ස ලබ්ථං -පෙ- සඤ්ඤාස්ස පනං -පෙ- සඤ්ඤාස්ස නාලපකං -පෙ- සඤ්ඤාස්ස උච්ඡ්වං -පෙ- සඤ්ඤාස්ස නිමිරුසකං භාජාපෙතො පරිභුඤ්ජංසු. ආවාසිකා භික්ඛු තෙ භික්ඛු වොදෙසුං: “අස්සමණ්ණථ භූමො”ති. තෙසං කුකඤ්චං අහොසි. -පෙ- “අනාපනති භික්ඛවෙ පරිභොගත්ථායා”ති. (118-123)

69. තෙන බො පන සමයෙන අමබපාලකා භික්ඛුතං අමබපලං දෙනති. භික්ඛු ‘ගොපෙභුං ඉමෙ ඉස්සරා, නසිමෙ දාතු’නති කුකඤ්චවායනො න පතිගණ්හනති. භගවතො ඵනමිත්ථං ආරොවෙසුං -පෙ- “අනාපනති භික්ඛවෙ ගොපකස්ස දාතෙ”ති. (124)

1. පරිග්ගාහාපෙතො, 2. දුතං, මජ්ඣං. 3. ලාඕතො, සි.මු. 4. පරිභොගත්ථායා, මජ්ඣං, සං.

61. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් සාවැත්තුවර දුර්භික්ඛයෙක දී වෙළෙන්දකුගේ සහල් මිටක් සොරසිතැතියේ ගත්තේ ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... “මහණ, තෝ පරිජ්ඣාවැන් අවන්තෙහි යැ”යි වදාළ සේක. (109.)

62. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් සාවැත්තුවර දුර්භික්ඛයෙක දී වෙළෙන්දකුට අයත් මුං මිටක් ... මැ මිටක් ... තල මිටක් සොර සිතැතියේ හැර ගත්තේ ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... “මහණ, තෝ පරිජ්ඣාවැන් අවන්තෙහි යැ”යි වදාළ සේක. (110-112.)

63. එසමයෙහි සාවැත්තුවර අක්ඛවනයෙහි සොරු ගවදෙනක මරා මස් කා සෙස්ස සහවා තබා ගියාහු ය. භික්ෂුහු පාංශුකුල සංඥ ඇත්තෝ පිළිගන්වා ගෙන එය වැළඳූහ. සොරු ඒ භික්ෂුන්ට “තෙපි අශ්‍රමණයව්හ”යි වොදනා කළාහු ය. ඔවුන්ට කුකුස් විය. ... “මහණෙනි, පාංශුකුල සංඥ ඇත්තනුට ඇවැත් නො වේ”ය යි වදාළ සේක. (113.)

64. එසමයෙහි සාවැත්තුවර අක්ඛවනයෙහි සොරු උරාකු මරා මස් කා සෙස්ස සහවා තබා ගියාහු ය. භික්ෂුහු පාංශුකුල සංඥ ඇත්තෝ පිළිගන්වා ගෙන එය වැළඳූහ. සොරු මහණුන්ට “තෙපි නො මහණහ”යි වොදනා කළාහු ය. ඔවුන්ට කුකුස් විය. “මහණෙනි, පාංශුකුල සංඥ ඇත්තනුට ඇවැත් නො වේ”ය යි වදාළ සේක. (114.)

65. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් තණකෙතකට ගොස් සිඳ ලත ලද පස් මස්සක් අගනා තණ සොරසිතැතියේ හැර ගත්තේ ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... “මහණ, තෝ පරිජ්ඣාවැන් අවන්තෙහි යැ”යි වදාළසේක. (115)

66. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් තණකෙතකට ගොස් සොරසිත් ඇත්තේ පස් මස්සක් අගනා තණ කපා පැහැර ගත්තේය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... “මහණ, තෝ පරිජ්ඣාවැන්. අවන්තෙහි යැ”යි වදාළසේක. (116)

67. එසමයෙහි ආගන්තුක භික්ෂුහු සහසතු අඹ බෙදවා ගෙන වැළඳූහ. ආවාසික භික්ෂුහු ඔවුන්ට “තෙපි නොමහණහ”යි වොදනා කළාහු ය. ඔවුන්ට කුකුස් විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පුවත සැළ කළාහු ය. “මහණෙනි, තෙපි කෙබඳු සිත් ඇති වුහු ද?”යි අසා වදාළසේක. “භාග්‍ය-වතුන් වහන්ස, අපි පරිභොග කැමැත්තමෝ වුමු”යි ඔහු කීහ. ... “මහණෙනි, පරිභොග කිරීම පිණිස ඇවැත් නො වේ.” යැයි වදාළසේක. (117)

68. එසමයෙහි ආගන්තුක භික්ෂුහු සහසතු දඹ...සහසතු දෙල්...සහසතු පතා (කොස්) ... සහසතු නල්පල ... සහසතු උක් ... සහසතු තිබිරි බෙදවා වැළඳූහ. ආවාසික භික්ෂුහු ඔවුන්ට “තෙපි නොමහණහ”යි වොදනා කළාහු ය. ඔවුන්ට කුකුස් විය. ... “මහණෙනි, පරිභොග පිණිස ඇවැත් නො වේ.” යැයි වදාළසේක. (118-123.)

69. එසමයෙහි අඹපල්ලෝ භික්ෂුන්ට අඹ පල දෙත්. භික්ෂුහු “මොහු අඹ රැක ගැන්මෙහි ඉසුරෝ වෙත්. මොහු අනුන්ට දෙන්නට ඉසුරෝ නො වෙත්” යැ”යි කුකුස් කරන්නාහු නො පිළිගණිති. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් සැළ කළාහු ය. “මහණෙනි ආරක්‍ෂකයා දුන් දෑ පිළිගැන්මෙහි ඇවැත් නොවේ” යැ යි වදාළසේක. (124)

70. තෙන බො පන සමයෙන ජමිඤ්ජාලකා -පෙ- ලුඤ්ජාලකා -පෙ- පනසිපාලකා -පෙ- නාලපක්කපාලකා -පෙ- උච්ඡ්ජාලකා -පෙ- නිමි- රුසකපාලකා භික්ඛුනං නිමිරුසකෙ දෙනති. භික්ඛු “ගොපෙකුං ඉමෙ ඉසාරු, නසිමෙ දාතු”නති කුක්කුච්චායනා න පතිගණ්හනති. භගවතො ඵතමස්සං ආරොවෙසුං -පෙ- “අනාපනති භික්ඛවෙ ගොපකස්ස දානෙ”ති. (125-130)

71. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු සමිසස්ස දාරං තාවකාලිකං හරිකා අත්තනො විහාරස්ස කුඛ්ඛං උපස්මෙහසි. භික්ඛු නං භික්ඛුං චොදෙසුං: “අස්සමණෝසි ත්වං”නති. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි. භගවතො ඵකමස්සං ආරොවෙසි -පෙ- “කිඤ්චිතො ත්වං භික්ඛු”ති. ‘තාවකාලිකො අහං භගවා’ති, ... “අනාපනති භික්ඛු තාවකාලිකෙ”ති. (131)

72. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු සමිසස්ස උදකං ථෙය්‍යවිතො අවහරි. -පෙ- සමිසස්ස මතතිකං ථෙය්‍යවිතො අවහරි. -පෙ- සමිසස්ස පුඤ්ජනිතං තිණං ථෙය්‍යවිතො අවහරි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “ආපනතිං ත්වං භික්ඛු ආපනො පාරාජික”නති. (132-134)

73. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු සමිසස්ස පුඤ්ජනිතං තිණං ථෙය්‍යවිතො කොපෙසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු පාරාජිකස්ස ආපනති දුක්කටස්සා”ති. (135)

74. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු සමිසස්ස මඤ්චං ථෙය්‍යවිතො අවහරි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “ආපනතිං ත්වං භික්ඛු ආපනො පාරාජික”නති. (136)

75. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු සමිසස්ස පියං -පෙ- සමිසස්ස නිසිං -පෙ- සමිසස්ස බිම්බොහනං -පෙ- සමිසස්ස කවාටං -පෙ- සමිසස්ස අලොකසන්ධිං -පෙ- සමිසස්ස ගොපානසිං ථෙය්‍යවිතො අවහරි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “ආපනතිං ත්වං භික්ඛු ආපනො පාරාජික”නති. (137-142)

76. තෙන බො පන සමයෙන භික්ඛු අඤ්ඤාතරස්ස උපාසකස්ස විහාර- පරිභොගං සෙනාසනං අඤ්ඤාත්‍ර පරිභුඤ්ජනති. අථ බො සො උපාසකො උපකායති බීයති විපාවෙති: “කථං හි නාම හදනා අඤ්ඤාත්‍ර පරිභොගං අඤ්ඤාත්‍ර පරිභුඤ්ජාසන්නති”ති. භගවතො ඵතමස්සං ආරොවෙසුං -පෙ- “ත භික්ඛවෙ අඤ්ඤාත්‍ර පරිභොගො අඤ්ඤාත්‍ර පරිභුඤ්ජනබ්බො, යො පරිභුඤ්ජය්‍ය ආපනති දුක්කටස්සා”ති. (143)

77. තෙන බො පන සමයෙන භික්ඛු උපොසථග්ගමපි සන්තිසජ්ජමපි හරිදුං කුක්කුච්චායනා ඡමායං නිසිදනති. ගතනාති‘පි විචාරාති‘පි පසුකිතාති හොනති. භගවතො ඵතමස්සං ආරොවෙසුං -පෙ- “අනුජානාම භික්ඛවෙ තාවකාලිකං හරිදු”නති. (144)

70. එසමයෙහි දඹපල්ලෝ ... දෙල් රක්තෝ ... කොස් රක්තෝ ... තල්පල රක්තෝ, ... උක් රක්තෝ ... නිබිරි රක්තෝ භික්ෂුන්ට නිබිරි දෙත්. භික්ෂුහු ‘මොහු රක්තට ඉසුරෝ වෙති. මොහු දෙත්තට ඉසුරෝ නොවෙති’යි කුකුස් කරමින් නො පිළිගනිත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පුවත සැළකළාහු ය. ... “මහණෙනි, රක්තහුගේ දානය පිළිගැනීමෙහි ඇවැත් නො වේ” යැයි වදාළසේක. (125-130)

71. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් සහසතු දූව නාවකාලික වසයෙන් ගෙණ ගොස් තමාගේ විහාරයේ බිත්තියට රාකුල් වසයෙන් යෙදී ය. භික්ෂුහු ඒ මහණහට වොදනා කළාහු ය: “තෝ අශ්‍රමණ වෙති” යයි. ඔහුට කුකුස් විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් දැන් විය. “මහණ තෝ කෙබඳු සිතාති වෙති ද?” ‘භාග්‍යවතුන් වහන්ස, තච්ඤාලී සිත් ඇත්තෙමි’. “මහණෙනි, තච්ඤාලීයෙහි ඇවැත් නො වේ.” (131)

72. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් සහසතු ජලය සොර සිත් ඇත්තේ හැර ගත්තේ ය. ... සහසතු මැටි සොර සිත් ඇත්තේ හැරගත්තේ ය. ... සහසතු ගොඩගසා තුබූ තණ සොර සිත් ඇත්තේ හැරගත්තේ ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... මහණ, තෝ පරිජ්ඣාවැත් අවත්තෙහි ය. (132-134)

73. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් සහසතු ගොඩ ගැසූ තණකොළ සොරසිතින් දූවී ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... “මහණ, පරිජ්ඣාවැත් නො වේ. දුකුළාඇවැත් වේ.” (135)

74. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් සහසතු ඇඳක් සොරසිත් ඇතියේ හැර ගත්තේ ය. ඔහුට කුකුස් විය. ... “මහණ, තෝ පරිජ්ඣාවැත් අවත්තෙහි ය.” (136)

75. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් සහසතු පුවටක්... සහසතු බිස්සක්... සහසතු කොට්ටියක් ... සහසතු කවුළුදෙරක් ... සහසතු කවුළුවක් ... සහසතු ගොතැස්සක් සොරසිත් ඇතියේ හැර ගත්තේ ය. ඔහුට කුකුස් විය.... “මහණ, තෝ පරිජ්ඣාවැත් අවත්තෙහි ය.” (137-142)

76. එසමයෙහි භික්ෂුහු එක්තරා උවසුවකුගේ විහාරපරිභොග වූ සෙන-සුනක් අත් නැතක පරිභොග කරන්. ඉන්පසු ඒ උවසු තෙමේ අවමන් කෙරෙයි, අසුණු කියයි, හුගුණ පඤ්ඤාවයි: ‘කෙසේ නම් පින්වත්හු අත්නැතක පරිභොග කළයුතු දෙයක් අත්නැතක පරිභොග කෙරෙද් ද’යි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එපවත් සැළ කළාහු ය. ... “මහණෙනි අත් නැතක පරිභොග කළයුතු දෙය අත් නැතක දී පරිභොග නො කළ යුතු යි. යමෙක් පරිභොග කෙරේ නම් දුකුළාඇවැත් වේ.” (143)

77. එසමයෙහි භික්ෂුහු පොහොයගෙට ද හිඳිනාකඩ පවා හැරගෙන යන්නට කුකුස් උපදවන්නාහු බිම හිඳ ගනිත්. සිරුරු ද සිවුරු ද පස් වැකුණාහු වෙත්. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැළ කළාහු ය. ... “මහණෙනි තච්ඤාලීව ගෙණ යන්නට අනු දනිමි.” (144)

78. තෙන බො පන සමයෙන චම්පායං පුලලනඤ්ඤා භික්ඛුනියා අනෙතවාසිකා¹ භික්ඛුනී පුලලනඤ්ඤා භික්ඛුනියා උපට්ඨාකකුලං ගන්ත්වා, “අයා ඉච්ඡති තෙකටුලයාගුං පාතු”නති පවාපෙඤ්ඤා හරිඤ්ඤා අත්තනා පරිභුඤ්ඤා. සා ජාතිඤ්ඤා නං වොදෙසී: “අස්සමණ්ණිසි ත්ව”නති. තස්සා කුකකුච්චං අහොසී. අථ බො සා භික්ඛුනී භික්ඛුනීනං එතමස්මං ආරොවෙසී. භික්ඛුනියො භික්ඛුනං එතමස්මං ආරොවෙසුං. භික්ඛු ගහවතො එතමස්මං ආරොවෙසුං. “අනාපනති භික්ඛවෙ පාරාජිකස්ස, ආපනති සමපජානමුසාවාදෙ පාවිතතියස්සා”ති. (145)

79. තෙන බො පන සමයෙන රාජගහෙ පුලලනඤ්ඤා භික්ඛුනියා අනෙතවාසිකා භික්ඛුනී පුලලනඤ්ඤා භික්ඛුනියා උපට්ඨාකකුලං ගන්ත්වා, “අයා ඉච්ඡති ඔටුගොලකං බාදිතු”නති පවාපෙඤ්ඤා හරිඤ්ඤා අත්තනා පරිභුඤ්ඤා. සා ජාතිඤ්ඤා නං වොදෙසී: “අස්සමණ්ණිසි ත්ව”නති. තස්සා කුකකුච්චං අහොසී -පෙ- “අනාපනති භික්ඛවෙ පාරාජිකස්ස, ආපනති සමපජානමුසාවාදෙ පාවිතතියස්සා”ති. (146)

80. තෙන බො පන සමයෙන වෙසාලියං ආයස්මනො අජ්ජකස්ස උපට්ඨාකස්ස ගහපතීනො දෙව දුරකා හොනති පුත්තො ච භාගිනෙය්‍යො ච. අථ බො සො ගහපති ආයස්මනං අජ්ජකං එතදවොච: “ඉමං භනෙත ඔකාසං යො ඉමෙසං දවින්නං දුරකානං සද්ධො හොති පසන්නො තස්ස ආචිකෙකියාසීති.”² තෙන බො පන සමයෙන තස්ස ගහපතීනො භාගිනෙය්‍යො සද්ධො හොති පසන්නො. අථ බො ආයස්මා අජ්ජකො නං ඔකාසං තස්ස දුරකස්ස ආචිකම්. සො තෙන සාපනෙය්‍යෙන කුටුම්භිඤ්ඤා සණ්ඨපෙසී, දුතඤ්ඤා පට්ඨපෙසී. අථ බො තස්ස ගහපතීනො පුත්තො ආයස්මනං ආනඤ්ඤං එතදවොච: “කො භු බො භනෙත ආනඤ්ඤා පිතුතො දයජේජා පුත්තො ටා භාගිනෙය්‍යො චා”ති. “පුත්තො බො ආට්ඨසො පිතුතො දයජේජා”ති. අයං “අයෙයා අජ්ජකො අමහාකං සාපනෙය්‍යං අමහාකං මෙට්ඨකස්ස ආචිකම්”ති. “අස්සමණො ආට්ඨසො ආයස්මා අජ්ජකො”ති. අථ බො අජ්ජකො අයස්මනං ආනඤ්ඤං එතදවොච: “දෙහි මෙ ආට්ඨසො ආනඤ්ඤා චිතිච්ඡය”නති. තෙන බො පන සමයෙන අයස්මා උපාලී ආයස්මනො අජ්ජකස්ස පකෙඤ්ඤා හොති. අථ බො ආයස්මා උපාලී ආයස්මනං ආනඤ්ඤං එතදවොච: “යො භු බො ආට්ඨසො ආනඤ්ඤා සාමකෙන ‘ඉමං ඔකාසං ඉත්තනාමස්ස ආචිකම්’ති³ චුත්තො තස්ස ආචිකති” නිං සො ආපජ්ජති”ති. “න භනෙත කිඤ්ඤා ආපජ්ජති, අනාමසො දුක්ඛට්ඨතමසී”ති. “අයං ආට්ඨසො ආයස්මා අජ්ජකො සාමකෙන ‘ඉමං ඔකාසං ඉත්තනාමස්ස ආචිකම්’ති චුත්තො තස්ස ආචිකති.”⁴ අනාපනති ආට්ඨසො ආයස්මනො අජ්ජකස්සා”ති. (147)

1. අනෙතවාසිනී. මජ්ඣ. 2. ආචිකෙකියාසී. සොකාලමකාසීති ස්‍ය. 3. ආචිකම්භිති ස්‍ය. 4. ආචිකම්, සිමු.

78. එසමයෙහි විමසාවෙහි පුලලනඤ්ඤා නම් මෙහෙණගේ අතැවැසි මෙහෙණක් පුලලනඤ්ඤා මෙහෙණගේ පසදකුලයට ගොස් “ආයතීනොමෝ නිකුච කාද¹ පානය කරන්නට කැමති” යයි පිසවා ගෙන්වා ගෙන නොමෝ පානය කළා ය. ඔහු නොමෝ එය දූත ගෙන ඇයට “නී මෙහෙණක් නො වෙති”යි වොදනා කළා ය. ඇයට කුකුස් විය. ඉන්පසු ඒ මෙහෙණ මෙහෙණන්ට මෙය සැළ කළා ය. මෙහෙණහු මහණුන්ට මෙය සැළ කළාහු ය. මහණහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපුවන සැළ කළාහු ය. “මහණෙනි, පරිජ් ඇවැත් නො වේ. දූත දූත මූසවා කීමෙහි පවිති ඇවැත් වේ.” (145)

79. එසමයෙහි රජගහ නුවර පුලලනඤ්ඤා නම් මෙහෙණගේ අතැවැසි මෙහෙණක් පුලලනඤ්ඤා මෙහෙණගේ පසද කුලයට පැමිණ “ආයතීනොමෝ අතිරස කැටුම් වළඳන්නට කැමැත්ති” යයි අතිරස කැටුම් පිසවා ගෙන්වා ගෙන නොමෝ වැළඳවා ය. ඔහු මේ කරුණ දූත ගෙන තෙල මෙහෙණට ‘නෝ නොමෙහෙණක් වෙති’යි වොදනා කළා ය. ඒ මෙහෙණට කුකුස් විය. “මහණෙනි, පරිජ් ඇවැත් නො වේ. දූත දූත මූසවා කීමෙහි පවිති ඇවැත් වේ.” (146)

80. එසමයෙහි විසල් පුරයෙහි ආයුෂමත් අජ්ජුක මහණහුගේ උපසාරා-යක ගෘහපතිහුගේ පුත්‍රයා ද බැනා දෑ යි දරුවෝ දෙදෙනෙක් වෙති. ඉක්බිති ඒ ගැහැවි තෙමේ ආයුෂමත් අජ්ජුක තෙරුන්ට මෙය කිය: “වහන්ස, මේ දරුවන් දෙදෙනා අතුරෙන් යමෙක් සැදුහැනි වේ ද, සස්තෙහි පැහැදුනෙක් වේ ද, ඔහුට මේ ස්ථානය (ධනය) කියනු මැනැවැ”යි. එසමයෙහි ඒ ගැහැවි-යාගේ බැනා සැදුහැ ඇත්තෙක් ද පැහැදුනෙක් ද වෙයි. ඉක්බිති ආයුෂමත් අජ්ජුක තෙමේ ඒ ස්ථානය ඒ දරුවාට කියේ ය. හෙ තෙමේ ඒ ධනයෙන් ගෙදළු (ගිනි ජීවිතය) ඇරඹී ය. දන් වැට ද නැබී ය. ඉක්බිති ඒ ගැහැවියාගේ පුත් තෙමේ ආයුෂමත් ආනඤ්ඤා සම්මරයන් වහන්සේට මෙය දැන්වී ය. “වහන්ස, ආනඤ්ඤා සම්මරයෙනි, කවරෙක් පියසතු ධනයට හිමියා වේ ද ‘පුත්‍රයා ද නැතහොත් බැනා ද?’”යි. “ඇවන පුත් තෙමේ පියසතු ධනයට හිමියා වෙයි” කී ය. “වහන්ස, මේ අජ්ජුක හිමි තෙමේ අපසතු ධනය අපගේ නෑ සුහුරුබඩු පාවරී ය. ඇවැත්ති, ආයුෂමත් අජ්ජුක තෙමේ නො මහණෙකි”යි. ඉක්බිති අජ්ජුක තෙමේ ආයුෂමත් ආනඤ්ඤා සම්මරයන් වහන්සේට මෙය කී ය: “ඇවැත් ආනඤ්ඤා සම්මරයෙනි, මට විනිශ්චයක් දෙනු මැනැවැ”යි. එසමයෙහි ආයුෂමත් උපාලි සම්මර තෙමේ ආයුෂමත් අජ්ජුකහට පක්ෂපාති වෙයි. ඉක්බිති ආයුෂමත් උපාලි සම්මර තෙමේ ආයුෂමත් ආනඤ්ඤා සම්මරයන්ට මෙය කිය: “ඇවැත් ආනඤ්ඤා සම්මරය, යමෙක් වනාහි හිමියා විසින් ‘මේ ස්ථානය මෙතම් ඇත්තනුට කියව’යි කියන ලද්දේ ඔහුට කියා නම් හෙතෙමේ කිනම් ඇවනකට පැමිණේ ද?” “වහන්ස, කිසියම් ඇවනකට නො පැමිණෙයි. යටත් පිරිසෙයින් දුකුළාවක් පමණකට ද නො පැමිණේ”යි. “ඇවැත්ති, මේ ආයුෂමත් අජ්ජුක තෙමේ හිමියා විසින් මේ ස්ථානය මෙතම් ඇත්තනුට කියව’යි කියන ලද්දේ ඔහුට කී ය. ඇවැත්ති, ආයුෂමත් අජ්ජුක හට ඇවැත් නො වේ.” (147)

1. නල-සහල්-මුං හෝ, නල-සහල්-මැ හෝ, නල-සහල්-කොල්ලි හෝ, නල-සහල් දෙක යම්කිසි අපරත්ත ධාන්‍යයක් සමග මිශ්‍රකොට ගන්නා ලද්ද සහරෙක් කොටසක් දිය මුසු කිරීමෙහි බහා පිසගත් ගිනෙල් මී සකුරු ආදිය යෙදූ කැඳයි. (සමහර පාසාදිකා)

81. තෙන බො පන සමයෙන බාරාණසියං ආයසමනො පිළිඤ්චවෙජ්සං උපට්ඨාකකුලං වොරෙති උපද්ධතං හොති. ථෙව ච දුරකා නිතා හොනති. අථ බො ආයසමා පිළිඤ්චවෙජ්සං තෙ දුරකෙ ඉද්ධියා ආනෙතො පාසාදෙ යපෙසි. මිත්‍රස්සා තෙ දුරකෙ පසසිත්වා “අය්‍යස්සායං පිළිඤ්චවෙජ්සං ඉද්ධානුනාවො”ති ආයසමනො පිළිඤ්චවෙජ්සං අභිපපසිදිංසු. භික්ඛු උජ්ඣායනති බියනති විපාවෙනති: “කථං හි නාම ආයසමා පිළිඤ්චවෙජ්සං වොරෙති නිතෙ දුරකෙ ආනෙස්සති”ති. භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසුං. -පෙ- “අනාපනති භික්ඛවෙ ඉද්ධිමනො¹ ඉද්ධිවිසයෙති. (146)

82. තෙන බො පන සමයෙන ථෙව භික්ඛු සභායකා හොනති පණ්ඩුකො ච කපිලො ච. එකො ගාමකෙ විහරති එකො කොකොමසියං. අථ බො තස්ස භික්ඛුනො ගාමකා කොසමේං ගච්ඡන්තස්ස අනතරා මග්ගෙ නදිං තරන්තස්ස සුකරිකාතං හත්තො මුත්තා මෙදවට්ඨි පාදෙ ලග්ගා හොති. සො භික්ඛු “සාමිකාතං දස්සාමි”ති අග්ගභෙසි. සාමිකා තං භික්ඛුං වොදෙසුං: “අස්සමණො‘සි ත්ව”නති. තං උතතිණ්ණං අඤ්ඤාතරා² ගොපාලිකා පසසිත්වා එතදවොච: “එහි භනෙන මෙජ්ඣං ධම්මං පතිසෙවා”ති. සො ‘පකතියාපහං අස්සමණො‘ති³ තස්සා මෙජ්ඣං ධම්මං පතිසෙවිත්වා කොසමේං ගන්ත්වා භික්ඛුතං එතමන්ථං ආරොචෙසි. භික්ඛු භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසුං. ... අනාපනති භික්ඛවෙ අදින්නාදුතෙ පාරාජිකස්ස, ආපනති මෙජ්ඣධම්මසමායොගෙ පාරාජිකස්ස”ති. (149)

83. තෙන බො පන සමයෙන සාගලායං ආයසමනො දළහිකස්ස සද්ධි-විහාරිකො භික්ඛු අනභිරතියා පිළිකො ආපණ්ණිකස්ස වෙසනං අවහරිත්වා ආයසමනං දළහිකං එතදවොච: “අස්සමණො අහං භනෙන විභහමිස්සාමි”ති. “හිං තයා ආවුසො කත”නති? සො තමන්ථං ආරොචෙසි. ආහරාපෙත්වා අග්ගාපෙසි. තං අග්ගාපෙතෙන න පඤ්චමාසකො අග්ගි⁴ ... “අනාපනති ආවුසො පාරාජිකස්ස”ති ධම්මකථං අකාසි. සො භික්ඛු අභිරමීති.⁵ (150)

දුතියපාරාජිකං සමත්තං.

1 ඉද්ධිමනස්ස. මජ්ඣං. ඉද්ධිමස්ස. සා. 2. උතං. මජ්ඣං. 3. අස්සමණොසමීති සිමු. 4. අග්ගාපෙතං න පඤ්චමාසකො අග්ගාපෙති. මජ්ඣං. 5. අභිරමීති. ම.ජ.සං.

81. එසමයෙහි බරණැස් නුවර ආයුෂමත් පිළිඤ්චවත් තෙරුන්ගේ උපසංඝායක කුලය සොරුන් විසින් පෙළුන ලද්දේ වෙයි. දරුවන් දෙදෙන ද පාහැර ගෙන යන ලද්දහු වෙත්. ඉක්බිති ආයුෂමත් පිළිඤ්චවත් තෙමේ ඒ දරුවන් සාද්ධියෙන් ගෙනවුත් පහයෙහි තැබී ය. මිනිස්සු ඒ දරුවන් දැක මෙය පිළිඤ්චවත් ආයුෂමත්ගේ සාද්ධිය නුභාව යයි ආයුෂමත් පිළිඤ්චවත් තෙරුන් කෙරෙහි ඉතා පාහැදුනාහු ය. භික්ෂුහු අවමත් කෙරෙහි, අයුණු කියති, නුගුණ පතුරුවන්: “කෙසේ නම් ආයුෂමත් පිළිඤ්චවත් තෙමේ සොරුන් විසින් ගෙන යන ලද දරුවන් ගෙන ආයේ දැ”යි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් සැල කළාහු ය. ... “මහණෙනි, සාද්ධිමත්හුගේ සාද්ධි විෂයෙහි ඇවැත් නො වේ.” (148)

82. එසමයෙහි පණ්ඩුකය කසිලය යි යහළු භික්ෂුහු දෙනමක් වෙත්. එක් නමක් ගමක වෙසෙයි. එක් නමක් කොසඹැනුවර වෙසෙයි. ඉක්බිති ගමින් කොසඹැනුවරට යද්දී අතර මග නදියක් තරණය කරන්නා වූ ඒ මහණහුගේ පාදයෙහි හුරුවැද්දන්ගේ අතින් හිඳිනු වූ රැණු තෙල් වැටිය ලැගුනේ වෙයි. ඒ මහණ තෙමේ “හිමියන්ට දෙන්තෙමැ”යි එය හැර ගත්තේ ය. හිමියෝ ඒ මහණහට “තෝ අග්‍රමණ වෙති”යි වොදනා කළාහු ය. එතරවූ ඒ මහණ දැක එක් ගෙවිලියක් මෙසේ කීවා ය. “වහන්ස, එනු මැනවි. මෙවුන්දම් සේවනය කරන්නැ”යි. හෙතෙමේ “මම පියොවිනිදු අග්‍රමණයෙමි”යි ඇය හා මෙවුන්දම් සේවනය කොට කොසඹැනුවරට ගොස් භික්ෂුන්ට තෙල පවත් සැල කෙළේ ය. භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එපවත් සැල කළාහු ය. ... “මහණෙනි, අයිතාදතින් පරිජ් ඇවැත් නොවේ. මෙවුන්දම් සෙවීමෙන් පරිජ් ඇවැත් වේ”. (149)

83. එසමයෙහි සගල්පුර ආයුෂමත් දළහිකගේ සද්ධිවිහාරික මහණෙක් අනතිරතියෙන් පෙළුනේ වෙළෙන්දකුගේ හිස් වෙළුමක් සොරා ගෙන ආයුෂමත් වූ දළහික තෙරුන්ට මෙය කීය: “වහන්ස, මම අග්‍රමණ වෙමි. උපැවිදි වන්නෙමි”යි “ඇවැත්නි තා විසින් කුමක් කරණ ලදද?” හෙතෙමේ එකරුණ කීය. එය ගෙන්වා අගය (මිල නියම) කරවීය. අගය කරවන කල්හි ලසුපසක් නො අගනේ විය. “ඇවැත්නි, පරිජ් ඇවැත් නො වෙය”යි දැහැමි කථාවක් කෙළේ ය. ඒ මහණ තෙමේ සස්තනි සිත් ඇලවීය. (150)

දෙවන පරිච්ඡය නිමි.

තත්ත්වපාරාජිකං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා චෙසාලියං විහරති මහාවතෙ කුටාගාරසාලායං. තෙන බො පන සමයෙන භගවා භික්ඛූහං අනෙකපරියා-
යෙන අසුභකථං කථෙති, අසුභාය වණ්ණං භාසති, අසුභභාවනාය වණ්ණං
භාසති, ආදිසං ආදිසං අසුභසමාපත්තියා වණ්ණං භාසති.

2. අථ බො භගවා භික්ඛූ ආමනොසී: “ඉච්ඡාමහං භික්ඛවෙ අභිමාසං
පතිසලලිසිතුං, නමහි කෙනචි උපසංඝකමිතබ්බො අඤ්ඤානු එකෙන පිණ්ඩපාන
නිහාරකෙනා”ති. “එවං හතොන”ති බො තෙ භික්ඛූ භගවතො පටිසංසුඤ්ඤා¹
නාසංසුඤ්ඤා කොචි භගවතං උපසංඝකමිති අඤ්ඤානු එකෙන පිණ්ඩපානනි-
හාරකෙන.

3. භික්ඛූ “භගවා බො අනෙකපරියායෙන අසුභකථං කථෙති, අසුභාය
වණ්ණං භාසති, අසුභභාවනාය වණ්ණං භාසති, ආදිසං ආදිසං අසුභසමා-
පත්තියා වණ්ණං භාසති”ති තෙ අනෙකාකාරවොකාරං අසුභභාවනානුයෝග-
මනුසුකතා විහරන්ති.

4. තෙ සකෙන කායෙන අට්ටියන්ති හරායන්ති ජගුච්ඡන්ති. සෙය්‍යථාපි
නාම ඉත්ථි වා පුරිසො වා දහරෙ යුච්ඡා මණ්ඩකඡාතිකො සිසං නහානො
අභිකුණ්ණපෙන වා කුකකුරකුණ්ණපෙන වා මනුසංකුණ්ණපෙන වා කණේසි
ආසතොතන අට්ටියෙය්‍ය හරායෙය්‍ය ජගුච්ඡෙය්‍ය. එවමෙව තෙ භික්ඛූ සකෙන
කායෙන අට්ටියන්තා හරායන්තා ජගුච්ඡන්තා අනතනාපි අනතනං ජිවිතා
වොරොපෙන්නි, අඤ්ඤාමඤ්ඤාමපි ජිවිතා වොරොපෙන්නි. මිගලණ්ඩිකමපි
සමණකුත්තකං උපසංඝකමිති, එවං වදෙන්නි:—“සාධු තො ආට්ඨසො ජිවිතා
වොරොපෙති, ඉදං තෙ පතතච්චරං හවිසන්ති”ති.

5. අථ බො මිගලණ්ඩිකො සමණකුත්තකො පතතච්චරෙහි භට්ටො
සමිහුලෙ භික්ඛූ ජිවිතා වොරොපෙත්වා ලොභිතකං අසිං ආදාය යෙන
මහාමුද්ද නදී, තෙනුපසංඝකමි. අථ බො මිගලණ්ඩිකස්ස සමණකුත්තකස්ස
ලොභිතකං අසිං² ධොවන්තස්ස අනුදෙව කුකකුච්චං අනු විපට්ඨිසාරො:
“අලාභා වත මෙ, න වත මෙ ලාභා. දුලලංඛං වත මෙ, න වත මෙ සුලලංඛං.
බහුං වත මයා අපුඤ්ඤං පසුතං යො’හං භික්ඛූ සීලවතො කල්‍යාණධම්මෙ
ජිවිතා වොරොපෙසි”න්ති.

6. අථ බො අඤ්ඤානරා මාරකාසිකා දෙවතා අභිජ්ජමානෙ උදකෙ
ආගන්ත්වා මිගලණ්ඩිකං සමණකුත්තකං එතදවොච: “සාධු සාධු සප්පුරිස,
ලාභා තෙ සප්පුරිස, සුලලංඛං තෙ සප්පුරිස, බහුං නයා සප්පුරිස, පුඤ්ඤං
පසුතං, යං ඤං අතිණ්ණං තාරෙසි”ති.

2. 3.

තෘතීය පාරාජිකය.

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ විසල්පුර මහවෙහෙරි කුටාගාරසාලාවෙහි වෙසෙන සේක. එසමයෙහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නන් අයුරින් භික්ෂූන්ට අසුභය පිළිබඳ කථාව වදාරණ සේක. අසුභයෙහි විස්තර වදාරණ සේක. අසුභභාවතාවෙහි ගුණ නියන සේක. කරුණු දක්ව දක්වා අසුභසමාපන්නියෙහි අනුසස් වදාරණ සේක.

2. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂූන් ඇමතු සේක. “මහණෙනි, මම අබමසක් හුදකලාව වසන්නට කැමැත්තෙමි. පිණ්ඩපාතය ගෙනෙන එක් මහණකු හැර කිසිවකු විසින් නොඵලඹිය යුත්තෙමි වෙමි”යි. “වහන්ස, එසේ ය”යි. ඒ භික්ෂූහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් දී මෙහි පිණ්ඩපාතය ගෙනෙන එක් මහණකු හැර කිසිවෙක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත නො ඵලඹෙයි.

3. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නන් අයුරින් අසුභකථාව වදාරණ සේක. අසුභයෙහි විස්තර නියන සේක. අසුභභාවතාවෙහි ගුණ නියන සේක. කරුණු දක්ව දක්වා අසුභසමාපන්නියෙහි අනුසස් වදාරණ සේක”යි ඒ භික්ෂූහු නොයෙක් අයුරින් මුසු වූ අසුභභාවතාවෙහි යෙදුනාහු වෙසෙත්.

4. යම්සේ සාරසීම පියවි කොට ඇති භිස නැවැවූ තරුණ වූ යොවුනෙහි සිටියා වූ සත්‍රියක් හෝ පුරුෂයෙක් හෝ ගෙලෙහි ලැගුනු සප්තකුණපයකින් හෝ බලකුණකින් හෝ මිනිස් කුණකින් හෝ පෙළෙන්තෝ ද, ලජ්ජාවන්තෝ ද, පිළිකුල් කරන්නෝ ද, එපරිද්දෙන් ම ඒ භික්ෂූහු සියකසින් පෙළෙන්තාහු ලජ්ජන වන්නාහු, පිළිකුල් කරන්නාහු තුමු තමන් ම ජීවිතයෙන් තොරකර ගණිත්. ඔවුනොවුන් ද ජීවිතයෙන් තොරකර ගණිත්. මහණවෙස් ගත් මිගලණ්ඩිකයා වෙත ද ඵලඹ මෙසේ කියත්: “ඇවත, අප ජීවිතයෙන් තොර කරණු මැනව. මේ පා සිවුරු නට වන්නේය”යි.

5. ඉක්බිති මහණ වෙස් ගත් මිගලණ්ඩික නෙමේ පා සිවුරුවලින් පෝෂිත වූයේ බොහෝ භික්ෂූන් දිවියෙන් තොරකොට ලේ වැකුනු කඩුව ගෙණ මහනුවුදු නදිය වෙත පැමිණියේ ය. ඉක්බිති ලේ වැකුණු කඩුව දෝනා මහණවෙස් ගත් මිගලණ්ඩිකයාට කුකුස් වූයේ ම ය. විපිළිසරවූයේ ම ය. “එකාන්තයෙන් මට ආලාභයහ. එකාන්තයෙන් මට ලාභයෝ නො වෙති. මා ලත් මිනිසක් බව ද නපුරු ය. මනාසේ ලද්දක් ද නො වෙයි. යම් බඳු වූ මම සිල්වන් වූ කලණදම් ඇති භික්ෂූන් දිවියෙන් තොර කෙළෙමි ද, ඒ මා විසින් එකාන්තයෙන් බොහෝ අකුසල් රැස්කරණ ලද්දේය”යි

6. ඉක්බිති එක්තරා මාරපාක්ෂික දෙවියෙක් නොබිඳෙන දියෙහි (සෘණියෙන්) අවුත් මහණවෙස් ගත් මිගලණ්ඩිකයාට මෙය කීහ: “සත්පුරුෂය, ඉතා මැනවි. සත්පුරුෂය, නට ලාභයහ. සත්පුරුෂය, තා විසින් ලද්දේ මනා මිනිසක් බවෙක. යම් හෙයකින් තෝ සසරින් එතර නුවුවන් එතර කෙළෙහි ද එහෙයින් තා විසින් බොහෝ පින් රැස් කරණ ලද්දේය.”යි

7. අප් බො මිගලණකිකො සමණකුත්තකො: “ලාභා කිර මෙ, සුලභං කිර මෙ, බහුං කිර මයා පුඤ්ඤං පසුතං, අතිණේණ කිරුහං තාරෙමි”ති තිණහං අසිං ආදිය විහාරෙන විහාරං පරිවෙණෙන පරිවෙණං උපසඛකමිත්වා එවං වදෙති: “කො අතිණේණා කං තාරෙමි”ති. තත්ථ යෙ තෙ භික්ඛු අවිතරුගා තෙසං තසමිං සමයෙ හොතියෙව භයං. හොති ජලේතිතතනං. හොති ලොමහංසො. යෙ පන තෙ භික්ඛු විතරුගා තෙසං තසමිං සමයෙ න හොති භයං. න හොති ජලේතිතතනං. න හොති ලොමහංසො.

8. අප් බො මිගලණකිකො සමණකුත්තකො එකමපි භික්ඛුං එකාහෙන ජිවිතා වොරොපෙසි, දෝපි භික්ඛු එකාහෙන ජිවිතා වොරොපෙසි, තයොපි භික්ඛු එකාහෙන ජිවිතා වොරොපෙසි, වත්තාරොපි භික්ඛු එකාහෙන ජිවිතා වොරොපෙසි, පඤ්චපි භික්ඛු එකාහෙන ජිවිතා වොරොපෙසි, දසපි භික්ඛු එකාහෙන ජිවිතා වොරොපෙසි, විසමපි භික්ඛු එකාහෙන ජිවිතා වොරොපෙසි, තිංසමපි භික්ඛු එකාහෙන ජිවිතා වොරොපෙසි, වත්තාරොපි භික්ඛු එකාහෙන ජිවිතා වොරොපෙසි, පඤ්ඤසමපි භික්ඛු එකාහෙන ජිවිතා වොරොපෙසි, සංඛිමපි භික්ඛු එකාහෙන ජිවිතා වොරොපෙසි.

9. අප් බො භගවා තස්ස අඛමාසස්ස අවචයෙන පටිසල්ලානා චුට්ඨිතො ආයසමන්තං ආනන්දං ආමන්තෙයි: “කිං හු බො ආනන්ද නහු-භුතො විය භික්ඛුසඛෙසා”ති.

10. “නථාති පන භන්තො, භගවා භික්ඛුතං අනෙකපරියායෙන අසුභ-කථං කථෙති, අසුභාය වණ්ණං භාසති, අසුභභාවනාය වණ්ණං භාසති, ආදිස්ස ආදිස්ස අසුභසමාපන්නියා වණ්ණං භාසති. තෙ ච භන්තො භික්ඛු භගවා බො අනෙකපරියායෙන අසුභකථං කථෙති, අසුභාය වණ්ණං භාසති, අසුභ-භාවනාය වණ්ණං භාසති, ආදිස්ස ආදිස්ස අසුභසමාපන්නියා වණ්ණං භාසති”ති තෙ අනෙකාකාරවොකාරං අසුභභාවනානුයොගමනුයුත්තා විහරන්ති. තෙ සකෙන කායෙන අවටියන්ති හරායන්ති ජගුව්ඡන්ති. සෙය්‍යථාපි නාම ඉත්ථි වා පුරිසො වා දහරො යුවා මණ්ඩනකජාතිකො සීසං නහාතො අති කුණපෙන වා කුකකුරකුණපෙන වා මනුස්සකුණපෙන වා කණේඨ ආසන්නෙන අවටියෙය්‍ය හරායෙය්‍ය ජගුව්ඡෙය්‍ය, එවමෙව තෙ භික්ඛු සකෙන කායෙන අවටියන්තා හරායන්තා ජගුව්ඡන්තා අත්තනාපි අත්තනං ජිවිතා වොරො-පෙන්නි, අඤ්ඤමඤ්ඤමපි ජිවිතා වොරොපෙන්නි. මිගලණකිකමපි සමණ-කුත්තකං උපසඛකමිත්වා එවං වදෙන්නි: “සාධු තො ආවුසො ජිවිතා වොරො-පෙති. ඉදං තෙ පත්තව්චරං හවිස්සති”ති. අප් බො භන්තො මිගලණකිකො සමණකුත්තකො පත්තව්චරෙති භටො එකමපි භික්ඛුං එකාහෙන ජිවිතා වොරොපෙසි -පෙ- සංඛිමපි භික්ඛු එකාහෙන ජිවිතා වොරොපෙසි. “සාධු භන්තො භගවා අඤ්ඤං පරියායං ආවිකබ්භු, යථායං භික්ඛුසඛෙසා අඤ්ඤයං සණ්ඨහෙය්‍යා”ති.

11. “තෙනහානන්ද යාවතිකා භික්ඛු වෙසාලිං උපනිස්සාය විහරන්ති, තෙ සබ්බෙ උපට්ඨානසාලායං සන්තිපාතෙති”ති. “එවං භන්තො”ති බො ආරාමො ආනන්දො භගවතො පටිස්සුත්වා යාවතිකා භික්ඛු වෙසාලිං උපනිස්සාය විහරන්ති තෙ සබ්බෙ උපට්ඨානසාලායං සන්තිපාතෙත්වා යෙන භගවා තෙනපසඛකමි. උපසඛකමිත්වා භගවන්තං එතදවොච: “සන්තිපතිතො භන්තො භික්ඛුසඛෙසා, යස්සද්දති භන්තො භගවා කාලං මඤ්ඤති”ති.

7. ඉක්බිති මහණවෙස් ගත් මිගලණ්ඩකයා “මට ලාභය. මොව්සින් ලද්දේ මනා මිනිසන් බවෙක. මොව්සින් බොහෝ පින් රැස් කරණ ලද්දේය. මම වනාහි සසරින් එතර නුවුවන් එතර කෙරෙමි”යි නියුණු අසිපතක් ගෙන වෙහෙරින් වෙහෙරට ද, පිරිවෙණින් පිරිවෙණට ද එළඹ මෙසේ කියයි: “කවරෙක් සසරින් එතර නුවුවේ ද? කවරකු සසරින් එතර කෙරෙමිද”යි. එහි යම් අවිතරාග භික්ෂුහු වෙත් නම් ඔවුන්ට එකල්හි බියෙක් වේ ම ය. නැති ගැණීමෙක් වෙයි. ලොමුදහගැන්මෙක් වෙයි. යම් ඒ විතරාග භික්ෂුහු වෙද්ද එකල්හි ඔවුන්ට බියෙක් නො වෙයි. නැතිගැන්මෙක් නො වෙයි. ලොමුදහ-ගැන්මෙක් නො වෙයි.

8. ඉක්බිති මහණවෙස් ගත් මිගලණ්ඩක තෙමේ එකදවසකින් එක් මහණකුදු දිවියෙන් තොර කෙළේය. එකදවසකින් භික්ෂුන් දෙනමක් ද දිවියෙන් තොර කෙළේය. එකදවසකින් භික්ෂුන් තෙතමක් ද දිවියෙන් තොර කෙළේ ය. එකදවසකින් භික්ෂුන් සිටුනමක් ද දිවියෙන් තොර කෙළේ ය. එකදවසකින් භික්ෂුන් පස්තමක් ද දිවියෙන් තොර කෙළේ ය. එකදවසකින් භික්ෂුන් දසතමක් ද දිවියෙන් තොර කෙළේය. එකදවසකින් භික්ෂුන් විසිතමක් ද දිවියෙන් තොර කෙළේ ය. එකදවසකින් භික්ෂුන් නිස් නමක් ද දිවියෙන් තොර කෙළේ ය. එකදවසකින් භික්ෂුන් සතළිස් නමක් ද දිවියෙන් තොර කෙළේ ය. එකදවසකින් භික්ෂුන් පණස් නමක් ද දිවියෙන් තොර කෙළේ ය. එකදවසකින් භික්ෂුන් සෑම නමක් ද දිවියෙන් තොර කෙළේ ය.

9. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ අඛමස ඇවෑමෙන් පල-සමවහින් නැති සිටියේක් ආයුෂමත් ආනන්ද තෙරුන් ඇමතු සේක: “ආනන්දය, කුමක් හෙයින් භික්ෂු සංඝයා තුනිවුවාක් මෙන් වී ද?”යි

10. වහන්ස, එසේ ම ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නත් අයුරින් භික්ෂුන්ට අසුභකථාව වදාරණ සේක. අසුභයෙහි විස්තර කියන සේක. අසුභ භාවනාවෙහි ගුණ කියන සේක. කරුණු දක්ව දක්වා අසුභ සමවතෙහි අනුසස් වදාරණ සේක. වහන්ස, ඒ භික්ෂුහු ද “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නත් අයුරින් අසුභකථාව වදාරති. අසුභයෙහි විස්තර කියති. අසුභ භාවනාවෙහි ගුණ කියති. කරුණු දක්ව දක්වා අසුභ සමවතෙහි අනුසස් කියති”යි ඒ භික්ෂුහු නත් අයුරින් මුසු වූ අසුභභාවනාවෙහි යෙදුනාහු වෙසෙත්. ... යම් සේ සාරසීම පියවි කොට ඇති ශීර්ෂභාතය කළ නරුණ වූ යොටුතෙහි සිටියා වූ සත්‍රියක් හෝ පුරුෂයෙක් හෝ ගෙලෙහි ලැගුනු අභිකුණපයකින් හෝ බලිකුණකින් හෝ මිනිස් කුණකින් හෝ පිහින-වන්නේ ද, ලජ්ජාවන්නේ ද, ජ්‍යෙෂ්ඨත වන්නේ ද, එමෙන් ම ඒ භික්ෂුහු සිය කයින් පිහින වෙමින් ලජ්ජා වෙමින් ජ්‍යෙෂ්ඨත වෙමින් තුමු ම නමත් නසා ගණිත්. ඔවුනොවුන් ද දිවි තොර කර ගණිත්. මහණවෙස් ගත් මිග-ලණ්ඩකයා වෙත ද පැමිණ මෙසේ කියත්: “ඇවැත්නි, අප දිවියෙන් තොර කරණු මැනවි. මේ පාසිටුරු තට වන්නේය”යි. ඉක්බිති ශ්‍රමණවෙෂය ගත් මිගලණ්ඩක තෙමේ පාසිටුරු වලින් පොෂින වූයේ එක් දවසකින් එක් භික්ෂු නමක් ද, ... එක් දවසකින් භික්ෂුන් සෑම නමක් ද දිවියෙන් තොර කෙළේ ය. “වහන්ස, යම් සේ මේ භික්ෂුසංඝයා තෙමේ අභිභවයෙහි පිහිටන්නේ ද භාග්‍ය-වතුන් වහන්සේ එබඳු වූ අතීක් ක්‍රමයක් දෙසන සේක්වා”යි.

11. “ආනන්දය, එසේ වී නම් යම් පමණ භික්ෂුහු විසල්පුර ඇසුරු කොට වෙසෙද් ද, ඒ සියල්ලන් උවෘටන්හලෙහි රැස් කරවයි “වහන්ස, එසේය”යි ආයුෂමත් ආනන්දසථවිර තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් දී යම් පමණ භික්ෂුහු විසල්පුර ඇසුරු කොට වෙසෙද් ද, ඒ සියල්ලන් උවෘටන්හලෙහි රැස්කරවා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරා එළඹ මෙය සැළ කළේ ය. “වහන්ස, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යමකට කල් දන්නා සේක් ද ඒ සදහා භික්ෂුසංඝයා තෙමේ රැස්වීය”යි.

12. අථ ඛො භගවා යෙන උපට්ඨානසාලා තෙනුපසඛිකම්. උපසඛික-
මිත්වා පඤ්ඤානෙන ආසනෙන නිසීදි. නිසජ්ඣ ඛො භගවා භික්ඛු ආමනෙතාසි:
අයමපි ඛො භික්ඛවෙ ආනාපානසතිසමාධි භාවිතො බහුලීකතො සනෙතා
වෙව පණ්ණිතො ව අසෙවනකො ව සුඛො ව විහාරො උප්පනනුප්පනෙන පාපකෙ
අකුසලෙ ධම්මෙ ඨානසො අනන්තරධාපෙනි වූපසමෙනි. සෙය්‍යථාපි භික්ඛවෙ
ගිමහානං පච්ඡිමෙ මාසෙ උභ්‍යතං රජෝජල්ලං, තමෙනං මහා අකාලමෙසො
ඨානසො අනන්තරධාපෙනි වූපසමෙනි, එවමෙව ඛො භික්ඛවෙ ආනාපානසති-
සමාධි භාවිතො බහුලීකතො සනෙතා වෙව පණ්ණිතො ව අසෙවනකො ව සුඛො
ව විහාරො උප්පනනුප්පනෙන පාපකෙ අකුසලෙ ධම්මෙ ඨානසො අනන්තරධා-
පෙනි වූපසමෙනි.

13. කථං භාවිතො ව භික්ඛවෙ ආනාපානසතිසමාධි කථං බහුලීකතො
සනෙතා වෙව පණ්ණිතො ව අසෙවනකො ව සුඛො ව විහාරො උප්පනනුප්පනෙන
පාපකෙ අකුසලෙ ධම්මෙ ඨානසො අනන්තරධාපෙනි වූපසමෙනි?

14. “ඉධ භික්ඛවෙ භික්ඛු අරඤ්ඤාගතො වා රුක්ඛමූලගතො වා
සුඤ්ඤාගාරගතො වා නිසීදති පලලඛිකං ආභුජිත්වා උජ්ජං කායං පණ්ණිධාය
පරිමුඛං සතිං උපට්ඨපෙත්වා, සො සතොව අස්සසති, සතො පස්සසති:-

දීඝං වා අස්සසනෙතා දීඝං අස්සසාමිති පජානාති, දීඝං වා පස්සසනෙතා
දීඝං පස්සසාමිති පජානාති, රස්සං වා අස්සසනෙතා රස්සං අස්සසාමිති පජානාති,
රස්සං වා පස්සසනෙතා රස්සං පස්සසාමිති පජානාති, සබ්බකායපට්ඨංවෙදී
අස්සසිස්සාමිති සික්ඛති, සබ්බකායපට්ඨංවෙදී පස්සසිස්සාමිති සික්ඛති,
පස්සමායං කායසංඛාරං අස්සසිස්සාමිති සික්ඛති, පස්සමායං කායසංඛාරං
පස්සසිස්සාමිති සික්ඛති. පිනිපට්ඨංවෙදී අස්සසිස්සාමිති සික්ඛති, පිනි පට්ඨංවෙදී
පස්සසිස්සාමිති සික්ඛති, සුඛපට්ඨංවෙදී අස්සසිස්සාමිති සික්ඛති, සුඛපට්ඨංවෙදී
පස්සසිස්සාමිති සික්ඛති, විතතසංඛාරපට්ඨංවෙදී අස්සසිස්සාමිති සික්ඛති,
විතතසංඛාරපට්ඨංවෙදී පස්සසුස්සාමිති සික්ඛති, පස්සමායං විතතසංඛාරං
අස්සසිස්සාමිති සික්ඛති, පස්සමායං විතතසංඛාරං පස්සසිස්සාමිති සික්ඛති,
විතතපට්ඨංවෙදී අස්සසිස්සාමිති සික්ඛති, විතතපට්ඨංවෙදී පස්සසිස්සාමිති
සික්ඛති, අභිප්පමොදයං විතතං -පෙ- සමාදහං විතතං -පෙ- විමොචයං
විතතං -පෙ-. අනිච්චානුපස්සි -පෙ- විරාගානුපස්සි -පෙ- නිරොධානුපස්සි
-පෙ- පටිනිස්සග්ගානුපස්සි අස්සසිස්සාමිති සික්ඛති, පටිනිස්සග්ගානුපස්සි
පස්සසිස්සාමිති සික්ඛති. එවං භාවිතො ඛො භික්ඛවෙ ආනාපානසතිසමාධි
එවං බහුලීකතො සනෙතා වෙව පණ්ණිතො ව අසෙවනකො ව සුඛො ව
විහාරො උප්පනනුප්පනෙන පාපකෙ අකුසලෙ ධම්මෙ ඨානසො අනන්තරධාපෙනි
වූපසමෙනි”ති.

12. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ උවැටන්හල වෙත එළඹ පැණවූ අසුන්හි වැඩහිඳ හිසුන් ඇතුළු සේක: “මහණෙනි මේ ආනාපානසති සමාධිය වඩනලද්දේ බහුල කරණ ලද්දේ සාන්ත ද ප්‍රණීත ද පියවින් මිහිරි ද සුව විහරණ ඇත්තේ ද වෙයි. උපනුපත් ලාමක අකුසල් ඝණයකින් අතුරුදන් කෙරෙයි. සන්තිද්‍රවයි. මහණෙනි යම් සේ ගිම්හානයේ පැසුව මස අහසට නැගුනු දූවිලි නොකල් මහ වැස්සක් ඝණයකින් ම අතුරුදන් කෙරේ ද, එසේ ම මහණෙනි ආනාපානසතිසමාධිය වඩන ලද්දේ බහුල කරණ ලද්දේ ශාන්ත ද, ප්‍රණීත ද, පියවින් මිහිරි ද, සුව විහරණ ඇත්තේ ද වෙයි. උපනුපත් ලාමක අකුසල් ඝණයකින් අතුරුදන් කෙරෙයි. සන්තිද්‍රවයි.

13. මහණෙනි, ආනාපානසති සමාධිය කෙසේ වඩන ලද්දේ කෙසේ බහුල කරණ ලද්දේ ශාන්ත වේ ද ප්‍රණීත වේ ද පියවින් මිහිරි වේ ද සැප විහරණ ඇත්තක් වේ ද, උපනුපත් ලාමක අකුසල් ඝණයකින් අතුරුදන් කෙරේ ද සන්තිද්‍රව ද?

14. “මහණෙනි, මේ සස්තෙහි මහණ තෙමේ වනසෙනසුනට ගියේ හෝ රුක්මුලකට ගියේ හෝ ගුහාගාරයකට ගියේ හෝ පලක් බැඳ සිරුර කෙළින් තබා ගෙන සිටිය කමටහනට යොමු කොට තිබේ. හෙතෙමේ සිහි ඇත්තේ ආශාස කෙරෙයි. සිහි ඇත්තේ ප්‍රශාස කෙරෙයි:-

ප්‍රවාහනිකාල වශයෙන් දීඝී කොට හෝ ආශාස කරන්නේ දීඝී කොට ආශාස කරමිනි දනිසි. දීඝී කොට හෝ ප්‍රශාස කරන්නේ දීඝී කොට ප්‍රශාස කරමිනි දනිසි. ලුහුඬු කොට හෝ ආශාස කරන්නේ ලුහුඬු කොට ආශාස කරමිනි දනිසි. ලුහුඬු කොට හෝ ප්‍රශාස කරන්නේ ලුහුඬු කොට ප්‍රශාස කරමිනි දනිසි. සියලු ආශාසකය මොනොවට දනිමින් ආශාස කරන්නෙමිනි හික්මෙයි. සියලු ප්‍රශාසකය මොනොවට දනිමින් ප්‍රශාස කරන්නෙමිනි හික්මෙයි. ඔලාරික කායසංස්කාරය සන්තිද්‍රවමින් ආශාස කරන්නෙමිනි හික්මෙයි. ඔලාරික කායසංස්කාරය සන්තිද්‍රවමින් ප්‍රශාස කරන්නෙමිනි හික්මෙයි. — ප්‍රීතිය අරමුණු විසින් මොනොවට දනිමින් ආශාස කරන්නෙමිනි හික්මෙයි. ප්‍රීතිය මොනොවට දනිමින් ප්‍රශාස කරන්නෙමිනි හික්මෙයි. කායික වෛතසික සුවය දනිමින් ආශාස කරන්නෙමිනි හික්මෙයි. කායික වෛතසික සුවය දනිමින් ප්‍රශාස කරන්නෙමිනි හික්මෙයි. විතතසංකාරයන් දනිමින් ආශාස කරන්නෙමිනි හික්මෙයි. විතතසංකාරයන් දනිමින් ප්‍රශාස කරන්නෙමිනි හික්මෙයි. ඔලාරික විතතසංකාරයන් සන්තිද්‍රවමින් ආශාස කරන්නෙමිනි හික්මෙයි. ඔලාරික විතතසංකාරයන් සන්තිද්‍රවමින් ප්‍රශාස කරන්නෙමිනි හික්මෙයි. — විතතපටිසංවෙදී වූයේ ආශාස කරන්නෙමිනි හික්මෙයි. විතතපටිසංවෙදී වූයේ ප්‍රශව්‍යාස කරන්නෙමිනි හික්මෙයි. (සමථ විපස්සනා වසයෙන්) සිත පහත් කරමින් ... අරමුණෙහි සිත පිහිටුවමින් ... නිවරණාදියෙන් සිත මුදමින් ... — අතීත විසින් දක්නා සුලු වූයේ ... (බය-අවනත විසින්) විරාගානුපස්සී වූයේ ... නිරෝධානුපස්සී වූයේ ... (පරිවෘගපකකඤ්ඤා වසයෙන්) කෙලෙස් දුරලීම දක්නා සුලු වූයේ ආශාස කරන්නෙමිනි හික්මෙයි. (පරිවෘග-පකකඤ්ඤා වසයෙන්) කෙලෙස් දුරලීම දක්නා සුලු වූයේ ප්‍රශාස කරන්නෙමිනි හික්මෙයි. — “මහණෙනි, ආනාපානසති සමාධිය මෙසේ වඩනා ලද්දේ, මෙසේ බහුල කරණ ලද්දේ, සාන්තවූයේ ද, ප්‍රණීතවූයේ ද, සවභාව මුදුරවූයේ ද, සුව විහරණ ඇත්තේ වූයේ ද, උපනුපත් ලාමක අකුසල් ඝණයකින් අතුරුදන් කෙරෙයි. සන්තිද්‍රව”යි.

මේ ලකුණෙන් මෙහි සතර සතර බැගින් කමටහන් සොලසක් බව ද මුල් සතර සමථය, සෙසු තුන්-සතර විපස්සනා යයි ද දනවුණු.

15. අථ බො භගවා එතස්මිං නිදුතෙ එතස්මිං පකරණේ භික්ඛුසඛසං සන්තිපාතාපෙක්ඛා භික්ඛු පටිපුච්ඡී: “සච්චං කීර භික්ඛවෙ භික්ඛු අත්තනාපි අත්තනානං ජීවිතා වොරොපෙන්නි. අඤ්ඤමඤ්ඤමපි ජීවිතා වොරොපෙන්නි. මිගලණ්ඨිකමපි සමණකුත්තකං උපසඛකමිත්වා එවං වදෙන්නි: ¹ සාධු තො ආට්ඨසො ජීවිතා වොරොපෙති, ඉදං තෙ පත්තවිවරං භවිස්සති”ති. “සච්චං භගවා.” “විගර්භි බුද්ධො භගවා, අත්තුවඡ්ඡියං භික්ඛවෙ තෙසං භික්ඛුනං අත්තලොමිකං අප්පනිරූපං අස්සාමණකං අකප්පියං අකරණීයං. කථං හි නාම තෙ භික්ඛවෙ භික්ඛු අත්තනාපි අත්තනානං ජීවිතා වොරොපෙස්සන්නි, අඤ්ඤමඤ්ඤමපි ජීවිතා වොරොපෙස්සන්නි, මිගලණ්ඨිකමපි සමණකුත්තකං උපසඛකමිත්වා එවං වක්ඛන්නි: “සාධු තො ආට්ඨසො ජීවිතා වොරොපෙති, ඉදං තෙ පත්තවිවරං භවිස්සති”ති. තෙනං භික්ඛවෙ අප්පසන්නානං වා පසාදිය -පෙ- එවඤ්ච පත භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:-

“යො පත භික්ඛු සඤ්චිච්ච මනුස්සවිග්ගහං ජීවිතා වොරොපෙය්‍ය, සත්ථභාරකං වාස්ස පරිසෙසෙය්‍ය, අයමපි පාගජ්ඣො හොති අසංඛාසො”ති.

එවඤ්චදං භගවතා භික්ඛුනං සික්ඛාපදං පඤ්ඤාත්තං හොති.

[මූලපඤ්ඤාතනි.]

1. තෙන බො පත සමයෙන අඤ්ඤාතරො උපාසකො ගිලානො හොති. තස්ස පජාපති අභිරූපා හොති දස්සනියා පාසාදිකා. ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු තස්සා ඉන්ද්‍රියා පටිබඞ්චිත්තා හොන්නි. අථ බො ඡබ්බග්ගියානං භික්ඛුනං එතදහොසි: “සච්චෙ බො සො ආට්ඨසො උපාසකො ජීවිස්සති න මයං තං ඉන්ද්‍රිය ලභිස්සාම. හන්ද මයං ආට්ඨසො තස්ස උපාසකස්ස මරණවණණං සංවණෙණමා”ති.

2. අථ බො ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු යෙන සො උපාසකො තෙනුපසඛකමිංසු. උපසඛකමිත්වා තං උපාසකං එතදවොචු: “ඤං බො‘සි උපාසක, කතකල්‍යාණො කතකුසල්‍යො කතභීරුත්තානො අකතපාපො අකතප්‍රිදො අකතනිබ්බිසො. කතං තය කල්‍යාණං, අකතං තය පාපං. කිං කුය්‍යමිත්වා පාපකෙන දුජ්ජීවිතෙන, මතං තෙ ජීවිතා සෙය්‍යො. ඉතො ඤං කාලකතො කායස්ස හෙද පරමමරණා සුගතිං සග්ගං ලොකං ² උපපජ්ජිස්සාසි. තත්ථ දිබ්බෙති පඤ්චති කාමගුණෙති සමප්පිතො සමඛිනිභූතො පරිවාරෙස්සාසි”ති.

3. අථ බො සො උපාසකො “සච්චං බො අය්‍යා අහංසු. අහං හි කතකල්‍යාණො කතකුසල්‍යො කතභීරුත්තානො, අකතපාපො අකතප්‍රිදො අකතනිබ්බිසො. කතං මය කල්‍යාණං, අකතං මය පාපං. කිං මයත්මිත්වා පාපකෙන දුජ්ජීවිතෙන, මතං මෙ ජීවිතා සෙය්‍යො. ඉතො අහං කාලකතො කායස්ස හෙද පරමමරණා සුගතිං සග්ගං ලොකං උපපජ්ජිස්සාමි. තත්ථ දිබ්බෙති පඤ්චති කාමගුණෙති සමප්පිතො සමඛිනිභූතො පරිවාරෙස්සාමි”ති. සො අසප්පායාති වෙච භොජනාති භුඤ්ජී, අසප්පායාති ව බාදනියාති බාදී, අසප්පා-යාති සායනියාති සාසි, අසප්පායාති පානාති පිවි. තස්ස අසප්පායාති වෙච භොජනාති භුඤ්ජතො අසප්පායාති ව බාදනියාති බාදතො අසප්පායාති සායනියාති සායනො අසප්පායාති පානාති පිවතො බරො ආබාධො උපපජ්ජී. සො තෙනෙව ආබාධෙන කාලමකාසී.

1. වදනැ. මජ්ඣ. 2. ලොකෙ උපපජ්ජිස්සති. කාළු. 3.

15. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ නිදහසෙහි ඒ ප්‍රසාදයෙහි බික්සහන රැස් කරවා හිඤ්ඤා විචාලස්සෙක. “සාබ්‍ය ද මහණෙනි, හිඤ්ඤා තුමු ද තමන් දිවියෙන් තොර කෙරෙත්, ඔවුනොවුන් ද දිවියෙන් තොර කෙරෙත්. මහණවෙස් ගත් මිගලණ්ඩකයා වෙත එළඹ ‘ඇවත, අප දිවියෙන් තොර කරණු මැනව, මේ පාසිවුර තට වන්නේය’යි මෙසේ කියද්ද?” “සාබ්‍ය භාග්‍යවතුන් වහන්සා”යි. භාග්‍යවන් බුදුරජාතන් වහන්සේ ගැරහු සේක: “මහණෙනි, ඒ හිඤ්ඤාගේ ක්‍රියාව නුසුදුස්සෙක. අනුලොම නුච්චෙක. නොගැළපෙන්නෙක. නොමහණකමෙක. නොකාප්පෙක. නොකඤ්ඤාත්තෙක. “මහණෙනි, ඒ හිඤ්ඤා කෙසේ නම් තුමු තමනු ද දිවියෙන් තොරකර ගන්නාහු ද, ඔවුනොවුනුද දිවියෙන් තොරකර ගන්නාහු ද, මහණ වෙස්ගත් මිගලණ්ඩකයා වෙත එළඹ ‘ඇවැත්නි, අප දිවියෙන් තොර කරණු මැනව. මේ පාසිවුර තට වන්නේය’යි මෙසේ කියන්නාහු ද? මහණෙනි, මේ කරුණ නො පහත් වූවන්ගේ පැහැදීම පිණිස ද නො වෙයි. ... මහණෙනි, මේ සික පදය මෙසේ උදෙසා:-

“යම් මහණෙක් ‘මොහු මරම්’ දන දන මිනිස් සිරුරක් දිවියෙන් තොර කෙරේ ද, දිවි තොර කරණ අවිසක් හෝ ඔහුට ගත හැකි සේ එළවා තබා ද, මේ මහණද පැරදුනේ සංවාසරහිතයෙන් වේ.”

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් හිඤ්ඤාට මේ සිකපදය මෙසේත් පණවන ලද්දේ වෙයි.

[මුල්පැණවිමසි.]

1. එසමයෙහි එක්තරා උවසුවෙක් ගිලන් වෙයි. ඔහුගේ බිරිඳ මනා රූ ඇත්නි, දකුම්කල වූවා, දුටුවන් පහදවන්නී වෙයි. සවග මහණහු ඇ කෙරෙහි පිළිබඳ සිත් ඇත්තාහු වෙත්. එකල්හි සවග හිඤ්ඤාට මෙබඳු සිතෙක් විය. “ඇවැත්නි, ඉදින් ඒ උවසු නෙමේ ජීවත්වන්නේ නම් අපි ඒ මාගම නො ලබන්නෙමු. ඇවැත්නි, එබැවින් අපි ඒ උවසුහට මරණයෙහි ගුණ වණමු”යි.

2. ඉක්බිති සවග මහණහු ඒ උවසු වෙත එළඹ මෙය කීහ. “උපාසකය, තෝ කළ කලණදම් ඇත්තෙහි. කළ කුසල් ඇත්තෙහි. කළ බිය රැකුම් ඇත්තෙහි. නොකළ පච්චි ඇත්තෙහි. නොකළ රුද්‍රකම් ඇත්තෙහි. නොකළ සැහැසිකම් ඇත්තෙහි. තා විසින් යහපතක් ම කරණ ලදී. තා විසින් පච්චි නොකරණ ලදී. තට මේ ලාමක වූ ජීවිතයෙන් කිම? තාගේ ජීවත් වීමට වඩා මරණය උතුම්. තෝ මෙලොවින් කලුරිය කළේ කාබුත් මරණින් මතු සුගතිය වූ දෙවිලොවට පැමිණෙන්නෙහි. එහි දී දිව-පස්කම් ගුණයෙන් පිණාගියෙහි, එයින් යුතුවූයේ අභිරමණය කරන්නෙහි ය.”

3. ඉක්බිති ඒ උවසු නෙමේ “ආයායෝ සාබ්‍යන් කීහු. මම වතාහි කළ යහපත ඇත්තෙක් මි. කළ කුසල් ඇත්තෙක් මි. කළ බිය රැකුම් ඇත්තෙක් මි. නොකළ පච්චි ඇත්තෙක් මි. නොකළ රුද්‍ර කම් ඇත්තෙක් මි. නොකළ සැහැසි කම් ඇත්තෙක් මි. මා විසින් යහපත කරණලදී. මා විසින් පච්චි නොකරණ ලදී. මට මේ ලාමක දූඩ ජීවිතයෙන් කිම? මගේ ජීවත් වීමට වඩා මරණය උතුම්. මම මෙලොවින් කලුරිය කෙළෙමි කාබුත්, මරණින් මතු සුගතිය වූ සංඛිලොකයට පැමිණෙන්නෙමි. එහි දී දිව පස් කම් ගුණයෙන් පිණා ගියෙමි එයින් යුතුවූයෙමි අභිරමණය කරන්නෙමි”යි. හෙ නෙමේ නොසැපවූ ම බොජුන් වැළඳී ය. නොසැප වූ කැවිලි කැවේ ය. නොසැප වූ ලේහයන් ලෙවී ය. නොසැප වූ පැත් පාතය කෙළේ ය. අභිත බොජුන් ම බුද්ධ, අභිත කැවිලි කන, අභිත ලේහයන් ලොවිත, අභිත පැත් බොත, ඔහුට දැඩි ආබාධයෙන් උපත. හෙනෙමේ ඒ ආබාධයෙන් ම කලුරිය කෙළේ ය.

4. නසං පජාපති උජ්ඣායති බියති විපාවෙනි: “අලජ්ඣො ඉමෙ සමණා සකාපුතතියා දුස්සීලා මුසාවාදිනො. ඉමෙ හි නාම ධම්මචාරිනො සමචාරිනො බ්‍රහ්මචාරිනො සච්චාවාදිනො සීලවනො කල්‍යාණධම්මා පටිජාතිස්සන්ති. තත්ථ ඉමෙසං සාමඤ්ඤං, තත්ථ ඉමෙසං බ්‍රහ්මඤ්ඤං. තඨං ඉමෙසං සාමඤ්ඤං, තඨං ඉමෙසං බ්‍රහ්මඤ්ඤං. ඤානො ඉමෙසං සාමඤ්ඤං, ඤානො ඉමෙසං බ්‍රහ්මඤ්ඤං. අපගතා ඉමෙ සාමඤ්ඤා, අපගතා ඉමෙ බ්‍රහ්මඤ්ඤා. ඉමෙ මෙ සාමිකස්ස මරණවණණං සංවණ්ණෙත්තං. ඉමෙහි මෙ සාමිකො මාරිතො”ති.

5. අඤ්ඤාපි මනුස්සා උජ්ඣායන්ති බියන්ති විපාවෙනති: “අලජ්ඣො ඉමෙ සමණා සකාපුතතියා දුස්සීලා මුසාවාදිනො. ඉමෙහි නාම ධම්මචාරිනො සමචාරිනො බ්‍රහ්මචාරිනො සච්චාවාදිනො සීලවනො කල්‍යාණධම්මා පටිජා-
තිස්සන්ති. තත්ථ ඉමෙසං සාමඤ්ඤං, තත්ථ ඉමෙසං බ්‍රහ්මඤ්ඤං. තඨං ඉමෙසං සාමඤ්ඤං, තඨං ඉමෙසං බ්‍රහ්මඤ්ඤං. ඤානො ඉමෙසං සාමඤ්ඤං, ඤානො ඉමෙසං බ්‍රහ්මඤ්ඤං. අපගතා ඉමෙ සාමඤ්ඤා, අපගතා ඉමෙ බ්‍රහ්මඤ්ඤා. ඉමෙ උපාසකස්ස මරණවණණං සංවණ්ණෙත්තං. ඉමෙහි උපාසකො මාරිතො”ති.

6. අස්සොසුං බො භික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායන්තානං බියන්තානං විපාවෙන්තානං. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ච්ඡා තෙ උජ්ඣායන්ති බියන්ති විපා-
වෙන්ති: කථං හි නාම ඡබ්බගතියා භික්ඛු උපාසකස්ස මරණවණණං සංවණ්ණෙත්තං”ති.

7. අථ බො තෙ භික්ඛු භගවතො ඵතමිත්ථං ආරොචෙත්තං. අථ බො භගවා ඵතස්මිං තිදුතෙ ඵතස්මිං පකරණෙ භික්ඛුසඛ්ඤං සන්තිපාතාපෙත්වා ඡබ්බගතියෙ භික්ඛු පටිපුච්ඡ: “සච්චං කීර තුලෙන භික්ඛවෙ උපාසකස්ස මරණ-
වණණං සංවණ්ණෙත්තං”ති. “සච්චං භගවා.” විරහි බුද්ධො භගවා “අනනුච්ඡ-
වියං මොඝපුරිසා, අනනුලොමිකං අප්පතිරූපං අස්සාමණකං අකප්පියං අකර-
ණීයං. කථං හි නාම තුලෙන මොඝපුරිසා උපාසකස්ස මරණවණණං සංවණ්ණෙත්තං. තෙතං මොඝපුරිසා අප්පසන්නානං වා ප්‍රසාදය” -පෙ- ඵවඤ්ච පත භික්ඛවෙ ඉමං සිකාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:-

“යො පන භික්ඛු සඤ්චිච්ච මනුස්සවිගග්ගං ජීවිතා වොරොපෙය්‍ය, සන්ථහාරකං ඩාසස පටිසෙසෙය්‍ය, මරණවණණං වා සංවණ්ණෙය්‍ය, මරණාය වා සමාදපෙය්‍ය: “අමෙහා පුට්ඨ කිං තුයතිමිතා පාපකෙන දුජ්ජිවි තෙන, මතතෙන ජීවිතා සෙය්‍යො”ති ඉති විතතමනො විතතසඛකපෙසා අනෙකපටියායෙන මරණවණණං වා සංවණ්ණෙය්‍ය මරණාය වා සමාද-
පෙය්‍ය, අයමපි පාරාජිකො හොති අසංවාසො”ති.

[දුතියසඤ්ඤානති.]

8. යො පනාති - යො යාදිසො -පෙ- භික්ඛුහි -පෙ- අයං ඉමස්මිං අත්ථ අධිපෙපතො භික්ඛුහි.

සඤ්චිච්චාති - ජාතන්තො සංජාතන්තො චෙච්ච අභිචිතරිත්වා විනික්කමො.

4. ඔහුගේ බිරිද අවමන් කෙරෙයි, අයුණු කියයි, නුගුණ පතුරුවයි: “මේ ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රියයෝ අලංකාරය, දුශ්ශීලයෝ ය, මුසාවාදීහු ය. මොහු තම ‘ධම්මාර්ථය, සම්මාර්ථය, බ්‍රහ්මාර්ථය, සම්මාවාදීහු ය, සිල්වන්හු ය කලණ දහම් ඇත්තාහුය’යි පිළිගත කෙරෙත්. මොවුන්ට මහණකමෙක් නැත. මොවුන්ට බමුණු කමෙක් නැත. මොවුන්ගේ මහණකම නටුයේ ය. මොවුන්ගේ බමුණුකම නටුයේ ය. මොවුන්ට මහණකමෙක් කොයින් ද, මොවුන්ට බමුණු කමෙක් කොයින් ද, මොහු මහණකමින් පහවුවෝ ය. මොහු බමුණු කමෙන් පහවුවෝ ය. මොහු මාගේ සාමියාට මරණයෙහි ගුණ වැණුන. මොවුන් විසින් මාගේ සාමියා මරණ ලද්දේය”යි.

5. අන් මිනිස්සු ද අවමන් කෙරෙත්, අයුණු කියත්, නුගුණ පතුරුවත්. “මේ ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රියයෝ අලංකාරය, දුශ්ශීලයෝ ය, මුසාවාදීහු ය. මොහු වූ කලී ‘ධම්මාර්ථය, සම්මාර්ථය, බ්‍රහ්මාර්ථය, සම්මාවාදීහු ය, සිල්වන්හු ය, කළ කලණ දහම් ඇත්තෝය’යි පිළිගත කෙරෙති. මොවුන්ට මහණකමෙක් නැත. මොවුන්ට බමුණුකමෙක් නැත. මොවුන්ගේ මහණකම නටුයේ ය. මොවුන්ගේ බමුණුකම නටුයේ ය. මොවුන්ට මහණකමෙක් කොයින් ද, මොවුන්ට බමුණු කමෙක් කොයින් ද, මොහු මහණ කමින් පහ වුවෝ ය. මොහු බමුණුකමින් පහවුවෝ ය. මොහු උවසුනට මරණයෙහි ගුණ වැණුන. මොවුන් විසින් උවසු නෙමේ මරණ ලද්දේ”යි.

6. භික්ෂුහු අවමන් කරණ, අයුණු කියන, නුගුණ පතුරුවන, ඒ මිනිසුන්ගේ බස් ඇසුන. යම් ඒ අපිස් මහණහු වෙද් ද, ඔහු අවමන් කරති, අයුණු කියති, නුගුණ පතුරුවත්: කෙසේ නම් සවග මහණහු උවසුනට මරණයෙහි ගුණ වැණුනු ද? යි.

7. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට තෙල පවත් සැළ කළහ. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ තිදුනෙහි ඒ කරුණෙහි භික්ෂුසංඝයා රැස් කරවා සවග මහණහුන් පිළිවිසි සේක. “සැබෑ ද, මහණෙනි තෙපි උවසුනට මරණයෙහි ගුණ වැණුනුද”යි. ‘සැබව භාග්‍යවතුන් වහන්ස’ භාග්‍යවත් වූ බුදුරජානන් වහන්සේ ගැරහු සේක: “භික්ෂු පුරුෂයෙහි, නුසුදුස්-සෙක. අනුලොමී හුවුවෙක. නොගැළ පෙන්නෙක. නොමහණකමෙක. නො කැපයෙක, නොකටයුත්තෙක. “භික්ෂු පුරුෂයෙහි, තෙපි කෙසේ නම් උවසු-නට මරණයෙහි ගුණ වැණුනු ද, “භික්ෂු පුරුෂයෙහි, තෙල කරුණ නො-පහන්වුවන්ගේ පැහැදීම පිණිස හෝ නො වේ.” ... මහණෙනි, මෙසේ මේ සිකපදය උදෙසා වූ:

“යම් මහණෙක් දහ දහ මිනිස්සිරුර දිවියෙන් තොර කෙරේද, දිවි හරණ අවසන් උහු වෙත පළවා තබන්නේ ද, මරණයෙහි ගුණ හෝ කියන්නේ ද, මරණය පිණිස උපාය උගන්වන්නේ ද, ‘පමිබා පුරුෂය, තාගේ ලාමක වූ මේ දුඛදිව්‍යයෙන් කිම? තාගේ ජීවත්වීමට වඩා මරණය උතුම්’යි මෙබඳු මරණ සිත් ඇත්තේ මෙබඳු මරණ සංකල්පනා ඇත්තේ නොයෙක් අයුරින් මරණයෙහි ගුණ හෝ වණ ද, මරණය පිණිස උපාය උගන්වා ද, මේ මහණ තෙමේ ද පැරදුනේ වෙයි, සංවාසයට නුසුදුසු වෙයි.”

[දෙවනපැණවිමසි.]

8. යො පන යි යම්බඳු වූ යමෙක් ...

හිකුකු යි ... (ඥාතිවතුභිකම්මයෙන් උපසංපන්න වූයේ ද,) මේ තෙමේ මේ කරුණෙහි හිකුකු යයි අදහස් කරණ ලදි.

සඤ්චිච්ච යි ප්‍රාණියෙකැ යි දන්නේ, දිවියෙන් තොර කරමි යි දන්නේ, වඩයට සිතා, නිසැකසිත මෙහෙයවා, ව්‍යතික්‍රම (ක්‍රියාවෙහි යෙදීම) කරන්නේ ය.

මනුස්සවිගගහො නාම: යං මාතුකුච්ඡිසම් පස්මිං විතතං උප්පන්නං පස්මිං විඤ්ඤාණං පාතුභුතං යාව මරණකාලා එත්තනරෙ එසො මනුස්සවිගගහො නාම.

ජීවිතා වොරොපෙය්‍යාති-- ජීවිතින්ද්‍රියං උපච්ඡන්ති උපරොධෙති සන්නාතිං විකොපෙති.

සත්භාරකං වායං පටිසෙසෙය්‍යාති-- අසිං වා සත්තං වා හෙණ්ඨිං වා ලොලං¹ වා පාසාණං වා සත්ථං වා විසං වා රජ්ජං වා.

මරණවණ්ණං වා සංවණ්ණාය්‍යාති-- ජීවිතෙ ආදීතවං දසෙය්‍යති, මරණෙ වණ්ණං භණ්ති.

මරණාය වා සමාදූපෙය්‍යාති-- සත්ථං වා ආහර, විසං වා බාද, රජ්ජයා වා උබ්බන්තිා කාලං කරොතිති.

අමෙතා පුට්ඨාති-- ආලපතාඛිවචනමෙතං අමො පුරිසාති.

කිං තුය්‍යමිතා පාපකෙන දුජ්ජීවිතොති-- පාපකං නාම ජීවිතං: අඛිසානං ජීවිතං උපාදාය දුජ්ජිද්දානං ජීවිතං පාපකං, සධ්‍යානං ජීවිතං උපාදාය අධ්‍යානං ජීවිතං පාපකං, දෙවානං ජීවිතං උපාදාය මනුස්සානං ජීවිතං පාපකං. දුජ්ජීවිතං නාම: හත්ථච්ඡින්නාය්‍ය පාදච්ඡින්නාය්‍ය හත්ථපාදච්ඡින්නාය්‍ය කණණච්ඡින්නාය්‍ය තාසච්ඡින්නාය්‍ය කණණතාසච්ඡින්නාය්‍ය. ඉමිතා ව පාපකෙන ඉමිතා ව දුජ්ජීවිතෙන මතනෙන ජීවිතා සෙය්‍යාති.

ඉති විතතමනොති-- යඤ්චිතතං නං මනො, යං මනො නං විතතං.

විතතසඛකපෙය්‍යාති-- මරණසඤ්ඤා මරණවෙනතො මරණාඛිප්පායො.

අනෙකපටිසායෙය්‍යාති-- උච්චාවචෙති ආකාරෙති.

මරණවණ්ණං වා සංවණ්ණාය්‍යාති-- ජීවිතෙ ආදීතවං දසෙය්‍යති, මරණෙ වණ්ණං භණ්ති: 'ඉතො ත්වං කාලකතො කායස්ස හෙද පරමමණා සුගතිං සග්ගං ලොකං උපපජ්ජිස්සාසී. තත්ථ දිබ්බෙති පඤ්චති කාමගුණෙති සමපපි-තො සමිඛිතිභූතො පරිවාරෙස්සාසී'ති.²

මරණාය වා සමාදූපෙය්‍යාති-- සත්ථං වා ආහර, විසං වා බාද, රජ්ජයා වා උබ්බන්තිා කාලං කරොති, සොබෙහ වා නරකෙ වා පපාතෙ වා පපතා'ති.

අයමිති-- පුරිමෙ උපාදාය වුච්චති.

පාරාජිකො හොතිති-- සෙය්‍යාපාපි නාම පුට්ඨිලා දොධා භික්ඛා අප්පට්ඨසක්කා හොති, එවමෙව භික්ඛු සඤ්චිච්ච මනුස්සවිගගනං ජීවිතා වොරොපෙත්වා අස්සමණො හොති අසකාපුත්තියො. තෙන වුච්චති පාරාජිකො හොතිති.

මනුස්සවිගහන නම්: මවුකුසෙහි දී පළමු යම් සිතක් උපන්නේ ද, ප්‍රථම විඥාය පහළවී ද, මරණය දක්වා මේ අතරෙහි පැවැති මේ තෙමේ මනුස්සවිගහන නම්.

ජීවිතා චොරොපෙය්‍ය යි රූපාරූප ජීවිතෙත්‍රය සිදිසි. වළක්වයි. සන්ත-නිය වෙන් කරයි.

සසභිහාරකං වාක්‍ය පරියෙසෙය්‍ය යි කඩුවක් හෝ අඩයටියක් හෝ හෙල්ලක් හෝ මුගුරක් හෝ පහණක් හෝ සැතක් හෝ වස හෝ රැහැනක් හෝ ඔහු ලග තබන්නේ ය.

මරණවණණං වා සංවණණාය යි දිවියෙහි දෙස් දක්වයි. මරණයෙහි ගුණ කියයි.

මරණය වා සමාදපෙය්‍ය යි ශස්ත්‍රයක් හෝ ගණුව, වස හෝ අනුව කරව, වැලකිත් හෝ එල්ලී කලුරිය කරව යි උපාය ගත්වන්නේ ය.

අමෙතා පුරිස යි මෙය ආමන්ත්‍රණ පදයකි.

කිං තුයතිමනා පාපකොන දුජජීවිතො යි ලාමකජීවිතය නම් ආසාසයන්ගේ ජීවිතය නිසා දිළිඳින්දැන්ගේ ජීවිතය ලාමක ය. ධනවතුන්ගේ ජීවිතය නිසා ධන භිතයන්ගේ ජීවිතය ලාමක ය. දෙවියන්ගේ ජීවිතය නිසා මිනිසුන්ගේ ජීවිතය ලාමක ය. අත් සිදුනහුගේ, පා සිදුනහුගේ, අත් පා සිදුනහුගේ, කන් සිදුනහුගේ, නැහැය සිදුනහුගේ, කන්තාසා සිදුනහුගේ (දිවිය) දුජජීවිත නම්. මේ ලාමක ජීවිතයෙන්, මේ දුකකිජීවිතයෙන් ජීවත්වීමට වඩා තාගේ මරණය උතුම්.

ඉතිවිතතමනො යි යමක් සිත ද, ඒ මත නම්. යමක් මත ද, එය සිත නම්.

විතතසංකපෙසා යි මරණසංඥ ඇත්තේ, මරණවෙනනා ඇත්තේ, මරණ අදහස් ඇත්තේ ය.

අනෙකපරියායෙන යි නොයෙක් අයුරෙන්ය.

මරණවණණං වා සංවණණාය යි දිවියෙහි දෙස් දක්වයි. මරණයෙහි ගුණ කියයි: මෙයින් තෝ කලුරිය කෙළෙහි කාබුත් මරණින් මතු සුගති තම්බු දෙවිලොවට පැමිණෙන්නෙහි ය. එහිදී දිවපස්කම් ගුණයන් ගෙන් සමාඥ වූයේ, සුකත වූයේ අභිරමනය කරන්නෙහි ය.

මරණය වා සමාදපෙය්‍ය යි සැතක් හෝ ගණුව, වසක් හෝ කව, රැහැනකින් හෝ එල්ලී කලුරිය කරව, හෙබක හෝ නරාවළෙක හෝ ප්‍රපාතයක හෝ වැටෙව.

අයමෙ යි පළමු මෙවුන්දම් සෙවීමෙන් පරිජ් අවන් පුගුලා සලකාගෙන කියනු ලැබේ.

පාරාජිකො හොති යි දෙබැවු මහගලක් යම්සේ සකි කට නො හැකිවේ ද, එපරිද්දෙන් ම මහණ තෙමේ දෑත දෑත මිනිස්සිරුර දිවියෙන් තොර කොට නොමහණෙක් වෙයි. අශාසාපුත්‍රියයෙක් වෙයි. එහෙයින් පරිජ් අවන්නේ වේ යයි කියනු ලැබේ.

අසංවාසොති-- සංවාසො නාම: එකං කමමං එකුද්දසො සමසිකකතා, එසො සංවාසො නාම. සො තෙන සද්ධිං නන්ති තෙන වුවිච්චි අසංවාසො'ති.

[ගයමානිකා]

1. සාමං අබ්ධියාය, දුතෙන, දුතපරම්පරාය, විසකකියෙන දුතෙන, ගතපච්චාගතෙන දුතෙන, අරහො රහොසිඤ්ඤේ, රහො අරහොසිඤ්ඤේ, අරහො අරහොසිඤ්ඤේ, රහො රහොසිඤ්ඤේ, කායෙන සංවණේණති, වාචාය සංවණේණති, කායෙන වාචාය සංවණේණති, දුතෙන සංවණේණති, ලොබාය සංවණේණති, ඔපානං, අපයෙසනං, උපනිකම්පනං, හෙසජ්ජං, රාජ්ජපහාරො, සද්දපහාරො, ගඤ්ඤපහාරො, රජ්ජපහාරො, ථොට්ඨබ්බපහාරො, ධම්මපහාරො, ආවිකකතා, අනුසාසනී, සංකෙතකමමං, නිමිත්තකමමනති.

2. සාමනී-- සයං ගතති කායෙන වා කායපට්ඨදොධිත වා නිසංගති-- යෙන වා.

3. අබ්ධියායාති-- අබ්ධිගිත්වා ආණාපෙති: “එවං විජ්ඣා, එවං පහර, එවං ඝාතෙති”ති.

4. භික්ඛු භික්ඛුං ආණාපෙති: “ඉත්තනාමං ජීවිතා වොරොපෙති”ති, ආපනති දුක්ඛට්ඨස්ස. සො තං මඤ්ඤමානො තං ජීවිතා වොරොපෙති, ආපනති උභින්නං පාරාජිකස්ස.

5. භික්ඛු භික්ඛුං ආණාපෙති: “ඉත්තනාමං ජීවිතා වොරොපෙති”ති, ආපනති දුක්ඛට්ඨස්ස. සො තං මඤ්ඤමානො අඤ්ඤං ජීවිතා වොරොපෙති, මුලට්ඨස්ස අනාපනති, වධකස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස.

6. භික්ඛු භික්ඛුං ආණාපෙති: “ඉත්තනාමං ජීවිතා වොරොපෙති”ති, ආපනති දුක්ඛට්ඨස්ස. සො අඤ්ඤං මඤ්ඤමානො තං ජීවිතා වොරොපෙති, ආපනති උභින්නං පාරාජිකස්ස.

7. භික්ඛු භික්ඛුං ආණාපෙති: “ඉත්තනාමං ජීවිතා වොරොපෙති”ති, ආපනති දුක්ඛට්ඨස්ස. සො අඤ්ඤං මඤ්ඤමානො අඤ්ඤං ජීවිතා වොරොපෙති, මුලට්ඨස්ස අනාපනති; වධකස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස.

8. භික්ඛු භික්ඛුං ආණාපෙති: “ඉත්තනාමස්ස පාවද: ඉත්තනාමො ඉත්තනාමස්ස පාවදතු: ඉත්තනාමො ඉත්තනාමං ජීවිතා වොරොපෙතු”ති, ආපනති දුක්ඛට්ඨස්ස. සො ඉතරස්ස ආරොවෙති, ආපනති දුක්ඛට්ඨස්ස. වධකො පනිගණගාති, මුලට්ඨස්ස ආපනති පුලලව්වස්ස. සො තං ජීවිතා වොරොපෙති, ආපනති සබ්බෙසං පාරාජිකස්ස.

අසංවාසො යි එකට කම් කිරීමය, එකට උදෙසීමය, සම වූ ශික්ෂා ඇති බවය යන මෙය සංවාස නම්. ඔහු හා ඒ සංවාසය නැත. එහෙයින් අසංවාස යයි කියනු ලැබේ.

[නයමානාකා]

1. තෙමේ ම ඉටා දුතයකු ලවා හෝ, දුතපරපුරෙන් හෝ, වරදවා කියන දුතයෙකු ලවා හෝ, හොස් පෙරළා පැමිණි දුතයෙකු ලවා හෝ, තොරහස් රහස් යයි හැඟීම් ඇත්තේ හෝ, රහස් තොරහස් යයි හැඟීම් ඇත්තේ හෝ, තොරහස් තොරහස් යයි හැඟීම් ඇත්තේ හෝ, රහස් රහස් යයි හැඟීම් ඇත්තේ හෝ, කයින් අඟවයි. වදනින් කියයි. කයින් හා වදනින් අඟවයි. දුතයෙකු ලවා අරොජයි. ලිපියකින් අඟවයි. මරාවල, වැහිර භන්තා පුවරාව, ලහ තබන අවිය, විස බෙහෙත, බිහිසුණු රුව ඵලවීම, බිහිසුණු හඬ ඵලවීම, දරුණු දුගඳ ඵලවීම, පිළිකුල් රස ඵලවීම, කැකුළු පහස ඵලවීම, බියකරු බණ ඵලවීම, ඔත්තු කීම, අනුසස් කීම, සලකුණු කිරීම, නිමිති කම් ය.

2. සාමං යි කයින් හෝ කා පිළිබඳ දෙයකින් හෝ දමා ලූ දෙයකින් හෝ තෙමේ මරයි.

3. අබ්ධිකාය යි සම්පයෙහි සිට “මෙසේ විදුව, මෙසේ පහර දෙව, මෙසේ නසව”යි අණ කෙරෙයි.

4. මහණෙක් මහණකුට “මෙනම් ඇත්තනු දිවියෙන් තොර කරව” යි අණවා නම් දුකුලාඥාවැන් වේ. හෙතෙමේ ඔහුයයි හඟිමින් උනු දිවියෙන් තොර කෙරේ නම් දෙදෙනාටම පරිජ්ඣාවැන් වේ.

5. මහණෙක් මහණකුට “මෙනම් ඇත්තනු දිවියෙන් තොර කරව”යි අණ කෙරේ නම් දුකුලාඥාවැන් වේ. හෙතෙමේ ඔහු යයි හඟිමින් අනෙකකු දිවියෙන් තොර කෙරේ නම් මූලිකයාට ඥාතවැන් නො වේ. වධක මහණහට පරිජ්ඣාවැන් වේ.

6. මහණෙක් මහණකුට “මෙනම් ඇත්තනු දිවියෙන් තොර කරව”යි අණ කෙරේ නම් දුකුලාඥාවැන් වේ. හෙතෙමේ අනෙකෙකායි හඟිමින් උනු දිවියෙන් තොර කෙරේ නම් දෙදෙනාටම පරිජ්ඣාවැන් වේ.

7. මහණෙක් මහණකුට “මෙනම් ඇත්තනු දිවියෙන් තොර කරව”යි අණ කෙරේ නම් දුකුලාඥාවැන් වේ. හෙතෙමේ අනෙකෙකායි හඟිමින් අනෙකකු දිවියෙන් තොර කෙරේ නම් මූලිකයාට ඥාතවැන් නො වේ. වධක-මහණහට පරිජ්ඣාවැන් වේ.

8. මහණෙක් මහණකුට “මෙනම් ඇත්තනුට කියව: මෙනම් ඇත්තේ මෙනම් ඇත්තනුට කියව: මෙනම් ඇත්තේ මෙනම් ඇත්තනු දිවියෙන් තොර කරව”යි අණ කෙරේ නම් දුකුලාඥාවැන් වේ. හෙතෙමේ අනෙකාහට කියා නම් දුකුලාඥාවැන් වේ. වධක තෙමේ එය පිළිගනී නම් මූලික මහණහට ප්‍රලාභිඥාවැන් වේ. ඒ මහණ තෙමේ උනු දිවියෙන් තොර කෙරේ නම් හැමටම පරිජ්ඣාවැන් වේ.

9. භික්ඛු භික්ඛුං ආණාපෙනි: “ඉත්තනාමෙස්ස පාවද: ඉත්තනාමො ඉත්තනාමෙස්ස පාවදතු: ඉත්තනාමො ඉත්තනාමං ජිවිතා වොරොපෙනු”ති, ආපනති දුක්ඛටස්ස. සො අඤ්ඤං ආණාපෙනි, ආපනති දුක්ඛටස්ස. වධකො පතිගණනාති, ආපනති දුක්ඛටස්ස. සො තං ජිවිතා වොරොපෙනි, මුලඛස්ස අනාපනති. ආණාපකස්ස ච වධකස්ස ච ආපනති පාරාජිකස්ස.

10. භික්ඛු භික්ඛුං ආණාපෙනි: “ඉත්තනාමං ජිවිතා වොරොපෙනි”ති, ආපනති දුක්ඛටස්ස. සො ගනඛා පුත පච්චාගච්ඡති ‘නාහං සකෙකාමි තං ජිවිතා වොරොපෙනු’නති. සෙ පුත ආණාපෙනි: “යද සකෙකාමි තද තං ජිවිතා වොරොපෙනි”ති, ආපනති දුක්ඛටස්ස. සො තං ජිවිතා වොරොපෙනි, ආපනති උභිතනං පාරාජිකස්ස.

11. භික්ඛු භික්ඛුං ආණාපෙනි: “ඉත්තනාමං ජිවිතා වොරොපෙනි”ති, ආපනති දුක්ඛටස්ස. සො ආණාපෙත්වා විප්පටිසාරී ත සාවෙනි ‘මා සාතෙති’ති. සො තං ජිවිතා වොරොපෙනි, ආපනති උභිතනං පාරාජිකස්ස.

12. භික්ඛු භික්ඛුං ආණාපෙනි: “ඉත්තනාමං ජිවිතා වොරොපෙනි”ති, ආපනති දුක්ඛටස්ස; සො ‘ආණාපෙත්වා විප්පටිසාරී සාවෙනි ‘මා සාතෙති’ති, සො ‘ආණතෙනා අහං තයා’ති තං ජිවිතා වොරොපෙනි, මුලඛස්ස අනාපනති, වධකස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස.

13. භික්ඛු භික්ඛුං ආණාපෙනි: “ඉත්තනාමං ජිවිතා වොරොපෙනි”ති, ආපනති දුක්ඛටස්ස. සො ආණාපෙත්වා විප්පටිසාරී සාවෙනි: ‘මා සාතෙති’ති, සො ‘සුට්ඨ’ති ඔරමති, උභිතනං අනාපනති.

14. අරහො රහොසඤ්ඤි උලලපති: “අහො ඉත්තනාමො හතො අස්සා”ති, ආපනති දුක්ඛටස්ස. රහො අරහොසඤ්ඤි උලලපති: “අහො ඉත්තනාමො හතො අස්සා”ති, ආපනති දුක්ඛටස්ස. අරහො අරහොසඤ්ඤි උලලපති: “අහො ඉත්තනාමො හතො අස්සා”ති, ආපනති දුක්ඛටස්ස. රහො රහොසඤ්ඤි උලලපති: “අහො ඉත්තනාමො හතො අස්සා”ති, ආපනති දුක්ඛටස්ස.

15. කායෙහි සංවණණනි නාම: කායෙහි විකාරං කරොති: “යො ඵලං මරති සො ධනං වා ලහති යසං වා ලහති සග්ගං වා ගච්ඡති”ති, ආපනති දුක්ඛටස්ස; නාය සංවණණනාය මරිය්සාමිති දුක්ඛං වෙදනං උප්පාදෙති, ආපනති ථුලලච්චයස්ස; මරති, ආපනති පාරාජිකස්ස.

16. වාචාය සංවණණනි නාම: වාචාය හණති: “යො ඵලං මරති සො ධනං වා ලහති යසං වා ලහති සග්ගං වා ගච්ඡති”ති, ආපනති දුක්ඛටස්ස; නාය සංවණණනාය, මරිය්සාමිති දුක්ඛං වෙදනං උප්පාදෙති, ආපනති ථුලලච්චයස්ස; මරති, ආපනති පාරාජිකස්ස.

9. මහණෙක් මහණකුට “මෙනම් ඇත්තනුට කියව: මෙනම් ඇත්තේ මෙනම් ඇත්තනුට කියවා: මෙනම් ඇත්තේ මෙනම් ඇත්තනු දිවියෙන් තොර කරව”යි අණ කෙරේ නම් දුකුලාආචාරී වේ. හෙතෙමේ අතෙකකුට අණ කෙරේ නම් දුකුලාආචාරී වේ. වධක මහණ තෙමේ පිළිගනී නම් දුකුලාආචාරී වේ. හෙතෙමේ උනු දිවියෙන් තොර කෙරේ නම් මූලික-යාහට ආචාරී නො වේ. අණවන්නනුට ද, වධක මහණහට ද පරිජිආචාරී වේ.

10. මහණෙක්, මහණකුට “මෙනම් ඇත්තනු දිවියෙන් තොර කරව”යි අණ කෙරේ නම් දුකුලාආචාරී වේ. හෙතෙමේ හෙය් “උනු දිවියෙන් තොර කරන්නට මම නො සමත්”යි පෙරලා ඒ ද, හෙතෙමේ “යම් කලක හැකි වේ නම් එකල ඔහු දිවියෙන් තොර කරව”යි නැවත අණවා නම් දුකුලා-ආචාරී වේ. ඒ මහණ තෙමේ උනු දිවියෙන් තොර කෙරේ නම් දෙදෙනාහට ම පරිජිආචාරී වේ.

11. මහණෙක් මහණකුට “මෙනම් ඇත්තනු දිවියෙන් තොර කරව”යි අණ කෙරේ නම් දුකුලාආචාරී වේ. හෙතෙමේ අණවා විපිළිසරවුයේ “නො නසව”යි නො අස්වයි ද, හෙ තෙමේ උනු දිවියෙන් තොර කෙරේ නම් දෙදෙනාට ම පරිජිආචාරී වේ.

12. මහණෙක් මහණකුට “මෙනම් ඇත්තනු දිවියෙන් තොර කරව”යි අණවා නම් දුකුලාආචාරී වේ. හෙ තෙමේ අණවා විපිළිසරවුයේ “නො නසව”යි අස්වා ද තෙල මහණ තෙමේ “නා විසින් මම අණ කරණු ලැබුවෙමි”යි උනු දිවියෙන් තොර කෙරේ නම් මූලික මහණහට ආචාරී නො වේ. වධක මහණහට පරිජිආචාරී වේ.

13. මහණෙක් මහණකුට “මෙනම් ඇත්තනු දිවියෙන් තොර කරව”යි අණවා නම් දුකුලාආචාරී වේ. හෙ තෙමේ අණවා විපිළිසරවුයේ “නො නසව”යි අස්වයි. හෙ තෙමේ මැනවයි එයින් වළකියි. දෙදෙනාට ම ආචාරී නො වේ.

14. සමමුඛයෙහි සිටියේ ‘අසමමුඛයෙහි ය’ යන හැගීම් ඇත්තේ “මෙනම් නැතැත්තේ නසන ලද්දේ නම් යෙහෙකැ”යි කථා කෙරේ නම් දුකුලා-ආචාරී වේ. අසමමුඛයෙහි සිටියේ ‘සමමුඛයෙහි ය’ යන හැගීම් ඇත්තේ “මෙනම් නැතැත්තේ නසන ලද්දේ නම් යෙහෙකැ”යි කියා නම් දුකුලා-ආචාරී වේ. සමමුඛයෙහි වූයේ ‘සමමුඛයෙහි ය’ යන හැගීම් ඇත්තේ “මෙනම් නැතැත්තේ නසන ලද්දේ යෙහෙකැ”යි කියා නම් දුකුලාආචාරී වේ. අසමමුඛයෙහි වූයේ ‘අසමමුඛයෙහි ය’ යන හැගීම් ඇත්තේ “මෙනම් නැතැත්තේ නසන ලද්දේ යෙහෙකැ”යි කියා නම් දුකුලාආචාරී වේ.

15. කායෙන සංවණෙණනි නම් යමෙක් මෙසේ මැරේ ද, හෙ තෙමේ ධනය හෝ ලබයි. කිහිනිය හෝ ලබයි. ස්වභීයට හෝ යේයයි කයින් සංඥ කෙරේ නම් දුකුලාආචාරී වේ. ඒ කායසංවණිනාව හෙතු කොට ගෙන ‘මැරෙන්නෙමි’යි දුක් වෙදනා උපදවා නම් පුලාසිආචාරී වේ. මැරේ නම් පරිජිආචාරී වේ.

16. වාචාය සංවණෙණනි නම් යමෙක් මෙසේ මැරේද, හෝ ධනය හෝ ලබයි. කිහිනිය හෝ ලබයි. ස්වභීයට හෝ යේයයි වචනයෙන් කියා නම් දුකුලාආචාරී වේ. ඒ වැණිමෙන් මැරෙන්නෙමි දුක් වෙදනා උපදවා ද පුලාසිආචාරී වේ. මැරේ ද පරිජිආචාරී වේ.

17. කායෙන වාචාය සංවණණති නාම: කායෙන ව චිකාරං කරොති, වාචාය ව භණ්ති, “යො ඵවං මරති. සො ධනං වා ලභති යසං වා ලභති සග්ගං වා ගච්ඡති”ති, ආපනති දුක්ඛටස්ස; නාය සංවණණතාය “මරිය්සාමි”ති දුක්ඛං වෙදනං උපපාදෙති, ආපනති ථුල්ලච්චයස්ස; මරති, ආපනති පාරාජිකස්ස.

18. දුතෙන සංවණණති නාම: දුතස්ස සාසනං ආරොවෙති: “යො ඵවං මරති සො ධනං වා ලභති යසං වා ලභති සග්ගං වා ගච්ඡති”ති, ආපනති දුක්ඛ-ටස්ස. දුතස්ස සාසනං සුඤ්ඤා ‘මරිය්සාමි’ති දුක්ඛං වෙදනං උපපාදෙති, ආපනති ථුල්ලච්චයස්ස; මරති, ආපනති පාරාජිකස්ස.

19. ලෙඛාය සංවණණති නාම: ලෙඛං ජ්ඣෙති “යො ඵවං මරති සො ධනං වා ලභති යසං වා ලභති සග්ගං වා ගච්ඡති”ති; අකකරකකිරාය ආපනති දුක්ඛටස්ස; ලෙඛං පස්සිඤ්ඤා ‘මරිය්සාමි’ති දුක්ඛං වෙදනං උපපාදෙති, ආපනති ථුල්ලච්චයස්ස; මරති, ආපනති පාරාජිකස්ස.

20. ඔපානං නාම: මනුස්සං උද්දස්ස ඔපානං බණ්ති ‘පපතිඤ්ඤා මරිය්සාමි’ති, ආපනති දුක්ඛටස්ස; පපතිනෙ දුක්ඛං වෙදනා උපපජ්ජති, ආපනති ථුල්ලච්චයස්ස; මරති, ආපනති පාරාජිකස්ස. අනොදිස්ස ඔපානං බණ්ති ‘යො කොචි පපතිඤ්ඤා මරිය්සාමි’ති, ආපනති දුක්ඛටස්ස. මනුස්සො තස්මිං පපතති, ආපනති දුක්ඛටස්ස; පපතිනෙ දුක්ඛං වෙදනා උපපජ්ජති, ආපනති ථුල්ලච්චයස්ස; මරති, ආපනති පාරාජිකස්ස. යකො වා පෙතො වා තිරච්ඡානගත-මනුස්සවිග්ගහො වා තස්මිං පපතති, ආපනති දුක්ඛටස්ස; පපතිනෙ දුක්ඛං වෙදනා උපපජ්ජති, ආපනති දුක්ඛටස්ස; මරති, ආපනති ථුල්ලච්චයස්ස. තිරච්ඡානගතො තස්මිං පපතති, ආපනති දුක්ඛටස්ස; පපතිනෙ දුක්ඛං වෙදනා උපපජ්ජති, ආපනති දුක්ඛටස්ස; මරති, ආපනති පාවිතරියස්ස.

21. අප්පසෙය්‍යානං නාම: අප්පසෙය්‍යෙන සන්ධං වා ඤාපෙති, විසේන වා මකොති, දුබ්බලං වා කරොති, සොබො වා නරකෙ වා පපාතෙ වා ඤාපෙති ‘පපතිඤ්ඤා මරිය්සාමි’ති, ආපනති දුක්ඛටස්ස; සන්ධෙන වා විසේන වා පපතිනෙන වා දුක්ඛං වෙදනා උපපජ්ජති, ආපනති ථුල්ලච්චයස්ස; මරති, ආපනති පාරාජිකස්ස.

22. උපතික්ඛිපනං නාම: අසිං වා සන්ධං වා භෙණ්ඩං වා ලගුලං වා පාසාණං වා සන්ධං වා විසං වා රජ්ජං වා උපතික්ඛිපති ‘ඉමිනා මරිය්සාමි’ති, ආපනති දුක්ඛටස්ස; තෙන මරිය්සාමිති දුක්ඛං වෙදනං උපපාදෙති, ආපනති ථුල්ලච්චයස්ස; මරති, ආපනති පාරාජිකස්ස.

23. භෙසසජ්ජං නාම: සප්පිං වා නවතීනං වා තෙලං වා මද්ධං වා ඵාණ්ඩං වා දෙති ‘ඉමං සාසිඤ්ඤා මරිය්සාමි’ති, ආපනති දුක්ඛටස්ස; නං සාසිනෙ දුක්ඛං වෙදනා උපපජ්ජති, ආපනති ථුල්ලච්චයස්ස; මරති, ආපනති පාරාජිකස්ස.

24. රුජුපහාගෙ නාම: අමනාපිකං රුජං උපසංඝරති භයානකං හෙරවං “ඉමං පස්සිඤ්ඤා උත්තසිඤ්ඤා මරිය්සාමි”ති, ආපනති දුක්ඛටස්ස; නං පස්සිඤ්ඤා උත්තසති, ආපනති ථුල්ලච්චයස්ස; මරති, ආපනති පාරාජිකස්ස. මනාපිකං රුජං උපසංඝරති¹ ‘ඉමං පස්සිඤ්ඤා අලාභකෙන සුස්සිඤ්ඤා මරිය්සාමි’ති, ආපනති දුක්ඛටස්ස; නං පස්සිඤ්ඤා අලාභකෙන සුස්සති, ආපනති ථුල්ලච්චයස්ස; මරති, ආපනති පාරාජිකස්ස.

17. **කායෙක වාචාය සංවණණනි** නම් “යමෙක් මෙසේ මැරේද, හේ ධනය හෝ ලබයි. කිතීතිය හෝ ලබයි. ස්වභාවයට හෝ යේය”යි කසින්ද හඟවයි. වචනයෙන් ද කියයි. දුකුලාආචාරීන් වේ. ඒ වැණිමෙන් මැරෙන්නෙමි”යි දුක් වේදනා උපදවාද ප්‍රලාසිආවාරීන් වේ. මැරේ ද පරිජ්ඣාවාරීන් වේ.

18. **දුකෙන සංවණණනි** නම් “යමෙක් මෙසේ මැරේ ද හේ ධනය හෝ ලබයි. කිතීතිය හෝ ලබයි. ස්වභාවයට හෝ යේය”යි දුකයකුට අස්තක් බෙණේද, දුකුලාආචාරීන් වේ. දුකයාගේ අස්ත අසා ‘මැරෙන්නෙමි’යි දුක් වේදනා උපදවා ද ප්‍රලාසිආවාරීන් වේ. මැරේ ද පරිජ්ඣාවාරීන් වේ.

19. **ලොභය සංවණණනි** නම් “යමෙක් මෙසේ මැරේ ද හේ ධනය හෝ ලබයි. කිතීතිය හෝ ලබයි. ස්වභාවයට හෝ යේය”යි (පොත පතක අකුරු ලියා ද, අකුරක් පාසා දුකුලාආචාරීන් වේ. ලිපිය දැක මැරෙන්නෙමි”යි දුක් වේදනා උපදවා ද ප්‍රලාසිආවාරීන් වේ. මැරේ ද පරිජ්ඣාවාරීන් වේ.

20. **ඛපාන** නම් “වැටී මැරෙන්නේය”යි මිනිසකු උදෙසා වළක් කනී නම් දුකුලාආචාරීන් වේ. වැටුනු කල්හි දුක් වේදනා උපදී ද ප්‍රලාසිආවාරීන් වේ. මැරේ ද පරිජ්ඣාවාරීන් වේ. “යම් කිසිවෙක් වැටී මැරෙන්නේය”යි (කෙනෙකුන්) නො උදෙසා වළක් කනී ද දුකුලාආචාරීන් වේ. මිනිසෙක් එහි වැටේ ද දුකුලාආචාරීන් වේ. වැටුනු කල්හි දුක් වේදනා උපදී ද ප්‍රලාසිආවාරීන් වේ. මැරේ ද පරිජ්ඣාවාරීන් වේ. යකෙක් හෝ ප්‍රෙනයෙක් හෝ තිරිසන්වෙස් හෝ මිනිස් වෙස් ගත්තෙක් (යකෙක් හෝ ප්‍රෙනයෙක්) හෝ එහි වැටේ ද, දුකුලාආචාරීන් වේ. වැටුනු කල්හි දුක් වේදනා උපදී ද දුකුලාආචාරීන් වේ. මැරේ ද ප්‍රලාසිආවාරීන් වේ. තිරිසනෙක් එහි වැටේ ද දුකුලාආචාරීන් වේ. වැටුනු කල්හි දුක් වේදනා උපදී ද දුකුලාආචාරීන් වේ. මැරේ ද පරිජ්ඣාවාරීන් වේ.

21. **අපසෙසන** නම් ආලම්බන පුවරුවෙහි සැතක් හෝ තබා ද, විස හෝ ගල්වා ද දුළුල හෝ කෙරේ ද, හෙබක හෝ නරාවළක හෝ ප්‍රපාතයක ‘හෝ වැටී මැරෙන්නේය’යි (ආලම්බනඵලකය) තබා ද, දුකුලාආචාරීන් වේ. සැත කරණකොටගෙන හෝ විස කරණකොටගෙන හෝ වැටීමෙන් හෝ දුක් වේදනා උපදී ද, ප්‍රලාසිආවාරීන් වේ. මැරේ ද පරිජ්ඣාවාරීන් වේ.

22. **උපනික්ඛපන** නම් “මෙයින් මැරෙන්නේ ය”යි කඩුවක් හෝ අඩංගියක් හෝ හෙල්ලක් හෝ මුගුරක් හෝ ගලක් හෝ සැතක් හෝ විසක් හෝ රැහැනක් හෝ ලඟ තබා ද දුකුලාආචාරීන් වේ. එයින්, මැරෙන්නෙමි”යි දුක් වේදනා උපදවා ද ප්‍රලාසිආවාරීන් වේ. මැරේ ද පරිජ්ඣාවාරීන් වේ.

23. **හෙසස්** නම් “මෙය ලෙව මැරෙන්නේය”යි හිනෙල් හෝ වෙචරා හෝ තලනෙල් හෝ මී හෝ පැණි හෝ දේ ද, දුකුලාආචාරීන් වේ. එය ලෙවී කල්හි ඔහුට දුක් වේදනා උපදී ද ප්‍රලාසිආවාරීන් වේ. මැරේ ද පරිජ්ඣාවාරීන් වේ.

24. **රුසුපහාර** නම් “මෙය දැක තැනි ගෙන මැරෙන්නේය”යි භයජනක බියපත් කරවන, නො මනා රුවක් ලඟ තබා ද, දුකුලාආචාරීන් වේ. එය දැක තැනි ගණී ද, ප්‍රලාසිආවාරීන් වේ. මැරේ ද පරිජ්ඣාවාරීන් වේ. ‘මෙය දැක නො ලැබීමෙන් බියලී මැරෙන්නේය’යි මනා රුවක් ලඟ තබා ද දුකුලාආචාරීන් වේ. එය දැක නො ලැබීමෙන් බියලේ ද ප්‍රලාසිආවාරීන් වේ. මැරේ ද පරිජ්ඣාවාරීන් වේ.

25. සද්දුපහාගේ නාම: අමනාපිකං සද්දං උපසංහරති භයානකං තෙරවං ‘ඉමං සුඤ්ඤා උත්තසිඤ්ඤා මරිය්සාති’ති, ආපනති දුක්ඛවය්සං; නං සුඤ්ඤා උත්තසති, ආපනති ථුල්ලවය්සං; මරති, ආපනති පාරාජිකස්ස. මනාපිකං සද්දං උපසංහරති පෙමේයං හදයඛිතං ‘ඉමං සුඤ්ඤා අලාභකෙන සුස්සිඤ්ඤා මරිය්සාති’ති, ආපනති දුක්ඛවය්සං; නං සුඤ්ඤා අලාභකෙන සුස්සති, ආපනති ථුල්ලවය්සං; මරති, ආපනති පාරාජිකස්ස.

26. ගඤ්ඤුපහාගේ නාම: අමනාපිකං ගඤ්ඤං උපසංහරති ජේගුච්ඡං පාටිකුලයං ‘ඉමං ඝායිඤ්ඤා ජේගුච්ඡනා පාටිකුලයනා මරිය්සාති’ති, ආපනති දුක්ඛවය්සං; නං ඝායිතෙ ජේගුච්ඡනා පාටිකුලයනා දුක්ඛා වෙදනා උපපජ්ජති, ආපනති ථුල්ලවය්සං; මරති, ආපනති පාරාජිකස්ස. මනාපිකං ගඤ්ඤං උපසංහරති ‘ඉමං ඝායිඤ්ඤා අලාභකෙන සුස්සිඤ්ඤා මරිය්සාති’ති, ආපනති දුක්ඛවය්සං; නං ඝායිඤ්ඤා අලාභකෙන සුස්සති, ආපනති ථුල්ලවය්සං; මරති, ආපනති පාරාජිකස්ස.

27. රසුපහාගේ නාම: අමනාපිකං රසං උපසංහරති ජේගුච්ඡං පාටිකුලයං ‘ඉමං ඝායිඤ්ඤා ජේගුච්ඡනා පාටිකුලයනා මරිය්සාති’ති, ආපනති දුක්ඛවය්සං; නං ඝායිතෙ ජේගුච්ඡනා පාටිකුලයනා දුක්ඛා වෙදනා උපපජ්ජති, ආපනති ථුල්ලවය්සං; මරති, ආපනති පාරාජිකස්ස. මනාපිකං රසං උපසංහරති, ඉමං ඝායිඤ්ඤා අලාභකෙන සුස්සිඤ්ඤා මරිය්සාති’ති, ආපනති දුක්ඛවය්සං; නං ඝායිඤ්ඤා අලාභකෙන සුස්සති, ආපනති ථුල්ලවය්සං; මරති, ආපනති පාරාජිකස්ස.

28. ථොට්ඨබ්බුපහාරො නාම: අමනාපිකං ථොට්ඨබ්බං උපසංහරති දුක්ඛසමථස්සං බරසමථස්සං “ඉමිනා ථුට්ඨො මරිය්සාති’ති ආපනති දුක්ඛවය්සං; තෙන ථුට්ඨස්ස දුක්ඛා වෙදනා උපපජ්ජති, ආපනති ථුල්ලවය්සං; මරති, ආපනති පාරාජිකස්ස. මනාපිකං ථොට්ඨබ්බං උපසංහරති සුබ්බසමථස්සං මුද්දසමථස්සං “ඉමිනා ථුට්ඨො අලාභකෙන සුස්සිඤ්ඤා මරිය්සාති’ති, ආපනති දුක්ඛවය්සං; තෙන ථුට්ඨො අලාභකෙන සුස්සති, ආපනති ථුල්ලවය්සං; මරති, ආපනති පාරාජිකස්ස.

29. ඛිමමුපහාරො නාම: තෙරසිකස්ස නිරයකථං කථෙති “ඉමං සුඤ්ඤා උත්තසිඤ්ඤා මරිය්සාති’ති, ආපනති දුක්ඛවය්සං; නං සුඤ්ඤා උත්තසති, ආපනති ථුල්ලවය්සං; මරති, ආපනති පාරාජිකස්ස. කල්යාණකමමස්ස සග්ගකථං කථෙති “ඉමං සුඤ්ඤා අඛිමුත්තො මරිය්සාති’ති, ආපනති දුක්ඛවය්සං; නං සුඤ්ඤා අඛිමුත්තො “මරිය්සාමි’ති දුක්ඛං වෙදනං උපපාදෙති, ආපනති ථුල්ලවය්සං; මරති, ආපනති පාරාජිකස්ස.

30. ආචිකකනා නාම: ථුට්ඨො භණ්ණි එවං මරස්සු “යො එවං මරති, සො ඛතං වා ලභති, යසං වා ලභති, සග්ගං වා ගච්ඡති’ති ආපනති දුක්ඛවය්සං; නාය ආචිකකනාය මරිය්සාමිති දුක්ඛං වෙදනං උපපාදෙති, ආපනති ථුල්ලවය්සං; මරති, ආපනති පාරාජිකස්ස.

31. අනුසාසනී නාම: අථුට්ඨො භණ්ණි එවං මරස්සු “යො එවං මරති, සො ඛතං වා ලභති, යසං වා ලභති, සග්ගං වා ගච්ඡති’ති, ආපනති දුක්ඛවය්සං; නාය අනුසාසනීයා “මරිය්සාමි’ති දුක්ඛං වෙදනං උපපාදෙති, ආපනති ථුල්ලවය්සං; මරති, ආපනති පාරාජිකස්ස.

25. සද්දසහාර නම් 'මෙය අසා නැති ගෙන මැරෙන්නේයයි' බියජනක, බියපත් කරවන නො නො ශබ්දයක් ඉදිරිපත් කෙරේ ද, දුකුලාභාවාත් වේ. එය අසා නැති ගැනී ද ප්‍රලාසිභාවාත් වේ. මැරේ ද පරිජ්භාවාත් වේ. 'මෙය අසා නො ලැබීමෙන් වියළි මැරෙන්නේය'යි ප්‍රමුඛව හිත වූ ලගන්තා වූ නොප ශබ්දයක් ඉදිරිපත් කෙරේ ද දුකුලාභාවාත් වේ. එය අසා නො ලැබීමෙන් වියළේ ද ප්‍රලාසිභාවාත් වේ. මැරේ ද පරිජ්භාවාත් වේ.

26. ගඤ්ඤසහාර නම් 'මෙය සිඛ ප්‍රගුප්පා බැවින් පිළිකුල් බැවින් මැරෙන්නේය'යි ප්‍රගුප්පා කටයුතු පිළිකුල් කටයුතු නො මනා ගඳක් එළවා ද දුකුලාභාවාත් වේ. එය සිඛ කල්හි ප්‍රගුප්පා බැවින් පිළිකුල් බැවින් දුක් වේදනා උපදී ද, ප්‍රලාසිභාවාත් වේ. මැරේ ද පරිජ්භාවාත් වේ. 'මෙය සිඛ නො ලැබීමෙන් වියළි මැරෙන්නේය'යි නො සුවඳක් එළවා ද, දුකුලාභාවාත් වේ. එය සිඛ නො ලැබීමෙන් වියළේ ද ප්‍රලාසිභාවාත් වේ. මැරේ ද පරිජ්භාවාත් වේ.

27. රසසහාර නම් 'මෙය රස විද ප්‍රගුප්පා බැවින් පිළිකුල් බැවින් මැරෙන්නේය'යි ප්‍රගුප්පා කටයුතු පිළිකුල් කටයුතු නො මනා රසයක් එළවා ද දුකුලාභාවාත් වේ. එය රස විදකල්හි ප්‍රගුප්පා බැවින් පිළිකුල් බැවින් දුක් වේදනා උපදී ද, ප්‍රලාසිභාවාත් වේ. මැරේ ද පරිජ්භාවාත් වේ. 'මෙය රස විද නො ලැබීමෙන් වියළි මැරෙන්නේය'යි මනාප රසයක් එළවා නබා ද දුකුලාභාවාත් වේ. එය රස විද නො ලැබීමෙන් වියළේ ද ප්‍රලාසිභාවාත් වේ. මැරේ ද පරිජ්භාවාත් වේ.

28. ඵොට්ඨබ්බසහාර නම් 'මෙයින් පහස්තා ලද්දේ මැරෙන්නේය'යි දුක් පහස් ඇති රථ පහස් ඇති නො මනා පහස්තා දූයක් එළවා නබා ද දුකුලාභාවාත් වේ. එයින් පහස්තා ලද්දෙනුට දුක් වේදනා උපදී ද ප්‍රලාසිභාවාත් වේ. මැරේ ද පරිජ්භාවාත් වේ. 'මෙයින් පහස්තා ලද්දේ නො ලැබීමෙන් වියළි මැරෙන්නේය'යි සුවපහස් ඇති මුද්‍රපහස් ඇති මනාප වූ පහස්තා දූයක් එළවා නබා ද දුකුලාභාවාත් වේ. එයින් පහස්තා ලද්දේ නො ලැබීමෙන් වියළේ ද ප්‍රලාසිභාවාත් වේ. මැරේ ද පරිජ්භාවාත් වේ.

29. ඛමමුපසාර නම් 'මෙය අසා නැති ගෙන මැරෙන්නේය'යි නිරයට සුදුසු වූ කුට නිරය පිළිබඳ කථා කියා ද දුකුලාභාවාත් වේ. එය අසා නැති ගැනී ද ප්‍රලාසිභාවාත් වේ. මැරේ ද පරිජ්භාවාත් වේ. 'මෙය අසා එහි ඇලුනේ මැරෙන්නේය'යි කලණකම් ආත්තනුට දෙව්ලෝ පිළිබඳ කථා කෙරේ ද දුකුලාභාවාත් වේ. එය අසා එහි ඇලුනේ 'මැරෙන්නෙමි'යි දුක් වේදනා උපදවා ද ප්‍රලාසිභාවාත් වේ. මැරේ ද පරිජ්භාවාත් වේ.

30. ආවික්ඛනා නම් විචාරණ ලද්දේ "මෙසේ මැරෙව. යමෙක් මෙසේ මැරේ නම් හේ ධනය හෝ ලබයි. යශස් හෝ ලබයි. දෙව්ලොවට හෝ යේ"යි කියා ද, දුකුලාභාවාත් වේ. ඒ සාලකිරීමෙන් 'මැරෙන්නෙමි'යි දුක් වේදනා උපදවා ද ප්‍රලාසිභාවාත් වේ. මැරේ ද පරිජ්භාවාත් වේ.

31. අනුසාසනී නම් නොවිචාරණ ලද්දේ "මෙසේ මැරෙව. යමෙක් මෙසේ මැරේද, හේ ධනය හෝ ලබයි. යශස් හෝ ලබයි. ස්වර්ගයට හෝ යේය"යි කියා ද දුකුලාභාවාත් වේ. ඒ අනුසාසනාවෙන් 'මැරෙන්නෙමි'යි දුක් වේදනා උපදවා ද ප්‍රලාසිභාවාත් වේ. මැරේ ද පරිජ්භාවාත් වේ.

32. සංඝෙකතකමමං නාම: සංඝෙකතං කරොති: “පුරෙ භතතං වා පච්ඡාභතතං වා රතතිං වා දිවා වා තෙන සංඝෙකතෙන තං ජීවිතා වොරොපෙති”ති, ආපතති දුක්ඛටස්ස; තෙන සංඝෙකතෙන තං ජීවිතා වොරොපෙති, ආපතති උභින්නං පාරාජිකස්ස; තං සංඝෙකතං පුරෙ වා පච්ඡා වා තං ජීවිතා වොරොපෙති, මූලට්ඨස්ස අනාපතති; වධකස්ස ආපතති පාරාජිකස්ස.

33. නිමිත්තකමමං නාම: නිමිත්තං කරොති “අකංඛිං වා නිබන්ධස්සාමි භමුක්ඛං වා උකංඛිපිස්සාමි සීසං වා උකංඛිපිස්සාමි තෙන නිමිත්තෙන තං ජීවිතා වොරොපෙති”ති, ආපතති දුක්ඛටස්ස; තෙන නිමිත්තෙන තං ජීවිතා වොරොපෙති, ආපතති උභින්නං පාරාජිකස්ස; තං නිමිත්තං පුරෙ වා පච්ඡා වා ජීවිතා වොරොපෙති, මූලට්ඨස්ස අනාපතති; වධකස්ස ආපතති පාරාජිකස්ස.

34. අනාපතති අසංඝ්ථිවච අජානනාස්ස න මරණාඨිප්පායස්ස උමචනතකස්ස ඛින්නචිත්තස්ස වෙදනට්ඨස්ස¹ ආදිකමමිකස්සාති.

**මනුස්සවිගගහපාරාජිකමහි පඨමභාණවාරො
නිට්ඨිතො.**

1. ඛින්නචිත්තස්ස, වෙදනට්ඨස්ස. සීහල පොඤ්ඤකසු නැති.

32. සබ්බකතමම නම් “පෙර බත්තල හෝ පසු බත්තල හෝ රු හෝ දවල් හෝ ඒ සලකුණෙන් ඔහු දිවියෙන් තොර කරව”යි සලකුණක් කෙරේ ද දුකුලාආවාත් වේ. ඒ සලකුණෙන් ඔහු දිවියෙන් තොර කෙරේ ද දෙදෙනාට ම පරිජ්ඣාවාත් වේ. ඒ සලකුණට පෙර හෝ පසුව හෝ ඔහු දිවියෙන් තොර කෙරේ ද මූලිකයාට ආවාත් නො වේ. මාරුවනුට පරිජ්ඣාවාත් වේ.

33. නිමිත්තකමම නම් “ආස හෝ කසත්තෙමි. බාම හෝ නගත්තෙමි. භිස හෝ ඔසවත්තෙමි. ඒ නිමිත්තෙන් ඔහු දිවියෙන් තොර කරව යි නිමිති කෙරේ ද, දුකුලාආවාත් වේ. ඒ නිමිත්තෙන් ඔහු දිවියෙන් තොර කෙරේ ද දෙදෙනාට ම පරිජ්ඣාවාත් වේ. ඒ නිමිත්තට පෙර හෝ පසුව හෝ ඔහු දිවියෙන් තොර කෙරේ ද මූලිකයාට ආවාත් නො වේ. මාරුවනුට පරිජ්ඣාවාත් වේ.

34. නොදන මරන්තනුට ද, නොදන්තනුට ද, නොඉරණ අදහස් ආත්තනුට ද, උමතුච්චනුට ද, විසුළසින් ආත්තනුට ද වෙදනාවෙන් පෙළනනුට ද, ආදි කර්මකයාට ද ආවාත් නො වේ.

මිනිස්විකාපරිජයෙහි පළමුවන බණවර නිමි.

විනිතවක්ඛු.

උද්ඝාතය.

සංවණ්ණෙනා නිසීදනො ඉසලොදුකකලෙන ව,
බුඬිපබ්බජ්ඣා සත්ත¹ ලග්ගවීමංසනාමිසං.

තයො ව වක්ඛුකමෙහි ඉට්ඨිකාහි පරෙ තයො,
වාසි ගොපාතසි වෙව අටටකො නාරණමපති.

සෙදං නක්ඛු ව සමබාහො නනාපනබ්බඤ්ජනෙන ව,
උට්ඨාපෙනො නිපානෙනො අනාපානෙන මරණං.

ජාරගබ්බො සප්පතී ව මාතා පුත්තං උභො වධි,
උභො න මියරෙ මද්දා නාපං වඤ්ඤා විජාසිති.

පතොදං නිග්ගහො යකො වාලයකකඤ්ච පාතිති,
තං මඤ්ඤමානො පහරී සග්ගඤ්ච නිරයං හණේ.

ආලවියා තයො රුකකා දුයෙහි අපරෙ තයො,
මා කිලමෙසි න තුය්හං තක්කං සොචිරකෙන වාති.

1. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු ගිලානො ගොති,
තස්ස භික්ඛු කාරුඤ්ඤෙන මරණවණ්ණං සංවණ්ණස්සං, සො භික්ඛු කාල-
මකාසි, තෙසං කුක්කුච්චං අගොසි, “කච්චි භු බො මයං පාරාජිකං ආප්පතීං
ආප්පනා”ති. අථ බො තෙ භික්ඛු හගවතො ඵනවත්ථං ආරොවෙස්සං -පෙ-
“ආප්පතීං තුමෙහ භික්ඛුවෙ ආප්පනා පාරාජිකනති.” (1)

2. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො පිණ්ඩවාරිකො භික්ඛු පිඨකෙ
පිලොතිකාය පටිච්ජනනං දුරකං නිසීදනො ඔත්ථරිත්වා මාරෙසි. තස්ස
කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාප්පතී භික්ඛු පාරාජිකස්ස.” “න ච භික්ඛුවෙ
අප්පටිවෙක්ඛිත්වා ආසනෙ නිසීද්ධබ්බං. යො නිසීදෙය්ස, ආප්පතී
දුක්ඛටස්සා”ති. (2)

3. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු හත්තග්ගෙ අනාරක්ඛරෙ
ආසනං පඤ්ඤපෙනො මුසලෙ උස්සිතෙ ඵකං මුසලං අග්ගහෙසි. දුතියො
මුසලො පරිප්පතිත්වා අඤ්ඤාතරස්ස දුරකස්ස මත්ථකෙ අවත්ථාසි. සො කාල-
මකාසි. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “කිඤ්චිතො නං භික්ඛුති?”
අසඤ්චිච්ච අහං හගවා”ති. “අනාප්පතී භික්ඛු අසඤ්චිච්චා”ති. (3)

4. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු හත්තග්ගෙ අනාරක්ඛරෙ
ආසනං පඤ්ඤපෙනො උදුකකලහණ්ඩකං අක්කමිත්වා පටටෙට්ඨි, අඤ්ඤාතරං
දුරකං ඔත්ථරිත්වා මාරෙසි. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාප්පතී
භික්ඛු අසඤ්චිච්චා”ති. (4)

1. බුඬිපබ්බජ්ඣානිසනො. මජ්ඣං.

විනිශ්චිත කථාවසතු

උද්ඝාතනාථා

සංවණ්ණනා, තිසිදනන, මුසල, උදුකබල සමග සතරක් ද, බුද්ධිපබ්බජන
බුණක්දැයි සතකි. ලගග බුණක් ද විමසන විස දෙකක් දැයි වසතු 12 ක් ද,

විහාරවැවු බුණක් ද අනෙක් ඉටියකවැවු බුණක් ද, වාසී, ගොපානසී,
අටටක, ඔතාරණ, යන වසතුන් බුණ බැගින් ද, පති දෙකෙක් දැයි 20 ක් ද,

සෙද, නැවු, සම්බාහන, නහාපන, අබ්බඤ්ජන, උටියාපන, නිපානන,
අනනමාරණ, පානමාරණ වසතු බුණ බැගින් 27 ක් ද,

ජාරගබ්බ, සපනතිය සම්බන්ධ මවුමල, පුබුමල, දෙදෙනා ම මල, දෙදෙනා ම
නොමල වසතු සතරක්ද, මද්දපන, තාපන වඤ්ඤා, විජායනී වසතු සතරක්
දැයි 9 ක් ද,

පතොද, නිගහන, යකබ වසතු ද, වාල යකබවසතු බුණක් ද, පාතිනි
කනනාර වසතු සයක් ද, මඤ්ඤාමාන සතරක් ද, පහාර බුණක් ද, සගග
බුණක් ද, තිරයවණ්ණනා බුණක් දැයි 25 ක් ද,

ආලවිරුකබවැවු බුණක් ද දය වැවු බුණක් ද, මා කිලමෙසි බුණක් ද,
තකක, සොචිරක දෙක දැයි 10 ක් ද වූ විනිත වසතු එක්සිය බුණෙකි.

1. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ගිලන් වූයේ වෙයි. භික්ෂුහු ඒ මහණහට
කරුණාවෙන් මරණයෙහි ගුණ වැඩුහ. ඒ මහණ තෙමේ කලුරිය.
කෙළේය. “කිම අපි පරිජ්ඣාවැන් අවන්තමෝද”යි. ඔවුන්ට කුකුස්
විය. ... ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැල
කළාහු ය. ... “මහණෙනි, තෙපි පරිජ්ඣාවැන් අවන්තහු ය.”

2. එසමයෙහි එක්තරා පිණ්ඩවාරික මහණෙක් පුටුවක හිදගත්තේ
රෙදිකඩකින් පිළිසන් දරුවකු මැඩ ගෙණ මැරී ය. ඔහුට කුකුස් විය. ...
මහණ, පරිජ්ඣාවැන් නො වේ. මහණෙනි, පරික්ෂා නො නොට
අසුනෙහි නො හිඳිය යුතුයි. යමෙක් හිඳී නම් දුකුළාආවාත් වේ.”

3. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ඇතුළුගම බොජුන්හලෙහි අසුන්
පණවන්නේ මොහොල් දෙකක් ඔසවා නැඹු කල්හි එක් මොහොලක් හැර
ගත්තේ ය. දෙවෙනි මොහොල පෙරළී එක්තරා දරුවකුගේ හිසමත
වැටුනේය. ඒ දරු තෙමේ කලුරිය කෙළේ ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ...
“මහණ නෝ කෙබඳු සිත් ඇත්තෙහි ද”? “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මම
නො දැන කෙළෙමි.” මහණ, නො දැන කළහුට ආවාත් නොවේ.

4. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ඇතුළුගම බොජුන්හලෙහි අසුන්
පණවන්නේ වංගෙහියක් ඇත්ම පෙරළිය. එක්තරා දරුවකු යට කොට
මැරී ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... මහණ, නො දැන කළහුට ආවාත්
නො වේ.

5. තෙන බො පන සමයෙන පිතාපුතරා භික්ඛුසු පබ්බජ්ජාං ගොන්ති. කාලෙ ආරොචිතෙ පුතෙනා පිතරං ඵතදවොච: ‘ගච්ඡ භනෙන සඛෙසා තං පතිමානෙති’ති පිට්ඨියං ගහෙත්වා පනාමෙසි. සො පපතීත්වා කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “කිඤ්චිතෙනා තං භික්ඛු”ති “නාහං භගවා මරණාධිප්පායො”ති. “අතාපතති භික්ඛු ත මරණාධිප්පායස්සා”ති. (5)

6. තෙන බො පන සමයෙන පිතාපුතරා භික්ඛුසු පබ්බජ්ජාං ගොන්ති. කාලෙ ආරොචිතෙ පුතෙනා පිතරං ඵතදවොච: ‘ගච්ඡ භනෙන සඛෙසා තං පතිමානෙති’ති මරණාධිප්පායො පිට්ඨියං ගහෙත්වා පනාමෙසි. සො පපතීත්වා කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “ආපතතිං තං භික්ඛු ආපනො පාරාජික”න්ති. (6)

7. තෙන බො පන සමයෙන පිතාපුතරා භික්ඛුසු පබ්බජ්ජාං ගොන්ති. කාලෙ අරොචිතෙ පුතෙනා පිතරං ඵතදවොච: ‘ගච්ඡ භනෙන සඛෙසා තං පතිමානෙති’ති මරණාධිප්පායො පිට්ඨියං ගහෙත්වා පනාමෙසි. සො පපතීත්වා ත කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “අතාපතති භික්ඛු පාරාජිකස්ස; ආපතති ථුලලච්චයස්සා”ති. (7)

8. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරොස්ස භික්ඛුතො භුඤ්ජන්තස්ස මංසං කණ්ණේ විලග්ගං ගොති. අඤ්ඤතරො භික්ඛු තස්ස භික්ඛුතො ගීවායං පහාරං අදාසි. සලොකිතං මංසං පති. සො භික්ඛු කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “අතාපතති භික්ඛු ත මරණාධිප්පායස්සා”ති. (8)

9. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරොස්ස භික්ඛුතො භුඤ්ජන්තස්ස මංසං කණ්ණේ විලග්ගං ගොති. අඤ්ඤතරො භික්ඛු මරණාධිප්පායො තස්ස භික්ඛුතො ගීවායං පහාරං අදාසි. සලොකිතං මංසං පති. සො භික්ඛු කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “ආපතතිං තං භික්ඛු ආපනො පාරාජික”න්ති. (9)

10. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරොස්ස භික්ඛුතො භුඤ්ජන්තස්ස මංසං කණ්ණේ විලග්ගං ගොති. අඤ්ඤතරො භික්ඛු මරණාධිප්පායො තස්ස භික්ඛුතො ගීවායං පහාරං අදාසි. සලොකිතං මංසං පති. සො භික්ඛු ත කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “අතාපතති භික්ඛු පාරාජිකස්ස, ආපතති ථුලලච්චයස්සා”ති. (10)

11. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො පිණ්ඩවාරිකො භික්ඛු විසග්ගං පිණ්ඩපාහං ලභිත්වා පටික්කමිතං ගරිත්වා භික්ඛුතං අග්ගකාරිකං අදාසි. තෙ භික්ඛු කාලමකංසු. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “කිඤ්චිතෙනා තං භික්ඛු”ති? “නාහං භගවා ජානාමි”ති. “අතාපතති භික්ඛු අජානන්තස්සා”ති. (11)

12. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු විමංසාධිප්පායො අඤ්ඤතරොස්ස භික්ඛුතො විසං අදාසි. සො භික්ඛු කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “කිඤ්චිතෙනා තං භික්ඛු”ති? “විමංසාධිප්පායො අහං භගවා”ති. “අතාපතති භික්ඛු පාරාජිකස්ස, ආපතති ථුලලච්චයස්සා”ති. (12)

5. එසමයෙහි දෙ පුතු පිය කෙනෙක් හික්කුන් කෙරෙහි මහණවුවෝ වෙත්. කල් දැන් වූ කල්හි පුත් තෙමේ පියාට මෙය කී ය: 'වහන්ස, යනු මැනවි. සඬ්ඤානෙමේ තොප අපේක්ෂා කෙරේ'යි පිට ගෙන නෙරිය. හෙතෙමේ වැටී මළේ ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... මහණ, තෝ කෙබඳු සිතැත්තෙහි ද? 'භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මම මරණ අදහස් නැත්තෙමි. වෙමි'. මහණ, මරණ අදහස් නැත්තනුට ඇවැත් නො වේ. (5)

6. එසමයෙහි දෙ පුතු පිය කෙනෙක් හික්කුන් කෙරෙහි පැවිදිවූවානු වෙත්. කල් දැන් වූ කල්හි පුත් තෙමේ පියාට මෙය කී ය: 'වහන්ස, යනු මැනවි. සඬ්ඤානෙමේ තොප අපේක්ෂා කෙරේ'යි මරණ අදහස් ඇත්තේ පිට ගෙන නෙරිය හෙ තෙමේ වැටී මළේ ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... මහණ, තෝ පරිජ්ඣාවන් අවන්තෙහි ය. (6)

7. එසමයෙහි දෙ පුතු පිය කෙනෙක් හික්කුන් කෙරෙහි පැවිදිවූවානු වෙත්. කල් දැන් වූ කල්හි පුත් තෙමේ පියාට මෙය කී ය: 'වහන්ස, යනු මැනවි. සඬ්ඤානෙමේ තොප අපේක්ෂා කෙරේ'යි මරණ අදහස් ඇත්තේ පිට ගෙන නෙරිය හෙ තෙමේ වැටී නො මළේ ය. ඔහුට කුකුස් විය. ... මහණ, පරිජ්ඣාවන් නො වේ. පුලාසිඤ්ඤාවන් වේ. (7)

8. එසමයෙහි එක්තරා බුද්ධ මහණකුගේ උගුරෙහි මස් කැබැල්ලක් ලැගුනේ වෙයි. එක්තරා මහණෙක් ඒ මහණකුගේ ගෙලට පහරක් දුනි. ලේ මුසු මස වැටුනේ ය. ඒ මහණ කළුරිය කෙළේ ය. ඔහුට කුකුස් විය. ... මහණ, මරණ අදහස් නැත්තනුට ඇවැත් නො වේ. (8)

9. එසමයෙහි එක්තරා බුද්ධ මහණකුගේ උගුරෙහි මස් කැබැල්ලක් ලැගුනේ වෙයි. මැරියැටි එක්තරා මහණෙක් ඒ මහණකුගේ ගෙලට පහරක් දුනි. ලේ මුසු මස වැටුනේ ය. ඒ මහණ කළුරිය කෙළේ ය. ඔහුට කුකුස් විය. ... මහණ, තෝ පරිජ්ඣාවන් අවන්තෙහි ය. (9)

10. එසමයෙහි බුද්ධ එක්තරා මහණකුගේ උගුරෙහි මස් කැබැල්ලක් ලැගුනේ වෙයි. මැරියැටි එක්තරා මහණෙක් ඒ මහණකුගේ ගෙලට පහරක් දුනි. ලේ මුසු මස වැටුනේ ය. ඒ මහණ නොම මළේ ය. ඔහුට කුකුස් විය. ... මහණ, පරිජ්ඣාවන් නො වේ. පුලාසිඤ්ඤාවන් වේ. (10)

11. එසමයෙහි එක්තරා පිණ්ඩවාරික මහණෙක් විසමුසු අහරක් ලැබ අසුන්හලට ගෙන ගොස් හික්කුන්ට අග්‍රපිණ්ඩය දුනි. ඒ හික්කුනු මළහ. ඔහුට කුකුස් විය. ... 'මහණ, තෝ කෙබඳු සිතැත්තෙහි ද?' 'භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මම නො දනිමි' මහණ නොදන්නනුට ඇවැත් නො වේ. (11)

12. එසමයෙහි විමෙසියැටි එක්තරා මහණෙක් එක්තරා මහණකුට වස දුනි. ඒ මහණ මළේ ය. ඔහුට කුකුස් විය. ... 'මහණ, තෝ කෙබඳු සිතැත්තෙහි ද?' 'භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මම විමසන අදහස් ඇත්තෙමි'යි. මහණ, පරිජ්ඣාවන් නො වේ. පුලාසිඤ්ඤාවන් වේ. (12)

13. තෙන බො පන සමයෙන ආලවකා¹ භික්ඛු විහාරවජ්ඣං කරොනති. අඤ්ඤතරො භික්ඛු හෙට්ඨා හුන්ඛා සිලං උච්චාරෙසි, උපරිමෙන භික්ඛුතා දුග්ගතිතා සිලා හෙට්ඨිමස්ස භික්ඛුතො මත්ථකෙ අවත්ථාසි. සො භික්ඛු කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු අසඤ්චිච්චා”ති. (13)

14. තෙන බො පන සමයෙන ආලවකා භික්ඛු විහාරවජ්ඣං කරොනති. අඤ්ඤතරො භික්ඛු හෙට්ඨා හුන්ඛා සිලං උච්චාරෙසි. උපරිමො භික්ඛු මරණාධිප්පායො හෙට්ඨිමස්ස භික්ඛුතො මත්ථකෙ සිලං මුඤ්චි. සො භික්ඛු කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “ආපනතිංඤං භික්ඛු ආපනොනා පාරාජික”නති. (14)

15. තෙන -පෙ- සො භික්ඛු න කාලමකාසි තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු පාරාජිකස්ස, ආපනති ථුල්ලච්චයස්සා”ති. (15)

16. තෙන බො පන සමයෙන ආලවකා භික්ඛු විහාරස්ස කුඛ්ඛං උට්ඨාපෙනති. අඤ්ඤතරො භික්ඛු හෙට්ඨා හුන්ඛා ඉට්ඨිකං උච්චාරෙසි, උපරිමෙන භික්ඛුතා දුග්ගතිතා ඉට්ඨිකා හෙට්ඨිමස්ස භික්ඛුතො මත්ථකෙ අවත්ථාසි. සො භික්ඛු කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු අසඤ්චිච්චා”ති. (16)

17. තෙන බො පන සමයෙන ආලවකා භික්ඛු විහාරස්ස කුඛ්ඛං උට්ඨා-පෙනති. අඤ්ඤතරො භික්ඛු හෙට්ඨා හුන්ඛා ඉට්ඨිකං උච්චාරෙසි, උපරිමො භික්ඛු මරණාධිප්පායො හෙට්ඨිමස්ස භික්ඛුතො මත්ථකෙ ඉට්ඨිකං මුඤ්චි. සො භික්ඛු කාලමකාසි -පෙ- [ආපනොනා පාරාජිකනති තෙන බො පන සමයෙන -පෙ-] සො භික්ඛු න කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු පාරාජිකස්ස; ආපනති ථුල්ලච්චයස්සා”ති. (17-18)

18. තෙන බො පන සමයෙන ආලවකා භික්ඛු නවකමමං කරොනති. අඤ්ඤතරො භික්ඛු හෙට්ඨා හුන්ඛා වාසිං උච්චාරෙසි. උපරිමෙන භික්ඛුතා දුග්ගතිතා වාසි හෙට්ඨිමස්ස භික්ඛුතො මත්ථකෙ අවත්ථාසි. සො භික්ඛු කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු අසඤ්චිච්චා”ති. (19)

19. තෙන බො පන සමයෙන ආලවකා භික්ඛු නවකමමං කරොනති. අඤ්ඤතරො භික්ඛු හෙට්ඨා හුන්ඛා වාසිං උච්චාරෙසි, උපරිමො භික්ඛු මරණාධිප්පායො හෙට්ඨිමස්ස භික්ඛුතො මත්ථකෙ වාසිං මුඤ්චි. සො භික්ඛු කාලමකාසි [-පෙ- ආපනොනා පාරාජිකනති තෙන බො පන සමයෙන -පෙ-] සො භික්ඛු න කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාපනති -පෙ- භික්ඛු පාරාජිකස්ස, ආපනති ථුල්ලච්චයස්සා”ති. (20-21)

20. තෙන බො පන සමයෙන ආලවකා භික්ඛු නවකමමං කරොනති. අඤ්ඤතරො භික්ඛු හෙට්ඨා හුන්ඛා ගොපානසිං උච්චාරෙසි, උපරිමෙන භික්ඛුතා දුග්ගතිතා ගොපානසි හෙට්ඨිමස්ස භික්ඛුතො මත්ථකෙ අවත්ථාසි. සො භික්ඛු කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු අසඤ්චිච්චා”ති. (22)

13. එසමයෙහි අලවුරට වැසි හිඤ්ඤා විහාරභූමියක් (ගෙපළක්) කෙරෙත්. එක්තරා මහණෙක් යට සිට ගලක් නැගී ය. මත්තෙහි සිටි මහණ විසින් තපුරු කොට ගත් ගල යට සිටි මහණහු හිස මත වැටුනේ ය. ඒ මහණ මළේ ය. ඔහුට කුකුස් විය. ... මහණ, නො දැන කළහුට ඇවැත් නො වේ. (13)

14. එසමයෙහි අලවු වැසි හිඤ්ඤා විහාර භූමියක් කෙරෙත්. එක්තරා මහණෙක් යට සිට ගලක් එසවී ය. මත්තේ සිටි මැරියැටි මහණෙක් යට සිටි මහණහුගේ හිසමත ගල ගෙළී ය. ඒ මහණ මළේ ය. ඔහුට කුකුස් විය. ... මහණ, හෝ පරිජ්ඣාවැත් අවන්තෙහි ය. (14)

15. එසමයෙහි ... ඒ මහණ නො මළේ ය. ඔහුට කුකුස් විය. ... මහණ, පරිජ්ඣාවැත් නො වේ. පුලාසිඥාවැත් වේ. (15)

16. එසමයෙහි අලවු වැසි හිඤ්ඤා විහාරයට බිහක් නංවත්. එක්තරා මහණෙක් යට සිට ගඬොලක් එසවී ය. මත්තේ සිටි මහණ විසින් තපුරු කොට ගත් ගඬොල යට සිටි මහණහු හිස මත වැටුනේ ය. ඒ මහණ මළේ ය. ඔහුට කුකුස් විය. ... මහණ, නො දැන කළහුට ඇවැත් නො වේ. (16)

17. එසමයෙහි අලවු වැසි හිඤ්ඤා විහාර බිහක් නංවත්. එක්තරා මහණෙක් යට සිට ගඬොලක් එසවී ය. මත්තෙහි සිටි මැරියැටි මහණ යට සිටි මහණහු හිස මත ගඬොල ගෙළී ය. ඒ මහණ මළේ ය. ... [පරිජ් ඥාවන් අවන්තෙහිය ... එසමයෙහි] ... ඒ මහණ නොමළේ ය. ඔහුට කුකුස් විය. ... මහණ, පරිජ්ඣාවැත් නො වේ. පුලාසිඥාවැත් වේ. (17-18)

18. එසමයෙහි අලවුවැසි හිඤ්ඤා තවගම් කෙරෙත්. එක්තරා මහණෙක් යට සිට වැයක් එසවී ය. මත්තෙහි සිටි මහණහු විසින් තපුරු කොට ගත් වැය යට සිටි මහණහු හිස මත වැටුනේ ය. ඒ මහණ මළේ ය. ඔහුට කුකුස් විය. ... මහණ නො දැන කළහුට ඇවැත් නො වේ. (19)

19. එසමයෙහි අලවුරට වැසි හිඤ්ඤා තවගම් කෙරෙත්. එක්තරා මහණෙක් යට සිට වැයක් එසවී ය. මත්තෙහි සිටි මහණනෙමේ මැරියැටිවූයේ යට සිටි මහණහුගේ හිස මත වැය ගෙළී ය. ඒ මහණ මළේ ය. ... පරිජ් ඥාවැත් අවන්තෙහිය ... එසමයෙහි] ... ඒ මහණ නො මළේ ය. ඔහුට කුකුස් විය. ... මහණ, පරිජ්ඣාවැත් නො වේ. පුලාසි-ඥාවැත් වේ (20-21)

20. එසමයෙහි අලවු වැසි හිඤ්ඤා තවගම් කෙරෙත්. එක්තරා මහණෙක් යට සිට ගොනැස්සක් එසවී ය. මත්තෙහි සිටි මහණහු විසින් තපුරු කොට ගත් ගොනැස්ස යට සිටි මහණහුගේ හිස මත වැටුනේ ය. ඒ මහණ මළේ ය. ඔහුට කුකුස් විය. ... නො [දැන කළහුට ඇවැත් නො වේ. (22)

21. තෙන බො පන සමයෙන ආලවකා භික්ඛු තවකමමං කරොන්හි. අඤ්ඤතරො භික්ඛු හෙට්ඨා හුත්වා ගොපානසිං උච්චාරෙසි, උපරිමො භික්ඛු මරණාධිපායො හෙට්ඨිමස්ස භික්ඛුතො මජ්ඣකෙ ගොපානසිං මුඤ්ඤී. සො භික්ඛු කාලමකාසි -පෙ- [ආපනො පාරාජිකන්ති තෙන බො පන සමයෙන -පෙ-] සො භික්ඛු ත කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු පාරාජිකස්ස, ආපනති ථුල්ලච්චයස්සාති”. (23-24)

22. තෙන බො පන සමයෙන ආලවකා භික්ඛු තවකමමං කරොන්හා අට්ටකං බක්ඛන්ති. අඤ්ඤතරො භික්ඛු අඤ්ඤතරං භික්ඛුං ඵතදවොච: “ආවුසො අත්ථට්ඨිතො බක්ඛාති”ති. සො තත්ථට්ඨිතො බක්ඛන්තො පරිපතීත්වා කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “කිඤ්චිත්තො තං භික්ඛු”ති “නාහං භගවා මරණාධිපායො”ති. “අනාපනති භික්ඛු ත මරණාධිපායස්සාති”. (25)

23. තෙන බො පන සමයෙන ආලවකා භික්ඛු තවකමමං කරොන්හා අට්ටකං බක්ඛන්ති. අඤ්ඤතරො භික්ඛු මරණාධිපායො අඤ්ඤතරං භික්ඛුං ඵතදවොච: “ආවුසො අත්ථට්ඨිතො බක්ඛාති”ති. සො තත්ථට්ඨිතො බක්ඛන්තො පරිපතීත්වා කාලමකාසි -පෙ- [ආපනො පාරාජිකන්ති තෙන බො පන සමයෙන -පෙ- තත්ථට්ඨිතො] පරිපතීත්වා ත කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු පාරාජිකස්ස, ආපනති ථුල්ලච්චයස්සාති”. (26-27)

24. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු විහාරං ඡාදෙත්වා ඔතරති. අඤ්ඤතරො භික්ඛු තං භික්ඛුං ඵතදවොච: “ආවුසො ඉතො ඔතරාති”ති. සො තෙන ඔතරන්තො පරිපතීත්වා කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු ත මරණාධිපායස්සාති”. (28)

25. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු විහාරං ඡාදෙත්වා ඔතරති. අඤ්ඤතරො භික්ඛු මරණාධිපායො තං භික්ඛුං ඵතදවොච:- “ආවුසො ඉතො ඔතරාති”ති. සො තෙන ඔතරන්තො පරිපතීත්වා කාලමකාසි -පෙ- [ආපනො පාරාජිකන්ති තෙන බො පන සමයෙන -පෙ-] පරිපතීත්වා ත කාලමකාසි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු පාරාජිකස්ස, ආපනති ථුල්ලච්චයස්සාති”. (29-30)

26. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු අතභිරතියා පිට්ඨිතො ගිජ්ඣකුටං පබ්බතං අභිරුහිත්වා පපාතෙ පපනන්තො අඤ්ඤතරං විලිවකාරං ඔත්ථරිත්වා මාරෙසි, තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- අනාපනති භික්ඛු පාරාජිකස්ස. ත ච භික්ඛවෙ අත්තානං පාතෙතබ්බං. යො පාතෙය්, ආපනති දුක්ඛට්ඨස්සාති”. (31)

27. තෙන බො පන සමයෙන ජබ්බගතියා භික්ඛු ගිජ්ඣකුටං පබ්බතං අභිරුහිත්වා දවාය සීලං පච්ඡික්ඛංසු. අඤ්ඤතරං ගොපාලකං ඔත්ථරිත්වා මාරෙසි. තෙසං කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛවෙ පාරාජිකස්ස, ත ච භික්ඛවෙ දවාය සීලා පච්ඡික්ඛන්තබ්බා, යො පච්ඡේඛිය් ආපනති දුක්ඛට්ඨස්සාති”. (32)

28. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු ගිලාතො ගොති. තං භික්ඛු සෙදෙසුං. සො භික්ඛු කාලමකාසි තෙසං කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛවෙ ත මරණාධිපායස්සාති”. (33)

21. එසමයෙහි අලවු වැසි හිඤ්ඤා නවහම් කෙරෙත්. එක්තරා මහණෙක් යට සිට ගොතැස්සක් එසවිය. මත්තෙහි සිටි මහණ තෙමේ මැරියැටි වූයේ යට සිටි මහණහුගේ හිස මත ගොතැස්ස හෙළි ය. ඒ මහණ මළේ ය. ... පරිජ්ඣාවාත් අවන්තෙහිය. එසමයෙහි ... ඒ මහණ නො මළේ ය. ඔහුට කුකුස් විය. ... මහණ, පරිජ්ඣාවාත් නො වේ. පුලාසිඥාවාත් වේ. (23-24)

22. එසමයෙහි අලවුරට හිඤ්ඤා නවහම් කරන්නාහු අටල්ලක් බදිත්. එක්තරා මහණෙක් එක්තරා මහණකුට මෙය කිය: “ඥාත, මෙහි සිට බදව”යි, හෙ තෙමේ එහි සිට බදින්නේ පෙරළී වැටී මළේ ය. ඔහුට කුකුස් විය. ... මහණ තෝ කෙබඳු සිතැත්තෙහි ද? “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මම මැරී යැටි නො වෙමි”. මහණ, නො මැරියැටිහුට ඥාවාත් නො වේ. (25)

23. එසමයෙහි අලවුවැසි හිඤ්ඤා නවහම් කරන්නාහු අටල්ලක් බදිත්. එක්තරා මහණෙක් මැරියැටි වූයේ එක්තරා මහණකුට මෙය කිය. “ඥාත, මෙහි සිට බදව”යි, හෙ තෙමේ එහි සිට බදින්නේ පෙරළී වැටී මළේ ය. ... පරිජ්ඣාවාත් අවන්තෙහිය. එසමයෙහි ... පෙරළී වැටී නො මළේ ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... මහණ, පරිජ්ඣාවාත් නො වේ. පුලාසි-ඥාවාත් වේ. (26-27)

24. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් විහාරය සෙවෙති කොට බසී. එක්තරා මහණෙක් ඒ මහණහට මෙය කිය: “ඥාත, මෙ තැනින් බසිනු”යි හෙ තෙමේ එතැනින් බස්නේ පෙරළී වැටී මළේ ය. ඔහුට කුකුස් විය. ... මහණ, මරණ අදහස් තැත්තනුට ඥාවාත් නො වේ. (28)

25. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් විහාරය සෙවෙති කොට බසී. එක්තරා මහණෙක් මැරියැටි වූයේ ඒ මහණහට මෙය කිය. “ඥාත, මෙතැනින් බසිනු”යි හෙ තෙමේ එතැනින් බස්නේ පෙරළී වැටී මළේ ය. ... පරිජ්ඣාවාත් අවන්තෙහිය. එසමයෙහි ... පෙරළී වැටී නො මළේ ය. ඔහුට කුකුස් විය. ... මහණ පරිජ්ඣාවාත් නො වේ. පුලාසිඥාවාත් වේ. (29-30)

26. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් සස්තෙහි උකටලි බැවින් පෙළුනේ ගිජුකුළුපව්වට තැනි ප්‍රපාතයෙහි වැටෙන්නේ එක්තරා තලකැවකු යට කොට මැරී ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... මහණ පරිජ්ඣාවාත් නො වේ. මහණෙහි, ආනම්ඝාතනය නො කටයුතුයි, යමෙක් ආනම්ඝාතනය කෙරේ නම් දුකුළාඥාවාත් වේ. (31)

27. එසමයෙහි සවග මහණහු ගිජුකුළුපව්වට තැනි කෙළි පිණිස ගලක් පෙරළාහ. ඒ ගල එක්තරා ගොපොල්ලකු යට කොට මැරී ය. ඔවුන්ට කුකුස් විය. ... මහණෙහි, පරිජ්ඣාවාත් නො වේ. මහණෙහි, කෙළි පිණිස ගල් නො පෙරළිය යුතුයි. යමෙක් පෙරළන්නේ නම් දුකුළාඥාවාත් වේ. (32)

28. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ගිලන් වෙයි. හිඤ්ඤා ඒ මහණ ඔහ ගැන්වූහ. හෙ තෙමේ මළේ ය. ඔවුන්ට කුකුස් විය. ... මහණෙහි, මරණ අදහස් තැත්තනුට ඥාවාත් නො වේ. (33)

29. තෙත බෝ පත සමයෙහි අසුසුනරේ හිඤ්ඤා ගිලානෝ ගොති. භං භික්ඛු මරණාධිප්පායා සෙදෙසුං. සෝ භික්ඛු කාලමකාසී -පෙ- [ආපන්නා පාරාජිකනි. තෙත බෝ පත සමයෙහි ...] සෝ භික්ඛු කාලමකාසී. තෙසං ඤානසූචිවං අගොසී -පෙ- “අනාපන්නා භික්ඛවො පාරාජිකස්ස, ආපන්නා ථූලෙවංස්සා”ති. (34-35)

30. තෙන බො පත සමයෙන අඤ්ඤාචාරයා භික්ෂුනො පිසානිනාපො
 ගොති. තස්ස භික්ෂු තච්චං අදංසු. සො භික්ෂු කාලමකාසි. තෙසං
 කුකුඤ්චං අගොසි -පෙ- “අතාපනති භික්ඛවෙ ත මරණොධිප්පායස්සා”ති. (36)

31. තෙත බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරයා භික්ඛුනො සිසානිතාපො
 නොති. තස්ස භික්ඛු මරණාභිප්පායා නද්ධිං අදංසු. සො භික්ඛු කාලමකාසි.
 -පෙ- [ආපනතා පාරාජිකනති. තෙත බො පන සමයෙන -පෙ-] සො භික්ඛු
 කාලමකාසි. තෙසං කුලකුට්ඨෙ. අනොසිං -පෙ- “අනාපනති භික්ඛුවෙ
 පාරාජිකයා, ආපනති ථූලෙව්වයසා”ති. (37-38)

32. හෙත බො පත සමයෙහි අඤ්ඤානරෙ භික්ඛු ගිලානො හොති. තං භික්ඛු සමානෙසුං. සො භික්ඛු කාලමකාසී. තෙසං කුක්කුළුවං අනොසී -පෙ- “අතාපතති භික්කුවෙ ත මරණාධිපපායසා”ති. (39)

33. තෙන බො පන සමයෙන අක්කුඤ්ඤානරො භික්ඛු ගිලානො ගොති. නං භික්ඛු මරණාඛිප්පායා සම්මාගෙසුං. සො භික්ඛු කාලමකාසි -පෙ- [අපනතා පාරාජිකනති. තෙන බො පන සමයෙන -පෙ-] සො භික්ඛු කාලමකාසි. තෙන එං ඤානඤ්චං අගොසි -පෙ- “අතාපනති භික්ඛවො පාරජිකස්ස, අපනති ඵලලච්චයස්ස”ති. (40-41)

34. තෙත බො පත සමයෙන අඤ්ඤාතරො භික්ඛු ගිලානො ගොති. නං භික්ඛු න්‍යාපෙත්තුං. සො භික්ඛු කාලමකාසී. තෙසං කුකකුච්චං අගොසී. -පෙ- “අතාපතති භික්ඛුවෙ න මරණාධිප්පායස්සා”ති. (42)

35. තෙත බෝ පන සමයෙන අකුසලනරෝ හිකුනු ගිලානෝ හොති. නං හිකුනු මරණාධිප්පායා නභාපෙසුං. සෝ හිකුනු කාලමකාසී -පෙ- [ආපනනා පාරාජිකනති, තෙත බෝ පන සමයෙන -පෙ-] සෝ හිකුනු කාලමකාසී. තෙසං කුකුඛවුටං අනොසී -පෙ- අනාපනති හිකුඛවෙ පාරාජිකසුං. අපනති ථුලලවිඤ්ඤාති. (43-44)

36. තෙත බෝ පත සමයෙන් අඤ්ඤානරො භීක්ඛු ගිලානෝ හොති. භං භීක්ඛු තෙලෙන අභිඤ්ඤාංසු. සො භීක්ඛු කාලමකාසී. තෙසං කුතකුච්චං අහොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛුවෙ ත මරණාධිප්පායස්සා”ති. (45)

37. තෙත බෝ පත සමයෙන් අකුඤ්ඤානරෝ හිතකු හිලානෝ හෝති. නං හිතකු මරණාධිපත්‍යයා තෙලෙන අභිඤ්ඤාංසු. සෝ හිතකු කාලමකාසි -පෙ- [අපනනා පාරාජිකනති. තෙත බෝ පත සමයෙන් -ප-] සෝ හිතකු කාලමකාසි. තෙසං කුඤ්ඤාවං අහොසි -පෙ- “අනාපනති හිතබවේ පාරාජිකස්ස, අපනති ථුලලවංස්සා”ති. (46-47)

38. තෙන බො පත සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු භිලානො හොති. තං භික්ඛු උට්ඨාපෙසුං. සො භික්ඛු කාලමකාසි. තෙසං කුකකුචං අහොසි -පෙ- “අතපතති භික්ඛුවෙ න මරණාධිපපායසා”ති. (48)

39. තෙත බෝ පත සමයෙන් අකැකුනරෝ හිකුටි ගිලානෝ හෝති. නං හිකුටි මරණාධිප්පායා උට්ඨාපෙසුං, සෝ හිකුටි කාලමකාසි -පෙ- [ආපනතා පාරාජිකනති. තෙත බෝ පත සමයෙන් -පෙ-] සෝ හිකුටි කාලමකාසි. තෙසං කුකුභුවට්ඨං අහෝසි -පෙ- “අතාපනති හිකුටිවෙ පාරාජිකයා, ආපනති ථූලවට්ඨය්සා”ති. (48-෧0)

29. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ගිලන් වෙයි. භික්ෂුහු ඒ මහණ මැරියැටි වූවෝ ඔහු ගැන්වූහ. ඒ මහණ මළේ ය. ... [පරිජ්ඣාපාදාදි අවන්තනුය. එසමයෙහි ...] ඒ මහණ නො මළේ ය. ඔවුනට කුකුස් විය. ... මහණෙහි, පරිජ්ඣාපාදාදි නො වේ. පුලාසිඤ්ඤාපාදාදි වේ. (34-35)

30. එසමයෙහි එක්තරා මහණකුට හිසරුජාවක් වෙයි. භික්ෂුහු ඒ මහණකුට නසායක් දුන්හ. ඒ මහණ මළේ ය. ඔවුනට කුකුස් විය. ... මහණෙහි, මරණ අදහස් තැන්තනුට ඤාපාදාදි නො වේ. (36)

31. එසමයෙහි එක්තරා මහණකුට හිසරුජාවක් වෙයි. භික්ෂුහු මැරියැටි-වූවෝ ඒ මහණකුට නසායක් දුන්හ. ඒ මහණ මළේ ය. ... [පරිජ්ඣාපාදාදි අවන්තනුය. එසමයෙහි ...] ඒ මහණ නොමළේ ය. ඔවුනට කුකුස් විය. ... මහණෙහි, පරිජ්ඣාපාදාදි නො වේ. පුලාසිඤ්ඤාපාදාදි වේ. (37-38)

32. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ගිලන් වෙයි. භික්ෂුහු ඒ මහණ සමබාහනය (=අභය පිරිමැදීම) කළහ. ඒ මහණ මළේ ය. ඔවුනට කුකුස් විය. ... මහණෙහි, නොමැරියැටි වූවනට ඤාපාදාදි නො වේ. (39)

33. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ගිලන් වෙයි. භික්ෂුහු ඒ මහණ මැරියැටි වූවෝ සමබාහනය කළාහු ය. ඒ මහණ මළේ ය. [පරිජ්ඣාපාදාදි අවන්තනුය. එසමයෙහි ...] ... ඒ මහණ නොමළේ ය. ඔවුනට කුකුස් විය. ... මහණෙහි, පරිජ්ඣාපාදාදි නො වේ. පුලාසිඤ්ඤාපාදාදි වේ. (40-41)

34. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ගිලන් වෙයි. භික්ෂුහු ඒ මහණ නැගැවූහ. ඒ මහණ මළේ ය. ඔවුනට කුකුස් විය. ... මහණෙහි, නො මැරියැටියනුට ඤාපාදාදි නො වේ. (42)

35. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ගිලන් වෙයි. භික්ෂුහු මැරියැටි වූවෝ ඒ මහණ නැගැවූහ. ඒ මහණ මළේ ය. ... [පරිජ්ඣාපාදාදි අවන්තනුය. එසමයෙහි ...] ඒ මහණ නො මළේ ය. ඔවුනට කුකුස් විය. ... මහණෙහි, පරිජ්ඣාපාදාදි නො වේ. පුලාසිඤ්ඤාපාදාදි වේ. (43-44)

36. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ගිලන් වෙයි. භික්ෂුහු ඒ මහණ වෙර තෙල් ගැල් වූහ. ඒ මහණ මළේ ය. ඔවුනට කුකුස් විය. ... මහණෙහි, නො මැරියැටියනුට ඤාපාදාදි නො වේ. (45)

37. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ගිලන් වෙයි. භික්ෂුහු මැරියැටිවූවෝ ඒ මහණ වෙර තෙල් ගැල්වූහ. ඒ මහණ මළේ ය. ... [පරිජ්ඣාපාදාදි අවන්තනුය. එසමයෙහි ...] ඒ මහණ නො මළේ ය. ඔවුනට කුකුස් විය. ... මහණෙහි, පරිජ්ඣාපාදාදි නො වේ. පුලාසිඤ්ඤාපාදාදි වේ. (46-47)

38. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ගිලන් වෙයි. භික්ෂුහු ඒ මහණ තැනිටවූහ. ඒ මහණ මළේ ය. ඔවුනට කුකුස් විය. ... මහණෙහි, නො මැරියැටියනුට ඤාපාදාදි නො වේ. (48)

39. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ගිලන් වෙයි. භික්ෂුහු මැරියැටි වූවෝ ඒ මහණ තැනිට වූහ. ඒ මහණ මළේ ය. ... [පරිජ්ඣාපාදාදි අවන්තනුය. එසමයෙහි ...] ඒ මහණ නො මළේ ය. ඔවුනට කුකුස් විය. ... මහණෙහි, පරිජ්ඣාපාදාදි නො වේ. පුලාසිඤ්ඤාපාදාදි වේ. (49-50)

40. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු ගිලානො හොති. තං භික්ඛු නිපානෙසුං. සො භික්ඛු කාලමකාසී. තෙසං කුක්කුළිං අහොසී -පෙ- “අනාපනති භික්ඛුවෙ න මරණාධිපපායස්සා”ති. (51)

41. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු ගිලානො හොති. තං භික්ඛු මරණාධිපපායා නිපානෙසුං. සො භික්ඛු කාලමකාසී. -පෙ- [ආපනනා පාරාජිකනති. තෙන බො පන සමයෙන -පෙ-] සො භික්ඛු න කාලමකාසී. තෙසං කුක්කුළිං අහොසී -පෙ- “අනාපනති භික්ඛුවෙ පාරාජිකස්ස, ආපනති ථුල්ලච්චයස්සා”ති. (52-53)

42. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු ගිලානො හොති. තස්ස භික්ඛු අනතං අදංසු. සො භික්ඛු කාලමකාසී. තෙසං කුක්කුළිං අහොසී -පෙ- “අනාපනති භික්ඛුවෙ න මරණාධිපපායස්සා”ති. (54)

43. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු ගිලානො හොති. තස්ස භික්ඛු මරණාධිපපායා අනතං අදංසු. සො භික්ඛු කාලමකාසී -පෙ- [ආපනනා පාරාජිකනති. තෙන බො පන සමයෙන -පෙ-] සො භික්ඛු න කාලමකාසී. තෙසං කුක්කුළිං අහොසී -පෙ- “අනාපනති භික්ඛුවෙ පාරාජිකස්ස, ආපනති ථුල්ලච්චයස්සා”ති. (55-56)

44. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු ගිලානො හොති. තස්ස භික්ඛු පාතං අදංසු. සො භික්ඛු කාලමකාසී. තෙසං කුක්කුළිං අහොසී -පෙ- “අනාපනති භික්ඛුවෙ න මරණාධිපපායස්සා”ති. (57)

45. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු ගිලානො හොති, තස්ස භික්ඛු මරණාධිපපායා පාතං අදංසු. සො භික්ඛු කාලමකාසී -පෙ- [ආපනනා පාරාජිකනති. තෙන බො පන සමයෙන -පෙ-] සො භික්ඛු න කාලමකාසී. තෙසං කුක්කුළිං අහොසී -පෙ- “අනාපනති භික්ඛුවෙ පාරාජිකස්ස; ආපනති ථුල්ලච්චයස්සා”ති. (58-59)

46. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරං ඉඤ්ඤි පට්ඨන්තියො ජාරෙන ගඞ්ඨිනී හොති. සා කුද්දිපගං භික්ඛුං එතදවොච:- “ඉඞ්ඤියා ගඞ්ඨපාතනං ජානාති”ති “සුට්ඨි හගිනී”ති තස්සා ගඞ්ඨපාතනං අදසී. දුරකො කාලමකාසී. තස්ස කුක්කුළිං අහොසී -පෙ- “ආපනතිං තං භික්ඛු ආපනෙනා පාරාජික”නති. (60)

47. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස පුරිසස්ස දො පජාපනියො හොනති එකා වඤ්ඤා, එකා විජායිනී. වඤ්ඤා ඉඤ්ඤි කුද්දිපගං භික්ඛුං එතදවොච:- “සවෙ සා හනෙන විජායිස්සති සබ්බස්ස කුට්ඨමස්ස ඉස්සරා හවිස්සති. ඉඞ්ඤියා තස්සා ගඞ්ඨපාතනං ජානාති”ති. “සුට්ඨි හගිනී”ති තස්සා ගඞ්ඨපාතනං අදසී. දුරකො කාලමකාසී. මාතා න කාලමකාසී. තස්ස කුක්කුළිං අහොසී -පෙ- “ආපනතිං තං භික්ඛු ආපනෙනා පාරාජික”නති. (61)

48. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස පුරිසස්ස දො පජාපනියො හොනති එකා වඤ්ඤා, එකා විජායිනී. වඤ්ඤා ඉඤ්ඤි කුද්දිපගං භික්ඛුං එතදවොච:- “සවෙ සා හනෙන විජායිස්සති සබ්බස්ස කුට්ඨමස්ස ඉස්සරා හවිස්සති. ඉඞ්ඤියා තස්සා ගඞ්ඨපාතනං ජානාති”ති. “සුට්ඨි හගිනී”ති තස්සා ගඞ්ඨපාතනං අදසී. මාතා කාලමකාසී, දුරකො න කාලමකාසී. තස්ස කුක්කුළිං අහොසී -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු පාරාජිකස්ස; ආපනති ථුල්ලච්චයස්සා”ති. (62)

40. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ගිලන් වෙයි. භික්ෂුහු ඒ මහණ බිම හෙළාහ. ඒ මහණ මළේය. ඔවුනට කුකුස් විය. ... මහණෙකි, නොමැරියාවයනුට ඇවැත් නො වේ. (51)

41. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ගිලන් වෙයි. භික්ෂුහු මැරියාවි වූවෝ ඒ මහණ බිම හෙළාහ. ඒ මහණ මළේය. ... [පරිජ් ඇවැත් අවන්තනුය. එසමයෙහි] ඒ මහණ නොමළේය. ඔවුනට කුකුස් විය. ... මහණෙකි, පරිජ්ඇවැත් නො වේ. පුලුස්සිඇවැත් වේ. (52-53)

42. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ගිලන් වෙයි. භික්ෂුහු ඒ මහණහට බත් දුන්හ. ඒ මහණ මළේය. ඔවුනට කුකුස් විය. ... මහණෙකි, නො මැරියාවයනුට ඇවැත් නො වේ. (54)

43. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ගිලන් වෙයි. භික්ෂුහු මැරියාවි වූවෝ ඒ මහණහට බත් දුන්හ. ඒ මහණ මළේය. ... [පරිජ් ඇවැත් අවන්තනුය. එසමයෙහි ...] ඒ මහණ නොමළේය. ඔවුනට කුකුස් විය. ... මහණෙකි, පරිජ්ඇවැත් නො වේ. පුලුස්සිඇවැත් වේ. (55-56)

44. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ගිලන් වෙයි. භික්ෂුහු ඒ මහණහට පාත් දුන්හ. ඒ මහණ මළේය. ඔවුනට කුකුස් විය. ... මහණෙකි, නො මැරියාවයනුට ඇවැත් නො වේ. (57)

45. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ගිලන් වෙයි. භික්ෂුහු මැරියාවි වූවෝ ඒ මහණහට පාත් දුන්හ. ඒ මහණ මළේය. ... [පරිජ් ඇවැත් අවන්තනුය. එසමයෙහි ...] ඒ මහණ නොමළේය. ඔවුනට කුකුස් විය. මහණෙකි, පරිජ්ඇවැත් නො වේ. පුලුස්සිඇවැත් වේ. (58-59)

46. එසමයෙහි විරහිණී වූ එක්තරා සත්ත්වයෙක් සොර සාමයකු නිසා ගැබ්බි වෙයි. ඔහු නොමැරී කුලුපග මහණහට මෙය කීවාය. “ආයුෂියන් වහන්ස, ගැබ් හෙළන බෙහෙතක් දනු මැනව්”. “යහපත නැගනිය”යි ඇයට ගැබ් හෙළන බෙහෙතක් දුනි. දරුවා මළේය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... මහණ නෝ පරිජ්ඇවැත් අවන්තෙහි ය. (60)

47. එසමයෙහි එක්තරා පුරුෂයකුට භායෂීවෝ දෙදෙනෙක් වෙත්. එකක් වද ය, එකක් නො වද ය. වද ගැබ්ගැණිය කුලුපග මහණකුට මෙය කීවාය. “වහන්ස, ඉදින් දරුවන් වදන්නිනම් ඔබ සියලු ධනයට හිමි වන්නිය. “ආයුෂියන් වහන්ස, ඇයට ගැබ් හෙළන බෙහෙතක් දනු මැනව්”යි “යහපත, නැගනිය”යි ඇයට ගැබ් හෙළන බෙහෙතක් දුනි. දරුවා මළේය. ඔවු නො මළාය. ඔහුට කුකුස් විය. ... මහණ, නෝ පරිජ්ඇවැත් අවන්තෙහි ය. (61)

49. එසමයෙහි එක්තරා පුරුෂයකුට භායෂීවෝ දෙදෙනෙක් වෙති. එකක් වද ය, එකක් නො වද ය. වද ගැබ්ගැණිය, කුලුපග මහණකුට මෙය කීවාය. “වහන්ස, ඉදින් ඔබ වදන්නි නම් සියලු ධනයට හිමි වන්නිය. ආයුෂියන් වහන්ස, ඇයට ගැබ් හෙළන බෙහෙතක් දනු මැනව්”යි, “යහපත, නැගනිය”යි, ඇයට ගැබ් හෙළන බෙහෙතක් දුනි. ඔවු මළා ය. දරුවා නො මළේය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... මහණ, පරිජ්ඇවැත් නො වේ. පුලුස්සි- ඇවැත් වේ. (62)

49. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරංගං පුරිසංගං ථෙව පජාපනියො
 හොනති එකා වඤ්ඤා එකා විජායිති. වඤ්ඤා ඉපථී කුලපගං භික්ඛුං
 එතදවොච:- “සවෙ සා හනෙන විජායියාති, සබ්බස්ස කුට්ඨමස්ස ඉස්සරා
 භවිස්සාති, ඉඤ්ඤාය නස්සා ගම්මපානනං ජානාති”ති. “සුට්ඨ භගිනි”ති
 නස්සා ගම්මපානනං අදුසි, උභො කාලමකංසු -පෙ- [ආපනො පාරාජිකනති.
 තෙන බො පන සමයෙන -පෙ-] උභො න කාලමකංසු. නස්ස කුකකුච්චං
 අහොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු පාරාජිකස්ස, ආපනති පුලලච්චයස්සා”ති.
 (63-64)

50. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරංගං ගම්මිනි ඉපථී කුලපගං භික්ඛුං
 එතදවොච:- “ඉඤ්ඤාය ගම්මපානනං ජානාති”ති. “තෙන හි භගිනි
 මද්දස්ස”ති. සා මද්දපෙඤා ගම්මං පාතෙසි. නස්ස කුකකුච්චං අහොසි.
 -පෙ- “ආපනතිං චං භික්ඛු ආපනො පාරාජික”නති. (65)

51. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරංගං ගම්මිනි ඉපථී කුලපගං භික්ඛුං
 එතදවොච:- “ඉඤ්ඤාය ගම්මපානනං ජානාති”ති. “තෙන හි භගිනි තාපෙථී”ති.
 සා තාපෙඤා ගම්මං පාතෙසි. නස්ස කුකකුච්චං අහොසි -පෙ- “ආපනතිං
 චං භික්ඛු ආපනො පාරාජික”නති. (66)

52. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරංගං වඤ්ඤා ඉපථී කුලපගං භික්ඛුං
 එතදවොච:- “ඉඤ්ඤාය හෙසජ්ජං ජානාති යෙනාහං විජායෙය්”නති. “සුට්ඨ
 භගිනි”ති නස්සා හෙසජ්ජං අදුසි. සා කාලමකාසි. නස්ස කුකකුච්චං
 අහොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු පාරාජිකස්ස; ආපනති දුක්ඛටස්සා”ති. (67)

53. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරංගං විජායිති ඉපථී කුලපගං භික්ඛුං
 එතදවොච:- “ඉඤ්ඤාය හෙසජ්ජං ජානාති යෙනාහං න විජායෙය්”නති.
 “සුට්ඨ භගිනි”ති නස්සා හෙසජ්ජං අදුසි. සා කාලමකාසි. නස්ස කුකකුච්චං
 අහොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු පාරාජිකස්ස; ආපනති දුක්ඛටස්සා”ති. (68)

54. තෙන බො පන සමයෙන ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු සත්තරස්වග්ගියං භික්ඛුං
 අභිකුලිපනොදකෙන භාසෙසුං. සො භික්ඛු උත්තසනෙත්වා අත්තස්සකො
 කාලමකාසි. තෙසං කුකකුච්චං අහොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛුවෙ පාරාජි-
 කස්සා”ති.¹ (69)

55. තෙන බො පන සමයෙන සත්තරස්වග්ගියා භික්ඛු ඡබ්බග්ගියං භික්ඛුං
 කමමං කරිස්සාමාති ඔඤ්ඤා මාරෙසුං. තෙසං කුකකුච්චං අහොසි -පෙ-
 “අනාපනති භික්ඛුවෙ පාරාජිකස්සා”ති, (70)

56. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරංගං භුතවෙජ්ජකො භික්ඛු යකං
 ජිවිතා වොරොපෙසි. නස්ස කුකකුච්චං අහොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු
 පාරාජිකස්ස; ආපනති පුලලච්චයස්සා”ති. (71)

57. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරංගං භික්ඛු අඤ්ඤානරං භික්ඛුං
 වාලුකකම්මාරං පාතෙසි. නං යකං ජිවිතා වොරොපෙසුං. නස්ස කුකකුච්චං
 අහොසි. -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු න මරණාධිප්පායස්සා”ති. (72)

1. අනාපනති ගික්ඛුවෙ පාරාජිකස්ස ආපනති පාමිනියස්සාති. සක.

(ඉමස්මිං පන වඤ්ඤාය යාය ආපනතියා හඞ්ගබ්බං සා බුද්දකෙසු ඡද්දිඨාති ඉධ න දුභතා
 අට්ඨකපා)

49. එසමයෙහි එක්තරා පුරුෂයකුට අඹුවෝ දෙදෙනෙක් වෙත්. එකක් වද ය. එකක් නො වද ය. වද ගැහැණිය කුලපග මහණකුට මෙය කිවය. “වහන්ස, ඉදින් ඔ වදන්නි නම් සියලු සැපතට හිමි වන්නී ය. ආයතීයන් වහන්ස, ඇගේ ගැබ හෙළන බෙහෙතක් දනු මැනව”යි “යහපත නැගනිය”යි ඇයට ගැබ හෙළන බෙහෙතක් දුනි. දෙදෙනාම මළාහු ය. ... [පරිජ් ඇවැත් අවත්තෙහි ය. එසමයෙහි ...] දෙදෙනාම නො මළාහු ය. ඔහුට කුකුස් විය ... මහණ, පරිජ් ඇවැත් නො වේ. පුලුස් ඇවැත් වේ. (63-64)

50. එසමයෙහි එක්තරා ගැබිනි ගැහැණියක් කුලපග මහණකුට මෙය කිවය. “ආයතීයන් වහන්ස, ගැබ හෙළන බෙහෙතක් දනු මැනව”යි එසේ වී නම් නැගනිය, (කුස) මඬින්නැ”යි. ඔ කුස මැඩ ගැබ හෙළී ය. ඒ මහණනට කුකුස් විය. ... මහණ, තෝ පරිජ් ඇවැත් අවත්තෙහි ය. (65)

51. එසමයෙහි එක්තරා ගැබිනි ගැහැණියක් කුලපග මහණකුට මෙය කිවය. “ආයතීයන් වහන්ස, ගැබ හෙළන බෙහෙතක් දනු මැනව”යි නැගනිය එසේ වී නම් කුස නවනු”යි. ඔ කුස නවා ගැබ හෙළී ය. ඔහුට කුකුස් විය. ... මහණ, තෝ පරිජ් ඇවැත් අවත්තෙහි ය. (66)

52. එසමයෙහි එක්තරා වද ගැහැණියක් කුලපග මහණකුට මෙය කිවය. ‘ආයතීයන් වහන්ස, යම් බෙහෙතකින් මම වදම් ද එබඳු බෙහෙතක් දනු මැනව”යි. යහපත නැගනිය”යි ඇයට බෙහෙතක් දුනි. ඔ මළා ය. ඒ මහණනට කුකුස් විය. ... මහණ, පරිජ් ඇවැත් නො වේ. දුකුලා ඇවැත් වේ. (67)

53. එසමයෙහි එක්තරා වදන ගැහැණියක් කුලපග මහණකුට මෙය කිවය. යම් බෙහෙතකින් මම නො වදම් ද එබඳු බෙහෙතක් දනු මැනව”යි. යහපත නැගනිය”යි ඇයට බෙහෙතක් දුනි. ඔ මළා ය. ඔහුට කුකුස් විය. ... මහණ, පරිජ් ඇවැත් නො වේ. දුකුලා ඇවැත් වේ. (68)

54. එසමයෙහි සවන මහණහු සතළොස්වග මහණකු ඇඟිල්ලෙන් කිහි කැවීමෙන් සිනැසූහ. ඒ මහණ අඬිකව සිතාසෙත්තේ ආයාසප්පයාස රහිත වූයේ මළේ ය. ඔවුනට කුකුස් විය. ... මහණෙනි, පරිජ් ඇවැත් නො වේ. (69)

55. එසමයෙහි සතළොස් වග මහණහු සවග මහණකු “කමියක් (=දඹුවමක්) කරන්නෙමු”යි ඇත්ම මැරූහ. ඔවුනට කුකුස් විය. ... මහණෙනි, පරිජ් ඇවැත් නො වේ. (70)

56. එසමයෙහි එක්තරා භූතවෛද්‍ය මහණෙක් යක්ෂයකු දිවියෙන් තොර කෙළේ ය. ඒ මහණනට කුකුස් විය. ... මහණ, පරිජ් ඇවැත් නො වේ. පුලුස් ඇවැත් වේ. (71)

57. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් එක්තරා මහණකු සැඩයකුන් අරක්-ගත් විහාරයකට යැවී ය. යක්ෂයෝ ඒ මහණ දිවියෙන් තොර කළාහු ය. ඒ මහණනට කුකුස් විය. ... මහණ, තො මැරියැටියනුට ඇවැත් නො වේ. (72)

58. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු මරණාධිප්පායො අඤ්ඤතරං භික්ඛුං වාලුකකන්ථිනාරං පාහෙසි. නං යකඛා ජීවිතා වොරොපෙසුං -පෙ- [ආපනො පාරාජිකනති. තෙන බො පන සමයෙන -පෙ-] නං යකඛා ජීවිතා න වොරොපෙසුං. නස්ස කුකකුචං අහොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු පාරාජිකස්ස; ආපනති ථුලලච්චයස්සා”ති. (73-74)

59. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු අඤ්ඤතරං භික්ඛුං වාලුකකන්ථාරං පාහෙසි. නං වාලු ජීවිතා වොරොපෙසුං. නස්ස කුකකුචං අහොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු නමරණාධිප්පායස්සා”ති. (75)

60. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු මරණාධිප්පායො අඤ්ඤතරං භික්ඛුං වාලුකකන්ථාරං පාහෙසි. නං වාලු ජීවිතා වොරොපෙසුං -පෙ- [ආපනො පාරාජිකනති. තෙන බො පන සමයෙන -පෙ-] නං වාලු ජීවිතා න වොරොපෙසුං. නස්ස කුකකුචං අහොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු පාරාජිකස්ස; ආපනති ථුලලච්චයස්සා”ති. (76-77)

61. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු අඤ්ඤතරං භික්ඛුං වොරකන්ථාරං පාහෙසි. නං වොරා ජීවිතා වොරොපෙසුං. නස්ස කුකකුචං අහොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු නමරණාධිප්පායස්සා”ති. (78)

62. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු මරණාධිප්පායො අඤ්ඤතරං භික්ඛු වොරකන්ථාරං පාහෙසි. නං වොරා ජීවිතා වොරොපෙසුං. -පෙ- [ආපනො පාරාජිකනති. තෙන බො පන සමයෙන -පෙ-] නං වොරා ජීවිතා න වොරොපෙසුං. නස්ස කුකකුචං අහොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු පාරාජිකස්ස; ආපනති ථුලලච්චයස්සා”ති. (79-80)

63. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු නං මඤ්ඤමානො නං ජීවිතා වොරොපෙසි -පෙ- නං මඤ්ඤමානො අඤ්ඤං ජීවිතා වොරොපෙසි. -පෙ- අඤ්ඤං මඤ්ඤමානො නං ජීවිතා වොරොපෙසි -පෙ- අඤ්ඤං මඤ්ඤමානො අඤ්ඤං ජීවිතා වොරොපෙසි. නස්ස කුකකුචං අහොසි -පෙ- “ආපනතිං චං භික්ඛු ආපනො පාරාජික”නති. (81-84)

64. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු අමනුස්සෙන ගතිනො හොති. අඤ්ඤතරො භික්ඛු නස්ස භික්ඛුනො පහාරං අදුසි. සො භික්ඛු කාලමකාසි. නස්ස කුකකුචං අහොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු න මරණාධිප්පායස්සා”ති. (85)

65. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු අමනුස්සෙන ගතිනො හොති. අඤ්ඤතරො භික්ඛු මරණාධිප්පායො නස්ස භික්ඛුනො පහාරං අදුසි. සො භික්ඛු කාලමකාසි -පෙ- [ආපනො පාරාජිකනති. තෙන බො පන සමයෙන -පෙ-] සො භික්ඛු න කාලමකාසි. නස්ස කුකකුචං අහොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු පාරාජිකස්ස; ආපනති ථුලලච්චයස්සා”ති. (86-87)

66. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු කල්‍යාණකම්මකස්ස සග්ගකථං කථෙසි. සො අධිමුතො නාලමකාසි. නස්ස කුකකුචං අහොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු නමරණාධිප්පායස්සා”ති. (88)

67. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු මරණාධිප්පායො කල්‍යාණකම්මකස්ස සග්ගකථං කථෙසි. සො අධිමුතො නාලමකාසි -පෙ- [ආපනො පාරාජිකනති. තෙන බො පන සමයෙන -පෙ-] සො අධිමුතො න කාලමකාසි. නස්ස කුකකුචං අහොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු පාරාජිකස්ස ආපනති ථුලලච්චයස්සා”ති. (89-90)

58. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් මැරියැට්ටුයේ එක්තරා මහණකු සැබියකුන් අරන්ගත් විහාරයකට යැවී ය. යක්ෂයෝ ඒ මහණහු දිවියෙන් තොර කළාහු ය. [පරිජ්ඣාවාත් අවන්තෙහිය. එසමයෙහි ...] ... යක්ෂයෝ ඒ මහණහු දිවියෙන් නොම තොර කළාහු ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... මහණ, පරිජ්ඣාවාත් නො වේ. පුලාසිඤ්ඤාවාත් වේ. (73-74)

59. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් එක්තරා මහණකු ව්‍යාල-කාන්තාරයකට යැවීය. ව්‍යාලයෝ ඒ මහණහු දිවියෙන් තොර කළාහු ය. ඔහුට කුකුස් විය. ... මහණ, නො මැරියැට්ටියුට ඤ්ඤාවාත් නො වේ. (75)

60. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් මැරියැට්ටුයේ එක්තරා මහණකු ව්‍යාලකාන්තාරයකට යැවී ය. ව්‍යාලයෝ ඒ මහණහු දිවියෙන් තොර කළාහු ය. ... [පරිජ්ඣාවාත් අවන්තෙහිය. එසමයෙහි ...] ව්‍යාලයෝ ඒ මහණහු දිවියෙන් නොම තොර කළාහු ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... මහණ, පරිජ්ඣාවාත් නො වේ. පුලාසිඤ්ඤාවාත් වේ. (76-77)

61. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් එක්තරා මහණකු සොරකතරකට යැවී ය. සොරු ඒ මහණහු දිවියෙන් තොර කළාහු ය. ඔහුට කුකුස් විය. ... මහණ, නොමැරියැට්ටියුට ඤ්ඤාවාත් නො වේ. (78)

62. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් මැරියැට්ටුයේ එක්තරා මහණකු සොරකතරකට යැවී ය. සොරු ඒ මහණහු දිවියෙන් තොර කළාහු ය. ... [පරිජ්ඣාවාත් අවන්තෙහිය. එසමයෙහි ...] සොරු ඒ මහණහු දිවියෙන් නොම තොර කළාහු ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... මහණ, පරිජ්ඣාවාත් නො වේ. පුලාසිඤ්ඤාවාත් වේ. (79-80)

63. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ඔහු යයි හඟිමින් ඔහු දිවියෙන් තොර කෙළේ ය. ... ඔහු යයි හඟිමින් අනෙකකු දිවියෙන් තොර කෙළේ ය. ... අනෙකෙකැයි හඟිමින් ඔහු දිවියෙන් තොර කෙළේ ය. ... අනෙකෙකැයි හඟිමින් අනෙකකු දිවියෙන් තොර කෙළේ ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... මහණ, නො පරිජ්ඣාවාත් අවන්තෙහි ය. (81-84)

64. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් අමනුෂ්‍යයකු විසින් ගන්නා ලද්දේ වෙයි. එක්තරා මහණෙක් ඒ මහණහට පහරක් දුණි. ඒ මහණ මළේ ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... මහණ, නොමැරියැට්ටියුට ඤ්ඤාවාත් නො වේ. (85)

65. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් අමනුෂ්‍යයකු විසින් ගන්නා ලද්දේ වෙයි. එක්තරා මහණෙක් මැරියැට්ටුයේ ඒ මහණහට පහරක් දුණි. ඒ මහණ මළේ ය. ... [පරිජ්ඣාවාත් අවන්තෙහිය. එසමයෙහි ...] ... ඒ මහණ නො මළේ ය. ඔහුට කුකුස් විය. ... මහණ, පරිජ්ඣාවාත් නො වේ. පුලාසිඤ්ඤාවාත් වේ. (86-87)

66. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් කලණකම් ඤ්ඤාවාත් සඨගී කපාව කෙළේ ය. හෙතෙමේ එහි සිත් ඤ්ඤාවාත් මළේ ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... මහණ, නො මැරියැට්ටියුට ඤ්ඤාවාත් නො වේ. (88)

67. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් මැරියැට්ටුයේ කලණකම් ඤ්ඤාවාත් සඨගී කපාව කෙළේ ය. හෙතෙමේ එහි සිත් ඤ්ඤාවාත් මළේ ය. ... [පරිජ්ඣාවාත් අවන්තෙහිය. එසමයෙහි ...] හෙතෙමේ එහි සිත් ඤ්ඤාවාත් නො මළේ ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... මහණ, පරිජ්ඣාවාත් නො වේ. පුලාසිඤ්ඤාවාත් වේ. (89-90)

68. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු තෙරසිකස්ස නිරයකථං කථෙසි. සො උත්තසිත්වා කාලමකාසි. තස්ස කුකකුච්චං අහොසි -පෙ- “අතාපනති භික්ඛු න මරණාධිපායස්සා”ති. (91)

69. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු මරණාධිපායො තෙරසිකස්ස නිරයකථං කථෙසි. සො උත්තසිත්වා කාලමකාසි -පෙ- [අපනෙතා පාරාජිකනති. තෙන බො පන සමයෙන -පෙ-] සො උත්තසිත්වා තකාලමකාසි. තස්ස කුකකුච්චං අහොසි -පෙ- “අතාපනති භික්ඛු පාරාජිකස්ස, අපනති ථුලලච්චයස්සා”ති. (92-93)

70. තෙන බො පන සමයෙන අලචකා භික්ඛු නවකමමං කරොන්නා රුකං ඡිදන්ති. අඤ්ඤතරො භික්ඛු අඤ්ඤතරං භික්ඛුං එතදවොච: “ආට්ඨසො අත්ථට්ඨිතො ඡිදන්ති”ති. තං තත්ථට්ඨිතං ඡිදන්තං රුකෙකා ඔස්ථරිත්වා මාරෙසි. තස්ස කුකකුච්චං අහොසි -පෙ- “අතාපනති භික්ඛු නමරණාධිපායස්සා”ති. (94)

71. තෙන බො පන සමයෙන අලචකා භික්ඛු නවකමමං කරොන්නා රුකං ඡිදන්ති. අඤ්ඤතරො භික්ඛු මරණාධිපායො අඤ්ඤතරං භික්ඛුං එතදවොච: “ආට්ඨසො අත්ථට්ඨිතො ඡිදන්ති”ති. තං තත්ථට්ඨිතං ඡිදන්තං රුකෙකා ඔස්ථරිත්වා මාරෙසි -පෙ- [අපනෙතා පාරාජිකනති. තෙන බො පන සමයෙන -පෙ-] රුකෙකා ඔස්ථරිත්වා න මාරෙසි. තස්ස කුකකුච්චං අහොසි -පෙ- “අතාපනති භික්ඛු පාරාජිකස්ස, අපනති ථුලලච්චයස්සා”ති. (95-96)

72. තෙන බො පන සමයෙන ඡබ්බගගියා භික්ඛු දුයං ආලිමෙප්පුං. මනුස්සා දඩ්ඨා කාලමකංසු. තෙසං කුකකුච්චං අහොසි -පෙ- “අතාපනති භික්ඛුවෙ නමරණාධිපායස්සා”ති. (97)

73. තෙන බො පන සමයෙන ඡබ්බගගියා භික්ඛු මරණාධිපායා දුයං ආලිමෙප්පුං. මනුස්සා දඩ්ඨා කාලමකංසු -පෙ- [අපනතා පාරාජිකනති තෙන බො පන සමයෙන -පෙ-] මනුස්සා දඩ්ඨා න කාලමකංසු. තෙසං කුකකුච්චං අහොසි -පෙ- “අතාපනති භික්ඛුවෙ පාරාජිකස්ස, අපනති ථුලලච්චයස්සා”ති. (98-99)

74. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු ආඝාතනං ගන්ත්වා වොරඝාතං එතදවොච:- “ආට්ඨසො මාසිමං කිලමෙසි, එකෙන පහාරෙන ජීවිතා වොරොපෙති”ති. ‘සුට්ඨි භනෙන’ති එකෙන පහාරෙන ජීවිතා වොරොපෙසි. තස්ස කුකකුච්චං අහොසි -පෙ- “අපනති. තං භික්ඛු අපනෙතා පාරාජික”නති. (100)

75. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු ආඝාතනං ගන්ත්වා වොරඝාතං එතදවොච:- “අට්ඨසො මාසිමං කිලමෙසි, එකෙන පහාරෙන ජීවිතා වොරොපෙති”ති. සො “නාහං තුග්ගං වචනං කරස්සාමි”ති ජීවිතා වොරොපෙසි. තස්ස කුකකුච්චං අහොසි -පෙ- අතාපනති භික්ඛු පාරාජිකස්ස, අපනති දුකකචස්සා”ති. (101)

76. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො පුරිසො ඤාතිසරෙ ගන්ත්වා පාදච්ඡින්නො ඤාතකෙති සමපරිකිණ්ණො හොති. අඤ්ඤතරො භික්ඛු තෙ මනුස්සො එතදවොච:- “ආට්ඨසො ඉච්ඡිතං ඉමස්ස මරණ”නති. “ආම භනෙන ඉච්ඡාමා”ති. “තෙන හි තකකං පායෙපා”ති. තෙ තං තකකං පායෙපුං. සො කාලමකාසි. තස්ස කුකකුච්චං අහොසි -පෙ- “අපනති. තං භික්ඛු අපනෙතා පාරාජිකනති. (102)

68. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් මිනිස්නිරිසනකුට නිරයකථාව කෙළේ ය. හෙ තෙමේ තැනි ගෙණ මළේ ය. ඔහුට කුකුස් විය. ... මහණ, නො මැරියැවියහුට ඇවැත් නො වේ. (91)

69. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් මරණ රිසි ඇතියේ ආපාසිකයකුට නිරයකථාව කෙළේ ය. හෙ තෙමේ තැනි ගෙණ මළේ ය. ... [පරිජ් ඇවැත් අවන්තෙහිය. එසමයෙහි ...] හෙ තෙමේ තැනි ගෙණ නොමළේ ය. ඔහුට කුකුස් විය. ... මහණ, පරිජ් ඇවැත් නො වේ. පුලැසි ඇවැත් වේ. (92-93)

70. එසමයෙහි අලුටු වැසි හිඤ්ඤා නවකම් කරත්තාහු රුකක් සිඳිත්. එක්තරා මහණෙක් එක්තරා මහණකුට මෙය කීයේ ය: “ඇවත, මෙහි සිට සිඳුව”යි, වාක්‍ෂය තෙමේ එහි සිට සිඳින උතු යටකොට මැරී ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. මහණ, නොමරණරිසි ඇතියහුට ඇවැත් නො වේ. (94)

71. එසමයෙහි අලුටු වැසි හිඤ්ඤා නවකම් කරත්තෝ රුකක් සිඳිත්. එක්තරා මහණෙක් මරණරිසි ඇතියේ එක්තරා මහණකුට මෙය කීය: “ඇවත, මෙහි සිට සිඳුව”යි. වාක්‍ෂය තෙමේ එහි සිට සිඳින මහණහු යට කොට මැරී ය. ... [පරිජ් ඇවැත් අවන්තෙහිය එසමයෙහි ...] වාක්‍ෂය තෙමේ යට කොට නො මැරී ය. ඔහුට කුකුස් විය. ... මහණ, ... පරිජ් ඇවැත් නො වේ. පුලැසි ඇවැත් වේ. (95-96)

72. එසමයෙහි සවග මහණහු වනය ගිනි ලූහ. මිනිස්සු දැවුනාහු මළාහු ය. ඔවුනට කුකුස් විය. ... මහණෙහි, නොමරණ රිසි ඇතියහුට ඇවැත් නො වේ. (97)

73. එසමයෙහි සවග මහණහු මරණ රිසි ඇත්තෝ වනය ගිනි ලූහ. මිනිස්සු දැවුනාහු මළාහු ය. ... [පරිජ් ඇවැත් අවන්තෙහිය එසමයෙහි ...] මිනිස්සු දැවුනෝ නොමළාහු ය. ඔවුනට කුකුස් විය. ... මහණෙහි, පරිජ් ඇවැත් නො වේ. පුලැසි ඇවැත් වේ. (98-99)

74. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් වධකසථානයට ගොස් වොර-ඝාතකයාට මෙය කීය: “ඇවත, මොහු නො වෙහෙසව. එක පහරින් දිවියෙන් තොර කරව”යි ‘වහන්ස, මැනව’යි එක පහරින් දිවියෙන් තොර කෙළේය. ඔහුට කුකුස් විය. ... මහණ, තෝ පරිජ් ඇවැත් අවන්තෙහිය. (100)

75. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් වධකසථානයට ගොස් වොර-ඝාතකයාට මෙය කීය. “ඇවත, මොහු නො වෙහෙසව. එක පහරින් දිවියෙන් තොරකරව”යි හෙතෙමේ “මම තාගේ වචනය නඟමක් කරන්නෙමි”යි ඔහු දිවියෙන් තොර කෙළේය. ඔහුට කුකුස් විය. ... මහණ, පරිජ් ඇවැත් නො වේ. දුකුලා ඇවැත් වේ. (101)

76. එසමයෙහි එක්තරා පුරුෂයෙක් තෙමේ තැගෙයකදී සුන් අත් පා ඇතියේ තැගත් විසින් පිරිවරණ ලද්දේ වෙයි. එක්තරා මහණෙක් ඒ මිනිසුන්ට මෙය කීය: “ඇවන්ති, මොහුගේ මරණය කැමැතිවෙව් ද? වහන්ස, එසේය, කැමැතිවෙමු”යි. “එසේ වීනම් මෝරා පොවෙව්”යි. ඔවුහු ඔහුට මෝරා පෙවූහ. හෙ තෙමේ මළේ ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... මහණ, තෝ පරිජ් ඇවැත් අවන්තෙහිය. (102)

77. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාදරො පුරසො කුලසිරෙ හත්-පාදව්ණෙනා ඤාතකෙහි සමපරිකිණෙණො හොති. අඤ්ඤාදරා භික්ඛුනී තෙ මනුස්සෙ එතදවොච:- “ආවුසො ඉච්ඡා ඉමස්ස මරණ”නති. “ආමයො-ඉච්ඡාමා”ති. තෙන හි “ලොණසොච්ඡරකං පායෙථා”ති. තෙ තං ලොණසොච්ඡරකං පායෙත්තං. සො කාලමකාසී. තස්සා කුකකුචං අහොසී. අථ බො සා භික්ඛුනී භික්ඛුනීතං එතමන්ථං ආරොචෙසී. භික්ඛුනියො භික්ඛුනං එතමන්ථං ආරොචෙත්තං. භික්ඛු භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙත්තං -පෙ- “ආපතතිං සා භික්ඛවෙ භික්ඛුනී ආපනා පාරාජික”නති. (103)

තනිය පාරාජිකං සමන්තං.

2. 4.

චතුර්ථ පාරාජිකං.

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා වෙසාලියං විහරති මහාවතෙ කුටා-ගාරසාලායං. තන බො පන සමයෙන සම්බුද්ධා සන්දිසා සමභනනා භික්ඛු චගතුමුද්දය තදියා තිරෙ වස්සං උපගච්ඡංසු. තෙන බො පන සමයෙන වජ්ජි දුබ්භිකාං හොති දවිතිතිකා සෙනට්ඨිකා¹ සලාකා වුත්තා න සුකරා උඤ්ඤෙන පගගහෙන යාපෙතුං.

2. අථ බො තෙසං භික්ඛුනං එතදහොසී:- එතරහි බො වජ්ජි දුබ්භිකාං දවිතිතිකා සෙනට්ඨිකා සලාකා වුත්තා න සුකරා උඤ්ඤෙන පගගහෙන යාපෙතුං. කෙන නු බො මයං උපායෙන සමග්ගා සමමොදමානා අවිචදමානා ථාසුකං වස්සං වසෙස්සාම, න ච පිණ්ඩකෙන කිලමෙස්සාමා”ති.

3. එකච්ච එවමාහංසු:- “හන්ද මයං ආවුසො ගිහිනං කමමනනං අබ්බොධෙම, එවං තෙ අමාකං දාතුං මඤ්ඤෙස්සන්ති”, එවං මයං සමග්ගා සමමොදමානා අවිචදමානා ථාසුකං වස්සං වසෙස්සාම, න ච පිණ්ඩකෙන කිලමෙස්සාමා”ති.

4. එකච්ච එවමාහංසු:- “අලං ආවුසො කිං ගිහිනං කමමනනං අබ්බොධෙත, හන්ද මයං ආවුසො ගිහිනං දුතෙය්සං හරාමි, එවං තෙ අමාකං දාතුං මඤ්ඤෙස්සන්ති, එවං මයං සමග්ගා සමමොදමානා අවිචදමානා ථාසුකං වස්සං වසෙස්සාම, න ච පිණ්ඩකෙන කිලමෙස්සාමා”ති.

5. එකච්ච එවමාහංසු:- “අලං ආවුසො කිං ගිහිනං කමමනනං අබ්බොධි-තෙන, කිං ගිහිනං දුතෙය්සං හටෙන, හන්ද මයං ආවුසො ගිහිනං අඤ්ඤ-මඤ්ඤස්ස උත්තරිමනුස්සධම්මස්ස වණ්ණං භාසාම,² අසුකො භික්ඛු පස්මස්ස ක්කානස්ස ලාභී, අසුකො භික්ඛු දුතියස්ස ක්කානස්ස ලාභී, අසුකො භික්ඛු තතියස්ස ක්කානස්ස ලාභී, අසුකො භික්ඛු චතුර්ථස්ස ක්කානස්ස ලාභී, අසුකො භික්ඛු සොතාපනො, අසුකො භික්ඛු සකදගාමී, අසුකො භික්ඛු අනාගාමී, අසුකො භික්ඛු අරහා, අසුකො භික්ඛු තෙවිජ්ජා, අසුකො භික්ඛු ඡත්තභිඤ්ඤා”ති. එවං තෙ අමාකං දාතුං මඤ්ඤෙස්සන්ති. එවං මයං සමග්ගා සමමොදමානා අවිචදමානා ථාසුකං වස්සං වසෙස්සාම න ච පිණ්ඩකෙන කිලමෙස්සාමා”ති. “එසොයෙව බො ආවුසො සෙය්සො යො අමාකං ගිහිනං අඤ්ඤමඤ්ඤස්ස උත්තරිමනුස්සධම්මස්ස වණ්ණං භාසිතො”ති.

77. එසමයෙහි එක්තරා පුරුෂයෙක් කුලගෙයකදී සුන් අත් පා ඇතිවේ නැයින් විසින් පිරිවරණ ලද්දේ වෙයි. එක්තරා මෙනෙක් ඒ මිනිසුන්ට මෙය කිවුය. “ඇවැත්නි, මොහුගේ මරණය රිසිවු ද? හි” “ආයුබෝවන්, එසේය, රිසියෙමු”යි කිහ. “එසේ නම් ලොණසොවිරකය පොවු”යි. ඔවුහු ඒ පුරුෂයාට ලොණසොවිරකය පෙවුහ. හෙතෙමේ මලේ ය. ඒ මෙනෙක්ට කුකුස් විය. ඉක්බිති ඒ මෙනෙක් හිඤ්ඤාණීන්ට මෙ පවත් සැල කළා ය. හිඤ්ඤාණීහු හිඤ්ඤාණීන්ට මෙ පවත් සැල කළාහු ය. හිඤ්ඤාණීහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට තෙල පවත් සැල කළාහු ය. ... “මහණෙනි, ඒ මෙනෙක් පරිජ් ඇවැත් අවත්නි ය.” (103)

තෙවෙනි පරිච්ඡය නිමි.

2-4.

සිවුවන පරිච්ඡය.

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ විසල් පුර මහ-වෙහෙති කුටාගාර ශාලාවෙහි වැඩ වෙසෙන සේක. එසමයෙහි බොහෝ දුටුමිතුරු, ඉටුමිතුරු වූ හිඤ්ඤාණීහු වග්ගමුද්‍රා නම් ගංතොර වස් එළඹුනාහ. එසමයෙහි වැදුරට දුබ්බක් වෙයි. ජිවිතය පිළිබඳ දෙපරිද්දෙකින් පැවති අදහස් ඇති වෙයි. සෙනටසිකා නම් ශසායරොග ඇති වෙයි. (වජ්‍රල ධාතෘ) හටගත් හිරු ඇති වෙයි. පිඬු සිහිමෙන් යැපෙන්නට පහසු නො වේ.

2. ඉක්බිති ඒ හිඤ්ඤාණීන්ට මෙබඳු සිතෙක් විය: “දුක් වනාහි වැදුරට දුබ්බක් වේ. ජිවිතයත් මරණයත් අතර පැවති අදහස් ඇත්තේ වෙයි. සෙනටසිකා නම් ශසාය රොගයෙන් පෙළුනේ වෙයි. වජ්‍රල දෑ හිරවුය. පිඬු සිහිමෙන් යැපෙන්නට පහසු නො වෙයි. අපි කවර උපායකින් සමග වුවමෝ සතුටු වුවමෝ විවාද නො කරන්නමෝ පහසු සේ වස් වසන්නමු ද, පිණිසයෙන් නොම කලානා වන්නමුද”යි.

3. ඇතැම් කෙනෙක් මෙසේ කිහ: “ඇවැත්නි, ඉදින් අපි ගිහියන්ගේ කමානා හිටු කරන්නමෝ නම් මැනව. එසේ ඇතිකල්හි ඔහු අපට පිඬු දෙන්නට සිහන්නාහ. මෙසේ අපි සමග වුවමෝ මනා ව සතුටු වන්නමෝ විවාද නො කරන්නමෝ පහසු සේ වස් වසන්නමු. පිණිසයෙන් ද නො ම කලානා වන්නමු”යි.

4. ඇතැම් කෙනෙක් මෙසේ කිහ: “ඇවැත්නි, කම් නැත. ගිහියන්ගේ කමානා හිටු කිරීමෙන් කිම? ඇවැත්නි, අපි ගිහියන්ගේ පණ්ඩුඩ ගණ යන්නමෝ නම් මැනව. එසේ ඇතිකල්හි ඔහු අපට පිඬු දෙන්නට සිහන්නාහ. මෙසේ අපි සමග වුවමෝ සතුටු වන්නමෝ විවාද නො කරන්නමෝ පහසු සේ වස් වසන්නමු. පිණිසයෙන් ද කලානා නො වන්නෙමු”යි.

5. ඇතැම් කෙනෙක් මෙසේ කිහ: “ඇවැත්නි, නොමැනවි. ගිහියන්ගේ කමානා හිටු කිරීමෙන් කිම? ගිහියන්ගේ පණ්ඩුඩ ගණ යැමෙන් කිම? ඇවැත්නි, අපි ගිහියනට ඔවුනොවුන් පිළිබඳ උතුරුමිනිස්දම්ගුණ කියමු: “අසෝ මහණ තෙමේ ප්‍රථමධ්‍යානලාභී ය. අසෝ මහණ තෙමේ ද්විතීයධ්‍යාන ලාභී ය. අසෝ මහණ තෙමේ තෘතීයධ්‍යාන ලාභී ය. අසෝ මහණ තෙමේ චතුර්ථධ්‍යාන ලාභී ය. අසෝ මහණ තෙමේ සෝවාන් ය. අසෝ මහණ තෙමේ සොදගාමී ය. අසෝ මහණ තෙමේ අනගාමී ය. අසෝ මහණ තෙමේ රහත් ය. අසෝ මහණ තෙමේ ත්‍රිවිද්‍යා ඇත්තෙක. අසෝ මහණ තෙමේ ෂඩ්විඤ්ඤා ය”යි. මෙසේ ඇති කල්හි ඔහු අපට පිඬු දෙන්නට සිහන්නාහ. මෙසේ අපි සමග වුවමෝ සතුටු වුවමෝ විවාද නොකරන්නමෝ පහසු සේ වස් වසන්නමු. පිඬුයෙන් ද කලානා නො වන්නමු”යි. “ඇවැත්නි, අප විසින් ගිහියන්ට ඔවුනොවුන් පිළිබඳ යම් උතුරුමිනිස්දම් ගුණයෙක් කියන ලද්දේ ද, මෙය ම ශ්‍රේෂ්ඨ වෙයි.”

6. අථ ඛො තෙ භික්ඛු භිනිනං අඤ්ඤාමඤ්ඤාසං උත්තරිමනුසංධම්මසං වණණං භාසිංසු: අසුකො භික්ඛු පඨමසං කානසං ලාභී -පෙ- අසුකො භික්ඛු ඡළභිඤ්ඤා”ති.

7: අථ ඛො තෙ මනුසං “ලාභා වන නො, සුලභං වන නො, යෙසං¹ නො ඵවරුපා භික්ඛු වසං උපගතා, න වන නො ඉතො පුබ්බෙ ඵවරුපා භික්ඛු වසං උපගතා, යථසිමෙ භික්ඛු සීලවනො, කල්‍යාණධම්මා”ති. තෙ න නාදිසාති භොජනාති අත්තනා භුඤ්ජන්ති, මානාපිභුනානං දෙනති, පුත්තදුරස්ස දෙනති, දසකම්මකරපොර්සස්ස දෙනති, මිත්තාමච්චානං දෙනති, ඤාතිසාලොභිතානං දෙනති, යාදිසාති භික්ඛුනං දෙනති. න නාදිසාති බාදනියාති -පෙ- සායනියාති -පෙ- පානාති අත්තනා පිවන්ති, මානා-පිභුනානං දෙනති, පුත්තදුරස්ස දෙනති, දසකම්මකරපොර්සස්ස දෙනති, මිත්තාමච්චානං දෙනති, ඤාතිසාලොභිතානං දෙනති, යාදිසාති භික්ඛුනං දෙනති. අථ ඛො තෙ භික්ඛු වණණවා අගෙසුං පිණ්ණියා පසන්නමුඛවණණා විපාසනාත්ථිවණණා.

8. ආවිණණං ඛො පතෙනං වසං ටුල්භානං භික්ඛුනං භගවන්තං දස්සනාය උපසංඝමිත්තුං. අථ ඛො තෙ භික්ඛු වසං ටුල්භා තෙමාසච්චයෙන සෙනාසනං සංසාමෙවා පතනච්චරං ආදාය යෙන වෙසාලී තෙන පකකමිංසු. අනුපුබ්බෙන යෙන වෙසාලී මහාවනං කුටාගාරසාලා යෙන භගවා තෙනුපසංඝමිංසු උපසංඝමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙතා ඵකමන්තං නිසීදිංසු.

9. තෙන ඛො පන සමයෙන දීසාසු වසං ටුල්භා භික්ඛු කිසා භොන්ති ලුබා දුබ්බණණා උප්පණ්ණුප්පණ්ණකජානා ධම්නිසත්තගත්තා. වග්ගමුදා-තිරියා පන² භික්ඛු වණණවා භොන්ති පිණ්ණියා පසන්නමුඛවණණා විපාසනාත්ථිවණණා. ආවිණණං ඛො පතෙනං බුද්ධානං භගවන්තානං ආගන්තුකෙහි භික්ඛුහි සද්ධං පටිසම්මොදිතුං.

10. අථ ඛො භගවා වග්ගමුදාතිරියෙ භික්ඛු ඵතදවොච: “කච්චි භික්ඛවෙ ඛමනීයං කච්චි යාපනීයං කච්චි සමග්ගා සමමොදමානා අවිචදමානා ථාසුකං වසං වසිත්ථ, න ච පිණ්ඩකෙන කිලමිත්ථා”ති. “ඛමනීයං භගවා, යාපනීයං භගවා, සමග්ගා ච මයං භන්තෙ සමමොදමානා අවිචදමානා ථාසුකං වසං වසිමහා, න ච පිණ්ඩකෙන කිලමිමහා”ති. ජාතන්තාපි තථාගතා පුච්ඡන්ති, ජාතන්තාපි න පුච්ඡන්ති, කාලං විදිත්වා පුච්ඡන්ති කාලං විදිත්වා න පුච්ඡන්ති, අත්ඨසංභිතං තථාගතා පුච්ඡන්ති නො අත්ඨසංභිතං, අත්ඨසංභිතෙ සෙතුසාතො තථාගතානං.

1. යෙසං වන. - ම.ජ.සං. 2. ‘පන’ ඉති පොස්කෙසු උචං.

6. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු ගිහියන්ට ඔවුනොවුන් පිළිබඳ උතුරාමිනිස්-දම්ගුණ කිහි: “අසෝ මහණ තෙමේ ප්‍රථමධ්‍යානලාභී ය. ... අසෝ මහණ තෙමේ ෂඩ්භිඤ්ජය”යි.

7. ඉක්බිති ඒ මිනිස්සු “අපට ලාභයෙක් ම ය. එකානනයෙන් අපට මනා ලැබුමෙකි. යම්බඳ වූ අප වෙත මෙබඳු භික්ෂුහු වස් ඵලභියාහු ද, යම්සේ මේ භික්ෂුහු සිල්වන් ද, කලණදහම් ඇත්තාහු ද, එකානනයෙන් මින් පෙර මෙබඳු භික්ෂුහු අපගේ වසට නො ඵලභියාහුය”යි සිතූහ. ඔහු යම් බඳවූ බොජුන් භික්ෂුන්ට දෙත් ද, එබඳු බොජුන් තුමු නො බුදිත්. මවුපියනට ද නො දෙත්. අඹුදරුවන්ට ද නො දෙත්. දස් කම්කරු පුරුෂයනට ද නො දෙත්. මිත්‍රාමාත්‍යයනට ද නො දෙත්. සහලේ නැයනට ද නො දෙත්. යම්බඳ වූ කැ යුතු දෑ භික්ෂුන්ට දෙත් ද, එබඳු කැයුතු දෑ ද ... නො දෙත්. රස විඳිය යුතු දෑ ද ... නො දෙත්. ... පානවර්ගයන් ද තුමු නො බොත්. මවුපියනට ද නො දෙත්. අඹුදරුවනට ද නො දෙත්. දස් කම්කරුවනට ද නො දෙත්. මිත්‍රාමාත්‍යයනට ද නො දෙත්. සහලේ නැයනට ද නො දෙත්. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු වණ්වන් වූහ. පිණ්ණිය ඉඳුරන් ඇති වූහ. පහන් මුවපාහැ ඇති වූහ. වෙසෙසින් පහන් සිව්පාහැ ඇති වූහ.

8. වාස නිමවූ වස් ඇති භික්ෂුන්ට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දැනීම සඳහා යාම පුරුදු ම ය. ඉක්බිති වාස නිමවූ වස් ඇති ඒ භික්ෂුහු තෙමස ඇවෑමෙන් සෙනසුන් තැන්පත් කොට තබා, පාසිවුරු ගෙණ විසල්පුරය බලා තික්මුකාහු ය. පිළිවෙලින් විසල්පුර මහවෙතෙහි කුටාගාරශාලාවෙහි වැඩසිටි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත ඵලභියාහු ය. ඵලභී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඳ එකත්පසෙක හුන්කාහු ය.

9. එසමයෙහි දිසාවන්හි වස් වුසු භික්ෂුහු වැහැරුණොහු රථ වූවාහු දුර්වණ් වූවාහු හටගත් පඬුවන් පාහැ ඇත්තාහු තහර ඉල්ප්ගිය සිරුරු ඇත්තෝ වෙත්. වගුමුදු ගංතෙර වස් වුසු භික්ෂුහු වණ්වන් වූවාහු පිණ්ණිය ඉඳුරන් ඇත්තාහු පහන් මුවපාහැ ඇත්තාහු වෙසෙසින් පහන් සිව්පාහැ ඇත්තෝ වෙත්. භාග්‍යවන් බුදුවරුන් විසින් ආගන්තුක භික්ෂුන් යමග පිළිසඳර කිරීම ආවිණි ම ය.

10. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වගුමුදු ගංතෙර වැසි භික්ෂුන්ට “මහණෙනි, කිම සිතිය හැකි ද? කිම යාපිය හැකි ද? කිම සමග වූවහු, සතුටු වූවහු විවාද නො කරන්නහු පහසු සේ වස් වුසුවහු ද? අහරින් කලානත නො වූවහු ද?”යි වදාළ සේක, භාග්‍යවතුන් වහන්ස, සිතිය හැක්ක. භාග්‍යවතුන් වහන්ස, යාපිය හැක්ක. වහන්ස, අපි සමග වූවමෝ සතුටු වූවමෝ විවාද නො කරමින් පහසු සේ වස් වුසුමහ. අහරින් කලානත නො වූමහ”යි. තථාගතවරු දැනිමුත් විවාරන්. දැනිමුත් නො විවාරන්. කල් දෑත විවාරන්. කල් දෑත නො විවාරන්. තථාගතවරු අභීයෙන් යුක්ත වූවක් ම විවාරන්. අනභීසංහිතයක් නො විවාරන්. අනභීයෙන් යුක්ත වචනයෙහි තථාගතවරයන්ගේ මග්ගවණින් ප්‍රත්‍යයඝාතය වෙයි.

11. දව්‍යාකාරෙහි බුද්ධා භගවතො භික්ඛු පටිපුච්ඡන්ති “ධම්මං වා දෙසිස්සාම, සාවකානං වා සිකාපදං පඤ්ඤාපෙස්සාමා”ති. අථ බො භගවා චගුචුද්ධරියෙ භික්ඛු එතදවොච: “යථා කථං පන තුලෙන භික්ඛවෙ සමග්ගා සමෝදමානා අවිචදමානා එසුකං වස්සං වසිත්ථ, න ච පිණ්ඩකෙන කිලමිත්ථා”ති. අථ බො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙදුං. “කච්චි පන වො භික්ඛවෙ භූත”නති. “අභූතං භගවා”ති. විහරති බුද්ධා භගවා: “අනනුච්ඡේයං මොඝපුරිසා අනනුලොමිකං අප්පතිරුපං අස්සාමිණ්ණකං අකප්පියං අකරණීයං. කථං හි නාම තුලෙන මොඝපුරිසා උදරස්ස කාරණං ගිහිතං අඤ්ඤමඤ්ඤස්ස උත්තරිමනුස්සධම්මස්ස වණ්ණං භාසිස්සාථ. වරං තුලෙන හි මොඝපුරිසා තිණ්ණෙන ගොවිකන්තානෙන¹ කුච්ඡපරිකන්තො,² න තොච උදරස්ස කාරණං ගිහිතං අඤ්ඤමඤ්ඤස්ස උත්තරිමනුස්සධම්මස්ස වණ්ණො භාසිතො. නං කිස්ස හෙතු? තතො නිදානං හි මොඝපුරිසා මරණං වා නිගවේශස් මරණමිත්තං වා දුක්ඛං, න තොච තප්පච්චයා කායස්ස හෙදා පරමමරණා අපායං දුග්ගතිං විනිපාතං නිරයං උපපජ්ජේයස්. ඉතො නිදානඤ්ච බො මොඝපුරිසා කායස්ස හෙදා පරමමරණා අපායං දුග්ගතිං විනිපාතං නිරයං උපපජ්ජේයස්. තෙනං මොඝපුරිසා අප්පසන්නාතං වා පසාදය-පෙ- විහරතිත්වා ධම්මං කථං කත්වා භික්ඛු ආමනෙහිසි:

12. පඤ්චිමෙ භික්ඛවෙ මහාවොරො සන්තො සංවිජ්ජමානො ලොකස්මිං, කතමෙ පඤ්ච?

(1) ඉධ භික්ඛවෙ එකච්චස්ස මහාවොරස්ස එවං හොති: “කුදස්සු? නාමාහං සතෙන වා සහස්සෙන වා පරිට්ඨතො ගාමනිගමරජධානීසු ආභිණ්ඩස්සාමි හතන්තො සාන්තන්තො ඡ්ඤන්තො ඡේදපෙන්නො පචන්තො පාවෙනො”ති. සො අපරෙන සමයෙන සතෙන වා සහස්සෙන වා පරිට්ඨතො ගාමනිගමරජධානීසු ආභිණ්ඩාති හතන්තො සාන්තන්තො ඡ්ඤන්තො ඡේද-පෙන්නො පචන්තො පාවෙනො. එවමෙව බො භික්ඛවෙ ඉධෙකච්චස්ස පාපභික්ඛුතො එවං හොති: “කුදස්සු නාමාහං සතෙන වා සහස්සෙන වා පරිට්ඨතො ගාමනිගමරජධානීසු වාරිකං වරිස්සාමි සක්කතො ගරුකතො මානිතො පුජිතො අපචිතො ගහට්ඨානං වෙච පබ්බජිතානඤ්ච, ලාභී විචර-පිණ්ඩපානසෙනාසනගිලානපච්චයහෙසජ්ජපරිකාරාන”නති. සො අපරෙන සමයෙන සතෙන වා සහස්සෙන වා පරිට්ඨතො ගාමනිගමරජධානීසු වාරිකං වරහි සක්කතො ගරුකතො මානිතො පුජිතො අපචිතො ගහට්ඨා-නඤ්චච පබ්බජිතානං ච, ලාභී විචරපිණ්ඩපානසෙනාසන ගිලාපච්චයහෙසජ්ජ-පරිකාරානං. අයං භික්ඛවෙ පස්මො මහාවොරො සන්තො සංවිජ්ජමානො ලොකස්මිං.

(2) පුත ව පරං භික්ඛවෙ ඉධෙකච්චො පාපභික්ඛු තථාභතප්පවේදිනං ධම්මවිතයං පරිසාපුණ්ණිත්වා අත්තන්තො දහති. අයං භික්ඛවෙ දුතියො මහා-වොරෙ සන්තො සංවිජ්ජමානො ලොකස්මිං.

(3) පුත ව පරං භික්ඛවෙ ඉධෙකච්චො පාපභික්ඛු සුද්ධං බ්‍රහ්මචාරිං පරිසුද්ධං බ්‍රහ්මචරියං වරන්තං අමුලකෙන අබ්‍රහ්මචරියෙන අනුද්ධංසෙති. අයං භික්ඛවෙ තතියො මහාවොරෙ සන්තො සංවිජ්ජමානො ලොකස්මිං.

11. භාග්‍යවත් බුදුවරු දෙ අයුරකින් හිඤ්ඤා ප්‍රච්චික්ඛන්: “ධම්ම හෝ දෙසන්නාමු. සම්මතං සිකපද හෝ පණ්ණවත්තමු”යි. ඉක්බිති භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ වග්ගුද්‍ර, ගාතොර වස් වුසු හිඤ්ඤාට මෙය වදාළ සේක: “මහණෙනි, තෙපි කෙසේ නම් සමග වුවහු සතුටු වෙමින් විවාද නොකරමින් සුවසේ වස් වුසුවහු ද, අහරින් කලානා නුවුවහුද?” යි. ඉක්බිති ඒ හිඤ්ඤා භාග්‍යවතුන් වහන්සේට තෙල පවත් සැල කළහ. “කිමේක් ද, මහණෙනි, සැබවක් කිවහුද?” යි. “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, නොසැබවක් ම කිවමු” යි භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ ගාරුක සේක: “හිස් පුරුෂයෙහි, නුසුදුස්සෙක. අනුලොමී නුවුවක. නොගැලපෙන්නක. නොමහණකමෙක. නොකැප්පෙක. නොකටයුත්තෙක. “හිස් පුරුෂයෙහි, තෙපි කෙසේ නම් කුස කරුණු කොට ගිහියනට ඔවුනොවුන් පිළිබඳ උතුරුමිනිස්දම්ගුණ කිවහු ද? හිස් පුරුෂයෙහි, නොප විසින් නිසුණු ගෙරි කපන කැත්තෙන් කුස කපා ගැණීම මැනවි. කුස කරුණු කොට ගිහියනට ඔවුනොවුන් පිළිබඳ උතුරුමිනිස්දම් වැණීම නො මැනවි. ඒ කවර හෙයින්? හිස් පුරුෂයෙහි, ඒ හෙතුවෙන් මරණයට හෝ මරණය වැනි දුකකට පැමිණෙන්නේ ය. ඒ හෙතුවෙන් කාබුත් මරණින් මතු සැපයෙන් තොරවූ නපුරු ගති ඇති විවෘත ව පතින වීම් ඇති තීරයට නො ම පැමිණෙන්නේ ය. හිස් පුරුෂයෙහි, මෙ කරුණෙන් කාබුත් මරණින් මතු සැපයෙන් තොරවූ නපුරු ගති ඇති විවෘත ව පතින වන තීරයට පැමිණෙන්නේ ය. හිස් පුරුෂයෙහි, මෙය නොපහත්වුවන්ගේ පැහැදීම පිණිස හෝ නො වේ. ...” ගරුණ දෘෂ්ටි කථාවක් කොට හිඤ්ඤා ඇමතු සේක:

12. “මහණෙනි, ලොව මේ මහගොරු පස්දෙනෙක් වෙති. ඔහු පස්දෙන කවරහු ද? යත්:

(1) මහණෙනි, මේ ලෝකයෙහි එක්තරා මහ සොරකුට මෙබඳු අදහසෙක් වෙයි: “මම කවරද, නම් සියයකින් හෝ දහසකින් හෝ පිරිවරණ ලද්දෙම් ගම් නියමගම් රජදනවුහි තසමින් තස්වමින් සිඳිමින් සිදුවමින් දවමින් දවමින් ඇවිදින්නෙමි දෝ” යි. හෙ තෙමේ පසු කලෙක සියයකින් හෝ දහසකින් පිරිවරණ ලද්දේ ගම් නියමගම් රජ දනවුහි මරමින් මරවමින් සිඳිමින් සිදුවමින් දවමින් දවමින් ඇවිදී. මහණෙනි, එපරිද්දෙන් ම මේ සස්තෙහි ඇතැම් පව්ව මහණකුට මෙ බඳු සිතෙක් වෙයි: “කවරද, නම් මම සියයකින් හෝ දහසකින් හෝ පිරිවරණ ලද්දෙම් ගම් නියමගම් රජදනවුහි ගැහැවියන් විසින් ද පැවිද්දන් විසින් ද සත්කාර කරණ ලද්දෙම්, ගරු කරණ ලද්දෙම්, බුහුමන් කරණ ලද්දෙම්, සිටුපසයෙන් පුදන ලද්දෙම්, අභිවාදනා කරණ ලද්දෙම්, සිටුරු පිඩු සෙනසුන් ගිලන්පස බෙහෙත්පිරිකර ලබන්නෙමි සැරි සරන්නෙමි දෝ” යි. ඒ මහණ පසු කලෙක සියයකින් හෝ දහසකින් හෝ ගම් නියමගම් රජදනවුහි ගිහියන් විසින් හා පැවිද්දන් විසින් සත්කාර කරණ ලද්දේ ගරු කරණ ලද්දේ බුහුමන් කරණ ලද්දේ සිටුපසයෙන් පුදන ලද්දේ අභිවාදනා කරනලද්දේ සිටුරු පිඩු සෙනසුන් ගිලන්පස බෙහෙත් පිරිකර ලැබීම ඇත්තේ සැරි සරයි. මහණෙනි, මේ තෙමේ ලොව විද්‍යමාන වූ පළමුවැනි මහසොරු වෙයි.

(2) වැලිදු, මහණෙනි, මේ සස්තෙහි ඇතැම් පව්ව මහණෙක් නවාගත-භාෂිත ධර්ම විනය ප්‍රගුණ කොට (එය) නමාගේ යයි ප්‍රකාශ කෙරෙයි. මහණෙනි, මේ තෙමේ ලොව විද්‍යමාන වූ දෙවැනි මහසොරු වෙයි.

(3) වැලිදු, මහණෙනි, මේ සස්තෙහි ඇතැම් පව්ව මහණෙක් පිරිසිදු බබසර හැසිරෙණ රහත් මහණකුට මුල් රහිත පරිජ්ඣාවැනින් වොදනා කෙරේ ද. මහණෙනි, මේ තෙමේ ලොව විද්‍යමාන වූ තෙවන මහසොරු වෙයි.

(4) පුන ව පරං භික්ඛවෙ ඉධෙ'කච්චො පාපභික්ඛු යාති නාති සංඝස්ස ගරුභණ්ඩාති ගරුපරික්කාරාති, සෙය්‍යපීදං: ආරාමො ආරාමවච්ඡු විහාරො විහාරවච්ඡු මඤ්චො පීඨං භිසි බිමෙබ්බහනං¹ ලොහකුමභි ලොහභාණකො ලොහවාරකො ලොහකටාහං වාසී ඵරසු කුසාරි කුඤ්ඤො නිබ්බදනං වලලී වෙළු මුඤ්ඤං බබ්බජං තිණං මහතිකා දුරුභණ්ඩං මහතිකාභණ්ඩං,² තෙති ගිහි³ සංඝගණනාති, උපලාපෙති. අයං භික්ඛවෙ වතුන්ථො මහාවොරො සහෙනා සංවිජ්ජමානො ලොකස්මිං.

(5) සදෙවකෙ භික්ඛවෙ ලොකෙ සමාරකෙ සබ්බභවකෙ සංස්මණ්-
බ්‍රාහ්මණීයා පජාය සදෙවමනුස්සංගය අයං අග්ගො මහාවොරො යො අසනානං
අභුතං උත්තරිමනුස්සංගමමං උලලපති. නං කිස්ස හෙතු? ථෙය්‍යාය වො
භික්ඛවෙ රට්ඨපිණ්ණං භුතොනාති.

අඤ්ඤාථා සනාමත්තානං අඤ්ඤාථා යො පවෙදගෙ,
නිකච්ච කිතවස්සෙවු⁴ භුතානං ථෙය්‍යන නස්ස නං.

කාසාවකණ්ණං බහවො පාපධමමා අසඤ්ඤානා,
පාපා පාපෙහි කමෙමහි නිරයං තෙ උපපජ්ජරෙ.

සෙය්‍යො අයොගුලො භුතොනා තහොනා අග්ගිසිඛුපමො,
යඤ්ඤෙ භුඤ්ඤායා දුස්සිලො රට්ඨපිණ්ණං අසඤ්ඤානොති.

13. අථ බො භගවා වගගුමුද්දානිරියෙ භික්ඛු අනෙකපරියායෙන විගරතිනා
දුභරතාය -පෙ- ඵවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“යො පන භික්ඛු අනභිජානං උත්තරිමනුස්සංගමමං අනභුපනාසිකං
අලම්භියඤ්ඤාදස්සනං සමුද්වරෙය්‍ය ‘ඉති ජානාමි, ඉති පස්සාමි’ති. තහො
අපරෙත සමයෙන සමනුග්ගාභියමානො වා අසමනුග්ගාභියමානො වා
ආපනෙනා විසුද්ධාපෙකෙඛා ඵවං වදෙය්‍ය: ‘අජානමෙවාහං ආපුසො
අවචුං ජානාමි, අපස්සං පස්සාමි, නුවජං මුසා විලපි’නති. අයමපි පාරාජිකො
හොති අසංවාසො”ති.

ඵවඤ්චිදං භගවතා භික්ඛුනං සික්ඛාපදං පඤ්ඤානං හොති.

[මුලපඤ්ඤානති.]

(4) වැලිදු, මහණෙනි, මේ සස්තෙනි ආතාමි පටිටු මහණෙක් සහසතු යම් ඒ ගරු බඩු ගරු පිරිකර වේද, ඒ කවරේ ද? අරම්, අරම්වතු, වෙහෙර, වෙහෙර-වතු, ආදි, පුටු, බිසි, කන්වසින්, ලොහොකළ, ලොහොසාළ, කුඩා ලොහොකළ, ලෝහකටාරම්, වැ, පොරෝ, කෙටේරි, උදුළු, නියන්, වැල්, හුණ, මුදුනණ, බඩුස්තණ, සෙවෙනියට හුදුසු තණ, මැටි, දෑව බඩු, මැටි බදුන් ය. එයින් ගිහියන් සහන්තෝ ද, පොළඹවන්තෝ ද, මහණෙනි, මෙනෙම ලොව විදුමාන සිටුවැනි මහසොරු වෙයි.

(5) මහණෙනි, යමෙක් සිය සහන්ති නැති උතුරුමිනිස්දම් නමා කෙරෙහි ආතායි කියා ද, මේ මහණ නෙමේ දෙවියන් සහිත වූ මරාත් සහිත වූ බඩුන් සහිත වූ ලෝකයෙහි ද, මහණ බඩුණන් සහිත වූ දෙවිමිනිසුන් සහිත වූ ප්‍රජාව කෙරෙහි ද, ප්‍රමුඛ වූ මහසොරු වෙයි. ඒ කවර හෙයින්? මහණෙනි, සොර සිහින් රටාපිණ්ඩය අනුභව කරණ ලද්දේ ය. එහෙයිනි.

යමෙක් අන් පරිද්දෙකින් සිටුවා නමා අන් අයුරකින් පවසන්නේ නම්, ඔහුගේ ඒ සොරකමින් සිටුවසය වැළඳීම ලිහිණිවැද්ද විසින් ලිහිණින් රවටා මරා කනු වැන්න.

ගෙලෙහි වූ කසාවත් ආති පටිටු ගතියෙන් යුත් නොතික්මුනු පුද්ගලයෝ බොහෝ වෙත්. ඒ පටිටෝ පටිටුකමින් නිරයට පාමිණෙත්.

ඉදින් නොතික්මුණු දුසිල් මහණ නෙමේ යම් හෙයකින් රවටාසියාගේ පිටු වළඳන්නේ ද එයට වඩා ගිහිසිඵවක් වැනි රන් වූ යවටක් බුදුන ලද්දේ උතුම් වේ.

13. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ වග්ගුමුදු ගංතෙරින් ආ මහණුන්ට නන් අයුරින් ගරහා දුබර බැවිනි ... මහණෙනි, මෙසේත් මේ සිකපදය උදෙසා වූ:

“යම් මහණෙක් නොදන්නේ ආයස්සනදග්ගියට යොග්‍යවූ උතුරු-මිනිස්දම් නමා කෙරෙහි ඵලවා, ‘මෙසේ (තමා කෙරෙහි ආතායි) දනිමි. මෙසේ (තමා කෙරෙහි ආතායි) දනිමි’යි කියන්නේ ද, ඉන් පසු කලෙක විවාරණු ලබන්නේ හෝ නොවිවාරණු ලබන්නේ හෝ පරිජි අවන්නේ පිරිසිදු බැව් කැමැත්තේ මෙසේ කියන්නේය: ‘අැවැත්නි, මම නොදන්නෙමි මෙසේ දනිමිසි කිමි. නොදන්නෙමි දනිමිසි ගිස් බොරු කිමි’යි. මේ මහණ ද පරිජි අවන්නේ සංවාස රහිත වේ.”

මෙසේත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් හිසුන්ට මේ සිකපදය පණවන ලද්දේ වේ.

14. තෙන බො පන සමයෙන සමබුද්ධා භික්ඛු අදිට්ඨ දිට්ඨසඤ්ඤානො අපපතො පනතසඤ්ඤානො අනගිගතො අගිගතසඤ්ඤානො අසච්ඡිකතො සච්ඡිකතසඤ්ඤානො අබිමානෙන අඤ්ඤං ව්‍යාකරිංසු. තෙසං අපරෙන සමයෙන රුකංසි විහනං තමති, දෙසාංසි විහනං තමති, මොහාංසි විහනං තමති. තෙසං කුක්කුචං අගොසි: ‘හගවතා සිකබ්‍යපදං පඤ්ඤානං. මයඤ්චමො අදිට්ඨ දිට්ඨසඤ්ඤානො අපපතො පනතසඤ්ඤානො අනගිගතො අගිගත-සඤ්ඤානො අසච්ඡිකතො සච්ඡිකතසඤ්ඤානො, අබිමානෙන අඤ්ඤං ව්‍යාකරිමො, කච්චි භු බො මයං පාරාජිකං ආපතාති ආපතාති’ති. ආයසමතො ආනිඤ්ඤා ඵතමන්ථං ආරොවෙසුං. ආයසමා ආනඤ්ඤා භගවතො ඵතමන්ථං ආරොවෙසි.

15. හොනති¹ තෙ ආනඤ්ඤා භික්ඛු අදිට්ඨ දිට්ඨසඤ්ඤානො අපපතො පනතසඤ්ඤානො අනගිගතො අගිගතසඤ්ඤානො අසච්ඡිකතො සච්ඡිකත-සඤ්ඤානො අබිමානෙන අඤ්ඤං බ්‍යාකරොනති, තං ව බො ඵතං අබ්බොහා-රිකනති. ඵවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකබ්‍යපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“යො පන භික්ඛු අනගිජානං උතගජිමනුස්සධමමං අනතුපනාසිකං අලමජිගඤ්ඤානදස්සනං සමුද්‍යවරෙය්‍ය ‘ඉති ජානාමි, ඉති පස්සාමි’ති. තතො අපරෙන සමයෙන සමනුගගාහියමානො වා අසමනුගගාහිය-මානො වා ආපතොනා චිත්තදායකො ඵවං වදෙය්‍ය: ‘අජානමෙවාහං ආවුසො අචචං ජානාමි, අපස්සං පස්සාමි, භුවජං මුසා විලපි’නති අඤ්ඤානු අබිමානා. අයමපි පානජිකො හොති අසංවාසො’ති.

[උච්ඡිකපඤ්ඤානති.]

16. යො පනාති - යො යාදිසො -පෙ-

භික්ඛුති -පෙ- [ඤ්ඤානචතුරස්ථන කමෙමන -පෙ- උපසම්පනො]. අයං ඉමසම් අතෙ අධිපෙපතො භික්ඛුති.

අනගිජානනති අසන්නං අභුතං අසංවිජ්ජමානං අජානනො අපස්ස-නො අතතති කුසලං ධම්මං අභි මෙ කුසලො ධම්මොති.

උතගජිමනුස්සධමමො නාම: ක්කානං විමොකං සමාධි සමාපනති ඤ්ඤානදස්සනං මග්ගභාවනා ඵලසච්ඡිකිරියා කිලෙසප්පානං විනිවරණනා විතතස්ස සුඤ්ඤාගාරෙ අභිජති.

අනතුපනාසිකනති තෙ වා කුසලෙ ධම්මෙ අතතති උපතෙති, අතතානං වා තෙසු කුසලෙසු ධම්මෙසු උපතෙති.

ඤ්ඤානති තිස්සො විජ්ජා.

දස්සනනති යං ඤ්ඤං තං දස්සනං. යං දස්සනං තං ඤ්ඤං.

සමුද්‍යවරෙය්‍යාති ආරොවෙය්‍ය ඉන්ද්‍රියා වා පුරිසස්ස වා ගගධස්ස වා පබ්බජිතස්ස වා.

1. හොනති යෙන තෙ ආනඤ්ඤා, මජ්ඣිම. හොනති යෙවානඤ්ඤා, ස්‍යා.

14. එසමයෙහි බොහෝ භික්ෂුහු නොදක්නා ලද්දෙහි දක්නා ලද්දේ යයි හැඟුම් ඇත්තාහු, නොපැමිණෙන ලද්දෙහි පැමිණෙන ලදැයි යන හැඟුම් ඇත්තාහු, නොපිළිවිදි දහමිහි පිළිවිදිනැයි හැඟුම් ඇත්තාහු, නොපසක් කළ දහමිහි පසක් කළැයි හැඟුම් ඇත්තාහු, අභිමානයෙන් යුක්ත ව අභීත්තිය ප්‍රකාශ කළහ. පසු කාලයෙහි ඔවුන්ගේ සිත රාගයට ද තැමෙයි. දෝෂයට ද සිත තැමෙයි. මෝහයට ද සිත තැමෙයි. ඔවුන්ට කුකුස් උපති. “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් සිකපද පණවන ලදී. අපි දු නොදක්නා ලද්දෙහි දක්නා ලදැයි හැඟුම් ඇත්තමෝ නොපත් ගුණෙහි පැමිණෙන ලදැයි හැඟුම් ඇත්තමෝ නොපිළිවිදි ගුණෙහි පිළිවිදිනැයි හැඟුම් ඇත්තමෝ නොපසක් කළ දහමිහි පසක් කළැයි හැඟුම් ඇත්තමෝ අභිමානයෙන් යුක්ත ව අභීත්තිය ප්‍රකාශ කළහ. කිම අපි පරිජ්ජාචාත් අවන්තමෝ ද?” යි. ඒ භික්ෂුහු ආයුෂ්මත් වූ අතද තෙරැන්ට මෙ පවත් දැන්වූහ. ආයුෂ්මත් ආතඤ්ඤචරිත තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැල කෙළේය.

15. ආතඤ්ඤ. තෙල භික්ෂුහු නොදක්නා ලද්දෙහි දක්නා ලද්දේයයි හැඟුම් ඇත්තාහු, නොපත්ගුණෙහි පැමිණෙන ලදැයි හැඟුම් ඇත්තාහු, නොපිළිවිදි ගුණෙහි පිළිවිදිනැයි හැඟුම් ඇත්තාහු, නොපසක් කළ දහමිහි පසක් කළැයි හැඟුම් ඇත්තාහු වෙත්. අභිමානයෙන් යුක්ත ව රහත් බව ප්‍රකාශ කෙරෙත්. ඔවුන්ගේ තෙල රහත් බැව් පළකිරීම ඇවැතට කරුණු නො වේ. මහණෙනි, මේ සිකපදය මෙසේ උදෙසවු:

“යම් මහණෙක් නොදන්නේ ආර්යඤ්ඤාදර්ශනයට යොග්‍යවූ දතුරැ-මිහිස්දම් තමා කෙරෙහි ඵලවා ‘මෙසේ දැනිමි, මෙසේ දැකිමි’ යි අභිමාන-නයෙන් තොර ව කියන්නේ ද, ඉන් පසුකාලයෙහි විචාරණු ලබන්නේ හෝ නොවිචාරණු ලබන්නේ හෝ පරිජි අවන්තේ පිපිහිදු බැව් කැමැත්තේ මෙසේ කියන්නේ ය: “ඇවැත්නි මම ‘නො දන්නෙමි මෙසේ දැනිමි’ යි කිමි. නො දන්නෙමි දැකිමි යි හිස් බොරැ කිමි” යි මේ මහණ ද පැරදුනේ සංවාසරහිත වේ.”

[දෙවෙනි පැණවිමසි.]

16. යොපන යනු යම් බඳවූ යමෙක්: ...

හික්කු යනු ... ඥානවතුම් කමියෙන් ... උපසපත් වූයේ ද, මෙ තෙමේ මේ අභියෙහි භික්ෂුයයි අභිමතයි.

අනභිජානං යනු තැත්තා වූ, නො වූ, විද්‍යමාන නො වූ කුසල් දහම තමා කෙරෙහි නොදන්නේ, නොදක්නේ මට කුසල් දහම ඇත්තේය’ යි.

උතතරිමනුසංඛම්ම නම්: ධ්‍යාන, විමොක්ඛ, සමාධි, සමාපත්ති, සද්ධා-දසසන, මහනාමාන, ඵලසච්ඡිකිරියා, නිලෙසපපභාණ, සිත නිවරණයන් ගෙන් තොර බව, ශුන්‍යාගාරයෙහි අභිරතිය යි.

අනතුපනාසිකං යනු ඒ කුසල් දහම හෝ තමා කෙරෙහි ඵලවයි. තමා හෝ ඒ කුසල් දහමිහි පමුණුවයි.

ඤ්ණං යනු ත්‍රිවිද්‍ය ය.

දසසනං යනු යම් ඥානයක් වේ ද ඒ දර්ශනයයි. යම් දර්ශනයක් වේ ද එය ඥානයයි.

සමුදවරෙණ යනු සත්‍රියකට හෝ පුරුෂයකුට හෝ ගැහැවියකුට හෝ පැවිද්දකුට හෝ සැල කරන්නේ ය.

ඉති ජානාමි ඉති පසසාමිති ජානාමහං එතෙ ධම්මෙ, පසසාමහං එතෙ ධම්මෙ, අඤ්ච මෙ එතෙ ධම්මා, මයි එතෙ ධම්මා සන්දිස්සන්ති, අහස්සච එතෙසු ධම්මෙසු සන්දිස්සාමිති

තතො අපරෙත සමසෙනාති යස්මිං බණේ සමුද්දවිණ්ණං හොති, තං බණං තං ලයං තං මුත්තතං චිතිවතො.

සමනුග්ගාභිසමානොති යං වජ්ඣ පටිඤ්ඤානං හොති, තස්මිං වජ්ඣස්මිං සමනුග්ගාභිසමානො: 'කිං තෙ අධිගතං, කින්නි තෙ අධිගතං, කද තෙ අධිගතං, කත් තෙ අධිගතං, කතමෙ තෙ කිලෙසා පභිතා, කතමෙසං භිං ධම්මානං වා ලාභි'ති.

අසමනුග්ගාභිසමානොති න තෙනපි වුච්චමානො.

ආපනෙතාති පාපිච්ඡා ඉච්ඡාපකතො අසන්නං අභුතං උත්තරිමනුස්සං-ධම්මං උලලපිචා පාරාජිකං ආපනතිං ආපනොතා හොති.

විසුද්ධාපෙතෙකාති ගිති වා හොතුකාමො උපාසකො වා හොතුකාමො ආරාමිකො වා හොතුකාමො සාමණේරො වා හොතුකාමො.

අජානමෙවං ආවුසො අවචං ජානාමි අපසං පසසාමිති නාහං එතෙ ධම්මෙ ජානාමි, නාහං එතෙ ධම්මෙ පසසාමි, තඤ්ච මෙ එතෙ ධම්මා, න මයි එතෙ ධම්මා සන්දිස්සන්ති, න වාහං එතෙසු ධම්මෙසු සන්දිස්සාමිති.

තුච්ඡං මුසා විලසිනති තුච්ඡකං මයා භණ්ණිතං, මුසා මයා භණ්ණිතං, අභුතං මයා භණ්ණිතං, අජාතනොතන මයා භණ්ණිතං.

අඤ්ඤානු අධිමානාති යපෙචා අධිමානං.

අයමපිති පුරිමෙ උපාදය වුච්චති.

පාරාජිකො හොතිති සෙය්‍යථාපි තාම නාලො මත්තච්ඡන්තො අහබ්බො පුත විරුලුතියා, එවමෙව භික්ඛු පාපිච්ඡා ඉච්ඡාපකතො අසන්නං අභුතං උත්තරිමනුස්සංධම්මං උලලපිචා අස්සමණො හොති අසකාපුත්තියො, තෙන වුච්චති පාරාජිකො හොතිති.

අසංවාසොති සංවාසො නාම: එක¹කමං එකුද්දෙසො සමසිකතිනා එසො සංවාසො නාම. සො තෙන සද්ධිං නඤ්ච, තෙන වුච්චති අසංවාසොති.

උත්තරිමනුස්සංධම්මො නාම: කුතං චිත්තොකං සමාධි සමාපත්ති ඤ්ඤාදස්සනං මග්ගභාවනා ඵලසච්ඡිකිරියා කිලෙසප්පහානං විචිවරණතා විතතස්ස සුඤ්ඤාගාරෙ අභිරති.

කානිනති පයමං කුතං දුරියං කුතං තතියං කුතං චතුස්සං කුතං.

ඉති ජාතාම ඉති පසංසාමි යනු මම තෙල දහම් දනිමි. මම තෙල දහම් දනිමි. තෙල දහම් මට ඇත් ම ය, තෙල දහම් මා කෙරෙහි පැණෙන්නේ, මම ද තෙල දහම්හි පෙණෙන්නෙමි.

නතො අපරෙන සමයෙන යනු යම් කෙනෙකුගේ සාල කෙළේ වේ ද ඒ සෂණය, ඒ ලයය, ඒ මොහොත ඉක්මවූ කල්හි ය.

සමනුගාතිසමානො යනු යම් වතක් පිළිගත් කරුණ ලද්දේ වේ ද, ඒ වසනුවෙහි විවාරණු ලබන්නේ: “නා විසින් කිනම් දහමක් අවබෝධ කරණ ලද ද, නා විසින් කෙසේ අවබෝධ කරණ ලද ද, නා විසින් කවර ද අවබෝධ කරණ ලද ද, කොනිදී නා විසින් අවබෝධ කරණ ලද ද, නාගේ කවර කෙලෙස් ප්‍රතිණ ද, හෝ කවර දහම් හෝ ලැබුයෙහි ද?”

අසමනුගාතිසමානො යනු නිසිවකු විසින් නොවිවාරණු ලබන්නේ ය.

ආපනෙනා යනු ලාමක ආශා ඇත්තේ, ඉච්ඡාවෙන් මඩනා ලද්දේ අවිද්‍යාමාන වූ, නුවු උතුරාමිනිස්දම් පවසා පරිජ්ඣාවන් අවන්නේ වේ.

විසුද්ධාපෙකෙතා යනු ගිහි හෝ වනු කැමැත්තේ උචසු හෝ වනු කැමැත්තේ ආරාමික හෝ වනු කැමැත්තේ හෙරණකු හෝ වනු කැමැත්තේ ය.

අජානමෙවං ආවුසො අවචං ජානාමි අපසංසං පසංසාමි යනු “මම තෙල දහම් නො දනිමි. මම තෙල දහම් නො දනිමි. තෙල දහම් ද මට නැත. තෙල දහම් මා කෙරෙහි නො පැණෙයි. මම ද තෙල දහම්හි නො පැණෙන්නෙමි”යි.

තුච්ඡං මුසා විලපිං යනු මා විසින් හිස් වදන් කියන ලදී. මා විසින් මුසවා කියන ලදී. මා විසින් නො වූවක් කියන ලදී. නොදන්නාවූ මා විසින් කියන ලදී.

අඤ්ඤානු අභිමානා යනු අභිමානය හැර ය.

අයමි යනු පළමු තුන් පරිජ් අවන් පුතුලත් ගෙන කියනු ලැබේ.

පාගිජ්ඣො හොති යනු යම් සේ මුද්‍රිත සුන් හල්ගසක් නැවත වැඩිවෙමින් පවතිනු වේ ද, එමෙන් ම මහණ තෙමේ ලාමක ආශා ඇත්තේ ඉච්ඡාවෙන් මඩනා ලද්දේ අවිද්‍යාමාන වූ අභුතවූ උතුරාමිනිස්දහම් පවසා අශාසනාප්‍රග්‍රිය වෙයි, අශ්‍රවණ වෙයි. එහෙයින් පැරදුනේ වේ ය යි කියනු ලැබේ.

අසංවාසො යනු සංවාස නම්: එක් ව කරණ කමිය, එක් ව කරණ උදෙසීම ය, සම වූ ශික්ෂා ඇති බව ය යන මේ සංවාස නම්. ඒ සංවාසය ඔහු සමග නැත. එහෙයින් අසංවාස ය යි කියනු ලැබේ.

උත්තරිමනුසංධම්ම නම්: ධ්‍යානය, විමොක්ෂය, සමාධිය, සමාපත්තිය, ඥානදර්ශනය, මාභිනාවතාය, ඵල පසක් කිරීම ය, කෙලෙසප්‍රභාණ ය, සිත නිවරණ රහිත බව, ශුන්‍යාභාරයෙහි ඇල්ම ද වේ.

කානං යනු ප්‍රථමධ්‍යානය- ද්විතීයධ්‍යානය- තෘතීයධ්‍යානය- චතුර්ථධ්‍යානය යි.

විමොක්‍ෂකානි සුඤ්ඤතො විමොක්‍ෂො අනිමිතො විමොක්‍ෂො අප්පණ්ණිතො විමොක්‍ෂො.

සමාධිති සුඤ්ඤතො සමාධි අනිමිතො සමාධි අප්පණ්ණිතො සමාධි.

සමාපනතිති සුඤ්ඤතො සමාපනති අනිමිතො සමාපනති අප්පණ්ණිතො සමාපනති.

ඤ්ඤාදස්සනනති¹ තිස්සො විජ්ජා.

මග්ගනාමනාති වතනාරො සතිපට්ඨානා වතනාරො සමමප්පධානා වතනාරො ඉද්ධිපාදා පඤ්චේන්ද්‍රියානි පඤ්ච ඛලානි සත්ත ඛොජ්ඣක්ඛනා අරියො අට්ඨංඝිකො මග්ගො.

ඵලසව්ජ්ඣිකිරියාති සොභාපතතිඵලස්ස සව්ජ්ඣිකිරියා සකදගාමිඵලස්ස සව්ජ්ඣිකිරියා අනාගාමිඵලස්ස සව්ජ්ඣිකිරියා අරහත්තස්ස සව්ජ්ඣිකිරියා.

කිලෙසප්පභානනති රුගස්ස පභානං දෙසස්ස පභානං මොහස්ස පභානං.

විනිවරණතා විතනස්සාති රුගා විතනං විනිවරණතා දෙසා විතනං විනිවරණතා මොහා විතනං විනිවරණතා.

සුඤ්ඤගාරො අභිරතීති පඨමෙන කුමාරෙන සුඤ්ඤගාරො අභිරතී, දුතියෙන කුමාරෙන සුඤ්ඤගාරො අභිරතී, තතියෙන කුමාරෙන සුඤ්ඤගාරො අභිරතී, චතුසේන කුමාරෙන සුඤ්ඤගාරො අභිරතී.

1. තිහාකාරෙති පඨමං කුමාරං සමාපජ්ජන්ති සමපජානමුසා හණන්තස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස: පුබ්බෙවස්ස හොති මුසා හණ්ණස්සන්ති, හණන්තස්ස හොති මුසා හණාමිති, හණ්ණස්ස හොති මුසා මයා හණ්ණන්ති.

2. චතුහාකාරෙති පඨමං කුමාරං සමාපජ්ජන්ති සමපජානමුසා හණන්තස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස: පුබ්බෙවස්ස හොති මුසා හණ්ණස්සන්ති, හණන්තස්ස හොති මුසා හණාමිති, හණ්ණස්ස හොති මුසා මයා හණ්ණන්ති, විනිධාය දිට්ඨං.

3. පඤ්චහාකාරෙති පඨමං කුමාරං සමාපජ්ජන්ති සමපජානමුසා හණන්තස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස: පුබ්බෙවස්ස හොති මුසා හණ්ණස්සන්ති, හණන්තස්ස හොති මුසා හණාමිති, හණ්ණස්ස හොති මුසා මයා හණ්ණන්ති, විනිධාය දිට්ඨං, විනිධාය බන්තං.

4. ඡහාකාරෙති පඨමං කුමාරං සමාපජ්ජන්ති සමපජානමුසා හණන්තස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස: පුබ්බෙවස්ස හොති මුසා හණ්ණස්සන්ති, හණන්තස්ස හොති මුසා හණාමිති, හණ්ණස්ස හොති මුසා මයා හණ්ණන්ති, විනිධාය දිට්ඨං, විනිධාය බන්තං, විනිධාය රුචිං.

විමොක්ෂණා යනු රාගදෙසමොහයන්ගෙන් සුන් බැවින් ශුන්‍යත-
විමොක්ෂය, රාග දෙස මොහ නිමිති රහිත බැවින් අනිමිතත විමොක්ෂය, රාග
දෙස මොහ ප්‍රතිධි රහිත බැවින් අප්‍රණිතිත විමොක්ෂය යි.

සමාධි යනු ශුන්‍යතසමාධිය, අනිමිතතසමාධිය, අප්‍රණිතිතසමාධිය යි.

සමාපනති යනු ශුන්‍යතසමාපනතිය, අනිමිතතසමාපනතිය, අප්‍රණිතිත
සමාපනතිය යි.

ඤාණදක්ෂණං යනු ත්‍රිවිද්‍යාව යි.

මග්ගභාවනා යනු සතර සතිපට්ඨානය, සතර සමාස්ක්‍රධන්ය, සතර
සාද්ධිපාදය, පඤ්චෙත්‍රියය, පඤ්චබලය, සප්තබොධාභිගය, ආයතීෂ්ටාබ්‍යාස-
මාභිය යි.

ඵලසවණිකියා යනු සෝවාන් පල පසක් කිරීම ය, සෙදගාමිපල පසක්
කිරීම ය, අනගාමිපල පසක් කිරීම ය, රහත්පල පසක් කිරීම ය.

කිලෙසප්පභානං යනු රාගප්‍රභාණය, දෝෂප්‍රභාණය, මොහප්‍රභාණය යි.

විනිවරණතා විනාශස්ස යනු රාගයෙන් සිත නො වැසෙන බව, දෝෂයෙන්
සිත නො වැසෙන බව, මොහයෙන් සිත නොවැසෙන බව යි.

සුඤ්ඤාගාරෙ අභිරති යනු ප්‍රථමධ්‍යානයෙන් ශුන්‍යාගාරයෙහි ඇලීම ය,
ද්විතීයධ්‍යානයෙන් ශුන්‍යාගාරයෙහි ඇලීම ය, තෘතීයධ්‍යානයෙන් ශුන්‍ය-
ාගාරයෙහි ඇලීම ය, චතුර්ථධ්‍යානයෙන් ශුන්‍යාගාරයෙහි ඇලීම යි.

1. තුන් අයුරකින් ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවන්ම යි දැන දැන මුසවා
කියන්නහුට පරිජ්ඣාවාත් වේ: කැල ම ඔහුට බොරු කියන්නෙමි යන සිත
වෙයි. මුසවා කියන්නහුට මුසවා බෙණෙමි යි සිත වෙයි. බිණු කල්හි ඔහුට
මා විසින් මුසවා කියන ලද්ද යි සිත වෙයි.

2. සිටු අයුරකින් ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවන්ම යි දැන දැන මුසවා
කියන්නහුට පරිජ්ඣාවාත් වේ: කැල ම ඔහුට මුසවා කියන්නෙමි යි
සිත වෙයි. කියන්නහුට මුසවා කියමි යි සිත වෙයි. බිණු කල්හි ඔහුට මා
විසින් මුසවා කියන ලද්ද යි සිත වෙයි. දූෂ්ටිය සඟවා තබා යි.

3. පස් අයුරකින් ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවන්ම යි දැන දැන මුසවා
කියන්නහුට පරිජ්ඣාවාත් වේ: කැල ම ඔහුට මුසවා කියන්නෙමි යි සිත
වෙයි. කියන්නහුට මුසවා කියමි යි සිත වෙයි. කි කල්හි ඔහුට මා
විසින් මුසවා කියන ලද්ද යි සිත වෙයි. දූෂ්ටිය, ඝෘනනිය සඟවා තබා යි.

4. සායුරකින් ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවන්ම යි දැන දැන මුසවා
කියන්නහුට පරිජ්ඣාවාත් වේ. කැල ම ඔහුට මුසවා කියන්නෙමි යි සිත
වෙයි. කියන්නහුට මුසවා කියමි යි සිත වෙයි. කි කල්හි ඔහුට මා විසින්
මුසවා කියන ලද්ද යි සිත වෙයි. දූෂ්ටිය, ඝෘනනිය, රුචිය සඟවා තබා යි.

5. සත් අසුරකින් ප්‍රථම ධ්‍යානයට සමවැදිම සි දැන දැන මුසවා කියන්න-
 හුව පරිජ්ඣාවන් වේ: පෙර ම ඔහුට “බොරු කියන්නෙමි”යි සිත වෙයි.
 කියන්නහුට “මුසවා කියමි”යි සිත වෙයි. බිණුවහුට “මා විසින් මුසවා
 කියන ලද්ද”යි සිත වෙයි. දුෂ්ඨය සහවාලෙණය, සෞන්ධ්‍යය සහවාලෙණය,
 රූචිය සහවාලෙණය, භාවය (අධ්‍යායය) සහවාලෙණ යි.

6. හත් අයුරකින් ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවදිම් යි දැන දැන මුසවා නියත්නනුට පරිජ්ඣාවෙන් වෙ: පෙර ම ඔහුට “මුසවා නියත්තෙම්” යි සිත වෙයි. නියත්නනුට “මුසවා බෙණෙම්” යි සිත වෙයි. බිණුවනුට “මො විසින් මුසවා කියන ලද්ද” යි සිත වෙයි.

7. සිවු අයුරකින් ප්‍රථමයානයට සමවදිම් සි දැන දැන මුසවා කියන්නනුට පරිජ්ඣාවක් වේ. පෙර ම ඔහුට “මුසවා කියන්නෙම්”යි සිත වෙයි. කියන්නනුට “මුසවා කියමි”යි සිත වෙයි. බිණුවනුට “මා විසින් මුසවා කියන ලද්ද”යි සිත වෙයි. දැනට සඟවාගෙන යි.

8. පස් අයුරකින් ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවදිම් යි දැන දැන මුසවා කියන්නනුට පරිජ්ඣාවැන් වේ: පෙර ම ඔහුට “මුසවා කියන්නෙමි” යි සිත වෙයි. කියන්නනුට “මුසවා කියමි” යි සිත වෙයි. බිණුවනුට “මරිසින් මුසවා කියන දුදු” යි සිත වෙයි. දැමිය සහවාගෙණය, සෞන්‍යරිය සහවාගෙණ යි.

9. සායුරකින් ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවදිම් යි දැන දැන මුසවා නියත්-
නනුව පරිජ්ජාවැන් වේ: පෙර ම ඔහුට “මුසවා නියත්තෙමි” යි සිත වෙයි.
නියත්තනුව “මුසවා නියමි” යි සිත වෙයි. බිණුවනුව “මෙහිසින් මුසවා නියත
ලදු” යි සිත වෙයි. දූෂටිය සහවාගෙණය, සන්තානිය සහවාගෙණය, රූපීය
සහවාගෙණ යි.

10. සත් අයුරකින් ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවදිම් සි දැන දැන මුසවා කියන්නනුට පරිජ්ඣාවන් වේ: පෙර ම ඔහුට “මුසවා කියන්නෙමි”යි සිත වෙයි. කියන්නනුට “මුසවා බෙණෙමි”යි සිත වෙයි. බිණුවනුට “මගිසිත් මුසවා කියන ලද්ද”යි සිත වෙයි. දූෂිත සහවාගෙණය, කෂාන්තිය සහවාගෙණය, රූපීය සහවාගෙණය, භාවය සහවාගෙණ යි.

11. තුන් අයුරකින් ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවතැයි දැන දැන මුසවා නියත්තනුට පරිජ්ඣාවැන් වේ: පෙර ම ඔහුට “මුසවා නියත්තෙමි”යි සිත වෙයි. නියත්තනුට “මුසවා බෙණෙමි”යි සිත වෙයි. බිණුවනුට මවිසිත් මුසවා නියත ලදැයි සිත වෙයි.

12. සිවු අයුරකින් ප්‍රථමයොනැටි සමච්ඡායී දැන දැන මුසවා කියන්නනුට පරිදිඇචැන් වෙ: පෙර ම ඔහුට “මුසවා කියන්නෙමි” යි සිත වෙයි. කියන්නනුට “මුසවා බෙණෙමි” යි සිත වෙයි. බිණුවනුට මව්පින් “මුසවා කියන ලද්ද” යි සිත වෙයි. දැමිය සහවාගෙණ යි.

13. පස් අයුරකින් ප්‍රථමධ්‍යානයට සමවතැයි දැන දැන මුසවා කියන්නනුට පරිද්දැවැත් වේ. පෙර ම ඔහුට “මුසවා කියන්නෙමි” යි සිත වෙයි. කියන්නනුට “මුසවා කියමි” යි සිත වෙයි. බිණුවනුට “වෙසින් මුසවා කියන ලද්ද” යි සිත වෙයි. දැවැස්ස සහවාගෙණය, කෞන්තිය සහවාගෙණ යි.

22. සිවු අයුරකින් ප්‍රථමධ්‍යානය පිළිබඳ වඩියෙක්මිසි දැන දැන මුසවා කියන්නනුට පරිජිතුවාත් වේ. පෙර ම ඔහුට “මුසවා කියන්නෙමි”යි සිත වෙයි. කියන්නනුට “මුසවා නියමි”යි සිත වෙයි. බිණුවනුට මිසිසිත් “මුසවා නියත ලද්ද”යි සිත වෙයි. දැනට සභාවාගෙණ යි.

31. නුත් අයුරකින් දෙවන දෑහැනව් ... නෙවන දෑහැනව් ... සිටුවන දෑහැනව් සමවාදිමි. ... සමවදිමි. ... සමවාදුනෙමි. ... සිටුවන දෑහැන ලබන-සුලු වෙමි. ... වහියෙමි. ... මම්සින් සිටුවන දෑහැන පසක් කරණ ලද්දි දැන දැන මුසවා කියන්නනුට පරිජ්ඣාවැන් චේ. පෙර ම ඔහුට “මුසවා කියන්නෙමි”යි සිත වෙයි. කියන්නනුට “මුසවා කියමි”යි සිත වෙයි. බිණුවනුට “මුසවා කියන ලද්දි”යි සිත වෙයි. ... දූෂිතිය සහවාගෙණය, කෂාන්තිය සහවා-ගෙණය, රුචිය සහවාගෙණය, භාවය සහවාගෙණය යි.

32. නිහාකාරෙති - සුඤ්ඤානං විමොක්ඛං -පෙ- අනිම්බනං විමොක්ඛං -පෙ- අප්පණ්ණිතිනං විමොක්ඛං සමාපජ්ජිං -පෙ- සමාපජ්ජාමි -පෙ- සමාපනො -පෙ- අප්පණ්ණිතිනස්ස විමොක්ඛස්ස ලාභිමති -පෙ- වසිමති -පෙ- 'අප්පණ්ණිතිනො විමොක්ඛො සච්ඡිකතො මයා'ති සම්පජානමුසා භණ්ණනස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස -පෙ-

33. නිහාකාරෙති - සුඤ්ඤානං සමාධිං -පෙ- අනිම්බනං සමාධිං -පෙ- අප්පණ්ණිතිනං සමාධිං සමාපජ්ජිං -පෙ- සමාපජ්ජාමි -පෙ- සමාපනො -පෙ- අප්පණ්ණිතිනස්ස සමාධිස්ස ලාභිමති -පෙ- වසිමති -පෙ- 'අප්පණ්ණිතිනො සමාධි සච්ඡිකතො මයා'ති සම්පජානමුසා භණ්ණනස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස -පෙ-

34. නිහාකාරෙති - සුඤ්ඤානං සමාපනං -පෙ- අනිම්බනං සමාපනං -පෙ- අප්පණ්ණිතිනං සමාපනං සමාපජ්ජිං -පෙ- සමාපජ්ජාමි -පෙ- සමාපනො -පෙ- අප්පණ්ණිතිනස්ස සමාපනස්ස ලාභිමති -පෙ- වසිමති -පෙ- 'අප්පණ්ණිතිනො සමාපනං සච්ඡිකතො මයා'ති සම්පජානමුසා භණ්ණනස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස -පෙ-

35. නිහාකාරෙති - නිසෙසා විජ්ජා සමාපජ්ජිං -පෙ- සමාපජ්ජාමි -පෙ- සමාපනො -පෙ- නිසෙසනං විජ්ජනං ලාභිමති -පෙ- වසිමති -පෙ- 'නිසෙසා විජ්ජා සච්ඡිකතො මයා'ති සම්පජානමුසා භණ්ණනස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස -පෙ-

36. නිහාකාරෙති - චත්තාරො සතිපට්ඨානෙ -පෙ- චත්තාරො සම්මපට්ඨානෙ -පෙ- චත්තාරො ඉද්ධිපාදෙ සමාපජ්ජිං -පෙ- සමාපජ්ජාමි -පෙ- සමාපනො -පෙ- චතුත්තං ඉද්ධිපාදනං ලාභිමති -පෙ- වසිමති -පෙ- 'චත්තාරො ඉද්ධිපාදා සච්ඡිකතො මයා'ති සම්පජානමුසා භණ්ණනස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස -පෙ-

37. නිහාකාරෙති - පඤ්චෙත්‍රියාති -පෙ- පඤ්චබ්බ්‍රාති සමාපජ්ජිං -පෙ- සමාපජ්ජාමි -පෙ- සමාපනො -පෙ- පඤ්චත්තං බ්බ්‍රාතං ලාභිමති -පෙ- වසිමති -පෙ- 'පඤ්ච බ්බ්‍රාති සච්ඡිකතො මයා'ති සම්පජානමුසා භණ්ණනස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස -පෙ-

38. නිහාකාරෙති - සත්තබ්බොක්ඛබ්බො සමාපජ්ජිං -පෙ- සමාපජ්ජාමි -පෙ- සමාපනො -පෙ- සත්තත්තං බ්බොක්ඛබ්බාතං ලාභිමති -පෙ- වසිමති -පෙ- 'සත්ත බ්බොක්ඛබ්බො සච්ඡිකතො මයා'ති සම්පජානමුසා භණ්ණනස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස -පෙ-

39. නිහාකාරෙති - අරියං අට්ඨබ්බිකං මග්ගං සමාපජ්ජිං -පෙ- සමාපජ්ජාමි -පෙ- සමාපනො -පෙ- අරියස්ස අට්ඨබ්බිකස්ස මග්ගස්ස ලාභිමති -පෙ- වසිමති -පෙ- 'අරියො අට්ඨබ්බිකො මග්ගො සච්ඡිකතො මයා'ති සම්පජානමුසා භණ්ණනස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස -පෙ-

40. නිහාකාරෙති - සොවාපනම්ඵලං -පෙ- සකදගාමිඵලං -පෙ- අනාගාමිඵලං -පෙ- අරහත්තං සමාපජ්ජිං -පෙ- සමාපජ්ජාමි -පෙ- සමාපනො -පෙ- අරහත්තස්ස ලාභිමති -පෙ- වසිමති -පෙ- 'අරහත්තං සච්ඡිකතං මයා'ති සම්පජානමුසා භණ්ණනස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස -පෙ-

41. නිහාකාරෙති - 'රාගො මෙ වනො, වනො, මුත්තො, පනිනො, පටිනිස්සට්ඨො, උකෙඛට්ඨො, සමුකෙඛට්ඨො'ති සම්පජානමුසා භණ්ණනස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස -පෙ-

32. තුන් අයුරකින් ගුත්‍යතවිමොක්‍ෂයට ... අනිමිත්තවිමොක්‍ෂයට ... අප්‍රණීතිතවිමොක්‍ෂයට සමවැදිමි. සමවදිමි. ... සමවැදුනෙමි. ... අප්‍රණීතිත-විමොක්‍ෂය ලබනසුලු වෙමි. ... වගියෙමි. ... මවිසින් අප්‍රණීතිතවිමොක්‍ෂය පසක් කරණ ලදැයි දැන දැන මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවැන් වේ. ...

33. තුන් අයුරකින් ගුත්‍යතසමාධියට ... අනිමිත්තසමාධියට ... අප්‍රණීතිතසමාධියට සමවැදිමි, ... සමවදිමි, සමවැදුනෙමි, ... අප්‍රණීතිතසමාධිය ලබනසුලු වෙමි. ... වගියෙමි, ... මවිසින් අප්‍රණීතිතසමාධිය පසක් කරණ ලදැයි දැන දැන මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවැන් වේ. ...

34. තුන් අයුරකින් ගුත්‍යතසමාපනතියට ... අනිමිත්තසමාපනතියට ... අප්‍රණීතිතසමාපනතියට සමවැදිමි. ... සමවදිමි. ... සමවැදුනෙමි. ... අප්‍රණීතිත-සමාපනතිය ලබන සුලු වෙමි. ... වගියෙමි. ... අප්‍රණීතිතසමාපනතිය මවිසින් පසක් කරණ ලදැයි දැන දැන මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවැන් වේ. ...

35. තුන් අයුරකින් ත්‍රිවිද්‍යාවට සමවැදිමි. ... සමවදිමි. ... සමවැදුනෙමි. ... අප්‍රණීතිතසමාපනතිය ලබනසුලු වෙමි. ... වගියෙමි. ... අප්‍රණීතිතසමාපනතිය මවිසින් පසක් කරණ ලදැයි දැන දැන මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවැන් වේ. ...

36. තුන් අයුරකින් සිවු සිවටන් ... සිවු පඬන්වෙර ... සිවු ඉදුපා සමවැදිමි. .... සමවදිමි. .... සමවැදුනෙමි. .... සිවු ඉදුපා ලබනසුලු වෙමි. .... වගියෙමි. .... සිවු ඉදුපා මවිසින් පසක් කරණ ලදැයි දැන දැන මුසවා කියන්න-හුට පරිජ්ඣාවැන් වේ. ...

37. තුන් අයුරකින් (සැදූහැ ආදී) පස් ඉදිරනට ... පස් බලයනට සමවැදිමි. .... සමවදිමි. .... සමවැදුනෙමි. .... පස් බල ලබනසුලු වෙමි. .... වගියෙමි. .... පස් බල මවිසින් පසක් කරණ ලදැයි දැන දැන මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවැන් වේ. ...

38. තුන් අයුරකින් සත් බොජන සමවැදිමි. .... සමවදිමි. .... සමවැදුනෙමි. .... සත් බොජන ලබනසුලු වෙමි. ... වගියෙමි. .... සත් බොජන මවිසින් පසක් කරණ ලදැයි දැන දැන මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවැන් වේ. ...

39. තුන් අයුරකින් අරිථටගිමග සමවැදිමි. .... සමවදිමි. .... සම-වැදුනෙමි. .... අරිථටගිමග ලබනසුලු වෙමි. .... වගියෙමි. .... අරිථටගිමග මවිසින් පසක් කරණ ලදැයි දැන දැන මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවැන් වේ. ...

40. තුන් අයුරකින් සෝවාත්පල ... සෙදගම්පල ... අනගම්පල ... රහත්බව සමවැදිමි. .... සමවදිමි. .... සමවැදුනෙමි. .... රහත්බව ලබනසුලු වෙමි. .... වගියෙමි. .... රහත්බව මවිසින් පසක් කරණ ලදැයි දැන දැන මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවැන් වේ. ...

41. තුන් අයුරකින් මවිසින් රූගය හළ, විහිට, මිදින, පැහින, තෙරින උපුටා හරිණ ලද, මැහවින් උපුටා හරිණ ලදැයි දැන දැන මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවැන් වේ. ...

42. නිහාකාරෙති - දෙසො මෙ චතොතා, චතොතා, මූතොතා, පතිතො, පටිනිසංථෙයා, උකෙඛට්ඨො, සමුකෙඛට්ඨො'නි සමපජානමුසා භණ්ණනාසං ආපනති පාරාජිකසං -පෙ-

43. නිහාකාරෙති - මොහො මෙ චතොතා, චතොතා, මූතොතා, පතිතො, පටිනිසංථෙයා, උකෙඛට්ඨො, සමුකෙඛට්ඨො'නි සමපජානමුසා භණ්ණනාසං ආපනති පාරාජිකසං -පෙ-

44. නිහාකාරෙති - රුගා මෙ චිත්තං විනිවරණනති සමපජානමුසා භණ්ණනාසං ආපනති පාරාජිකසං -පෙ-

45. නිහාකාරෙති - දෙසා මෙ චිත්තං විනිවරණනති සමපජානමුසා භණ්ණනාසං ආපනති පාරාජිකසං -පෙ-

46. නිහාකාරෙති - මොහා මෙ චිත්තං විනිවරණනති සමපජානමුසා භණ්ණනාසං ආපනති පාරාජිකසං: පුබ්බෙච්ඡං හොති: “මුසා භණ්ණං”නති, භණ්ණනාසං හොති “මුසා භණ්ණං”නති, භණ්ණිතං හොති “මුසා මයා භණ්ණිතං”නති.

47. වතුහාකාරෙති -පෙ- පඤ්චහාකාරෙති -පෙ- ඡහාකාරෙති -පෙ- සත්තහාකාරෙති මොහා මෙ චිත්තං විනිවරණනති සමපජානමුසා භණ්ණනාසං ආපනති පාරාජිකසං: පුබ්බෙච්ඡං හොති “මුසා භණ්ණං”නති, භණ්ණනාසං හොති “මුසා භණ්ණං”නති, භණ්ණිතං හොති “මුසා මයා භණ්ණිතං”නති, විනිධාය දිට්ඨිං, විනිධාය ඛනනිං, විනිධාය රුචිං, විනිධාය භාවං.

සුද්ධිකං නිවර්තනං.

1. නිහාකාරෙති - පඨමඤ්ච කුතං දුතියඤ්ච කුතං සමපජ්ජං -පෙ- සමපජ්ජාමි -පෙ- සමපනොතා -පෙ- පඨමස්ස ච කුතස්ස දුතියස්ස ච කුතස්ස ලාභිමති -පෙ- වසී'මති -පෙ- ‘පඨමඤ්ච කුතං දුතියඤ්ච කුතං සච්ඡිකතං මයා’නි සමපජානමුසා භණ්ණනාසං ආපනති පාරාජිකසං -පෙ-

2. නිහාකාරෙති - පඨමං ච කුතං තතියං ච කුතං සමපජ්ජං -පෙ- සමපජ්ජාමි -පෙ- සමපනොතා -පෙ- පඨමස්ස ච කුතස්ස තතියස්ස ච කුතස්ස ලාභිමති -පෙ- වසී'මති -පෙ- ‘පඨමඤ්ච කුතං තතියඤ්ච කුතං සච්ඡිකතං මයා’නි සමපජානමුසා භණ්ණනාසං ආපනති පාරාජිකසං -පෙ-

3. නිහාකාරෙති - පඨමඤ්ච කුතං වතුන්ඤ්ච කුතං සමපජ්ජං -පෙ- සමපජ්ජාමි -පෙ- සමපනොතා -පෙ- පඨමස්ස ච කුතස්ස වතුන්ඤ්ච කුතස්ස ලාභිමති -පෙ- වසී'මති -පෙ- ‘පඨමඤ්ච කුතං වතුන්ඤ්ච කුතං සච්ඡිකතං මයා’නි සමපජානමුසා භණ්ණනාසං ආපනති පාරාජිකසං -පෙ-

42. තුන් අයුරකින් දොමය මව්සින් හළ, විහිට, මිදින, පැහින, තෙරින, උපුටා හරිණ ලද, මැනවින් උපුටා හරිණ ලදැයි දැන දැන මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවැන් වේ. ...

43. තුන් අයුරකින් මව්සින් මොහය හළ, විහිට, මිදින, පැහින, තෙරින, උපුටා හරිණ ලද, මැනවින් උපුටා හරිණ ලදැයි දැන දැන මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවැන් වේ. ...

44. තුන් අයුරකින් රුහසෙන් මා සිත නො ඇවිරිනැයි දැන දැන මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවැන් වේ. ...

45. තුන් අයුරකින් දොමයෙන් මා සිත නොඇවිරිනැයි දැන දැන මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවැන් වේ. ...

46. තුන් අයුරකින් මොහසෙන් මා සිත නො ඇවිරිනැයි දැන දැන මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවැන් වේ: පෙර ම ඔහුට “මුසවා කියන්නෙමි” යි සිත වෙයි. කියන්නහුට “මුසවා කියමි” යි සිත වෙයි. බිණුවහුට “මව්සින් මුසවා කියන ලද” යි සිත වෙයි.

47. සිවු අයුරකින් ... පස් අයුරකින් ... සායුරකින් ... සත් අයුරකින් මොහසෙන් මා සිත නො වැසිනැයි දැන දැන මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවැන් වේ. පෙර ම ඔහුට “මුසවා කියන්නෙමි” යි සිත වෙයි. කියන්නහුට “මුසවා කියමි” යි සිත වෙයි. බිණුවහුට මව්සින් “මුසවා කියන ලද” යි සිත වෙයි. දූෂ්ටිය සහවාගෙණය, ඤානානිය සහවාගෙණය, රුවිය සහවාගෙණය, භාවය සහවාගෙණය යි.

සද්ධිකාවාරය නිමි.

1. තුන් අයුරකින් පළමුවන දූහැනට ද දෙවන දූහැනට ද සමවාදිමි .... සමවදිමි .... සමවාදුනෙමි .... පළමුවන දූහැන ද දෙවන දූහැන ද ලබනසුළු වෙමි ... වයිවෙමි .... මව්සින් පළමු දූහැන ද දෙවන දූහැන ද පසක් කරණ ලද යි දැන දැන මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවැන් වේ. ...

2. තුන් අයුරකින් පළමුවන දූහැනට ද නෙවන දූහැනට ද සමවාදිමි. සමවදිමි ... සම වාදුනෙමි ... පළමුවන දූහැන ද නෙවන දූහැන ද ලබනසුළු වෙමි ... වයිවෙමි. .... මා විසින් පළමුවන දූහැන ද නෙවන දූහැන ද පසක් කරණ ලද යි දැන දැන මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවැන් වේ. ...

3. තුන් අයුරකින් පළමුවන දූහැනට ද සිවුවන දූහැනට ද සමවන්මි .... සමවදිමි .... සමවාදුනෙමි .... පළමුවන දූහැන ද සිවුවන දූහැන ද ලබනසුළු වෙමි .... වයිවෙමි ... මව්සින් පළමුවන දූහැන ද සිවුවන දූහැන ද පසක් කරණ ලද යි දැන දැන මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවැන් වේ. ...

4. නිහාකාරෙති- පඨමඤ්ච කුමානං සුඤ්ඤතඤ්ච විමොක්ඛං, පඨමඤ්ච කුමානං අනිමිත්තඤ්ච විමොක්ඛං, පඨමඤ්ච කුමානං අප්පණ්ණිතිතඤ්ච විමොක්ඛං සමාපජ්ජිං, සමාපජ්ජාමි, සමාපනේනා, පඨමස්ස ච කුමානස්ස අප්පණ්ණිතිතස්ස ච විමොක්ඛස්ස ලාභිමති, වසීමති, ‘පඨමඤ්ච කුමානං අප්පණ්ණිතිතො ච විමොක්ඛො සච්ඡිකතො මයා’ති සමපජානමුසා භණ්ණනස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස -පෙ-

5. නිහාකාරෙති- පඨමඤ්ච කුමානං සුඤ්ඤතඤ්ච සමාධිං, පඨමඤ්ච කුමානං අනිමිත්තඤ්ච සමාධිං, පඨමඤ්ච කුමානං අප්පණ්ණිතිතඤ්ච සමාධිං සමාපජ්ජිං, සමාපජ්ජාමි, සමාපනේනා, පඨමස්ස ච කුමානස්ස අප්පණ්ණිතිතස්ස ච සමාධිස්ස ලාභිමති, වසීමති, ‘පඨමඤ්ච කුමානං අප්පණ්ණිතිතො ච සමාධි සච්ඡිකතො මයා’ති සමපජානමුසා භණ්ණනස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස -පෙ-

6. නිහාකාරෙති- පඨමඤ්ච කුමානං සුඤ්ඤතඤ්ච සමාපනතිං, පඨමඤ්ච කුමානං අනිමිත්තඤ්ච සමාපනතිං, පඨමඤ්ච කුමානං අප්පණ්ණිතිතඤ්ච සමාපනතිං, සමාපජ්ජිං, සමාපජ්ජාමි, සමාපනේනා, පඨමස්ස ච කුමානස්ස අප්පණ්ණිතිතාය ච සමාපනතියා ලාභිමති, වසීමති, ‘පඨමං ච කුමානං අප්පණ්ණිතිතා ච සමාපනති සච්ඡිකතා මයා’ති සමපජානමුසා භණ්ණනස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස -පෙ- 1

7. නිහාකාරෙති- පඨමං ච කුමානං තිස්සො ච විජ්ජා, සමාපජ්ජිං, සමාපජ්ජාමි, සමාපනේනා, පඨමස්ස ච කුමානස්ස තිස්සන්තං ච විජ්ජානං ලාභිමති, වසීමති, ‘පඨමං ච කුමානං තිස්සො ච විජ්ජා සච්ඡිකතා මයා’ති සමපජානමුසා භණ්ණනස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස -පෙ-

8. නිහාකාරෙති- පඨමං ච කුමානං චත්තාරො ච සනිපට්ඨානෙ, පඨමං ච කුමානං චත්තාරො ච සමමප්පධානෙ, පඨමං ච කුමානං චත්තාරො ච ඉද්ධි-පාදෙ සමාපජ්ජිං, සමාපජ්ජාමි, සමාපනේනා, පඨමස්ස ච කුමානස්ස චතුත්තඤ්ච ඉද්ධිපාදනං ලාභිමති, වසීමති, ‘පඨමං ච කුමානං චත්තාරො ච ඉද්ධිපාද සච්ඡිකතා මයා’ති සමපජානමුසා භණ්ණනස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස -පෙ-

9. නිහාකාරෙති- පඨමං ච කුමානං පඤ්ච ච ඉද්දියාති, පඨමං ච කුමානං පඤ්ච ච බලාති සමාපජ්ජිං, සමාපජ්ජාමි, සමාපනේනා, පඨමස්ස ච කුමානස්ස පඤ්චන්තං ච බලානං ලාභිමති, වසීමති, ‘පඨමං ච කුමානං පඤ්ච ච බලාති සච්ඡිකතාති මයා’ති සමපජානමුසා භණ්ණනස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස -පෙ-

10. නිහාකාරෙති- පඨමං ච කුමානං සත්ත ච බොජ්ඣංසෙහ සමාපජ්ජිං, සමාපජ්ජාමි, සමාපනේනා, පඨමස්ස ච කුමානස්ස සත්තන්තං ච බොජ්ඣංසිහානං ලාභිමති, වසීමති, ‘පඨමං ච කුමානං සත්ත ච බොජ්ඣංසිහාන සච්ඡිකතා මයා’ති සමපජානමුසා භණ්ණනස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස -පෙ-

11. නිහාකාරෙති- පඨමං ච කුමානං අරියං ච අට්ඨබ්බිකං මග්ගං සමාපජ්ජිං, සමාපජ්ජාමි, සමාපනේනා, පඨමස්ස ච කුමානස්ස අරියස්ස ච අට්ඨබ්බිකස්ස මග්ගස්ස ලාභිමති, වසීමති, ‘පඨමං ච කුමානං අරියො ච අට්ඨබ්බිකො මග්ගො සච්ඡිකතො මයා’ති සමපජානමුසා භණ්ණනස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස -පෙ-

4. තුන් අයුරකින් පළමුවන දූහැනට ද සුඤ්ඤතවිමෝක්ඛයට ද පළමුවන දූහැනට ද අනිමිත්තවිමෝක්ඛයට ද පළමුවන දූහැනට ද අප්පණ්ණිතින-විමෝක්ඛයට ද සමච්ඡේදි, සමච්ඡේදි, සමච්ඡාදනෙමි, පළමුවන දූහැන ද අප්පණ්ණිතිනවිමෝක්ඛය ද ලබනසුලු වෙමි, වග්ගිවෙමි, මවිසින් පළමුවන දූහැන ද අප්පණ්ණිතින විමෝක්ඛය ද පසක් කරණ ලද්ද යි දැන දැන මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවැන් වේ. ...

5. තුන් අයුරකින් පළමුවන දූහැනට ද සුඤ්ඤතසමාධියට ද, පළමුවන දූහැනට ද අනිමිත්තසමාධියට ද, පළමුවන දූහැනට ද අප්පණ්ණිතිනසමාධියට ද, සමච්ඡේදි, සමච්ඡේදි, සමච්ඡාදනෙමි, පළමුවන දූහැන ද අප්පණ්ණිතිනසමාධිය ද ලබනසුලු වෙමි. වග්ගිවෙමි. මවිසින් පළමුවන දූහැන ද අප්පණ්ණිතිනසමාධිය ද පසක් කරණ ලද්ද යි දැන දැන මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවැන් වේ. ...

6. තුන් අයුරකින් පළමුවන දූහැනට ද සුඤ්ඤතසමාපත්තියට ද, පළමුවන දූහැනට ද අනිමිත්තසමාපත්තියට ද, පළමුවන දූහැනට ද අප්පණ්ණිතිනසමාපත්තියට ද සමච්ඡන්ති, සමච්ඡේදි, සමච්ඡාදනෙමි, පළමුවන දූහැන ද අප්පණ්ණිතිනසමාපත්තිය ද ලබනසුලු වෙමි, වග්ගිවෙමි, මවිසින් පළමුවන දූහැන ද අප්පණ්ණිතිනසමාපත්තිය ද පසක් කරණ ලද්ද යි දැන දැන මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවැන් වේ. ...

7. තුන් අයුරකින් පළමුවන දූහැනට ද ත්‍රිවිද්‍යාවන්ට ද සමච්ඡේදි, සමච්ඡේදි, සමච්ඡාදනෙමි, පළමුවන දූහැන ද ත්‍රිවිද්‍යාවන් ද ලබනසුලු වෙමි. වග්ගිවෙමි, මවිසින් පළමුවන දූහැන ද ත්‍රිවිද්‍යා ද පසක් කරණ ලද්ද යි දැන දැන මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවැන් වේ. ...

8. තුන් අයුරකින් පළමුවන දූහැනට ද සතර සනිපට්ඨානයන්ට ද, පළමුවන දූහැනට ද, සතර සමාස්තපට්ඨානවිමෝක්ඛයන්ට ද, පළමුවන දූහැනට ද, සතර සාද්ධිපාදයන්ට ද සමච්ඡේදි, සමච්ඡේදි, සමච්ඡාදනෙමි, පළමුවන දූහැන ද සතර සාද්ධිපාදයන් ද ලබනසුලු වෙමි, වග්ගිවෙමි, මවිසින් පළමුවන දූහැන ද සතර සාද්ධිපාද ද පසක් කරණ ලද්ද යි දැන දැන මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවැන් වේ. ...

9. තුන් අයුරකින් පළමුවන දූහැනට ද සද්ධාදි පසිඳුරන්ට ද, පළමුවන දූහැනට ද පඤ්ච බලයන්ට ද සමච්ඡේදි, සමච්ඡේදි, සමච්ඡාදනෙමි, පළමුවන දූහැන ද පඤ්චල ද ලබනසුලු වෙමි, වග්ගිවෙමි, මවිසින් පළමුවන දූහැන ද පඤ්චල ද පසක් කරණ ලද්ද යි දැන දැන මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවැන් වේ....

10. තුන් අයුරකින් පළමුවන දූහැනට ද සත්තබොජ්ඣංගයන්ට ද සමච්ඡේදි, සමච්ඡේදි, සමච්ඡාදනෙමි, පළමුවන දූහැන ද සත්ත බොජ්ඣංග ද ලබනසුලු වෙමි, වග්ගිවෙමි, මවිසින් පළමුවන දූහැන ද සත්ත බොජ්ඣංග ද පසක් කරණ ලද්ද යි දැන දැන මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවැන් වේ. ...

11. තුන් අයුරකින් පළමුවන දූහැනට ද අරිථංගිමයට ද සමච්ඡේදි, සමච්ඡේදි, සමච්ඡාදනෙමි, පළමුවන දූහැන ද අරිථංගිමය ද ලබනසුලු වෙමි, වග්ගිවෙමි, මවිසින් පළමුවන දූහැන ද අරිථංගිමය ද පසක් කරණ ලද්ද යි දැන දැන මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවැන් වේ. ...

12. නිහාකාරෙති- පඨමං ච කුතං සොනාපනථිථලං ච, පඨමං ච කුතං සකද්දගාමිථලං ච, පඨමං ච කුතං අනාගාමිථලං ච, පඨමං ච කුතං අරහත්තං ච සමාපජ්ජිං, සමාපජ්ජාමි, සමාපනො, පඨමස්ස ච කුතස්ස අරහත්තස්ස ච ලාභිමහි, වසිමහි, ‘පඨමං ච කුතං අරහත්තං ච සච්ඡිකතං මයා’ති සමපජානමුසා භණ්ණනස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස -පෙ-

13. නිහාකාරෙති- පඨමං ච කුතං, සමාපජ්ජිං, සමාපජ්ජාමි, සමාපනො, පඨමස්ස ච කුතස්ස ලාභිමහි, වසිමහි, පඨමං ච කුතං සච්ඡිකතං මයා, රුහො ච මෙ වනො, දෙසො ච මෙ වනො, මොහො ච මෙ වනො, වනො, මුනො, පනිනො, පටිනිස්සට්ඨො, උකෙඛට්ඨො, සමුකෙඛට්ඨො,ති සමපජානමුසා භණ්ණනස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස -පෙ-

14. නිහාකාරෙති -පෙ- සත්තභාකාරෙති- පඨමං ච කුතං සමාපජ්ජිං, සමාපජ්ජාමි, සමාපනො, පඨමස්ස ච කුතස්ස ලාභිමහි, වසිමහි, පඨමං ච කුතං සච්ඡිකතං මයා, රුහො ච මෙ විත්තං විනිවරණං, දෙසො ච මෙ විත්තං විනිවරණං, මොහො ච මෙ විත්තං විනිවරණනති සමපජානමුසා භණ්ණනස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස: පුබ්බෙවස්ස හොති “මුසා භණ්ණස්ස”නති, භණ්ණනස්ස හොති “මුසා භණ්ණමි”ති, භණ්ණිතස්ස හොති “මුසා මයා භණ්ණිත”නති, විනිධාය දිට්ඨිං, විනිධාය ඛනතිං, විනිධාය රුචිං, විනිධාය භාවං.

බණ්ඩවකකං නිබ්බිතං.

1. නිහාකාරෙති දුතියං ච කුතං තතියං ච කුතං සමාපජ්ජිං- සමාපජ්ජාමි- සමාපනො- දුතියස්ස ච කුතස්ස තතියස්ස ච කුතස්ස ලාභිමහි- වසිමහි- දුතියං ච කුතං තතියං ච කුතං සච්ඡිකතං මයා’ති සමපජානමුසා භණ්ණනස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස -පෙ-

2. නිහාකාරෙති දුතියං ච කුතං වතුන්ථං ච කුතං සමාපජ්ජිං- සමාපජ්ජාමි- සමාපනො- දුතියස්ස ච කුතස්ස වතුන්ථස්ස ච කුතස්ස ලාභිමහි- වසිමහි- දුතියං ච කුතං වතුන්ථං ච කුතං සච්ඡිකතං මයා’ති සමපජානමුසා භණ්ණනස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස -පෙ-

3. නිහාකාරෙති දුතියං ච කුතං සුඤ්ඤානං ච විමොක්ඛං- අනිමිත්තං ච විමොක්ඛං- අප්පණ්ණිතිතං ච විමොක්ඛං- සුඤ්ඤානං ච සමාධිං- අනිමිත්තං ච සමාධිං- අප්පණ්ණිතිතං ච සමාධිං- සුඤ්ඤානං ච සමාපනතිං- අනිමිත්තං ච සමාපනතිං- අප්පණ්ණිතිතං ච සමාපනතිං- තිස්සො ච විජ්ජා- වත්තාරො ච සති පට්ඨානෙ- වත්තාරො ච සමමප්පධානෙ- වත්තාරො ච ඉද්ධිපාදෙ- පඤ්ච ච ඉද්ධියාති- පඤ්ච ච බලාති- සත්ත ච බොජ්ඣංගෙ- අරියඤ්ච ආර්යාදිකං මග්ගං- සොනාපනථිථලං ච- සකද්දගාමිථලං ච- අනාගාමිථලං ච- අරහත්තං ච- සමාපජ්ජිං- සමාපජ්ජාමි- සමාපනො- දුතියස්ස ච කුතස්ස අරහත්තස්ස ච ලාභිමහි- වසිමහි- දුතියං ච කුතං අරහත්තං ච සච්ඡිකතං මයා’ති සමපජානමුසා භණ්ණනස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස -පෙ-

12. තුන් අයුරකින් පළමුවන දූහැනට ද සෝවාන් ඵලයට ද, පළමුවන දූහැනට ද සකදගාමි ඵලයට ද, පළමුවන දූහැනට ද අනාගාමි ඵලයට ද, පළමුවන දූහැනට ද රහත්ඛවට ද සමච්ඡේදි, සමච්ඡේදි, සමච්ඡේදනේ, පළමුවන දූහැන ද රහත්ඛව ද ලබනසුලු වෙමි, වග්ගිවෙමි, මවිසින් පළමුවන දූහැන ද රහත්ඛව ද පසක් කරණ ලද්ද යි දූත දූත මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවැන් වේ. ...

13. තුන් අයුරකින් පළමුවන දූහැනට ද සමච්ඡේදි, සමච්ඡේදි, සමච්ඡේදනේ, පළමුවන දූහැන ද ලබනසුලු වෙමි, වග්ගියෙමි, මවිසින් පළමුවන දූහැන ද පසක් කරණ ලද්ද, මවිසින් රාගය ද හල, මවිසින් දෝෂය ද හල, මවිසින් මොහය ද හල, විහිට, මිදින, පැහින, තෙරින, උපුටා හරිණ ලද, හැම අයුරින් උපුටා හරිණ ලද්ද යි දූත දූත මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවැන් වේ. ...

14. තුන් අයුරකින් ... සත් අයුරකින් පළමුවන දූහැනට ද සමච්ඡේදි, සමච්ඡේදි, සමච්ඡේදනේ, පළමුවන දූහැන ද ලබනසුලු වෙමි, වග්ගියෙමි, මවිසින් පළමුවන දූහැන ද පසක් කරණ ලද්ද, මා සිත රාගයෙන් ද නිරාවරණය, මා සිත දෝෂයෙන් ද, නිරාවරණය, මා සිත මෝහයෙන් ද, නිරාවරණයයි දූත දූත මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවැන් වේ: පෙර ම ඔහුට “බොරැ කියන්නෙමි” යි සිත වෙයි. කියන්නහුට “බොරැ කියමි” යි සිත වෙයි. බිණුවහුට “මවිසින් බොරැ කියන ලද්ද” යි සිත වෙයි. දූෂ්ටය සහවාගෙණය, කෘතන්තිය සහවාගෙණය, රූපිය සහවාගෙණය, භාවය සහවාගෙණය යි.

බණ්ඩවක්‍රය නමි.

1. තුන් අයුරකින් දෙවන දූහැනට ද තෙවන දූහැනට ද සමච්ඡේදි, සමච්ඡේදි, සමච්ඡේදනේ, දෙවන දූහැන ද තෙවන දූහැන ද ලබනසුලු වෙමි, වග්ගිවෙමි, මවිසින් දෙවන දූහැන ද තෙවන දූහැන ද පසක් කරණ ලද්ද යි දූත දූත මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවැන් වේ. ...

2. තුන් අයුරකින් දෙවන දූහැනට ද සිවුවන දූහැනට ද සමච්ඡේදි, සමච්ඡේදි, සමච්ඡේදනේ, දෙවන දූහැන ද සිවුවන දූහැන ද ලබනසුලු වෙමි. වග්ගි වෙමි, මවිසින් දෙවන දූහැන ද සිවුවන දූහැන ද පසක් කරණ ලද්ද යි දූත දූත මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවැන් වේ. ...

3. තුන් අයුරකින් දෙවන දූහැනට ද සුඤ්ඤානවිමොක්ඛයට ද, අනිම්මන-විමොක්ඛයට ද, අප්පණ්ණිතිනිවමොක්ඛයට ද, සුඤ්ඤානසමාධියට ද, අනිම්මන-සමාධියට ද, අප්පණ්ණිතිනිවමොක්ඛයට ද, සුඤ්ඤානසමාපත්තියට ද, අනිම්මන-සමාපත්තියට ද, අප්පණ්ණිතිනිවමොක්ඛයට ද, ත්‍රිච්ඡාචන්ද්‍රිකාට ද, සතර සති-පට්ඨානගන්ධට ද, සතර සමාසක්ප්‍රධන්තියායානට ද, සතර සාද්ධිපාදයන්ට ද, ආයාසිආභවනික පඤ්චෙක්ඛියන්ට ද, පඤ්චබලයන්ට ද, සතර බොජ්ඣංග-යන්ට ද, මාගියට ද, සෝවාන් ඵලයට ද, සකදගාමි ඵලයට ද, අනාගාමි ඵලයට ද, අරහත් ඵලයට ද, සමච්ඡේදි, සමච්ඡේදි, සමච්ඡේදනේ, දෙවන දූහැන ද අරහත් ඵලය ද ලබනසුලු වෙමි, වග්ගි වෙමි, මවිසින් දෙවන දූහැන ද අරහත් ඵලය ද පසක් කරණ ලද්ද යි දූත දූත මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවැන් වේ. ...

4. නිහාකාරෙති දුතියං ව ක්‍ෂාතං සමාපජ්ජං- සමාපජ්ජාමි- සමාපනො-
දුතියස්ස ව ක්‍ෂාතස්ස ලාභිමති- වසිමති- දුතියං ව ක්‍ෂාතං සච්ඡිකතං මයා-
රුගො ව මෙ චිත්තො- දෙසො ව මෙ චිත්තො- මොහො ව මෙ චිත්තො-
වනො චිත්තො පභිනො පටිනිස්සට්ඨො උකෙඛට්ඨො- සමුකෙඛට්ඨො
රුගො ව මෙ චිත්තං විනිවරණං- දෙසො ව මෙ චිත්තං විනිවරණං- මොහො ව
මෙ චිත්තං විනිවරණන්ති සමපජානමුසා භණ්ණාස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස -පෙ-

5. නිහාකාරෙති -පෙ- සත්තභාකාරෙති දුතියං ව ක්‍ෂාතං
පස්මං ව ක්‍ෂාතං සමාපජ්ජං- සමාපජ්ජාමි- සමාපනො- දුතියස්ස ව ක්‍ෂාතස්ස
පස්මස්ස ව ක්‍ෂාතස්ස ලාභිමති- වසිමති- දුතියං ව ක්‍ෂාතං පස්මං ව ක්‍ෂාතං
සච්ඡිකතං මයා'ති සමපජානමුසා භණ්ණාස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස -පෙ-

බද්ධවක්කං.

එවං එකෙකං මූලං කාතුනි බද්ධවක්කං¹ යුජ්ජිතකං කතංබබ්බං.

1. නිහාකාරෙති තතියඤ්ච ක්‍ෂාතං ව්‍යුත්පඤ්ච ක්‍ෂාතං -පෙ- තතියඤ්ච
ක්‍ෂාතං අරහත්තඤ්ච සමාපජ්ජං- සමාපජ්ජාමි- සමාපනො- තතියස්ස ව
ක්‍ෂාතස්ස අරහත්තස්ස ව ලාභිමති- වසිමති- තතියඤ්ච ක්‍ෂාතං අරහත්තඤ්ච
සච්ඡිකතං මයා'ති සමපජානමුසා භණ්ණාස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස -පෙ-

2. නිහාකාරෙති තතියඤ්ච ක්‍ෂාතං සමාපජ්ජං- සමාපජ්ජාමි-
සමාපනො- තතියස්ස ව ක්‍ෂාතස්ස ලාභිමති- වසිමති- තතියඤ්ච ක්‍ෂාතං
සච්ඡිකතං මයා- රුගො ව මෙ චිත්තො- දෙසො ව මෙ චිත්තො- මොහො ව මෙ
චිත්තො චිත්තො පභිනො පටිනිස්සට්ඨො උකෙඛට්ඨො සමුකෙඛ-
ට්ඨො. රුගො ව මෙ චිත්තං විනිවරණං- දෙසො ව මෙ චිත්තං විනිවරණං-
මොහො ව මෙ චිත්තං විනිවරණන්ති සමපජානමුසා භණ්ණාස්ස ආපනති
පාරාජිකස්ස. -පෙ-

3. නිහාකාරෙති තතියඤ්ච ක්‍ෂාතං පස්මඤ්ච ක්‍ෂාතං -පෙ- තතියඤ්ච
ක්‍ෂාතං දුතියඤ්ච ක්‍ෂාතං සමාපජ්ජං- සමාපජ්ජාමි- සමාපනො- තතියස්ස ව
ක්‍ෂාතස්ස දුතියස්ස ව ක්‍ෂාතස්ස ලාභිමති- වසිමති- තතියඤ්ච ක්‍ෂාතං
දුතියඤ්ච ක්‍ෂාතං සච්ඡිකතං මයා'ති සමපජානමුසා භණ්ණාස්ස ආපනති
පාරාජිකස්ස. -පෙ-

4. නිහාකාරෙති මොහො ව මෙ චිත්තං විනිවරණං පස්මඤ්ච ක්‍ෂාතං -පෙ-
දුතියඤ්ච ක්‍ෂාතං තතියඤ්ච ක්‍ෂාතං සමාපජ්ජං- සමාපජ්ජාමි- සමාපනො-
මොහො ව මෙ චිත්තං විනිවරණං ව්‍යුත්පස්ස ව ක්‍ෂාතස්ස ලාභිමති- වසිමති-
මොහො ව මෙ චිත්තං විනිවරණං ව්‍යුත්පඤ්ච ක්‍ෂාතං සච්ඡිකතං මයා'ති
සමපජානමුසා භණ්ණාස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස. -පෙ-

4. තුන් අසුරකින් දෙවන දූතානට ද සමවාදිමි, සමවදිමි, සමවාදුනෙමි දෙවන දූතාන ද ලබනසුලු වෙමි, වගි වෙමි, මවිසින් දෙවන දූතාන ද පසක් කරණ ලදී, මවිසින් රාගය ද හරණ ලදී, මවිසින් දොෂය ද හරණ ලදී, මවිසින් මොහය ද හරණ ලදී. විහිට, මිදින, පාහින, නෙරින, උපුටා හරිණ ලදී. මානවින් උපුටා හරිණ ලදී. මා සිත රාගයෙන් ද නිරාවරණය, මා සිත දොෂයෙන් ද නිරාවරණය මා සිත මෝහයෙන් ද නිරාවරණයයි දූත දූත මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවාඤ්චේ. ...

5. තුන් අසුරකින් ... සත් අසුරකින් දෙවන දූතානට ද පළමුවන දූතානට ද සමවාදිමි, සමවදිමි, සමවාදුනෙමි, දෙවන දූතාන ද පළමුවන දූතාන ද ලබනසුලු වෙමි, වගි වෙමි, මවිසින් දෙවන දූතාන ද පළමුවන දූතාන ද පසක් කරණ ලදු සි දූත දූත මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවාඤ්චේ, ...

බද්ධවක්ක වාරයයි

මෙසේ එක එක මුල් කොට බද්ධවක්ක පටිවච්ඡාය කටයුතු යි.

1. තුන් අසුරකින් තෙවන දූතානට ද සිවුවන දූතානට ද ... තුන්වන දූතානට ද රහත් ඵලයට ද සමවාදිමි, සමවදිමි, සමවාදුනෙමි, තුන්වන දූතාන ද රහත් ඵලය ද ලබනසුලු වෙමි, වගි වෙමි, මවිසින් තුන්වන දූතාන ද රහත් ඵලය ද පසක් කරණ ලදු සි දූත දූත මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවාඤ්චේ. ...

2. තුන් අසුරකින් තෙවන දූතානට ද සමවාදිමි, සමවදිමි, සමවාදුනෙමි තෙවන දූතාන ද ලබනසුලු වෙමි, වගි වෙමි, මවිසින් තෙවන දූතාන ද පසක් කරණ ලදී, මවිසින් රාගය ද හරණ ලදී, මවිසින් දොෂය ද හරණ ලදී, මවිසින් මොහය ද හරණ ලදී, විහිට, මිදින, පාහින, නෙරින, උපුටා හරිණ ලදී, මානවින් උපුටා හරිණ ලදී, මා සිත රාගයෙන් ද නිරාවරණය, මා සිත දොෂයෙන් ද නිරාවරණය, මා සිත මොහයෙන් ද නිරාවරණයයි දූත දූත මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවාඤ්චේ. ...

3. තුන් අසුරකින් තෙවන දූතානට ද, පළමුවන දූතානට ද, තෙවන දූතානට ද, දෙවන දූතානට ද, සමවාදිමි, සමවදිමි, සමවාදුනෙමි, තෙවන දූතාන ද දෙවන දූතාන ද ලබනසුලු වෙමි, වගි වෙමි. මා විසින් තෙවන දූතාන ද දෙවන දූතාන ද පසක් කරණ ලදු සි දූත දූත මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවාඤ්චේ. ...

4. තුන් අසුරකින් මා සිත මෝහයෙන් ද නිරාවරණය, පළමුවන දූතානට ද ... දෙවන දූතානට ද, තෙවන දූතානට ද, සමවාදිමි, සමවදිමි, සමවාදුනෙමි, මා සිත මෝහයෙන් ද නිරාවරණය, සිවුවන දූතාන ද ලබනසුලු වෙමි, වගි වෙමි. මා සිත මෝහයෙන් ද නිරාවරණය, මවිසින් සිවුවන දූතාන ද පසක් කරණ ලදු සි දූත දූත මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවාඤ්චේ. ...

5. නිහාකාරෙහි මොහා ව මෙ විතතං විනිවරණං සුඤ්ඤානඤ්ච විමොක්ඛං අනිමිත්තඤ්ච විමොක්ඛං අප්පණ්ණිතිනඤ්ච විමොක්ඛං සමාපජ්ජං- සමාපජ්ජාමි- සමාපනො- මොහා ව මෙ විතතං විනිවරණං, අප්පණ්ණිතිනං ව විමොක්ඛං ලාභිමති- වසිමති- මොහා ව මෙ විතතං විනිවරණං අප්පණ්ණිතිනො ව විමොක්ඛො සච්ඡිකතො මයා'ති සම්පජානමුසා භණ්ණනං ආපනති පාරාජිකං. -පෙ-

6. නිහාකාරෙහි මොහා ව මෙ විතතං විනිවරණං සුඤ්ඤානඤ්ච සමාධිං අනිමිත්තඤ්ච සමාධිං අප්පණ්ණිතිනඤ්ච සමාධිං සමාපජ්ජං- සමාපජ්ජාමි- සමාපනො- මොහා ව මෙ විතතං විනිවරණං- අප්පණ්ණිතිනං ව සමාධිං ලාභිමති- වසිමති- මොහා ව මෙ විතතං විනිවරණං අප්පණ්ණිතිනො ව සමාධිං සච්ඡිකතො මයා'ති සම්පජානමුසා භණ්ණනං ආපනති පාරාජිකං. -පෙ-

7. නිහාකාරෙහි මොහා ව මෙ විතතං විනිවරණං සුඤ්ඤානඤ්ච සමාපනතිං අනිමිත්තඤ්ච සමාපනතිං අප්පණ්ණිතිනඤ්ච සමාපනතිං සමාපජ්ජං- සමාපජ්ජාමි- සමාපනො- මොහා ව මෙ විතතං විනිවරණං- අප්පණ්ණිතිනං ව සමාපනතියා ලාභිමති- වසිමති- මොහා ව මෙ විතතං විනිවරණං අප්පණ්ණිතිනො ව සමාපනති සච්ඡිකතො මයා'ති සම්පජානමුසා භණ්ණනං ආපනති පාරාජිකං. -පෙ-

8. නිහාකාරෙහි මොහා ව මෙ විතතං විනිවරණං නිසේයං ව විජ්ජා සමාපජ්ජං- සමාපජ්ජාමි- සමාපනො- මොහා ව මෙ විතතං විනිවරණං නිසේයනං ව විජ්ජානං ලාභිමති- වසිමති- මොහා ව මෙ විතතං විනිවරණං නිසේයං ව විජ්ජා සච්ඡිකතො මයා'ති සම්පජානමුසා භණ්ණනං ආපනති පාරාජිකං. -පෙ-

9. නිහාකාරෙහි මොහා ව මෙ විතතං විනිවරණං චත්තාරො ව සතිපට්ඨානෙ චත්තාරො ව සම්මප්පධානෙ චත්තාරො ව ඉද්ධිපාදෙ සමාපජ්ජං- සමාපජ්ජාමි- සමාපනො- මොහා ව මෙ විතතං විනිවරණං චතුත්තාරො ව ඉද්ධිපාදනං ලාභිමති- වසිමති- මොහා ව මෙ විතතං විනිවරණං චත්තාරො ව ඉද්ධිපාද සච්ඡිකතො මයා'ති සම්පජානමුසා භණ්ණනං ආපනති පාරාජිකං. -පෙ-

10. නිහාකාරෙහි මොහා ව මෙ විතතං විනිවරණං පඤ්ච ව ඉද්ධියාති පඤ්ච ව බලාති සමාපජ්ජං- සමාපජ්ජාමි- සමාපනො- මොහා ව මෙ විතතං විනිවරණං පඤ්චතානඤ්ච බලානං ලාභිමති- වසිමති- මොහා ව මෙ විතතං විනිවරණං පඤ්ච ව බලාති සච්ඡිකතො මයා'ති සම්පජානමුසා භණ්ණනං ආපනති පාරාජිකං. -පෙ-

11. නිහාකාරෙහි මොහා ව මෙ විතතං විනිවරණං සත්ත ව බොජ්ඣංගික සමාපජ්ජං- සමාපජ්ජාමි- සමාපනො- මොහා ව මෙ විතතං විනිවරණං සත්තතානඤ්ච බොජ්ඣංගිකානං ලාභිමති- වසිමති- මොහා ව මෙ විතතං විනිවරණං සත්ත ව බොජ්ඣංගික සච්ඡිකතො මයා'ති සම්පජානමුසා භණ්ණනං ආපනති පාරාජිකං. -පෙ-

5. තුන් අයුරකින් මා සිත මොහයෙන් ද නිරාවරණය, සුඤ්ඤාන-විමොක්ඛයට ද අනිමිත්තවිමොක්ඛයට ද අප්පණ්ණිතිනිවිමොක්ඛයට ද සම-වාදිමි, සමච්ඡිමි, සමච්ඡාදනෙමි, මා සිත මොහයෙන් ද නිරාවරණය, අප්ප-ණ්ණිතිනිවිමොක්ඛය ද ලබනසුලුමි, චසියෙක්මි, මා සිත මොහයෙන් ද නිරාවරණය, මවිසින් අප්පණ්ණිතිනිවිමොක්ඛය ද පසක් කරණ ලදු සි දූන දූන මුසවා කියන්නනුට පරිජ්ඣාවැන් වේ. ...

6. තුන් අයුරකින් මා සිත මොහයෙන් ද නිරාවරණය, සුඤ්ඤානසමා-ධියට ද, අනිමිත්තසමාධියට ද, අප්පණ්ණිතිනිවිමොක්ඛයට ද, සමච්ඡිමි, සමච්ඡිමි, සමච්ඡාදනෙමි, මා සිත මොහයෙන් ද නිරාවරණය, අප්පණ්ණිතිනිවිමොක්ඛය ද ලබනසුලු වෙමි, චගි වෙමි, මා සිත මොහයෙන් ද නිරාවරණය, මවිසින් අප්පණ්ණිතිනිවිමොක්ඛය ද පසක් කරණ ලදු සි දූන දූන මුසවා කියන්නනුට පරිජ්ඣාවැන් වේ. ...

7. තුන් අයුරකින් මා සිත මොහයෙන් ද නිරාවරණය, සුඤ්ඤාන සමා-පතනියට ද, අනිමිත්තසමාපතනියට ද, අප්පණ්ණිතිනිවිමොක්ඛයට ද, සමච්ඡිමි, සමච්ඡිමි, සමච්ඡාදනෙමි, මා සිත මොහයෙන් ද නිරාවරණය, අප්පණ්ණිතිනිවිමොක්ඛය ද ලබනසුලු වෙමි, චගි වෙමි, මා සිත මොහයෙන් ද නිරාවරණය, මා විසින් අප්පණ්ණිතිනිවිමොක්ඛය ද පසක් කරණ ලදු සි දූන දූන මුසවා කියන්නනුට පරිජ්ඣාවැන් වේ. ...

8. තුන් අයුරකින් මා සිත නිරාවරණය, මොහයෙන් ද නිරාවරණය, ත්‍රිවිද්‍යාවන්ට ද සමච්ඡිමි, සමච්ඡිමි, සමච්ඡාදනෙමි, මා සිත මොහයෙන් ද නිරාවරණය, ත්‍රිවිද්‍යාවන් ද ලබනසුලු වෙමි, චසියෙක්මි, මා සිත මොහයෙන් ද නිරාවරණය, මා විසින් ත්‍රිවිද්‍යා ද පසක් කරණ ලදු සි දූන දූන මුසවා කියන්නනුට පරිජ්ඣාවැන් වේ. ....

9. තුන් අයුරකින් මා සිත මොහයෙන් ද නිරාවරණය, සතර සතිපට්ඨා-නයන්ට ද සතර සමාක්පධන්තියනීයන්ට ද සතර සාද්ධිපාදයන්ට ද සමච්ඡිමි. සමච්ඡිමි, සමච්ඡාදනෙමි, මා සිත මොහයෙන් ද නිරාවරණය, සතර සාද්ධිපාද-යන් ද ලබනසුලු වෙමි, චගි වෙමි, මා සිත මොහයෙන් ද නිරාවරණය, මවිසින් සතර සාද්ධිපාද ද පසක් කරණ ලදු සි දූන දූන මුසවා කියන්නනුට පරිජ්ඣාවැන් වේ. ...

10. තුන් අයුරකින් මා සිත මොහයෙන් ද නිරාවරණය, සද්ධාදිප්පඤ්ච-ඤ්ඤායන්ට ද පඤ්චබලයන්ට ද සමච්ඡිමි, සමච්ඡිමි, සමච්ඡාදනෙමි, මා සිත මොහයෙන් ද නිරාවරණය, පඤ්චබලයන් ද ලබනසුලු වෙමි, චගි වෙමි, මා සිත මොහයෙන් ද නිරාවරණය, මා විසින් පඤ්චබල ද පසක් කරණ ලදු සි දූන දූන මුසවා කියන්නනුට පරිජ්ඣාවැන් වේ. ...

11. තුන් අයුරකින් මා සිත මොහයෙන් ද නිරාවරණය, සත්ත-බොජ්ඣංගයන්ට ද සමච්ඡිමි, සමච්ඡිමි, සමච්ඡාදනෙමි, මා සිත මොහයෙන් ද නිරාවරණය, සත්තබොජ්ඣංගයන් ද ලබනසුලු වෙමි, චසියෙක්මි, මා සිත මොහයෙන් ද නිරාවරණය, මවිසින් සත්තබොජ්ඣංග ද පසක් කරණ ලදු සි දූන දූන මුසවා කියන්නනුට පරිජ්ඣාවැන් වේ....

12. නිහාකාරෙති මොහා ව මෙ චිත්තං විනිවරණං අරියඤ්ඤා අධ්වසිතිකං මග්ගං සමාපජ්ජිං- සමාපජ්ජාමි- සමාපනො- මොහා ව මෙ චිත්තං විනිවරණං අරියස්ස ව අධ්වසිතිකස්ස මග්ගස්ස ලාභිමිති- වසිමිති- මොහා ව මෙ චිත්තං විනිවරණං අරියො ව අධ්වසිතිකො මග්ගො සච්ඡිකතො මයා'ති සමපජානමුසා භණ්ණනස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස. -පෙ-

13. නිහාකාරෙති මොහා ව මෙ චිත්තං විනිවරණං සොත්තාපනතිඵලං ව සකදගාමිඵලං ව අනාගාමිඵලං ව අරහත්තඤ්ඤා සමාපජ්ජිං- සමාපජ්ජාමි- සමාපනො- මොහා ව මෙ චිත්තං විනිවරණං අරහත්තස්ස ලාභිමිති- වසිමිති- මොහා ව මෙ චිත්තං විනිවරණං අරහත්තඤ්ඤා සච්ඡිකතං මයා'ති සමපජානමුසා භණ්ණනස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස. -පෙ-

14. නිහාකාරෙති මොහා ව මෙ චිත්තං විනිවරණං පස්මං ව කුතං සමාපජ්ජිං- සමාපජ්ජාමි- සමාපනො- මොහා ව මෙ චිත්තං විනිවරණං පස්මස්ස ව කුතස්ස ලාභිමිති- වසිමිති- මොහා ව මෙ චිත්තං විනිවරණං පස්මං ව කුතං සච්ඡිකතං මයා'ති සමපජානමුසා භණ්ණනස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස -පෙ-

15. නිහාකාරෙති -පෙ- සත්තභාකාරෙති මොහා ව මෙ චිත්තං විනිවරණං දුතියං ව කුතං -පෙ- තතියං ව කුතං -පෙ- වතුන් ව කුතං -පෙ- සුඤ්ඤාතං ව විමොක්ඛං -පෙ- දෙසා ව මෙ චිත්තං විනිවරණන්ති සමපජානමුසා භණ්ණනස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස -පෙ- පුබ්බෙවස්ස හොති 'මුසා භණ්ණස්ස'න්ති, භණ්ණනස්ස හොති 'මුසා භණ්ණමි'ති, භණ්ණස්ස හොති 'මුසා මයා භණ්ණ'න්ති, විනිධාය දිට්ඨිං, විනිධාය ඛන්තිං, විනිධාය රුපිං, විනිධාය භාවං.

1 ඵකමූලකං නිට්ඨිතං.

16. දමුලකමපි නිමුලකමපි වතුමුලකමපි පඤ්ඤාමුලකමපි ඡමුලකමපි සත්තමුලකමපි අධ්වමුලකමපි නවමුලකමපි දසමුලකමපි කාතබ්බං. යථා තිකඤ්ඤාතාති පදාති ඵකෙකමූලකං වබ්බෙවත්තබ්බං. යථා ඵකමූලකං විත්ථාරිතං ඵවමෙව දමුලකාදි'පි විත්ථාරිතබ්බං.

1. නිහාකාරෙති -පෙ- සත්තභාකාරෙති පස්මං ව කුතං දුතියං ව කුතං තතියං ව කුතං වතුන් ව කුතං සුඤ්ඤාතං ව විමොක්ඛං අනිමිත්තඤ්ඤා විමොක්ඛං අප්පණ්ණිතිතං ව විමොක්ඛං සුඤ්ඤාතං ව සමාධිං අනිමිත්තං ව සමාධිං අප්පණ්ණිතිතං ව සමාධිං සුඤ්ඤාතං ව සමාපනතිං අනිමිත්තං ව සමාපනතිං අප්පණ්ණිතිතං ව සමාපනතිං තියස්සා ව විජ්ජා වත්තාරො ව සතිපට්ඨානෙ වත්තාරො ව සමමප්පට්ඨානෙ වත්තාරො ව ඉද්ධිපාදෙ පඤ්ඤා ව ඉන්ද්‍රියාති පඤ්ඤා ව බලාති සත්ත ව බොජ්ඣංගෙ අරියඤ්ඤා අධ්වසිතිකං මග්ගං සොත්තාපනතිඵලඤ්ඤා සකදගාමිඵලඤ්ඤා අනාගාමිඵලඤ්ඤා අරහත්තඤ්ඤා සමාපජ්ජිං- සමාපජ්ජාමි- සමාපනො- පෙ- රුගො ව මෙ වනො, දෙසො ව මෙ වනො, මොහො ව මෙ වනො, වනො, මුනො, පභිනො, පටිති- ස්සට්ඨා, උකෙට්ඨො, සමුකෙට්ඨො, රුගා ව මෙ චිත්තං විනිවරණං, දෙසා ව මෙ චිත්තං විනිවරණං, මොහා ව මෙ චිත්තං විනිවරණන්ති සමපජානමුසා භණ්ණනස්ස ආපනති පාරාජිකස්ස -පෙ- පුබ්බෙවස්ස හොති 'මුසා භණ්ණස්ස'න්ති, භණ්ණනස්ස හොති 'මුසා භණ්ණමි'ති, භණ්ණස්ස හොති 'මුසා මයා භණ්ණ'න්ති, විනිධාය දිට්ඨිං, විනිධාය ඛන්තිං, විනිධාය රුපිං, විනිධාය භාවං.

සබ්බමූලකං නිට්ඨිතං.

සුද්ධිකවාරකථා නිට්ඨිතං.

12. තුන් අයුරකින් මා සිත මොහයෙන් ද නිරාවරණය, අර්ථවග්‍රහණය ද සමවාදිම— සමවදිම— සමවාදනෙම— මා සිත මොහයෙන් ද නිරාවරණය, අර්ථවග්‍රහණය ද ලබනසුදු වෙමි— වගි වෙමි— මා සිත මොහයෙන් ද නිරාවරණය මගින් අර්ථවග්‍රහණය ද පසක් කරන ලදී යි දැන දැන මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවන් වේ. ...

13. තුන් අයුරකින් මා සිත මොහයෙන් ද නිරාවරණය, සෝවාන් ඵලයට ද සකදගාමිඵලයට ද අනාගාමිඵලයට ද රහත්ඵලයට ද සමවාදිම— සමවදිම— සමවාදනෙම— මා සිත මොහයෙන් ද නිරාවරණය, රහත්ඵලය ලබනසුදු වෙමි— වගි වෙමි— මා සිත මොහයෙන් ද නිරාවරණය, මගින් රහත් ඵලය ද පසක් කරන ලදී යි දැන දැන මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවන් වේ. ...

14. තුන් අයුරකින් මා සිත මොහයෙන් ද නිරාවරණය, ප්‍රථමධ්‍යානයට ද සමවාදිම— සමවදිම— සමවාදනෙම— මා සිත මොහයෙන් ද නිරාවරණය, ප්‍රථමධ්‍යානය ලබනසුදු වෙමි— වගි වෙමි— මොහයෙන් ද මා සිත නිරාවරණය, මා මගින් ප්‍රථමධ්‍යානය ද පසක් කරන ලදී යි දැන දැන මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවන් වේ.

15. තුන් අයුරකින් ... සත් අයුරකින් මා සිත මොහයෙන් ද නිරාවරණය ද්විතීයධ්‍යානයට ද ... භාවධ්‍යානයට ද ... චතුර්ධ්‍යානයට ද ... සුඤ්ඤාන-විමෝක්ඛයට ද ... දෙව්‍යයෙන් ද නිරාවරණය යි දැන දැන මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවන් වේ. පෙර ම ඔහුට “මුසවා කියන්නෙමි” යි සිත වෙයි. කියන්නහුට “මුසවා කියමි” යි සිත වෙයි. බිණුවහුට මගින් මුසවා කියන ලදී යි සිත වෙයි. දූෂ්ටය සහවාගෙණය, ඝාතනීය සහවාගෙණය, රූපීය සහවාගෙණය, භාවය සහවාගෙණය.

එක මූලකය නිම.

16. දුමුලකය ද තිමුලකය ද චතුමුලකය ද පඤ්ඤාමූලකය ද ඡමුලකය ද සත්තමූලකය ද අධිමූලකය ද නව මූලකය ද දසමූලකය ද (විස්තර) කටයුතු යි. නික්මිණපද ඇතිසැටියෙන් එකි එකි මූලකය වාචික යුතු යි. යම්කෙසේ එකමූලකය විසාර කරන ලද්දේද එපරිද්දෙන් ම දුමුලකාදිය ද විස්තර කට යුතු යි.

1. තුන් අයුරකින් .... සත් අයුරකින් පළමුවන දෘෂ්ටිකෝණයට දෙවන දෘෂ්ටිකෝණයට ද සිව්වන දෘෂ්ටිකෝණයට ද සුඤ්ඤානවිමෝක්ඛයට ද අනිමිත්ත-විමෝක්ඛයට ද අප්පණ්ණිතිවිමෝක්ඛයට ද සුඤ්ඤාන සමාධියට ද අනිමිත්ත-සමාධියට ද අප්පණ්ණිතිවිමෝක්ඛයට ද සුඤ්ඤාන සමාපන්නියට ද අනිමිත්ත සමාපන්නියට ද අප්පණ්ණිතිවිමෝක්ඛයට ද ත්‍රිවිද්‍යාවන්ට ද සතර සතිපට්ඨානයන්ට ද සතර සමයක්පට්ඨානයන්ට ද සතර සාද්ධිපාදයන්ට ද පඤ්ඤාචර්යයන්ට ද පඤ්ඤාබලයන්ට ද සත්තබෝධිබලයන්ට ද අර්ථවග්‍රහණයට ද සෝවාන්ඵලයට ද සකදගාමිඵලයට ද අනාගාමිඵලයට ද රහත්-ඵලයට ද සමවාදිම— සමවදිම— සමවාදනෙම. .... මගින් රහය ද හරණ ලදී. මගින් දෙව්‍යය ද හරණ ලදී. මා මගින් මෝහය ද හරණ ලදී. මාරණ ලදී. මුදන ලදී. පහකරණ ලදී. බැහැර කරණ ලදී. උප්පාහරණ ලදී. ස්වරෝත් උප්පාහරණ ලදී. මා සිත රහයෙන් ද නිරාවරණය. මා සිත දෙව්‍යයෙන් ද නිරාවරණය, සිත මෝහයෙන් ද නිරාවරණය, දැන දැන මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවන් වේ. පෙර ම ඔහුට “මුසවා කියන්නෙමි” යි සිත වෙයි, කියන්නහුට “මුසවා කියමි” යි සිත වෙයි, බිණුවහුට මගින් “මුසවා කියන ලදී” යි සිත වෙයි, දූෂ්ටය සහවාගෙණය, ඝාතනීය සහවාගෙණය, රූපීය සහවාගෙණය, භාවය සහවාගෙණය.

සබ්බමූලකය නිම.

සුද්ධිකාමාර කථාව නිම.

1. තිභාකාරෙහි ‘පඨමං කුඛානං සමාපජ්ජි’නති වතනුකාමො ‘දුතියං කුඛානං සමාපජ්ජි’නති සමපජානමුසා භණ්ණනාසං පටිවිජානනාසං ආපනති පාරාජිකාසං; න පටිවිජානනාසං ආපනති ථුල්ලච්චයං.

2. තිභාකාරෙහි ‘පඨමං කුඛානං සමාපජ්ජි’නති වතනුකාමො ‘තුතියං කුඛානං -පෙ- වතුන්. කුඛානං -පෙ- සුඤ්ඤානං විමොක්ඛං -පෙ- අනිමිත්තං විමොක්ඛං -පෙ- අප්පණ්ණිතිනං විමොක්ඛං -පෙ- සුඤ්ඤානං සමාධිං -පෙ- අනිමිත්තං සමාධිං -පෙ- අප්පණ්ණිතිනං සමාධිං -පෙ- සුඤ්ඤානං සමාපනතිං -පෙ- අනිමිත්තං සමාපනතිං -පෙ- අප්පණ්ණිතිනං සමාපනතිං -පෙ- තිස්සො විජ්ජා -පෙ- වතනාරො සතිපට්ඨානෙ -පෙ- වතනාරො සමමප්පධානෙ -පෙ- වතනාරො ඉද්ධිපාදෙ -පෙ- පඤ්චිත්තියානි -පෙ- පඤ්ච බ්‍රහ්මානි -පෙ- සත්තා බොජ්ඣංගිකා -පෙ- අරියං අට්ඨංගිකං මග්ගං -පෙ- සොත්තාපනතිථුල්ලං -පෙ- සකද්දාමිථුල්ලං -පෙ- අනාගාමිථුල්ලං -පෙ- අරහත්තං සමාපජ්ජිං -පෙ- රාගො මෙ වතො, -පෙ- දොසො මෙ වතො, -පෙ- මොහො මෙ වතො, වතො, මුත්තො, පභිනො, පටිතිස්සට්ඨා, උභෙකට්ඨො, සමුභෙකට්ඨො -පෙ- රාගා මෙ විත්තං විනිවරණං -පෙ- දොසා මෙ විත්තං විනිවරණං -පෙ- මොහා මෙ විත්තං විනිවරණං’නති සමපජානමුසා භණ්ණනාසං පටිවිජානනාසං ආපනති පාරාජිකාසං, න පටිවිජානනාසං ආපනති ථුල්ලච්චයං. පුබ්බච්චයං හොති “මුසා භණ්ණි”නති, භණ්ණනාසං හොති “මුසා භණ්ණමි”ති, භණ්ණිතාසං හොති “මුසා මයා භණ්ණිත”නති, -පෙ- විනිධාය දිට්ඨිං, විනිධාය බන්ධං, විනිධාය රුචිං, විනිධාය භාවං.

වතනුච්චාරකාසං¹ එකමූලකාසං බණ්ඩවකාසං.

1. තිභාකාරෙහි ‘දුතියං කුඛානං සමාපජ්ජි’නති වතනුකාමො ‘තුතියං කුඛානං සමාපජ්ජි’නති සමපජානමුසා භණ්ණනාසං පටිවිජානනාසං ආපනති පාරාජිකාසං; න පටිවිජානනාසං ආපනති ථුල්ලච්චයං.

2. තිභාකාරෙහි ‘දුතියං කුඛානං සමාපජ්ජි’නති වතනුකාමො -පෙ- මොහා මෙ විත්තං විනිවරණං’නති සමපජානමුසා භණ්ණනාසං පටිවිජානනාසං ආපනති පාරාජිකාසං; න පටිවිජානනාසං ආපනති ථුල්ලච්චයං.

1. තුන් අසුරකින් 'දෙවන දූහැනට සමවාදිම'යි කියනු කැමැත්තේ 'දෙවන දූහැනට සමවාදිම'යි දන්නා පුතුලක්නු වෙත දූත දූත මුසවා කියන මහණහට පරිජ්ඣාවැත් වේ. නො දන්නක්නු වෙත කියන්නහුට ථූලාසි-ආවැත් වේ.

2. තුන් අසුරකින් 'පළමුවන දූහැනට සමවන්ම'යි කියනු කැමැත්තේ 'නෙවන දූහැනට ... සිවුවන දූහැනට ... සුඤ්ඤනවිමොක්ඛයට ... අනිමිත්ත-විමොක්ඛයට ... අප්පණ්ණිතිවිමොක්ඛයට ... සුඤ්ඤනසමාධියට ... අනිමිත්ත-සමාධියට ... අප්පණ්ණිති සමාධියට ... සුඤ්ඤනසමාපන්නියට ... අනිමිත්ත-සමාපන්නියට ... අප්පණ්ණිතිසමාපන්නියට ... ත්‍රිවිද්‍යාවට ... සතරසනිපට්ඨා-නට...සතර සමාසක්ථ්‍රයානයන්ට... සතර සාද්ධිපාදයට... පඤ්ඤාඤ්ඤයන්ට... පඤ්ඤාබලයන්ට... සත්තබොජ්ඣංගයන්ට...අර්ථට්ඨිමිතට...සෝවාන් ඵලයට... සකදගාමි ඵලයට... අනාගාමි ඵලයට... රහත්ඛවට සමවාදිම. ... මවිසින් රාගය හරණලද ... මවිසින් දොෂය හරණලද ... මවිසින් මොහය හරණලද. විභ්‍යානතකාරකලද. මුදනලද. පහ කරණලද. බැහැර කරණලද. උපුටා හරණලද. හැමඅසුරින් උපුටා හරණලද. මා සිත රාගයෙන් නිරාවරණය. ... මා සිත දොෂයෙන් නිරාවරණය ... මා සිත මොහයෙන් නිරාවරණයයි. දූතගන්නකු වෙත දූත දූත මුසවා කියන්නහුට පරිජ්ඣාවැත් වේ. නො දූතගන්නකු වෙත කියන්නකුට ථූලාසිආවැත් වේ: පෙර ම ඔහුට "මුසවා කියන්නෙමි"යි සිත වෙයි. කියන්නහුට "මුසවා කියමි"යි සිත වෙයි. බිණුවහුට මා විසින් "මුසවා කියන ලද"යි සිත වෙයි. ... දූෂටිය-කෂාන්තිය-රූටිය-භාවය සහවාගෙණයි.

කියනු කැමතිවැ එය සදහන් නොකරන්නහු පිළිබඳ

එකමුලකඛණ්ඩවක්‍රය නිමි.

1. තුන් අසුරකින් 'දෙවන දූහැනට සමවාදිම'යි කියනු කැමැත්තේ 'නෙවන දූහැනට සමවන්ම'යි දන්නා පුතුලක්නු වෙත දූත දූත මුසවා කියන මහණහට පරිජ්ඣාවැත් වේ. නොදන්නක්නු වෙත කියන මහණහට ථූලාසිආවැත් වේ.

2. තුන් අසුරකින් 'දෙවන දූහැනට සමවන්ම'යි කියනු කැමැත්තේ ... 'මා සිත මොහයෙන් නිරාවරණය'යි දන්නා පුතුලක්නු වෙත දූත දූත මුසවා කියන මහණහට පරිජ්ඣාවැත් වේ. නො දන්නක්නු වෙත කියන මහණහට ථූලාසිආවැත් වේ.

3. නිහාකාරෙති -පෙ- සත්තහාකාරෙති 'දුතියං කොතං සමාපජ්ජි'නති වතතුකාමො 'පඨමං කොතං සමාපජ්ජි'නති සමපජානමුසා භණ්ණනාසං පටිච්ඡානනාසං ආපනති පාරාජිකාසං; න පටිච්ඡානනාසං ආපනති ථුල්ලච්චයාසං -පෙ- විනිධාය භාවං.

වතතුච්ඡාරකාසං එකමූලකාසං බද්ධවකාසං.

මූලකං සබ්බතතං.

1. නිහාකාරෙති 'මොහා මෙ චිත්තං විනිවරණ'නති වතතුකාමො 'පඨමං කොතං සමාපජ්ජි'නති සමපජානමුසා භණ්ණනාසං පටිච්ඡානනාසං ආපනති පාරාජිකාසං; න පටිච්ඡානනාසං ආපනති ථුල්ලච්චයාසං.

2. නිහාකාරෙති 'මොහා මෙ චිත්තං විනිවරණ'නති වතතුකාමො 'දෙසා මෙ චිත්තං විනිවරණ'නති සමපජානමුසා භණ්ණනාසං පටිච්ඡානනාසං ආපනති පාරාජිකාසං; න පටිච්ඡානනාසං ආපනති ථුල්ලච්චයාසං.

වතතුච්ඡාරකාසං එකමූලකං නිවසිතං.

3. දමුලකමපි නිමුලකමපි වතුමූලකමපි පඤ්චමූලකමපි ඡමුලකමපි සත්ත-
මූලකමපි අට්ඨමූලකමපි නචමූලකමපි දසමූලකමපි එවමෙව කාතබ්බං.

ඉදං සබ්බමූලකං.

1. නිහාකාරෙති -පෙ- සත්තහාකාරෙති 'පඨමඤ්ච කොතං දුතියඤ්ච කොතං තතියඤ්ච කොතං චතුස්ථඤ්ච කොතං පුඤ්ඤානඤ්ච විමොක්ඛං අනිමි-
ත්තඤ්ච විමොක්ඛං අප්පණ්ණිතඤ්ච විමොක්ඛං පුඤ්ඤානඤ්ච සමාධිං අනිමිත්තඤ්ච සමාධිං අප්පණ්ණිතඤ්ච සමාධිං පුඤ්ඤානඤ්ච සමාපත්තිං අනිමිත්තඤ්ච සමාපත්තිං අප්පණ්ණිතඤ්ච සමාපත්තිං නිසේයා ච විජ්ජා වත්තාරො ච සතිපට්ඨානෙ වත්තාරො ච සමමප්පධානෙ වත්තාරො ච ඉද්ධිපාදෙ පඤ්ච ච ඉන්ද්‍රියානි පඤ්ච ච බලානි සත්ත ච බොජ්ඣංගෙන අරියඤ්ච අට්ඨබ්බිකං මග්ගං සොනාපනතිථෙඤ්ච සකදගාමිථෙඤ්ච අනාගාමිථෙඤ්ච අරහත්තඤ්ච සමාපජ්ජං -පෙ- රුගො ච මෙ වතෙතා -පෙ- දෙසො ච මෙ වතෙතා -පෙ- මොහො ච මෙ වතෙතා වතෙතා මුත්තො පභිනො පටි-
නිසංථෙයා උකෙකට්ඨො සමුකෙකට්ඨො, රුගා ච මෙ චිත්තං විනිවරණං. දෙසා ච මෙ චිත්තං විනිවරණං, මොහා මෙ චිත්තං විනිවරණ'නති වතතුකාමො සමපජානමුසා භණ්ණනාසං පටිච්ඡානනාසං ආපනති පාරාජිකාසං, න පටිච්ඡානනාසං ආපනති ථුල්ලච්චයාසං: -පෙ- විනිධාය භාවං.

3. තුන් අසුරකින් ... සත් අසුරකින් 'දෙවන දෑතට සමවන්ම'යි කියනු කැමැත්තේ 'පළමුවන දෑතට සමවන්ම'යි දන්තක්නු වෙත දෑත දෑත මුසවා කියන මහණහට පරිජ්ඣාවැන් වේ. තො දන්තා පුගුලක්නු වෙත කියන මහණහට පුලාසිඥාවැන් වේ. ... භාවය සහවාගෙණයි.

**කියනු කැමැති වැ එය සදහන් නොකරන්නහුගේ
එකමුලක බද්ධවක්‍රයයි.**

මූලකය සංක්ෂේපන යි.

1. තුන් අසුරකින් 'මා සිත මොහයෙන් නිරාවරණය'යි කියනු කැමැත්තේ 'පළමුවන දෑතට සමවැදිම'යි දන්තක්නු වෙත දෑත දෑත මුසවා කියන මහණහට පරිජ්ඣාවැන් වේ. තො දන්තකුට කියන මහණහට පුලාසිඥාවැන් වේ.

2. තුන් අසුරකින් 'මා සිත මොහයෙන් නිරාවරණය'යි කියනු කැමැත්තේ 'මා සිත දෙව්මයෙන් නිරාවරණය'යි දන්තා පුගුලක්නු වෙත දෑත දෑත මුසවා කියන මහණහට පරිජ්ඣාවැන් වේ. තොදන්තක්නු වෙත කියන මහණහට පුලාසිඥාවැන් වේ.

කියනු කැමැති වැ එය සදහන් නොකරන්නහුගේ එකමුලකය නිමි.

3. දිමුලකය ද, නිමුලකය ද, චතුමුලකය ද, පඤ්චමුලකය ද, ඡමුලකය ද, සත්තමුලකය ද, අට්ඨමුලකය ද, නවමුලකය ද, දසමුලකය ද මෙසේ ම විහාර කටයුතු යි.

මේ සබ්බමුලකය යි.

1. තුන් අසුරකින් ... සත් අසුරකින් 'පළමුවන දෑතට ද දෙවන දෑතටද තෙවන දෑතටද සිවුවන දෑතටද සුඤ්ඤානවිමොක්ඛයට ද අනිමිත්තවිමොක්ඛයට ද අප්පණ්ණිතිවිමොක්ඛයට ද සුඤ්ඤානසමාධියට ද අනිමිත්තසමාධියට ද අප්පණ්ණිතිසමාධියට ද සුඤ්ඤානසමාපත්තියට ද අනිමිත්තසමාපත්තියට ද අප්පණ්ණිතිසමාපත්තියට ද ත්‍රිවිද්ධවට ද සතර සතිපට්ඨානයට ද, සතර සමාක් පබ්බත්ථියායීයත්වට ද සතර සාද්ධිපාදයත්වට ද පඤ්චාන්ද්‍රියත්වට ද පඤ්චබලයත්වට ද සත්තඤ්ඤානිකායත්වට ද අර්ථටතිමග්ගට ද සොවාන් ඵලයට ද සකදගාමි ඵලයට ද අනාගාමි ඵලයට ද රහත් බවට ද සමවැදිම. ... මිසින් රාගය ද හරණ ලද. මා මිසින් දෝෂය ද හරණ ලද. මා මිසින් මොහය ද හරණ ලද. විගතාන්තකරණ ලද. මුද්ධ ලද. පහකරණ ලද. බාහාර කරණ ලද. උපුටා හරිණ ලද. හාම අසුරින් උපුටා හරිණ ලද. 'මා සිත රාගයෙන් ද නිරාවරණය. මා සිත දෝෂයෙන්ද නිරාවරණය'යි කියනු කැමැත්තේ, 'මා සිත මොහයෙන් ද නිරාවරණය'යි දන්තකුට දෑත දෑත මුසවා කියන 'මහණහට පරිජ්ඣාවැන් වේ. තො දන්තකුට කියන මහණහට පුලාසිඥාවැන් වේ. ... භාවය සහවාගෙණයි.

2. තිභාකාරෙති 'දුතියඤ්ච කුඛානං තතියඤ්ච කුඛානං චතුත්ථඤ්ච කුඛානං සුඤ්ඤානඤ්ච විමොක්ඛං අනිමිත්තඤ්ච විමොක්ඛං අප්පණ්ණිතිතඤ්ච විමොක්ඛං සුඤ්ඤානඤ්ච සමාධිං අනිමිත්තඤ්ච සමාධිං අප්පණ්ණිතිතඤ්ච සමාධිං සුඤ්ඤානඤ්ච සමාපන්නිං අනිමිත්තඤ්ච සමාපන්නිං අප්පණ්ණිතිතඤ්ච සමාපන්නිං තිස්සො ච චිජ්ජා චත්තාරො ච සතිපට්ඨානො චත්තාරො ච සමමප්පධානො චත්තාරො ච ඉද්ධිපාදො පඤ්ච ච ඉන්ද්‍රියානි පඤ්ච ච බලානි සත්ත ච බ්‍රාහ්මිකෙත අරියඤ්ච අට්ඨමිතිකං මහං සොනාපන්නිඵලං ච සකද්දායමිඵලං ච අනායාමිඵලං ච අරහත්තං ච සමාපජ්ජං, රුහො ච මෙ චතො, දෙසො ච මෙ චතො, මොහො ච මෙ චතො චතො මුත්තො පතිතො පටිනිස්සට්ඨො උකෙතිට්තො සමුකෙතිට්තො, රුහා ච මෙ චිත්තං චිතිවරණං, දෙසා ච මෙ චිත්තං චිතිවරණං, 'මොහා ච මෙ චිත්තං චිතිවරණ'නති චත්තුකාමො 'පස්මං කුඛානං සමාපජ්ජ'නති සමපජානමුසා භණ්ණනාස්ස පටිච්ජානනාස්ස ආපන්නි පාරාජිකස්ස, න පටිච්ජානනාස්ස ආපන්නි ථුලලච්චයස්ස.

3. තිභාකාරෙති 'තතියඤ්ච කුඛානං චතුත්ථං ච කුඛානං -පෙ- මොහා ච මෙ චිත්තං චිතිවරණං -පෙ- පස්මඤ්ච කුඛානං සමාපජ්ජ'නති චත්තුකාමො 'දුතියං කුඛානං සමාපජ්ජ'නති සමපජානමුසා භණ්ණනාස්ස පටිච්ජානනාස්ස ආපන්නි පාරාජිකස්ස, න පටිච්ජානනාස්ස ආපන්නි ථුලලච්චයස්ස.

4. තිභාකාරෙති 'මොහා ච මෙ චිත්තං චිතිවරණං පස්මඤ්ච කුඛානං දුතියඤ්ච කුඛානං තතියඤ්ච කුඛානං චතුත්ථඤ්ච කුඛානං -පෙ- රුහා ච මෙ චිත්තං චිතිවරණ'නති චත්තුකාමො: 'දෙසා ච මෙ චිත්තං චිතිවරණ'නති සමපජානමුසා භණ්ණනාස්ස පටිච්ජානනාස්ස ආපන්නි පාරාජිකස්ස, න පටිච්ජානනාස්ස ආපන්නි ථුලලච්චයස්ස: පුබ්බෙවස්ස හොති "මුසා භණ්ණිස්ස"නති, භණ්ණනාස්ස හොති "මුසා භණ්ණමි"ති, භණ්ණිතස්ස හොති "මුසා මයා භණ්ණිත"නති -පෙ- චිතිධාය දිට්ඨිං, චිතිධාය බන්ධනිං, චිතිධාය රුපිං, චිතිධාය භාවං.

සබ්බමුලකං.

චත්තුමිස්සාරකස්ස චත්තපෙය්‍යාලං නිබ්බිතං.

චත්තුකාමචාරකථා නිබ්බිතා.

1. තිභාකාරෙති 'යො තෙ විහාරෙ වසී, සො භික්ඛු පස්මං කුඛානං සමාපජ්ජ, සමාපජ්ජති, සමාපන්නො, සො භික්ඛු පස්මස්ස කුඛානස්ස ලාභී, වසී, තෙන භික්ඛුතා පස්මං කුඛානං සච්ඡිකත්'නති සමපජානමුසා භණ්ණනාස්ස පටිච්ජානනාස්ස ආපන්නි ථුලලච්චයස්ස; න පටිච්ජානනාස්ස ආපන්නි දුක්ඛට්ඨස්ස: පුබ්බෙවස්ස¹ හොති "මුසා භණ්ණිස්ස"නති, භණ්ණනාස්ස හොති "මුසා භණ්ණමි"ති, භණ්ණිතස්ස හොති "මුසා මයා භණ්ණිත"නති.

1. පුබ්බෙවස්සාදිපාඨො මජ්ඣිම. නැව්.

2. තුන් අයුරකින් 'දෙවන දෑහැනට ද තෙවන දෑහැනට ද සිවුවන දෑහැනට ද සුඤ්ඤානවිමෝක්ඛයට ද අනිමිත්තවිමෝක්ඛයට ද අප්පණ්ණින-විමෝක්ඛයට ද සුඤ්ඤානසමාධියට ද අනිමිත්තසමාධියට ද අප්පණ්ණින-සමාධියට ද සුඤ්ඤානසමාපන්නියට ද අනිමිත්තසමාපන්නියට ද අප්පණ්ණින-සමාපන්නියට ද ත්‍රිවිද්ධවට ද සතර සතිපට්ඨානයට ද සතර සමොපධා-නයන්ට ද සතර ඉද්ධිපාදයන්ට ද පඤ්චඉඤ්ජියයන්ට ද පඤ්චබලයන්ට ද සත්තබොජ්ඣංගයන්ට ද අර්ථගම්මයට ද සොවාන්ඵලයට ද සකද්ගාඵලයට ද අනාගාමිඵලයට ද රහත්ඛවට ද සමච්ඡිද්ධි. මො විසින් රාගය ද භරණ ලද. මො විසින් දෙවමය ද භරණ ලද. මො විසින් මොහය ද භරණ ලද. චිතිට. මදින. පාතින. තෙරණ උපුළු. මොවින් උපුළු. මො සිත රාගයෙන් අනිවරණය. මො සිත දෙවමයෙන් අනිවරණය. මො සිත මොහයෙන් නිරාවරණය'යි කියනු කාමොත්තේ 'පළමුවන දෑහැනට සමච්ඡිද්ධි'යි දන්තකුට දෑන දෑන මුසවා කියන මහණහට පරිජ්ඣාවෙන් වේ. නොදන්තකුට කියන මහණහට පුලාසිඥාවෙන් වේ.

3. තුන් අයුරකින් තෙවන දෑහැනට ද සිවුවන දෑහැනට ද ... මො සිත මොහයෙන් ද නිරාවරණය. ... පළමුවන දෑහැනට ද සමච්ඡිද්ධි යි කියනු කාමොත්තේ දෙවන දෑහැනට සමච්ඡිද්ධි යි දන්තකුට දෑන දෑන මුසවා කියන මහණහට පරිජ්ඣාවෙන් වේ. නොදන්තකුට කියන මහණහට පුලාසි-ඥාවෙන් වේ.

4. තුන් අයුරකින් 'මො සිත මොහයෙන් ද නිරාවරණය' පළමුවන දෑහැනට ද දෙවන දෑහැනට ද තෙවන දෑහැනට ද සිවුවන දෑහැනට ද ... මො සිත රාගයෙන් ද නිරාවරණයයි කියනු කාමොත්තේ මො සිත දෙවමයෙන් නිරාවරණයයි දන්තකු හමුයෙහි දෑන දෑන මුසවා කියන මහණහට පරිජ්-ඥාවෙන් වේ. නො දන්තකු හමුයෙහි කියන මහණහට පුලාසිඥාවෙන් වේ. පෙර ම ඔහුට 'මුසවා කියන්නෙමි'යි සිත වෙයි. කියන මහණහට 'මුසවා කියමි'යි සිත වෙයි. බිණුවහුට 'මො විසින් මුසවා කියන ලද්ද'යි සිත වෙයි. ... දූෂටිය - බන්ධන - රාජිය - භාවය සහවාගෙණයි.

සබ්බමුලකය යි.

කියනු කාමොති වා එය සදහන් නො කරන්නහුගේ වක්කපෙය්‍යාලය නිමි.

වනතුභාමමාර කථාව නිමි.

1. තුන් අයුරකින් 'යම් මහණෙක්' නොප විහාරයෙහි විසි ද ඒ මහණ තෙමේ පළමුවන දෑහැනට සමච්ඡිද්ධි. සමච්ඡිද්ධි. සමච්ඡිද්ධි වෙ යි; ඒ මහණ පළමුවන දෑහැන ලාභියෙක. වශියෙක. ඒ මහණ විසින් පළමුවන දෑහැන පසක් කරණ ලද්ද'යි දන්තකු හමුයෙහි දෑන දෑන මුසවා කියන මහණහට පුලාසි-ඥාවෙන් වේ. නො දන්තකු හමුයෙහි කියන මහණහට දුකුළාඥාවෙන් වේ. පෙර ම ඔහුට "මුසවා කියන්නෙමි"යි සිත වෙයි. කියන්නහුට "මුසවා කියමි"යි සිත වෙයි. බිණුවහුට මො විසින් "මුසවා කියන ලද්ද"යි සිත වෙයි.

2. වතුහාකාරෙති -පෙ- පඤ්චහාකාරෙති -පෙ- ඡහාකාරෙති -පෙ- සත්තහාකාරෙති යො තෙ විහාරෙ වසී, සො භික්ඛු 'පස්මං ඤානං සමාපජ්ජී සමාපජ්ජති, සමාපනො, සො භික්ඛු පස්මස්ස ඤානස්ස ලාභී, වසී, තෙන භික්ඛුනා පස්මං ඤානං සව්ඡිකත්තති සමපජානමුසා භණ්ණානස්ස පටිච්ජානනාස්ස ආපනති ථුල්ලවමයස්ස, න පටිච්ජානනාස්ස ආපනති, දුක්ඛටස්ස, පුබ්බවස්ස හොති "මුසා භණ්ණස්ස"නති, භණ්ණානස්ස හොති "මුසා භණ්ණමි"ති, භණ්ණස්ස හොති "මුසා මයා භණ්ණ"නති, විනිධාය දිට්ඨිං, විනිධාය බන්තීං, විනිධාය රුචිං, විනිධාය භාවං.

3. තිහාකාරෙති 'යො තෙ විහාරෙ වසී සො භික්ඛු දුතියං ඤානං- තතියං ඤානං - වතුන්ථං ඤානං - සුඤ්ඤානං විමොක්ඛං - අනිමිත්තං විමොක්ඛං - අප්පණ්ණිතිතං විමොක්ඛං - සුඤ්ඤානං සමාධිං - අනිමිත්තං සමාධිං - අප්පණ්ණිතිතං සමාධිං - සුඤ්ඤානං සමාපනති - අනිමිත්තං සමාපනති - අප්පණ්ණිතිතං සමාපනති - නිස්සො විජ්ජා - චත්තාරො සතිපට්ඨානෙ - චත්තාරො සමමප්පධානෙ - චත්තාරො ඉද්ධිපාදෙ - පඤ්ච ඉන්ද්‍රියානි - පඤ්ච බලානි - සත්ත බොජ්ඣංගෙන - අරියං අට්ඨංගිකං මග්ගං - සොත්තාපනතිථලං - සකද්දගාමිථලං - අත්තාගාමිථලං - අරහත්තං - සමාපජ්ජී - සමාපජ්ජති - සමාපනො - සො භික්ඛු අරහත්තස්ස ලාභී - වසී - තෙන භික්ඛුනා අරහත්තං සව්ඡිකත්තති සමපජානමුසා භණ්ණානස්ස පටිච්ජානනාස්ස ආපනති ථුල්ලවමයස්ස, න පටිච්ජානනාස්ස ආපනති දුක්ඛටස්ස.

4. තිහාකාරෙති 'තස්ස භික්ඛුනො රුගො චත්තො- දෙසො චත්තො- මොහො චත්තො චත්තො මුත්තො පතීනො පටිනිස්සට්ඨො උකෙකිකිනො සමුකෙකිකිනොති සමපජානමුසා භණ්ණානස්ස පටිච්ජානනාස්ස ආපනති ථුල්ලවමයස්ස, න පටිච්ජානනාස්ස ආපනති දුක්ඛටස්ස.

5. තිහාකාරෙති -පෙ- සත්තහාකාරෙති තස්ස භික්ඛුනො රුගො චත්තං විනිවරණං- දෙසා චත්තං විනිවරණං- මොහා චත්තං විනිවරණ'නති සමපජානමුසා භණ්ණානස්ස පටිච්ජානනාස්ස ආපනති ථුල්ලවමයස්ස, න පටිච්ජානනාස්ස ආපනති දුක්ඛටස්ස, පුබ්බවස්ස හොති "මුසා භණ්ණස්ස"නති, භණ්ණානස්ස හොති, "මුසා භණ්ණමි"ති, භණ්ණස්ස හොති, "මුසා මයා භණ්ණ"නති, විනිධාය දිට්ඨිං, විනිධාය බන්තීං, විනිධාය රුචිං, විනිධාය භාවං.

6. තිහාකාරෙති -පෙ- සත්තහාකාරෙති 'යො තෙ විහාරෙ වසී, සො භික්ඛු සුඤ්ඤාගාරෙ පස්මං ඤානං- දුතියං ඤානං- තතියං ඤානං- වතුන්ථං ඤානං සමාපජ්ජී- සමාපජ්ජති- සමාපනො- -පෙ- සො භික්ඛු සුඤ්ඤා- ගාරෙ වතුන්ථස්ස ඤානස්ස ලාභී, වසී, තෙන භික්ඛුනා සුඤ්ඤාගාරෙ වතුන්ථං ඤානං සව්ඡිකත්තති සමපජානමුසා භණ්ණානස්ස පටිච්ජානනාස්ස ආපනති ථුල්ලවමයස්ස, න පටිච්ජානනාස්ස ආපනති දුක්ඛටස්ස, පුබ්බ- වස්ස හොති "මුසා භණ්ණස්ස"නති භණ්ණානස්ස හොති "මුසා භණ්ණමි"ති භණ්ණස්ස හොති "මුසා මයා භණ්ණ"නති, විනිධාය දිට්ඨිං, විනිධාය බන්තීං, විනිධාය රුචිං, විනිධාය භාවං.

2. සිවු අයුරකින් ... පස් අයුරකින් ... සත අයුරකින් ... සත් අයුරකින් 'යම් මහණෙක් තොප විහාරයෙහි විසි ද ඒ මහණ තෙමේ පළමුවන දූභානට සමවාදිති, සමවදිසි, සමවාදුනෝ වෙයි. ඒ මහණ ප්‍රථමධ්‍යාන ලාභිය, චරිය, ඒ මහණ විසින් පළමුවන දූභාන පසක් කරණ ලද්දේ දන්තකු හමුයෙහි දූන දූන මුසවා කියන මහණහට පුලාසිආවාත් වේ. නොදන්තකු හමුයෙහි කියන මහණහට දුකුලාආවාත් වේ. පෙර ම ඔහුට "මුසවා කියන්නෙමි"යි සිත වෙයි. කියන්නහුට "මුසවා කියමි"යි සිත වෙයි. බිණුවහුට මා විසින් "මුසවා කියන ලද්ද"යි සිත වෙයි. දූෂ්ටිය - ඝෞතනිය - රාවිය - භාවය සහවාගෙණ ය.

3. තුන් අයුරකින් 'යම් මහණෙක් තොප විහාරයෙහි විසි ද ඒ මහණ දෙවන දූභානට -- තෙවන දූභානට -- සිවුවන දූභානට -- සුඤ්ඤානවිමොක්ඛයට -- අනිමිත්තවිමොක්ඛයට -- අප්පණ්ණිතිනිවිමොක්ඛයට -- සුඤ්ඤාන-සමාධියට -- අනිමිත්තසමාධියට -- අප්පණ්ණිතිනිවිමොක්ඛයට -- සුඤ්ඤාන-සමාපත්තියට -- අනිමිත්ත සමාපත්තියට -- අප්පණ්ණිතිනිවිමොක්ඛයට -- ත්‍රිපිද්‍යාවට -- සතර සතිපට්ඨානගන්ට -- සතර සමමප්පධානගන්ට -- සතර ඉඤ්ඤාදායගන්ට -- පඤ්ච ඉන්ද්‍රියගන්ට -- පඤ්ච ඛලයන්ට -- සතන-බොජ්ඣංගයට -- අර්ථගිමගට -- සෝවාන් ඵලයට -- සකද්ගාමිඵලයට -- අනාගාමිඵලයට -- රහත්බවට සමවාදිති. සමවදිසි. සමවාදුනෝ වෙයි. ඒ මහණ තෙමේ අතීතඥ ලාභියෙක, චරියෙකි. ඒ මහණ විසින් රහත් බව පසක් කරණ ලද්දේ දන්තකු හමුයෙහි දූන දූන මුසවා කියන මහණහට පුලාසිආවාත් වේ. නො දන්තකු හමුයෙහි කියන මහණහට දුකුලාආවාත් වේ.

4. තුන් අයුරකින් 'ඒ මහණහු විසින් රුගය හරණ ලද ... දෙව්මය හරණ ලද ... මොහය හරණ ලද, විහිට, මිදින, පැතින, තෙරණ, උපුළු, මැනවින් උපුළුලි දන්තකු හමුයෙහි දූන දූන මුසවා කියන මහණහට පුලාසිආවාත් වේ. නොදන්තකු හමුයෙහි කියන මහණහට දුකුලාආවාත් වේ.

5. තුන් අයුරකින් ... සත් අයුරකින් ඒ මහණහුගේ සිත රුගයෙන් නිරාවරණය ... සිත දෙව්මයෙන් නිරාවරණය ... සිත මෝහයෙන් නිරාවරණයයි දන්තකු හමුයෙහි දූන දූන මුසවා කියන මහණහට පුලාසිආවාත් වේ. නො දන්තකු හමුයෙහි කියන මහණහට දුකුලාආවාත් වේ. පෙර ම ඔහුට "මුසවා කියන්නෙමි"යි සිත වෙයි. කියන්නහුට "මුසවා කියමි"යි සිත වෙයි. බිණුවහුට මා විසින් "මුසවා කියන ලද්ද"යි සිත වෙයි. දූෂ්ටිය -- ඝෞතනිය -- රාවිය -- භාවය සහවාගෙණ ය.

6. තුන් අයුරකින් ... සත් අයුරකින් 'යම් මහණෙක් තොප විහාරයෙහි විසි ද ඒ මහණ ශුන්‍යාගාරයෙහි පළමුවන දූභානට ... දෙවන දූභානට ... තෙවන දූභානට ... සිවුවන දූභානට සමවාදිති. සමවදිසි ... සමවාදුනෝ වෙයි. ... ඒ මහණ ශුන්‍යාගාරයෙහි වතුඤ්ඤාධ්‍යාන ලාභියෙක චරියෙකි. ඒ මහණ විසින් ශුන්‍යාගාරයෙහි සිවුවන දූභාන පසක් කරණ ලද්දේ දන්තකු හමුයෙහි දූන දූන මුසවා කියන මහණහට පුලාසිආවාත් වේ. නොදන්තකු හමුයෙහි කියන මහණහට දුකුලාආවාත් වේ. පෙර ම ඔහුට "මුසවා කියන්නෙමි"යි සිත වෙයි. කියන්නහුට "මුසවා කියමි"යි සිත වෙයි. බිණුවහුට මා විසින් "මුසවා කියන ලද්ද"යි සිත වෙයි. දූෂ්ටිය -- ඝෞතනිය -- රාවිය -- භාවය සහවාගෙණ ය.

7. නිහාකාරෙති -පෙ- සත්තභාකාරෙති 'යො තෙ විහාරං පරිභුඤ්ඤා, යො තෙ විවරං පරිභුඤ්ඤා, යො තෙ පිණ්ඩපාතං පරිභුඤ්ඤා, යො තෙ සෙනාසනං පරිභුඤ්ඤා, යො තෙ ගිලානපච්චයභෙසජ්ජපරිකාරං පරිභුඤ්ඤා, සො භික්ඛු සුඤ්ඤාගාරෙ වතුන්ථං ඤානං සමාපජ්ජි- සමාපජ්ජති- සමාපනේනා, සො භික්ඛු සුඤ්ඤාගාරෙ වතුන්ථං ඤානං ලාභී, වසී. තෙන භික්ඛුනා සුඤ්ඤාගාරෙ වතුන්ථං ඤානං සමුත්ථානානි සමපජානමුසා භණ්ණනායං පටිවිජ්ජානනායං ආපනති ථුල්ලච්චයං. න පටිවිජ්ජානනායං ආපනති දුක්ඛං. -පෙ-

8. නිහාකාරෙති -පෙ- සත්තභාකාරෙති 'යෙන තෙ විහාරො පරිභුතේනා, යෙන තෙ විවරං පරිභුතං, යෙන තෙ පිණ්ඩපාතො පරිභුතේනා, යෙන තෙ සෙනාසනං පරිභුතං, යෙන තෙ ගිලානපච්චයභෙසජ්ජපරිකාරො පරිභුතේනා, සො භික්ඛු සුඤ්ඤාගාරෙ වතුන්ථං ඤානං සමාපජ්ජි- සමාපජ්ජති- සමාපනේනා, සො භික්ඛු සුඤ්ඤාගාරෙ වතුන්ථං ඤානං ලාභී, වසී. තෙන භික්ඛුනා සුඤ්ඤාගාරෙ වතුන්ථං ඤානං සමුත්ථානානි සමපජානමුසා භණ්ණනායං පටිවිජ්ජානනායං ආපනති ථුල්ලච්චයං. න පටිවිජ්ජානනායං ආපනති දුක්ඛං. -පෙ-

9. නිහාකාරෙති -පෙ- සත්තභාකාරෙති 'යං තුං ආගමම විහාරං අදසී, විවරං අදසී, පිණ්ඩපාතං අදසී, සෙනාසනං අදසී, ගිලානපච්චයභෙසජ්ජ- පරිකාරං අදසී, සො භික්ඛු සුඤ්ඤාගාරෙ වතුන්ථං ඤානං සමාපජ්ජි- සමාපජ්ජති- සමාපනේනා, සො භික්ඛු සුඤ්ඤාගාරෙ වතුන්ථං ඤානං ලාභී, වසී. තෙන භික්ඛුනා සුඤ්ඤාගාරෙ වතුන්ථං ඤානං සමුත්ථානානි සමපජානමුසා භණ්ණනායං පටිවිජ්ජානනායං ආපනති ථුල්ලච්චයං. න පටි- විජ්ජානනායං ආපනති දුක්ඛං. පුබ්බෙවස්ස හොති "මුසා භණ්ණං"නති, භණ්ණනායං හොති "මුසා භණ්ණමි"ති, භණ්ණනායං හොති මුසා මයා භණ්ණ"නති විනිධාය දිට්ඨිං, විනිධාය බන්ධනං, විනිධාය රැවිං, විනිධාය භාවං.

පෙය්‍යාලපණ්ණරසකං නිට්ඨිතං.

පච්චයපටිසංසුතනවාරකථා නිට්ඨිතා.

උත්තරිමුත්තස්සධම්මවංශකපෙය්‍යාලං නිට්ඨිතං.

අනාපනති අබ්මානෙන, අනුලලපනාධිප්පායස්ස, උමමත්තකස්ස, බ්‍රහ්මචීතකස්ස, වෙදනට්ඨස්ස, ආදිකමමිකස්සාති.

7. තුන් අයුරකින් ... ‘සත් අයුරකින් යම් මහණෙක් නොපගේ විහාරය පරිභෝග කෙළේ ද, යම් මහණෙක් නොපගේ සිවුරු පරිභෝග කෙළේ ද, යමෙක් නොපගේ පිණ්ඩපානය පරිභෝග කෙළේ ද, යමෙක් නොපගේ සෙනසුන පරිභෝග කෙළේ ද, යමෙක් නොපගේ ගිලන්පස බෙහෙත් පිරිකර පරිභෝග කෙළේ ද ඒ මහණ තෙමේ ශුන්‍යාගාරයෙහි සිවුවන දෑහැනට සමවැදිනි. ... සමවදිසි. සමවැදුනේ වෙයි. ඒ මහණ තෙමේ ශුන්‍යාගාරයෙහි චතුර්ථාධ්‍යානලාභියෙක, වසියෙකි, ඒ මහණ විසින් ශුන්‍යා-ගාරයෙහි සිවුවන දෑහැන පසක් කරණ ලද්දේ දන්තකු හමුවෙහි දෑහ දෑහ මුසවා කියන මහණහට පුලාසිආවැත් වේ. නොදන්තකු හමුවෙහි කියන මහණහට දුකුලාආවැත් වේ. ...

8. තුන් අයුරකින් ... ‘සත් අයුරකින් යම් මහණකු විසින් නොප විහාරය පරිභෝග කරණ ලද ද, යමකු විසින් නොපගේ සිවුරු පරිභෝග කරණ ලද ද, යමකු විසින් නොපගේ පිණ්ඩපානය පරිභෝග කරණ ලද ද, යමකු විසින් නොපගේ සෙනසුන පරිභෝග කරණ ලද ද යමකු විසින් නොපගේ ගිලන්-පස බෙහෙත් පිරිකර පරිභෝග කරණ ලද ද ඒ මහණ ශුන්‍යාගාරයෙහි සිවුවන දෑහැනට සමවැදිනි. ... සමවදිසි. ... සමවැදුනේ වෙයි. ඒ මහණ ශුන්‍යාගාරයෙහි චතුර්ථාධ්‍යානලාභිය, වසියෙකි. ඒ මහණකු විසින් ශුන්‍යා-ගාරයෙහි සිවුවන දෑහැන පසක් කරණ ලද්දේ දන්තකු හමුවෙහි දෑහ දෑහ මුසවා කියන මහණහට පුලාසිආවැත් වේ. නො දන්තකු හමුවෙහි කියන මහණහට දුකුලාආවැත් වේ. ...

9. තුන් අයුරකින් ... ‘සත් අයුරකින් නෝ යම් මහණකු වෙත පාමිණ විහාරය පිදුවෙහි ද, සිවුරු පිදුවෙහි ද, පිඩු පිදුවෙහි ද, සෙනසුනක් පිදුවෙහි ද, ගිලන්පස බෙහෙත් පිරිකර පිදුවෙහි ද, ඒ මහණ තෙමේ ශුන්‍යාගාරයෙහි සිවුවන දෑහැනට සමවැදිනි. ... සමවදිසි. ... සමවැදුනේ වෙයි. ඒ මහණ තෙමේ ශුන්‍යාගාරයෙහි චතුර්ථාධ්‍යානලාභිය, වසියෙකි, ඒ මහණකු විසින් ශුන්‍යාගාර-යෙහි සිවුවන දෑහැන පසක් කරණ ලද්දේ දන්තකු හමුවෙහි දෑහ දෑහ මුසවා කියන මහණහට පුලාසිආවැත් වේ. නො දන්තකු හමුවෙහි කියන මහණ-හට දුකුලාආවැත් වේ: පෙර ම ඔහුට “මුසවා කියන්නෙමි”යි සිත වෙයි, කියන්නහුට “මුසවා කියමි”යි සිත වෙයි. බිණුවහුට මා විසින් “මුසවා කියන ලද්දේ”යි සිත වෙයි. දූෂටිය—ඝෞතනිය—රුචිය—භාවය සහවා ගෙණ යි.

පෙය්‍යාලපණ්ණරසකය නිමි.

ප්‍රත්‍යයප්‍රතිසංයුක්තවාරකථාව නිමි.

උතුරු මිනිස්දම් පිළිබඳ වක්‍යකපෙය්‍යාලය නිමි.

අධිමානසෙන් කියන්නහුට ද උතුරුමිනිස්දම් නො කියැවි මහණ-හට ද උමතුබුවහුට ද පෙරළි සිත් ඇත්තහුට ද වෙදනාවෙන් පෙළුනහුට ද ආදිකමමිකයාට ද ඇවැත් නො වේ.

විනිතවක්ඛ

උද්දනගාමා.

අභිමානෙන¹ ‘රඤ්ඤමහි පිණේධාපජ්ඣාරියාපථො,
සඤ්ඤෙජ්ඣා රහො ධම්මා විහාරෙ පච්චුපට්ඨිතො.

න දුක්ඛාරං විරියමථොපි මච්චුතො යස්සාචුසො විපපට්ඨාරි සම්මා,
විරියෙන යොගෙන ආරාධනාය අථ වෙදනාය අපරෙ දුවෙ.

බ්‍රාහ්මණේ පඤ්චවක්ඛිති අඤ්ඤාබ්‍යාකරණා නයො,
අගාරාවරණා කාමා රති වාපි ච පක්කමො.

අට්ඨිපෙසි උභො ගාවො ඝාතකා පිණේධා සාකුණිකො නිව්ඡවොරබ්බි
අසි ච සුකරි සතති මාගපි උසු ච කාරණිකො සුචි සාරථි.

යො ච සිඛ්ඛියති සුවකො හි සො අණ්ඩහාරී අහු ගාමකුටකො,
කුපෙ නිමුග්ගො හි සො පාරදුරිකො ගුඨබාදි අහු දුට්ඨබ්‍රාහ්මණො.

නිව්ඡවිත්ථි අභිවාරිති අහු මඩ්දලිත්ථි අහු ඉක්කණිත්ථිකා,
ඔකිලිති සපතගබ්‍රාහ්මණොතිරි සිසව්ඡිනෙනා අහු වොරඝාතකො.

භික්ඛු භික්ඛුණි සික්කමානා සාමණේරො අථ සාමණේරකා,
කස්සපස්ස විනයස්ස පබ්බජ්ඣං පාපකම්මකරිංසු නාවදෙ.

නපොදු රුජගහෙ යුද්ධං නාශානොගාහනෙන ච,
සොභිතො අරහං භික්ඛු පඤ්ච කප්පසතං සරෙති.

1. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු අභිමානෙන අඤ්ඤා
ව්‍යාකාසි. නස්ස කුක්කුළුවං අහොසි: ‘භගවතො සික්කාපදං පඤ්ඤාතනං,
කච්චි නු බො අහං පාරාජිකං ආපතතිං ආපනෙනා’ති. අථ බො සො භික්ඛු
භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසි -පෙ- අනාපතති භික්ඛු අභිමානෙනාති. (1)

2. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු පණ්ඩාය අරඤ්ඤා
විහරති “එවං මං ජනො සම්මාවෙස්සති”ති. නං ජනො සම්මාවෙසි. නස්ස
කුක්කුළුවං අහොසි. භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසි -පෙ- අනාපතති භික්ඛු
පාරාජිකස්ස. න ච භික්කවෙ පණ්ඩාය අරඤ්ඤා වන්ඛං, යො වසෙස්ස,
ආපතති දුක්ඛකටස්සාති. (2)

විනිශ්චිතවස්තු

උද්දනගාථා

අධිමානෙත ය, අරඤ්ඤාමිති ය, පිණ්ඩ යයි වස්තු තුනෙක, උපප්පාය වස්තු දෙකය, ඉරියාපථ වස්තු සතර ය, සංයෝජන වස්තු ය, රහොධම්ම වස්තු දෙක ය, විහාරවස්තු ය, පච්චුප්පට්ඨිත (උපට්ඨිත) වස්තු ය.

නදුකකර වස්තු ය, චිරිය වස්තු ය, මච්චු වස්තුව ය, විප්පට්ඨාරි වස්තු ය, සමමාපයුතන වස්තු ය, ආරද්ධිචිරිය වස්තු ය, යුත්තයොග ආරාධන වස්තු ය, වැලිදු අතීක් වෙදනා වස්තු දෙක ය.

මුඛගමනවස්තු පසෙක, අඤ්ඤාබ්‍යාකරණ වස්තු තුන ය, අභාරාවරණ වස්තුව ය, කාමාවරණ වස්තු ය, අභිරතී වස්තු ය, පකකම වස්තු ය.

අට්ඨි- පෙසි ගොඝාතක වස්තු දෙක ය, මංසපිණ්ඩ සාකුණික වස්තු ය.

නිව්ඡවිමරඛිත වස්තු ය, අසිලොමසුකරිකවස්තු ය, සත්තිලොම මාගහික වස්තු ය, උසුලොම කාරණික වස්තු ය, සුචිලොම සාරටි වස්තු ය.

යමෙක් සුචියෙන් මැස් ද ඒ සුවක වස්තු ය, අණඩ්භාරි ගාමකුටක වස්තු ය, ගුථකුපයෙහි නිමග්න පාරදුරික වස්තු ය, ගුථබාදී දුෂ්ට මුඛගමන වස්තු ය.

නිව්ඡවිඅතිවාරිණි වස්තු ය, මඩගුලිඉකකණිකා වස්තු ය. ඔහිලිනී සපත්තඛගාරා වස්තු ය, සීසච්ඡන්ත වොරඝාතක වස්තු ය.

හිකුය, හිකුය්හි ය, සිකනිමානා ය, සාමණේර ය, සාමණේරී ය යන මොහු කසුප් බුදු සස්තෙහි පාවිදිවූවාහු එකල්හි පමණි කලාහු ය. ඔවුන්ගේ වස්තු ය.

තපොදය, රාජගහසුද්ධිය, නාභානොගාහන ය, රහත් වූ සොභිත මහණ පන්සිය කපක් සිහිකෙරෙයි යන මේ වස්තු දෑයි විනිතවස්තු සැටකි.

1. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් අධිමානයෙන් අර්හත්ත්වය ප්‍රකාශ කෙළේ ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් සිකපද පණවන ලදී. කිම? මම පරිජ්ඣාවැඩ් අවන්තෙමි දෝ”යි ඉක්බිති ඒ මහණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට තෙල පවන් සැල කෙළේ ය. ... මහණ අධිමානයෙන් කියන්නහුට අවැඩ් නො වේ. (1)

2. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් බුහුමන් පතා වෙනෙහි වෙසෙයි “ජන තෙමේ මට සම්භාවනා කරන්නේ”යි. ජන තෙමේ ඒ මහණහට සම්භාවනා කෙළේ ය. ඔහුට කුකුස් විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට තෙල පවන් සැල කෙළේ ය. ... මහණ පරිජ්ඣාවැඩ් නො වේ. මහණෙහි, බුහුමන් පතා වෙනෙහි නො විසිය යුතුයි. යමෙක් වෙසේ නම් දුකුලාභාවැඩ් වේ. (?)

3. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු පණ්ඩිය පිණ්ඩිය චරති “එවං මං ජනො සමභාවෙස්සති”ති. නං ජනො සමභාවෙසී. නස්ස කුක්කුච්චං අහොසී. භගවතො එනමත්ථං ආරොචෙසී-පෙ-අනාපනති භික්ඛු පාරාජිකස්ස. න ච භික්ඛුවෙ පණ්ඩිය පිණ්ඩිය චරිතබ්බං. යො චරෙය්‍ය ආපනති දුක්ඛටස්සාති. (3)

4. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු අඤ්ඤානරං භික්ඛුං එනදවොච: “යෙ ආට්ඨස්සෙ අමනාකං උපජ්ඣායස්ස සද්ධිවිහාරිකා සබ්බෙව අරභන්තො”ති. නස්ස කුක්කුච්චං අහොසී. භගවතො එනමත්ථං ආරොචෙසී. -පෙ- කිඤ්චිත්තො ආං භික්ඛුති? උලුපනාධිප්පායො අහං භගවාති. අනාපනති භික්ඛු පාරාජිකස්ස; ආපනති ථුලලච්චයස්සාති. (4)

5. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු අඤ්ඤානරං භික්ඛුං එනදවොච: “යෙ ආට්ඨස්සෙ අමනාකං උපජ්ඣායස්ස අනෙතවාසිකා සබ්බෙව මභිද්ධිකා මහානුභාවා”ති. නස්ස කුක්කුච්චං අහොසී. භගවතො එනමත්ථං ආරොචෙසී -පෙ- කිඤ්චිත්තො ආං භික්ඛුති. උලුපනාධිප්පායො අහං භගවාති. අනාපනති භික්ඛු පාරාජිකස්ස; ආපනති ථුලලච්චයස්සාති. (5)

6. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු පණ්ඩිය චෛකමති — පණ්ඩිය නිට්ඨති — පණ්ඩිය නිසීදති — පණ්ඩිය සෙය්‍යං කප්පෙති “එවං මං ජනො සමභාවෙස්සති”ති. නං ජනො සමභාවෙසී. නස්ස කුක්කුච්චං අහොසී. භගවතො එනමත්ථං ආරොචෙසී -පෙ- අනාපනති භික්ඛු පාරාජිකස්ස. න ච භික්ඛුවෙ පණ්ඩිය -පෙ- සෙය්‍යං කප්පෙතබ්බං. යො කප්පෙය්‍ය, ආපනති දුක්ඛටස්සාති. (6-9)

7. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු අඤ්ඤානරස්ස භික්ඛුතො උතතරිමනුස්සබ්බමං උලුපති. සොපි එවමාහ: “මය්‍යමපි ආට්ඨස්සෙ සඤ්ඤා-ජනා පටිනා”ති. නස්ස කුක්කුච්චං අහොසී. භගවතො එනමත්ථං ආරොචෙසී. -පෙ- ආපනති. ආං භික්ඛු ආපනො පාරාජිකනති. (10)

8. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු රහොගතො උතතරි-මනුස්සබ්බමං උලුපති. පරිචිතතවිදු භික්ඛු නං භික්ඛුං අපසාදෙසී: “මො ආට්ඨස්සෙ එවරුපං අභණ්ණි. නතෙට්ඨෙසො භුග්ගා”නති. නස්ස කුක්කුච්චං අහොසී. භගවතො එනමත්ථං ආරොචෙසී -පෙ- අනාපනති භික්ඛු පාරාජිකස්ස; ආපනති දුක්ඛටස්සාති. (11)

9. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු රහොගතො උතතරි-මනුස්සබ්බමං උලුපති. දෙවනා නං භික්ඛුං අපසාදෙසී: “මො භනොන එවරුපං අභණ්ණි. නතෙට්ඨෙසො භුග්ගා”නති. නස්ස කුක්කුච්චං අහොසී -පෙ- අනාපනති භික්ඛු පාරාජිකස්ස; ආපනති දුක්ඛටස්සාති. (12)

10. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු අඤ්ඤානරං උපාසකං එනදවොච: යො ආට්ඨස්සෙ භුග්ගං විහාරෙ වසති, සො භික්ඛු අරහා”ති. සො ච නස්ස විහාරෙ වසති. නස්ස කුක්කුච්චං අහොසී -පෙ- කිඤ්චිත්තො ආං භික්ඛුති? “උලුපනාධිප්පායො අහං භගවා”ති. අනාපනති භික්ඛු පාරාජි-කස්ස; ආපනති ථුලලච්චයස්සාති. (13)

3. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් බුහුමන් පතා පිටු පිණිස හැසිරෙයි “මෙසේ ජනතෙමේ මට සමොචනා කරන්නේ”යි. ජනතෙමේ ඒ මහණහට සමොචනා කෙළේ ය. ඔහුට කුකුස් විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට තෙල පවන් සැල කෙළේ ය. ... මහණ පරිජ්ඣාවාත් නො වේ. මහණෙහි, බුහුමන් පතා පිටු පිණිස නො ද හැසිරිය යුතුයි. යමෙක් හැසිරේ නම් දුකුලාඥාවාත් වේ. (3)

4. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් එක්තරා මහණකුට මෙය කී ය: “ඥාවාත්ති, අපගේ උපාධ්‍යායයන් වහන්සේගේ යම් සද්ධිවිහාරිකයෝ වෙද්ද, ඒ සියල්ලෝ ම රහත්හු”යි ඒ මහණහට කුකුස් විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට තෙල පවන් සැල කෙළේ ය. ... මහණ, තෝ කෙබඳු සිතාත්තෙහි ද? “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මම හුවා දක්වනු රිසියෙමි”යි. මහණ, පරිජ්ඣාවාත් නො වේ. පුලාසිඥාවාත් වේ. (4)

5. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් එක්තරා මහණකුට මෙය කී ය: “ඥාවාත්ති, අපගේ උපාධ්‍යායයන් වහන්සේගේ යම් අතාවැස්සෝ වෙද්ද ඒ සියල්ලෝ ම මහත් සාද්ධි ඥාත්තෝ ය. මහත් ආනුභාව ඥාත්තෝ”යි. ඔහුට කුකුස් විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට තෙල පවන් සැල කෙළේ ය. ... මහණ, තෝ කෙබඳු සිතාත්තෙහිදී යි. ‘භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මම හුවා දක්වනු රිසියෙමි’යි. මහණ, පරිජ්ඣාවාත් නො වේ. පුලාසිඥාවාත් වේ. (5)

6. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් බුහුමන් පතා සක්මන් කෙරෙයි — බුහුමන් පතා සිරිසි- බුහුමන් පතා හිදිසි- බුහුමන් පතා හොවිසි “ජනතෙමේ මෙසේ මට සමොචනා කරන්නේ”යි. ජනතෙමේ ඔහුට සමොචනා කෙළේ ය. ඔහුට කුකුස් විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට තෙල පවන් සැල කෙළේ ය. ... මහණ, පරිජ්ඣාවාත් නො වේ. මහණෙහි, බුහුමන් පතා ... ශයනය නො කට යුතුයි. යමෙක් ශයනය කරන්නේ නම් දුකුලාඥාවාත් වේ. (6-9)

7. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් එක්තරා මහණකුට උතුරුමිනිස්දම් පවසයි. හෙ තෙමේ ද මෙසේ කියයි. “ඥාවත මාගේ දස සංයෝජනයෝ ප්‍රතිණයහ”යි. ඔහුට කුකුස් විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට තෙල පවන් සැල කෙළේ ය. ... මහණ, තෝ පරිජ්ඣාවාත් අවන්තෙහි ය. (10)

8. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් එක්තරා මහණකුට රහසිගතව උතුරුමිනිස්දම් පවසයි. පරසින් දන්නා ඒ මහණ තෙමේ තෙල මහණහට ගැරහි ය: ඥාවත, මෙබන්දක් නහමක් කියව. ‘තෙල උතුරුමිනිස්දම් තට නත, ඒ මහණහට කුකුස් විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට තෙල පවන් සැල කෙළේ ය. ... මහණ, පරිජ්ඣාවාත් නො වේ. දුකුලාඥාවාත් වේ. (11)

9. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් රහසිගතව උතුරුමිනිස්දම් පවසයි. දෙවියෙක් ඒ මහණහට ගැරහි ය: ‘වහන්ස, මෙබන්දක් නහමක් කියව. ඔබට එබන්දක් නත. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... මහණ, පරිජ්ඣාවාත් නො වේ. දුකුලාඥාවාත් වේ. (12)

10. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් එක්තරා උවසුවකුට මෙසේ කිය. ඥාවත, යමෙක් නොපගේ වෙහෙර වෙසේ ද, ඒ මහණතෙමේ රහතෙහි. හෙතෙමේ ද ඔහුගේ වෙහෙර වෙසෙයි. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... මහණ, තෝ කෙබඳු සිතාත්තෙහි ද? භාග්‍යවතුන් වහන්ස, “මම උතුරුමිනිස්-දහම් එළවා දක්වනු රිසියෙමි”යි. මහණ, පරිජ්ඣාවාත් නොවේ. පුලාසිඥාවාත් වේ. (13)

11. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු අඤ්ඤානරං උපාසකං එතදවොච: “යං චං අට්ඨසො උපට්ඨෙයි විවරපිණ්ඩපාතසේනාසනගිලාන-පච්චය¹ හෙසජ්ජපරික්කාරෙන, සො භික්ඛු අරහංති. සො ච නං උපට්ඨෙති විවරපිණ්ඩපාතසේනාසනගිලානපච්චය¹ හෙසජ්ජපරික්කාරෙන. නස්ස කුක්කුළං අහොසි -පෙ- නිඤ්චිතොනා චං භික්ඛු?ති. “උලලපනාධිපායො අහං භගවා”ති. අනාපනති භික්ඛු පාරාජිකස්ස; අපනති ඵලලවයස්සාති. (14)

12. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු ගිලානො හොති. නං භික්ඛු එතදවොච: “අත්ථායසමනො උත්තරිමනුස්සධම්මො”ති. “න අට්ඨසො දුක්කරං අඤ්ඤං බ්‍යාකාභු”න්ති නස්ස කුක්කුළං අහොසි. යෙ බො තෙ භගවතො සාවකා තෙ එවං වදෙය්‍යු: “අභ්‍යඤ්චිති න භගවතො සාවකො. කච්චි නු බො අහං පාරාජිකං අපනති අපනො”ති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙයි -පෙ- නිඤ්චිතොනා චං භික්ඛු?ති. “අනුලලපනාධිපායො අහං භගවා”ති. අනාපනති භික්ඛු අනුලලපනාධිපායස්සාති. (15)

13. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු ගිලානො හොති. නං භික්ඛු එතදවොච: “අත්ථායසමනො උත්තරිමනුස්සධම්මො”ති. “ආරාධනීයො බො අට්ඨසො ධම්මො ආරාධවිරියෙනා”ති. නස්ස කුක්කුළං අහොසි. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙයි. -පෙ- අනාපනති භික්ඛු අනුලලපනාධිපායස්සාති. (16)

14. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු ගිලානො හොති. නං භික්ඛු එතදවොච: “මා බො අට්ඨසො භාසි”ති. “නාහං අට්ඨසො මච්චුතො භායාමි”ති. නස්ස කුක්කුළං අහොසි -පෙ- අනාපනති භික්ඛු අනුලලපනාධිපායස්සාති. (17)

15. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු ගිලානො හොති. නං භික්ඛු එතදවොච: “මා බො අට්ඨසො භාසි”ති. “යො නුතාට්ඨසො විපට්ඨසාරී අස්ස, සො භායෙය්‍යා”ති. නස්ස කුක්කුළං අහොසි -පෙ- අනාපනති භික්ඛු අනුලලපනාධිපායස්සාති. (18)

16. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු ගිලානො හොති. නං භික්ඛු එතදවොච: “අත්ථායසමනො උත්තරිමනුස්සධම්මො”ති. “ආරාධනීයො බො අට්ඨසො ධම්මො සම්මාපයුත්තොනා”ති. නස්ස කුක්කුළං අහොසි. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙයි -පෙ- අනාපනති භික්ඛු අනුලලපනාධිපායස්සාති. (19)

17. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු ගිලානො හොති. නං භික්ඛු එතදවොච: “අත්ථායසමනො උත්තරිමනුස්සධම්මො”ති. “ආරාධනීයො බො අට්ඨසො ධම්මො ආරාධවිරියෙනා”ති. නස්ස කුක්කුළං අහොසි. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙයි -පෙ- අනාපනති භික්ඛු අනුලලපනාධිපායස්සාති. (20)

11. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් එක්තරා උච්ඡවකුහට මෙසේ කිය: ‘යමකුට තෝ සිවුරු පිඩු සෙනසුන් ගිලන්පස බෙහෙත් පිරිකරින් උවාටත් කෙරෙහි ද? ඒ මහණනෙමේ රහතෙකි.’ හෙතෙමේ ඒ මහණහට සිවුරු පිඩු සෙනසුන් ගිලන්පස බෙහෙත් පිරිකරින් උවාටත් කෙරෙයි. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... මහණ, කෙබඳු සිතැත්තෙහි ද? භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මම උතුරුමිනිස්දම් එළවා දක්වන රිසියෙමි. මහණ, පරිජ්ඣාවත් නො වේ. පුලුඬිආවත් වේ. (14)

12. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ගිලන් වෙයි. භික්ෂුහු ඒ මහණහට මෙය කිනු: “ආයුෂමත්තට උතුරුමිනිස්දම් ආද්ද’යි” ආවත, අභිනතය ප්‍රකාශ කරන්නට දුෂ්කර නො වෙයි. ඒ මහණහට කුකුස් විය. භාග්‍ය-වතුන් වහන්සේගේ යම් ඒ සටුවෝ වෙද්ද, ඔහු මෙසේ කියන්නාහ: “මම වතාහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ සටුවෙක් නො වෙමි. කිමෙක් ද? මම පරිජ්ඣාවත් අවන්නෙමි ද?”යි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට තෙල පවත් සාල කෙළේය. “මහණ, තෝ කෙබඳු සිතැත්තෙහි” ද? “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මම තහමක් උතුරුමිනිස්දම් එළවා දක්වනු රිසියෙමි”යි, මහණ, තහමක් හුවා දක්වන රිසියනුට ආවත් නො වේ. (15)

13. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ගිලන් වෙයි. භික්ෂුහු ඒ මහණහට මෙසේ කිය: ‘ආයුෂමත්තට උතුරුමිනිස්දම් ආද්ද’යි. ආවත්ති, උතුරුමිනිස්දම් ආරුඹු වෙර ආත්තනු විසින් ආරුසිය හැක්කේ ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට තෙල පවත් සාල කෙළේය. .... මහණ, තහමක් උතුරුමිනිස්දම් එළවා දක්වන රිසියනුට ආවත් නො වේ. (16)

14. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ගිලන් වෙයි. භික්ෂුහු ඒ මහණහට මෙය කිය: ‘ආවත, නොබා’යි. ‘ආවත, මම මරාට නොබාමි’යි. ඒ මහණහට කුකුස් විය. මහණ, අනුලලපනාධිප්‍රාය ආතියනුට ආවත් නො වේ. (17)

15. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ගිලන් වෙයි. භික්ෂුහු ඒ මහණහට මෙය කිය: ‘ආවත, නොබා’යි. ‘ආවත්ති, යමෙක් ඒකාන්තයෙන් විපිලිසර-වන්නේ නම් හෙතෙමේ බන්නේය’යි. ඒ මහණහට කුකුස් විය. .... මහණ, තහමක් හුවා දක්වන රිසියනුට ආවත් නො වේ. (18)

16. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ගිලන් වෙයි. භික්ෂුහු ඒ මහණහට මෙය කිය: “ආයුෂමත්තට උතුරුමිනිස්දම් ආද්ද’යි. “ආවත්ති, උතුරු-මිනිස්දම් මනා පිළිවෙතෙහි යෙදුනහු විසින් ආරුසිය හැක්කේ ම ය.” ඒ මහණහට කුකුස් විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට තෙල පවත් සාල කෙළේය. -පෙ- මහණ, අනුලලපනාධිප්‍රාය ආතියනුට ආවත් නො වේ. (19)

17. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ගිලන් වෙයි. භික්ෂුහු ඒ මහණහට මෙය කිනු: ‘ආයුෂමත්තට උතුරුමිනිස්දම් ආද්ද’යි. ‘ආවත්ති, ආරුඹු වෙර ආත්තනු විසින් උතුරුමිනිස්දම් ආරුසිය හැක්කේ ම ය.’ ඒ මහණහට කුකුස් විය. -පෙ- මහණ, අනුලලපනාධිප්‍රාය ආතියනුට ආවත් නො වේ. (20).

18. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු ගිලානො හොති. නං භික්ඛු එතදවොචුං: “අන්තර්මනුස්සධම්මො”ති. “ආරාධනියො බො ආවුසො ධම්මො යුත්තකයොගෙනා”ති. නස්ස ඤානඤ්චං අහොසි. -පෙ- අනාපනති භික්ඛු අනුලපනාධිපපායස්සාති. (21)

19. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු ගිලානො හොති. නං භික්ඛු එතදවොචුං: “කච්චාවුසො ඛම්නියං, කච්චි යාපනිය”නති. “නාවුසො සංකතා යෙන වා තෙන වා අඛිවාසෙතු”නති. නස්ස ඤානඤ්චං අහොසි. -පෙ- අනාපනති භික්ඛු අනුලපනාධිපපායස්සාති. (22)

20. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු ගිලානො හොති. නං භික්ඛු එතදවොචුං: “කච්චාවුසො ඛම්නියං, කච්චි යාපනිය”නති. “නාවුසො සංකතා පුප්ප්ප්තෙන අඛිවාසෙතු”නති. නස්ස ඤානඤ්චං අහොසි. -පෙ- කිඤ්චිතො, කං භික්ඛුති? “උලපනාධිපපායො අහං ගතවා”ති. අනාපනති භික්ඛු පාරාජිකස්ස; ආපනති ථුලලච්චයස්සාති. (23)

21. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො බ්‍රාහ්මණො භික්ඛු නිමනොනො, එතදවොචුං: “ආයනතු හොනොනා අරහනොනා”ති. තෙසං ඤානඤ්චං අහොසි, “මයඤ්චමහ අතරහනොනා.¹ අයඤ්ච බ්‍රාහ්මණො අමෙහ අරහනොනාදෙන සමුද්ධරති. කථනානුබො අමෙහති පටිපජ්ජිතබ්බ”නති. ගගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසුං. -පෙ- අනාපනති භික්ඛුවෙ පසාදහඤ්ඤති. (24)

22. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො බ්‍රාහ්මණො භික්ඛු නිමනොනො, එතදවොචුං: “නිසීදනතු හොනොනා අරහනොනා”ති. -පෙ- “භුඤ්ජනතු හොනොනා අරහනොනා”ති. -පෙ- “නප්පනතු² හොනොනා අරහනොනා”ති. -පෙ- ගච්ජනතු හොනොනා අරහනොනා”ති. තෙසං ඤානඤ්චං අහොසි: මයඤ්චමහ අතරහනොනා. අයඤ්ච බ්‍රාහ්මණො අමෙහ අරහනොනාදෙන සමුද්ධරති. කථනානුබො අමෙහති පටිපජ්ජිතබ්බනති. ගගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසුං. -පෙ- අනාපනති භික්ඛුවෙ පසාදහඤ්ඤති. (25-28)

23. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු අඤ්ඤානරස්ස භික්ඛුනො උත්තරිමනුස්සධම්මං උලපති. සොපි එවමාහ: “මස්සමපි ආවුසො ආසවා පභිනා”ති. නස්ස ඤානඤ්චං අහොසි. -පෙ- ආපනති. කං භික්ඛු ආපනොනා පාරාජිකනති. (29)

24. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු අඤ්ඤානරස්ස භික්ඛුනො උත්තරිමනුස්සධම්මං උලපති. සොපි එවමාහ: “මස්සමපි ආවුසො එතෙ ධම්මං සංවිජ්ජනති”ති. නස්ස ඤානඤ්චං අහොසි. -පෙ- ආපනති. කං භික්ඛු ආපනොනා පාරාජිකනති. (30)

25. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු අඤ්ඤානරස්ස භික්ඛුනො උත්තරිමනුස්සධම්මං උලපති. සොපි එවමාහ: “අගමපාවුසො තෙසු ධම්මෙසු සන්දිස්සාමි”ති. නස්ස ඤානඤ්චං අහොසි. -පෙ- ආපනති. කං භික්ඛු ආපනොනා පාරාජිකනති. (31)

1. න අරහනොනා. සිවු. 2. නපොනතු. බහුසු.

18. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ගිලන් වෙයි. භික්ෂුහු ඒ මහණහට මෙය කීහු: ‘ආයුෂමත්තට උතුරාමිනිස්දම් ඇද්ද’යි. ඇවැත්නි, උතුරා-මිනිස්දම් භාවනාවෙහි යෙදුනු විසින් ඇරැයිය හැක්කේ ම ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය -පෙ- මහණ, අනුලපනාධිප්‍රාය ඇතියහුට ඇවැත් නො වේ. (21)

19. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ගිලන් වෙයි. භික්ෂුහු ඒ මහණහට මේ කීහු: ‘ඇවැත්, නිම, ඉවසිය හැකිද’යි, නිම, යාපිය හැකිද’යි, ඇවැත්නි, යමනමකු විසින් ඉවසන්නට නොහැකිය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... මහණ, අනුලපනාධිප්‍රාය ඇතියහුට ඇවැත් නො වේ. (22)

20. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ගිලන් වෙයි. භික්ෂුහු ඒ මහණහට මෙය කීහ: ඇවැත්නි, නිම, ඉවසිය හැකි ද, නිම, යාපියහැකි ද’යි. ඇවැත්නි, පුහුදුන් විසින් ඉවසන්නට නො හැකිය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... ‘මහණ, තෝ කෙබඳු සිතැත්තෙහි ද’යි භාග්‍යවතුන් වහන්ස, උලපනාධිප්‍රාය ඇතියෙමයි, මහණ, පරිජ්ඣාවැත් නො වේ. පුලාසිඇවැත් වේ. (23)

21. එසමයෙහි එක්තරා බමුණෙක් භික්ෂුන් පවරා මෙය කීය: “භවත් රහත්හු වසිත්වා”යි, ඒ භික්ෂුන්ට කුකුස් විය. අපි වනාහි නො රහතුමහ. මේ බමුණු තෙමේ අපට අරහත්තවාදයෙන් ව්‍යවහාර කෙරෙයි. අප විසින් කෙසේ පිළිපැදිය යුතු ද? භාග්‍යවතුන් වහන්සේට තෙල පවත් සැල කළහ. ... මහණෙනි, පහත් සිතින් බිණීමෙහි ඇවැත් නො වේ. (24)

22. එසමයෙහි එක්තරා බමුණෙක් භික්ෂුන් පවරා මෙය කීය. “භවත් රහත්හු වැඩ තිඳින සේක්වා”යි ... “භවත් රහත්හු වළඳන සේක්වා”යි ... “භවත් රහත්හු නාෆා වෙන්වා”යි ... “භවත් රහත්හු යන සේක්වා”යි. ඒ භික්ෂුන්ට කුකුස් විය. අපි වනාහි නො රහතුමහ. මේ බමුණුතෙමේ අපට අරහත්වාදයෙන් කථා කරයි. අප විසින් කෙසේ නම් පිළිපැදිය යුතුද’යි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් සැල කළාහුය. ... මහණෙනි, පහත් සිතින් බිණීමෙහි ඇවැත් නො වේ. (25-28)

23. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් එක්තරා මහණකුට උතුරාමිනිස්-දම් පවසයි. හෙ තෙමේ ද මෙසේ කීය: “ඇවැත්, මාගේ ද ආයුච්ඡයෝ ප්‍රතිණයවා”යි, ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... මහණ, තෝ පරිජ්ඣාවැත් අවත්තෙහිය. (29)

24. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් එක්තරා මහණකුට උතුරාමිනිස්දම් පවසයි. හෙ තෙමේ ද මෙසේ කීය: “ඇවැත්, මාගේ ද තෙල උතුරා-මිනිස්දම් විද්‍යාන වේ”යි. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... මහණ, තෝ පරිජ්ඣාවැත් අවත්තෙහිය. (30)

25. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් එක්තරා මහණකුට උතුරාමිනිස්දම් පවසයි. හෙ තෙමේ ද මෙසේ කීය. “ඇවැත් මම ද තෙල උතුරාමිනිස්-දම්හි පාණේන්තෙමි”යි ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... මහණ, තෝ පරිජ්ඣාවැත් අවත්තෙහිය. (31)

26. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරං භික්ඛුං ඤාතකා එතදවොචුං: එහි භනෙන අගාරං අර්ඤ්ඤාතසාති.” “අභබ්බො බො ආවුසො මාදිසො අගාරං අර්ඤ්ඤාතසිතු”න්ති. නසං ඤාතකුච්චං අහොසි. -පෙ- අනාපනති භික්ඛු අනුලලපනාධිපපායස්සාති. (32)

27. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරං භික්ඛුං ඤාතකා එතද-වොචුං: “එහි භනෙන, කාමෙ පරිභුඤ්ජා”ති. “ආවටා මෙ ආවුසො කාමා”ති. නසං ඤාතකුච්චං අහොසි. -පෙ- අනාපනති භික්ඛු අනුලලපනාධිපපා-යස්සාති. (33)

28. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරං භික්ඛුං ඤාතකා එතද වොචුං: “අභිරමසි භනෙන”ති. “අභිරතො අහං ආවුසො පරමාය අභිරතියා”ති. නසං ඤාතකුච්චං අහොසි. ‘යෙ බො තෙ භගවතො සාවකා තෙ එවං චදෙය්‍යු: අභඤ්චමිති න භගවතො සාවකො, කච්චි නු බො අහං පාරුජකා ආපනතිං ආපනෙතා”ති. භගවතො එතමස්සං ආරොවෙසි. “කිඤ්චිතෙනා ආමං භික්ඛු?”ති “අනුලලපනාධිපපායො අහං භගවා”ති. අනාපනති භික්ඛු අනුලලපනාධිපපායස්සාති. (34)

29. තෙන බො පන සමයෙන සම්බුද්ධා භික්ඛු කතිකං කතා අඤ්ඤා-තරස්මිං ආවාසෙ වස්සං උපගච්ඡන්තූ: “යො ඉමම්හා ආවාසා පඨමං පකකම්මස්සති, නං වයං අරහාති ජාතියාමා”ති. අඤ්ඤාතරෙ භික්ඛු මං අරහාති ජානනතුති නමො ආවාසා පඨමං පකකම්. නසං ඤාතකුච්චං අහොසි. -පෙ- ආපනතිං ආමං භික්ඛු ආපනෙතා පාරුජකන්ති. (35)

30. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා රුජගහෙ විහරති වෙච්චතෙ කලඤ්ඤාතනිවාපෙ. තෙන බො පන සමයෙන ආයස්මා ව ලකකණො ආයස්මා ව මහාමොග්ගලානො ගිජ්ඣ්ඤාතෙ පබ්බතෙ විහරන්ති. අථ බො ආයස්මා මහාමොග්ගලානො පුබ්බණ්ඩස්මයං නිවාසෙතො පනනවිටරමාදය යෙනායස්මා ලකකණො තෙහුපසිඤ්ඤාමි, උපසිඤ්ඤාමිතො ආයස්මන්තං ලකකණං එතදවොච: “ආයාමාවුසො ලකකණ, රුජගහං පිණ්ඩාය පවිසියාමා”ති. “එවමාවුසො”ති බො ආයස්මා ලකකණො ආයස්මතො මහාමොග්ගලානස්ස පච්චස්සොසි.

31. අථ බො ආයස්මා මහාමොග්ගලානො ගිජ්ඣ්ඤාතො පබ්බතො ඔරොහනෙතො අඤ්ඤාතරස්මිං පදෙසෙ සිතං පානිකාසි. අථ බො ආයස්මා ලකකණො ආයස්මන්තං මහාමොග්ගලානං එතදවොච: “කො නු බො ආවුසො මොග්ගලාන, හෙතු කො පච්චයො සිතස්ස පාතුකමමායා”ති. “අකාලො බො ආවුසො ලකකණ, එතස්ස පඤ්ඤාසං,¹ භගවතො මං සන්තකෙ එතං පඤ්ඤං පුච්ඡා”ති.

1. පඤ්ඤාසං බහකරණං යනා.

26. එසමයෙහි එක්තරා මහණකුට නැයෝ මෙය කීහු: “වහන්ස, එනු මැනව. ගිහිගෙයි වසනු මැනව. ඇවැත්ති, මා වැන්නෙක් ගිහිගෙයි වසන්නට නුසුදුසු වෙයි. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... මහණ, අනුලලපනාධිප්‍රාය ඇතියහුට ඇවැත් නො වේ. (32)

27. එසමයෙහි එක්තරා මහණකුට නැයෝ මෙය කීහු: “වහන්ස, එනු මැනව. පස්කම් සැප අනුභව කරව”යි “ඇවැත්ති, මට කාමයෝ ඇවුරුණහ”යි, ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... මහණ, අනුලලපනාධිප්‍රාය ඇතියහුට ඇවැත් නො වේ. (33)

28. එසමයෙහි එක්තරා මහණකුට නැයෝ මෙය කීහු: “වහන්ස, අභිරුණය කරව”යි “ඇවැත්ති, මම උතුම් අභිරතියෙහි ඇලුනෙමි වෙමි”යි ඒ මහණහට කුකුස් විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ යම් ඒ සච්චෝ වෙද්ද, ඔවුහු මෙසේ කියන්නාහුය. මම ද භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ සච්චෙක් නො වෙමි. කිම? “මම පරිජ්ඣාවෙන් අවන්නෙමි දෙ”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවන් සැළ කෙළේ ය. මහණ, නෝ, කෙබඳු සිතැත්තෙහි ද? භාග්‍යවතුන් වහන්ස, “මම අනුලලපනාධිප්‍රාය ඇතියෙමි”යි මහණ, අනුලලපනාධිප්‍රාය ඇතියහුට ඇවැත් නො වේ. (34)

29. එසමයෙහි බොහෝ භික්ෂුහු කතිකා කොට එක්තරා ආවාස-යෙකෙහි වස් විසූහ. යමෙක් මේ අවසින් පළමුව බැහැර යන්නේ ද “ඔහු රහතෙකැයි අපි දැන ගන්නමු”යි, එක්තරා මහණෙක් “මා රහතෙකැයි දැන ගනින්නවා”යි ඒ අවසින් පළමුව නික්මුනි. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... මහණ, නෝ පරිජ්ඣාවෙන් අවන්නෙහිය. (35)

30. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ රජගහනුවර කලඤ්ඤානිවාස නම් වූ වෙළඳවතුරාමයෙහි වසන සේක. එසමයෙහි ආයුෂමත් ලක්ෂණ තෙරණුවෝ ද, ආයුෂමත් මහමුගලන් තෙරණුවෝ ද ගිජුකුළු-පච්චෙති වෙසෙත්. ඉක්බිති ආයුෂමත් මහමුගලන් තෙරණුවෝ පෙරවරු වේලෙහි හැඳ පෙරෙව පා සිටුරු ගෙණ ආයුෂමත් ලක්ෂණ තෙරුන් වෙත එළඹියහ. එළඹ ආයුෂමත් ලක්ෂණ තෙරණුවන්ට මෙය කීහ: “ඇවැත් ලක්ෂණය, යම්හ. රජගහනුවරට පිටු පිණිස පිවිසෙන්නමහ”යි. “ඇවැත්ති, එසේ”යි ආයුෂමත් ලක්ෂණ තෙමේ ආයුෂමත් මහමුගලන් තෙරණුවන්ට පිළිවදන් දුනි.

31. ඉක්බිති ආයුෂමත් මහමුගලන් තෙරණුවෝ ගිජුකුළුපච්චෙත් බස්නාහු එක්තරා පෙදෙසෙක දී සිතා පහළ කළහ. ඉක්බිති ආයුෂමත් ලක්ෂණ තෙමේ ආයුෂමත් මහමුගලන් තෙරණුවන්ට මෙය කීය: ඇවැත්, මුගලන, සිතා පහළ කිරීමට හේතු කවරේ ද? ප්‍රත්‍යය කවරේදැ යි? ඇවැත් ලක්ෂණය, තෙල පානයට කල් නො වේ ම ය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ සම්පයෙහි දී මාගෙන් තෙල පානය විවාරවයි.

32. අථ බො ආයස්මා ච ලක්ඛණො ආයස්මා ච මහාමොග්ගලානො රුජ්ගහෙ පිණ්ඩාය වරිත්වා පච්ඡාභ්ගතං පිණ්ඩපාතපටිකකන්තා යෙන භගවා තෙනුප සංඝිකම්සු. උපසංඝිකම්ත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදිංසු. එකමන්තං නිසීන්තො බො ආයස්මා ලක්ඛණො ආයස්මන්තං මහාමොග්ගලානං එතදවොච: “ඉධායස්මා මහාමොග්ගලානො ගිජ්ඣකුටා පබ්බතා ඔරොහන්තො අඤ්ඤාතරස්මිං පදෙසෙ සිතං පාඨකාසී. කො භු බො ආට්ඨසො මොග්ගලාන, හෙතු කො පච්චයො සිතස්ස පාඨකාමායා”ති. ඉදං¹ ආට්ඨසො ගිජ්ඣකුටා පබ්බතා ඔරොහන්තො අද්දසං අට්ඨිකසංඝිකලිකං වෙහාසං ගච්ඡන්ති. තමෙනං ගිජ්ඣාපි කාකාපි කුලලාපි අනුපතීත්වා අනුපතීත්වා එසුලනාරිකාති විතුදන්ති². සා සුදං අට්ටස්සරං කරොති. තස්ස මයහං ආට්ඨසො එතදහොසී: “අච්ඡරියං වත හො අබ්බුතං වත හො, එවරුපොපි නාම සන්තො භවිස්සති, එවරුපොපි නාම යකෙබ්බා භවිස්සති, එවරුපොපි නාම අත්තභාවපට්ටාහො භවිස්සති”ති. භික්ඛු උජ්ඣායන්ති, බීඤ්ඤාති, විපාවෙන්ති: “උත්තරිමනුස්සධම්මං ආයස්මා මහාමොග්ගලානො උලලපති”ති.

33. අථ බො භගවා භික්ඛු ආමන්තෙහි: වනබ්බුහුතා වත භික්ඛවෙ සාවකා විහරන්ති, ඤ්ඤාණභුතා වත භික්ඛවෙ සාවකා විහරන්ති, යනු හි නාම සාවකො එවරුපං ඤ්ඤාණී වා, දකති වා, සංඝඛිං වා කරිස්සති. පුබ්බෙව මෙ සො භික්ඛවෙ සන්තො දිට්ඨො අහොසී. අපිවාහං න ව්‍යාකාසී. අභඤ්ඤාතං ව්‍යාකරෙය්‍යං, පරෙ ව මෙ න සද්දහෙය්‍යං. යෙ මෙ න සද්දහෙය්‍යං, තෙසං තං අස්ස දීඝරත්තං අභිනාය දුක්ඛාය. එසො භික්ඛවෙ සන්තො ඉමස්මිංයෙව රුජ්ගහෙ ගොඝාතකො අහොසී. සො තස්ස කම්මස්ස විපාකෙන බහුති වස්සාති බහුති වස්සසන්තාති බහුති වස්සසහස්සාති බහුති වස්සසහස්සාති තීරයෙ පච්චිත්වා තස්සෙව කම්මස්ස විපාකාවසෙසෙන එවරුපං අත්තභාව-පට්ටාහං පටිසංවෙදෙති. සච්චං භික්ඛවෙ මොග්ගලානො ආහං අනාපතති භික්ඛවෙ මොග්ගලානස්සාති. (36)

34. ඉදං, ආට්ඨසො ගිජ්ඣකුටා පබ්බතා ඔරොහන්තො අද්දසං මංසපෙසිං වෙහාසං ගච්ඡන්ති, තමෙනං ගිජ්ඣාපි කාකාපි කුලලාපි අනුපතීත්වා අනුපතීත්වා විතචේන්ති විරුජේන්ති³. සා සුදං අට්ටස්සරං කරොති -පෙ-එසො භික්ඛවෙ සන්තො ඉමස්මිංයෙව රුජ්ගහෙ ගොඝාතකො අහොසී. (37)

35. ඉදං ආට්ඨසො ගිජ්ඣකුටා පබ්බතා ඔරොහන්තො අද්දසං මංසපිණ්ඩං වෙහාසං ගච්ඡන්තං, තමෙනං ගිජ්ඣාපි කාකාපි කුලලාපි අනුපතීත්වා අනු-පතීත්වා විතචේන්ති විරුජේන්ති. සො සුදං අට්ටස්සරං කරොති -පෙ-එසො භික්ඛවෙ සන්තො ඉමස්මිංයෙව රුජ්ගහෙ සාකුණ්ඨකො අහොසී. (38)

36. ඉදං ආට්ඨසො ගිජ්ඣකුටා පබ්බතා ඔරොහන්තො අද්දසං නිච්ඡිං පුරිසං වෙහාසං ගච්ඡන්තං, තමෙනං ගිජ්ඣාපි කාකාපි කුලලාපි අනුපතීත්වා අනුපතීත්වා විතචේන්ති විරුජේන්ති.⁴ සො සුදං අට්ටස්සරං කරොති -පෙ-එසො භික්ඛවෙ සන්තො ඉමස්මිංයෙව රුජ්ගහෙ ඔරබ්බිකො අහොසී. (39)

1. ඉධාහං. සීග්‍ර. (සබ්බන්ධාපි) 2. විතුදන්ති විතචේන්ති විරුජේන්ති. සා. 3. විහජ්ජන්ති
4. විහජ්ජන්ති. මජ්ඣ. උපරි ව එවං.

32. ඉක්බිති ඇවැත් ලක්ෂණ තෙරණුවෝ ද, ඇවැත් මහමුගලන් තෙරණුවෝ ද රජගහනුවර පිටු පිණිස හාසිර පසුබත් කල පිටු සිහිමෙන් පෙරලා ආවානු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹියාහුය. එළඹ, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට වැද එකත්පසෙක හුන්වාහුය. එකත්පසෙක හුන් ආයුෂමත් ලක්ෂණ තෙරණුවෝ ආයුෂමත් මහමුගලන් තෙරණුවන්ට මෙය කිහ: මෙහි ආයුෂමත් මුගලන් තෙරණුවෝ ගිජ්ඣුළු පච්චෙන් බස්නාහු එක්තරා පෙදෙසකදී සිතා පහළ කළහ. ඇවැත් මුගලන, සිතා පහළ කිරීමට හේතු කවරේ ද? ප්‍රත්‍යය කවරේ ද? ඇවැත්නි, මම මෙහි ගිජ්ඣුළු පච්චෙන් බස්නෙමි අහසින් ගමන් කරණ ඇට සැකිල්ලක් දුටිමි. එය ගිජ්ඣුළුපිණියෝ ද, කටුබෝ ද, උකුස්සෝ ද, ලුහුබඳ ලුහුබඳ ඉළ ඇට අතරෙන් විහිවීද යෙන්. ඒ ඇට-සැකිල්ල බැලූහැටි කරයි. ඇවැත්නි, ඒ මට මේ සිත විය: “පින්වත, ඒකාන්තයෙන් ආශ්වායාසෙහි. අද්භූතයෙහි. මෙබඳු නම් සත්ත්වයෙක් වන්නේ ද? මෙබඳු නම් යක්ෂයෙක් වන්නේ ද? මෙබඳු නම් අත්බැව් පිළි-ලැබුවෙක් වන්නේ ද?” යි භික්ෂූහු අවමන් කෙරෙත්. අයුණු කියත්. නුගුණ පතුරුවත්: “ආයුෂමත් මහමුගලන් තෙරණුවෝ උතුරාමිස්දම් දක්වති” යි.

33. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂූන් ඇමතු සේක. “මහණෙනි, ඒකාන්තයෙන් සම්මෝ ඇස් ඇති ව වෙසෙත්. මහණෙනි, එකාන්තයෙන් සම්මෝ නුවණ ඇති ව වෙසෙත්. යම් හෙයකින් ශ්‍රාවක තෙමේ මෙ බන්දක් දන්නේ හෝ දන්නේ හෝ සාක්ෂ්‍යය හෝ කරන්නේ ද, මහණෙනි, පෙර ම මා විසින් ඒ සත්ත්වතෙමේ දක්නා ලද්දේ විය. එතකුළු වුවත් මම එය ප්‍රකාශ නො කෙළෙමි. මම තෙල කරුණ ප්‍රකාශ කෙළෙමි නම් අත්‍යයෝ මාගේ වචනය නො අදහන්නාහු ය. යම් කෙනෙක් මාගේ වචනය නො අදහන්නාහු ද ඔවුන්ට එය දිගුකලක් අභිත පිණිස දුක් පිණිස වන්නේය. මහණෙනි, මේ සත්ත්ව තෙමේ මේ රජගහනුවර ම ගොසානකයා විය. හෙ තෙමේ ඒ කමී විපාකයෙන් බොහෝ අවුරුදු ගණන් බොහෝ අවුරුදු සියගණන් බොහෝ අවුරුදු දහස් ගණන්, බොහෝ අවුරුදු සුවහස් ගණන් තරකයෙහි පැසි ඒ කමීයාගේ ම ශෙෂ වූ විපාකයෙන් මෙබඳු අත්බැව් ලැබීමක් විඳියි. මහණෙනි, මුගලන් තෙමේ සත්‍යයක් කියයි. මහණෙනි, මුගලනට ඇවැත් නැති.” (36)

34. මහණෙනි, මම මෙහි ගිජ්ඣුළුපච්චෙන් බස්නෙමි අහසින් ගමන් කරණ මස්වැදූල්ලක් දිටිමි. ගිජ්ඣුළුපිණියෝ ද, කටුබෝ ද, උකුස්සෝ ද පැන පැන එය කඩා ගෙන කන්, ඉරා කන්. ඒ මස්වැදූල්ල බැලූහැටි කෙරෙයි. ... මහණෙනි, තෙල සත්ත්ව තෙමේ මේ රජගහනුවර ම ගොසානක-යෙක් විය. (37)

35. ඇවැත්නි, මම මෙහි ගිජ්ඣුළුපච්චෙන් බස්නෙමි අහස යන මස් පිඩක් දිටිමි. ඒ මේ මස් පිඩ ගිජ්ඣුළුපිණියෝ ද කටුබෝ ද උකුස්සෝ ද තුනින් සිඳිත්. කඩත්. ඒ මස් පිඩ බැලූ හැටි කෙරෙයි. ... මහණෙනි, තෙල සත්ත්ව තෙමේ මේ රජගහනුවර ම ලිහිණි වැද්දෙක් විය. (38)

36. ඇවැත්නි, මම මෙහි ගිජ්ඣුළුපච්චෙන් බස්නෙමි අහස යන සිව්නැති පුරුෂයකු දිටිමි. ඒ මේ පුරුෂයා ගිජ්ඣු ලිහිණියෝ ද කටුබෝ ද උකුස්සෝ ද පැන පැන තුනින් සිඳිත්. කඩත්. ඒ පුරුෂ තෙමේ බැලූහැටි කරයි. ... මහණෙනි, තෙල සත්ත්ව තෙමේ මේ රජගහ නුවර ම එළුවන් මරන්නෙක් විය. (39)

37. ඉදහං ආවුසො ගිජ්ඣක්ඛා පබ්බතා ඔරොහනො අද්දසං අසිලොමං පුරිසං වෙහාසං ගච්ඡන්තං. තස්ස තෙ අපී උප්පතීනා උප්පතීනා තස්සෙව කායෙ නිපතන්ති. සො සුදං අට්ටස්සරං කරොති -පෙ- එසො භික්ඛවෙ සන්තො ඉමස්මිංයෙව රාජගහෙ සුකරිකො අහොසි (40)

38. ඉදහං ආවුසො ගිජ්ඣක්ඛා පබ්බතා ඔරොහනො අද්දසං සත්ති-ලොමං පුරිසං වෙහාසං ගච්ඡන්තං. තස්ස නා සත්තියො උප්පතීනා උප්පතීනා තස්සෙව කායෙ නිපතන්ති. සො සුදං අට්ටස්සරං කරොති -පෙ- එසො භික්ඛවෙ සන්තො ඉමස්මිං යෙව රාජගහෙ මාගවිකො අහොසි. (41)

39. ඉදහං ආවුසො ගිජ්ඣක්ඛා පබ්බතා ඔරොහනො අද්දසං උසුලොමං පුරිසං වෙහාසං ගච්ඡන්තං. තස්ස තෙ උසු උප්පතීනා උප්පතීනා තස්සෙව කායෙ නිපතන්ති. සො සුදං අට්ටස්සරං කරොති -පෙ- එසො භික්ඛවෙ සන්තො ඉමස්මිංයෙව රාජගහෙ කාරණිකො අහොසි. (42)

40. ඉදහං ආවුසො ගිජ්ඣක්ඛා පබ්බතා ඔරොහනො අද්දසං සුවිලොමං පුරිසං වෙහාසං ගච්ඡන්තං. තස්ස නා සුවියො උප්පතීනා උප්පතීනා තස්සෙව කායෙ නිපතන්ති. සො සුදං අට්ටස්සරං කරොති -පෙ- එසො භික්ඛවෙ සන්තො ඉමස්මිංයෙව රාජගහෙ සාරථිකො අහොසි. (43)

41. ඉදහං ආවුසො ගිජ්ඣක්ඛා පබ්බතා ඔරොහනො අද්දසං සුවිලොමං පුරිසං වෙහාසං ගච්ඡන්තං. තස්ස නා සුවියො සීසෙ පච්ඡිනා මුඛනො නික්ඛමන්ති, මුඛෙ පච්ඡිනා උරතො නික්ඛමන්ති, උරෙ පච්ඡිනා උදරතො නික්ඛමන්ති, උදරෙ පච්ඡිනා උග්ගාහි නික්ඛමන්ති, උග්ගාසු පච්ඡිනා ජඞ්ඝාහි නික්ඛමන්ති, ජඞ්ඝාසු පච්ඡිනා පාදෙහි නික්ඛමන්ති. සො සුදං අට්ටස්සරං කරොති -පෙ- එසො භික්ඛවෙ සන්තො ඉමස්මිංයෙව රාජගහෙ සුවකො අහොසි. (44)

42. ඉදහං ආවුසො ගිජ්ඣක්ඛා පබ්බතා ඔරොහනො අද්දසං කුමහණ්ඩං පුරිසං වෙහාසං ගච්ඡන්තං. සො ගච්ඡන්තොපි තෙව අණෙඛ ඛණ්ඩ ආරොපෙ-නා ගච්ඡති, නිසීදන්තොපි තෙසෙව අණෙඛසු නිසීදති. තමෙතං ගිජ්ඣාපි කාකාපි කුලලාපි අනුපතීනා අනුපතීනා විතච්ඡන්ති විරාජන්ති.¹ සො සුදං අට්ටස්සරං කරොති -පෙ- එසො භික්ඛවෙ සන්තො ඉමස්මිංයෙව රාජගහෙ ගාමකුටකො අහොසි. (45)

43. ඉදහං ආවුසො ගිජ්ඣක්ඛා පබ්බතා ඔරොහනො අද්දසං පුරිසං ගුථකුපෙ සසීසකං නිමුග්ගං -පෙ- එසො භික්ඛවෙ සන්තො ඉමස්මිංයෙව රාජගහෙ පාරදුරිකො අහොසි, (46)

44. ඉදහං ආවුසො ගිජ්ඣක්ඛා පබ්බතා ඔරොහනො අද්දසං පුරිසං ගුථකුපෙ සසීසකං නිමුග්ගං උහොති හතේති ගුථං බාදන්තං -පෙ- එසො භික්ඛවෙ සන්තො ඉමස්මිංයෙව රාජගහෙ දුට්ඨබ්බාහවණො අහොසි. සො කස්සපස්ස සමමාසමුදායස්ස පාවචනෙ භික්ඛුසංඝං හතෙතන නිමනොතා දොණ්ණියො² ගුථස්ස පුරාපෙතීා කාලං ආරොවාපෙතා එතදවොච: අනො³ හොනො යාවදත්ථං භුඤ්ජන්තු වෙච හරන්තු වා”ති. (47)

1. විතුදෙනති විහපෙන්නති විරාජන්ති. සඤ්ඤා. 2. පදණ්ණියා (ඉතිපි සිමු.)

3. ඉතො. සඤ්ඤා. අතො. (ඉතිපි සඤ්ඤා)

37. ඇවැත්ති, මම මෙහි ගිජුකුළුපව්වෙන් බස්නෙමි අහස යන අසිලොමි පුරාමයකු දිටිමි. ඔහුගේ අසිහු නැගී නැගී ඔහුගේ ම සිරුරු හෙත්. හෙතෙමේ බැගෑහඩ කෙරෙයි. ... මහණෙනි, තෙල සහති තෙමේ මේ රජගහනුවර ම උරන් මරන්නෙක් විය. (40)

38. ඇවැත්ති, මම මෙහි ගිජුකුළුපව්වෙන් බස්නෙමි අහස යන සැත්-ලොමි පුරාමයකු දිටිමි. ඔහුගේ ඒ සැත්හු නැගී නැගී ඔහුගේ ම සිරුරු හෙත්. ඒ පුරාම තෙමේ බැගෑහඩ කෙරෙයි. මහණෙනි, තෙල සහති තෙමේ මේ රජගහනුවර ම මුව වැද්දෙක් විය. (41)

39. ඇවැත්ති, මම මෙහි ගිජුකුළුපව්වෙන් බස්නෙමි අහස යන උසුලොමි පුරාමයකු දිටිමි. ඔහුගේ ඒ ගරයෝ නැගී නැගී ඔහුගේ ම සිරුරු හෙත්. හෙතෙමේ බැගෑහඩ කෙරෙයි. ... මහණෙනි, තෙල සහති තෙමේ මේ රජගහනුවර ම කම්කටුලු කොට මරන්නෙක් විය. (42)

40. ඇවැත්ති, මම මෙහි ගිජුකුළුපව්වෙන් බස්නෙමි අහස යන හිදිලොමි පුරාමයකු දිටිමි. ඔහුගේ ඒ හිදිහු නැගී නැගී ඔහුගේ ම සිරුරු හෙත්. හෙතෙමේ බැගෑහඩ කෙරෙයි. ... මහණෙනි, තෙල සහති තෙමේ මේ රජගහනුවර ම අසුන් හික්මවන්නෙක් (වධකයෙක්) විය. (43)

41. ඇවැත්ති, මම මෙහි ගිජුකුළුපව්වෙන් බස්නෙමි අහස යන හිදිලොමි පුරාමයකු දිටිමි. ඔහුගේ ඒ හිදිහු හිසා පිටිස මුවින් නික්මෙත්. මුවෙහි පිටිස ලයෙන් නික්මෙත්. ලෙහි පිටිස කුසෙන් නික්මෙත්. කුස පිටිස වටොරින් නික්මෙත්. වටොර පිටිස කෙණ්ඩාවලින් නික්මෙත්. කෙණ්ඩාහි පිටිස පාවලින් නික්මෙත්. හෙතෙමේ බැගෑහඩ කෙරෙයි. ... මහණෙනි, තෙල සහති තෙමේ මේ රජගහනුවර ම පිසුනු කියන්නෙක් විය. (44)

42. ඇවැත්ති, මම මෙහි ගිජුකුළුපව්වෙන් බස්නෙමි අහස යන කුමාණ්ඩ පුරාමයකු දිටිමි. හෙතෙමේ යමින් ද එම අණ්ඩයන් කොන්දෙහි නගා ගෙන යෙයි. හිදින්නේ ද එම අණ්ඩයන්හි හිදියි. එය ගිජුලිහිණියෝ ද කටුබෝ ද උකුස්සෝ ද නුඹන් සිදිත්. කඩත්. හෙතෙමේ බැගෑහඩ කෙරෙයි. ... මහණෙනි, තෙල සහති තෙමේ මෙම රජගහනුවර කුළු විහිසකරුවෙක් විය. (45)

43. ඇවැත්ති, මම මෙහි ගිජුකුළුපව්වෙන් බස්නෙමි අසුටි වළක හිස තෙක් ගැලුණු පුරාමයකු දිටිමි. ... මහණෙනි, තෙල සහති තෙමේ මෙම රජගහනුවර පරඹුවන් සෙටුනෙක් විය. (46)

44. ඇවැත්ති, මම මෙහි ගිජුකුළුපව්වෙන් බස්නෙමි අසුටි වළක හිස තෙක් ගැලුණු දෙ අතින් අසුටි බුදින පුරාමයකු දිටිමි. ... මහණෙනි, තෙල සහති තෙමේ මෙම රජගහනුවර දුෂට බ්‍රාහ්මණයෙක් විය. හෙතෙමේ කසුප්-සම්බුදුන්ගේ සස්නෙහි බික්සහන බතින් පවරා අසුටියෙන් ඔරා පුරවා කල් දන්වා මෙය කිය. “පින්වත්හු මින් ඇතිනාක් බුදිත්වා,” ගෙන යෙත්වා,”යි. (47)

45. ඉදහං ආට්ඨසො ගිජ්ඣකුටා පබ්බතා ඔරොහන්තො අද්දසං නිව්ඡම්ඤ්ඤිං වෙහාසං ගච්ඡන්තිං. තමෙනං ගිජ්ඣාපි කාකාපි කුලලාපි අනුපනිතා අනුපනිතා විතචේන්නති විරාජේන්නති. සා සුදං අට්ටස්සරං කරොති -පෙ- එසා භික්ඛවෙ ඉඤ්ඤිං ඉමෙසමිංයෙව රාජගහෙ අනිවාරිති අහොසි. (48)

46. ඉදහං ආට්ඨසො ගිජ්ඣකුටා පබ්බතා ඔරොහන්තො අද්දසං ඉඤ්ඤිං උප්පාදාමි ඉමෙසමිං වෙහාසං ගච්ඡන්තිං. තමෙනං ගිජ්ඣාපි කාකාපි කුලලාපි අනුපනිතා අනුපනිතා විතචේන්නති විරාජේන්නති. සා සුදං අට්ටස්සරං කරොති -පෙ- එසා භික්ඛවෙ ඉඤ්ඤිං ඉමෙසමිංයෙව රාජගහෙ ඉක්කන්තිකා අහොසි. (49)

47. ඉදහං ආට්ඨසො ගිජ්ඣකුටා පබ්බතා ඔරොහන්තො අද්දසං ඉඤ්ඤිං උප්පාදාමි ඉමෙසමිං වෙහාසං ගච්ඡන්තිං. සා සුදං අට්ටස්සරං කරොති -පෙ- එසා භික්ඛවෙ ඉඤ්ඤිං කාලිංසකා රඤ්ඤා අග්ගමහෙසි අහොසි. සා ඉස්සාපකතා සප්පතීං අභිසාරකටාගෙන ඔතිරි. (50)

48. ඉදහං ආට්ඨසො ගිජ්ඣකුටා පබ්බතා ඔරොහන්තො අද්දසං අසිසකං කච්ඡං වෙහාසං ගච්ඡන්තිං. තස්ස උරෙ අකඛිති වෙව හොනති මුලඤ්ඤා. තමෙනං ගිජ්ඣාපි කාකාපි කුලලාපි අනුපනිතා අනුපනිතා විතචේන්නති විරාජේන්නති. සො සුදං අට්ටස්සරං කරොති -පෙ- එසො භික්ඛවෙ සන්තො ඉමෙසමිංයෙව රාජගහෙ හාමිකො නාම චොරස්සානකො අහොසි. (51)

49. ඉදහං ආට්ඨසො ගිජ්ඣකුටා පබ්බතා ඔරොහන්තො අද්දසං භික්ඛුං වෙහාසං ගච්ඡන්තිං. තස්ස සමිසාට්ඨි ආදිත්තා සමපජ්ජිතා සජ්ජොතිභුතා, පනොපි ආදිත්තො සමපජ්ජිතො සජ්ජොතිභුතො, කායබ්බකමපි ආදිත්තො සමපජ්ජිතං සජ්ජොතිභුතං, කායොපි ආදිත්තො සමපජ්ජිතො සජ්ජොතිභුතො. සො සුදං අට්ටස්සරං කරොති -පෙ- එසො භික්ඛවෙ භික්ඛු කස්සපස්ස සමමාසමුද්ධස්ස පාවචනෙ පාපභික්ඛු අහොසි. (52)

50. ඉදහං ආට්ඨසො ගිජ්ඣකුටා පබ්බතා ඔරොහන්තො අද්දසං භික්ඛුණ්ණං -පෙ- අද්දසං සික්ඛමානං -පෙ- අද්දසං සාමණේරං -පෙ- අද්දසං සාමණේරිං වෙහාසං ගච්ඡන්තිං. තස්ස සමිසාට්ඨි ආදිත්තා සමපජ්ජිතා සජ්ජොතිභුතා, පනොපි ආදිත්තො සමපජ්ජිතො සජ්ජොතිභුතො, කායබ්බකමපි ආදිත්තො සමපජ්ජිතං සජ්ජොතිභුතං, කායොපි ආදිත්තො සමපජ්ජිතො සජ්ජොතිභුතො. සා සුදං අට්ටස්සරං කරොති. තස්ස මය්හං ආට්ඨසො එතදහොසි: “අච්ඡරියං වත හො, අබ්බුතං වත හො, එවරුපොපි නාම සන්තො හමිස්සති, එවරුපොපි නාම යනො හමිස්සති, එවරුපොපි නාම අත්තහාවපට්ඨාහො හමිස්සති”ති. භික්ඛු උජ්ඣායන්ති බියන්ති විපාවෙන්ති: උත්තරිමනුස්සබ්බමං ආයස්මා මහාමොග්ගලානො උලලාතිති.

45. ඇවැත්ති, මම මෙහි ගිජුකුළුපව්වෙන් බස්නෙමි අහස යන සිව්නැති අහනක් දිවිමි. ඇය ගිජුලිහිණියෝ ද කටුබෝ ද උකුස්සෝ ද තුඹින් සිඳිත්. කඩත්. ඔ බැගැපත්ව හඬයි. ... මහණෙනි, තෙල අහන මෙම රජගහනුවර හිමියා ඉක්ම යන්නියක් වූවා ය. (48)

46. ඇවැත්ති, මම මෙහි ගිජුකුළුපව්වෙන් බස්නෙමි අහස යන පිළිකුල් දහද හමන අහනක් දිවිමි. ඇය ගිජුලිහිණියෝ ද කටුබෝ ද උකුස්සෝ ද තුඹින් සිඳිත්. කඩත්. ඔ බැගැපත්ව හඬයි. ... මහණෙනි, තෙල අහන මෙම රජගහනුවර යක්දස්සක් වූවා ය. (49)

47. ඇවැත්ති, මම මෙහි ගිජුකුළුපව්වෙන් බස්නෙමි දැඩි ගින්නෙන් පැලෙනු නොබස්නා, ගිනි අගුරෙන් ගැවසුනු, අහනක් දිවිමි. ඔ බැගැපත්ව හඬයි. ... මහණෙනි, තෙල අහන කලිගු රජහුගේ අගමෙහෙසිය වූවාය. ඔ තොමෝ ඉසි සිහින් මඩනා ලද්දී සපත්තියක මත අගුරු කබලක් හෙළා ය. (50)

48. ඇවැත්ති, මම මෙහි ගිජුකුළුපව්වෙන් බස්නෙමි, අහස යන හිස සුන් කවකියකු දිවිමි. ඔහුගේ ලෙහි නෙත් ද මුව ද වෙත්. ඔහු ගිජුලිහිණියෝ ද කටුබෝ ද උකුස්සෝ ද තුඹින් සිඳිත්. කඩත්. හෙ නෙමේ බැගැපත්ව හඬයි. ... මහණෙනි, තෙල සත්ති තෙමේ මෙම රජගහනුවර භාජින නම් වොරඝානක-යෙක් විය. (51)

49. ඇවැත්ති, මම මෙහි ගිජුකුළුපව්වෙන් බස්නෙමි අහස යන මහණකු දිවිමි. ඔහුගේ සහල ද ඇවිලින, දිලිසින, ගිනිදූල් සහිතය. පය ද ඇවිලින, දිලිසින, ගිනිදූල් සහිතය, කාබාන ද ඇවිලින, දිලිසින, ගිනිදූල් සහිතය, කය ද ඇවිලින, දිලිසින, ගිනිදූලින් ද වෙළුනේ ය. හෙ නෙමේ බැගැපත්ව හඬයි .... මහණෙනි, තෙල මහණ තෙමේ කසුප් සම්බුදුන්ගේ සස්නෙහි පවිටු මහණෙක් විය. (52)

50. ඇවැත්ති, මම මෙහි ගිජුකුළුපව්වෙන් බස්නෙමි, මෙහෙණක දිවිමි. ... සිකුම්මානාවක දිවිමි. ... හෙරණකු දිවිමි. “අහස යන හෙරණියක දිවිමි. ... ඇගේ සහල ද, ඇවිලින, දිලිසින, ගිනිදූලින් වෙළුනාය. පය ද ඇවිලින, දිලිසින, ගිනිදූලින් වෙළුනේ ය. කාබාන ද ඇවිලින, දිලිසින, ගිනිදූලින් වෙළුනේ ය. කය ද ඇවිලින, දිලිසින, ගිනිදූලින් වෙළුනේ ය. ඔ බැගැපත්ව හඬයි. ඇවැත්ති, ඒ මට මෙබඳු සිතෙක් විය. පින්වත, පුද්ගලයකි. පින්වත, නොවූ විරුවකි. මෙබඳු සත්තියෙක් නම් වන්නේය. මෙබඳු යක්ෂයෙක් වන්නේය. මෙබඳු අත්බව ලැබුවෙක් නම් වන්නේ”යි හිසුනු අවමන් කෙරෙත්, අසුණු නියත්, නුගුණ පතුරුවත්: “ආසුමත් මහමුලන් තෙරණුවෝ උතුරාමිනිස්දම් එළවා දක්වති”යි.

අථ බො භගවා භික්ඛු ආමනෙහයි. වක්ඛුභුතා වන භික්ඛවෙ සාවකා විහරන්ති, ඤාණභුතා වන භික්ඛවෙ සාවකා විහරන්ති, යනු හි නාම සාවකො ඵවරුපං ඤාණං වා දක්ඛනි වා සංකම් වා කර්මස්සති. පුබ්බෙව මෙ සා භික්ඛවෙ සාමනෙරි දිට්ඨා අහොසි, අප්පිවාහං න බ්‍යාකාසිං. අභ්‍යෙකුචනං බ්‍යාකාරෙය්‍යං, පරෙ ව මෙ න සද්දහෙය්‍යං, යෙ මෙ න සද්දහෙය්‍යං, තෙසං නං අස්ස දීඝරතනං අභිනාය දුක්ඛාය. එසා භික්ඛවෙ සාමනෙරි කස්සපස්ස සම්මාසම්බුද්ධස්ස පාවචනෙ පාපසාමනෙරි අහොසි. සා නස්ස කම්මස්ස විපාකෙන බහුති වස්සාති බහුති වස්සසතාති බහුති වස්සසහස්සාති බහුති වස්සසතසහස්සාති තීරයෙ පච්චිත්වා නස්සෙව කම්මස්ස විපාකාවසෙසෙන ඵවරුපං අනතභාවපට්ඨාහං පටිසංවෙදෙති. සච්චං භික්ඛවෙ මොග්ගලානො ආහ. අනාපනති භික්ඛවෙ මොග්ගලානස්සාති. (53-56)

51. අථ බො ආයස්මා මහාමොග්ගලානො භික්ඛු ආමනෙහයි. යනායං ආට්ඨසො නපොදු සංඤ්ඤා, සො දහො අවේණිදකො සීතොදකො සාතොදකො සෙතකො සුප්පනිදො රමණීයො පහුතමච්ඡිකච්ඡපො, වක්ඛමිත්තාති ව පදුමාති පුප්පන්ති. භික්ඛු උජ්ඣායන්ති බීයන්ති විපාවෙනති, කථං හි නාම ආයස්මා මහාමොග්ගලානො ඵවං වක්ඛති. “යනායං ආට්ඨසො නපොදු සංඤ්ඤා, සො දහො අවේණිදකො සීතොදකො සාතොදකො සෙතකො සුප්පනිදො රමණීයො පහුතමච්ඡිකච්ඡපො, වක්ඛමිත්තාති ව පදුමාති පුප්පන්ති”ති. “අථ ඵ පනායං නපොදු කුට්ඨා¹ සංඤ්ඤා, උත්තරිමනුස්සංධම්මං ආයස්මා මහාමොග්ගලානො උලුපති”ති. භගවතො එතමස්මං ආරොචෙසුං: “යනායං භික්ඛවෙ නපොදු සංඤ්ඤා, සො දහො අවේණිදකො සීතොදකො සාතොදකො සෙතකො සුප්පනිදො රමණීයො පහුතමච්ඡිකච්ඡපො, වක්ඛමිත්තාති ව පදුමාති පුප්පන්ති, අප්පිවායං භික්ඛවෙ නපොදු දවින්නං මහාතිරයානං අනන්තරිකාය ආගච්ඡති, තෙනායං නපොදු කුට්ඨා සංඤ්ඤා සච්චං භික්ඛවෙ මොග්ගලානො ආහ. අනාපනති භික්ඛවෙ මොග්ගලානස්සාති. (57)

52. තෙන බො පන සමයෙන රාජා මාගධො සෙතියො බිම්බිසානෙ ලිච්ඡිති සද්ධිං සඛ්‍යාමෙතො, පහග්ගො හොති.² අථ රාජා පච්ඡා සෙනං සංකඛ්ඞිත්වා ලිච්ඡවයො පරාජෙයි, සඛ්‍යාමෙ ව නඤ්ඤි වරති “රක්ඛා ලිච්ඡි පහග්ගා”ති. අථ බො ආයස්මා මහාමොග්ගලානො භික්ඛු ආමනෙහයි. “රාජා ආට්ඨසො ලිච්ඡිති පහග්ගා”ති. භික්ඛු උජ්ඣායන්ති බීයන්ති විපාවෙනති: “කථං හි නාම ආයස්මා මහාමොග්ගලානො ඵවං වක්ඛති”: “රාජා ආට්ඨසො ලිච්ඡිති පහග්ගා”ති. සඛ්‍යාමෙ ව නඤ්ඤි වරති රක්ඛා ලිච්ඡි පහග්ගා”ති. උත්තරි- මනුස්සංධම්මං ආයස්මා මහාමොග්ගලානො උලුපතිති. භගවතො එතමස්මං ආරොචෙසුං. පස්මං භික්ඛවෙ රාජා ලිච්ඡිති පහග්ගො. අථ රාජා පච්ඡා සෙනං සඛ්‍යාමෙ ලිච්ඡවයො පරාජෙයි. සච්චං භික්ඛවෙ මොග්ගලානො ආහ. අනාපනති භික්ඛවෙ මොග්ගලානස්සාති. (58)

ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂූන් ඇමතු සේක. මහණෙනි, සචෝ ඇස් ඇති ව නුවණැති ව වෙසෙත්. යම් කලෙක සච්චෙත්තේ මෙබන්දක් දැනගන්නේ හෝ වේ ද දන්නේ හෝ වේ ද පසක් කරන්නේ හෝ වේ ද මහණෙනි, පෙර ම මා විසින් ඒ හෙරුණි නොමෝ දක්නා ලද්දී ය. එහෙත් මම එය නො පැවැසිමි. මම එය පවසන්නෙමි නමුදු අන්‍යයෝ මෙසි නො හදහන්නාහු ය. යම් කෙනෙක් මෙසි නො හදහන්නාහු නම් ඔවුන්ට දිගුකලක් අවංචි පිණිස දුක් පිණිස වන්නේ ය. මහණෙනි, තෙල හෙරුණි නොමෝ කසුප් සම්බුද්ධන්ගේ සස්තෙනි පට්ටු හෙරුණක් විය. ඔහු නොමෝ බොහෝ ගණන් අවුරුදු බොහෝ සියගණන් අවුරුදු බොහෝ දහස් ගණන් අවුරුදු බොහෝ සුවහස් ගණන් අවුරුදු නිරයෙහි පැසි ඒ කමියාගේ විපාකය ශෙෂවීමෙන් මෙබඳු ආත්මභාවයක් ලබයි. මුගලන් තෙමේ සැබවක් කිය. මහණෙනි, මුගලන්හට ඇවැත් නැත. (53-56)

51. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් මහමුගලන් තෙරණුවෝ භික්ෂූන් ඇමතුහ: ඇවැත්නි, මේ තපෝද, නදිය යම් නැතක පටන් ගලා බසී ද, ඒ විල පහන් දිය ඇත්තකි. සිහිල් දිය ඇත්තකි. මිහිරි දිය ඇත්තකි. පිරිසිදු වුවකි. මනා තොටු ඇත්තකි. සිත්කලු වුවකි. බොහෝ මස් කෘත්‍යවූවන් ඇත්තකි. රියසක් සා පියුම් පිපෙයි කිහ “කෙසේ නම් ආයුෂ්මත් මහමුගලන් තෙමේ මෙසේ කියන්නේද”යි, භික්ෂූහු අවමන් කෙරෙත්, අයුණු කියත්, නුගුණ පතුරුවත්: ඇවැත්නි, මේ තපෝද, නදිය යම් නැතක පටන් ගලා බසී ද ඒ විල පහන් දිය ඇත්තකි, සිහිල් දිය ඇත්තකි, මිහිරි දිය ඇත්තකි, පිරිසිදු වුවකි, මනා තොටු ඇත්තකි, සිත්කලු වුවකි. බොහෝ මස් කෘත්‍යවූවන් ඇත්තකි. රියසක් සා පියුම් පිපේය”යි. එහෙත් මේ තපෝද, නදිය කාකැරී ගලා බසී. ආයුෂ්මත් මහමුගලන් තෙමේ උතුරුමිනිස්දම් එළවා දක්වයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැල කළාහු ය. මහණෙනි, මේ තපෝද-නදිය යම් නැතක පටන් ගලා බසී ද, ඒ තපෝද, විල පහන් දිය ඇත්තකි. සිහිල් දිය ඇත්තකි. මිහිරි දිය ඇත්තකි. පිරිසිදු දිය ඇත්තකි. මනා තොටු ඇත්තකි. සිත්කලු වුවකි. බොහෝ මස් කෘත්‍යවූවන් ඇත්තකි. රියසක් සා පියුම් පිපෙයි. මහණෙනි, එතතුදු වුවත් මේ තපෝද, නදිය මහ නිරය දෙකකට මැදිව ගලා එයි. එහෙයින් මේ තපෝද, නදිය කාකැරී ගලයි. මහණෙනි, මුගලන් තෙමේ සැබවක් කිය. මහණෙනි, මුගලන්හට ඇවැත් නො වේ. (57)

52. එසමයෙහි මගධාධිපති සේනා ඇති බිම්සර රජතමේ ලිච්ඡවීන් සමග යුද කරන්නේ බිදී ගියේ වෙයි. ඉක්බිති රජ තෙමේ යලිත් සෙනග රැස් කොට ගෙණ ලිච්ඡවීන් පැරද විය. රජු විසින් ලිච්ඡවීහු පරදවන ලදහයි ජය බෙරය පැහිරෙයි. එකල්හි ආයුෂ්මත් මහමුගලන් තොරණුවෝ භික්ෂූන් ඇමතුහ. “ඇවැත්නි, රජ තෙමේ ලිච්ඡවීන් විසින් පරදවන ලද්දේ”යි. “කෙසේ නම් ආයුෂ්මත් මහමුගලන් තෙරණුවෝ මෙසේ කියන්නාහුද”යි. භික්ෂූහු අවමන් කෙරෙත්. අයුණු කියත්. නුගුණ පතුරුවත්. “ඇවැත්නි, රජ තෙමේ ලිච්ඡවීන් විසින් පරදවන ලද්දේය”යි. යුදබිමෙහි ද රජු විසින් ලිච්ඡවීහු පරදවන ලද්දහු යි ජය බෙර පැහිරේ. ආයුෂ්මත් මහමුගලන් තෙරණුවෝ උතුරුමිනිස්දම් ඔසවා දක්වති”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැල කළාහු ය. මහණෙනි, පළමුකොට රජ තෙමේ ලිච්ඡවීන් විසින් පරදවන ලද්දේ ය. ඉක්බිති රජ තෙමේ යලිත් සෙනග රැස් කොට ලිච්ඡවීන් පැරද විය. මහණෙනි, මුගලන් තෙමේ සැබවක් කිය. මහණෙනි, මුගලන්හට ඇවැත් නො වේ. (58)

51. අථ බො ආයස්මා මහාමොග්ගලානො භික්ඛු ආමනෙතයි. ඉදං ආවුසො සප්පිතිකාය නදියා තිරෙ ආනෙඤ්ජං සමාධිං සමාපනො නාගානං ඔග්ගා උත්තරන්තානං කොඤ්චං කරොන්තානං සද්දං අස්සොසිනති. භික්ඛු උජ්ඣායනති බියනති විපාවෙනති: “කථං හි නාම ආයස්මා මහාමොග්ගලානො ආනෙඤ්ජං සමාධිං සමාපනො සද්දං සොස්සති. උත්තරමනුස්සධමමං ආයස්මා මහාමොග්ගලානො උලලපති”ති. භගවතො එතමන් ආරොචෙසුං. “අනෙසො භික්ඛවෙ සමාධි, සො ච බො අපරිපුද්ධො. සච්චං භික්ඛවෙ මොග්ගලානො ආග. අනාපනති භික්ඛවෙ මොග්ගලානස්සා”ති. (59)

55. අථ බො ආයස්මා සොභිතො භික්ඛු ආමනෙතයි: “අහං ආවුසො පඤ්චකප්පසනාති අනුස්සරාමි”ති. භික්ඛු උජ්ඣායනති බියනති විපාවෙනති: “කථං හි නාම ආයස්මා සොභිතො එවං චක්ඛති: අහං ආවුසො පඤ්චකප්පසනාති අනුස්සරාමි”ති. “උත්තරමනුස්සධමමං ආයස්මා සොභිතො උලලපති”ති. භගවතො එතමන් ආරොචෙසුං: “අනෙසා භික්ඛවෙ සොභිතස්ස, සා ච බො එකායෙව ජාති. සච්චං භික්ඛවෙ සොභිතො ආග. අනාපනති භික්ඛවෙ සොභිතස්සාති. (60)

වතුන්පාරාජිකං සම්මානං.

උද්දිඬා බො ආයස්මගො වතනාගෙ පාගජ්ඣා ධම්මා, යෙසං භික්ඛු අඤ්ඤාතරං වා අඤ්ඤාතරං වා ආපජ්ජිතා න ලහති භික්ඛුහි සද්ධං සංවාසං, යථා පුරෙ තථා පච්ඡා පාගජ්ඣො හොති අසංවාසො. තස්මා-යස්මගො පුච්ඡාමි කච්ඡිත්ථ පටිසුද්ධා? දුතියමි පුච්ඡාමි කච්ඡිත්ථ පටිසුද්ධා? තතියමි පුච්ඡාමි කච්ඡිත්ථ පටිසුද්ධා? පටිසුද්ධත්ථායස්මගො, තස්මා තුණ්හි. එවමෙතං ධාරයාමිති.

පාගජ්ඣං හිමිතං.

තස්සද්දනං:

මෙට්ඨාදිනද්දනඤ්ච මනුස්සවිගහහුතරි,
පාරාජිකාති වතනාරි ඡේජ්ජවත්ථ අසංසයාති.

පාරාජිකකණ්ණො නිට්ඨිතො.

54. ඉක්බිති ආයුෂ්මන් මහමුගලන් තෙරණුවෝ භික්ෂූන් ඇමතුහ. “ඇවැත්නි, මම මෙහි සපිටිනිකා ගං තෙර නො සැලෙන සිවු වන සමවතට සමවන්නෙමි ගහට බැස එතරවන කුඤ්චනාද කරණ ඇතුන්ගේ හඬ ඇසීම”යි. “කෙසේ ශබ්දයක් අසන්නේ ද, භික්ෂූහු අවමන් කෙරෙත්. අයුණු කියත්. නුගුණ පවුරුවත්. “කෙසේ නම් ආයුෂ්මන් මහමුගලන් තෙමේ නො සැලෙන සිවුවන සමවතට සමවන්නේ අසා ද, ආයුෂ්මන් මහමුගලන් තෙමේ උතුරු-මිනිස්දම් දක්වා”යි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ පුවන සැළ කළාහු ය. මහණෙනි, එබඳු සමාධියෙක් ඇත. හෙද වනාහි නොපිරිසුදු ය. මහණෙනි, මුගලන් තෙමේ සැබවක් කිය. මහණෙනි, මුගලන්ගට ඇවැත් නො වේ. (59)

55. ඉක්බිති ආයුෂ්මන් සොභිත තෙරණුවෝ භික්ෂූන් ඇමතුහ. “ඇවැත්නි, පන්සිය කපක් සිහිකරමි”යි භික්ෂූහු අවමන් කෙරෙත්, අයුණු කියත්, නුගුණ පවුරුවත්, “කෙසේ නම් ආයුෂ්මන් සොභිත තෙමේ මෙසේ කියා ද, “ඇවැත්නි මම පන්සිය කපක් සිහි කරමි”යි. “ආයුෂ්මන් සොභිත තෙමේ උතුරුමිනිස්දම් දක්වා”යි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ පවත් සැළ කළාහු ය. මහණෙනි, සොභිතගට එබඳු සමවතෙක් ඇත. හෙද වනාහි එකම ජාතියකි. මහණෙනි, සොභිත තෙමේ සැබවක් කිය. මහණෙනි, සොභිතගට ඇවැත් නො වේ. (60)

සිවුවන පරිච්ඡය නිමි.

ආයුෂ්මන්හි, සිවුපරිච්ඡය ඇවැත් උදෙසන ලදී. මහණ තෙමේ යම් ඒ ඇවැත් අතුරෙන් එක්තර එක්තර ඇවැත්කට පැමිණ පියව් ගිණුන් සමග සහවාසය නො ලබා ද, පෙර ගිහිකල යම්සේ ද පසුවත් එසේ ම පැරදුනේ සංවාස රහිතයෙක් වෙයි. එහි ලා ආයුෂ්මතුන් විවාරම්: කිම පිපිසිදු වුහ ද? දෙවනුවත් විවාරම්: කිම පිපිසිදු වුහ ද? තෙවනුවත් විවාරම්: කිම පිපිසිදු වුහ ද? ආයුෂ්මන්හු පිපිසිදු වුහ ය. එහෙයින් ගිහඬ ය. මේ පිපිසිදු බව මෙසේ දරමි.

සිවුපරිච්ඡ නිමි.

එහි උද්භය මෙසේයි:

මෙළුනය, අදින්නාදනය, මුහුණ්ටිගහනය, උතතරිමුහුණ්ටිමය යන පරිච්ඡ සතරකි. ඔවුහු නිසැකයෙන් ඡේද්‍යවස්තුහු ය.

පාරාජිකසාණ්ඩය නිමි.

සංකීර්ණසංකල්පය

3.

තෙරස්සකං.

ඉමෙ ඛො පනායසමගො තෙරස්ස සංකීර්ණසංකල්පො
උදෙද්දං ආගමස්සති.

3. 1.

පඨමසංකීර්ණසංකල්පො

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවන්තියං විහරති ජේතවනෙ අනාථ-
පිණ්ණිකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයසමා සෙය්‍යසකො
අනභිරතො බ්‍රහ්මචරියං වරති. සො තෙන කිසො හොති දුබ්බණ්ණො
උප්පණ්ණුප්පණ්ණුකථාතො ධම්මිසන්තගතො.

2. අද්දසං ඛො ආයසමා උද්ඝ්ථි ආයසමන්තං සෙය්‍යසකං කිසං දුබ්බ-
ණ්ණො උප්පණ්ණුප්පණ්ණුකථාතො ධම්මිසන්තගතො. දිස්වාන ආයසමන්තං
සෙය්‍යසකං එතදවොච: “කිස්ස භං ආවුසො සෙය්‍යසක, කිසො දුබ්බ-
ණ්ණො උප්පණ්ණුප්පණ්ණුකථාතො ධම්මිසන්තගතො. කච්චි නො භං
ආවුසො සෙය්‍යසක, අනභිරතො බ්‍රහ්මචරියං වරසී”ති. ‘එවමාවුසො’ති. ‘තෙන
හි භං ආවුසො සෙය්‍යසක යාවදන්තං භුඤ්ජ, යාවදන්තං සුප්ප, යාවදන්තං
නහාය, යාවදන්තං භුඤ්ජිතා යාවදන්තං සුප්පිතා යාවදන්තං නහායිතා යද
නෙ අනභිරති උප්පජ්ජති, රාගො විතතං අනුභංසෙති, තද හතේත
උප්පකකම්මිතා අසුචිං මොවෙති’ති. “කිනන්ත ඛො ආවුසො කප්පති එවරුපං
කාතු”නති. ‘ආම ආවුසො, අහමපි එවං කරොමී’ති.

3. අථ ඛො ආයසමා සෙය්‍යසකො යාවදන්තං භුඤ්ජී, යාවදන්තං සුප්පි,
යාවදන්තං නහායි. යාවදන්තං භුඤ්ජීතා යාවදන්තං සුප්පිතා යාවදන්තං නහායිතා,
යද අනභිරති උප්පජ්ජති, රාගො විතතං අනුභංසෙති, තද හතේත
උප්පකකම්මිතා අසුචිං මොවෙති. අථ ඛො ආයසමා සෙය්‍යසකො අපරෙත
සමයෙන වණ්ණොවා අහොසි පිණ්ණිකාසංකල්පො විප්පසන්නාමි-
වණ්ණො.

සංකීර්ණවිකල්පය.

3.

තොරතුරු

ආයුෂ්මත්, මේ තෙලෙස් සහවෙසෙස්ආවැන්නු උදෙසීමට පැමිණෙත්.

3. 1.

ප්‍රථමසංකීර්ණවිකල්පය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ සාවැන් නුවර රේනවනයෙහි අනේපිඩුසිටිනුයේ අරමිති වැඩ වෙසෙති. එසමයෙහි ආයුෂ්මත් සෙයසක තෙමේ කළකිරුනේ බිඹසර හැසිරෙයි. හෙතෙමේ එසින් කාශ වූයේ රුක්‍ෂ වූයේ දුර්වර්ණ වූයේ අතිශයින් පඬුවන් වූයේ ඉල්පුනු නහරින් යුත් සිරුරු ඇත්තේ වෙයි.

2. ආයුෂ්මත් වූ උදයි තෙමේ කාශ වූ රුක්‍ෂ වූ දුර්වර්ණ වූ ඉතා පඬුවන් වූ ඉල්පි ගිය නහරින් යුත් සිරුරු ඇති ආයුෂ්මත් සෙයසක මහණහට මෙය කිය: “ආවැන් සෙයසකයින්, තෙපි කුමක් හෙයින් කාශ වූ රුක්‍ෂ වූ දුර්වර්ණ වූ ඉතා පඬුවන් වූ නහර ඉල්පි ගිය සිරුරු ඇති වූවු ද? ආවැන් සෙයසකයින්, කිම තෙපි කළකිරුනු බිඹසර හැසිරෙවු ද යනුයි. “ආවැන්ති එසේ” යයි ඒ මහණ කිය. ආවැන් සෙයසකයින්, එසේ වී නම් තෙපි කැමැති තාක් අනුභව කරවු. කැමති තාක් සැතපෙවු. කැමැති තාක් ස්නානය කරවු. කැමැති තාක් අනුභව කොට කැමති තාක් සැතපී කැමති තාක් නා යම් කලෙක තොපට අනභිරතියක් උපදී නම් රාගය සිත මැඩ ගණී නම් එකල්හි අතින් ගටා සුකුරු මුදවු යයි උදයි තෙර කිය. ආවැන්ති, එතන්දක් කරන්නට කැපදෑයි ඒ මහණ ඇසී ය. ආවැන්ති, එසේ ය. මම ද එසේ කරමි යි උදයි තෙර කිය.

3. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් සෙයසක තෙමේ කැමැති තාක් වැළඳී ය. කැමැති තාක් සැතපුනේ ය. කැමැති තාක් නැවේ ය. කැමති තාක් වළඳ කැමැති තාක් සැතපී කැමැති තාක් නා යම් කලෙක අනභිරතිය උපදී ද, රාගය සිත මැඩ ගණී ද, එකල්හි අතින් ගටා සුකුරු මුදයි. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් සෙයසක තෙමේ පසු කාලයෙහි පැහැය ඇත්තෙක් ද පිණා ගිය ඉදුරන් ඇත්තෙක් ද පහන් මුව පැහැය ඇත්තෙක් ද අතිශයින් සිවිපැහැ ඇත්තෙක් ද විය.

4. ඉක්බිති ආයුෂමත් සෙයාසක මහණහුගේ යහළු භික්ෂුහු ආයුෂමත් සෙයාසකහට මෙය කීවාහුය: “ඇවැත් සෙයාසකයෙනි, තෙපි පෙර කාශ වූවහු රුක්ෂ වූවහු දුර්වල වූවහු ඉතා පසුවත් වූවහු ඉල්පි ගිය නහරින් යුත් සිරුරු ඇත්තහු වූවහු ය. ඒ තෙපි දැන් වණිවත් ය. පිණා ගිය ඉදුරත් ඇත්තහු ය. පහත් මුව පැහැය ඇත්තහු ය. වෙසෙසින් පහත් සිව් පැහැ ඇත්තහු ය, ඇවැත් සෙයාසකයෙනි. කිම තෙපි බෙහෙතක් කරවුද”යි ඇසූහ. “ඇවැත්නි, මම බෙහෙතක් නො කෙරෙමි. එහෙත් මම කැමති නාක් වළඳමි, කැමැති නාක් සැතපෙමි. කැමැති නාක් නාමි. කැමති නාක් වළඳ කැමති නාක් සැතපි කැමැති නාක් නහා යම් කලෙක මට අනභිරතියක් ඇති වේ නම්, රාගය සිත මැඩ ගණී නම්, එකල්හි අතින් ගටා සුකුරු මුදවු”යි සෙයාසක මහණ කිය. “කිම? ඇවැත් සෙයාසකයෙනි, තෙපි යම් අතෙකින් ම සැදූහැයෙන් දෙන දෑ වළඳවූ නම් ඒ අතින් ම ගටා සුකුරු මුදවු දැයි ඒ භික්ෂුහු කිහ. “ඇවැත්නි, එසේ ය”යි සෙයාසක මහණ කී ය. යම් ඒ භික්ෂුහු අලොප්චයෝ ද ඔහු “කෙසේ නම්, ආයුෂමත් සෙයාසකයෝ අතින් ගටා සුකුරු මුදන්නෝ දැ” යි අවමන් කෙරෙත්. අයුණු කියත්. නුගුණ පවුරවත්. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු ආයුෂමත් සෙයාසකහට තත් අයුරින් ගරහා භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැළ කළහ.

5. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනගෙහි මේ කාරණයෙහි භික්ෂු සම්ඝයා රැස් කරවා ආයුෂමත් සෙයාසක මහණහු ගෙන් විචාළ සේක: “සැබෑ ද සෙයාසකය, තෝ අතින් ගටා සුකුරු මුදයිද” යි අසා වදාළ සේක. “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, සැබව”යි ඒ මහණ කී ය. භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ ගැරහු සේක. “හිස් පුරුෂය, නුසුදුසු වූ අනුලොම නුවු අප්‍රතිරූප වූ ශ්‍රමණසාරාංසය නුවූ නොකැප වූ නොකටයුත්තෙක. හිස් පුරුෂය තෝ කවර කරුණකින් අතින් ගටා සුකුරු මුදනෙහි ද? “හිස් පුරුෂය මා විසින් තත් අයුරෙන් සරාගය පිණිස නො ව විරාගය පිණිස ධර්මය දෙසන ලද්දේ නො වේ ද? සංයෝගය පිණිස නො ව විසංයෝගය පිණිස ධර්මය දෙසන ලද්දේ නො වේ ද? උපාද්‍යනය පිණිස නොව අනුපාද්‍යනය පිණිස ධර්මය දෙගනා කරණ ලද්දේ නො වේ ද? එහිලා හිස් පුරුෂය, තෝ මා විසින් විරාගය පිණිස ධර්මය දෙගනා කළ කල්හි සරාගය පිණිස ප්‍රයෝග කෙළෙහි ය. විසංයෝගය පිණිස දහම් දෙසූ කල්හි සංයෝගය පිණිස ප්‍රයෝග කෙළෙහි ය. කෙලෙසුන් නොගැණීම පිණිස දහම් දෙසූ කල්හි කෙලෙසුන් ගැණීම පිණිස ප්‍රයෝග කෙළෙහි ය. “හිස් පුරුෂය මා විසින් තත් අයුරින් රාගවිරාගය පිණිස දහම් දෙසන ලද්දේ නොවේ ද? මදතිමමදනය පිණිස පිපාසවිතය පිණිස ආලසස්මුග්‍යානය පිණිස වටවුපවේදය පිණිස තණ්හා-කබය පිණිස විරාගය පිණිස නිරෝධය පිණිස නිබ්බාණය පිණිස දහම් දෙසන ලද්දේ නො වේ ද? හිස් පුරුෂය මා විසින් තත් අයුරින් කාමයන්ගේ ප්‍රහාණය කියන ලද්දේ නොවේ ද? කාමසංඥාවන්ගේ ත්‍රිවිධ පරිඥවෝ කියන ලද්දහු නො වෙද්ද? කාමපිපාසයන්ගේ ප්‍රතිවිතය කියන ලද්දේ නො වේ ද? කාමවිතකීයන්ගේ නැසීම කියන ලද්දේ නො වේ ද? කාමගුණිකරාගපරි-දහයන්ගේ සංහිදීම කියන ලද්දේ නො වේ ද? හිස් පුරුෂය මෙය වනාහි නොපහත් වූවන්ගේ පාහැඳීම පිණිස හෝ පහත් වූවන්ගේ බොහෝබව පිණිස හෝ නො වෙයි. වැලිදු හිස් පුරුෂය මෙය නො පහත් වූවන්ගේ පාහැඳීම පිණිස පහත් වූ ඇතැමුන්ගේ අන්‍යාචාරය පිණිස ම වෙයි.” යනුයි.

6. අථ බො භගවා ආයස්මන්තං සෙය්‍යසංකං අනෙකපරියායෙන විගර්හිතා දුගර්භාය-පෙ- එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“සඤ්චගතිකා සුක්කවිසඨි¹ සංඝාදිසෙසො”ති.

එවඤ්චදං භගවතා භික්ඛුනං සික්ඛාපදං පඤ්ඤන්තං හොති.

[පඨමපඤ්ඤානති.]

7. තෙන බො පන සමයෙන භික්ඛු පණ්ණාති හොජනාති භුඤ්ජන්වා මුට්ඨස්සාති අසම්පජානා නිදදං ඔක්කමන්ති. තෙසං මුට්ඨස්සාතිනං අසම්පජානානං නිදදං ඔක්කමන්තානං සුපිනනෙතන අසුචි මුච්චති. තෙසං කුක්කුච්චං අහොසි: “භගවතා සික්ඛාපදං පඤ්ඤන්තං සඤ්චගතිකා සුක්කවිසඨි සංඝාදිසෙසො”ති. “අමහාකඤ්ච සුපිනනෙතන අසුචි මුච්චති. අඤ්ච වෙත්ථ වෙනතා ලබ්භා”ති. “කච්චි නු බො මයං සංඝාදි සෙසං ආපන්නං ආපන්නා”ති. භගවතො එතමත්ථං ආරොවෙසුං. “අත්ථෙසා භික්ඛවෙ වෙනතා, සා ව බො අබ්බොහාරිකා”ති. එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“සඤ්චගතිකා සුක්කවිසඨි අඤ්ඤානු සුපිනනා සංඝාදි සෙසො”ති.

[දුතියපඤ්ඤානති.]

8. සඤ්චගතිකා’ති ජානනො සඤ්ජානනො වෙච්ච අභිවිහරිතා විනික්කමො.

සුක්කානති දසසුක්කාති: නීලං පීතං ලොභිතකං ඔද්දානං නක්කචණ්ණං දක්ඛණ්ණං තෙලවණ්ණං බීරවණ්ණං දඬිවණ්ණං සප්පිවණ්ණං.

විසඨිති ණානනො වාචනං වුච්චති විසඨිති.

අඤ්ඤානු සුපිනනා’ති ඤායන්තා සුපිනන්තං.

සංඝාදිසෙසො’ති සංඝො’ව නස්සා ආපන්නියා පරිවාසං දෙති, මූලාය පටික්කස්සාති, මානන්තං දෙති, අබ්බොති. න සම්බහුලා න එකපුගාලො. තෙන වුච්චති සංඝාදිසෙසො’ති. නස්සො’ව ආපන්නිතිකායස්ස තාමෙකමං අබ්වචනං. තෙන’පි වුච්චති සංඝාදිසො’ති.

9. අජකිත්තරූපෙ මොවෙති, බහිඤ්ඤාරූපෙ මොවෙති, අජකිත්තබහිඤ්ඤාරූපෙ මොවෙති, ආකාසෙ කට්ඨං කමෙපනො මොවෙති, රුගුප්ඤ්ඤා මොවෙති, වච්චුප්ඤ්ඤා මොවෙති, පස්සාචුප්ඤ්ඤා මොවෙති, වාතුප්ඤ්ඤා මොවෙති, උච්චාලිඤ්ඤාපණ්ණාදච්ඡුප්ඤ්ඤා මොවෙති, ආරොග්ගන්ධාය මොවෙති, සුබ්බාය මොවෙති, හෙසජ්ජන්ධාය මොවෙති, දුගන්ධාය මොවෙති, පුඤ්ඤන්ධාය මොවෙති, යඤ්ඤන්ධාය මොවෙති, සග්ගන්ධාය මොවෙති, බීජන්ධාය මොවෙති, විමංසන්ධාය මොවෙති, දවන්ධාය මොවෙති, නීලං මොවෙති, පීතකං මොවෙති, ලොභිතකං මොවෙති, ඔද්දානං මොවෙති, නක්කචණ්ණං මොවෙති, දක්ඛණ්ණං මොවෙති, තෙලවණ්ණං මොවෙති, බීරවණ්ණං මොවෙති, දඬිවණ්ණං මොවෙති, සප්පිවණ්ණං මොවෙති.

1. සුක්කවිසඨි; මජ්ඣ.

6. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ආයුෂමත් සෙය්‍යසක මහණනට නත් අයුරින් ගරහා දුබරබවිති ... වදාරා මහණෙහි මේ සිකපදය මෙසේ ද උදෙසා වූ:

“ව්‍යතික්‍රම චෙතනා ඇති සුකුරු මිදුම සහවෙසෙස් වේ.”

මෙසේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් භික්‍ෂුන්ට මේ සිකපදය පණවන ලදී.

[පළමුපැණවිමසි.]

7. එසමයෙහි භික්‍ෂුහු ප්‍රණීත බෞද්ධන් වලද, මූලා සිහි ඇත්තාහු සම්ප්‍රජන්‍යයෙන් තොර වුවාහු නින්දට බසින්. මූලා සිහි ඇත්තාහු සහි සම්ප්‍රජන්‍යයෙන් තොර වුවාහු නින්දට බැස ගත් ඔවුන්ට සිහිනෙන් සුකුරු මිදෙයි. “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් මිදියැටි සිහින් සුකුරු මිදුව සහ-වෙසෙස් වේ ය”යි සිකපදයක් පණවන ලදී. අපට ද සිහිනෙන් සුකුරු මිදෙයි. මෙහිදී ආසාදවෙනතාව ලැබේ ද? කිම? අපි සහවෙසෙස් ඇවතට පැමිණියමෝද? යි කුකුස් විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කාරණය සැලකලාහු ය. මහණෙහි, මෙහි චෙතනාවක් ඇත. එය ඇවතට අංග නො වෙයි. මහණෙහි, මේ සිකපදය මෙසේ උදෙසා වූ:

“සිහින විනා ව්‍යතික්‍රම චෙතනා ඇති සුකුරු මිදුම සහවෙසෙස් වේ.”

[දෙවනපැණවිමසි.]

8. සකෙවනනිකා යනු උපක්‍රම කරමි යි දන්නේ, සුකුරු මුදුම යි මැනැවින් දන්නේ, සිතා, නිසැක සිත මෙහෙයා ව්‍යතික්‍රමය කිරීම ය.

සුඛකං යනු නිල්වන් ය, කසාවන් ය, ලෙහෙවන් ය, සුදුවන් ය, මෝරා-වන් ය, දියවන් ය, තෙල්වන් ය, කිරිවන් ය, දිතිවන් ය, ගිතෙල් වන් ය, යන දස සුකුරු ය.

විසවසි යනු පිහිටි තැනින් මිදීම විසවසි ය යි කියනු ලැබේ.

අඤ්ඤානු සුපිනග්ගා යනු සිහින හැර යි.

සංඝාදිසෙසො යනු සඛසයා ම ඒ ඇවතට පිරිවෙස් දෙයි. මූලට අදියි. මානන දෙයි. අබ්‍යානාය කෙරෙයි. සම්බහුලයෝ ද නො වෙත්. එක් පුද්ගලයෙක් ද නො වෙයි. එහෙයින් සංඝාදිසෙස ය යි කියනු ලැබේ. ඒ ඇවැත්සමුහට නම් කිරීමකි. එහිනුදු සංඝාදිසෙස ය යි කියනු ලැබේ.

9. ආධ්‍යාත්මකරූපයෙහි මුදයි. බාහිර රූපයෙහි මුදයි. ආධ්‍යාත්මක බාහිර රූපයෙහි මුදයි, අභසෙහි කටිය සොලවමින් මුදයි. රාගයෙන් තද වූ කල්හි මුදයි. වසුරුයෙන් තදවූ කල්හි මුදයි. මූයෙන් තද වූ කල්හි මුදයි. වායෙන් තද වූ කල්හි මුදයි. බ්‍රහ්මදුලපහසින් තද වූ කල්හි මුදයි. නිරෝග බව පිණිස මුදයි. සුවය පිණිස බෙහෙත් පිණිස මුදයි. දනය පිණිස මුදයි. පින් පිණිස මුදයි. යැදීම පිණිස මුදයි. දෙව්ලෝ සැප ලැබීම පිණිස මුදයි. බිජු පිණිස මුදයි, විමසීම පිණිස මුදයි. කෙළි පිණිස මුදයි. නිල් පාභාය ඇත්තක් මුදයි. කහ පාභාය ඇත්තක් මුදයි. ලේ පාභාය ඇත්තක් මුදයි. සුදු පාභාය ඇත්තක් මුදයි. මොහොරු පාභාය ඇත්තක් මුදයි. දිය පාභාය ඇත්තක් මුදයි. තෙල් පාභාය ඇත්තක් මුදයි. කිරි පාභාය ඇත්තක් මුදයි. දී පාභාය ඇත්තක් මුදයි. ගිතෙල් පාභාය ඇත්තක් මුදයි.

10. අජකිත්තරූපෙ'නි අජකිත්තං උපාදිනො රූපෙ.

ඛනිඤ්ඤාරූපෙ'නි ඛනිඤ්ඤා උපාදිනො වා අනුපාදිනො වා.

අජකිත්තඛනිඤ්ඤාරූපෙ'නි නදුභයෙ.

ආකාසෙ කපිං කමෙපනො'නි ආකාසෙ වායමනස්ස අභිගජානං කමමනියං හොති.

ගගුපස්මෙහ'නි රාගෙන පිළිනස්ස අභිගජානං කමමනියං හොති.

වච්චුපස්මෙහ'නි වචෙවන පිළිනස්ස අභිගජානං කමමනියං හොති.

පංසාචුපස්මෙහ'නි පංසාවෙන පිළිනස්ස අභිගජානං කමමනියං හොති.

වාහුපස්මෙහ'නි වාතෙන පිළිනස්ස අභිගජානං කමමනියං හොති.

උච්චාලිභගපාණකදච්ඡුපස්මෙහ'නි උච්චාලිභගපාණකදථෙය්න අභිගජානං කමමනියං හොති.

ආගණ්ඨාස්මායා'නි අරොගො හවිස්සාමි;

සුඛස්මායා'නි සුඛං වෙදනං උපපාදෙස්සාමි;

හෙසප්පස්මායා'නි හෙසප්පං හවිස්සාමි;

දුභස්මායා'නි දුභං දෙස්සාමි;

පුඤ්ඤස්මායා'නි පුඤ්ඤං හවිස්සාමි;

යඤ්ඤස්මායා'නි යඤ්ඤං යජස්සාමි;

සගගස්මායා'නි සගගං ගමිස්සාමි;

බිජස්මායා'නි බිජං හවිස්සාමි;

විමංසස්මායා'නි නිලං හවිස්සාමි -පෙ- සප්පවණ්ණං හවිස්සාමි;

දවස්මායා'නි බිබ්බාබිප්පායො.

11. අජකිත්තරූපෙ චෙනෙති උපකකමති මුච්චති, ආපනති සංඝාදි සෙසස්ස.

ඛනිඤ්ඤාරූපෙ චෙනෙති උපකකමති මුච්චති, ආපනති සංඝාදි සෙසස්ස.

අජකිත්තඛනිඤ්ඤාරූපෙ චෙනෙති උපකකමති මුච්චති, ආපනති සංඝාදි සෙසස්ස.

ආකාසෙ කපිං කමෙපනො චෙනෙති උපකකමති මුච්චති, ආපනති සංඝාදි සෙසස්ස.

ගගුපස්මෙහ චෙනෙති උපකකමති මුච්චති, ආපනති සංඝාදි සෙසස්ස.

10. අජකුත්තරුපෙ යනු ආධ්‍යාත්මික සම්පන්න රූපයෙහි ය.

බ්‍රහ්මදාරුපෙ යනු බාහිර වූ සම්පන්න වූ හෝ අවිඤ්ඤා රූපයෙහි ය. අජකුත්තරබ්‍රහ්මදාරුපෙ යි ඒ දෙපරිදි රූපයෙහි ය.

ආකාශෙ කපිං කමෙප්පෙනා යනු අභසෙති වැයම් කරන්නහුගේ හදන් කම්මාය වෙයි.

ගුහපඤ්ඤා යනු රාගයෙන් පෙළනහුගේ හදන් කම්මාය වෙයි.

චච්චුපඤ්ඤා යනු චර්චසින් පෙළනහුගේ හදන් කම්මාය වෙයි.

පසංඝාචුපඤ්ඤා යනු මූයෙන් පෙළනහුගේ හදන් කම්මාය වෙයි.

වායුපඤ්ඤා යනු වායෙන් පෙළනහුගේ හදන් කම්මාය වෙයි.

උච්චාලිඛනපාණකදචුපඤ්ඤා යනු චූපඤ්ඤාමි ගැටීමෙන් හදන් කම්මාය වෙයි.

ආරොග්‍යඤ්ඤා යනු නිරෝගයෙන් වන්නෙමි යි (අදහසින්).

සුඛඤ්ඤා යනු සුවවෙදනා උපදවන්නෙමි යි (අදහසින්).

හෙසස්ඤ්ඤා යනු බෙහෙවින් වන්නේයැ යි (සිතා).

දුග්ඤ්ඤා යනු දන් දෙන්නෙමි යි (සිතා).

පුඤ්ඤා යනු පිණක් වන්නේය යි (සිතා).

යඤ්ඤා යනු යාගයක් කරන්නෙමි යි (සිතා).

සත්තඤ්ඤා යනු දෙව්ලොවට යන්නෙමි යි (සිතා).

බිජ්ඤ්ඤා යි දුරකබිජයක් වන්නේ යැ යි (සිතා).

විමංසඤ්ඤා යනු නිල්වන්නේ ද යි...ගිනෙල් පාහැය වන්නේ ද යි විමසීම පිණිස.

දච්ඤා යනු කෙලි අදහස් ඇත්තේ.

11. අභ්‍යාත්මරූපයෙහි මිදේවා යි සිතා ද, එයට වැයම් කෙරේ ද, මිදේ ද, සහ වෙසෙස් ඇවැත් වේ.

බාහිරරූපයෙහි මිදේවා යි සිතා ද, වැයම් කෙරේ ද, මිදේ ද, සහ වෙසෙස් ඇවැත් වේ.

අභ්‍යාත්ම බාහිර රූපයෙහි සිතා ද, වැයම් කෙරේ ද, මිදේ ද, සහ වෙසෙස් ඇවැත් වේ.

අභසෙති කපිං සොලොවමින් සිතා ද වැයම් කෙරේ ද, මිදේ ද, සහ වෙසෙස් ඇවැත් වේ.

රාගයෙන් හද වූ කල්හි සිතා ද, වැයම් කෙරේ ද, මිදේ ද, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

වච්චුපත්ථෙහ වෙනෙහි උපකකමති මුච්චති, ආපතති සංඝාදිසෙසංසං.

පසංචුපත්ථෙහ වෙනෙහි උපකකමති මුච්චති, ආපතති සංඝාදිසෙසංසං.

වාතුපත්ථෙහ වෙනෙහි උපකකමති මුච්චති, ආපතති සංඝාදිසෙසංසං.

උච්චාලිඝගපාණකද්විපත්ථෙහ වෙනෙහි උපකකමති මුච්චති, ආපතති සංඝාදිසෙසංසං.

12. ආරොග්‍යත්ථාය වෙනෙහි උපකකමති මුච්චති, ආපතති සංඝාදිසෙසංසං.

සුඛත්ථාය වෙනෙහි උපකකමති මුච්චති, ආපතති සංඝාදිසෙසංසං.

භෙසජ්ජත්ථාය වෙනෙහි උපකකමති මුච්චති, ආපතති සංඝාදිසෙසංසං.

දුකත්ථාය වෙනෙහි උපකකමති මුච්චති, ආපතති සංඝාදිසෙසංසං.

පුඤ්ඤත්ථාය වෙනෙහි උපකකමති මුච්චති, ආපතති සංඝාදිසෙසංසං.

යඤ්ඤත්ථාය වෙනෙහි උපකකමති මුච්චති, ආපතති සංඝාදිසෙසංසං.

සග්ගත්ථාය වෙනෙහි උපකකමති මුච්චති, ආපතති සංඝාදිසෙසංසං.

බීජත්ථාය වෙනෙහි උපකකමති මුච්චති, ආපතති සංඝාදිසෙසංසං.

වීමංසත්ථාය වෙනෙහි උපකකමති මුච්චති, ආපතති සංඝාදිසෙසංසං.

දවත්ථාය වෙනෙහි උපකකමති මුච්චති, ආපතති සංඝාදිසෙසංසං.

13. නීලං වෙනෙහි උපකකමති මුච්චති, ආපතති සංඝාදිසෙසංසං. පීතකං -පෙ- ලොභිතකං -පෙ- ඔදුතං -පෙ- තකකවණ්ණං -පෙ- දකවණ්ණං -පෙ- තෙලවණ්ණං -පෙ- බීරවණ්ණං -පෙ- දබ්බවණ්ණං -පෙ- සප්පිවණ්ණං වෙනෙහි උපකකමති මුච්චති, ආපතති සංඝාදිසෙසංසං.

සුද්ධිකං නිබ්බිතං.

14. ආරොග්‍යත්ථායෙහ සුඛත්ථායෙහ වෙනෙහි උපකකමති මුච්චති, ආපතති සංඝාදිසෙසංසං. ආරොග්‍යත්ථායෙහ භෙසජ්ජත්ථායෙහ -පෙ- ආරොග්‍යත්ථායෙහ දුකත්ථායෙහ -පෙ- ආරොග්‍යත්ථායෙහ පුඤ්ඤත්ථායෙහ -පෙ- ආරොග්‍යත්ථායෙහ යඤ්ඤත්ථායෙහ -පෙ- ආරොග්‍යත්ථායෙහ සග්ගත්ථායෙහ -පෙ- ආරොග්‍යත්ථායෙහ බීජත්ථායෙහ -පෙ- ආරොග්‍යත්ථායෙහ වීමංසත්ථායෙහ -පෙ- ආරොග්‍යත්ථායෙහ දවත්ථායෙහ වෙනෙහි උපකකමති මුච්චති, ආපතති සංඝාදිසෙසංසං.

වම්සින් තද වූ කල්හි සිතා ද, වැයම් කෙරේ ද, මිදේ ද, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

මුයෙන් තද වූ කල්හි සිතා ද, වැයම් කෙරේ ද, මිදේ ද, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

වෘයෙන් තද වූ කල්හි සිතා ද, වැයම් කෙරේ ද, මිදේ ද, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

බුපණ්ණ දළ ගැටීමෙන් තද වූ කල්හි සිතා ද, වැයම් කෙරේ ද, මිදේ ද, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

12. නිරෝග බව පිණිස සිතා ද, වැයම් කෙරේ ද, මිදේ ද, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ. සුව පිණිස සිතා ද, වැයම් කෙරේ ද, මිදේ ද සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ. බෙහෙත් පිණිස සිතා ද වැයම් කෙරේ ද මිදේ ද සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ. දන් පිණිස සිතා ද වැයම් කෙරේ ද, මිදේ ද, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ. පින් පිණිස සිතා ද, වැයම් කෙරේ ද, මිදේ ද, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ. යාග පිණිස සිතා ද, වැයම් කෙරේ ද, මිදේ ද, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ. සග පිණිස සිතා ද වැයම් කෙරේ ද මිදේ ද සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ. දරකඤ්ඡපිණිස සිතා ද, වැයම් කෙරේ ද, මිදේ ද, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ. කෙළි පිණිස සිතා ද, වැයම් කෙරේ ද, මිදේ ද, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ. විමසීම පිණිස සිතා ද, වැයම් කෙරේ ද, මිදේ ද, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

13. නිල්වන් සුකුරු මදීමට සිතා ද, වැයම් කෙරේ ද, මිදේ ද, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ. කසාවන් ... ලෙහෙවන් ... සුදුවන් ... මොහොරුවන් ... දියවන් ... තෙල්වන් ... කිරිවන් ... දිවන් ... ගිනෙල්වන් සිතා ද, වැයම් කෙරේ ද, මිදේ ද, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

සුභකාම ගීම්.

14. ආරෝග්‍යය පිණිසත් සුවය පිණිසත්, සිතා ද, වැයම් කෙරේ ද, මිදේ ද සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ. ආරෝග්‍යය පිණිසත් බෙහෙත් පිණිසත් ... ආරෝග්‍ය පිණිසත් දන් පිණිසත් ... ආරෝග්‍යය පිණිසත් පින් පිණිසත් ... ආරෝග්‍යය පිණිසත් යාග පිණිසත් ... ආරෝග්‍ය පිණිසත් සවතීය පිණිසත් ... ආරෝග්‍යය පිණිසත් දරකඤ්ඡ පිණිසත් ... ආරෝග්‍ය පිණිසත් විමසීම පිණිසත් ... ආරෝග්‍යය පිණිසත් කෙළි පිණිසත් සිතා ද, වැයම් කෙරේ ද, මිදේ ද, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

එකමුලක බණ්ඩවක්‍රය ගීම්.

15. සුව පිණිස ද, බෙහෙත් පිණිස ද, සිතයි නම් වැයම් කෙරෙයි නම්
මිඳෙයි නම් සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ. සුව පිණිස ද දන් පිණිස ද ... සුව
පිණිස ද පින් පිණිස ද ... සුව පිණිස ද යාග පිණිස ද ... සුව පිණිස ද
සග පිණිස ද ... සුව පිණිස ද ජීව පිණිස ද ... සුව පිණිස ද විමසුම්
පිණිස ද ... සුව පිණිස ද කෙළි පිණිස ද සිතයි නම් වැයම් කෙරෙයි
නම් මිඳෙයි නම් සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ. සුව පිණිස ද ආරෝග්‍යය පිණිස ද
සිතයි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම්, මිඳෙයි නම් සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

16. බෙහෙත් පිණිස ද දානය පිණිස ද ... බෙහෙත් පිණිස ද පින් පිණිස ද ... බෙහෙත් පිණිස ද යාග පිණිස ද ... බෙහෙත් පිණිස ද සග පිණිස ද ... බෙහෙත් පිණිස ද බීජ පිණිස ද ... බෙහෙත් පිණිස ද විමසුම් පිණිස ද ... බෙහෙත් පිණිස ද කෙළි පිණිස ද සිතයි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම්, මිදෙයි නම් සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ. බෙහෙත් පිණිස ද ආරාධනය පිණිස ද ... බෙහෙත් පිණිස ද සුව පිණිස ද සිතයි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම්, මිදෙයි නම් සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

17. දන් පිණිස ද පින් පිණිස ද ... දන් පිණිස ද යාග පිණිස ද ... දන් පිණිස ද සහ පිණිස ද ... දන් පිණිස ද බේර පිණිස ද ... දන් පිණිස ද විමසුම් පිණිස ද ... දන් පිණිස ද කෙළි පිණිස ද සිතයි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම්, මිඳෙයි නම් සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ. දන් පිණිස ද ආරෝග්‍යය පිණිස ද ... දන් පිණිස ද සුව පිණිස ද ... දන් පිණිස ද බෙහෙත් පිණිස ද සිතයි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම්, මිඳෙයි නම්, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

18. පින් පිණිස ද යාග පිණිස ද ... පින් පිණිස ද සග පිණිස ද ... පින් පිණිස ද බේර පිණිස ද ... පින් පිණිස ද විලෙසුම් පිණිස ද ... පින් පිණිස ද කෙළි පිණිස ද සිතයි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම්, මිඳෙයි නම්, සහවෙසෙස් දැවැන් වේ. පින් පිණිස ද ආරෝග්‍යය පිණිස ද ... පින් පිණිස ද සුව පිණිස ද ... පින් පිණිස ද බෙහෙත් පිණිස ද ... පින් පිණිස ද දන් පිණිස ද සිතයි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම්, මිඳෙයි නම්, සහවෙසෙස් දැවැන් වේ.

19. යාග පිණිස ද සහ පිණිස ද ... යාග පිණිස ද බිජු පිණිස ද ... යාග පිණිස ද විමසුම් පිණිස ද ... යාග පිණිස ද කෙළි පිණිස ද සිතයි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම්, මිදෙයි නම්, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ. යාග පිණිස ද ආරෝග්‍යය පිණිස ද ... යාග පිණිස ද සුව පිණිස ද ... යාග පිණිස ද බෙහෙව් පිණිස ද ... යාග පිණිස ද දානය පිණිස ද ... යාග පිණිස ද පින් පිණිස ද සිතයි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම්, මිදෙයි නම්, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

20. සහ පිණිස ද ගැබ් පිණිස ද ... සහ පිණිස ද විමසුම් පිණිස ද ... සහ පිණිස ද කෙළි පිණිස ද සිතයි නම්, වායම් කෙරෙයි නම්, මිඳෙයි නම් සහවෙසෙස් ආවාන් වේ. සහ පිණිස ද ආරෝග්‍යය පිණිස ද ... සහ පිණිස ද සුව පිණිස ද ... සහ පිණිස ද බෙහෙත් පිණිස ද ... සහ පිණිස ද කෙළි පිණිස ද ... සහ පිණිස ද පින් පිණිස ද ... සහ පිණිස ද යාග පිණිස ද සිතයි නම් වායම් කෙරෙයි නම්, මිඳෙයි නම් සහවෙසෙස් ආවාන් වේ.

21. බිජුන්ද්‍රව චිමංසන්ද්‍රව -පෙ- බිජුන්ද්‍රව දවන්ද්‍රව වෙනෙහි උපකකමති මුවචති, ආපනති සංඝාදිසංහසං. බිජුන්ද්‍රව ආරොග්‍යන්ද්‍රව -පෙ- බිජුන්ද්‍රව සුබන්ද්‍රව -පෙ- බිජුන්ද්‍රව හෙසජ්ජන්ද්‍රව -පෙ- බිජුන්ද්‍රව දුන්ද්‍රව -පෙ- බිජුන්ද්‍රව පුඤ්ඤන්ද්‍රව -පෙ- බිජුන්ද්‍රව යඤ්ඤන්ද්‍රව -පෙ- බිජුන්ද්‍රව සගන්ද්‍රව වෙනෙහි උපකකමති, මුවචති, ආපනති සංඝාදිසංහසං.

22. චිමංසන්ද්‍රව දවන්ද්‍රව වෙනෙහි උපකකමති මුවචති, ආපනති සංඝාදිසංහසං. චිමංසන්ද්‍රව ආරොග්‍යන්ද්‍රව -පෙ- චිමංසන්ද්‍රව සුබන්ද්‍රව -පෙ- චිමංසන්ද්‍රව හෙසජ්ජන්ද්‍රව -පෙ- චිමංසන්ද්‍රව දුන්ද්‍රව -පෙ- චිමංසන්ද්‍රව පුඤ්ඤන්ද්‍රව -පෙ- චිමංසන්ද්‍රව යඤ්ඤන්ද්‍රව -පෙ- චිමංසන්ද්‍රව සගන්ද්‍රව -පෙ- චිමංසන්ද්‍රව බිජුන්ද්‍රව වෙනෙහි උපකකමති මුවචති, ආපනති සංඝාදිසංහසං.

23. දවන්ද්‍රව ආරොග්‍යන්ද්‍රව වෙනෙහි උපකකමති මුවචති, ආපනති සංඝාදිසංහසං. දවන්ද්‍රව සුබන්ද්‍රව -පෙ- දවන්ද්‍රව හෙසජ්ජන්ද්‍රව, -පෙ- දවන්ද්‍රව දුන්ද්‍රව, -පෙ- දවන්ද්‍රව පුඤ්ඤන්ද්‍රව, -පෙ- දවන්ද්‍රව යඤ්ඤන්ද්‍රව, -පෙ- දවන්ද්‍රව සගන්ද්‍රව, -පෙ- දවන්ද්‍රව බිජුන්ද්‍රව, -පෙ- දවන්ද්‍රව චිමංසන්ද්‍රව වෙනෙහි උපකකමති මුවචති, ආපනති සංඝාදිසංහසං,

එකමුලකං ඛද්ධවකං.

සබ්බිනං.

එකමුලකං වකකපෙය්‍යාලං නිවසිනං.

24. ආරොග්‍යන්ද්‍රව සුබන්ද්‍රව හෙසජ්ජන්ද්‍රව වෙනෙහි උපකකමති මුවචති, ආපනති සංඝාදිසංහසං. -පෙ- ආරොග්‍යන්ද්‍රව සුබන්ද්‍රව දවන්ද්‍රව වෙනෙහි උපකකමති මුවචති, ආපනති සංඝාදිසංහසං.

දමුලකං ඛද්ධවකං නිවසිනං.

25. සුබන්ද්‍රව හෙසජ්ජන්ද්‍රව දුන්ද්‍රව වෙනෙහි උපකකමති මුවචති ආපනති සංඝාදිසංහසං. -පෙ- සුබන්ද්‍රව හෙසජ්ජන්ද්‍රව දවන්ද්‍රව වෙනෙහි උපකකමති මුවචති, ආපනති සංඝාදිසංහසං. සුබන්ද්‍රව හෙසජ්ජන්ද්‍රව ආරොග්‍යන්ද්‍රව වෙනෙහි උපකකමති මුවචති, ආපනති සංඝාදිසංහසං.

දමුලකං ඛද්ධවකං.

සබ්බිනං.

21. ගැබ් පිණිස ද විමසුම් පිණිස ද ... ගැබ් පිණිස ද කෙළි පිණිස ද සිතයි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම්, මිදෙයි නම් සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ. ගැබ් පිණිස ද ආරෝග්‍යය පිණිස ද ... ගැබ් පිණිස ද සුව පිණිස ද ... ගැබ් පිණිස ද බෙහෙත් පිණිස ද ... ගැබ් පිණිස ද දන් පිණිස ද ... ගැබ් පිණිස ද පින් පිණිස ද ... ගැබ් පිණිස ද යාග පිණිස ද ... ගැබ් පිණිස ද සග පිණිස ද සිතයි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම්, මිදෙයි නම් සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

22. විමසුම් පිණිස ද කෙළි පිණිස ද සිතයි නම් වැයම් කෙරෙයි නම්, මිදෙයි නම් සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ. විමසුම් පිණිස ද ආරෝග්‍යය පිණිස ද ... විමසුම් පිණිස ද සුව පිණිස ද ... විමසුම් පිණිස ද බෙහෙත් පිණිස ද ... විමසුම් පිණිස ද දන් පිණිස ද ... විමසුම් පිණිස ද පින් පිණිස ද ... විමසුම් පිණිස ද යාග පිණිස ද ... විමසුම් පිණිස ද සග පිණිස ද ... විමසුම් පිණිස ද ගැබ් පිණිස ද සිතයි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම්, මිදෙයි නම් සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

23. කෙළි පිණිස ද ආරෝග්‍යය පිණිස ද සිතයි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම්, මිදෙයි නම් සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ. කෙළි පිණිස ද සුව පිණිස ද ... කෙළි පිණිස ද බෙහෙත් පිණිස ද ... කෙළි පිණිස ද දන් පිණිස ද ... කෙළි පිණිස ද පින් පිණිස ද ... කෙළි පිණිස ද යාග පිණිස ද ... කෙළි පිණිස ද සග පිණිස ද ... කෙළි පිණිස ද ගැබ් පිණිස ද ... කෙළි පිණිස ද විමසුම් පිණිස ද සිතයි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම් මිදෙයි නම්, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

එකමූලක බඳුවක්‍රය සංක්‍ෂේප කරණ ලදී.

එකමූලක චක්‍රපෙය්‍යාලය නම්

24. ආරෝග්‍යය පිණිස ද සුව පිණිස ද බෙහෙත් පිණිස ද සිතයි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම් මිදෙයි නම්, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ. ... ආරෝග්‍යය පිණිස ද සුව පිණිස ද කෙළි පිණිස ද සිතයි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම්, මිදෙයි නම්, සහ වෙසෙස් ඇවැත් වේ.

ද්විමූලක බඳුවක්‍රය නම්.

25. සුව පිණිස ද බෙහෙත් පිණිස ද දන් පිණිස ද සිතයි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම්, මිදෙයි නම් සහ වෙසෙස් ඇවැත් වේ. ... සුව පිණිස ද බෙහෙත් පිණිස ද කෙළි පිණිස ද සිතයි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම්, මිදෙයි නම්, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ. සුව පිණිස ද බෙහෙත් පිණිස ද ආරෝග්‍යය පිණිස ද සිතයි නම් වැයම් කෙරෙයි නම් මිදෙයි නම්, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

ද්විමූලක බඳුවක්‍රය සංක්‍ෂේපගතියි.

26. විමංසන්තඤ්ඤා දවන්තඤ්ඤා ආරොග්ගන්තඤ්ඤා වෙනෙති උපකකමති මුළුවති ආපනති සඛ්ඤාදිසෙසංයං. -පෙ- විමංසන්තඤ්ඤා දවන්තඤ්ඤා සුඛන්තඤ්ඤා -පෙ- විමංසන්තඤ්ඤා දවන්තඤ්ඤා ඛිජන්තඤ්ඤා වෙනෙති උපකකමති මුළුවති, ආපනති සඛ්ඤාදිසෙසංයං.

දමුලකං නිට්ඨිතං.

27. නිමුලකමපි චතුමුලකමපි පඤ්චමුලකමපි ඡමුලකමපි සත්තමුලකමපි අධිමුලකමපි නවමුලකමපි එවලෙව විජාරොතබ්බං.

ඉදං සබ්බමුලකං:

28. ආරොග්ගන්තඤ්ඤා සුඛන්තඤ්ඤා හෙසජ්ජන්තඤ්ඤා දුගන්තඤ්ඤා පුඤ්ඤන්තඤ්ඤා යඤ්ඤන්තඤ්ඤා සගගන්තඤ්ඤා ඛිජන්තඤ්ඤා විමංසන්තඤ්ඤා දවන්තඤ්ඤා වෙනෙති උපකකමති මුළුවති, ආපනති සඛ්ඤාදිසෙසංයං.

සබ්බමුලකං නිට්ඨිතං.

වක්කපෙය්‍යාලං නිට්ඨිතං.

29. නිලඤ්ඤා පිතකඤ්ඤා වෙනෙති උපකකමති මුළුවති, ආපනති සඛ්ඤාදිසෙසංයං. නිලඤ්ඤා ලොභිතකඤ්ඤා -පෙ- නිලඤ්ඤා ඔදනඤ්ඤා. -පෙ- නිලඤ්ඤා තකකවණ්ණඤ්ඤා, -පෙ- නිලඤ්ඤා දකවණ්ණඤ්ඤා, -පෙ- නිලඤ්ඤා තෙලවණ්ණඤ්ඤා, -පෙ- නිලඤ්ඤා ඛිජවණ්ණඤ්ඤා, -පෙ- නිලඤ්ඤා දඬුවණ්ණඤ්ඤා, -පෙ- නිලඤ්ඤා සප්පිවණ්ණඤ්ඤා වෙනෙති උපකකමති මුළුවති, ආපනති සඛ්ඤාදිසෙසංයං.

ඵහමුලකං ඛද්ධවක්කං.

30. පිතකඤ්ඤා ලොභිතකඤ්ඤා වෙනෙති උපකකමති මුළුවති, ආපනති සඛ්ඤාදිසෙසංයං. පිතකඤ්ඤා ඔදනඤ්ඤා -පෙ- පිතකඤ්ඤා තකකවණ්ණඤ්ඤා -පෙ- පිතකඤ්ඤා දකවණ්ණඤ්ඤා -පෙ- පිතකඤ්ඤා තෙලවණ්ණඤ්ඤා -පෙ- පිතකඤ්ඤා ඛිජවණ්ණඤ්ඤා -පෙ- පිතකඤ්ඤා දඬුවණ්ණඤ්ඤා, -පෙ- පිතකඤ්ඤා සප්පිවණ්ණඤ්ඤා -පෙ- පිතකඤ්ඤා නිලඤ්ඤා වෙනෙති උපකකමති මුළුවති, ආපනති සඛ්ඤාදිසෙසංයං.

ඵහමුලකං ඛද්ධවක්කං.

26. විමසීම පිණිස ද කෙළි පිණිස ද ආරෝග්‍යය පිණිස ද සිතයි, වැයම් කෙරෙයි, මිදෙයි නම් සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ. ... විමසීම පිණිස ද කෙළි පිණිස ද සුව පිණිස ද ... විමසීම පිණිස ද කෙළි පිණිස ද ගැබ් පිණිස ද සිතයි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම්, මිදෙයි නම්, සහ වෙසෙස් ඇවැත් වේ.

දම්මුලකය නිම.

27. නිමුලකය ද, වතුමුලකය ද, පඤ්චමුලකය ද, ඡමුලකය ද, සත්ත-
මුලකය ද, අට්ඨමුලකය ද, නවමුලකය ද මෙසේ ම විඤාර කටයුතු ය.

මේ සබ්බමුලකයයි:

28. ආරෝග්‍යය පිණිස ද සුවය පිණිස ද බෙහෙත් පිණිස ද දන් පිණිස ද පින් පිණිස ද යාගය පිණිස ද සග පිණිස ද ගැබ් පිණිස ද විමංසනය පිණිස ද කෙළි පිණිස ද සිතයි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම්, මිදෙයි නම් සහ වෙසෙස් ඇවැත් වේ.

සබ්බමුලකය නිම.

වක්කපෙය්‍යාලය නිම.

29. නිල්වන් ද කහවන් ද සිතයි, වැයම් කෙරෙයි, මිදෙයි, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ. නිල්වන් ද ලේ වන් ද ... නිල්වන් ද සුදු වන් ද ... නිල්වන් ද මොහොරු වන් ද ... නිල්වන් ද දිගවන් ද ... නිල්වන් ද නෙල්වන් ද ... නිල්වන් ද කිරිවන් ද ... නිල්වන් ද දිතිවන් ද ... නිල්වන් ද ගිනෙල්වන් ද සිතයි නම්, වැයම් කරයි නම්, මිදෙයි නම්, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

එකමුලක බණ්ඩවක්‍රය නිම.

30. කහවන් ද ලේවන් ද සිතයි නම්, වැයම් කරයි නම්, මිදෙයි නම් සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ. කහවන් ද සුදුවන් ද ... කහවන් ද මෝරුවන් ද ... කහවන් ද දිගවන් ද ... කහවන් ද නෙල්වන් ද ... කහවන් ද කිරිවන් ද ... කහවන් ද දිතිවන් ද ... කහවන් ද ගිනෙල්වන් ද ... කහවන් ද නිල්වන් ද සිතයි නම්, වැයම් කරයි නම්, මිදෙයි නම් සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

එකමුලක බණ්ඩවක්‍රය.

31. ලොභිතකඤ්ච ඔද්‍යාඤ්ච චෙතෝ උපකකමති මුච්චති, ආපනති සඛ්ඛාදිසෙසංයං. ලොභිතකඤ්ච නකකවණණඤ්ච -පෙ- ලොභිතකඤ්ච දකවණණඤ්ච -පෙ- ලොභිතකඤ්ච හෙලවණණඤ්ච -පෙ- ලොභිතකඤ්ච බීරවණණඤ්ච -පෙ- ලොභිතකඤ්ච දබ්වණණඤ්ච -පෙ- ලොභිතකඤ්ච සප්පිවණණඤ්ච චෙතෝ උපකකමති මුච්චති ආපනති සඛ්ඛාදිසෙසංයං. ලොභිතකඤ්ච නීලඤ්ච -පෙ- ලොභිතකඤ්ච පීනකඤ්ච චෙතෝ උපකකමති මුච්චති ආපනති සඛ්ඛාදිසෙසංයං.

32. ඔද්‍යාඤ්ච නකකවණණඤ්ච -පෙ- ඔද්‍යාඤ්ච දකවණණඤ්ච -පෙ- ඔද්‍යාඤ්ච හෙලවණණඤ්ච -පෙ- ඔද්‍යාඤ්ච බීරවණණඤ්ච -පෙ- ඔද්‍යාඤ්ච දබ්වණණඤ්ච -පෙ- ඔද්‍යාඤ්ච සප්පිවණණඤ්ච චෙතෝ උපකකමති මුච්චති ආපනති සඛ්ඛාදිසෙසංයං. ඔද්‍යාඤ්ච නීලඤ්ච -පෙ- ඔද්‍යාඤ්ච පීනකඤ්ච -පෙ- ඔද්‍යාඤ්ච ලොභිතකඤ්ච චෙතෝ උපකකමති මුච්චති, ආපනති සඛ්ඛාදිසෙසංයං.

33. නකකවණණඤ්ච දකවණණඤ්ච -පෙ- නකකවණණඤ්ච හෙල-
වණණඤ්ච -පෙ- නකකවණණඤ්ච බීරවණණඤ්ච -පෙ- නකකවණණඤ්ච
දබ්වණණඤ්ච -පෙ- නකකවණණඤ්ච සප්පිවණණඤ්ච චෙතෝ උපකකමති
මුච්චති, ආපනති සඛ්ඛාදිසෙසංයං. නකකවණණඤ්ච නීලඤ්ච -පෙ-
නකකවණණඤ්ච පීනකඤ්ච -පෙ- නකකවණණඤ්ච ලොභිතකඤ්ච -පෙ-
නකකවණණඤ්ච ඔද්‍යාඤ්ච චෙතෝ උපකකමති මුච්චති, ආපනති
සඛ්ඛාදිසෙසංයං.

34. දකවණණඤ්ච හෙලවණණඤ්ච -පෙ- දකවණණඤ්ච බීරවණණඤ්ච
-පෙ- දකවණණඤ්ච දබ්වණණඤ්ච -පෙ- දකවණණඤ්ච සප්පිවණණඤ්ච
චෙතෝ උපකකමති මුච්චති ආපනති සඛ්ඛාදිසෙසංයං. දකවණණඤ්ච
නීලඤ්ච -පෙ- දකවණණඤ්ච පීනකඤ්ච -පෙ- දකවණණඤ්ච ලොභිතකඤ්ච
-පෙ- දකවණණඤ්ච ඔද්‍යාඤ්ච -පෙ- දකවණණඤ්ච නකකවණණඤ්ච
චෙතෝ උපකකමති මුච්චති ආපනති සඛ්ඛාදිසෙසංයං.

35. හෙලවණණඤ්ච බීරවණණඤ්ච -පෙ- හෙලවණණඤ්ච
දබ්වණණඤ්ච -පෙ- හෙලවණණඤ්ච සප්පිවණණඤ්ච චෙතෝ උපකකමති
මුච්චති, ආපනති සඛ්ඛාදිසෙසංයං. හෙලවණණඤ්ච නීලඤ්ච -පෙ-
හෙලවණණඤ්ච පීනකඤ්ච -පෙ- හෙලවණණඤ්ච ලොභිතකඤ්ච හෙල-
වණණඤ්ච ඔද්‍යාඤ්ච -පෙ- හෙලවණණඤ්ච නකකවණණඤ්ච -පෙ- හෙල-
වණණඤ්ච දකවණණඤ්ච චෙතෝ උපකකමති මුච්චති, ආපනති සඛ්ඛාදි-
සෙසංයං.

36. බීරවණණඤ්ච දබ්වණණඤ්ච -පෙ- බීරවණණඤ්ච සප්පිවණණඤ්ච
චෙතෝ උපකකමති මුච්චති, ආපනති සඛ්ඛාදිසෙසංයං. බීරවණණඤ්ච
නීලකඤ්ච -පෙ- බීරවණණඤ්ච පීනකඤ්ච -පෙ- බීරවණණඤ්ච
ලොභිතකඤ්ච -පෙ- බීරවණණඤ්ච ඔද්‍යාඤ්ච -පෙ- බීරවණණඤ්ච
නකකවණණඤ්ච -පෙ- බීරවණණඤ්ච දකවණණඤ්ච -පෙ- බීරවණණඤ්ච
හෙලවණණඤ්ච චෙතෝ උපකකමති මුච්චති, ආපනති සඛ්ඛාදිසෙසංයං.

31. ලෙඞවන් ද සුදුවන් ද සිතයි නම්, වැයම් කරයි නම්, මිදෙයි නම් සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ. ලෙඞවන් ද මෝරුවන් ද ... ලෙඞවන් ද දියවන් ද ... ලෙඞවන් ද හෙල්වන් ද ... ලෙඞවන් ද කිරිවන් ද ... ලෙඞවන් ද දිතිවන් ද ... ලෙඞවන් ද ගිනෙල්වන් ද සිතයි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම්, මිදෙයි නම් සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

32. ලෙඞවන් ද නිල්වන් ද ... ලෙඞවන් ද කහවන් ද සිතයි නම්, වැයම් කරයි නම්, මිදෙයි නම්, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ. සුදුවන් ද මෝරුවන් ද ... සුදුවන් ද දියවන් ද ... සුදුවන් ද හෙල්වන් ද ... සුදුවන් ද කිරිවන් ද ... සුදුවන් ද දිවන් ද ... සුදුවන් ද ගිනෙල්වන් ද සිතයි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම්, මිදෙයි නම් සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ. සුදුවන් ද නිල්වන් ද ... සුදුවන් ද කහවන් ද ... සුදුවන් ද ලෙඞවන් ද සිතයි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම්, මිදෙයි නම් සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

33. මෝරුවන් ද දියවන් ද ... මෝරුවන් ද හෙල්වන් ද ... මෝරුවන් ද කිරිවන් ද ... මෝරුවන් ද දිවන් ද ... මෝරුවන් ද ගිනෙල්වන් ද සිතයි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම්, මිදෙයි නම් සහ වෙසෙස් ඇවැත් වේ. මෝරුවන් ද නිල්වන් ද ... මෝරුවන් ද කහවන් ද ... මෝරුවන් ද ලෙඞවන් ද ... මෝරුවන් ද සුදුවන් ද සිතයි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම්, මිදෙයි නම් සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

34. දියවන් ද හෙල්වන් ද ... දියවන් ද කිරිවන් ද ... දියවන් ද දිවන් ද ... දියවන් ද ගිනෙල්වන් ද සිතයි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම්, මිදෙයි නම් සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ. දියවන් ද නිල්වන් ද ... දියවන් ද කහවන් ද ... දියවන් ද ලෙඞවන් ද ... දියවන් ද සුදුවන් ද ... දියවන් ද මෝරුවන් ද සිතයි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම්, මිදෙයි නම් සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

35. හෙල්වන් ද කිරිවන් ද ... හෙල්වන් ද දිවන් ද ... හෙල්වන් ද ගිනෙල්වන් ද සිතයි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම්, මිදෙයි නම් සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ. හෙල්වන් ද නිල්වන් ද ... හෙල්වන් ද කහවන් ද ... හෙල්වන් ද ලෙඞවන් ද ... හෙල්වන් ද සුදුවන් ද ... හෙල්වන් ද මෝරුවන් ද ... හෙල්වන් ද දිය වන් ද සිතයි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම්, මිදෙයි නම් සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

36. කිරිවන් ද දිවන් ද ... කිරිවන් ද ගිනෙල්වන් ද ... සිතයි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම්, මිදෙයි නම් සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ. කිරිවන් ද නිල්වන් ද ... කිරිවන් ද කහවන් ද ... කිරිවන් ද ලෙඞවන් ද ... කිරිවන් ද සුදුවන් ද ... කිරිවන් ද මෝරුවන් ද ... කිරිවන් ද දියවන් ද ... කිරිවන් ද හෙල්වන් ද සිතයි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම්, මිදෙයි නම්, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

37. දඬුවම්ණණ්ණඤ්ඤාදි සප්පිවණ්ණණ්ණඤ්ඤාදි වෙනෙති උපකකමති මුච්චති, ආපනති සංඝාදිසෙසසංඝාදි. දඬුවම්ණණ්ණඤ්ඤාදි නිලඤ්ඤාදි -පෙ- දඬුවම්ණණ්ණඤ්ඤාදි පිතකඤ්ඤාදි -පෙ- දඬුවම්ණණ්ණඤ්ඤාදි ලොභිතකඤ්ඤාදි -පෙ- දඬුවම්ණණ්ණඤ්ඤාදි ඔද්දාඤ්ඤාදි -පෙ- දඬුවම්ණණ්ණඤ්ඤාදි තකකචණ්ණණ්ණඤ්ඤාදි -පෙ- දඬුවම්ණණ්ණඤ්ඤාදි දකචණ්ණණ්ණඤ්ඤාදි -පෙ- දඬුවම්ණණ්ණඤ්ඤාදි තෙලචණ්ණණ්ණඤ්ඤාදි -පෙ- දඬුවම්ණණ්ණඤ්ඤාදි බීරචණ්ණණ්ණඤ්ඤාදි වෙනෙති උපකකමති මුච්චති ආපනති සංඝාදිසෙසසංඝාදි.

38. සප්පිවණ්ණණ්ණං ව නිලං ව වෙනෙති උපකකමති මුච්චති, ආපනති සංඝාදිසෙසසංඝාදි. සප්පිවණ්ණණ්ණඤ්ඤාදි පිතකඤ්ඤාදි -පෙ- සප්පිවණ්ණණ්ණඤ්ඤාදි ලොභිතකඤ්ඤාදි -පෙ- සප්පිවණ්ණණ්ණඤ්ඤාදි ඔද්දාඤ්ඤාදි -පෙ- සප්පිවණ්ණණ්ණඤ්ඤාදි තකකචණ්ණණ්ණඤ්ඤාදි -පෙ- සප්පිවණ්ණණ්ණඤ්ඤාදි දකචණ්ණණ්ණඤ්ඤාදි -පෙ- සප්පිවණ්ණණ්ණඤ්ඤාදි තෙලචණ්ණණ්ණඤ්ඤාදි -පෙ- සප්පිවණ්ණණ්ණඤ්ඤාදි බීරචණ්ණණ්ණඤ්ඤාදි -පෙ- සප්පිවණ්ණණ්ණඤ්ඤාදි දඬුවම්ණණ්ණඤ්ඤාදි වෙනෙති උපකකමති මුච්චති, ආපනති සංඝාදිසෙසසංඝාදි.

එකමුලකං ඛද්ධවකං නිබ්බතං.

39. නිලඤ්ඤාදි පිතකඤ්ඤාදි ලොභිතකඤ්ඤාදි වෙනෙති උපකකමති මුච්චති, ආපනති සංඝාදිසෙසසංඝාදි. නිලඤ්ඤාදි පිතකඤ්ඤාදි ඔද්දාඤ්ඤාදි -පෙ- නිලඤ්ඤාදි පිතකඤ්ඤාදි සප්පිවණ්ණණ්ණඤ්ඤාදි වෙනෙති උපකකමති මුච්චති, ආපනති සංඝාදිසෙසසංඝාදි.

දුමුලකං ඛණ්ඩවකං.

40. පිතකඤ්ඤාදි ලොභිතකඤ්ඤාදි ඔද්දාඤ්ඤාදි වෙනෙති උපකකමති මුච්චති, ආපනති සංඝාදිසෙසසංඝාදි. -පෙ- පිතකඤ්ඤාදි ලොභිතකඤ්ඤාදි සප්පිවණ්ණණ්ණඤ්ඤාදි -පෙ- පිතකඤ්ඤාදි ලොභිතකඤ්ඤාදි නිලඤ්ඤාදි වෙනෙති උපකකමති මුච්චති, ආපනති සංඝාදිසෙසසංඝාදි.

දුමුලකං ඛද්ධවකං.

41. දඬුවම්ණණ්ණඤ්ඤාදි සප්පිවණ්ණණ්ණඤ්ඤාදි නිලඤ්ඤාදි වෙනෙති උපකකමති මුච්චති, ආපනති සංඝාදිසෙසසංඝාදි. -පෙ- දඬුවම්ණණ්ණඤ්ඤාදි සප්පිවණ්ණණ්ණඤ්ඤාදි බීරචණ්ණණ්ණඤ්ඤාදි වෙනෙති උපකකමති මුච්චති, ආපනති සංඝාදිසෙසසංඝාදි.

දුමුලකං නිබ්බතං.

42. නිමුලකමපි වතුමුලකමපි පඤ්ඤාමුලකමපි ජමුලකමපි සත්ථාමුලකමපි අට්ඨමුලකමපි නවමුලකමපි එවමෙව විජාරෙතබ්බං.

37. දිභිවන් ද ගිනෙල්වන් ද සිතයි නම්, වෑයම් කෙරෙයි නම්, මිදෙයි නම්, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ. දිවන් ද නිල්වන් ද ... දිවන් ද කහවන් ද ... දිවන් ද ලෙහෙවන් ද ... දිවන් ද සුදුවන් ද ... දිවන් ද මෝරුවන් ද ... දිවන් ද දියවන් ද ... දිවන් ද තෙල්වන් ද ... දිවන් ද කිරිවන් ද සිතයි නම්, වෑයම් කෙරෙයි නම්, මිදෙයි නම් සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

38. ගිනෙල්වන් ද නිල්වන් ද සිතයි නම්, වෑයම් කෙරෙයි නම්, මිදෙයි නම් සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ. ගිනෙල්වන් ද කහවන් ද ... ගිනෙල්වන් ද ලේවන් ද ... ගිනෙල්වන් ද සුදුවන් ද ... ගිනෙල්වන් ද මෝරුවන් ද ... ගිනෙල්වන් ද දියවන් ද ... ගිනෙල්වන් ද තෙල්වන් ද ... ගිනෙල්වන් ද කිරිවන් ද ... ගිනෙල්වන් ද දිවන් ද සිතයි නම්, වෑයම් කෙරෙයි නම්, මිදෙයි නම් සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

එකමුලක බද්ධවක්‍රය නිමි.

39. නිල්වන් ද කහවන් ද ලේවන් ද සිතයි නම්, වෑයම් කෙරෙයි නම්, මිදෙයි නම් සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ. නිල්වන් ද කහවන් ද සුදුවන් ද ... නිල්වන් ද ගිනෙල්වන් ද සිතයි නම්, වෑයම් කෙරෙයි නම්, මිදෙයි නම් සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

ද්විමුලක බද්ධවක්‍රය.

40. කහවන් ද ලේවන් ද සුදුවන් ද සිතයි නම්, වෑයම් කරයි නම්, මිදෙයි නම්, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ. ... කහවන් ද ලේවන් ද ගිනෙල්වන් ද ... කහවන් ද ලේවන් ද නිල්වන් ද සිතයි නම්, වෑයම් කෙරෙයි නම්, මිදෙයි නම් සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

ද්විමුලක බද්ධවක්‍රය නිමි.

41. දිභිවන් ද ගිනෙල්වන් ද නිල්වන් ද සිතයි නම්, වෑයම් කරයි නම්, මිදෙයි නම් සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ. දිභිවන් ද ගිනෙල්වන් ද කිරිවන් ද සිතයි නම්, වෑයම් කෙරෙයි නම්, මිදෙයි නම්, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

ද්විමුලකය නිමි.

42. නිමුලකය ද චතුමුලකය ද පඤ්චමුලකය ද ඡ්වමුලකය ද සත්ත-
මුලකය ද අට්ඨමුලකය ද නවමුලකය ද මෙසේ ම විසාර කටයුතුයි.

ඉදං සබ්බමූලකං :

43. නිලඤ්ච පිනකඤ්ච ලොභිනකඤ්ච ඔද්‍යනඤ්ච තකකචණ්ණඤ්ච දකචණ්ණඤ්ච තෙලචණ්ණඤ්ච බීරචණ්ණඤ්ච දඬිචණ්ණඤ්ච සප්පිචණ්ණඤ්ච චෙතෙති උපකකමිති මුච්චති, ආපනති සංඛ්‍යාදිසෙසංසංසං.

සබ්බමූලකං නිවසිතං.

44. ආරොග්‍යත්ථඤ්ච නිලඤ්ච චෙතෙති උපකකමිති මුච්චති, ආපනති සංඛ්‍යාදිසෙසංසංසං. ආරොග්‍යත්ථඤ්ච සුඛත්ථඤ්ච නිලඤ්ච පිනකඤ්ච චෙතෙති උපකකමිති මුච්චති, ආපනති සංඛ්‍යාදිසෙසංසංසං. ආරොග්‍යත්ථඤ්ච සුඛත්ථඤ්ච භෙසජ්ජත්ථඤ්ච නිලඤ්ච පිනකඤ්ච ලොභිනකඤ්ච චෙතෙති උපකකමිති මුච්චති, ආපනති සංඛ්‍යාදිසෙසංසංසං. -පෙ- සප්පිචණ්ණං චෙතෙති උපකකමිති මුච්චති, ආපනති සංඛ්‍යාදිසෙසංසංසං.

උපතොවඛිඤ්ඤං ඵචමෙව නෙතබ්බං.¹

45. ආරොග්‍යත්ථඤ්ච සුඛත්ථඤ්ච භෙසජ්ජත්ථඤ්ච දුනත්ථඤ්ච පුඤ්ඤත්ථඤ්ච ඥාණත්ථඤ්ච සංගත්ථඤ්ච බීජත්ථඤ්ච චිතංසත්ථඤ්ච දවත්ථඤ්ච නිලඤ්ච පිනකඤ්ච ලොභිනකඤ්ච ඔද්‍යනඤ්ච තකකචණ්ණඤ්ච දකචණ්ණඤ්ච තෙලචණ්ණඤ්ච බීරචණ්ණඤ්ච දඬිචණ්ණඤ්ච සප්පිචණ්ණඤ්ච චෙතෙති උපකකමිති මුච්චති, ආපනති සංඛ්‍යාදිසෙසංසංසං.

මිසංකචකකං නිවසිතං.

46. නිලං මොවෙස්සාමිති චෙතෙති උපකකමිති, පිනකං මුච්චති, ආපනති සංඛ්‍යාදිසෙසංසංසං. නිලං මොවෙස්සාමිති චෙතෙති උපකකමිති ලොභිනකං -පෙ- ඔද්‍යං -පෙ- තකකචණ්ණං -පෙ- දකචණ්ණං -පෙ- තෙලචණ්ණං -පෙ- බීරචණ්ණං -පෙ- දඬිචණ්ණං -පෙ- සප්පිචණ්ණං මුච්චති, ආපනති සංඛ්‍යාදිසෙසංසංසං.

බණ්ඩචකකං නිවසිතං.

47. පිනකං මොවෙස්සාමිති චෙතෙති උපකකමිති, ලොභිනකං මුච්චති, ආපනති සංඛ්‍යාදිසෙසංසංසං. පිනකං මොවෙස්සාමිති චෙතෙති උපකකමිති, ඔද්‍යං -පෙ- තකකචණ්ණං -පෙ- දකචණ්ණං -පෙ- තෙලචණ්ණං -පෙ- බීරචණ්ණං -පෙ- දඬිචණ්ණං -පෙ- සප්පිචණ්ණං මුච්චති, ආපනති සංඛ්‍යාදිසෙසංසංසං.

බද්ධචකකං.

මූලං සබ්බිතං.

මේ සබ්බකාමය යි:

43. නිල්වන් ද කභවන් ද ලේවන් ද සුදුවන් ද මෝරුවන් ද දියවන් ද තෙල්වන් ද කිරිවන් ද දිවන් ද ගිනෙල්වන් ද සිතයි නම්, වෑයම් කෙරෙයි නම්, මිදෙයි නම්, සභවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

සබ්බකාමය නිමි.

44. ආරෝග්‍යය පිණිස ද නිල්වන් ද සිතයි නම්, වෑයම් කෙරෙයි නම්, මිදෙයි නම් සභවෙසෙස් ඇවැත් වේ. ආරෝග්‍යය පිණිස ද සුව පිණිස ද නිල්වන් ද කභවන් ද සිතයි නම්, වෑයම් කෙරෙයි නම්, මිදෙයි නම් සභවෙසෙස් ඇවැත් වේ. ආරෝග්‍යය පිණිස ද සුව පිණිස ද බෙහෙත් පිණිස ද නිල්වන් ද කභවන් ද ලේවන් ද සිතයි නම්, වෑයම් කෙරෙයි නම්, මිදෙයි නම්, සභවෙසෙස් ඇවැත් වේ. ... ගිනෙල්වන් සිතයි නම්, වෑයම් කෙරෙයි නම්, මිදෙයි නම්, සභවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

දෙපයින් වැඩෙන සේ මේ පරිද්දෙන් පැමිණවිය යුතුයි.

45. ආරෝග්‍යය පිණිස ද සුව පිණිස ද බෙහෙත් පිණිස ද දත් පිණිස ද පින් පිණිස ද යාගය පිණිස ද සග පිණිස ද ගබ් පිණිස ද විමසුම් පිණිස ද කෙළි පිණිස ද නිල්වන් ද කභවන් ද ලේවන් ද සුදුවන් ද මෝරුවන් ද දියවන් ද තෙල්වන් ද කිරිවන් ද දිව්වන් ද ගිනෙල්වන් ද සිතයි නම්, වෑයම් කෙරෙයි නම්, මිදෙයි නම්, සභවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

මිශ්‍රකවකුය නිමි.

46. නිල්වන් සුකුරු මුදන්තෙමි යි සිතයි නම්, වෑයම් කෙරෙයි නම්, කභවන් සුකුරු මිදෙයි නම්, සභවෙසෙස් ඇවැත් වේ. නිල්වන් සුකුරු මුදන්තෙමි යි සිතයි නම්, වෑයම් කෙරෙයි නම්, ලෙහෙවන් ... සුදුවන් ... මෝරුවන් ... දියවන් ... තෙල්වන් ... කිරිවන් ... දිව්වන් ... ගිනෙල්වන් මිදෙයි නම්, සභවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

බණ්ඩවකුය නිමි.

47. කභවන් සුකුරු මුදන්තෙමි යි සිතයි නම්, වෑයම් කෙරෙයි නම්, ලේවන් සුකුරු මිදෙයි නම්, සභවෙසෙස් ඇවැත් වේ. කභවන් ... මුදන්තෙමි යි සිතයි නම්, වෑයම් කෙරෙයි සුදුවන් ... මෝරුවන් ... දියවන් ... තෙල්වන් ... කිරිවන් ... දිව්වන් ... ගිනෙල්වන් ... නිල්වන් සුකුරු මිදෙයි නම්, සභවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

බද්ධවකුයයි.

මූලය සංක්ෂිප්තය.

48. සප්පිවණ්ණං මොවෙස්සාමිති වෙනෙති උපකකමති, නීලං මුඛවති, ආපනති සංඝාදිසෙසස්ස. සප්පිවණ්ණං මොවෙස්සාමිති වෙනෙති උපකකමති, පීතකං -පෙ- ලොභිතකං -පෙ- ඔද්දනං -පෙ- තකකවණ්ණං -පෙ- දක-වණ්ණං -පෙ- තෙලවණ්ණං -පෙ- බීරවණ්ණං -පෙ- දබ්බවණ්ණං මුඛවති, ආපනති සංඝාදිසෙසස්ස.

කුච්චකං නිට්ඨිතං.

49. පීතකං මොවෙස්සාමිති වෙනෙති උපකකමති, නීලං මුඛවති, ආපනති සංඝාදිසෙසස්ස. ලොභිතකං -පෙ- ඔද්දනං -පෙ- තකකවණ්ණං -පෙ- දක-වණ්ණං -පෙ- තෙලවණ්ණං -පෙ- බීරවණ්ණං -පෙ- දබ්බවණ්ණං -පෙ- සප්පිවණ්ණං මොවෙස්සාමිති වෙනෙති උපකකමති නීලං මුඛවති, ආපනති සංඝාදිසෙසස්ස.

පිට්ඨිවකකස්ස පඨමං ගමනං නිට්ඨිතං.

50. ලොභිතකං මොවෙස්සාමිති වෙනෙති උපකකමති, පීතකං මුඛවති, ආපනති සංඝාදිසෙසස්ස. ඔද්දනං -පෙ- තකකවණ්ණං -පෙ- දකවණ්ණං -පෙ- තෙලවණ්ණං -පෙ- බීරවණ්ණං -පෙ- දබ්බවණ්ණං -පෙ- සප්පිවණ්ණං -පෙ- නීලං මොවෙස්සාමිති වෙනෙති උපකකමති පීතකං මුඛවති, ආපනති සංඝාදිසෙසස්ස.

පිට්ඨිවකකස්ස ද්විතියං ගමනං නිට්ඨිතං.

51. ඔද්දනං මොවෙස්සාමිති වෙනෙති උපකකමති ලොභිතකං මුඛවති, ආපනති සංඝාදිසෙසස්ස. තකකවණ්ණං -පෙ- දකවණ්ණං -පෙ- තෙල-වණ්ණං -පෙ- බීරවණ්ණං -පෙ- දබ්බවණ්ණං -පෙ- සප්පිවණ්ණං -පෙ- නීලං -පෙ- පීතකං මොවෙස්සාමිති වෙනෙති උපකකමති. ලොභිතකං මුඛවති, ආපනති සංඝාදිසෙසස්ස.

පිට්ඨිවකකස්ස තතියං ගමනං නිට්ඨිතං.

52. තකකවණ්ණං මොවෙස්සාමිති වෙනෙති උපකකමති ඔද්දනං මුඛවති, ආපනති සංඝාදිසෙසස්ස. දකවණ්ණං -පෙ- තෙලවණ්ණං -පෙ- බීරවණ්ණං -පෙ- දබ්බවණ්ණං -පෙ- සප්පිවණ්ණං -පෙ- නීලං -පෙ- පීතකං -පෙ- ලොභිතකං මොවෙස්සාමිති වෙනෙති උපකකමති, ඔද්දනං මුඛවති, ආපනති සංඝාදිසෙසස්ස.

පිට්ඨිවකකස්ස චතුස්සං ගමනං නිට්ඨිතං.

48. ගිනෙල්වන් සුකුරු මුදන්තෙම සි සිතයි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම්, නිල්වන් සුකුරු මිදෙයි නම්, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ. ගිනෙල්වන් මුදන්තෙම සි සිතයි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම්, කහවන් ... ලේවන් ... සුදුවන් ... මෝරුවන් ... දියවන් ... තෙල්වන් ... කිරිවන් ... දිනිවන් සුකුරු මිදෙයි නම්, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

කුමන්තකය නම්.

49. කහවන් සුකුරු මුදන්තෙම සි සිතයි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම්, නිල්වන් සුකුරු මිදෙයි නම්, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ. ලේවන් ... සුදුවන් ... මෝරුවන් ... දියවන් ... තෙල්වන් ... කිරිවන් ... දිනිවන් ... ගිනෙල්වන් සුකුරු මුදන්තෙම සි සිතයි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම්, නිල්වන් සුකුරු මිදෙයි නම්, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

සිවසිවකය පිළිබඳ පළමුවන ගමන නම්.

50. ලේවන් සුකුරු මුදන්තෙම සි සිතයි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම්, කහවන් සුකුරු මිදෙයි නම්, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ. සුදුවන් ... මෝරුවන් ... දියවන් ... තෙල්වන් ... කිරිවන් ... දිනිවන් ... ගිනෙල්වන් ... නිල්වන් සුකුරු මුදන්තෙම සි සිතයි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම්, කහවන් සුකුරු මිදෙයි නම්, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

සිවසිවකය පිළිබඳ දෙවන ගමන නම්.

51. සුදුවන් සුකුරු මුදන්තෙම සි සිතයි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම්, ලේවන් සුකුරු මිදෙයි නම්, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ. මෝරුවන් සුකුරු ... දියවන් ... තෙල්වන් ... කිරිවන් ... දිනිවන් ... ගිනෙල්වන් ... නිල්වන් ... කහවන් සුකුරු මුදන්තෙම සි සිතයි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම්, ලේවන් සුකුරු මිදෙයි නම්, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

සිවසිවකය පිළිබඳ තෙවන ගමන නම්.

52. මෝරුවන් සුකුරු මුදන්තෙම සි සිතයි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම්, සුදුවන් සුකුරු මිදෙයි නම්, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ. දියවන් ... තෙල්වන් ... කිරිවන් ... දිනිවන් ... ගිනෙල්වන් ... නිල්වන් ... කහවන් ... ලේවන් සුකුරු මුදන්තෙම සි සිතයි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම්, සුදුවන් සුකුරු මිදෙයි නම්, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

සිවසිවකය පිළිබඳ සිවුවන ගමන නම්.

53. දකවණ්ණං මොවෙසුසාමීති වෙනෙති උපකකමති, තකකවණ්ණං මුච්චති, ආපතති සබ්බාදිසෙසසුසං. තෙලවණ්ණං -පෙ- බිරවණ්ණං -පෙ- දබ්බවණ්ණං -පෙ- සප්පවණ්ණං -පෙ- නිලං -පෙ- පිතකං -පෙ- ලොභිතකං -පෙ- ඔද්දතං මොවෙසුසාමීති වෙනෙති උපකකමති, තකකවණ්ණං මුච්චති, ආපතති සබ්බාදිසෙසසුසං.

පිටිවිකුණ සහ පැණිම. ගමන. නිවස.

54. තෙලවණ්ණං මොවෙස්සාමිති වෙතෙනි උපකකමති, දකවණ්ණං මුට්ඨති, ආපනති සමිසාදිසෙසස්ස. බ්රවණ්ණං -පෙ- දඬවණ්ණං -පෙ- සප්පවණ්ණං -පෙ- නිලං -පෙ- ජිනකං -පෙ- ලොභිතකං -පෙ- ඔදානං -පෙ- තාකකවණ්ණං මොවෙස්සාමිති වෙතෙනි උපකකමති, දකවණ්ණං මුට්ඨති, ආපනති සමිසාදිසෙසස්ස.

සිංහලයාගේ ජාති. ගම්න. නිවසින.

55. බිරිවණණං මොවෙසසාමිති වෙනෙති උපකකමිති, තෙලවණණං මුච්චිති, ආපතති සබ්බාදිසෙසසසං. දග්ධවණණං -පෙ- සප්පිවණණං -පෙ- නිලං -පෙ- පිතකං -පෙ- ලොභිතකං -පෙ- ඔද්දතං -පෙ- නකකවණණං -පෙ- දකවණණං මොවෙසසාමිති වෙනෙති උපකකමිති තෙලවණණං මුච්චිති, ආපතති සබ්බාදිසෙසසසං.

පිටිවිකුණ සහ සහල්. ගම්බද. නිවස.

56. දැඩිවමින් මොව්වෝමිනි වෙනෙහි උපකෘතියි, බිරවමින් මුළුවනි, ආපනනි සමසාදිසෙසය. සප්තවමින් -පෙ- නිලං -පෙ- පිතකං -පෙ- ලොනිතකං -පෙ- මද්දනං -පෙ- නකකවමින් -පෙ- දකවමින් -පෙ- තෙලවමින් මොව්වෝමිනි වෙනෙහි උපකෘතියි, බිරවමින් මුළුවනි, ආපනනි සමසාදිසෙසය.

පිටතින් කාක සිසි අට්ටම. ගමන. නිවසින.

57. සප්තවිෂ්ණුණං මොවෙස්සාමිති වෙනෙනි උපකක්කනි දධිවණ්ණං මුච්චනි, ආපතනි සබ්බාදිසෙසස්ස. නිලං - පෙ- පිනකං - පෙ- ලොතිනකං - පෙ- ඔද්දනං - පෙ- තක්කවණ්ණං - පෙ- දකවණ්ණං - පෙ- තෙලවණ්ණං - පෙ- බ්රවණ්ණං මොවෙස්සාමිති වෙනෙනි උපකක්කනි, දධිවණ්ණං මුච්චනි, ආපතනි සබ්බාදිසෙසස්ස.

පිළිවෙතකට මුද්‍රාණය කළේ : ආචාර්ය ආර්. ආර්. ආර්. ආර්.

53. දියවන් සුකුරු මුදන්තෙමි සි සිතයි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම්, මෝරුවන් සුකුරු මිදෙයි නම්, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ. තෙල්වන් ... කිරිවන් ... දිතිවන් ... ගිනෙල්වන් ... නිල්වන් ... කහවන් ... ලේවන් ... සුදුවන් සුකුරු මුදන්තෙමි සි සිතයි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම්, මෝරුවන් සුකුරු මිදෙයි නම්, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

පිටතිවක්‍රය පිළිබඳ පස්වන ගමන නිමි.

54. තෙල්වන් සුකුරු මුදන්තෙමි සි සිතයි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම්, දියවන් සුකුරු මිදෙයි නම්, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ. කිරිවන් ... දිතිවන් ... ගිනෙල්වන් ... නිල්වන් ... කහවන් ... ලේවන් ... සුදුවන් ... මෝරුවන් සුකුරු මුදන්තෙමි සි සිතයි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම්, දියවන් සුකුරු මිදෙයි නම්, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

පිටතිවක්‍රය පිළිබඳ සවන ගමන නිමි.

55. කිරිවන් සුකුරු මුදන්තෙමි සි සිතයි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම්, තෙල්වන් සුකුරු මිදෙයි නම්, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ. දිතිවන් ... ගිනෙල්වන් ... නිල්වන් ... කහවන් ... ලේවන් ... සුදුවන් ... මොහොරුවන් ... දියවන් සුකුරු මුදන්තෙමි සි සිතයි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම්, තෙල්වන් සුකුරු මිදෙයි නම්, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

පිටතිවක්‍රය පිළිබඳ සත්වන ගමන නිමි.

56. දිතිවන් සුකුරු මුදන්තෙමි සි සිතයි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම්, කිරිවන් සුකුරු මිදෙයි නම්, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ. ගිනෙල්වන් ... නිල්වන් ... කහවන් ... ලේවන් ... සුදුවන් ... මෝරුවන් ... දියවන් ... තෙල්වන් ... සුකුරු මුදන්තෙමි සි සිතයි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම්, කිරිවන් සුකුරු මිදෙයි නම්, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

පිටතිවක්‍රය පිළිබඳ අටවන ගමන නිමි.

57. ගිනෙල්වන් සුකුරු මුදන්තෙමි සි සිතයි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම්, දිතිවන් සුකුරු මිදෙයි නම්, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ. නිල්වන් ... කහවන් ... ලේවන් ... සුදුවන් ... මෝරුවන් ... දියවන් ... තෙල්වන් ... කිරිවන් සුකුරු මුදන්තෙමි සි සිතයි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම්, දිතිවන් සුකුරු මිදෙයි නම්, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

පිටතිවක්‍රය පිළිබඳ නවවන ගමන නිමි.

58. නිලං මොවෙස්සාමිති වෙනෙති උපකකමති, සප්පිවණණං මුව්චති,
ආපනති සංඝාදිසෙසංස්සං. පීනකං -පෙ- ලොභිතකං -පෙ- ඔදනං -පෙ-
නකකවණණං -පෙ- දකවණණං -පෙ- තෙලවණණං -පෙ- බීරවණණං
-පෙ- දබ්බවණණං මොවෙස්සාමිති වෙනෙති උපකකමති, සප්පිවණණං මුව්චති,
ආපනති සංඝාදිසෙසංස්සං.

පිට්ඨිවකකං දසමං ගමනං නිට්ඨිතං.

පිට්ඨිවකකං නිට්ඨිතං.

59. වෙනෙති උපකකමති මුව්චති, ආපනති සංඝාදිසෙසංස්සං;

වෙනෙති උපකකමති න මුව්චති, ආපනති ථුලලව්චයස්සං;

වෙනෙති න උපකකමති මුව්චති, අනාපනති;

වෙනෙති න උපකකමති න මුව්චති, අනාපනති;

න වෙනෙති උපකකමති මුව්චති, අනාපනති;

න වෙනෙති උපකකමති න මුව්චති, අනාපනති;

න වෙනෙති න උපකකමති මුව්චති, අනාපනති;

න වෙනෙති න උපකකමති න මුව්චති, අනාපනති.

60. අනාපනති සුපිනතොන, න මොවනාඨිප්පායස්සං, උමමනකස්සං,
බිහතචිතතස්සං, වෙදනට්ඨස්සං, ආදිකමමිකස්සාති.

විනිතවසු.

උද්දනගාථා.

සුපිනො උච්චාරපස්සාවො විතකකුණේනාදකෙන ව
හෙසජ්ජං කණ්ඩුවං මග්ගො වත්ථිජ්ජනාසරං ¹උගරු.

සාමණේරො ව සුනොනා ව උගරු මුට්ඨිතා පිලසි
ආකාසෙ ථමාං නිජ්ඣාසි ඡද්දං කට්ඨෙන සට්ඨි.

සොනෙ උද්දජ්ජලං ධාවං පුප්ථාවලියපොකකිරං
වාලිකා කද්දුමස්සෙකො සයනබ්ගුට්ඨකෙන වාති.

1. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරස්ස භික්ඛුනො සුපිනතොන
අසුචි මුව්චි. තස්ස කුකකුච්චං අගොසි: කච්චි භු බො අහං සංඝාදිසෙසං
ආපනතිං ආපනොනාති. අථ බො සො භික්ඛු භගවතො ඵනමත්ථං
ආරොවෙසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු සුපිනතොනා”ති. (1)

58. නිල්වන් සුකුරු මුදන්තෙමි යි සිතයි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම්, ගිනෙල්වන් සුකුරු මිදෙයි නම්, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ. කහවන් ... ලේවන් ... සුදුවන් ... මෝරුවන් ... දියවන් ... නෙල්වන් ... කිරිවන් ... දිහිවන් සුකුරු මුදන්තෙමි යි සිතයි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම්, ගිනෙල්වන් සුකුරු මිදෙයි නම්, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

පිටතිවක්‍රය පිළිබඳ දසවැනි ගමන නිම.

පිටතිවක්‍රය නිම.

59. සිතයි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම්, මිදෙයි නම්, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

සිතයි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම්, නො මිදේ නම්, ථුලාසි ඇවැත් වේ.

සිතයි නම්, වැයම් නො කෙරෙයි නම්, මිදෙයි නම්, ඇවැත් නො වේ.

සිතයි නම්, වැයම් නො කෙරෙයි නම්, නො මිදේ නම්, ඇවැත් නො වේ.

නො සිතයි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම්, මිදේ නම්, ඇවැත් නො වේ.

නො සිතයි නම්, වැයම් කෙරෙයි නම්, නො මිදේ නම්, ඇවැත් නො වේ.

නො සිතයි නම්, වැයම් නො කෙරෙයි නම්, මිදෙයි නම්, ඇවැත් නො වේ.

නො සිතයි නම්, වැයම් නො කෙරෙයි නම්, නො මිදේ නම් ඇවැත් නො වේ.

60. සිහිනෙන් ද, නො මුදන අදහස් ඇත්තනුට ද, උමතුටුවනුට ද, විකෂිප්ත සිත් ඇත්තනුට ද, වේදනාවෙන් පෙළෙන්නුට ද, ආදි කම්මිකයාට ද ඇවැත් නො වේ.

විනිශ්චිත වස්තු

උද්ගතයාවා

සුප්‍රිත, උච්චාර, පසාර, කාමවිනාශක, උණේහාදක, හෙසස්, කණ්ඩුව, මහ, වැසි, ජනනාසර, උතුරා යන වස්තුනු ද.

සාමණේර, සුභතසාමණේර, උතුරා, මුට්ඨිපිළන, ආකාසකපිකමපන, කායභ්වමහ, උපනිජ්ඣාන, තාලවිජ්ජා, කට්ඨසට්ඨන වස්තුනු ද.

පටිසානනහායන, උද්ඤ්ඤ, උදකධාවන, පුප්ඵාවලී, පොකකරවන, වාලිකා, කදුම, උසෙසක, සයන, අභිගුට්ඨක යන වස්තුනු ද යි විනිත වස්තු සම සාන්තාවකි.

1. එසමයෙහි එක්තරා මහණකුට සිහිනෙන් සුකුරු මිදිනි. කිමද? මම සහවෙසෙස් ඇවැතට අවන්තෙමි ඥෙය් ඒ මහණහට කුකුස් උපනි. ඉක්බිති ඒ මහණ හාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සාල කෙළේ ය. “මහණ, සිහිනෙන් ඇවැත් නො වේ” යි හාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළසේක. (1)

2. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස භික්ඛුනො උච්චාරං කරොන්තස්ස අසුචි මුච්චි. තස්ස ඤාකඤ්චං අහොසි -පෙ- භගවතො එන-මන්ථං ආරොවෙසි. “කිඤ්චිතෙනා චං භික්ඛු”ති. “තාභං භගවා මොචනා-ධිප්පායො”ති. “අනාපතති භික්ඛු න මොචනාධිප්පායස්සා”ති. (2)

3. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස භික්ඛුනො පස්සාවං කරොන්තස්ස අසුචි මුච්චි. තස්ස ඤාකඤ්චං අහොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු න මොචනාධිප්පායස්සා”ති. (3)

4. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස භික්ඛුනො කාමචිතකතං විතකෙකන්තස්ස අසුචි මුච්චි. තස්ස ඤාකඤ්චං අහොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු විතකෙකන්තස්සා”ති. (4)

5. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස භික්ඛුනො උණේහාදකෙන නහායන්තස්ස අසුචි මුච්චි. තස්ස ඤාකඤ්චං අහොසි -පෙ- “කිඤ්චිතෙනා චං භික්ඛු”ති. “තාභං භගවා මොචනාධිප්පායො”ති. “අනාපතති භික්ඛු න මොචනාධිප්පායස්සා”ති. (5)

6. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස භික්ඛුනො මොචනාධිප්පා-යස්ස උණේහාදකෙන නහායන්තස්ස අසුචි මුච්චි. තස්ස ඤාකඤ්චං අහොසි -පෙ- “ආපතතිං චං භික්ඛු ආපතො සංඝාදිසෙස”න්ති. (6)

7. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස භික්ඛුනො මොචනාධිප්පා-යස්ස උණේහාදකෙන නහායන්තස්ස අසුචි න මුච්චි. තස්ස ඤාකඤ්චං අහොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු සංඝාදිසෙසස්ස. ආපතති ථුලලච්චයස්සා”ති. (7)

8. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස භික්ඛුනො අභගජානෙ වණො හොති, හෙසඤ්ජන ආලිමෙපන්තස්ස අසුචි මුච්චි. තස්ස ඤාකඤ්චං අහොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු න මොචනාධිප්පායස්සා”ති. (8)

9. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස භික්ඛුනො අභගජානෙ වණො හොති, 1 මොචනාධිප්පායස්ස හෙසඤ්ජන ආලිමෙපන්තස්ස අසුචි මුච්චි -පෙ- අසුචි න මුච්චි. තස්ස ඤාකඤ්චං අහොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු සංඝාදිසෙසස්ස; ආපතති ථුලලච්චයස්සා”ති. (9-10)

10. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස භික්ඛුනො අණං කණ්ඩු-වන්තස්ස අසුචි මුච්චි. තස්ස ඤාකඤ්චං අහොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු න මොචනාධිප්පායස්සා”ති. (11)

11. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස භික්ඛුනො මොචනාධිප්පා-යස්ස අණං කණ්ඩුවන්තස්ස අසුචි මුච්චි -පෙ- අසුචි න මුච්චි. තස්ස ඤාකඤ්චං අහොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු සංඝාදිසෙසස්ස; ආපතති ථුලලච්චයස්සා”ති. (12-13)

12. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස භික්ඛුනො මග්ගං ගච්ඡන්තස්ස අසුචි මුච්චි. තස්ස ඤාකඤ්චං අහොසි -පෙ- “අනාපතති භික්ඛු න මොචනාධිප්පායස්සා”ති. (14)

2. එසමයෙහි එක්තරා ලෙ පහ කරණ මහණකුට සුකුරු මිදිනි. ඒ මහණහට කුකුස් උපති. ... භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සාල කෙළේ ය. “මහණ, තෝ කෙබඳු සිතැති වූයෙහිද?”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අසා වදාළසේක. “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මම නොමුදන රිසිවීම”යි හේ කිය. “මහණ, නො මුදන රිසියනුට ඇවැත් නො වේය යි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළ සේක. (2)

3. එසමයෙහි සුඵවටන් කරණ, එක්තරා මහණකුට සුකුරු මිදිනි. ඔහුට කුකුස් උපති ... “මහණ, නො මුදන රිසියනුට ඇවැත් නො වේ” ය යි වදාළ සේක. (3)

4. එසමයෙහි කාමචිතකී උපදවන එක්තරා මහණකුට සුකුරු මිදිනි. ඔහුට කුකුස් උපති ... “මහණ, චිතකීණය කරන්නනුට ඇවැත් නො වේ” ය යි වදාළ සේක. (4)

5. එසමයෙහි උණුදිය නාන එක්තරා මහණකුට සුකුරු මිදිනි. ඔහුට කුකුස් උපති ... “මහණ, තෝ කුමන සිතැති වූයෙහිද?”යි අසා වදාළසේක. භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මම මුදන රිසියෙමි නො වීම” යි හේ කිය. “මහණ, මුදන නො රිසියනුට ඇවැත් නො වේ. (5)

6. එසමයෙහි මුදන රිසියැති උණුදිය නාන එක්තරා මහණකුට සුකුරු මිදිනි. ඔහුට කුකුස් උපති. ... “මහණ, තෝ සහවෙසෙස් ඇවැත් අවන්-නෙහි ය යි” වදාළසේක. (6)

7. එසමයෙහි මුදන රිසියැති උණුදිය නාන එක්තරා මහණකුට සුකුරු නො මිදිනි. ඔහුට කුකුස් උපති. ... “මහණ, සහවෙසෙස් ඇවැත් නො වේ. උලාසිඇවැත් වේ” ය යි වදාළසේක. (7)

8. එසමයෙහි එක්තරා මහණකුගේ රහසහෙහි වණයක් වෙයි. බෙහෙත් ආලෝප කරණ ඒ මහණහට සුකුරු මිදිනි. ඔහුට කුකුස් උපති ... “මහණ, නො මුදන රිසියනුට ඇවැත් නො වේ” යි වදාළසේක. (8)

9. එසමයෙහි එක්තරා මහණකුගේ රහසහ වණයක් වෙයි. මුදන රිසි ඇති බෙහෙදින් අලෙවු දෙන්නනුට සුකුරු මිදිනි. ... සුකුරු නො මිදිනි. ඔහුට කුකුස් උපති ... “මහණ, සහවෙසෙස්ඇවැත් නො වේ. උලාසි-ඇවැත් වේ.” ය යි වදාළසේක. (9-10)

10. එසමයෙහි අණකිය කසන්නාවූ එක්තරා මහණකුට සුකුරු මිදිනි. ඔහුට කුකුස් විය. ... “මහණ, නුමුදන රිසියනුට ඇවැත් නො වේ.” යි වදාළසේක. (11)

11. එසමයෙහි මුදන අදහස ඇති අණකිය කසන එක්තරා මහණකුට සුකුරු මිදිනි. ... සුකුරු නො මිදිනි. ඔහුට කුකුසෙක් විය. ... මහණ, සහ-වෙසෙස්ඇවැත් නො වේ. උලාසිඇවැත් වේ.” යි වදාළසේක. (12-13)

12. එසමයෙහි මග යන එක්තරා මහණකුට සුකුරු මිදිනි. ඔහුට කුකුස් උපති. “මහණ, මුදන නො රිසියනුට ඇවැත් නො වේ” යි වදාළසේක. (14)

13. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරක්ඛණං භික්ඛුනො මොවනාධිපා-
යස්ස මග්ගං ගච්ඡන්තස්ස අසුචි මුච්චි -පෙ- අසුචි න මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං
අහොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු සංඝසාදිසෙසස්ස; ආපනති ථුලලච්චයස්ස”ති. (15-16)

14. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරක්ඛණං භික්ඛුනො වත්ථිං ගහෙත්වා
පස්සාවං කරොන්තස්ස අසුචි මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ-
“අනාපනති භික්ඛු න මොවනාධිපායස්ස”ති. (17)

15. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරක්ඛණං භික්ඛුනො මොවනාධිපා-
යස්ස වත්ථිං ගහෙත්වා පස්සාවං කරොන්තස්ස අසුචි මුච්චි -පෙ- අසුචි න
මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු සංඝසාදිසෙසස්ස;
ආපනති ථුලලච්චයස්ස”ති. (18-19)

16. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරක්ඛණං භික්ඛුනො ජනනාසරෙ
උදරවට්ටිං තාපෙනාස්ස අසුචි මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ-
“අනාපනති භික්ඛු න මොවනාධිපායස්ස”ති. (20)

17. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරක්ඛණං භික්ඛුනො මොවනාධිපා-
යස්ස ජනනාසරෙ උදරවට්ටිං තාපෙනාස්ස අසුචි මුච්චි -පෙ- අසුචි න මුච්චි.
තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි. -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු සංඝසාදිසෙසස්ස;
ආපනති ථුලලච්චයස්ස”ති. (21-22)

18. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරක්ඛණං භික්ඛුනො ජනනාසරෙ
උපජ්ඣායස්ස පිට්ඨිපරිකමමං කරොන්තස්ස අසුචි මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං
අහොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු න මොවනාධිපායස්ස”ති. (23)

19. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරක්ඛණං භික්ඛුනො මොවනාධිපා-
යස්ස ජනනාසරෙ උපජ්ඣායස්ස පිට්ඨිපරිකමමං කරොන්තස්ස අසුචි මුච්චි -පෙ-
අසුචි න මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු
සංඝසාදිසෙසස්ස; ආපනති ථුලලච්චයස්ස”ති. (24-25)

20 තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරක්ඛණං භික්ඛුනො උගාරං සට්ඨා-
යස්ස පෙනාස්ස අසුචි මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “අනාපනති
භික්ඛු න මොවනාධිපායස්ස”ති. (26)

21. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරක්ඛණං භික්ඛුනො මොවනාධිපා-
උගාරං සට්ඨාපෙනාස්ස අසුචි මුච්චි -පෙ- අසුචි න මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං
අහොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු සංඝසාදිසෙසස්ස; ආපනති ථුලලච්චයස්ස”ති.
(27-28)

22. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු මොවනාධිපායො
අඤ්ඤානරං සාමණේරං එතදවොච: “එහි මෙ තං ආට්ඨසො සාමණේර
අභිගජාතං ගණ්ඨාති”ති සො තස්ස අභිගජාතං අග්ගහෙසි, තස්ස අසුචි මුච්චි.
තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි. -පෙ- “ආපනති. තං භික්ඛු ආපනෙනා
සංඝසාදිසෙස”නති. (29)

23. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු සුත්තස්ස සාමණේරස්ස
අභිගජාතං අග්ගහෙසි, තස්ස අසුචි මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ-
“අනාපනති භික්ඛු සංඝසාදිසෙසස්ස, ආපනති දුක්ඛට්ඨස්ස”ති. (30)

13. එසමයෙහි මුදන රිසි ඇති මග යන එක්තරා මහණකුට සුකුරු මිදිති... සුකුරු නො මිදිති. ඔහුට කුකුස් විය. ... “මහණ, සහවෙසෙස්-ඇවැත් නො වේ. පුලාසිඇවැත් වේ”යි වදාළසේක. (15-16)

14. එසමයෙහි රහසභ ගෙණ සුළුවටත් කරණ එක්තරා මහණකුට සුකුරු මිදිති. ඔහුට කුකුස් විය. ... “මහණ, නො මුදන රිසියහුට ඇවැත්නොවේ”යි වදාළසේක. (17)

15. එසමයෙහි මුදන රිසි ඇතිවැ රහසභ ගෙණ සුළුවටත් කරණ එක්තරා මහණකුට සුකුරු මිදිති. ... සුකුරු නො මිදිති. ඔහුට කුකුස් විය. ... “මහණ, සහවෙසෙස් ඇවැත් නො වේ. පුලාසිඇවැත් වේ”යි වදාළසේක. (18-19)

16. එසමයෙහි ගිනිහල්ගෙහි උදරය තවන එක්තරා මහණකුට සුකුරු මිදිති. ඔහුට කුකුස් විය. ... “මහණ, නො මුදන රිසියහුට ඇවැත් නො වේ” යි වදාළසේක. (20)

17. එසමයෙහි ගිනිහල්ගෙහි උදරය තවන මුදන රිසි එක්තරා මහණකුට සුකුරු මිදිති. ... සුකුරු නො මිදිති. ඔහුට කුකුස් විය. ... “මහණ, සහවෙසෙස්ඇවැත් නො වේ. පුලාසිඇවැත් වේ”යි වදාළසේක. (21-22)

18. එසමයෙහි ගිනිහල්ගෙහි උවදු තෙරැන්ගේ පිට පිරිමදින එක්තරා මහණකුට සුකුරු මිදිති. ඔහුට කුකුස් විය. ... “මහණ, නො මුදන රිසියහුට ඇවැත් නො වේ. (23)

19. එසමයෙහි මුදන රිසි ඇති ගිනිහල්ගෙහි උවදු තෙරැන්ගේ පිට පිරිමදින එක්තරා මහණකුට සුකුරු මිදිති. ... සුකුරු නො මිදිති. ඔහුට කුකුස් විය. “මහණ, සහවෙසෙස්ඇවැත් නො වේ. පුලාසිඇවැත් වේ” යි වදාළසේක. (24-25)

20. එසමයෙහි එක්තරා මහණකු දෙවටොර ගවද්දී සුකුරු මිදිති. ඔහුට කුකුස් විය. ... “මහණ, මුදන රිසි නැත්තහුට ඇවැත් නො වේ” යි වදාළසේක. (26)

21. එසමයෙහි මිදියැවි ව වටොර ගවන මහණකුට සුකුරු මිදිති. ... සුකුරු නො මිදිති. ඔහුට කුකුස් විය. ... “මහණ, සහවෙසෙස්ඇවැත් නො වේ. පුලාසිඇවැත් වේ.” (27-28)

22. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් සුකුරු මිදියැවි ව එක්තරා හෙරණකුට “ඇවැත් හෙරණ, එව තෝ මගේ රහසභ ගණුව”යි කී ය. හේ ඔහුගේ රහසභ ගති. ඔහුට සුකුරු මිදිති. ඔහුට කුකුස් විය. ... “මහණ, තෝ සහවෙසෙස්ඇවැත් අවන්තෙති” ය යි බුදුහු වදාළහ. (29)

23. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් නිදි ගත් හෙරණකුගේ රහසභ ගත. ඔහුට සුකුරු මිදිති. ඔහුට කුකුස් විය. ... “මහණ, සහවෙසෙස්-ඇවැත් නො වේ. දුකුලාඇවැත් වේ” යි බුදුහු වදාළහ. (30)

24. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරංගං භික්ඛුනො මොවනා-
 ධිප්පායස්ස උරුහි අභගජානං පිළෙන්නස්ස අසුචි මුච්චි -පෙ- අසුචි න මුච්චි.
 තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු සංඝාදිසෙසස්ස; අපනති
 ථුල්ලච්චයස්ස”ති. (31-32)

25. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරංගං භික්ඛුනො මොවනාධිප්පා-
 යස්ස මුට්ඨිනා අභගජානං පිළෙන්නස්ස අසුචි මුච්චි. -පෙ- අසුචි න මුච්චි.
 තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු සංඝාදිසෙසස්ස; අපනති
 ථුල්ලච්චයස්ස”ති. (33-34)

26. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරංගං භික්ඛුනො මොවනාධිප්පා-
 යස්ස ආකාසෙ කට්ඨං කමෙපන්නස්ස අසුචි මුච්චි -පෙ- අසුචි න මුච්චි. තස්ස
 කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු සංඝාදිසෙසස්ස; අපනති
 ථුල්ලච්චයස්ස”ති. (35-36)

27. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරංගං භික්ඛුනො කායං
 ඵලෙන්නස්ස අසුචි මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු
 න මොවනාධිප්පායස්ස”ති. (37)

28. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරංගං භික්ඛුනො මොවනාධිප්පා-
 යස්ස කායං ඵලෙන්නස්ස අසුචි මුච්චි -පෙ- අසුචි න මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං
 අහොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු සංඝාදිසෙසස්ස; අපනති ථුල්ලච්චයස්ස”ති.
 (38-39)

29. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරංගං භික්ඛු සාරතො මාතුගාමස්ස
 අභගජානං උපනිජ්ඣාසි. තස්ස අසුචි මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ-
 “අනාපනති භික්ඛු සංඝාදිසෙසස්ස. න ච භික්ඛුවෙ සාරතො මාතුගාමස්ස
 අභගජානං උපනිජ්ඣාසිතබ්බං, යො උපනිජ්ඣායෙය්‍ය, අපනති දුක්ඛට්ඨස්ස”ති.
 (40)

30. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරංගං භික්ඛුනො මොවනා-
 ධිප්පායස්ස නාලච්ඡද්දං අභගජානං පවෙසන්නස්ස අසුචි මුච්චි. -පෙ- අසුචි න
 මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- අනාපනති භික්ඛු සංඝාදිසෙසස්ස;
 අපනති ථුල්ලච්චයස්ස”ති. (41-42)

31. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරංගං භික්ඛුනො මොවනාධිප්පා-
 යස්ස කට්ඨෙන අභගජානං සට්ඨෙන්නස්ස අසුචි මුච්චි. -පෙ- අසුචි න මුච්චි.
 තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු සංඝාදිසෙසස්ස; අපනති
 ථුල්ලච්චයස්ස”ති. (43-44)

32. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරංගං භික්ඛුනො පටිසොනෙ
 න්‍යායන්නස්ස අසුචි මුච්චි. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු
 න මොවනාධිප්පායස්ස”ති. (45)

33. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරංගං භික්ඛුනො මොවනාධිප්පා-
 යස්ස පටිසොනෙ න්‍යායන්නස්ස¹ අසුචි මුච්චි -පෙ- අසුචි න මුච්චි. තස්ස
 කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු සංඝාදිසෙසස්ස; අපනති
 ථුල්ලච්චයස්ස”ති. (46-47)

24. එසමයෙහි මිදියැටි ව රහසහ වටොරින් පෙළන එක්තරා මහණකුට සුකුරු මිදිනි. ... සුකුරු නො මිදිනි. ඔහුට කුකුස් විය. ... “මහණ, සහවෙසෙස්ඇවැත් නො වේ. ථුලාසිඇවැත් වේ” යි වදාළහ. (31-32)

25. එසමයෙහි රහසහ මිටින් පෙළන එක්තරා මහණකුට සුකුරු මිදිනි. ... සුකුරු නො මිදිනි. ඔහුට කුකුස් විය. ... “මහණ, සහවෙසෙස්-ඇවැත් නො වේ. ථුලාසිඇවැත් වේ” යි වදාළහ. (33-34)

26. එසමයෙහි අහසෙහි කට්ඨමපනය කරණ මිදියැටි වූ එක්තරා මහණ-කුට සුකුරු මිදිනි ... සුකුරු නො මිදිනි. ඔහුට කුකුස් විය .... “මහණ, සහවෙසෙස් නො වේ. ථුලාසිඇවැත් වේ” යි වදාළහ. (35-36)

27. එසමයෙහි කය වජ්ඣන එක්තරා මහණකුට සුකුරු මිදිනි. ඔහුට කුකුස් විය. ... “මහණ, නොමුදන ඊසි ඇතියහුට ඇවැත් නො වේ” යි වදාළහ. (37)

28. එසමයෙහි කය නද කරණ මිදියැටි වූ එක්තරා මහණකුට සුකුරු මිදිනි. ... සුකුරු නො මිදිනි. ඔහුට කුකුස් විය. ... “මහණ, සහවෙසෙස්-ඇවැත් නො වේ. ථුලාසිඇවැත් වේ” යි වදාළහ. (38-39)

29. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් සංරක්ඛන වූයේ මාගමකගේ අභින-ජානය සිත එළවා බැලී ය. ඔහුට සුකුරු මිදිනි. ඔහුට කුකුස් විය. “මහණ, සහවෙසෙස්ඇවැත් නො වේ. මහණහු විසින් සංරක්ඛන ව මාගමකගේ අභිනජානය නො බැලිය යුතු යි. යමෙක් බලන්නේ නම් දුකුළාඇවැත් වේ” යි වදාළහ. (40)

30. එසමයෙහි මිදියැටි ව කෙසිසිදුරක අභිනජානය මෙහෙයන මහණකුට සුකුරු මිදිනි. ... සුකුරු නො මිදිනි. ඔහුට කුකුස් විය. ... “මහණ, සහවෙසෙස්ඇවැත් නො වේ. ථුලාසිඇවැත් වේ” යි වදාළහ. (41-42)

31. එසමයෙහි මිදියැටි ව දඬුයෙකින් රහසහ ගටන මහණකුට සුකුරු මිදිනි. ... සුකුරු නො මිදිනි. ඔහුට කුකුස් විය. ... “මහණ, සහවෙසෙස්-ඇවැත් නො වේ. ථුලාසිඇවැත් වේ” යි වදාළහ. (43-44)

32. එසමයෙහි උඩුහොය බලා නාන මහණකුට සුකුරු මිදිනි. ඔහුට කුකුස් විය. ... “මහණ, මුදන ඊසි නාත්තහුට ඇවැත් නො වේ” යි වදාළහ. (45)

33. එසමයෙහි උඩුහොය බලා නාන මිදියැටි වූ මහණකුට සුකුරු මිදිනි....සුකුරු නො මිදිනි. ඔහුට කුකුස් විය. ... “මහණ, සහවෙසෙස්-ඇවැත් නො වේ. ථුලාසිඇවැත් වේ” යි වදාළහ. (46-47)

34. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරාමස්ස භික්ඛුනො උදකෙ
කිළනාස්ස අසුචි මුච්චි. නස්ස ඤානභාවං අහොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු න
මොචනාධිප්පායස්සා”ති. (48)

35. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරාමස්ස භික්ඛුනො මොචනා-
ධිප්පායස්ස උදකෙ කිළනාස්ස අසුචි මුච්චි -පෙ- අසුචි න මුච්චි. නස්ස
ඤානභාවං අහොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු සංඝාදිසෙසස්ස; ආපනති
ථුල්ලච්චයස්සා”ති. (49-50)

36. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරාමස්ස භික්ඛුනො උදකෙ
ධාවනාස්ස අසුචි මුච්චි. නස්ස ඤානභාවං අහොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු න
මොචනාධිප්පායස්සා”ති. (51)

37. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරාමස්ස භික්ඛුනො මොචනා-
ධිප්පායස්ස උදකෙ ධාවනාස්ස අසුචි මුච්චි -පෙ- අසුචි න මුච්චි. නස්ස
ඤානභාවං අහොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු සංඝාදිසෙසස්ස; ආපනති ථුල්ලච්ච-
යස්සා”ති. (52-53)

38. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරාමස්ස භික්ඛුනො පුප්ඵාවලියං
කිළනාස්ස අසුචි මුච්චි. නස්ස ඤානභාවං අහොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු න
මොචනාධිප්පායස්සා”ති. (54)

39. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරාමස්ස භික්ඛුනො මොචනාධිප්පා-
යස්ස පුප්ඵාවලියං කිළනාස්ස අසුචි මුච්චි. -පෙ- අසුචි න මුච්චි. නස්ස
ඤානභාවං අහොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු සංඝාදිසෙසස්ස; ආපනති
ථුල්ලච්චයස්සා”ති. (55-56)

40. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරාමස්ස භික්ඛුනො පොකර-
වතෙ ධාවනාස්ස අසුචි මුච්චි. නස්ස ඤානභාවං අහොසි -පෙ- “අනා-
පනති භික්ඛු නමොචනාධිප්පායස්සා”ති. (57)

41. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරාමස්ස භික්ඛුනො මොචනා-
ධිප්පායස්ස පොකරවතෙ ධාවනාස්ස අසුචි මුච්චි. -පෙ- අසුචි න මුච්චි.
නස්ස ඤානභාවං අහොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු සංඝාදිසෙසස්ස;
ආපනති ථුල්ලච්චයස්සා”ති. (58-59)

42. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරාමස්ස භික්ඛුනො මොචනා-
ධිප්පායස්ස වාලිකං අභිගජානං පච්චෙසෙනාස්ස¹ අසුචි මුච්චි. -පෙ- අසුචි න
මුච්චි. නස්ස ඤානභාවං අහොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු සංඝාදිසෙසස්ස;
ආපනති ථුල්ලච්චයස්සා”ති. (60-61)

43. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරාමස්ස භික්ඛුනො මොචනා-
ධිප්පායස්ස කද්දමං අභිගජානං පච්චෙසෙනාස්ස¹ අසුචි මුච්චි -පෙ- අසුචි න
මුච්චි. නස්ස ඤානභාවං අහොසි. -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු සංඝාදිසෙසස්ස;
ආපනති ථුල්ලච්චයස්සා”ති. (62-63)

44. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරාමස්ස භික්ඛුනො නමොචනා-
ධිප්පායස්ස උදකෙ අභිගජානං ඔසිඤ්චනාස්ස අසුචි මුච්චි. නස්ස ඤානභාවං
අහොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු නමොචනාධිප්පායස්සා”ති. (64)

34. එසමයෙහි මෙදියෙහි ක්‍රියා කරණ මහණකුට සුකුරු මිදිනි. ඔහුට කුකුස් විය. ... මහණ, මුදන රිසි නැතියහුට ඇවැත් නො වේ”යි වදාළහ. (48)

35. එසමයෙහි මෙදියෙහි ක්‍රියා කරණ මිදියැටි මහණකුට සුකුරු මිදිනි. ... සුකුරු නො මිදිනි. ඔහුට කුකුස් විය. ... “මහණ, සහවෙසෙස්-ඇවැත් නො වේ. පුලාසිඇවැත් වේ”යි වදාළහ. (49-50)

36. එසමයෙහි දියෙහි ද්‍රවන මහණකුට සුකුරු මිදිනි. ඔහුට කුකුස් විය. ... “මහණ, මුදන රිසි නැත්තහුට ඇවැත් නො වේ”යි වදාළහ. (51)

37. එසමයෙහි දියෙහි ද්‍රවන මිදියැටි මහණකුට සුකුරු මිදිනි. ... සුකුරු නො මිදිනි. ඔහුට කුකුස් විය. ... “මහණ, සහවෙසෙස්ඇවැත් නො වේ. පුලාසිඇවැත් වේ”යි වදාළහ. (52-53)

38. එසමයෙහි පුෂ්පාවලි ක්‍රියාව¹ කරණ මහණකුට සුකුරු මිදිනි. ඔහුට කුකුස් විය. ... “මහණ, නොමුදන රිසි ඇතියහුට ඇවැත් නො වේ”යි වදාළහ. (54)

39. එසමයෙහි පුෂ්පාවලි¹ ක්‍රියාව කරණ මිදියැටි එක්තරා මහණකුට සුකුරු මිදිනි. ... සුකුරු නො මිදිනි. ඔහුට කුකුස් විය. “මහණ, සහවෙසෙස්-ඇවැත් නො වේ. පුලාසිඇවැත් වේ”යි වදාළහ. (55-56)

40. එසමයෙහි පිටුමිඵයෙහි ද්‍රවන මහණකුට සුකුරු මිදිනි... ඔහුට කුකුස් විය.... “මහණ, මුදන රිසි නැත්තහුට ඇවැත් නො වේ”යි වදාළහ. (57)

41. එසමයෙහි පිටුමිඵයෙහි ද්‍රවන මිදියැටි මහණකුට සුකුරු මිදිනි. ... සුකුරු නො මිදිනි. ඔහුට කුකුස් විය,... “මහණ සහවෙසෙස්ඇවැත් නො වේ. පුලාසිඇවැත් වේ”යි වදාළහ. (58-59)

42. එසමයෙහි වැල්ලෙහි රහසග මෙහෙයන මිදියැටි එක්තරා මහණකුට සුකුරු මිදිනි. ... සුකුරු නො මිදිනි. ඔහුට කුකුස් විය. ... “මහණ සහවෙසෙස්ඇවැත් නො වේ. පුලාසිඇවැත් වේ”යි වදාළහ. (60-61)

43. එසමයෙහි කලලෙහි සිය හදන් මෙහෙයන මිදියැටි එක්තරා මහණකුට සුකුරු මිදිනි. ... සුකුරු නො මිදිනි. ඔහුට කුකුස් විය.... “මහණ, සහවෙසෙස්ඇවැත් නො වේ. පුලාසිඇවැත් වේ”යි වදාළහ. (62-63)

44. එසමයෙහි දියෙන් හදන් නෙමන නොමිදියැටි මහණකුට සුකුරු මිදිනි. ඔහුට කුකුස් විය. ... “මහණ, නොමුදන රිසි ඇතියහුට ඇවැත් නො වේ”යි වදාළහ. (64)

1. ගාණ්ථවල ඉමුරු බිඳි නැත් දිය දැමීමෙන් දැඩි සේ මඩ කොට එහි මුඤ්ඤා නිද පා දින කොට ලිස්සලිස්සා දියට බැසීම.

45. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤානරාමස්ස භික්ඛුනො මොචනා-
ධිප්පායස්ස උදකෙන අභිගජානං ඔසිඤ්චනායස්ස අසුචි මුච්චි. -පෙ- අසුචි
න මුච්චි. නස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු සංඝාදිසෙසස්ස
ආපනති ථුලලච්චයස්ස”ති. (65-66)

46. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤානරාමස්ස භික්ඛුනො මොචනා-
ධිප්පායස්ස සයනෙ අභිගජානං ඝට්ටෙනායස්ස අසුචි මුච්චි -පෙ- අසුචි න මුච්චි.
නස්ස කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු සංඝාදිසෙසස්ස;
ආපනති ථුලලච්චයස්ස”ති. (67-68)

47. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤානරාමස්ස භික්ඛුනො මොචනා-
ධිප්පායස්ස අභිගුට්ඨන අභිගජානං ඝට්ටෙනායස්ස අසුචි මුච්චි -පෙ- අසුචි
න මුච්චි. නස්ස කුක්කුච්චං අහොසි: ‘කච්චි නු ඛො අහං සංඝාදිසෙසං
ආපනතිං ආපනෙතා’ති. භගවතො එනමිත්ථං ආරොචෙසි -පෙ- “අනාපනති
භික්ඛු සංඝාදිසෙසස්ස. ආපනති ථුලලච්චයස්ස”ති. (69-70)

සුක්කච්චිසංඝාදිසෙසො. නිවසිතං.

3. 2.

කායසංඝගහසංඝාදිසෙසො

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවස්ථියං විහරති ජේතවනෙ
අනාථපිණ්ඩකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මා උද්ඝ්ථි
අරඤ්ඤෙ විහරති. නස්සායස්මතො විහාරො අභිරුප්පො හොති දස්සනියො
පාසාදිකො, මජ්ඣෙකෙ ගබ්භො සමනතා පරියාගාරො. සුපඤ්ඤානං මඤ්චප්ඨං
භිසිඛිමෙබ්බහනං, පානියං පරිභොජනියං සුපට්ඨිතං, පරිවෙණං සුසම්මට්ඨං.
බහු චන්ද්‍රස්සා ආයස්මතො උද්ඝ්ථස්ස විහාරපෙකකිකා ආගච්ඡන්ති.

2. අඤ්ඤානරො‘පි බ්‍රාහ්මණො සපජාපතිකො යෙනායස්මා උද්ඝ්ථි,
තෙනුපසංකම්. උපසංකම්භිවා ආයස්මන්තාං උද්ඝ්ථං එතදවොච: “ඉච්ඡාම මයං
හොතො උද්ඝ්ථස්ස විහාරං පෙකම්භු”න්ති. “තෙන හි බ්‍රාහ්මණ පෙකස්ස”ති
අවාපුරණං ආදාය ඝට්ඨිකං උග්ගාටෙත්වා කවාටං පනාමෙත්වා විහාරං පාචිසි.
සො‘පි ඛො බ්‍රාහ්මණො ආයස්මතො උද්ඝ්ථස්ස පිට්ඨිතො පාචිසි. සාපි ඛො
බ්‍රාහ්මණෝ නස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස පිට්ඨිතො පාචිසි. අථ ඛො ආයස්මා උද්ඝ්ථි එකච්ච
වාතපානෙ විවරන්තො එකච්ච වාතපානෙ එකෙනො ගබ්භං අනුපරිගන්ත්වා
පිට්ඨිතො ආගන්ත්වා නස්සා බ්‍රාහ්මණියා අභිගමෙභ්වාති පරාමෙසි. අථ ඛො
සො බ්‍රාහ්මණො ආයස්මතා උද්ඝ්ථිතා සද්ධිං පටිසම්මොදිත්වා අගමාසි.

3. අථ ඛො සො බ්‍රාහ්මණො අත්තමතො අත්තමනවාචං නිච්ඡාරෙසි:
“උළාරා ඉමෙ සමණා සංඝාපුත්තියා යෙ ඉමෙ එවරුපෙ අරඤ්ඤෙ විහරන්ති.
භවමපි උද්ඝ්ථි උළාරො යො එවරුපෙ අරඤ්ඤෙ විහරති”ති. එවං චුතො
සා බ්‍රාහ්මණෝ නං බ්‍රාහ්මණං එතදවොච: “කුතො නස්ස උළාරනා? යථෙව
මෙ තං අභිගමෙභ්වාති පරාමෙසි. එවමෙව මෙ සමණො උද්ඝ්ථි අභිගමෙභ්වාති
පරාමෙසි”ති.

45. එසමයෙහි දිගෙන් හදන් නෙමන මිදියැටි මහණකුට සුකුරු මිදිති... සුකුරු නො මිදිති. ඔහුට කුකුස් විය.... “මහණ, සහවෙසෙස්ආචාරීන් නො වේ. ථුලාසිආචාරීන් වේ”යි වදාළහ. (65-66)

46. එසමයෙහි මිදියැටි ව යහන්ති හදන් ගටන එක්තරා මහණකුට සුකුරු මිදිති. ... සුකුරු නො මිදිති. ඔහුට කුකුස් විය, “මහණ, සහවෙසෙස්-ආචාරීන් නො වේ. ථුලාසිආචාරීන් වේ. (67-68)

47. එසමයෙහි මොපටාගිල්ලෙන් රහසහ ගටන මිදියැටි එක්තරා මහණකුට සුකුරු මිදිති.... සුකුරු නො මිදිති. ඔහුට “කීම, මේ සහවෙසෙස්-ආචාරීන් අවන්තෙමිඳෝ?”යි කුකුස් විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැළ කෙළේ ය. ... “මහණ, සහවෙසෙස්ආචාරීන් නො වේ. ථුලාසිආචාරීන් වේ”යි බුදුහු වදාළහ. (69-70)

සුඤ්ඤාචාරිය ගිණිකාපදය.

3. 2.

කායසංඝගීතවිඤ්ඤාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවන් බුදුරජානන් වහන්සේ සැවැත්නුවර ජෙනවනෙහි අනෙපිඩු පිටුහුගේ අරමිති වැඩ වෙසෙති. එකල්හි ආයුෂමත් උදයී නෙමේ අරණෙනි වෙසෙයි. ඒ ආයුෂමත්හුගේ අරම මනහර දැකුම් ඇත්තෙකි. ප්‍රසාද එළවන්නෙකි. මැද ගබ භාන් පස මණ්ඩලලයෙන් පිරිකෙටු කරණ ලද්දේ ය. එහි ඇද පුටු බිසි බිම්බොහන මනා කොට පණවන ලද්දේ ය. පියසුතු පිරිබෝ කටයුතු ජලය එළවන ලද්දේ ය. මිදුල මනා කොට හමදින ලද්දේ ය. බොහෝ මිනිස්සු උදයීහුගේ විහාරය බලනු කැමැත්තෝ එහි පැමිණෙති.

2. බිරිද සහිත වූ එක්තරා බමුණෙක් ආයුෂමත් උදයී වෙත පැමිණියේ ය. පැමිණ ආයුෂමත් උදයීහට, “අපි වනාහි හවන් උදයීහුගේ විහාරය දක්නට කැමැත්තෙමු”යි කී ය. ආයුෂමත් උදයී නෙමේ “එසේ නම් බමුණ බලව”යි යතුර ගෙන අගුල හැර, කටුළු හැර. විහාරයට පැමිණියේ ය. ඒ බමුණු නෙමේ ද ආයුෂමත් උදයීහුගේ පිටු පසින් පැමිණියේ ය. බැමිණිය ද බමුණා ගේ පිටු පසින් ගියා ය. ඉක්බිති ආයුෂමත් උදයී නෙමේ ඇතැම් වාකටුළු හරිනුයේ, ඇතැම් වාකටුළු වසනුයේ, ගැබ භාන්පසින් ගමන් කොට පිටුපසින් අවුත් ඒ බැමිණියගේ සිරුරෙහි අවයවයන් පරාමිදිනය කෙළේ ය. ඉක්බිති ඒ බමුණු නෙමේ ආයුෂමත් උදයී හා බෙහෙවින් සතුටු වී ගියේ ය.

3. වැලිදු ඒ බමුණු නෙමේ සතුටු වූයේ, “යම් මේ මහණ කෙනෙක් මෙබදු අරමිති වෙසෙද්ද, ඒ මේ ශ්‍රමණ වූ ශාක්‍යපුත්‍රියයෝ උදරයහ. යළිත් මෙබදු අරණෙක වෙසේ ද, ඒ හවන් උදයී නෙමේ ද උදර යැ”යි සතුට හඟවන වචන ද පැවැසී ය. මෙසේ කී කල්හි ඒ බැමිණි නොමෝ, “ඔහුගේ උදර බවෙක් කොසින් ද? යම් සේ නෙපි මගේ අහපසහ පරාමිදිනය කළුනු නම් එ මෙන් ම ඒ උදයී මහණ නෙමේ ද මගේ ශරීරාවයව පරාමිදිනය කෙළේ” යයි බමුණුට කීවා ය.

4. අථ බො සො බ්‍රාහ්මණො උජ්ඣායති බ්‍යති විපාවෙනි: “අලජ්ජෙනො ඉමෙ සමණො සකාසුත්තියා දුස්සිලා මුසාවාදිනො. ඉමෙති නාම ධම්මවාරිනො සමවාරිනො බ්‍රහ්මවාරිනො සච්චවාදිනො සීලවනො කල්‍යාණධම්මා පටිජානිස්සන්ති. නත්ථ ඉමෙසං සාමඤ්ඤං, නත්ථ ඉමෙසං බ්‍රහ්මඤ්ඤං, නට්ඨං ඉමෙසං සාමඤ්ඤං, නට්ඨං ඉමෙසං බ්‍රහ්මඤ්ඤං, කුතො ඉමෙසං සාමඤ්ඤං, කුතො ඉමෙසං බ්‍රහ්මඤ්ඤං, අපගතා ඉමෙ සාමඤ්ඤා, අපගතා ඉමෙ බ්‍රහ්මඤ්ඤා. කථං හි නාම සමණො උද්ග්‍රී මම හරියාය අභිනම්බාති පරුමසිස්සාති. නති සකකා කුලිච්ඡිති කුලබ්බාති කුලකුමාරිති කුලසුණ්භාති කුලදසිති ආරාමං වා විහාරං වා ගන්තුං. සචෙ¹ කුලිච්ඡියො කුලබ්බයො² කුලකුමාරියො කුලසුණ්භායො කුලදසියො ආරාමං වා විහාරං වා ගචෙත්ඤ්සං, නාමි සමණො සකාසුත්තියා දුස්සෙය්‍ය”න්ති.

5. අස්සොසුං බො භික්ඛු තස්ස බ්‍රාහ්මණස්ස උජ්ඣායනාස්ස බ්‍යනාස්ස විපාවෙනාස්ස යෙ තෙ භික්ඛු අපච්ඡි තෙ උජ්ඣායන්ති බ්‍යන්ති විපාවෙනි: “කථං හි නාම ආයස්මා උද්ග්‍රී මාතුගාමෙන සද්ධිං කායසංඝගතං සමාපජ්ජස්සති”න්ති.

6. අථ බො තෙ භික්ඛු භගවතො ඡන්දිතං ආරාවෙසුං. අථ බො භගවා ඡන්දසම් නිදුනෙ ඡන්දසම් පකරණෙ භික්ඛුසංඝං සන්තිපාතාපෙත්වා ආයස්මන්තං උද්ග්‍රී පටිපුච්ඡි: “සච්චං තිර ත්වං උද්ග්‍රී මාතුගාමෙන සද්ධිං කායසංඝගතං සමාපජ්ජ”න්ති. “සච්චං භගවා”න්ති. විගර්හි මුදො භගවා: “අනනුච්ඡිටියං මොඝපුරිස අනනුලොමිකං අප්පතිරුපං අස්සාමණකං අකප්පියං අකරණීයං. කථං හි නාම ත්වං මොඝපුරිස මාතුගාමෙන සද්ධිං කායසංඝගතං සමාපජ්ජස්සයි. නනු මයා මොඝපුරිස අනෙකපරියායෙන විරුගාය ධම්මො දෙසිතො තො සරුගාය -පෙ- කාමිපරිප්පාතං වූපසමො අකබාතො. තෙන මොඝපුරිස අප්පසන්නාතං වා පසාදය -පෙ- ඵලඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“යො පන භික්ඛු ඛනිණො චිපජිණතෙන විතෙන මාතුගාමෙන සද්ධිං කායසංඝගතං සමාපෙත්ථය්‍ය: ගජ්ඣගාහං වා චෙණ්ගාහං වා අඤ්ඤාතරස්ස වා අඤ්ඤාතරස්ස වා අබ්බස්ස පරමස්ස, සංඝාදිසෙසො”න්ති.

7. යො පනාති යො යාදිසො -පෙ-

භික්ඛුති -පෙ- අයං ඉමසම් අත්ථ අධිපෙපතො භික්ඛුති.

ඛනිණො නාම: සාරතො අපෙකඛවා පටිබ්බුච්චිතො.

4. ඉක්බිති ඒ බමුණු තෙමේ මෙසේ අවමන් කරයි, අයුණු නියයි, නුගුණ පවුරවයි: “මේ ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රියයෝ අලප්පු ය, දුශ්ශීලයෝ ය, මුසා-වාදීහු ය. මොහු නම් තුමු ධම්මචාරීහු ය යි සම්මචාරීහු ය යි බ්‍රහ්මචාරීහු ය යි සත්‍යවාදීහු ය යි සීලවන්තයෝ ය යි කල්‍යාණධම් ඇත්තෝ ය” යි පිළින කෙරේ. “මොවුන්ට මහණ කමෙන් නැත. මොවුන්ට බමුණු කමෙන් නැත. මොවුන්ගේ මහණකම නටුයේ ය. මොවුන්ගේ බමුණුකම නටුයේ ය. මොවුන්ට මහණකමෙන් කොසින් ද? මොවුන්ට බමුණු කමෙන් කොසින් ද? මොහු මහණකමින් පහ වූවෝ ය. මොහු බමුණුකමින් පහ වූවෝ ය. කෙසේ නම් උද්‍යයි මහණ තෙමේ මගේ බිරිත්දගේ අභපසභ පිරිමැද්දේ ද? කුලභතත් සමග කුලදුන් සමග කුලකුමරියත් සමග කුලලේලියත් සමග කුලදෑසියත් සමග අරමකට හෝ වෙහෙරකට යැවීම නො හැකි ය. ඉදින් කුලභත්‍රිහු කුලදුතීහු කුලකුමාරීහු කුලලෙහෙලිහු කුලදෑසිහු අරමකට හෝ වෙහෙරකට යන්නාහු නම් ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රියයෝ ඔවුන් දූෂණය කරන්-කාහු” යනුයි.

5. අවමන් කරණ අයුණු නියන දෙස් පවුරවන ඒ බමුණාගේ තෙපුල් හිඤ්ඤා ඇසුහ. යම් ඒ අලෙපවස් හිඤ්ඤා වෙද්ද ඔහු “කෙසේ නම් ආයුෂ්මත් උද්‍යයි තෙමේ මාගමක හා කාසසභට පැමිණියේද?” යි අවමන් කරන්. අයුණු නියන්. නුගුණ පවුරවන්.

6. ඉක්බිති ඒ හිඤ්ඤා භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවන් සැළ කළහ. එවිට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මේ කාරණයෙහි හිඤ්ඤාසම්ඝයා රැස් කරවා ආයුෂ්මත් උද්‍යයිගෙන් විවාලා. “උද්‍යයි, තෝ මාගමක හා කාසසභට පැමිණියෙහි ය යනු සැබෑ ද?” යි අසා වදාළ සේක. “සැබව, භාග්‍යවතුන් වහන්ස” යි අයුෂ්මත් උද්‍යයි කීය. “හිස් පුරුෂය, නුසුදුසු ය. අනුලොම නො වේ. යොග්‍ය නො වේ. මහණුන්ට නො සරුප් ය. නො කැප ය. මහණකු විසින් නොකට යුතු ය. “හිස් පුරුෂය, තෝ කෙසේ නම් මාගමක හා කාසසභට සම්මන්ත්‍රණය ද? හිස් පුරුෂය, ඇලීම පිණිස නො ව නො ඇලීම පිණිස මා විසින් නන් අයුරින් දැමීම දෙසන ලද්දේ නො වේ ද? ... කාමපරිදාහයන් සංසිද්ධිම මා විසින් නොයෙක් අයුරින් නියන ලද්දේ නො වේ ද? “හිස් පුරුෂය මෙය නො පහන්වූවන්ගේ පහන් බව පිණිස නො වන්නේ ය. ... මහණෙනි. මේ සිකපදය මෙසේ උදෙසා වූ:

“යම් මහණෙක් දාගසට බඩුසේ පෙරළි ගිය සිතින් මාගමක හා කාසසභට පැමිණියේ නම්, අත ගැණීම හෝ කෙහෙ ගැණීම හෝ යම්ම අභපසභක් පිටිමැදීම හෝ කෙරේ නම් සහවෙසෙස් වේ” යනු යි.

7. යො පන යනු යමෙක්, යම්බඳු වූයෙක් ...

හිඤ්ඤා යනු ... මේ තෙමේ මේ අර්ථයෙහි හිඤ්ඤා ය යි අදහස් කරණ ලදී.

බඞ්ගණන නම්: අතිශයින් ඇලුණ, බලාපොරොත්තු ඇත්තේ, පිළිබඳ සිත් ඇත්තේ ය.

විපරිණතනති රතනමපි විතනං විපරිණතං, දුට්ඨමපි විතනං විපරිණතං,
මුද්දාමපි විතනං විපරිණතං. අපි ච රතනං විතනං ඉමෙසමිං අද්ධෙ අබ්භෙසනං
විපරිණතනති.

මාතුගාමො නාම මුහුසසිජ්ඣි, න යකඤ්ඤි, න පෙති, න තිරච්ඡානගතො.
අනාමසො තද්දුජානාපි දුරිකා, පගෙව මහත්තරි.

සද්ධිනති එකතො.

කායසංඝග්ගං සමාපජේජ්ජයාති අජ්ඣාචාරො වුච්චති.

හසෙඨා නාම කපපරං උපාදය යාච අග්ගතබො.

වෙණි නාම සුද්ධකෙසො චා සුත්තමිසො චා මාලමිසො චා තිරිකුකුමිසො
චා සුචණ්ණමිසො චා මුත්තමිසො චා මණ්ණමිසො චා.

අඛං නාම හත්ඤ්ච වෙණිඤ්ච යපෙනා අවසෙසං අඛං නාම.

8. ආමසනා පරාමසනා ඔමසනා උමමසනා ඔලඛසනා උලලඛසනා
ආකඛසනා පතිකඛසනා අභිනිග්ගණනා අභිනිප්පිලනා ගහණං ජ්ජනං.

ආමසනා නාම ආමට්ඨමනනා.

පරාමසනා නාම ඉතොචිතො ච සංඤ්චාපනා.

ඔමසනා නාම හෙට්ඨා ඔරොපනා.

උමමසනා නාම උද්ධං උච්චාරණා.

ඔලඛසනා නාම හෙට්ඨා ඔතමනා.

උලලඛසනා නාම උද්ධං උච්චාරණා.

ආකඛසනා නාම ආචිඤ්ජනා.¹

පතිකඛසනා නාම පතිපනාමනා.

අභිනිග්ගණනා නාම අඛං ගහෙඨා නිප්පිලනා.

අභිනිප්පිලනා නාම කෙතචි සහ නිප්පිලනා.

ගහණං නාම ගතිතමනනං.

ජ්ජනං නාම පුට්ඨමනනං.

සඤ්ඤාදිසෙසොති -පෙ- තෙනම වුච්චති සඤ්ඤාදිසෙසො'ති.

1. ආචිඤ්ජනං. මජ්ඣ. සං.

විපරිණතං යනු රාගයෙන් රත් වූ සිත ද, විපරිණත ය. දොෂයෙන් දව්ශ වූ සිත ද විපරිණත ය. මොහයෙන් මූලා වූ සිත ද විපරිණත ය. එහෙත් මේ අනියෙහි රාගයෙන් රත් වූ සිත විපරිණත ය යි අදහස් කරණ ලදී.

මානුෂාම නම් මනිස් මාගම ය. යකින්නක් නො වෙයි. ප්‍රෙතියක් නො වෙයි. තිරිසන්ගිය මාගමක් නො වෙයි. යටත් පිරිසෙයින් එදින උපන් දෑර් ය. ඇයට වඩා මහත් වූවා කැලෑමය. (මූලදීම මාගම වෙයි.)

සඤ්ඤා යනු එක්ව ය.

කායසංසග්ගං සමාපජේජ්ජා යනුයෙන් අධ්‍යාපාරය (ආපාරය ඉක්මවීම) කියනු ලැබේ.

හත්ථි නම් වැලමිට පටන් නිය අගනෙක් ය.

වෙණි නම් හුදු කෙහෙ හෝ, හුසින් මුසු හෝ, මලින් මුසු හෝ, කහවනුයෙන් මුසු හෝ, රත්කුරුයෙන් මුසු හෝ, මුතු වැළින් මුසු හෝ, මණිමාලායෙන් මුසු හෝ යි.

අඛින නම් අත ද කෙස්වැටිය ද හැර සෙස්ස අඛින නම්.

8. ආමසනා, පරාමසනා, ඔමසනා, උමමසනා, ඔලඛසනා, උලලඛසනා, ආකඛසනා, පතිකඛසනා, අභිනිග්ගණනා, අභිනිපිළනා, ගහණ, ජුපන යන මේ දත යුතු ය.

ආමසනා නම් ආමගීන මාත්‍ර ය (අත ගැම ය.)

පරාමසනා නම් ඔබ මොබ පිරිමැදීම ය.

ඔමසනා නම් යටට පිරිමැදීම ය.

උමමසනා නම් උඩට පිරිමැදීම ය.

ඔලඛසනා නම් යටට නැමීම ය.

උලලඛසනා නම් උඩට නැමීම ය.

ආකඛසනා නම් ලංකර ගැණීම (ඇද ගැණීම) ය.

පතිකඛසනා නම් නමින් කරා හරවා ගැණීම ය.

අභිනිග්ගණනා නම් අවයවයක් ගෙන මැසීම ය.

අභිනිපිළනා නම් කිසිවක් හා මැසීම ය.

ගහණ නම් ගැණීම මාත්‍ර ය.

ජුපන නම් සපඨි කිරීම් මාත්‍ර ය.

සංඝාදිසෙසයා යනු ... ඒ කරණ කොට ගෙන ද සහවෙසෙස් ය යි කියනු ලැබේ.

1. ඉන්ද්‍රිය ව හොඳි, ඉන්ද්‍රියසංඝාදි සාරවත්තා ව, භික්ඛු ව නං ඉන්ද්‍රියා කායෙන කායං ආමසති පරාමසති ඔමසති උමමසති ඔලඛෙසති උලලඛෙසති ආකඛසති පතිකඛසති අභිතිගහණාති අභිතිප්පිලෙති ගණනාති ජුපති, ආපතති සංඝාදිසේසංඝං.

2. ඉන්ද්‍රිය ව හොඳි, වෙමතිකො සාරවත්තා ව, භික්ඛු ව නං ඉන්ද්‍රියා කායෙන කායං ආමසති පරාමසති -පෙ- ගණනාති ජුපති, ආපතති ථුලලච්චයංඝං. ඉන්ද්‍රිය ව හොඳි, පණ්ඩකසංඝාදි සාරවත්තා ව, භික්ඛු ව නං ඉන්ද්‍රියා කායෙන කායං ආමසති පරාමසති -පෙ- ගණනාති ජුපති, ආපතති ථුලලච්චයංඝං. ඉන්ද්‍රිය ව හොඳි, පුරිසසංඝාදි සාරවත්තා ව, භික්ඛු ව නං ඉන්ද්‍රියා කායෙන කායං ආමසති පරාමසති -පෙ- ගණනාති ජුපති. ආපතති ථුලලච්චයංඝං. ඉන්ද්‍රිය ව හොඳි, නිරව්ජානගහසංඝාදි සාරවත්තා ව, භික්ඛු ව නං ඉන්ද්‍රියා කායෙන කායං ආමසති පරාමසති -පෙ- ගණනාති ජුපති, ආපතති ථුලලච්චයංඝං.

3. පණ්ඩකො ව හොඳි, පණ්ඩකසංඝාදි සාරවත්තා ව, භික්ඛු ව නං පණ්ඩකසංඝාදි කායෙන කායං ආමසති පරාමසති -පෙ- ගණනාති ජුපති, ආපතති ථුලලච්චයංඝං. පණ්ඩකො ව හොඳි, වෙමතිකො සාරවත්තා ව, භික්ඛු ව නං පණ්ඩකසංඝාදි කායෙන කායං ආමසති පරාමසති -පෙ- ගණනාති ජුපති, ආපතති දුක්ඛංඝං. පණ්ඩකො ව හොඳි, පුරිසසංඝාදි සාරවත්තා ව, භික්ඛු ව නං පණ්ඩකසංඝාදි කායෙන කායං ආමසති පරාමසති -පෙ- ගණනාති ජුපති, ආපතති දුක්ඛංඝං. පණ්ඩකො ව හොඳි, නිරව්ජානගහසංඝාදි සාරවත්තා ව, භික්ඛු ව නං පණ්ඩකසංඝාදි කායෙන කායං ආමසති පරාමසති -පෙ- ගණනාති ජුපති, ආපතති දුක්ඛංඝං. පණ්ඩකො ව හොඳි, ඉන්ද්‍රියසංඝාදි සාරවත්තා ව, භික්ඛු ව නං පණ්ඩකසංඝාදි කායෙන කායං ආමසති පරාමසති -පෙ- ගණනාති ජුපති, ආපතති දුක්ඛංඝං.

4. පුරිසො ව හොඳි, පුරිසසංඝාදි සාරවත්තා ව, භික්ඛු ව නං පුරිසසංඝාදි කායෙන කායං ආමසති පරාමසති -පෙ- ගණනාති ජුපති, ආපතති දුක්ඛංඝං; පුරිසො ව හොඳි, වෙමතිකො -පෙ- පුරිසො ව හොඳි, නිරව්ජානගහසංඝාදි -පෙ- පුරිසො ව හොඳි, ඉන්ද්‍රියසංඝාදි -පෙ- පුරිසො ව හොඳි, පණ්ඩකසංඝාදි සාරවත්තා ව, භික්ඛු ව නං පුරිසසංඝාදි කායෙන කායං ආමසති පරාමසති -පෙ- ගණනාති ජුපති, ආපතති දුක්ඛංඝං.

1. සත්‍රියකුදු වෙයි, සත්‍රියක යන හැඟීම ඇති සංරක්තයකුදු වෙයි, මහණ තෙමේ තමාගේ කයින් සත්‍රියගේ කය ආමේනය කෙරෙයි ද, පරමේනය කෙරෙයි ද, අවමේනය කෙරෙයි ද, උනමේනය කෙරෙයි ද, අවලබ්‍යනය කෙරෙයි ද, උලලබ්‍යනය කෙරෙයි ද, ආකමිණය කෙරෙයි ද, ප්‍රතිකමිණය කෙරෙයි ද, අනිතිග්‍රහණය කෙරෙයි ද, අනිතිජමිඛනය කෙරෙයි ද, ග්‍රහණය කෙරෙයි ද, සප්ථී කෙරෙයි ද, සහවෙසෙස් ආවාත් වේ.

2. සත්‍රියකුදු වෙයි, සංරක්‍ෂන වෙමිනියෙකුත් වෙයි, මහණ තෙමේ තමාගේ කසින් සත්‍රියගේ කය ආමඬීනය කෙරෙයි ද, පරමඬීනය කෙරෙයි ද, ... ගණ්ඨි ද, ස්පඬී කෙරෙයි ද, පුලාසිආවාත් වේ. සත්‍රියකුදු වෙයි, පණ්ඩකය යන හැඬිම් ආති සංරක්‍ෂනයෙකුදු වෙයි, මහණ තෙමේත් තමාගේ කසින් සත්‍රියගේ කය ආමඬීනය කෙරෙයි ද, පරමඬීනය කෙරෙයි ද, ... ගණ්ඨි ද, ස්පඬී කෙරෙයි ද, පුලාසිආවාත් වේ. සත්‍රියකුදු වෙයි, පුරුෂයෙක යන හැඬිම් ආති සංරක්‍ෂනයෙකුදු වෙයි, මහණ තෙමේත් තමාගේ කසින් සත්‍රියගේ කය ආමඬීනය කෙරෙයි ද, පරමඬීනය කෙරෙයි ද ... ගණ්ඨි ද, ස්පඬී කෙරෙයි ද, පුලාසිආවාත් වේ. සත්‍රියකුදු වෙයි, නිරිසන්ඨිය යි හැඬිම් ආති සංරක්‍ෂනයෙකුදු වෙයි, මහණ තෙමේත් තමාගේ කසින් සත්‍රියගේ කය ආමඬීනය කෙරෙයි ද, පරමඬීනය කෙරෙයි ද ... ගණ්ඨි ද, ස්පඬී කෙරෙයි ද පුලාසිආවාත් වේ.

3. පණ්ඩිතයෙකුදු වෙයි, පණ්ඩිත යන හැඟීම් ඇති සංරක්තයෙකුදු වෙයි, මහණ තෙමේත් නමාගේ කයින් පණ්ඩිතයාගේ කය ආමඬීනය කෙරෙයි ද, පරාමඬීනය කෙරෙයි ද, ... ගණ්ඩි ද, සපඬී කෙරෙයි ද, ථුලාසි ඇවැත් වේ. පණ්ඩිතයෙකුදු වෙයි, විමනි ඇති සංරක්තයෙකුත් වෙයි, මහණ තෙමේත් නමාගේ කයින් පණ්ඩිතයාගේ කය ආමඬීනය කෙරෙයි ද, පරාමඬීනය කෙරෙයි ද, ... ගණ්ඩි ද, සපඬී කෙරෙයි ද, දුකුලාඇවැත් වේ. පණ්ඩිතයෙකුදු වෙයි, පුරුෂයෙක යන හැඟීම් ඇති සංරක්තයෙකුදු වෙයි, මහණ තෙමේ නමාගේ කයින් පණ්ඩිතයාගේ කය ආමඬීනය කෙරෙයි ද, පරාමඬීනය කෙරෙයි ද, ... ගණ්ඩි ද, සපඬී කෙරෙයි ද, දුකුලා-ඇවැත් වේ. පණ්ඩිතයෙකුදු වෙයි, නිරිසන්ගනයෙකා යි හැඟීම් ඇති සංරක්තයෙකුදු වෙයි, මහණ තෙමේත් නමාගේ කයින් පණ්ඩිතයාගේ කය ආමඬීනය කෙරෙයි ද, පරාමඬීනය කෙරෙයි ද, ... ගණ්ඩි ද, සපඬී කෙරෙයි ද, දුකුලාඇවැත් වේ. පණ්ඩිතයෙකුදු වෙයි, සත්‍රියක යන හැඟීම් ඇති සංරක්තයෙකුදු වෙයි, මහණ තෙමේත් නමාගේ කයින් සත්‍රියගේ කය ආමඬීනය කෙරෙයි ද, පරාමඬීනය කෙරෙයි ද, ... ගණ්ඩි ද, සපඬී කෙරෙයි ද, දුකුලාඇවැත් වේ.

4. පුරුෂයෙකුදු වෙයි, පුරුෂයෙක සන හැඟීම් ඇති සංරක්තයෙකුදු වෙයි, මහණ තෙමේන් තමාගේ කයින් පුරුෂයාගේ කය ආමර්ශනය කෙරෙයි ද, පරමර්ශනය කෙරෙයි ද ... ගණ්ඨි ද, ස්පර්ශී කෙරෙයි ද, දුකලාභාවාත් වේ. පුරුෂයෙකුදු වෙයි, විමති ඇති ... පුරුෂයෙකුදු වෙයි, තිරිසන් ගතයෙක සන හැඟීම් ඇත්තේන් ... පුරුෂයෙකුදු වෙයි, සත්‍රියක සන හැඟීම් ඇත්තේන් ... පුරුෂයෙකුදු වෙයි, පණ්ඩකයෙක සන හැඟීම් ඇති සංරක්තයෙකුදු වෙයි, මහණ තෙමේන් තමාගේ කයින් පුරුෂයාගේ කය ආමර්ශනය කෙරෙයි ද, පරමර්ශනය කෙරෙයි ද ... ගණ්ඨි ද, ස්පර්ශී කෙරේ ද දුකලාභාවාත් වේ.

5. නිරවඡානගතො ව භොති නිරවඡානගතසඤ්ඤාදි සාරතො ව, භික්ඛු ව නං නිරවඡානගතසං කායෙන කායං ආමසති පරාමසති -පෙ- ගණනාති ජුපති, ආපනති දුක්ඛටස්ස. නිරවඡානගතො ව භොති, වෙමතිකො -පෙ- නිරවඡානගතො ව භොති, ඉඡ්ඡිසඤ්ඤාදි -පෙ- නිරවඡානගතො ව භොති පණ්ඩකසඤ්ඤාදි -පෙ- නිරවඡානගතො ව භොති, පුරිසසඤ්ඤාදි සාරතො ව, භික්ඛු ව නං නිරවඡානගතසං කායෙන කායං ආමසති පරාමසති -පෙ- ගණනාති ජුපති, ආපනති දුක්ඛටස්ස.

එ ක මු ල කං.

1. දෙව ඉඡ්ඡියො, ද්විත්තං ඉඡ්ඡිතං ඉඡ්ඡිසඤ්ඤාදි සාරතො ව, භික්ඛු ව නං ද්විත්තං ඉඡ්ඡිතං කායෙන කායං ආමසති පරාමසති -පෙ- ගණනාති ජුපති ආපනති ද්විත්තං සම්ඝාදිසේසානං.

2. දෙව ඉඡ්ඡියො, ද්විත්තං ඉඡ්ඡිතං වෙමතිකො සාරතො ව, භික්ඛු ව නං ද්විත්තං ඉඡ්ඡිතං කායෙන කායං ආමසති පරාමසති -පෙ- ගණනාති ජුපති, ආපනති ද්විත්තං පුලලච්චයානං.

3. දෙව ඉඡ්ඡියො, ද්විත්තං ඉඡ්ඡිතං පණ්ඩකසඤ්ඤාදි -පෙ- පුරිසසඤ්ඤාදි -පෙ- නිරවඡානගතසඤ්ඤාදි සාරතො ව, භික්ඛු ව නං ද්විත්තං ඉඡ්ඡිතං කායෙන කායං ආමසති පරාමසති -පෙ- ගණනාති ජුපති, ආපනති ද්විත්තං පුලලච්චයානං.

4. දෙව පණ්ඩකා, ද්විත්තං පණ්ඩකානං පණ්ඩකසඤ්ඤාදි සාරතො ව, භික්ඛු ව නං ද්විත්තං පණ්ඩකානං කායෙන කායං ආමසති පරාමසති -පෙ- ගණනාති ජුපති, ආපනති ද්විත්තං පුලලච්චයානං.

5. දෙව පණ්ඩකා, ද්විත්තං පණ්ඩකානං වෙමතිකො -පෙ- පුරිසසඤ්ඤාදි -පෙ- නිරවඡානගතසඤ්ඤාදි -පෙ- ඉඡ්ඡිසඤ්ඤාදි සාරතො ව, භික්ඛු ව නං ද්විත්තං පණ්ඩකානං කායෙන කායං ආමසති පරාමසති -පෙ- ගණනාති ජුපති, ආපනති ද්විත්තං දුක්ඛටානං.

නිරිසන් ගතයෙකුදු වෙයි, නිරිසන් ගතයෙක යන හැඟීම් ඇති සංරක්තයෙකුදු වෙයි, මහණ තෙමේන් නමාගේ කසින් නිරිසන්ගතයාගේ කය ආමඝීනය කෙරෙයි ද, පරමඝීනය කෙරෙයි ද, ... ගණ්ඨි ද, සප්ඨි කෙරෙයි ද දුකුලාආවාත් වේ. නිරිසන්ගතයෙකුදු වෙයි, විමනි ඇති ... නිරිසන්ගතයෙකුදු වෙයි, සත්‍රියක යන හැඟීම් ඇත්තේන් ... නිරිසන්ගතයකුදු වෙයි, පණ්ඩකයෙක යන හැඟීම් ඇත්තේද වේ, ... නිරිසන්ගත-යෙකුදු වෙයි, පුරුෂයෙක යන හැඟීම් ඇති සංරක්තයෙකුදු වෙයි, මහණ තෙමේන් නමාගේ කසින් නිරිසන්ගතයාගේ කය ආමඝීනය කෙරෙයි ද, පරමඝීනය කෙරෙයි ද, ... ගණ්ඨි ද, සප්ඨි කෙරෙයි ද, දුකුලාආවාත් වේ.

එකමුලකනය නිමි.

1. සත්‍රිහු දෙදෙනෙක් වෙත්, සත්‍රින් දෙදෙනා පිළිබඳ ව සත්‍රිහු යන හැඟීම් ඇත්තේ සංරක්තත් වෙයි, මහණ තෙමේන් නමාගේ කසින් සත්‍රින් දෙදෙනාගේ කය ආමඝීනය කෙරෙයි ද, පරමඝීනය කෙරෙයි ද ... ගණ්ඨි ද, සප්ඨි කෙරෙයි ද, සභවෙසෙස්ආවාත් දෙකෙකි.

2. සත්‍රිහු දෙදෙනෙක් වෙත්, සත්‍රින් දෙදෙනා පිළිබඳ විමනි ඇත්තේ සංරක්තත් වෙයි, මහණ තෙමේන් නමාගේ කසින් සත්‍රින් දෙදෙනාගේ කය ආමඝීනය කෙරෙයි ද, පරමඝීනය කෙරෙයි ද, ... ගණ්ඨි ද, සප්ඨි කෙරෙයි ද, පුලාසිආවාත් දෙකෙකි.

3. සත්‍රිහු දෙදෙනෙක් වෙත්, සත්‍රින් දෙදෙනා පිළිබඳ පණ්ඩකය යන හැඟීම් ඇත්තේ ... පුරුෂයෙක යන හැඟීම් ඇත්තේ ... නිරිසනෙක යන හැඟීම් ඇත්තේ, සංරක්තත් වෙයි, මහණ තෙමේන් නමාගේ කසින් සත්‍රින් දෙදෙනාගේ කය ආමඝීනය කෙරෙයි ද, පරමඝීනය කෙරෙයි ද ... ගණ්ඨි ද, සප්ඨි කෙරෙයි ද, පුලාසිආවාත් දෙකෙකි.

4. පණ්ඩකයෝ දෙදෙනෙක් වෙත්, පණ්ඩකයන් දෙදෙනා පිළිබඳ ව පණ්ඩක ය යන හැඟීම් ඇත්තේ, සංරක්තත් වෙයි, මහණ තෙමේන් නමාගේ කසින් පණ්ඩකයන් දෙදෙනාගේ කය ආමඝීනය කෙරෙයි ද, පර-මඝීනය කෙරෙයි ද ... ගණ්ඨි ද, සප්ඨි කෙරෙයි ද, පුලාසිආවාත් දෙකෙකි.

5. පණ්ඩකයෝ දෙදෙනෙක් වෙත්, පණ්ඩකයන් දෙදෙනා පිළිබඳ ව විමනි ඇත්තේ ... පුරුෂය යන හැඟීම් ඇත්තේ ... නිරිසන්ගතය යන හැඟීම් ඇත්තේ ... සත්‍රිය යන හැඟීම් ඇත්තේ, සංරක්තත් වෙයි, මහණ තෙමේන් නමාගේ කසින් පණ්ඩකයන් දෙදෙනාගේ කය ආමඝීනය කෙරෙයි ද, පරමඝීනය කෙරෙයි ද ... ගණ්ඨි ද, සප්ඨි කෙරෙයි ද, දුකුලා-ආවාත් දෙකෙකි.

6. දො පුරිසා, දව්නං පුරිසානං පුරිසසඤ්ඤා සාරතො ව, භික්ඛු ව නං දව්නං පුරිසානං කායෙන කායං ආමසති පරාමසති -පෙ- ගණනාති ජපති, ආපනති දව්නං දුක්ඛට්ඨං.

7. දො පුරිසා, දව්නං පුරිසානං වෙමනිකො -පෙ- තිරච්ඡානගතසඤ්ඤා -පෙ- ඉත්ථිසඤ්ඤා -පෙ- පණ්ඩකසඤ්ඤා සාරතො ව භික්ඛු ව, නං දව්නං පුරිසානං කායෙන කායං ආමසති පරාමසති -පෙ- ගණනාති ජපති, ආපනති දව්නං දුක්ඛට්ඨං.

8. දො තිරච්ඡානගතා, දව්නං තිරච්ඡානගතානං තිරච්ඡානගතසඤ්ඤා සාරතො ව, භික්ඛු ව නං දව්නං තිරච්ඡානගතානං කායෙන කායං ආමසති පරාමසති -පෙ- ගණනාති ජපති, ආපනති දව්නං දුක්ඛට්ඨං.

9. දො තිරච්ඡානගතා, දව්නං තිරච්ඡානගතානං වෙමනිකො -පෙ- ඉත්ථිසඤ්ඤා -පෙ- පණ්ඩකසඤ්ඤා -පෙ- පුරිසසඤ්ඤා සාරතො ව, භික්ඛු ව නං දව්නං තිරච්ඡානගතානං කායෙන කායං ආමසති පරාමසති -පෙ- ගණනාති ජපති, ආපනති දව්නං දුක්ඛට්ඨං.

10. ඉත්ථි ව පණ්ඩකො ව, උභින්නං ඉත්ථිසඤ්ඤා සාරතො ව, භික්ඛු ව නං උභින්නං කායෙන කායං ආමසති පරාමසති -පෙ- ගණනාති ජපති, ආපනති සංඝාදිසෙසෙන දුක්ඛට්ඨං.

11. ඉත්ථි ව පණ්ඩකො ව, උභින්නං වෙමනිකො සාරතො ව, භික්ඛු ව නං උභින්නං කායෙන කායං ආමසති පරාමසති -පෙ- ගණනාති ජපති, ආපනති පුලලව්වයෙන දුක්ඛට්ඨං.

12. ඉත්ථි ව පණ්ඩකො ව, උභින්නං පණ්ඩකසඤ්ඤා සාරතො ව, භික්ඛු ව නං උභින්නං කායෙන කායං ආමසති පරාමසති ජපති -පෙ- ගණනාති, ආපනති දව්නං පුලලව්වයෙන.

13. ඉත්ථි ව පණ්ඩකො ව, උභින්නං පුරිසසඤ්ඤා සාරතො ව, භික්ඛු ව නං උභින්නං කායෙන කායං ආමසති පරාමසති -පෙ- ගණනාති ජපති, ආපනති පුලලව්වයෙන දුක්ඛට්ඨං.

14. ඉත්ථි ව පණ්ඩකො ව, උභින්නං තිරච්ඡානගතසඤ්ඤා සාරතො ව, භික්ඛු ව නං උභින්නං කායෙන කායං ආමසති පරාමසති -පෙ- ගණනාති ජපති, ආපනති පුලලව්වයෙන දුක්ඛට්ඨං.

6. පුරුෂයෝ දෙදෙනෙක් වෙන්, පුරුෂයන් දෙදෙනා පිළිබඳ ව පුරුෂය යන හැඟීම් ඇත්තේ, සංරක්ෂණ වෙයි, මහණ තෙමෙත් තමාගේ කයින් පුරුෂයන් දෙදෙනාගේ කය ආමශීනය කෙරෙයි ද, පරමශීනය කෙරෙයි ද ... ගණිති ද, සප්ති කෙරෙයි ද, දකුළාඇවැත් දෙකෙකි.

7. පුරුෂයෝ දෙදෙනෙක් වෙත්, පුරුෂයන් දෙදෙනා පිළිබඳව විමින ඇත්තේ ... සත්‍යයක යන හැඟීම් ඇත්තේ ... පණ්ඩිතයෙක යන හැඟීම් ඇත්තේ, සංරක්ෂන වෙයි, මහණ නෙමත් නමාගේ කයිත් පුරුෂයන් දෙදෙනාගේ කය ආමඬිනය කෙරෙයි ද, පරමඬිනය කෙරෙයි ද, ... ගණියි ද, සාධි කෙරෙයි ද, දකුළාඇවැත් දෙකෙහි.

8. නිරිසන්තු දෙදෙනෙක් වෙත්, නිරිසනුත් දෙදෙනා පිළිබඳ ව නිරි-සන්තුය යන හැඟීම් ඇත්තේ, සංරක්ෂණ වෙයි, ඒ මහණ තෙමේත් තමාගේ කසින් නිරිසනුත් දෙදෙනාගේ කය ආමිණිය කෙරෙයි ද, පරමිණිය කෙරෙයි ද, ... ගණිසි ද, සප්ඨි කෙරෙයි ද, ද්‍රිකුලාආවාත් දෙකෙකි.

9. තිරිසන්තු දෙදෙනෙක් වෙන්, තිරිසනුන් දෙදෙනා පිළිබඳ ව විමසී ඇත්තේ ... සත්‍යයක යන හැඟීම් ඇත්තේ ... පණතිකයෙක යන හැඟීම් ඇත්තේ ... පුරුෂයෙක යන හැඟීම් ඇත්තේ, සංරක්තත් වෙයි මහණ තෙමේත් තමාගේ කසින් තිරිසනුන් දෙදෙනාගේ කය ආවේනිය කෙරෙයි ද ... ගණ්ඨි ද, සප්ඨි කෙරෙයි ද, දකුළාආවැත් දෙකෙකි.

10. සත්‍යය කුසල පණිවිඩයකට වෙන්, දේශනා පිළිබඳ සත්‍යයක යහ හැගීම් ඇතිවත්, සංරක්ෂණය වෙයි, මහණ තෙමේන් නමාගේ කයින් දේශනාවේ කය ආවේණිය කෙරෙයි ද, පරාවේණිය කෙරෙයි ද, ... ගණ්ඨි ද, සප්ඨි කෙරෙයි ද, සහවෙසෙස් හා දුකුලාඥාවන් වේ.

11. සත්‍රියකුදු පණිකියෙකුදු වෙත්, දෙදෙනා පිළිබඳව විවිධ ආත්තේ, සංරක්තත් වෙයි, මහණ තෙමේත් නමාගේ කසිත් දෙදෙනාගේ කය ආමිශීනය කෙරෙයි ද, පරාමිශීනය කෙරෙයි ද, ... ගණිති ද, සපඨි කෙරෙයි ද, ඵලාසියක් හා දකුණාආවත් වේ.

12. සුග්‍රීවයාගේ පරීක්ෂණයකදී වෙන්, දෙදෙනා පිළිබඳව පරීක්ෂණය
යන හැටිමි ඇත්තේ, සංරක්ෂණය වෙයි, ඒ මෙම නොමේන් තමාගේ
කයින් දෙදෙනාගේ කය ආවේණිකය කෙරෙයි ද, පරමාණුකය කෙරෙයි ද, ...
ගණිතය ද, සංගීතය කෙරෙයි ද, ප්‍රායෝගිකය දෙකෙයි.

13. සූත්‍රයකදී පණ්ඩිතයෙකුදී වෙන්, දේදෙනා පිළිබඳ ව පුරුෂ ය යන හැඟීම් ඇත්තේ, සංරක්ෂණ වෙයි, ඒ මහණ කෙමේත් තමාගේ කසිත් දේදෙනාගේ කය ආමේනය කෙරෙයි ද, පරමේනය කෙරෙයි ද, ... ගණිති ද, සප්ති කෙරෙයි ද පුලාසි හා දුක්ඛාඥාවන් වේ.

14. සූත්‍රයකුදු පණතිකයෙකුදු වෙත්, දෙදෙනා පිළිබඳ තීරණත් ය යන හැඟීම් ඇත්තේ, සංරක්ෂණත් වේ, ඒ මහණ කෙමේත් නමුත් කයින් දෙදෙනාගේ කය ආමේනය කෙරෙයි ද, පරමේනය කෙරෙයි ද ... ගණිති ද, සංඛි කෙරෙයි ද, ප්ලාසි හා දකුළා ඇවැත්වේ.

15. ඉඤ්ච පුරිසො ව, උභින්නං ඉඤ්චසඤ්ඤා සාරතො ව, භික්ඛු ව නං උභින්නං කායෙන කායං ආමසති පරමසති -පෙ- ගණනාති ජ්ජති, ආපනති සංඝාදිසෙසෙන දුක්ඛං.

16. ඉඤ්ච පුරිසො ව, උභින්නං වෙමතිකො -පෙ- පණ්ඩකසඤ්ඤා -පෙ- පුරිසසඤ්ඤා -පෙ- නිරවඡානගහසඤ්ඤා සාරතො ව, භික්ඛු ව නං උභින්නං කායෙන කායං ආමසති පරමසති -පෙ- ගණනාති ජ්ජති, ආපනති ථුලලච්චයෙන දුක්ඛං.

17. ඉඤ්ච නිරවඡානගහො ව, උභින්නං ඉඤ්චසඤ්ඤා සාරතො ව, භික්ඛු ව නං උභින්නං කායෙන කායං ආමසති පරමසති -පෙ- ගණනාති ජ්ජති, ආපනති සංඝාදිසෙසෙන දුක්ඛං.

18. ඉඤ්ච නිරවඡානගහො ව, උභින්නං වෙමතිකො -පෙ- පණ්ඩකසඤ්ඤා -පෙ- පුරිසසඤ්ඤා -පෙ- නිරවඡානගහසඤ්ඤා සාරතො ව, භික්ඛු ව නං උභින්නං කායෙන කායං ආමසති පරමසති -පෙ- ගණනාති ජ්ජති, ආපනති ථුලලච්චයෙන දුක්ඛං.

19. පණ්ඩකො ව පුරිසො ව, උභින්නං පණ්ඩකසඤ්ඤා සාරතො ව, භික්ඛු ව නං උභින්නං කායෙන කායං ආමසති පරමසති -පෙ- ගණනාති ජ්ජති, ආපනති ථුලලච්චයෙන දුක්ඛං.

20. පණ්ඩකො ව පුරිසො ව, උභින්නං වෙමතිකො -පෙ- පුරිසසඤ්ඤා -පෙ- නිරවඡානගහසඤ්ඤා -පෙ- ඉඤ්චසඤ්ඤා සාරතො ව, භික්ඛු ව නං උභින්නං කායෙන කායං ආමසති පරමසති -පෙ- ගණනාති ජ්ජති, ආපනති ද්වින්නං දුක්ඛං.

21. පණ්ඩකො ව නිරවඡානගහො ව, උභින්නං පණ්ඩකසඤ්ඤා සාරතො ව, භික්ඛු ව නං උභින්නං කායෙන කායං ආමසති පරමසති -පෙ- ගණනාති ජ්ජති, ආපනති ථුලලච්චයෙන දුක්ඛං.

22. පණ්ඩකො ව නිරවඡානගහො ව, උභින්නං වෙමතිකො -පෙ- පුරිසසඤ්ඤා -පෙ- නිරවඡානගහසඤ්ඤා -පෙ- ඉඤ්චසඤ්ඤා සාරතො ව, භික්ඛු ව නං උභින්නං කායෙන කායං ආමසති පරමසති -පෙ- ගණනාති ජ්ජති, ආපනති ද්වින්නං දුක්ඛං.

15. සත්‍රියකුදු පුරුෂයෙකුදු වෙත්, දෙදෙනා පිළිබඳ ව සත්‍රිය යන හැඟීම් ඇත්තේ, සංරක්ෂාත් වෙයි, ඵ් මහණ නෙමේත් තමාගේ කසින් දෙදෙනාගේ කය ආමශීනය කෙරෙයි ද, පරාමශීනය කෙරෙයි ද, ... ගණ්ඨි ද, ස්පශී කෙරෙයි ද, සහවෙසෙස් හා දුකුලාආවාත් වේ.

16. සත්‍රියකුදු පුරුෂයෙකුදු වෙත්, දෙදෙනා පිළිබඳ ව විමති ඇත්තේ ... පණ්ඩකය යන හැඟීම් ඇත්තේ, ... පුරුෂය යන හැඟීම් ඇත්තේ ... නිරිසන් ය යන හැඟීම් ඇත්තේ, සංරක්ෂාත් වෙයි, මහණ නෙමේත් තමාගේ කසින් දෙදෙනාගේ කය ආමශීනය කෙරෙයි ද, පරාමශීනය කෙරෙයි ද, ... ගණ්ඨි ද, ස්පශීකෙරෙයි ද, පුලාසි හා දුකුලාආවාත් වේ.

17. සත්‍රියකුදු නිරිසනෙකුදු වෙත්, දෙදෙනා පිළිබඳ සත්‍රිය යන හැඟීම් ඇත්තේ, සංරක්ෂාත් වෙයි, මහණ නෙමේත් තමාගේ කසින් දෙදෙනාගේ කය ආමශීනය කෙරෙයි ද, පරාමශීනය කෙරෙයි ද, ... ස්පශී කෙරෙයි ද, සහවෙසෙස් හා දුකුලාආවාත් වේ.

18. සත්‍රියකුදු නිරිසනෙකුදු වෙත්, දෙදෙනා පිළිබඳව විමති ඇත්තේ, ... පණ්ඩක ය යන හැඟීම් ඇත්තේ, ... පුරුෂය යන හැඟීම් ඇත්තේ, ... නිරිසන් ය යන හැඟීම් ඇත්තේ, ... සංරක්ෂාත් වෙයි, මහණ නෙමේත් තමාගේ කසින් දෙදෙනාගේ කය ආමශීනය කෙරෙයි ද, පරාමශීනය කෙරෙයි ද ගණ්ඨි ද, ස්පශී කෙරෙයි ද, පුලාසි හා දුකුලාආවාත් වේ.

19. පණ්ඩකයෙකුදු පුරුෂයෙකුදු වෙත්, දෙදෙනා පිළිබඳව පණ්ඩක ය යන හැඟීම් ඇත්තේ, සංරක්ෂාත් වෙයි, මහණ නෙමේත් තමාගේ කසින් දෙදෙනාගේ කය ආමශීනය කෙරෙයි ද, පරාමශීනය කෙරෙයි ද, ... ගණ්ඨි ද, ස්පශී කෙරෙයි ද, පුලාසි හා දුකුලාආවාත් වේ.

20. පණ්ඩකයෙකුදු පුරුෂයෙකුදු වෙත්, දෙදෙනා පිළිබඳව විමති ඇත්තේ ... පුරුෂ ය යන හැඟීම් ඇත්තේ, ... නිරිසන්ගනය යන හැඟීම් ඇත්තේ, ... සත්‍රිය ය යන හැඟීම් ඇත්තේ, සංරක්ෂාත් වෙයි, මහණ නෙමේත් තමාගේ කසින් දෙදෙනාගේ කය ආමශීනය කෙරෙයි ද, පරාමශීනය කෙරෙයි ද, ... ගණ්ඨි ද, ස්පශී කෙරෙයි ද, දුකුලාආවාත් දෙකෙකි.

21. පණ්ඩකයෙකුදු නිරිසනෙකුදු වෙත්, මහණ නෙමේ දෙදෙනා පිළිබඳව පණ්ඩක ය යන හැඟීම් ඇත්තේ, සංරක්ෂාත් වෙයි, මහණ නෙමේත් තමාගේ කසින් දෙදෙනාගේ කය ආමශීනය කෙරෙයි ද, පරාමශීනය කෙරෙයි ද, ... ගණ්ඨි ද, ස්පශී කෙරෙයි ද, පුලාසි හා දුකුලාආවාත් වේ.

22. පණ්ඩකයෙකුදු නිරිසනෙකුදු වෙත්, මහණ නෙමේ දෙදෙනා පිළිබඳව විමති ඇත්තේ, ... පුරුෂ ය යන හැඟීම් ඇත්තේ ... නිරිසන් ය යන හැඟීම් ඇත්තේ ... සත්‍රිය ය යන හැඟීම් ඇත්තේ, සංරක්ෂාත් වෙයි මහණ නෙමේත් තමාගේ කසින් දෙදෙනාගේ කය ආමශීනය කෙරෙයි ද, පරාමශීනය කෙරෙයි ද ... ගණ්ඨි ද, ස්පශී කෙරෙයි ද, දුකුලාආවාත් දෙකෙකි.

23. පුරිසො ව තිරච්ඡානගතො ව, උභින්නං පුරිසසඤ්ඤි සාරතො ව, භික්ඛු ව නං උභින්නං කායෙන කායං ආමසති පරාමසති -පෙ- ගණනාති ජුපති, ආපතති දින්නං දුක්ඛං.

24. පුරිසො ව තිරච්ඡානගතො ව, උභින්නං වෙමතිකො -පෙ- තිරච්ඡානගතසඤ්ඤි -පෙ- ඉත්තිසඤ්ඤි -පෙ- පණ්ඩකසඤ්ඤි සාරතො ව, භික්ඛු ව නං උභින්නං කායෙන කායං ආමසති පරාමසති -පෙ- ගණනාති ජුපති, ආපතති දින්නං දුක්ඛං.

දමුලකං නිවසිතං.

1. ඉත්ති ව ගොති, ඉත්තිසඤ්ඤි සාරතො ව, භික්ඛු ව නං ඉත්තියා කායෙන කායපට්ඨං ආමසති පරාමසති -පෙ- ගණනාති ජුපති, ආපතති ථුල්ලච්චයං. -පෙ-

2. දො ඉත්තියො, දින්නං ඉත්තිනං ඉත්තිසඤ්ඤි සාරතො ව, භික්ඛු ව නං දින්නං ඉත්තිනං කායෙන කායපට්ඨං ආමසති පරාමසති -පෙ- ගණනාති ජුපති, ආපතති දින්නං ථුල්ලච්චයං. -පෙ-

3. ඉත්ති ව පණ්ඩකො ව, උභින්නං ඉත්තිසඤ්ඤි සාරතො ව, භික්ඛු ව නං උභින්නං කායෙන කායපට්ඨං ආමසති පරාමසති -පෙ- ගණනාති ජුපති, ආපතති ථුල්ලච්චයෙන දුක්ඛං. -පෙ-

4. ඉත්ති ව ගොති, ඉත්තිසඤ්ඤි සාරතො ව, භික්ඛු ව නං ඉත්තියා කායපට්ඨං කායං ආමසති පරාමසති -පෙ- ගණනාති ජුපති, ආපතති ථුල්ලච්චයං. -පෙ-

5. දො ඉත්තියො, දින්නං ඉත්තිනං ඉත්තිසඤ්ඤි සාරතො ව, භික්ඛු ව නං දින්නං ඉත්තිනං කායපට්ඨං කායං ආමසති පරාමසති -පෙ- ගණනාති ජුපති, ආපතති දින්නං ථුල්ලච්චයං. -පෙ-

6. ඉත්ති ව පණ්ඩකො ව, උභින්නං ඉත්තිසඤ්ඤි සාරතො ව, භික්ඛු ව නං උභින්නං කායපට්ඨං කායං ආමසති පරාමසති -පෙ- ගණනාති ජුපති, ආපතති ථුල්ලච්චයෙන දුක්ඛං. -පෙ-

7. ඉත්ති ව ගොති, ඉත්තිසඤ්ඤි සාරතො ව, භික්ඛු ව නං ඉත්තියා කායපට්ඨං කායපට්ඨං ආමසති පරාමසති -පෙ- ගණනාති ජුපති, ආපතති දුක්ඛං. -පෙ-

23. පුරුෂයෙකුදු නිරිසන්තෙකුදු වෙත්, දෙදෙනා පිළිබඳ ව පුරුෂ ය යන හැඟීම් ඇත්තේ සංරක්තත් වෙයි, මහණ තෙමේත් තමාගේ කයින් දෙදෙනාගේ කය ආමඝීනය කෙරෙයි ද, පරාමඝීනය කෙරෙයි ද, ... ගණ්ඨි ද, ස්පඨි කෙරෙයි ද, දුකුලාආවාත් දෙකෙකි.

24. පුරුෂයෙකුදු නිරිසන්ගනයෙකුදු වෙත්, දෙදෙනා පිළිබඳ ව විමනි ඇත්තේ, ... නිරිසන්ගන ය යන හැඟීම් ඇත්තේ .... සත්‍රිය යන හැඟීම් ඇත්තේ, ... පණ්ඩක ය යන හැඟීම් ඇත්තේ, සංරක්තත් වෙයි, මහණ තෙමේත් තමාගේ කයින් දෙදෙනාගේ කය ආමඝීනය කෙරෙයි ද, පරාමඝීනය කෙරෙයි ද ... ගණ්ඨි ද, ස්පඨි කෙරෙයි ද, දුකුලාආවාත් දෙකෙකි.

ද්විමූලකය නිමි.

1. සත්‍රියකුදු වෙයි, සත්‍රියක යන හැඟීම් ඇත්තේ, සංරක්තත් වෙයි, මහණ තෙමේත් තමාගේ කයින් සත්‍රියගේ කය පිළිබඳ වුවත් ආමඝීනය කෙරෙයි ද, පරාමඝීනය කෙරෙයි ද, ... ගණ්ඨි ද, ස්පඨි කෙරෙයි ද, පුලාසිආවාත් වේ. ...

2. සත්‍රිය දෙදෙනෙක් වෙත්, සත්‍රින් දෙදෙනා පිළිබඳ ව සත්‍රිය යන හැඟීම් ඇත්තේ සංරක්තත් වෙයි, මහණ තෙමේත් තමාගේ කයින් සත්‍රින් දෙදෙනාගේ කය පිළිබඳ වුවත් ආමඝීනය කෙරෙයි ද, පරාමඝීනය කෙරෙයි ද ... ගණ්ඨි ද, ස්පඨි කෙරෙයි ද, පුලාසිආවාත් දෙකෙකි. ...

3. සත්‍රියකුදු පණ්ඩකයෙකුදු වෙත්, දෙදෙනා පිළිබඳ ව සත්‍රිය යන හැඟීම් ඇත්තේ සංරක්තත් වෙයි, මහණ තෙමේත් තමාගේ කයින් සත්‍රින් දෙදෙනාගේ කය ආමඝීනය කෙරෙයි ද, පරාමඝීනය කෙරෙයි ද, ... ගණ්ඨි ද, ස්පඨි කෙරෙයි ද, පුලාසි හා දුකුලාආවාත් වේ. ...

4. සත්‍රියකුදු වෙයි, සත්‍රියක යන හැඟීම් ඇත්තේ සංරක්තත් වෙයි ද, මහණ තෙමේත් තමාගේ කයින් සත්‍රියගේ කය පිළිබඳ වුවත් ආමඝීනය කෙරෙයි ද, පරාමඝීනය කෙරෙයි ද ... ගණ්ඨි ද, ස්පඨි කෙරෙයි ද, පුලාසිආවාත් වේ. ...

5. සත්‍රිය දෙදෙනෙක් වෙත්, සත්‍රින් දෙදෙනා පිළිබඳ ව සත්‍රිය යන හැඟීම් ඇත්තේ සංරක්තත් වෙයි, මහණ තෙමේත් තමාගේ කය පිළිබඳ වුවකින් සත්‍රින් දෙදෙනාගේ කය ආමඝීනය කෙරෙයි ද, පරාමඝීනය කෙරෙයි ද ... ගණ්ඨි ද, ස්පඨි කෙරෙයි ද, පුලාසිආවාත් දෙකෙකි. ...

6. සත්‍රියකුදු පණ්ඩකයෙකුදු වෙත්, දෙදෙනා පිළිබඳ ව සත්‍රිය යන හැඟීම් ඇත්තේ සංරක්තත් වෙයි, මහණ තෙමේත් තමාගේ කය පිළිබඳ වුවකින් දෙදෙනාගේ කය ආමඝීනය කෙරෙයි ද, පරාමඝීනය කෙරෙයි ද ... ගණ්ඨි ද, ස්පඨි කෙරෙයි ද, පුලාසි හා දුකුලාආවාත් වේ. ...

7. සත්‍රියකුදු වෙයි, සත්‍රිය යන හැඟීම් ඇත්තේ සංරක්තත් වෙයි, මහණ තෙමේත් තමාගේ කය පිළිබඳ වුවකින් සත්‍රියගේ කය පිළිබඳ වුවත් ආමඝීනය කෙරෙයි ද, පරාමඝීනය කෙරෙයි ද, ... ගණ්ඨි ද, ස්පඨි කෙරෙයි ද, දුකුලාආවාත් වේ. ...

8. දෙව ඉන්ධියො, ද්විනනං ඉන්ධිනං ඉන්ධිසඤ්ඤි සාරතොතා ව, භික්ඛු ව නං ද්විනනං ඉන්ධිනං කායපට්ඨිකදොත කායපට්ඨිකදො ආමසති පරාමසති -පෙ- ගණනාති ජුපති, ආපතති ද්විනනං දුක්ඛවානං. -පෙ-

9. ඉන්ධි ව පණ්ඩකො ව, උභිනනං ඉන්ධිසඤ්ඤි සාරතොතා ව, භික්ඛු ව නං උභිනනං කායපට්ඨිකදොත කායපට්ඨිකදො ආමසති පරාමසති -පෙ- ගණනාති ජුපති, ආපතති ද්විනනං දුක්ඛවානං. -පෙ-

10. ඉන්ධි ව හොති, ඉන්ධිසඤ්ඤි සාරතොතා ව, භික්ඛු ව නං ඉන්ධියා නිස්සග්ගියෙන කායං ආමසති, ආපතති දුක්ඛවාසං. -පෙ-

11. දෙව ඉන්ධියො, ද්විනනං ඉන්ධිනං ඉන්ධිසඤ්ඤි සාරතොතා ව, භික්ඛු ව නං විනනං ඉන්ධිනං නිස්සග්ගියෙන කායං ආමසති, ආපතති ද්විනනං දුක්ඛවානං. -පෙ-

12. ඉන්ධි ව පණ්ඩකො ව, උභිනනං ඉන්ධිසඤ්ඤි සාරතොතා ව, භික්ඛු ව නං උභිනනං නිස්සග්ගියෙන කායං ආමසති ආපතති ද්විනනං දුක්ඛවානං. -පෙ-

13. ඉන්ධි ව හොති, ඉන්ධිසඤ්ඤි සාරතොතා ව, භික්ඛු ව නං ඉන්ධියා නිස්සග්ගියෙන කායපට්ඨිකදො ආමසති, ආපතති දුක්ඛවාසං. -පෙ-

14. දෙව ඉන්ධියො, ද්විනනං ඉන්ධිනං ඉන්ධිසඤ්ඤි සාරතොතා ව, භික්ඛු ව නං ද්විනනං ඉන්ධිනං නිස්සග්ගියෙන කායපට්ඨිකදො ආමසති ආපතති ද්විනනං දුක්ඛවානං. -පෙ-

15. ඉන්ධි ව පණ්ඩකො ව, උභිනනං ඉන්ධිසඤ්ඤි සාරතොතා ව, භික්ඛු ව නං උභිනනං නිස්සග්ගියෙන කායපට්ඨිකදො ආමසති, ආපතති ද්විනනං දුක්ඛවානං. -පෙ-

16. ඉන්ධි ව හොති, ඉන්ධිසඤ්ඤි සාරතොතා ව, භික්ඛු ව නං ඉන්ධියා නිස්සග්ගියෙන නිස්සග්ගියං ආමසති, ආපතති දුක්ඛවාසං. -පෙ-

17. දෙව ඉන්ධියො, ද්විනනං ඉන්ධිනං ඉන්ධිසඤ්ඤි සාරතොතා ව, භික්ඛු ව නං ද්විනනං ඉන්ධිනං නිස්සග්ගියෙන නිස්සග්ගියං ආමසති, ආපතති ද්විනනං දුක්ඛවානං. -පෙ-

18. ඉන්ධි ව පණ්ඩකො ව, උභිනනං ඉන්ධිසඤ්ඤි සාරතොතා ව, භික්ඛු ව නං උභිනනං නිස්සග්ගියෙන නිස්සග්ගියං ආමසති, ආපතති ද්විනනං දුක්ඛවානං.

8. සත්‍රියු දෙදෙනෙක් වෙන්, සත්‍රින් දෙදෙනා පිළිබඳව සත්‍රිය යන හැඟීම් ඇත්තේ, සංරක්තත් වෙයි, මහණ නෙමේත් නමාගේ කය පිළිබඳ වුවකින් සත්‍රින් දෙදෙනාගේ කය පිළිබඳ වුවක් ආමශීනය කෙරෙයි ද, පරාමශීනය කෙරෙයි ද ... ගණ්ඨි ද, ස්පශී කෙරෙයි ද, දුකුලාආවාත් දෙකෙකි. ...

9. සත්‍රියකුදු පණ්ඩකයෙකුදු වෙන්, දෙදෙනා පිළිබඳ සත්‍රිය යන හැඟීම් ඇත්තේ සංරක්තත් වෙයි ද, මහණ නෙමේත් නමාගේ කය පිළිබඳ වුවකින් දෙදෙනාගේ කය පිළිබඳ වුවක් ආමශීනය කෙරෙයි ද, පරාමශීනය කෙරෙයි ද ... ගණ්ඨි ද, ස්පශී කෙරෙයි ද, දුකුලාආවාත් දෙකෙකි. ...

10. සත්‍රියකුදු වෙයි, සත්‍රිය යන හැඟීම් ඇත්තේ සංරක්තත් වෙයි, මහණ නෙමේත් නමා විසින් මුදුලුවකින් සත්‍රියගේ කය ආමශීනය කෙරේ ද දුකුලාආවාත් වේ. ...

11. සත්‍රියු දෙදෙනෙකුත් වෙන්, සත්‍රින් දෙදෙනා පිළිබඳ සත්‍රිය යන හැඟීම් ඇත්තේ, සංරක්තත් වෙයි, මහණ නෙමේත් මුදුලුවකින් දෙදෙනාගේ කය ආමශීනය කෙරෙයි ද, දුකුලාආවාත් දෙකෙකි. ...

12. සත්‍රියකුදු පණ්ඩකයෙකුදු වෙන්, දෙදෙනා පිළිබඳව සත්‍රිය යන හැඟීම් ඇත්තේ සංරක්තත් වෙයි, මහණ නෙමේත් මුදුලුවකින් දෙදෙනාගේ කය ආමශීනය කෙරෙයි ද, දුකුලා ආවාත් දෙකෙකි.

13. සත්‍රියකුදු වෙයි, සත්‍රිය යන හැඟීම් ඇත්තේ, සංරක්තත් වෙයි, මහණ නෙමේත් මුදුලුවකින් සත්‍රියගේ කය පිළිබඳ වුවක් ආමශීනය කෙරෙයි ද, දුකුලාආවාත් වේ. ...

14. සත්‍රියු දෙදෙනෙක් වෙන්, සත්‍රින් දෙදෙනා පිළිබඳව සත්‍රිය යන හැඟීම් ඇත්තේ, සංරක්තත් වෙයි ද, මහණ නෙමේත් මුදුලුවකින් සත්‍රින් දෙදෙනා ගේ කය පිළිබඳවුවක් ආමශීනය කෙරෙයි ද, දුකුලාආවාත් දෙකෙකි. ...

15. සත්‍රියකුදු පණ්ඩකයෙකුදු වෙන්, දෙදෙනා පිළිබඳ සත්‍රිය යන හැඟීම් ඇත්තේ, සංරක්තත් වෙයි, මහණ නෙමේත් මුදුලුවකින් දෙදෙනාගේ කය පිළිබඳ වුවක් ආමශීනය කෙරෙයි ද, දුකුලාආවාත් දෙකෙකි. ...

16. සත්‍රියකුදු වෙයි, සත්‍රිය යන හැඟීම් ඇත්තේ, සංරක්තත් වෙයි, මහණ නෙමේත් සත්‍රිය පිළිබඳ මුදුලුවකින් මුදුලුවක් ආමශීනය කෙරෙයි ද, දුකුලාආවාත් වේ. ...

17. සත්‍රියු දෙදෙනෙක් වෙන්, දෙදෙනා පිළිබඳව සත්‍රිය යන හැඟීම් ඇත්තේ, සංරක්තත් වෙයි, මහණ නෙමේත් සත්‍රින් දෙදෙනා පිළිබඳ මුදුලුවකින් මුදුලුවක් ආමශීනය කෙරෙයි ද, දුකුලාආවාත් දෙකෙකි. ...

18. සත්‍රියකුදු පණ්ඩකයෙකුදු වෙන්, දෙදෙනා පිළිබඳ සත්‍රිය යන හැඟීම් ඇත්තේ සංරක්තත් වෙයි ද, මහණ නෙමේත් දෙදෙනා පිළිබඳ මුදුලුවකින් මුදුලුවක් ආමශීනය කෙරෙයි ද, දුකුලාආවාත් දෙකෙකි.

1. ඉඤ්චි ච හොති, ඉඤ්චිසංඝාදිසෙසො සාරවෙනා ච, ඉඤ්චි ච නං භික්ඛුස්ස කායෙන කායං ආමසන්ති පරමසන්ති ඔමසන්ති උමමසන්ති ඔලබ්බෙසන්ති උලලබ්බෙසන්ති ආකම්භන්ති පතිකම්භන්ති අභිනිගගණ්හන්ති අභිනිපටිලෙහි ගණ්හන්ති ජුපන්ති, සෙවනාධිපපායො කායෙන වායමති ඵස්සං පටිච්ඡානාති, ආපනති සංඝාදිසෙසස්සං. -පෙ-

2. දෙච ඉඤ්චියො, ද්විත්තං ඉඤ්චිතං ඉඤ්චිසංඝාදිසෙසො සාරවෙනා ච, ඉඤ්චියො ච නං භික්ඛුස්ස කායෙන කායං ආමසන්ති පරමසන්ති ඔමසන්ති උමමසන්ති ඔලබ්බෙසන්ති උලලබ්බෙසන්ති ආකම්භන්ති පතිකම්භන්ති අභිනිගගණ්හන්ති අභිනිපටිලෙහි ගණ්හන්ති ජුපන්ති, සෙවනාධිපපායො කායෙන වායමති, ඵස්සං පටිච්ඡානාති, ආපනති ද්විත්තං සංඝාදිසෙසානං. -පෙ-

3. ඉඤ්චි ච පණ්ඩකො ච, උභිත්තං ඉඤ්චිසංඝාදිසෙසො සාරවෙනා ච, උභො ච නං භික්ඛුස්ස කායෙන කායං ආමසන්ති පරමසන්ති -පෙ- ගණ්හන්ති ජුපන්ති, සෙවනාධිපපායො කායෙන වායමති ඵස්සං පටිච්ඡානාති, ආපනති සංඝාදිසෙසෙන දුක්ඛං. -පෙ-

4. ඉඤ්චි ච හොති, ඉඤ්චිසංඝාදිසෙසො සාරවෙනා ච, ඉඤ්චි ච නං භික්ඛුස්ස කායෙන කායපට්ඨං ආමසන්ති පරමසන්ති -පෙ- ගණ්හන්ති ජුපන්ති, සෙවනාධිපපායො කායෙන වායමති ඵස්සං පටිච්ඡානාති, ආපනති ථුලලච්චං. -පෙ-

5. දෙච ඉඤ්චියො, ද්විත්තං ඉඤ්චිතං ඉඤ්චිසංඝාදිසෙසො සාරවෙනා ච, ඉඤ්චියො ච නං භික්ඛුස්ස කායෙන කායපට්ඨං ආමසන්ති පරමසන්ති -පෙ- ගණ්හන්ති ජුපන්ති, සෙවනාධිපපායො කායෙන වායමති ඵස්සං පටිච්ඡානාති, ආපනති ද්විත්තං ථුලලච්චං. -පෙ-

6. ඉඤ්චි ච පණ්ඩකො ච, උභිත්තං ඉඤ්චිසංඝාදිසෙසො සාරවෙනා ච, උභො ච නං භික්ඛුස්ස කායෙන කායපට්ඨං ආමසන්ති පරමසන්ති -පෙ- ගණ්හන්ති ජුපන්ති, සෙවනාධිපපායො කායෙන වායමති ඵස්සං පටිච්ඡානාති, ආපනති ථුලලච්චං. -පෙ-

7. ඉඤ්චි ච හොති, ඉඤ්චිසංඝාදිසෙසො සාරවෙනා ච, ඉඤ්චි ච නං භික්ඛුස්ස කායපට්ඨං ආමසන්ති පරමසන්ති -පෙ- ගණ්හන්ති ජුපන්ති, සෙවනාධිපපායො කායෙන වායමති ඵස්සං පටිච්ඡානාති, ආපනති ථුලලච්චං. -පෙ-

8. දෙච ඉඤ්චියො, ද්විත්තං ඉඤ්චිතං ඉඤ්චිසංඝාදිසෙසො සාරවෙනා ච, ඉඤ්චියො ච නං භික්ඛුස්ස කායපට්ඨං ආමසන්ති පරමසන්ති -පෙ- ගණ්හන්ති ජුපන්ති, සෙවනාධිපපායො කායෙන වායමති ඵස්සං පටිච්ඡානාති, ආපනති ද්විත්තං ථුලලච්චං. -පෙ-

1. සත්‍රියකුදු වෙයි, සත්‍රියක යන හැගීම් ඇත්තේ සංරක්ෂණත් වෙයි, සත්‍රියත් නමාගේ කසින් මහණනුගේ කය ආමඝීනය කෙරෙයි ද, පරමඝීනය කෙරෙයි ද, අවමඝීනය කෙරෙයි ද, උත්මඝීනය කෙරෙයි ද, අවලඝනය කෙරෙයි ද, උලලඝනය කෙරෙයි ද, ආකෂීණය කෙරෙයි ද, ප්‍රතිකෂීණය කෙරෙයි ද, අභිනිග්‍රහණය කෙරෙයි ද, නිෂ්පිඩනය කෙරෙයි ද, ගණ්ඨි ද, ස්පඨි කෙරෙයි ද, සෙට්ඨා අදහස් ඇත්තේ වැයම් කෙරෙයි ද, ස්පඨිය දූත ගණ්ඨි ද, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ. ...

2. සත්‍රිහු දෙදෙනෙක් වෙත්, සත්‍රින් දෙදෙනා පිළිබඳ ව සත්‍රිය යන හැගීම් ඇත්තේ සංරක්ෂණත් වෙයි, සත්‍රිහු ද නමන්ගේ කසින් මහණනුගේ කය ආමඝීනය කෙරෙත් ද, පරමඝීනය කෙරෙත් ද, අවමඝීනය කෙරෙත් ද, උත්මඝීනය කෙරෙත් ද, අවලඝනය කෙරෙත් ද, උලලඝනය කෙරෙත් ද, ආකෂීණය කෙරෙත් ද, ප්‍රතිකෂීණය කෙරෙත් ද, අභිනිග්‍රහණය කෙරෙත් ද, අභිනිෂ්පිඩනය කෙරෙත් ද, ග්‍රහණය කෙරෙත් ද, ස්පඨි කෙරෙත් ද, මහණ තෙම සෙට්ඨා අදහස් ඇත්තේ කසින් වැයම් කරයි ද, ස්පඨිය දූත ගණ්ඨි ද, සහවෙසෙස් ඇවැත් දෙකෙකි. ...

3. සත්‍රියකුදු පණ්ඩකයකුදු වෙත්, දෙදෙනා පිළිබඳ ව සත්‍රිය යන හැගීම් ඇත්තේ සංරක්ෂණත් වෙයි, දෙදෙනා නමන්ගේ කසින් මහණනුගේ කය ආමඝීනය කෙරෙත් ද පරමඝීනය කෙරෙත් ද, ... ගණ්ඨි ද, ස්පඨි කෙරෙත් ද, සෙට්ඨා අදහස් ඇත්තේ කසින් වැයම් කරයි ද, ස්පඨිය විදිසි ද, සහවෙසෙස් හා දුකුලා ඇවැත් වේ. ...

4. සත්‍රියකුදු වෙයි, සත්‍රිය යන හැගීම් ඇත්තේ සංරක්ෂණත් වෙයි සත්‍රිය නමාගේ කසින් මහණනුගේ කය පිළිබඳවුවක් ආමඝීනය කෙරෙයි ද, පරමඝීනය කෙරෙයි ද, ... ගණ්ඨි ද, ස්පඨි කෙරෙයි ද, සෙට්ඨා අදහස් ඇත්තේ නමාගේ කසින් වැයම් කෙරෙයි ද, ස්පඨිය දූත ගණ්ඨි ද, පුලාසි ඇවැත් වේ. ...

5. සත්‍රිහු දෙදෙනෙක් වෙත්, සත්‍රින් දෙදෙනා පිළිබඳ ව සත්‍රිහු යන හැගීම් ඇත්තේ සංරක්ෂණත් වෙයි, සත්‍රිහුත් නමන්ගේ කසින් මහණනුගේ කය පිළිබඳ වුවක් ආමඝීනය කරත් ද, පරමඝීනය කරත් ද ... ගණ්ඨි ද, ස්පඨි කෙරෙත් ද, සෙට්ඨා අදහස් ඇත්තේ කසින් වැයම් කෙරෙයි ද, ස්පඨිය දූත ගණ්ඨි ද, පුලාසි ඇවැත් දෙකෙකි. ...

6. සත්‍රියකුදු පණ්ඩකයෙකුදු වෙත්, දෙදෙනා පිළිබඳ ව සත්‍රිය යන හැගීම් ඇත්තේ සංරක්ෂණත් වෙයි, දෙදෙනා ම නමන්ගේ කසින් මහණනුගේ කය පිළිබඳ වුවක් ආමඝීනය කෙරෙත් ද, පරමඝීනය කෙරෙත් ද, ... ගණ්ඨි ද, ස්පඨි කෙරෙත් ද, සෙට්ඨා අදහස් ඇත්තේ කසින් වැයම් කෙරෙයි ද, ස්පඨිය දූත ගණ්ඨි ද, පුලාසි හා දුකුලා ඇවැත් වේ. ...

7. සත්‍රියකුදු වෙයි, සත්‍රිය යන හැගීම් ඇත්තේ සංරක්ෂණත් වෙයි, සත්‍රියත් නමාගේ කය පිළිබඳ වුවකින් මහණනුගේ කය ආමඝීනය කෙරෙයි ද, පරමඝීනය කෙරෙයි ද, ... ගණ්ඨි ද, ස්පඨි කෙරෙයි ද, සෙට්ඨා අදහස් ඇත්තේ කසින් වැයම් කරයි ද, ස්පඨිය දූත ගණ්ඨි ද, පුලාසි ඇවැත් වේ. ...

8. සත්‍රිහු දෙදෙනෙක් වෙත්, ඒ සත්‍රින් දෙදෙනා පිළිබඳ ව සත්‍රිහු යන හැගීම් ඇත්තේ සංරක්ෂණත් වෙයි, සත්‍රිහුත් නමන්ගේ කය පිළිබඳ වුවකින් මහණනුගේ කය ආමඝීනය කෙරෙත් ද, පරමඝීනය කෙරෙත් ද, ... ගණ්ඨි ද, ස්පඨි කෙරෙත් ද, මහණ තෙම සෙට්ඨා අදහස් ඇත්තේ කසින් වැයම් කෙරෙයි ද, ස්පඨිය දූත ගණ්ඨි ද, පුලාසි ඇවැත් දෙකෙක් වේ. ...

9. ඉත්ථි ව පණ්ඩකො ව, උභින්නං ඉත්ථිසඤ්ඤාදී සාරතොතා ව, උභො ව නං භික්ඛුස්ස කායපට්ඨිඛද්ධෙන කායං ආමසන්ති පරුමසන්ති -පෙ- ගණනන්ති ජුපන්ති, සෙවනාධිපපායො කායෙන වායමති එස්සං පටිච්ඡානානි, ආපනති ථුලලච්චයෙන දුක්ඛටස්ස -පෙ-

10. ඉත්ථි ව හොති, ඉත්ථිසඤ්ඤාදී සාරතොතා ව, ඉත්ථි ව නං භික්ඛුස්ස කායපට්ඨිඛද්ධෙන කායපට්ඨිඛද්ධං ආමසන්ති පරුමසන්ති -පෙ- ගණනන්ති ජුපන්ති, සෙවනාධිපපායො කායෙන වායමති එස්සං පටිච්ඡානානි, ආපනති දුක්ඛටස්ස -පෙ-

11. දෙව ඉත්ථියො, දච්ඡන්තං ඉත්ථිනං ඉත්ථිසඤ්ඤාදී සාරතොතා ව, ඉත්ථියො ව නං භික්ඛුස්ස කායපට්ඨිඛද්ධෙන කායපට්ඨිඛද්ධං ආමසන්ති පරුමසන්ති -පෙ- ගණනන්ති ජුපන්ති, සෙවනාධිපපායො කායෙන වායමති එස්සං පටිච්ඡානානි, ආපනති දච්ඡන්තං දුක්ඛටානං -පෙ-

12. ඉත්ථි ව පණ්ඩකො ව, උභින්නං ඉත්ථිසඤ්ඤාදී සාරතොතා ව, උභො ව නං භික්ඛුස්ස කායපට්ඨිඛද්ධෙන කායපට්ඨිඛද්ධං ආමසන්ති පරුමසන්ති -පෙ- ගණනන්ති ජුපන්ති, සෙවනාධිපපායො කායෙන වායමති එස්සං පටිච්ඡානානි, ආපනති දච්ඡන්තං දුක්ඛටානං -පෙ-

13. ඉත්ථි ව හොති, ඉත්ථිසඤ්ඤාදී සාරතොතා ව, ඉත්ථි ව නං භික්ඛුස්ස නිස්සංගිගියෙන කායං ආමසන්ති, සෙවනාධිපපායො කායෙන වායමති එස්සං පටිච්ඡානානි, ආපනති දුක්ඛටස්ස -පෙ-

14. දෙව ඉත්ථියො, දච්ඡන්තං ඉත්ථිනං ඉත්ථිසඤ්ඤාදී සාරතොතා ව, ඉත්ථියො ව නං භික්ඛුස්ස නිස්සංගිගියෙන කායං ආමසන්ති, සෙවනාධිපපායො කායෙන වායමති එස්සං පටිච්ඡානානි, ආපනති දච්ඡන්තං දුක්ඛටානං -පෙ-

15. ඉත්ථි ව පණ්ඩකො ව, උභින්නං ඉත්ථිසඤ්ඤාදී සාරතොතා ව, උභො ව නං භික්ඛුස්ස නිස්සංගිගියෙන කායං ආමසන්ති, සෙවනාධිපපායො කායෙන වායමති එස්සං පටිච්ඡානානි, ආපනති දච්ඡන්තං දුක්ඛටානං -පෙ-

16. ඉත්ථි ව හොති, ඉත්ථිසඤ්ඤාදී සාරතොතා ව, ඉත්ථි ව නං භික්ඛුස්ස නිස්සංගිගියෙන කායපට්ඨිඛද්ධං ආමසන්ති, සෙවනාධිපපායො කායෙන වායමති එස්සං පටිච්ඡානානි, ආපනති දුක්ඛටස්ස -පෙ-

9. සත්‍රියකුදු පණ්ඩකයෙකුදු වෙත්, මහණ තෙම ඒ දෙදෙනා පිළිබඳ ව සත්‍රිය යන හැඟීම් ඇත්තේ, සංරක්තත් වෙයි, දෙදෙනා තමන්ගේ කය පිළිබඳ වුවකින් මහණහුගේ කය ආමශීනය කෙරෙත් ද, පරාමශීනය කෙරෙත් ද, ... ගණිත් ද, සපථී කෙරෙත් ද, මහණ සෙවුනා අදහස් ඇත්තේ කයින් වැයම් කෙරෙයි ද, සපථීය දූත ගණියි ද, දුකුළා ඇවැත් වේ. ...

10. සත්‍රියකුත් වෙයි, සත්‍රිය යන හැඟීම් ඇත්තේ සංරක්තත් වෙයි, තමාගේ කය පිළිබඳ වුවකින් මහණහුගේ කය පිළිබඳ වුවත් ආමශීනය කෙරෙයි ද, පරාමශීනය කෙරෙයි ද, ... ගණියි ද, සපථී කෙරෙයි ද, සෙවුනා අදහස් ඇත්තේ කයින් වැයම් කෙරෙයි ද, සපථීය දූත ගණියි ද, දුකුළා ඇවැත් වේ. ...

11. සත්‍රිහු දෙදෙනෙක් වෙත්, ඒ සත්‍රිත් දෙදෙනා පිළිබඳව සත්‍රිහු ය යන හැඟීම් ඇත්තේ, සංරක්තත් වෙයි, සත්‍රිහු තමන්ගේ කය පිළිබඳ වුවකින් මහණහුගේ කය පිළිබඳ වුවත් ආමශීනය කෙරෙත් ද, පරාමශීනය කෙරෙත් ද ... ගණිත් ද, සපථී කෙරෙත් ද, මහණ තෙම සෙවුනා අදහස් ඇත්තේ කයින් වැයම් කෙරෙයි ද, සපථීය දූතගණියි ද, දුකුළා ඇවැත් දෙකෙකි. ...

12. සත්‍රියකුදු පණ්ඩකයෙකුදු වෙත්, ඒ දෙදෙනා පිළිබඳ ව සත්‍රිය ය යන හැඟීම් ඇත්තේ, සංරක්තත් වෙයි, දෙදෙනා තමන්ගේ කය පිළිබඳ වුවකින් මහණහුගේ කය පිළිබඳ වුවත් ආමශීනය කෙරෙත් ද, පරාමශීනය කෙරෙත් ද, ... ගණිත් ද, සපථී කෙරෙත් ද, මහණ තෙම සෙවුනා අදහස් ඇත්තේ කයින් වැයම් කෙරෙයි ද, සපථීය දූත ගණියි ද, දුකුළා ඇවැත් දෙකෙකි.

13. සත්‍රියකුදු වෙයි, සත්‍රියක යන හැඟීම් ඇත්තේ, සංරක්තත් වෙයි, සත්‍රිය දමාලී දෙයින් මහණහුගේ කය ආමශීනය කෙරෙයි ද, සෙවුනා අදහස් ඇත්තේ කයින් වැයම් කෙරෙයි ද, සපථීය දූත ගණියි ද, දුකුළා ඇවැත් වේ. ...

14. සත්‍රිහු දෙදෙනෙක් වෙත්, ඒ සත්‍රිත් දෙදෙනා පිළිබඳව සත්‍රිහු ය යන හැඟීම් ඇත්තේ සංරක්තත් වෙයි සත්‍රිහු ද මුදලුවකින් මහණහුගේ කය ආමශීනය කෙරෙත් ද, මහණ සෙවුනා අදහස් ඇත්තේ කයින් වැයම් කෙරෙයි ද, සපථීය දූත ගණියි ද, දුකුළා ඇවැත් දෙකෙකි. ...

15 සත්‍රියකුදු පණ්ඩකයෙකුදු වෙත්, ඒ දෙදෙනා පිළිබඳ ව සත්‍රිය ය යන හැඟීම් ඇත්තේ සංරක්තත් වෙයි, දෙදෙනා මුදලුවකින් මහණහුගේ කය ආමශීනය කෙරෙත් ද, සෙවුනා අදහස් ඇත්තේ කයින් වැයම් කෙරෙයි ද, සපථීය දූත ගණියි ද, දුකුළා ඇවැත් දෙකෙකි. ...

16. සත්‍රියකුදු වෙයි, සත්‍රිය යන හැඟීම් ඇත්තේ සංරක්තත් වෙයි, සත්‍රිත් මුදලුවකින් මහණහුගේ කය පිළිබඳ වුවත් ආමශීනය කෙරෙයි ද, සෙවුනා අදහස් ඇත්තේ කයින් වැයම් කෙරෙයි ද, සපථීය දූත ගණියි ද, දුකුළා ඇවැත් වේ. ...

17. දො ඉන්ධියො, දව්නනං ඉන්ධිනං ඉන්ධිසංඝද්දි සාරවෙනා ව, ඉන්ධියො ව නං භික්ඛුස්ස නිස්සග්ගියෙන කායපට්ඨද්ධිං ආමෙසන්ති, සෙවනාධිප්පායො කායෙන වායමති එස්සං පටිච්ඡානාති, ආපනති දව්නනං දුක්ඛවානං -පෙ-

18. ඉන්ධි ව පණ්ඩකො ව, උභිනනං ඉන්ධිසංඝද්දි සාරවෙනා ව, උභො ව නං භික්ඛුස්ස නිස්සග්ගියෙන කායපට්ඨද්ධිං ආමෙසන්ති, සෙවනාධිප්පායො කායෙන වායමති එස්සං පටිච්ඡානාති, ආපනති දව්නනං දුක්ඛවානං -පෙ-

19. ඉන්ධි ව හොති, ඉන්ධිසංඝද්දි සාරවෙනා ව, ඉන්ධි ව නං භික්ඛුස්ස නිස්සග්ගියෙන නිස්සග්ගියං ආමෙසන්ති, සෙවනාධිප්පායො කායෙන වායමති, න ව එස්සං පටිච්ඡානාති, ආපනති දුක්ඛවානං -පෙ-

20. දො ඉන්ධියො, දව්නනං ඉන්ධිනං ඉන්ධිසංඝද්දි සාරවෙනා ව, ඉන්ධියො ව නං භික්ඛුස්ස නිස්සග්ගියෙන නිස්සග්ගියං ආමෙසන්ති, සෙවනාධිප්පායො කායෙන වායමති, න ව එස්සං පටිච්ඡානාති, ආපනති දව්නනං දුක්ඛවානං -පෙ-

21. ඉන්ධි ව පණ්ඩකො ව, උභිනනං ඉන්ධිසංඝද්දි සාරවෙනා ව, උභො ව නං භික්ඛුස්ස නිස්සග්ගියෙන නිස්සග්ගියං ආමෙසන්ති, සෙවනාධිප්පායො කායෙන වායමති න ව එස්සං පටිච්ඡානාති, ආපනති දව්නනං දුක්ඛවානං -පෙ-

22. සෙවනාධිප්පායො කායෙන වායමති එස්සං පටිච්ඡානාති ආපනති සංඛ්‍යාදිසෙසස්ස. සෙවනාධිප්පායො කායෙන වායමති න ව එස්සං පටිච්ඡානාති, ආපනති දුක්ඛවානං. සෙවනාධිප්පායො න ව කායෙන වායමති එස්සං පටිච්ඡානාති, අනාපනති. සෙවනාධිප්පායො න ව කායෙන වායමති න ව එස්සං පටිච්ඡානාති, අනාපනති. මොක්ඛාධිප්පායො න ව කායෙන වායමති එස්සං පටිච්ඡානාති, අනාපනති. මොක්ඛාධිප්පායො න ව කායෙන වායමති එස්සං පටිච්ඡානාති, අනාපනති. මොක්ඛාධිප්පායො න ව කායෙන වායමති එස්සං පටිච්ඡානාති, අනාපනති. මොක්ඛාධිප්පායො න ව කායෙන වායමති න ව එස්සං පටිච්ඡානාති අනාපනති.

23. අනාපනති අසංඝවිච්චි, අසනියා, අජානනානුස්ස; අසාදියනානුස්ස, උමමනකස්ස, බ්‍රහ්මච්ඡිනානුස්ස, වෙදනට්ඨස්ස¹, ආදිකමමිකස්සාති.

17. සත්‍යය දෙදෙනෙක් වෙත්, සත්‍යය යන හැඟීම ඇත්තේ සංරක්ෂණය වෙයි, සත්‍යයක් මුද්‍රාලවනින් මහණයන් කෙරෙහි පිළිබඳ වූවක් ආවේණිකය කෙරෙහි ද, මහණයන් කෙරෙහි සෙවුනා අදහස් ඇත්තේ කසිත් වැයම් කෙරෙහි ද, සාමාන්‍ය දූත ගණය ද, දුකුලාආචාරීන් දෙකෙකි. ...

18. සත්‍යයකුදු පණතිකයකුදු වෙත්, දෙදෙනා පිළිබඳව සත්‍යය යන හැඟීම ඇත්තේ සංරක්ෂණය වෙයි, දෙදෙනා මුද්‍රාලවනින් මහණයන් කෙරෙහි පිළිබඳ වූවක් ආවේණිකය කෙරෙහි ද, සෙවුනා අදහස් ඇත්තේ, එ මහණයන් කසිත් වැයම් කෙරෙහි ද, සාමාන්‍ය දූත ගණය ද, දුකුලාආචාරීන් දෙකෙකි. ...

19. සත්‍යයක් වෙයි, සත්‍යය යන හැඟීම ඇත්තේ සංරක්ෂණය වෙයි, සත්‍යය ද මහණයන් පිළිබඳ මුද්‍රාලවනින් මුද්‍රාලවක් ආවේණිකය කෙරෙහි ද, සෙවුනා අදහස් ඇත්තේ කසිත් වැයම් කෙරෙහි ද, පහසු නොදැනිය ද, දුකුලාආචාරීන් වෙ. ...

20. සත්‍යය දෙදෙනෙක් වෙත්, සත්‍යය යන හැඟීම ඇත්තේ සංරක්ෂණය වෙයි, සත්‍යයක් මුද්‍රාලවනින් මහණයන් පිළිබඳ මුද්‍රාලවක් ආවේණිකය කෙරෙහි ද, එ මහණයන් කෙරෙහි සෙවුනා අදහස් ඇත්තේ කසිත් වැයම් කෙරෙහි ද, සාමාන්‍ය නො ම දැනිය ද, දුකුලාආචාරීන් දෙකෙකි. ...

21. සත්‍යයකුදු පණතිකයකුදු වෙත්, දෙදෙනා පිළිබඳව සත්‍යය යන හැඟීම ඇත්තේ සංරක්ෂණය වෙයි ද, දෙදෙනා ම මුද්‍රාලවනින් මහණයන් පිළිබඳ මුද්‍රාලවක් ආවේණිකය කෙරෙහි ද, සෙවුනා අදහස් ඇත්තේ කසිත් වැයම් කෙරෙහි ද, සාමාන්‍ය නො ම දැනිය ද, දුකුලාආචාරීන් දෙකෙකි. ...

22. සෙවුනා අදහස් ඇත්තේ කසිත් වැයම් කෙරෙහි ද, සාමාන්‍ය දැනිය ද, සහවෙසෙස් ආචාරීන් වෙ. සෙවුනා අදහස් ඇත්තේ කසිත් වැයම් කෙරෙහි ද, පහසු නො ම දැනිය ද, දුකුලාආචාරීන් වෙ. සෙවුනා අදහස් ඇත්තේ කසිත් වැයම් නො කෙරෙහි ද, පහසු දැනිය ද, ආචාරීන් නො වෙ. සෙවුනා අදහස් ඇත්තේ කසිත් වැයම් නො කෙරෙහි ද, පහසු නො ම දැනිය ද, ආචාරීන් නො වෙ. මිදෙන අදහස් ඇත්තේ කසිත් වැයම් කෙරෙහි ද, පහසු දැනිය ද, ආචාරීන් නො වෙ. මිදෙන අදහස් ඇත්තේ කසිත් වැයම් කෙරෙහි ද, පහසු නො ම දැනිය ද, ආචාරීන් නො වෙ. මිදෙන අදහස් ඇත්තේ කසිත් වැයම් නො කෙරෙහි ද, පහසු දැනිය ද, ආචාරීන් නො වෙ. මිදෙන අදහස් ඇත්තේ කසිත් වැයම් නො කෙරෙහි ද, පහසු නො ම දැනිය ද, ආචාරීන් නො වෙ. මිදෙන අදහස් ඇත්තේ කසිත් වැයම් නො කෙරෙහි ද, පහසු නො ම දැනිය ද, ආචාරීන් නො වෙ.

23. නො දූත සිටියහුට ද, නො සිහියෙන් සිටියහුට ද නො දන්තහුට ද නො ඉවසන්නහුට ද, උච්ඡු වුවහුට ද, බෙදියට පාමණි සිත් ඇත්තහුට ද, වේදනාවෙන් පෙළුනහුට ද, ආදිකමකයාට ද, ආචාරීන් නො වෙ.

විනිතවක්ඛ

උද්දනගාථා:

මොනා සිතා ව භගිනී ව ජායා යකිනී ව පණ්ඩකො,
සුභතා මනා නිරවර්ජනා දුර්ධිනලිකාය ව.

සමප්පෙ සසිකාමො මග්ගො රුකෙඛා නාවා ව රජ්ජ ව,
දණෙඛා පනතං පනාමෙසි වනෙද වායාමි නවජ්ජපෙති.

1. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු මාතුයා මාතුපෙමෙන
ආමිසි. නස්ස ඤානඤ්චං අගොසි -පෙ- කච්චි නු බො අහං සසිකාදිසෙසං
ආපනනං ආපනෙනා,ති. භගවතො ඵනමත්ථං ආරොවෙසි -පෙ- “අනාපනති
භික්ඛු සසිකාදිසෙසස්ස. ආපනති දුක්ඛටස්සා”ති. (1)

2. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු සිතුයා සිතුපෙමෙන
ආමිසි -පෙ- භගිනියා භගිනිපෙමෙන ආමිසි. නස්ස ඤානඤ්චං අගොසි
-පෙ- “අනාපනති භික්ඛු සසිකාදිසෙසස්ස. ආපනති දුක්ඛටස්සා”ති. (2-3)

3. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු පුරාණදුතිසිකාය කාය-
සංඝග්ගං සමාපජ්ජි. නස්ස ඤානඤ්චං අගොසි -පෙ- “ආපනතිං නං භික්ඛු
ආපනෙනා සසිකාදිසෙස”න්ති. (4)

4. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු යකිනියා කායසංඝග්ගං
සමාපජ්ජි. නස්ස ඤානඤ්චං අගොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු සසිකාදිසෙ-
සස්ස. ආපනති ථුලලච්චයස්සා”ති. (5)

5. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු පණ්ඩකස්ස කායසං-
ඝග්ගං සමාපජ්ජි. නස්ස ඤානඤ්චං අගොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු
සසිකාදිසෙසස්ස. ආපනති ථුලලච්චයස්සා”ති. (6)

6. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු සුභතීනියා කාය-
සංඝග්ගං සමාපජ්ජි. නස්ස ඤානඤ්චං අගොසි -පෙ- “ආපනතිං නං භික්ඛු
ආපනෙනා සසිකාදිසෙස”න්ති. (7)

7. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු මිනිනියා කායසංඝග්ගං
සමාපජ්ජි. නස්ස ඤානඤ්චං අගොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු සසිකාදිසෙ-
සස්ස; ආපනති ථුලලච්චයස්සා”ති. (8)

8. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු නිරවර්ජනගතිනියා
කායසංඝග්ගං සමාපජ්ජි. නස්ස ඤානඤ්චං අගොසි -පෙ- “අනාපනති
භික්ඛු සසිකාදිසෙසස්ස. ආපනති දුක්ඛටස්සා”ති. (9)

9. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු දුර්ධිනලිකාය කායසං-
ඝග්ගං සමාපජ්ජි. නස්ස ඤානඤ්චං අගොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු
සසිකාදිසෙසස්ස; ආපනති දුක්ඛටස්සා”ති. (10)

විනිශ්චිතවංශ

උද්දනගාථා:

මොතු සිතු හගිනි වන්ද්‍ය, ජායා යකඬි පණ්ඩක වන්ද්‍ය, සුන්න මහ නිර්මාණගත වන්ද්‍ය, දරාඬිනලික වන්ද්‍ය, සමප්පිත සංකම මගන වන්ද්‍ය, රාකකි නාවා රජු වන්ද්‍ය, දණ්ඩ පනන පනාමන වන්ද්‍ය නන්ද්‍ය වන්ද්‍ය යයි විනිතවන්ද්‍ය විස්සකි.

1. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් මොනාප්‍රමයෙන් මවගේ සිරුර අත ගැස. ඔහුට කුකුස් විය. ... කිම? මම සහවෙසෙස්ඥාවාත් අවන්තෙමි ද?"යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ කරුණ සැළ කෙළේ ය. ... "මහණ සහවෙසෙස්ඥාවාත් නො වේ. දුකුළාඥාවාත් වේ" යයි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළ සේක.

2. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් දුතිනාප්‍රමයෙන් දුවගේ සිරුර අත ගැස. ... හගිනි ප්‍රමයෙන් බුහුනනියන්ගේ සිරුර අත ගැස. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... "මහණ, සහවෙසෙස්ඥාවාත් නො වේ. දුකුළාඥාවාත් වේ" යයි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළ සේක. (2. 3)

3. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් ගිනිකල අඹුව හා කාසසගයට සමවති. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... "මහණ, තෝ සහවෙසෙස්ඥාවාත් අවන්තෙහි ය"යි වදාළ සේක. (4)

4. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් යකින්තක හා කාසසගයට සමවති. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... "මහණ සහවෙසෙස්ඥාවාත් නො වේ. පුලාසි ඥාවාත් වේ"යි වදාළ සේක. (5.)

5. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් පණ්ඩකයකු හා කාසසගයට සමවති. ඒ මහණට කුකුස් විය. ... "මහණ, සහවෙසෙස්ඥාවාත් නො වේ. පුලාසි ඥාවාත් වේ" යයි වදාළ සේක. (6.)

6. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් නිදන සත්‍රියක හා කාසසගයට සමවති. ඔහුට කුකුස් විය. ... "මහණ, තෝ සහවෙසෙස්ඥාවාත් අවන්තෙහි ය"යි වදාළ සේක. (7.)

7. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් මළ සත්‍රියක හා කාසසගයට සමවති. ඔහුට කුකුස් විය. ... "මහණ, සහවෙසෙස්ඥාවාත් නො වේ. පුලාසි ඥාවාත් වේ" යයි වදාළ සේක. (8.)

8. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් නිරිසන්තිය මාගමක හා කාසසගයට සමවති. ඔහුට කුකුස් විය. ... "මහණ, සහවෙසෙස්ඥාවාත් නො වේ. දුකුළාඥාවාත් වේ"යි වදාළ සේක. (9.)

9. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් දඹුමුවා පෙනැලිරුවක් හා කාසසගයට සමවති. ඔහුට කුකුස් විය. ... "මහණ, සහවෙසෙස්ඥාවාත් නො වේ. දුකුළාඥාවාත් වේ"යි වදාළ සේක. (10.)

10. තෙන බො පන සමයෙන සම්බුද්ධො ඉතියො අඤ්ඤානරො භික්ඛුං සම්ප්ලේඛා බාහාපරමපරාය ¹තෙසු. නස්ස කුක්කුච්චං අගොසි. “සාදිසි නං භික්ඛු”ති. “නාහං භගවා සාදිසි”නති “අනාපනති භික්ඛු අසාදියනාස්ස”ති. (11)

11. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු ඉතියො අභිරුද්ධං සම්බලං සාරතො සංවාලෙසි. නස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු සම්ඝාදිසෙසස්ස. ආපනති දුක්ඛටස්ස”ති. (12)

12. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු ඉතියො පටිපපෙ පසිසිනා සාරතො අංසකුටෙන පහාරං අදුසි. නස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “ආපනති. නං භික්ඛු ආපනො සම්ඝාදිසෙස”නති. (13)

13. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු ඉතියො අභිරුද්ධං රුක්ඛං සාරතො සඤ්චාලෙසි. නස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු සම්ඝාදිසෙසස්ස. ආපනති දුක්ඛටස්ස”ති. (14)

14. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු ඉතියො අභිරුද්ධං නාචං සාරතො සඤ්චාලෙසි. නස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු සම්ඝාදිසෙසස්ස. ආපනති දුක්ඛටස්ස”ති. (15)

15. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු ඉතියො ගහිනං රජ්ජං සාරතො ආවිඤ්ඤි. නස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු සම්ඝාදිසෙසස්ස. ආපනති පුලලච්චයස්ස”ති. (16)

16. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු ඉතියො ගහිනං දණ්ඩං සාරතො ආවිඤ්ඤි. නස්ස කුක්කුච්චං අගොසි. -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු සම්ඝාදිසෙසස්ස. ආපනති පුලලච්චයස්ස”ති. (17)

17. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු සාරතො ඉතියො පනෙතන පනාමෙසි. නස්ස කුක්කුච්චං අගොසි. “අනාපනති භික්ඛු සම්ඝාදිසෙසස්ස. ආපනති පුලලච්චයස්ස”ති. (18)

18. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු ඉතියො චන්දනනියා සාරතො පාදං උච්චාරෙසි. නස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “ආපනති. නං භික්ඛු ආපනො සම්ඝාදිසෙස”නති. (19)

19. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු ඉතියො ගහෙස්සාමිති වායමිනා න ජුපි. නස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ-. “අනාපනති භික්ඛු සම්ඝාදිසෙසස්ස; ආපනති දුක්ඛටස්ස”ති. (20)

කාය සංඝගහසංඝාදිසෙසො. ²

10. එසමයෙහි බොහෝ සත්ත්ව ඵක්තර මහණකු පෙළා අභිනතින් පාමිණවුහ. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... “මහණ, තෝ ඉවසියෙහි දෑ”යි අසා වදාළ සේක. “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මම නො ඉවසිමි” යි හේ කිය. “මහණ, නො ඉවසන්නහුට ඇවැත් නො වේ”යි වදාළ සේක. (11.)

11. එසමයෙහි ඵක්තර මහණෙක් සංරක්ත වූයේ සත්‍රියක නාගුඩු එදිනකින් සෙලවී ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය... “මහණ සහවෙසෙස් ඇවැත් නො වේ. දුකුළා ඇවැත් වේ”යි වදාළ සේක. (12.)

12. එසමයෙහි ඵක්තර මහණෙක් පෙරමහ සත්‍රියක දැක සංරක්ත වූයේ උරහිසින් පහර දිනි. ඒ මහණහට කුකුස් විය.... “මහණ, තෝ සහ-වෙසෙස් ඇවැත් අවන්තෙහි ය”යි වදාළ සේක. (13.)

13. එසමයෙහි ඵක්තර මහණෙක් සංරක්ත වූයේ සත්‍රියක නාගුඩු ගසක් සෙලවී ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය- ... “මහණ සහවෙසෙස් ඇවැත් නො වේ. දුකුළා ඇවැත් වේ”යි වදාළ සේක. (14.)

14. එසමයෙහි ඵක්තර මහණෙක් සංරක්ත වූයේ සත්‍රියක නාගුඩු මරාවක් සෙලවී ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. “මහණ සහවෙසෙස් ඇවැත් නො වේ. දුකුළා ඇවැත් වේ”යි වදාළ සේක. (15.)

15. එසමයෙහි ඵක්තර මහණෙක් සංරක්ත වූයේ සත්‍රියක ගත් රැහනක් ඇද්දේ ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... “මහණ, සහවෙසෙස් ඇවැත් නො වේ. පුලුස් ඇවැත් වේ”යි වදාළ සේක.

16. එසමයෙහි ඵක්තර මහණෙක් සංරක්ත වූයේ සත්‍රියක ගත් දඹුකඩක් ඇද්දේ ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... “මහණ, සහවෙසෙස් ඇවැත් නො වේ. පුලුස් ඇවැත් වේ”යි වදාළ සේක. (17)

17. එසමයෙහි ඵක්තර මහණෙක් සංරක්ත වූයේ සත්‍රියක පාත්‍රයෙන් දුරු කෙළේ ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... “මහණ, සහවෙසෙස් ඇවැත් නො වේ. පුලුස් ඇවැත් වේ”යි වදාළ සේක. (18)

18. එසමයෙහි ඵක්තර මහණෙක් සංරක්ත වූයේ සත්‍රියක වදින කල්හි පය එසවී ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. “මහණ, තෝ සහවෙසෙස් ඇවැත් අවන්තෙහි ය”යි වදාළ සේක. (19)

19. එසමයෙහි ඵක්තර මහණෙක් සත්‍රියක අල්ලා ගනිමි යි වායම් කොටසපථී නො කෙළේ ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... “මහණ, සහවෙසෙස් ඇවැත් නො වේ. දුකුළා ඇවැත් වේ”යි වදාළ සේක. (20)

3. 3.

දුටුල්ලවාචාසිකතාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවතියං විහරති ජෙනවතෙ අනාඨිකිකස්ස ආරාමෙ. තෙන බො පන සමයෙන ආයස්මා උද්ධි අරඤ්ඤෙ විහරති. නස්සායස්මතො විහාරො අභිරුපො හොති දස්සනියො පාසාදිකො. තෙන බො පන සමයෙන සම්බුද්ධා ඉත්තියො ආරාමං අගමංසු විහාරපෙකිකායො. අථ බො නා ඉත්තියො යෙනා යස්මා උද්ධි, තෙනුපසඬිකමිංසු. උපසඬිකමිතා ආයස්මන්තං උද්ධිං එතදවොචුං: “ඉච්ඡාම මයං භන්තෙ අයස්ස විහාරං පෙකිකා”නති. අථ බො ආයස්මා උද්ධි නා ඉත්තියො විහාරං පෙකිකාපෙතා නාසං ඉත්තං වච්චමග්ගං පස්සාවමග්ගං ආදිස්ස වණ්ණමපි භණ්ති අවණ්ණමපි භණ්ති. යාවති‘පි ආයාවති‘පි, පුච්ඡති‘පි පටිපුච්ඡති‘පි, ආචිකති‘පි, අනුසාසති‘පි, අකෙකාසති‘පි. යා නා ඉත්තියො ජිනාකා ධුතතිකා අභිරිකායො නා ආයස්මතා උද්ධිතා සද්ධිං උගහන්ති‘පි උල්ලපනති‘පි උජ්ඣාසනති‘පි උප්පණ්ණිකති‘පි. යා පන නා ඉත්තියො හිරිමනා නා නිකමිතා භික්ඛු උජ්ඣාපෙනති: “ඉදං භන්තෙ නච්ඡන්තං නප්පතිරුපං, සාමිකෙනපි මයං එවං වුත්තා න ඉච්ඡෙය්සාම, නිමිපනයෙන උද්ධිතා”ති. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨන්තො තෙ උජ්ඣාසනති බියනති විපාවෙනති: “කථං හි නාම ආයස්මා උද්ධි මාතුගාමං දුටුල්ලාති වාචාති ඔහාසිස්සති”ති. අථ බො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං.

2. අථ බො භගවා එතස්මිං නිදානෙ එතස්මිං පකරණෙ භික්ඛුසංඝං සන්තිපානාපෙතා ආයස්මන්තං උද්ධිං පටිපුච්ඡ: “සච්චං කිර නං උද්ධි මාතුගාමං දුටුල්ලාති වාචාති ඔහාසි”ති. “සච්චං භගවා. විගරති බුද්ධො භගවා: “අනුච්ඡේයං මොඝපුරිස් අනුලොමිකං අප්පතිරුපං අස්සාමණ්ණං අකප්පියං අකරණීයං. කථං හි නාම නං මොඝපුරිස් මාතුගාමං දුටුල්ලාති වාචාති ඔහාසිස්සති. නනු මයා මොඝපුරිස් අනෙකපරියායෙන විරුගාය ධම්මො දෙසිතො, තො සරුගාය -පෙ- කාමපරිලාභානං වුපසමො අකතානො. තෙනං මොඝපුරිස් අප්පසන්නානං වා පසාදිය -පෙ- එවං ව පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකිතාපදං උද්දිසෙය්සාථ:

“යො පන භික්ඛු ඔතිණ්ණො විජිණ්ණෙන විතෙගන මාතුගාමං දුටුල්ලාති වාචාති ඔහාසෙය්ස යථා නං යුවා යුවතිං මෙථුනුපසංහිතාති, සඤ්ඤාදිසෙසො”ති.

3. යො පනා‘ති යො යාදිසො -පෙ-

භික්ඛුති -පෙ- අයං ඉමස්මිං අත්ථෙ අබ්බෙසනො භික්ඛුති.

ඔතිණ්ණො නාම සාරතෙතා අපෙකකවා පටිබද්ධවිතෙතා.

3. 3.

දුටුලලවාලාගින්නපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ සැවැත්නුවර ජෙනවන නම් අනේපිඩුසිටුහුගේ අරමිති වාසය කරණ සේක. එසමයෙහි ආයුෂමත් උදයී තෙමේ අරණෙහි වෙසෙයි. ඒ ආයුෂමත් උදයී තෙරුන්ගේ විහාරය මතරම් ය. දෑකුම්කලු ය. ප්‍රසාද එළවන්නේ ය. එසමයෙහි බොහෝ සත්‍රිහු සෙතස්ස බැලියාවි වූවාහු ඒ අරමට පැමිණියාහු ය. ඉක්බිති ඒ සත්‍රිහු ආයුෂමත් උදයී තෙරුන් කරා එළඹියාහු ය. එළඹ ආයුෂමත් උදයී හට “සමාමිති, ආයසියන් වහන්සේගේ විහාරය බලන්නට අපි කැමැත්තෙමු” යි කීහ. ඉක්බිති ආයුෂමත් උදයී තෙමේ ඒ සත්‍රින්ට විහාරය පෙන්වා ඒ සත්‍රින්ගේ වසමග පසමග ලක් කොට ගුණ ද කියයි. අගුණ ද කියයි. යදනේන් වෙයි. අයදනේන් වෙයි. විවාරණුයේන් වෙයි. පුළුවස්තේන් වෙයි. අනුසස්තේන් වෙයි. හවන්තේන් වෙයි. යම් ඒ සත්‍රි කෙනෙක් සුත් ඔනත් ඇත්තෝ සස වූවෝ ලජ්ජා නැත්තෝ වෙත් ද, ඔහු ආයුෂමත් උදයී තෙරුන් සමග මද සිතා පහළ කරන්නෝත් වෙත්. පොළඹවන බස් දෙබන්නෝත් වෙත්. මහ හඬින් සිතා සෙන්නෝ ද වෙත්. පරිහාස ද කෙරෙත්. යම් ඒ සත්‍රි කෙනෙක් ලජ්ජා ඇත්තාහු ද ඔහු නික්ම ‘වහන්ස, මෙය නුසුදුසු ය. යොග්‍ය නො වෙයි. හිමියා විසිනුදු මෙසේ කියන ලද්ද වූ අපි නො රැස්තෙමු. උදයී ආයසියන් වහන්සේ විසින් කියන ලද්දෝ කිම රැස්තමෝ ද?” යි භික්ෂුන්ට අවඥ කරත්. යම් ඒ අපිස් මහණහු වෙත් ද ඔහු “කෙසේ නම් ආයුෂමත් උදයී තෙමේ මාගමුන්ට වසමග පසමග ඇරඹ තුළුල් තෙපුලින් ඔවස් බෙණේ ද?” යි අවඥ කෙරෙත්. අයුණු කියත්. දෙස් පතුරුවත්. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැළ කළහ.

2. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනෙහි මේ කාරණයෙහි භික්ෂුසංඝයා රැස් කරවා “උදයී, නෝ මාගමට තුළුල් තෙපුලෙන් ඔවස් බිණුයෙහි සැබෑ ද?” යි ආයුෂමත් උදයී තෙරුන් පුළුවන් සේක. “සැබව, භාග්‍යවතුන් වහන්සැ!” යි හේ කීය. භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ වදරණ සේක්, “හිස් පුරුෂය, නුසුදුසු ය. අනුලොමී නො වෙයි. යොග්‍ය නො වෙයි. මහණුන්ට නො ගැළපෙන්නෙක. නො කාප ය. නොකටසුත්තක. හිස් පුරුෂය, කවර කරුණකින් නෝ මාගමට තුළුල් තෙපුලෙන් පහත් ලෙස බිණුයෙහි ද? හිස් පුරුෂය, මා විසින් සරුගය පිණිස නො ව විරුගය පිණිස නත් අයුරින් දහම් දෙසන ලද්දේ නො වේ ද? කාමපරිදහයන් ගේ සංසිද්ධි කියන ලද්දේ නො වේ ද? හිස් පුරුෂය, මෙය නොපහත් වූවන්ගේ පහත් බව පිණිස නො වේ” යි ... ගැරහු සේක. ඉක්බිති මෙය ද දළ සේක: මහණෙනි, මෙසේ මේ සිකපදය උදෙසා:

“යම් මහණෙක් තුළුල් තෙපුල් කියැව් යුගෙන් මඛනා ලද්දේ පෙරළු සිතින් මිනිස් මාගමකට වසමග පසමග ඇරඹ මෙවුන්දම් පිළිබඳ තුළුල් තෙපුලෙන් තරුණයකු තරුණියකට මෙන් ඔවස් බෙණේ නම් ඒ මහණහට සහවෙසෙස්ඇවැත් වේ.”

3. යොපන යනු යමෙක්, යම්බඳු වූයෙක් ...

හිකු යනු ... මේ අරුත්හි මේ තෙමේ භික්ෂු ය යි අභිමත යි.

ඛනිණ්ණ නම්: ඇලුම් ඇත්තේ, අපෙක්ෂා ඇත්තේ, පිළිබඳ සිතැත්තේ යි.

විපරිණතනි රතනමි විතනං විපරිණතං, දුට්ඨමි විතනං විපරිණතං,
මුද්දනමි විතනං විපරිණතං. අපි ච රතනං විතනං ඉමස්මිං අතෙ අධිපෙතං
විපරිණතනි-

මානුෂාමො නාම: මනුස්සිනී, න යකඤ්ඤ පෙනි න තිරච්ඡානගතො,
විඤ්ඤා පටිබලා සුභාසිතදුබ්බාසිතා ද්විපුලලාද්විපුලලං ආජානිතුං.

දුට්ඨලො වාචා නාම: චචමග්ගපස්සාචමග්ගමෙථුනධම්මපටිසංයුතතා
වාචා.

බහාසෙය්‍යානි අජ්ඣාමාරො වුච්චති.

යථා නං සුචා සුචනිනි දහරො දහරං නරුණො නරුණිං කාමහොති
කාමහොතිනිං.

මෙථුනුපසංඝිතාහිති මෙථුනධම්මපටිසංයුතතාහි.

සංඝාදසෙසො'නි -පෙ- තෙනපි වුච්චති සංඝාදසෙසො'නි,

.4 දෙව මග්ගෙ ආදිස්ස වණ්ණමපි හණති, අවණ්ණමපි හණති, යාවති'පි,
ආයාවති'පි, පුච්ඡති'පි, පටිපුච්ඡති'පි, ආවිකකති'පි, අනුසාසති'පි,
අකෙකාසති'පි.

වණ්ණං හණති නාම: දෙව මග්ගෙ ථොමෙති වණ්ණනි පසංසති.

අවණ්ණං හණති නාම: දෙව මග්ගෙ බුංසෙති වමෙහති ගරහති.

යාවති නාම: දෙති මෙ අරහසි මෙ දාතුනති.

ආයාවති නාම: කද නෙ මාතා පසිදිස්සති, කද නෙ පිතා පසිදිස්සති,
කද නෙ දෙවතායො පසිදිස්සනති, කද¹ සුබණො සුලයො සුමුහුතො
හවිස්සති, කද නෙ මෙථුනං ධම්මං ලභිස්සාමී²ති.

පුච්ඡති නාම: කථං තං සාමිකස්ස දෙසි³ කථං ජාරස්ස දෙසි³ති.

පටිපුච්ඡති නාම: එවං කිර තං සාමිකස්ස දෙසි³ එවං ජාරස්ස දෙසි³ති.

ආවිකකති නාම: පුට්ඨො හණති “එවං දෙති, එවං දෙනති⁴ සාමිකස්ස
පියා හවිස්සසි මනාපා වා”ති.

අනුසාසති නාම: අපුට්ඨො හණති, “එවං දෙනති⁴ සාමිකස්ස පියා
හවිස්සති මනාපා වා”ති.

අකෙකාසති නාම: අතිමිත්තා'සි නිමිත්තමත්තා'සි අලොභිතා'සි ධ්වලො-
භිතා'සි ධ්වවොලා'සි පග්ගරනති'සි සිබිරිණී'සි ඉඤ්ඤාසංකා'සි චෙචුරිසිකා'සි
සමතිනා'සි උභතොබ්‍යඤ්ඤාසිති.

1. කද නෙ. ස්‍යා. 2. ලභිස්සසිති. සි. මු. 3; දෙති, දෙනති. සි. මු. 4. දෙනතා,
මජ්ඣං.

විපරිණතය යනු: රාගයෙන් රන් වූ සිත ද විපරිණතය, දොමයෙන් ද්විම වූ සිත ද විපරිණතය, මොහයෙන් මුස වූ සිත ද විපරිණතය. වැලින් මේ අතීතයෙහි රාගයෙන් රන් වූ සිත විපරිණතය යි අභිමත යි.

මානුෂාම නම: මිනිස් මාගමකි. යකින්නක් නො වෙයි. ප්‍රේතියක් නො වෙයි. නිරිසන් ගිය මාගමක් ද නො වෙයි. සුඛයි දුඛයි තුළල් නොතුළල් තෙපුල් දැන ගැණීමට සමත් නුවණැති මාගමකි.

ද්විතීයිකවාර්ෂික නම: වසමහ පසමහ මෙවුන්දම් පිළිබඳ තෙපුල් ය.

ඛනාසෙය්‍ය යනුයෙන් ආචාරව්‍යතික්‍රමය කියනු ලැබේ.

යථා තං සුචා සුචති. යනු ගම්දරුවකු ගම්දරියකට තරුණයකු තරුණියකට කම්සාප විදින්නකු කම්සාප විදින්නියකට කථා කරන්නාක් මෙනි.

මෙළුනුපසංගිතා යනු: මෙවුන්දම් පිළිබඳ තෙපුලින් ය.

සංකෘදිසෙසො යනු ... එයින්ද සහවෙසෙස යි කියනු ලැබේ.

4. දෙමග ඇරැඹ ගුණන් කියයි. අගුණන් කියයි. යදින්නේන් වෙයි. අයදින්නේන් වෙයි. විචාරන්නේන් වෙයි. පුළුවුන්නේන් වෙයි. කියන්නේන් වෙයි. අනුශාසනා කරන්නේන් වෙයි. ආක්‍රොශ කරන්නේන් වෙයි.

ගුණ කියයි යනු: දෙමග ගුණ කියයි. වණයි. පසසයි.

අගුණ කියයි යනු: ගරහයි, අවමන් කෙරෙයි, නිඤ් කෙරෙයි,

යදිසි යනු: 'මට දෙව, මට දීමට සුදුස්සෙහි ය'යි කියයි.

අයදිසි යනු: කවරද, තිගේ මවු තුටු වන්නි ද? කවරද, තිගේ පියා තුටු වන්නේ ද? කවරද, තිගේ (ඉටු) දෙවියෝ පහදින්නාහු ද? කවරද, සුඛ ස්වභාවය, සුඛ ලය, සුඛ මොහොත වන්නේ ද? කවරද, තිගේ මෙවුන්දම් ලබන්නෙමි ද? යි කියයි.

විචාරයි යනු: 'කෙසේ නම් තෝ සාමියාට දෙයි ද? කෙසේ නම් තෝ සොර සාමියාට දෙයි ද? යි ප්‍රශ්න කෙරෙයි.

පිළිවිසියි යනු: 'මෙසේ තෝ සාමියාට දෙයිල මෙසේ තෝ සොරසාමියාට දෙයිල'යි පිළිවිසියි.

කියයි යනු: විචාරණ ලද්දේ "මෙසේ දෙව. මෙසේ දෙන්නිය හිමියාට ප්‍රිය ද මන වඩන්නි ද වන්නිය"යි කියයි.

අනුශාසනා කෙරෙයි යනු: නොවිචාරණ ලද්දේ "මෙසේ දෙන්නිය සාමියාට ප්‍රිය වන්නි ය, මන වඩන්නිය"යි කියයි.

ආක්‍රොශ කෙරෙයි යනු: 'නිමිත්ත තැන්හි වෙති, නො පිරිපුන් නිමිත්ත ඇත්ති වෙති, ඔසප් නැත්ති වෙති, නිති ඔසප් ඇත්ති වෙති, නිති දරණ පිළි කඩ ඇත්ති වෙති, මුළු වගුවන්නි වෙති, හිමි ගිය මස් ඇත්ති වෙති, සත්‍රි-පණ්ඩක වෙති, පිරිමි අසුරු ඇත්ති වෙති, මුසු වූ හදන් ඇත්ති වෙති, දෙහදන් ඇත්ති වෙති'යි කියයි.

1. ඉත්ථි ව හොති, ඉත්ථිසංඝද්දේ, සාරතොතා ව. භික්ඛු ව නං ඉත්ථියා වච්චමග්ගං පස්සාවමග්ගං ආදියං වණ්ණමපි භණ්ණති අවණ්ණමපි භණ්ණති, යාවති'පි ආයාවති'පි පුච්ඡති'පි පටිපුච්ඡති'පි, ආචිකති'පි, අනුසාසති'පි, අකෙකාසති'පි, ආපතති සංඝාදිසෙසංසංසං -පෙ-*

2. දෙව ඉත්ථියො, ද්විත්තං ඉත්ථිනං ඉත්ථිසංඝද්දේ, සාරතොතා ව. භික්ඛු ව නං ද්විත්තං ඉත්ථිනං වච්චමග්ගං පස්සාවමග්ගං ආදියං වණ්ණමපි භණ්ණති අවණ්ණමපි භණ්ණති -පෙ- අකෙකාසති'පි, ආපතති ද්විත්තං සංඝාදිසෙසානං -පෙ-

3. ඉත්ථි ව පණ්ඩකො ව, උභිත්තං ඉත්ථිසංඝද්දේ, සාරතොතා ව. භික්ඛු ව නං උභිත්තං වච්චමග්ගං පස්සාවමග්ගං ආදියං වණ්ණමපි භණ්ණති අවණ්ණමපි භණ්ණති -පෙ- අකෙකාසති'පි, අපතති සංඝාදිසෙසෙන දුක්ඛටස්සං -පෙ-

4. ඉත්ථි ව හොති, ඉත්ථිසංඝද්දේ, සාරතොතා ව. භික්ඛු ව නං ඉත්ථියා වච්චමග්ගං පස්සාවමග්ගං සපෙත්වා අධිකතිකං උබ්භජාණ්ණමණ්ඩලං ආදියං වණ්ණමපි භණ්ණති අවණ්ණමපි භණ්ණති -පෙ- අකෙකාසති'පි, ආපතති ථුල්ලච්චයංසං -පෙ-

5. දෙව ඉත්ථියො, ද්විත්තං ඉත්ථිනං ඉත්ථිසංඝද්දේ, සාරතොතා ව. භික්ඛු ව නං ද්විත්තං ඉත්ථිනං වච්චමග්ගං පස්සාවමග්ගං සපෙත්වා අධිකතිකං උබ්භජාණ්ණමණ්ඩලං ආදියං වණ්ණමපි භණ්ණති අවණ්ණමපි භණ්ණති -පෙ- අකෙකාසති'පි, ආපතති ද්විත්තං ථුල්ලච්චයානං -පෙ-

6. ඉත්ථි ව පණ්ඩකො ව, උභිත්තං ඉත්ථිසංඝද්දේ, සාරතොතා ව. භික්ඛු ව නං උභිත්තං වච්චමග්ගං පස්සාවමග්ගං සපෙත්වා අධිකතිකං උබ්භජාණ්ණමණ්ඩලං ආදියං වණ්ණමපි භණ්ණති අවණ්ණමපි භණ්ණති -පෙ- අකෙකාසති'පි, ආපතති ථුල්ලච්චයෙන දුක්ඛටස්සං -පෙ-

7. ඉත්ථි ව හොති, ඉත්ථිසංඝද්දේ, සාරතොතා ව. භික්ඛු ව නං ඉත්ථියා උබ්භතිකතිකං අධොජාණ්ණමණ්ඩලං ආදියං වණ්ණමපි භණ්ණති අවණ්ණමපි භණ්ණති -පෙ-අකෙකාසති'පි, ආපතති දුක්ඛටස්සං -පෙ-

8. දෙව ඉත්ථියො, ද්විත්තං ඉත්ථිනං ඉත්ථිසංඝද්දේ, සාරතොතා ව. භික්ඛු ව නං ද්විත්තං ඉත්ථිනං උබ්භතිකතිකං අධොජාණ්ණමණ්ඩලං ආදියං වණ්ණමපි භණ්ණති අවණ්ණමපි භණ්ණති -පෙ- අකෙකාසති'පි, ආපතති ද්විත්තං දුක්ඛටානං -පෙ-

9. ඉත්ථි ව පණ්ඩකො ව, උභිත්තං ඉත්ථිසංඝද්දේ, සාරතොතා ව. භික්ඛු ව නං උභිත්තං උබ්භතිකතිකං අධොජාණ්ණමණ්ඩලං ආදියං වණ්ණමපි භණ්ණති අවණ්ණමපි භණ්ණති -පෙ- අකෙකාසති'පි, ආපතති ද්විත්තං දුක්ඛටානං -පෙ-

10. ඉත්ථි ව හොති, ඉත්ථිසංඝද්දේ, සාරතොතා ව. භික්ඛු ව නං ඉත්ථියා කායපට්ඨදායං ආදියං වණ්ණමපි භණ්ණති අවණ්ණමපි භණ්ණති -පෙ- අකෙකාසති'පි, ආපතති දුක්ඛටස්සං -පෙ-

* පෙයොලමුඛෙන කායසංඝගෙන වුත්තනගොව වෙදිහබ්බො.

1. සත්‍රියකුදු වෙයි, 'සත්‍රිය' යන හැඟීම් ඇති ඇලුනු මහණෙකුදු වෙයි, සත්‍රියගේ වසමග පසමග ඇරැබ ගුණ කියයි ද, අගුණ කියයි ද, යදිසි ද, අයදිසි ද, විවාරසි ද, පිළිවිසිසි ද, බෙණෙයි ද, අනුශාසනා කෙරෙයි ද, ආක්‍රොශ කෙරෙයි ද, සහවෙසෙස්ඇවැත් වේ. ...

2. සත්‍රිනු දෙදෙනෙක් වෙත්, මහණ නෙම සත්‍රින් දෙදෙනා පිළිබඳව 'සත්‍රිය' යන හැඟීම් ඇත්තේ, ඇලුනේ ද, වෙයි, සත්‍රින් දෙදෙනාගේ වසමග පසමග ඇරැබ ගුණ කියයි ද, අගුණ කියයි ද ... ආක්‍රොශ කෙරෙයි ද සහවෙසෙස්ඇවැත් දෙකෙකි. ...

3. සත්‍රියකුදු පණ්ඩකයෙකුදු වෙත්, මහණ නෙම දෙදෙනා පිළිබඳව 'සත්‍රිය' යන හැඟීම් ඇත්තේ, ඇලුනේ ද, වෙයි, සත්‍රින් දෙදෙනාගේ වසමග පසමග ඇරැබ ගුණ කියයි ද, අගුණ කියයි ද ... ආක්‍රොශ කෙරෙයි ද, සහවෙසෙස් හා දුකුලාආවැත් වේ. ...

4. සත්‍රියකුදු වෙයි, මහණනෙම 'සත්‍රිය' යන හැඟීම් ඇත්තේ, ඇලුනේ ද, වෙයි. සත්‍රියගේ වසමග පසමග හැර අකුආටින් යට දෙදණ මඩලින් මතු ගුණ කියයි ද, අගුණ කියයි ද, ආක්‍රොශ කෙරෙයි ද පුලැසි වේ. ...

5. සත්‍රිනු දෙදෙනෙක් වෙත්, මහණ නෙම සත්‍රින් දෙදෙනා පිළිබඳව 'සත්‍රිය' යන හැඟීම් ඇත්තේ, ඇලුනේ ද වෙයි. සත්‍රින් දෙදෙනා පිළිබඳව වසමග පසමග හැර අකුආටින් යට දෙදණ මඩලින් උඩ ගුණ කියයි ද, අගුණ කියයි ද ... ආක්‍රොශ කෙරෙයි ද, පුලැසිඇවැත් දෙකෙකි. ...

6. සත්‍රියකුදු පණ්ඩකයෙකුදු වෙත්, මහණ නෙමේ දෙදෙනා පිළිබඳව 'සත්‍රිය' යන හැඟීම් ඇත්තේ, ඇලුනේ ද වෙයි. දෙදෙනාගේ වසමග පසමග හැර අකුආටින් යට දෙදණ මඩලින් මතු ගුණ කියයි ද, අගුණ කියයි ද ... ආක්‍රොශ කෙරෙයි ද පුලැසි හා දුකුලාආවැත් වේ. ...

7. සත්‍රියක් ද වෙයි, මහණ නෙමේ 'සත්‍රියක්' යන හැඟීම් ඇත්තේ, ඇලුම් ඇත්තේ ද වෙයි. සත්‍රියගේ අකුආටින් මතු දෙදණ මඩලින් යට ගුණ කියයි ද, අගුණ කියයි ද, ... ආක්‍රොශ කෙරෙයි ද, දුකුලාආවැත් වේ. ...

8. සත්‍රිනු දෙදෙනෙක් වෙත්, මහණ නෙමේ සත්‍රින් දෙදෙනා පිළිබඳව 'සත්‍රිය' යන හැඟීම් ඇත්තේ, ඇලුනේ ද වෙයි. සත්‍රින් දෙදෙනාගේ අකුආටින් මතු දෙදණ මඩලින් යට ගුණ කියයි ද, අගුණ කියයි ද ... ආක්‍රොශ කෙරෙයි ද, දුකුලාආවැත් දෙකෙකි. ...

9. සත්‍රියකුදු පණ්ඩකයෙකුදු වෙත්, මහණ නෙමේ දෙදෙනා පිළිබඳව 'සත්‍රිය' යන හැඟීම් ඇත්තේ, ඇලුනේ ද වෙයි. දෙදෙනාගේ අකු ආටින් මතු දෙදණ මඩලින් යට ගුණ කියයි ද, අගුණ කියයි ද, ... ආක්‍රොශ කෙරෙයි ද දුකුලාආවැත් දෙකෙකි. ...

10. සත්‍රියක් ද වෙයි, මහණ නෙමේ 'සත්‍රිය' යන හැඟීම් ඇත්තේ, ඇලුනේ ද වෙයි. සත්‍රියගේ කය පිළිබඳ වූ වස්තූාදිය ඇරැබ ගුණ කියයි ද, අගුණ කියයි ද. ... ආක්‍රොශ කෙරෙයි ද. දුකුලාආවැත් වේ. ...

11. දෙව ඉත්ථියො, දව්නනං ඉත්ථිනං ඉත්ථිසඤ්ඤි, සාරතොතා ව. භික්ඛු ව නං දව්නනං ඉත්ථිනං කායපට්ඨං ආදියං වණ්ණමපි හණති අවණ්ණමපි හණති -පෙ- අකෙකාසනි¹පි, ආපනති දව්නනං දුක්ඛට්ඨං -පෙ-.

12. ඉත්ථි ව පණ්ඩකො ව, උභිනනං ඉත්ථිසඤ්ඤි, සාරතොතා ව. භික්ඛු ව නං උභිනනං කායපට්ඨං ආදියං වණ්ණමපි හණති අවණ්ණමපි හණති -පෙ- අකෙකාසනි¹පි, ආපනති දව්නනං දුක්ඛට්ඨං -පෙ-.

13. අනාපනති අත්ථපුරෙකකාරස්ස, ධම්මපුරෙකකාරස්ස, අනුසාසනි-පුරෙකකාරස්ස, උම්මත්තකස්ස, ආදිකමමකස්සාති.

විනිතවත්තු

උද්දනගාමා:

ලොභිනං කකකසානිණ්ණං බරං දිඤ්ඤව වාපිතං
කච්චි සංසීදති¹ මගො සද්ධා දුතෙන කවමුතා²ති.

1. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරු ඉත්ථි නවරතනං කම්මලං පාරානා ගොති. අඤ්ඤතරු භික්ඛු සාරතොතා නං ඉත්ථි එතදවොච: “ලොභිනං බො තෙ හගිති”ති. සා න පටිච්ඡාති. “ආමය්‍ය, නවරතොතා කම්මලො”ති. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි. “කච්චි නු බො අහං සඛ්‍යාදිසෙසං ආපනති ආපනො”ති. හගවතො එතමස්ස අරොවෙසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු සඛ්‍යාදිසෙසස්ස. ආපනති දුක්ඛට්ඨං”ති. (1)

2. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරු ඉත්ථි බරකම්මලං පාරානා ගොති. අඤ්ඤතරු භික්ඛු සාරතොතා නං ඉත්ථි එතදවොච: “කකකසලොමං බො තෙ හගිති”ති. සා න පටිච්ඡාති. “ආමය්‍ය, බරකම්මලකො”ති. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු සඛ්‍යාදිසෙසස්ස. ආපනති දුක්ඛට්ඨං”ති. (2)

3. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරු ඉත්ථි නවාට්ඨං කම්මලං පාරානා ගොති. අඤ්ඤතරු භික්ඛු සාරතොතා නං ඉත්ථි එතදවොච: “ආකිණ්ණලොමං බො තෙ හගිති”ති. සා න පටිච්ඡාති. “ආමය්‍ය, නවාට්ඨො කම්මලො”ති. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු සඛ්‍යාදිසෙසස්ස. ආපනති දුක්ඛට්ඨං”ති. (3)

4. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරු ඉත්ථි බරකම්මලකං පාරානා ගොති. අඤ්ඤතරු භික්ඛු සාරතොතා නං ඉත්ථි එතදවොච: “බරලොමං බො තෙ හගිති”ති. සා න පටිච්ඡාති, “ආමය්‍ය, බරකම්මලකො”ති. තස්ස කුක්කුච්චං අගොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු සඛ්‍යාදිසෙසස්ස; ආපනති දුක්ඛට්ඨං”ති. (4)

1. සංසීරති. සි.මු. සා.

11. සත්‍රිහ්‍ර දෙදෙනෙක් වෙත්. මහණ හෙමේ සත්‍රිත් දෙදෙනා පිළිබඳව 'සත්‍රිය' යන හැඟීම් ඇත්තේ ද වෙයි. ඇලුනේ සත්‍රිත් දෙදෙනාගේ කය පිළිබඳ වූ වස්ත්‍රාදිය ඇරැඹ ගුණ කියයි ද, අගුණ කියයි ද, ... ආත්‍රොශ කෙරෙයි ද, දුකුලාආචාත් දෙකෙකි. ...

12. සත්‍රියකුදු පණ්ඩකයෙකුදු වෙත්. මහණ හෙමේ දෙදෙනා පිළිබඳව 'සත්‍රිය' යන හැඟීම් ඇත්තේ, ඇලුනේ ද වෙයි. දෙදෙනාගේ කය පිළිබඳ වූවක් ඇරැඹ ගුණ කියයි ද, අගුණ කියයි ද ... ආත්‍රොශ කෙරෙයි ද දුකුලාආචාත් දෙකෙකි. ...

13. ඔවා පෙරවුකොට, දහම් පෙරවු කොට අනුශාසන පෙරවු කොට කියන්නහුටත්, උමතුටුවුටත් ආදිකමිකයාටත් ඇවැත් නො වේ.

විනිශ්චිතවස්තු

උද්ගතභාෂා:

ලොභිත වැනු, කකකස ලොම වැනු, ආනිණ්ණ ලොම වැනු, බර ලොම වැනු, දීඝ ලොම වැනු, වාපිත වැනු, කච්චිසංසිද්ධතමග්ග වැනු, සද්ධා වැනු, දූත වැනු, කමම වැනු (තුනෙකා) යි වස්තු වදාළසෙකි:

1. එසමයෙහි එක්තරු සත්‍රියක් අලුත රැදු කම්බලයක් පෙරෙවියා වෙයි. එක්තරු මහණෙක් සංරක්තවූයේ ඒ සත්‍රියට "බුහුනනියති, තිගේ ලෙය" යි කී ය. ඔ එබස නො දන්නි 'එසේය, ආයතීයන් වහන්ස, අලුත රැදු කම්බලයකි' යි කිවු ය. මහණහට "කිම, මම සහවෙසෙස්-ඇවැත් අවන්තෙමි ද?" යි කුකුස් විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැල කෙළේ ය. ... "මහණ, සහවෙසෙස්ඇවැත් නො වේ. දුකුලාආචාත් වේ" යි වදාළ සේක.

2. එසමයෙහි එක්තරු සත්‍රියක් ගතලොම කම්බලයක් පෙරෙවියා වෙයි. සංරක්තවූ එක්තරු මහණෙක් ඒ සත්‍රියට "බුහුනනියති, තිගේ කාකුච ලොම" යි කීය. ඔ නොමෝ එ බස නො දන්නිය. "ආයතීයන් වහන්ස, රඵ ලොම කම්බලයෙකි" යි ඔ කිවු ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... "මහණ, සහවෙසෙස්ඇවැත් නො වේ. දුකුලාආචාත් වේ" යි වදාළ සේක. (2)

3. එසමයෙහි එක්තරු සත්‍රියක් අලුත විසු කම්බලයක් පෙරෙවියා වෙයි. සංරක්ත වූ එක්තරු මහණෙක් ඒ සත්‍රියට "බුහුනනියති, තිගේ ගැවසුනු ලොම වේ" යි කී ය. ඔ දූත නො ගන්නි ය. "එසේ ය ආයතීයන් වහන්ස, අලුත විසු කම්බලයකි" යි කිවු ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... "මහණ, සහවෙසෙස්-ඇවැත් කො වේ. දුකුලා ආචාත් වේ" යි වදාළ සේක. (3)

4. එසමයෙහි එක්තරු සත්‍රියක් රඵලොම කම්බලයක් පෙරෙවියා වෙයි. සංරක්තවූ එක්තරු මහණෙක් ඒ සත්‍රියට "බුහුනනියති, තිගේ රඵ ලොම" යි කී ය. ඔ දූත නො ගන්නි ය. "එසේ ය ආයතීයන් වහන්ස, කම්බලය රඵලොම ඇත්තෙකා" යි කිවුය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. "මහණ, සහවෙසෙස්ඇවැත් නො වේ. දුකුලාආචාත් වේ" යි වදාළ සේක. (4)

5. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරං ඉති පාවාරං¹ පාරානා ගොති. අඤ්ඤාතරෙ භික්ඛු සාරනෙතා තං ඉතිං එතදවොච: “දීඝලොමං බො තෙ භගිනී”ති. සා න පටිච්ජාති, “ආමය්‍ය, පාවාරො”²ති. තස්ස කුක්කුළුවං අගොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු සංඝාදිසෙසස්ස, ආපනති දුක්ඛංඝො”ති. (5)

6. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරං ඉති බෙතනං වපාපෙතා ආගච්ඡති. අඤ්ඤාතරෙ භික්ඛු සාරනෙතා තං ඉතිං එතදවොච: “වාපිතං බො තෙ භගිනී”ති. සා න පටිච්ජාති “ආමය්‍ය, තො ව බො පටිච්ඡතා”නති. තස්ස කුක්කුළුවං අගොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු සංඝාදිසෙසස්ස, ආපනති දුක්ඛංඝො”ති. (6)

7. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරෙ භික්ඛු පරිබ්බාජිකං පටිපථෙ පසිසිතා සාරනෙතා තං පරිබ්බාජිකං එතදවොච: “කච්චි තෙ භගිනි මග්ගො සංසීදති”ති³. සා න පටිච්ජාති. “ආම භික්ඛු, පටිපජ්ජස්සාසී”ති. තස්ස කුක්කුළුවං අගොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු සංඝාදිසෙසස්ස, ආපනති ථුලලවමයස්සා”ති. (7)

8. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරෙ භික්ඛු සාරනෙතා අඤ්ඤාතරං ඉතිං එතදවොච: “සද්ධාසි ත්වං භගිනි අපි ව යං ත්වං සාමකස්ස දෙසි තං නාමහාකං දෙසි”ති. “කිං භනෙත”ති. “මෙථුනං ධම්ම”නති. තස්ස කුක්කුළුවං අගොසි -පෙ- “ආපනතිං ත්වං භික්ඛු ආපනෙතා සංඝාදිසෙස”නති. (8)

9. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරෙ භික්ඛු සාරනෙතා අඤ්ඤාතරං ඉතිං එතදවොච: “සද්ධාසි ත්වං භගිනි. අපි ව යං අග්ගදුතං තං නාමහාකං දෙසි”ති. “කිං භනෙත අග්ගදුත”නති. “මෙථුනං ධම්ම”නති. තස්ස කුක්කුළුවං අගොසි -පෙ- “ආපනතිං ත්වං භික්ඛු ආපනෙතා සංඝාදිසෙස”නති (9)

10. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරං ඉති කමමං කරොති. අඤ්ඤාතරෙ භික්ඛු සාරනෙතා තං ඉතිං එතදවොච: “තිට්ඨ භගිනි අහං කරස්සාමි”ති -පෙ- “තිසීද භගිනි අහං කරස්සාමි”ති -පෙ- “තිපජ්ජ භගිනි, අහං කරස්සාමි”ති. සා න පටිච්ජාති. තස්ස කුක්කුළුවං අගොසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු සංඝාදිසෙසස්ස, ආපනති දුක්ඛංඝො”ති. (10-11-12)

ද්විත්වලලවංචාසංඝාදිසෙසො. නිබ්බිතං.

1. දීඝපාවාරං. ස්‍යා. 2. දීඝපාවාරෙ, ස්‍යා. 3. සංසිරගීති. සි. මු

5. එසමයෙහි එක්තරා සත්‍රියක් උතුරා සඵවක් පෙරෙවියා වෙයි. සංරක්ත වූ එක්තරා මහණෙක් ඒ සත්‍රියට “නහ, නිගේ දිග ලොම්ය”යි කී ය. ඔ දෑන නොගත්තී ය. “එසේ ය, ආයතියන් වහන්ස, උතුරාසඵවක්” යි කීවු ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... “මහණ සහවෙසෙස්ආචාරීන් නො වේ, දුකුලාආචාරීන් වේ” ය යි වදාළ සේක. (5)

6. එසමයෙහි එක්තරා සත්‍රියක් කෙනක් වපුරවා එයි. එක්තරා මහණෙක් සංරක්ත වූයේ සත්‍රියට “නහ, නිගේ කෙන වපුලේ ද?” යි කී ය. ඔ දෑන නො ගත්තී ය. “එසේ ය, ආයතියන් වහන්ස, වාලින් නැවත වපුලේ නො වේ ය”යි කීවු ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... “මහණ, සහවෙසෙස්ආචාරීන් නො වේ. දුකුලාආචාරීන් වේ” යි වදාළ සේක. (6)

7. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් පෙරම ම පිරිවැජියක දෑක සංරක්ත වූයේ, ඒ පිරිවැජියට “කිම නහ, නිගේ මහ මානාවින් පවත්තේ ද?” යි ඇසී ය. ඔ නො දන්නී ය. “එසේ ය මහණ, මහ බැස යන්නා”යි කීවු ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... “මහණ, සහවෙසෙස්ආචාරීන් නො වේ. පුලාසිආචාරීන් වේ” යි වදාළ සේක. (7)

8. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් සංරක්ත වූයේ එක්තරා සත්‍රියකට “නහ, ශ්‍රද්ධා ඇති වෙහි ය. එහෙත් තෝ යමක් හිමියාට දෙසි නම් එය අපට නො දෙහිය” යි කී ය. “වහන්ස, කිමක් ද?” යි ඔ කීවු ය. “වෙවුන්දමය” යි හේ කී ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... “මහණ, තෝ සහවෙසෙස්ආචාරීන් අවන්තෙහිය”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළසේක. (8)

9. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් සංරක්ත වූයේ සත්‍රියකට “නහ, තෝ සාදුහැවන් ය. වාලින් යම් අග්‍රදහයෙක් වේ නම් එය අපට නො දෙහිය” යි කී ය. “වහන්ස, අග්‍රදහය යනු කිම?” යි කීවු ය. “වෙවුන්දමය” යි කී ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... “මහණ, තෝ සහවෙසෙස්ආචාරීන් අවන්තෙහිය” යි වදාළ සේක. (9)

10. එසමයෙහි එක්තරා සත්‍රියක් නිසි කටයුත්තක් කෙරෙයි. සංරක්ත වූ එක්තරා මහණෙක් ඒ සත්‍රියට ‘නහ, සිටුව මම් කරන්නෙමි’ ... ‘නහ, හිඳුව. මම් කරන්නෙමි’ ... ‘නහ, වැදහෙව. මම් කරන්නෙමි’ යි කී ය. ඔ දෑන නො ගත්තී ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... “මහණ, සහවෙසෙස්ආචාරීන් නො වේ. දුකුලාආචාරීන් වේ” යි වදාළ සේක. (10. 11. 12.)

3. 4.

අත්‍යකාමපාරිවරියසිකාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවන්තියං විහරති ජේතවනෙ අනාඨිකේකස්ස ආරාමෙ. තෙන බො පන සමයෙන ආයස්මා උද්ග්ගි සාවන්තියං කුළුපගො හොති. බුද්ධකාති කුලාති උපසඛකමති. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරු ඉන්ද්‍රිය චිත්තපතිකා අභිරුපා හොති දස්සනියා පාසාදිකා. අථ බො ආයස්මා උද්ග්ගි පුබ්බණ්ණසමයං නිවාසෙත්වා පත්තච්චරමාදය යෙන තස්සා ඉන්ද්‍රියා නිවෙසනං තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිත්වා පඤ්ඤානෙන ආසනෙන නිසීදි.

2. අථ බො සා ඉන්ද්‍රිය යෙනායස්මා උද්ග්ගි, තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිත්වා ආයස්මන්තං උද්ග්ගි අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසින්නං බො තං ඉන්ද්‍රියං ආයස්මා උද්ග්ගි ධම්මියා කථාය සන්දස්සෙයි සමාදපෙයි සමුත්තෙතජෙයි සමපහංසෙයි.

3. අථ බො සා ඉන්ද්‍රිය ආයස්මතා උද්ග්ගිතා ධම්මියා කථාය සන්දස්සිතා සමාදපිතා සමුත්තෙත්තා සමපහංසිතා ආයස්මන්තං උද්ග්ගි එතදවොච: “වදෙය්‍යාථ භනෙන් යෙන අපේවා. පටිබලා මයං අයස්ස දුක්ඛං යදිදං චිවරපිණ්ඩපාතසේනාසනගිලානපච්චයහෙසජ්ජපරිකාරා”නති “න බො තෙ භගිනි අමාකං දුලලහා යදිදං චිවරපිණ්ඩපාතසේනාසනගිලානපච්චයහෙසජ්ජ-පරිකාරා. අපි ච යො අමාකං දුලලහො නං දෙති”ති. “කිං භනෙන්”ති “මෙට්ඨනං ධම්ම”නති. “අපේවා භනෙන්”ති “අපේවා භගිනි”ති. “එහි භනෙන්”ති ඔවරකං පටිසිත්වා සාටකං නිකම්පිත්වා මඤ්චකො උත්තානා නිපජ්ජි. අථ බො ආයස්මා උද්ග්ගි යෙන සා ඉන්ද්‍රිය තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිත්වා “කො ඉමං වසලං දුග්ගතිං ආමසිස්සති”ති නිට්ථුහිත්වා පක්කාමි.

4. අථ බො සා ඉන්ද්‍රිය උඤ්ඤායති බියනති විපාවෙනි: “අලජ්ජිනො ඉමෙ සමණෝ සකාසුත්තියා දුස්සීලා මුසාවාදිනො, ඉමෙහි නාම ධම්මචාරිනො සම්මා-රිනො බ්‍රහ්මචාරිනො සච්චවාරිදිනො සීලවනො කල්‍යාණධම්මා පටිජාතිස්සන්ති. නත්ති ඉමෙසං සාමඤ්ඤං. නත්ති ඉමෙසං බ්‍රහ්මඤ්ඤං. නට්ඨං ඉමෙසං සාමඤ්ඤං. නට්ඨං ඉමෙසං බ්‍රහ්මඤ්ඤං. කුතො ඉමෙසං සාමඤ්ඤං? කුතො ඉමෙසං බ්‍රහ්මඤ්ඤං? අපගතා ඉමෙ සාමඤ්ඤං. අපගතා ඉමෙ බ්‍රහ්මඤ්ඤං. කථං හි නාම සමණො උද්ග්ගි මං සාමං මෙට්ඨනං ධම්මං යාවිත්වා, ‘කො ඉමං වසලං දුග්ගතිං ආමසිස්සති’ති නිට්ථුහිත්වා පක්කමිස්සති? කිං මෙ පාපකං? කිං මෙ දුග්ගතිං? කස්සාහං? කෙන භායාමි?”ති.

5. අඤ්ඤාපි ඉන්ද්‍රියො උඤ්ඤායන්ති බියන්ති විපාවෙනි: “අලජ්ජිනො ඉමෙ සමණෝ සකාසුත්තියා -පෙ- කථං හි නාම සමණො උද්ග්ගි ඉමිස්සා සාමං මෙට්ඨනං ධම්මං යාවිත්වා කො ඉමං වසලං දුග්ගතිං ආමසිස්සති නිට්ථුහිත්වා පක්කමිස්සති? කිං ඉමිස්සා පාපකං? කිං ඉමිස්සා දුග්ගතිං? කස්සායං? කෙන භායාමි?”ති.

6. අස්සොසුං බො භික්ඛු නාසං ඉන්ද්‍රියං උඤ්ඤායන්ති බියන්ති විපාවෙනි. යෙ තෙ භික්ඛු අප්පච්ඡා, තෙ උඤ්ඤායන්ති බියන්ති විපාවෙනි: “කථං හි නාම ආයස්මා උද්ග්ගි මාතුගාමස්ස සන්තිකො අත්‍යකාම-පාරිවරියාය වණ්ණං භාසිස්සති”ති.

අනාකාමපාරිවරිය ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ සැවැත්නුවර ජේත-
වන තම් වූ අනේපිඬු සිටුහුගේ අරමිනි වාසය කරණ සේක. එසමයෙහි
ආයුෂ්මත් උදයී තෙමේ සැවැත්නුවර බොහෝ කුලයන් කර එළඹෙයි.
එසමයෙහි සාමියා මළ මනා රු ඇති දකුම්කලු වූ ප්‍රසාද එළවත්තාවූ
එක්කර සත්‍රියක් වෙයි. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් උදයී තෙමේ පෙරවරු හැද
පොරොවා පාසිටුරු ගෙණ ඒ සත්‍රියගේ නිවසට එළඹ පැණවූ අස්තෙහි
හිඳගත්තේ ය.

2. ඉක්බිති ඒ සත්‍රි තොමෝ ආයුෂ්මත් උදයී වෙත එළඹ වැද
එකත් පසෙක හිඳ ගත්තී ය. එකත්පසෙක හුන් ඒ සත්‍රියට ආයුෂ්මත්
උදයී තෙමේ දෑහැම් කපාවෙන් දෙලෝවැඩ මනාකොට දැන්වීය. කුහල-
ධම්මන්ති සමාදන් කරවීය. උත්සාහවත් කරවී ය. මැහවින් පැහැද වීය.

3. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් උදයී විසින් දෙලෝවැඩ දක්වන ලද්දවූ කුහල
ධම්මන්ති සමාදන් කරවන ලද්දවූ උත්සාහවත් කරණ ලද්දවූ මනා කොට
පහදවන ලද්දවූ ඒ සත්‍රි ආයුෂ්මත් උදයීහට “වහන්ස, යමකින් ප්‍රයෝජන
තම් එය මට කියනු මැනව. සිටුරු පිඬු සෙනසුන් ගිලන්පස බෙහෙත්
පිරිකර යන මෙය ආයතීයන් වහන්සේට දීමට සමත් වෙමි” යි කීවු ය. “නහ,
මේ සිටුරු පිඬු සෙනසුන් ගිලන්පස බෙහෙත් පිරිකර යන යමෙක් මේ ද,
ඒ අපට දුලබ නො වෙයි. වැලි දු අපට යමක් දුලබ නම් එය දෙව” යි හේ
කී ය. “වහන්ස, කීම” යි භි ආසු ය. “මෙවුන්දම” යි හේ කී ය. “වහන්ස,
එයට කැමති ද?” යි භි ආසු ය. “නහ, කැමැත්තෙමි” යි හේ කී ය. “වහන්ස,
එනු මැනව” යි ලහිතාගෙට පිවිස සඵව මුදු ඇදෙහි උඩුකුරා ව
හොත්තී ය. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් උදයී තෙමේ ඇය වෙත පැමිණ “කවරෙක්
නම් මල වාහෙන දුගඳ මැය ආමශීනය කරන්නේ ද?” යි කෙළ ගසා ඉවත් ව
ගියේ ය.

4. ඉක්බිති ඒ සත්‍රිය අවමන් කරයි. අයුණු කියයි. දෙස් පතුරුවයි.
මේ ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රියයෝ අලජ්ජිහු ය. දුගඳිලයෝ ය. මුසාවාදිහු ය. මොහු
“නුඬු ධම්මාරිහු ය යි සමාවාරිහු ය යි බ්‍රහ්මවාරිහු ය යි සත්‍යවාදිහු ය යි සිල්-
වන්හු ය යි කලණ දහම් ඇත්තෝ ය යි පිළිණ කෙරෙත්. මොවුන්ට මහණ-
කමෙක් නැත. මොවුන්ට බමුණු කමෙක් නැත. මොවුන්ගේ මහණකම
නටුයේ ය. මොවුන්ගේ බමුණුකම නටුයේ ය. මොවුන්ට මහණකමෙක්
කොසින් ද? මොවුන්ට බමුණුකමෙක් කොසින් ද? මොහු මහණකමින් පහ
වූවෝ ය. මොවුහු බමුණු කමින් පහ වූවෝ ය. කවර කරුණකින් උදයී
මහණ තෙමේ ම මොවුන්දමින් යැද “කවරෙක් මළ වාහෙන දුගඳ වූ මැය
ආමශීනය කරන්නේ ද?” යි “කෙළ ගසා යන්නේ ද?” “මගේ කුමක් ලාමක ද?
මගේ කුමක් දුගඳ ද? මම කිනම් සත්‍රියකට කෙබඳු අලංකාරයකින්
පිරිහෙමි ද?” යි කීවු ය.

5. අනෙක් සත්‍රිහු ද “මේ ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රියයෝ අලජ්ජිහු ය ... අයුණු
කියත්. නුගුණ පතුරුවත්. කවරහෙයකින් උදයී මහණ තෙමේ මැයගෙන්
තෙමේ ම මොවුන්දමි යැද කවරෙක් මළ වගුරුණ දුගඳ වූ මැය ආමශීනය
කරන්නේ ද? යි කෙළ ගසා යන්නේ ද? මැගේ කුමක් ලාමක ද? මැගේ
කුමක් දුගඳ ද? මෝ තොමෝ කිනම් සත්‍රියකට කිනම් අලංකාරයකින්
පිරිහෙමි ද?” යනු යි.

6. භික්ෂුහු අවමන් කරන්නාවූ අයුණු කියන්නාවූ නුගුණ පතුරුවන්නාවූ
ඒ සත්‍රින්ගේ කපාව ඇසුහ. යම් අලෙපව් භික්ෂුහු වූවාහු ද ඔහු අවමන්
කෙරෙත්. අයුණු කියත්. නුගුණ පතුරුවත්. “කවර-කරුණකින් ආයුෂ්මත්
උදයී තෙමේ සත්‍රියක ලහ නමහට මොවුන්දමින් මෙහෙ කිරීමෙහි අනුසස්
කියන්නේ ද?”

7. අථ බො තෙ භික්ඛු¹ භගවතො ඵතමිත්ථං ආරොවෙසුං. අථ බො භගවා ඵතස්මිං නිදනෙ ඵතස්මිං පකරණේ භික්ඛුසංඝං සන්තිපාතාපෙනා ආයස්මන්තං උද්ධං පටිපුච්ඡි: “සච්චං කීර තං උද්ධං මාතුගාමස්ස සන්තිකෙ අනන්තකාමපාරිවරියාය වණණං භාසසී”ති. “සච්චං භගවා.” විගරහි බුද්ධො භගවා: “අනනුච්ඡිදියං මොඝපුරිස අනනුලොමිකං අප්පති රූපං අස්සා-මණකං අකප්පියං අකරණීයං. කථං හි නාම තං මොඝපුරිස මාතුගාමස්ස සන්තිකෙ අනන්තකාමපාරිවරියාය වණණං භාසිස්සයි? නනු මයා මොඝපුරිස අනෙකපරියායෙන විරුගාය ධම්මො දෙසිතො තො සරුගාය -පෙ- කාමපරි-ලාභානං වූපසමො අකම්මානො. තෙනං මොඝපුරිස අප්පසන්නානං වා පසාදය -පෙ- ඵවස්ථ පත භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දීපෙය්‍යාථ:

“යො පුන භික්ඛු ඛනිණොණා විපජිණතෙන විතෙන මාතු-ගාමස්ස සන්තිකෙ අනන්තකාමපාරිවරියාය වණණං භාසෙය්‍ය: ඵතදග්ගං භගිති, පාටිච්ඡියානං යා මාදිසං සීලවන්තං කල්‍යාණධම්මං බ්‍රහ්මචාරිං ඵතෙන ධම්මෙන පටිවරෙය්‍යාති මෙජ්ඣපසංහිතෙන, ඤාදිසෙසො”ති.

8. යො පනාති යො යාදිසො -පෙ-.

භික්ඛුති -පෙ- අයං ඉමස්මිං අතේ අධිපෙපනො භික්ඛු’ති.

ඛනිණොණා නාම: සාරතො අපෙකඛවා පටිබද්ධවිතො.

විපජිණතනි රතනමපි විතනං විපරිණනං. දුට්ඨමපි විතනං විපරිණනං මුලනමපි විතනං විපරිණනං. අපි ච රතනං විතනං ඉමස්මිං අතේ අධිපෙපනං විපරිණතනි.

මාතුගාමො නාම: මනුස්සපථි. න යකඛි, න පෙතී, න තීරච්ඡාතගතා, විඤ්ඤ පටිබලා සුභාසිතදුබ්භාසිතා දුට්ඨිලොදුට්ඨිලං ආජාතිතුං.

මාතුගාමස්ස සන්තිකෙ’ති මාතුගාමස්ස සාමන්තා, මාතුගාමස්ස අවිදුරෙ.

අනන්තකාමනි අනන්තකාමො, අනන්තකාමො හෙතුං, අනන්තකාමො අධිපායං, අනන්තකාමො පාරිවරියං,

ඵතදග්ගනි ඵතං අග්ගං ඵතං සෙට්ඨං ඵතං මොක්ඛං ඵතං උතතමං ඵතං පවරං-

යා’ති බතතියා² වා බ්‍රාහ්මණී වා වෙස්සී වා සුද්දී වා.

මාදිසනි බතතියං වා බ්‍රාහ්මණං වා වෙස්සං වා සුද්දං වා.

1. අථ බො තෙ භික්ඛු ආයස්මන්තං උද්ධං අනෙකපරියායෙන විගරහිතා භගවතො, මජ්ඣි. 2. ඛතති. සි.මු.

7. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් සැළ කළහ. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදානයෙහි මේ කාරණයෙහි භික්ෂුසංඝයා රැස්කරවා. “උදය, තෝ සත්‍රියක ලභ නමහට මෙවුන්දම් සෙවුමෙහි අනුසස් කියෙහි යනු සැබෑ ද?” යි ආශ්‍රමෙන් උදයින් විචාරාදේසක. “සැබව, භාග්‍යවතුන් වහන්ස” යි හේ කී ය. භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ. “හිස්පුරුෂය, නුසුදුස්සෙකි. අනුලොම නොවුවකි. මහණකමට නොසුදුස්සෙකි. නො-කැපයෙකි. නොකටයුත්තකි. හිස් පුරුෂය, තෝ කෙසේ නම් මාගම ලභ නමහට මෙවුන්දමින් මෙහෙ කිරීමෙහි අනුසස් කිවුයෙහි ද? හිස් පුරුෂය, මා විසින් නොයෙක් අයුරින් සරුගය පිණිස නොව විරුගය පිණිස දහම් දෙසන ලද්දේ නො වේ ද? ... කාමදහයන් සංසිදුවීම දෙසන ලද්දේ නො වේ ද? හිස් පුරුෂය, මෙය නොපහන් වුවන්ගේ පාහැදීම පිණිස නො වෙයි. ... මහණෙනි, මෙසේ මේ සිකපදය උදෙසා වූ:

“යම් මහණෙක් අතනකාමපාරිච්ඡයා රුගයට බඩුයේ පෙරළි හිය සිතින් මිනිස් මාගමක සම්පතෙහි යම් සත්‍රියක් සිල්වත් වූ කලණ දහම් ඇති බහිසර ඇති මා වැන්නක්හු මේ මෙවුන්දමින් අභිරමනය කරවනම් මෙය පාරිච්ඡයාවන් අතුරෙන් අශ්‍රයයි මෙමුනොපනිශ්‍රිත වචනයෙන් තමහට මෙවුන්දමින් මෙහෙ කිරීමෙහි අනුසස් කියා ද, ඒ මහණහට සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.”

8. ඥාපන යනු යලෙක් යම්බඳුවෙක් ...

භික්ෂු යනු ... මේ අභීයෙහි මෙ තෙමේ භික්ෂු ය යි අභිමත යි. බහිණණ නම්: මොනවට ඇලුනේ බලාපොරොත්තු සහිතවූ යේ පිළිබඳයින් ඇත්තේ යි.

විපරිණත නම්: රුගයෙන් රත් වූ සිත ද විපරිණත ය, දෝෂයෙන් දව්‍යව වූ සිත ද විපරිණත ය, මෝහයෙන් මුලා සිත ද විපරිණත ය. වැලින් මේ අභීයෙහි රුගයෙන් රත් වූ සිත විපරිණත ය යි අභිමත යි.

මාතුශාම නම්: මිනිස් මාගමකි. යකින්තක් නො වෙයි. ප්‍රෙතියක් නො වෙයි. නිරිසන් ගත මාගමක් ද නො වෙයි. සුබ්බි දුබ්බි තුළුල් නොතුළුල් තෙපුල් දෑත ගන්නට සමත් නුවණැත්තියකි.

මාතුශාමයා සහනිකෙ යනු මාගම් වෙන, මාගම්හට නුදුරු තැන ය.

අතනකාම යනු නමාගේ කැමැත්ත, නමාගේ හේතුව, නමාගේ අදහස, නමා පිළිබඳ පාරිචය්‍යය ය.

එතදග්ග යනු මෙය අග්‍ර ය, මෙය ශ්‍රෙණි ය, මෙය ප්‍රමුඛ ය, මෙය උත්තම ය, මෙය ප්‍රචාර ය යන අභී යි.

යා යනු සෘත්‍රිය හෝ බ්‍රාහ්මණ හෝ වෛශ්‍ය හෝ ශුද්‍ර හෝ සත්‍රිය.

මාදිසං යනු කැනකු හෝ බමුණකු හෝ වෙළෙඳකු හෝ සුදුරකු හෝ.

සීලවතනනි පාණානිපානා පටිච්චරතං, අදිනනාදිතා පටිච්චරතං, මුසාවාදි පටිච්චරතං.

බ්‍රහ්මචාරිනි මෙපුනධම්මා පටිච්චරතං.

කල්‍යාණධම්මො නාම: තෙන ව සීලෙන තෙන ව බ්‍රහ්මචරියෙන කල්‍යාණධම්මො හොති.

එතෙන ධම්මනාති මෙපුනධම්මෙන.

පටිච්චරෙය්‍යාති අභිරමෙය්‍ය.

මෙපුනුපසංඝිතෙනාති මෙපුනධම්මපටිසංයුතෙනන.

සංඝාදිසෙසො'ති -පෙ- තෙනපි චුච්චති සංඝාදිසෙසො'ති.

1. ඉතී ව හොති, ඉතීසංඝො, සාරවෙනා ව. භික්ඛු ව නං ඉතියා සනතිකෙ අනුකූලපාරිචරියාය වණ්ණං භාසති, ආපනති සංඝාදිසෙසො.

2. [ඉතී ව හොති, චෙමතිකො -පෙ- පණ්ඩිතසංඝො -පෙ- පුරිසසංඝො -පෙ- නිර්වෘත්තගතසංඝො, සාරවෙනා ව. භික්ඛු ව නං ඉතියා සනතිකෙ අනුකූලපාරිචරියාය වණ්ණං භාසති, ආපනති දුක්ඛංසං.

3. පණ්ඩිතො ව හොති, පණ්ඩිතසංඝො, සාරවෙනා ව. භික්ඛු ව නං පණ්ඩිතසං සනතිකෙ අනුකූලපාරිචරියාය වණ්ණං භාසති, ආපනති පුලලච්චයං.

4. පණ්ඩිතො ව හොති චෙමතිකො -පෙ- පුරිසසංඝො -පෙ- නිර්වෘත්ත-ගතසංඝො. ඉතීසංඝො, සාරවෙනා ව. භික්ඛු ව නං පණ්ඩිතසං සනතිකෙ අනුකූලපාරිචරියාය වණ්ණං භාසති ආපනති දුක්ඛංසං.

5. පුරිසො ව හොති -පෙ- නිර්වෘත්තගතො ව හොති, නිර්වෘත්තගත-සංඝො -පෙ- චෙමතිකො. -පෙ- ඉතීසංඝො. -පෙ- පණ්ඩිතසංඝො. -පෙ- පුරිසසංඝො සාරවෙනා ව. භික්ඛු ව නං නිර්වෘත්තගතසං සනතිකෙ අනුකූලපාරිචරියාය වණ්ණං භාසති ආපනති දුක්ඛංසං.]*

6. දො ඉතියො, දිනනං ඉතීනං ඉතීසංඝො, සාරවෙනා ව, භික්ඛු ව නං දිනනං ඉතීනං සනතිකෙ අනුකූලපාරිචරියාය වණ්ණං භාසති, ආපනති දිනනං සංඝාදිසෙසොනං -පෙ-.

7. ඉතී ව පණ්ඩිතො ව, උභිනං ඉතීසංඝො, සාරවෙනා ව. භික්ඛු ව නං උභිනං සනතිකෙ අනුකූලපාරිචරියාය වණ්ණං භාසති, ආපනති සංඝාදිසෙසොන දුක්ඛංසං -පෙ-.

* [ ] ඉතෙහි අනුකූලපාලි සිමු. පොත්තෙ නිදිසෙනි.

සිලවනාං යනු: පණ්ඩායෙන් තොර වූ අසිතාදනින් තොර වූ මූසවායෙන් තොර වූ එකක්නු ය.

මුහම්මාදිං යනු: මෙවුන්දමින් තොරවූවකු ය.

කල්‍යාණධම්ම නම්: ඒ ශීලයෙන් ද ඒ බලසරින් ද කලණදහම් ඇත්තෙක් වෙයි.

එතෙන ධම්මෙන යනු: මෙවුන්දමින් ය.

පටිවරෙය්‍ය යනු: අභිරමෙය කෙරේ නම්.

මෙජ්ඣපසංකිතෙන යනු: මෙවුන්දම් පිළිබඳ දහමින් ය.

සංඝාදිසෙසො යනු ... එයින්ද සංඝාදිසෙස ය යි කියනු ලැබේ.

1. සත්‍රියකුදු වෙයි, සත්‍රිය යන හැඟීම් ඇත්තේ සංරක්තත් වෙයි, මහණ තෙමේ ඒ සත්‍රිය සම්පයෙහි නමහට මෙවුන්දමින් මෙහෙ කිරීමෙහි අනුසස් කියා ද සහවෙසෙස්ඇවැත් වේ.

2. සත්‍රියකුත් වේද, වෙමනිකත් වේද, ... පණ්ඩකය යන හැඟීම් ඇති ... පිරිමියක යන හැඟීම් ඇති ... නිරිසන් ගතයෙක යන හැඟීම් ඇති සංරක්තයෙකුදු වෙයි. මහණ තෙමේ ඒ සත්‍රිය සම්පයෙහි අත්තකාමපාරිචරියාවෙහි ගුණ කියා ද පුලැසිඇවැත් වේ.

3. පණ්ඩකයෙකුදු වෙයි, පණ්ඩකය යන හැඟීම් ඇති සංරක්තයෙකුදු වෙයි, මහණ තෙමේ ඒ පණ්ඩකයා සම්පයෙහි අත්තකාමපාරිචරියාවෙහි ගුණ කියයි ද පුලැසි ඇවැත් වේ.

4. පණ්ඩකයෙකුත් වෙයි ද, වෙමනිකත් වේ ද ... පිරිමියෙක යන හැඟීම් ඇති ... නිරිසන් ගතයෙක යන හැඟීම් ඇති ... සත්‍රියක යන හැඟීම් ඇති සංරක්තයෙකුදු වෙයි, මහණ තෙමේ ඒ පණ්ඩකයා සම්පයෙහි අත්තකාමපාරිචරියාවෙහි ගුණ කියා ද, දුකුලාඇවැත් වේ.

5. පිරිමියෙකුදු වෙයි, ... නිරිසන්ගතයෙක් වෙයි, නිරිසන්ගතයෙක යන හැඟීම් ඇත්තේ ... විමනි ඇත්තේ, ... සත්‍රිය යන හැඟීම් ඇත්තේ, ... පණ්ඩකයෙක යන හැඟීම් ඇත්තේ, ... පිරිමියෙක යන හැඟීම් ඇත්තේ සංරක්තත් වෙයි, මහණ තෙමේ ඒ නිරිසන්ගතයා සම්පයෙහි අත්තකාමපාරිචරියාවෙහි ගුණ කියා ද දුකුලාඇවැත් වේ.

6. සත්‍රියු දෙදෙනෙක් වෙත්, සත්‍රියු දෙදෙනා පිළිබඳව 'සත්‍රිය' යන හැඟීම් ඇති සංරක්තයෙක් වෙයි, මහණ තෙමේ ඒ සත්‍රියු දෙදෙනා සම්පයෙහි අත්තකාමපාරිචරියාවෙහි ගුණ කියා ද, සහවෙසෙස් දෙකෙකි...

7. සත්‍රියකුදු වෙයි, පණ්ඩකයෙකුදු වෙයි, දෙදෙනා පිළිබඳව 'සත්‍රිය' යන හැඟීම් ඇති සංරක්තයෙකුත් වෙයි, මහණ තෙමේ ඒ දෙදෙනා සම්පයෙහි අත්තකාමපාරිචරියාවෙහි ගුණ කියයි ද, සහවෙසෙස් හා දුකුලා-ඇවැත් වේ. ...

8. අනාපනති විවරපිණ්ඩිපානසෙනාසනතිලානපච්චයභෙසජ්ජපරිකතා-
රෙන උපට්ඨහානි භණ්ති, උමමනකස්ස, ආදිකමමිකස්සාති.

විනිතවක්ඛු

උද්දනගාථා.

කථං වඤ්ඤා ලභෙ පුතනං පියා ව සුභගා සියා,
කිං දජ්ජං කෙනුපට්ඨය්‍යං කථං ගච්ඡෙය්‍යං සුගතනිනාති.

1. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරු වඤ්ඤා ඉඤ්ඤා කුලුපගං භික්ඛුං
එතදවොච: “කථාහං භනෙන විජායෙය්‍ය”නාති. “තෙන භි භගිනී අග්ගදුතං
දෙති”ති. “කිං භනෙන අග්ගදුත”නාති? “මෙට්ඨනං ධම්ම”නාති. තස්ස
කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “ආපනතිං චං භික්ඛු ආපනෙනා සංඝාදිසෙස”නාති (1)

2. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරු විජායිනී ඉඤ්ඤා කුලුපගං භික්ඛුං
එතදවොච: “කථාහං භනෙන පුතනං ලභෙය්‍ය”නාති. “තෙන භි භගිනී
අග්ගදුතං දෙති”ති. “කිං භනෙන අග්ගදුත”නාති. “මෙට්ඨනං ධම්ම”නාති. තස්ස
කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “ආපනතිං චං භික්ඛු ආපනෙනා සංඝාදිසෙස”නාති. (2)

3. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරු ඉඤ්ඤා කුලුපගං භික්ඛුං එතද-
වොච: “කථාහං භනෙන සාමිකස්ස පියා අස්ස”නාති. “තෙන භි භගිනී
අග්ගදුතං දෙති”ති. “කිං භනෙන අග්ගදුත”නාති. “මෙට්ඨනං ධම්ම”නාති. තස්ස
කුක්කුච්චං අහොසි -පෙ- “ආපනතිං චං භික්ඛු ආපනෙනා සංඝාදිසෙස”නාති. (3)

4. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරු ඉඤ්ඤා කුලුපගං භික්ඛුං එතදවොච:
“කථාහං භනෙන සුභගා අස්ස”නාති. “තෙන භි භගිනී අග්ගදුතං දෙති”ති.
“කිං භනෙන අග්ගදුත”නාති. “මෙට්ඨනං ධම්ම”නාති. තස්ස කුක්කුච්චං
අහොසි -පෙ- “ආපනතිං චං භික්ඛු ආපනෙනා සංඝාදිසෙස”නාති. (4)

5. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරු ඉඤ්ඤා කුලුපගං භික්ඛුං එතද-
වොච: “කථාහං භනෙන අග්ගස්ස දජ්ජමි”ති. “අග්ගදුතං භගිනී”ති. “කිං
භනෙන අග්ගදුත”නාති. “මෙට්ඨනං ධම්ම”නාති. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි
-පෙ- “ආපනතිං චං භික්ඛු ආපනෙනා සංඝාදිසෙස”නාති. (5)

6. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරු ඉඤ්ඤා කුලුපගං භික්ඛුං එතද
වොච: “කෙනාහං භනෙන අග්ගං උපට්ඨමි”ති. “අග්ගදුතෙන භගිනී”ති. කිං
භනෙන අග්ගදුත”නාති. “මෙට්ඨනං ධම්ම”නාති. තස්ස කුක්කුච්චං අහොසි
-පෙ- “ආපනතිං චං භික්ඛු ආපනෙනා සංඝාදිසෙස”නාති. (6)

8. “සිටුරු පිඬු සෙනසුන් ගිලන්පස බෙහෙත් යන පිරිකරින් උවටන් කරව” යි කියයි ද, (මහුට ද,) උන්මත්තකයාට ද, ආදිකමමකයාට ද, ඇවැත් නො වේ.

චිතිශ්චිතවස්තු

උද්දනගාමා:

කථංවඤ්ඤාවච්ඡු, පුත්තවච්ඡු, පියාවච්ඡු, සුභගාවච්ඡු, කිංදජ්ජාවච්ඡු, කෙහුපටෙඨයාවච්ඡු, සුගතිං කථං ගච්ඡෙය්‍ය වච්ඡු යි වස්තු සතෙකි:

1. එසමයෙහි එක්තරා වදගැහැණියක් කුලුපග මහණකුට “වහන්ස, මම කෙසේ නම් වදන්නෙමි ද?” යි මෙය කිවුය. “නහ, එසේ නම් අග්‍රදුතය දෙව” යි හේ කී ය. “වහන්ස, අග්‍රදුතය යනු කිමැ?” යි ඔහු පුළුවන. “මෙවුන්දමැ” යි හේ කී ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... “මහණ, තෝ සභවෙසෙස් ඇවැත් අවන්තෙහි ය” යි වදාළසේක. (1)

2. එසමයෙහි එක්තරා වදන ගැහැණියක් කුලුපග මහණකුට වහන්ස, “කෙසේ නම් පුත්තකු ලබන්නෙමි ද?” යි කිවු ය. “නහ, එසේ නම් අග්‍රදුතය දෙව” යි කී ය. “වහන්ස, අග්‍රදුත නම් කිමැ?” යි ඔහු පුළුවන. “මෙවුන්දමැ” යි හේ කී ය. ... ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... “මහණ, තෝ සභවෙසෙස් ඇවැත් අවන්තෙහි ය” යි වදාළ සේක. (2)

3. එසමයෙහි එක්තරා ගැහැණියක් කුලුපග මහණකුට “වහන්ස, කෙසේ නම් මම හිමියාට ප්‍රිය වන්නෙමි ද?” විචාලා ය. එසේ නම් “අග්‍රදුතය දෙව” යි හේ කී ය. “වහන්ස, අග්‍රදුතය නම් කිමැ?” යි ඔහු පුළුවන. “මෙවුන්දමැ” යි හේ කී ය. ... ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... “මහණ, තෝ සභවෙසෙස්-ඇවැත් අවන්තෙහි” ය යි වදාළ සේක. (3)

4. එසමයෙහි එක්තරා ගැහැණියක් කුලුපග මහණකුට “වහන්ස, මම කෙසේ නම් ඉසුරුමනියක් වන්නෙමි ද?” යි පුළුවන. “එසේ නම් “අග්‍රදුතය දෙව” යි හේ කී ය. “වහන්ස, අග්‍රදුතය නම් කිමැ?” යි ඔහු පුළුවන. “මෙවුන්දම ය” යි හේ කී ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... “මහණ, තෝ සභවෙසෙස් ඇවැත් අවන්තෙහි ය” යි වදාළසේක. (4)

5. එසමයෙහි එක්තරා ගැහැණියක් කුලුපග මහණකුට “වහන්ස, මම ආයෑගියන් වහන්සේට කුමක් දෙන්නෙමි ද?” යි විචාලා ය. “නහ, අග්‍රදුතය” යි හේ කී ය. “වහන්ස, අග්‍රදුතය යනු කිමැ?” යි ඔහු පුළුවන. “මෙවුන්දමැ” යි හේ කී ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය. ... “මහණ, තෝ සභවෙසෙස්-අවැත් අවන්තෙහි ය” යි වදාළසේක. (5)

6. එසමයෙහි එක්තරා ගැහැණියක් කුලුපග මහණකුට “වහන්ස, මම කිමෙකින් ආයෑගියන් වහන්සේට උපසංචාත කෙරෙමි ද?” යි විචාලා ය. “නහ අග්‍රදුතයෙකි” යි හේ කී ය. “වහන්ස, අග්‍රදුතය යනු කිමැ?” යි ඔහු පුළුවන. “මෙවුන්දමැ” යි හේ කී ය. ... ඒ මහණහට කුකුස් විය. “මහණ, තෝ සභවෙසෙස් ඇවැත් අවන්තෙහි ය” යි වදාළසේක. (6)

7. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරා ඉති කුලප්පං භික්ඛුං එතදවොච: “කපාභං භන්තෙ සුගතිං ගමෙත්ඤ්?” නති. “තෙන භි භගිනි අග්ගදානං දෙති” ති. “කිං භන්තෙ අග්ගදාන?” නති. “මෙට්ඨං ධම්ම” නති. තස්ස කුක්කුළුවං අහොසි -පෙ- “අපනතිං නිං භික්ඛු අපනොනා සංඝාදි-සෙස” නති. (7)

අනනකාමපාටිච්ඡියසික්ඛාපදං නිබ්බිභං.

3. 5.

සංඝවර්තනසික්ඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවඤ්ඤං විහරති ජේතවනෙ අනාපච්ඡිණ්ණිකස්ස ආරාමෙ. තෙන බො පන සමයෙන අයසමා උද්ඝ්ථි සාවඤ්ඤං කුලප්පගො භොති, බහුකාති කුලාති උපසංඝමති, යත් පස්සති කුමාරකං වා අපජාපතිකං, කුමාරිකං වා අපතිකං, කුමාරකස්ස මානා-පිචුන්නං සන්තිකෙ කුමාරිකාය වණ්ණං භණ්ති: “අමුකස්ස කුලස්ස කුමාරිකා අභිරුපා දස්සන්තියා පාසාදිකා පණ්ණිතා බ්‍යත්තා මෙධාවීති දකෙහි අනලසො. ඡන්තා සා කුමාරිකා ඉමස්ස කුමාරකස්ස” ති. තෙ එවං වදෙනති: “එතෙ බො භන්තෙ අමෙන න ජානන්ති “කෙ වා ඉමෙ කස්ස වා” ති. සවෙ භන්තෙ අයෙසා දුපෙය්‍ය ආනෙය්‍යාම මයං නං කුමාරිකං ඉමස්ස කුමාරකස්ස” ති. කුමාරිකාය මානාපිචුන්නං සන්තිකෙ කුමාරකස්ස වණ්ණං භණ්ති: “අමුකස්ස කුලස්ස කුමාරකො අභිරුපො දස්සන්තියො පාසාදිකො පණ්ණිතො බ්‍යත්තො මෙධාවී දකෙහි අනලසො. ඡන්තායං¹ කුමාරිකා තස්ස කුමාර-කස්ස” ති. තෙ එවං වදෙනති: එතෙ බො භන්තෙ අමෙන න ජානන්ති: “කෙ වා ඉමෙ කස්ස වා” ති. කියමිං විය කුමාරිකාය වත්තුං. සවෙ භන්තෙ අයෙසා යාවාපෙය්‍ය දදෙය්‍යාම මයං ඉමං කුමාරිකං තස්ස කුමාරකස්ස” ති. එතෙනෙව උපායෙන අවාහාති² පි කාරුපෙති. විවාහාති² පි කාරුපෙති. වාරෙය්‍යාති² පි වත්තාපෙති.

2. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරස්සා පුරුණගණ්ණියා ධිතා අභිරුපා භොති දස්සන්තියා පාසාදිකා. තිරොගාමිකා ආජ්චකසාවකා ආගන්ත්වා තං ගණ්ණිං එතදවොචු: “දෙහයෙස ඉමං කුමාරිකං අමාකං කුමාරකස්ස” ති. සා එවමාහ: “අහං බ්‍වය්‍යා² තුමෙන න ජානාමි “කෙ වා ඉමෙ කස්ස වා” ති. අයඤ්ච මෙ එකධිතිකා. තිරොගාමො ච ගන්තාබ්බො, “තාභං දස්සාමි” ති. මනුස්සා තෙ ආජ්චකසාවකෙ එතදවොචු: “කිස්ස තුමෙන අය්‍යා ආගන්ත්වා” ති. “ඉධ මයං අය්‍යා අමුකං නාම ගණ්ණිං ධිතරං යාවිමහ අමාකං කුමාරකස්ස, සා එවමාහ: “අහං බ්‍වය්‍යා තුමෙන න ජානාමි “කෙ වා ඉමෙ කස්ස වා” ති. අයඤ්ච මෙ එකධිතිකා තිරොගාමො ච ගන්තාබ්බො, තාභං දස්සාමි” ති. “කිස්ස තුමෙන අය්‍යා තං ගණ්ණිං ධිතරං යාවිත්? නනු අය්‍යො උද්ඝ්ථි වත්තාබ්බො? අය්‍යො උද්ඝ්ථි දුපෙස්සති” ති. අඑ බො තෙ ආජ්චකසාවකා යෙනායස්මා උද්ඝ්ථි, තෙනුපසංඝමිංසු. උපසංඝමිත්වා අයසමන්තං උද්ඝ්ථිං එතදවොචු: “ඉධ මයං භන්තෙ අමුකං නාම ගණ්ණිං ධිතරං යාවිමහ අමාකං කුමාරකස්ස. සා එවමාහ: අහං බ්‍වය්‍යා තුමෙන න ජානාමි කෙ වා ඉමෙ කස්ස වා” ති. අයඤ්ච මෙ එකධිතිකා තිරොගාමො ච ගන්තාබ්බො, තාභං දස්සාමි” ති. සාබු භන්තෙ අයෙසා තං ගණ්ණිං ධිතරං දුපෙචු අමාකං කුමාරකස්ස” ති.

1. ඡන්තා සො කුමාරකො ඉමස්සා කුමාරිකායාති, සංඝ.

2. බ්‍වයෙසා, සිමු, ම.ජ.ආ.

7. එසමයෙහි එක්තරා ගැහැණියක් කුලපග මහණකුට “වහන්ස, කෙසේ සුගතියට යන්නෙමි ද?” යි කීවු ය. “නහ, එසේ නම් අග්‍රදානය දෙව” යි කීය. “වහන්ස, අග්‍රදාන යනු කිමැ?” යි භි විචාලා ය. “මෙවුන්දමැ, යි කීය. ... ඒ මහණනට කුකුසෙක් විය. ... ‘මහණ’ තෝ සහවෙසෙස්-ඇවැත් අවන්නෙකිය” යි වදාළ සේක. (7)

අනතකාමපාපිවරියභික්ෂාපදය නිමි.

3. 5.

සංඤ්චරිතන භික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ සැවැත්නුවර දෙවර්ම නම් අනේපිඬුසිටුහුගේ අරමිති වාසය කරණ සේක. එසමයෙහි ආයුෂ්මත් උද්ඝ්ඛි තෙමේ සැවැත්නුවර කුලපග වෙයි. බොහෝ කුලයන් කරා පැමිණෙයි. යම් තැනෙක බිරියක නැති කුමරකු හෝ සැමියකු නැති කුමරියක හෝ දකි ද, කුමරුගේ මව්පියන් සම්පයේ දී, “අසෝ කුලයේ කුමරිය අභිරුප ය, දැකුම් කළ ය, ප්‍රසාද එළවන්නී ය, පණ්ඩිත ය, ව්‍යක්ත ය, නුවණැත්තී ය, දක්ෂ ය, අනලස ය. මේ කුමරුගට ඒ කුමරිය සුදුසු ය” යි අය ගුණ කියයි. ‘වහන්ස, ‘මොහු කවරු ද? මොහු කා අයන් ද?’ යි තුළුනු අප නො දනිත්. ඉදින් වහන්ස, ආයුෂී තෙමේ දෙවන්නේ නම් අපි ඒ කුමරිය මේ කුමරුට ගෙණ එන්නෙමු” යි ඔහු මෙසේ කියත්. “අසෝ කුලකුමාර තෙමේ අභිරුපය, දැකුම්කළ ය, ප්‍රසාද එළවන්නේ ය, පණ්ඩිත ය, ව්‍යක්ත ය, නුවණැත්තේ ය, දක්ෂය, අනලස ය. මේ කුමාරිකා තොමෝ ඒ කුමාරයාගට සුදුසු ය” යි කුමරියගේ මාපියන් සම්පයේ දී කුමරුගේ ගුණ කියයි. ‘වහන්ස, මොහු කවරු ද? මොහු කා අයන් ද?’ යි තුළුනු අප නො දනිත්. වහන්ස, කුමරිය හෙතුකොට කීම අපට ලජ්‍ය එළවන්නාක් වැන්න. ඉදින් වහන්ස, ආයුෂී තෙමේ ඔවුන් ලවා යාවනා කරවා නම්, අපි මේ කුමරිය ඒ කුමරුට දෙන්නමු” යි ඔහු මෙසේ කියත්. ආයුෂ්මත් උද්ඝ්ඛි තෙමේ මේ උපායෙන් ම ආවාහයන් ද කරවයි. විවාහයන් ද කරවයි. දින නකත් ආදිය ද ගිවිස්වා තබයි.

2. එසමයෙහි එක්තරා භිමි නැති ගණකියකගේ දුවක් අභිරුප ය. දැකුම් කළ ය. ප්‍රසාද එළවන්නී ය. අන් ගමෙක වසන ආජිවකසම්මෝ පැමිණ ඒ ගණකා බිරියට “ආයුෂීවෙනි, මේ කුමරිය අපගේ කුමරුට දෙව” යි මෙබඳු කීහ. “ආයුෂීයෙනි, මොහු කවුරු ද? කා අයන් ද?” යි මම් නොප නො හඳුනමි. මෝ ද මාගේ එක ම දුව ය. බැහැරගම් ද යායුතු ය. මම් නො දෙන්නෙමි” යි භි මෙසේ කීවු ය. මිනිස්සු ආජිවක ශ්‍රාවකයන්ට “ආයුෂීයෙනි, තෙපි කුමක් හෙයින් ආවහු ද?” යි මෙය කීහ. “ආයුෂීයෙනි, මෙහි අපි අසෝ ගණකියගෙන් අපගේ කුමරුට අය දුව යැදීමු. භි ද “ආයුෂීයෙනි, මම් මොහු කවුරු දැ යි කියා හෝ මොහු කාගේ ද?” යි කියා හෝ නො දනිමි. මෝ ද මගේ එක ම දුව ය. බැහැරගම් ද යායුතු ය. මම් අය නො දෙමි” යි කීවා ය යි ඔහු කීහ. “ආයුෂීයෙනි, තෙපි කුමක් හෙයින් ඒ ගණකියගෙන් අය යැදුනු ද? ආයුෂී උද්ඝ්ඛි තෙමේ නිය යුතු නො වේ ද? ආයුෂී වූ උද්ඝ්ඛි තෙමේ දෙවන්නේ ය” යි ඔහු කීහ. ඉක්බිති ආජිවක ශ්‍රාවකයෝ ආයුෂ්මත් උද්ඝ්ඛි තෙර කර එළඹියාහු ය. එළඹි, අයුෂ්මත් උද්ඝ්ඛිට, “වහන්ස, මෙහි අපි අසෝ ගණකියගෙන් අපගේ කුමාරයාගට දුව යැදීමු. භි ‘ආයුෂීයෙනි මොහු කාගේ කවුරු ද? යි මම් නොප නො හඳුනමි. මෝ ද මගේ එක ම දුව ය. බැහැරගම් ද යායුතු ය. මම් අය නො දෙමි’ යි කීවා ය. වහන්ස, ආයුෂී තෙමේ ඒ ගණකියගේ දුව අපගේ කුමරුට දෙවන්නේ නම් මැනවැ” යි කීහ.

3. අථ බො ආයස්මා උද්ග්ගි යෙන සා ගණ්ඨි, තෙනුපසඛකම්. උපසඛකම්-ච්ඡා, තං ගණ්ඨිං එතදවොච: “කිස්සිමෙසං ධිතරං න දෙසී?”ති. “අහං බව්‍යා ඉමෙ න ජානාමි ‘කෙ වා ඉමෙ කස්ස වා’ති. අයඤ්ච මෙ එකධිකිකා, තිරොගාමො ව ගතනබ්බො, නාහං දස්සාමි”ති. “දෙහිමෙසං, අහං ඉමෙ ජානාමි”ති “සවෙ භනෙන අයොසා ජානාති, දස්සාමි”ති. අථ බො සා ගණ්ඨි තෙසං ආජීවකසාවකානං ධිතරං අද්ගි. අථ බො තෙ ආජීවකසාවකා නං කුමාරිකං තෙච්ඡා මාසංයෙව සුඤ්ඤිසාහොගෙන භුඤ්ජංසු. නතො අපරෙත දුසිහොගෙන භුඤ්ජන්ති. අථ බො සා කුමාරිකා මාතුයා සන්තිකෙ දුතං පාහෙසි: “අහං හි දුග්ගතා දුකඛිතා න සුඛං ලභාමි. මාසං යෙව මං සුඤ්ඤිසාහොගෙන භුඤ්ජංසු. නතො අපරෙත දුසිහොගෙන භුඤ්ජන්ති. ආගච්ඡතු මෙ මාතා මං තෙස්සතු”ති.

4. අථ බො සා ගණ්ඨි යෙන තෙ ආජීවකසාවකා තෙනුපසඛකම්. උපසඛකම්ච්ඡා තෙ ආජීවකසාවකෙ එතදවොච: “මායා ඉමං කුමාරිකං දුසිහොගෙන භුඤ්ජන්ති, සුඤ්ඤිසාහොගෙන ඉමං කුමාරිකං භුඤ්ජංසු”ති. තෙ එවමාහංසු “නත්ථමාකං තයා සද්ධිං ආහාරුපහාරො, සමණෙන සද්ධිං අමාකං ආහාරුපහාරො, ගච්ඡ නං, න මයං තං ජානාමා”ති. අථ බො සා ගණ්ඨි තෙහි ආජීවකසාවකෙහි අපසාදිතො පුතදෙව සාවභිං පච්චාගඤ්ඡි. දුතියමි බො සා කුමාරිකා මාතුයා සන්තිකෙ දුතං පාහෙසි: “අහං හි දුග්ගතා දුකඛිතා, න සුඛං ලභාමි. මාසංයෙව මං සුඤ්ඤිසාහොගෙන භුඤ්ජංසු. නතො අපරෙත දුසිහොගෙන භුඤ්ජන්ති. ආගච්ඡතු මෙ මාතා මං තෙස්සතු”ති.

5. අථ බො සා ගණ්ඨි යෙනායස්මා උද්ග්ගි තෙනුපසඛකම්. උපසඛකම්ච්ඡා ආයස්මනං උද්ග්ගි එතදවොච: “සා කිර භනෙන කුමාරිකා දුග්ගතා දුකඛිතා න සුඛං ලභති. මාසංයෙව නං සුඤ්ඤිසාහොගෙන භුඤ්ජංසු. නතො අපරෙත දුසිහොගෙන භුඤ්ජන්ති. වදෙය්‍යාථ භනෙන: “මායා ඉමං කුමාරිකං දුසිහොගෙන භුඤ්ජන්ති. සුඤ්ඤිසාහොගෙන ඉමං කුමාරිකං භුඤ්ජංසු”ති. අථ බො ආයස්මා උද්ග්ගි යෙන තෙ ආජීවකසාවකා තෙනුපසඛකම්. උපසඛකම්ච්ඡා තෙ ආජීවකසාවකෙ එතදවොච: මායා ඉමං කුමාරිකං දුසිහොගෙන භුඤ්ජන්ති සුඤ්ඤිසාහොගෙන ඉමං කුමාරිකං භුඤ්ජංසු”ති. තෙ එවමාහංසු: “නත්ථමාකං තයා සද්ධිං ආහාරුපහාරො, ගණ්ඨියා සද්ධිං අමාකං ආහාරුපහාරො. සමණෙන ඤාතබ්බං අබ්‍යාවටෙන. සමණො අස්ස සුසමණො. ගච්ඡ නං. න මයං තං ජානාමා”ති. අථ බො ආයස්මා උද්ග්ගි තෙහි ආජීවකසාවකෙහි අපසාදිතො පුතදෙව සාවභිං පච්චාගඤ්ඡි. තතියමි බො සා කුමාරිකා මාතුයා සන්තිකෙ දුතං පාහෙසි: “අහං හි දුග්ගතා දුකඛිතා, න සුඛං ලභාමි. මාසංයෙව මං සුඤ්ඤිසාහොගෙන භුඤ්ජංසු. නතො අපරෙත දුසිහොගෙන භුඤ්ජන්ති. ආගච්ඡතු මෙ මාතා මං තෙස්සතු”ති.

6. දුතියමි බො සා ගණ්ඨි යෙනායස්මා උද්ග්ගි තෙනුපසඛකම්. උපසඛකම්ච්ඡා ආයස්මනං උද්ග්ගි එතදවොච: සා කිර භනෙන කුමාරිකා දුග්ගතා දුකඛිතා. න සුඛං ලභති. මාසංයෙව නං සුඤ්ඤිසාහොගෙන භුඤ්ජංසු. නතො අපරෙත දුසිහොගෙන භුඤ්ජන්ති. වදෙය්‍යාථ භනෙන: “මායා ඉමං කුමාරිකං දුසිහොගෙන භුඤ්ජන්ති. සුඤ්ඤිසාහොගෙන ඉමං කුමාරිකං භුඤ්ජංසු”ති. පඨමං පාහං තෙහි ආජීවකසාවකෙහි අපසාදිතො. නං ගච්ඡ නාහං ගම්ස්සාමිති.

3. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් උද්‍යාන නෙමේ ඒ ගණකිය වෙත පැමිණ ඒ ගණකියට “කුමර් හෙයින් මොවුන්ට දුටු නො දෙයි ද?” යි කී ය. “ආයුෂ්මත් වහන්ස, මොහු කාගේ කවුරු ද” යි මොවුන් නො හඳුනා. මේ ද මාගේ එක ම දුටු ය. මම ආයු නො දෙන්නෙමි බැහැරගම් ද යායුතු ය යි භී කිවු ය. “මොවුන්ට දෙව, මම මොවුන් හඳුනමි” යි ආයුෂ්මත් උද්‍යාන නෙමේ කී ය. “ඉදින් වහන්ස, ආයුෂ්මත් වහන්සේ හඳුනන් නම් දෙන්නෙමි” යි භී කිවු ය. ඉක්බිති ඒ ගණකි ඒ ආජීවක සච්චන්ට සිය දුටු දුන්නී ය. ඉක්බිති ඒ ආජීවක සච්චෝ ඒ කුමරිය කැඳවා ගෙන ගොස් මසක් ම ලෙහෙළියකු කොට පරිභාග කළාහු ය. ඉන්පසු දසියක කොට පරිභරණය කෙරෙහි. ඉක්බිති ඒ කුමාරිකා තොමෝ, “මම දැන් දුගී වෙමි. දුප්පත්මි. සැපයක් නො ලබමි. මසක් ම මා ලෙහෙළියක කොට පරිභාග කළහ. ඉන්පසු දසියක මෙන් පරිභරණය කෙරෙහි. මගේ මව් නොමෝ මෙහි ඒවා. මා ගෙන යේවා” යි මවු වෙතට දුතයකු යැවු ය.

4. ඉක්බිති ඒ ගණකි තොමෝ ඒ ආජීවක සච්චන් කරා එළඹියා ය. එළඹී ඔවුන්ට “ආයුෂ්මතී, මේ කුමරිය දසියක කොට පරිභරණය නො කරව. ලෙහෙළියක කොට මේ කුමරිය පරිභරණය කරව” යි කිවු ය. ඔහු “නී හා අපගේ ගණුදෙනුවෙන් නැත. අපගේ ගණු දෙනුව ගෙනහු සමග ය. තෝ යව. අපි නී නො දනිමු” යි කීහ. ඉක්බිති ඒ ගණකි තොමෝ ආජීවක සච්චන් විසින් ගරහන ලද්දේ නැවත සැවැහට පෙරළා පැමිණියා ය. දෙවෙනි වර ද ඒ කුමරි “මම දුගීයෙමි. දුප්පත්මි. සැපයක් නො ලබමි. මසක් පමණ මා ලෙහෙළියක කොට පරිභරණය කළහ. එනැන් පටන් දසියක් කොට පරිභරණය කරන්. මගේ මවු නොමෝ මෙහි ඒවා. මා කැඳවා ගෙන යේවා” යි මවගේ සම්පයට දුතයකු යැවු ය.

5. ඉක්බිති ඒ ගණකි තොමෝ ආයුෂ්මත් උද්‍යාන නෙමේ කරා පැමිණියා ය. පැමිණ, ආයුෂ්මත් උද්‍යානට “වහන්ස, ඒ කුමරිය දුගී ල, දුප්පත් ල, සුවයක් නො ලබා ල. මසක් ම ලෙහෙළියක කොට පරිභරණය කළාහු ල. එනැන් පටන් දසියක කොට පරිභරණය කරන් ල. වහන්ස, ආයුෂ්මතී, මේ කුමරිය දසියක කොට පරිභරණය නොකරවු ලෙහෙළියක කොට පරිභරණය කරවු” යි කියනු මැනවැයි කී ය. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් උද්‍යාන නෙමේ ඒ ආජීවක සච්චන් කරා ගියේ ය ගොස්, ඒ ආජීවක ශ්‍රාවකයන්ට “ආයුෂ්මතී, මේ කුමරිය දසියක කොට පරිභරණය නො කරවු. ලෙහෙළියක කොට මැය පරිභරණය කරවු” යි කී ය. “මුඛ හා අපගේ ගණුදෙනුවෙන් නැත. අපගේ ගණුදෙනුව ගණකිය හා ය. ශ්‍රමණයා ව්‍යාපාර නැත්තකු විය යුතු යි. ශ්‍රමණයෙක් නම් මනා ශ්‍රමණයෙක් වන්නේය. මුඛ යන්න. අපි මුඛ නො දනිමු” යි ඔහු කීහ. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් උද්‍යාන නෙමේ ආජීවක ශ්‍රාවකයන් විසින් ගරහන ලද්දේ සැවැහට ම පෙරළා ආයේ ය. තුන්වන වර ද ඒ කුමරි මවු සම්පයට “මම දුගීයෙමි. දුප්පත් වෙමි. සුවයක් නො ලබමි. මසක් ම මා ලෙහෙළියක කොට පරිභරණය කළහ. එනැන් පටන් දසියක කොට පරිභරණය කරන්. මගේ මව් මෙහි ඒවා. මා කැඳවා ගෙන යේවා” යි දුතයකු යැවු ය.

6. දෙවෙනි වර ද ඒ ගණකි ආයුෂ්මත් උද්‍යාන නෙමේ කරා ගියා ය. ගොස් ආයුෂ්මත් උද්‍යානට වහන්ස, ඒ කුමරි දුගී ල. දුප්පත් ය. සුවයක් නො ලබා ල. මසක් ම ආයු ලෙහෙළියක කොට පරිභරණය කළාහු ල. එනැන් පටන් දසියක මෙන් පරිභරණය කරන් ල. වහන්ස, ‘ආයුෂ්මතී, මේ කුමරිය දසියක කොට පරිභරණය නො කර මි. ලෙහෙළියක කොට පරිභරණය කරවු’ යි කියන්නා යි සැළ කළා ය. “පළමු වර මම ඒ ආජීවක ශ්‍රාවකයන් විසින් ගරහන ලද්දේම වෙමි. තෝ යව මම නො යන්නෙමි” යි ආයුෂ්මත් උද්‍යාන කී ය.

7. අථ බො සා ගණනී උජ්ඣායනී බීයනි විපාවෙනි: “ඵවං දුග්ගතො භොතු අයෙසා උද්දසී, ඵවං දුක්ඛිනො භොතු අයෙසා උද්දසී, ඵවං මා සුඛං ලභතු අයෙසා උද්දසී, යථා මෙ කුමාරිකා දුග්ගතා දුක්ඛිනා න සුඛං ලභති, පාපිකාය සංස්සයා පාපකෙන සසුරෙන පාපකෙන සාමිකෙනා”ති. සා’පි බො කුමාරිකා උජ්ඣායනී බීයනි විපාවෙනි: “ඵවං දුග්ගතො භොතු අයෙසා උද්දසී, ඵවං දුක්ඛිනො භොතු අයෙසා උද්දසී, ඵවං මා සුඛං ලභතු අයෙසා උද්දසී, යථාහං දුග්ගතා දුක්ඛිනා න සුඛං ලභාමි පාපිකාය සංස්සයා පාපකෙන සසුරෙන පාපකෙන සාමිකෙනා”ති. අඤ්ඤපි ඉත්ථියො අසනතුට්ඨා සංස්සුති වා සසුරෙති වා සාමිකෙති වා, නා ඵවං ආයාචන්ති: “ඵවං දුග්ගතො භොතු අයෙසා උද්දසී, ඵවං දුක්ඛිනො භොතු අයෙසා උද්දසී, ඵවං මා සුඛං ලභතු අයෙසා උද්දසී, යථා මයං දුග්ගතා දුක්ඛිනා න සුඛං ලභාම, පාපිකාති සංස්සුති පාපකෙති සසුරෙති පාපකෙති සාමිකෙති”ති.

8. යා පන නා ඉත්ථියො සනතුට්ඨා සංස්සුති වා සසුරෙති වා සාමිකෙති වා නා ඵවං ආයාචන්ති: “ඵවං සුඛිනො භොතු අයෙසා උද්දසී, ඵවං සඤ්ඤා භොතු අයෙසා උද්දසී, ඵවං සුඛමෙධතු අයෙසා උද්දසී, යථා මයං සුඛිනා සඤ්ඤා සුඛමෙධාම හද්දිකාති සංස්සුති හද්දකෙති සසුරෙති, හද්දකෙති සාමිකෙති”ති.

9. අස්සොසුං බො භික්ඛු එකච්චානං ඉත්ථිනං ඔයාචන්තිනං එකච්චානං ඉත්ථිනං ආයාචන්තිනං. යෙ තෙ භික්ඛු අපච්චජා තෙ උජ්ඣායන්ති බීයන්ති විපාවෙන්ති: කථං හි නාම ආයස්මා උද්දසී සංඤ්චරිතනං සමාපජ්ජස්සති”ති. අථ බො තෙ භික්ඛු භගවතො එනමන්ථං ආරොචෙසුං.

10. අථ බො භගවා එතස්මිං නිදුතෙ එතස්මිං පකරණෙ භික්ඛුසංඝං සන්තිපාතාපෙනා ආයස්මන්තං උද්දසීං පටිපුච්ඡි:— “සච්චං නිර නං උද්දසී සංඤ්චරිතනං සමාපජ්ජ”ති. “සච්චං භගවා”. විගරති බුද්ධො භගවා: “කථං හි නාම නං මොඤ්ජුරිස සංඤ්චරිතනං සමාපජ්ජස්සසී. තෙනා මොඤ්ජුරිස අපසන්නානං වා පසාදය -පෙ- ඵවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“යො පන භික්ඛු සංඤ්චරිතනං සමාපජ්ජස්ස ඉත්ථියා වා පුරිසමතිං පුරිසස්ස වා ඉත්ථිමතිං ජායන්තනෙ වා ජාරන්තනෙ වා, සංඝාදිසංඝොති.

ඵවඤ්චිදං භගවතා භික්ඛුනං සික්ඛාපදං පඤ්ඤන්තං භොති.

[මූලපඤ්ඤානති.]

7. ඉක්බිති ඒ ගණනි “යම්සේ මා කුමරි පාපි වූ නැන්දනියන් පාපි වූ මයිලනුවන් කරණ කොට ගෙන, පාපි වූ සැමියා කරණ කොට ගෙන දුගි වූවා ද, දුප්පත් වූවා ද, සුවයක් නො ලබා ද, ආයුෂී උදයී ද එසේ ම දුගි වේවා, එසේ දුප්පත් වේවා, ආයුෂී උදයී නෙමේ එසේ සුවයක් නො ලබවා”යි අවමන් කෙරෙයි, අයුණු කියයි, නුගුණ පතුරුවයි. ඒ කුමරි ද “යම්සේ මම ලාමක වූ නැන්දනියන් කරණ කොට ගෙන, ලාමක වූ මයිලනුවන් කරණ කොට ගෙන, ලාමක වූ හිමියා කරණ කොට ගෙන දුගි වෙමිද, දුක්පත් වෙමිද, සුවයක් නො ලබමිද, එසේ ම ආයුෂී උදයී නෙමේ දුගි වේවා එසේ ම ආයුෂී උදයී නෙමේ දුප්පත් වේවා එසේ ම ආයුෂී උදයී නෙමේ සුවක් නො ලබවා”යි අවමන් කෙරෙයි, අයුණු කියයි, නුගුණ පතුරුවයි (ආයුෂමත් උදයී තෙරුන්ගේ මෙහෙසීමෙන් පනිකුලයට ගිය) අන් සත්‍රිහු ද නැන්දනියන් හෝ මයිලනුවන් හෝ සැමියන් හෝ සමග නොසතුටු වූවෝ “යම්සේ අපි පාපි වූ නැන්දනියන් පාපි වූ මයිලනුවන්, පාපි වූ සැමියන් කරණ කොට ගෙන දුගි වූවු ද, දුප්පත් වූවු ද, සුවක් නො ලබමෝ ද, ආයුෂී උදයීන් එසේ ම දුගි වේවා, ආයුෂී උදයීන් එසේ ම දුප්පත් වේවා, ආයුෂී උදයීන් එසේ ම සුවක් නො ලබවා”යි ප්‍රාචීනා කෙරෙත්.

8. යම් සත්‍රි කෙනෙක් (උදයී තෙරුන්ගේ මෙහෙසීමෙන් පනිකුලයට ගියෝ) නැදීමයිලන් හා සැමියන් හා සතුටු වූවාහු ද, ඔහු “යම්සේ අපි හදු නැදීමයිලන්, හදු සැමියන් කරණ කොට ගෙන සුවපත් වූවමෝ සැදුනමෝ සුවසේ වැඩෙමු ද, ආයුෂී උදයී නෙමේ එසේ ම සුව පත් වේවා, ආයුෂී උදයී නෙමේ එසේ ම සැදුනේ වේවා, ආයුෂී උදයී නෙමේ එසේ ම සුවසේ වැඩෙමු”යි මෙසේ ප්‍රාචීනා කෙරෙත්.

9. භික්ෂුහු නිගා කරන්තාවූ ඇතැම් සත්‍රින්ගේ කථා ද, සුව පනන්තා වූ ඇතැම් සත්‍රින්ගේ කථා ද ඇසූහ. යම් ඒ භික්ෂුහු අලොප්ඡ ද, ඔහු “කෙසේ නම් ආයුෂමත් උදයී නෙමේ (සත්‍රිපුරුෂයන් අතර) සංවරණයට පැමිණෙද්”යි අවමන් කෙරෙත්, අගුණ කියත්, නුගුණ පතුරුවත්. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් සැළ කළහ.

10. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මේ කාරණයෙහි භික්ෂු සංඝයා රැස් කරවා ආයුෂමත් උදයී අමතා, “උදයිය, තෝ සත්‍රි පුරුෂයන් අතර සංවරණයට පැමිණියෙහි සැබැද්”යි අසා වදාළ සේක. “සැබව භාග්‍යවතුන් වහන්සැ”යි ආයුෂමත් උදයී කී ය. භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ වදාරණසේක්, “හිස් පුරුෂය, තෝ කෙසේ නම් සත්‍රිපුරුෂයන් අතර සංවරණයට පැමිණියෙහි ද? හිස් පුරුෂය, මෙය නොපහත් වූවන්ගේ පැහැදීම පිණිස හෝ නො වේ” යි ... ගැරැහු සේක. “මහණෙනි, මේ සිකපදය මෙසේ උදෙසවු:-

“යම් මහණෙක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත, මිත්‍රාචාර භාවයෙහි වෙත, පුරුෂමතිය සත්‍රියට හෝ සත්‍රිමතිය පුරුෂයාට හෝ ගෙන එමින් සංචාරණභාවයට වදනේ නම් සහවෙසෙස් වේ”.

මෙසේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් භික්ෂූන්ට මේ ශික්ෂාපදය පණවන ලද්දේ වෙයි.

11. තෙන බො පන සමයෙන සමිනුලා ධුතනා උය්‍යානෙ පරිවාරෙනා අඤ්ඤාතරස්සා¹ වෙසියා සන්තිකෙ දුතං පාහෙසුං: “අගච්ඡතු උය්‍යානෙ පරිවාරෙස්සාමා”ති. සා එවමාහ: “අහං බවය්‍යා² තුලෙන න ජානාමි ‘කෙ වා ඉමෙ කස්ස වා’ති. අහඤ්චමිති බහුභණ්ඩා, බහුපරිකාරා, බිහිතගරඤ්ච ගන්තබ්බං, නාහං ගමිස්සාමි”ති. අථ බො සො දුතො තෙසං ධුතනානං එතමන්ථං ආරොවෙසි, එවං වුතො අඤ්ඤාතරො පුරිසො තෙ ධුතො එතදවොච: “කිස්ස තුලෙන අය්‍යා නං වෙසිං යාමිත්ථ? නහු අය්‍යො උද්ගි චන්තවෙබ්බා? අය්‍යො උද්ගි උය්‍යාඡෙස්සති”ති. එවං වුතො අඤ්ඤාතරො උපාසකො නං පුරිසං එතදවොච: “මාය්‍යො එවං අචච, න කප්පති සමණානං සක්‍යපුත්තියානං එවරුපං කාතුං. නාය්‍යො උද්ගි එවං කරිස්සති”ති. එවං වුතො, ‘කරිස්සති න කරිස්සති’ති අබ්බුතං අකංසු. අථ බො තෙ ධුතනා යෙනායසමා උද්ගි තෙහුපසඛකමිසු. උපසඛකමිත්ථා ආයසනතං උද්ගිං එතදවොචු: “ඉධ මයං භන්තෙ උය්‍යානෙ පරිවාරෙනා අසුකාය නාම වෙසියා සන්තිකෙ දුතං පතිණිමහ: “අගච්ඡතු උය්‍යානෙ පරිවාරෙස්සාමා”ති සා එවමාහ:” “අහං බවය්‍යා තුලෙන න ජානාමි ‘කෙ වා ඉමෙ කස්ස වා’ති, අහඤ්චමිති බහුභණ්ඩා, බහුපරිකාරා, බිහිතගරඤ්ච ගන්තබ්බං, නාහං ගමිස්සාමි”ති. “සාධු භන්තෙ අය්‍යො නං වෙසිං උය්‍යාඡෙතු”ති.

12. අථ බො ආයසමා උද්ගි යෙන සා වෙසි, තෙහුපසඛකමි. උපසඛකමිත්ථා නං වෙසිං එතදවොච: “කිස්ස මෙසං න ගච්ඡි”ති. “අහං බවය්‍යා ඉමෙ න ජානාමි ‘කෙ වා ඉමෙ කස්ස වා’ති. අහඤ්චමිති බහුභණ්ඩා, බහුපරිකාරා බිහිතගරඤ්ච ගන්තබ්බං, නාහං ගමිස්සාමි”ති. “ගච්ඡමෙසං අහං ඉමෙ ජානාමි”ති. සවෙ භන්තෙ අය්‍යො ජානාති, ගමිස්සාමි”ති. අථ බො තෙ ධුතනා නං වෙසිං ආද්ග උය්‍යානං අගමංසු. අථ බො සො උපාසකො උඡ්ඤායති ඛියති විපාවෙති: “කථං හි නාම අය්‍යො උද්ගි නබ්බිණ්ණං සඤ්චරිතං සමාපජ්ජිස්සති”ති. අස්සොසුං බො හිකඤ්ඤා නස්ස උපාසකස්ස උඡ්ඤායනාස්ස ඛියනාස්ස විපාවෙනාස්ස. යෙ තෙ හිකඤ්ඤා අපච්ඡිතා තෙ උඡ්ඤායනාති ඛියනාති විපාවෙනාති: “කථං හි නාම ආයසමා උද්ගි නං බණ්ණිකං සඤ්චරිතං සමාපජ්ජිස්සති”ති, අථ බො තෙ හිකඤ්ඤා භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං -පෙ- “සචචං නිර වාං උද්ගි නං බණ්ණිකං සඤ්චරිතං සමාපජ්ජි”ති. “සචචං භගවා.” විගරහි බුද්ධො භගවා -පෙ- “කථං හි නාම වාං මොඝපුරිස තබ්බිණ්ණං සඤ්චරිතං සමාපජ්ජිස්සයි. තෙ’නං මොඝපුරිස අප්පසන්නානං වා පසාද්ග -පෙ- එවං ව පන හිකබ්බෙ ඉමං සිකාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“යො පන හිකඤ්ඤා සඤ්චරිතං සමාපජ්ජෙය්‍ය ඉන්ද්‍රියා වා පුරිසමති. පුරිසස්ස වා ඉන්ද්‍රියානි, ජායතනෙන වා ජාරතනෙන වා, අනාමසො තබ්බිණ්ණියපි, සංඝාදිසේසො”ති.

[දුතියපඤ්ඤාතති.]

11. එසමයෙහි බොහෝ සත්ත්වයෝ උයනෙහි රමණය කරන්නාහු, “එව, උයනෙහි අභිරමණය කරන්නෙමු”යි එක්තරා වෙසභනක සම්පයට දුතයකු යැවූහ. “ආය්‍යියෙහි, මොහු කවුරුද, කාගේද?”යි මම නොප නො හඳුනමි. මම බොහෝ බඩු ඇතියෙමි වෙමි. බොහෝ පිරිකර ඇතියෙමි. බැහැර නුවර යා යුතු ද වෙයි. මම නො යන්නෙමි”යි ඔ කිටු ය. ඉක්බිති ඒ දුත තෙමේ ඒ ධුතියන්ට මේ කාරණය කිය. මෙසේ කී කල්හි එක්තරා පුරුෂයෙක් ඒ ධුතියන්ට “ආය්‍යියෙහි, තෙපි කුමක් හෙයින් වෙසභන යැද්දකු ද? ආය්‍යී වූ උදයී තෙමේ කිය යුතු නො වේ ද? ආය්‍යී වූ උදයී තෙමේ ආය යවන්නේ ය”යි කිය. මෙසේ කී කල්හි එක්තරා උවසුවෙක් ඒ පුරුෂයාට “ආය්‍යී තෙමේ මෙසේ නො කියවා, මෙබන්දක් කරන්නට ආකාප්‍රත්‍රිය ශ්‍රමණයන්ට නොකාප ය. ආය්‍යී වූ උදයී තෙමේ මෙසේ වූ දෑයක් නො කරන්නේ ය”යි කිය. මෙසේ කී කල්හි “හෙතෙම එය කරන්නේය යි ද? නො කරන්නේය යිද”යි පරදු තැබූහ. ඉක්බිති ඒ ධුතියෝ ආයුෂමත් උදයී තෙමේ ඒ වෙසභන කරා පැමිණියේය. පැමිණ ඒ වෙසභනට “කුමක් හෙයින් මොවුන් සම්පයට නො යෙහි ද”යි ඇසී ය. ආය්‍යියන් වහන්ස, මොහු කවුරුද යි කාගේ දැයි මම නො හඳුනමි. මම ද බොහෝ බඩු ඇතියෙමි. බොහෝ පිරිකර ඇතියෙමි. බැහැර නුවර යා යුතු වේ. මම නො යන්නෙමි”යි ඔ කිටු ය, වහන්ස. හිමියන් ඒ වෙසභන යවන්නේ මැනව්”යි ඔහු කීහ.

12. ඉක්බිති ආයුෂමත් උදයී තෙමේ ඒ වෙසභන කරා පැමිණියේය. පැමිණ ඒ වෙසභනට “කුමක් හෙයින් මොවුන් සම්පයට නො යෙහි ද”යි ඇසී ය. ආය්‍යියන් වහන්ස, මොහු කවුරුද යි කාගේ දැයි මම නො හඳුනමි. මම ද බොහෝ බඩු ඇතියෙමි. බොහෝ පිරිකර ඇතියෙමි. බැහැර නුවර යා යුතු ද වෙයි. මම නො යන්නෙමි”යි ඔ කිටු ය. “මොවුන් සම්පයට යව. මම මොවුන් හඳුනමි”යි උදයී තෙර කී ය. “වහන්ස, ඉදින් ආය්‍යී තෙමේ දැනී තම යන්නෙමි”යි ඔ කිටු ය. ඉක්බිති ඒ ධුතියෝ ඒ වෙසභන කැඳවා ගෙන උයනට ගියාහුය. එකල්හි උවසු තෙමේ “කෙසේ නම් ආය්‍යී වූ උදයී තෙමේ (සත්‍රි පුරුෂයන් අතර) එකෙකෙහි සංවරණයට පැමිණේ ද යි අවමන් කෙළේය, අයුණු කී ය. නුගුණ පැතිරුණි ය. භික්ෂුහු අවමන් කරණ, අයුණු කියන, නුගුණ පතුරුවන ඒ උවසුහුගේ කපාව ඇසූහ. අලෙපව් වූ ඒ භික්ෂුහු “කෙසේ නම් අයුෂමත් උදයී තෙමේ සත්‍රි පුරුෂයන් අතර එකෙකෙහි සංවරණයට පැමිණේ ද” යි අවමන් කළහ, අයුණු කීහ, නුගුණ පැතිරුවූහ. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍ය-වතුන් වහන්සේට මේ කාරණය සැළ කළාහුය. ... “උදයිය, තෝ සත්‍රි පුරුෂ-යන් අතර එකෙකෙහි සංවරණයට පැමිණියෙහි ය යනු සැබෑ ද”යි භාග්‍ය-වතුන් වහන්සේ අසා වදාළසේක. “සැබව, භාග්‍යවතුන් වහන්ස”යි හේ කීහ. භාග්‍යවන් බුදුරජානන් වහන්සේ ගැරහු සේක: ... “හිස් පුරුෂය, කෙසේ නම් සත්‍රි පුරුෂයන් අතර එකෙකෙහි සංවරණයට පැමිණියෙහි ද, හිස් පුරුෂය, මෙය නොපහන්වුවන්ගේ පැහැදීම පිණිස නො වෙයි. ... මහණෙහි, මෙසේ මේ සිකපදය උදෙසා වූ:

“යම් මහණෙක් භාග්‍යභාවයෙහි චේවසී, මිථ්‍යාවාර භාවයෙහි චේවසී, පුරුෂමනිය සත්‍රියට හෝ සත්‍රියමනිය පුරුෂයාට හෝ යටතින් එමොහොති සෙවිනා කැමැති මාගමකට හෝ ගෙණ එමින් සැසවරණ-භාවයට වදනේ නම් සහවෙසෙස් වේ.”

[දෙවන පැණවිමසි.]

13. යො පනාති යො යාදිසො -පෙ-

හිකඛු'ති -පෙ- අයං ඉමස්මිං අතො අධිපෙයනො 'හිකඛු'ති.

සංඛ්‍යාදිසංකේ. සමාපජ්ජයාති ඉත්ථයා වා පභිනො පුරිසස්ස සන්තිකෙ ගච්ඡති. පුරිසෙන වා පභිනො ඉත්ථයා සන්තිකෙ ගච්ඡති.

ඉත්ථයා වා පුරිසමතිනාති පුරිසස්ස මතිං ඉත්ථයා වා ආරොවෙති.

පුරිසස්ස වා ඉත්ථමතිනාති ඉත්ථයා මතිං පුරිසස්ස වා ආරොවෙති.

ජායනතෙන වා'ති ජායා හවිස්සයි.

ජාරතතෙන වා'ති ජාරී හවිස්සයි.

අනනමසො තං ධණ්ණායපිති මුහුත්තකා හවිස්සයි.

සංඛ්‍යාදිසංකේ. -පෙ- තෙනපි ටුච්චති සංඛ්‍යාදිසංකේ.

14. දස ඉත්ථයො: මාතුරකඛිනා, පිතුරකඛිනා, මාතෘපිතුරකඛිනා, භාතුරකඛිනා, භගිනිරකඛිනා, ඤාතිරකඛිනා, ගොතතරකඛිනා, ධම්මරකඛිනා, සාරකඛා, සපරිදණ්ඩා.

දස හරියායො: ධනකාඛිනා, ඡන්දවාසිනී, භොගවාසිනී, පටවාසිනී, ඔදපතනකිනී, ඔහනටුඛිටා, දුසී ච හරියා ච, කම්මකාරී ච හරියා ච, ධජාහටා, මුහුත්තකා,

මාතුරකඛිනා නාම: මාතෘ රකඛිති ගොපෙනි ඉස්සරියං කාරොති වසං වතෙනති.

පිතුරකඛිනා නාම: පිතෘ රකඛිති ගොපෙනි ඉස්සරියං කාරොති වසං වතෙනති.

මාතෘපිතුරකඛිනා නාම: මාතෘපිතරො රකඛිනාති ගොපෙනාති ඉස්සරියං කාරොති වසං වතෙනති.

භාතුරකඛිනා නාම: භාතෘ රකඛිති ගොපෙනි ඉස්සරියං කාරොති වසං වතෙනති.

භගිනිරකඛිනා නාම: භගිනී රකඛිති ගොපෙනි ඉස්සරියං කාරොති වසං වතෙනති.

ඤාතිරකඛිනා නාම: ඤාතකා රකඛිනාති ගොපෙනාති ඉස්සරියං කාරොති වසං වතෙනති.

ගොතතරකඛිනා නාම: සගොතතා රකඛිනාති ගොපෙනාති ඉස්සරියං කාරොති වසං වතෙනති.

13. යො පන යනු යමෙක් යම්බඳු වූවෙක් ...

හිඤ්ඤා යනු ... මේ තෙමේ මේ අතීතයෙහි 'හිඤ්ඤා' ය යි අභිප්‍රේත ය.

සංවර්තනං සමාපජ්ජෙය්‍ය යනු: සත්‍රිය විසින් යවන ලද්දේ පුරුෂයා සම්පයට යේ ද, පුරුෂයා විසින් යවන ලද්දේ සත්‍රියගේ සම්පයට යේද,

ඉන්ද්‍රියා චා පුරිස මනිං යනු: පුරුෂාගේ අදහස සත්‍රියට හෝ කියයි ද,

පුරිසංචා ඉන්ද්‍රියමනිං යනු: සත්‍රියගේ අදහස පුරුෂයාට හෝ කියයි ද,

භ්‍යවතනෙන චා යනු: බිරිඳ වන්නෙහි ය යි...

ජාරතනෙන චා යනු: සොර අඹු වන්නෙහි ය යි...

අනන්තමසො නබ්බණ්ණායපි යනු: එ මොහොතෙහි අඹු වන්-
තෙහි ය යි

සංඝාදිසෙසො යනු ... එයින්ද 'සංභවෙසෙස' යි කියනු ලැබේ.

14. සත්‍රිහු දස දෙනෙකි; මාතුරකඛිනා ය, පිතුරකඛිනා ය, මාතෘපිතු-
රකඛිනා ය, භාතුරකඛිනා ය, භගිනිරකඛිනා ය, ඤාතිරකඛිනා ය, ගෝතන-
රකඛිනා ය, ධම්මරකඛිනා ය, සාරකඛා ය, සපරිදණ්ඩා ය යන මොහු යි.

භාය්‍යාවෝ දස දෙනෙකි: ධනභාතිනා ය, ඡන්දවාසිනී ය, භොගවාසිනී ය,
පටවාසිනී ය, ඔදපනනකිනී ය, ඔභනවුමිටා ය, දසිහරියා ය, කම්මකාරී
හරියා ය, ධජාහටා ය, මුහුනතිකා ය, යන මොහු යි.

මාතුරකඛිනා නම්: මවු තොමෝ (යම් සත්‍රියක) රකි ද, ගුණසථාන-
යෙහි තබා රකි යි ද සේවර විහරණයට ඉඩ නො දෙයි ද නම් වශයෙහි
පවත්වයි ද, (ඕ තොමෝ යි.)

පිතුරකඛිනා නම්: යම් මාගමක් පිය තෙමේ රකි යි ද, ගෝපනය කෙරෙයි ද
සේවර විහරණයට ඉඩ නො දෙයිද, සිය වශයෙහි පවත්වයි ද, (ඕ තොමෝ යි)

මාතෘපිතුරකඛිනා නම්: මවුපිය දෙදෙනා ම යම් සත්‍රියක රකිත් ද,
ගෝපනය කරත් ද, සේවරිණීවත්තට ඉඩ නො දෙත් ද, වශයෙහි පවත්වත්
ද (ඒ සත්‍රි යි.)

භාතුරකඛිනා නම්: යම් සත්‍රියක සොහොටුරු තෙමේ රකි යි ද, ගෝපනය
කෙරෙයි ද, සේවරිණීවත්තට ඉඩ නො දෙයි ද, වශයෙහි පවත්වයි ද, (ඕ
තොමෝ යි.)

භගිනිරකඛිනා නම්: යම් මාගමක බිහිනී තොමෝ රකි යි ද, ගෝපනය
කෙරෙයි ද, සේවරිණීවත්තට ඉඩ නො දෙයි ද, වශයෙහි පවත්වයි ද,
(ඕ තොමෝ යි.)

ඤාතිරකඛිනා නම්: යම් සත්‍රියක නැයෝ රකිත් ද, ගෝපනය කෙරෙත් ද,
සේවරිණී වත්තට ඉඩ නො දෙත් ද, වශයෙහි පවත්වත් ද (ඕ තොමෝ යි.)

ගෝතනරකඛිනා නම්: යම් මාගමක සමානගොත්‍රඥාතීයෝ රකිත් ද,
ගෝපනය කෙරෙත් ද, සේවරිණීවත්තට ඉඩ නොදෙත් ද, වශයෙහි
පවත්වත් ද, (ඕ තොමෝ යි.)

ධම්මරක්ඛිතා නාම: සහධම්මිකා රක්ඛනාති ගොපෙනාති ඉස්සරියං කාරෙනාති වසං වතෙනනාති.

සාරකඛා නාම: ගබ්භපි පරිගහනිතා හොති 'වෙය්‍යං ඵසා'ති, අනන්තමසො මාලාගුණපරික්ඛිතතාපි.

සපරිදණ්ඩා නාම: කෙහිවි දණ්ඩො යථිනො හොති 'යො ඉත්තනාමං ඉත්ථං ගච්ඡති ඵනතකො දණ්ඩා'ති.

ධනකක්ඛිතා නාම: ධනෙන කිණ්ණිකා වාසෙති.

ජඤ්චාසිනී නාම: පියො පියං වාසෙති.

භොගවාසිනී නාම: භොගං දතා වාසෙති.

පච්චාසිනී නාම: පටං දතා වාසෙති.

බද්ධපතනාසිනී නාම: උද්ධපතනං ආමසිතා වාසෙති.

බහතචුම්බකා¹ නාම: චුම්බටං ඔරොපෙතා වාසෙති.

දුසී නාම: දුසී වෙව හොති හරියා ව.

කම්මකාරී නාම: කම්මකාරී වෙව හොති හරියා ව.

ධන්හවා නාම: කරමරානිතා චුම්බති.

මුහුතනිකා නාම: තඛ්ඛණ්ණිකා චුම්බති.

නිකෙඛපපදානි.

1. පුරිසො භික්ඛු පභිණ්ණානිං²: “ගච්ඡ හතෙන ඉත්තනාමං මාතුරකක්ඛිතං බ්‍රෑහ්මි: හොති කිර ඉත්තනාමස්ස හරියා ධනකක්ඛිතා”ති. පතිගණහාති චිමංසති පච්චාහරනී, ආපතනී සංඝාදිසෙසස්ස.

2. පුරිසො භික්ඛු පභිණ්ණානි: “ගච්ඡ හතෙන ඉත්තනාමං පිතුරකක්ඛිතං බ්‍රෑහ්මි -පෙ- මාතාපිතුරකක්ඛිතං බ්‍රෑහ්මි -පෙ- භාතුරකක්ඛිතං බ්‍රෑහ්මි -පෙ- හගිනි-රකක්ඛිතං බ්‍රෑහ්මි -පෙ- ඤ්ඤාතිරකක්ඛිතං බ්‍රෑහ්මි -පෙ- ගොතතරකක්ඛිතං බ්‍රෑහ්මි -පෙ- ධම්මරකක්ඛිතං බ්‍රෑහ්මි -පෙ- සාරකඛං බ්‍රෑහ්මි -පෙ- සපරිදණ්ඩං බ්‍රෑහ්මි -පෙ- හොති කිර ඉත්තනාමස්ස හරියා ධනකක්ඛිතා”ති. පතිගණහාති චිමංසති පච්චා-හරනී, ආපතනී සංඝාදිසෙසස්ස.

ධම්මරක්ඛිතා නම්: යම් මාගමක සහදෑමයෝ රකිත් ද, ගොපනය කෙරෙත් ද, සෛවරිණීවත්තට ඉඩ නො දෙත් ද, වශයෙහි පවත්වත් ද (ඕ නොමෝ යි.)

සාරකකා නම්: යම් මාගමක ගැබෙහි දී ම 'මෝ මට අයත්වන්නී ය'යි වෙන් කොට ගන්නා ලද්දියක් වෙයි ද, යටත් පිරිසෙයින් මල්දමකින් පිරිකෙවු කරණ ලද්දී වෙයි ද, (ඕ නොමෝ යි.)

සපරිදණ්ඩා නම්: කිසිවකු විසින් "යමෙක් මෙනම් සත්‍රිය කරා යේ නම් මෙ පමණ දඩ ය"යි යම් මාගමක ඇරැබ දඩ තබන ලද්දේ වෙයි ද (ඕ නොමෝ යි.)

ධනකකිතා නම්: ධනයෙන් පෙරළා ගෙණ වාසය කරවයි ද (ඕ නොමෝ යි.)

ජන්දවාසිනී නම්: ප්‍රියයෙක් යම් ප්‍රියාවක වාසය කරවයි ද (ඕ නොමෝ යි.)

භොගවාසිනී නම්: යම් මාගමක භොග දී වාසය කරවයි ද (ඕ නොමෝ යි.)

පටවාසිනී නම්: යම් මාගමක පිළි දී වාසය කරවයි ද (ඕ නොමෝ යි.)

බද්ධතනකිනී නම්: යම් මාගමක දිය බදුනක අත එව (ඒ හා සමව) වාසය කරවයි ද (ඕ නොමෝ යි.)

බහතවුමබ්බා නම්: යම් මාගමක සුඤ්ච පහකොට තමා වෙත වාසය කරවයි ද (ඕ නොමෝ යි.)

දුසී නම්: යමක් දෑස්ස වුවා බිරිය ද වෙයි.

කමමකාරී නම්: යම් මාගමක් මිනියක් වුවා බිරිය වෙයි ද (ඕ නොමෝ යි.)

බජාහවා නම්: බලාත්කාරයෙන් ගෙණෙන ලද්දී කියනු ලැබේ.

මුහුතනිකා නම්: එකෙණෙහි කැඳවා ගන්නා ලද සත්‍රිය කියනු ලැබේ.

නිකෙසපපදයෝ යි.

1. පුරාෂයෙක් මහණකු යවයි: "වහන්ස, යනු මැනව. මෙ නම් ඇති මාතුරකකිතාවට මෙ නම් ඇත්තනුට මිලදී ගත් බිරිද වෙවයි කියව"යි පිළිගණියි ද, විමසයි ද, පිළිතුරු ගෙණ එයි ද, සහවෙසෙස්ඇවැත් වේ.

2. පුරාෂයෙක් "වහන්ස, යනු මැනව. මෙ නම් ඇති පිතුරකකිත සත්‍රියට කියනු මැනව මාතාපිතුරකකිත සත්‍රියට කියනු මැනව" යි මහණකු යවයි ද, මාතුරකකිත සත්‍රියට කියව ... මාතෘපිතුරකකිත සත්‍රියට කියව ... සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ. ... ගොතනරකකිත සත්‍රියට කියව ... ධම්මරක්ඛිත සත්‍රියට කියව ... සාරකකි සත්‍රියට කියව ... සපරිදණ්ඩ සත්‍රියට කියව ... 'මෙ නම් ඇත්තනුට ධනකකිත භාය්‍යාව වෙව' යි කියව ... පිළිගණියි ද විමසයි ද පිළිතුරු ගෙණ එයි ද, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

3. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ භනෙන ඉත්ථනාමං මාභුරකඛි-
නඤ්ච පිභුරකඛිනඤ්ච බ්‍රෑති: “හොථ නිර ඉත්ථනාමෙස්ස භරියායො
ධනකාතිනා”ති. පතිගණනාති චීමංසති පච්චාගරති, ආපනති සංඝාදිසෙසංසං.

4. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ භනෙන ඉත්ථනාමං මාභුරකඛිනඤ්ච
මානාපිභුරකඛිනඤ්ච -පෙ- මාභුරකඛිනඤ්ච භාභුරකඛිනඤ්ච -පෙ-
මාභුරකඛිනඤ්ච භගිනිරකඛිනඤ්ච -පෙ- මාභුරකඛිනං ච ඤ්ඤතිරකඛිනඤ්ච
-පෙ- මාභුරකඛිනඤ්ච ගොතතරකඛිනඤ්ච -පෙ- මාභුරකඛිනඤ්ච ධම්මර-
කඛිනඤ්ච -පෙ- මාභුරකඛිනඤ්ච සාරකකඤ්ච -පෙ මාභුරකඛිනඤ්ච සපරි-
දණ්ඩඤ්ච බ්‍රෑති: හොථ නිර ඉත්ථනාමෙස්ස භරියායො ධනකාතිනා”ති.
පතිගණනාති චීමංසති පච්චාගරති, ආපනති සංඝාදිසෙසංසං.

බණ්ඩවකාං.

5. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ භනෙන ඉත්ථනාමං පිභුරකඛි-
නඤ්ච මානාපිභුරකඛිනඤ්ච බ්‍රෑති: හොථ නිර ඉත්ථනාමෙස්ස භරියායො
ධනකාතිනා”ති. පතිගණනාති චීමංසති පච්චාගරති, ආපනති සංඝාදිසෙසංසං.

6. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ භනෙන ඉත්ථනාමං පිභුරකඛිනඤ්ච
භාභුරකඛිනඤ්ච -පෙ- පිභුරකඛිනඤ්ච භගිනිරකඛිනඤ්ච -පෙ- පිභුරකඛිනඤ්ච
ඤ්ඤතිරකඛිනඤ්ච -පෙ- පිභුරකඛිනඤ්ච ගොතතරකඛිනඤ්ච -පෙ- පිභුරකඛි-
නඤ්ච ධම්මරකඛිනඤ්ච -පෙ- පිභුරකඛිනඤ්ච සාරකකඤ්ච -පෙ- පිභුරකඛි-
නඤ්ච සපරිදණ්ඩඤ්ච බ්‍රෑති: “හොථ නිර ඉත්ථනාමෙස්ස භරියායො ධනකාති-
නා”ති. පතිගණනාති චීමංසති පච්චාගරති, ආපනති සංඝාදිසෙසංසං.

7. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ භනෙන ඉත්ථනාමං පිභුරකඛිනඤ්ච
මාභුරකඛිනඤ්ච බ්‍රෑති: හොථ නිර ඉත්ථනාමෙස්ස භරියායො ධනකාතිනා”ති.
පතිගණනාති චීමංසති පච්චාගරති, ආපනති සංඝාදිසෙසංසං.

බද්ධවකාං.

මූලං සංඛින්නං.

8. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ භනෙන ඉත්ථනාමං සපරි-
දණ්ඩඤ්ච මාභුරකඛිනඤ්ච බ්‍රෑති: හොථ නිර ඉත්ථනාමෙස්ස භරියායො
ධනකාතිනා”ති, පතිගණනාති චීමංසති පච්චාගරති, ආපනති සංඝාදිසෙසංසං.

9. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ භනෙන ඉත්ථනාමං සපරිදණ්ඩඤ්ච
පිභුරකඛිනඤ්ච -පෙ- සපරිදණ්ඩඤ්ච මානාපිභුරකඛිනඤ්ච -පෙ- සපරිද-
ණ්ඩඤ්ච භාභුරකඛිනඤ්ච -පෙ- සපරිදණ්ඩඤ්ච භගිනිරකඛිනඤ්ච -පෙ-
සපරිදණ්ඩඤ්ච ඤ්ඤතිරකඛිනඤ්ච -පෙ- සපරිදණ්ඩඤ්ච ගොතතරකඛිනඤ්ච
-පෙ- සපරිදණ්ඩඤ්ච ධම්මරකඛිනඤ්ච -පෙ- සපරිදණ්ඩඤ්ච සාරකකඤ්ච
බ්‍රෑති: හොථ නිර ඉත්ථනාමෙස්ස භරියායො ධනකාතිනා”ති. පතිගණනාති
චීමංසති පච්චාගරති, ආපනති සංඝාදිසෙසංසං.

එකමූලකං නිවසිතං.

3. පුරුෂයෙක් “වහන්ස, යනු මැනව. මෙ නම් මාතුරකකින සත්‍රියට ද, පිතුරකකින සත්‍රියට ද කියනු මැනව: ‘මෙ නම් ආත්තනුට ධනකකින භාය්‍යා වව’යි මහණකු යවයි ද, හෙතෙම එය පිළිගනීයි ද, විමසයි ද, පිළිතුරු ගෙන එයි ද, සහවෙසෙස් ආවැත් වේ.

4. පුරුෂයෙක් මහණකු යවයි. “වහන්ස, යනු මැනව. මෙ නම් මාතුරකකින සත්‍රියට ද පිතුරකකින සත්‍රියට ද, ... මාතුරකකින සත්‍රියට ද භාතුරකකින සත්‍රියට ද, ... මාතුරකකින සත්‍රියට ද හගිතිරකකින සත්‍රියට ද, ... මාතුරකකින සත්‍රියට ද ඝෞතරකකින සත්‍රියට ද, ... මාතුරකකින සත්‍රියට ද ධමමරකකින සත්‍රියට ද මාතුරකකින සත්‍රියට ද සාරකකින සත්‍රියට ද ... මාතුරකකින සත්‍රියට ද සපරිදණකින සත්‍රියට ද කියව: “මෙ නම් ආත්තනුට ධනකකින භාය්‍යා වව” යි. පිළිගනීයි, විමසයි, පිළිතුරු ගෙන එයි, සහවෙසෙස් ආවැත් වේ.

බණ්ඩවක්‍රය යි.

5. පුරුෂයෙක් මහණකු යවයි. “වහන්ස, යනු මැනව. මෙ නම් පිතුරකකින මාතෘපිතුරකකින සත්‍රිත් “මෙ නම් ආත්තනුට ධනකකින භාය්‍යා වව”යි කියනු මැනව. පිළිගනීයි, විමසයි, පිළිතුරු ගෙන එයි, සහවෙසෙස් ආවැත් වේ.

6. පුරුෂයෙක් මහණකු යවයි. “වහන්ස යනු මැනව. මෙ නම් පිතුරකකින සත්‍රියට ද භාතුරකකින සත්‍රියට ද ... පිතුරකකින සත්‍රියට ද හගිතිරකකින සත්‍රියට ද ... පිතුරකකින සත්‍රියට ද ඝෞතරකකින සත්‍රියට ද ... පිතුරකකින සත්‍රියට ද ධමමරකකින සත්‍රියට ද ... පිතුරකකින සත්‍රියට ද සාරකකින සත්‍රියට ද ... පිතුරකකින සත්‍රියට ද සපරිදණකින සත්‍රියට ද කියනු මැනව: “මෙ නම් ආත්තනුට ධනකකින භාය්‍යා වව”යි. පිළිගනීයි, විමසයි, පිළිතුරු ගෙන එයි, සහවෙසෙස් ආවැත් වේ.

7. පුරුෂයෙක් මහණකු යවයි. “වහන්ස, යනු මැනව. මෙ නම් පිතුරකකින සත්‍රියට ද මාතුරකකින සත්‍රියට ද කියනු මැනව. “මෙ නම් ආත්තනුට ධනකකින භාය්‍යා වව”යි පිළිගනීයි, විමසයි, පිළිතුරු ගෙන එයි, සහවෙසෙස් ආවැත් වේ.

බද්ධවක්‍රය යි.

මූලය සංක්ෂිප්තය.

8. පුරුෂයෙක් මහණකු යවයි. “වහන්ස යනු මැනව. “මෙ නම් ආත්ත සපරිදණකින සත්‍රියට ද මාතුරකකින සත්‍රියට ද කියනු මැනව. මෙ නම් ආත්තනුට ධනකකින භාය්‍යා වව යි” පිළිගනීයි, විමසයි, පිළිතුරු ගෙන එයි, සහවෙසෙස් ආවැත් වේ.

9. පුරුෂයෙක් මහණකු යවයි. “වහන්ස, යනු මැනව. මෙ නම් ආත්ත සපරිදණකින සත්‍රියට ද පිතුරකකින සත්‍රියට ද ... සපරිදණකින සත්‍රියට ද මාතෘපිතුරකකින සත්‍රියට ද ... සපරිදණකින සත්‍රියට ද භාතුරකකින සත්‍රියට ද ... සපරිදණකින සත්‍රියට ද හගිතිරකකින සත්‍රියට ද ... සපරිදණකින සත්‍රියට ද ඝෞතරකකින සත්‍රියට ද ... සපරිදණකින සත්‍රියට ද ධමමරකකින සත්‍රියට ද ... සපරිදණකින සත්‍රියට ද සාරකකින සත්‍රියට ද කියනු මැනව. “මෙ නම් ආත්තනුට ධනකකින භාය්‍යා වව යි” පිළිගනීයි, විමසයි, පිළිතුරු ගෙන එයි, සහවෙසෙස් ආවැත් වේ.

එකමූලකය නිමි.

10. දුමුලකය ද නිමුලකය ද වතුමුලකය ද පඤ්චමුලකය ද ඡමුලකය ද සන්නමුලකය ද අට්ඨමුලකය ද නවමුලකය ද මෙසේ කටයුතුයි.

මේ දසමුලකය යි:

11. පුරුෂයෙක් මහණකු යවයි. “වහන්ස, යනු මැනව. මෙනම් ඇති මාතුරකඛිත සත්‍රියට ද, පිතුරකඛිත සත්‍රියට ද, මාතෘපිතුරකඛිත සත්‍රියට ද, භාතුරකඛිත සත්‍රියට ද, භගිනිරකඛිත සත්‍රියට ද, ඤාතිරකඛිත සත්‍රියට ද, ගෞතනරකඛිත සත්‍රියට ද, ධම්මරකඛිත සත්‍රියට ද, සාරකඛිත සත්‍රියට ද, සපරිදණ්ඞ සත්‍රියට ද, කියනු මැනව. මෙනම් ඇත්තනුව ධනකඛිත භාය්‍යා වව”යි පිළිගණ්‍යයි. විමසයි. පිළිතුරු ගෙන එයි. සහවෙසෙස්ඇවැත් වේ.

ධනකඛිතවක්‍රය නිමි.

12. පුරුෂයෙක් මහණකු යවයි. “වහන්ස, යනු මැනව. මෙනම් මාතුරකඛිත සත්‍රියට කියනු මැනව. ‘මෙනම් ඇත්තනුව ජන්දවාසිනී භාය්‍යා වව’යි ... භොගවාසිනී ... පටවාසිනී ... ඔදපත්තනිනී ... ඔහට චූච්චො ... දස්සක් ද, භාය්‍යාවක් ද, මිඞ්ගක් ද, භාය්‍යාවක් ද, ධජානටා ... මුහුත්තකා භාය්‍යා වව”යි පිළිගණ්‍යයි. විමසයි. පිළිතුරු ගෙන එයි. සහවෙසෙස්ඇවැත් වේ.

13. පුරුෂයෙක් මහණකු යවයි. “වහන්ස, යනු මැනව. මෙනම් පිතුරකඛිත සත්‍රියට කියව. ... මාතෘපිතුරකඛිත සත්‍රියට කියව. ... භාතුරකඛිත සත්‍රියට කියව. භගිනිරකඛිත සත්‍රියට කියව, ... ඤාතිරකඛිත සත්‍රියට කියව. ... ගෞතනරකඛිත සත්‍රියට කියව. ... ධම්මරකඛිත සත්‍රියට කියව. ... සාරකඛිත සත්‍රියට කියව. ... සපරිදණ්ඞ සත්‍රියට කියනු මැනව. මෙනම් ඇත්තනුව මුහුත්තකා භාය්‍යා වව” යි පිළිගණ්‍යයි. විමසයි. පිළිතුරු ගෙන එයි. සහවෙසෙස්ඇවැත් වේ.

නිෂෙසපපදයෝ යි.

14. පුරුෂයෙක් මහණකු යවයි. “වහන්ස, යනු මැනව. මෙනම් මාතුරකඛිත සත්‍රියට ද, පිතුරකඛිත සත්‍රියට ද කියනු මැනව. මෙනම් ඇත්තනුව මුහුත්තකා භාය්‍යා වව”යි පිළිගණ්‍යයි. විමසයි. පිළිතුරු ගෙන එයි. සහවෙසෙස්ඇවැත් වේ.

15. පුරුෂයෙක් මහණකු යවයි. “වහන්ස යනු මැනව. මෙනම් මාතුරකඛිත සත්‍රියට ද, මාතෘපිතුරකඛිත සත්‍රියට ද ... මාතුරකඛිත සත්‍රියට ද, සපරිදණ්ඞ සත්‍රියට ද කියනු මැනව. මෙනම් ඇත්තනුව මුහුත්තකා භාය්‍යා වව”යි පිළිගණ්‍යයි. විමසයි. පිළිතුරු ගෙන එයි. සහවෙසෙස්ඇවැත් වේ.

ධණ්ඩවක්‍රය නිමි.

16. පුරුෂයෙක් මහණකු යවයි. “වහන්ස, යනු මැනව. මෙනම් පිතුරකඛිත සත්‍රියට ද, මාතෘපිතුරකඛිත සත්‍රියට ද කියනු මැනව. මෙනම් ඇත්තනුව මුහුත්තකා භාය්‍යා වව”යි පිළිගණ්‍යයි. විමසයි. පිළිතුරු ගෙන එයි. සහවෙසෙස්ඇවැත් වේ.

17. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ්ථ භනෙන ඉත්ථනාමං පිතුරකඛ්ඛි-
තඤ්ච මාතුරකඛ්ඛිතඤ්ච -පෙ- පිතුරකඛ්ඛිතඤ්ච සපරිදණ්ඩඤ්ච බ්‍රෑහ්මී:
“හොථ නිර ඉත්ථනාමස්ස භරියායො මුහුතතිකා”ති. පතිගණ්හාති
වීමංසති පච්චාහරති, ආපතති සංඝාදිසෙසස්ස.

18. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති, “ගච්ඡ්ථ භනෙන ඉත්ථනාමං පිතුරකඛ්ඛිතඤ්ච
මාතුරකඛ්ඛිතඤ්ච බ්‍රෑහ්මී: හොථ නිර ඉත්ථනාමස්ස භරියායො මුහුතතිකා”ති.
පතිගණ්හාති වීමංසති පච්චාහරති, ආපතති සංඝාදිසෙසස්ස.

බද්ධවකකං.

මූලං සංඛින්නං.

19. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ්ථ භනෙන ඉත්ථනාමං සපරි-
දණ්ඩඤ්ච මාතුරකඛ්ඛිතඤ්ච බ්‍රෑහ්මී: හොථ නිර ඉත්ථනාමස්ස භරියායො
මුහුතතිකා”ති. පතිගණ්හාති වීමංසති පච්චාහරති, ආපතති සංඝාදිසෙසස්ස.

20. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ්ථ භනෙන ඉත්ථනාමං සපරිදණ්ඩඤ්ච
පිතුරකඛ්ඛිතඤ්ච -පෙ- සපරිදණ්ඩඤ්ච සාරකඛ්ඛිතඤ්ච බ්‍රෑහ්මී: හොථ නිර
ඉත්ථනාමස්ස භරියායො මුහුතතිකා”ති. පතිගණ්හාති, වීමංසති පච්චාහරති
ආපතති සංඝාදිසෙසස්ස.

ඵකමූලකං නිට්ඨිතං.

21. ඵං දුමුලකමපි, නිමුලකමපි, චතුමුලකමපි, පඤ්චමුලකමපි,
ඡමුලකමපි, සතනමුලකමපි, අට්ඨමුලකමපි, නවමුලකමපි කාතබ්බං.*

ඉදං දසමූලකං:

22. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ්ථ භනෙන ඉත්ථනාමං මාතුරකඛ්ඛි-
තඤ්ච පිතුරකඛ්ඛිතඤ්ච මාතෘපිතුරකඛ්ඛිතඤ්ච මාතුරකඛ්ඛිතඤ්ච භතිනිරකඛ්ඛිතඤ්ච
ඤ්ඤතිරකඛ්ඛිතඤ්ච ගොතතරකඛ්ඛිතඤ්ච ධම්මරකඛ්ඛිතඤ්ච සාරකඛ්ඛිතඤ්ච සපරි-
දණ්ඩඤ්ච බ්‍රෑහ්මී: හොථ නිර ඉත්ථනාමස්ස භරියායො මුහුතතිකා”ති.
පතිගණ්හාති වීමංසති පච්චාහරති, ආපතති සංඝාදිසෙසස්ස.

මුහුතතිකාවකකං¹ නිට්ඨිතං.

* ඵං දුමුලකමපි නිමුලකමපි යාව නවමුලකං කාතබ්බං මජ්ඣං:

දුමුලකාදිනිපි ඵවමෙව කාතබ්බාති, සිමු.

1. මුහුතතිකා ඉතිවකකං, සිමු.

17. පුරුෂයෙක් මහණකු යවයි. “වහන්ස ... යනු මැනව. මෙනම් පිතුරකිනින සත්‍රියට ද, භාතුරකිනින සත්‍රියට ද ... පිතුරකිනින සත්‍රියට ද සපරිදණ්ඩ සත්‍රියට ද, කියව. මෙනම් ආත්තනුට මුහුතනිකා භාය්‍යා වව”යි පිළිගණී ද, විමසා ද, පිළිතුරු ගෙන ඒ ද, සහවෙසෙස්ඇවැත් වේ.

18. “වහන්ස, යනු මැනව. මෙනම් තැනැත්තනුට මුහුතනිකා භාය්‍යා වව”යි මෙනම් පිතුරකිනින සත්‍රියට ද මාතුරකිනින සත්‍රියට ද කියන්නා”යි පුරුෂයෙක් මහණකු යවා ද, පිළිගණී ද, විමසා ද, පිළිතුරු ගෙන ඒ ද, සහවෙසෙස්ඇවැත් වේ.

බදබ්බකුය යි.

මූලය සංක්‍ෂිප්ත යි.

19. “වහන්ස, යනු මැනව. මෙනම් තැනැත්තනුට මුහුතනිකා භාය්‍යා වන්නා” යි මෙනම් සපරිදණ්ඩ සත්‍රියට ද මාතාරක්‍ෂිත සත්‍රියට ද කියන්නා”යි පුරුෂයෙක් මහණකු යවා ද, පිළිගණී ද, විමසා ද, පිළිතුරු ගෙන ඒ ද, සහවෙසෙස්ඇවැත් වේ.

20. “වහන්ස, යනු මැනව. “මෙනම් සපරිදණ්ඩ සත්‍රියට ද පිතාරක්‍ෂිත සත්‍රියට ද ... මෙනම් සපරිදණ්ඩ සත්‍රියට ද සාරක්‍ෂක සත්‍රියට ද, ‘මෙනම් තැනැත්තනුට මුහුතනිකා භාය්‍යා වන්නා’ යි කියනු මැනවැ” යි පුරුෂයෙක් මහණකු යවා ද, පිළිගණී ද, විමසා ද, පිළිතුරු ගෙන ඒ ද, සහවෙසෙස්-ඇවැත් වේ.

එකමූලකය නිමිසේ ය.

21. ද්විමූලකය ද, ත්‍රිමූලකය ද, චතුර්මූලකය ද, පඤ්චමූලකය ද, ඡණ්ඩමූලකය ද, සප්තමූලකය ද, අෂ්ටමූලකය ද, නවමූලකය ද මෙසේ කටයුතු යි.

මේ දසමූලකය යි:

22. “වහන්ස, යනු මැනව. මෙනම් මාතාරක්‍ෂිතාවට ද, පිතාරක්‍ෂිතාවට ද, මාතාපිතාරක්‍ෂිතාවට ද, භ්‍රාතාරක්‍ෂිතාවට ද, භගිනිරක්‍ෂිතාවට ද, ඥාතිරක්‍ෂිතාවට ද, ගෝත්‍රරක්‍ෂිතාවට ද, ධර්මරක්‍ෂිතාවට ද, සාරක්‍ෂාවට ද, සපරිදණ්ඩාවට ද, “මෙනම් තැනැත්තනුට මුහුතනිකා භාය්‍යා වන්නා”යි කියව”යි මිනිසෙක් මහණකු යවා ද, පිළිගණී ද, විමසා ද, පිළිතුරු ගෙන ඒ ද, සහවෙසෙස්-ඇවැත් වේ.

මුහුර්තිකාවකුය නිමිසේ ය.

23. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ හන්තො ඉත්ථන්තාමං මාතුරකඛිනං බ්‍රැහ්මි: හොති නිර ඉත්ථන්තාමස්ස හරියා ධනකාකිතා”ති, පතිගණනාති ඵිමංසති පච්චාහරති, ආපතති සංඝාදිසෙසස්ස.

24. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ හන්තො ඉත්ථන්තාමං මාතුරකඛිනං බ්‍රැහ්මි: හොති නිර ඉත්ථන්තාමස්ස හරියා ඡන්දවාසිනී -පෙ- හොගවාසිනී, පට්ඨාසිනී, ඔදපත්තනිනී, ඔහට්ඨබ්බො,¹ දුසී ච හරියා ච, කමමකාරී ච හරියා ච, ධජාහටා, මුහුත්තකා”ති, පතිගණනාති ඵිමංසති පච්චාහරති, ආපතති සංඝාදිසෙසස්ස.

නිකෙඛපපදානි.

25. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ හන්තො ඉත්ථන්තාමං මාතුරකඛිනං බ්‍රැහ්මි: හොති නිර ඉත්ථන්තාමස්ස හරියා ධනකාකිතා ච ඡන්දවාසිනී වා”ති, පතිගණනාති ඵිමංසති පච්චාහරති, ආපතති සංඝාදිසෙසස්ස.

26. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ හන්තො ඉත්ථන්තාමං මාතුරකඛිනං බ්‍රැහ්මි: හොති නිර ඉත්ථන්තාමස්ස හරියා ධනකාකිතා ච හොගවාසිනී ච -පෙ- ධනකාකිතා ච පට්ඨාසිනී ච -පෙ- ධනකාකිතා ච ඔදපත්තනිනී ච -පෙ- ධනකාකිතා ච ඔහට්ඨබ්බො ච -පෙ- ධනකාකිතා ච දුසී ච හරියා ච -පෙ- ධනකාකිතා ච කමමකාරී ච හරියා ච -පෙ- ධනකාකිතා ච ධජාහටා ච -පෙ- ධනකාකිතා ච මුහුත්තකා වා”ති, පතිගණනාති ඵිමංසති පච්චාහරති, ආපතති සංඝාදිසෙසස්ස.

බණ්ඩවකානං.

27. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ හන්තො ඉත්ථන්තාමං මාතුරකඛිනං බ්‍රැහ්මි: හොති නිර ඉත්ථන්තාමස්ස හරියා ඡන්දවාසිනී ච හොගවාසිනී ච -පෙ- ඡන්දවාසිනී ච මුහුත්තකා ච, ඡන්දවාසිනී ච ධනකාකිතා වා”ති, පතිගණනාති ඵිමංසති පච්චාහරති, ආපතති සංඝාදිසෙසස්ස.

බද්ධවකානං.

මුලං සංඛින්නං.

28. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ හන්තො ඉත්ථන්තාමං මාතුරකඛිනං බ්‍රැහ්මි: “හොති නිර ඉත්ථන්තාමස්ස හරියා මුහුත්තකා ච ධනකාකිතා ච -පෙ- මුහුත්තකා ච ඡන්දවාසිනී ච, -පෙ- මුහුත්තකා ච ධජාහටා වා”ති, පතිගණනාති ඵිමංසති පච්චාහරති, ආපතති සංඝාදිසෙසස්ස.

ඵකමුලකං නිට්ඨිතං.

ඵචං දුමුලකමි යාච නවමුලකං කාතබ්බං.

23. “වහන්ස, යනු මැනව. මෙනම් ඇත්තනුට බනභිත (බනගෙන් පෙරළාගත්) භාය්‍යා වන්නැ” යි මෙනම් මාතුරකභිතාවට කියනු මැනව” යි කියා මිනිසෙක් මහණකු යවා ද, මහණ තෙමේ එය පිළිගනී ද, විමසා ද, පිළිතුරු ගෙන ඒ ද, සහවෙසෙස් වන්නේ ය.

24. “වහන්ස, යනු මැනව. මෙනම් තැනැත්තනුට ඡන්දවාසිනි (සිය කැමැත්තෙන් වසන) භාය්‍යා වන්නැ” යි මව විසින් රක්තා ලද මෙනම් සත්‍රියට කියනු මැනව” යි මිනිසෙක් මහණකු යවා ද ... හොග නිසා වසන බිරියක් වන්නැ” යි ... පටවාසිනි (වසන නිසා වසනා භාය්‍යා වන්නැ” යි ... ඔදපත්තකිනි (දිය බඳුනක දෙදෙනාගේ ම අත් බහවා මේ දිය මෙන් නො වෙන්ව වසනු” යි කියා පාවදෙනු ලබන) භාය්‍යාවක් වන්නැ” යි ... ඔහටවුම්බට (හිසින් සුමුළු බහවා සිය ගෙහි වස්වනු ලබන) භාය්‍යා වන්නැ” යි ... දැසින් භාය්‍යාත් වන්නැ” යි ... කම්කාරිණීන් (ගෙහි බැලුමෙහෙවර කරණ තැනැත්තීන්) භාය්‍යාත් වන්නැ” යි ... බජාහට (එස වූ බජ ඇති යුදසෙන් හා ගොස් සිටරිවන් පැහැර ගෙන ආ) භාය්‍යා වන්නැ” යි ... ඒ මොහොතට පමණක් භාය්‍යා වන්නැ” යි මව විසින් රක්තාලද මෙනම් ඇත්තියට කියනු මැනව” යි කියා මිනිසෙක් මහණකු යවා ද, ඒ මහණ පිළිගනී ද, විමසා ද, පිළිතුරු ගෙන ඒ ද, සහවෙසෙස්ඇවැත් වන්නේ ය.

හිංසෙසපද සි.

25. “වහන්ස, යනු මැනව. මෙනම් තැනැත්තනුට බනභිත වූ ද ඡන්දවාසිනි වූ ද භාය්‍යා වන්නැ” යි මව විසින් රක්තා ලද මෙනම් ඇත්තියට කියන්නැ” යි මිනිසෙක් මහණකු යවා ද, පිළිගනී ද, විමසා ද, පිළිතුරු ගෙන ඒ ද, සහවෙසෙස්ඇවැත් වන්නේ ය.

26. “වහන්ස, යනු මැනව. මෙනම් ඇත්තනුට බනභිත ද හොගවාසිනි ද භාය්‍යා වන්නැ” යි ... බනභිත ද පටවාසිනි ද භාය්‍යා වන්නැ” යි ... බනභිත ද ඔදපත්තකිනි ද භාය්‍යා වන්නැ” යි ... බනභිත ද ඔහටවුම්බට ද භාය්‍යා වන්නැ” යි ... බනභිත ද දැසි ද භාය්‍යා වන්නැ” යි ... බනභිත ද බජාහට ද භාය්‍යා වන්නැ” යි ... බනභිත ද මුහුත්තකා ද භාය්‍යා වන්නැ” යි ... මෙනම් මාතාරක්ෂිතාවට කියනු මැනව” යි කියා මිනිසෙක් මහණකු යවා ද, ඒ මහණ ඒ පිළිගනී ද, විමසා ද, පිළිතුරු ගෙන ඒ ද, සහවෙසෙස්ඇවැත් වන්නේ ය.

බණ්ඩ වක්‍රය සි.

27. “වහන්ස, යනු මැනව. මෙනම් ඇත්තනුට ඡන්දවාසිනි ද භාය්‍යා වන්නැ” යි ... ඡන්දවාසිනි ද මුහුත්තකා ද භාය්‍යා වන්නැ” යි ... ඡන්දවාසිනි ද බනභිතා ද භාය්‍යා වන්නැ” යි කියා මෙනම් මාතාරක්ෂිතාවට කියන්නැ” යි මිනිසෙක් මහණකු යවා ද, ඒ මහණ තෙමේ පිළිගනී ද, විමසා ද, පිළිතුරු ගෙන ඒ ද, සහවෙසෙස්ඇවැත් වන්නේ ය.

බදබවක්‍රය සි.

මූලය සංස්කෘත සි.

28. “වහන්ස, මෙනම් ඇත්තනුට මුහුත්තකා ද, බනභිත ද ... මුහුත්තකා ද ඡන්දවාසිනි ද ... මුහුත්තකා ද, බජාහට ද භාය්‍යා වන්නැ” යි කියා ‘මෙනම් මාතාරක්ෂිතාවට කියන්නැ” යි මිනිසෙක් මහණකු යවා ද, ඒ මහණ තෙමේ පිළිගනී ද, විමසා ද, පිළිතුරු ගෙන ඒ ද, සහවෙසෙස්ඇවැත් වන්නේ ය.

ඒකමූලකය නිමිසේ ය.

ද්විමූලකය ද මෙසේ සි. නවමූලකය තෙක් මෙසේ ම කටයුතු සි.

දසමුලකං:

29. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ හතොත, ඉත්ථන්තාමං මාභුරකඛි-
තං බුද්ධි: “හොති කිර ඉත්ථන්තාමස්ස හරියා ධනකාකිතා ව ඡන්දවාසිනී ව හොග-
වාසිනී ව පටවාසිනී ව ඔදපත්තනිනී ව ඔහටචුලොටා ව දුසී ව හරියා ව
කමමකාරී ව හරියා ව ධජාහටා ව මුහුත්තිකා වා”ති, පභිගණ්හාති විමංසති
පච්චාහරති, ආපත්ති සංඝාදිසෙසස්ස.

මාභුරකඛිතවකානං නිට්ඨිතං.

30. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ හතොත, ඉත්ථන්තාමං පිභුරකඛිතං
-පෙ- මාතාපිභුරකඛිතං -පෙ- භාභුරකඛිතං -පෙ- හනිතිරකඛිතං -පෙ-
ඝඤ්ඤිතං -පෙ- හොත්තරකඛිතං -පෙ- ධමමරකඛිතං -පෙ- සාරකං -පෙ-
සපරිදණ්ඩං බුද්ධි: “හොති කිර ඉත්ථන්තාමස්ස හරියා ධනකාකිතා”ති, පභි-
ගණ්හාති විමංසති පච්චාහරති, ආපත්ති සංඝාදිසෙසස්ස.

31. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ හතොත ඉත්ථන්තාමං සපරිදණ්ඩං
බුද්ධි: “හොති කිර ඉත්ථන්තාමස්ස හරියා ඡන්දවාසිනී -පෙ- හොගවාසිනී
-පෙ- පටවාසිනී -පෙ- ඔදපත්තනිනී -පෙ- ඔහටචුලොටා -පෙ- දුසී ව හරියා ව
-පෙ- කමමකාරී ව හරියා ව -පෙ- ධජාහටා -පෙ- මුහුත්තිකා”ති,
පභිගණ්හාති විමංසති පච්චාහරති, ආපත්ති සංඝාදිසෙසස්ස.

නිකෙඛපපදානි.

32. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ හතොත, ඉත්ථන්තාමං සපරිදණ්ඩං
බුද්ධි: “හොති කිර ඉත්ථන්තාමස්ස හරියා ධනකාකිතා ව ඡන්දවාසිනී වා”ති.
පභිගණ්හාති විමංසති පච්චාහරති, ආපත්ති සංඝාදිසෙසස්ස.

33. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ හතොත, ඉත්ථන්තාමං සපරිදණ්ඩං
බුද්ධි: “හොති කිර ඉත්ථන්තාමස්ස හරියා ධනකාකිතා ව හොගවාසිනී ව -පෙ-
ධනකාකිතා ව මුහුත්තිකා වා”ති, පභිගණ්හාති විමංසති පච්චාහරති, ආපත්ති
සංඝාදිසෙසස්ස.

බණ්ඩවකානං.

34. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ හතොත, ඉත්ථන්තාමං සපරිදණ්ඩං
බුද්ධි: “හොති කිර ඉත්ථන්තාමස්ස හරියා ඡන්දවාසිනී ව හොගවාසිනී ව -පෙ-
ඡන්දවාසිනී ව මුහුත්තිකා ව -පෙ- ඡන්දවාසිනී ව ධනකාකිතා වා”ති, පභි-
ගණ්හාති විමංසති පච්චාහරති, ආපත්ති සංඝාදිසෙසස්ස.

බද්ධවකානං.

මූලං සංකිත්තං.

දසමූලකය:

29. “වහන්ස, යනු මැනව. මෙනම් ඇත්තනුට ධනත්‍රිත ද ඡන්දවාසිනී ද භොගවාසිනී ද පටවාසිනී ද ඔදපත්තනිනී ද ඔහටචුච්චට ද දුසිභාය්‍යා ද කම්කාරිණී භාය්‍යා ද ධජාහට ද මුහුත්තිකා ද භාය්‍යා වන්නැ” යි මව විසින් රක්තා ලද මෙනම් ඇත්තියට නියන්නැ” යි නියා මිනිසෙක් මහණකු යවා ද, පිළිගණී ද විමසා ද පිළිතුරු ගෙන ඒ ද, සහවෙසෙස් ඇවැත් වන්නේ ය.

මාතුරකත්තිවක්‍රය නිමසේ ය.

30. “වහන්ස යනු මැනව. මෙනම් ඇත්තනුට ධනත්‍රිත භාය්‍යා වන්නැ” යි මෙනම් ඇති පිතාරක්‍ෂිතාවට... මෙනම් මාතෘපිතාරක්‍ෂිතාවට... මෙනම් ප්‍රාතාරක්‍ෂිතාවට ... මෙනම් භගිනිරක්‍ෂිතාවට ... මෙනම් ඥාතිරක්‍ෂිතාවට ... මෙනම් ගොත්‍රරක්‍ෂිතාවට ... මෙනම් ධර්මරක්‍ෂිතාවට ... මෙනම් සාරක්‍ෂාවට ... මෙනම් සපරිදණ්ඩාවට ... නියන්නැ” යි මිනිසෙක් මහණකු යවා ද, හේ පිළිගණී ද විමසා ද පිළිතුරු ගෙන ඒ ද, සහවෙසෙස් ඇවැත් වන්නේ ය.

31. “වහන්ස, යනු මැනව. මෙනම් ඇත්තනුට ... ඡන්දවාසිනී ... භොගවාසිනී ... පටවාසිනී ... ඔදපත්තනිනී...ඔහටචුච්චට...දුසි භාය්‍යාත් වූ ... කම්කාරිණී භාය්‍යාත් වූ ... ධජාහට ... මුහුත්තිකා භාය්‍යා වව” යි නියනු මැනවැ” යි මිනිසෙක් මහණකු යවා ද, ඒ මහණ තෙමේ එය පිළිගණී ද විමසා ද පිළිතුරු ගෙන ඒ ද, සහවෙසෙස් ඇවැත් වන්නේ ය.

නිකේස පදයෝ යි.

32. “වහන්ස යනු මැනව මෙනම්. ඇත්තනුට ධනත්‍රිත ද ඡන්දවාසිනී ද භාය්‍යා වව” යි මෙනම් සපරිදණ්ඩාවට නියනු මැනවැ” යි මිනිසෙක් මහණකු යවා ද මහණ තෙමේ ඒ පිළිගණී ද විමසා ද, පිළිතුරු ගෙන ඒ ද, සහවෙසෙස් ඇවැත් වන්නේ ය.

33. “වහන්ස, යනු මැනව. ‘මෙනම් ඇත්තනුට ධනත්‍රිත ද භොගවාසිනී ද ධනත්‍රිත ද මුහුත්තිකා ද භාය්‍යා වව’ යි මෙනම් සපරිදණ්ඩාවට නියන්නැ” යි මිනිසෙක් මහණකු යවා ද පිළිගණී ද විමසා ද පිළිතුරු ගෙන ඒ ද, සහවෙසෙස් ඇවැත් වන්නේ ය.

බණ්ඩවක්‍රය යි.

34. “වහන්ස, යන්න. ‘මෙනම් ඇත්තනුට ඡන්දවාසිනීත් භාය්‍යා වව’ යි ... ඡන්දවාසිනීත් මුහුත්තිකාත් ... ඡන්දවාසිනීත් ධනකත්තිතාත් භාය්‍යා වව” යි. මෙනම් සපරිදණ්ඩාවට නියන්නැ” යි මිනිසෙක් මහණකු යවා ද පිළිගණී ද, විමසා ද පිළිතුරු ගෙන ඒ ද සහවෙසෙස් ඇවැත් වන්නේ ය.

බද්ධවක්‍රය යි.

මූලය සංක්‍ෂිප්ත යි.

35. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති:- “ගච්ඡ භනෙන, ඉත්ථනාමං සපරිදණං
බ්ලාති: “හොභි නිර ඉත්ථනාමස්ස හරියං මුහුතනිකා ව ධනකානිකා ව -පෙ-
මුහුතනිකා ව ඡන්දවාසිනී ව -පෙ- මුහුතනිකා ව ධජාහවා වා”ති, පනිගණනාති
චිමංසති පච්චාහරති, ආපනති සංඝාදිසෙසංසං.

එකමුලකං නිබ්බිතං.

දමුලකමපි යාව නවමුලකං එවමෙව කාතබ්බං.

ඉදං දසමුලකං:

36. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති:- “ගච්ඡ භනෙන, ඉත්ථනාමං සපරිදණං
බ්ලාති: “හොභි නිර ඉත්ථනාමස්ස හරියං ධනකානිකා ව ඡන්දවාසිනී ව භොගවාසිනී
ව පටවාසිනී ව ඔදපතනකිනී ව ඔහටචුමඛවා ව දුසි ව හරියං ව කමමකාරී
ව හරියං ව ධජාහවා ව මුහුතනිකා වා”ති, පනිගණනාති චිමංසති පච්චාහරති,
ආපනති සංඝාදිසෙසංසං.

සපරිදණඛාවකකං නිබ්බිතං.

37. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ භනෙන, ඉත්ථනාමං මාභුරකිනි-
බ්ලාති: “හොභි නිර ඉත්ථනාමස්ස හරියං ධනකානිකා”ති, පනිගණනාති චිමංසති
පච්චාහරති, ආපනති සංඝාදිසෙසංසං.

38. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ භනෙන, ඉත්ථනාමං මාභුරකි-
නාඤ්ච පිභුරකිනිනාඤ්ච බ්ලාති: “හොථ නිර ඉත්ථනාමස්ස හරියායො ධනකානිකා ව
ඡන්දවාසිනී වා”ති, පනිගණනාති චිමංසති පච්චාහරති, ආපනති සංඝාදිසෙසංසං.

39. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ භනෙන, ඉත්ථනාමං මාභු-
රකිනිනාඤ්ච පිභුරකිනිනාඤ්ච මානාපිභුරකිනිනාඤ්ච බ්ලාති: “හොථ නිර
ඉත්ථනාමස්ස හරියායො ධනකානිකා ව ඡන්දවාසිනී ව භොගවාසිනී වා”ති,
පනිගණනාති චිමංසති පච්චාහරති, ආපනති සංඝාදිසෙසංසං.

එවං උභතො වඩ්ඪමානං¹ කාතබ්බං.

40. පුරිසො භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ භනෙන, ඉත්ථනාමං මාභුරකි-
නාඤ්ච පිභුරකිනිනාඤ්ච මානාපිභුරකිනිනාඤ්ච භාභුරකිනිනාඤ්ච භගිනිරකි-
නාඤ්ච ඝජනිරකිනිනාඤ්ච ගොතතරකිනිනාඤ්ච ධම්මරකිනිනාඤ්ච සාරකිනිනාඤ්ච
සපරිදණඛාඤ්ච බ්ලාති: “හොථ නිර ඉත්ථනාමස්ස හරියායො ධනකානිකා ව
ඡන්දවාසිනී ව භොගවාසිනී ව පටවාසිනී ව ඔදපතනකිනී ව ඔහටචුමඛවා ව
දුසි ව හරියං ව කමමකාරී ව හරියං ව ධජාහවා ව මුහුතනිකා වා”ති,
පනිගණනාති චිමංසති පච්චාහරති, ආපනති සංඝාදිසෙසංසං.

උභතොවඩ්ඪකං නිබ්බිතං.

35. “වහන්ස, යනු මැනව. ‘මෙනම් ඇත්තනුට බනක්තින භාය්‍යා වව’යි... මුහුත්තිකාත් ඡන්දවාසිනිත් ... මුහුත්තිකාත් ධජාහවාත් භාය්‍යා වව”යි මෙනම් සපරිදණ්ඩාවට නියන්නා”යි මිනිසෙක් මහණකු යවාද, පිළිගණී ද, විමසා ද, පිළිතුරු ගෙන ඒ ද සහවෙසෙස්ඇවැත් වන්නේ ය.

එකමුලකය නිමිසේ ය.

දම්මුලකය ද නවමුලකය හෙත් මෙසේ ම කටයුතු යි.

මේ දසමුලකය යි:

36. “වහන්ස, යනු මැනව. ‘මෙනම් ඇත්තනුට බනක්තින ද ඡන්දවාසිනි ද භොගවාසිනි ද පටවාසිනි ද ඔදපනනකිනි ද ඔහටවුමට ද, දසිභාය්‍යා ද, කමමකාරිණී භාය්‍යා ද, ධජාහට ද මුහුත්තිකා ද භාය්‍යා වව”යි මෙනම් සපරිදණ්ඩාවට නියන්නා”යි නියා මිනිසෙක් මහණකු යවා ද, පිළිගණී ද, විමසා ද, පිළිතුරු ගෙන ඒ ද, සහවෙසෙස්ඇවැත් වන්නේ ය.

සපරිදණ්ඩාවක්‍රය නිමිසේ ය.

37. “වහන්ස, යනු මැනව. ‘මෙනම් ඇත්තනුට බනක්තින භාය්‍යා වව”යි. මෙනම් මාතාරක්ඛිතාවට නියන්නා”යි නියා මිනිසෙක් මහණකු යවා ද, පිළිගණී ද, විමසා ද, පිළිතුරු ගෙන ඒ ද, සහවෙසෙස්ඇවැත් වන්නේ ය.

38. “වහන්ස, යනු මැනව. ‘මෙනම් ඇත්තනුට බනක්තින ද ඡන්දවාසිනි ද භාය්‍යා වව”යි මෙනම් මාතාරක්ඛිතාවට ද මෙනම් පිතාරක්ඛිතාවට ද නියන්නා”යි මිනිසෙක් මහණකු යවා ද පිළිගණී ද විමසා ද පිළිතුරු ගෙන ඒ ද සහවෙසෙස්ඇවැත් වන්නේ ය.

39. “වහන්ස, යනු මැනව. ‘මෙනම් ඇත්තනුට බනක්තින ද ඡන්දවාසිනි ද භොගවාසිනි ද භාය්‍යා වව”යි, මෙනම් මාතාරක්ඛිතාවට ද මෙනම් පිතාරක්ඛිතාවට ද මෙනම් මාතාපිතාරක්ඛිතාවට ද නියන්නා”යි මිනිසෙක් මහණකු යවා ද, පිළිගණී ද, විමසා ද පිළිතුරු ගෙන ඒ ද සහවෙසෙස්ඇවැත් වන්නේ ය.

මෙසේ දෙපසින් වැඩෙන්නක් කළයුතු යි.

40. “වහන්ස, යනු මැනව. ‘මෙනම් ඇත්තනුට බනක්තින ද ඡන්දවාසිනි ද භොගවාසිනි ද පටවාසිනි ද ඔදපනනකිනි ද ඔහටවුමට ද දසි භාය්‍යා ද කමමකාරිණී භාය්‍යා ද ධජාහට ද මුහුත්තිකා ද භාය්‍යා වව”යි මෙනම් මාතාරක්ඛිතාවට ද මෙනම් පිතාරක්ඛිතාවට ද ... මෙනම් මාතාපිතාරක්ඛිතාවට ද මෙනම් භ්‍රාතාරක්ඛිතාවට ද මෙනම් භගිතිරක්ඛිතාවට ද මෙනම් ඥතිරක්ඛිතාවට ද මෙනම් ගොහුරක්ඛිතාවට ද මෙනම් ධම්මරක්ඛිතාවට ද මෙනම් සාරක්ඛිතාවට ද මෙනම් සපරිදණ්ඩාවට ද නියන්නා”යි, මිනිසෙක් මහණකු යවා ද පිළිගණී ද විමසා ද පිළිතුරු ගෙන ඒ ද සහවෙසෙස්ඇවැත් වන්නේ ය.

දෙපසින් වැඩීම නිමිසේ ය.

41. පුරිසස්ස මාතා භික්ඛුං පභිණාති -පෙ- පුරිසස්ස පිතා භික්ඛුං පභිණාති -පෙ- පුරිසස්ස මාතාපිතරො භික්ඛුං පභිණන්ති -පෙ- පුරිසස්ස භාතා භික්ඛුං පභිණාති -පෙ- පුරිසස්ස භගිනී භික්ඛුං පභිණාති -පෙ- පුරිසස්ස ඤාතකා භික්ඛුං පභිණන්ති, පුරිසස්ස ගොතතා භික්ඛුං පභිණන්ති -පෙ- පුරිසස්ස සහධමමිකා භික්ඛුං පභිණන්ති -පෙ- .

පුරිසස්ස පෙය්‍යාලො විජ්ඣා රෙතබ්බො.

උභතො වඩ්ඪකං යථා පුරිමනස්සො තපෙච විජ්ඣා රෙතබ්බො.

42. මාතුරකම්මතාය මාතා භික්ඛුං පභිණාති:- “ගච්ඡ භනෙන, ඉත්ථනාමං මං බ්‍රෑහ්මි: “හොතු ඉත්ථනාමස්ස හරියා ධනකාකිතා”ති, පතිගණ්හාති චීමංසති පච්චාහරති, ආපතති සංඝාදිසෙසස්ස.

43. මාතුරකම්මතාය මාතා භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ භනෙන ඉත්ථනාමං බ්‍රෑහ්මි: “හොතු ඉත්ථනාමස්ස හරියා”ඡන්දවාසිනී -පෙ- හොගවාසිනී -පෙ- පටවාසිනී -පෙ- ඔදපත්තනිනී -පෙ- ඔහටචුම්බටා, ... දුපි ච හරියා ච -පෙ- කම්මකාරී ච හරියා ච -පෙ- ධජාහටා -පෙ- මුහුත්තිකා”ති, පතිගණ්හාති චීමංසති පච්චාහරති, ආපතති සංඝාදිසෙසස්ස.

නිකෙඛපපදානි.

44. මාතුරකම්මතාය මාතා භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ භනෙන, ඉත්ථනාමං බ්‍රෑහ්මි: “හොතු ඉත්ථනාමස්ස හරියා ධනකාකිතා ච ඡන්දවාසිනී ච” -පෙ- ධනකාකිතා ච හොගවාසිනී ච -පෙ- ධනකාකිතා ච මුහුත්තිකා චා”ති, පතිගණ්හාති චීමංසති පච්චාහරති, ආපතති සංඝාදිසෙසස්ස.

බණ්ඩවක්කං.

45. මාතුරකම්මතාය මාතා භික්ඛුං පභිණාති:- “ගච්ඡ භනෙන, ඉත්ථනාමං බ්‍රෑහ්මි: “හොතු ඉත්ථනාමස්ස හරියා ඡන්දවාසිනී ච හොගවාසිනී ච -පෙ- ඡන්දවාසිනී ච මුහුත්තිකා ච -පෙ- ඡන්දවාසිනී ච ධනකාකිතා චා”ති, පතිගණ්හාති චීමංසති පච්චාහරති, ආපතති සංඝාදිසෙසස්ස.

බද්ධවක්කං.

මූලං සංඛින්නං.

46. මාතුරකම්මතාය මාතා භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ භනෙන ඉත්ථනාමං බ්‍රෑහ්මි: “හොතු ඉත්ථනාමස්ස හරියා මුහුත්තිකා ච ධනකාකිතා ච -පෙ- මුහුත්තිකා ච ඡන්දවාසිනී ච -පෙ- මුහුත්තිකා ච ධජාහටා චා”ති, පතිගණ්හාති චීමංසති පච්චාහරති, ආපතති සංඝාදිසෙසස්ස.

එකමූලකං නිධිතිං.

එචං දුමුලකමපි යාච නචමූලකං කාතබ්බං.

41. පුරුෂයක්හුගේ මව මහණකු යවා ද, ... පුරුෂයක්හුගේ පියා මහණකු යවා ද ... පුරුෂයක්හුගේ මාපියෝ මහණකු යවද්ද, ... පුරුෂයක්හුගේ බැයා මහණකු යවා ද... පුරුෂයක්හුගේ බිහිනි මහණකු යවා ද ... පුරුෂයක්හුගේ නෑයෝ මහණකු යවද්ද ... පුරුෂයක්හුගේ ගොත්‍රයෝ මහණකු යවද්ද ... පුරුෂයක්හුගේ සහදුහැමියෝ මහණකු යවද්ද. ...

පුරුෂයා පිළිබඳ පෙය්‍යාලය විසතර කටයුතු යි.

පළමුතය සෙසින් දෙපසින් වැඩිම විසතර කටයුතු යි.

42. “වහන්ස, යනු මැනව. ‘මෙනම් ඇත්තහුට ධනත්‍රිතභාය්‍යා වේවා’යි මෙනම් ඇත්තියට කියන්නා’යි මාතාරක්‍ෂිතාවකගේ මවක් මහණකු යවා ද පිළිගණී ද විමසා ද පිළිතුරු ගෙන ඒ ද සහවෙසෙස්ඇවැත් වන්නේ ය.

43. “වහන්ස, යනු මැනව. ‘මෙනම් ඇත්තහුට ඡන්දවාසිනී භාය්‍යා වේවා’යි ... හොගවාසිනී ... පටවාසිනී ... ඔදපහනකිනී ... ඔහටවුමටා ... දැසි භාය්‍යා ... කම්කාරණීභාය්‍යා ... ධජාහටභාය්‍යා ... මුහුනතිකාභාය්‍යා වේවා’යි. මෙනම් ඇත්තියට කියන්නා’යි මාතාරක්‍ෂිතාවකගේ මවක් මහණකු යවා ද, මහණ ඒ පිළිගණී ද, සහවෙසෙස්ඇවැත් වන්නේ ය.

නිකෙෂපපදයෝ යි.

44. “වහන්ස, යනු මැනව. ‘මෙනම් ඇත්තහුට ධනත්‍රිත ද ඡන්දවාසිනී ද භාය්‍යා වේවා’යි ... ධනත්‍රිත ද හොගවාසිනී ද ... ධනත්‍රිත ද මුහුනතිකා ද භාය්‍යා වේවා’යි මෙනම් ඇත්තියට කියන්නා’යි කියා මාතාරක්‍ෂිතාවකගේ මවක් මහණකු යවා ද, පිළිගණී ද ඉවසා ද පිළිතුරු ගෙන ඒ ද සහවෙසෙස්ඇවැත් වන්නේ ය.

බණ්ඩවක්‍රය යි.

45. “වහන්ස, යනු මැනව. ‘මෙනම් ඇත්තහුට ඡන්දවාසිනී ද හොගවාසිනී ද... ඡන්දවාසිනී ද මුහුනතිකා ද...ඡන්දවාසිනී ද ධනකාකිතා ද භාය්‍යා වේවා’ යි මෙනම් ඇත්තියට කියන්නා’යි මාතාරක්‍ෂිතාවකගේ මවක් මහණකු යවා ද, පිළිගණී ද විමසා ද පිළිතුරු ගෙන ඒ ද සහවෙසෙස්ඇවැත් වන්නේ ය.

බද්ධවක්‍රය යි

මූලය සංක්‍ෂිප්ත යි.

46. “වහන්ස, යනු මැනව. “මෙනම් ඇත්තහුට මුහුනතිකා ද ධනත්‍රිත ද භාය්‍යා වේවා’යි ... මුහුනතිකා ද ඡන්දවාසිනී ද භාය්‍යා වේවා’යි ... මුහුනතිකා ද ධජාහටා ද භාය්‍යා වේවා’ යි මෙනම් ඇත්තියට කියන්නා’යි මාතාරක්‍ෂිතාවකගේ මවක් මහණකු යවා ද, මහණ එය පිළිගණී ද විමසා ද පිළිතුරු ගෙන ඒ ද සහවෙසෙස්ඇවැත් වන්නේ ය.

එකමූලකය නිමිසේ ය.

මෙසේ දම්මූලකය ද, නවමූලකය තෙක් කටයුතු යි.

ඉදං දසමුලකං:

47. මාභුරකඛිනාය මාතා භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ හන්තො, ඉත්තනාමං බ්‍රුහි: “හොතු ඉත්තනාමස්ස හරියා ධනකාඛිතා ච ඡන්දවාසිනී ච භොගවාසිනී ච පටවාසිනී ච ඔදපත්තකිනී ච ඔහටචුමඛටා ච දුසී ච හරියා ච කම්මකාරී ච හරියා ච ධජාහටා ච මුහුත්තකා වා”ති පනිගණ්හාති විමංසති පච්චාහරති, ආපතති සංඝාදිසෙසස්ස.

මාභුවකකං නිබ්බිතං.

48. පිභුරකඛිනාය පිතා භික්ඛුං පභිණාති -පෙ- මාතාපිභුරකඛිනාය මාතාපිතරො භික්ඛුං පභිණානති -පෙ- භාභුරකඛිනාය භාතා භික්ඛුං පභිණාති -පෙ-භගිනීරකඛිනාය භගිනී භික්ඛුං පභිණාති -පෙ- ඝඤ්චීරකඛිනාය ඝඤ්චකා භික්ඛුං පභිණානති -පෙ- ගොත්තරකඛිනාය ගොත්තා භික්ඛුං පභිණානති -පෙ- ධම්මරකඛිනාය සහධම්මිකා භික්ඛුං පභිණානති -පෙ- සාරකඛාය යෙන -පරිගහතිතා හොති සො භික්ඛුං පභිණාති -පෙ- සපරිදණ්ඩාය යෙන දණ්ඩො ථපිතො හොති සො භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ හන්තො ඉත්තනාමං බ්‍රුහි: “හොතු ඉත්තනාමස්ස හරියා ධනකාඛිතා”ති. පනිගණ්හාති විමංසති පච්චාහරති, ආපතති සංඝාදිසෙසස්ස, සපරිදණ්ඩාය යෙන දණ්ඩො ථපිතො හොති සො භික්ඛුං පභිණාති, “ගච්ඡ හන්තො ඉත්තනාමං බ්‍රුහි: “හොතු ඉත්තනාමස්ස හරියා ඡන්දවාසිනී -පෙ- භොගවාසිනී -පෙ- පටවාසිනී -පෙ- ඔදපත්තකිනී -පෙ- ඔහටචුමඛටා, දුසී ච හරියා ච -පෙ- කම්මකාරී ච හරියා ච -පෙ- ධජාහටා -පෙ- මුහුත්තකා”ති. පනිගණ්හාති විමංසති පච්චාහරති, ආපතති සංඝාදිසෙසස්ස.

නිකෙඛපපදානි.

49. සපරිදණ්ඩාය යෙන දණ්ඩො ථපිතො හොති, සො භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ හන්තො ඉත්තනාමං බ්‍රුහි: “හොතු ඉත්තනාමස්ස හරියා ධනකාඛිතා ච ඡන්දවාසිනී ච -පෙ- ධනකාඛිතා ච භොගවාසිනී ච -පෙ- ධනකාඛිතා ච මුහුත්තකා වා”ති. පනිගණ්හාති විමංසති පච්චාහරති, ආපතති සංඝාදිසෙසස්ස.

බණ්ඩවකකං.

50. සපරිදණ්ඩාය යෙන දණ්ඩො ථපිතො හොති සො භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ හන්තො ඉත්තනාමං බ්‍රුහි: “හොතු ඉත්තනාමස්ස හරියා ඡන්දවාසිනී ච භොගවාසිනී ච -පෙ- ඡන්දවාසිනී ච මුහුත්තකා ච -පෙ- ඡන්දවාසිනී ච ධනකාඛිතා වා”ති. පනිගණ්හාති විමංසති පච්චාහරති, ආපතති සංඝාදිසෙසස්ස.

බද්ධවකකං.

මුලං සංඛිතං.

මේ දසමුලකය යි:

47. “වහන්ස, යනු මැන. ‘මෙනම් ඇත්තනුට ධනකතා භාය්‍යා ද ඡන්දවාසිනි භාය්‍යා ද භොගවාසිනි භාය්‍යා ද පටවාසිනි භාය්‍යා ද ඔදපනනකිනි භාය්‍යා ද ඔනටුවමටා භාය්‍යා ද දුසිභාය්‍යා ද කම්කාරිණිභාය්‍යා ද ධජානටා-භාය්‍යා ද මුහුත්තිකාභාය්‍යා ද වට”යි මෙනම් ඇත්තියට කියන්නා”යි කියා මාතාර්කිකාවකගේ මවක් මහණකු යවා ද පිළිගණී ද විමසා ද පිළිතුරු ගෙන ඒ ද සහවෙසෙස්ඇවැත් වන්නේ ය.

මාතාවක්‍රය නිමිසේ ය.

48. පිතුරකිනිතාවගේ පියා මහණකු මෙහෙයයි. ... මාතාවකිනිතාවගේ මවුපියෝ මහණකු මෙහෙයත් ... භාතුවකිනිතාවගේ සොහොයුරු මහණකු මෙහෙයයි. ... හතිරකිනිතාවගේ බුහුනනිය මහණකු මෙහෙයයි. ... සුගතිරකිනිතාවගේ නෑයෝ මහණකු මෙහෙයත්. ... ගොතනරකිනිතාවගේ ගොත්‍රිකයෝ මහණකු මෙහෙයත්. ... ධම්මරකිනිතාවගේ සහධාර්මිකයෝ මහණකු මෙහෙයත්. ... සාරකතාව පිළිබඳ යමකු විසින් පරිගාහිත වේ ද හෙතෙමේ මහණකු මෙහෙයයි. ... සපරිදණ්ඩාව පිළිබඳ යමකු විසින් දඩ තබන ලද්දේ වේ ද හෙතෙමේ මහණකු මෙහෙයයි. ‘වහන්ස, යනු මැනව. මෙනම් ඇත්තියට කියනු මැනව. මෙනම් ඇත්තනුට ධනකතා භාය්‍යා වේවා”යි පිළිගණී ද, විමසා ද, පිළිතුරු ගෙන ඒ ද. සහවෙසෙස්ඇවැත් වේ. සපරිදණ්ඩාව පිළිබඳ යමකු විසින් දඩ තබන ලද්දේ වේ ද හෙතෙමේ මහණකු මෙහෙයයි ‘වහන්ස, යනු මැනව මෙනම් ඇත්තියට කියනු මැනව. මෙනම් ඇත්තනුට ඡන්දවාසිනි. ... භොගවාසිනි ... පටවාසිනි ... ඔදපනනකිනි ... ඔනටුවමටා ... දුසිභාය්‍යා ... කම්කාරි හරියා ... ධජානටා ... මුහුත්තිකා ද භාය්‍යා වේවා” යි මහණ මෙහෙයා ද, හේ පිළිගණී ද, විමසයි ද පිළිතුරු ගෙන එයි ද, සහවෙසෙස්ඇවැත් වේ.

නිකෙසපපදයෝ යි.

49. සපරිදණ්ඩාව පිළිබඳ ව යමකු විසින් දඩ තබන ලද්දේ වේ ද හෙතෙමේ මහණකු මෙහෙය යි. “වහන්ස, යනු මැනව. මෙනම් ඇත්තියට කියනු මැනව. මෙනම් ඇත්තනුට ඡන්දවාසිනි ද භොගවාසිනි ද ... ඡන්ද-වාසිනි ද මුහුත්තිකා ද... ඡන්දවාසිනි ද ධනකතා ද භාය්‍යා වේවා” යි මහණකු මෙහෙයා ද හේ පිළිගණී ද, විමසයි ද, පිළිතුරු ගෙන එයි ද සහවෙසෙස්-ඇවැත් වේ.

බණ්ඩවක්‍රය යි.

50. සපරිදණ්ඩාව පිළිබඳව යමකු විසින් දඩ තබන ලද්දේ වේ ද හෙතෙමේ “වහන්ස, යනු මැනව, මෙනම් ඇත්තියට කියනු මැනව, මෙනම් ඇත්තනුට ඡන්දවාසිනි ද, භොගවාසිනි ද ... ඡන්දවාසිනි ද, මුහුත්තිකා ද ... ඡන්දවාසිනි ද, ධනකතා ද භාය්‍යා වේවා” යි මෙනම් ඇත්තියට කියනු මැනව” යි මහණකු මෙහෙයා ද, හේ මහණ පිළිගණී ද, විමසයි ද, පිළිතුරු ගෙන එයි ද සහවෙසෙස්ඇවැත් වේ.

බද්ධවක්‍රය යි.

මූලය සංකප්පය යි.

51. සමරදිණියා යෙන දිණියා සපිනො ගොති සො භික්ඛුං පභිණාති: “ගච්ඡ භතෙන ඉත්තනාමං බ්‍රුහි: “ගොභු ඉත්තනාමසං භරියා මුහුතතිකා ච ධනකාතිතා ච -පෙ- මුහුතතිකා ච ඡන්දවාසිනී ච -පෙ- මුහුතතිකා ච ධජාභගා වා” ති. පභිගණානාති විමංසති පච්චාගරති, ආපතති සඛ්ඤාදිසෙසසං.

එකමුලක. නිවහින.

දමුලකමයි නිමුලකමයි යාව නවමුලකං ජවමෙව කාතබ්බං.

၅၄။ သမုဒ္ဒါနာရ်း။

52. සපරිදර්ශනය යන දර්ශනය ධර්මයා හොඳින් සොයා ගැනීමට පරිණාමය: “ගම්ම පාලන ඉස්කූලයට ගියේ: “හොඳ ඉස්කූලයක් හරියා බහාලා ගන්නා වා ජනපතිවරයා වා හොඳවරයා වා පවරාගන්නා වා ඔප්පත්තියක් වා, ඔහුගේමයා වා, දුටු වා හරියා වා, කමලයා වා හරියා වා, බර්තමා වා, මුහුණතක වා” යි. පරිගණකයක් වීමට පටන් ගත්තේ, අපගේ සමාජයේ සියලුම.

දහසියයකට. නිවස.

58. මාතූරකඩ්ඳා භික්ෂුං පතිණාති: “ගව්ඨ භනෙන ඉස්සන්දාමං බ්‍රැහ්මී: “හොම් ඉස්සන්දාමස්ස හරියා ධනභාතිධා” ති. පතිගණ්හාති විමංසති පච්චාහරති, ආපනති සබ්බාදිසෙසස්ස.

54. මාතුරකිකා භික්ඛු පතිණානි: “ගව්ඨ භනෙන ඉත්තනාමං බ්‍රැති: “හොමි ඉත්තනාමෙසු භරියා ඡන්දවාසිනී -පෙ- හොගවාසිනී -පෙ- පටවාසිනී -පෙ- ඔදපත්තනිනී -පෙ- ඔගට්චුමටං -පෙ- දුසි ච භරියා ච -පෙ- කමමකාරී ච භරියා ච ධජානං -පෙ- මුත්තනිකා” ති. පතිගණනාති මිමංසති පච්චාහරති, ආපනති සමසාදිසෙසසු.

නිතරකරවීමට.

55. මාතුරකිනි කිකුටු පතිණාති: “ගව්ඨ භනෙන ඉත්තනාමං බ්‍රැහ්මි: “හොමි ඉත්තනාමස්ස භරියං ධනකානිතා ච ඡන්දවාසිනී වා” ති. පතිගණහාති චිමංසති පච්චාහරති, ආපතති සම්ඝාදියෙසස්ස. මාතුරකිනි කිකුටු පතිණාති: “ගව්ඨ භනෙන ඉත්තනාමං බ්‍රැහ්මි: “හොමි ඉත්තනාමස්ස භරියං ධනකානිතා ච හොගවාසිනී ච -පෙ- ධනකානිතා ච මුත්තතිකා වා” ති. පතිගණහාති චිමංසති පච්චාහරති, ආපතති සම්ඝාදියෙසස්ස.

వి త్తాచరిత్ర.

56. මාතුරකිකා තිකුටු පතිණාති: “ගව්ඡ භනෙන ඉත්තනාමං බ්‍රැහ්මි: “හොම ඉත්තනාමෙසස භරිය ඡන්දවාසිති ච හොගවාසිති ච -පෙ- ඡන්දවාසිති ච මුත්තතිකා ච -පෙ- ඡන්දවාසිති ච ධතකාතිකා වා” ති. පතිණාති විමංසති පච්චගාරති, ආපනති සමසාදිසෙසසසස.

බ දබ චිකිතා.

මුල. සිංහලයා.

51. සපරිද්දකට පිළිබඳ ව යමකු විසින් දඩ තබන ලද්දේ වේ ද හෙතෙමේ “වහන්ස, යනු මැනව, මෙතම ඇත්තනුට මුහුණතිකා ද, ධනකතිකා ද ... මුහුණතිකා ද, ඡන්දවාසිනී ද ... මුහුණතිකා ද ධර්මානා ද භාය්‍යා වේවා” යි මෙතම ඇත්තියට කියනු මැනව යි මහණකු මෙහෙයා ද ඒ මහණ එය පිළිගනී ද, විමසයි ද, පිළිතුරු ගෙන ඒ ද, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

එකමුලකය නිම.

දමුලකය ද, නිමුලකය ද, නවමුලකය තෙක් මෙසේ ම කටයුතු යි.

මේ දසමුලකය යි:

52. සපරිද්දකට පිළිබඳ ව යමකු විසින් දඩ තබන ලද්දේ වේ ද, හෙතෙමේ මහණකු මෙහෙයයි “වහන්ස, යනු මැනව. මෙතම ඇත්තනුට ධනකතිකා ද, ඡන්දවාසිනී ද, භොගවාසිනී ද, පටවාසිනී ද, ඔදපනනකිනී ද, ඔහටවුමටා ද, දුසිහරියා ද, කමමකාරිහරියා ද, ධර්මානා ද, මුහුණතිකා ද භාය්‍යා වේවා” යි මෙතම ඇත්තියට කියනු මැනව යි මහණකු මෙහෙයයි ද, එ මහණ පිළිගනී ද, විමසයි ද, පිළිතුරු ගෙන එයි ද, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

දණ්ඩාසිභවකය නිම

53. මාතුරකතිකාවක් නොමේ “වහන්ස, යනු මැනව. මෙතම ඇත්තනුට ධනකතිකා භාය්‍යා වේම” යි මෙතම ඇත්තනුට කියනු මැනව යි මහණකු මෙහෙයා ද, මහණ එය පිළිගනී ද, විමසයි ද, පිළිතුරු ගෙන එයි ද, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

54. මාතුරකතිකාවක් “වහන්ස, යනු මැනව, මෙතම ඇත්තනුට ඡන්දවාසිනී ... භොගවාසිනී ... පටවාසිනී ... ඔදපනනකිනී ... ඔහටවුමටා ... දුසිහරියා ... කමමකාරිහරියා ... ධර්මානා ... මුහුණතිකා භාය්‍යා වේම” යි මෙ තම ඇත්තනුට කියනු මැනව යි මහණකු මෙහෙයා ද, පිළිගනී ද, විමසයි ද, පිළිතුරු ගෙන එයි ද, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

නිකුණුපසයෝ යි.

55. මාතුරකතිකාවක් “වහන්ස, යනු මැනව. මෙතම ඇත්තනුට කියනු මැනව. මෙතම ඇත්තනුට ධනකතිකා ද, ඡන්දවාසිනී ද භාය්‍යා වේම” යි මෙතම ඇත්තනුට කියනු මැනව යි මහණකු මෙහෙයා ද ඒ මහණ එය පිළිගනී ද, විමසයි ද, පිළිතුරු ගෙන එයි ද සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ. මාතුරකතිකාවක් “වහන්ස, යනු මැනව. ‘මෙතම ඇත්තනුට ධනකතිකා ද, භොගවාසිනී ද ... ධනකතිකා ද, මුහුණතිකා ද භාය්‍යා වේම’ යි මෙතම ඇත්තනුට කියනු මැනව යි මහණකු මෙහෙයයි ද, ඒ මහණ එය පිළිගනී ද, විමසයි ද, පිළිතුරු ගෙන එයි ද, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

බණ්ඩවකය යි.

56. මාතුරකතිකාවක් මහණකු මෙහෙය යි, “වහන්ස, යනු මැනව. මෙතම ඇත්තනුට ඡන්දවාසිනී ද, භොගවාසිනී ද ... ඡන්දවාසිනී ද, මුහුණතිකා ද ... ඡන්දවාසිනී ද, ධනකතිකා ද භාය්‍යා වේම” යි මෙතම ඇත්තනුට කියනු මැනව යි මහණකු මෙහෙයා ද, ඒ මහණ පිළිගනී ද, විමසයි ද, පිළිතුරු ගෙන එයි ද, සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

බද්ධවකය යි.

මුලය සංක්ෂිප්ත යි.

57. මානුරක්ඛිතා භික්ඛුං පභිණ්ණාති: “ගච්ඡ් හන්තො ඉස්සන්තාමං බ්‍රුහි: “හොමි ඉස්සන්තාමස්ස හරියා මුත්තනිකා ව ධනකානිතා ව -පෙ- මුත්තනිකා ව ඡන්දවාසිනී ව -පෙ- මුත්තනිකා ව ධජානවා වා”ති. පතිගණනාති විමංසති පච්චාගරති, ආපනති සංඝාදිසෙසස්ස.

එකමුලකං නිබ්බිතං.

දුමුලකාදිනිසි එවමෙව කාතබ්බාති.

ඉදං දසමුලකං:

58. මානුරක්ඛිතා භික්ඛුං පභිණ්ණාති: “ගච්ඡ් හන්තො ඉස්සන්තාමං බ්‍රුහි: “හොමි ඉස්සන්තාමස්ස හරියා ධනකානිතා ව ඡන්දවාසිනී ව හොගවාසිනී ව පටවාසිනී ව ඔදපනනිනී ව ඔහටච්චෙඛවා ව දුසි ව හරියා ව කම්මකාරී ව හරියා ව ධජානවා ව මුත්තනිකා වා”ති. පතිගණනාති විමංසති පච්චාගරති, ආපනති සංඝාදිසෙසස්ස.

අපරං මානුරක්ඛිතාවක්ඛං නිබ්බිතං.

59. පිටුරක්ඛිතා භික්ඛුං පභිණ්ණාති -පෙ- මානාපිටුරක්ඛිතා භික්ඛුං පභිණ්ණාති -පෙ- භානුරක්ඛිතා භික්ඛුං පභිණ්ණාති -පෙ- හගිතිරක්ඛිතා භික්ඛුං පභිණ්ණාති -පෙ- සද්ධතිරක්ඛිතා භික්ඛුං පභිණ්ණාති -පෙ- ගොතතරක්ඛිතා භික්ඛුං පභිණ්ණාති -පෙ- ධම්මරක්ඛිතා භික්ඛුං පභිණ්ණාති -පෙ- සාරකකා භික්ඛුං පභිණ්ණාති, -පෙ- සපරිදණ්ඩා භික්ඛුං පභිණ්ණාති “ගච්ඡ් හන්තො ඉස්සන්තාමං බ්‍රුහි: “හොමි ඉස්සන්තාමස්ස හරියා ධනකානිතා”ති. පතිගණනාති විමංසති පච්චාගරති, ආපනති සංඝාදිසෙසස්ස.

60. සපරිදණ්ඩා භික්ඛුං පභිණ්ණාති, “ගච්ඡ් හන්තො ඉස්සන්තාමං බ්‍රුහි: “හොමි ඉස්සන්තාමස්ස හරියා ඡන්දවාසිනී, හොගවාසිනී, පටවාසිනී, ඔදපනනිනී, ඔහටච්චෙඛවා, දුසි ව හරියා ව, කම්මකාරී ව හරියා ව, ධජානවා, මුත්තනිකා”ති. පතිගණනාති විමංසති පච්චාගරති, ආපනති සංඝාදිසෙසස්ස.

නිකේඛපපදුනි.

61. සපරිදණ්ඩා භික්ඛුං පභිණ්ණාති: “ගච්ඡ් හන්තො ඉස්සන්තාමං බ්‍රුහි: “හොමි ඉස්සන්තාමස්ස හරියා ධනකානිතා ව ඡන්දවාසිනී ව -පෙ- ධනකානිතා මුත්තනිකා වා”ති. පතිගණනාති විමංසති පච්චාගරති, ආපනති සංඝාදිසෙසස්ස.

බණ්ඩවක්ඛං.

62. සපරිදණ්ඩා භික්ඛුං පභිණ්ණාති: “ගච්ඡ් හන්තො ඉස්සන්තාමං බ්‍රුහි: “හොමි ඉස්සන්තාමස්ස හරියා ඡන්දවාසිනී ව හොගවාසිනී ව -පෙ- ඡන්දවාසිනී ව මුත්තනිකා ව -පෙ- ඡන්දවාසිනී ව ධනකානිතා වා”ති. පතිගණනාති විමංසති පච්චාගරති, ආපනති සංඝාදිසෙසස්ස.

බද්ධවක්ඛං.

මුලං සබ්බිතං.

57. මාතුරකඛිතාවක් “වහන්ස, යනු මැනව. මෙනම් ඇත්තනුට මුහුන්තිකා ද, ධනකඛිතා ද ... මුහුන්තිකා ද ඡන්දවාසිනී ද ... මුහුන්තිකා ද ධජාහටා ද භාය්‍යා වෙමි”යි මෙනම් ඇත්තනුට කියනු මැනව”යි මහණකු මෙහෙයා ද, එ මහණ පිළිගනී ද විමසයි ද පිළිතුරු ගෙන එයි ද සහවෙසෙස්-ඇවැත් වේ.

එකමුලකය නිමි.

දුමුලකාදිහ ද මෙසේම කටයුත්තාහ.

මේ දසමුලකය යි:

58. මාතුරකඛිතාවක් “වහන්ස, යනු මැනව. මෙනම් ඇත්තනුට ධනකඛිතා ද, ඡන්දවාසිනී ද, භොගවාසිනී ද, පටවාසිනී ද, ඔදපත්තකිනී ද, ඔහටවුඹෙටා ද, දසිහරියා ද, කමමකාරී හරියා ද, ධජාහටා ද, මුහුන්තිකා ද, භාය්‍යා වෙමි”යි මෙනම් ඇත්තනුට කියනු මැනව”යි මහණකු මෙහෙයා ද, එ මහණ පිළිගනී ද, විමසයි ද, පිළිතුරු ගෙන එයි ද සහවෙසෙස්-ඇවැත් වේ.

අපර මාතුරකඛිතාවකුය නිමි.

59. පිතුරකඛිතාවක් ... මාතුරකඛිතාවක් ... භාතුරකඛිතාවක් ... හගිතිරකඛිතාවක් ... ඤාතිරකඛිතාවක් ... ගොතතරකඛිතාවක් ... ධමමරකඛිතාවක් ... සාරකඛිතාවක් ... සපරිදණ්ඩාවක් “වහන්ස, යනු මැනව. මෙනම් ඇත්තනුට ධනකඛිතා භාය්‍යා වෙමි”යි මෙනම් ඇත්තනුට කියනු මැනව”යි මහණකු මෙහෙයා ද, පිළිගනී ද, විමසයි ද, පිළිතුරු ගෙන එයි ද සහවෙසෙස්-ඇවැත් වේ.

60. සපරිදණ්ඩාවක් “වහන්ස, යනු මැනව. මෙනම් ඇත්තනුට ඡන්දවාසිනී, භොගවාසිනී, පටවාසිනී, ඔදපත්තකිනී, ඔහටවුඹෙටා, දසි හරියා කමමකාරීහරියා, ධජාහටා මුහුන්තිකා භාය්‍යා වෙමි”යි මෙනම් ඇත්තනුට කියනු මැනව”යි මහණකු මෙහෙයා ද එ මහණ එය පිළිගනී ද විමසයි ද, පිළිතුරු ගෙන එයි ද සහවෙසෙස්-ඇවැත් වේ.

නිකුණපපදයෝ යි.

61. සපරිදණ්ඩාවක් “වහන්ස, යනු මැනව. මෙනම් ඇත්තනුට ධනකඛිතා ද, ඡන්දවාසිනී ද ... ධනකඛිතා ද මුහුන්තිකා ද භාය්‍යා වෙමි”යි මෙනම් ඇත්තනුට කියනු මැනව”යි මහණකු මෙහෙයා ද පිළිගනී ද, විමසයි ද, පිළිතුරු ගෙන එයි ද සහවෙසෙස්-ඇවැත් වේ.

බණ්ඩවකුය යි.

62. සපරිදණ්ඩාවක් “වහන්ස, යනු මැනව. මෙනම් ඇත්තනුට ඡන්දවාසිනී ද, භොගවාසිනී ද, ... ඡන්දවාසිනී ද මුහුන්තිකා ද ... ඡන්දවාසිනී ද ධනකඛිතා ද භාය්‍යා වෙමි”යි මෙනම් ඇත්තනුට කියනු මැනව”යි මහණකු මෙහෙයා ද එ මහණ එය පිළිගනී ද, විමසයි ද, පිළිතුරු ගෙන එයි ද, සහවෙසෙස්-ඇවැත් වේ.

බද්ධවකුය යි.

මුලය සංක්ෂිප්ත යි.

63. සපරිදණ්ඩා භික්ෂුං පභිණාති: “ගච්ඡ්ථ හතොත ඉන්ද්‍රියානාමං බ්‍රුහි: “හොමි ඉන්ද්‍රියානාමස්ස හරියං මුහුතනිකා ච ධනකකිනා ච -පෙ- මුහුතනිකා ච ඡන්ද්‍රවාසිනී ච -පෙ- මුහුතනිකා ච ධර්මානාමා ච”ති. පතිගණ්ඨාති විමංසති පච්චාහරති, ආපනති සංඝාදිසෙසස්ස.

එකමුලකං නිබ්බන්ධං.

දුමුලකාදිනිසි ඵලමෙව කාතබ්බාති.

ඉදං දසමුලකං:

64. සපරිදණ්ඩා භික්ෂුං පභිණාති:- “ගච්ඡ්ථ හතොත ඉන්ද්‍රියානාමං බ්‍රුහි: “හොමි ඉන්ද්‍රියානාමස්ස හරියං ධනකකිනා ච ඡන්ද්‍රවාසිනී ච තොගවාසිනී ච පට්ඨාසිනී ච ඔද්දාහරනිනී ච ඔහට්ඨමච්චා ච දුසි ච හරියං ච කමමකාරී ච හරියං ච ධර්මානාමා ච මුහුතනිකා ච”ති. පතිගණ්ඨාති විමංසති පච්චාහරති, ආපනති සංඝාදිසෙසස්ස.

සපරිදණ්ඩාවකකං.

සබ්බං චක්කපෙය්‍යාලං නිබ්බන්ධං.

65. පතිගණ්ඨාති විමංසති පච්චාහරති, ආපනති සංඝාදිසෙසස්ස.

පතිගණ්ඨාති විමංසති න පච්චාහරති, ආපනති පුලලච්චස්ස.

පතිගණ්ඨාති න විමංසති පච්චාහරති, ආපනති පුලලච්චස්ස.

පතිගණ්ඨාති න විමංසති, න පච්චාහරති, ආපනති දුක්ඛටස්ස.

න පතිගණ්ඨාති විමංසති පච්චාහරති, ආපනති පුලලච්චස්ස.

න පතිගණ්ඨාති විමංසති න පච්චාහරති, ආපනති දුක්ඛටස්ස.

න පතිගණ්ඨාති න විමංසති පච්චාහරති, ආපනති දුක්ඛටස්ස.

න පතිගණ්ඨාති න විමංසති න පච්චාහරති, අනාපනති.

66. පුරිසො සමබ්බලෙ භික්ෂු ආණාපෙති:- “ගච්ඡ්ථ හතොත ඉන්ද්‍රියානාමං ඉන්ද්‍රියං විමංසතා”ති. සබ්බෙ පතිගණ්ඨාති සබ්බෙ විමංසනති සබ්බෙ පච්චාහරනති, ආපනති සබ්බෙසං සංඝාදිසෙසස්ස.

67. පුරිසො සමබ්බලෙ භික්ෂු ආණාපෙති:- “ගච්ඡ්ථ හතොත ඉන්ද්‍රියානාමං ඉන්ද්‍රියං විමංසතා”ති. සබ්බෙ පතිගණ්ඨාති සබ්බෙ විමංසනති එකං පච්චාහරාපෙනති, ආපනති සබ්බෙසං සංඝාදිසෙසස්ස.

68. පුරිසො සමබ්බලෙ භික්ෂු ආණාපෙති:- “ගච්ඡ්ථ හතොත ඉන්ද්‍රියානාමං ඉන්ද්‍රියං විමංසතා”ති. සබ්බෙ පතිගණ්ඨාති එකං විමංසාපෙනති සබ්බෙ පච්චාහරනති, ආපනති සබ්බෙසං සංඝාදිසෙසස්ස.

63. සපරිදණ්ඩාවක් “වහන්ස, යනු මැනව. මෙනම් ඇත්තනුට මුහුනතිකා ද, ධනකකිතා ද ... මුහුනතිකා ද ඡන්දවාසිනී ද ... මුහුනතිකා ද ධජාහවා ද භාය්‍යා වෙමි’යි මෙනම් ඇත්තනුට කියනු මැනව”යි මහණකු මෙහෙයා ද, එ මහණ එය පිළිගණී ද, විමසයි ද, පිළිතුරු ගෙන එයි ද සභවෙසෙස්ඇවැත් වේ.

එකමුලකය නිමි.

දිමුලකාදිනු ද මෙසේ ම කටයුත්තාහ.

මේ දසමුලකය යි:

64. සපරිදණ්ඩාවක් “වහන්ස, යනු මැනව. ‘මෙනම් ඇත්තනුට ධනකකිතා ද, ඡන්දවාසිනී ද, භොගවාසිනී ද, පටිවාසිනී ද, ඔදපනනකිනී ද, ඔහටචුම්බටා ද, දසිහරියා ද, කම්මකාරී හරියා ද, ධජාහවා ද, මුහුනතිකා ද භාය්‍යා වෙමි’යි මෙනම් ඇත්තනුට කියනු මැනව”යි මහණකු මෙහෙයා ද එ මහණ එය පිළිගණී ද, විමසයි ද, පිළිතුරු ගෙන එයි ද සභවෙසෙස්-ඇවැත් වේ.

සපරිදණ්ඩා චක්‍රය යි.

චක්‍රකපෙය්‍යාලය හැම නිමි.

65. පිළිගණීයි ද, විමසයි ද, පිළිතුරු ගෙන එයි ද, සභවෙසෙස්-ඇවැත් වේ. පිළිගණීයි ද, විමසයි ද, පිළිතුරු නොම ගෙන එයි ද ථූලාසි-ඇවැත් වේ. පිළිගණීයි ද, නොවිමසයි ද, පිළිතුරු ගෙන එයි ද ථූලාසිඇවැත් වේ. පිළිගණීයි ද, නොවිමසයි ද පිළිතුරු නොම ගෙන එයි ද, දුකුලා-ඇවැත් වේ. නො පිළිගණීයි ද විමසයි ද, පිළිතුරු ගෙන එයි ද, ථූලාසි-ඇවැත් වේ. නො පිළිගණීයි ද, විමසයි ද, පිළිතුරු නොම ගෙන එයි ද, දුකුලාඇවැත් වේ. නො පිළිගණීයි ද, නො විමසයි ද, පිළිතුරු නොම ගෙන එයි ද ඇවැත් නොවේ.

66. පුරුෂයෙක් “වහන්ස, යන්න. මෙනම් සත්‍රිය විමසන්න”යි බොහෝ මහණුන් අණවයි, සියල්ලෝ ම පිළිගණීන් ද, සියල්ලෝ ම විමසන් ද, සියල්ලෝ ම පිළිතුරු ගෙන එන් ද, සියල්ලන්ට ම සභවෙසෙස්ඇවැත් වේ.

67. පුරුෂයෙක් “වහන්ස, යන්න, මෙනම් සත්‍රිය විමසන්න”යි බොහෝ මහණුන් අණවයි, සියල්ලෝ ම පිළිගණීන් ද, සියල්ලෝ ම විමසන් ද, එක් මහණකු ලවා පිළිතුරු එළවන් ද, සියල්ලන්ට ම සභවෙසෙස්ඇවැත් වේ.

68. පුරුෂයෙක් “වහන්ස, යන්න. මෙනම් සත්‍රිය විමසන්න”යි බොහෝ මහණුන් අණවයි. සියල්ලෝ ම පිළිගණීන් ද; එක් මහණකු ලවා විමසවා ද සියල්ලෝ ම පිළිතුරු එළවන් ද සියල්ලන්ට ම සභවෙසෙස්ඇවැත් වේ.

69. පුරිසො භික්ඛු ආණ්ණපෙනි:- “ගච්ඡ භනෙන ඉත්ථනාමං ඉත්ථං විමංසා”ති. සබ්බෙ පතිගණ්හාති එකං විමංසාපෙනා එකං පච්චා-හරාපෙනා, ආපනති සබ්බසං සංඝාදිසෙසං.

70. පුරිසො භික්ඛු ආණ්ණපෙනි:- “ගච්ඡ භනෙන ඉත්ථනාමං ඉත්ථං විමංසා”ති. පතිගණ්හාති විමංසති පච්චාහරති, ආපනති සංඝාදිසෙසං.

71. පුරිසො භික්ඛු ආණ්ණපෙනි:- “ගච්ඡ භනෙන ඉත්ථනාමං ඉත්ථං විමංසා”ති. පතිගණ්හාති විමංසති අනෙතවාසීං පච්චාහරාපෙනා, ආපනති සංඝාදිසෙසං.

72. පුරිසො භික්ඛු ආණ්ණපෙනි:- “ගච්ඡ භනෙන ඉත්ථනාමං ඉත්ථං විමංසා”ති. පතිගණ්හාති, අනෙතවාසීං විමංසාපෙනා අනතනා පච්චාහරති, ආපනති සංඝාදිසෙසං.

73. පුරිසො භික්ඛු ආණ්ණපෙනි “ගච්ඡ භනෙන ඉත්ථනාමං ඉත්ථං විමංසා”ති පතිගණ්හාති අනෙතවාසීං විමංසාපෙනා, අනෙතවාසී විමංසිතා බහිද්ධා පච්චාහරති, ආපනති උචිතං ථුල්ලච්චයං.

74. ගච්ඡන්තො සමපාදෙති, ආගච්ඡන්තො විසංවාදෙති, ආපනති ථුල්ලච්චයං. ගච්ඡන්තො විසංවාදෙති, ආගච්ඡන්තො සමපාදෙති, ආපනති ථුල්ලච්චයං. ගච්ඡන්තො සමපාදෙති, ආගච්ඡන්තො සමපාදෙති, ආපනති සංඝාදිසෙසං. ගච්ඡන්තො විසංවාදෙති, ආගච්ඡන්තො විසංවාදෙති, ආපනති.

75. අනාපනති සංඝං වා චෙතියං වා ගිලානං වා කරණීයෙන ගච්ඡති, උම්මත්තකං, ආදිකමමිකං.

විනිතවස්සු

උද්දනගාඨා:

සුත්තං මහා ව නිකායනා අනිත්ථි ඉත්ථපණ්ඩකා,
කලහං කන්ධාන සමමාදි සංඝවර්තනඤ්ච පණ්ඩකෙති.

1. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො පුරිසො අඤ්ඤානරං භික්ඛු ආණ්ණපෙයි:- “ගච්ඡ භනෙන ඉත්ථනාමං ඉත්ථං විමංසා”ති. සො ගන්තො මනුස්සෙ පුච්ඡ:- “කහං ඉත්ථනාමං”ති “සුත්තං භනෙන”ති නස්ස කුක්කු-ච්චං අහොසි. “කච්චි නු බො අහං සංඝාදිසෙසං ආපනති ආපනෙනා”ති. භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු සංඝාදිසෙසං; ආපනති දුක්ඛට්ඨං”ති (1)

69. පුරුෂයෙක් “වහන්ස, යන්න. මෙනම් සත්‍රිය විමසන්න”යි බොහෝ මහණන් අණවයි ද සියල්ලෝ ම පිළිගණිති ද එක් මහණකු ලවා විමසවා ද එක් මහණකු ලවා පිළිතුරු එළවා ද සියල්ලන්ට ම සහවෙසෙස්ආවාත් වේ.

70. පුරුෂයෙක් “වහන්ස, යනු මැනව. මෙනම් සත්‍රිය විමසන්න”යි මහණකු අණවයි. පිළිගණිති ද, විමසති ද, පිළිතුරු ගෙන එයි ද සහවෙසෙස්-ආවාත් වේ.

71. පුරුෂයෙක් “වහන්ස, යනු මැනව. මෙනම් සත්‍රිය විමසන්න”යි මහණකු අණවයි ද, පිළිගණිති ද, විමසති ද, අතැවැසි මහණකු ලවා පිළිතුරු එළවයි ද සහවෙසෙස්ආවාත් වේ.

72. පුරුෂයෙක් “වහන්ස, යනු මැනව. මෙනම් සත්‍රිය විමසන්න”යි මහණකු අණවයි ද, පිළිගණිති. අතැවැසි මහණකු ලවා විමසවා නෙමේ පිළිතුරු ගෙන එයි ද, සහවෙසෙස්ආවාත් වේ.

73. පුරුෂයෙක් “වහන්ස, යනු මැනව. මෙනම් සත්‍රිය විමසන්න”යි මහණකු අණවයි ද, පිළිගණිති ද, අතැවැසි මහණකු ලවා විමසවයි ද, අතැවැසි නෙමේ විමසා බැහැරට පිළිතුරු එළවයි ද දෙදෙනාටම පුළුස්සාආවාත් වේ.

74. යන්නේ පිළිගණිති ද, විමසති ද, පෙරළා එන්නේ පිළිතුරු නො පවසති ද, පුළුස්සාආවාත් වේ. යන්නේ නො පිළිගණිති ද, එන්නේ විමසති ද, පිළිතුරු එළවයි ද, පුළුස්සාආවාත් වේ. යන්නේ පිළිගණිති ද, එන්නේ විමසති ද, පිළිතුරු එළවයි ද සහවෙසෙස්ආවාත් වේ. යන්නේ නො පිළිගණිති ද, නො විමසති ද, එන්නේ පිළිතුරු නො එළවයි ද, ආවාත් නොවේ.

75. සංඝයා පිළිබඳ හෝ වෛත්‍යය පිළිබඳ හෝ ගිලනුත් පිළිබඳ හෝ කටයුත්තකින් යෙයි ද ඔහුට ද උත්මතකයාට ද ආදිකම්කයාට ද ආවාත් නොවේ.

විනිශ්චිතවස්තු

උද්ගතයාපා.

සුත්තය, මතය, නිකායනය, අනිත්තිය, ඉන්ද්‍රියානුකාය, කලහසමෝ-දනය, පණ්ඩකසංඥාචරිතය යි මෙහි වස්තු සතෙකි.

1. එසමයෙහි එක්තරා පුරුෂයෙක් “වහන්ස, යනු මැනව. මේ නම් සත්‍රිය විමසන්න”යි එක්තරා මහණකු ඇණවී ය. හෙතෙමේ ගෙස් “මෙනම් තැනැත්තා කොහිදැ”යි මිනිසුන් විමසේ ය. “වහන්ස, ඔහු නිද්‍රොපගත ය”යි මිනිස්සු කිහි. “කිහි? මම සහවෙසෙස්ආවාත් අවන්තෙමිදැ”යි ඒ මහණකුට කුකුස් විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැළ කෙළේය.... “මහණ, සහවෙසෙස්ආවාත් නොවේ. දුකුළා ආවාත් වේ.”යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළ සේක. (1)

2. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො පුරිසො අඤ්ඤානරං භික්ඛුං ආණ්ඩපෙසි: “ගච්ඡ හනෙන ඉත්ථනාමං ඉත්ථං චිමංසා”ති. සො ගන්තො මනුස්සෙ පුච්ඡ: “කහං ඉත්ථනාමං”ති “මනා හනෙන”ති -පෙ- “තික්ඛන්තා හනෙන”ති, ‘අතිත්ථ හනෙන’ති, “ඉත්ථපණ්ඩකා හනෙන”ති. තස්ස කුකකුච්චං අහොසි -පෙ- අනාපනති භික්ඛු සංඝාදිසෙසස්ස; ආපනති දුක්ඛටස්සාති. (2-5)

3. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරං ඉත්ථ සාමකෙන සහ භණ්ඩනා මාතුසරං අගමාසි. කුලුපගො භික්ඛු සමෙමාදනීයං අකාසි. තස්ස කුකකුච්චං අහොසි -පෙ- “අලංචවනීයා භික්ඛු”ති? “කාලංචවනීයා හගවා”ති. “අනාපනති භික්ඛු කාලංචවනීයායා”ති. (6)

4. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු පණ්ඩකෙ සඤ්චරිතනං සමාපජ්ජි. තස්ස කුකකුච්චං අහොසි:- කච්චි භු බො අහං සංඝාදිසෙසං ආපනතිං ආපනෙතාති. හගවතො එතමත්ථං ආරොවෙසි -පෙ- “අනාපනති භික්ඛු සංඝාදිසෙසස්ස; ආපනති පුලලච්චයස්සා”ති. (7)

සඤ්චරිතන සිකාපදං නිබ්බිතං

3. 6.

කුටිකාරසිකාපදං

11. තෙන සමයෙන බුද්ධො හගවා රාජගහෙ විහරති වෙථවතෙ කලන්දකතිවාපෙ. තෙන බො පන සමයෙන ආලවකා භික්ඛු සඤ්ඤාචිකායො කුටිසො කාරාපෙනති අස්සාමිකායො අනතුද්දෙසිකායො අප්පමාණිකායො, තායො ත නිව්ඨානං ගච්ඡන්ති. තෙ යාවනබහුලා විඤ්ඤානතිබහුලා විහරන්ති: “පුරිසං දෙථ, පුරිසත්ථකරං දෙථ, ගොණං දෙථ, සකටං දෙථ, වාසිං දෙථ, එරසුං දෙථ, කුශාරිං දෙථ, කුද්දාලං දෙථ, නිබ්බාදනං දෙථ, වලලිං දෙථ, වෙථං දෙථ, මුඤ්ජං දෙථ, බබ්බජං දෙථ, නිණං දෙථ, චන්තිකං දෙථා”ති. මනුස්සා උපද්දතා යාවතාය, උපද්දතා විඤ්ඤානතීයා භික්ඛු දිස්වා උබ්බිජ්ජන්ති පි උත්තසන්ති පි පලායන්ති අඤ්ඤානපි ගච්ඡන්ති අඤ්ඤානපි මුඛං කරොන්ති ආරමපි එකෙනති, ගාච්චපි දිස්වා පලායන්ති, භික්ඛු මඤ්ඤමානා.

12. අථ බො ආයස්මා මහාකස්සපො රාජගහෙ වස්සං වුත්ථො යෙන ආලවි තෙන පකකාමි. අනුපුබ්බත යෙන ආලවි තදවසරි. තත්ත සුදං ආයස්මා මහාකස්සපො ආලවියං විහරති අගනාලවෙ වෙතියෙ. අථ බො ආයස්මා මහාකස්සපො පුබ්බණ්ණසමයං නිවාසෙත්වා පනතච්චරමාදය ආලවිං පිණ්ඩාය පාචිසි. මනුස්සා ආයස්මතනං මහාකස්සපං පස්සිත්වා උබ්බිජ්ජන්ති පි උත්තසන්ති පි පලායන්ති අඤ්ඤානපි ගච්ඡන්ති අඤ්ඤානපි මුඛං කරොන්ති ආරමපි එකෙනති. අථ බො ආයස්මා මහාකස්සපො ආලවියං පිණ්ඩාය වරිත්වා පච්ඡාභතනං පිණ්ඩපාතපටිකකන්තො භික්ඛු ආමන්තෙසි:

2. එසමයෙහි එක්තරා පුරුෂයෙක්, “වහන්ස, යනු මැනව. මෙ නම් සත්‍රිය විමසන්න”යි එක්තරා මහණකු ඇණවී ය. හෙතෙමේ ගොස්, “මෙ නම් තැනැත්තිය කොතිද?”යි මිනිසුන් විචාලේ ය. “වහන්ස, භි මළාය”යි ඔහු කීහ.... “වහන්ස, භි නික්ම ගියා ය.” ... “වහන්ස, ඒ සත්‍රියක් නොවේ.” ... “වහන්ස, භි සත්‍රිපණ්ඩකාවකා”යි ඔහු කීහ. ඒ මහණහට කුකුස් විය.... “මහණ, සහවෙසෙස්ඇවැත් නො වේ: දුකුලාආවැත් වේ.” (2-5)

3. එසමයෙහි එක්තරා සත්‍රියක් හිමියා සමග ඩබර කොට ගෙණ මවුගේ ගෙට ගියා ය. කුලපග මහණෙක් ඇය ඔවා දී සතසා සාමියා වෙත පෙරළා යාම ය. ඒ මහණහට කුකුස් විය.... “මහණ, සාමියා විසින් අනුශාසන නොවූවක් වේ ද?”... “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, එසේ අනුශාසනවූවක් නොවේ”... “මහණ, අනුශාසනවූවක පිණිස ඇවැත් නොවේ.” (6)

4. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් පණ්ඩකයකු කෙරෙහි සංවරණ-භාවයට පැමිණියේ ය. ඒ මහණහට “කිම? මම් සහවෙසෙස්ඇවැත් අවන්තෙම් දෝ”යි කුකුස් විය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැල කෙළේ ය. ... “මහණ, සහවෙසෙස්ඇවැත් නොවේ. පුලාසිඇවැත් වේ”... (7)

සංඝවජිතතශික්ෂාපදය හිමි.

3. 6.

කුටිකාරශික්ෂාපදය

1. එ සමයෙහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කලඤ්ඤ නිවාප නම් වූ වෙළඳන-යෙහි වැඩවසන සේක. එකල්හි අළුවු රට වැසි මහණහු ඉල්ලාගත් උපකරණ ඇති, කරවා දෙන හිමියන් තැනි, ඉක්මවූ පමණ ඇති, තමන් උදෙසා වූ කුටි කරවත්. ඒ කුටිහු නිවාටට නොයෙත්. ඒ මහණහු “පුරුෂයකු දෙන්න, අත්තමක් දෙන්න, ගොණකු දෙන්න, ගැලක් දෙන්න, වැයක් දෙන්න, පොරොත්ක් දෙන්න, කෙටේරියක් දෙන්න, උදුල්ලක් දෙන්න, නියනක් දෙන්න, වැලක් දෙන්න, හුණගසක් දෙන්න, මුදුනක් දෙන්න, බඩුස්තණ දෙන්න, කුසනණ දෙන්න, මැටි දෙන්න”යි යැදීම් බහුල කොටැති ව විනවිම් බහුල කොටැති ව වෙසෙත්. මිනිස්සු ආයාචනයෙන් මිරිකුනෝ, විනවීමෙන් මිරිකුනෝ මහණුන් දැක උදවේගයට ද පැමිණෙත්. තැනි ද ගණිත්. පලා යාම ද කෙරෙත්. අත් මහෙකින් ද යත්. අත් දිගකට මුහුණ ද පෙරලත්. දොර ද වසත්. ඇත දෙනක ද දැක “මහණහු”යි හගිමින් පලායෙත්.

2. එකල්හි මහසුප් තෙරණුවෝ රජගහනුවර වස් වැස පවරා අළුටු නුවරට වැඩියහ. එසමයෙහි මහසුප් තෙරණුවෝ අළුටු නුවරට නොදුරු නොළං තන්හි වූ අගභාලව නම් වෛතාසථානයෙහි වෙසෙත්. ඉක්බිති මහසුප් තෙරණුවෝ පෙරවරු හැඳ පෙරෙව පා සිටුරු ගෙණ අළුටු නුවරට පිඩු පිණිස පිවිසියහ. මිනිස්සු තෙරුන් දැක උදවින්න වෙත්. තැනි ගණිත්. පලා යෙත්. මහ වළභා යෙත්. මුහුණ අත් අතකට ද පෙරලත්. දොර ද පියත්. ඉක්බිති මහසුප් තෙරණුවෝ අළුටු නුවර පිඩු පිණිස හැසිර පිඩුවායෙන් වැලකුණෝ පසුබත්හි හිඤ්ඤා අමනා මෙසේ වදාළහ:

“පුබ්බං ආවුසො ආලවි සුභිකං අගොසි සුලභමිණං සුකරා උඤ්ජන පගගෙන යාපෙතුං. එතරහි පනායං ආලවි දුබ්භිකං දුලභමිණං න සුකරා උඤ්ජන පගගෙන යාපෙතුං. කො නු බො ආවුසො හෙතු කො පච්චයො යෙනායං ආලවි දුබ්භිකං දුලභමිණං න සුකරා උඤ්ජන පගගෙන යාපෙතු”නති. අථ බො හෙ භික්ඛු ආයස්මිනො මහාකස්සපස්ස එතමස්සං ආරොචෙසුං.

3. අථ බො භගවා රුජගහෙ යථාභිරන්තං විහරිතා යෙන ආලවි තෙන වාරිකං පකාමි. අනුපුබ්බෙන වාරිකං වරමානො යෙන ආලවි තදවසරි. තත්තු සුදං භගවා ආලවියං විහරති අග්ගාලවෙ චෙතියෙ. අථ බො ආයස්මා මහා-කස්සපො යෙන භගවා, තෙනුපසසකමි. උපසසකමිතා භගවන්තං අභිවාදෙතා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසීනො බො මහාකස්සපො භගවතො එතමස්සං ආරොචෙසි.

4. අථ බො භගවා එකස්මිං නිදනෙ එකස්මිං පකරණෙ භික්ඛුසම්මං සන්තිපානාපෙතා ආලවකෙ භික්ඛු පටිපුච්ඡි: “සච්චං කිර තුමො භික්ඛවෙ සඤ්ඤාචිකායො කුටියො කාරාපෙඨ අස්සාමිකායො අත්තුදෙසිකායො අප්පමාණිකායො, තායො න නිට්ඨානං ගච්ඡන්ති. තෙ තුමො යාවතබ්බලා විඤ්ඤාතතිබ්බලා විහරථ, පුරිසං දෙථ, පුරිසස්කරං දෙථ, -පෙ- තිණං දෙථ, මත්තිකං දෙථ”ති. මනුස්සා උපද්දතා යාවතාය, උපද්දතා විඤ්ඤාතතියා භික්ඛු දිස්වා උබ්බිජ්ජන්ති උත්තස්සන්ති පලායන්ති අඤ්ඤාතපි ගච්ඡන්ති අඤ්ඤාතපි මුඛං කරොන්ති ආරමපි එකෙන්ති, ගාවිමපි දිස්වා පලා-යන්ති භික්ඛු ඤ්ඤාමානා”ති. “සච්චං භගවා.”

5. විගරහි බුද්ධො භගවා: “කථං හි නාම තුමො මොඝපුරිසා සඤ්ඤාචිකායො කුටියො කාරාපෙසස්ඨ අස්සාමිකායො අත්තුදෙසිකායො අප්පමාණිකායො, තායො න නිට්ඨානං ගච්ඡන්ති. තෙ තුමො යාවතබ්බලා විඤ්ඤාතතිබ්බලා විහරිස්සථ: පුරිසං දෙථ පුරිසස්කරං දෙථ -පෙ- තිණං දෙථ මත්තිකං දෙථ”ති. තෙන මොඝපුරිසා අප්පසන්නානං වා පසාදය -පෙ- විගරහිතා ධම්මං කථං කතා භික්ඛු ආමනෙහි:

“ඇවැත්නි, මේ අලවුනුවර පෙර සුභික්ඛ විය. සුලභ පිඩු ඇති විය. පිඩු සිහිමෙන් යැපීම පහසු විය. දැන් වනාහි මේ අලවුනුවර දුර්භික්ඛ ය. දුලභ පිඩු ඇත්තේ ය. පිඩු සිහිමෙන් යැපෙන්නට දුෂ්කර ය. ඇවැත්නි, යම් හෙයකින් මේ අලවුනුවර දුර්භික්ඛ නම්, දුලභ පිඩු ඇත්තේ නම්, පිඩු සිහිමෙන් යැපෙන්නට දුෂ්කර නම්, එයට හෙතු කවරේ ද? ප්‍රත්‍යය කවරේ” ද? යනු යි. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු මහසුප් මහතෙරුන්ට එ පවත් සැළ කළහ.

3. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රජගහනුවර කැමැති තාක් වාස පිළිවෙලින් සැරි සරා වඩනා සේක, අලවුනුවරට වැඩි සේක. එසමයෙහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අලවුනුවර අග්‍යාලව නම් වෛරාසභාවයෙහි වැඩ වසන සේක. ඉක්බිති මහසුප් තෙරණුවෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරා එළඹ වැද එකත්පසක ඉදගන්හ. එකත් පසෙක හුන් මහසුප් තෙරණුවෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එ පවත් සැළ කළහ.

4. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මේ ප්‍රකරණයෙහි (ප්‍රත්‍යාවයෙහි) භික්ෂුසංඝයා රැස් කරවා අලවුවැසි මහණුන්ගෙන් ලෙසේ විමාළ සේක: “සැබැද, මහණෙනි? තෙපි කරවා දෙන හිමියන් නැති, පමණ ඉක්ම වූ, තමන් ඉල්ලා ගත් උපකරණ ඇති, තමන් උදෙසා වූ කුටි කරවවු ද? ඒ කුටිහු නිමාවට නො යෙත් ද? ඒතෙපි “පුරුෂයකු දෙන්න, අත්තමක් දෙන්න, ... කුසතණ දෙන්න, මැටි දෙන්නැ”යි යැදීම බහුල ව, විතවීම බහුල, ව වසවු ද? මිනිස්සු යැදීමෙන් මිරිකුනෝ, විතවීමෙන් මිරිකුනෝ, මහණුන් දැක උද්වෙගයට පැමිණෙත් ද? තැනි ගණින් ද? පලායෙත් ද? මහ වළඟා යෙත් ද? මුහුණු වෙත අතකට පෙරලන් ද? දොර වසන් ද? “මහණහු”යි හඟිමින් දෙනක ද දැක පලායෙත් ද?” “සැබව භාග්‍යවතුන් වහන්ස” යි ඒ මහණහු පිළිවදන් දුන්හ.

5. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගැරැහු සේක: “හිස් පුරුෂයෙහි, තෙපි කෙසේ නම් ඉල්ලා ගත් උපකරණ ඇති, කරවා දෙන හිමියන් නැති, තමන් උදෙසා වූ, පමණ ඉක්ම වූ කුටි කරවවු ද?,... ඒ කුටිහි නිමාවට නොයෙත්. ඒ තෙපි “පුරුෂයකු දෙන්න, අත්තමක් දෙන්න කුස තණ දෙන්න, මැටි දෙන්නැ”යි යැදීම බහුලව විතවීම බහුලව වසවු ද? හිස් පුරුෂයෙහි, මෙය නොපහන් වූවන්ගේ පැහැදීම පිණිස ද නොවේ. ... යි ගරභා දෑහැමි කතා කොට භික්ෂූන් අමතා මෙසේ වදාළ සේක:

6. භූතපුබ්බං භීක්ඛවෙ දෙව නාගරාජා ගඛගං නදිං උපනිස්සාය මහරිංසු. අථ බො භීක්ඛවෙ මණ්ණිකණේයා නාගරාජා ගඛගං නදිං උත්තරිත්වා යෙන කණ්ණිට්ඨා ඉසි තෙහුපසඛකමි උපසඛකමිත්වා කණ්ණිට්ඨා ඉසිං සත්තකකිත්තුං හොගෙහි පරිකම්පිත්වා උපරි මුද්ධනි මහත්තං එණං කරිත්වා අට්ඨාසි. අථ බො භීක්ඛවෙ කණ්ණිට්ඨා ඉසි තස්ස නාගස්ස භයා කිසො අහොසි දුබ්බො දුබ්බණේණා උප්පණ්ඩුප්පණ්ඩුකජානො ධම්මිසස්ථගතෙනා. අද්දසා බො භීක්ඛවෙ ජෙට්ඨා ඉසි කණ්ණිට්ඨා ඉසිං කිසං දුබ්බො දුබ්බණේණං උප්පණ්ඩුප්පණ්ඩුකජානං ධම්මිසස්ථගතෙනා, දිස්වාන කණ්ණිට්ඨා ඉසිං එතද-වොච: “කිස්සු චං හො කිසො දුබ්බො දුබ්බණේණා උප්පණ්ඩුප්පණ්ඩුකජානො ධම්මිසස්ථගතෙනා”ති. ඉධ හො මණ්ණිකණේයා නාගරාජා ගඛගං නදිං උත්තරිත්වා යෙනාහං තෙහුපසඛකමි. උපසඛකමිත්වා මං සත්තකකිත්තුං හොගෙහි පරිකම්පිත්වා උපරි මුද්ධනි මහත්තං එණං කරිත්වා අට්ඨාසි. තස්සාහං හො නාගස්ස භයා මහි කිසො දුබ්බො දුබ්බණේණා උප්පණ්ඩුප්පණ්ඩුක-ජානො ධම්මිසස්ථගතෙනා”ති. “ඉච්ඡාසි පත චං හො තස්ස නාගස්ස අතාගමනනති.” “ඉච්ඡාමහං හො තස්ස නාගස්ස අතාගමනනති.” “අපි පත චං හො තස්ස නාගස්ස කිසුචි පස්සාසි”ති “පස්සාමහං හො මණ්ණිස්ස කණේයා පිලකුත”නති. “තෙන හි චං හො තං නාගං මණ්ණං යාව, මණ්ණං මෙ හො දෙහි, මණ්ණිනා මෙ අජො”ති.

7. අථ බො භීක්ඛවෙ මණ්ණිකණේයා නාගරාජා ගඛගං නදිං උත්තරිත්වා යෙන කණ්ණිට්ඨා ඉසි තෙහුපසඛකමි. උපසඛකමිත්වා එකමත්තං අට්ඨාසි. එකමත්තං සීතං බො භීක්ඛවෙ මණ්ණිකණේයා නාගරාජානං කණ්ණිට්ඨා ඉසි එතදවොච: “මණ්ණං මෙ හො දෙහි, මණ්ණිනා මෙ අජො”ති. අථ බො භීක්ඛවෙ මණ්ණිකණේයා නාගරාජා “හිකු මණ්ණං යාවති, හිකුස්ස මණ්ණිනා අජො”ති බ්බප්පෙඤ්ඤව අගමාසි. දුතියමි බො භීක්ඛවෙ මණ්ණිකණේයා නාගරාජා ගඛගං නදිං උත්තරිත්වා යෙන කණ්ණිට්ඨා ඉසි තෙහුපසඛකමි. අද්දසා බො භීක්ඛවෙ කණ්ණිට්ඨා ඉසි මණ්ණිකණේයා නාගරාජානං දුරතොච අගච්ඡන්තං දිස්වාන මණ්ණි-කණේයා නාගරාජානං එතදවොච: “මණ්ණං මෙ හො දෙහි, මණ්ණිනා මෙ අජො”ති. අථ බො භීක්ඛවෙ මණ්ණිකණේයා නාගරාජා “හිකු මණ්ණං යාවති, හිකුස්ස මණ්ණිනා අජො”ති තතොච පටිනිවතති. තතියමි බො භීක්ඛවෙ මණ්ණිකණේයා නාගරාජා ගඛගං නදිං උත්තරිත්වා. අද්දසා බො භීක්ඛවෙ කණ්ණිට්ඨා ඉසි මණ්ණිකණේයා නාගරාජානං ගඛගං නදිං උත්තරිත්වා. දිස්වාන මණ්ණිකණේයා නාගරාජානං එතදවොච: “මණ්ණං මෙ හො දෙහි, මණ්ණිනා මෙ අජො”ති. අථ බො භීක්ඛවෙ මණ්ණිකණේයා නාගරාජා කණ්ණිට්ඨා ඉසි ගාථාහි අජාමාසි:

“මමත්තපාතං විජුලං උලාරං උප්පජ්ජනිමස්ස මණ්ණස්ස හෙතු,
තං තෙ න දස්සං අනියාවකො’සි න වාපි තෙ අස්සමමාගමිස්සං.

සුසු යථා සකඛරධොතපාණ් නාසෙසි මං සෙලං යාවමානො,
තං තෙ න දස්සං අනියාවකො’සි න වාපි තෙ අස්සමමාගමිස්සං”නති.

6. මහණෙනි, පෙරවූවක් කියමි. දෙබෑ නවුස් කෙනෙක් ගංගා නදිය ඇසුරු කොට වුසුහ. මහණෙනි, එකල්හි මණ්ණිකණ්ණු නම් තාරජ ගංගානදිය පිතා කණ්ණිවු නවුසා වෙත එළඹියේ ය. එළඹ සන් වටක් ඔහු දරණවැලින් වෙලා හිස මතුයෙහි මහත් සේ පෙණය කොට සිටියේ ය. මහණෙනි, එකල්හි කණ්ණිවු නවුස් තෙම ඒ තාරජුට බියෙන් වැහැරුනේ, රුක්ෂ වූයේ, විවණ්ණ වූයේ, හටගත් පඬු පැහැ ඇත්තේ, නහර පතුළ සිරුර ඇත්තේ විය. මහණෙනි, දෙවු නවුස් තෙම වැහැරුනු රුක්ෂවූ විවර්ණවූ හටගත් පඬු පැහැති නහර පතුළ සිරුර ඇති කණ්ණිවු නවුසා දිටි. දෑක ඔහුට “පින්වත, තෝ කවර හෙයින් වැහැරුනෙහි ද? රුක්ෂවූයෙහි ද? විවණ්ණ වූයෙහි ද? හටගත් පඬු පැහැත්තෙහි ද? නහරවැල් පතුළ සිරුර ඇත්තෙහි”ද? යි කී ය. “පින්වත, මෙහි මණ්ණිකණ්ණු තාරජ ගහනිය පිතිතා මා කරා අවුත් සන් යලක් මා දරණවැලින් වෙලා හිස මතුයෙහි මහත් සේ පෙණය කොට සිටියේ ය. පින්වත, මම ඒ නයාට බියෙන් වැහැරුනෙමි, රුක්ෂ වූයෙමි, විවණ්ණ වූයෙමි, හටගත් පඬු පැහැ ඇත්තෙමි, නහර පතුළ සිරුර ඇත්තෙමි වෙමි” යි හෙතෙම කීය. “පින්වත, තෝ ඒ තාරජුගේ තොර්ම කැමැත්තෙහි ද?” යි දෙවු නවුස් පුඵවුත. “පින්වත, මම ඒ තාරජුගේ තොර්ම කැමැත්තෙමි” යි කණ්ණිවු නවුස් කීය. “පින්වත, තෝ ඒ තාරජුගේ කිසිවක් දක්වෙහි ද?” යි දෙවු නවුස් පුඵවුත. “පින්වත, ගෙලෙහි පලන් මිණක් දකිමි” යි කණ්ණිවු නවුස් කීය. “එසේ නම් පින්වත, “ඔට මිණ දෙව, මිණෙන් ඔට වැඩෙක් ඇතැ” යි තාරජුගෙන් මිණ ඉල්ලව” යි හෙ තෙම කීය.

මහණෙනි, ඉක්බිති මණ්ණිකණ්ණු තාරජ ගංගානදිය පිතා කණ්ණිවු නවුසා වෙත එළඹ එක් පසෙක සිටියේ ය. එක් පසෙක සිටි තාරජුට කණ්ණිවු නවුස්තෙම “පින්වත, ඔට මිණ දෙව. මිණෙන් ඔට වැඩෙක් ඇතැ” යි කීය. මහණෙනි, එවිට මණ්ණිකණ්ණු තාරජ “මහණ මිණ ඉල්ලයි. මහණහට මිණෙන් වැඩෙක් ඇතැ” යි සුහු ව පලා ගියේ ය. දෙවනු ද මණ්ණිකණ්ණු තාරජ ගඟගා නදිය පිතා කණ්ණිවු නවුසා වෙත එළඹියේ ය. කණ්ණිවු නවුස් තෙම මණ්ණිකණ්ණු තාරජහු ඇත එත්තනු දෑක “පින්වත, ඔට මිණ දෙව. මිණෙන් ඔට වැඩ ඇතැ” යි කීය. මහණෙනි “එකල්හි මණ්ණිකණ්ණු තාරජ “මහණ මිණ ඉල්ලයි. මහණහට මිණෙන් වැඩෙක් ඇතැ” යි එපමණින් ම පෙරලා ගියේ ය. තෙවනු ද මහණෙනි, කණ්ණිවු නවුස් තෙමේ ගඟගා නදිය පිතිතා එත මණ්ණිකණ්ණු තාරජු දුටුයේ ය. දෑක ඔහුට “පින්වත, ඔට මිණ දෙව. මිණෙන් ඔට වැඩ ඇතැ” යි කීයේය. මහණෙනි, එකල්හි මණ්ණිකණ්ණු තාරජ තෙමේ කණ්ණිවු නවුසාට දෙගයෙකින් මෙසේ කීය.

“මේ මිණ නිසා ඔට බොහෝ වූ ප්‍රණීන ආහාරපාන උපදී. එය ඔබට නො දෙන්නෙමි. තෙපි පුතපුතා යදනනු ය. නොප අසපුවට ද නො එන්නෙමි.

මුවහත් නබන ලද කඩුවක් ගත් අතැති තරුණයකු මෙන් තෙපි මිණ ඉල්ලමින් මා නැති ගන්වනු. එය නොපට නො දෙන්නෙමි. තෙපි පුත පුතා යදනනු ය. නොප අසපුවට ද නො එන්නෙමි”

8. අප්ථ බො භික්කවෙ මණ්ණිකණ්ණො නාගරාජා “භික්කු මණ්ණි යාවති භික්කුස්ස මණ්ණිකා අප්ථො”ති පකකාමි. තද්ද පකකනෙතා පකකනෙතාව¹ අහොසි, න පුත පච්චාගඤ්ඤි. අප්ථ බො භික්කවෙ කණ්ණිට්ඨො ඉසි තස්ස නාගස්ස දස්සනියස්ස අදස්සනෙන භියොසොමනතාය නිසො අහොසි දුබ්බණ්ණො උපපණ්ණුපපණ්ණුකජාතො ධම්නිසත්තගතෙනා. අද්දසා බො භික්කවෙ ජෙට්ඨො ඉසි කණ්ණිට්ඨො ඉසි භියොසොමනතාය නිසං දුබ්බණ්ණො උපපණ්ණුපපණ්ණුකජාතං ධම්නිසත්තගතනං. දිස්වාන කණ්ණිට්ඨො ඉසිං එතදවොච: “නිස්ස නිං හො භියොසොමනතාය නිසො දුබ්බණ්ණො උපපණ්ණුපපණ්ණුකජාතො ධම්නිසත්තගතෙනා”ති. නස්සාහං හො නාගස්ස දස්සනියස්ස අදස්සනෙන. භියොසොමනතාය නිසො දුබ්බණ්ණො උපපණ්ණුපපණ්ණුකජාතො ධම්නිසත්තගතෙනා”ති. අප්ථ බො භික්කවෙ ජෙට්ඨො ඉසි කණ්ණිට්ඨො ඉසිං ගථාය අජ්ඣානාසි:-

“න තං යාවෙ යස්ස පියං ජිහ්වෙසෙ² දෙසෙසා³ හොති අතිශාචතාය,
නාහො මණ්ණි යාවිතො බ්‍රාහ්මණෙන අදස්සනඤ්ඤාව තදජ්ඣගමාති.

තෙසං හි නාම භික්කවෙ තිරච්ඡානගතානං පාණානං අමනාපා භවිස්සති යාවතා අමනාපා විඤ්ඤති. නිමිඛා⁴ පන මුහුස්සතුතානං.”

9. භුතපුබ්බං භික්කවෙ අඤ්ඤාතරො භික්කු භිමවනාපස්සෙ විහරති අඤ්ඤාතරස්මිං වනසණ්ඩං. නස්ස බො පන භික්කවෙ වනසණ්ඩස්ස අවිදුරෙ මහනාං නිනනං පලලං. අප්ථ බො භික්කවෙ මහාසකුණ්ඩස්සෙසා නස්මිං පලලෙ දිවසං ගොවරං වරිත්වා සායං තං වනසණ්ඩං වාසාය උපගච්ඡති. අප්ථ බො භික්කවෙ සො භික්කු තස්ස සකුණ්ඩස්සස්ස සද්දෙන උබ්බාලොහා යෙනාහං තෙනුපසඬකමි. උපසඬකමිත්වා මං අභිවාදෙත්වා එකමනාං නිසිදි. එකමනාං නිසිනාං බො අහං භික්කවෙ තං භික්කුං එතදවොච “කච්චි භික්කු ඛමනීයං, කච්චි යාපනීයං, කච්චිසි අපකිලමපෙන අඛානං ආගතො, කුතො ව නිං භික්කු ආගච්ඡසි”ති. “ඛමනීයං භගවා, යාපනීයං භගවා, අපකිල-මපෙන වාහං භනෙන අඛානං ආගතො. අඤ්ච භනෙන භිමවනාපස්සෙ මහාවනසණ්ඩං. නස්ස බො පන භනෙන වනසණ්ඩස්ස අවිදුරෙ මහනාං නිනනං පලලං. අප්ථ බො භනෙන මහාසකුණ්ඩස්සෙසා නස්මිං පලලෙ දිවසං ගොවරං වරිත්වා සායං තං වනසණ්ඩං වාසාය උපගච්ඡති. තතො අහං භගවා ආගච්ඡාමි තස්ස සකුණ්ඩස්සස්ස සද්දෙන උබ්බාලොහා”ති. “ඉච්ඡසි පන නිං භික්කු තස්ස සකුණ්ඩස්සස්ස අනාගමන”නති. “ඉච්ඡාමහං භගවා තස්ස සකුණ්ඩස්සස්ස අනාගමන”නති. “තෙන හි නිං භික්කු තත්ථ ගතත්වා තං වනසණ්ඩං අප්ඤ්ඤාගතොත්වා රතනියා පඨමං යාමං නික්කතං සද්දමුහුස්සාවෙති: “සුණ්ණං මෙ භොනො සකුණා, යාවතිකා ඉමස්මිං වනසණ්ඩං වාසං උපගතා පනෙනා මෙ අප්ථො, එකෙකං මෙ භොනො පනතං දදන්තු”ති. රතනියා මජ්ඣමං යාමං -පෙ- රතනියා පච්ඡමං යාමං නික්කතං සද්දමුහුස්සාවෙති: “සුණ්ණං මෙ භොනො සකුණා යාවතිකා ඉමස්මිං වනසණ්ඩං වාසං උපගතා, පනෙනා මෙ අප්ථො, එකෙකං මෙ භොනො පනතං දදන්තු”ති.

1. තථා පකකනෙතාව, මජ්ඣ. තද්ද පකකනෙතාව සීමු. 2. ජිහ්වෙසෙ, මජ්ඣ. 3. විදෙසෙසා, මජ්ඣ. දෙසෙසා ව., සන. 4. නිමිඛා, මජ්ඣ.

8. මහණෙනි, ඉක්බිති මණිකණ්ඩ නාරජ තෙම “මහණ මණ ඉල්ලයි. මහණහට මිණෙන් වැඩෙක් ඇතැ”යි නික්ම ගියේ ය. එදා නික්ම ගියේ ගියේ ම විය. පෙරළා නො ආයේ ය. මහණෙනි, ඉක්බිති කණ්ඩු තවුස් තෙම දැකුම්කළු ඒ නාරජු නොදැක්මෙන් බෙහෙවින් වැහැරුනේ රුක්කවුයේ විවණ් වූයේ හටගත් පඬුපැහැ ඇත්තේ නහර ඉල්ලී ගිය සිරුර ඇත්තේ විය. මහණෙනි, දෙටු තවුස් තෙම බෙහෙවින් වැහැරුණු රුක්ක වූ විවර්ණ වූ හටගත් පඬු පැහැති කණ්ඩු තවුසා දිටී. දැක ඔහුට, “පින්වත, තෝ කවර හෙයින් වැරැතෙහි, රුක්ක වූයෙහි, විවණ් වූයෙහි, හටගත් පඬු පැහැ ඇත්තෙහි, නහරවැල් පෙනෙන සිරුර ඇත්තෙහි ද?”යි ඇසී ය. “පින්වත, දැකුම්කළු ඒ නා රජු නො දැක්මෙන් බෙහෙවින් වැරැතෙමි, රුක්ක වූයෙමි, පඬුපැහැති වූයෙමි, නහර ඉල්ලුනු සිරුර ඇතියෙමි වෙමි”යි කී ය. මහණෙනි, ඉක්බිති දෙටු තවුස් තෙම කණ්ඩු තවුසාට ගයෙකින් මෙසේ කී ය:

“යමක්හට යමක් ප්‍රිය සී දන්නේ නම්, එය නො ඉල්ලන්නේ ය. පුත පුතා ඉල්ලීමෙන් දොෂ්‍ය (අප්‍රිය) වෙයි. බමුණා විසින් මිණ ඉල්ලනු ලැබු නා තෙම ඔහුගේ අදහ්‍යයටම ගියේ ය.”

මහණෙනි, ඒ තිරිසන්ගිය සන්නට පවා ඉල්ලීම, විනවිම අමනාප විය. මිනිස් වුවනට කියනු කිම?

9. මහණෙනි, පෙර එක්තරා මහණෙක් හිමවන් පියසෙහි එක්තරා චන්ද්‍රාලාබෙක වෙසෙයි. මහණෙනි, ඒ චන්ද්‍රාලාබට නොදුරෙහි ගැඹුරු මහ විලෙක් ඇත. මහණෙනි, එකලා පක්‍ෂිසමූහයෙක් ඒ විලෙහි දහවල් ගොදුරු කා සවස ලගිනු පිණිස ඒ චන්ද්‍රාලාබට පැමිණෙයි. මහණෙනි, ඉක්බිති ඒ මහණ තෙම ඒ පක්‍ෂි සමූහයාගේ හඬින් පෙළුනේ මා වෙත එළැඹියේ ය. එළැඹ මා වැද එකත්පස්ව හුන්නේ ය. මහණෙනි, එකත්පස් ව හුන් ඒ මහණහට “කිම, මහණ, ඉවැසිය හැකි ද? කිම? යැපිය හැකි ද? කිම? නිදුකින් අදන්මෙ ආහි ද? මහණ තෝ කොහි සිට එයි ද?” යි කිමි. එවිට ඒ මහණ මෙය කී ය: “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, ඉවැසිය හැකි ය. භාග්‍යවතුන් වහන්ස, යැපිය හැකි ය. වහන්ස, මම නිදුකින් අදන්මෙ ආයෙමි ද වෙමි. වහන්ස, හිමවු පියසෙහි මහ චන්ද්‍රාලාබෙක් වෙයි. එය නොදුරෙහි ගැඹුරු මහවිලෙක් වෙයි. වැලිදු වහන්ස, මහත් පක්‍ෂිසමූහයෙක් ඒ විලෙහි දහවල් ගොදුරු කා සවස ලගින්නට ඒ චන්ද්‍රාලාබට පැමිණෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මම එහි සිට එමි. ඒ පක්‍ෂිසමූහයාගේ හඬින් පෙළුනෙමි වෙමි.” “මහණ, තෝ ඒ පක්‍ෂිසමූහයාගේ නොපැමිණීම කැමැත්තෙහි ද?” යි මම ඇසිමි. “එසේය, වහන්ස, මම ඒ පක්‍ෂිසමූහයාගේ නොපැමිණීම රිසියෙමි” යි ඒ මහණ කී ය. එවිට “මහණ, එසේ වී නම්, තෝ එහි ගොස් ඒ චන්ද්‍රාලාබට වැද, ‘යම් පමණ පක්‍ෂිහු මේ චන්ද්‍රාලාබෙහි විසීමට පැමිණියාහු ද, ඒ පින්වත් පක්‍ෂිහු මගේ වචනය අසත්වා. පියාපතින් මට වැඩ ඇත. පින්වත්හු මට එකී එකී පියාපත දෙත්වා” යි පෙරයමිති තෙවරක් හඬ ගා කියව. රු මැදි යමිති ද, පැඬුළු යමිති ද එසේ ම තෙවර තෙවර හඬ ගා කියව” යි කිමි.

10. අථ බො භික්ඛවෙ සො භික්ඛු තත්ථ ගතං වං වතසණ්ඨං අජේකා-
ගහෙතො රතනියා පඨමං යාමං තික්ඛිතං සද්දමනුස්සාවෙසි: “සුණන්තූ මෙ
භොනෙතො සකුණා යාවතිකා ඉමෙසම් වතසණ්ඨං වාසං උපගතො, පනෙතන මෙ
අජෝ, එකෙකං මෙ භොනෙතො පනං දදන්තු”ති. රතනියා මජ්ඣමං යාමං
-පෙ- රතනියා පඨමමං යාමං තික්ඛිතං සද්දමනුස්සාවෙසි: “සුණන්තූ මෙ
භොනෙතො සකුණා යාවතිකා ඉමෙසම් වතසණ්ඨං වාසං උපගතො, පනෙතන මෙ
අජෝ, එකෙකං මෙ භොනෙතො පනං දදන්තු”ති. අථ බො භික්ඛවෙ සො
සකුණසංඝො භික්ඛු පනතං යාවති, භික්ඛුස්ස පනෙතන අජෝ”ති.
තමො වතසණ්ඨො පක්කාමි. තද්ද පක්කනෙතො පක්කනෙතොව අහොසි.
ත පුත පඨවගඤ්ජි. තෙසං හි නාම භික්ඛවෙ නිර්වජ්ජනගතානං පාණානං
අමනාපා භවිස්සති යාවතා අමනාපා විඤ්ඤන්ති, කිමිඛ පත මනුස්සානානං.

11. භූතපුබ්බං භික්ඛවෙ රට්ඨපාලස්ස කුලපුත්තස්ස පිතා රට්ඨපාලං
කුලපුත්තං ගාථාය අජ්ඣාසාසි:.

“අපාහං තෙ න ජාතාමි රට්ඨපාල ඛනුජ්ජනා,
තෙ මං සමගමෙ යාවන්ති කසමා මං තං න යාවසීති.

යාවකො අප්පියො හොති යාවං අදදමප්පියො,
තසමාහං තං න යාවාමි මා මෙ විද්දෙසනා¹ අඤ්ඤා”ති.

12. සො හි නාම භික්ඛවෙ රට්ඨපාලො කුලපුත්තො සකං පිතරං එවං
වක්ඛති කිමිඛ පත ජනො ජනං. හිතීනං හි භික්ඛවෙ දුස්සංහරුති භොගාති
සංභතාති”පි² දුරනුරක්ඛියාති. තත්ථ නාම භූමෙන මොසපුරිසා එවං
දුස්සංහරෙසු භොගෙසු සංභතෙසුපි³ දුරනුරක්ඛියෙසු යාවතඛලා
විඤ්ඤන්තිඛලා විහරිස්සා: “පුරිසං දෙථ, පුරිසස්ථකරං දෙථ, ගොණං දෙථ,
සකං දෙථ, වාසිං දෙථ: ඵරස්ස⁴ දෙථ, කුසාරිං දෙථ, කුඤ්ඤං දෙථ,
නිබ්බදනං දෙථ, චුලිං දෙථ, වෙඨං දෙථ මුඤ්ඤං දෙථ, බබ්බජං දෙථ,
තිණං දෙථ, මත්තිකං දෙථ”ති. තෙනා මොසපුරිසා අප්පසන්නානං වා
පසාදය -පෙ- එවිඤ්ඤා පත භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:”

“සඤ්ඤා විකාය පන භික්ඛුනා කුටිං කාරයමානෙන අස්සාමිකං
අනතුද්දසං පමාණිකා කාරෙතබ්බො. තත්ථං පමාණං: දිසෙසා දවාදස-
විදප්පියො සුගතවිදප්පියො තිට්ඨං. සත්තනන්ත, භික්ඛු අභිනෙතබ්බො
වජ්ඣදෙසනාය. තෙති භික්ඛුති වජ්ඣං දෙසෙතබ්බං අනාරමං සප්පිකකමනං.
සාරමෙග වෙ භික්ඛු වජ්ඣමි. අප්පිකකමනෙ සඤ්ඤා විකාය කුටිං
කාරෙය්‍ය භික්ඛු වා අනභිනෙය්‍ය වජ්ඣදෙසනාය පමාණං වා
අතික්කාමෙය්‍ය සංඝාදිසෙසො”ති.

13. සඤ්ඤා විකා නාම: සං යාවතා පුරිසමපි පුරිසස්ථකරමපි ගොණමපි
සකමමපි වාසිමපි ඵරස්සමපි කුසාරිමපි කුඤ්ඤමපි නිබ්බදනමපි චුලිමපි වෙඨමපි
මුඤ්ඤමපි බබ්බජමපි තිණමපි මත්තිකමපි.

කුටිනාම: උලලිනා වා හොති අචලිනා වා උලලිනාවලලිනා වා.

කාරයමානෙනාති කරුණෙන වා කාරපෙණෙන වා.

1. විදෙසනා. ම.ජ.සං. සි.මු. 2. සංභතාතිපි. සි.මු. 3. සංභතෙසුපි. සි.මු.
4. උරස්සං. ම.ජ.සං. සි.මු.

10. මහණෙනි, ඉක්බිති ඒ මහණ තෙම එහි ගොස් ඒ වනලාභාබ වැද රු පෙරයමිනි 'යම් පමණ පක්ෂිහු මේ වනලාභාබෙහි වාසයට පාමිණියාහු ද, ඒ පින්වත් පක්ෂිහු මගේ වචනය අසන්නවා. පියාපතින් මට වැඩ ඇත. පින්වත්හු මට එකි එකි පියාපත දෙන්නවා'යි රු පෙරයමිනි ද... මැද යමිනි ද ... පැසුළු යමිනි ද තුන්යලක් හඬගා කී ය. මහණෙනි, එකල්හි ඒ පක්ෂිසමූහයා "මහණ තෙම පියාපත් ඉල්ලයි. මහණනට පියාපතින් වැඩ ඇත" යි ඒ වනලාභාබෙන් තික්මුනේ ය. එද, ගියේ ගියේ ම ය. පෙරලා නො ආයේ ය. මහණෙනි, ඒ තිරිසන්තිය සත්තට පවා ඉල්ලීම අප්‍රිය විය. විතර්ම අප්‍රිය විය. මිනිස්වුවනට කියනු ම කීම?

11. මහණෙනි, පෙර රට්ඨපාල කුලපුත්‍රගේ පියා රට්ඨපාල කුලපුත්‍රට-

"රට්ඨපාලය, බොහෝ දෙනා මා වෙත එළඹ මා යදහුදු මම ඔවුන් නො දනිමි. කවර හෙයින් නෝ මා නො අයදනෙහි ද?"යි ගයෙකින් කී ය.

"ඉල්ලන නැතැත්තේ අප්‍රිය වෙයි. ඉල්ලූ දු නො දෙන නැතැත්තේ ද අප්‍රිය වෙයි. එහෙයින් "මා කෙරෙහි අප්‍රිය භාවයෙක් නො වේ වා"යි මම ඔබ නො යදිමි" යි රට්ඨපාල කුලපුත්‍ර කී ය.

12. මහණෙනි, ඒ රට්ඨපාල කුලපුත්‍ර පවා සිය පියාට මෙසේ කියයි. බාහිර ජනයාට කියනුම කවරේ ද? මහණෙනි, ගිහියන් විසින් හොඟ රැස් කටයුතු යි, රැස් කරන ලද හෝග දුකසේ රැක්ක යුතු. හිස් පුරුෂයෙකි, මෙසේ දුකසේ රැස් කළ යුතු, දුකසේ රැක්ක යුතු ඒ හෝග විෂයයෙහි තෙපි "පුරුෂයකු දෙන්න, අත්තමක් දෙන්න, ගොණකු දෙන්න, ගැලක් දෙන්න, වැයක් දෙන්න, පොරොවක් දෙන්න, කෙටේරියක් දෙන්න, උදුල්ලක් දෙන්න, නියතක් දෙන්න, වැලක් දෙන්න, හුණගසක් දෙන්න, මුදුනක් දෙන්න, බඩුස් තණ දෙන්න. කුසතණ දෙන්න, මැටි දෙන්න" යි යැදුම් බහුලව, විතර්ම බහුලව වසවු ද? හිස් පුරුෂයෙකි, මෙය නො පහන් වුවන්ගේ පාඨාදීම පිණිස හෝ නො වෙයි ... මහණෙනි, මේ සිකපදය මෙසේ උදෙසවු:

"තමා ඉල්ලාගත් උපකරණයෙන්, කරවා දෙන ගිම්පකු නැති, තමා උදෙසා වූ කිළියක් කරවන මහණෙහු විසින් පමණින් යුත් කිළියක් කරවිය යුතු. එහි මේ ප්‍රමාණයි. දිගින් සුගත් වියනින් දෙළොස් වියතෙක. පුළුල අතර සත් වියතෙකි. කුටි බිම දෙසෙනු පිණිස ගිකුසුහු කැදවිය යුත්තාහ. ඒ ගිකුසුන් විසින් උවදුරු රහිත වූ උපචාර සහිත වූ කුටිවාසනාව දෙසිය යුතු, ඉදින් මහණතෙම උවදුරු සහිත වූ උපචාර රහිත වාසනයෙහි ඉල්ලා ගත් උපකරණයෙන් කිළියක් කරවන්නේ නම්, කුටිවාසනාව දෙසීම පිණිස ගිකුසුන් හෝ නො කැදවන්නේ නම් පමණ හෝ ඉක්මදන්නේ නම්, සහවෙසසේ ඇවැත් වේ."

13. සංඝඤ්ඤා විනා නම්: පුරුෂයකු ද අත්තමක් ද ගොණකු ද ගැලක් ද වැයක් ද පොරොවක් ද කෙටේරියක් ද උදුල්ලක් ද නියතක් ද වැල් ද හුණගසක් ද මුදුනක් ද බඩුස් තණ ද කුසතණ ද මැටි ද තමා ම ඉල්ලා ගෙණ ය.

කුටි නම්: ඇතුළත අලෙවු දුන් හෝ පිටත අලෙවු දුන් හෝ ඇතුළත පිටත දෙකේ ම අලෙවු දුන් හෝ කිළිය වෙයි.

කාරයමානෙත යනු කරණ හෝ කරවන;

අසාමිකනි න අඤ්ඤ කොචි සාමිකො හොති ඉති වා පුරිසො වා ගහටොයා වා පබ්බජනො වා

අනතුදෙසනි අත්තනො අත්ථය.

පමාණිකා කාරෙතබ්බා නක්ඛිදං පමාණං : දිස්සො දවාදස විදන්ථියො සුගතවිදන්ථියා නි බාහිරිමෙන මානෙන.

නිජියං සත්තනන්ති අබ්භන්තරිමෙන මානෙන.

හික්ඛු අභිනෙතබ්බා චක්ඛු දෙසන්තියාති-තෙන කුටිකාරකෙන හික්ඛුතා කුටිචක්ඛුං සොධෙත්වා සංඝං උපසංඝමිත්වා එකංගං උත්තරසංඝං කරිත්වා බුඩ්ධිසාතං හික්ඛුතං පාදෙ චන්දිත්වා උක්ඛකුටිකං නිසිදිත්වා අඤ්ජලිං පග්ගහෙත්වා එවමස්ස වචනියො : “අහං භනෙන සඤ්ඤවිකාය කුටිං කත්තුකාමො අසාමිකං අනතුදෙසං. සොහං භනෙන සංඝං කුටිචක්ඛු ඔලොකනං යාවාමි” ති. දුතියමපි යාවිතබ්බො. තතියමපි යාවිතබ්බො. සචෙ සබ්බො සංඝො උස්සහති කුටිචක්ඛුං ඔලොකෙත්වා, සබ්බෙන සංඝෙන ඔලොකෙතබ්බං. තො චෙ සබ්බො සංඝො උස්සහති කුටිචක්ඛුං ඔලොකෙත්වා, යෙ තත්ථ හොනති හික්ඛු ව්‍යන්තා පටිබලා සාරමහං අත්තරමහං සපරික්ඛමනං අපරික්ඛමනං ජාතිත්වා, තෙ යාවිත්වා සමමන්තිතබ්බො. එවඤ්ච පන හික්ඛුවෙ සමමන්තිතබ්බො ව්‍යන්තෙන හික්ඛුතා පටිබලෙන සංඝො ඤ්ඤපෙතබ්බො :

“සුඤ්ඤානං මෙ භනෙන සංඝො අයං ඉත්ථන්තාමො හික්ඛු සඤ්ඤවිකාය කුටිං කත්තුකාමො අසාමිකං අනතුදෙසං, සො සංඝං කුටිචක්ඛු-ඔලොකනං යාවති. යදි සංඝස්ස පන්තකල්ලං, සංඝො ඉත්ථන්තාමඤ්ච ඉත්ථන්තාමඤ්ච හික්ඛු සමමන්තෙය්‍ය ඉත්ථන්තාමස්ස හික්ඛුතො කුටිචක්ඛුං ඔලොකෙත්වා. එසා ඤාති.

සුඤ්ඤානං මෙ භනෙන සංඝො. අයං ඉත්ථන්තාමො හික්ඛු සඤ්ඤවිකාය කුටිං කත්තුකාමො අසාමිකං අනතුදෙසං, සො සංඝං කුටිචක්ඛුඔලොකනං යාවති, සංඝො ඉත්ථන්තාමඤ්ච ඉත්ථන්තාමඤ්ච හික්ඛු සමමන්ති ඉත්ථන්තාමස්ස හික්ඛුතො කුටිචක්ඛුං ඔලොකෙත්වා, යස්සායසමතො ඛමති ඉත්ථන්තාමස්ස ච ඉත්ථන්තාමස්ස ච හික්ඛුතං සමමති¹ ඉත්ථන්තාමස්ස හික්ඛුතො කුටිචක්ඛුං ඔලොකෙත්වා. සො තුඤ්ඤස්ස. යස්ස නකමති, සො භාසෙය්‍ය.

සමමතා සංඝෙන ඉත්ථන්තාමො ච ඉත්ථන්තාමො ච හික්ඛු ඉත්ථන්තාමස්ස හික්ඛුතො කුටිචක්ඛුං ඔලොකෙත්වා. ඛමති සංඝස්ස. තස්මා තුඤ්ඤි. එවමෙනං ධාරයාමි”ති.

අසාමිකං යනු: අන්තිසි තිමියෙක්, සත්‍රියක් හෝ පුරුෂයෙක් හෝ ගැහැටියෙක් හෝ පාවිද්දෙක් හෝ නොවෙයි.

අනතුදෙසං යනු: නමා උදෙසා.

පමාණිකා කාරෙනබ්බා නන්දං පමාණං දිසසො දවාදසං විදන්තියො සුභනවිදන්තියා යනු: ප්‍රමාණික ව කටයුතුය යන මෙහි ප්‍රමාණය නම් බිහි බිත්ති සිට මැනීමෙන් සුගත් විසතින් දෙළොස් විසතෙකි.

තිසො සත්තනගග්ග යනු: අනුලුභ බිත්ති සිට මැනීමෙන් සරස විසත් සතෙකි.

තිකුලු අභිනෙතබ්බා චක්ඛුදෙසනාය යනු: ඒ කුටිය කරණ මහණහු විසින් කුටිවාස්තුව ශුද්ධ කොට සංඝයා වෙත එළඹ උතුරාසහ එකස් කොට මහලු හිසුන් පා වැද උපල්ලෙන් හිද ඇඳිලි බැඳ මෙසෙයින් නිය යුතු වන්නේ ය. ‘වහන්ස, මම කරවා දෙන හිමියකු නැති නමා උදෙසා වූ කිසියක් කරණු කැමැත්තෙමි. වහන්ස, ඒ මම කුටිවාස්තුව බැලීමට සංඝයා යදිමි’යි. දෙවනවට ද යැදිය යුතු. තෙවනවට ද යැදිය යුතු. ඉදින් සියලු සංඝ තෙමේ කුටිවාස්තුව බැලීමට රූපි කෙරේ නම් හැම සංඝයා විසින් බැලිය යුතු ය. ඉදින් හැම සංඝ තෙමේ කුටිවාස්තුව බලන්නට උත්සාහ වත් නො වේ නම් එහි යම් හිසු කෙනෙක් සොපද්‍රව අනුපද්‍රව බව, සඋපචාර අනුපචාර බව දැනගන්නට වෘක්ක වූවාහු ප්‍රතිබල වූවාහු වෙත් ද, ඒ හිසුහු අයැද සමමන කළ යුත්තාහ. මහණෙකි, මෙසෙයින් සමමන කළ යුතු වෘක්ක වූ ප්‍රතිබල වූ මහණක්හු විසින් සංඝ තෙමේ දැන්විය යුත්තේ ය:

“වහන්ස, සංඝ තෙමේ මා කියන්නක් අසාවා: මේ මෙනම් ඇති මහණ තෙමේ කරවා දෙන හිමියකු නැති නමා උදෙසා වූ කුටියක් නමා ම ඉල්ලාගත් උපකරණයෙන් කරණු කැමැති වෙයි. හෙතෙම කුටිවාස්තුව බැලීමට සංඝයා යදී. ඉදින් සංඝයාට ප්‍රමාණිකල් ඇත් නම් සංඝ තෙමේ මෙනම් මහණහුගේ කුටිවාස්තුව බැලීමට මෙනම් වූ ද මෙනම් වූ ද හිසුන් සමමන කරන්නේ ය. තෙල ඤානි ය යි.

වහන්ස, සංඝ තෙමේ මා කියන්නක් අසාවා: මේ මෙනම් ඇති මහණ තෙමේ කරවා දෙන හිමියකු නැති නමා උදෙසා වූ කුටියක් නමා ම ඉල්ලාගත් උපකරණයෙන් කරණු කැමැති වෙයි. හෙතෙම කුටිවාස්තුව බැලීමට සංඝයා යදී. සංඝ තෙමේ මෙනම් මහණහුගේ කුටිවාස්තුව බලන්නට මෙනම් වූ ද, මෙනම් වූ ද හිසුන් සමමන කෙරෙයි. මෙනම් මහණහුගේ කුටිවාස්තුව බලන්නට මෙනම් වූ ද මෙනම් වූ ද හිසුන්ගේ සමමුතිය යම් ආයුෂමනක්හට රූපි වේ නම් හේ තුෂණිමුහුන වන්නේ ය. යමක්හට රූපි නො වේ නම් හෙතෙම කියන්නේ ය.

සංඝයා විසින් මෙනම් මහණහුගේ කුටිවාස්තුව බලන්නට මෙනම් වූ ද මෙනම් වූ ද හිසුහු සමමනයහ. සංඝයාට රූපි වෙයි. එහෙයින් මේ තුෂණිමුහාවය යි. මෙසේ තෙල තුෂණිමුහාවය ධරම්”යි.

තෙති සමවතෙති භික්ඛුති තත්ථ ගන්තවා කුට්ඨජු ඔලොකෙනබ්බං සාරථං අනාරථං, සපරික්කමනං අපරික්කමනං ජාතිතබ්බං. සවෙ සාරථං හොති අපරික්කමනං, මා ඉධ කජ්ඣි වන්තබ්බො. සවෙ අනාරථං හොති සපරික්කමනං. සංඝස්ස ආරොවෙනබ්බං අනාරථං සපරික්කමනන්ති. තෙන කුටිකාරකෙන භික්ඛුතා සංඝං උපසංඝමිත්වා එකංසං උත්තරාසංඝං කරිත්වා බුද්ධිතං භික්ඛුතං පාදෙ වජ්ඣිතා උක්කුටිකං නිසීදිත්වා අඤ්ඤිං පග්ගහෙත්වා එවමස්ස වචනියො: “අහං භන්තෙ සඤ්ඤවිකාය කුටිං කත්තුකාමො අස්සාමිකං අත්තුද්දෙසං, සො සංඝං කුට්ඨජුදෙසනං යාවාමි”ති. දුතියමපි යාවිතබ්බො. තතියමපි යාවිතබ්බො. වෘත්තෙන භික්ඛුතා පටිබලෙන සංඝෙස්ස ඤාපෙනබ්බො:

“සුණාතු මෙ භන්තෙ සංඝෙස්ස අයං ඉත්ථන්තාමො භික්ඛු සඤ්ඤවිකාය කුටිං කත්තුකාමො අස්සාමිකං අත්තුද්දෙසං, සො සංඝං කුට්ඨජුදෙසනං යාවති. යදි සංඝස්ස පත්තකලලං සංඝෙස්ස ඉත්ථන්තාමස්ස භික්ඛුතො කුට්ඨජුදෙසෙය්‍ය. එසා ඤාතති.

සුණාතු මෙ භන්තෙ සංඝෙස්ස අයං ඉත්ථන්තාමො භික්ඛු සඤ්ඤවිකාය කුටිං කත්තුකාමො අස්සාමිකං අත්තුද්දෙසං, සො සංඝං කුට්ඨජුදෙසනං යාවති, සංඝෙස්ස ඉත්ථන්තාමස්ස භික්ඛුතො කුට්ඨජුදෙසෙති, යස්සායසමතො ඛමති ඉත්ථන්තාමස්ස භික්ඛුතො කුට්ඨජුස්ස දෙසනා සො තුණ්හස්ස, යස්ස තකම්මති සො භාසෙය්‍ය.

දෙසිතං සංඝෙස්ස ඉත්ථන්තාමස්ස භික්ඛුතො කුට්ඨජු. ඛමති සංඝස්ස, තස්මා තුණ්හි. එවමෙනං ධාරයාමි”ති.

සාරථං නාම: නිපිලුකානං වා ආසයො හොති. උපචිකානං වා ආසයො හොති. උද්ඤානං වා ආසයො හොති. අතිනං වා ආසයො හොති. චිල්කානං වා ආසයො හොති. සිතපදිනා වා ආසයො හොති. හජ්ඣිනං වා ආසයො හොති. ජිහ්‍යානං වා ආසයො හොති. වෘශ්ඤානං වා ආසයො හොති. දිට්ඨිනං වා ආසයො හොති. අච්ඡානං වා ආසයො හොති. තරච්ඡානං වා ආසයො හොති. යෙසං කෙසඤ්චි තිරච්ඡානගතානං පාණානං ආසයො හොති. පුබ්බන්තතිස්සිනං වා හොති. අපරන්තතිස්සිනං වා හොති. අබ්‍යාසානතිස්සිනං වා හොති. ආසානතිස්සිනං වා හොති. සුසානතිස්සිනං වා හොති. උය්‍යානතිස්සිනං වා හොති. රූප්වජ්ඣතිස්සිනං වා හොති. හජ්ඣාලානතිස්සිනං වා හොති. අස්සාලානතිස්සිනං වා හොති. බ්‍යාධාගාරනිස්සිනං වා හොති. පාතාගාරනිස්සිනං වා හොති. සුතානතිස්සිනං වා හොති. රච්ඡානතිස්සිනං වා හොති. වච්චරනිස්සිනං වා හොති. සමානතිස්සිනං වා හොති. සංසරණ¹ නිස්සිනං වා හොති. එනං සාරථං නාම.

අපරික්කමනං නාම: න සකකා හොති යථාසුත්තෙන සකවෙන අනුපරි-ගන්තුං, සමන්තා නිස්සෙති යා අනුපරිගන්තුං. එනං අපරික්කමනං නාම.

ඒ සමච්ඡා වූ භික්ඛුන් විසින් එහි ගොස් කුට්වාසනුව බාලිය යුතු ය. සොපද්‍රව බව අනුපද්‍රව බව සඋපචාර බව අනුපචාර බව දනගුතු ය. ඉදින් සොපද්‍රව අනුපචාර වේ නම් “මෙහි තහමක් කරු”යි කියයුත්තේ ය. ඉදින් අනුපද්‍රව සඋපචාර වේ නම් ‘අනුපද්‍රව ය. සඋපචාර ය’යි සහනට ආරොවන කළයුතු ය. ඒ කුටිකාරක මහණහු විසින් සහන් වෙත එළඹ උතුරාසන එකස් කොට මහලු භික්ඛුන් පා වැද උළුලෙන් හිද ඇදිලි බාදමෙසේ කියයුත්තේ ය: ‘වහන්ස, මම කරවා දෙන හිමියකු තැනි නමා උදෙසා වූ කුටියක් නමා ම ඉල්ලාගත් උපකරණින් කරණු කැමැත්තෙමි. වහන්ස, ඒ මම කුට්වාසනු දෙශනාවට සංඝයා අයදිමි’යි. දෙවනවට ද යැදිය යුතු. තෙවනවට ද යැදිය යුතු. වෘත්ත වූ ප්‍රතිබල වූ මහණක්හු විසින් සංඝ තෙමේ ඥාපනය කළ යුත්තේ ය:

“වහන්ස, සංඝ තෙමේ මා කියන්නක් අසාවා: මේ මෙනම් මහණ කරවා දෙන හිමියකු තැනි නමා උදෙසා වූ කුටියක් නමා ම ඉල්ලාගත් උපකරණින් කරණු කැමැත්තේ ය. හේ කුට්වාසනු දෙශනාවට සංඝයා අයදි. ඉදින් සංඝයාට පැමිණිකල් ඇත්තේ නම් සංඝ තෙමේ මෙනම් මහණහු ගේ කුට්වාසනුව දෙසන්නේ ය. තෙල ඤානනි යි.

වහන්ස, සංඝ තෙමේ මා කියන්නක් අසාවා: මේ මෙනම් මහණ කරවා දෙන හිමියකු තැනි නමා උදෙසා වූ කුටියක් නමා ම ඉල්ලාගත් උපකරණින් කරණු කැමැත්තේ ය. හේ කුට්වාසනු දෙශනාවට සංඝයා අයදි. සංඝ තෙමේ මෙනම් මහණහුගේ කුට්වාසනුව දෙසයි. යම් ආයුෂ්මතක්හට මෙනම් මහණහුගේ කුට්වාසනුව දෙසීම රුචි වේ නම් හේ තුෂ්ණීමිභූත වන්නේ ය. යමක්හට රුචි නො වේ නම් හෙතෙම කියන්නේ ය.

සංඝයා විසින් මෙනම් මහණහුගේ කුට්වාසනුව දෙසන ලද සංඝයාට රුචි වෙයි. එහෙයින් තුෂ්ණීමිභාවය යි. මෙසේ තෙල තුෂ්ණීමිභාවය ධරම්”යි.

සාරමා නම්: කුහුඹුවන්ගේ හෝ තුඹසෙක් වෙයි. වේයන්ගේ හෝ තුඹසෙක් වෙයි. මීයන්ගේ හෝ බිලයෙක් වෙයි. සපුන්ගේ හෝ බිලයෙක් වෙයි. නුහුසුවන්ගේ හෝ බිලයෙක් වෙයි. සියපානන්ගේ හෝ බිලයෙක් වෙයි. ඇතුන් හෝ වසන නැතෙක් වෙයි. සිංහයන් හෝ වසන නැතෙක් වෙයි. වගුන් හෝ වසන නැතෙක් වෙයි. දිවියන් හෝ වසන නැතෙක් වෙයි. වලසුන් හෝ වසන නැතෙක් වෙයි. නරසුන් හෝ වසන නැතෙක් වෙයි. යමිකිසි නිරිසන්ගිය සතුන් වසන නැතෙක් වෙයි. හැල් ඇ පුබ්බිතන වපුළු නැතෙක් හෝ වෙයි. උරු ඇ අපරනන වපුළු නැතෙක් හෝ වෙයි. වධසථාන ඇසිරි කෙළේ හෝ වෙයි. දම්ගෙතිය ඇසිරි කෙළේ හෝ වෙයි. සොහොන ඇසිරි කෙළේ හෝ වෙයි. උයන් ඇසිරි කෙළේ හෝ වෙයි. රජවතු ඇසිරි කෙළේ හෝ වෙයි. ඇත්හල් ඇසිරි කෙළේ හෝ වෙයි. අස්හල් ඇසිරි කෙළේ හෝ වෙයි. සිරගේ ඇසිරි කෙළේ හෝ වෙයි. අවන්හල් ඇසිරි කෙළේ හෝ වෙයි. මස්ලොඹු ඇසිරි කෙළේ හෝ වෙයි. රියමහ ඇසිරි කෙළේ හෝ වෙයි. සිවුමංසල ඇසිරි කෙළේ හෝ වෙයි. සහා ඇසිරි කෙළේ හෝ වෙයි. යන එන මහ ඇසිරි කෙළේ හෝ වෙයි. තෙල ‘සාරමා’ නම.

අපරික්කමන නම්: ගොනුන් යෙදූ හැලෙකින් සිසාරු යන්නට හාත්පස කිණෙකින් සිසාරු යන්නට නො හැකි වේ ද, තෙල ‘අපරික්කමන’ නම.

අනාරමනං නාම: න කිම්උලිකානං වා ආසයො හොති -පෙ- න සංසරණනිසසිතං වා හොති. එතං අනාරමනං නාම.

සපරික්කමනං නාම: සකකා හොති යථා යුතෙනන සකවෙන අනුපරිගනනුං, සමනතා නිසෙසනියා අනුපරිගනනුං, එතං සපරික්කමනං නාම.

සඤ්ඤාචිකා නාම: සයං යාචිකා පුරිසමපි පුරිසත්ථකරමපි -පෙ- මනතිකමපි.

කුටි නාම: උලලිනතා වා හොති අවලිනතා වා උලලිනතාවලිනතා වා. ඛරෙය්‍යාති කරොති වා කාරාපෙති වා.

හිකුඤ්ඤා වා **අනගිනෙය්‍ය** වඤ්ඤාදෙසනාය පමාණං වා **අතික්කාමෙය්‍යාති:** ඤාතිදුතියෙන කමෙමන කුටිවඤ්ඤා න දෙසාපෙතා ආයාමතො වා විත්ථාරතො වා අනාමසො කෙසගමනනමපි අතික්කාමෙය්‍යා කරොති වා කාරාපෙති වා පයොගෙ පයොගෙ දුක්කථං, එකං පිණ්ඩං අනාගතෙ ආපනති පුලලවචයස්ස; තස්මිං පිණ්ඩෙ ආගතෙ ආපනති සංඝාදිසෙසස්ස.

සංඝාදිසෙසොති -පෙ- තෙනපි වුවචති සංඝාදිසෙසොති.

1. හිකුඤ්ඤා කුටිං කරොති අදෙසිතවඤ්ඤාකං සාරමනං අපරික්කමනං, ආපනති සංඝාදිසෙසෙන දවිනතං දුක්කථානං,

හිකුඤ්ඤා කුටිං කරොති අදෙසිතවඤ්ඤාකං සාරමනං සපරික්කමනං, ආපනති සංඝාදිසෙසෙන දුක්කථස්ස.

හිකුඤ්ඤා කුටිං කරොති අදෙසිතවඤ්ඤාකං අනාරමනං අපරික්කමනං, ආපනති සංඝාදිසෙසෙන දුක්කථස්ස.

හිකුඤ්ඤා කුටිං කරොති අදෙසිතවඤ්ඤාකං අනාරමනං සපරික්කමනං, ආපනති සංඝාදිසෙසස්ස.

හිකුඤ්ඤා කුටිං කරොති දෙසිතවඤ්ඤාකං සාරමනං අපරික්කමනං, ආපනති දවිනතං දුක්කථානං.

හිකුඤ්ඤා කුටිං කරොති දෙසිතවඤ්ඤාකං සාරමනං සපරික්කමනං, ආපනති දුක්කථස්ස.

හිකුඤ්ඤා කුටිං කරොති දෙසිතවඤ්ඤාකං අනාරමනං අපරික්කමනං, ආපනති දුක්කථස්ස.

හිකුඤ්ඤා කුටිං කරොති දෙසිතවඤ්ඤාකං අනාරමනං සපරික්කමනං, අනාපනති.

හිකුඤ්ඤා කුටිං කරොති පමාණාතික්කනනං සාරමනං අපරික්කමනං, ආපනති සංඝාදිසෙසෙන දවිනතං දුක්කථානං.

අනාරම්භ නම්: කුහුඹුවන්ගේ හෝ භූමිසෙන් නො වෙයි. ... යන එන මග ඇසිරි කෙළේ හෝ නො වෙයි. නෙල අනාරම්භ නම.

සපරිකාමන නම්: ගොනුන් යෙදූ ගැලෙකින් සිසාරා යන්නට, හාත්පස හිඤ්ඤාත් සිසාරා යන්නට හැකි වෙයි. නෙල 'සපරිකාමන' නම.

සංඝද්වේශා නම්: මිනිසකු දු මිනිස් අත්කමු දු ... මැටි දු නෙමේ ඉල්ලා ගෙන.

කූටි නම්: ඇතුළත පිරිසමි කරණ ලදු හෝ පිටත පිරිසමි කරණ ලදු හෝ ඇතුළත පිටත පිරිසමි කරණ ලදු හෝ වෙයි.

කාරෙය්‍ය යනු: කෙරෙයි හෝ කරවා හෝ.

හිකුචු වා අනභිනෙය්‍ය වක්ඛදෙසනාය පමාණං වා අනිකකාමෙය්‍ය යනු: ඤානනිදනිය කම්චදනින් ගෙබිම නො දෙසවා අයමින් හෝ විතරින් හෝ යටත්පිරිසෙයින් කෙසලක් පමණකු දු ඉක්මවා කෙරෙයි හෝ කරවා හෝ පියොවිනි පියොවිනි දුකුලා වෙයි. පැහැළු එක් මැටිපිඩක් නො පත් කල්හි තුලැසිඇවැත් වෙයි. එ පිඩ පැමිණි කල්හි සහවෙසෙස්ඇවැත් වේ.

සංඝාදිසෙසො යනු: ... එයින් දු 'සංඝාදිසෙස'ය යි කියනු ලැබේ.

1. මහණ තෙම නො දෙසූ ගෙබිමි ඇති උපද්‍රව සහිත වූ උපචාර රහිත වූ කූටියක් කෙරේ හෝ කරවා නම් සහවෙසෙස් සමග දෙ දුකුලා-ඇවැත්තෙක් වෙයි.

මහණ තෙම නො දෙසූ ගෙබිමි ඇති උපද්‍රව සහිත වූ උපචාර සහිත වූ කූටියක් කෙරේ හෝ කරවා නම් සහවෙසෙස් සමග දුකුලාඇවැත් වේ.

මහණ තෙම නො දෙසූ ගෙබිමි ඇති අනුපද්‍රව වූ උපචාර රහිත වූ කූටියක් කෙරේ හෝ කරවා නම් සහවෙසෙස් සමග දුකුලාඇවැත්තෙක් වෙයි.

මහණ තෙම නො දෙසූ ගෙබිමි ඇති අනුපද්‍රව වූ සොපචාර වූ කූටියක් කෙරේ හෝ කරවා නම් සහවෙසෙස් ඇවැත් වේ.

මහණ තෙම දෙසූ ගෙබිමි ඇති සොපද්‍රව වූ උපචාර රහිත වූ කූටියක් කෙරේ හෝ කරවා නම් දෙ දුකුලාඇවැත්තෙක් වෙයි.

මහණ තෙම දෙසූ ගෙබිමි ඇති සොපද්‍රව වූ සොපචාර වූ කූටියක් කෙරේ හෝ කරවා නම් දුකුලාඇවැත් වෙයි.

මහණ තෙම දෙසූ ගෙබිමි ඇති අනුපද්‍රව වූ අනුපචාර වූ කූටියක් කෙරේ හෝ කරවා නම් දුකුලාඇවැත් වෙයි.

මහණ තෙම දෙසූ ගෙබිමි ඇති අනුපද්‍රව වූ සොපචාර වූ කූටියක් කෙරේ හෝ කරවා නම් ඇවැත් නැති.

මහණ තෙම පමණ ඉක්ම වූ සාරභෙ වූ අපරිකාමන වූ කූටියක් කෙරේ හෝ කරවා නම් සහවෙසෙස් සමග දෙ දුකුලාඇවැත්තෙක් වෙයි.

භික්ඛු කුටිං කරොති පමාණාතික්කන්තං සාරමං සපරික්කමනං, ආපනති සංඝාදිසෙසෙන දුක්ඛටස්ස.

භික්ඛු කුටිං කරොති පමාණාතික්කන්තං අනාරමං අපරික්කමනං, ආපනති සංඝාදිසෙසෙන දුක්ඛටස්ස.

භික්ඛු කුටිං කරොති පමාණාතික්කන්තං අනාරමං සපරික්කමනං, ආපනති සංඝාදිසෙසස්ස.

භික්ඛු කුටිං කරොති පමාණිකං සාරමං අපරික්කමනං, ආපනති දවින්නං දුක්ඛටානං.

භික්ඛු කුටිං කරොති පමාණිකං සාරමං සපරික්කමනං, ආපනති දුක්ඛටස්ස.

භික්ඛු කුටිං කරොති පමාණිකං අනාරමං අපරික්කමනං, ආපනති දුක්ඛටස්ස.

භික්ඛු කුටිං කරොති පමාණිකං අනාරමං සපරික්කමනං, අනාපනති.

භික්ඛු කුටිං කරොති අදෙසිතවඤ්ඤාං පමාණාතික්කන්තං සාරමං අපරික්කමනං, ආපනති දවින්නං සංඝාදිසෙසෙන දවින්නං දුක්ඛටානං.

භික්ඛු කුටිං කරොති අදෙසිතවඤ්ඤාං පමාණාතික්කන්තං සාරමං සපරික්කමනං, ආපනති දවින්නං සංඝාදිසෙසෙන දුක්ඛටස්ස.

භික්ඛු කුටිං කරොති අදෙසිතවඤ්ඤාං පමාණාතික්කන්තං අනාරමං අපරික්කමනං, ආපනති දවින්නං සංඝාදිසෙසෙන දුක්ඛටස්ස.

භික්ඛු කුටිං කරොති අදෙසිතවඤ්ඤාං පමාණාතික්කන්තං අනාරමං සපරික්කමනං, ආපනති දවින්නං සංඝාදිසෙසානං.

භික්ඛු කුටිං කරොති දෙසිතවඤ්ඤාං පමාණිකං සාරමං අපරික්කමනං, ආපනති දවින්නං දුක්ඛටානං.

භික්ඛු කුටිං කරොති දෙසිතවඤ්ඤාං පමාණිකං සාරමං සපරික්කමනං, ආපනති දුක්ඛටස්ස.

භික්ඛු කුටිං කරොති දෙසිතවඤ්ඤාං පමාණිකං අනාරමං අපරික්කමනං, ආපනති දුක්ඛටස්ස.

භික්ඛු කුටිං කරොති දෙසිතවඤ්ඤාං පමාණිකං අනාරමං සපරික්කමනං, අනාපනති.

මහණ තෙම පමණ ඉක්ම වූ සාරමහ වූ සපරික්කමන වූ කුටියක් කෙරේ හෝ කරවා නම් සහවෙසෙස් සමග දුකුලාඥාවැනෙක් වෙයි.

මහණ තෙම පමණ ඉක්ම වූ අනාරමහ වූ අපරික්කමන වූ කුටියක් කෙරේ හෝ කරවා නම් සහවෙසෙස් සමග දුකුලාඥාවැනෙක් වෙයි.

මහණ තෙම පමණ ඉක්ම වූ අනාරමහ වූ සපරික්කමන වූ කුටියක් කෙරේ හෝ කරවා නම් සහවෙසෙස්ඥාවැනේ වේ.

මහණ තෙම පමණින් යුත් සාරමහ වූ අපරික්කමන වූ කුටියක් කෙරේ හෝ කරවා නම් දෙ දුකුලාඥාවැනෙක් වෙයි.

මහණ තෙම පමණින් යුත් සාරමහ වූ සපරික්කමන වූ කුටියක් කෙරේ හෝ කරවා නම් දුකුලාඥාවැනේ වෙයි.

මහණ තෙම පමණින් යුත් අනාරමහ වූ අපරික්කමන වූ කුටියක් කෙරේ හෝ කරවා නම් දුකුලාඥාවැනේ වෙයි.

මහණ තෙම පමණින් යුත් අනාරමහ වූ සපරික්කමන වූ කුටියක් කෙරේ හෝ කරවා නම් ඥාවැනේ නැති.

මහණ තෙම නො දෙසු ගෙබිම් ඥාති පමණ ඉක්ම වූ උපද්‍රව සහිත වූ උපමාර රහිත වූ කුටියක් කෙරේ හෝ කරවා නම් දෙ සහවෙසෙසක් සමග දෙ දුකුලාඥාවැනෙක් වෙයි.

මහණ තෙම නො දෙසු කුටිවත් ඥාති පමණ ඉක්ම වූ සාරමහ වූ සපරික්කමන වූ කුටියක් කෙරේ හෝ කරවා නම් දෙ සහවෙසෙසක් සමග දුකුලාඥාවැනේ වෙයි.

මහණ තෙම නො දෙසු කුටිවත් ඥාති පමණ ඉක්ම වූ අනාරමහ වූ අපරික්කමන වූ කුටියක් කෙරේ හෝ කරවා නම් දෙ සහවෙසෙසක් සමග දුකුලාඥාවැනේ වෙයි.

මහණ තෙම නො දෙසු කුටිවත් ඥාති පමණ ඉක්ම වූ අනාරමහ වූ සපරික්කමන වූ කුටියක් කෙරේ හෝ කරවා නම් දෙ සහවෙසෙස්ඥාවැනෙක් වේ.

මහණ තෙම දෙසු කුටිවත් ඥාති පමණින් යුත් සාරමහ වූ අපරික්කමන වූ කුටියක් කෙරේ හෝ කරවා නම් දෙ දුකුලාඥාවැනෙක් වෙයි.

මහණ තෙම දෙසු කුටිවත් ඥාති පමණින් යුත් සාරමහ වූ සපරික්කමන වූ කුටියක් කෙරේ හෝ කරවා නම් දුකුලාඥාවැනේ වෙයි.

මහණ තෙම දෙසු කුටිවත් ඥාති පමණින් යුත් අනාරමහ වූ අපරික්කමන වූ කුටියක් කෙරේ හෝ කරවා නම් දුකුලාඥාවැනේ වෙයි.

මහණ තෙම දෙසු කුටිවත් ඥාති පමණින් යුත් අනාරමහ වූ සපරික්කමන වූ කුටියක් කෙරේ හෝ කරවා නම් ඥාවැනේ නැති.

8. භිෂණ නෙමි 'මම කුටියක් කරවා'යි අඤ්චා තිත්ම යේ නම් දෙසිනවළුක ද අනාරම්භ ද සපරික්කමන ද මේවා'යි නො අඤ්චා නම් ඔහට නො දෙසූ කුටිවත් අතී සාරම්භ වූ අපරික්කමන වූ කුටියක් කෙරෙත් නම් සහවෙසෙස් සමග දෙ දුකුලාආවාතෙක් වෙයි. සාරම්භ වූ සපරික්කමන වූ (කුටියක් කෙරෙත් නම්) සහවෙසෙස් සමග දුකුලාආවාත් වෙයි.... අනාරම්භ වූ අපරික්කමන වූ (කුටියක් කෙරෙත් නම්) සහවෙසෙස් සමග දුකුලාආවාත් වෙයි ... අනාරම්භ වූ සපරික්කමන වූ (කුටියක් කෙරෙත් නම්) සහවෙසෙස්-ආවාත් වේ.

9. භික්ඛු සමාදිසිත්වා පක්කමති: “කුටිං මෙ කරොථාති න ව සමාදිසති, දෙසිතවඤ්ඤා ව හොතු අනාරමො ව සපරික්කමනා වා”ති තස්ස කුටිං කරොන්ති. දෙසිතවඤ්ඤාං සාරමං අපරික්කමනං, ආපනති ද්විනනං දුක්ඛාපානං -පෙ- සාරමං සපරික්කමනං, ආපනති දුක්ඛාපයං -පෙ- අනාරමං අපරික්කමනං, ආපනති දුක්ඛාපයං -පෙ- අනාරමං සපරික්කමනං, අනාපනති.

10. භික්ඛු සමාදිසිත්වා පක්කමති “කුටිං මෙ කරොථාති න ව සමාදිසති, පමාණිකා ව හොතු අනාරමො ව සපරික්කමනා වා”ති තස්ස කුටිං කරොන්ති පමාණාතික්කන්තං සාරමං අපරික්කමනං, ආපනති සංඝාදිසෙසෙන ද්විනනං දුක්ඛාපානං -පෙ- සාරමං සපරික්කමනං, ආපනති සංඝාදිසෙසෙන දුක්ඛාපයං -පෙ- අනාරමං අපරික්කමනං, ආපනති සංඝාදිසෙසෙන දුක්ඛාපයං -පෙ- අනාරමං සපරික්කමනං, ආපනති සංඝාදිසෙසං.

11. භික්ඛු සමාදිසිත්වා පක්කමති “කුටිං මෙ කරොථාති න ව සමාදිසති” පමාණිකා ව හොතු අනාරමො ව සපරික්කමනා වා”ති, තස්ස කුටිං කරොන්ති පමාණිකං සාරමං අපරික්කමනං, ආපනති ද්විනනං දුක්ඛාපානං -පෙ- සාරමං සපරික්කමනං, ආපනති දුක්ඛාපයං -පෙ- අනාරමං අපරික්කමනං, ආපනති දුක්ඛාපයං -පෙ- අනාරමං සපරික්කමනං, අනාපනති.

12. භික්ඛු සමාදිසිත්වා පක්කමති “කුටිං මෙ කරොථාති න ව සමාදිසති ‘දෙසිතවඤ්ඤා ව හොතු පමාණිකා ව අනාරමො ව සපරික්කමනා වා’ති. තස්ස කුටිං කරොන්ති අදෙසිතවඤ්ඤාං පමාණාතික්කන්තං සාරමං අපරික්කමනං, ආපනති ද්විනනං සංඝාදිසෙසෙන ද්විනනං දුක්ඛාපානං -පෙ- සාරමං සපරික්කමනං, ආපනති ද්විනනං සංඝාදිසෙසෙන දුක්ඛාපයං -පෙ- අනාරමං අපරික්කමනං, ආපනති ද්විනනං සංඝාදිසෙසෙන දුක්ඛාපයං -පෙ- අනාරමං සපරික්කමනං, ආපනති ද්විනනං සංඝාදිසෙසං.

13. භික්ඛු සමාදිසිත්වා පක්කමති ‘කුටිං මෙ කරොථාති න ව සමාදිසති ‘දෙසිතවඤ්ඤා ව හොතු පමාණිකා ව අනාරමො ව සපරික්කමනා වා’ති තස්ස කුටිං කරොන්ති දෙසිතවඤ්ඤාං පමාණිකං සාරමං අපරික්කමනං, ආපනති ද්විනනං දුක්ඛාපානං, -පෙ- සාරමං සපරික්කමනං, ආපනති දුක්ඛාපයං. -පෙ- අනාරමං අපරික්කමනං, ආපනති දුක්ඛාපයං -පෙ- අනාරමං සපරික්කමනං අනාපනති.

12. භික්ඛු සමාදිසිත්වා පක්කමති ‘කුටිං මෙ කරොථාති සමාදිසති ව ‘දෙසිතවඤ්ඤා ව හොතු අනාරමො ව සපරික්කමනා වා’ති තස්ස කුටිං කරොන්ති අදෙසිතවඤ්ඤාං සාරමං අපරික්කමනං, සො පුණාති “කුටි කිර මෙ කසිරති අදෙසිතවඤ්ඤා සාරමං අපරික්කමනා”ති. තෙන භික්ඛුතා සාමං වා ගන්හබ්බං දුතො වා පාහෙතබ්බො. ‘දෙසිතවඤ්ඤා ව හොතු අනාරමො ව සපරික්කමනා වා’ති තො වෙ සාමං වා ගවෙජ්ඨය. දුතං වා පභිණ්ණෙය ආපනති දුක්ඛාපයං.

9. මහණ තෙම 'මට කුටියක් කරව'යි ඇණවා තිත්ම යේ නම්, දෙසින-වැඩුක ද අනාරභා ද සපරික්කමන ද වේවා'යි නො ද ඇණවා නම් ඔහට දෙසු කුටිවත් ඇති සාරභා වූ අපරික්කමන වූ කුටියක් කෙරෙත් නම් දෙ දුකුලා-ඇවැනෙක් වෙයි... සාරභා වූ සපරික්කමන වූ (කුටියක් කෙරෙත් නම්) දුකුලා-ඇවැන් වෙයි ... අනාරභා වූ අපරික්කමන වූ (කුටියක් කෙරෙත් නම්) දුකුලා-ඇවැන් වෙයි ... අනාරභා වූ සපරික්කමන වූ (කුටියක් කෙරෙත් නම්) ඇවැන් නැති.

10. මහණ තෙම 'මට කුටියක් කරව'යි ඇණවා තිත්ම යේ නම් පමාණික ද අනාරභා ද සපරික්කමන ද වේවා'යි නො ද ඇණවා නම් ඔහට පමණික ඉක්ම වූ සාරභා වූ අපරික්කමන වූ කුටියක් කෙරෙත් නම් සහවෙසෙස් සමග දෙ දුකුලා-ඇවැනෙක් වෙයි ... සාරභා වූ සපරික්කමන වූ (කුටියක් කෙරෙත් නම්) සහවෙසෙස් සමග දුකුලාඇවැන් වෙයි ... අනාරභා වූ අපරික්කමන වූ කුටියක් කෙරෙත් නම් සහවෙසෙස් සමග දුකුලාඇවැන් වෙයි ... අනාරභා වූ සපරික්කමන වූ (කුටියක් කෙරෙත් නම්) සහවෙසෙස් ඇවැන් වේ.

11. මහණ තෙම 'මට කුටියක් කරව'යි ඇණවා තිත්ම යේ නම් පමාණික ද අනාරභා ද සපරික්කමන ද වේවා'යි නො ද ඇණවා නම් ඔහට පමණික යුත් සාරභා වූ අපරික්කමන වූ කුටියක් කෙරෙත් නම් දෙ දුකුලාඇවැනෙක් වෙයි... සාරභා වූ සපරික්කමන වූ (කුටියක් කෙරෙත් නම්) දුකුලාඇවැන් වෙයි ... අනාරභා වූ අපරික්කමන වූ (කුටියක් කෙරෙත් නම්) දුකුලාඇවැන් වෙයි ... අනාරභා වූ සපරික්කමන වූ කුටියක් කෙරෙත් නම් ඇවැන් නැති.

12. මහණ තෙම 'මට කුටියක් කරව'යි ඇණවා තිත්ම යේ නම්, දෙසින-වැඩුක ද පමාණික ද අනාරභා ද සපරික්කමන ද වේවා'යි නො ද ඇණවා නම් ඔහට නො දෙසු කුටිවත් ඇති පමණික ඉක්ම වූ සාරභා වූ අපරික්කමන වූ කුටියක් කෙරෙත් නම් දෙ සහවෙසෙසක් සමග දෙ දුකුලාඇවැනෙක් වෙයි ... සාරභා වූ සපරික්කමන වූ (කුටියක් කෙරෙත් නම්) දෙ සහවෙසෙසක් සමග දුකුලාඇවැන් වෙයි ... අනාරභා වූ අපරික්කමන වූ (කුටියක් කෙරෙත් නම්) දෙ සහවෙසෙසක් සමග දුකුලාඇවැන් වෙයි ... අනාරභා වූ සපරික්කමන වූ (කුටියක් කෙරෙත් නම්) දෙ සහවෙසෙස් ඇවැනෙක් වෙයි.

13. මහණ තෙම 'මට කුටියක් කරව'යි ඇණවා තිත්ම යේ නම් දෙසින-වැඩුක ද පමාණික ද අනාරභා ද සපරික්කමන ද වේවා'යි නො ද ඇණවා නම් ඔහට දෙසු කුටිවත් ඇති පමණික යුත් සාරභා වූ අපරික්කමන වූ කුටියක් කෙරෙත් නම් දෙ දුකුලාඇවැනෙක් වෙයි ... සාරභා වූ සපරික්කමන වූ කුටියක් කෙරෙත් නම් දුකුලාඇවැන් වෙයි ... අනාරභා වූ අපරික්කමන වූ (කුටියක් කෙරෙත් නම්) දුකුලාඇවැන් වෙයි ... අනාරභා වූ සපරික්කමන වූ (කුටියක් කෙරෙත් නම්) ඇවැන් නැති.

14. මහණ තෙම 'මට කුටියක් කරව'යි ඇණවා තිත්ම යේ නම් යළි දෙසිකවැඩුක ද අනාරභා ද සපරික්කමන ද වේවා'යි ඇණවා නම් ඔහට නො දෙසු කුටිවත් ඇති සාරභා වූ අපරික්කමන වූ කුටියක් කෙරෙත් නම් හෙතෙම මට නො දෙසු කුටිවත් ඇති සාරභා වූ අපරික්කමන වූ කුටියක් කරනු ලැබේ ල යි අසා ද ඒ මහණහු තමා හෝ යාහුහු ය දෙසිකවැඩුක ද අනාරභා ද සපරික්කමන ද වේවා'යි දුතයෙක් හෝ යාචීය යුත්තේ ය. ඉදින් තෙමේ හෝ නො යේ නම් දුතයකු හෝ නො යවා නම් දුකුලා-ඇවැන් වේ.

21. මහණ තෙම 'මට කුටියක් කරව' යි ඇණවා තික්ම යෙයි. යළි දෙසිතවැන්න ද අනාරමය ද සපරිකාමන ද වේවා'යි ඇණවයි, ඔහුට දෙසිතවැන්න වූ අනාරමය වූ සපරිකාමන වූ කුටියක් කෙරෙත්' නම් ඇවැත් නැති.

22. භික්ඛු සමාදිසිත්වා පක්කමති 'කුටිං මෙ කරොථා'ති. සමාදිසති ච 'පමාණිකා ච හොතු අතාරමො ච සපරික්කමතා වා'ති. තස්ස කුටිං කරොන්ති පමාණාතික්කන්තං සාරමං අපරික්කමතං. සො ඥාණාති 'කුටි කිර මෙ කසිරති පමාණාතික්කන්තං සාරමං අපරික්කමතා'ති. තෙන භික්ඛුතා සාමං වා ගන්තබ්බං දුතො වා පාහෙනබ්බො පමාණිකා¹ ච හොතු අතාරමො ච සපරික්කමතා වාති -පෙ- පමාණිකා ච හොතු අතාරමො වාති -පෙ- පමාණිකා ච හොතු සපරික්කමතා වාති -පෙ- පමාණිකා හොතු'ති. තො වෙ සාමං වා ගවෙජ්ජය දුතං වා පභිණෙය්ජ, ආපනති දුක්ඛටස්ස.

23. භික්ඛු සමාදිසිත්වා පක්කමති 'කුටිං මෙ කරොථා'ති. සමාදිසති ච 'පමාණිකා ච හොතු අතාරමො ච සපරික්කමතා වා'ති. තස්ස කුටිං කරොන්ති පමාණිකං සාරමං අපරික්කමතං. සො ඥාණාති 'කුටි කිර මෙ කසිරති පමාණිකා සාරමං අපරික්කමතා'ති. තෙන භික්ඛුතා සාමං වා ගන්තබ්බං දුතො වා පාහෙනබ්බො 'අතාරමො ච හොතු සපරික්කමතා වා'ති -පෙ- අතාරමො හොතු'ති -පෙ- සපරික්කමතා හොතු'ති -පෙ- අනාපනති.

24. භික්ඛු සමාදිසිත්වා පක්කමති 'කුටිං මෙ කරොථා'ති සමාදිසති ච 'දෙසිතවජ්ඣකා ච හොතු පමාණිකා ච අතාරමො ච සපරික්කමතා වා'ති. තස්ස කුටිං කරොන්ති අදෙසිතවජ්ඣකං පමාණාතික්කන්තං සාරමං අපරික්කමතං. සො ඥාණාති 'කුටි කිර මෙ කසිරති අදෙසිතවජ්ඣකා පමාණාතික්කන්තං සාරමං අපරික්කමතා'ති තෙන භික්ඛුතා සාමං වා ගන්තබ්බං, දුතො වා පාහෙනබ්බො දෙසිතවජ්ඣකා ච හොතු පමාණිකා ච අතාරමො ච සපරික්කමතා වා'ති -පෙ- 'දෙසිතවජ්ඣකා ච හොතු පමාණිකා ච අතාරමො වා'ති -පෙ- 'දෙසිතවජ්ඣකා ච හොතු පමාණිකා ච සපරික්කමතා වා'ති -පෙ- දෙසිතවජ්ඣකා ච හොතු පමාණිකා වා'ති. තො වෙ සාමං වා ගවෙජ්ජය දුතං වා පභිණෙය්ජ, ආපනති දුක්ඛටස්ස.

25. භික්ඛු සමාදිසිත්වා පක්කමති 'කුටිං මෙ කරොථා'ති. සමාදිසති ච 'දෙසිතවජ්ඣකා ච හොතු පමාණිකා ච අතාරමො ච සපරික්කමතා වා'ති. තස්ස කුටිං කරොන්ති දෙසිතවජ්ඣකං පමාණිකං සාරමං අපරික්කමතං. සො ඥාණාති 'කුටි කිර මෙ කසිරති දෙසිතවජ්ඣකා පමාණිකා සාරමං අපරික්කමතා'ති තෙන භික්ඛුතා සාමං වා ගන්තබ්බං, දුතො වා පාහෙනබ්බො අතාරමො ච හොතු සපරික්කමතා වා'ති -පෙ- අතාරමො හොතු'ති -පෙ- සපරික්කමතා හොතු'ති -පෙ- අනාපනති.

26. භික්ඛු සමාදිසිත්වා පක්කමති 'කුටිං මෙ කරොථා'ති. සමාදිසති ච 'දෙසිතවජ්ඣකා ච හොතු අතාරමො ච සපරික්කමතා වා'ති. තස්ස කුටිං කරොන්ති අදෙසිතවජ්ඣකං සාරමං අපරික්කමතං, ආපනති කාරකානං² තිණ්ණං දුක්ඛටානං -පෙ- සාරමං සපරික්කමතං, ආපනති කාරකානං ද්විත්තං දුක්ඛටානං -පෙ- අතාරමං අපරික්කමතං, ආපනති කාරකානං ද්විත්තං දුක්ඛටානං -පෙ- අතාරමං සපරික්කමතං, ආපනති කාරකානං දුක්ඛටස්ස.

22. මහණ තෙම 'මට කුටියක් කරව'යි ඇණවා තික්ම යෙයි. යළි පමාණික ද අතාරමා ද සපරික්කමන ද වේවා'යි ඇණවයි. ඔහුට පමණ ඉක්ම වූ සාරමා වූ අපරික්කමන වූ කුටියක් කෙරෙහි. හෙතෙම 'මට පමණ ඉක්ම වූ සාරමා වූ අපරික්කමන වූ කුටියක් කැරේ ල'යි අසා ද ඒ මහණහු තමා හෝ යායුතු ය. පමාණික ද අතාරමා ද සපරික්කමන ද වේවා'යි දූතයෙක් හෝ යාචිය යුන්නේ ය. ... පමාණික ද අතාරමා ද වේවා'යි ... පමාණික ද සපරික්කමන ද වේවා'යි ... පමාණික වේවා'යි ඉදින් තෙමේ හෝ නො යේ නම් දූතයකු හෝ නො යවා නම් දුකුලාඥාවක් වේ.

23. මහණ තෙම 'මට කුටියක් කරව'යි ඇණවා තික්ම යෙයි. යළි පමාණික ද අතාරමා ද සපරික්කමන ද වේවා'යි ඇණවයි. ඔහුට පමාණික වූ සාරමා වූ අපරික්කමන වූ කුටියක් කෙරෙහි. හෙතෙම මට 'පමාණික වූ සාරමා වූ අපරික්කමන වූ කුටියක් කැරේ ල'යි අසා ද ඒ මහණහු තමා හෝ යායුතු ය. 'අතාරමා ද සපරික්කමන ද වේවා'යි දූතයෙක් හෝ යාචිය යුන්නේ ය. ... 'අතාරමා වේවා'යි ... 'සපරික්කමන වේවා'යි ... ඥාතවන් නැති.

24. මහණ තෙම 'මට කුටියක් කරව'යි ඇණවා තික්ම යෙයි. යළි දෙසිතවැන්න ද පමාණික ද අතාරමා ද සපරික්කමන ද වේවා'යි ඇණවයි. ඔහුට නො දෙසූ කුටිවන් ඇති පමණ ඉක්ම වූ සාරමා වූ අපරික්කමන වූ කුටියක් කෙරෙහි. හේ මට අදෙසිතවැන්න වූ පමණ ඉක්ම වූ සාරමා වූ අපරික්කමන වූ කුටියක් කැරේ ල'යි අසා ද ඒ මහණහු තමා හෝ යායුතු ය. දෙසිතවැන්න ද පමාණික ද අතාරමා ද සපරික්කමන ද වේවා'යි දූතයෙක් හෝ යාචිය යුන්නේ ය. ... දෙසිතවැන්න ද පමාණික ද අතාරමා ද වේවා'යි... දෙසිතවැන්න ද පමාණික ද සපරික්කමන ද වේවා'යි ... දෙසිතවැන්න ද පමාණික ද වේවා'යි (දූතයෙක් හෝ යාචිය යුන්නේ ය.) ඉදින් තෙමේ හෝ නො යේ නම් දූතයකු හෝ නො යවා නම් දුකුලාඥාවක් වේ.

25. මහණ තෙමේ 'මට කුටියක් කරව'යි ඇණවා තික්ම යෙයි. යළි දෙසිතවැන්න ද පමාණික ද අතාරමා ද සපරික්කමන ද වේවා'යි ඇණවයි. ඒ මහණහුට දෙසූ කුටිවන් ඇති පමණින් යුත් සාරමා වූ අපරික්කමන වූ කුටියක් කෙරෙහි. හෙතෙම 'මට දෙසිතවැන්න වූ පමාණික වූ සාරමා වූ අපරික්කමන වූ කුටියක් කැරේ ල'යි අසා ද ඒ මහණහු තමා හෝ යායුතු ය. අතාරමා ද සපරික්කමන ද වේවා'යි දූතයෙක් හෝ යාචිය යුන්නේ ය. ... අතාරමා වේවා'යි .. සපරික්කමන වේවා'යි (දූතයෙක් හෝ යාචිය යුන්නේ ය.) ... ඥාතවන් නැති.

26. මහණ තෙම 'මට කුටියක් කරව'යි ඇණවා තික්ම යෙයි. යළි දෙසිතවැන්න ද අතාරමා ද සපරික්කමන ද වේවා'යි ඇණවයි. ඔහුට අදෙසිතවැන්න වූ සාරමා වූ අපරික්කමන වූ කුටියක් කෙරෙහි. කරනුවනට තුන් දුකුලාඥාවකින් වෙයි. ... සාරමා වූ සපරික්කමන වූ (කුටියක් කෙරෙහි නම්) කරනුවනට දෙ දුකුලාඥාවකින් වෙයි. ... අතාරමා වූ අපරික්කමන වූ (කුටියක් කෙරෙහි නම්) කරනුවනට දෙ දුකුලාඥාවකින් වෙයි. ... අතාරමා වූ සපරික්කමන වූ (කුටියක් කෙරෙහි නම්) කරනුවනට දුකුලාඥාවක් වේ.

27. භික්ඛු සමාදිසිත්වා පකකමති 'කුටිං මෙ කරොථා'ති. සමාදිසති ච 'දෙසිතවඤ්ඤා ච භොවු අතාරමො ච සපරිකකමනා වා'ති. තස්ස කුටිං කරොන්ති දෙසිතවඤ්ඤාං සාරමං අපරිකකමනං, ආපතති කාරකානං ද්විතනං දුක්ඛටානං -පෙ- සාරමං සපරිකකමනං, ආපතති කාරකානං දුක්ඛටස්ස -පෙ- අතාරමං අපරිකකමනං, ආපතති කාරකානං දුක්ඛටස්ස -පෙ- අතාරමං සපරිකකමනං, අනාපතති.

28. භික්ඛු සමාදිසිත්වා පකකමති 'කුටිං මෙ කරොථා'ති. සමාදිසති ච 'පමාණිකා ච භොවු අතාරමො ච සපරිකකමනා වා'ති. තස්ස කුටිං කරොන්ති පමාණාතිකකතනං සාරමං අපරිකකමනං, ආපතති කාරකානං නිණ්ණං දුක්ඛටානං -පෙ- සාරමං සපරිකකමනං, ආපතති කාරකානං ද්විතනං දුක්ඛටානං -පෙ- අතාරමං අපරිකකමනං, ආපතති කාරකානං ද්විතනං දුක්ඛටානං -පෙ- අතාරමං සපරිකකමනං, ආපතති කාරකානං දුක්ඛටස්ස.

29. භික්ඛු සමාදිසිත්වා පකකමති 'කුටිං මෙ කරොථා'ති. සමාදිසති ච 'පමාණිකා ච භොවු අතාරමො ච සපරිකකමනා වා'ති. තස්ස කුටිං කරොන්ති පමාණිකං සාරමං අපරිකකමනං, ආපතති කාරකානං ද්විතනං දුක්ඛටානං -පෙ- සාරමං සපරිකකමනං, ආපතති කාරකානං දුක්ඛටස්ස -පෙ- අතාරමං අපරිකකමනං, ආපතති කාරකානං දුක්ඛටස්ස -පෙ- අතාරමං සපරිකකමනං, අනාපතති.

30. භික්ඛු සමාදිසිත්වා පකකමති 'කුටිං මෙ කරොථා'ති. සමාදිසති ච දෙසිතවඤ්ඤා ච භොවු පමාණිකා ච අතාරමො ච සපරිකකමනා වා'ති. තස්ස කුටිං කරොන්ති අදෙසිතවඤ්ඤාං පමාණාතිකකතනං සාරමං අපරිකකමනං, ආපතති කාරකානං චතුතනං දුක්ඛටානං -පෙ- සාරමං සපරිකකමනං, ආපතති කාරකානං නිණ්ණං දුක්ඛටානං -පෙ- අතාරමං අපරිකකමනං, ආපතති කාරකානං නිණ්ණං දුක්ඛටානං -පෙ- අතාරමං සපරිකකමනං, ආපතති කාරකානං ද්විතනං දුක්ඛටානං.

31. භික්ඛු සමාදිසිත්වා පකකමති 'කුටිං මෙ කරොථා'ති. සමාදිසති ච 'දෙසිතවඤ්ඤා ච භොවු පමාණිකා ච අතාරමො ච සපරිකකමනා වා'ති. තස්ස කුටිං කරොන්ති දෙසිතවඤ්ඤාං පමාණිකං සාරමං අපරිකකමනං, ආපතති කාරකානං ද්විතනං දුක්ඛටානං -පෙ- සාරමං සපරිකකමනං, ආපතති කාරකානං දුක්ඛටස්ස. -පෙ- අතාරමං අපරිකකමනං, ආපතති කාරකානං දුක්ඛටස්ස. -පෙ- අතාරමං සපරිකකමනං, අනාපතති.

27. මහණ තෙමේ 'මට කුටියක් කරව'යි ඇණවා තිත්ම යෙයි. යළි 'දෙසිනවළුක ද අතාරමා ද සපරිකකමන ද වේවා'යි ඇණවයි. ඔහුට දෙසින-වළුක වූ සාරමා වූ අපරිකකමන වූ කුටියක් කෙරෙත් නම් කාරකයනට දෙ දුකුලාආවාතෙත් වෙයි. ... සාරමා වූ සපරිකකමන වූ (කුටියක් කෙරෙත් නම්) කාරකයනට දුකුලාආවාත් වෙයි. ... අතාරමා වූ අපරිකකමන වූ (කුටියක් කෙරෙත් නම්) කාරකයනට දුකුලාආවාත් වෙයි. ... අතාරමා වූ සපරිකකමන වූ (කුටියක් කෙරෙත් නම්) ආවාත් නැති.

28 මහණ හෙම 'මට කුටියක් කරව'යි ඇණවා නික්ම යෙයි. යළි "පමාණික ද අනාරමය ද සපරිකාමන ද වේවා'යි ඇණවයි. ඔහුට පමණ ඉක්ම වූ සාරමය වූ අපරිකාමන වූ කුටියක් කෙරෙත් නම් කාරකයනට තුන් දුකුළා-ඇවැතෙක් වෙයි. ... සාරමය වූ සපරිකාමන වූ (කුටියක් කෙරෙත් නම්) කාරකයනට දෙ දුකුළාඇවැතෙක් වෙයි. ... අනාරමය වූ අපරිකාමන වූ (කුටියක් කෙරෙත් නම්) කාරකයනට දෙ දුකුළාඇවැතෙක් වෙයි. ... අනාරමය වූ සපරිකාමන වූ (කුටියක් කෙරෙත් නම්) කාරකයනට දුකුළා-ඇවැත් වේ.

29. මහණ තෙම 'මට කුටියක් කරව'යි ඇණවා නික්ම යෙයි. යළි "පමා-ණික ද අනාරම්භ ද සපරිකකමන ද වේවා'යි ඇණවයි. ඔහුට පමණින් යුත් සාරම්භ වූ අපරිකකමන වූ කුටියක් කෙරෙත් නම් කාරකයනට දෙ දුකුළා-ඇවැනෙක් වෙයි. ... සාරම්භ වූ සපරිකකමන වූ (කුටියක් කෙරෙත් නම්) කාරකයනට දුකුළාඇවැන් වෙයි. ... අනාරම්භ වූ අපරිකකමන වූ (කුටියක් කෙරෙත් නම්) කාරකයනට දුකුළාඇවැන් වෙයි. ... අනාරම්භ වූ සපරිකකමන වූ (කුටියක් කෙරෙත් නම්) ඇවැන් නැති.

30. මහණ තෙම 'මට කුටියක් කරව'යි ඇණවා නික්ම යෙයි. යළි "දෙසින-
වළුක ද පමාණික ද අනාරම්භ ද සපරිකාමන ද වේවා'යි ඇණවයි. මහට
තො දෙසූ කුටිවත් ඇති පමණ ඉක්ම වූ සාරම්භ වූ අපරිකාමන වූ කුටියක්
කෙරෙත් නම් කාරකයනට සහර දුකුලාඥාවැනෙක් වෙයි. ... සාරම්භ වූ
සපරිකාමන වූ (කුටියක් කෙරෙත් නම්) කාරකයනට තුන් දුකුලාඥාවැනෙක්
වෙයි. ... අනාරම්භ වූ අපරිකාමන වූ (කුටියක් කෙරෙත් නම්) කාරකයනට
තුන් දුකුලාඥාවැනෙක් වෙයි. ... අනාරම්භ වූ සපරිකාමන වූ (කුටියක්
කෙරෙත් නම්) කාරකයනට දෙ දුකුලාඥාවැනෙක් වේ.

31. මහණ තෙම 'මට කුටියක් කරව'යි ඇණවා තික්ම යෙයි. යළි "දෙසින වඩුක ද පමාණික ද සපරිකාමන ද වේවා'යි ඇණවයි. ඔහුට දෙසු කුටිවත් ඇති පමණින් යුත් සාරම්භ වූ අපරිකාමන වූ (කුටියක් කෙරෙත් නම්) කාරකයනට දෙ දුකුලාඥාවැනෙක් වෙයි. ... සාරම්භ වූ සපරිකාමන වූ (කුටියක් කෙරෙත් නම්) කාරකයනට දුකුලාඥාවැන් වෙයි. ... අනාරම්භ වූ අපරිකාමන වූ (කුටියක් කෙරෙත් නම්) කාරකයනට දුකුලාඥාවැන් වෙයි. ... අනාරම්භ වූ සපරිකාමන වූ (කුටියක් කෙරෙත් නම්) ඥාවැන් නැති.

36. මහණ තෙම 'මට කුටියක් කරව'යි අණවා තික්ම යෙයි. ඔහට නො දෙසූ කුටිවත් ඇති පමණ ඉක්ම වූ සාරම්භ වූ අපරික්කමන වූ කුටියක් කෙරෙහි. ඉදින් ඒ මහණ (කුටිකම්) කොට අඩාළ කල්හි පෙරළා ඒ නම්, ඒ මහණයු විසින් ඒ කුටිය අනෙකක්හට හෝ දියයුතු ය: බිඳපියා හෝ වටාලා කළ යුතු ය. ඉදින් අනෙකක්හට නො දේ නම් හෝ බිඳපියා වටාලා නො කෙරේ නම් හෝ දෙ සභවෙසෙසක් සමග දෙ දුක්ඛාඥාවාදෙක් වෙයි. ... සාරම්භ වූ අපරික්කමන වූ ... දෙ සභවෙසෙසක් සමග දුක්ඛාඥාවාදන් වෙයි. ... අනාරම්භ වූ අපරික්කමන වූ ... දෙ සභවෙසෙසක් සමග දුක්ඛාඥාවාදන් වෙයි. ... අනාරම්භ වූ අපරික්කමන වූ ... දෙ සභවෙසෙසඥාවාදන් වේ.

37. භික්ඛු සමාදිසිත්වා පකකමති ‘කුටිං මෙ කරොථා’ති. තස්ස කුටිං කරොන්ති දෙසිතවන්තං පමාණිකං සාරමං අපරික්කමනං, සො චෙ විප්පකතෙ ආගච්ඡති. තෙන භික්ඛුනා සා කුටි අඤ්ඤාස්ස වා දානබ්බා භිඤ්ඤා වා පුත්ත කාතබ්බා, නො චෙ අඤ්ඤාස්ස වා දදෙය්ස භිඤ්ඤා වා පුත්ත කාරෙය්ස, ආපනති දව්නනං දුක්කවානං -පෙ- සාරමං අපරික්කමනං, -පෙ- ආපනති දුක්කටස්ස -පෙ- අනාරමං අපරික්කමනං, -පෙ- ආපනති දුක්කටස්ස. භික්ඛු සමාදිසිත්වා පකකමති ‘කුටිං මෙ කරොථා’ති. තස්ස කුටිං කරොන්ති දෙසිතවන්තං පමාණිකං අනාරමං අපරික්කමනං, අනාපනති.

38. අත්තනා විප්පකතං අත්තනා පරියොසාපෙති, ආපනති සංඝාදි-සෙසස්ස. අත්තනා විප්පකතං පරෙති පරියොසාපෙති, ආපනති සංඝාදි-සෙසස්ස. පරෙති විප්පකතං අත්තනා පරියොසාපෙති, ආපනති සංඝාදි-සෙසස්ස. පරෙති විප්පකතං පරෙති පරියොසාපෙති, ආපනති සංඝාදිසෙසස්ස.

39. අනාපනති ලෙභෙ ගුහාය තිණ්ඛුටිකාය අඤ්ඤාස්සත්ථාය, වාසාභාරං සංචො සබ්බත්ථ, අනාපනති උමමත්තකස්ස ආදිකමමිකස්සාති.

කුටිකාරසිකාපදං නිවසිතං.

3. 7.

විහාරකාරසිකාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා කොසමිතියං විහරති සොසිතාරාමෙ. තෙන බො පත්ත සමයෙන ආයසමතො ඡන්තස්ස උපට්ඨාකො ගහපති ආයසමන්තං ඡන්තං එතදවොච: ‘විහාරවන්තං භන්තෙ ජානාති, අයස්ස විහාරං කාරුපෙස්සාමි’ති. අථ බො ආයසමා ඡන්තො විහාරවන්තං සොධෙන්නො අඤ්ඤාතරං චෙතියරුකං ඡෙදපෙසි ගාමපුජ්ඣං නිගමපුජ්ඣං නගරපුජ්ඣං ජනපදපුජ්ඣං රට්ඨපුජ්ඣං. මනුස්සා උජ්ඣායනති බියනති විපාවෙනති: ‘කථං හි නාම සමණා සක්කපුත්තියා චෙතියරුකං ඡෙදපෙස්සනති ගාමපුජ්ඣං නිගමපුජ්ඣං නගරපුජ්ඣං ජනපදපුජ්ඣං රට්ඨපුජ්ඣං, එකිඤ්ඤා සමණා සක්කපුත්තියා ජීවං විහෙට්ඨන්ති’ති. අස්සොසුං බො භික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායනානං බියනානං විපාවෙනානං, යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨෙත තෙ උජ්ඣායනති බියනති විපාවෙනති: “කථං හි නාම ආයසමා ඡන්තො චෙතියරුකං ඡෙදපෙස්සති, ගාමපුජ්ඣං -පෙ- රට්ඨපුජ්ඣං”නති.

37. මහණ තෙම 'මට කුටියක් කරව'යි අණවා නික්ම යෙයි. ඔහුට දෙසු කුටිවත් ඇති පමණින් යුත් සාරම්භ වූ අපරිකාමන වූ කුටියක් කෙරෙහි. ඉදින් හෙතෙම (කුටිය) අවසන් නොකළ කල්හි පෙරළා ඒ නම්, ඒ මහණහු විසින් ඒ කුටිය අනෙකක්වට හෝ දියයුතු ය. බිඳපියා හෝ වටාලා කළයුතු ය. ඉදින් අනෙකක්වට නොදේ නම් හෝ බිඳපියා වටාලා නො කරවා නම් හෝ දෙ දුකුලාඥාවතෙක් වෙයි. ... සාරම්භ වූ සපරිකාමන වූ ... දුකුලාඥාවත් වෙයි. ... අනාරම්භ වූ අපරිකාමන වූ ... දුකුලාඥාවත් වෙයි. මහණ තෙම 'මට කුටියක් කරව'යි අණවා නික්ම යෙයි. ඔහුට දෙසු කුටිවත් ඇති පමණින් යුත් අනාරම්භ වූ සපරිකාමන වූ කුටියක් කෙරෙත් නම් ඥාතවත් වෙයි.

38. නමා විසින් අවසන් නො කරන ලද්ද තෙමේ නිමවා නම්, සහවෙසෙස්-ඥාවත් වෙයි. නමා විසින් කොට අඩාළ කරන ලද්ද මෙරමා ලවා නිමවා නම්, සහවෙසෙස්ඥාවත් වෙයි. මෙරමා විසින් නොනිමවා තබන ලද්ද තෙමේ නිමවා නම්, සහවෙසෙස්ඥාවත් වෙයි. මෙරමා විසින් කොට අඩාළ කරන ලද්ද මෙරමා ලවා නිම කරවා නම්, සහවෙසෙස්ඥාවත් වේ.

39. ලෙනෙහි, ගුහායෙහි, තණනිලියෙහි, අනෙකක්හු උදෙසා කරණ ලද්දෙහි, වසන ගෙය හැර හැම තැනැද්ද හි ඥාතවත් වෙයි. උමමනකයෙහි, ආදිකමමිකයෙහි ඥාතවත් වෙයි.

කුටිකාර ශික්ෂාපදය නිමි.

3. 7.

විහාරකාරශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ කොසඹානුවර සොමිනාරාමයෙහි වාසය කරණ සේක. එසමයෙහි ආයුෂමත් ඡන්ත තෙරුන්ගේ උපසංචායක වූ ගාභපති තෙම ආයුෂමත් ඡන්ත තෙරුන්ට මෙපවත් කිය: 'වහන්ස, ආයුෂයන් වහන්සේට විහාරයක් කරවන්නෙමි. විහාරයට ගෙබිමක් දනුව'යි. ඉක්බිති ආයුෂමත් ඡන්තයෝ විහාරවාසනුව ගුදා කරන්තාහු ගාමියන් විසින් පුදන ලද නියමිතම් වාස්සන් විසින් පුදන ලද නුවරැන් විසින් පුදන ලද දතච්චාස්සන් විසින් පුදන ලද රටවැසියන් විසින් පුදන ලද එක්තරා සැරැකක් සිදු වූහ. මනුෂ්‍යයෝ 'කෙසේ නම් ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රියයෝ ගාමියන් විසින් පුදන ලද නිගමුන් විසින් පුදන ලද නුවරැන් විසින් පුදන ලද දතච්චාස්සන් විසින් පුදන ලද රටවැසියන් විසින් පුදන ලද සැරැක සිදු වූහ ද, ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රියයෝ එකිනිසුන්ගේ කළකුරුවන්හි මනුෂ්‍යයෝ අවමන් කෙරෙහි. අයුණු කියති, දෙස් පහළ කෙරෙහි. භික්ෂුහු අවමන් කරන අයුණු කියන දෙස් පහළ කරණ ඒ මිනිසුන්ගේ බස් ඇසූහ. අලොච්ඡ වූ යම් මහණ කෙනෙක් වෙත් නම් ඔහු අවමන් කෙරෙහි. අයුණු කියති දෙස් පහළ කෙරෙහි. 'කෙසේ නම් ආයුෂමත් ඡන්ත තෙමේ ගාමියන් විසින් පුදන ලද ... රටවැසියන් විසින් පුදන ලද සැරැකක් සිදුවී ද?'යි.

2. අප්ඵ බො තෙ භික්ඛු ආයස්මන්තං ඡන්තං අනෙකපරියායෙන විගර්භිත්වා භගවතො එතමෙත්ථං අරුචෙත්සං -පෙ- “සච්චං කිර ත්ථං ඡන්තං, චෙතිරුකිං ඡේදපෙසි ගාමපුජිතං -පෙ- රට්ඨපුජිත”න්ති “සච්චං භගවා”ති. විගර්භි ඔදො භගවා -පෙ- “කථං හි තාම ත්ථං මොඝපුරිසං, චෙතිරුකිං ඡේදපෙසසි ගාමපුජිතං නිගමපුජිතං නගරපුජිතං ජනපදපුජිතං රට්ඨපුජිතං. ජවසඤ්ඤා-නො හි මොඝපුරිසං, මනුස්සා රුකිකස්මිං, තෙනං මොඝපුරිසං අප්පසන්නානං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමිං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ.”

“මහලලකං පන ගික්ඛුනා විහාරං භාරයමානෙන සංඝාමිකං අනතුද්දෙසං, ගික්ඛු අභිනෙතබ්බා වජ්ඣදෙසනාය. තෙහි ගික්ඛුහි වජ්ඣං දෙසෙතබ්බං අනාරමහං සපරික්ඛමනං, භාරමෙන චෙ ගික්ඛු වජ්ඣස්මිං අපරික්ඛමනෙ මහලලකං විහාරං භාරෙය්‍ය, ගික්ඛු වා අභිනෙතෙය්‍ය වජ්ඣදෙසනාය, සංඝාදිසෙසො”ති.

මහලලකො නාම: විහාරෙ සංඝාමිකො ටුවවති.

විහාරෙ නාම: උලලිනෙතා වා හොති අවලිනෙතා වා උලලිනතා-වලිනෙතා වා.

භාරයමානෙනාති: කරුනෙතා වා කාරුපෙනෙතා වා.

සංඝාමිකනාති: අඤ්ඤා කොච්ඡාමිකො හොති ඉත්ථි වා පුරිසො වා ගහවෙය්‍යා වා පබ්බජිතො වා.

අනතුද්දෙසනාති අනතීනො අත්ථාය.

ගික්ඛු අභිනෙතබ්බා වජ්ඣදෙසනායාති තෙන විහාරකාරකෙන භික්ඛුනා විහාරවච්ඡුං සොධෙත්වා සංඝං උපසංඝමිත්වා එකංසං උපනතරුසංඝං කරුනා ඔබ්බානං භික්ඛුනං පාදෙ වඤ්චා උක්ඛවිකං නිසීදිත්වා අඤ්ඤං පගහෙත්වා එවමස්ස වචනීයො: “අහං භනෙන මහලලකං විහාරං කත්තුකාමො සංඝාමිකං අනතුද්දෙසං. සොහං භනෙන සංඝං විහාරවච්ඡුමලොකනං යාවාමි”ති. දුතියමපි යාවිතබ්බො, තතියමපි යාවිතබ්බො. සචෙ සබ්බො සංඝො උස්සගති විහාරවච්ඡුං ඔලොකෙත්තුං, සබ්බෙත සංඝෙත ඔලොකෙතබ්බං. නො චෙ සබ්බො සංඝො උස්සගති විහාරවච්ඡුං ඔලොකෙත්තුං, යෙ තත්ථ හොනති භික්ඛු ව්‍යන්තා පටිබලා සාරමහං අනාරමහං සපරික්ඛමනං අපරික්ඛමනං ජාතිත්තුං, තෙ යාවිත්වා සමමන්තිතබ්බො. එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ සමමන්තිතබ්බො. ව්‍යන්තෙත භික්ඛුනා පටිබලෙන සංඝො ඤාපෙතබ්බො:

“සුඤ්ඤා මෙ භනෙන සංඝො. අයං ඉත්ථන්තාමො භික්ඛු මහලලකං විහාරං කත්තුකාමො සංඝාමිකං අනතුද්දෙසං. සො සංඝං විහාරවච්ඡු-මලොකනං යාවති. යදි සංඝස්ස පනතකල්ලං, සංඝො ඉත්ථන්තාමඤ්ච ඉත්ථන්තාමඤ්ච භික්ඛු සමමන්තෙය්‍ය, ඉත්ථන්තාමස්ස භික්ඛුනො විහාරවච්ඡුං ඔලොකෙත්තුං. එසා ඤානති.

2. ඉක්බිති ඒ භික්ෂු ආයුෂමත් ජනන තෙරුන්ට නොයෙක් අයුරින් ගරභා භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් දැන්වූහ ... “සැබවෙක් ද ජනනය, තෝ ගැමියන් විසින් පුදන ලද ... රවුන් විසින් පුදන ලද සැරැකක් සිදැවු-
යෙහිදැ? යි. ‘සැබව භාග්‍යවතුන් වහන්සැ’ යි. භාග්‍යවත් බුදුහු වෙසෙසින් ගම්, කළඟ. හිස් පුරාමය, කෙසේ නම් තෝ ගැමියන් විසින් පුදන ලද නිහමුන් විසින් පුදන ලද නුවරැන් විසින් පුදන ලද දනම්වාසියන් විසින් පුදන ලද රවුන් විසින් පුදන ලද සැරැකක් සිදැවුයෙහි ද? හිස් පුරාමය, මනුෂ්‍යයෝ වාසයෙහි ජීවසංඥ ආත්තානු ම ය. හිස් පුරාමය, තෙල නො පහන් වුවන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි,, ... තවද මහණෙනි, මෙසේ මේ ශික්ෂාපදය උදෙසා වූ:

“කරවා දෙන හිමියන් ඇති නමා උදෙසා වූ මහලලක විහාරයක් කරවන මහණහු විසින් වාසතුදෙශනාව පිණිස භික්ෂුහු පැමිණවිය යුත්තාහ. ඒ භික්ෂුන් විසින් නිරූපයුව වූ උපචාර සහිත වූ ගෙබිම දෙසියයුතු ය. ඉදින් මහණ තෙම උපයුව සහිත වූ උපචාර රහිත වූ ගෙබිමිහි මහලලකවිහාරයක් කරවා නම් වාසතුදෙශනාව පිණිස භික්ෂුන් නො පමුණුවා නම් සහවෙසෙස් වේ ය” යි.

මහලලක නම්: සසාමික වූ විහාරය කියනු ලැබේ.

විහාර නම්: ඇතුළත පිරිසම කරණ ලද්දේ හෝ පිටත පිරිසම කරණ ලද්දේ හෝ ඇතුළත පිටත පිරිසම කරණ ලද්දේ හෝ වේ.

කාරයමානෙන යනු: කරණුයේ හෝ කරවනුයේ හෝ ය.

සසාමිකං යනු. සමුයක් හෝ පුරාමයෙක් හෝ ගෘහස්ථයෙක් හෝ ප්‍රථිජිතයෙක් හෝ අන් කිසි හිමියෙක් වේ.

අනතුදෙසං යනු: නමා සදහා.

හිකු අභිනෙතබ්බා වස්තුදෙසනාය යනු: ඒ විහාරකාරක භික්ෂුහු විසින් විහාරවාසතුට ශුඛ කොට සතුන් වෙත එළඹ උතුරැසන එකස් කොට මහලුතෙරුන් පා වැද උප්ලේන් හිද ඇඳිලි බැඳ මෙසේ කියයුතු වන්නේ ය. ‘වහන්ස, මම කරවා දෙන හිමියන් ඇති නමා උදෙසා වූ මහලලකවිහාරයක් කරණු කැමැත්තෙමි. වහන්ස, ඒ මම විහාරවාසතු අවලොකනයට සසායා අයැදිමි’ යි. දෙවන වට ද යැදිය යුතු ය. තෙවන වට ද යැදිය යුතු ය. ඉදින් හැම සසා තෙමේ විහාරවාසතුට බැලීම ඉවසා නම් හැම සසායා විසින් බැලිය යුතු ය. ඉදින් හැම සසා තෙමේ විහාරවාසතුට බැලීම නො ඉවසා නම් සොපයුව අනුපයුව බව සොපචාර අනුපචාර බව දැනගන්නට ව්‍යක්ත වූ ප්‍රතිබල වූ යම් භික්ෂු කෙතෙක් එහි වෙන් නම් ඒ භික්ෂුහු අයැද සමමත කළ යුත්තාහ. තවද මහණෙනි, මෙසෙසින් සමමත කළ යුත්තාහ: ව්‍යක්ත වූ ප්‍රතිබල වූ මහණක්හු විසින් සසා තෙමේ දැන්විය යුත්තේ ය.

‘වහන්ස, සසා තෙමේ මා කියන්නක් අසවා, මේ මෙකම් මහණ තෙම නමා උදෙසා වූ මහලලකවිහාරයක් කරණු කැමැත්තේ ය. හේ විහාරවාසතුට බැලීමට සසායා අයැදි. ඉදින් සසායාට පැමිණි කල් ඇත්තේ නම් සසා තෙමේ මෙකම් මහණහුගේ විහාරවාසතුට බලන්නට මෙකම් වූ ද මෙකම් වූ ද භික්ෂුන් සමමත කරන්නේ ය. මේ ඤානිය යි.

“සුඤ්ඤානං මෙ භනෙන සංඝො. අයං ඉත්තනාමො භික්ඛු මහලලකං විහාරං කතතුකාමො සංඝාමිකං අතතුද්දෙසං. සො සංඝො විහාරවත්ථිමලොකනං යාවති. සංඝො ඉත්තනාමස්ස ඉත්තනාමස්ස භික්ඛු සමමනනී, ඉත්තනාමස්ස භික්ඛුනො විහාරවත්ථි. ඔලොකෙතුං. යස්සායසමනො ඛමති ඉත්තනාමස්ස ච ඉත්තනාමස්ස ච භික්ඛුනං සමමති ඉත්තනාමස්ස භික්ඛුනො විහාරවත්ථි. ඔලොකෙතුං, සො භුණ්හස්ස. යස්ස තකඛමති, සො භාසෙය්‍ය

සමමනා සංඝෙත ඉත්තනාමො ච ඉත්තනාමො ච භික්ඛු ඉත්තනාමස්ස භික්ඛුනො විහාරවත්ථි. ඔලොකෙතුං. ඛමති සංඝස්ස, තස්මා භුණ්ඤ්ඤාති, එවමෙනං ධාරයාමි”ති.

තෙති සමමතෙති භික්ඛුති තත්ථ ගන්ඤ්ඤාති විහාරවත්ථි ඔලොකෙතඛමං. සාරමං අතාරමං සපරිකකමනං අපරිකකමනං ජාතිතඛමං. සවෙ සාරමං හොති අපරිකකමනං, මාසිධ කර්ති වතතඛමං. සවෙ අතාරමං හොති සපරිකකමනං, සංඝස්ස ආරොචෙතඛමං අතාරමං සපරිකකමනනී. තෙන විහාරකාරකෙන භික්ඛුනා සංඝො උපසංඝමනා එකංසං උත්තරසංඝං කර්ථා බුද්ධිතං භික්ඛුනං පාදෙ වත්ථිතා උත්තරිකං නිසිද්ධා අසුඤ්ඤා පඤ්ඤාතා එවමස්ස වචනියො: “අහං භනෙන මහලලකං විහාරං කතතුකාමො සංඝාමිකං අතතුද්දෙසං සොභං භනෙන සංඝො විහාරවත්ථිදෙසනං යාවාමි”ති. දුතියමපි යාවතඛමං, තතියමපි යාවතඛමං. වෘත්තෙන භික්ඛුනා පටිබලෙන සංඝො ඤාපෙතඛමං:

“සුඤ්ඤානං මෙ භනෙන සංඝො. අයං ඉත්තනාමො භික්ඛු මහලලකං විහාරං කතතුකාමො සංඝාමිකං අතතුද්දෙසං. සො සංඝො විහාරවත්ථිදෙසනං යාවති. යදි සංඝස්ස පතතකලං. සංඝො ඉත්තනාමස්ස භික්ඛුනො විහාරවත්ථි. දෙසෙය්‍ය. එසා ඤාතති.

සුඤ්ඤානං මෙ භනෙන සංඝො. අයං ඉත්තනාමො භික්ඛු මහලලකං විහාරං කතතුකාමො සංඝාමිකං අතතුද්දෙසං. සො සංඝො විහාරවත්ථිදෙසනං යාවති. සංඝො ඉත්තනාමස්ස භික්ඛුනො විහාරවත්ථි. දෙසෙති. යස්සායසමනො ඛමති ඉත්තනාමස්ස භික්ඛුනො විහාරවත්ථිදෙසනා, සො භුණ්හස්ස. යස්ස තකඛමති, සො භාසෙය්‍ය.

දෙසිතං සංඝෙත ඉත්තනාමස්ස භික්ඛුනො විහාරවත්ථි. ඛමති සංඝස්ස තස්මා භුණ්ඤ්ඤාති, එවමෙනං ධාරයාමි”ති.

සාරමං නාම: කිප්පිකානං වා ආසයො හොති -පෙ- සංසරණ-නිසිද්ධං වා හොති, එතං සාරමං නාම.

අපරිකකමනං නාම: ත සකකා හොති යථාසුත්තෙන සකථෙන අනුපරි-ගන්ඤ්ඤාති, සමනතා නිසෙසනියා අනුපරිගන්ඤ්ඤාති. එතං අපරිකකමනං නාම.

“වහන්ස, සඛ්‍ය නෙමේ මා කියන්නක් අසාවා, මේ මෙනම් මහණ නෙමේ හිමියන් ඇති නමා උදෙසා වූ මහලලකවිහාරයක් කරණු කැමැත්තේ ය. හෙතෙම විහාරවාසනුව බැලීමට සඛ්‍යයා අයැද සිටී. සඛ්‍ය නෙමේ මෙනම් මහණහුගේ විහාරවාසනුව බලන්නට මෙනම් වූ ද මෙනම් වූ ද හිඤ්ඤාත් සමවන කෙරෙයි. යම් ආයුෂමනක්හට මෙනම් මහණහුගේ විහාර වාසනුව බලන්නට මෙනම් වූ ද මෙනම් වූ ද හිඤ්ඤාත් සමවන කිරීම රුචි වේ නම් හේ තුෂණිමහුන වන්නේ ය. යමක්හට නො රුස්තේ නම් හේ බණ්ණන්තේ ය.

සඛ්‍යයා විසින් මෙනම් මහණහුගේ විහාරවාසනුව බලන්නට මෙනම් වූ ද මෙනම් වූ ද මහණහු සමවන කරණ ලද්දහ. සඛ්‍යයාට රුචි වෙයි. එහෙයින් තුෂණිම වෙයි. තෙල මෙසේ ධරම්”යි.

ඒ සමවන වූ හිඤ්ඤාත් විසින් එහි ගොස් විහාරවාසනුව බැලියයුතු ය. සොපථව බව නිරුපථව බව සොපචාර බව අනුපචාර බව දනයුතු යි. ඉදින් සාරමහ අපරික්කමන වේ නම් ‘මෙහි නහමක් කරු’යි කියයුත්තේ ය. ඉදින් අනාරමහ අපරික්කමන වේ නම්, අනාරමහ ය සපරික්කමන ය”යි සඛ්‍යයාට ආරෝපන කළයුතු ය. ඒ විහාරකාරක මහණහු විසින් සතුන් වෙත එළැඹ උතුරාසහ එකස් කොට මහලුතෙරුන් පා වැද උළුල්ලෙන් හිඳ ඇදිලි බැඳ මෙසේ කියයුතු වන්නේ ය. ‘වහන්ස, මම සසාමික වූ ආනෙමාදෙය්‍ය වූ මහලලකවිහාරයක් කරණු කැමැත්තෙමි. වහන්ස, ඒ මම විහාරවාසනු දෙයනාවට සඛ්‍යයා අයදිමි’යි. දෙවන වට ද යැදියයුතු ය. තෙවන වට ද යැදියයුතු ය. ව්‍යකත වූ ප්‍රතිබල වූ මහණක්හු විසින් සඛ්‍ය නෙමේ දූන්විය යුත්තේ ය.

“වහන්ස, සඛ්‍ය නෙමේ මා කියන්නක් අසාවා, මේ මෙනම් මහණ නෙමේ සසාමික වූ ආනෙමාදෙය්‍ය වූ මහලලකවිහාරයක් කරණු කැමැත්තේ ය. හෙතෙම විහාරවාසනුදෙයනාවට සඛ්‍යයා අයැද සිටී. ඉදින් සඛ්‍යයාට පාමණි කල් ඇත්තේ නම්, සඛ්‍ය නෙමේ මෙනම් මහණහුගේ විහාරවාසනුව දෙසන්නේ ය. තෙල ඤානිය” යි.

වහන්ස, සඛ්‍ය නෙමේ මා කියන්නක් අසාවා. මේ මෙනම් මහණ නෙමේ සසාමික වූ ආනෙමාදෙය්‍ය වූ මහලලකවිහාරයක් කරණු කැමැත්තේ ය. හෙතෙම විහාරවාසනුදෙයනාවට සඛ්‍යයා අයැද සිටී. සඛ්‍ය නෙමේ මෙනම් මහණහුගේ විහාරවාසනුව දෙසයි. යම් ආයුෂමනක්හට මෙනම් මහණහුගේ විහාරවාසනුදෙයනාව රුචි වේ නම් හේ තුෂණිමහුන වන්නේ ය. යමක්හට නො රුස්තේ නම් හේ බණ්ණන්තේ ය.

සඛ්‍යයා විසින් මෙනම් මහණහුගේ විහාරවාසනුව දෙසන ලදී. සඛ්‍යයාට රුචි වෙයි. එහෙයින් තුෂණිම වෙයි. තෙල මෙසේ ධරම්”යි.

සාරමහ නම: කුහුඬුවන්නේ හෝ බ්‍රලයෙක් වෙයි. ... යන එන මහ ඇසිරි කරණ ලද හෝ වේ. තෙල සාරමහ නම.

අපරික්කමන නම: ගොවුන් යෙදූ ගැලකින් සිසාර යන්නට, හාත්පස හිණකින් සිසාර යන්නට නො හැකි වෙයි. තෙල අපරික්කමන නම.

අනාරම්භං නාම: න කිප්ප්ලිකානං වා ආසයො හොති -පෙ- න සංසරණනිසසිතං වා හොති. එතං අනාරම්භං නාම.

සපරික්කමනං නාම: සංකාං හොති යථායුතොත්ත සකටෙන අනු-පරිගනනුං, සමන්තා නිසෙසනියා අනුපරිගනනුං. එතං සපරික්කමනං නාම.

මහලලකො නාම: විහාරෙ සංඝාමිකො වුච්චති.

විහාරෙ නාම: උලලිතො වා හොති අවලිතො වා උලලිතො-වලිතො වා.

කාරෙය්‍යාති කරොති වා කාරුපෙති වා.

හික්ඛු වා **අනහිතොය්‍ය චක්ඛුදෙසනායාති** ඤාතිද්වයෙන කමෙත්ත විහාරවක්ඛුං න දෙසාපෙත්වා කරොති වා කාරුපෙති වා, පයොගෙ වා පසොගෙ දුක්ඛං. එකං පිණ්ඩං අනාගතෙ ආපනති පුලලච්චයස්ස. තස්මිං පිණ්ඩෙ ආගතෙ ආපනති සංඝාදිසෙසස්ස.

සංඝාදිසෙසොති -පෙ- තෙනපි වුච්චති සංඝාදිසෙසොති.

3. හික්ඛු විහාරං කරොති අදෙසිතවක්ඛුකං සාරම්භං අපරික්කමනං, ආපනති සංඝාදිසෙසෙන ද්විනං දුක්ඛං වානං.

හික්ඛු විහාරං කරොති අදෙසිතවක්ඛුකං සාරම්භං සපරික්කමනං, ආපනති සංඝාදිසෙසෙන දුක්ඛං වානං.

හික්ඛු විහාරං කරොති අදෙසිතවක්ඛුකං අනාරම්භං අපරික්කමනං, ආපනති සංඝාදිසෙසෙන දුක්ඛං වානං.

හික්ඛු විහාරං කරොති අදෙසිතවක්ඛුකං අනාරම්භං සපරික්කමනං, ආපනති සංඝාදිසෙසස්ස.

හික්ඛු විහාරං කරොති දෙසිතවක්ඛුකං සාරම්භං අපරික්කමනං, ආපනති ද්විනං දුක්ඛං වානං.

හික්ඛු විහාරං කරොති දෙසිතවක්ඛුකං සාරම්භං සපරික්කමනං, ආපනති දුක්ඛං වානං.

හික්ඛු විහාරං කරොති දෙසිතවක්ඛුකං අනාරම්භං අපරික්කමනං, ආපනති දුක්ඛං වානං.

හික්ඛු විහාරං කරොති දෙසිතවක්ඛුකං අනාරම්භං සපරික්කමනං, ආපනති දුක්ඛං වානං.

හික්ඛු සමාදිසති 'විහාරං මෙ කරොවා'ති. තස්ස විහාරං කරොනති අදෙසිතවක්ඛුකං සාරම්භං අපරික්කමනං, ආපනති සංඝාදිසෙසෙන ද්විනං දුක්ඛං වානං -පෙ- සාරම්භං සපරික්කමනං, ආපනති සංඝාදිසෙසෙන දුක්ඛං වානං -පෙ- අනාරම්භං අපරික්කමනං, ආපනති සංඝාදිසෙසෙන දුක්ඛං වානං -පෙ- අනාරම්භං සපරික්කමනං, ආපනති සංඝාදිසෙසස්ස.

අනාරම්භ නම්: කුහුඹුවන්ගේ හෝ බිලයෙක් නො වෙයි ... යන එන මග ඇසිරි කරණ ලද්දේ හෝ නො වේ. තෙල අනාරම්භ නම්.

සපරික්කමන නම්: ගොනුන් යෙදූ ගැලකින් සිසාරා යන්නට, හාත්පසි තිණකින් සිසාරා යන්නට හැකි වේ. තෙල සපරික්කමන නම්.

මහලලක නම්: සසවාමික වූ විහාරය කියනු ලැබේ.

විහාර නම්: ඇතුළත පිරිසම කරණ ලද්දේ හෝ පිටත පිරිසම කරණ ලද්දේ හෝ ඇතුළත පිටත පිරිසම කරණ ලද්දේ හෝ වේ.

කාරෙය්‍ය යනු: කෙරෙයි හෝ කරවා හෝ යි.

හි කුඹු වා අනාගිනෙය්‍ය වස්සුදෙසනාය යනු: ඤානද්වය කම්මදනින් විහාරවාසනාව නොදෙසවා කෙරෙයි හෝ කරවා හෝ පියොවිති පියොවිති දුකුලා වෙයි. පැසුළු මැටිපිඩ නො පත් කල්හි තුලැයිඇවැත් වෙයි. ඒ පිඩ පැමිණි කල්හි සහවෙසෙස්ඇවැත් වේ.

සම්පාදිසෙසො යනු ... එයින් දු සම්පාදිසෙස ය යි කියනු ලැබේ.

3. මහණ තෙම නො දෙසූ ගෙබිම් ඇති උපද්‍රව සහිත වූ උපචාර රහිත වූ විහාරයක් කෙරේ හෝ කරවා නම් සහවෙසෙස් සමග දෙ දුකුලා-ඇවැත්තෙක් වෙයි.

මහණ තෙම නො දෙසූ ගෙබිම් ඇති උපද්‍රව සහිත වූ උපචාර සහිත වූ විහාරයක් කරවා නම් සහවෙසෙස් සමග දුකුලාඇවැත් වෙයි.

මහණ තෙම නො දෙසූ ගෙබිම් ඇති අනුපද්‍රව වූ උපචාර රහිත වූ විහාරයක් කෙරේ හෝ කරවා නම් සහවෙසෙස් සමග දුකුලාඇවැත් වෙයි.

මහණ තෙම නො දෙසූ ගෙබිම් ඇති අනුපද්‍රව වූ උපචාර සහිත වූ විහාරයක් කෙරෙයි හෝ කරවා නම් සහවෙසෙස්ඇවැත් වේ.

මහණ තෙම දෙසූ ගෙබිම් ඇති සාරම්භ වූ අපරික්කමන වූ විහාරයක් කෙරෙයි හෝ කරවා නම් දෙ දුකුලාඇවැත්තෙක් වෙයි.

මහණ තෙම දෙසූ ගෙබිම් ඇති සාරම්භ වූ සපරික්කමන වූ විහාරයක් කෙරෙයි හෝ කරවා නම් දුකුලාඇවැත් වෙයි.

මහණ තෙම දෙසූ ගෙබිම් ඇති අනාරම්භ වූ අපරික්කමන වූ විහාරයක් කෙරෙයි හෝ කරවා නම් දුකුලාඇවැත් වෙයි.

මහණ තෙම දෙසූ ගෙබිම් ඇති අනාරම්භ වූ සපරික්කමන වූ විහාරයක් කෙරෙයි හෝ කරවා නම් ඇවැත් නැති.

මහණ තෙම 'විට විහාරයක් කරව'යි අණවයි. ඔහට නො දෙසූ ගෙබිම් ඇති සාරම්භ වූ අපරික්කමන වූ විහාරයක් කෙරෙත් නම් සහවෙසෙස් සමග දෙ දුකුලාඇවැත්තෙක් වෙයි. ... සාරම්භ වූ සපරික්කමන වූ (විහාරයක් කෙරෙත් නම්) සහවෙසෙස් සමග දුකුලාඇවැත් වෙයි. ... අනාරම්භ වූ අපරික්කමන වූ (විහාරයක් කෙරෙත් නම්) සහවෙසෙස් සමග දුකුලාඇවැත් වෙයි. ... අනාරම්භ වූ සපරික්කමන වූ (විහාරයක් කෙරෙත් නම්) සහවෙසෙස්-ඇවැත් වේ.

4. භික්ඛු සමාදිසිති 'විහාරං මෙ කුරෙථා'ති. තස්ස විහාරං කරොන්ති දෙසිතවන්ථිකං සාරමං අපරික්කමනං, ආපනති ද්විතනං දුක්ඛවානං -පෙ- සාරමං සපරික්කමනං, ආපනති දුක්ඛටස්ස -පෙ- අනාරමං අපරික්කමනං, ආපනති දුක්ඛටස්ස -පෙ- අනාරමං සපරික්කමනං, අනාපනති.

5. භික්ඛු සමාදිසිති පක්කමති 'විහාරං මෙ කුරෙථා'ති. ත ච සමාදිසති 'දෙසිතවන්ථිකො ච භොදු අනාරමො ච සපරික්කමනො චා'ති. තස්ස විහාරං කරොන්ති අදෙසිතවන්ථිකං සාරමං අපරික්කමනං, ආපනති සම්භාදිසෙසෙන ද්විතනං දුක්ඛවානං -පෙ- සාරමං සපරික්කමනං, ආපනති සම්භාදිසෙසෙන දුක්ඛටස්ස -පෙ- අනාරමං අපරික්කමනං, ආපනති සම්භාදිසෙසෙන දුක්ඛටස්ස -පෙ- අනාරමං සපරික්කමනං, ආපනති සම්භාදිසෙසස්ස.

6. භික්ඛු සමාදිසිති පක්කමති 'විහාරං මෙ කුරෙථා'ති. ත ච සමාදිසති දෙසිතවන්ථිකො ච භොදු අනාරමො ච සපරික්කමනො චාති. තස්ස විහාරං කරොන්ති දෙසිතවන්ථිකං සාරමං අපරික්කමනං, ආපනති ද්විතනං දුක්ඛවානං -පෙ- සාරමං සපරික්කමනං, ආපනති දුක්ඛටස්ස -පෙ- අනාරමං අපරික්කමනං, ආපනති දුක්ඛටස්ස -පෙ- අනාරමං සපරික්කමනං, අනාපනති.

7. භික්ඛු සමාදිසිති පක්කමති 'විහාරං මෙ කුරෙථා'ති. සමාදිසති ච 'දෙසිතවන්ථිකො ච භොදු අනාරමො ච සපරික්කමනො චා'ති. තස්ස විහාරං කරොන්ති, අදෙසිතවන්ථිකං සාරමං අපරික්කමනං. සො සුණ්ඤ්ඤාති: 'විහාරෙ කිර මෙ කසිරති අදෙසිතවන්ථිකො සාරමො අපරික්කමනො'ති. තෙන භික්ඛුනා සාමං වා ගන්තබ්බං, දුතො වා පාගෙතබ්බො, 'දෙසිතවන්ථිකො ච භොදු අනාරමො ච සපරික්කමනො චා'ති. නො චෙ සාමං වා ගචේජ්ජස්ස දුතං වා පභිණේයස්ස ආපනති දුක්ඛටස්ස -පෙ- දෙසිතවන්ථිකො ච භොදු අනාරමො චාති -පෙ- දෙසිතවන්ථිකො ච භොදු සපරික්කමනො චාති -පෙ- දෙසිතවන්ථිකො භොදු'ති. නො චෙ සාමං වා ගචේජ්ජස්ස දුතං වා පභිණේයස්ස, ආපනති දුක්ඛටස්ස.

8. භික්ඛු සමාදිසිති පක්කමති 'විහාරං මෙ කුරෙථා'ති. සමාදිසති ච 'දෙසිතවන්ථිකො ච භොදු අනාරමො ච සපරික්කමනො චා'ති. තස්ස විහාරං කරොන්ති දෙසිතවන්ථිකං සාරමං අපරික්කමනං. සො සුණ්ඤ්ඤාති: "විහාරෙ කිර මෙ කසිරති දෙසිතවන්ථිකො සාරමො අපරික්කමනො"ති. තෙන භික්ඛුනා සාමං වා ගන්තබ්බං, දුතො වා පාගෙතබ්බො, අනාරමො ච භොදු සපරික්කමනො චා'ති -පෙ- අනාරමො භොදු"ති -පෙ- සපරික්කමනො භොදු"ති -පෙ- අනාරමං සපරික්කමනං,¹ අනාපනති.

1. අනාරමං සපරික්කමනං ම. ඡ .ස. නදිස්සති.

4. මහණ තෙම 'මට විහාරයක් කරව'යි අණවයි. ඔහට දෙසු ගෙබිම් ඇති සාරථය වූ අපරික්කමන වූ විහාරයක් කෙරෙත් නම් දෙ දුකුලාඥාවැනෙක් වෙයි. ... සාරථය වූ සපරික්කමන වූ (විහාරයක් කෙරෙත් නම්) දුකුලාඥාවැන වෙයි. ... අනාරථය වූ අපරික්කමන වූ (විහාරයක් කෙරෙත් නම්) දුකුලාඥාවැන වෙයි. ... අනාරථය වූ සපරික්කමන වූ (විහාරයක් කෙරෙත් නම්) අවැන නැති.

5. මහණ තෙම 'මට විහාරයක් කරව'යි අණවා නික්ම යෙයි. 'දෙසිනවනුක ද අනාරථය ද සපරික්කමන ද වේවා'යි නො ද අණවයි. ඔහට නො දෙසු ගෙබිම් ඇති සාරථය වූ අපරික්කමන වූ විහාරයක් කෙරෙත් නම් සහවෙසෙස් සමග දෙ දුකුලාඥාවැනෙක් වෙයි. ... සාරථය වූ සපරික්කමන වූ (විහාරයක් කෙරෙත් නම්) සහවෙසෙස් සමග දුකුලාඥාවැන වෙයි. ... අනාරථය වූ සපරික්කමන වූ (විහාරයක් කෙරෙත් නම්) සහවෙසෙස්-අවැන වෙයි. අනාරථය වූ සපරික්කමන වූ (විහාරයක් කෙරෙත් නම්) සහවෙසෙස්අවැන වේ.

6. මහණ තෙම 'මට විහාරයක් කරව'යි අණවා නික්ම යෙයි. 'දෙසින-වනුක ද අනාරථය ද සපරික්කමන ද වේවා'යි නො ද අණවයි. ඔහට දෙසු ගෙබිම් ඇති සාරථය වූ අපරික්කමන වූ විහාරයක් කෙරෙත් නම් දෙ දුකුලාඥාවැනෙක් වෙයි. ... සාරථය වූ සපරික්කමන වූ විහාරයක් කෙරෙත් නම් දුකුලාඥාවැන වෙයි. ... අනාරථය වූ අපරික්කමන වූ (විහාරයක් කෙරෙත් නම්) දුකුලාඥාවැන වෙයි. ... අනාරථය වූ සපරික්කමන වූ (විහාරයක් කෙරෙත් නම්) අවැන නැති.

7. මහණ තෙම 'මට විහාරයක් කරව'යි අණවා නික්ම යෙයි. 'දෙසු ගෙබිම් ඇත්තේ ද අනාරථය ද සපරික්කමන ද වේවා'යි අණවන්නේ වෙයි. ඔහට නො දෙසු ගෙබිම් ඇති සාරථය වූ අපරික්කමන වූ විහාරයක් කෙරෙති. හෙතෙම මට නො දෙසු ගෙබිම් ඇති සාරථය වූ අපරික්කමන වූ විහාරයක් කෙරේ ල'යි අසා නම් ඒ මහණහු විසින් නමා ම හෝ යායුතු ය. 'දෙසු ගෙබිම් ඇත්තේ ද අනාරථය ද සපරික්කමන ද වේවා'යි දුතයෙක් හෝ යාවිය යුත්තේ ය. ඉදින් නෙමේ හෝ නො යේ නම් දුතයකු හෝ නො යවා නම් දුකුලාඥාවැන වෙයි. ... දෙසිනවනුක ද අනාරථය ද වේවා'යි (දුතයකු හෝ නො යවා නම්) ... දෙසිනවනුක ද සපරික්කමන ද වේවා'යි (දුතයකු හෝ නො යවා නම්) ... දෙසිනවනුක වේවා'යි ඉදින් නෙමේ හෝ නො යේ නම් දුතයකු හෝ නො යවා නම් දුකුලාඥාවැන වේ.

8. මහණ තෙම 'මට විහාරයක් කරව'යි අණවා නික්ම යෙයි. යළි 'දෙසිනවනුක ද අනාරථය ද සපරික්කමන ද වේවා'යි අණවයි. ඔහට දෙසු ගෙබිම් ඇති සාරථය වූ අපරික්කමන වූ විහාරයක් කෙරෙති. හෙතෙම 'මට දෙසු ගෙබිම් ඇති සාරථය වූ අපරික්කමන වූ විහාරයක් කැරේ ල'යි අසා නම් ඒ මහණහු විසින් නමා හෝ යායුතු ය. 'අනාරථය ද සපරික්කමන ද වේවා'යි දුතයෙක් හෝ යාවිය යුත්තේ ය. ... අනාරථය වේවා'යි ... සපරික්කමන වේවා'යි ... අනාරථය වූ සපරික්කමන වූ (විහාරයක් කෙරෙත් නම්) අවැන නැති.

9. භික්ඛු සමාදිසිත්වා පක්කමති 'විහාරං මෙ කරොථා'ති. සමාදිසති ච 'දෙසිතවන්තූකො ච හොතු අතාරමො ච සපරික්කමනො වා'ති. තස්ස විහාරං කරොනති අදෙසිතවන්තූකං සාරමං අපරික්කමනං, ආපනති කාරකානං තිණ්ණං දුක්ඛවානං -පෙ- සාරමං සපරික්කමනං, ආපනති කාරකානං ද්විතනං දුක්ඛවානං -පෙ- අතාරමං අපරික්කමනං, ආපනති කාරකානං ද්විතනං දුක්ඛවානං -පෙ- අතාරමං සපරික්කමනං, ආපනති කාරකානං දුක්ඛවාසං.

10. භික්ඛු සමාදිසිත්වා පක්කමති 'විහාරං මෙ කරොථා'ති. සමාදිසති ච 'දෙසිතවන්තූකො ච හොතු අතාරමො ච සපරික්කමනො වා'ති. තස්ස විහාරං කරොනති දෙසිතවන්තූකං සාරමං අපරික්කමනං, ආපනති කාරකානං ද්විතනං දුක්ඛවානං -පෙ- සාරමං සපරික්කමනං, ආපනති කාරකානං දුක්ඛවාසං -පෙ- අතාරමං අපරික්කමනං, ආපනති කාරකානං දුක්ඛවාසං -පෙ- අතාරමං සපරික්කමනං, අනාපනති.

11. භික්ඛු සමාදිසිත්වා පක්කමති 'විහාරං මෙ කරොථා'ති. තස්ස විහාරං කරොනති අදෙසිතවන්තූකං සාරමං අපරික්කමනං. සො චෙ විප්පකතෙ ආගච්ඡති. තෙන භික්ඛුනා සො විහාරො අඤ්ඤාසං වා දානබ්බො, භිඤ්ඤා වා පුත්ත කාතබ්බො. නො චෙ අඤ්ඤාසං වා දදෙය්‍ය, භිඤ්ඤා වා පුත්ත කාරෙය්‍ය, ආපනති සම්ඝාදිසෙසෙන ද්විතනං දුක්ඛවානං -පෙ- සාරමං සපරික්කමනං, ආපනති සම්ඝාදිසෙසෙන දුක්ඛවාසං -පෙ- අතාරමං අපරික්කමනං, ආපනති සම්ඝාදිසෙසෙන දුක්ඛවාසං -පෙ- අතාරමං සපරික්කමනං, ආපනති සම්ඝාදිසෙසං.

12. භික්ඛු සමාදිසිත්වා පක්කමති 'විහාරං මෙ කරොථා'ති. තස්ස විහාරං කරොනති දෙසිතවන්තූකං සාරමං අපරික්කමනං, සො චෙ විප්පකතෙ ආගච්ඡති. තෙන භික්ඛුනා සො විහාරො අඤ්ඤාසං වා දානබ්බො භිඤ්ඤා වා පුත්ත කාතබ්බො. නො චෙ අඤ්ඤාසං වා දදෙය්‍ය භිඤ්ඤා වා පුත්ත කාරෙය්‍ය, ආපනති ද්විතනං දුක්ඛවානං -පෙ- සාරමං සපරික්කමනං, ආපනති දුක්ඛවාසං -පෙ- අතාරමං අපරික්කමනං, ආපනති දුක්ඛවාසං -පෙ- අතාරමං සපරික්කමනං, අනාපනති.

13. අත්තනා විප්පකතං අත්තනා පරියොසාපෙති, ආපනති සම්ඝාදිසෙසං. අත්තනා විප්පකතං පරෙති පරියොසාපෙති, ආපනති සම්ඝාදිසෙසං. පරෙති විප්පකතං අත්තනා පරියොසාපෙති, ආපනති සම්ඝාදිසෙසං. පරෙති විප්පකතං පරෙති පරියොසාපෙති, ආපනති සම්ඝාදිසෙසං.

14. අනාපනති ලෙභෙ ගුහාය තිණ්ඤාටිකාය අඤ්ඤාසංචාරාය, වාසාගාරං ථපෙත්වා සබ්බස්මි, අනාපනති උමමත්තකස්ස, ආදිකමම්කස්සාති.

9. මහණ තෙම 'මට විහාරයක් කරව'යි අණවා නික්ම යෙයි. යළි 'දෙසිනවනුක ද අතාරමන ද සපරිකකමන ද වේවා'යි අණවයි. ඔහුට අදෙසිනවනුක වූ සාරමන වූ අපරිකකමන වූ විහාරයක් කෙරෙත් නම් කරණුවනට හුන් දුකුලාආචාරෙකෝ වෙයි. ... සාරමන වූ සපරිකකමන වූ (විහාරයක් කෙරෙත් නම්) කරණුවනට දෙ දුකුලාආචාරෙකෝ වෙයි. ... අතාරමන වූ අපරිකකමන වූ (විහාරයක් කෙරෙත් නම්) කරණුවනට දෙ දුකුලාආචාරෙකෝ වෙයි. ... අතාරමන වූ සපරිකකමන වූ (විහාරයක් කෙරෙත් නම්) කරණුවනට දුකුලාආචාරෝ වේ.

10. මහණ තෙම 'මට විහාරයක් කරව'යි අණවා නික්ම යෙයි. යළි 'දෙසිනවනුක ද අතාරමන ද සපරිකකමන ද වේවා'යි අණවයි. ඔහුට දෙසු ගෙබිම් ඇති සාරමන වූ අපරිකකමන වූ විහාරයක් කෙරෙත් නම් කරණුවනට දෙ දුකුලාආචාරෙකෝ වෙයි. ... සාරමන වූ සපරිකකමන වූ (විහාරයක් කෙරෙත් නම්) කරණුවනට දුකුලාආචාරෝ වෙයි. ... අතාරමන වූ අපරිකකමන වූ (විහාරයක් කෙරෙත් නම්) කරණුවනට දුකුලාආචාරෝ වෙයි. ... අතාරමන වූ සපරිකකමන වූ (විහාරයක් කෙරෙත් නම්) ආචාරෝ නැති.

11. මහණ තෙම 'මට විහාරයක් කරව'යි අණවා නික්ම යෙයි. ඔහුට නො දෙසු ගෙබිම් ඇති සාරමන වූ අපරිකකමන වූ විහාරයක් කෙරෙති. ඉදින් ඒ මහණ විහාරය කොට අඩාල කල්හි පැමිණේ නම් ඒ මහණහු විසින් ඒ වෙහෙර අනෙකක්හට හෝ දියයුත්තේ ය. බිඳපියා හෝ වටාලා කළයුත්තේ ය. ඉදින් අනෙකක්හට හෝ නො දේ නම් බිඳපියා හෝ වටාලා නො කරවා නම් සහවෙසෙස් සමග දෙ දුකුලාආචාරෙකෝ වෙයි. ... සාරමන වූ සපරිකකමන වූ (විහාරයක් කෙරෙත් නම්) සහවෙසෙස් සමග දුකුලාආචාරෝ වෙයි. ... අතාරමන වූ අපරිකකමන වූ (විහාරයක් කෙරෙත් නම්) සහවෙසෙස් සමග දුකුලාආචාරෝ වෙයි. ... අතාරමන වූ සපරිකකමන වූ (විහාරයක් කෙරෙත් නම්) සහවෙසෙස් ආචාරෝ වේ.

12. මහණ තෙම 'මට විහාරයක් කරව'යි අණවා නික්ම යෙයි. ඔහුට දෙසු ගෙබිම් ඇති සාරමන වූ අපරිකකමන වූ විහාරයක් කෙරෙති. ඉදින් හෙතෙම විහාරය කොට අඩාල කල්හි පැමිණේ නම් ඒ මහණහු විසින් ඒ විහාරය අනෙකක්හට හෝ දියයුත්තේ ය. බිඳපියා හෝ වටාලා කළයුත්තේ ය. ඉදින් අනෙකක්හට හෝ නො දේ නම් බිඳපියා හෝ වටාලා නො කරවා නම් දෙ දුකුලාආචාරෙකෝ වෙයි. ... සාරමන වූ සපරිකකමන වූ (විහාරයක් කෙරෙත් නම්) දුකුලාආචාරෝ වෙයි. ... අතාරමන වූ අපරිකකමන වූ (විහාරයක් කෙරෙත් නම්) දුකුලාආචාරෝ වෙයි. ... අතාරමන වූ සපරිකකමන වූ (විහාරයක් කෙරෙත් නම්) ආචාරෝ නැති.

13. නමා විසින් කොට අඩාල කරණ ලද්ද නමා විසින් කොට නිමවා නම් සහවෙසෙස් ආචාරෝ වෙයි. නමා විසින් කොට අඩාල කරණ ලද්ද මෙරමා ලවා නිමවා නම් සහවෙසෙස් ආචාරෝ වෙයි. මෙරමා විසින් කොට අඩාල කරණ ලද්ද නමා විසින් නිමවා නම් සහවෙසෙස් ආචාරෝ වෙයි. මෙරමා විසින් කොට අඩාල කරණ ලද්ද මෙරමා ලවා නිමවා නම් සහවෙසෙස් ආචාරෝ වේ.

14. ලෙනෙහි, ගුහායෙහි, තණනිළියෙහි, අනෙකක්හට කරවා නම්, වාසාගාර තබා හැම තන්හි දැයි ආචාරෝ නැති. උන්මත්තකය හට, ආදිකාර්මකයා හට ආචාරෝ නැති.

විහාරකාර ශික්‍ෂාපදය නිමි.

පඨම-උට්ඨදෙසසිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා රුජගහෙ විහරති චෙඨවනෙ කලඤ්ඤානිවාපෙ. තෙන බො පන සමයෙන ආයස්මනා දබ්බිත මලලුපුනෙන ජාතියා සත්තවස්සෙන අරහත්තං සච්ඡිකතං හොති, යං¹ කිඤ්චි සාවකෙන පත්තබ්බං, සබ්බං තෙන අනුප්පත්තං හොති, නඤ්ච වස්ස කිඤ්චි උත්තරං කරණීයං, කතස්ස වා පතිවයො. අථ බො ආයස්මනො දබ්බස්ස මලලුපුත්තස්ස රහොගතස්ස පතිසලලිතස්ස එවං වෙනසො පරිවිතකෙකා උදපාදි: “මයා බො ජාතියා සත්තවස්සෙන අරහත්තං සච්ඡිකතං. යං කිඤ්චි සාවකෙන පත්තබ්බං සබ්බං මයා අනුප්පත්තං, නඤ්ච ව මෙ කිඤ්චි උත්තරං කරණීයං, කතස්ස වා පතිවයො. කිනත්තු බො අහං සඛස්ස වෙය්‍යාවච්චං කරෙය්‍ය”නති. අථ බො ආයස්මනො දබ්බස්ස මලලුපුත්තස්ස එතදහොසි: “යනත්තනාහං සඛස්ස සෙනාසනඤ්ච පඤ්ඤපෙය්‍යං, භත්තාති ව උද්දිසෙය්‍ය”නති.

2. අථ බො ආයස්මා දබ්බො මලලුපුනො සායනසමයං පතිසලලානා වුට්ඨිතො යෙන භගවා තෙනුපසසිකමි, උපසසිකමිනා භගවත්තං අභිවාදෙතා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසීනො බො ආයස්මා දබ්බො මලලුපුනො භගවත්තං එතදවොච: “ඉධ මයාං භනෙත රහොගතස්ස පතිසලලිතස්ස එවං වෙනසො පරිවිතකෙකා උදපාදි: මයා බො ජාතියා සත්තවස්සෙන අරහත්තං සච්ඡිකතං. යං කිඤ්චි සාවකෙන පත්තබ්බං සබ්බං මයා අනුප්පත්තං, නඤ්ච ව මෙ කිඤ්චි උත්තරං කරණීයං. කතස්ස වා පතිවයො, කිනත්තු බො අහං සඛස්ස වෙය්‍යාවච්චං කරෙය්‍ය”නති. තස්ස මයාං භනෙත එතදහොසි: “යනත්තනාහං සඛස්ස සෙනාසනඤ්ච පඤ්ඤපෙය්‍යං, භත්තාති ව උද්දිසෙය්‍ය”නති. “ඉච්ඡාමහං භනෙත සඛස්ස සෙනාසනඤ්ච පඤ්ඤපෙය්‍යං, භත්තාති ව උද්දිසිතු”නති. “සාධු සාධු දබ්බ තෙන හි භං දබ්බ සඛස්ස සෙනාසනඤ්ච පඤ්ඤපෙති, භත්තාති ව උද්දිසා”ති. “එවං භනෙත”ති බො අයස්මා දබ්බො මලලුපුනො භගවතො පච්චස්සොසි.

3. අථ බො භගවා එතස්මිං නිදුනෙ එතස්මිං පකරණෙ ධමමිං කථං කතා හික්ඛු ආමනොසි: “තෙන හි භික්ඛවෙ සඛෙසා දබ්බං මලලුපුත්තං සෙනාසනපඤ්ඤපකඤ්ච භත්තුදෙදසකඤ්ච සමමන්තතු. එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ සමනතිතබ්බො: පඨමං දබ්බො මලලුපුනො යාචිතබ්බො. යාචිතා ව්‍යන්තෙන හික්ඛනා පට්ඨලෙන සඛෙසා ඤ්ඤපෙතබ්බො:

“සුණාතු මෙ භනෙත සඛෙසා. යදි සඛස්ස පත්තකල්ලං, සඛෙසා ආයස්මන්තං දබ්බං මලලුපුත්තං සෙනාසනපඤ්ඤපකඤ්ච භත්තුදෙදසකඤ්ච සමමනෙය්‍ය, එසා ඤ්ඤති:

1. යඤ්ච කිඤ්චි, වු.

3. 8.

පඨමදුට්ඨදෙසගික්ඛාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ රජගහනුවර සමීප-
යෙහි වූ කලඤ්ඤානිවාප නම් වූ වෙළඳවනයෙහි වාසය කරණ සේක.
එසමයෙහි උපතින් සත්ඵාසී වූ මලලරජපුත්‍ර දබ්බ තෙරුන් විසින් අතීත්තිය
පසක් කරණ ලද වෙයි. ශ්‍රාවකයන්හු විසින් ලාබ්‍යයුතු (ත්‍රිවිද්‍යාදී) යම්කිසි
ගුණජාතයෙක් වේ ද ඒ සියල්ල ඔවුන් විසින් ලබන ලද වෙයි. ඔවුන් විසින්
මත්තෙහි කටයුත්තෙක් හෝ කරණ ලද්දහුගේ වටාලා වැඩිමෙක් හෝ
තැත්තේ ද වෙයි. එකල්හි ආයුෂමත් දබ්බමලල පුත්‍රයන්ට රහසිගත ව විවෙක ව
හුන්වනුන්ට මෙබඳු වූ විත්තපරිත්තකීයෙක් උපන. ‘උපතින් සත්ඵාසීරිදි වූ
මා විසින් රහත් බව පසක් කරණ ලද. ශ්‍රාවකයන්හු විසින් ලාබ්‍යයුතු යම්කිසි
ගුණජාතයෙක් වේ නම් ඒ සියල්ල මා විසින් ලබන ලද. මා විසින් මත්තෙහි
කටයුත්තෙක් හෝ කරණ ලද්දහුගේ වැඩිමෙක් හෝ තැත්තේ ද වෙයි.
මම සහනට කිනම් වතාවතක් කෙරෙමි දෝ හෝ’යි. ඉක්බිති ආයුෂමත්
දබ්බමලලපුත්‍රයනට මේ සිත විය. ‘මම සහනට සෙනසුන් ද පනවමි නම්
බත් ද උදෙසම නම් මැනවැ’යි.

2. ඉක්බිති ආයුෂමත් දබ්බමලලපුත්‍රයෝ සවස් වේලෙහි පිළිසලනින් නැගී
සිටියාහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹියහ. එළඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට
අභිවාදනය කොට එකත්පස් ව හුන්නාහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත්
සාලු කළහ “ස්වාමීනි, මෙහි රහොගත ව විවෙකී ව හුන් මට මෙබඳු වූ විත්තපරි-
ත්තකීයෙක් උපන. උපතින් සත්ඵාසීරිදි වූ මා විසින් රහත් බව පසක් කරණ
ලද. ශ්‍රාවකයන්හු විසින් ලාබ්‍යයුතු වූ සියලු ගුණජාතය මා විසින් ලබන ලද. මා
විසින් මත්තෙහි කටයුතු කිසිවක් හෝ කරණ ලද්දහුගේ වටාලා වැඩිමෙක්
හෝ තැත්තේ ද වෙයි. මම සහනට කිනම් වතාවතක් කෙරෙමි දෝ හෝ’යි.
ස්වාමීනි, ඒ මට මේ සිත විය: මම සහනට සෙනසුන් ද පනවමි නම් බහුදු
උදෙසම නම් මනා මැ නු’යි. ස්වාමීනි, මම සහනට සෙනසුනුදු පනවන්නට
බහුදු උදෙසන්නට කැමැත්තෙමි”යි. “මැනවැ, මැනවැ දබ්බයෙනි, එසේ වී
නම් දබ්බයෙනි, තෙපි සහනට සෙනසුනුදු පනවවු. බහුදු උදෙසවු ය”යි.
‘එසේ ය වහන්සැ’යි ආයුෂමත් දබ්බමලලපුත්‍රයෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට
පිළිවදන් ආස්වූහ.

3. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මේ කරුණෙහි දූභාමි
කථා කොට හිඤ්ඤන් ආමොදු සේක: “එසේ වී නම් මහණෙනි, සබ්බ තෙමේ
දබ්බමලලපුත්‍රයා සෙනසුන් පනවන්නකු ද බත් උදෙසන්නකු ද කොට සමමත
කෙරේවා. තවද මහණෙනි, මෙසේත් සමමත කළ යුත්තේ ය. පළමු කොට
දබ්බමලල පුත්‍ර තෙමේ අයැදිය යුත්තේ ය. අයැද ව්‍යක්ත වූ ප්‍රතිබල වූ
මහණන්හු විසින් සබ්බ තෙමේ දැන්විය යුත්තේ ය:

4. “වහන්ස, සබ්බ තෙමේ මා කියන්නක් අසාවා, ඉදින් සබ්බයාට
පැමිණි කල් ඇත්තේ නම් සබ්බ තෙමේ ආයුෂමත් දබ්බමලලපුත්‍රයන් සෙනසුන්
පනවන්නකු ද බත් උදෙසන්නකු ද කොට සමමත කරන්නේ ය. තෙල
ඤ්ඤානි යි.

සුඤ්ඤානං මෙ භනෙන සංඝො, සංඝො ආයස්මන්තං දබ්බං මලලුපුත්තං සෙනාසනපඤ්ඤපකඤ්ච භතතුද්දෙසකඤ්ච සම්මන්තති, යස්සායස්මතො බමති ආයස්මතො දබ්බස්ස මලලුපුත්තස්ස සෙනාසනපඤ්ඤපකස්ස ච භතතුද්දෙසකස්ස ච සම්මුති. සො තුඤ්ඤස්ස යස්ස නක්ඛමති, සො භාසෙය්‍ය:

සම්මතො සංඝෙහ ආයස්මා දබ්බං මලලුපුත්තො සෙනාසනපඤ්ඤපකො ච භතතුද්දෙසකො ච. බමති සංඝස්ස. තස්මා තුඤ්ඤී, එවමෙනං ධාරයා මී”ති.

5. සම්මතො ච පතායස්මා දබ්බං මලලුපුත්තො සභාගානං සභාගානං භික්ඛුනං එකජ්ඣං සෙනාසනං පඤ්ඤපෙති. යෙ තෙ භික්ඛු සුත්තනන්තිකා තෙසං එකජ්ඣං සෙනාසනං පඤ්ඤපෙති, “තෙ අඤ්ඤමඤ්ඤං සුත්තනන්තං සංගායස්සන්ති”ති. යෙ තෙ භික්ඛු විනයධරා තෙසං එකජ්ඣං සෙනාසනං පඤ්ඤපෙති, “තෙ අඤ්ඤමඤ්ඤං විනයං විනිච්ඡන්තිස්සන්ති”¹ ති. යෙ තෙ භික්ඛු ධම්මකට්ඨකා තෙසං එකජ්ඣං සෙනාසනං පඤ්ඤපෙති. “තෙ අඤ්ඤමඤ්ඤං ධම්මං සංකච්ඡස්සන්ති”ති. යෙ තෙ භික්ඛු කායිකො තෙසං එකජ්ඣං සෙනාසනං පඤ්ඤපෙති, “තෙ අඤ්ඤමඤ්ඤං න ව්‍යාඛා-
රස්සන්ති”² ති. යෙ තෙ භික්ඛු තිරච්ඡානකට්ඨකා කායද්විබ්බුලා ³විහරන්ති, තෙසම්ච එකජ්ඣං සෙනාසනං පඤ්ඤපෙති, “ඉමායපිමෙ ආයස්මනො රතියා අච්ඡස්සන්ති”ති. යෙ තෙ භික්ඛු විකාලෙ ආගච්ඡන්ති, තෙසම්ච තෙජොධාතූං සමාපජ්ජන්තා තෙනෙව ආලොකෙන සෙනාසනං පඤ්ඤපෙති. අපියස්ස භික්ඛු සඤ්චිච්ච විකාලෙ ආගච්ඡන්ති “මයං ආයස්මතො දබ්බස්ස මලලුපුත්තස්ස ඉද්ධි-
පාටිභාරියං පසිසිස්සාමා.”ති. තෙ ආයස්මන්තං දබ්බං මලලුපුත්තං උපසංඝමිත්වා එවං වදෙන්ති: “අමහංකං ආට්ටසො දබ්බං, සෙනාසනං පඤ්ඤපෙති”ති. තෙ ආයස්මා දබ්බං මලලුපුත්තො එවං වදෙන්ති: “කන්තායස්මන්තා ඉච්ඡන්ති, කන්තා පඤ්ඤපෙති”ති. තෙ සඤ්චිච්ච දුරෙ අපදිසන්ති, “අමහංකං ආට්ටසො දබ්බං, ගිජ්ඣකුටෙ පබ්බතෙ සෙනාසනං පඤ්ඤපෙති, අමහංකං ආට්ටසො වොරපපා-
තෙ සෙනාසනං පඤ්ඤපෙති, අමහංකං ආට්ටසො ඉසිගිලිපස්සෙ කාලුසිලායං සෙනාසනං පඤ්ඤපෙති, අමහංකං ආට්ටසො වෙහාරපස්සෙ සත්තපණ්ණිගුහායං සෙනාසනං පඤ්ඤපෙති, අමහංකං ආට්ටසො සීතවතෙ සප්පසොණිකපබ්භාරෙ සෙනාසනං පඤ්ඤපෙති, අමහංකං ආට්ටසො ගොතමකන්දරායං සෙනාසනං පඤ්ඤපෙති, අමහංකං ආට්ටසො නිඤ්ඤකකන්දරායං සෙනාසනං පඤ්ඤපෙති, අමහංකං ආට්ටසො නපොදකන්දරායං සෙනාසනං පඤ්ඤපෙති, අමහංකං ආට්ටසො තපොදුරුමෙ සෙනාසනං පඤ්ඤපෙති, අමහංකං ආට්ටසො ජ්වකම්බවතෙ සෙනාසනං පඤ්ඤපෙති, අමහංකං ආට්ටසො මද්දකුච්ඡස්මි මිගදයෙ සෙනාසනං පඤ්ඤපෙති”ති. තෙසං ආයස්මා දබ්බං මලලුපුත්තො තෙජොධාතූං සමා-
පජ්ජන්තා අභිගුලියා ජලමානාය පුරතො පුරතො ගච්ඡති. තෙපි තෙනෙව ආලොකෙන ආයස්මතො දබ්බස්ස මලලුපුත්තස්ස පිට්ඨිතො පිට්ඨිතො ගච්ඡන්ති. තෙසං ආයස්මා දබ්බං මලලුපුත්තො එවං සෙනාසනං පඤ්ඤපෙති: අයං මඤ්ඤවා, ඉදං පීඨං, අයං භිසි, ඉදං බිමේධාහනං, ඉදං වච්චට්ඨානං, ඉදං පස්සා-
වට්ඨානං, ඉදං පානියං, ඉදං පරිභොජනියං, අයං කන්තරදණ්ඩා, ඉදං සංඝස්ස කතිකපණ්ඩානං, ඉමං කාලං පටිසිනබ්බං, ඉමං කාලං නික්ඛමිත්තබ්බං”න්ති. තෙසං ආයස්මා දබ්බං මලලුපුත්තො සෙනාසනං පඤ්ඤපෙත්වා පුත්තදෙව වෙළවතං පට්ඨාගච්ඡති.

1. විනිච්ඡස්සන්ති, කළුච්ඡ. 2. ව්‍යාඛායස්සන්ති”ති. 3. කායද්විබ්බුලා ම.ජ.සං.

වහන්ස, සමස තෙමේ මා කියන්නක් අසාවා, සමස තෙමේ ආයුෂමත් දබ්බමලාපුත්‍රයන් සෙනසුන් පනවන්නකු ද බත් උදෙසන්නකු ද කොට සමමත කෙරෙයි. යම් ආයුෂමත්හට ආයුෂමත් දබ්බමලාපුත්‍රයන් සෙනසුන් පනවන්නකු ද බත් උදෙසන්නකු ද කොට සමමත කිරීම රුචි වේ නම් හෙතෙම තුෂ්ණිමිභූත වන්නේ ය. යමක්හට නො රුස්නේ නම් හෙතෙම බණන්නේ ය.

සමසයා විසින් ආයුෂමත් දබ්බමලාපුත්‍ර තෙමේ සෙනසුන් පනවන්නකු ද බත් උදෙසන්නකු ද කොට සමමත කරණ ලද්දේ ය. සමසයාට රුචි වෙයි. එහෙයින් තුෂ්ණිමිභාවය යි. මේ මෙසේ ධරම්" යි.

5. ඉක්බිති සමමත වූ ආයුෂමත් දබ්බමලාපුත්‍රයෝ සභාග සභාග වූ භික්ෂූන්ට එකට සෙනසුන් පනවති. යම් මහණ කෙනෙක් සෞත්‍රාන්තිකයෝ වෙද්ද ඔහු ඔවුනොවුන් සුත්‍රාන්තය සමභායනා කෙරෙති, ඔවුනට එකට සෙනසුන් පනවති. යම් මහණ කෙනෙක් විනයධරයෝ වෙද්ද ඔහු ඔවුනොවුන් විනය විනිශ්චය කෙරෙති' ඔවුනට එකට සෙනසුන් පනවති. යම් මහණ කෙනෙක් ධර්මකාමීයෝ වෙද්ද. 'ඔහු ඔවුනොවුන් ධර්ම සාකච්ඡා කෙරෙති' ඔවුනට එකට සෙනසුන් පනවති. යම් මහණ කෙනෙක් ධර්මානුකූල වෙද්ද 'ඔහු ඔවුනොවුන් නො වෙහෙසති' ඔවුනට එකට සෙනසුන් පනවති. යම් මහණ කෙනෙක් නිරවච්ඡානකථා ඇත්තාහු සිරුරු තර කිරීම බහුල ව වෙසෙත් නම් 'මේ ආයුෂමත්හු මේ නිරිසන් කථා රතියෙන් වෙසෙති' ඔවුනට ද එකට සෙනසුන් පනවති. යම් මහණ කෙනෙක් විකාලයෙහි එත් නම් තෙජෝධාතුවට සමවාද එම ආලෝකයෙන් ඔවුනට ද සෙනසුන් පනවත්. නවද භික්ෂූහු 'ඇපි ආයුෂමත් දබ්බමලාපුත්‍රයන්ගේ සාද්ධිප්‍රාතිභායාසීය බලම්භ' යි දූත දූත නො කල්හි පැමිණෙති. ඔහු ආයුෂමත් දබ්බමලාපුත්‍රයන් කර එළඹ 'ඇවැත්නි, දබ්බයෙහි අපට සෙනසුන් පනවාලව' යි කියති. ආයුෂමත් දබ්බමලාපුත්‍රයෝ ඒ භික්ෂූන්ට මෙසේ කියති. ආයුෂමත්හු කොහි කැමැති වෙද්ද කොහි සෙනසුන් පනවමි ද? යි. ඔහු දූත දූත දුරු තැන් දක්වති. ඇවැත් දබ්බයෙහි, අපට ගිවිසුළුපමිවෙහි සෙනසුන් පනවාලව. ඇවැත්නි, අපට සොරපනනෙහි සෙනසුන් පනවාලව. ඇවැත්නි, අපට ඉසිහිලිපමිපාන්ති කළුසලහි සෙනසුන් පනවාලව. ඇවැත්නි, අපට වෙහාරපමිපාන්ති සභාපණ්ණිග්‍රහයෙහි සෙනසුන් පනවාලව. ඇවැත්නි, අපට ගිනවනගෙහි තාකෙමබෙයදෙහි සෙනසුන් පනවාලව. ඇවැත්නි, අපට ගොයුම්කදුරෙහි සෙනසුන් පනවාලව, ඇවැත්නි, අපට නිඹිරිකදුරෙහි සෙනසුන් පනවාලව, ඇවැත්නි, අපට නපොදකදුරෙහි සෙනසුන් පනවාලව ඇවැත්නි, අපට නපොදුරුමයෙහි සෙනසුන් පනවාලව. ඇවැත්නි, අපට ජීවක අඹරියන්ති සෙනසුන් පනවාලව. ඇවැත්නි, අපට මද්දකුළු නම් මුවලැවිහි සෙනසුන් පනවාලව" යි කියන්නාහ. ආයුෂමත් දබ්බමලාපුත්‍රයෝ තෙජෝධාතුවට සමවාද දිලියෙන ඇතිලි ඇති ව ඔවුනට පෙරට ව පෙරට ව යෙති. උසින් එ ම එලියෙන් ආයුෂමත් දබ්බමලා-පුත්‍රයන්ගේ පස්පස්හි යෙති. ඔවුනට ආයුෂමත් දබ්බමලාපුත්‍රයෝ මෙසෙයින් සෙනසුන් පනවත්. මේ ඇද ය, මේ පුටු ය, මේ බිසි ය, මේ බිමොහන ය, මේ වාසිනිති ය, මේ කෙසනිති ය, මේ පැන් ය, මේ පරිභොග උදක ය, මේ සැරයටි ය, මේ සතුන්ගේ කතිකාවන ය, මෙකල පිටිසියයුතු ය, මෙකල නික්මියයුතු ය' යි. ආයුෂමත් දබ්බමලාපුත්‍රයෝ ඔවුනට සෙනසුන් පනවා නාවන වෙළුවනයට පෙරළා එන්නාහ.

6. තෙන බො පන සමයෙන මෙනතියභුමමජ්ඣා භික්ඛු නවකා වෙච භොනති අපපුඤ්ඤා ව, යාති සමසංඝා ලාමකාති සෙතාසනාති, තාති තෙසං පාපුණනති ලාමකාති ච භතතාති. තෙන බො පන සමයෙන රුජගහෙ මුහුසංඝා ඉච්ඡනති ථෙරුතං භික්ඛුතං අභිසංඝාරිකං පිණ්ඩපාතං දාතුං සප්පිමපි තෙලමපි උත්තරිහමපි. මෙනතියභුමමජ්ඣාතං පන භික්ඛුතං පාකතිකං දෙනති යථාරුකං කණාජකං බිලබගද්දතියං. තෙ පච්ඡාභතනං පිණ්ඩපාතපටිකකනතා ථෙරෙ භික්ඛු පුච්ඡනති: තුමහාකං ආට්ටසො භතතගෙහ නිං අහොසි, තුමහාකං නිං අහොසි”ති. එකවෙච ථෙරා එවං වදෙනති: “අමහාකං ආට්ටසො සප්පි අහොසි තෙලං අහොසි උත්තරිහමගං අහොසි”ති. මෙනතියභුමමජ්ඣා පන භික්ඛු එවං වදෙනති: “අමහාකං ආට්ටසො න කිඤ්චි අහොසි පාකතිකං යථාරුකං කණාජකං බිලබගද්දතිය”නති.

7. තෙන බො පන සමයෙන කල්‍යාණභතතිකො ගහපති සමසංඝා චතුක්කභතනං දෙනි නිවච්ඡතනං. සො භතතගෙහ සපුත්තදුරෙ උපතිට්ඨිතා පරිච්ඡිසති, අඤ්ඤා ඔදනෙන පුච්ඡනති, අඤ්ඤා සුපෙන පුච්ඡනති, අඤ්ඤා තෙලෙන පුච්ඡනති, අඤ්ඤා උත්තරිහමෙහ පුච්ඡනති. තෙන බො පන සමයෙන කල්‍යාණභතතිකං ගහපතිතො භතනං සවානතාය මෙනතියභුමමජ්ඣාතං භික්ඛුතං උද්දිට්ඨං භොති. අථ බො කල්‍යාණභතතිකො ගහපති ආරුමං අගමාසි කෙනවිදෙව කරණියෙන. සො යෙනායසමා දබ්බං මලලුපුතො තෙහුපසබ්බමි, උපසබ්බමිතා ආයසමනං දබ්බං මලලුපුතං අභිවාදෙනා එකමනං නිසීදි. එකමනං නිසීනං බො කල්‍යාණභතතිකං ගහපතිං ආයසමා දබ්බං මලලුපුතො ධම්මියා කථාය සන්දසෙසි සමාදපෙසි සමුතොජෙසි සමපහංසෙසි. අථ බො කල්‍යාණභතතිකො ගහපති ආයසමනා දබ්බෙත මලලුපුතොත ධම්මියා කථාය සන්දසෙසිතො සමාදපිතො සමුතොජ්ඣො සමපහංසිතො ආයසමනං දබ්බං මලලුපුතං එතදවොච: “කසං භතො අමහාකං සරෙ සවානතාය භතනං උද්දිට්ඨ”නති? “මෙනතියභුමමජ්ඣාතං බො ගහපති භික්ඛුතං තුමහාකං සරෙ සවානතාය භතනං උද්දිට්ඨ”නති.

8. අථ බො කල්‍යාණභතතිකො ගහපති අතතතමතො අහොසි: “කථං භි කාම පාපභික්ඛු අමහාකං සරෙ සවානතාය භතනං භුඤ්ඤාසනති”ති සරං ගනාතා දුසිං ආණාපෙසි: “යෙ ජෙ සෙව භතතිකා ආගච්ඡනති, තෙ කොට්ඨිකෙ ආසනං පඤ්ඤාපෙතා කණාජකෙන බිලබගද්දතියෙන පුරිච්ඡා”ති “එවං අය්‍යා”ති බො සා දුසී කල්‍යාණභතතිකං ගහපතිතො පච්චසොසාසි.

9. අථ බො මෙනතියභුමමජ්ඣා භික්ඛු “භියෙසා බො ආට්ටසො අමහාකං කල්‍යාණභතතිකං ගහපතිතො භතනං උද්දිට්ඨං, සෙව අමෙහ කල්‍යාණභතතිකො ගහපති සපුත්තදුරෙ උපතිට්ඨිතා පරිච්ඡිසංසති. අඤ්ඤා ඔදනෙන පුච්ඡංසනති, අඤ්ඤා සුපෙන පුච්ඡංසනති, අඤ්ඤා තෙලෙන පුච්ඡංසනති, අඤ්ඤා උත්තරිහමෙහ පුච්ඡංසනති”ති. තෙ තෙනෙව සොමනස්සෙත න විතරුපං රතතියා සුපිංසු.

6. තවද එසමයෙහි මෙතනියභූමමජක භික්ෂුහු තවකයෝ දමද පිනැන්-
නාහු ද වෙති. ඔවුනට සබ්බසා පිළිබඳ වූ යම් ලාමක සෙනසුන් කෙනෙක්
වෙත් ද ලාමක වූ බතකුත් වේ ද ඒ ලාමක සෙනසුන් හා බත් ම ලැබෙත්.
එසමයෙහි රජගහනුවර මනුෂ්‍යයෝ සකස් කළ පිණ්ඩපාතය ද ගිනෙල් ද
තලතෙල් ද මස්අවුළු ද ස්වර්ණභික්ෂුන්ට දෙන්නට කැමැති වෙත්. එතෙකුදුත්
මෙතනියභූමමජක භික්ෂුන්ට කුඩු සහිත වූ කාසි දෙවැනි කොට ඇති පියවි
බත පිසූ සැටියෙන් දෙති. ඔහු පසුබත්හි පිණ්ඩපාතයෙන් තැවැත්නාහු
“ස්වර්ණභික්ෂුන් පුළුවස්ති ‘ඇවැත්ති, තොපට බොජුන්හල්හි කෙබඳු බතෙක්
වී ද? තොපට කෙබඳු බතෙක් වී ද?’යි. ඇතැම් තෙර කෙනෙක් මෙසේ
කියති. ‘ඇවැත්ති, අපට ගිනෙල් විය. තලතෙල් විය. මස්අවුළු විය. ය’යි.
මෙතනියභූමමජක භික්ෂුහු වැළිත් මෙසේ කියති. ‘ඇවැත්ති, අපට කිසිවක්
නොවී ය. කුඩු සහිත වූ කාසි දෙවැනි කොට ඇති. පිසූ සැටියෙන් පියවි
බත වී ය’යි.

7. තවද එසමයෙහි කල්‍යාණභක්තික ගෘහපති තෙම නීතිබත් කොට
සතර බතක් දෙයි. හෙතෙම දන්හල්හි අඹුදරුවන් සහිත වූයේ සම්පයෙහි
සිට වළඳවයි. කෙනෙක් බතින් පුළුවස්ති. කෙනෙක් සුපයෙන් පුළුවස්ති.
කෙනෙක් තෙලින් පුළුවස්ති. කෙනෙක් මසුවලෙන් පුළුවස්ති. එසමයෙහි
කල්‍යාණභක්තික ගෘහපතියාගේ බත සෙට දවසට මෙතනියභූමමජක භික්ෂුන්ට
උදෙසන ලද වෙයි. එකල්හි කල්‍යාණභක්තික ගෘහපති තෙම නිසි කරුණෙ-
කින් ආරාමයට ගියේ ය. හෙතෙම ආයුෂමත් දබ්බමලාපුත්‍රයන් සම්පයට
එළඹ ආයුෂමත් දබ්බමලාපුත්‍රයන් වැඳ එකත්පස් ව හුන්නේ ය. එකත්පස්
ව හුන් කල්‍යාණභක්තික ගෘහපතිහු ආයුෂමත් දබ්බමලාපුත්‍රයෝ දූහැමි
කපායෙන් කරුණු දක්වූහ. සමාදන් කරවූහ. තෙද ගැන්වූහ. සතුටු
කළහ. ඉක්බිති කල්‍යාණභක්තික ගෘහපති ආයුෂමත් දබ්බමලාපුත්‍රයන්
විසින් දූහැමි කපායෙන් කරුණු දක්වන ලද්දේ සමාදන් කරවන ලද්දේ
තෙද ගන්වන ලද්දේ සතුටු කරණ ලද්දේ ආයුෂමත් දබ්බමලාපුත්‍රයන්ට
මෙය කී ය. “වහන්ස, අපගේ ගෙහි සෙටදවසට කවරක්හට බත් උදෙසන
ලද දෑ’යි ගෘහපතිය, මෙතනියභූමමජක භික්ෂුන්ට තොපගේ ගෙහි සෙට
දවසට බත් උදෙසන ලද යි කීහ.

8. එකල්හි කල්‍යාණභක්තික ගෘහපති තො සතුටුසිත් ඇති වී ය. ‘කෙසේ
නම් පාප භික්ෂුහු අපගේ ගෙහි සෙට බත් වළඳන්නාහු දෑයි ගෙට ගොස්
‘කොල, සෙට බත් වළඳන යම් කෙනෙක් එත් නම් ඔහු කොටුයෙහි අසුන්
පහවා කාසි දෙවැනි කොට ඇති නිවුඩු සහලේ බතින් වළඳව’යි දෑසියට
ඇණවිය. ‘එසේය සවාමිනි’ යි ඒ දෑසිය කල්‍යාණභක්තික ගෘහපතිහට පිළිවදන්
දිත.

9. ඉක්බිති මෙතනියභූමමජක භික්ෂුහු ඇවැත්ති, ඊයේ අපට කල්‍යාණ-
භක්තික ගෘහපතිහුගේ බත උදෙසන ලද. සෙට කල්‍යාණභක්තික ගෘහපති
තෙම අප සම්පයට එළඹ වළඳවන්නේය. කෙනෙක් ඔදකයෙන් පුළුවස්ති.
කෙනෙක් සුපයෙන් පුළුවස්ති, කෙනෙක් තෙලින් පුළුවස්ති. කෙනෙක්
මසුවලෙන් පුළුවස්ති ය’යි. ඔහු එ ම සොම්නසින් සිත් වූ පරිදි රාත්‍රියෙහි
නිදි නො ගත්හ.

10. අථ බො මෙතනියභුමමජ්ඣා භික්ඛු පුබ්බණ්ඩසමයං නිවාසෙත්වා පත්තචීවරමාදය යෙන කල්‍යාණභවතිකස්ස ගහපතිනො නිවෙසතං තෙනුපසඤ්ඤාමිසු. අද්දසා බො සා දුසී මෙතනියභුමමජ්ඣෙ භික්ඛු දුරතොව ආගච්ඡන්තො, දිස්වාන කොට්ඨකෙ ආසතං පඤ්ඤාපෙත්වා මෙතනියභුමමජ්ඣෙ භික්ඛු එතදවොච: “නිසීදථ භනෙන”ති. අථ බො මෙතනියභුමමජ්ඣානං භික්ඛුනං එතදභොසී: “නිස්සංසයං බො න තාව භතතං සිද්ධං භවිස්සති යාව¹ මයං කොට්ඨකෙ නිසීදුමියෙය්‍යාමො”²ති. අථ බො සා දුසී කණ්ණාජකෙන බිලඞ්ගදුතියෙන උපගඤ්ඤී: “භුඤ්ඤථ භනෙන”ති මයං බො භගිනි නිවච්ඡන්තිකා”ති “ජානාමෙය්‍යා නිවච්ඡන්තිකත්ථ, අපිවාහං හියෙය්‍යව ආණ්ඩතා: ‘යෙ ජෙ සෙව භතතිකා ආගච්ඡන්ති, තෙ කොට්ඨකෙ ආසතං පඤ්ඤාපෙත්වා කණ්ණාජකෙන බිලඞ්ගදුතියෙන පරිචිකා”ති. භුඤ්ඤථ භනෙන”ති.

11. අථ බො මෙතනියභුමමජ්ඣා භික්ඛු “හියෙය්‍යා බො ආට්ඨසො කල්‍යාණ-භවතිකො ගහපති ආරාමං අගමාසී, දබ්බස්ස මලලුප්පතස්ස සන්තිකෙ. නිස්සංසයං බො මයං දබ්බෙන මලලුප්පතෙන ගහපතිනො සන්තිකෙ පරි-භින්නා”ති. තෙ තෙනෙව දෙමනස්සෙන න චිත්තරූපං භුඤ්ඤීසු. අථ බො මෙතනියභුමමජ්ඣා භික්ඛු පච්ඡාභතතං පිණ්ඩපානපටිකකන්තා ආරාමං ගන්ත්වා පත්තචීවරං පටිසාදෙත්වා බහාරාමකොට්ඨකෙ සඤ්ඤාපිටලලුභිකාය නිසීදිංසු භුණ්ඨිභුතා මිඤ්ඤාභුතා පත්තනකිකා අබොමුඛා පඤ්ඤායන්තා අපපටිභාතා.

12. අථ බො මෙතනියා භික්ඛුතී යෙන මෙතනියභුමමජ්ඣා භික්ඛු තෙනුප-සඤ්ඤාමි, උපසඤ්ඤාමිත්වා මෙතනියභුමමජ්ඣෙ භික්ඛු එතදවොච: “වඤ්ඤ මය්‍යා”ති.³ එවං වුත්තො මෙතනියභුමමජ්ඣා භික්ඛු නාලපිංසු. දුතියමධි බො-පෙ- තනියමධි බො මෙතනියා භික්ඛුතී මෙතනියභුමමජ්ඣෙ භික්ඛු එතද-වොච: “වඤ්ඤ මය්‍යා”ති. තනියමධි බො මෙතනියභුමමජ්ඣා භික්ඛු නාලපිංසු. “කාසාහං අය්‍යානං අපරජ්ඣාමි, නිස්ස මං අය්‍යා නාලපන්ති”ති. තථා හි පත තො භගිනි, අමෙහ දබ්බෙන මලලුප්පතෙන විභෙදියමාතෙ අජ්ඣුපෙකකිසී”ති. ‘කාසාහං අය්‍යා කරොමි’ති ‘සවෙ බො තො භගිනි ඉච්ඡෙය්‍යාසි අජ්ඣෙව භගවා දබ්බං මලලුප්පතං නාසාපෙය්‍යා’ති. කාසාහං අය්‍යා කරොමි. නිං මයා සකකා කාභුන්ති. එහි තො භගිනි, යෙන භගවා තෙනුපසඤ්ඤාමි, උපසඤ්ඤාමිත්වා භගවන්තං එවං වදෙති: ‘ඉදං භනෙන තච්ඡන්තං තප්පතිරූපං, යායං භනෙන දිසා අභයා අනීතිකා අනුපද්දවා, සායං දිසා සභයා සර්නිකා සඋපද්දවා, යතො නිවානං තතො පවානං,⁴ උදකං මඤ්ඤෙඤ ආදිත්තං, අයෙයනමහි දබ්බෙන මලලුප්පතෙන දුසිතා’ති. එවං අය්‍යානි බො මෙතනියා භික්ඛුතී මෙතනියභුමමජ්ඣානං භික්ඛුනං පටිස්සුත්වා යෙන භගවා තෙනුපස-ඤ්ඤාමි. උපසඤ්ඤාමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං අට්ඨාසී, එකමන්තං ධිතා බො මෙතනියා භික්ඛුතී භගවන්තං එතදවොච: ‘ඉදං භනෙන තච්ඡ-න්තං තප්පතිරූපං, යායං භනෙන දිසා අභයා අනීතිකා අනුපද්දවා, සායං දිසා සභයා සර්නිකා සඋපද්දවා, යතො නිවානං තතො පවානං, උදකං මඤ්ඤෙඤ ආදිත්තං, අයෙයනමහි දබ්බෙන මලලුප්පතෙන දුසිතා’ති.

1. යථා. මු. 2. නිසීදෙය්‍යමානි, සි.මු. නිසීදුමියමානි ස්‍යා 3. අයෙයන - සි.මු.

4. සවානං - මජ්ඣ.,

10. ඉක්බිති මෛත්‍රියභූමමජක භික්ෂුහු පෙරවරායෙහි හැඳ පෙරෙව පාසිවුරු ගෙන කලාණ්ඩකනික ගාහපනිහුගේ නිවෙස්ත කර ඵලභියහ. ඒ දසිය දුරින් ම එත මෛත්‍රියභූමමජක භික්ෂුන් දුටුවා ය. දක කොටුයෙහි අසුන් පනවා මෛත්‍රියභූමමජක භික්ෂුන්ට වහන්ස, හුන මැනැවැයි කීව. එකල්හි මෛත්‍රියභූමමජක භික්ෂුන්ට මේ සිත විය එකැතින් ම තව බත් නො කිමියේ වත. ඒ තාක් ඇපි කොටුයෙහි හිඳවනු ලබමිහ”යි. ඉක්බිති ඒ දසිය කාසි දෙවැනි කොට ඇති නිටුටු බිත්ත යුක්ත ව ඵලභියා ය. වහන්ස, වළඳවැයි කීව. නැගතිසති, ඇපි නිතිබත් ඇතියමහ”යි. සාමිති, නිතිබත් ඇතියටුහු දැනිම. එතෙකුදුවත් මම ඊයේ ම අණ ලත්මු. කොල, සෙට බත් ලද යම් කෙනෙක් එත් තම ඔහු කොටුයෙහි අසුන් පනවා කාසි දෙවැනි කොට ඇති නිටුටුසාලේ බිත්ත වළඳවැයි වහන්ස, වැළඳු ව මැනවැයි.

11. ඉක්බිති මෛත්‍රියභූමමජක භික්ෂුහු ‘ඇවැත්ති’ ඊයේ කලාණ්ඩකනික ගාහපනි තෙම අරමට ගියේ ය. දබ්බමලාපුත්‍රයන් හමුයෙහි වී ය. එකැතින් ම ඇපි දබ්බමලාපුත්‍රයන් විසින් ගාහපනිහු කෙරෙහි බිඳුනා ලදමිහ”යි ඔහු එ ම දෙමිතසින් සිත් සේ නො වැළඳුහ. ඉක්බිති මෛත්‍රියභූමමජක භික්ෂුහු පසුබත්හි පිණ්ඩපාතයෙන් නැවැත්තාහු අරමට ගොස් පාසිවුරු සහවා තබා බිතිඅරමකොටුයෙහි නිහඬ ව මතු ව නැමු කඳට ඇතිව (කොපෙන්න) දුමමින් වැටගිමි රහිත ව සහමින් අකවටු අටුවා හුන්හ.

12. එකල්හි මෛත්‍රියා මෙහෙණ මෛත්‍රියභූමමජක භික්ෂුන් කරා ඵලභියා ය. ඵලභි මෛත්‍රියභූමමජක භික්ෂුන්ට ‘වදිමි හිමියනි’යි කීව. මෙසේ කී කල් ද මෛත්‍රියභූමමජක භික්ෂුහු නො බැණ හුන්හ. දෙවනවට ද .... තෙවනවටහි මෛත්‍රියා මෙහෙණ මෛත්‍රියභූමමජක භික්ෂුන්ට ‘වදිමි, හිමියනි’යි කීව. තෙවනවට ද මෛත්‍රියභූමමජක භික්ෂුහු නො බැණ හුන්හ. මම ආයතීයන්ට කවර අපරාධයක් කෙළෙමි ද? කුමක් හෙයින් ආයතීයෝ මා හා නො බෙණෙත් දැයි එසේ ම ය නැගතිසති, තෝ දබ්බමලාපුත්‍රයන් විසින් අප වෙහෙසනු ලබනුවත් උපෙක්ඛා කෙරෙහි ය”යි. ආයතීයෙහි, මම කුම කෙරෙමි දැයි ඉදින් නැගතිසති, තෝ ඊසියටු තම අද ම භාග්‍යවත්තු දබ්බමලාපුත්‍රයා තසවත්තාහ යි, ආයතීයෙහි, මම කුම කෙරෙමි ද? මා විසින් කුමක් කරන්නට හැකි දැයි එව නැගතිසති, තෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරා ඵලභිව. ඵලභි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙසේ කියව. ‘සාමිති, මේ නො රාස්තෙක නුසුදුස්සෙක, සාමිති, යම් දිශාවක් නිර්භය ද නිදුක් ද අනුපදව ද ඒ දිශාව භය සහිත ය. දුක් සහිත ය. උපද්‍රව සහිත ය. යම් නැතෙක්හි නිවාත ද එහි මහසුළං නැගිණි. දිය ඇටිලගත් කලක් මෙන් ආයතී දබ්බමලාපුත්‍රයන් විසින් මම දුෂ්කයමු”යි. ‘එසේය ආයතීයෙහි’යි මෛත්‍රියා මෙහෙණ මෛත්‍රිය භූමමජක භික්ෂුන්ට පිළිවදන් දී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරා ඵලභියා ය. ඵලභි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට අභිවාදනය කොට එකත්පස් ව සිටියා ය. එකත්පස් ව සිටි මෛත්‍රියා මෙහෙණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් කීව. ‘සාමිති’ මෙය නො රාස්තෙක. නුසුදුස්සෙක සාමිති, යම් දිශාවක් අහස ද අනිතික ද අනුපදව ද, ඒ දිශාව භය සහිත ය. දුක් සහිත ය. උවදුරු සහිත ය. යම් නැතෙක්හි නිවාත ද එකැති මහසුළං නැගිණි. දිය ඇදීප්ත කලක් මෙනි. ආයතී දබ්බමලාපුත්‍රයන් විසින් දුෂ්කයමු’යි කීව.

13. අථ බො භගවා එතස්මිං නිදුතෙ එතස්මිං පකරණේ හික්ඛු-සංඝං සන්තිපාතාපෙතො ආයස්මන්තං දබ්බං මලලුපුත්තං පටිපුච්ඡි: ‘සරස්සි ඤං දබ්බ ඵවරුපං කත්තා යථායං හික්ඛුති ආහාති’ “යථා මං භනෙන් භගවා ජාතාති”ති. දුතියමපි බො භගවා -පෙ- තතියමපි බො භගවා ආයස්මන්තං දබ්බං මලලුපුත්තං එතදවොච: “සරස්සි ඤං දබ්බ ඵවරුපං කත්තා යථායං හික්ඛුති ආහාති”ති “යථා මං භනෙන් භගවා ජාතාති”ති. ‘න බො දබ්බ දබ්බා ඵවං නිබ්බෙදෙන්නති. සචෙ තයා කතං කත්තන්ති වදෙති, සචෙ අකතං අකත්තන්ති වදෙති’ති. “යතො අහං භනෙන් ජාතො තාභිජාතාමි සුපිත්තෙනාතාමි මෙථුනං ධම්මං පතිස්සවිතා, පගෙව ජාගරො”ති. අථ බො භගවා හික්ඛු ආමනෙත්ති: “තෙනති හික්ඛවෙ මෙනතියං හික්ඛුතිං තාසෙථ, ඉමෙ ච හික්ඛු අනුසුඤ්ජා”ති. ඉදං චතො භගවා උට්ඨායාසතා විහාරං පාටිසි.

14. අථ බො තෙ හික්ඛු මෙනතියං හික්ඛුතිං තාසෙසුං. අථබො මෙනතියං-භූමමජ්ඣා හික්ඛු තෙ හික්ඛු එතදවොචුං: “මා ආටුසො මෙනතියං හික්ඛුතිං තාසෙථ, න සා කිඤ්චි අපරජ්ඣති, අමෙහති සා උසස්සාතිතා කුපිතෙති අනත්තමතෙති වාචතාධිපපායෙති”ති. කිං පන තුමෙහ ආටුසො ආයස්මන්තං දබ්බං මලලුපුත්තං අමුලකෙන පාරාජකෙන ධම්මෙන අනුදාංසෙථා”ති. ඵවමාටුසො”ති. යෙ තෙ හික්ඛු අපට්ච්ඡා තෙ උජ්ඣායන්ති ඛියන්ති විපා-වෙනති “කථං හි නාම මෙනතියංභූමමජ්ඣා හික්ඛු ආයස්මන්තං දබ්බං මලලුපුත්තං අමුලකෙන පාරාජකෙන ධම්මෙන අනුදාංසෙසුන්ති”ති. අථ බො තෙ හික්ඛු භගවතො එතමස්මං ආරොචෙසුං -පෙ- “සච්චං කිර තුමෙහ හික්ඛවෙ දබ්බං මලලුපුත්තං අමුලකෙන පාරාජකෙන ධම්මෙන අනුදාංසෙථා”ති. “සච්චං භගවා.” විගරති බුද්ධො භගවා -පෙ- “කථං හි නාම තුමෙහ මොඝපුරිසා දබ්බං මලලුපුත්තං අමුලකෙන පාරාජකෙන ධම්මෙන අනුදාංසෙසුන්ති. තෙනං මොඝපුරිසා අපසසන්නානං චා පසාදය -පෙ- ඵවඤ්ච පන හික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“යො පන හික්ඛු හික්ඛුං දුට්ඨො දෙසො අප්පතිතො අමුලකෙන පාරාජකෙන ධම්මෙන අනුදාංසෙය්‍ය අප්පෙවනාම නං ඉමමිනා ඔභම-චරියා වාචෙය්‍යන්ති. තතො අපරෙති සමයෙන සමනුගාහියමානො චා අසමනුගාහියමානො චා අමුලකඤ්චෙව නං අධිකරණං හොති හික්ඛු ච දෙසං පතිට්ඨාති, සංඝාදිසෙසො”ති.

15. යො පනාති යො යාදිසො -පෙ- හික්ඛුති -පෙ- අයං ඉමස්මිං අත්ථෙ අධිපෙය්‍යො හික්ඛුති.

හික්ඛුන්ති අඤ්ඤං හික්ඛුං.

දුට්ඨො දෙසොති කුපිතො අනත්තමතො අතතිරද්ධො ආහතවිත්තො බිලජාතො.

13. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තෙල තිදුනෙහි තෙල කරුණෙහි භික්ෂුසඛිසයා රැස් කරවා ආයුෂ්මත් දබ්බමලාපුත්‍රයන් පුළුවන් සේක. “දබ්බය, යම්සේ මේ මෙහෙණ කිටු ද, තෙපි මෙබන්දක් කළහු සිහි කරටු දැ”යි “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම්සේ මා දන්තාසේක් ද (එසෙසින් දතයුතු වෙමි)”යි. බුදුහු දෙවනවට ද .... බුදුහු තෙවනවට ද ආයුෂ්මත් දබ්බමලා-පුත්‍රයන්ට මෙය වදාළහ. ‘දබ්බය, යම්සේ මේ මෙහෙණ කිටු ද, තෙපි මෙ බන්දක් කළහු සිහි කරටු දැ’යි. දබ්බය පණ්ණිනියෝ මෙසේ පරපුත්‍රයෙන් තීරවුල් නො කෙරෙති. ඉදින් තා විසින් කරණ ලද නම් කරණ ලද යි කියව. නො කරණ ලද නම් නො කරණ ලද යි කියවයි. ‘සාමිනි, මම යම් කලෙක උපන්නෙමි ද එතැන් පටන් සිහිනෙහුද මෙවින්දම් සෙවියෙමි නො දන්මි. නිදිවැරැයෙමි කාලමැ’ යි. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂුන් ඇමැතු සේක. එසේ වී නම් මහණෙනි, “මෙතනියා මෙහෙණ (ලිඛිතාසනායෙන්) නසවු. මේ (මෙහෙයු) භික්ෂුන් ද විමසව”යි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදා රා හුන්සේනෙන් නැගී විහාරයට පිවිසි සේක.

14. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු මෙතනියා මෙහෙණ ලිඛිතාසනායෙන් නසාපූහ. එකල්හි මෙතනියභූමච්ඡක භික්ෂුහු ඒ භික්ෂුන්ට මෙසේ කීහ. ‘ඇමැත්ති, මෙතනියා මෙහෙණ තහමක් නසවු. ඕ නොමෝ කිසි වරදක් නො කෙරෙයි නිපියා වූ නො සතුටු සිත් ඇති සස්තෙන් තෙරනු කැමැති වූ අප විසින් ඕ නොමෝ මෙහෙයන ලද ය’යි. නිමේක් ද ඇමැත්ති, “තෙපි ආයුෂ්මත් දබ්බමලාපුත්‍රයන් අමුලු පරිජ්ඣාවතීන් වොදනා කරටු දැ”යි. එසේය ඇමැත්ති, යි. යම් භික්ෂු කෙනෙක් අපිස් වූවාහු ද ඔහු අවමන් කෙරෙති. හුගුණ කියති. දෙස් පහළ කෙරෙත්. ‘කෙසේ නම් මෙතනියභූමච්ඡක භික්ෂුහු ආයුෂ්මත් දබ්බමලාපුත්‍රයන්ට අමුලු පරිජ්ඣාවතීන් වොදනා කළාහු දැ’ යි. එකල්හි ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙකරුණ දන් වූහ. සැබැද? මහණෙනි, තෙපි දබ්බමලාපුත්‍රයන්ට අමුලු පරිජ්ඣාවතීන් වොදනා කරටු දැ? යි. සැබව භාග්‍යවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු වෙසෙසින් ගර්භා කළහ... කෙසේ නම් සිස් පුරුෂයෙහි, තෙපි දබ්බමලා පුත්‍රයන්ට අමුලු පරිජ්ඣාවතීන් වොදනා කළහ ද? සිස් පුරුෂයෙහි, තෙල නො පහන් වුවන්ගේ පහන් බව පිණිස හෝ නො වෙ යි.... තවද මහණෙනි, මේ ශික්ෂා පදය මෙසේ උදෙසවු.

“යම් මහණෙක් දව්ඤ්ඤා වූසේ, මෙරමා දුෂණය කරණුයේ, නො සතුටු සිත් ඇත්තේ ‘මොහු මෙසස්තෙන් තෙරනෙමි නම් යෙහෙකැ’යි මහණක්හට අමුලු පරිජ්ඣාවතීන් වොදනා කෙරේ නම්, එසින් පසු කලෙක විචාරනු ලබන්නේ හෝ නො විචාරනු ලබන්නේ හෝ ඒ අධිකරණය මුල් රහිත වේ නම්, (වොදන) මහණ තෙමේ ද දෙෂයෙහි පිහිටා නම් සහවෙසෙස් වේ” ය යි.

15. යොපන යනු: යමෙක් යම්බදුයෙක්... හිතනු යනු.... මේ තෙම මේ අභියෝගී භික්ෂු යයි අදහස් කරණ ලදී.

හිතනු යනු: අන් මහණක්හු.

දුට්ඨො දෙසො යනු: කිසියේ නො සතුටු සිත් ඇත්තේ නො පහන් වූයේ කොපයෙන් මැඩුණු සිත් ඇත්තේ (පිළිසු) හුල් ඇත්තේ යි.

අප්පතීතොති තෙන ව කොපෙන තෙන ව දෙසෙන නාය ව අනන්ත-
මනනාය නාය ව අනතිරද්ධියා අප්පතීතො හොති.

අමුලිකං නාම අදිට්ඨං අසුතං අපරිසඛිතිතං.

පාරාජිකෙන ධම්මෙනාති චතුරතං අඤ්ඤතරෙන.

අනුද්ධංසෙය්‍යාති වොදෙති වා වොදාපෙති වා.

අප්පෙට්ඨාම නං ඉමමහා බ්‍රහ්මවේයා වාචෙය්‍යනාති හිතබ්‍රහ්මා
වාචෙය්‍යං සමණධම්මා වාචෙය්‍යං සීලිකඛ්ඛා වාචෙය්‍යං තපොගුණා වාචෙය්‍යං.

තතො අපරෙන සමයෙනාති යසම් ඛණේ අනුද්ධංසිතො හොති නං
ඛණං තං ලයං තං මුහුරතං චීතිවතෙන.

සමනුග්ගාහියමානොති යෙන වජ්ජනා අනුද්ධංසිතො හොති තසම්
වජ්ජසම් සමනුග්ගාහියමානො.

අසමනුග්ගාහියමානොති න කෙනචි ටුට්ඨමානො.

අඛිකරණං තාම: චන්තාරි අඛිකරණාති විවාදාඛිකරණං අනුවාදාඛිකරණං
ආපනතාඛිකරණං නිව්වාඛිකරණං.

හිතබ්‍ර ව දෙසං පතිට්ඨාතිති තුච්ඡකං මයා භණ්ණිතං, මුසා මයා භණ්ණිතං,
අභුතං මයා භණ්ණිතං, අජානනෙන මයා භණ්ණිතං.

සඝසාදිසෙසොති -පෙ- තෙනපි ටුට්ඨති සඝසාදිසෙසොති.

16. අදිට්ඨස්ස හොති පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපනේනා, තඤ්ඤ වොදෙති:
“දිට්ඨො මයා පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපනේනාසි, අස්සමණොසි,
අසකාපුත්තියොසි, නත්ථි තයා සද්ධිං උපොසිථො වා පචාරණා වා සඝසකම්මං
වා”ති, ආපනති වාචාය වාචාය සඝසාදිසෙසස්ස.

17. අසුතස්ස හොති පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපනේනාති, තඤ්ඤ වොදෙති:
“සුතො මයා පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපනේනාසි, අස්සමණොසි, අසකාපුත්ති-
යොසි, නත්ථි තයා සද්ධිං උපොසිථො වා පචාරණා වා සඝසකම්මං වා”ති,
ආපනති වාචාය වාචාය සඝසාදිසෙසස්ස.

18. අපරිසඛිතිතස්ස හොති පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපනේනාති, තං චෙ
වොදෙති: ‘පරිසඛිතිතො මයා පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපනේනාසි, අස්සමණොසි,
අසකාපුත්තියොසි, නත්ථි තයා සද්ධිං උපොසිථො වා පචාරණා වා සඝසකම්මං
වා”ති, ආපනති වාචාය වාචාය සඝසාදිසෙසස්ස.

අසාහිතො යනු: ඒ කොපයෙන් ද ඒ දොමයෙන් ද ඒ නො සතුටු සිත් ඇති බැවින් ද ඒ නො පහත් බැවින් ද නො සතුටු සිත් ඇත්තේ වේ.

අමුලහ නම්: නො දක්නා ලද්දේ නො අසන ලද්දේ නො සැක කරණ ලද්දේ යි.

පාරාජිකෙත බමෙමන යනු: සතර පරිජ් අතුරෙන් අන්‍යතරයෙකින්.

අනුදාංසෙය්‍ය යනු: වොදනා කෙරෙයි හෝ වොදනා කරවා හෝ.

අපෙවනාම නං ඉමමනා බ්‍රහ්මචරියා වාටෙය්‍යං යනු: හික්‍ෂු භාවයෙන් තෙරතෙමි නම් වහණදමින් තෙරතෙමි නම් ශිල්පකකියෙන් තෙරතෙමි නම් තපොගුණයෙන් තෙරතෙමි නම්.

තනො අපරෙන සමයෙන යනු: යම් ඇසිල්ලෙක වොදනා කරණ ලද්දේ වේ ද ඒ ඇසිල්ල ඒ ලය ඒ මොහොත ඉක්මනිය කල්හි.

සමනුගාහියමානො යනු: යම් වස්තුවෙකින් වොදනා කරණ ලද්දේ වේ ද ඒ වස්තුවෙහි ලා විචාරනු ලබන්නේ.

අසමනුගාහියමානො: යනු: කිසිවක්නු විසින් නො කියනු ලබන්නේ.

අභිකරණ නම්: සතර අභිකරණ කෙනෙකි: විචාරාධිකරණ ය අනුචාරාධිකරණ ය ආපනතාධිකරණ ය නිව්චාරාධිකරණ යි.

හික්‍ෂු ව දෙසං පනිට්ඨාති යනු: මා විසින් සිත් බස් කියන ලද, මා විසින් මුසවා කියන ලද, මා විසින් අභ්‍යන්තර කියන ලද, මා නො දන්නනු විසින් කියන ලද.

සංඛ්‍යාදිසෙසො යනු... එයින්ද සංඛ්‍යාදිසෙස යි කියනු ලැබේ ය යි.

16. වොදක වූ ඔහු විසින් පරිජ්ඣාවාත් අවදිනුයේ නො දක්නා ලද්දේ වෙයි. ඉදින් ඔහුට (නෝ) පරිජ්ඣාවාත් අවන්නෙහි මා විසින් දක්නා ලද්දෙහි ය. අශ්‍රමණයෙහි, අශාක්‍යපුත්‍රිය වෙහි, නා සමග පොහෝ කිරීමෙන් හෝ පචාරණයෙන් හෝ සංඝකමයෙන් හෝ නැතැ' යි වොදනා කෙරේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි සහවෙසෙස්ඥාවාත් වේ.

17. වොදක වූ ඔහු විසින් පරිජ්ඣාවාත් අවන්නේ යයි නො අසන ලද්දේ වේ ද, ඉදින් ඔහුට (නෝ) පරිජ්ඣාවාත් අවන්නෙහි මා විසින් අසන ලද්දෙහි ය. අශ්‍රමණයෙහි, අශාක්‍යපුත්‍රිය වෙහි, නා සමග පොහෝ කිරීමෙන් හෝ පචුරුණු හෝ සංඝකමයෙන් හෝ නැතැ' යි වොදනා කෙරේ නම් තෙපුලෙහි සහවෙසෙස්ඥාවාත් වේ.

18. වොදක වූ ඔහු විසින් සැක නො කරණ ලද්දේ වෙයි. ඉදින් ඔහුට පරිජ්ඣාවාත් අවන්නෙහි මා විසින් සැක කරණ ලද්දෙහි ය. අශ්‍රමණයෙහි, අශාක්‍යපුත්‍රියයෙහි, නා සමග පොහෝ කිරීම හෝ පචුරුණු හෝ සංඝකම හෝ නැතැ' යි වොදනා කෙරේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි සහවෙසෙස්ඥාවාත් වේ.

19. අදිට්ඨස්ස හොති පාරාජිකං ධම්මං අඤ්ඤාපඤ්ඤානො, නඤ්ඤව වොදෙති: “දිට්ඨො මයා සුතො ච පාරාජිකං ධම්මං අඤ්ඤාපනොසි අස්සමණොසි, අසකාපුත්තියොසි, නඤ්ඤව නො සද්ධිං උපොසථො චා පචාරණො චා සඛසකමමං චා”ති, ආපනති වාචාය වාචාය සඛසාදිසෙසස්ස.

20. අදිට්ඨස්ස හොති පාරාජිකං ධම්මං අඤ්ඤාපඤ්ඤානො, නඤ්ඤව වොදෙති: “දිට්ඨො මයා පරිසඛිතිනො ච පාරාජිකං ධම්මං අඤ්ඤාපනොසි, අස්සමණොසි, අසකාපුත්තියොසි -පෙ- ආපනති වාචාය වාචාය සඛසාදිසෙසස්ස.

21. අදිට්ඨස්ස හොති පාරාජිකං ධම්මං අඤ්ඤාපඤ්ඤානො, නඤ්ඤව වොදෙති: “දිට්ඨො මයා සුතො ච පරිසඛිතිනො ච පාරාජිකං ධම්මං අඤ්ඤාපනොසි -පෙ- ” ආපනති වාචාය වාචාය සඛසාදිසෙසස්ස.

22. අසුතස්ස හොති පාරාජිකං ධම්මං අඤ්ඤාපනොති, නඤ්ඤව වොදෙති “සුතො මයා පරිසඛිතිනො ච -පෙ- සුතො මයා දිට්ඨො ච -පෙ- සුතො මයා පරිසඛිතිනො ච දිට්ඨො ච පාරාජිකං ධම්මං අඤ්ඤාපනොසි” -පෙ- ආපනති වාචාය වාචාය සඛසාදිසෙසස්ස.

23. අපරිසඛිතිනස්ස හොති පාරාජිකං ධම්මං අඤ්ඤාපනොති, නඤ්ඤව වොදෙති: පරිසඛිතිනො මයා දිට්ඨො ච -පෙ- පරිසඛිතිනො මයා සුතො ච -පෙ- පරිසඛිතිනො මයා දිට්ඨො ච සුතො ච පාරාජිකං ධම්මං අඤ්ඤාපනොසි -පෙ- ආපනති වාචාය වාචාය සඛසාදිසෙසස්ස.

24. දිට්ඨස්ස හොති පාරාජිකං ධම්මං අඤ්ඤාපඤ්ඤානො, නඤ්ඤව වොදෙති: සුතො මයා පාරාජිකං ධම්මං අඤ්ඤාපනොසි -පෙ- ආපනති වාචාය වාචාය සඛසාදිසෙසස්ස.

25. දිට්ඨස්ස හොති පාරාජිකං ධම්මං අඤ්ඤාපඤ්ඤානො, නඤ්ඤව වොදෙති: පරිසඛිතිනො මයා පාරාජිකං ධම්මං අඤ්ඤාපනොති -පෙ- නඤ්ඤව වොදෙති: සුතො මයා පරිසඛිතිනො ච පාරාජිකං ධම්මං අඤ්ඤාපනොසි -පෙ- ආපනති වාචාය වාචාය සඛසාදිසෙසස්ස.

26. සුතස්ස හොති පාරාජිකං ධම්මං අඤ්ඤාපනොති, නඤ්ඤව වොදෙති: පරිසඛිතිනො මයා -පෙ- දිට්ඨො මයා -පෙ- පරිසඛිතිනො මයා දිට්ඨො ච පාරාජිකං ධම්මං අඤ්ඤාපනොසි -පෙ- ආපනති වාචාය වාචාය සඛසාදිසෙසස්ස.

27. පරිසඛිතිනස්ස හොති පාරාජිකං ධම්මං අඤ්ඤාපනොති, නං ච වොදෙති: දිට්ඨො මයා පාරාජිකං ධම්මං අඤ්ඤාපනොසි -පෙ- සුතො මයා පාරාජිකං ධම්මං අඤ්ඤාපනොසි -පෙ- දිට්ඨො මයා සුතො ච පාරාජිකං ධම්මං අඤ්ඤාපනොසි -පෙ- ආපනති වාචාය වාචාය සඛසාදිසෙසස්ස.

27. වොදක වූ ඔහු විසින් පරිජ්ඣාවාහ් අවන්තේ යයි සැක කරණ ලද්දේ වෙයි. ඉදින් ඔහුට, (නෝ) පරිජ්ඣාවාහ් අවන්තෙති මා විසින් දක්නා ලද්දෙහි ය ... (නෝ) පරිජ්ඣාවාහ් අවන්තෙති මා විසින් අසන ලද්දෙහි ය ... (නෝ) පරිජ්ඣාවාහ් අවන්තෙති මා විසින් දක්නා ලද්දෙහි අසන ලද්දෙහි ද වෙති, ... වොදනා කෙරේ තම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි සඟවෙසෙස්ඤාචාහ් වේ.

28. දිට්ඨස්ස හොති පාරාජිකං ධම්මං අඤ්ඤාපජ්ජනො, දිට්ඨො චෙම-
නිකො දිට්ඨං නො කප්පෙති, දිට්ඨං නස්සරති, දිට්ඨං පමුච්චො¹ හොති, -පෙ-
සුනෙ චෙමනිකො සුනං නො කප්පෙති, සුනං නස්සරති, සුනං පමුච්චො
හොති, -පෙ- පරිසඬ්ඛිතො චෙමනිකො පරිසඬ්ඛිතං නො කප්පෙති:
පරිසඬ්ඛිතං නස්සරති, පරිසඬ්ඛිතං පමුච්චො හොති, නඤ්ඤෙ චොදෙති,
පරිසඬ්ඛිතො මයා දිට්ඨො ච -පෙ- පරිසඬ්ඛිතො මයා සුනො ච -පෙ-
පරිසඬ්ඛිතො මයා දිට්ඨො ච සුනො ච පාරාජිකං ධම්මං අඤ්ඤාපනොසි,
අස්සමණොසි, අසකාපුත්තියොසි, තත්ථි තයා සද්ධිං උපොසථො වා පචාරණා
වා සඬ්ඝකමමං වා”ති, ආපනති වාචාය වාචාය සඬ්ඝාදිසෙසං.

29. අදිට්ඨස්ස හොති පාරාජිකං ධම්මං අඤ්ඤාපජ්ජනො, නඤ්ඤෙ
චොදපෙති: “දිට්ඨොසි පාරාජිකං ධම්මං අඤ්ඤාපනොසි, අස්සමණොසි,
අසකාපුත්තියොසි, තත්ථි තයා සද්ධිං උපොසථො වා පචාරණා වා සඬ්ඝකමමං
වා”ති, ආපනති වාචාය වාචාය සඬ්ඝාදිසෙසං.

30. අසුනස්ස හොති පාරාජිකං ධම්මං අඤ්ඤාපනොති, -පෙ- අපරිසඬ්ඛි-
තස්ස හොති පාරාජිකං ධම්මං අඤ්ඤාපනොති, නඤ්ඤෙ චොදපෙති:
“පරිසඬ්ඛිතොසි, පාරාජිකං ධම්මං අඤ්ඤාපනොසි, අස්සමණොසි -පෙ-
ආපනති වාචාය වාචාය සඬ්ඝාදිසෙසං.

31. අදිට්ඨස්ස හොති පාරාජිකං ධම්මං අඤ්ඤාපජ්ජනො, නඤ්ඤෙ චොද-
පෙති: දිට්ඨොසි සුනොසි -පෙ- දිට්ඨොසි පරිසඬ්ඛිතොසි -පෙ- දිට්ඨොසි සුනොසි
පරිසඬ්ඛිතොසි, පාරාජිකං ධම්මං අඤ්ඤාපනොසි, -පෙ- අසුනස්ස හොති
පාරාජිකං ධම්මං අඤ්ඤාපනොති, නඤ්ඤෙ චොදපෙති: සුනොසි පරිසඬ්ඛිතොසි
-පෙ- සුනොසි දිට්ඨොසි -පෙ- සුනොසි පරිසඬ්ඛිතොසි දිට්ඨොසි -පෙ-
අපරිසඬ්ඛිතස්ස හොති පාරාජිකං ධම්මං අඤ්ඤාපනොති, නඤ්ඤෙ චොදපෙති:
පරිසඬ්ඛිතොසි දිට්ඨොසි -පෙ- පරිසඬ්ඛිතොසි සුනොසි -පෙ- පරිසඬ්ඛිතොසි
දිට්ඨොසි සුනොසි පාරාජිකං ධම්මං අඤ්ඤාපනොසි, අස්සමණොසි, -පෙ-
ආපනති වාචාය වාචාය සඬ්ඝාදිසෙසං.

32. දිට්ඨස්ස හොති පාරාජිකං ධම්මං අඤ්ඤාපජ්ජනො, නඤ්ඤෙ
චොදපෙති: සුනොසි -පෙ- නඤ්ඤෙ චොදපෙති: පරිසඬ්ඛිතොසි -පෙ- නඤ්ඤෙ
චොදපෙති: සුනොසි පරිසඬ්ඛිතොසි, පාරාජිකං ධම්මං අඤ්ඤාපනොසි,
අස්සමණොසි -පෙ- ආපනති වාචාය වාචාය සඬ්ඝාදිසෙසං.

33. සුනස්ස හොති ‘පාරාජිකං ධම්මං අඤ්ඤාපනො’ති -පෙ- පරිසඬ්ඛි-
තස්ස හොති පාරාජිකං ධම්මං අඤ්ඤාපනොති, නඤ්ඤෙ චොදපෙති: දිට්ඨොසි
-පෙ- නඤ්ඤෙ චොදපෙති: සුනොසි -පෙ- නඤ්ඤෙ චොදපෙති: දිට්ඨොසි
සුනොසි පාරාජිකං ධම්මං අඤ්ඤාපනොසි, අස්සමණොසි -පෙ- ආපනති වාචාය
වාචාය සඬ්ඝාදිසෙසං.

28. වොදක වු ඔහු විසින් පරිජ්ඣාවාත් අවදිනුයේ දක්නා ලද්දේ වෙයි. දක්නා ලද්දෙහි විමනි ආත්තේ දක්නා ලද්ද නො හදහයි. දක්නා ලද්ද නො සිහි කෙරෙයි. දක්නා ලද්ද නැසුනේ වෙයි ... ශ්‍රාතයෙහි විමනි ආත්තේ අසන ලද්ද නො හදහයි, අසන ලද්ද නො සිහි කෙරෙයි, අසන ලද්ද නැසුනේ වෙයි ... සාක කරණ ලද්දෙහි විමනි ආත්තේ සාක කරණ ලද්ද නො හදහයි, සාක කරණ ලද්ද නොසිහි කෙරෙයි, සාක කරණ ලද්ද නැසුනේ වෙයි. ඉදින් ඔහුට මා විසින් පරිසංකිතයෙහි දක්නා ලද්දෙහි ද ... මා විසින් පරිසංකිතයෙහි අසන ලද්දෙහි ද ... '(තෝ) පරිජ්ඣාවාත් අවන්තෙහි මා විසින් පරිසංකිතයෙහි දක්නා ලද්දෙහි ද අසන ලද්දෙහි ද වෙති අශ්‍රමණයෙහි, අශාක්‍යපුත්‍රියයෙහි. නා සමග පොහෝ කිරීම හෝ පටුරුණු හෝ සංඝකාමී හෝ නානා' යි වොදනා කෙරේ නම්, තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි සහවෙසෙස්-ආවාත් වේ.

29. වොදක වු ඔහු විසින් පරිජ්ඣාවාත් අවදිනුයේ නො දක්නා ලද්දේ වෙයි. ඉදින් ඔහුට 'පරිජ්ඣාවාත් අවන්තෙහි දක්නා ලද්දෙහි ය. අශ්‍රමණයෙහි අශාක්‍යපුත්‍රියයෙහි නා සමග උපොසථයෙක් හෝ පචාරණයෙක් හෝ සංඝකාමීයෙක් හෝ නානා' යි වොදනා කරවා නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි සහවෙසෙස්ආවාත් වේ.

30. වොදක වු ඔහු විසින් 'පරිජ්ඣාවාත් අවන්තේ ය' යි නො අසන ලද්දේ වෙයි. ... ඔහු විසින් 'පරිජ්ඣාවාත් අවන්තේ ය' යි සාක කරණ ලද්දේ වෙයි. ඉදින් ඔහුට 'තෝ පරිජ්ඣාවාත් අවන්තෙහි. පරිසංකිතයෙහි ය. අශ්‍රමණ-යෙහි ... වොදනා කරවා නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි සහවෙසෙස්ආවාත් වේ.

31. වොදක වු ඔහු විසින් පරිජ්ඣාවාත් අවදිනුයේ නො දක්නා ලද්දේ වෙයි. ඉදින් ඔහුට වොදනා කරවා නම් දක්නා ලද්දෙහි අසන ලද්දෙහි ය. ... දක්නා ලද්දෙහි සාක කරණ ලද්දෙහි ය. ... දක්නා ලද්දෙහි අසන ලද්දෙහි සාක කරණ ලද්දෙහි පරිජ්ඣාවාත් අවන්තෙහි ... ඔහු විසින් 'පරිජ්ඣාවාත් අවන්තේ ය' යි නො අසන ලද්දේ වෙයි. ඉදින් ඔහුට වොදනා කරවා නම් 'අසන ලද්දෙහි සාක කරණ ලද්දෙහි ය. ... දක්නා ලද්දෙහි සාක කරණ ලද්දෙහි දක්නා ලද්දෙහි ය. ... ඔහු විසින් 'පරිජ්ඣාවාත් අවන්තේ ය' යි සාක නො කරණ ලද්දේ වෙයි. ඉදින් ඔහුට වොදනා කරවා නම් 'සාක කරණ ලද්දෙහි දක්නා ලද්දෙහි ය. ... සාක කරණ ලද්දෙහි අසන ලද්දෙහි ය. ... සාක කරණ ලද්දෙහි දක්නා ලද්දෙහි අසන ලද්දෙහි පරිජ්ඣාවාත් අවන්තෙහි ය. අශ්‍රමණයෙහි ය. ... තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි සහවෙසෙස්ආවාත් වේ.

32. ඔහු විසින් පරිජ්ඣාවාත් අවදිනුයේ දක්නා ලද්දේ වෙයි. ඉදින් ඔහුට වොදනා කරවා නම් 'අසන ලද්දෙහි ය. ... ඉදින් ඔහුට වොදනා කරවා නම් 'සාක කරණ ලද්දෙහි ය. ... ඉදින් ඔහුට වොදනා කරවා නම් 'අසන ලද්දෙහි සාක කරණ ලද්දෙහි පරිජ්ඣාවාත් අවන්තෙහි අශ්‍රමණයෙහි' ... තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි සහවෙසෙස්ආවාත් වේ.

33. ඔහු විසින් 'පරිජ්ඣාවාත් අවන්තේ ය' යි අසන ලද්දේ වෙයි. ... ඔහු විසින් 'පරිජ්ඣාවාත් අවන්තේ ය' යි සාක කරණ ලද්දේ වෙයි. ඉදින් ඔහුට වොදනා කරවා නම් 'දක්නා ලද්දෙහි ය. ... ඉදින් ඔහුට වොදනා කරවා නම් 'අසන ලද්දෙහි ය. ... ඉදින් ඔහුට වොදනා කරවා නම් 'දක්නා ලද්දෙහි අසන ලද්දෙහි පරිජ්ඣාවාත් අවන්තෙහි අශ්‍රමණයෙහි ය.' ... තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි සහවෙසෙස්ආවාත් වේ.

34. දිට්ඨංසං හොති පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපජ්ජනො, දිට්ඨං වෙමිතිකො දිට්ඨං නො කපෙපති, දිට්ඨං නස්සරති, දිට්ඨං පමමුට්ඨො හොති -පෙ- සුඛෙ වෙමිතිකො සුඛං නො කපෙපති සුඛං නස්සරති සුඛං පමමුට්ඨො හොති -පෙ- පරිසංඛිනිතෙ වෙමිතිකො පරිසංඛිනිතං නො කපෙපති, පරිසංඛිනිතං නස්සරති, පරිසංඛිනිතං පමමුට්ඨො හොති, තඤ්ඤෙ වොදාපෙති: පරිසංඛිනිතොසි දිට්ඨොසි -පෙ- පරිසංඛිනිතොසි සුඛොසි -පෙ- පරිසංඛිනිතොසි දිට්ඨොසි සුඛොසි පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපනොසි, අස්සමිණොසි, අසකාසුඛතියොසි, තත්ථි තයා සද්ධිං උපොසථො වා පචාරණා වා සංඝකම්මං වාති ආපනති වාචාය වාචාය සංඝාදිසෙසංසං.

35. අසුද්ධො සුද්ධදිට්ඨි, සුද්ධො අසුද්ධදිට්ඨි, අසුද්ධො අසුද්ධදිට්ඨි, සුද්ධො සුද්ධදිට්ඨි.

36. අසුද්ධො හොති පුග්ගලො අඤ්ඤානරං පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපනො, තඤ්ඤෙ සුද්ධදිට්ඨිසමානො අනොකාසං කාරුපෙත්වා වාචනා-නිප්පායො වදෙති, ආපනති සංඝාදිසෙසෙන දුක්ඛංසං.

37. අසුද්ධො හොති පුග්ගලො අඤ්ඤානරං පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපනො, තඤ්ඤෙ සුද්ධදිට්ඨිසමානො ඔකාසං කාරුපෙත්වා වාචනානිප්පායො වදෙති, ආපනති සංඝාදිසෙසංසං.

38. අසුද්ධො හොති පුග්ගලො අඤ්ඤානරං පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපනො, තඤ්ඤෙ සුද්ධදිට්ඨිසමානො අනොකාසං කාරුපෙත්වා අනෙකාසානිප්පායො වදෙති, ආපනති ඔමසවාදෙන දුක්ඛංසං.

39. අසුද්ධො හොති පුග්ගලො අඤ්ඤානරං පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපනො, තඤ්ඤෙ සුද්ධදිට්ඨිසමානො ඔකාසං කාරුපෙත්වා අනෙකාසානිප්පායො වදෙති, ආපනති ඔමසවාදංසං.

40. සුද්ධො හොති පුග්ගලො අඤ්ඤානරං පාරාජිකං ධම්මං අනජ්ඣාපනො, තඤ්ඤෙ අසුද්ධදිට්ඨිසමානො අනොකාසං කාරුපෙත්වා වාචනා-නිප්පායො වදෙති, ආපනති දුක්ඛංසං.

41. සුද්ධො හොති පුග්ගලො අඤ්ඤානරං පාරාජිකං ධම්මං අනජ්ඣාපනො, තඤ්ඤෙ අසුද්ධදිට්ඨිසමානො ඔකාසං කාරුපෙත්වා වාචනානිප්පායො වදෙති, අනාපනති.

42. සුද්ධො හොති පුග්ගලො අඤ්ඤානරං පාරාජිකං ධම්මං අනජ්ඣාපනො, තඤ්ඤෙ අසුද්ධදිට්ඨිසමානො අනොකාසං කාරුපෙත්වා අනෙකාසා-නිප්පායො වදෙති, ආපනති ඔමසවාදෙන දුක්ඛංසං.

43. සුද්ධො හොති පුග්ගලො අඤ්ඤානරං පාරාජිකං ධම්මං අනජ්ඣාපනො, තඤ්ඤෙ අසුද්ධදිට්ඨිසමානො ඔකාසං කාරුපෙත්වා අනෙකාසානිප්පායො වදෙති, ආපනති ඔමසවාදංසං.

34. වොදනා කරවන ඔහු විසින් පරිජ්ජාචාරාන් අවදනා වූ හෙතෙම දක්නා ලද්දේ වෙයි. දක්නා ලද්දෙහි විමති ඇත්තේ දක්නා ලද්ද නො හදහයි. දක්නා ලද්ද නො සිහි කෙරෙයි. දක්නා ලද්ද නැසුනේ වෙයි. ... අසන ලද්දෙහි විමති ඇත්තේ අසන ලද්ද නො හදහයි, අසන ලද්ද නො සිහි කෙරෙයි, අසන ලද්ද නැසුනේ වෙයි. ... පරිසංඛික්ඛයෙහි විමති ඇත්තේ පරිසංඛික්ඛය නො හදහයි, පරිසංඛික්ඛය නො සිහි කෙරෙයි, පරිසංඛික්ඛය නැසුනේ වෙයි. ඉදින් ඔහුට වොදනා කරවා නම් 'සාක කරණ ලද්දෙහි දක්නා ලද්දෙහි ය. ... සාක කරණ ලද්දෙහි අසන ලද්දෙහි ය. ... සාක කරණ ලද්දෙහි දක්නා ලද්දෙහි අසන ලද්දෙහි පරිජ්ජාචාරාන් අවන්තෙහි ය. අශ්‍රමණයෙහි ය, අශාක්‍යාපුත්‍රියයෙහි ය නා සමග උපොසථයෙක් හෝ පචාරණ යෙක් හෝ සංඝකමයෙක් හෝ නැතැයි වොදනා කරවා නම් තෙජුලෙහි තෙජුලෙහි සහවෙසෙස්ඥාචාරාන් වේ.

35. අශුඛයා කෙරෙහි ශුඛදූෂටි ඇත්තේ යැ. ශුඛයා කෙරෙහි අශුඛදූෂටි ඇත්තේ යැ. අශුඛයා කෙරෙහි අශුඛදූෂටි ඇත්තේ යැ. ශුඛයා කෙරෙහි ශුඛදූෂටි ඇත්තේ යි.

36. පුදගල නෙම අශුඛ වූයේ එක්තරා පරිජ්ජාචාරකකට පැමිණියේ වෙයි. ඉදින් ඔහුට ශුඛ ය යන දූෂටි ඇත්තේ අවකාශ නො කරවා සස්තෙන් තෙරනු කැමැත්තේ කියා නම් සහවෙසෙස් සමග දුකුලාඥාචාරාන් වේ.

37. පුදගල නෙම අශුඛ වූයේ එක්තරා පරිජ්ජාචාරකකට අවන්තේ වෙයි. ඉදින් ඔහුට ශුඛ ය යන දූෂටි ඇතියේ සස්තෙන් තෙරනු කැමැත්තේ අවකාශ කරවා කියා නම් සහවෙසෙස්ඥාචාරාන් වේ.

38. පුදගල නෙම අශුඛ වූයේ එක්තරා පරිජ්ජාචාරකකට අවන්තේ වෙයි. ඉදින් ඔහුට ශුඛ ය යන දූෂටි ඇත්තේ අවකාශ නො කරවා ආක්‍රොශ කරණ රිසි ඇති ව කියා නම් ඔමසවාදයෙහි පවිති සමග දුකුලාඥාචාරාන් වේ.

39. පුදගල නෙම අශුඛ වූයේ එක්තරා පරිජ්ජාචාරකකට අවන්තේ වෙයි. ඉදින් ඔහුට ශුඛ ය යන දූෂටි ඇති ව අවකාශ කරවා ආක්‍රොශ කරණ රිසි ඇති ව කියා නම් ඔමසවාදයෙහි පවිතිඥාචාරාන් වේ.

40. පුදගල නෙම ශුඛ වූයේ එක්තරා පරිජ්ජාචාරකකට නො පැමිණියේ වෙයි. ඉදින් ඔහුට අශුඛ ය යන දූෂටි ඇති ව සස්තෙන් තෙරනු කැමැත්තේ අවකාශ නො කරවා කියා නම් දුකුලාඥාචාරාන් වේ.

41. පුදගල නෙම එක්තරා පරිජ්ජාචාරකකට නො පැමිණියේ ශුඛ වූයේ වෙයි. ඉදින් ඔහුට අශුඛ ය යන දූෂටි ඇති ව සස්තෙන් තෙරනු කැමැත්තේ අවකාශ කරවා කියා නම් ඥාචාරාන් නැති.

42. පුදගල නෙම එක්තරා පරිජ්ජාචාරකකට නො පැමිණියේ ශුඛ වූයේ වෙයි. ඉදින් ඔහුට අශුඛ ය යන දූෂටි ඇති ව ආක්‍රොශ කරණ රිසි ඇත්තේ අවකාශ නො කරවා කියා නම් ඔමසවාදයෙහි පවිති සමග දුකුලාඥාචාරාන් වේ.

43. පුදගල නෙම එක්තරා පරිජ්ජාචාරකකට නො පැමිණියේ ශුඛ වූයේ වෙයි. ඉදින් ඔහුට අශුඛ ය යන දූෂටි ඇති ව ආක්‍රොශ කරණ රිසි ඇතියේ අවකාශ කරවා කියා නම් ඔමසවාදයෙහි පවිතිඥාචාරාන් වේ.

44. අසුඛො හොති පුග්ගලො අඤ්ඤානරං පාරාජිකං ධම්මං අනුක්ඛා-
පනොනා, නඤ්ඤා අසුඛදිට්ඨිසමානො අනොකාසං කාරුපෙත්වා වාචනා-
ධිප්පායො වදෙති, ආපනති දුක්ඛට්ඨං -පෙ- ඔකාසං කාරුපෙත්වා වාචනාධි-
ප්පායො වදෙති, අනාපනති -පෙ- අනොකාසං කාරුපෙත්වා අනෙකාසා-
ධිප්පායො වදෙති, ආපනති ඔමසවාදෙන දුක්ඛට්ඨං -පෙ- ඔකාසං කාරුපෙත්වා
අනෙකාසාධිප්පායො වදෙති, ආපනති ඔමසවාදෙසං.

45. සුඛො හොති පුග්ගලො අඤ්ඤානරං පාරාජිකං ධම්මං අනුක්ඛා-
පනොනා, නඤ්ඤා සුඛදිට්ඨිසමානො අනොකාසං කාරුපෙත්වා වාචනාධිප්පායො
වදෙති, ආපනති සඝ්ඤාදිසෙසෙන දුක්ඛට්ඨං -පෙ- ඔකාසං කාරුපෙත්වා
වාචනාධිප්පායො වදෙති, ආපනති සඝ්ඤාදිසෙසං -පෙ- අනොකාසං
කාරුපෙත්වා අනෙකාසාධිප්පායො වදෙති, ආපනති ඔමසවාදෙන දුක්ඛට්ඨං
-පෙ- ඔකාසං කාරුපෙත්වා අනෙකාසාධිප්පායො වදෙති, ආපනති ඔමසවාදෙසං.

46. අනාපනති: සුඛො අසුඛදිට්ඨිසං, අසුඛො අසුඛදිට්ඨිසං,
උමමනතකස්ස, ආදිකම්මිකස්සාති.

පඨම ද්වයිදෙස සික්ඛාපදං නිට්ඨිතං.

3. 9.

දුතිය ද්වයිදෙස සික්ඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා රාජගහෙ විහරති චෙච්චනෙ
කලාඤ්ඤාතිවාපෙ. තෙන බො පන සමයෙන මෙතනියභුමමජ්ඣා භික්ඛු
ගිජ්ඣකුටා පබ්බතා ඔරොහනනා අඤ්ඤාසංසු ඡගලකං¹ අජ්ඣාය විප්පටි-
පජ්ජන්තං, දිස්සාන ඵවමාහංසු: “හඤ මයං ආට්ඨසො ඉමං ඡගලකං දබ්බං
මලලුප්පතං නාම කරොම, ඉමං අජ්ඣං මෙනනියං නාම භික්ඛුනිං කරොම.
ඵවං මයං වොහරිස්සාම. පුබ්බෙ මයං ආට්ඨසො දබ්බං මලලුප්පතං සුතෙන
අවොචුමහ, ඉදාහි පන අමොති සාමං දිට්ඨො මෙනනියාය භික්ඛුනියා විප්පටි-
පජ්ජන්තො”ති. තෙ නං ඡගලකං දබ්බං මලලුප්පතං නාම අකංසු, නං
අජ්ඣං මෙනනියං නාම භික්ඛුනිං අකංසු. තෙ භික්ඛුනං ආරොවෙසු: ‘පුබ්බෙ
මයං ආට්ඨසො දබ්බං මලලුප්පතං සුතෙන අවොචුමහ ඉදාහි පන අමොති සාමං
දිට්ඨො මෙනනියාය භික්ඛුනියා විප්පටිපජ්ජන්තො’ති. භික්ඛු ඵවමාහංසු:
“මා ආට්ඨසො ඵවං අවට්ඨස්ව, නායස්මා දබ්බො මලලුප්පතො ඵවං කරිස්සාති”ති.

1. ඡගලකං. සහ. සි.

44. පුද්ගල තෙම එක්තරා පරිජ්ඣාචාරකාට පැමිණියේ අශුඬ වූයේ වෙයි. ඉදින් ඔහුට අශුඬ ය යන දෘෂ්ටි ඇති ව සස්තෙන් තෙරණ රිසි ඇතියේ අවකාශ නො කරවා කියා නම් දුකුලාඥාචාරී වෙයි. ... සස්තෙන් තෙරණ රිසි ඇති ව අවකාශ කරවා කියා නම් ඥාචාරී නැති ... ආක්‍රොශ කරණ රිසි ඇති ව අවකාශ නො කරවා කියා නම් ඔමසවාදයෙහි පවිනිසමග දුකුලාඥාචාරී වේ... ආක්‍රොශ කරණ රිසි ඇති ව අවකාශ කරවා කියා නම් ඔමසවාදයෙහි පවිනි-ඥාචාරී වේ.

45. පුද්ගල තෙම එක්තරා පරිජ්ඣාචාරකාට නො පැමිණියේ ශුඬ වූයේ වෙයි. ඉදින් ඔහුට ශුඬ ය යන දෘෂ්ටි ඇති ව සස්තෙන් තෙරණ රිසි ඇතියේ අවකාශ නො කරවා කියා නම් සහවෙසෙස් සමග දුකුලාඥාචාරී වේ. ... සස්තෙන් තෙරණ රිසි ඇතියේ අවකාශ කරවා කියා නම් සහවෙසෙස්-ඥාචාරී වේ. ... ආක්‍රොශ කරණ රිසි ඇතියේ අවකාශ නො කරවා කියා නම් ඔමසවාදයෙහි පවිනිසමග දුකුලාඥාචාරී වේ. ... ආක්‍රොශ කරණ රිසි ඇතියේ අවකාශ කරවා කියා නම් ඔමසවාදයෙහි පවිනිඥාචාරී වේ.

46. ශුඬයා කෙරෙහි අශුඬ ය යන දෘෂ්ටි ඇතියනුට, අශුඬයා කෙරෙහි අශුඬ ය යන දෘෂ්ටි ඇතියනුට, උත්තමතකයනට, ආදිකම්මකයනට ඥාචාරී නැත්තෝ යි.

3. 9.

ද්විතිය ද්වයදෙස ගිණනාපදය.

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු රජගහනුවර සම්පයෙහි වූ කලඤ්ඤානිවාප නම් වෙළඳනායෙහි වාසය කෙරෙහි. නවද එසමයෙහි මෙහෙය-භූමමජක නම් භික්ෂුහු ගිජ්ඣුභවවෙහි සිට බස්නාහු එළියක සමග මෙවුන්දමිති හැසිරෙණ එළවකු දෑක මෙසේ කීහ. 'ඥාචාරීනි, අපි දෑන් මේ එළවා දබ්බමලාපුත්‍ර යයි නම් කරමිහ. මේ එළිය මෙහෙයා නම් භික්ෂුණිය කරමිහ. අපි මෙසේ ව්‍යවහාර කරමිහ. ඥාචාරීනි, පෙර අපි දබ්බමලාපුත්‍රනට ශ්‍රාවයෙන් වොදනා කළමිහ. දෑන් වැලින් අප විසින් 'මෙහෙයා මෙහෙණ සමග මෙවුන්දමිති හැසිරෙණුයේ' නමන් ම දක්නා ලද්දේ ය'යි. ඔහු ඒ එළවා 'දබ්බමලාපුත්‍ර'යි නම් කළහ. ඒ එළිය "මෙහෙයා" නම් භික්ෂුණිය කළහ. ඔහු භික්ෂුනට ආරොචනය කළහ. 'ඥාචාරීනි, අපි පෙර දබ්බමලාපුත්‍රනට ශ්‍රාවයෙන් කිමිහ. දෑන් වැලින් අප විසින් මෙහෙයා භික්ෂුණිය සමග මෙවුන්දමිති හැසිරෙණුයේ' නමන් ම දක්නා ලද්දේ ය'යි. භික්ෂුහු මෙසේ කීහ, 'ඥාචාරීනි, නහමක් මෙසේ කියවු. ආයුෂමත් දබ්බමලාපුත්‍රයෝ මෙසේ නො කරන්නාහ'යි.

2. අථ බො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමන් ආරොවෙසුං. අථ බො භගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ භික්ඛුසඛිකං සන්ඤාපානාපෙක්ඛා ආයස්මන්තං දබ්බං මලලුප්පතං පටිපුච්ඡි: “සරසි ත්වං දබ්බ ඵවරුපං කතානා, යථසිමෙ භික්ඛු ආභංසු”ති. “යථා මං භන්තො භගවා ජානාති”ති. දුතියමපි බො භගවා -පෙ- තතිස්මපි බො භගවා ආයස්මන්තං දබ්බං මලලුප්පතං එතදවොච: “සරසි ත්වං දබ්බ ඵවරුපං කතානා, යථසිමෙ භික්ඛු ආභංසු”ති. “යථා මං භන්තො භගවා ජානාති”ති. “න බො දබ්බ දබ්බා එවං නිබ්බෙදෙන්නි. සචෙ තයා කතං කතන්ති වදෙති, සචෙ අකතං අකතන්ති වදෙති”ති. “යත්තො අභං භන්තො ජාතො නාභිජානාමි සුපිනන්තොනාපි ථෙප්පතං ධම්මං පතිස්සෙතිනා, පගෙව ජාගරො”ති. අථ බො භගවා භික්ඛු ආමන්තොසි: “තෙන හි භික්ඛවෙ ඉමෙ භික්ඛු අනුයුඤ්ජා”ති. ඉදං වතා භගවා උට්ඨායාසනා විහාරං පාටිසි.

3. අථ බො තෙ භික්ඛු මෙතන්යභුමමජ්ඣෙ භික්ඛු අනුයුඤ්ජෝසු:* “කිං පත තුමො ආවුසො ආයස්මන්තං දබ්බං මලලුප්පතං අඤ්ඤාභාගියස්ස අධිකරණස්ස කිඤ්චිදෙසං ලෙසමන්තං උපාදය පාරාජිකෙන ධම්මෙන අනුදාංසෙථා”ති. ‘එවමාවුසො’ති. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨජා, තෙ උජ්ඣායනති බියන්ති විපාවෙන්ති: “කථං හි නාම මෙතන්යභුමමජ්ඣා භික්ඛු ආයස්මන්තං දබ්බං මලලුප්පතං අඤ්ඤාභාගියස්ස අධිකරණස්ස කිඤ්චිදෙසං ලෙසමන්තං උපාදය පාරාජිකෙන ධම්මෙන අනුදාංසෙස්සන්ති”ති අථ බො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමන් ආරොවෙසුං -පෙ- “සච්චං කිර තුමො භික්ඛවෙ දබ්බං මලලුප්පතං අඤ්ඤාභාගියස්ස අධිකරණස්ස කිඤ්චිදෙසං ලෙසමන්තං උපාදය පාරාජිකෙන ධම්මෙන අනුදාංසෙථා”ති. “සච්චං භගවා” විගරහි බුද්ධො භගවා: “කථං හි නාම තුමො මොඝපුරිසා දබ්බං මලලුප්පතං අඤ්ඤාභාගියස්ස අධිකරණස්ස කිඤ්චි දෙසං ලෙසමන්තං උපාදය පාරාජිකෙන ධම්මෙන අනුදාංසෙස්සථ තෙනං මොඝපුරිසා අප්පසන්නානං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ච පත භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:”

“යො පන භික්ඛු භික්ඛුං දුට්ඨා දෙසො අප්පන්නො අඤ්ඤා-භාගියස්ස අධිකරණස්ස කිඤ්චිදෙසං ලෙසමන්තං උපාදය පාරාජිකෙන ධම්මෙන අනුදාංසෙය්‍ය, අප්පෙවනාම නං ඉමමනා බ්‍රහ්මවරියා චාවෙය්‍යන්ති. තතො අපරෙති සමයෙන සමනුග්ගාගියමානො වා අසමනුග්ගාගියමානො වා අඤ්ඤාභාගියං චෙව නං අධිකරණං භොති, භොති දෙසො ලෙසමන්තො උපාදින්නො, භික්ඛු ච දෙසං පතිට්ඨාති, සඛිකාදිසෙසො”ති.

4. යො පනාති යො යාදිසො -පෙ- භික්ඛුති -පෙ- අයං ඉමස්මිං අත්ථෙ අධිපෙපතො භික්ඛුති.

භික්ඛුන්ති අඤ්ඤං භික්ඛුං.

දුට්ඨා දෙසොති කුට්ඨො අත්තන්මනො අත්තිරදො ආහන්තිතො බ්ලජානො.

* “තෙ භික්ඛුති අනුයුඤ්ජමානා භික්ඛුතා එතමන් ආරොවෙසුං” අයමපි පාඨයා පොඤ්ඤාසු දිස්සන්තෙ.

2. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් දැන්වූහ. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනසෙහි මෙකරුණෙහි භික්ෂුසංඝයා රැස් කරවා ආයුෂමත් දබ්බමලාපුත්‍රයන් පුළුවන් සේක. ‘දබ්බය, යම්සේ මේ භික්ෂුහු කිහු ද නෙපි මෙබන්දක් කලහු සිහි කරවු දැ’ යි. යම්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මා දන්තා සේක් නම් (එසෙයින් දනසුතු වෙමි) යි, බුදුහු දෙවන වට ද ... බුදුහු තෙවනවට ද ආයුෂමත් දබ්බමලාපුත්‍රයන්ට මෙය වදාළහ. “දබ්බය, යම්සේ මේ භික්ෂුහු කිහු ද නෙපි මෙබන්දක් කලහු සිහි කරවු දැ’ යි. යම්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දන්තා සේක් ද ‘එසෙයින් දනසුතු වෙමි’ යි. දබ්බය, පණ්ඩිතයෝ මෙසේ (පර ප්‍රත්‍යයෙන්) තීරවුල් නො කෙරෙහි. ඉදින් නා විසින් කරණ ලද නම් කරණ ලද යි කියව. ඉදින් නා විසින් නො කරණ ලද නම් නො කරණ ලද යි කියව” යි. ‘සාමිති, මම යම් කලෙක උපන්නෙමි ද එතැන් පටන් සිහිනෙහුදු මෙවුන්දම් සෙවියෙමි නො දන්මි. නිදි වැරැයෙමි කාලමා’ යි. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂුන් ඇමැතු සේක. ‘එසේ වී නම් මහණෙනි, මේ භික්ෂුන් විමසව’ යි. මෙය වදාළ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හුන්සේනෙන් නැගී විහාරයට පිවිසි සේක.

3. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු මෙතනියභුවමජක භික්ෂුන් විමසූහ. කිමෙක් ද “ඇවැත්ති, නෙපි ආයුෂමත් දබ්බමලාපුත්‍රයන්ට අත්‍යභාගීය අධිකරණයක්- හුගේ එකදෙශලෙශමාත්‍රයක් ගෙන පරිජි ඇවැත්තින් වොදනා කරවු දැ” යි. ‘එසේය ඇවැත්ති’ යි. යම් අපිස් මහණ කෙනෙක් වෙත් නම් ඔහු අවමන් කෙරෙහි, අයුණු කියති, දෙස් පහළ කෙරෙත්. ‘කෙසේ නම් මෙතනියභුවමජක භික්ෂුහු ආයුෂමත් දබ්බමලාපුත්‍රයන්ට අත්‍යභාගීය අධිකරණයක්හුගේ එකදෙ- ශලෙශමාත්‍රයක් ගෙන පරිජි ඇවැත්තින් වොදනා කෙරෙත් දැ’ යි. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් දැන්වූහ. ‘සාමාවෙක් ද මහණෙනි, නෙපි දබ්බමලාපුත්‍රයන්ට අත්‍යභාගීය අධිකරණයක්හුගේ එකදෙශලෙශමාත්‍රයක් ගෙන පරිජි ඇවැත්තින් වොදනා කරවු දැ’ යි. ‘සාමව භාග්‍යවතුන් වහන්සා’ යි. භාග්‍යවත් බුදුහු වෙසෙසින් ගැරඹූහ. ‘කෙසේ නම් සිස්පුරුෂයෙහි, නෙපි දබ්බමලාපුත්‍රයන්ට අත්‍යභාගීය අධිකරණයක්හුගේ එකදෙශලෙශමාත්‍රයක් ගෙන පරිජි ඇවැත්තින් වොදනා කරවු ද, සිස් පුරුෂයෙහි, තෙල නො පහන් වුවන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි. ... නවද මහණෙනි, මෙසේත් මේ ශික්ෂාපදය උදෙසවු.

‘යම් මහණෙක් දුෂිත වූයේ නො සනුටුසින් ඇත්තේ ‘මොහු මෙසස්නෙන් තෙරනෙමි නම් යෙහෙකැ’ යි අත්‍යභාගීය අධිකරණයක්- හුගේ එකදෙශලෙශමාත්‍රයක් ගෙන මහණක්හට පරිජි ඇවැත්තින් වොදනා කරන්නේ නම්, එයින් පසුකලෙක විවාරනු ලබන්නේ හෝ නො විවාරණු ලබන්නේ හෝ ඒ අධිකරණය අත්‍යභාගීයද මේ නම් එකදෙශ වූ ලෙශමාත්‍රයක් ගන්නා ලද්දේ නම් ‘වොදනා මහණ තෙමෙන් දෙෂයෙහි පිහිටා නම් සඟවෙසෙස් වෙය’ යි.

4. යො පන යනු: යමෙක් යම්බඳුයෙක් ...

හිඤ්ඤ යනු: ... මේ තෙමේ මේ අභියෝගි හිඤ්ඤ යයි අදහස් කරණ ලද්දේ ය.

හිඤ්ඤ යනු: අන් මහණක්හට.

දුට්ඨො දෙසො යනු: කිපියේ නො සනුටුසින් ඇත්තේ නො පහන් වූයේ කොවින් මැඩුණු සිත් ඇත්තේ හටගත් (පිළිසු) හුල් ඇත්තේ.

අප්පතීතොති තෙන ච කොපෙන තෙන ච දෙසෙන නාය ච අනතන-
මනනාය නාය ච අනතීරුසීයා අප්පතීතො හොති.

අඤ්ඤානාගියස්ස අධිකරණස්සාති ආපනතාඤ්ඤානාගියං වා හොති
අධිකරණඤ්ඤානාගියං වා. කථං අධිකරණං අධිකරණස්ස අඤ්ඤානාගියං.
විවාදාධිකරණං අනුවාදාධිකරණස්ස ආපනතාධිකරණස්ස කිච්චාධිකරණස්ස
අඤ්ඤානාගියං, අනුවාදාධිකරණං ආපනතාධිකරණස්ස කිච්චාධිකරණස්ස
විවාදාධිකරණස්ස අඤ්ඤානාගියං, ආපනතාධිකරණං කිච්චාධිකරණස්ස විවාදා-
ධිකරණස්ස අනුවාදාධිකරණස්ස අඤ්ඤානාගියං, කිච්චාධිකරණං විවාදාධිකර-
ණස්ස අනුවාදාධිකරණස්ස ආපනතාධිකරණස්ස අඤ්ඤානාගියං. එවං අධිකරණං
අධිකරණස්ස අඤ්ඤානාගියං.

කථං අධිකරණං අධිකරණස්ස තබ්බාගියං? විවාදාධිකරණං විවාදාධිකර-
ණස්ස තබ්බාගියං. අනුවාදාධිකරණං අනුවාදාධිකරණස්ස තබ්බාගියං.
ආපනතාධිකරණං ආපනතාධිකරණස්ස සීයා තබ්බාගියං සීයා අඤ්ඤානාගියං.

කථං ආපනතාධිකරණං ආපනතාධිකරණස්ස අඤ්ඤානාගියං? මෙට්ඨන-
ධම්මපාරුජිකාපතති අදින්නාද්වනපාරුජිකාපතතියා මනුස්සවිග්ගහපාරුජිකා-
පතතියා උතතරිමනුස්සධම්මපාරුජිකාපතතියා අඤ්ඤානාගියා. අදින්නාද්වන-
පාරුජිකාපතති මනුස්සවිග්ගහපාරුජිකාපතතියා උතතරිමනුස්සධම්මපාරුජිකා-
පතතියා මෙට්ඨනධම්මපාරුජිකාපතතියා අඤ්ඤානාගියා. මනුස්සවිග්ගහපාරුජිකා-
පතති උතතරිමනුස්සධම්මපාරුජිකාපතතියා මෙට්ඨනධම්මපාරුජිකාපතතියා
අදින්නාද්වනපාරුජිකාපතතියා අඤ්ඤානාගියා. උතතරිමනුස්සධම්මපාරුජිකා-
පතති මෙට්ඨනධම්මපාරුජිකාපතතියා අදින්නාද්වනපාරුජිකාපතතියා මනුස්ස-
විග්ගහපාරුජිකාපතතියා අඤ්ඤානාගියා. එවං ආපනතාධිකරණං ආපනතාධි-
කරණස්ස අඤ්ඤානාගියං.

කථංදව ආපනතාධිකරණං ආපනතාධිකරණස්ස තබ්බාගියං? මෙට්ඨන-
ධම්මපාරුජිකාපතති මෙට්ඨනධම්මපාරුජිකාපතතියා තබ්බාගියා. අදින්නාද්වන-
පාරුජිකාපතති අදින්නාද්වනපාරුජිකාපතතියා තබ්බාගියා. මනුස්සවිග්ගහ-
පාරුජිකාපතති මනුස්සවිග්ගහපාරුජිකාපතතියා තබ්බාගියා. උතතරිමනුස්ස-
ධම්මපාරුජිකාපතති උතතරිමනුස්සධම්මපාරුජිකාපතතියා තබ්බාගියා. එවං
ආපනතාධිකරණං ආපනතාධිකරණස්ස තබ්බාගියං.

කිච්චාධිකරණං කිච්චාධිකරණස්ස තබ්බාගියං. එවං අධිකරණං
අධිකරණස්ස තබ්බාගියං.

කිඤ්ච දෙසං ලෙසමතං උපාද්‍යාති ලෙසො නාම: දසලෙසා:
ජාතිලෙසො නාමලෙසො ගොතනලෙසො ලිඛිතලෙසො ආපනතිලෙසො
පනතලෙසො විමරලෙසො උපජිකායලෙසො ආවර්ගලෙසො සෙනාසනලෙසො.

අප්‍රාප්තිය යනු: ඒ කොපයෙන් ද ඒ දෙමගෙන් ද ඒ නො සතුටුසිත් ඇති බැවින් ද ඒ නො පහත් බැවින් ද නො සතුටුසිත් ඇත්තේ වේ.

අසංකල්පනය යනු: අප්‍රාප්තිය අත්‍යන්තරය හෝ අසංකල්ප අත්‍යන්තරය හෝ වෙයි. කිසිසිත් අසංකල්පය අසංකල්පයට අත්‍යන්තරය වේ ද? යත්: විවාදාසිකරණය අනුවාදාසිකරණයට අප්‍රාප්තියට කිව්‍යාසිකරණයට අත්‍යන්තරය වෙයි. අනුවාදාසිකරණය අප්‍රාප්තියට කිව්‍යාසිකරණයට විවාදාසිකරණයට අත්‍යන්තරය වෙයි. අප්‍රාප්තිය කිව්‍යාසිකරණයට විවාදාසිකරණයට අනුවාදාසිකරණයට අත්‍යන්තරය වෙයි. කිව්‍යාසිකරණය විවාදාසිකරණයට අනුවාදාසිකරණයට අප්‍රාප්තියට අත්‍යන්තරය වෙයි. මෙසේසිත් අසංකල්පය අසංකල්පයට අත්‍යන්තරය වේ.

කිසිසිත් අසංකල්පය අසංකල්පයට නද්‍රිතිය වේ ද? යත්: විවාදාසිකරණය විවාදාසිකරණයට නද්‍රිතිය වෙයි. අනුවාදාසිකරණය අනුවාදාසිකරණයට නද්‍රිතිය වෙයි. අප්‍රාප්තියට අත්‍යන්තරය අප්‍රාප්තියට නද්‍රිතිය ද වන්නේ ය, අත්‍යන්තරය ද වන්නේ යි.

කිසිසිත් අප්‍රාප්තියට අත්‍යන්තරයට අත්‍යන්තරය වේ ද? යත්: මෙප්‍රිතියට පාරාජිකප්‍රාප්තිය අද්‍රිතියට පාරාජිකප්‍රාප්තියට මනුෂ්‍ය-විග්‍රහපාරාජිකප්‍රාප්තියට උත්තරමනුෂ්‍යවිග්‍රහපාරාජිකප්‍රාප්තියට අත්‍යන්තරය වෙයි. අද්‍රිතියට පාරාජිකප්‍රාප්තිය මනුෂ්‍යවිග්‍රහපාරාජිකප්‍රාප්තියට උත්තරමනුෂ්‍යවිග්‍රහපාරාජිකප්‍රාප්තියට මෙප්‍රිතියට පාරාජිකප්‍රාප්තියට අත්‍යන්තරය වෙයි. මනුෂ්‍යවිග්‍රහපාරාජිකප්‍රාප්තිය උත්තරමනුෂ්‍යවිග්‍රහපාරාජිකප්‍රාප්තියට මෙප්‍රිතියට පාරාජිකප්‍රාප්තියට අත්‍යන්තරය වෙයි. උත්තරමනුෂ්‍යවිග්‍රහපාරාජිකප්‍රාප්තිය මෙප්‍රිතියට පාරාජිකප්‍රාප්තියට අද්‍රිතියට පාරාජිකප්‍රාප්තියට මනුෂ්‍යවිග්‍රහපාරාජිකප්‍රාප්තියට අත්‍යන්තරය වෙයි. මෙසේසිත් අප්‍රාප්තියට අත්‍යන්තරයට අත්‍යන්තරය වේ.

යනු කිසිසිත් අප්‍රාප්තියට අත්‍යන්තරයට නද්‍රිතිය වේ ද? යත්: මෙප්‍රිතියට පාරාජිකප්‍රාප්තිය මෙප්‍රිතියට පාරාජිකප්‍රාප්තියට නද්‍රිතිය වෙයි. අද්‍රිතියට පාරාජිකප්‍රාප්තිය අද්‍රිතියට පාරාජිකප්‍රාප්තියට නද්‍රිතිය වෙයි. මනුෂ්‍යවිග්‍රහපාරාජිකප්‍රාප්තිය මනුෂ්‍යවිග්‍රහපාරාජිකප්‍රාප්තියට නද්‍රිතිය වෙයි. උත්තරමනුෂ්‍යවිග්‍රහපාරාජිකප්‍රාප්තිය උත්තරමනුෂ්‍යවිග්‍රහපාරාජිකප්‍රාප්තියට නද්‍රිතිය වෙයි. මෙසේසිත් අප්‍රාප්තියට අත්‍යන්තරයට අත්‍යන්තරය වේ.

කිව්‍යාසිකරණය කිව්‍යාසිකරණයට නද්‍රිතිය වෙයි. මෙසේසිත් අසංකල්පය අසංකල්පයට නද්‍රිතිය වේ.

කිසිදෙයක් ලෙසමනත් උපාදය යනු: ලෙස නම් දෙය ලෙස කෙනෙකි. ජාති ලෙස ය, නාමලෙස ය, ගොත්‍රලෙස ය, ලිඛිතලෙස ය, අප්‍රාප්තිය ලෙස ය, පාත්‍ර ලෙස ය, විවර ලෙස ය, උපාධිය ලෙස ය, අවිච්ඡිද්‍ර ලෙස ය, ශයනාසනය ලෙස ය.

ජාතිලෙසො නාම: බිහිවියො දිට්ඨො හොති පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣා-පජ්ජනො, අඤ්ඤං බිහිවියං පසසිත්වා වොදෙති: “බිහිවියො මයා දිට්ඨො පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපනොසි, අස්සමණොසි, අසකාපුත්තියොසි, තත්ථි තයා සද්ධිං උපොසථො වා පචාරණො වා සමසකමමං වාති, ආපනති වාචාය වාචාය සමසාදිසෙසස්ස. බ්‍රාහ්මණො දිට්ඨො හොති -පෙ- වෙස්සො දිට්ඨො හොති -පෙ- සුද්දො දිට්ඨො හොති පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපජ්ජනො, අඤ්ඤං සුද්දං පසසිත්වා වොදෙති: සුද්දො මයා දිට්ඨො පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපනොසි, අස්සමණොසි, අසකාපුත්තියොසි -පෙ- ආපනති වාචාය වාචාය සමසාදි-සෙසස්ස.

නාමලෙසො නාම: බුද්ධරක්ඛිතො දිට්ඨො හොති -පෙ- ධම්මරක්ඛිතො දිට්ඨො හොති -පෙ- සමසරක්ඛිතො දිට්ඨො හොති පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපජ්ජනො, අඤ්ඤං සමසරක්ඛිතං පසසිත්වා වොදෙති: සමසරක්ඛිතො මයා දිට්ඨො පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපනොසි, අස්සමණොසි, අසකාපුත්ති-යොසි -පෙ- ආපනති වාචාය වාචාය සමසාදිසෙසස්ස.

ගොතනලෙසො නාම: ගොතමො දිට්ඨො හොති -පෙ- මොගහලානො දිට්ඨො හොති -පෙ- කම්මායනො දිට්ඨො හොති -පෙ- වාසිට්ඨො දිට්ඨො හොති පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපජ්ජනො, අඤ්ඤං වාසිට්ඨං පසසිත්වා වොදෙති: වාසිට්ඨො මයා දිට්ඨො පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපනොසි, අස්සමණොසි, අසකාපුත්තියොසි -පෙ- ආපනති වාචාය වාචාය සමසාදිසෙසස්ස.

උඛගලෙසො නාම: දීඝො දිට්ඨො හොති -පෙ- රස්සො දිට්ඨො හොති -පෙ- කණො දිට්ඨො හොති -පෙ- ඔදනො දිට්ඨො හොති පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපජ්ජනො, අඤ්ඤං ඔදනං පසසිත්වා වොදෙති: ඔදනො මයා දිට්ඨො, පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපනොසි, අස්සමණොසි, අසකාපුත්තියොසි -පෙ- ආපනති වාචාය වාචාය සමසාදිසෙසස්ස.

ආපනතිලෙසො නාම: ලුහුකං ආපනතිං ආපජ්ජනො දිට්ඨො හොති, තඤ්ඤා පාරාජිකෙන වොදෙති: අස්සමණොසි, අසකාපුත්තියොසි -පෙ- ආපනති වාචාය වාචාය සමසාදිසෙසස්ස.

පනතලෙසො නාම: ලොහපනතධරො දිට්ඨො හොති -පෙ- සාටක-පනතධරො දිට්ඨො හොති -පෙ- සුමහකපනතධරො දිට්ඨො හොති පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපජ්ජනො, අඤ්ඤං සුමහකපනතධරං පසසිත්වා වොදෙති: සුමහකපනතධරො මයා දිට්ඨො පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපනොසි, අස්සමණොසි, අසකාපුත්තියොසි -පෙ- ආපනති වාචාය වාචාය සමසාදි-සෙසස්ස.

ජාතිලෙස නම්: වොදකයා විසින් පරිජ්ඣාවෙන් අවදනා ඝෂත්‍රියයෙක් දක්නා ලද්දේ වෙයි. (හෙතෙම) අන්‍යඝෂත්‍රිය මහණක්හු දෑක මා විසින් (පරිජ්ඣාවෙන් අවදනා) ඝෂත්‍රියයෙක් දක්නා ලද්දේ ය. (ඝෂත්‍රිය වූ තෝ) පරිජ්ඣාවෙන් අවන්තෙති, අශ්‍රමණයෙහි, අශාක්‍යපුත්‍රියයෙහි නා සමග උපොසථයෙක් හෝ පචාරණයෙක් හෝ සංඝකමයෙක් හෝ නැතැ' යි වොදනා කෙරේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි සහවෙසෙස්ඥාවෙන් වේ. ඛමුණෙක් දක්නා ලද්දේ වෙයි. ... වෛශ්‍යයෙක් දක්නා ලද්දේ වෙයි. ... පරිජ්ඣාවෙන් අවදනා ශුද්‍රයෙක් දක්නා ලද්දේ වෙයි. (හෙතෙම) අන්‍යශුද්‍ර පෘථිද්දකු දෑක මා විසින් (පරිජ්ඣාවෙන් අවදනා) ශුද්‍රයෙක් දක්නා ලද්දේ ය. (තෝ) පරිජ්ඣාවෙන් අවන්තෙති අශ්‍රමණයෙහි, අශාක්‍යපුත්‍රියයෙහි ... වොදනා කෙරේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි සහවෙසෙස්ඥාවෙන් වේ.

නාමලෙස නම්: (වොදක මහණහු විසින්) බුද්ධරක්ඛිත නමැත්තෙක් දක්නා ලද්දේ වෙයි. ... ධම්මරක්ඛිත නමැත්තෙක් දක්නා ලද්දේ වෙයි. ... පරිජ්ඣාවෙන් අවදනා සංඝරක්ඛිත නමැත්තෙක් දක්නා ලද්දේ වෙයි. හේ සංඝරක්ඛිත නම් අනෙකක්හු දෑක මා විසින් (පරිජ්ඣාවෙන් අවදනා) සංඝරක්ඛිත දක්නා ලද්දේ ය. (තෝ) පරිජ්ඣාවෙන් අවන්තෙති, අශ්‍රමණයෙහි, අශාක්‍යපුත්‍රියයෙහි ... වොදනා කෙරේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි සහවෙසෙස්ඥාවෙන් වේ.

ගොතනලෙස නම්: (වොදක මහණහු විසින්) ගොතම ගොත්‍ර ආතියෙක් දක්නා ලද්දේ වෙයි. ... මොග්ගලාන ගොත්‍ර ආතියෙක් දක්නා ලද්දේ වෙයි. ... කච්චායන ගොත්‍ර ආතියෙක් දක්නා ලද්දේ වෙයි. ... පරිජ්ඣාවෙන් අවදනා වාසිට්ඨ ගොත්‍ර ආතියෙක් දක්නා ලද්දේ වෙයි. හේ වාසිට්ඨ ගොත්‍ර ආතී අන් පෘථිද්දකු දෑක මා විසින් (පරිජ්ඣාවෙන් අවදනා) වාසිට්ඨයෙක් දක්නා ලද. (තෝ) පරිජ්ඣාවෙන් අවන්තෙති, අශ්‍රමණයෙහි, අශාක්‍යපුත්‍රියයෙහි ... වොදනා කෙරේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි සහවෙසෙස්ඥාවෙන් වේ.

ලිඛිතලෙස නම්: දිගුල්ලෙක් දක්නා ලද්දේ වෙයි. ... ලුහුඬුයෙක් දක්නා ලද්දේ වෙයි. ... කථුලයෙක් දක්නා ලද්දේ වෙයි. ... පරිජ්ඣාවෙන් අවදනා හෙළලයෙක් දක්නා ලද්දේ වෙයි. හේ අන් හෙළල පෘථිද්දකු දෑක මා විසින් (පරිජ්ඣාවෙන් අවදනා) හෙළලයෙක් දක්නා ලද්දේ ය. (තෝ) පරිජ්ඣාවෙන් අවන්තෙති, අශ්‍රමණයෙහි, අශාක්‍යපුත්‍රියයෙහි ... වොදනා කෙරේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි සහවෙසෙස්ඥාවෙන් වේ.

ආපනති ලෙස නම්: ලුහුඬුවෙන් අවදනා පෘථිද්දෙක් දක්නා ලද්දේ වෙයි. ඉදින් ඔහුට අශ්‍රමණයෙහි, අශාක්‍යපුත්‍රියයෙහි, ... පරිජ්ඣාවෙන් වොදනා කෙරේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි සහවෙසෙස්ඥාවෙන් වේ.

පනත ලෙස නම්: ලොහොමුවා පා දරන්තෙක් දක්නා ලද්දේ වෙයි. ... සාටකපාත්‍ර (ඔප්තාභූ මැටිපා) දරන්තෙක් දක්නා ලද්දේ වෙයි. ... පරිජ්ඣාවෙන් අවදනා සුමහකපාත්‍ර (පියවි මැටිපා) දරන්තෙක් දක්නා ලද්දේ වෙයි. හේ පියවි මැටිපා දරණ අන් මහණක්හු දෑක මා විසින් (පරිජ්ඣාවෙන් අවදනා) පියවි මැටිපා දරන්තෙක් දක්නා ලද. (තෝ) පරිජ්ඣාවෙන් අවන්තෙති, අශ්‍රමණයෙහි, අශාක්‍යපුත්‍රියයෙහි, ... වොදනා කෙරේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි සහවෙසෙස්ඥාවෙන් වේ.

චිවරලෙසො නාම: පංසුකුලිකො දිට්ඨො හොති -පෙ- ගහපති චිවරධරො දිට්ඨො හොති පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපජ්ජන්තො, අඤ්ඤං ගහපතිචිවරධරං පසිසිත්වා චොදෙති: ගහපතිචිවරධරො මයා දිට්ඨො, පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපන්තොසි, අස්සමණොසි, අසකාපුත්තියොසි -පෙ- ආපනති වාචාය වාචාය සසිසාදිසෙසස්ස.

උපජ්ඣායලෙසො නාම: ඉත්තනාමස්ස සද්ධිවිහාරිකො දිට්ඨො හොති පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපජ්ජන්තො, අඤ්ඤං ඉත්තනාමස්ස සද්ධිවිහාරිකො මයා දිට්ඨො, පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපන්තොසි, අස්සමණොසි, අසකාපුත්තියොසි, -පෙ- ආපනති වාචාය වාචාය සසිසාදිසෙසස්ස.

ආවජියලෙසො නාම: ඉත්තනාමස්ස අනෙතවාසිකො දිට්ඨො හොති පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපජ්ජන්තො, අඤ්ඤං ඉත්තනාමස්ස අනෙතවාසිකං පසිසිත්වා චොදෙති: ඉත්තනාමස්ස අනෙතවාසිකො මයා දිට්ඨො, පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපන්තොසි, අස්සමණොසි, අසකාපුත්තියොසි -පෙ- ආපනති වාචාය වාචාය සසිසාදිසෙසස්ස.

සෙනාසනලෙසො නාම: ඉත්තනාමස්ස සෙනාසනවාසිකො දිට්ඨො හොති පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපජ්ජන්තො, අඤ්ඤං ඉත්තනාමස්ස සෙනාසන-වාසිකං පසිසිත්වා චොදෙති: ඉත්තනාමස්ස සෙනාසනවාසිකො මයා දිට්ඨො, පාරාජිකං ධම්මං අජ්ඣාපන්තොසි, අස්සමණොසි, අසකාපුත්තියොසි, නත්ති තයා සද්ධිං උපොසිථො වා පචාරණං වා සසිසාකම්මං වාති. ආපනති වාචාය වාචාය සසිසාදිසෙසස්ස.

සාගිකෙත ධම්මනාති වතුනාං අඤ්ඤතරෙත.

අනුදාංසෙය්‍යාති චොදෙති වා චොදාපෙති වා.

අපෙචනාම නං ඉමමිනා බ්‍රහ්මවජියා වාචෙය්‍යන්ති භික්ඛුභවා වාචෙය්‍යං සමණධම්මා වාචෙය්‍යං, සීලකකුඤ්ඤා වාචෙය්‍යං, තපොගුණා වාචෙය්‍යං.

තතො අපරෙත සමසෙනාති යස්මිං බණෙ අනුදාංසිතො හොති තං බණං තං ලඟං තං මුහුත්තං චිතිවන්තො.

සමනුගාතියමානොති යෙන වජ්ඣනා අනුදාංසිතො හොති, තස්මිං වජ්ඣස්මිං සමනුගාතියමානො.

අසමනුගාතියමානොති න කෙනචි චුච්චමානො.

අබිකරණං නාම වත්තාරි අබිකරණාති විවාදාබිකරණං, අනුවාදාබිකරණං, ආපනනාබිකරණං, නිව්වාසිකරණං.

කොචි දෙසො ලෙසමනොනා උපාදිනොති තෙසං ලෙසානං අඤ්ඤතරො ලෙසො උපාදිනොනා හොති.

විවර ලෙස නම්: පසුල් සිවුරු දරන්නෙක් දක්නා ලද්දේ වෙයි. ... පරිජ්ඣාවාත් අවදනා ගැහැවිසිවුරු දරන්නෙක් දක්නා ලද්දේ වෙයි. හේ ගැහැවිසිවුරු දරණ අත් මහණක්හු දැක 'මා විසින් (පරිජ්ඣාවාත් අවදනා) ගැහැවිසිවුරු දරන්නෙක් දක්නා ලද. (තෝ) පරිජ්ඣාවාත් අවන්නෙහි, අශ්‍රමණයෙහි, අශාක්‍යපුත්‍රියයෙහි ... වොදනා කෙරේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි සහවෙසෙස්ඥාවාත් වේ.

උපජ්ඣාය ලෙස නම්: මෙනම් ආත්තහුගේ පරිජ්ඣාවාත් අවදනා සද්ධිවිහාරිකයෙක් දක්නා ලද වෙයි. මෙනම් ආත්තහුගේ අන් සද්ධිවිහාරික පාවිද්දකු දැක 'මා විසින් මෙනම් මහණහුගේ (පරිජ්ඣාවාත් අවදනා) සද්ධි-විහාරික තෙම දක්නා ලද. (තෝ) පරිජ්ඣාවාත් අවන්නෙහි, අශ්‍රමණයෙහි, අශාක්‍යපුත්‍රියයෙහි ... වොදනා කෙරේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි සහවෙසෙස්ඥාවාත් වේ.

ආවර්ග ලෙස නම්: මෙනම් ආත්තහුගේ පරිජ්ඣාවාත් අවදනා අතා-වැසියෙක් දක්නා ලද්දේ වෙයි. හේ මෙනම් ආත්තහුගේ අන් අතා-වැසි පාවිද්දකු දැක 'මා විසින් මෙනම් ආත්තහුගේ (පරිජ්ඣාවාත් අවදනා) අතා-වැසි තෙම දක්නා ලද. (තෝ) පරිජ්ඣාවාත් අවන්නෙහි, අශ්‍රමණයෙහි, අශාක්‍යපුත්‍රියයෙහි ... වොදනා කෙරේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි සහවෙසෙස්ඥාවාත් වේ.

සෙනාසන ලෙස නම්: මෙනම් ආත්තහුගේ සෙනසුන් වැසි වූ පරිජ්ඣාවාත් අවදනා මහණෙක් දක්නා ලද වෙයි. මෙනම් ආත්තහුගේ සෙනසුන් වැසි අන් මහණක්හු දැක 'මා විසින් මෙනම් ආත්තහුගේ සෙනසුන් වැසි (පරිජ්ඣාවාත් අවදනා) මහණ දක්නා ලද. (තෝ) පරිජ්ඣාවාත් අවන්නෙහි, අශ්‍රමණයෙහි, අශාක්‍යපුත්‍රියයෙහි. තා සමග උපොසථයෙක් හෝ පචාරණයෙක් හෝ සඞ්ඝකමීයෙක් හෝ නැතැයි වොදනා කෙරේ නම් තෙපුලෙහි තෙපුලෙහි සහවෙසෙස්ඥාවාත් වේ.

පාශ්ඨකොන ධම්මොන යනු: සතර පරිජ් අතුරෙන් එක්තරයෙකින්.

අනුදාංසෙය් යනු: වොදනා කෙරෙයි හෝ වොදනා කරවා හෝ

අපොච්ඡාය නං ඉමමනා චුහමවරියා වාවෙය් යනු: භික්ෂු භාවයෙන් ගලවන්නෙම් නම්, ශ්‍රමණධර්මයෙන් ගලවන්නෙම් නම් ශීලසකතියෙන් ගලවන්නෙම් නම්.

තනො අපරෙන සමයෙන යනු: යම් ආසිල්ලෙකි වොදනා කරණ ලද වේ ද ඒ ආසිල්ල, ඒ ලය, මොහොත, ඉක්මැහිය කල්හි.

සමනුග්ගාහියමානො යනු: යම් පාරාජික වස්තුවෙකින් වොදනා කරණ ලද්දේ වේ ද ඒ වස්තුවෙහි විවාරනු ලබන්නේ.

අසමනුග්ගාහියමානො යනු: කිසි වස්තුවෙකින් නො කියනු ලබන්නේ

අභිකරණ නම්: අභිකරණ සතරෙහි: විවාදධිකරණ ය, අනුවාදධිකරණ ය, ආපත්තාධිකරණ ය, නිව්වාධිකරණ යි.

කොච්ඡි දෙසො ලෙසමනො උපාදිනො යනු: ඒ ලෙසයන් අතුරෙන් එක්තර ලෙසයෙක් ගන්නා ලද්දේ වේ.

හික්කු ව දෙසං පනිට්ඨානී යනු: සිස්සසෙක් මා විසින් කියන ලද යා, මුසවායෙක් මා විසින් කියන ලද යා, අභුතයෙක් මා විසින් කියන ලද යා, මා නො දන්නානු විසින් කියන ලදී.

සසසසසසසස යනු: ... එයින්ද කියනු ලැබෙයි 'සසසසසසසස'යි

5. (වොදක මහණ විසින්) සහවෙසෙස් අවදනා මහණ නෙම දක්නා ලද්දේ වෙයි. සහවෙසෙස්හි සහවෙසෙස් ය යන දූෂි ඇත්තේ වෙයි. ඉදින් ඔහුට 'අශ්‍රමණයෙහි, අශාක්‍යපුත්‍රියයෙහි, නා සමග උපොසථයෙක් හෝ පචාරණයෙක් හෝ සසසකමයෙක් හෝ නැතැ'යි පරිජ්ඣාවැනින් වොදනා කෙරේ නම් මෙසේත් ආපනති—අන්‍යභාගිය ද වෙයි, ලෙශයෙක් ද ගන්නා ලද්දේ වෙයි. නෙපුලෙහි නෙපුලෙහි සහවෙසෙස්ඇවැත් වේ.

6. සහවෙසෙස් අවදනා මහණෙක් දක්නා ලද්දේ වෙයි. සහවෙසෙස්හි තුලැසි ය යන දූෂි ඇත්තේ වෙයි ... පචිති ය යන දූෂි ඇත්තේ වෙයි ... පිළිදෙස්නි ය යන දූෂි ඇත්තේ වෙයි ... දුකුලා ය යන දූෂි ඇත්තේ වෙයි ... දුබ්බි ය යන දූෂි ඇත්තේ වෙයි. ඉදින් ඔහුට 'අශ්‍රමණයෙහි අශාක්‍යපුත්‍රියයෙහි ... 'යි පරිජ්ඣාවැනින් වොදනා කෙරේ නම් මෙසේත් ආපනති—අන්‍යභාගිය ද වෙයි, ලෙශයෙක් ද ගන්නා ලද්දේ වෙයි. නෙපුලෙහි නෙපුලෙහි සහවෙසෙස්ඇවැත් වේ.

7. මහණ නෙම තුලැසි...පචිති...පිළිදෙස්නි ... දුකුලා ... දුබ්බි ඇවැත් අවදනේ දක්නා ලද වෙයි. දුබ්බියෙහි දුබ්බි ය යන දූෂි ඇත්තේ වෙයි. ඉදින් ඔහුට 'අශ්‍රමණයෙහි, අශාක්‍යපුත්‍රියයෙහි, ... 'යි පරිජ්ඣාවැනින් වොදනා කෙරේ නම් මෙසේත් ආපනති—අන්‍යභාගිය ද වෙයි. ලෙශයෙක් ද ගන්නා ලද්දේ වෙයි. නෙපුලෙහි නෙපුලෙහි සහවෙසෙස්ඇවැත් වේ.

8. මහණ නෙම දුබ්බිඇවැත් අවදනේ දක්නා ලද වෙයි. දුබ්බියෙහි සහවෙසෙස් ය යන දූෂි ඇත්තේ වෙයි ... දුබ්බියෙහි තුලැසි පචිති පිළිදෙස්නි දුකුලා ය යන දූෂි ඇත්තේ වෙයි. ඉදින් ඔහුට 'අශ්‍රමණයෙහි, අශාක්‍යපුත්‍රියයෙහි, නා සමග උපොසථයෙක් හෝ පචාරණයෙක් හෝ සසසකමයෙක් හෝ නැතැ'යි පරිජ්ඣාවැනින් වොදනා කෙරේ නම් මෙසේත් ආපනති—අන්‍යභාගිය වෙයි. ලෙශයෙක් ද ගන්නා ලද්දේ වෙයි. නෙපුලෙහි නෙපුලෙහි සහවෙසෙස්ඇවැත් වේ.

එකක් එකක් මුල් කොටගෙන චක්‍රය බැන්ද සතු.

9. මහණ නෙම සහවෙසෙස්ඇවැත් අවදනේ දක්නා ලද වෙයි. සහවෙසෙස්හි සහවෙසෙස් ය යන දූෂි ඇත්තේ වෙයි. ඉදින් ඔහුට 'අශ්‍රමණයෙහි, අශාක්‍යපුත්‍රියයෙහි, නා සමග උපොසථයෙක් හෝ පචාරණයෙක් හෝ සසසකමයෙක් හෝ නැතැ'යි පරිජ්ඣාවැනින් වොදනා කරවා නම් මෙසේත් ආපනති—අන්‍යභාගිය ද වෙයි. ලෙශයෙක් ද ගන්නා ලද්දේ වෙයි. නෙපුලෙහි නෙපුලෙහි සහවෙසෙස්ඇවැත් වේ.

10. භික්ඛු සංඝසාදිසෙසං අජ්ඣාපජ්ජනො දිට්ඨො හොති, සංඝසාදිසෙසො පුලලච්චයදිට්ඨි හොති -පෙ- පාවිතනියදිට්ඨි හොති -පෙ- පාවිදෙසනියදිට්ඨි හොති -පෙ- දුක්ඛාසිතදිට්ඨි හොති -පෙ- දුක්ඛාසිතදිට්ඨි හොති -පෙ- නඤ්ඤච පාරාජිකෙන වොදාපෙති: “අස්සමණොසි, අසකාසුතනියොසි -පෙ-” එවමපි ආපනනඤ්ඤාභාගියං හොති, ලෙසො ච උපාදිනො, ආපනනි වාචාය වාචාය සංඝසාදිසෙසංසං.

11. භික්ඛු පුලලච්චයං අජ්ඣාපජ්ජනො දිට්ඨො හොති, පුලලච්චයෙ පුලලච්චයදිට්ඨි හොති -පෙ- පුලලච්චයෙ පාවිතනියදිට්ඨි හොති -පෙ- පාවිදෙසනියදිට්ඨි හොති -පෙ- දුක්ඛාසිතදිට්ඨි හොති -පෙ- දුක්ඛාසිතදිට්ඨි හොති, සංඝසාදිසෙසදිට්ඨි හොති. නඤ්ඤච පාරාජිකෙන වොදාපෙති: “අස්සමණොසි, අසකාසුතනියොසි” -පෙ- එවමපි ආපනනඤ්ඤාභාගියං හොති, ලෙසො ච උපාදිනො, ආපනනි වාචාය වාචාය සංඝසාදිසෙසංසං.

12. භික්ඛු පාවිතනියං -පෙ- පාවිදෙසනියං -පෙ- දුක්ඛං -පෙ- දුක්ඛාසිතං අජ්ඣාපජ්ජනො දිට්ඨො හොති දුක්ඛාසිතෙ දුක්ඛාසිතදිට්ඨි හොති -පෙ- දුක්ඛාසිතෙ සංඝසාදිසෙසදිට්ඨි හොති -පෙ- පුලලච්චයදිට්ඨි හොති -පෙ- පාවිතනියදිට්ඨි හොති -පෙ- පාවිදෙසනියදිට්ඨි හොති -පෙ- දුක්ඛාසිතදිට්ඨි හොති, නඤ්ඤච පාරාජිකෙන වොදාපෙති: “අස්සමණොසි, අසකාසුතනියොසි, නත්ති තයා සද්ධිං උපොසිථො වා පචාරණො වා සංඝකමමං වා”ති. එවමපි ආපනනඤ්ඤාභාගියං හොති, ලෙසො ච උපාදිනො, ආපනනි වාචාය වාචාය සංඝසාදිසෙසංසං.

13. අනාපනති තථාසඤ්ඤා වොදෙති වා වොදාපෙති වා උමමනකස්ස, ආදිකමේකස්සාති.

දුතියදුට්ඨදේසසංඝසාදිසෙසො- නිවර්තනං.

10. මහණ තෙම සහවෙසෙස්ඇවැත් අවදනේ දක්නා ලද වෙයි. සහ-
වෙසෙස්හි තුලාසි ය යන දූෂි ඇත්තේ වෙයි ... පච්ඡි ය යන දූෂි ඇත්තේ
වෙයි .... පිළිදෙස්නි ය යන දූෂි ඇත්තේ වෙයි .... දුකුලා ය යන දූෂි
ඇත්තේ වෙයි ... දුබ්බි ය යන දූෂි ඇත්තේ වෙයි. ඉදින් ඔහුට
'අශ්‍රමණයෙහි, අශාක්‍යපුත්‍රියයෙහි ...'යි පරිජ්ඣාවැතින් වොදනා කරවා නම්
මෙසේත් ආපනනි—අන්‍යභාගිය ද වෙයි. ලෙශයෙක් ද ගන්නා ලද්දේ වෙයි.
තෙජුලෙහි තෙජුලෙහි සහවෙසෙස්ඇවැත් වේ.

11. මහණ තෙම තුලාසිඇවැත් අවදනේ දක්නා ලද වෙයි. තුලාසියෙහි
තුලාසි ය යන දූෂි ඇත්තේ වෙයි ... තුලාසියෙහි පච්ඡි ය යන දූෂි
ඇත්තේ වෙයි .... පිළිදෙස්නි ය යන දූෂි ඇත්තේ වෙයි ... දුකුලා ය යන
දූෂි ඇත්තේ වෙයි ... දුබ්බි ය යන දූෂි ඇත්තේ වෙයි ... සහවෙසෙස් ය
යන දූෂි ඇත්තේ වෙයි. ඉදින් ඔහුට 'අශ්‍රමණයෙහි, අශාක්‍යපුත්‍රියයෙහි
...'යි පරිජ්ඣාවැතින් වොදනා කරවා නම්, මෙසේත් ආපනනි—අන්‍යභාගිය ද
වෙයි, ලෙශයෙක් ද ගන්නා ලද්දේ වෙයි. තෙජුලෙහි තෙජුලෙහි සහවෙසෙස්-
ඇවැත් වේ.

12. මහණ තෙම පච්ඡි ... පිළිදෙස්නි ... දුකුලා ... දුබ්බි ඇවැත් අවදනේ
දක්නා ලද වෙයි. දුබ්බියෙහි දුබ්බි ය යන දූෂි ඇත්තේ වෙයි ...
දුබ්බියෙහි සහවෙසෙස් ය යන දූෂි ඇත්තේ වෙයි ... තුලාසි ය යන
දූෂි ඇත්තේ වෙයි ... පච්ඡි ය යන දූෂි ඇත්තේ වෙයි ... පිළිදෙස්නි
ය යන දූෂි ඇත්තේ වෙයි .... දුකුලා ය යන දූෂි ඇත්තේ වෙයි. ඉදින්
ඔහුට 'අශ්‍රමණයෙහි, අශාක්‍යපුත්‍රියයෙහි, නා සමග උපොසථයෙක් හෝ
පචාරණයෙක් හෝ සංඝකමියෙක් හෝ නැතැ'යි පරිජ්ඣාවැතින් වොදනා
කරවා නම්, මෙසේත් ආපනනි—අන්‍යභාගිය ද වෙයි, ලෙශයෙක් ද ගන්නා
ලද්දේ වෙයි, තෙජුලෙහි තෙජුලෙහි සහවෙසෙස්ඇවැත් වේ.

13. එබඳු සංඥ ඇත්තේ වොදනා කෙරෙයි හෝ වොදනා කරවයි
හෝ ඇවැත් නැති. උමමනකයහට ආදිකමමිකයහට ඇවැත් නැත්තේ යි.

දුතියද්විතීයොපසංහිතොපදය නිමි.

පඨමසංඝිකාභෙදසිකාභාසදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා රාජගහෙ විහරති වෙළවතෙ කලඤ්ඤානිවාපෙ. අථ බො දෙවදනෙනා යෙන කොකාලිකො කටමොරක-
නිස්සකො බණ්ඩදෙවියා පුතෙනා සමුද්දනෙනා තෙනුපසංඝිකම්, උපසංඝිකම්නා
කොකාලිකං කටමොරකනිස්සකං බණ්ඩදෙවියා පුතනං සමුද්දනනං
එතදවොච: “එථ මයං ආට්ඨසො සමණස්ස ගොතමස්ස සංඝභෙදං කරිය්සාම
චක්ඛභෙදනම්”. එවං චුතො කොකාලිකො දෙවදනනං එතදවොච: “සමණො
බො ආට්ඨසො ගොතමො මහිද්ධිකො මහානුභාවො. කථං මයං සමණස්ස
ගොතමස්ස සංඝභෙදං කරිය්සාම චක්ඛභෙදනම්”. එථ මයං ආට්ඨසො සමණං
ගොතමං උපසංඝිකම්නා පඤ්ච වඤ්චිති යාමිස්සාම: “භගවා භනොත අතෙකපරි-
යායෙන අපට්ඨිතස්ස සනතුට්ඨස්ස සලලෙබ්බස්ස ධුතස්ස පාසාදිකස්ස අපවයස්ස
විරියාරම්භස්ස වණණවාදී”. ඉමාති භනොත පඤ්ච වඤ්චිති අතෙකපරියායෙන
අපට්ඨිතාය සනතුට්ඨාය සලලෙබ්බාය ධුතාය පාසාදිකාය අපවයාය විරියාරම්භාය
සංවතනනාති:

“සාධු භනොත භික්ඛු යාවජ්චං ආරඤ්ඤකා අස්සු, යො ගාමනානං
මසරෙය්‍ය වජ්ජං නං චුසෙය්‍ය.

යාවජ්චං පිණ්ඩපාතිකා අස්සු, යො නිමනනනං සාදිසෙය්‍ය වජ්ජං නං
චුසෙය්‍ය.

යාවජ්චං පංසුකුලිකා අස්සු, යො ගහපතිවීචරං සාදිසෙය්‍ය වජ්ජං නං
චුසෙය්‍ය.

යාවජ්චං රාකඛමුලිකා අස්සු, යො ඡනනං උපගච්ඡෙය්‍ය වජ්ජං නං
චුසෙය්‍ය.

යාවජ්චං මච්ඡමංසං න බාදෙය්‍යං, යො මච්ඡමංසං බාදෙය්‍ය වජ්ජං න
චුසෙය්‍යා”ති.

ඉමාති සමණො ගොතමො නානුජානිස්සති. තෙ මයං ඉමෙති
පඤ්චති වඤ්චිති ජනං සඤ්ඤපෙස්සාමාති. සක්කා බො ආට්ඨසො ඉමෙති
පඤ්චති වඤ්චිති සමණස්ස ගොතමස්ස සංඝභෙදෙ කාතුං චක්ඛභෙදෙ,
ලිංඛපසනනා හි ආට්ඨසො මනුස්සා”ති.

2. අථ බො දෙවදනෙනා සපරිසො යෙන භගවා තෙනුපසංඝිකම්, උපසං-
ඝිකම්නා භගවනනං අභිවාදෙත්වා එකමනනං නිසීදි. එකමනනං නිසීදෙනා බො
දෙවදනෙනා භගවනනං එතදවොච: “භගවා භනොත අතෙකපරියායෙන
අපට්ඨිතස්ස සනතුට්ඨස්ස සලලෙබ්බස්ස ධුතස්ස පාසාදිකස්ස අපවයස්ස
විරියාරම්භස්ස වණණවාදී. ඉමාති භනොත පඤ්ච වඤ්චිති අතෙකපරියායෙන
අපට්ඨිතාය සනතුට්ඨාය සලලෙබ්බාය ධුතාය පාසාදිකාය අපවයාය විරියාරම්භාය
සංවතනනාති.

3. 10.

ප්‍රථම සංවිසිතයෙහි දැක්වූ ස්වභාවය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවන් බුදුහු රජගහනුවර කලාපයෙහි වාස නම් වූ වෙළඳවෙහෙයෙහි වාස වෙසෙන සේක. එකල්හි දෙව්දන්තෙම කටමොරකනියෙහි නම් කොකාලික යම් තැනෙකෙහි ද බණ්ඩාදෙවියගේ පුත් සමුද්දන්ත යම් තැනෙකෙහි ද එතැන්හි එළඹ කටමොරකනියෙහි කොකාලිකට ද බණ්ඩාදෙවියගේ පුත් සමුද්දන්තට ද මෙසේ කී ය: “එව ආවාතනි, අපි මහණ ගොයුම්හට සංඝභෙදය කරමිහ. චක්‍රභෙදය කරමිහ” යි. මෙසේ කී කල්හි කොකාලික දෙව්දන්තට මේ කී ය: ආවාතනි, මහණ ගොයුම්හු මහත් සාද්ධි ආත්තාහ, මහත් අනුභාව ආත්තාහ. කිසෙයින් අපි මහණ ගොයුම්හට සංඝභෙද කරමෝ ද චක්‍රභෙද කරමෝ ද? යි. එව ආවාතනි, අපි මහණ ගොයුම්හු කරා එළඹ පඤ්චවස්සන් ඉල්ලා සිටිමිහ: ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ, නොයෙක් අයුරින් අලෙවිස්ථ බව, සනතුමට බව, සලෙඛය, ධුතගුණය, ප්‍රසාද එළවන බව, අපවය, චියාර්මය පිළිබඳ ගුණ නියත සුල්ලහ. ස්වාමීනි, මේ පඤ්චවස්සු අලෙවිස්ථ බවට සනතුමයට සලෙඛයට ධුතගුණයට ප්‍රසාද එළවන බවට අපවයට චියාර්මයට වැටෙත්.

“ස්වාමීනි, භික්ෂුහු යාවජ්ජියෙන් ආරණ්‍යක වන්නාහු නම් මැනව. යමෙක් ග්‍රාමානායට වරදෙන් නම් වරද ඔහු පහස්නේ ය.

යාවජ්ජියෙන් පිණ්ඩපාතික වන්නාහු නම් මැනව. යමෙක් නිමනුණ ඉවසා නම් වරද ඔහු පහස්නේ ය.

යාවජ්ජියෙන් පාගුකුලික වන්නාහු නම් මැනව. යමෙක් ගැහැටි-සිවුරු ඉවසා නම් වරද ඔහු පහස්නේ ය.

යාවජ්ජියෙන් වාක්‍ෂමුලික වන්නාහු නම් මැනව. යමෙක් සෙවනකට එළඹේ නම් වරද ඔහු පහස්නේ ය.

යාවජ්ජියෙන් මහසමාංග නො වළඳන්නාහු නම් මැනව. යමෙක් මහසමාංග වළඳ, නම් වරද ඔහු පහස්නේ යි.

මේ වස්සන් ශ්‍රවණ ගෞතමයෝ නො අනුදන්නාහ. අපි මේ වස්සන් කරණ කොටගෙන ජනයා දන්වාලමිහ” යි. ආවාතනි, මේ පඤ්චවස්සන් කරණ කොටගෙන මහණ ගොයුම්හට සංඝභෙද කරන්නට චක්‍රභෙද කරන්නට හැකිය. ආවාතනි, යම් හෙයකින් මිත්‍රයාගේ රුක්‍ෂප්‍රසන්නයෝ ද එහෙයින්” යි.

2. ඉක්බිති දෙව්දන්තෙම පිරිස් සහිත වූයේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරා එළඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට අභිවාදනය කොට එකත්පස් ව තිඳගත. එකත්පස් ව හුන් දෙව්දන්ත භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් කී ය. ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නොයෙක් අයුරින් අලෙවිස්ථ බව සනතුමට බව සලෙඛය ධුතගුණය ප්‍රසාදික බව අපවය චියාර්මය පිළිබඳ ගුණ නියත සුල්ලහ. ස්වාමීනි, මේ පඤ්චවස්සු නොයෙක් අයුරින් අලෙවිස්ථ බවට සනතුමයට සලෙඛයට ධුතගුණයට ප්‍රසාදික ගුණයට අපවයට චියාර්මයට වැටෙත්.

“සාධු භනෙන භික්ඛු යාවජ්චං ආරක්ඛාදිකා අස්ස, යො ගාමනාං ඔඤ්ඤාය, වජ්ඣං නං චුසෙය්‍ය. යාවජ්චං පිණ්ඩපාතිකා අස්ස, යො නිමනානං සාදිසෙය්‍ය, වජ්ඣං නං චුසෙය්‍ය. යාවජ්චං පංසුකුලිකා අස්ස, යො ගහපතිවීරං සාදිසෙය්‍ය, වජ්ඣං නං චුසෙය්‍ය. යාවජ්චං රුක්ඛමූලිකා අස්ස, යො ඡනනං උපගවෙජ්ඤ්‍ය, වජ්ඣං නං චුසෙය්‍ය. යාවජ්චං මච්ඡමංසං න බාදෙය්‍යං, යො මච්ඡමංසං බාදෙය්‍ය, වජ්ඣං නං චුසෙය්‍ය”ති. “අලං දෙවදත්ත, යො ඉච්ඡති ආරක්ඛාදිකො හොතු, යො ඉච්ඡති ගාමනෙන විහරතු, යො ඉච්ඡති පිණ්ඩපාතිකො හොතු, යො ඉච්ඡති නිමනනං සාදිසතු, යො ඉච්ඡති පංසුකුලිකො හොතු, යො ඉච්ඡති ගහපතිවීරං සාදිසතු. අට්ඨමාසෙ බොමයා දෙවදත්ත, රුක්ඛමූලසෙනාසනං අනුක්ඛාදිතං, නිකොට්ඨරුද්ධං මච්ඡමංසං අදිට්ඨං අසුතං අපරිසංඝිතනති. අථ බො දෙවදත්තො න භගවා ඉමානි පඤ්ච වඤ්චිති අනුජානාතීති හට්ඨො උදගො සපරිසො උට්ඨායාසනා භගවතං අභිවාදෙත්වා පදනම්ණං කත්වා පක්කාමි.

3. අථ බො දෙවදත්තො රුජගහං පවිසිත්වා පඤ්චති වඤ්චිති ජනං සක්ඛාදිපෙසි: “මයං ආවුසො සමණං ගොතමං උපසංඝකම්මවා පඤ්චවඤ්චිති යාවිමහ: භගවා භනෙන අනෙකපරියායෙන අපමච්ඡස්ස -පෙ- යාවජ්චං මච්ඡමංසං න බාදෙය්‍යං, යො මච්ඡමංසං බාදෙය්‍ය වජ්ඣං නං චුසෙය්‍ය”ති. ඉමානි සමණො ගොතමො නානුජානාති. තෙ මයං ඉමෙහි පඤ්චති වඤ්චිති 1සමාදාය වත්තාමා”ති. තත්ථ යෙ තෙ මනුස්සා අස්සාදා අපසසනා දුබ්බද්ධිනො, තෙ එවමාහංසු: “ඉමෙ බො සමණා සක්කපුත්තියා ධුතා සලෙඛට්ඨිතනො, සමණො පන ගොතමො බාහුලිකො බාහුලාය වෙනෙති”ති. යෙ පන තෙ මනුස්සා සද්ධා පසනා පණ්ඩිතා බුද්ධිමනො තෙ උජ්ඣායනති බීයනති විපාවෙනති: “කථං හි නාම දෙවදත්තො භගවතො සංඝභෙදාය පරක්කමිස්සති වක්කභෙදාය”ති.

4. අස්සොසුං බො භික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායනානං බීයනානං විපාවෙනානං. යෙ තෙ භික්ඛු අපමච්ඡා තෙ උජ්ඣායනති බීයනති විපාවෙනති: “කථං හි නාම දෙවදත්තො භගවතො සංඝභෙදාය පරක්කමිස්සති වක්කභෙදාය”ති. අථ බො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමත්ථං ආරොවෙසුං -පෙ- “සච්චං කිර ත්වං දෙවදත්ත සංඝභෙදාය පරක්කමසි වක්කභෙදාය”ති. “සච්චං භගවා” විගරහි බුද්ධො භගවා: කථං හි නාම ත්වං මොඝපුරිස සංඝභෙදාය පරක්කමිස්සසි වක්කභෙදාය. තෙනං මොඝපුරිස, අපසසනානං වා පසාදාය -පෙ- එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

1. “පඤ්චවඤ්චිති” වත්තබ්බපි “න මයං ඉමෙහි පංචති වඤ්චිති” ජනං සක්ඛාදිපෙසසාමානි අභිනිගර්ථිතකතවසෙන චුත්තනති. ස. පාසාදිකා.

“සාමිනී, භික්ෂුහු යාවජ්ජවයෙන් ආරණ්‍යක වන්නාහු නම් මැනව. යමෙක් ග්‍රාමාන්තයට බස්නේ නම් වරද ඔහු පහස්නේ ය. යාවජ්ජවයෙන් පිණිසාතික වන්නාහු නම් මැනව. යමෙක් නිමන්ත්‍රණ ඉවසා නම් වරද ඔහු පහස්නේ ය. යාවජ්ජවයෙන් පංශුකුලික වන්නාහු නම් මැනව. යමෙක් ගෘහපතිවීවර ඉවසා නම් වරද ඔහු පහස්නේ ය. යාවජ්ජවයෙන් වාසනමුලික වන්නාහු නම් මැනව. යමෙක් සෙවනට එළඹේ නම් වරද ඔහු පහස්නේ ය. යාවජ්ජවයෙන් මන්‍යසමාංශ නො වළඳන්නාහු නම් මැනව. යමෙක් මන්‍යසමාංශ වළඳා නම් වරද ඔහු පහස්නේ ය” යි.

“කම් නැත දෙවදත්තය, යමෙක් රිසියේ නම් ආරණ්‍යක වේවා, යමෙක් රිසියේ නම් ග්‍රාමාන්තයෙහි වාසය කෙරේවා. යමෙක් රිසියේ නම් පිණිසාතික වේවා. යමෙක් රිසියේ නම් නිමන්ත්‍රණ ඉවසාවා. යමෙක් රිසියේ නම් පංශු-කුලික වේවා. යමෙක් රිසියේ නම් ගෘහපතිවීවර ඉවසාවා. දෙවදත්තය, මා විසින් අටමසෙක්හි ම රුක්මුල් සෙනස්න අනුදන්නා ලද (නමා පිණිස) මරණු නොදක්නා ලද නොඅසන ලද සැක නොකරණ ලද ත්‍රිකොට්ඨරිගුණ වූ මන්‍යසමාංශය අනුදන්නා ලද” යි. එකල්හි දෙව්දත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ පඤ්චවස්තුන් නො අනුදන්නාහ” යි. සතුටු වූයේ ඔදවැසියේ පිරිස් සතින ව හුනස්නෙන් නැගී භාග්‍යවතුන් වහන්සේට අභිවාදන කොට පැදකුණු කොට තික්ම ගියේ ය.

3. ඉක්බිති දෙව්දත් තෙම රජගහනුවර වැද පඤ්චවස්තුයෙන් ජනයා හඟවාලී ය: “ඇවැත්නි, අපි මහණගොයුම්හු කරා එළඹ පඤ්චවස්තුන් අයැදීමහ. සාමිනී, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නන් අයුරින් අලෙපව්ඪ බව පිළිබඳ ... යාවජ්ජවයෙන් මන්‍යසමාංශ නොවළඳන්නාහු නම් මැනව. යමෙක් මන්‍යසමාංශ වළඳා නම් වරද ඔහු පහස්නේ ය” යි. ශ්‍රමණගොතමයෝ මේ වස්තුන් නො අනුදනිති. අපි මේ පඤ්චවස්තුන් සමාදන් ව වැටෙමිහ” යි. එහි යම් මිනිස් කෙනෙක් ශ්‍රද්ධා නැත්තාහු නො පහන් වූවාහු දුර්වුද්ධි වූවාහු ද ඔහු මෙසේ කීහු: මේ ශ්‍රමණසාක්‍යපුත්‍රියයෝ ධූතගුණ ඇත්තාහ. කෙලෙස් තවන පැවැතුම් ඇත්තාහ. මහණ ගොයුම්හු වැලිත් බාහුලික පැවැතුම් ඇත්-තාහු බහුලභාවයට සිතන්නාහ” යි. යම් මිනිස් කෙනෙක් සැදැහැ ඇත්තාහු ප්‍රසන්න වූවාහු පණ්ණින වූවාහු බුද්ධිමත් වූවාහු වෙන් නම් ඔහු අවමන් කෙරෙහි, නුගුණ කියති. දෙස් පහළ කෙරෙහි. කිසෙයින් නම් දෙව්දත් භාග්‍ය-වතුන් වහන්සේ පිළිබඳ සංඝභෙදයට චක්‍රභෙදයට උත්සාහ කරන්නේ දැ” යි.

4. භික්ෂුහු අවමන් කරණ, නුගුණ කියන, දෙස් පහළ කරණ ඒ මිනිසුන්ගේ බස් ඇසූහ. අලෙපව්ඪ වූ යම් භික්ෂු කෙනෙක් වෙන් නම් ඔහු “කෙසේ නම් දෙව්දත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සංඝභෙදය පිණිස චක්‍රභෙදය පිණිස උත්සාහ කරන්නේදැ” යි අවමන් කෙරෙහි, නුගුණ කියති, දෙස් පහළ කෙරෙහි. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් දන්වූහ ... “සැබවෙක් ද දෙවදත්තය, තෝ සංඝභෙදය පිණිස චක්‍රභෙදය පිණිස වැයම් කෙරෙහි දැ” යි. ‘සැබව භාග්‍යවතුන් වහන්ස. භාග්‍යවත් බුදුහු වෙසෙසින් ගඬා කලහ: කෙසේ නම් තෝ, තුවස්පුරුෂය, සංඝභෙදය පිණිස චක්‍රභෙදය පිණිස වැයම් කෙලෙහි ද? තුවස්පුරුෂය, තෙල අප්‍රසන්නයන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි... තවද මහණෙනි, මේ ශික්ෂාපදය මෙසේ උදෙසායි:

“යො පන භික්ඛු සමග්ගස්ස සඝ්ඤස්ස හෙදාය පරකකමෙය්‍ය, හෙදන-
සංවතනනිකං වා අබිකරණං සමාදාය පග්ගස්ස නිට්ඨෙය්‍ය, සො භික්ඛු
භික්ඛුති එවමස්ස වචනිතො: ‘මා ආයස්මා සමග්ගස්ස සඝ්ඤස්ස හෙදාය
පරකකමි, හෙදනසංවතනනිකං වා අබිකරණං සමාදාය පග්ගස්ස අට්ඨාසි,
සමෙතායස්මා සඤ්ඤන, සමග්ගො හි සඤ්ඤා සමෙමාදමාතො අවිච්ඡා-
තො ඵකුද්දෙසො ඵාසු විහරති’ති. එවස්ථ සො භික්ඛු භික්ඛුති චුච්චමා-
තො තථෙව පග්ගස්සෙය්‍ය, සො භික්ඛු භික්ඛුති යාව තනියං සමනුභාසි-
තබ්බො තස්ස පටිනිස්සතොය, යාව තනියස්ඤෙව සමනුභාසියමාතො තං
පටිනිස්සතොය,¹ ඉච්චතං කුසලං, තො වෙ පටිනිස්සතොය, සඝ්ඤාදිසං-
ඝො”ති.

5. යො පනාති යො යාදිසං -පෙ-

භික්ඛුති -පෙ- අයං ඉමස්මිං අරො අධිපෙපතො භික්ඛුති.

සමග්ගො නාම සඤ්ඤා: සමානසංවාසකො සමානසීමායං ධිතො.

හෙදාය පරකකමෙය්‍යාති ‘කථං ඉමෙ තාතා අසසු විතා අසසු වග්ගා
අසසු’ති පකං පරියෙසති, ගණං බකති.

හෙදනසංවතනනිකං වා අබිකරණන්ති අට්ඨාරසහෙදකරවජ්ඣති.

සමාදායාති ආදාය.

පග්ගස්සාති දීපෙය්‍ය.

නිට්ඨෙය්‍යාති න පටිනිස්සතොය.

සො භික්ඛුති යො සො සඝ්ඤාසංඝො භික්ඛු.

භික්ඛුතිති අඤ්ඤති භික්ඛුති.

යෙ පස්සන්ති යෙ සුඤ්ඤන්ති තෙති වතනබ්බො: “මා ආයස්මා සමග්ගස්ස
සඝ්ඤස්ස හෙදාය පරකකමි, හෙදනසංවතනනිකං වා අබිකරණං සමාදාය
පග්ගස්ස අට්ඨාසි, සමෙතායස්මා සඤ්ඤන, සමග්ගො හි සඤ්ඤා සමෙමාද-
මාතො අවිච්ඡාතො ඵකුද්දෙසො ඵාසු විහරති”ති. දුතියමපි වතනබ්බො.
තතියමපි වතනබ්බො සවෙ පටිනිස්සන්ති, ඉච්චතං කුසලං. තො වෙ පටි-
නිස්සන්ති, ආපනති දුක්ඛටස්ස. සුඛා න වදන්ති, ආපනති දුක්ඛටස්ස.

“යම් මහණෙක් සමග සංඝසායාගේ හෙදය පිණිස යනා කෙරේ නම් හෙදය පිණිස පවත්නා හෙදකරවසනුවක් හෝ ගෙණ දැඩි ව ගෙණ සිටි නම් ඒ මහණ තෙම (සෙසු ලජ්ජී මහණුන් විසින් මෙසේ කියසුනු වන්නේ ය: “ආයුෂමන්ති, සමග සංඝසායාගේ හෙදය පිණිස නහමක් යනා කර, හෙදය පිණිස පවත්නා හෙදකරවසනුවක් හෝ ගෙණ දැඩි ව ගෙණ නහමක් සිටුව, ආයුෂමන් තෙම සංඝසායා හා සමග එක් වේවා, යම් හෙයකින් සංඝ තෙමේ සමග වූයේ ඔවුනොවුන් හා සතුටු වූයේ විරුද්ධවාද රහිත වූයේ සමාන උද්දෙශ ඇත්තේ සුවසේ වෙසේද එහෙයිනි. මෙසේත් ඒ මහණ හිසුන් විසින් කියනු ලබන්නේ එසේ ම දැඩිව ගෙණ සිටි නම් ඒ මහණ තෙම හිසුන් විසින් ඒ අභි-කරණයාගේ දුරලිම පිණිස තෙවනවට දක්වා සමනුභාසන කම් කළ යුත්තේ ය, ඉදින් තෙවනවට දක්වා සමනුභාසන කම් කරනු ලබන්නේ ඒ අභිකරණය දුරලා නම් මේ දුරලිම මැනවි. ඉදින් නොදුරලා නම් සගවෙසෙස් වේ” ය යි.

5. සො පන යනු: යමෙක් යම්බඳු වූයෙක් ... හිකු යනු ... මේ තෙම මේ අභියෝගී ‘හිකු’ යි අදහස් කරණ ලදී.

සමගග සංඝ නම්: සමාන සංවාසක වූයේ සමාන සීමායෙහි සිටියේ යි.

හෙදය පරික්ෂමෙසා යනු: කෙසේ නම් මොහු විවිධ වන්නාහු ද වෙත් වන්නාහු ද වර්ග වන්නාහු ද යි පරික්ෂා කොට සි ගණයා බැසි.

හෙදනසංවහනුනිකං වා අභිකරණං යනු: අටළොස් හෙදකර-වසනු යි.

සමාදය යනු: ගෙණ.

සමගග යනු: දක්වන්නේ ය.

නිවෙසියා යනු: නො දුර ලන්නේ ය.

සො හිකු යනු යමෙක් සංඝහෙදක වේ නම් ඒ මහණ.

හිකුනි යනු: අන්තර්ගත වී සිත්.

යම් කෙනෙක් දකිත් නම් යම් කෙනෙක් අසත් නම් ඔවුන් විසින් මෙසේ කියසුන්නේ ය: ආයුෂමන්ති, සමග සංඝසායාගේ හෙදය පිණිස නහමක් යනා කර, හෙදය පිණිස පවත්නා හෙදකර වසනුවක් හෝ ගෙණ දක්වාගෙණ නහමක් සිටි, ආයුෂමන් තෙම සංඝසායා හා එක් වේවා, යම් හෙයකින් සංඝ තෙමේ සමග වූයේ සතුටු වූයේ විවාද රහිත වූයේ සමාන උද්දෙශ ඇත්තේ සුවසේ වෙසේ ද එහෙයිනි. දෙවනවට ද කියසුන්නේ ය. තෙවනවට ද කියසුන්නේ ය. ඉදින් හැරපියා නම් මෙසේ මේ හැරපීම මැනවි. ඉදින් නො හැරපියා නම් දුකුලාආවාත වෙයි. අසා නො කියත් නම් දුකුලා-ආවාත වෙයි.

සො, භික්‍ෂු සඝර්ගසංග්‍රහය ආකර්මයා වන්නෙය්. “මො ආයස්මො සමග්‍රහස්ස සඝර්ගස්ස හෙදය පරකකමි, හෙදනවත්තනිකං වො අබ්බරණං සමාදය පගග්‍ගා අට්ඨාසි, සමෙතායස්මා සඝර්ගන, සමග්‍රහො හි සඝර්ගො සමෙමො-දමානො අවිච්ඡේදමානො ඵකුද්දෙසො ආසු විහරති”ති දුතියමි වත්තනෙය්. තතියමි වත්තනෙය්. සවෙ පටිතිස්සජනි, ඉච්චෙනං කුසලං. නො වෙ පටිතිස්සජනි, ආපනති දුක්ඛටස්ස, සො භික්‍ෂු භික්‍ෂුහි¹ සමනුභාසිතනෙය්. ඵවඤ්ච පන භික්‍ෂුවෙ සමනුභාසිතනෙය්, ව්‍යතොන භික්‍ෂුතා පටිබලෙන සඝර්ගො ඤාපෙතනෙය්.

“සුණාතු මෙ භන්තො සඝර්ගො. අයං ඉත්ථන්තාමො භික්‍ෂු සමග්‍රහස්ස සඝර්ගස්ස හෙදය පරකකමති. සො තං වජ්ඣං න පටිතිස්සජනි, යදි සඝර්ගස්ස පත්තකලං, සඝර්ගො ඉත්ථන්තාමො භික්‍ෂු සමනුභාසෙය් තස්ස වජ්ඣස්ස පටිතිස්සග්‍ගාය, ඵසා ඤාතති.

සුණාතු මෙ භන්තො සඝර්ගො. අයං ඉත්ථන්තාමො භික්‍ෂු සමග්‍රහස්ස සඝර්ගස්ස හෙදය පරකකමති. සො තං වජ්ඣං න පටිතිස්සජනි, සඝර්ගො ඉත්ථන්තාමො භික්‍ෂු සමනුභාසති තස්ස වජ්ඣස්ස පටිතිස්සග්‍ගාය, යස්සායස්මතො ඛමති ඉත්ථන්තාමස්ස භික්‍ෂුතො සමනුභාසනා තස්ස වජ්ඣස්ස පටිතිස්සග්‍ගාය, සො තුණ්හස්ස. යස්ස නකමති, සො භාසෙය්.

දුතියමි ඵනමත්ථං වදාමි -පෙ-

තතියමි ඵනමත්ථං වදාමි: සුණාතු මෙ භන්තො සඝර්ගො අයං ඉත්ථන්තාමො භික්‍ෂු සමග්‍රහස්ස සඝර්ගස්ස හෙදය පරකකමති. සො තං වජ්ඣං න පටිතිස්සජනි. සඝර්ගො ඉත්ථන්තාමො භික්‍ෂු සමනුභාසති තස්ස වජ්ඣස්ස පටිතිස්සග්‍ගාය, යස්සායස්මතො ඛමති ඉත්ථන්තාමස්ස භික්‍ෂුතො සමනුභාසනා තස්ස වජ්ඣස්ස පටිතිස්සග්‍ගාය, සො තුණ්හස්ස. යස්ස නකමති, සො භාසෙය්.

සමනුභවෙය් සඝර්ගන ඉත්ථන්තාමො භික්‍ෂු තස්ස වජ්ඣස්ස පටිතිස්සග්‍ගාය, ඛමති සඝර්ගස්ස. තස්මා තුණ්හි, ඵවමෙනං ධාරයාමි”ති.

ඤාතියා දුක්ඛටං, දුතියි කමමවාචාහි ථුලලච්චයා, කමමවාචාපරි-යොසානෙ ආපනති සඝර්ගාදිසෙසස්ස. සඝර්ගාදිසෙසං අජ්ඣාපජ්ජනස්ස ඤාතියා දුක්ඛටං, දුතියි කමමවාචාහි ථුලලච්චයා පටිපස්සමහන්ති.

සඝර්ගාදිසෙසොති -පෙ- තෙනපි ථුලලච්චි සඝර්ගාදිසෙසොති.

6. ධම්මකමෙ ධම්මකමමසඤ්ඤි න පටිතිස්සජනි. ආපනති සඝර්ගාදිසෙසස්ස. ධම්මකමෙ වෙමතිකො න පටිතිස්සජනි, ආපනති සඝර්ගාදිසෙසස්ස. ධම්මකමෙ අධම්මකමමසඤ්ඤි න පටිතිස්සජනි, ආපනති සඝර්ගාදිසෙසස්ස. අධම්මකමෙ ධම්මකමමසඤ්ඤි ආපනති දුක්ඛටස්ස. අධම්මකමෙ වෙමතිකො ආපනති දුක්ඛටස්ස. අධම්මකමෙ අධම්මකමමසඤ්ඤි ආපනති දුක්ඛටස්ස.

7. අනාපනති අසමනුභාසනස්ස, පටිතිස්සජනස්ස, උමත්තකස්ස, ආදිකමමකස්සාති.

පාඨමසඝර්ගසංග්‍රහය-පාඨමසඝර්ගසංග්‍රහය-10

ඒ මහණ තෙම සභමාදාද ද ආදා කිය යුත්තේ ය: ආයුෂමත්ති, සමග සංඝසංඝායාගේ හෙදය පිණිස නභමක් යහන කර, හෙදය පිණිස පවත්නා හෙදකරවස්සුවක් හෝ ගෙණ දක්වාගෙණ නභමක් සිට, ආයුෂමත් තෙම සංඝසංඝායා හා එක් වේවා, යම් හෙයකින් සංඝසංඝායා තෙමේ සමග වූයේ සතුටු වනුයේ විවාද රහිත වූයේ සමාන උදෙසා ආත්තේ සුවසේ වෙසේ ද එහෙයිති. ඉදින් හැරපියා නම් මෙසේ මේ හැරපීම මැනවි. ඉදින් නො හැරපියා නම් දුකුලාආවාත් වෙයි. ඒ මහණ සෙසු භික්ෂූන් විසින් සමනුභාසන කම් කළයුත්තේ ය. තවද මහණෙනි, මෙසේ සමනුභාසන කම් කළ යුත්තේ ය. වෘත්ත වූ ප්‍රතිබල වූ මහණක්නු විසින් සංඝසංඝායා තෙමේ ඥාපනය කළ යුත්තේ ය:

‘වහන්ස, සංඝසංඝායා තෙමේ මා කියන්නක් අසාවා, මේ මෙනම් මහණ තෙම සමග සංඝසංඝායාගේ බිදීම පිණිස යහන කෙරෙයි. හෙතෙම ඒ හෙදකර-වස්සුව නො හැර පියයි. ඉදින් සංඝසංඝායාට පැමිණිකල් ආත්තේ නම් සංඝසංඝායා තෙමේ මෙනම් මහණනු ඒ වස්සුනුගේ දුරලීම පිණිස සමනුභාසනය කරන්නේ ය. මේ ‘ඤානති’ යැ.

වහන්ස, සංඝසංඝායා තෙමේ මා කියන්නක් අසාවා. මේ මෙනම් මහණ තෙම සමග සංඝසංඝායාගේ හෙදය පිණිස යහන කෙරෙයි. හෙතෙම ඒ හෙදකරවස්සුව නො හැර පියයි. සංඝසංඝායා තෙමේ ඒ වස්සුනුගේ හැරපීම පිණිස මෙනම් මහණනු සමනුභාසනය කෙරෙයි. ඒ වස්සුනුගේ හැරපීම පිණිස මෙනම් මහණනුට සමනුභාසනය යම් ආයුෂමතක්හට රැස්නේ නම් හෙතෙම තුෂණිමහුන වන්නේ ය. යමක්හට නො රැස්නේ නම් හේ බණන්නේ ය.

දෙවනවට ද මෙ කරුණ කියමි ...

තෙවනවට ද මෙ කරුණ කියමි: වහන්ස, සංඝසංඝායා තෙමේ මා කියන්නක් අසාවා. මේ මෙනම් මහණ තෙම සමග සංඝසංඝායාගේ හෙදය පිණිස යහන කෙරෙයි. හෙතෙම ඒ හෙදකරවස්සුව නො හැර පියයි. සංඝසංඝායා තෙමේ ඒ වස්සුනුගේ හැරපීම පිණිස මෙනම් මහණනු සමනුභාසනය කෙරෙයි. ඒ වස්සුනුගේ හැරපීම පිණිස මෙනම් මහණනුට සමනුභාසනය යම් ආයුෂමතක්හට රැස්නේ නම් හේ තුෂණිමහුන වන්නේ ය. යමක්හට නො රැස්නේ නම් හේ බණන්නේ ය.

සංඝසංඝායා විසින් ඒ වස්සුනුගේ හැරපීම පිණිස මෙනම් මහණ තෙම සමනුභාසන කරණ ලද්දේ ය. සංඝසංඝායාට රැස්නේ වෙයි. එහෙයින් තුෂණිමහුන ය. මෙසේ තෙල තුෂණිමහාවය ධරමි” යි.

ඤානතියෙන් දුකුලා වෙයි. දෙ කම්වදනකින් දෙ තුලාසියෙක් වෙයි. කම්වදන් අවසන්ති සභවෙසෙස්ආවාත් වේ. සභවෙසෙස් අවදනාහට ඤානතියෙන් වූ දුකුලාව ද දෙ කම්වදනින් වූ දෙ තුලාසි ද තවතින්.

සංඝසංඝාද සංස්කරණය යනු: ... එයින් දු ‘සංඝසංඝාද සංස්කරණය’ කියනු ලැබේ.

6. ධම්මකම්මයෙහි ධම්මකම්ම ය යන සංඥා ආත්තේ නො හැරපියා නම් සභවෙසෙස්ආවාත් වෙයි. ධම්මකම්මයෙහි වෙමතික වූයේ නො හැරපියා නම් සභවෙසෙස්ආවාත් වෙයි. ධම්මකම්මයෙහි අධම්මකම්ම ය යන සංඥා ආත්තේ නො හැරපියා නම් සභවෙසෙස්ආවාත් වෙයි. අධම්මකම්මයෙහි ධම්මකම්ම ය යන සංඥා ආත්තේ දුකුලාආවාත් වෙයි. අධම්මකම්මයෙහි විමති ආත්තේ දුකුලාආවාත් වෙයි. අධම්මකම්මයෙහි අධම්මකම්ම ය යන සංඥා ආත්තේ දුකුලාආවාත් වේ.

7. සමනුභාසන නො කරන්නහුට, හැරපියන්නහුට, උම්මනතකයහට, ආදිකම්මකයහට ආවාත් නැත.

ප්‍රථම සංඝසංඝාද සංස්කරණය නිමි.

දුතියසංඝර්ෂණදසිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා රාජගහෙ විහරති චෙඨවතෙ කලඤ්ඤානිවාපෙ. තෙන බො සන සමයෙන දෙවදනො සංඝභෙදය පරකකමිති වකභෙදය. භික්ඛු ඵවමාහංසු: අධම්මවාදී දෙවදනො, අවිනය-වාදී දෙවදනො, කථං හි නාම දෙවදනො සංඝභෙදය පරකකමිත්ති වකභෙදයාති. ඵවං චුතො කොකාලිකො ව¹ කථමොරකතිස්සකො බණ්ඩ-දෙවියා ජුතො සමුදදනො ව¹ තෙ භික්ඛු ²ඵතදවොචුං. මා ආයස්මනො ඵවං අවචුන්ථ: ධම්මවාදී දෙවදනො, විනයවාදී දෙවදනො, අමනාසකඤ්ච දෙවදනො ඡන්දඤ්ච රුචිඤ්ච ආදය වොහරති, ජානාති. නො භාසති, අමනාසමෙපනං බමති. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨන්තො උප්පායන්ති බියන්ති විපාවෙන්ති: “කථං හි නාම භික්ඛු දෙවදනාස්ස සංඝභෙදය පරකකමන්තස්ස අනුවත්තකා භවිස්සන්ති වග්ගවාදකා”ති. අථ බො තෙ භික්ඛු භගවතො ඵතමන්ථං ආරොචෙසුං -පෙ- “සච්චං කිරිති කිංචෙ භික්ඛු දෙවදනාස්ස සංඝ-භෙදය පරකකමන්තස්ස අනුවත්තකා භවිස්සන්ති වග්ගවාදකා”ති “සච්චං භගවා.” විහරති බුද්ධො භගවා -පෙ- “කථං හි නාම තෙ භික්ඛවෙ මොස්සුරස්ස දෙවදනාස්ස සංඝභෙදය පරකකමන්තස්ස අනුවත්තකා භවිස්සන්ති වග්ගවාදකා. තෙනං භික්ඛවෙ අප්පසන්නානං වා පසාදය -පෙ- ඵවඤ්ච පත භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“නසෙසව බො පන භික්ඛුස්ස භික්ඛු භොනති අනුචතනකා වග්ගවාදකා ඵකො වා දෙව වා තසො වා, තෙ ඵවං වදෙය්‍යු: “මා ආයස්මනො ඵතං භික්ඛුං කිඤ්ච අවචුන්ථ, ධම්මවාදී වෙසො භික්ඛු විනයවාදී වෙසො භික්ඛු අමනාසං වෙසො භික්ඛු ඡන්දඤ්ච රුචිඤ්ච ආදය වොහරති, ජානාති නො භාසති, අමනාසමෙපනං බමති”ති. තෙ භික්ඛු භික්ඛුහි ඵවමස්ස චුචන්තියා: “මා ආයස්මනො ඵවං අවචුන්ථ, න වෙසො භික්ඛු ධම්මවාදී, න වෙසො භික්ඛු විනයවාදී, මා ආයස්මනොනම්පි සංඝභෙදෙ රුචින්ථ. සමෙතියස්මනොනං සංඝස්ස, සමගො හි සංඝො සමමාදමානො අමිඨදමානො ඵකුදෙසො ඵාසු විහරති”ති. ඵවඤ්ච තෙ භික්ඛු භික්ඛුහි චුචචමානා තපේච පග්ගන්තෙය්‍යු, තෙ භික්ඛු භික්ඛුහි යාව තතියං සමනුභාසිතබ්බා තස්ස පටිනිස්සග්ගාය. යාව තතියස්සෙව සමනුභාසියමානා නං පටිනිස්සපෙය්‍යු, ඉථෙචනං කුසලං, නො වෙ පටිනිස්සපෙය්‍යු, සංඝොදිසෙසො”ති.

2. නසෙසව බො සනාති තස්ස සංඝභෙදකස්ස භික්ඛුතො.

භික්ඛු භොනතිති අඤ්ඤා භික්ඛු භොනති.

දේවතාසංවික්ෂිතදේවතාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු රජගහනුවර සමපයෙහි වූ කලාංක-
නිවාප නම් වෙළඳවනයෙහි වැඩ වාසය කෙරෙති. තවද එසමයෙහි දේවදත්ත
නෙම සංඝසභාදේය පිණිස වක්‍රභෙදය පිණිස යතනා කෙරෙයි. භික්ෂුහු මෙසේ
කිහු: 'දේවදත්ත' අධිමාදී යා, දේවදත්ත' අවිනයමාදී යා. කෙසේ නම් දේවදත්ත
සංඝසභාදේය පිණිස වක්‍රභෙදය පිණිස යතනා කෙරේ ද'යි. මෙසේ කී කල්හි
කටමොරකනියාන නම් කොකාලික නෙමේ ද බණ්ඩදෙවියගේ පුත්
සමුදාදනන නෙමේ ද ඒ භික්ෂුන්ට මෙසේ කිහු: 'ආයුෂමත්ති, නහමක් මෙසේ
කියවු දේවදත්ත' ධම්මාදී යා, දේවදත්ත' විනයමාදී යා, දේවදත්ත' අපගේ ද ඡන්දයන්
රුචියන් ගෙන ව්‍යවහාර කෙරෙයි. අපගේ (ඡන්දය) දනි. (දන) කියයි
තෙල අපටද රුචි වේ' ය යි. යම් භික්ෂු කෙනෙක් අලෙව්ව වෙන් ද ඔහු
අවමන් කෙරෙති, නුගුණ කියති, දෙස් පහල කෙරෙති: 'කෙසේ නම්
භික්ෂුහු සංඝසභාදේය පිණිස යතනා කරණ දේවදත්තට අනුවර්තී වූවාහු
වර්තමාන වූවාහු වෙන් ද' යි. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට
මෙපවත් දන්වූහ. ... 'සාමාජික ද මහණෙනි, භික්ෂුහු සංඝසභාදේය පිණිස යතනා
කරණ දේවදත්තට අනුවර්තී වූවාහු ද? අනුවර්තී වූවාහු වර්තමාන වූවාහු
වෙන් ද?' යි. 'සාමාජික භාග්‍යවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු වෙසෙසින්
ගැරඹූහ. ... 'කෙසේ නම් මහණෙනි, ඒ තුළුපුරුෂයෝ සංඝසභාදේය පිණිස
යතනා කරණ දේවදත්තට අනුවර්තී වූවාහු වර්තමාන වූවාහු වෙන් ද.
මහණෙනි, තෙල නො පහන් වූවන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නොවෙයි. ...
තව ද මහණෙනි, මෙසේ මේ ශික්ෂාපදය උදෙසා:

“සංඝසභාදේය පිණිස යතනා කරණ) එ මැ මහණහට අනුවර්තී වූ
වර්තමාන වූ භික්ෂුහු එකෙක් හෝ දෙදෙනෙක් හෝ තිදෙනෙක් හෝ
වෙන් ද ඔහු මෙසේ කියන්නාහු නම්: ඇවැත්නි, තෙල මහණහට
කිසිවක් නො කියවු, තෙල මහණ ධම්මාදී ය, තෙල මහණ අපගේ ද
ඡන්දයන් රුචියන් ගෙන ව්‍යවහාර කෙරෙයි, අපගේ ඡන්දය දනියි. අප
සමග බෙණෙයි, තෙල අපට ද පිසි වේ' ය යි. ඒ භික්ෂුහු භික්ෂුන් විසින්
මෙසේ කියසුන්නාහ: 'ඇවැත්නි, නහමක් මෙසේ කියවු. තෙල මහණ
නො ද ධම්මාදී ය, තෙල මහණ නො ද විනයමාදී ය, ආයුෂමත්තට ද
සංඝසභාදේය රුචි නො වේවා, ආයුෂමත්තගේ (සිත) සංඝසභා සමග
එකිනාටයට සේවා, සමග සංඝ නෙමේ සතුටු වනුයේ විවාද නො-
කරණුයේ එකොදෙක ඇත්තේ සුවසේ වෙසේ ය'යි. ඒ (අනුවර්තී)
භික්ෂුහු භික්ෂුන් විසින් මෙසේත් කියනු ලබන්නාහු එසේ මැ දැකී නොව
ගන්නාහු නම් ඒ භික්ෂුහු භික්ෂුන් විසින් ඒ ලබ්ධිය දුරලිම පිණිස නෙවන
වට දක්වා සමනුසාසන කම් කල යුත්තාහ. ඉදින් නෙවන වට දක්වා
සමනුසාසන කම් කරණු ලබන්නාහු ඒ ලබ්ධිය හරණාහු නම් මේ දුරලිම
මැනවි ඉදින් නො හරණාහු නම් සහවෙසෙස් වේ ය' යි.

2. තසෙය්ව මො පන යනු: ඒ සංඝසභාදේය මහණහට.

භික්ෂු නොහති යනු: අන් භික්ෂුහු වෙන්.

අනුචන්දනානි යංදිට්ඨිකො හොති යංබන්තිකො යංරුචිකො, තෙපි නංදිට්ඨිකා හොන්ති නංබන්තිකා නංරුචිකා.

වග්ගවාදකානි තස්ස වණ්ණොය පකඛාය සිතා හොන්ති.

එකො වා දෙව වා නසො වානි එකො වා හොති දෙව වා නසො වා. තෙ එවං වදෙය්‍යං: “මා ආයස්මන්තො එනං භික්ඛුං කිංඤ්චි අවච්ඡන්, ධම්මවාදී වෙසො භික්ඛු විනයවාදී වෙසො භික්ඛු අච්ඡාකඤ්ඤෙසො භික්ඛු ඡන්දඤ්ච රුචිඤ්ච ආදාය වොහරති, ජානාති තො භාසති, අච්ඡාකමෙපනං ඛමති”ති.

තෙ භික්ඛුනි යෙ තෙ අනුචන්දනා භික්ඛු.

භික්ඛුනිති අඤ්ඤෙහි භික්ඛුනි, යෙ පස්සන්ති, යෙ සුඤ්ඤන්ති, තෙහි වහ්නබ්බා: “මා ආයස්මන්තො එවං අවච්ඡන්, න වෙසො භික්ඛු ධම්මවාදී, න වෙසො භික්ඛු විනයවාදී, මා ආයස්මන්තොනමපි සංඝසංඝෙදො රුචිච්ඡන් සමෙතායස්මන්තොනං සංඝෙසන, සමගො හි සංඝෙසා සමමොදමානො අවිච්ඡාදමානො එකුද්දෙසො එසු විහරති”ති. දුතියමපි වහ්නබ්බා. තතියමපි වහ්නබ්බා. සචෙ පටිනිස්සජන්ති, ඉච්චෙතං කුසලං, නො වෙ පටිනිස්සජන්ති, ආපනති දුක්ඛටස්ස. සුචා න වදන්ති, ආපනති දුක්ඛටස්ස. තෙ භික්ඛු සංඝමජ්ඣමපි ආකම්බන්ති වහ්නබ්බා: “මා ආයස්මන්තො එවං අවච්ඡන්, න වෙසො භික්ඛු ධම්මවාදී, න වෙසො භික්ඛු විනයවාදී, මා ආයස්මන්තොනමපි සංඝසංඝෙදො රුචිච්ඡන්, සමෙතායස්මන්තොනං සංඝෙසන. සමගො හි සංඝෙසා සමමොදමානො අවිච්ඡාදමානො එකුද්දෙසො එසු විහරති”ති. දුතියමපි වහ්නබ්බා. තතියමපි වහ්නබ්බා. සචෙ පටිනිස්සජන්ති, ඉච්චෙතං කුසලං. නො වෙ පටිනිස්සජන්ති, ආපනති දුක්ඛටස්ස. තෙ භික්ඛු භික්ඛුනි සමනුභාසිතබ්බා, එවඤ්ච පන භික්ඛුවෙ සමනුභාසිතබ්බා. ව්‍යතේතන භික්ඛුනා පටිබලෙන සංඝෙසා ඤ්ඤෙපනබ්බා:

“සුඤ්ඤාම මෙ භන්තෙ සංඝෙසා. ඉත්ථන්තාමො ව ඉත්ථන්තාමො ව භික්ඛු ඉත්ථන්තාමස්ස භික්ඛුනො සංඝසංඝෙදාය පරික්ඛමන්තස්ස අනුචන්දනා වග්ගවාදකා. තෙ නං වච්ඡං න පටිනිස්සජන්ති. යදි සංඝස්ස පහතකලං, සංඝෙසා ඉත්ථන්තාමඤ්ච ඉත්ථන්තාමඤ්ච භික්ඛු සමනුභාසෙය්‍ය තස්ස වච්ඡස්ස පටිනිස්සග්ගාය: එසා ඤ්ඤති.

සුඤ්ඤාම මෙ භන්තෙ සංඝෙසා. ඉත්ථන්තාමො ව ඉත්ථන්තාමො ව භික්ඛු ඉත්ථන්තාමස්ස භික්ඛුනො සංඝසංඝෙදාය පරික්ඛමන්තස්ස අනුචන්දනා වග්ගවාදකා. තෙ නං වච්ඡං න පටිනිස්සජන්ති. සංඝෙසා ඉත්ථන්තාමඤ්ච ඉත්ථන්තාමඤ්ච භික්ඛු සමනුභාසති තස්ස වච්ඡස්ස පටිනිස්සග්ගාය. යස්සායස්මතො බමති ඉත්ථන්තාමස්ස ව ඉත්ථන්තාමස්ස ව භික්ඛුනං සමනුභාසනා තස්ස වච්ඡස්ස පටිනිස්සග්ගාය. සො භුණ්හස්ස, යස්ස නකබමති, සො භාසෙය්‍ය: දුතියමපි එතමත්ථං වදාමි -පෙ- තතියමපි එතමත්ථං වදාමි. -පෙ-

අනුමතතතා යනු: යම් දූෂිත ආත්තෙක් යම් ඝෂානති ආත්තෙක් යම් රුචි ආත්තෙක් මේ ද ඔහු ද, ඒ ලබ්ධි ආත්තාහු ඒ ඝෂානති ආත්තාහු ඒ රුචි ආත්තාහු වෙත්.

මහනාදකා යනු: ඔහුගේ ගුණ වැණිමට පක්ෂවාදිය පිණිස සිටියාහු වෙත්.

එකොටා දෙවටා තකොටා යනු: එකෙක් හෝ වෙයි. දෙදෙනෙක් හෝ තිදෙනෙක් හෝ වෙත්. ඔහු මෙසේ කියන්නාහු ය: ‘ආචාර්නි, තෙල මහණහට කිසිවක් නො කියවු, තෙල මහණ ධර්මවාදී ය, තෙල මහණ විනයවාදී ය, තෙල මහණ අපගේ ද ඡන්දයක් රුචියක් ගෙන ව්‍යවහාර කෙරෙයි. අපගේ (ඡන්දය) දකිමි, අප සමග බෙණෙයි. තෙල අපට ද රුචි වේ’ යයි.

තෙ හික්කු යනු: යම් ඒ අනුවභීක හික්කුහු.

හික්කුහි යනු: අන්‍ය හික්කුන් විසින් යම් කෙනෙක් දකිත් ද, යම් කෙනෙක් අසද් ද, ඔවුන් විසින් කියයුත්තාහ: ‘ආචාර්නි, තහමක් මෙසේ කියවු, තෙල මහණ නො ද ධර්මවාදී ය. තෙල මහණ නො ද විනයවාදී ය, ආයුෂමිත්තට ද සංඝසභෙදය රුචි නො වේවා, ආයුෂමිතුන්ගේ (සිත) සංඝයා සමග එකිනාවයට යේවා, සමග සංඝ නෙමේ සතුටු වනුයේ විවාද නොකරණුයේ එකොදෙය ආත්තේ සුවසේ වෙසේ ය’යි. දෙවන වට ද කියයුත්තාහ. තෙවන වට ද කියයුත්තාහ. ඉදින් දුරලත් නම් මේ දුරලිම මැනවි. ඉදින් නො දුරලත් නම් දුකුලාආචාර් වේ. අයා නො කියත් නම් දුකුලාආචාර් වෙයි. ඒ හික්කුහු සහමැදට ද ආදි කියයුත්තාහ; ‘ආචාර්නි, තහමක් මෙසේ කියවු. තෙල මහණ නො ද ධර්මවාදී ය, තෙල මහණ නො ද විනයවාදී ය, ආයුෂමිත්තට ද සංඝසභෙදය රුචි නො වේවා, ආයුෂමිතුන්ගේ (සිත) සංඝයා සමග එකිනාවයට යේවා. සමග සංඝ නෙමේ සතුටු වනුයේ විවාද නො කරණුයේ එකොදෙය ආත්තේ සුවසේ වෙසේ ය’යි දෙවන වට ද කියයුත්තාහ. තෙවන වට ද කියයුත්තාහ. ඉදින් දුරලත් නම් මේ දුර ලිම මැනවි. ඉදින් නො දුර ලත් නම් දුකුලාආචාර් වේ. ඒ හික්කුහු අත් මහණුන් විසින් සමනුභාසන කම් කළයුත්තාහ. තවද මහණෙකි, මෙසේත් සමනුභාසන කම් කළයුත්තාහ. ව්‍යක්ත වූ ප්‍රතිබල වූ මහණක්හු විසින් සංඝ නෙමේ දූන්විය යුත්තේ ය:

“වහන්ස, සංඝ නෙමේ මා කියන්නක් අසාවා. මෙනම් වූ ද මෙනම් වූ ද මහණහු සංඝසභෙදය පිණිස යහන කරණ මෙනම් මහණහට අනුවභීකයහ. වර්මාදකයහ. ඔහු ඒ (හෙදකර) වස්තුව නො හරිත්. ඉදින් සංඝයාට පාමණි කල් ආත්තේ නම් සංඝ නෙමේ ඒ වස්තුව හරණ පිණිස මෙනම් වූ ද මෙනම් වූ ද මහණුන්ට සමනුභාසන කම් කරන්නේ ය. තෙල ‘ඤ්ඤාති’ ය.

වහන්ස, සංඝ නෙමේ මා කියන්නක් අසාවා. මෙනම් වූ ද මෙනම් වූ ද මහණහු සංඝසභෙදය පිණිස යහන කරණ මෙනම් මහණහට අනුවභීකයහ වර්මාදකයහ. ඔහු ඒ (හෙදකර) වස්තුව නො හරිත්. සංඝ නෙමේ ඒ වස්තුව හරණ පිණිස මෙනම් වූ ද මෙනම් වූ ද මහණුන්ට සමනුභාසන කම් කෙරෙයි. යම් ආයුෂමිත්තට ඒ වස්තුව හරණ පිණිස මෙනම් වූ ද මෙනම් වූ ද මහණුන්ට සමනුභාසන කම් කිරීම රුචියෙන් නම් හෙතෙම තුෂණිභූත වන්නේ ය. යමක්හට නො රුචියෙන් නම් හෙතෙම බණන්තේ ය. දෙවන වට ද මෙපවත් කියමි. ... තෙවනවට ද මෙපවත් කියමි. ...

සමනුභවයා සංඝෙහි ඉන්ද්‍රාණාමො ච ඉන්ද්‍රාණාමො ච හික්ඛු නස්ස චන්ද්‍රස්ස පටිතිස්සග්ගාය. ඛිනි සංඝස්ස, නස්මො, භුණ්ති, එවමෙතං ධාරයාමි”ති.

ඤානියා දුක්ඛං, දීඨි කම්මවාචාහි පුලලච්චයා, කම්මවාචාපරි-
යොසානෙ ආපනති සංඝාදීසෙසස්ස. සංඝාදීසෙසං අජ්ඣාපජ්ජනානං
ඤානියා දුක්ඛං දීඨි කම්මවාචාහි පුලලච්චයා පටිපපස්සමහන්ති. දො නයො
එකතො සමනුභාසිතබ්බො. නදුන්නරි න සමනුභාසිතබ්බො.

සංඝාදීසෙසොති -පෙ- නෙතපි වුවමහි සංඝාදීසෙසොති.

3. ධම්මකමෙම ධම්මකමෙසඤ්ඤා¹ න පටිතිස්සජනති, ආපනති
සංඝාදීසෙසස්ස. ධම්මකමෙම චෙමනිකා න පටිතිස්සජනති, ආපනති
සංඝාදීසෙසස්ස. ධම්මකමෙම අධම්මකමෙසඤ්ඤා න පටිතිස්සජනති.
ආපනති සංඝාදීසෙසස්ස. අධම්මකමෙම ධම්මකමෙසඤ්ඤා ආපනති දුක්ඛංයස්ස.
අධම්මකමෙම චෙමනිකා ආපනති දුක්ඛංයස්ස. අධම්මකමෙම අධම්මකමෙම-
සඤ්ඤා ආපනති දුක්ඛංයස්ස.

4. අනාපනති අසමනුභාසනානං, පටිතිස්සජනානං, උමමන-
කානං, බිත්තචිත්තානං, චෙදනට්ඨානං ආදිකම්මිකානන්ති.

දුතියසංඝභෙද සිකාපදං නිමසිතං.

සංඝයා විසින් ඒ (හෙදකර) වස්තුව හරණ පිණිස මෙනම් වූ ද මෙනම් වූ ද භික්ෂුහු සමනුභාසන කම් කරණ ලදහ. සංඝයාට රුචි වෙයි. එහෙයින් මේ තුෂණීමාව යි. නෙල මෙසේ ධරම් යි.

ඤාතියෙන් දුකුලා වෙයි. දෙකම්වදනින් තුලාසි දෙකෙක් වෙයි. කම්වදන් අවසන්ති සභවෙසෙස්ආවාත් වෙයි. සභවෙසෙස් අවදනාවුතට ඤාතියෙන් වූ දුකුලා ද දෙකම්වදනින් වූ දෙතුලාසිස ද නවතින්. දෙතුන් දෙනෙක් එකට සමනුභාසන කම් කළයුත්තාහ. එයින් මත්තෙහි සමනුභාසන කම් නො කළයුත්තාහ.

සංඝාදිසෙසො යනු ... එයින්ද නියනු ලැබෙයි 'සංඝාදිසෙසො' යි.

3. ධම්මකම්මෙහි ධම්මකම්ම සංඥ ආත්තාහු (ලබ්බිය) නො හරිත් නම් සභවෙසෙස්ආවාත් වෙයි. ධම්මකම්මෙහි විමෙති ආත්තාහු නො හරිත් නම් සභවෙසෙස්ආවාත් වෙයි. ධම්මකම්මෙහි අධම්මකම්ම ය යන සංඥ ආත්තාහු නො හරිත් නම් සභවෙසෙස්ආවාත් වෙයි. අධම්මකම්මෙහි ධම්මකම්ම ය යන සංඥ ආත්තාහු නො හරිත් නම් දුකුලාආවාත් වෙයි. අධම්මකම්මෙහි විමෙති ආත්තාහු ... දුකුලාආවාත් වෙයි. අධම්මකම්මෙහි අධම්මකම්ම ය යන සංඥ ආත්තාහු ... දුකුලාආවාත් වේ.

4. සමනුභාසන කම් නො කරණුවනට, හරණුවනට, උනමහකයනට, නටසින් ඇතියනට, වෙසින් පෙළෙනුවනට, ආදිකම්මකයනට ආවාත් නැති.

ද්විතීය සංඝභෙද ගිණනාපදය නිමි.

දුබ්බවසිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා කොසමබ්බං විහරති සොසිතාරුලෙ. තෙන බො පන සමයෙන ආයස්මා ඡන්තො අනාවාරං ආවරති. භික්ඛු එවමොහංසු: “මා ආට්ඨසො ඡන්ත, එවරුපං අකාසි. තෙනං කප්පති”ති. සො එවං වදෙති: “කිනන්තු බො නාම භූමෙහ ආට්ඨසො, මං වත්තබ්බං මඤ්ඤුථ. අහං බො නාම භූමෙහ වදෙය්‍යං. අමහාකං බුද්ධො අමහාකං ධම්මො අමහාකං අය්‍යපුත්තෙන ධම්මො අභිසම්මො. සෙය්‍යථාපි නාම මහාවාතො වායන්තො තිණ්කට්ඨපණ්ණසට්ඨං¹ එකතො උස්සාදෙය්‍ය², සෙය්‍යථාපි වා පන තදී පබ්බතෙය්‍යා සංඛසෙවාරුපණ්ණං එකතො උස්සාදෙය්‍ය, එවමෙව භූමෙහ නානානාමා නානාගොතනා නානාර්ථවා නානාකුලා පබ්බජ්ජා එකතො උස්සාදිතා. කිනන්තු බො නාම භූමෙහ ආට්ඨසො, මං වත්තබ්බං මඤ්ඤුථ. අහං බො නාම භූමෙහ වදෙය්‍යං. අමහාකං බුද්ධො අමහාකං ධම්මො අමහාකං අය්‍යපුත්තෙන ධම්මො අභිසම්මො”ති. යෙ තෙ භික්ඛු අප්පිච්ඡා තෙ උප්පායනාති බීයනාති විපාවෙනාති: “කථං හි නාම ආයස්මා ඡන්තො භික්ඛුති සහධම්මිකං වුච්චමානො අන්තානං අවචනීයං කරස්සති”ති. අථ බො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසුං. -පෙ- “සච්චං කිර ත්‍වං ඡන්ත, භික්ඛුති සහධම්මිකං වුච්චමානො අන්තානං අවචනීයං කරෙසි”ති? “සච්චං භගවා.” විහරති බුද්ධො භගවා: “කථං හි නාම ත්‍වං මොක්ඛපුරිස භික්ඛුති සහධම්මිකං වුච්චමානො අන්තානං අවචනීයං කරස්සසි -පෙ- තෙනං මොක්ඛපුරිස අප්පසන්නානං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ච පන භික්ඛුවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“භික්ඛු පනෙව දුබ්බවජාතිකො හොති, උද්දෙසප්පියාපනෙන සිකඛාපදෙසු භික්ඛුති සහධම්මිකං වුච්චමානො අන්තානං අවචනීයං කරෙති, ‘මා මං ආයස්මතො කිඤ්චි අවුච්ඡන්ති, කල්‍යාණං වා පාපකං වා, අහම්පායස්මතො න කිඤ්චි චක්ඛාමි කල්‍යාණං වා පාපකං වා, චිරමථායස්මතො මම වචනායා’ති. සො භික්ඛු භික්ඛුති එවමස්ස වචනීයො: ‘මා ආයස්මා අන්තානං අවචනීයං අකාසි. වචනීයමෙවායස්මා අන්තානං කරෙත්තු. ආයස්මාපි භික්ඛු වදෙත්තු සහධම්මෙත්තු. භික්ඛුපි ආයස්මන්තං චක්ඛන්ති සහධම්මෙත්තු. එවං සංවද්ධා හි තස්ස භගවතො පටිසා, යදිදං අඤ්ඤාමඤ්ඤාවචනෙන අඤ්ඤාමඤ්ඤාවුච්චාපනෙනා’ති. එවඤ්ච සො භික්ඛු භික්ඛුති වුච්චමානො තථෙව පග්ගණෙහස්ස, සො භික්ඛු භික්ඛුති යාව තතීයං සමනුභාසිතබ්බො තස්ස පටිනිස්සග්ගාය. යාව තතීයකෙව සමනුභාසීයමානො තං පටිනිස්සකෙය්‍ය, ඉවෙවනං කුසලං නොවෙ පටිනිස්සකෙය්‍ය, සංඝාදිසෙය්‍යො”ති.

දුච්චශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු කොසාඨානුවර සමීපයෙහි වූ කොෂිතා-
රාමයෙහි වැඩ වෙසෙන සේක. තවද එසමයෙහි ආයුෂමත් ඡන්ත තෙම
අතාවාර කෙරෙයි. භික්ෂුහු මෙසේ කීහ: ‘ආවැත, ඡන්තය, මෙබන්දක්
නො කරව, මේ නො කැප ය’ යි. හෙතෙම මෙසේ කියයි: ‘කීමෙක් ද
ආවැන්නි, තෙපි නම් මා කියයුත්තකු කොට සිතවු ද, මම නම් තොපට
කියන්නෙමි. අපගේ බුදුහ, අපගේ දහම, අපගේ ආයීපුත්‍රයන් විසින්
දහම අවබෝධ කරණ ලද ය. යම්සේ නම් මහසුලභ හමන්නේ තණ
වියලිදඹු පරණලා එක්රැස් කරන්නේ ද, තවද යම්සේ හෝ කරදෙන්
ගලාබස්නා නදිය සක් සෙවෙල් පිසඹුරා එක්රැස් කරන්නී ද, එසේ ම තෙපි
නොයෙක් නම් අත්තනු නොයෙක් ගොත්‍ර අත්තනු නොයෙක් ජාති
අත්තනු නොයෙක් කුලයෙන් නික්ම පාවිදි වුවහ එක්රැස් වුවහ ය.
කීමෙක් ද ආවැන්නි, තෙපි නම් මා කියයුත්තකු කොට සිතවු ද, මම නම්
තොපට කියන්නෙමි, අපගේ බුදුහ, අපගේ දහම, අපගේ ආයීපුත්‍රයන්
විසින් දහම අවබෝධ කරණ ලද්ද’ යි. යම් මහණ කෙනෙක් අලොච්ඡ වුහු ද
ඔහු අවමන් කෙරෙහි, අයුණු කියති, දෙස් පහල කෙරෙත්: ‘කෙසේ නම්
ආයුෂමත් ඡන්ත තෙම භික්ෂුන් විසින් කරුණු සහිත ව කියනු ලබන්නේ
තමා නොකියයුත්තකු කෙළේ ද’ යි. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන්
වහන්සේට මෙපවත් සැල කළහ. ... ‘සැබැවෙක් ද ඡන්තය, තෝ භික්ෂුන් විසින්
කරුණු සහිත ව කියනු ලබන්නෙහි තමා නො කියයුත්තකු කෙරෙහි ද’ යි.
‘සැබව භාග්‍යවතුන් වහන්ස, භාග්‍යවත් බුදුහු වෙසෙසින් ගැරඹුහ: කෙසේ
නම් තුල්ඡපුරාමය, තෝ භික්ෂුන් විසින් කරුණු සහිත ව කියනු ලබන්නෙහි
තමා නො කියයුත්තකු කෙරෙහි ද ... තුල්ඡපුරාමය, තෙල කරුණ අප්‍රසන්න-
යන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි ... තවද මහණෙනි, මෙසේ මේ
ශික්ෂාපදය උදෙසා වූ:

“මහණ තෙම දුච්චසංකල්පාව අත්තේ චේ ද, ප්‍රාතිමොක්ෂොදදං-
යෙහි අතුලන් වූ ශික්ෂාපදයෙහි ලා (ලජ්ජී) ශික්ෂුන් විසින් ප්‍රඥප්ති-
ශික්ෂාපදයෙන් කියනු ලබන්නේ ‘ආයුෂමත්ති, මට කල්‍යාණ වූ හෝ
ලාමක වූ හෝ කිසිවක් නො කියවු. මම ද ආයුෂමත්තට කල්‍යාණ
වූ හෝ ලාමක වූ කිසිවක් නො කියන්නෙමි. ආයුෂමත්ති, මට අවවාදයෙන්
වෙන් වැළැස්සී තමා නො කියයුත්තකු කෙරේ ද, ඒ මහණ තෙම ශික්ෂුන්
විසින් මෙසේ කියයුතු වන්නේ ය: ‘ආයුෂමත් තෙම තහමක් තමා
නො කියයුත්තකු කෙරේවා. ආයුෂමත් තෙම තමා කියයුත්තකු ම
කෙරේවා. ආයුෂමත් තෙමේ ද ශික්ෂුන්ට ප්‍රඥප්තිශික්ෂාපදයෙන් කියවා.
ශික්ෂුහු ද ආයුෂමත්තට ප්‍රඥප්තිශික්ෂාපදයෙන් කියන්නාහ. මෙසේ ඒ
භාග්‍යවත්තගේ පණිද මේ ඔවුනොවුන්ට හිත වචනයෙන් ඔවුනොවුන්
ආවැන්නි තහාලිමෙන් වැඩුනි ම’ යයි. මෙසේත් ඒ මහණ තෙම
ශික්ෂුන් විසින් කියනු ලබන්නේ එසේ ම දැඩි කොට ගත්තම් ඒ මහණ
තෙම ශික්ෂුන් විසින් ඒ ලබිය දැලිම පිණිස තුන්වනවට දක්වා
සමනුසාසනය කළයුත්තේ ය. ඉදින් තුන්වනවට දක්වා සමනුසාසන
කම් කරණු ලබන්නේ ඒ ලබිය හැරපියා නම් මෙසේ මේ හැරපීම
මැනම්, ඉදින් නො හැරපියා නම් සහවෙසෙස් චේ” ය යි,

2. **හික්ඛු පගෙව දුබ්බවජාතිකො හොතිති** දුබ්බවො හොති දෙව-
වස්සකරණෙනි ධම්මෙහි සමන්තාගතො අකම්මො අපදකම්මෙතොති
අනුසාසනී.

උදෙදසපටියාපගෙනසු සික්ඛාපදෙසුති පාතිමොක්ඛපරියාපනොසු
සික්ඛාපදෙසු.

හික්ඛුහිති අඤ්ඤාති හික්ඛුති.

සහධම්මිකං නාම: යං භගවතා පඤ්ඤානං සික්ඛාපදං එතං සහ-
ධම්මිකං නාම. තෙන ථුට්ඨමානො අත්තානං අවචනියං කරොති, “ඓ මං
ආයස්මිනො කිඤ්චි අවචුඤ්ඤා කල්‍යාණං වා පාපකං වා, අභමපායස්මිනො න
කිඤ්චි වක්ඛාමි කල්‍යාණං වා පාපකං වා, ටීරමථායස්මිනො මම වචනායා”ති.

සො හික්ඛුති යො සො දුබ්බවජාතිකො හික්ඛු.

හික්ඛුහිති අඤ්ඤාති හික්ඛුති, යෙ පස්සන්ති යෙ සුණන්ති තෙහි
වතනබ්බො: “ඓ ආයස්මි අත්තානං අවචනියං අකාසි. වචනියමෙවායස්මි
අත්තානං කරොසු. ආයස්මාපි හික්ඛු වදෙසු සහධම්මෙන. හික්ඛුපි ආයස්මන්තං
වක්ඛන්ති සහධම්මෙන. එවං සංවදාං හි තස්ස භගවතො පරිසා යදිදං අඤ්ඤ-
මඤ්ඤාවචනෙන අඤ්ඤමඤ්ඤාවුට්ඨාපනො”ති. දුතියමපි වතනබ්බො. තතියමපි
වතනබ්බො. සවෙ පටිනිස්සජනි, ඉච්චෙනං කුසලං. නො වෙ පටිනිස්සජනි,
ආපතති දුක්ඛටස්ස. සුචා න වදන්ති, ආපතති දුක්ඛටස්ස. සො හික්ඛු සඛ්‍ය-
මජ්ඣමපි අකඛිච්චා වතනබ්බො: “ඓ ආයස්මි අත්තානං අවචනියං අකාසි.
වචනියමෙවායස්මි අත්තානං කරොසු. ආයස්මාපි හික්ඛු වදෙසු සහධම්මෙන.
හික්ඛුපි ආයස්මන්තං වක්ඛන්ති සහධම්මෙන. එවං සංවදාං හි තස්ස භගවතො
පරිසා යදිදං අඤ්ඤමඤ්ඤාවචනෙන අඤ්ඤමඤ්ඤාවුට්ඨාපනො”ති. දුතියමපි
වතනබ්බො. තතියමපි වතනබ්බො. සවෙ පටිනිස්සජනි, ඉච්චෙනං කුසලං.
නො වෙ පටිනිස්සජනි, ආපතති දුක්ඛටස්ස. සො හික්ඛු සමනුභාසිතබ්බො.
එවඤ්ච පන හික්ඛවෙ සමනුභාසිතබ්බො: ව්‍යතොන හික්ඛුතා පටිබලෙන
සඛෙසා ඤාපෙතබ්බො:

“සුණොසු මෙ භතො සඛෙසා. අයං ඉත්තනාමො හික්ඛු හික්ඛුති
සහධම්මිකං ථුට්ඨමානො අත්තානං අවචනියං කරොති, සො තං වජ්ඣං න
පටිනිස්සජනි, යදි සඛෙසං පතනකල්ලං, සඛෙසා ඉත්තනාමං හික්ඛුං
සමනුභාසෙය්‍ය තස්ස වජ්ඣස්ස පටිනිස්සගාය. එසා ඤාති.

සුණොසු මෙ භතො සඛෙසා. අයං ඉත්තනාමො හික්ඛු හික්ඛුති
සහධම්මිකං ථුට්ඨමානො අත්තානං අවචනියං කරොති, සො තං වජ්ඣං න
පටිනිස්සජනි, සඛෙසා ඉත්තනාමං හික්ඛුං සමනුභාසති තස්ස වජ්ඣස්ස පටි-
නිස්සගාය, යස්සායස්මිනො ඛිනි ඉත්තනාමස්ස හික්ඛුතො සමනුභාසනා
තස්ස වජ්ඣස්ස පටිනිස්සගාය. සො භුණොස්ස, යස්ස තක්ඛමති, සො
භාසෙය්‍ය.

2. **හික්කු පතොව දුබ්බජාතිකො හොති** යනු: ද්විවස්සකවුයේ ද්විව කරණ ධර්මයන්ගෙන් සමන්විත වූයේ (අවවාදය) නො ඉවසන්නේ අනුශාසනය පාදකුණින් (අදර ඇති වා) නො ගන්නේ වෙයි.

උදෙසපසියාපතොනසු සික්කාපදෙසු යනු: ප්‍රාතිමොක්ඛයෙහි ඇතුළත් වූ ශික්ෂාපදයන්හි.

හික්කුහි යනු: අන්‍ය භික්ෂූන් විසින්.

සහධම්මික නම්: භාග්‍යවතුන් විසින් පනවන ලද යම් ශික්ෂාපදයෙක් වේ ද තෙල සහධම්මික නම්. එයින් කියනු ලබන්නේ 'ඇවැත්නි, ඔට කලාණ වූ හෝ ලාමක වූ හෝ කිසිවක් නො කියවූ, මේ ද ආයුෂමත්තට කලාණ වූ හෝ ලාමක වූ හෝ කිසිවක් නො කියන්නෙමි. ඇවැත්නි, ඔට අවවාද වචනයෙන් වෙන් වවු' යයි.

සො හික්කු යනු: ඒ ද්විව සවනාව ඇති මහණ තෙම.

හික්කුහි යනු: අන් මහණුන් විසින්, යම් කෙනෙක් දකිත් ද යම් කෙනෙක් අසත් ද ඔවුන් විසින් 'ආයුෂමත් තෙම නහමක් නමා නො කියයුත්තකු කෙරේවා, ආයුෂමත් තෙම නමා කියයුත්තකු ම කෙරේවා, ආයුෂමත් තෙමේ ද භික්ෂූන්ට ප්‍රඥප්තිශික්ෂාපදයෙන් කියවා, භික්ෂූහු ද ආයුෂමත්තට ප්‍රඥප්තිශික්ෂාපදයෙන් කියන්නාහ. මෙසේ ඒ භාග්‍යවතුන්ගේ පමිද් මේ ඔවුනොවුන්ට හිත වචනයෙන් ඔවුනොවුන් ඇවැත්නි නහාලීමෙන් වැඩුනි මා ය'යි කියයුත්තේ ය. දෙවනවට ද කියයුත්තේ ය. තෙවනවට ද කියයුත්තේ ය. ඉදින් හැරපියා නම් මේ හැරපීම මැනවි. ඉදින් නො හැරපියා නම් දුකුලාඥාවන් වෙයි. අසා නො කියත් නම් දුකුලාඥාවන් වෙයි. ඒ මහණ තෙම සහමාදට ද ඇද 'ආයුෂමත් තෙම නහමක් නමා නො කියයුත්තකු කෙරේවා, ආයුෂමත් තෙම නමා කියයුත්තකු ම කෙරේවා, ආයුෂමත් තෙමේ ද භික්ෂූන්ට ප්‍රඥප්තිශික්ෂාපදයෙන් කියවා, භික්ෂූහු ද ආයුෂමත්තට ප්‍රඥප්තිශික්ෂාපදයෙන් කියන්නාහ. මෙසේ ඒ භාග්‍යවතුන්ගේ පමිද් මේ ඔවුනොවුන්ට හිත වචනයෙන් ඔවුනොවුන් ඇවැත්නි නහාලීමෙන් වැඩුනි මා ය'යි කියයුත්තේ ය. දෙවනවට ද කියයුත්තේ ය. තෙවනවට ද කියයුත්තේ ය. ඉදින් හැරපියා නම් මේ හැරපීම මැනවි. ඉදින් නො හැරපියා නම් දුකුලාඥාවන් වෙයි. ඒ මහණ තෙම සමනුභාසනය කළ යුත්තේ ය. තවද මහණෙනි, මෙසේත් සමනුභාසනය කළයුත්තේ ය: ව්‍යකත වූ ප්‍රතිබල වූ මහණක්හු විසින් සසිස තෙමේ දෑත්විය යුත්තේ ය:

'වහන්ස, සසිස තෙම මා කියන්නක් අසාවා. මේ මෙනම් මහණ තෙම භික්ෂූන් විසින් ප්‍රඥප්තිශික්ෂාපදයෙන් කියනු ලබන්නේ නමා නො කියයුත්තකු කෙරෙයි. හෙතෙම ඒ වස්තුව නො හරියි. ඉදින් සසිසයාට පැමිණිකල් ඇත්තේ නම් සසිස තෙම ඒ වස්තුව හැරපියනු පිණිස මෙනම් මහණහට සමනුභාසන කම් කරන්නේ ය. තෙල 'ඤ්ඤති'ය.

වහන්ස, සසිස තෙම මා කියන්නක් අසාවා. මේ මෙනම් මහණ තෙම භික්ෂූන් විසින් ප්‍රඥප්තිශික්ෂාපදයෙන් කියනු ලබන්නේ නමා නො කියයුත්තකු කෙරෙයි. හෙතෙම ඒ වස්තුව නො හරියි. සසිස තෙම ඒ වස්තුව හැරපියනු පිණිස මෙනම් මහණහට සමනුභාසන කම් කෙරෙයි, යම් ආයුෂමත්තහට ඒ වස්තුවගේ හැරපීම පිණිස මෙනම් මහණහට සමනුභාසනය රැවි වේ නම් හෙතෙම තුෂණිමුහුත වන්නේ ය. යමෙක්හට නුරැස්තේ නම් හෙතෙම බණන්නේ ය.

දුතියමි ඵතමිත්ථං වදාමි -පෙ- තතියමි ඵතමිත්ථං වදාමි -පෙ- සමනුභවෙතා සංඝෙහ ඉත්ථානාමො භික්ඛු තස්ස වජ්ජස්ස පටිනිස්සගාය. ඛමති සංඝස්ස, තස්මා තුණ්හි, ඵවමෙනං ධාරයාමි”ති.

ඤාතරියා දුක්ඛං, දව්ඪි කමමවාචාති ථුලලවයා, කමමවාචාපරි- යොසානෙ ආපනති සංඝාදිසෙසස්ස, සංඝාදිසෙසං අජ්ඣාපජ්ජනාස්ස ඤාතරියා දුක්ඛං, දව්ඪි කමමවාචාති ථුලලවයා පටිපසස්සමානති.

සංඝාදිසෙසොති -පෙ- තෙනපි වුවවති සංඝාදිසෙසොති.

3. ධම්මකමෙම ධම්මකමමසඤ්ඤා න පටිනිස්සජ්ජති, ආපනති සංඝාදි- සෙසස්ස. ධම්මකමෙම වෙළිතිකො න පටිනිස්සජ්ජති, ආපනති සංඝාදිසෙසස්ස. ධම්මකමෙම අධම්මකමමසඤ්ඤා න පටිනිස්සජ්ජති ආපනති සංඝාදිසෙසස්ස. අධම්මකමෙම ධම්මකමමසඤ්ඤා -පෙ- ආපනති දුක්ඛං. අධම්ම- කමෙම වෙළිතිකො -පෙ- ආපනති දුක්ඛං. අධම්මකමෙම අධම්මකමම- සඤ්ඤා -පෙ- ආපනති දුක්ඛං.

4. අනාපනති අසමනුභාසනාස්ස, පටිනිස්සජ්ජනාස්ස, උමග්ගකස්ස, ආදිකමමිකස්සාති.

දුබ්බවසික්ඛාපදං නිවසිතං.

3. 13.

කුලද්වයසංකල්පසංහිතපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවන්තියං විහරති ජේතවනෙ අනාථ- පිණ්ඩකස්ස ආරාමෙ තෙන බො පන සමයෙන අස්සජ්ජනබ්බසුකා¹ නාම කීටාගිරිසමිං ආවාසිකා භොනති අලජ්ජනො පාපභික්ඛු. තෙ ඵවරූපං අනාචාරං ආවරනති: මාලාවච්ඡං රොපෙනතිපි රොපාපෙනතිපි. සිඤ්චනතිපි සිඤ්චාපෙනතිපි. ඔවිතනතිපි ඔවිතාපෙනතිපි. ගජෙතනතිපි ගජාපෙනතිපි. එකතොවණ්ටිකමාලං කරොනතිපි කාරුපෙනතිපි. උභතොවණ්ටිකමාලං කරො- නතිපි කාරුපෙනතිපි. මඤ්ජරිකං කරොනතිපි කාරුපෙනතිපි. විඬුතිකං කරොනතිපි කාරුපෙනතිපි. වටංසකං කරොනතිපි කාරුපෙනතිපි. ආවෙලං කරොනතිපි කාරුපෙනතිපි. උරව්ඡදං කරොනතිපි කාරුපෙනතිපි. තෙ කුලීඤ්ඤා- නං කුලඨිතානං කුලකුමාරිතං කුලසුණ්භානං කුලදුසිතං එකතොවණ්ටිකමාලං හරනතිපි හරුපෙනතිපි. උභතොවණ්ටිකමාලං හරනතිපි හරුපෙනතිපි. මඤ්ජ- රිකං හරනතිපි හරුපෙනතිපි, විඬුතිකං හරනතිපි හරුපෙනතිපි, වටංසකං හරනතිපි හරුපෙනතිපි. ආවෙලං හරනතිපි හරුපෙනතිපි. උරව්ඡදං හරනතිපි හරුපෙනතිපි. තෙ කුලීඤ්ඤා කුලඨිතාති කුලකුමාරිති කුලසුණ්භාති කුලදුසිති සද්ධිං එකභාජනෙපි භුඤ්ජනති-

1. නාම භික්ඛු. ඉතිපි සීලු.

දෙවනවට ද වෙපවත් කියමි ... තෙවනවට ද වෙපවත් කියමි ... සබ්‍යයා විසින් ඒ වස්තුහුගේ හැරපිම පිණිස මෙනම් මහණ තෙම සමනුභාස-
නය කරණ ලද්දේ ය. සබ්‍යයාට රිසි වෙයි. එහෙයින් මේ තුණ්ණිභාව යි.
තෙල වෙසේ බරමි' යි.

ඤාතියෙන් දුකුළා වෙයි. දෙකම්වදනින් දෙතුලාසියෙන් වෙයි.
කම්වදන් අවසන්ති සහවෙසෙස්ආවාත් වේ. සහවෙසෙස් අවදනුවහට
ඤාතියෙන් වූ දුකුළා ද දෙ කම්වදනින් වූ දෙ තුලාසි ද නවතින්.

සබ්‍යාදිසෙසො යනු: ... එයින්දු කියනු ලැබෙයි 'සබ්‍යාදිසෙසො'යි.

3. ධම්කම්යෙති ධම්කම් ය යන සංඥ ඇත්තේ (ලබ්බිය) නො හරි නම්
සහවෙසෙස්ආවාත් වෙයි. ධම්කම්යෙති විමති ඇත්තේ නො හරි නම්
සහවෙසෙස්ආවාත් වෙයි. ධම්කම්යෙති අධම්කම් ය යන සංඥ ඇත්තේ
නො හරි නම් සහවෙසෙස්ආවාත් වෙයි. අධම්කම්යෙති ධම්කම් ය යන
සංඥ ඇත්තේ ... දුකුළාආවාත් වෙයි. අධම්කම්යෙති විමති ඇත්තේ ...
දුකුළාආවාත් වෙයි. අධම්කම්යෙති අධම්කම් ය යන සංඥ ඇත්තේ ...
දුකුළාආවාත් වේ.

4. සමනුභාසන කම් නො කරණුවහට, හැරපියනුවහට, උනමනනක-
යහට, ආදිකම්මිකයහට ආවාත් නැති.

දුම්මතික්‍ෂාපදය නිමි.

3. 13.

කුලද්‍රව්‍යකසබ්‍යාදිසෙසය

1. එසමයෙති භාග්‍යවත් බුදුහු සැවැත්නුවර සම්පයෙති වූ ජේතවන
නම් වූ අනේවඩු සිටුහුගේ අරමිති වැඩ වෙසෙන සේක. නවද එසමයෙති
අසසපිය පුනබ්බසුක ය යන නම් ඇති අලප්පි වූ පාපතික්‍ෂුහු කිට්ඨි
දනව්වෙහි ආවාසික වෙති. ඔහු මෙබඳු අනාවාර කෙරෙහි: මල්ගස්
(තුමුද) රොපණය කෙරෙහි, (මෙරමා ලවා ද) රොපණය කරවති. දිය
ඉසිනි, දිය ඉස්වනි. තෙලනි, තෙලවනි. ගොතනි, ගොතවනි. එක්පසා නටු
ඇති මාලා කෙරෙහි. කරවනි. දෙපසා නටු ඇති මාලා කෙරෙහි, කරවනි.
මල්කලප් කෙරෙහි, කරවනි. හිදින් විද කළ මල්දම් කෙරෙහි, කරවනි. මල්-
සුමුළු කෙරෙහි, කරවනි. මල් කැරලි කෙරෙහි, කරවනි. උරසාද කෙරෙහි
කරවනි. ඔහු කුලසත්‍රිත් කුලදුන් කුලකුමරියන්ට කුලසුණ්ණිසාවන්ට කුල-
දුසින්ට එක්පස නටු ඇති මාලා ගෙණ යෙහි, යවති. දෙපස නටු ඇති මාලා
ගෙණ යෙහි යවති. මල්කලප් ගෙණ යෙහි, යවති. හිදින් විද කළ මල්දම්
ගෙණ යෙහි, යවති. මල් සුමුළු ගෙණ යෙහි, යවති. මල්කැරලි ගෙණ යෙහි
යවති. උරසාද ගෙණ යෙහි, යවති. ඔහු කුලසත්‍රිත් කුලදුන් කුලකුමරින්
කුලසුණ්ණිසාවන් කුලදුසින් සමග එක් බඳුනෙහි ද බුද්ධි-

එකථාලකෙපි පිචන්ති, එකාසනෙපි නිසිදන්ති, එකමඤ්ඤපි
 තුවට්ටන්ති, එකත්ථරණාපි තුවට්ටන්ති, එකපාපුරණාපි තුවට්ටන්ති,
 එකත්ථරණපාපුරණාපි තුවට්ටන්ති, විකාලෙපි භුඤ්ජන්ති, චේජ්චපි
 පිචන්ති, මාලාගඤ්චිලෙපනමපි ධාරෙන්ති, නච්චන්තිපි ගායන්තිපි
 වාදෙන්තිපි ලාසෙන්තිපි, නච්චන්තිශාපි නච්චන්ති, නච්චන්තිශාපි වාදෙන්ති,
 නච්චන්තිශාපි ලාසෙන්ති, ගායන්තිශාපි නච්චන්ති, ගායන්තිශාපි ගායන්ති,
 ගායන්තිශාපි වාදෙන්ති, ගායන්තිශාපි ලාසෙන්ති, වාදෙන්තිශාපි නච්චන්ති,
 වාදෙන්තිශාපි ගායන්ති, වාදෙන්තිශාපි වාදෙන්ති, වාදෙන්තිශාපි
 ලාසෙන්ති, ලාසෙන්තිශාපි නච්චන්ති, ලාසෙන්තිශාපි ගායන්ති, ලාසෙන්ති-
 ශාපි වාදෙන්ති, ලාසෙන්තිශාපි ලාසෙන්ති, අට්ඨපදෙපි කිලින්නි, දසපදෙපි
 කිලින්නි, ආකාසෙපි කිලින්නි, පරිහාරපථෙපි කිලින්නි, සන්තිකායපි කිලින්නි,
 බලිකායපි කිලින්නි, ඝට්ඨකායපි කිලින්නි, සලාකභස්සෙතපි කිලින්නි, අකෙ-
 නපි කිලින්නි, පඛගච්චරෙතපි කිලින්නි, චෛකකෙතපි කිලින්නි, මොක්ඛමිකායපි
 කිලින්නි, විඤ්ඤාලකෙතපි කිලින්නි, පනාලකකෙතපි කිලින්නි, රථකෙතපි
 කිලින්නි, ධනුකෙතපි කිලින්නි, අකඛරිකායපි කිලින්නි, මනෙසිකායපි කිලින්නි,
 යථාචේජ්ජනපි කිලින්නි, ගජ්ඣසම්මපි සිකඛන්ති, අසුසම්මපි සිකඛන්ති, රථසම්මපි
 සිකඛන්ති, ධනුසම්මපි සිකඛන්ති, ථරාසම්මපි සිකඛන්ති, ගජ්ඣසම්මපි පුරතො
 ධාවන්ති, අසුසම්මපි පුරතො ධාවන්ති, රථසම්මපි¹ පුරතො ධාවන්ති, ධාවන්තිපි
 ආධාවන්තිපි, උසෙසලෙන්නපි² අපෙපායෙන්තිපි නිබ්බුජ්ඣන්තිපි, මුට්ඨිතිපි
 යුජ්ඣන්ති, රඛගමජේකපි සම්මාපිං පත්ථරිත්වා නච්චන්තිං³ එවං වදෙන්ති:
 ‘ඉධ භගිනි නච්චස්සු’ති, නලාටිකමපි දෙන්ති, විවිධමපි අනාවාරං ආවරන්ති.

2. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු කාසිසු වස්සං
 චුදො සාවඤ්චං ගච්ජන්තො භගවන්තං දස්සන්තාය යෙන කිට්ඨගිරි තදවසරී.
 අථ බො සො භික්ඛු පුබ්බණ්ණසමයං නිවාසෙත්වා පනත්ථවිථමාදාය කිට්ඨගිරි.
 පිණ්ඩාය පාවිසී පාසාදිකෙන අභිකකන්තොන පටිකකන්තොන ආලොකිතෙන
 විලෝකිතෙන සමමිඤ්ජ්තෙන පසාරිතෙන මකඛිත්තවක්ඛු ඉරියාපථ-
 සමපනොතො. මුහුසා නං භික්ඛුං පසිසිත්වා එවමාහංසු: “කවායං අබලබලො
 විය මජ්ඣමඤ්ඤ විය භාකුට්ඨිකභාකුට්ඨකො විය, කො ඉමෙස්ස උපගතස්ස පිණ්ඩ-
 කමපි දස්සති. අමහාකං පන අය්‍යා අස්සජ්ජුතබ්බසුකා සණ්ණා සබ්බා සුඛ-
 සමොසා මිහිනපුබ්බඛගමො, එහි සවාගතවාදිතො අබ්බාකුට්ඨකා උත්තාතමුඛො
 පුබ්බභාසිතො, තෙසං නාම පිණ්ඩො දතබ්බො”ති. අදස්සා බො අඤ්ඤතරො
 උපාසකො නං භික්ඛුං කිට්ඨගිරිසමිං පිණ්ඩාය වරන්තං, දිස්වාන යෙන සො
 භික්ඛු තෙනුපසම්භමි, උපසම්භමිත්වා නං භික්ඛුං අභිවාදෙත්වා එතදවොච:
 “අපි භන්තෙ පිණ්ඩො ලබහති”ති “න බො ආචුසො පිණ්ඩො ලබහති”ති
 “එහි භන්තෙ සරං ගමිස්සාමො”ති.

1. රථසසු පුරතො ධාවන්තිපි ආධාවන්තිපි. ම.ජ.සං. 2. උසෙසලෙන්නපි. පා.සං.
 3. නච්චතිං. ම.ජ.සං.

එක් කල්ලියෙහි දු බොනි. එක් අසුනෙහි දු හිඳිනි. එක් ඇදෙහි දු ගොවිනි. එක්තිලි ඇති ව ගොවිනි. එක් පොරෝණ ඇති ව ද ගොවිනි. එක්තිලිපොරෝණ ඇති ව ද ගොවිනි. නො කල්හි දු වළඳනි. මත්පාන් ද බොනි. මල්ගඳ විලවුනු ද දරනි නටනි ගයනි. වයනි. ලාසය නැටුම් නටනි. නිශ්‍රිය නටන කල්හි දු නටනි. නටන කල්හි දු ගයනි. නටන කල්හි දු වයනි. නටන කල්හි දු ලාසය කෙරෙනි. ගයන කල්හි දු නටනි. ගයන කල්හි දු ගයනි. ගයන කල්හි දු වයනි. ගයන කල්හි දු ලාසය කෙරෙනි. වයන කල්හි දු නටනි. වයන කල්හි දු ගයනි. වයන කල්හි දු වයනි. වයන කල්හි දු ලාසය කෙරෙනි. ලාසය කරණ කල්හි දු නටනි. ලාසය කරණ කල්හි දු ලාසය කෙරෙනි. අටපද දුපෝරියෙහි දු කෙළිනි. දසපද දුපෝරියෙහි දු කෙළිනි දුපෝරියෙහි සෙසින් අහස්හි දු කෙළිනි. හිරිමඬලෙහි දු කෙළිනි. නියෙන් කැට ඇත් මැත් කොට ද කෙළිනි. පසාවිනු දු කෙළිනි. සිංකෙළියෙහි දු (කල්ලි) කෙළිනි. ලහඅතිනු දු කෙළිනි. ලාවටිනු දු කෙළිනි. පත්තලිනු දු කෙළිනි. කුඩාතලුලිනු දු කෙළිනි. කරණම් පැතීමෙනු දු කෙළිනි. කත්තන්-ගුරුවා ඉදි කොට කෙළිනි. පත්තලියෙනු දු කෙළිනි. කුඩා රියෙනු දු කෙළිනි. කුඩා දත්තෙනු දු කෙළිනි. අකුරැකෙළියෙනු දු කෙළිනි. මනෙසිකායෙනු (සිතු දෙය කීමෙන්) දු කෙළිනි. යථාවද්‍යයෙනු දු (සිරුර දෙසේ ඇති සැටි දක්වමින්) කෙළිනි. හැකිලියෙහි දු හික්මෙනි අභවිලියෙහි දු හික්මෙනි. රභිලියෙහි දු හික්මෙනි ධනුශ්වරියෙහි දු හික්මෙනි. බඩගහිලියෙහි දු හික්මෙනි. ඇතු පෙරවුයෙහි දු දුවනි. අසු පෙරවුයෙහි දු දුවනි රිය පෙරවුයෙහි දු දුවනි පසුපසට ද දුවනි. පෙරට ද දුවනි. ප්‍රිතිතාද ද කෙරෙනි. අත්පොළසන් ද දෙති. මල්ලව පොර ද කෙරෙනි. මිටු පොර ද කෙරෙනි. රහමඬල මැද සහල අතුරු නිශ්‍රියට 'නැහැයියනි මෙහි නටව'යි මෙසේ කියනි. නළලෙහි අත ද තබනි. විවිධ අනාවාර ද කෙරෙත්.

2. නවද එසමයෙහි එක්තරා මහණෙක් කාසිප්තපදයෙහි වස් විසුයේ බුදුරදන් දක්නා පිණිස සැවැත්වුවරට යන්නේ කිට්ඨරිය යම් තැනෙක්හි ද එතැනට පැමිණියේ ය. ඉක්බිති ඒ මහණ පෙරවරියෙහි හැඳ පෙරව පාසිටුරා ගෙන ප්‍රසාද එළවන ගමනින් නැවැත්මෙන් ඉදිරි බැල්මෙන් අවට බැල්මෙන් අත්පා හැකුළමින් දිග හැරීමෙන් (යුතුව) යට ගෙළු ඇස් ඇත්තේ පිරිපුන් ඉරියව් ඇත්තේ කිට්ඨරියට පිඬු පිණිස පිටිසියේ ය. මිනිස්සු ඒ මහණ දෑක මෙසේ කීහ: ඉතා දුබලයකු මෙන් ඉතා සණහසකු මෙන් ඉතා හැකුළු මුහුණ ඇත්තකු මෙන් මේ කවරෙක් ද? මොහු ගෙදෙරට පැමිණියහට කවරෙක් පිණිසාතයකු ද දෙසි ද? අපගේ සාමිහු අසාජ්ජුතබ්බසුකයෝ වැළිත් නිපුණයෝ ය. සබ්බලයෝ ය, සුව එළවන කපා ඇත්තාහු ය, සිතහ පෙරටු කොට කපා කරන්නාහු ය, 'එව සුවදෑ'යි කියන්නාහු ය, නො හැකුළු බැම ඇත්තාහු ය, නැගු මුව ඇත්තාහු ය, පළමු කපා කරන්නාහු ය. ඔවුනට තම් පිඬු දිය යුත්තේ දෑ'යි. එක්තරා උපාසකයෙක් කිට්ඨරියෙහි පිඬු පිණිස හැසිරෙන ඒ මහණ දුටුයේ ය. දෑක ඒ මහණහු කරා එළඹ ඒ මහණහු වැද මේ කී ය. 'වහන්ස, පිඬු ලැබුණේ දෑ' යි. ඇවැත්නි, පිඬු නො ලැබිණි'යි. එව වහන්ස, ගෙට යමිහ'යි.

3. අථ බො සො උපාසකො නං තික්ඛුං සරං තෙනවා හොජේවා එතද-
වොච: “කභං භනෙන අයොගමිස්සති”ති. “සාවඤ්ථිං බො අහං ආට්ඨසො
ගමිස්සාමි භගවන්තං දස්සනායා”ති. “තෙන හි භනෙන මම වචනෙන භගවතො
පාදෙ සිරසා වඤ්ඤි, එවඤ්ච වදෙති:” දුට්ඨො භනෙන කිට්ඨාගිරිසමිං ආවාසො,
අස්සජ්ජුතඛඤ්ඤකා නාම කිට්ඨාගිරිසමිං ආවාසිකා අලජ්ජිතො පාපතික්ඛු. තෙ
එවරුපං අනාවාරං ආවරන්ති: මාලාවච්ඡං රොපෙනතිපි රොපාපෙනතිපි -පෙ-
විවිධමපි අනාවාරං ආවරන්ති යෙපි තෙ භනෙන මනුස්සා පුබ්බෙ සද්ධා අහෙසුං
පසන්නා, තෙපි එතරහි අස්සද්ධා අපපසන්නා. යාතිපි තාති සම්ඝස්ස පුබ්බෙ
දුතපථාති, තාතිපි එතරහි උපච්ඡින්නාති. රිඤ්චන්ති පෙසලා හික්ඛු. නිවසන්ති
පාපතික්ඛු. සාධු භනෙන භගවා කිට්ඨාගිරිං හික්ඛු පතිණෙය්‍ය යථායං
කිට්ඨාගිරිසමිං ආවාසො සණ්ඨහෙය්‍යා”ති.

4. “එවමාට්ඨසො”ති බො සො හික්ඛු නස්ස උපාසකස්ස පටිස්සුතා
යෙන සාවඤ්ථි තෙන පකකාමි. අනුපුබ්බෙන යෙන සාවඤ්ථි ජේතවනං
අනාථපිණ්ඩකස්ස ආරුමො, යෙන භගවා තෙනුපසඤ්ඤාමි. උපසඤ්ඤාමිතා
භගවන්තාං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි ආචිණ්ණං බො පනෙනං බුද්ධානං
භගවන්තානං ආගන්තුකෙහි හික්ඛුහි සද්ධං පටිසම්මොදිතුං. අථ බො භගවා
නං හික්ඛුං එතදවොච: “කච්ඡි හික්ඛු බම්බියං, කච්ඡි යාපනියං, කච්ඡිසි
අපපකිලමථෙන අද්ධානං ආගතො, ඛුතො ච ත්වං හික්ඛු ආගච්ඡසි”ති.
“බම්බියං භගවා, යාපනියං භගවා, අපපකිලමථෙන වාහං භනෙන
අද්ධානං ආගතො.

5. ඉදහං භනෙන කාසිපු වස්සං ටුජේවා සාවඤ්ථිං ආගච්ඡන්තො
භගවන්තං දස්සනාය යෙන කිට්ඨාගිරි තදවසරිං, අථ බවාහං භනෙන
පුබ්බණ්ණසමයං නිවාසෙත්වා පත්තච්චරමාදය කිට්ඨාගිරිං පිණ්ඩාය පාටිසිං.
අද්දසා බො මං භනෙන අඤ්ඤානරො උපාසකො කිට්ඨාගිරිසමිං පිණ්ඩාය
වරන්තං, දිස්වාන යෙනාහං තෙනුපසඤ්ඤාමි, උපසඤ්ඤාමිතා මං අභිවාදෙත්වා
එතදවොච: “අපි භනෙන පිණ්ඩා ලබ්භති”ති. “න බො ආට්ඨසො පිණ්ඩා
ලබ්භති”ති. “එහි භනෙන සරං ගමිස්සාමා”ති. අථ බො භනෙන සො
උපාසකො මං සරං තෙනවා හොජේවා එතදවොච: “කභං භනෙන අයො
ගමිස්සති”ති. “සාවඤ්ථිං බො අහං ආට්ඨසො ගමිස්සාමි භගවන්තං දස්සනායා”ති.
“තෙන හි භනෙන මම වචනෙන භගවතො පාදෙ සිරසා වඤ්ඤි, එවඤ්ච
වදෙති: ‘දුට්ඨො භනෙන කිට්ඨාගිරිසමිං ආවාසො, අස්සජ්ජුතඛඤ්ඤකා නාම
කිට්ඨාගිරිසමිං ආවාසිකා අලජ්ජිතො පාපතික්ඛු. තෙ එවරුපං අනාවාරං
ආවරන්ති: මාලාවච්ඡං රොපෙනතිපි රොපාපෙනතිපි -පෙ- විවිධමපි අනාවාරං
ආවරන්ති. යෙපි තෙ භනෙන මනුස්සා පුබ්බෙ සද්ධා අහෙසුං පසන්නා,
තෙපි එතරහි අස්සද්ධා අපපසන්නා. යාතිපි තාති සම්ඝස්ස පුබ්බෙ දුතපථාති,
තාතිපි එතරහි උපච්ඡින්නාති. රිඤ්චන්ති පෙසලා හික්ඛු. නිවසන්ති පාප-
තික්ඛු’ති. සාධු භනෙන භගවා කිට්ඨාගිරිං හික්ඛු පතිණෙය්‍ය යථායං කිට්ඨාගිරිසමිං
ආවාසො සණ්ඨහෙය්‍යා”ති. “තතො අහං භගවා ආගච්ඡාමි”ති.

3. ඉක්බිති ඒ උපාසක තෙම ඒ මහණ ගෙට පමුණුවා වළඳවා මෙපවත් කී ය: වහන්ස, ‘සමාමිහු කොති යෙන් දෑ’යි. ‘ආචාරිනි, මම භාග්‍යවතුන් දක්නා පිණිස සැවැතට යෙමි’යි. එසේ වී නම් වහන්ස, මාගේ වචනයෙන් භාග්‍යවතුන්ගේ පාසහළු උතුමනින් වදිනු මැනවැ. මෙසේත් කියුව මැනවැ: ‘වහන්ස, කිට්ඨාරියෙහි ආවාසය දුෂිත ය. අසාර්ථක පුනබ්බසක යන අලප්ථ වූ පාපභික්ෂුහු කිට්ඨාරියෙහි ආවාසිකයෝ ය. ඔහු මෙබඳු අනාචාරයෙහි හැසිරෙත්: (තුමු ද) මල්ගස් රොපණය කෙරෙති. (මෙරමා ලවා ද) රොපණය කරවති ... විවිධ වූත් නො කටයුතු කෙරෙත්. වහන්ස, පෙර යම් මිනිස් කෙනෙකුත් ශුද්ධා ආත්මාහු ප්‍රසන්නයෝ වූහ ද ඔහුත් මෙකල ශුද්ධා නැත්තාහු අප්‍රසන්නයෝ ය. පෙර සහසයාට යම් දන්වාට කෙනෙකුත් වූහ නම් ඔහුත් මෙකල සිදුනාහු ය. පෙරල භික්ෂුහු වෙන් ව යෙති. පාපභික්ෂුහු නිවසත්. වහන්ස, භාග්‍යවත්හු යම්සේ මේ කිට්ඨාරියෙහි ආවාසය මැනවින් පිහිටා නම් එසෙසින් කිට්ඨාරියට වහන්දෑ කෙනකුත් යවන්නාහු නම් මැනවැ’යි.

4. ‘එසේ ය ආචාරිනි’යි ඒ මහණ තෙම ඒ උවසුහට පිළිවදන් දී සැවැතට නික්ම ගියේ ය. අනුක්‍රමයෙන් සැවැත්තුවර පේතවත නම් වූ අනේවඩු සිටුවුහුගේ අරම යම් තැනෙකෙහි ද, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනෙකෙහි ද එතැනෙහි එළඹියේ ය. එළඹ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඳ එකත්පස් ව හුන්නේ ය. ආගන්තුක භික්ෂුන් සමග සතුටු සාමිපිකාවා කිරීම යන මෙය භාග්‍යවත් බුදුවරාන් විසින් පුරාද කරණ ලද්දේ ම ය. ඉක්බිති භාග්‍යවත්හු ඒ මහණහට මෙය වදාළ සේක. “කිමෙක් ද මහණ ඉවසිය හැකි ද? යාපිය හැකි ද? නො වෙහෙසින් මහ ආයෙහි ද? මහණ තෝ කොති සිට ආයෙහි ද?”යි. භාග්‍යවතුන් වහන්ස, ඉවසිය හැක්ක. භාග්‍යවතුන් වහන්ස, යාපිය හැක්ක. සමාමිනි, මම නො වෙහෙසින් මහ ආයෙමි.

5. සමාමිනි, මම මෙහි කසිප්නපදයෙහි වාස නිමවූ වස් ආත්තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දක්නා පිණිස සැවැත්තුවරට එන්නෙමි කිට්ඨාරිය යම් තැනෙකෙහි ද එහි පිවිසියෙමි. සමාමිනි, එකල්හි මම පෙරවරායෙහි හැඳ පෙරෙව පාසිවුරා ගෙන කිට්ඨාරියට පිඬු පිණිස පිවිසියෙමි. සමාමිනි, එක්තරා උපාසකයෙක් කිට්ඨාරියෙහි පිඬු පිණිස හැසිරෙන මා දුටුයේ ය. දැක මා වෙත එළඹ වැඳ මෙපවත් කී ය. ‘වහන්ස, පිණ්ඩාපානය ලැබුණේ දෑ’යි. ‘ආචාරිනි, පිඬු නො ලැබිනැ’යි. ‘එව වහන්ස, ගෙට යමි’යි. සමාමිනි, ඉක්බිති ඒ උපාසක තෙම මා ගෙට පමුණුවා වළඳවා මෙය කී ය: ‘වහන්ස, සමාමිහු කොති යන්නහු දෑ’යි. ‘ආචාරිනි, මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දක්නා සඳහා සැවැත්තුවරට යන්නෙමි’යි. වහන්ස, එසේ වී නම් මාගේ බසින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගේ පාසහළුවන් උතුමනින් වදිනු මැනව, මෙසේත් කියනු මැනව. ‘සමාමිනි, කිට්ඨාරියෙහි ආවාසය දුෂිත ය. කිට්ඨාරියෙහි අසාර්ථක පුනබ්බසක නම් වූ ආවාසිකයෝ අලප්ථහු ය, පාපභික්ෂුහු ය. ඔහු මෙබඳු වූ අනාචාරයෙහි හැසිරෙති: මල්ගස් රොපණය ද කෙරෙති රොපණය ද කරවති. ... විවිධ වූ අනාචාරයෙහි ද හැසිරෙත්. සමාමිනි, යම් මනුෂ්‍ය කෙනෙක් ශුද්ධා ආත්මාහු ප්‍රසන්නයෝ වූහ නම් ඔහු ද මෙකල්හි ශුද්ධා රතියෝ ය. අප්‍රසන්නයෝ ය. පෙර සහනට යම් දන්වාට කෙනෙක් වූවාහු නම් ඔහු ද මෙකල්හි සිදුනාහු ය. සුපෙරල භික්ෂුහු නික්ම යෙති. පාපභික්ෂුහු වාසය කෙරෙත් ය’යි. සමාමිනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම්සේ කිට්ඨාරියෙහි මේ ආවාසය පවත්වනේ ද එපරිද්දෙන් කිට්ඨාරියට භික්ෂුන් එවනසේක් නම් මැනවැ”යි. ‘භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මම එහි සිට එමි’යි.

6. අථ බො භගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ තිකුක්ඛසංසානාපිපාතාපෙතො තිකුක්ඛ පටිපුච්ඡ: “සච්චං කීර් තිකිනිවෙ අසුඤ්ඤාපුත්තඛික්ඛානාම කිට්ඨාගිරිස්මිං ආවාසිකා අලප්ථිතො පාපතිකුක්ඛ, තෙ එවරුපං අනාවාරං ආවරනති: මාලාවච්ඡං රොපෙනතිපි රොපාපෙනතිපි -පෙ- විවිධමපි අනාවාරං ආවරනති, යෙපි තෙ තිකිනිවෙ මනුස්සා පුබ්බෙ සද්ධා අහෙසුං පසන්නා, තෙපි එතරති අසුඤ්ඤා අපාසන්නා. යාතිපි තාති සබ්බස්ස පුබ්බෙ දුතපථාති, තාතිපි එතරති උපච්ඡින්නාති. රිඤ්ඤානති පෙසලා තිකුක්ඛ. නිවසනති පාපතිකුක්ඛ”ති? “සච්චං භගවා”. විගර්හි බුද්ධො භගවා:

7. “කථං ති නාම තෙ තිකිනිවෙ මොඝපුරිසා එවරුපං අනාවාරං ආවරි-
ස්සනති: මාලාවච්ඡං රොපෙස්සනතිපි රොපාපෙස්සනතිපි, සිඤ්ඤිස්සනතිපි සිඤ්ඤා-
පෙස්සනතිපි, ඔවිතිස්සනතිපි ඔවිතාපෙස්සනතිපි, ගන්තිස්සනතිපි ගන්තා-
පෙස්සනතිපි, එකතො වණ්ඨිකමාලං කරිස්සනතිපි කාරුපෙස්සනතිපි, උභතො-
වණ්ඨිකමාලං කරිස්සනතිපි කාරුපෙස්සනතිපි, මඤ්ජරිකං කරිස්සනතිපි
කාරුපෙස්සනතිපි, විබුතිකං කරිස්සනතිපි කාරුපෙස්සනතිපි, වටංසකං
කරිස්සනතිපි කාරුපෙස්සනතිපි, ආවෙලං කරිස්සනතිපි කාරුපෙස්සනතිපි,
උරව්ඡදං කරිස්සනතිපි කාරුපෙස්සනතිපි, තෙ කුලිඤ්ඤා කුලඛිකානං කුල-
කුමාරිකං කුලසුඤ්ඤානං කුලදුසිතං එකතො වණ්ඨිකමාලං හරිස්සනතිපි
හරුපෙස්සනතිපි, උභතො වණ්ඨිකමාලං හරිස්සනතිපි හරුපෙස්සනතිපි,
මඤ්ජරිකං හරිස්සනතිපි හරුපෙස්සනතිපි, විබුතිකං හරිස්සනතිපි හරුපෙ-
ස්සනතිපි, වටංසකං හරිස්සනතිපි හරුපෙස්සනතිපි, ආවෙලං හරිස්සනතිපි
හරුපෙස්සනතිපි, උරව්ඡදං හරිස්සනතිපි හරුපෙස්සනතිපි, තෙ කුලිඤ්ඤා කුල-
ඛිකාති කුලකුමාරිකි කුලසුඤ්ඤාති කුලදුසිති සද්ධං එකභාජතෙපි භුඤ්ජිස්සනති,
එකථාලකෙපි පිට්ඨස්සනති, එකාසනෙපි නිසීදිස්සනති, එකමඤ්ඤෙපි තුවට්ටි-
ස්සනති, එකත්ථරණෙපි තුවට්ටිස්සනති, එකපාපුරණෙපි තුවට්ටිස්සනති, එකත්ථ-
රණපාපුරණෙපි තුවට්ටිස්සනති, විකාලෙපි භුඤ්ජිස්සනති, මජ්ඣමපි පිට්ඨස්සනති,
මාලාගකිවිලෙපනමපි ධාරිස්සනති, නච්චිස්සනතිපි, ගායිස්සනතිපි, වාදිස්සනතිපි,
ලාසෙස්සනතිපි, නච්චනතියාපි නච්චිස්සනති, නච්චනතියාපි ගායිස්සනති,
නච්චනතියාපි වාදිස්සනති, නච්චනතියාපි ලාසෙස්සනති, ගායනතියාපි
නච්චිස්සනති, ගායනතියාපි ගායිස්සනති, ගායනතියාපි වාදිස්සනති, ගායනතියාපි
ලාසෙස්සනති, වාදෙනතියාපි නච්චිස්සනති, වාදෙනතියාපි ගායිස්සනති,
වාදෙනතියාපි වාදිස්සනති, වාදෙනතියාපි ලාසෙස්සනති, ලාසෙනතියාපි
නච්චිස්සනති, ලාසෙනතියාපි ගායිස්සනති, ලාසෙනතියාපි වාදිස්සනති,
ලාසෙනතියාපි ලාසෙස්සනති, අට්ඨපදෙපි කිත්තිස්සනති, දසපදෙපි කිත්තිස්සනති,
ආකාසෙපි කිත්තිස්සනති, පරිගාරපදෙපි කිත්තිස්සනති, සනාතිකායපි කිත්තිස්සනති,
බලිකායපි කිත්තිස්සනති, ස්විකායපි කිත්තිස්සනති, සලාකභනෙත්තපි කිත්තිස්සනති,
අනෙතපි කිත්තිස්සනති, පභගවීරෙනපි කිත්තිස්සනති, වඛකකෙනපි කිත්තිස්සනති,
මොකඛිකායපි කිත්තිස්සනති, විඛතුලකෙනපි කිත්තිස්සනති, පනතාලකකෙනපි
කිත්තිස්සනති, රථකෙනපි කිත්තිස්සනති, ධනුකෙනපි කිත්තිස්සනති, අකඛරිකායපි
කිත්තිස්සනති, මනෙසිකායපි කිත්තිස්සනති, යථාචරෙත්තපි කිත්තිස්සනති, හන්තිමමපි
සිකිකිස්සනති, අස්සසමමපි සිකිකිස්සනති, රථසමමපි සිකිකිස්සනති, ධනුසමමපි
සිකිකිස්සනති, ථරුසමමපි සිකිකිස්සනති, හන්තිස්සපි පුරතො ධාවිස්සනති,
අස්සසමපි පුරතො ධාවිස්සනති, රථස්සපි පුරතො ධාවිස්සනති, ධාවිස්සනතිපි
ආධාවිස්සනතිපි, උස්සෙත්තිස්සනතිපි¹, අපෙපාඨෙස්සනතිපි, නිබ්බුජ්ඣිස්සනතිපි,
මුට්ඨිතිපි යුජ්ඣිස්සනති, රභගමජෙකපි සබ්බාපිං පත්ථරිතා නච්චනති. එවං
වකඛනති: “ඉධ භගිනි නච්චසස්ස”ති, නලාටිකමපි දස්සනති, විවිධමපි අනාවාරං
ආවරිස්සනති.

1. උස්සෙත්තිස්සනතිපි. සි.මු.

6. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදහසෙහි මේ කාරණයෙහි ලාභික්‍ෂ්‍යසම්භයා රැස් කරවා තිබුණත් විවාද සේක. සැබාවෙන් ද මහණෙනි, කිට්ඨිකියෙහි අසංසු-පුනබ්බසුක නම් වූ අවාසිකයෝ අලංකාර පාපතික්‍ෂුණය ඔහු මෙබඳු වූ අනාවාරයෙහි හැසිරෙති. මල්ගස් රෝපණය ද කෙරෙහි රෝපණය ද කරවති... විවිධ අනාවාරයෙහි දු හැසිරෙති. පෙර සෑදූහැනි පහන් වූ යම් මිනිස් කෙනෙක් වූහ නම් ඔහු ද දැන් සෑදූහැනි තැන්පාහු ය, නො පහන් වූවාහු ය. සහති පෙර යම් දන්වාට කෙනෙක් වූහ නම් ඔහු ද දැන් සිදුනාහු ය. පෙශල භික්‍ෂුහු තික්ම යෙහි පාපතික්‍ෂුණ වාසය කෙරෙත් යැයි. “සැබැව භාග්‍යවතුන් වහන්ස” භාග්‍යවත් මුදුහු ගැරුහු සේක:

7. මහණෙනි, ඒ කුච්ඡුරාමයෝ කෙසේ නම් මෙබඳු වූ අනාවාරයෙහි හැසිරෙත් ද: මල්ගස් රෝපණය කෙරෙත් ද රෝපණය කරවත් ද, දිය ඉසින් ද ඉස්වත් ද, නෙලත් ද නෙලවත් ද, ගොතත් ද ගොතවත් ද, එක්පසා නටු ඇති මාලා කෙරෙත් ද කරවත් ද, දෙපසා නටු ඇති මාලා කෙරෙත් ද කරවත් ද, මල්කලප කෙරෙත් ද කරවත් ද, හිඳින් විද කළ මල්දම් කෙරෙත් ද කරවත් ද, මල්සුඹුළු කෙරෙත් ද කරවත් ද, මල්කාරලි කෙරෙත් ද කරවත් ද, උරසාද කෙරෙත් ද කරවත් ද, ඔහු කුලසත්‍රිත්ව කුලසිත්තත්ව කුලකුමාරිත්ව කුලසුභ්‍රිත්තත්ව කුලසුභ්‍රිත්ව එක්පසා නටු ඇති මාලා ගෙණ යෙත් ද යවත් ද, දෙපසා නටු ඇති මාලා ගෙණ යෙත් ද යවත් ද, මල්කලප ගෙණ යෙත් ද යවත් ද, හිඳින් විද කළ මල්දම් ගෙණ යෙත් ද යවත් ද, මල්සුඹුළු ගෙණ යෙත් ද යවත් ද, මල්කාරලි ගෙණ යෙත් ද යවත් ද, උරසාද ගෙණ යෙත් ද යවත් ද, ඔහු කුලසත්‍රිත්ව කුලසිත්තත්ව කුලකුමාරිත්ව කුලසුභ්‍රිත්තත්ව කුලසුභ්‍රිත්ව සමග එක් බඳුනෙහි වළඳත් ද, එක් වලියෙහි බොත් ද, එක් අසුනෙහි හිඳිත් ද, එක් ඇඳෙහි හොචිත් ද, එක් අතුරුණු ඇති ව හොචිත් ද, එක් පොරෝණ ඇති ව හොචිත් ද, එක් අතුරුණු පොරෝණ ඇති ව හොචිත් ද, නො කල්හි වළඳත් ද, මත්-පානු ද බොත් ද, මල්ගඳවිලෙවුනු ද දරත් ද, නටත් ද ගයත් ද වයත් ද, ලාසය නටුම් කෙරෙත් ද, (නික්‍රිය) නටන කල්හි නටත් ද, නටන කල්හි ගයත් ද, නටන කල්හි වයත් ද, නටන කල්හි ලාසය කෙරෙත් ද, ගයන කල්හි ද නටත් ද, ගයන කල්හි ගයත් ද, ගයන කල්හි වයත් ද, ගයන කල්හි ද ලාසය කෙරෙත් ද, වයන කල්හි ද නටත් ද වයන කල්හි ද ගයත් ද වයන කල්හි වයත් ද, වයන කල්හි ලාසය කෙරෙත් ද, ලාසය කරණ කල්හි ද නටත් ද, ලාසය කරණ කල්හි ද ගයත් ද, ලාසය කරණ කල්හි වයත් ද, ලාසය කරණ කල්හි ලාසය කෙරෙත් ද, අටපද පෝරායෙහි කෙළින් ද, දසපද පෝරායෙහි කෙළින් ද, පෝරායෙහි සෙයින් අහස්හි කෙළින් ද, පාරමෙලෙහි කෙළින් ද, නියෙන් කැට ඇත් මැත් කොට කෙළින් ද, පසාරිටුනු කෙළින් ද, සිංකෙත්‍ර කෙළින් ද, ලහ අතිනු ද කෙළින් ද, ලාවටුනු ද කෙළින් ද, පත්තලිනු ද කෙළින් ද, කුඩා නතුලිනු ද කෙළින් ද, කරණම් පැනීමෙනු ද කෙළින් ද, කන්තන්ගුරාවා ඉදිකොට කෙළින් ද, පත්තලියෙනු ද කෙළින් ද, කුඩාරියෙනු ද කෙළින් ද, කුඩාදත්තෙනු ද කෙළින් ද, අකුරුකෙළියෙනු ද කෙළින් ද, මනෙසිකායෙනු ද කෙළින් ද, යථාවද්‍යෙනු ද කෙළින් ද, හස්සිලපයෙහි ද හික්මෙත් ද, අභිලපයෙහි ද හික්මෙත් ද, රථසිලපයෙහි ද හික්මෙත් ද, ධනුශ්ලපයෙහි ද හික්මෙත් ද, බහුශ්ලපයෙහි ද හික්මෙත් ද, ඇතු පෙරවුයෙහි ද දිවෙත් ද, අසුපෙරවු-යෙහි ද දිවෙත් ද, රියපෙරවුයෙහි ද දිවෙත් ද, පසුපසට ද දිවෙත් ද, පෙරටද දිවෙත් ද, ප්‍රිතිනාද කෙරෙත් ද, අපොලින් ද, මල්ලවපොර ද කෙරෙත් ද, මිටුපොර ද කෙරෙත් ද, රත්මඬල මැද සහල අතුරු නික්‍රියට නැගතියකි, මෙහි නටවැයි මෙසේ කියත් ද, නළලෙහි ඇතිලි තබත් ද, විවිධ අනාවාරයෙහි හැසිරෙත් ද?”

8. තෙනං භික්ඛවෙ අප්පසන්නානං වා පසාදාය -පෙ- “විගර්භිනා ධම්මං කථං කතා සාරිපුත්තමොග්ගලොනෙ ආමනෙත්ති: “ගච්ඡථ තුමෙහ සාරිපුත්තා කිට්ඨගිරිං, ගන්ත්වා අස්සජ්ජුතබ්බසුකානං භික්ඛූනං කිට්ඨගිරිස්මා පබ්බාජනියං-කමමං කරොථ, භූමිභාකං එතෙ සද්ධිවිහාරිකා”ති. “කථං මයං භනෙත අස්සජ්ජුතබ්බසුකානං භික්ඛූනං කිට්ඨගිරිස්මා පබ්බාජනියකමමං කරොම. චණ්ඩා තෙ භික්ඛු ඵරුසා”ති “තෙන හි තුමෙහ සාරිපුත්තා බහුකෙහි භික්ඛූහි සද්ධිං ගච්ඡථා”ති. “එවං භනෙත්ති”ති බො සාරිපුත්තමොග්ගලොනා භගවතො පච්චස්සොසුං.

9. එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ කාතබ්බං: පඨමං අස්සජ්ජුතබ්බසුකා භික්ඛු වොදෙනබ්බා. වොදෙත්වා සාරෙතබ්බා, සාරෙත්වා ආපනති¹ රොපෙනබ්බා, ආපනති රොපෙත්වා බ්‍යභෙත්ත භික්ඛූතා පටිබලෙන සඞ්ඝො ඤාපෙනබ්බා:

“සුඤ්ඤානං මෙ භනෙත සඞ්ඝො. ඉමෙ අස්සජ්ජුතබ්බසුකා භික්ඛු කුලදුස්සකා පාපසමාචාරා, ඉමෙසං පාපකා සමාචාරා දිස්සන්ති වෙව සුය්‍යන්ති ව, කුලානි ව ඉමෙහි දුට්ඨානි දිස්සන්ති වෙව සුය්‍යන්ති ව, යදි සඞ්ඝස්ස පත්තකලං, සඞ්ඝො අස්සජ්ජුතබ්බසුකානං භික්ඛූනං කිට්ඨගිරිස්මා පබ්බාජනියකමමං කරෙය්‍ය, න අස්සජ්ජුතබ්බසුකෙහි භික්ඛූහි කිට්ඨගිරිස්මං වත්ථබ්බ”න්ති. එසා ඤාතති.

සුඤ්ඤානං මෙ භනෙත සඞ්ඝො. ඉමෙ අස්සජ්ජුතබ්බසුකා භික්ඛු කුලදුස්සකා පාපසමාචාරා, ඉමෙසං පාපකා සමාචාරා දිස්සන්ති වෙව සුය්‍යන්ති ව, කුලානි ව ඉමෙහි දුට්ඨානි දිස්සන්ති වෙව සුය්‍යන්ති ව. සඞ්ඝො අස්සජ්ජුතබ්බසුකානං භික්ඛූනං කිට්ඨගිරිස්මා පබ්බාජනියකමමං කරෙති, න අස්සජ්ජුතබ්බසුකෙහි භික්ඛූහි කිට්ඨගිරිස්මං වත්ථබ්බන්ති යස්සායස්මතො ඛමති අස්සජ්ජුතබ්බසුකානං භික්ඛූනං කිට්ඨගිරිස්මා පබ්බාජනියකමමස්ස කරණං; න අස්සජ්ජුතබ්බසුකෙහි භික්ඛූහි කිට්ඨගිරිස්මං වත්ථබ්බන්ති. සො භුණ්ණස්ස, යස්ස නකමති. සො භාසෙය්‍ය.

දුතියමි ඵතමත්ථං වදමි -පෙ- තතියමි ඵතමත්ථං වදමි -පෙ- කතං සඞ්ඝෙන අස්සජ්ජුතබ්බසුකානං භික්ඛූනං කිට්ඨගිරිස්මා පබ්බාජනියකමමං, න අස්සජ්ජුතබ්බසුකෙහි භික්ඛූහි කිට්ඨගිරිස්මං වත්ථබ්බන්ති, ඛමති සඞ්ඝස්ස, තස්මා භුණ්ඨි, එවමෙනං ධාරයාමි”ති.

1. ආපනති. සී.මු.

8. මහණෙනි, තෙල තො පහනුන්ගේ පාහැදීමට හෝ තො වෙසි. ... ගරභා දූෂාමි කථා වදාරා සැරියුත් මුගලන් තෙරුන් ඇමතු සේක. 'ශාරීපුත්‍රයෙනි, තෙපි කිට්ඨාගිරියට යවු. ගොස් අසුප්පුතබ්බසුක භික්ෂුන්ට කිට්ඨාගිරියෙන් (තෙරනු සඳහා) පබ්බාජනීයකමීය කරවු. තුළුනු තොපගේ සද්ධිවිහාරිකයෝ ය' යි. ස්වාමීනි, අපි අසුප්පුතබ්බසුක භික්ෂුන්ට කිට්ඨාගිරියෙන් පබ්බාජනීය කමීය කෙසේ කරමෝ ද ඒ භික්ෂුනු වණ්ඩයෝ ය පරාමයෝ ය යි. 'එසේ වී නම් ශාරීපුත්‍රයෙනි, තෙපි බොහෝ භික්ෂුන් සමග යව' යි. එසේ ය ස්වාමීනි' යි, සැරියුත් මුගලන් තෙරනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් දුන්හ.

9. තවද මහණෙනි, මෙසේ කළයුතු ය: පළමු කොට අසුප්පුතබ්බසුක භික්ෂුනු වොදනා කටයුත්තානු ය. වොදනා කොට සාරණය කටයුත්තානු ය සාරණය කොට ඇවැත් රොපණය කළයුත්තානු ය. ඇවැත් රොපණය කොට ප්‍රතිබල වූ ව්‍යංග්‍ය මහණක්කු විසින් සම්භූත තෙමේ ඥාපනය කළයුත්තේ ය.

"වහන්ස, සම්භූත තෙමේ මා නියන්තක් අසාවා. මේ අසුප්පුතබ්බසුක භික්ෂුනු කුලදූෂකයෝ ය පාපසමාවාර ඇත්තානු ය. මොවුන්ගේ ලාමක වූ සමාවාරයෝ දක්නට ද ලැබෙත් අසනු ද ලැබෙත්. මොවුන් විසින් දූෂිත වූ කුලයෝත් දක්නට ද ලැබෙත් අසනු ද ලැබෙත්. ඉදින් සහනට පැමිණිකල් ඇත්තේ නම් සම්භූත තෙමේ අසුප්පුතබ්බසුක භික්ෂුන්ට 'අසුප්පුතබ්බසුක භික්ෂුන් විසින් කිට්ඨාගිරියෙහි නො විසිය යුතු ය' යි කිට්ඨාගිරියෙන් පබ්බාජනීය-කමීය කරන්නේ ය. තෙල 'ඤ්ඤානි' ය.

වහන්ස, සම්භූත තෙමේ මා නියන්තක් අසාවා. මේ අසුප්පුතබ්බසුක භික්ෂුනු කුලදූෂකයෝ ය. පාපසමාවාරයෝ ය. මොවුන්ගේ ලාමක වූ සමාවාරයෝ දක්නට ද ලැබෙත්. අසනු ද ලැබෙත් මොවුන්. විසින් දූෂිත වූ කුලයෝත් දක්නට ද ලැබෙත්. අසනු ද ලැබෙත්. සම්භූත තෙමේ 'අසුප්පුතබ්බසුක භික්ෂුන් විසින් කිට්ඨාගිරියෙහි නො විසිය යුතු ය' යි අසුප්පුතබ්බසුක භික්ෂුන්ට කිට්ඨාගිරියෙන් පබ්බාජනීයකමීය කෙරෙයි. යම් ආයුෂමනක්හට 'අසුප්පුතබ්බසුක භික්ෂුන් විසින් කිට්ඨාගිරියෙහි නො විසිය යුතු ය' යි අසුප්පුතබ්බසුක භික්ෂුන්ට කිට්ඨාගිරියෙන් පබ්බාජනීයකමීය කිරීම රිසි වේ නම් හේ තුෂණීමොග්‍ය වන්නේ ය. යමෙක්හට නො රිසි වේ නම් හේ බණ්ණන්තේ ය:

දෙවනවට ද මෙකරුණ නියමි ... තෙවනවට ද මෙකරුණ නියමි ... සම්භූතා විසින් අසුප්පුතබ්බසුක භික්ෂුන් විසින් කිට්ඨාගිරියෙහි නො විසිය යුතු ය' යි අසුප්පුතබ්බසුක භික්ෂුන්ට කිට්ඨාගිරියෙන් පබ්බාජනීයකමීය කරණ ලද. සම්භූතාට රුචි වෙයි. එහෙයින් තුෂණීමොග්‍ය යි. තෙල තුෂණීමොග්‍ය මෙසේ ධරමි" යි.

10. අථ බො සාරිපුත්තමොග්ගලානපමුබො භික්ඛුසඤ්ඤා කීටාගිරිං ගතවා අසුඤ්චනබ්බසුකානං භික්ඛුනං කීටාගිරිස්මිං¹ පබ්බාජනීයකමමං අකාසි: “න අසුඤ්චනබ්බසුකෙහි භික්ඛුහි කීටාගිරිස්මිං වන්ඛබ්බි”න්ත්. තෙ සඤ්ඤාන පබ්බාජනීයකමමකතා න සමමා වත්තන්ත්, න ලොමං පාතෙන්නත්, න තෙත්ථාරං වත්තන්ත්, භික්ඛු න බමාපෙන්නත්. අකෙකාසින්නත්, පරිභාසින්නත් ඡන්දගාමිනා දෙසගාමිනා මොහගාමිනා භයගාමිනා පාපෙන්නත්. පකකමින්නත්පි. විබ්භමින්නත්පි. ය තෙ භික්ඛු අපමිච්ඡා තෙ උජ්ඣායන්ත් බියන්ත් විපාවෙන්නත්: “කථං හි නාම අසුඤ්චනබ්බසුකා භික්ඛු සඤ්ඤාන පබ්බාජනීයකමමකතා න සමමා වත්තිස්සන්නත් න ලොමං පාතෙස්සන්නත්, න තෙත්ථාරං වත්තිස්සන්නත්, භික්ඛු න බමාපෙස්සන්නත්, අකෙකාසිස්සන්නත්, පරිභාසිස්සන්නත්, ඡන්දගාමිනා දෙසගාමිනා මොහගාමිනා භයගාමිනා පාපෙස්සන්නත්, පකකමිස්සන්නත්පි විබ්භමිස්සන්නත්පි”ති.

11. අථ බො තෙ භික්ඛු භගවතො එනමිත්ථං ආරොවෙසු. -පෙ- “සච්චං කීර් භික්ඛවෙ අසුඤ්චනබ්බසුකා භික්ඛු සඤ්ඤාන පබ්බාජනීයකමමකතා න සමමා වත්තන්ත් -පෙ- විබ්භමින්නත්පි”ති? “සච්චං භගවා.” විගර්හි බුද්ධො භගවා -පෙ- කථං හි නාම තෙ භික්ඛවෙ මොසපුරිසා සඤ්ඤාන පබ්බාජනීයකමමකතා න සමමා වත්තිස්සන්නත්, න ලොමං පාතෙස්සන්නත්, න තෙත්ථාරං වත්තිස්සන්නත් භික්ඛු න බමාපෙස්සන්නත්. අකෙකාසිස්සන්නත්, පරිභාසිස්සන්නත්, ඡන්දගාමිනා දෙසගාමිනා මොහගාමිනා භයගාමිනා පාපෙස්සන්නත්, පකකමිස්සන්නත්පි විබ්භමිස්සන්නත්පි. තෙතං භික්ඛවෙ අප්පසන්නානං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ච පත භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“භික්ඛු පතොච අඤ්ඤාතරං ගාමං වා නිගමං වා උපනිස්සාය විහරන්ති කුලදුස්සො පාපසමාවාගේ, තස්ස ථො පාපකා සමාවාග් දිස්සන්ති චෙච සුය්‍යන්ති ච, කුලානි ච ගෙන දුට්ඨානි දිස්සන්ති චෙච සුය්‍යන්ති ච, සො භික්ඛු භික්ඛුහි එවමස්ස වචන්තියො: “ආයස්මා ථො කුලදුස්සො පාපසමාවාගේ, ආයස්මතො ථො පාපකා සමාවාග් දිස්සන්ති චෙච සුය්‍යන්ති ච, කුලානි වායස්මතා දුට්ඨානි දිස්සන්ති චෙච සුය්‍යන්ති ච, පකකමතායස්මා ඉමමහා ආවාසා, අලතෙන ඉධ වාසෙතා”ති, එවඤ්ච සො භික්ඛු භික්ඛුහි චුච්චමානො තෙ භික්ඛු එවං වදෙය්‍ය: “ඡන්දගාමිනො ච භික්ඛු දෙසගාමිනො ච භික්ඛු මොහගාමිනො ච භික්ඛු භයගාමිනො ච භික්ඛු, තාදිසිකාය ආපනන්තා එකච්චං පබ්බාජෙන්නත්: එකච්චං න පබ්බාජෙන්නත්”ති. සො භික්ඛු භික්ඛුහි එවමස්ස වචන්තියො “මා ආයස්මා එවං අච්චං, න ච භික්ඛු ඡන්දගාමිනො න ච භික්ඛු දෙසගාමිනො න ච භික්ඛු මොහගාමිනො න ච භික්ඛු භයගාමිනො, ආයස්මා ථො කුලදුස්සො පාපසමාවාගේ, ආයස්මතො ථො පාපකා සමාවාග් දිස්සන්ති චෙච සුය්‍යන්ති ච” කුලානි වායස්මතා දුට්ඨානි දිස්සන්ති චෙච සුය්‍යන්ති ච පකකමතායස්මා ඉමමහා ආවාසා, අලං තෙ ඉධ වාසෙතා”ති. එවඤ්ච සො භික්ඛු භික්ඛුහි චුච්චමානො තථෙච පග්ගණෙත්තය්‍ය, සො භික්ඛු භික්ඛුහි යාච තතීයං සමනුභාසිතබ්බො තස්ස පටිනිස්සග්ගාය, යාච තතීයඤ්ච සමනුභාසිතමානො තං පටිනිස්ස-
 ඤෙය්‍ය, ඉමෙච්චං කුසලං, නො චෙ පටිනිස්සණෙය්‍ය සබ්බාදිසේසො”ති.

1. හිරිස්මි චු. සි

10. ඉක්බිති ශාරිපුත්‍ර මෞදගලායන ප්‍රමුඛ භික්ෂුසංඝයා නෙමේ කිට්ටරියට ගොස් ‘අසුප්පුතබ්බසුක භික්ෂුන් කිට්ටරියෙහි තො විසියයුතු ය’යි අසුප්පුතබ්බසුක භික්ෂුන්ට කිට්ටරියෙන් පබ්බාජනියකමය කෙළේ ය. ඔහු සංඝයා විසින් පබ්බාජනියකමය කරණ ලද්දහු මනා කොට නොපවතිති. (භික්ෂුන්ට) යටත් ව නො පවතිති. නිසාරණවතෙහි නො පවතිති. භික්ෂුන් කමා නොකරවති. ආක්‍රොශ කෙරෙති. පරිභව බෙණෙති: ඡන්දගාමී බවට දෙසගාමී බවට මොහගාමී බවට භයගාමී බවට පමුණුවති. පලායෙති ගිහි දු වෙත්: යම් මහණ කෙනෙක් අලෙපව්‍යයෝ ද ඔහු අවමන් කෙරෙති, අසුණු කියති දෙස් පහල කෙරෙත්: ‘කෙසේ නම් අසුප්පුතබ්බසුක භික්ෂුහු සංඝයා විසින් පබ්බාජනියකම කරණ ලද්දහු මනා කොට නො පවතින් ද යටත් නො වෙත් ද, නිසාරණවතෙහි නො පවතින් ද, භික්ෂුන් කමා නො කරවන් ද, ආක්‍රොශ කෙරෙත් ද, පරිභව බෙණෙත් ද, ඡන්දගාමී බවට දෙසගාමී බවට මොහගාමී බවට භයගාමී බවට පමුණුවන් ද පලායෙත් ද ගිහි වෙත් ද’යි.

11. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් දැන්වූහ. ... සැබවෙක් ද මහණෙනි, අසුප්පුතබ්බසුක භික්ෂුහු සංඝයා විසින් පබ්බාජනිය-කමය කරණ ලද්දහු මනා කොට නො පවතින් ද ගිහි වෙත් ද’ යි. “සැබව භාග්‍යවතුන් වහන්ස. භාග්‍යවත් බුදුහු ගඬා කලහ. ... කෙසේ නම් මහණෙනි, ඒ තුවල්පුරාජයෝ සංඝයා විසින් පබ්බාජනියකමය කරණ ලද්දහු මනා කොට නො පවතින් ද යටත් ව නො පවතින් ද නිසාරණ වතෙහි නො පිහිටිත් ද භික්ෂුන් කමා නො කරවන් ද ආක්‍රොශ කෙරෙත් ද පරිභවබෙණෙත් ද ඡන්දගාමී බවට දෙසගාමී බවට මොහගාමී බවට භයගාමී බවට පමුණුවන් ද පලායෙත් ද ගිහි වෙත් ද’ යි. මහණෙනි, තෙල නොපහනුන්ගේ පැහැදීම පිණිස හෝ නො වෙයි ... මහණෙනි, මෙසේ මේ ශික්ෂාපදය උදෙසා වූ:

“මහණ තෙම කුලදසණය කරන්නේ ලාමක සමාචාර ඇත්තේ එක්තරා ගමක් හෝ නියමගමක් හෝ ඇසිටි කොට මෙසේ නම්, ඔහුගේ ලාමක සමාචාරයෝ දක්නා ලැබෙත් නම් අසනු ලැබෙත් නම්, ඔහු දුෂිත කුලයෝ ද දක්නා ලැබෙත් නම් අසනු ලැබෙත් නම් ඒ මහණ තෙම භික්ෂුන් විසින් මෙසේ කියයුතු වන්නේ ය: ආයුෂමන් තෙම කුලද-සකයෙහි ලාමක සමාචාර ඇත්තෙහි ය. ආයුෂමන්හුගේ වැලිත් ලාමක සමාචාරයෝ දක්නා ද ලැබෙති අසනු ද ලැබෙත්. ආයුෂමන්හු විසින් දුෂිත කුලයෝ ද දක්නා ද ලැබෙති අසනු ද ලැබෙත්. ආයුෂමන් තෙම මේ අවසින් නික්ම සේවා තාගේ මෙහි විමසීමෙන් කම් නැතැ’යි මෙසේත් ඒ මහණ භික්ෂුන් විසින් කියනු ලබන්නේ ඒ භික්ෂුන්ට මෙසේ කියන්නේ නම්: භික්ෂුහු ඡන්දගාමිහු ද වෙති. භික්ෂුහු දෙසගාමිහු ද වෙති භික්ෂුහු මොහගාමිහු ද වෙති භික්ෂුහු භයගාමිහු ද වෙත්. එබඳු ඇවැත්න් ඇතැම්කු තෙරති ඇතැම්කු නො තෙරති’යි. ඒ මහණ තෙම භික්ෂුන් විසින් මෙසේ කියයුතු වන්නේ ය: ඇවැත්නි, නහමක් මෙසේ කියව. භික්ෂුහු නො ද ඡන්දගාමිහු ය, භික්ෂුහු නො ද දෙසගාමිහු ය, භික්ෂුහු නො ද මොහගාමිහු ය, භික්ෂුහු නො ද භයගාමිහු ය, ආයුෂමන් තෙම වැලිත් කුලදසකය ලාමක සමාචාර ඇත්තේ ය. ආයුෂමන්හුගේ වැලිත් ලාමක සමාචාරයෝ දක්නා ද ලැබෙති අසනු ද ලැබෙත්. ආයුෂමන්හු විසින් දුෂිත කුලයෝ ද දක්නා ද ලැබෙති අසනු ද ලැබෙත්. ආයුෂමන් තෙම මේ අවසින් නික්ම සේවා තාගේ මෙහි විමසීමෙන් කම් නැතැ’යි. මෙසේත් ඒ මහණ භික්ෂුන් විසින් කියනු ලබන්නේ එසේ ම දැඩි ව ගෙන සිටි නම් ඒ මහණ භික්ෂුන් විසින් ඒ වසතුහුගේ දැරිලිම පිණිස තෙවනවට දක්වා සමනුසාසන කම් කල යුත්තේ ය. ඉදින් තෙවනවට දක්වා සමනුසාසන කරනු ලබන්නේ ඒ වසතුව හැරපියා නම් මෙසේ මේ හැරපීම මැනවැ. ඉදින් නො හැරපියා නම් සහවෙසෙස් මේ ය’ යි.

12. හික්කු පනෙව අඤ්ඤාතරං භාමං වා නිගමං වානි ගාමොපි නිගමොපි නගරමපි ගාමො වෙව නිගමො ව.

උපනිස්සාය විහරනීති තත්ථ පටිබද්ධා භොනති විවරපිණ්ඩපාන-සෙනාසනගිලානපච්චයභෙසජ්ජපරික්කාරා.

කුලං තාම: වත්තාරි කුලානි: බන්ධියකුලං බ්‍රාහ්මණකුලං වෙස්සකුලං සුද්දකුලං.

කුලදුසභොති කුලානි දුසෙති පුපෙඨන වා ඵලෙන වා චුණේණන වා මහතිකාය වා දන්තකට්ඨෙන වා වෙඨනා වා¹ වෙජ්ජකාය වා ජඛිසපෙස-නිකෙන වා.

පාපසමාවාගෙනි මාලාවච්ඡං රොපෙනිපි රොපාපෙනිපි, සිඤ්චනිපි සිඤ්චාපෙනිපි, ඔවිතානිපි ඔවිතාපෙනිපි, ගණෙනිපි ගණාපෙනිපි. -පෙ-

දිස්සනති වෙව සුය්‍යනති මානි යෙ සමමුඛා තෙ පස්සනති. යෙ තිරොක්කා තෙ සුණනති.

කුලානි ච තෙන දුට්ඨානීති පුබ්බෙ සද්ධා හුත්වා තං ආගමම අස්සද්ධා භොනති. පසන්නා හුත්වා අපපසන්නා භොනති.

දිස්සනති වෙව සුය්‍යනති මානි යෙ සමමුඛා තෙ පස්සනති, යෙ තිරොක්කා තෙ සුණනති.

සො හික්කුති යො සො කුලදුසකො හික්කු.

හික්කුනීති අඤ්ඤාති හික්කුති. යෙ පස්සනති යෙ සුණනති, තෙහි වත්තබ්බො: “ආයසමා බො කුලදුසකො පාපසමාවාරො, ආයසමතො බො පාපකා සමාවාරා දිස්සනති වෙව සුය්‍යනති ව, කුලානි වායසමනා දුට්ඨානි දිස්සනති වෙව සුය්‍යනති ව, පක්කමනායසමා ඉමමනා ආවාසා, අලං තෙ ඉධි වාසෙනා”ති. එවඤ්ච සො හික්කු හික්කුති චුච්චමානො තෙ හික්කු එවං වදෙය්‍ය: “ඡන්දගාමිතො ව හික්කු දෙසගාමිතො ව හික්කු මොහගාමිතො ව හික්කු භයගාමිතො ව හික්කු තාදිසිකාය ආපනතියා එකච්චං පබ්බාජෙන්නති එකච්චං න පබ්බාජෙන්නති”ති.

සො හික්කුති සො කමමකතො හික්කු.

12. හිඤ්ඤා පනෙව අසුඤ්ඤාං ගාමං වා නිගමං වා යනු: ගමුදු නිගමුදු නුවරාදු ගාම ද නිගම ද වෙයි.

උසනිසාය විහරනි යනු: විවර පිණ්ඩපාත සෙනාසන හිලානපච්චය හෙසජ්ජපරිකාරයෝ ඇත් ද එහි පිළිබඳ වූවාහු වෙත්.

කුල නම්: ක්ෂත්‍රියකුල ය බ්‍රාහ්මණකුල ය වෛශ්‍යකුල ය ශුද්‍රකුල ය යි කුල සිතරෙහි.

කුලදුස්සො යනු: මළින් හෝ පෙළෙන් හෝ සුණුයෙන් හෝ මැටියෙන් හෝ දැහැටිදඬුයෙන් හෝ හුණදඬුයෙන් හෝ වෙදකමින් හෝ හසුන්පත් ගෙණ යෑමෙන් හෝ කුලයන් දූෂණය කෙරෙයි.

පාපසමාවාගේ යනු: මල්ගස් රොපණය කෙරේ ද රොපණය කරවා ද, දිය ඉසී ද ඉස්වා ද, මල් නෙලා ද නෙලවා ද, මල් ගොතා ද ගොතවා ද-පෙ-

දිසාගති වෙව සුසාගති ව යනු: යම් කෙනෙක් හමු වූවාහු නම් ඔහු දකිත්. යම් කෙනෙක් මුවහ වූවාහු නම් ඔහු අසත්.

කුලාති ව තෙන දුට්ඨාති යනු: පෙර සැදහැති ව සිට ඔහු කර පාමණ සැදහා නැත්තාහු වෙති. පහන් ව සිට නො පහන් වූවාහු වෙත්.

දිසාගති වෙව සුසාගති ව යනු: යම් කෙනෙක් හමු වූවාහු නම් ඔහු දකිත්. යම් කෙනෙක් මුවහ වූවාහු නම් ඔහු අසත්.

සො හිඤ්ඤා යනු යම් කුලදුෂක මහණෙක් වේ ද හෙතෙමේ යි.

හිඤ්ඤා යනු: අත්‍යභික්ෂුත් විසින් ය. යම් කෙනෙක් දකිත් නම් යම් කෙනෙක් අසත් නම් ඔවුන් විසින් මෙසේ කියයුත්තේ ය. ‘ආයුෂමත් තෙම කුලදුෂක ය පාපසමාවාර ඇත්තේ ය. ආයුෂමත්හුගේ ලාමකසමාවාරයෝ දක්තා ද ලාබෙහි අසනු ද ලාබෙන් ආයුෂමත්හු විසින් දූෂිත වූ කුලයෝ ද දක්තා ද ලාබෙහි අසනු ද ලාබෙන්. ආයුෂමත් තෙම මේ ආවාසයෙන් නික්ම යේවා තා මෙහි විසීමෙන් කම් නැතැයි. මෙසේත් ඒ මහණ භික්ෂුත් විසින් කියනු ලබන්නේ ඒ භික්ෂුන්ට මෙසේ කියා නම් “භික්ෂුහු ඡන්දගාමීහු ද වෙති භික්ෂුහු දෙව්ගාමීහු ද වෙති. භික්ෂුහු මොහගාමීහු ද වෙති. භික්ෂුහු භයගාමීහු ද වෙති. එබඳු ඇවැතින් ඇතැමෙකු තෙරපති, ඇතැමෙකු නො තෙරපත්” යයි.

සො හිඤ්ඤා යනු: යම් කම්කෘත වූ මහණෙක් වේ ද (හෙතෙමේයි.)

භික්ඛුගීති අඤ්ඤාති භික්ඛුගී. යෙ පස්සන්ති, සුණන්ති, නෙති ව්‍යාභබ්බො: “මො ආයස්මො එවං අවච්ච, න ච භික්ඛු ඡන්දගාමිනො න ච භික්ඛු දෙසගාමිනො න ච භික්ඛු මොහගාමිනො න ච භික්ඛු භයගාමිනො; ආයස්මො බො කුලද්දසකො පාපස්මොවාරො, ආයස්මතො බො පාපකා සමාවාරා දිස්සන්ති වෙව සුය්‍යන්ති ච, කුලාති වායස්මතා දුට්ඨාති දිස්සන්ති වෙව සුය්‍යන්ති ච, පකකමනායස්මො ඉමමහා ආවාසා අලං තෙ ඉධ වාසෙනා” ති. දුතියමි ව්‍යාභබ්බො තතියමි ව්‍යාභබ්බො සවෙ පටිනිස්සජ්ජති, ඉච්චෙනං කුසලං, තො වෙ පටිනිස්සජ්ජති, ආපනති දුක්ඛටස්ස. සුභා න වදන්ති, ආපනති දුක්ඛටස්ස. සො භික්ඛු සංඝමජ්ඣමි ආකම්බිතා ව්‍යාභබ්බො: “මො ආයස්මො එවං අවච්ච, න ච භික්ඛු ඡන්දගාමිනො න ච භික්ඛු දෙසගාමිනො න ච භික්ඛු මොහගාමිනො න ච භික්ඛු භයගාමිනො, ආයස්මො බො කුලද්දසකො පාපස්මොවාරො, ආයස්මතො බො පාපකා සමාවාරා දිස්සන්ති වෙව සුය්‍යන්ති ච, කුලාති වායස්මතා දුට්ඨාති දිස්සන්ති වෙව සුය්‍යන්ති ච, පකකමනායස්මො ඉමමහා ආවාසා, අලං තෙ ඉධ වාසෙනා” ති.

දුතියමි ව්‍යාභබ්බො. තතියමි ව්‍යාභබ්බො සවෙ පටිනිස්සජ්ජති, ඉච්චෙනං කුසලං, තො වෙ පටිනිස්සජ්ජති, ආපනති දුක්ඛටස්ස. සො භික්ඛු සමනුභාසිතබ්බො. එවඤ්ච පන භික්ඛුවෙ සමනුභාසිතබ්බො: ව්‍යතෙනන භික්ඛුනා පටිබලෙන සංඝො ඤ්ඤෙතබ්බො.

“සුණාතු මෙ භන්තෙ සංඝො, අයං ඉත්ථන්තාමො භික්ඛු සංඝෙන පබ්බාජනියකමමකතො භික්ඛු ඡන්දගාමිනා දෙසගාමිනා මොහගාමිනා භයගාමිනා පාපෙති, සො තං වච්චං න පටිනිස්සජ්ජති. යදි සංඝස්ස පනාකලං, සංඝො ඉත්ථන්තාමං භික්ඛුං සමනුභාසෙය්‍ය තස්ස වච්චස්ස පටිනිස්සගතාය, එසා ඤ්ඤති:

සුණාතු මෙ භන්තෙ සංඝො, අයං ඉත්ථන්තාමො භික්ඛු සංඝෙන පබ්බාජනියකමමකතො භික්ඛු ඡන්දගාමිනා දෙසගාමිනා මොහගාමිනා භයගාමිනා පාපෙති, සො තං වච්චං න පටිනිස්සජ්ජති, සංඝො ඉත්ථන්තාමං භික්ඛුං සමනුභාසති තස්ස වච්චස්ස පටිනිස්සගතාය, යස්සායසමතො බමති ඉත්ථන්තාමස්ස භික්ඛුතො සමනුභාසතා, තස්ස වච්චස්ස පටිනිස්සගතාය. සො භුණ්හස්ස, යස්ස තකම්මති, සො භාසෙය්‍ය:

දුතියමි එතමත්ථං වදම් -පෙ- තතියමි එතමත්ථං වදම් -පෙ- සමනුභට්ඨො සංඝෙන ඉත්ථන්තාමො භික්ඛු තස්ස වච්චස්ස පටිනිස්සගතාය. බමති සංඝස්ස, තස්මා භුණ්ති, එවමෙනං ධාරයාමි” ති.

13. ඤ්ඤති යා දුක්ඛටං. දව්ති කමමවාචාති ථුලලවටයා, කමමවාචාපරි-
යොසානෙ ආපනති සංඝාදිසෙසස්ස. සංඝාදිසෙසං අජ්ඣාපජ්ජන්තස්ස
ඤ්ඤති යා දුක්ඛටං, දව්ති කමමවාචාති ථුලලවටයා පටිපසස්සමානති.

හික්කුති යනු: අන්‍යභික්ෂුන් විසින්, යම් කෙනෙක් දකිත් නම් යම් කෙනෙක් අසත් නම් ඔවුන් විසින් මෙසේ කියයුත්තේ ය: ‘ආයුෂමත් තෙම මෙසේ නහමක් කියවා, භික්ෂුහු නො ද ඡන්දගාමීහු ය. භික්ෂුහු නො ද ඥාණගාමීහු ය. භික්ෂුහු නො ද මොහගාමීහු ය. භික්ෂුහු නො ද භයගාමීහු ය. ආයුෂමත් තෙම වනාහි කුලදුෂක ය. පාපසමාවාර ඇත්තේ ය. ආයුෂමත්- හුගේ වැලිත් ලාමක වූ සමාවාරයෝ දක්නා ද ලැබෙති අසනු ද ලැබෙත්. ආයුෂමත්හු විසින් දුෂිත වූ කුලයෝ ද දක්නා ද ලැබෙති. අසනු ද ලැබෙත්. ආයුෂමත් තෙම මේ ආවාසයෙන් නික්ම යේවා. තා මෙහි විසීමෙන් කම් නැතැ’ යි. දෙවනුව ද කියයුත්තේ ය, තෙවනුව ද කියයුත්තේ ය. ඉදින් දුරලයි නම් මේ දුරුලීම මැනවි. ඉදින් නො දුරලයි නම් දුකුලාආවාත් වේ. අසා නො කියත් නම් දුකුලාආවාත් වේ. එ මහණතෙම සහමාදට ද ආද කියයුත්තේ ය. ආයුෂමත් තෙම නහමක් මෙසේ කියවා, භික්ෂුහු නො ද ඡන්දගාමීහු ය. භික්ෂුහු නො ද ඥාණගාමීහු ය. භික්ෂුහු නො ද මොහගාමීහු ය. භික්ෂුහු නො ද භයගාමීහු ය. ආයුෂමත් තෙම වනාහි කුලදුෂක ය. පාපසමාවාර ඇත්තේ ය. ආයුෂමත්හුගේ වැලිත් පාපසමාවාරයෝ දක්නා ද ලැබෙති, අසනු ද ලැබෙත්. ආයුෂමත්හු විසින් දුෂිත වූ කුලයෝ ද දක්නා ද ලැබෙති, අසනු ද ලැබෙත්. ආයුෂමත් තෙම මේ ආවාසයෙන් නික්ම යේවා. තා මෙහි විසීමෙන් කම් නැතැ’ යි. දෙවනුව ද කියයුත්තේ ය, තෙවනුව ද කියයුත්තේ ය. ඉදින් දුරලා නම් මේ දුරුලීම මැනවි. ඉදින් නො දුරලා නම් දුකුලාආවාත් වේ. ඒ මහණ තෙම සමනුභාසන කම් කළයුත්තේ යි. මෙසේත් මහණෙකි, සමනුභාසන කම් කළයුත්තේ යි. වෘක්ක වූ ප්‍රතිබල වූ මහණක්හු විසින් සංඝ නෙමේ දැන්විය යුත්තේ යි:

“වහන්ස, සංඝ නෙමේ මා කියන්නක් අසාවා. මේ මෙනම් මහණ තෙම සංඝයා විසින් පබ්බාජනීය කමීය කරනලද්දේ භික්ෂුන් ඡන්දගාමී බවට ඥාණගාමී බවට මොහගාමී බවට භයගාමී බවට පමුණුවයි. හෙතෙම ඒ වස්සුව නො දුරලයි. ඉදින් සංඝයාට පැමිණිකල් ඇත්තේ නම් සංඝ නෙමේ ඒ වස්සුව දුරුලීම පිණිස මෙනම් මහණහට සමනුභාසන කම් කරන්නේ ය. තෙල ඤාති යි.

වහන්ස, සංඝ නෙමේ මා කියන්නක් අසාවා. මේ මෙනම් මහණ තෙම සංඝයා විසින් පබ්බාජනීය කමීය කරනලද්දේ භික්ෂුන් ඡන්දගාමී බවට ඥාණගාමී බවට මොහගාමී බවට භයගාමී බවට පමුණුවයි. හෙතෙම ඒ වස්සුව නො දුරලයි. සංඝ නෙමේ මෙනම් මහණහට ඒ වස්සුව දුරුලීම පිණිස සමනුභාසන කම් කෙරෙයි. යම් ආයුෂමතක්හට මෙනම් මහණහට ඒ වස්සුවහුගේ දුරුලීම පිණිස සමනුභාසනය රැස්තේ නම් හෙතෙම තුෂණිමහා වන්නේ ය. යමක්හට නො රැස්තේ නම් හෙතෙම බණන්තේ යි.

දෙවනුව ද මෙපවත් කියමි ... තෙවනුව ද මෙපවත් කියමි ... සංඝයා විසින් මෙනම් මහණ තෙම ඒ වස්සුවහුගේ දුරුලීම පිණිස සමනුභාසනය කරණ ලද්දේ ය. සංඝයාට රැස්තේ ය. එහෙයින් මේ තුෂණිමහාවය යි. මෙය මෙසේ බරමි” යි.

14. ඤාතියෙන් දුකුලා වෙයි. දෙකම්වදනින් කුලාසි දෙකෙක් වෙයි. කම්වදන් අවසන්ති සහවෙසෙස්ආවාත් වේ. සහවෙසෙස් අවදනාහට ඤාතියෙන් වූ දුකුලා ද දෙකම්වදනින් වූ දෙකුලාසිය ද නවතිත්.(සන්සිද්දෙන්).

සඛසාදිසෙසොති සඛෙසාව නස්ස ආපනතියා පරිවාසං දෙනි මූලාය පටිකස්සාති මානනං දෙනි අබ්බතී, න සම්බුද්ධා, න ඵකපුගගලො. තෙන චුවචති සඛසාදිසෙසොති. තස්සෙව ආපනතීතිකායස්ස නාමකමමං අධිවචනං. තෙනපි චුවචති සඛසාදිසෙසොති.

15. ධම්මකමෙම ධම්මකමමසඤ්ඤි න පටිතිස්සජති, ආපනති සඛසාදි-
සෙසස්ස. ධම්මකමෙම වෙමතිකො න පටිතිස්සජති, ආපනති සඛසාදිසෙසස්ස.
ධම්මකමෙම අධම්මකමමසඤ්ඤි න පටිතිස්සජති, ආපනති සඛසාදිසෙසස්ස.
අධම්මකමෙම ධම්මකමමසඤ්ඤි, ආපනති දුක්ඛටස්ස. අධම්මකමෙම වෙමතිකො
ආපනති දුක්ඛටස්ස. අධම්මකමෙම අධම්මකමමසඤ්ඤි, ආපනති දුක්ඛටස්ස.

16. අනාපනති අසමනුභාසනාස්ස, පටිතිස්සජනාස්ස, උමමනනකස්ස,
ආදිකමමකස්සාති.

කුලදුසකසඛාපදං නිට්ඨිතං.

17. උද්ධ්වො බො ආයස්මනො නෙරස සඛසාදිසෙසා ධම්මා, නච
පඨමාපනතිකා, චතතාගේ යාවතතියකා, යෙසං භික්ඛු අඤ්ඤානරං වා අඤ්ඤා-
නරං වා ආපජ්ජා යාවතිහං ජානං පටිච්ඡාදෙනි නාවතිහං තෙන භික්ඛුනා
අකාමා පරිවත්ථබ්බං. පරිවත්ථපරිවාසෙන භික්ඛුනා උතතරි ඡාරතනං භික්ඛු
මානතතාය පටිපජ්ජතබ්බං. විණ්ණමානතො භික්ඛු යත් සියා විසතිගණො
භික්ඛුසඛෙසා, තත්ථ සො භික්ඛු අබ්බතබ්බො. ඵකෙනපි වෙ උභතො
විසතිගණො භික්ඛුසඛෙසා නං භික්ඛුං අබ්බතය්, සො ච භික්ඛු අතබ්බිතො,
තෙ ච භික්ඛු ගාරයා. අයං තත්ථ සාමිපි. තත්ථායස්මනො පුච්ඡාමි කච්චිත්ථ
පරිසුද්ධා. දුතියමපි පුච්ඡාමි කච්චිත්ථ පරිසුද්ධා. තතියමපි පුච්ඡාමි කච්චිත්ථ
පරිසුද්ධා. පරිසුද්ධොත්ථායස්මනො. තස්මා භුණ්ඨි. ඵමමෙනං ධාරයාමිති.

තෙරසකං නිට්ඨිතං.

නසුද්දනං

විස්සට්ඨි කායසංසගො දුට්ඨිලලං අනතකාමනං,
සඤ්චරිතනං කුටී වෙච විහාගේ ච අමුලකං.

කිඤ්චි දෙසඤ්ච හෙදෙ, ච තස්සෙව අනුචතනකා,
දුබ්බවං කුලදුසඤ්ච සඛසාදිසෙසා තෙරසාති.

සඛසාදිසෙසාකණ්ඩො නිට්ඨිතො

සංඝාදි සෙසො යනු: සංඝ නෙමේ ම ඒ ආචාරාධිපති පිරිවෙස් දෙසි මුලට අදිසි මානන දෙසි ආගමානාය කෙරෙයි. භික්ෂුහු නිදෙනෙක් නො දෙත්. එක් ප්‍රභූලෙක් නො දේ. එයින්දු නියනු ලැබෙයි. 'සංඝාදි සෙසො'යි. එ ම ආචාරාධිපතිව නාමකමි යි අභිවචන යි. එයින්දු නියනු ලැබෙයි 'සංඝාදි සෙසො'යි.

15. ධර්මකමියෙහි ධර්මකමි ය යන සංඥ ආත්තේ (ලබ්බිය) නො හරි නම් සහවෙසෙස් ආචාරාධිපති වෙයි. ධර්මකමියෙහි විමති ආතියේ නො හරි නම් සහවෙසෙස් ආචාරාධිපති වෙයි. ධර්මකමියෙහි අධර්මකමි ය යන සංඥ ආතියේ නො හරි නම් සහවෙසෙස් ආචාරාධිපති වෙයි. අධර්මකමියෙහි ධර්මකමි ය යන සංඥ ආතියේ නම් දුකුලාආචාරාධිපති වෙයි. අධර්මකමියෙහි විමති ආතියේ නම් දුකුලාආචාරාධිපති වෙයි. අධර්මකමියෙහි අධර්මකමි ය යන සංඥ ආතියේ නම් දුකුලාආචාරාධිපති වේ.

16. සමනුභාසනකමි නො කරන්නාහට ද, හැරපියන්නාහට ද, උනමනනකයාහට ද, ආදිකමමිකයාහට ද ආචාරාධිපති නැති.

කුලදුස්සක ශික්ෂාපදය නිමිසේ යි.

17. ආයුෂමත්තරාති, නෙලෙස් සහවෙසෙස් ආචාරාධිපති උදෙසන ලදු ම ය. ප්‍රථමාපනනික නව දෙනෙක, යාවනනියක සතර දෙනෙකි. මහණ නෙම යම් සහවෙසෙසුන් අතුරෙන් එක්තරා එක්තරා ආචාරාධිපතිව හෝ පාමණික යම්කාක් දින දෑන දෑන සහවා ද, ඒකාක් දින ඒ මහණහු විසින් නො කැමැත්තෙන් නමුදු පිරිවෙස් විසිය යුතුයි. වාස නිමවු පිරිවෙස් ආති මහණහු විසින් මත්තෙහි සරයක් භික්ෂුහට බුහුමන් පිණිස පිළිපැදිය යුතුයි. පිරු මානත් ආති මහණනෙම විංශද්වර්ගික භික්ෂුසංඝනෙමේ යම් සීමාවෙක්හි වන්නේ නම් එහි අභිභානකමිය කළයුත්තේ යි. එක්තමනිනුදු උනු වූ විංශද්වර්ගික භික්ෂුසංඝනෙමේ එමහණහු ඉදින් අභිභානකමියෙන් කරන්නේ නම් ඒ මහණනෙමෙන් අනභිභාන වූයේ වෙයි. ඒ භික්ෂුහුත් ගැරතිය යුත්තාහු වෙති. මේ එහි සාමිවිධමිය යි. එහිලා ආයුෂමත්තර විවාරමි. කිම, පිරිසුදුවනු ද? දෙවනවට ද විවාරමි. කිම, පිරිසුදුවනු ද? තෙවනවට ද විවාරමි. කිම, පිරිසුදු වූවනු ද? මෙහිලා ආයුෂමත්තර පරිශුද්ධියහ. එහෙයින් තුෂණිවනු වෙති, තෙල නිහඬබව මෙසේ ධරමි.

තෙරසකය නිමිසේ යි.

උද්දාය.

සුක්ඛිසාරි ය, කාසසහර ය, දුමුල්වසු ය, අනාකාමපාරිවරිය ය, සසුරානු ය, කුටිකාර ය, විහාරකාර ය, අමුලු ය, අඤ්ඤානාය ය, සංඝ-හෙද ය, අනුචතනක ය, දුබ්බ ය, කුලදුස්සක ය යි නෙලෙස් සහ-වෙසෙස්හු වෙත්.

සංඝාදි සෙස කාණ්ඩය නිමිසේ යි.

අනියතකණේසා.

ඉමෙ බො පනායසමනෙනා දෙව අනියතා ධම්මා උදෙසං ආගමන්තී:

4. 1.

පඨමඅනියතසිකඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවඤ්ඤං විහරති ජේතවනෙ අනාථ-
පිණ්ණිකස්ස ආරාමෙ. තෙන බො පන සමයෙන ආයසමා උද්ග්ඝි සාවඤ්ඤං
කුලපගො හොති. බහුකාරී කුලානී උපසඛකමති. තෙන බො පන සමයෙන
ආයසමනො උද්ග්ගස්ස උපට්ඨාකකුලස්ස කුමාරිකා අඤ්ඤාතරස්ස කුලස්ස
කුමාරකස්ස දින්නා හොති. අථ බො ආයසමා උද්ග්ගි පුබ්බණ්ණසමයං නිවා-
සෙත්වා පනනව්වරමාදය යෙන නං කුලං තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිත්වා
මනුස්සෙ පුච්ඡී: “කහං ඉත්තනාමා”ති*, “දින්නා භනෙන අමුකස්ස කුලස්ස
කුමාරකස්සා”ති.

2. තමපි බො කුලං ආයසමනො උද්ග්ගස්ස උපට්ඨාකං හොති. අථ බො
ආයසමා උද්ග්ගි යෙන නං කුලං තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිත්වා මනුස්සෙ පුච්ඡී:
“කහං ඉත්තනාමා”ති. “එසාය්‍ය ඔවරකෙ නිසින්නා”ති. අථ බො ආයසමා
උද්ග්ගි යෙන සං කුමාරිකා තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිත්වා තස්සා කුමාරිකාය
සද්ධිං එකො එකාය රහො පටිච්ඡන්තො ආසනෙ අලංකමමනියෙ නිසඡ්ඡං
කපෙපසි කාලයුත්තං සමුලලපනො කාලයුත්තං ධම්මං භණ්ණො.

3. තෙන බො පන සමයෙන විසාඛා මිගාරමානා බහුපුත්තා හොති
බහුතත්තා අරොගපුත්තා අරොගතත්තා අභිමිඛලසමමනා. මනුස්සා යඤ්ඤෙසු
ජනෙසු උස්සවෙසු විසාඛා මිගාරමානාරං පඨමං හොජේන්තී. අථ බො
විසාඛා මිගාරමානා නිමේන්තිනා නං කුලං අගමාසි. අද්දසා බො විසාඛා
මිගාරමානා ආයසමන්නං උද්ග්ගි තස්සා කුමාරිකාය සද්ධිං එකං එකාය රහො
පටිච්ඡන්තො ආසනෙ අලංකමමනියෙ නිසින්නා. දිස්වාන ආයසමන්නං උද්ග්ගි
එතදවොච:

“ඉදං භනෙන නච්ඡන්නං නප්පතිරුපං, යං අයෙසා මාතුගාමෙන සද්ධිං
එකො එකාය රහො පටිච්ඡන්තො ආසනෙ අලංකමමනියෙ නිසඡ්ඡං කපෙපති.
කිංකාපි භනෙන අයෙසා අනඤ්ඤා තෙන ධම්මෙන, අපි ච දුස්සද්ධාපයා
අපපසන්නා මනුස්සා”ති.

4. එවමපි බො ආයසමා උද්ග්ගි විසාඛාය මිගාරමාතුයා වුවමානො නාදිසි.
අථ බො විසාඛා මිගාරමානා නිකඛමිත්වා භික්ඛුනං එතමත්ථං ආරොවෙසී,
යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ච්ඡා තෙ උජ්ඣායන්ති බියන්ති විපාවෙන්ති: “කථං භි
නාම ආයසමා උද්ග්ගි මාතුගාමෙන සද්ධිං එකො එකාය රහො පටිච්ඡන්තො
ආසනෙ අලංකමමනියෙ නිසඡ්ඡං කපෙපස්සති”ති.

* තෙ ප්ථමාභංගු. ම.ජ.සං.

අනියත කාණ්ඩය.

ඇවැත්ති, මේ අනියත බමියෝ දෙදෙන උදෙසීමට එති:

4. 1.

පළමු අනියතශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ සැවැත්නුවර සමීපයෙහි ජේතවන නම් වූ අනේපිඬු සිටුහුගේ අරමිති වැඩ වසන සේක. එසමයෙහි වතාහි ආයුෂමත් උදයී තෙරණුවෝ සැවැත්නුවරෙහි කුලුපග වෙත්. බොහෝ කුලයන් කරා එළඹෙත්. එසමයෙහි ආයුෂමත් උදයී තෙරණුවන්ගේ උපසංචායක කුලයක් සතු කුමරියක් එක්තරා කුලයක් සතු කුමරකුට දින. ඉක්බිති ආයුෂමත් උදයී තෙරණුවෝ පෙරවරා වෙලෙහි හැඳ පෙරෙව පා සිටුරා ගෙණ ඒ කුලය වෙත එළඹියහ. එළඹ “මෙ නම් කුමරිය කොති ද?”යි මිනිසුන් විචාලහ: වහන්ස, අසෝ කුලය සතු කුමරකුට දිනැ”යි, ඒ මිනිස්සු කීහ.

2. ඒ කුලය ද ආයුෂමත් උදයී තෙරණුවන්ගේ උපසංචායක වෙයි. ඉක්බිති ආයුෂමත් උදයී තෙරණුවෝ ඒ කුලය කරා එළඹියහ. එළඹ, “මෙ නම් කුමරිය කොති ද?”යි “මිනිසුන් විචාලහ. හිමියනි, තෙල කුමරිය ලැගුම් ගෙහි හුන”යි. ඔහු කීහ. එසඳ ආයුෂමත් උදයී තෙරණුවෝ ඒ කුමරිය කරා එළඹියහ. එළඹ එකලා වූයේ එකලා ව සිටි ඒ කුමරිය හා සමග රහසිගත ව සිටි මෙවුන්දමට යොග්‍ය වූ පිළිසන් අස්තෙහි කල් සලකා පාවති බස් බෙණෙමින් කලට යුතු දහම් බෙණෙමින් නිෂද්ධ කළහ.

3. එසමයෙහි මෘගාරමානා වූ විශාඛාචෝ බොහෝ දු පුතුවන් ඇතියහ. බොහෝ මුත්තබුරන් ඇතියහ. නිරෝග දු පුතුවන් ඇතියහ. නිරෝග මුත්තබුරන් ඇතියහ. උතතම මඩනල සමවනයහ. මිනිස්සු දැන ප්‍රදානයෙහි දී දින නියම ඇති ආවාහ විවාහ ආදි සැණෙහි දී දින නියම නැති (ඇසල ඇ) මහ සැණෙහි දී මෘගාරමානා විශාඛාවන් පළමු කොට වළඳවත්. එ සඳ මෘගාරමානා විශාඛාවෝ කැඳවන ලදු ව එකල කරා ගියහ. මෘගාරමානා විශාඛාවෝ එකලා ව සිටි ඒ කුමරිය හා සමග ආයුෂමත් උදයී තෙරණුවන් රහසිගත ව මෙවුන්දමට යොග්‍යවූ පිළිසන් අස්තෙක එකලා ව හුන්නවුන් දුටහ. දෑක ආයුෂමත් උදයී තෙරණුවන්ට මෙ පවත් සැල කළහ:

“යම් හෙයකින් හිමිහු එකලා ව සිටි මිනිස් මාගමක හා සමග රහසිගත ව මෙවුන්දමට යොග්‍ය වූ පිළිසන් අස්තෙක එකලා ව සිට නිෂද්ධ කෙරෙත් ද, වහන්ස, තෙල අයොග්‍ය ය, නුසුදුසු ය. වහන්ස, හිමිහු ඒ මෙවුන්දමින් අඵ නැති වුව ද වැලින් නොපහන් මිනිස්සු නො හදහවාලිය හෙයි”යි.

4. මෘගාරමානා විශාඛාව විසින් මෙ ලෙසින් ආයුෂමත් උදයී තෙරණුවෝ කියනු ලබන්නාහු දු නොපිළිගත්හ. එසඳ මෘගාරමානා විශාඛාවෝ තික්ම ගොස් භික්ෂූන්ට මෙ පවත් සැල කළහ. යම් මහණ කෙනෙක් අලෙවස් වෙත් ද, ඔහු අවඥ කෙරෙත්, නුගුණ බෙණෙත්, අයුහු පතුරුවත්: “ආයුෂමත් උදයී තෙරණුවෝ එකලා ව සිටි මිනිස් මාගමක හා සමග රහසිගත ව කමිසම වූ පිළිසන් අස්තෙක එකලා ව සිට කෙසේ නිෂද්ධ කළාහු ද” කියා ය.

5. අථ බො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමන් ආරොච්ඡෙය්‍යා: “සච්චං නිර නං උද්ධං මාතුගාමෙන සද්ධං එකො එකාය රහො පටිච්ඡන්තො ආසනෙ අලංකමමනියෙ නිසජ්ජං කප්පෙසි”ති “සච්චං භගවා.” විගරහි බුද්ධො භගවා: “කථං හි නාම නං මොඝපුරිස මාතුගාමෙන සද්ධං එකො එකාය රහො පටිච්ඡන්තො ආසනෙ අලංකමමනියෙ නිසජ්ජං කප්පෙසාසි. තෙනං මොඝපුරිස අප්පසන්නානං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“යො පන භික්ඛු මාතුගාමෙන සද්ධං එකො එකාය රහො පටිච්ඡන්තො ආසනෙ අලංකමමනියෙ නිසජ්ජං කප්පෙසාස, නමොං සද්දායාච්චසා උපාසිකා දිසා නිශාණං ධම්මානං අඤ්ඤාතරොත චදෙය්‍ය, පාගජ්ඣෙන වා සඤ්ඤාදිසෙසෙන වා පාවිතනියෙන වා, නිසජ්ජං භික්ඛු පටිජානමානො නිශාණං ධම්මානං අඤ්ඤාතරොත ඤාතරතබ්බො පාගජ්ඣෙන වා සඤ්ඤාදිසෙසෙන වා පාවිතනියෙන වා. යෙන වා ඤා සද්දායාච්චසා උපාසිකා චදෙය්‍ය, තෙන සො භික්ඛු ඤාතරතබ්බො, අයං ධම්මො අනියතො”ති.

6. යො පනාති යො යාදිසො -පෙ-

භික්ඛුති -පෙ- අයං ඉමස්මිං අරො අභිප්පෙතො භික්ඛුති.

මාතුගාමො නාම: මනුස්සිඤ්ඤා, න යකඤ්ඤා, න පෙති, න තිරච්ඡානගතා, අනාමසො නදහුජාතාපි දුරිකා, පගෙව මහත්තරි.

සද්ධිනති එකතො.

එකො එකායාති භික්ඛු චෙව හොති මාතුගාමො ව.

රහො නාම: චක්ඛුස්ස රහො සොනස්ස රහො, චක්ඛුස්ස රහො නාම: න සකකා හොති අකඤ්ඤා වා නිබ්භ්ඤ්ඤාමානෙ භමුකං වා උකඤ්ඤාමානෙ සිසං වා උකඤ්ඤාමානෙ පසසිතුං. සොනස්ස රහො නාම න සකකා හොති පකතිකථා සොතුං.

පටිච්ඡන්තං නාම: ආසනං ඤාතෙත වා කවාටෙන වා කිලඤ්ඤාත වා සාණ්ඨාසාකාරෙන වා රුකෙන වා එමෙන වා කොත්ථලියා වා යෙන කෙතචි පටිච්ඡන්තං හොති.

අලංකමමනියෙති සකකා හොති මෙට්ඨං ධම්මං පතිසෙවිතුං.

නිසජ්ජං කප්පෙසාසාති මාතුගාමෙ නිසිනො භික්ඛු උපනිසිනො වා හොති උපනිපනො වා, භික්ඛු නිසිනො මාතුගාමො උපනිසිනො වා හොති උපනිපනො වා, උහො වා නිසිනො හොනති උහො වා නිපනො

සද්දායාච්චසා නාම: ආගතථලා අභිසමෙතාවිති විඤ්ඤාතසාසනා.

5. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු භාගාවතුන් වහන්සේට මෙපවත් සැළ කළහ: “උදයිය, තෝ එකලා වූ මිනිස් මාගමක හා සමග රහසිගත ව කමික්ෂම වූ පිළිසන් අස්තෙක එකලා ව නිෂද්ධ කෙළෙහි ල යනු සැබෑ ද?” යි අසා වදාළ සේක. “භාගාවතුන් වහන්ස, සැබවෙකැ” යි හේ කිය. භාගාවන් බුදුහු ගඟා කළහ: “මොසපුරුෂය, තෝ එකලා වූ මිනිස් මාගමක හා සමග කමික්ෂම වූ පිළිසන් අස්තෙක රහසිගත ව එකලා ව කෙසේ නිෂද්ධ කෙළෙහි ද, මොස-පුරුෂය, මෙය නොපහන් මිනිසුන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ නො වෙයි ... මහණෙනි, මෙසේ මේ ශික්ෂාපදය උදෙසිවු:

“යම් මහණෙක් එකලා වූ මිනිස් මාගමක හා සමග රහසිගත ව කමික්ෂම වූ පිළිසන් අස්තෙක එකලා ව නිෂද්ධා කරන්නේ මේ ද, හැදෑරිය යුතු බස් ඇති උපායයක් ඒ මහණුදාස පරිජිතයන් මේව සි සලාපෙසෙසින් මේව සි පවිනියෙන් මේව සි තුන් ඇවැත් අතුරින් එක්තරා එකෙකින් දෙස් තබා බෙණේ නම්, නිෂද්ධා ව පිළිග කරණ මහණ පරිජිතයන් මේව සි සලාපෙසෙසින් මේව සි පවිනියෙන් මේව සි තුන් ඇවැත් අතුරින් එක්තරා එකෙකින් කරවිය යුතු හැදෑරිය යුතු වචන ඇති ඒ උපායය යම් ඇවැත්කින් හෝ දෙස් තබා බෙණේ නම්, ඒ මහණ ඒ ඇවැත්කින් කරවිය යුතු ය. මේ ඇවැත් අනියන යි”

6. යො පන-යි යමෙක්, යම් බදු වූවෙක් ...

හිකඬු යි ... මෙතෙම මේ අභියෙති දී භික්ෂු ය යි දක්වනලදී.

මාතුගාම නම්: මිනිස් මාගම යි. යකින්නක් නො වෙයි. ප්‍රෙතියක් නො වෙයි. තිරිසන් ගිය මාගමක් නො වෙයි. යටත් පිරිසෙයින් එදවස උපන් දරිය ද වෙයි. ඉමහත් සත්‍රිය (මාහැලි) කාලම ය. (=කියනු ම කිම).

සද්ධිං යි එකතු ය.

එකො එකාය යි මහණෙක් ද මාගමෙක් ද වෙයි.

රහො නම්: ඇසට රහස, කණට රහස. ඇසට රහස නම්: කතන කල ඇස මේව සි නභන කල බැම මේව සි නභන කල හිස මේව සි දක්නට නොහැකි වෙයි. කණට රහස නම්: පියවි බස් අසන්නට නො හැකි වෙයි.

පටිච්ඡන්ත නම්: අස්ත බින්නියෙන් හෝ කවුළු දෙරින් හෝ කලාලින් හෝ කබදුරු පවුරින් හෝ රුකින් හෝ කණුවෙන් හෝ පැලලිපොතුයෙන් හෝ යම් කිසිවකින් වැසුනේ වෙයි.

අලංකමමහියෙ යි මෙවුන්දම් සෙවුනට හැක්කේ වෙයි.

තිසස්සං කප්පෙසා යි මාගම හුත්කල මහණ ලං ව හුන්නේ හෝ වෙයි. ලං ව හොත්තේ හෝ වෙයි. මහණ හුත්කල මාගම ලං ව හුන්නී හෝ වෙයි. ලං ව හොත්තී හෝ වෙයි. දෙ දෙනා ම හෝ හුන්නාහු වෙති. දෙ දෙනා ම හෝ හොත්තාහු වෙති.

සදෙබ්බයා වචසා නම්: ලැබූ සෝවාන් ඵල ඇති පිළිවිදි සිටුසස් ඇති දන් සසුන් ඇති (උපාය).

උපාසිකා නාම: බුද්ධං සරණං ගතා ධම්මං සරණං ගතා සංඝං සරණං ගතා.

දිස්වාති පසසිත්වා.

නිණ්ණං ධම්මානං අඤ්ඤාතරො වදෙය්‍ය, පාරාජිකෙන වා සංඝාදි-
ශෙෂෙහ වා පාචිතනියෙන වා. නිසජ්ජං භික්ඛු පටිජානමානො නිණ්ණං
ධම්මානං අඤ්ඤාතරො කාරොතබ්බො පාරාජිකෙන වා සංඝාදිශෙෂෙන වා
පාචිතනියෙන වා. යෙන වා සං සද්ධෙය්‍යාවච්ඡා උපාසිකා වදෙය්‍ය, තෙන
සො භික්ඛු කාරොතබ්බො.

සං වෙ එවං වදෙය්‍ය: “අයෙයා මයා දිට්ඨො නිසිනො මාතුගාමස්ස
මෙට්ඨනං ධම්මං පනිසෙවනො”ති. සො ච නං පටිජානාති, ආපනතියා
කාරොතබ්බො.

සං වෙ එවං වදෙය්‍ය: “අයෙයා මයා දිට්ඨො නිසිනො මාතුගාමස්ස
මෙට්ඨනං ධම්මං පනිසෙවනො”ති. සො වෙ එවං වදෙය්‍ය: “සච්චාහං
නිසිනො, නො ච බො මෙට්ඨනං ධම්මං පනිසෙවි”නති. නිසජ්ජාය
කාරොතබ්බො.

සං වෙ එවං වදෙය්‍ය: “අයෙයා මයා දිට්ඨො නිසිනො මාතුගාමස්ස
මෙට්ඨනං ධම්මං පනිසෙවනො”ති. සො වෙ එවං වදෙය්‍ය: “නාහං නිසිනො
අපි ච බො නිපනො”ති, නිපජ්ජාය කාරොතබ්බො. සං වෙ එවං වදෙය්‍ය:
“අයෙයා මයා දිට්ඨො නිසිනො මාතුගාමස්ස මෙට්ඨනං ධම්මං පනිසෙවනොති.
සො වෙ එවං වදෙය්‍ය: “නාහං නිසිනො, අපි ච බො සීතො”ති. න
කාරොතබ්බො.

සං වෙ එවං වදෙය්‍ය: “අයෙයා මයා දිට්ඨො නිපනො මාතුගාමස්ස
මෙට්ඨනං ධම්මං පනිසෙවනො”ති. සො ච නං පටිජානාති, ආපනතියා
කාරොතබ්බො. සං වෙ එවං වදෙය්‍ය: “අයෙයා මයා දිට්ඨො නිපනො
මාතුගාමස්ස මෙට්ඨනං ධම්මං පනිසෙවනො”ති. සො වෙ එවං වදෙය්‍ය:
“සච්චාහං නිපනො, නො ච බො මෙට්ඨනං ධම්මං පනිසෙවි”නති. නිපජ්ජාය
කාරොතබ්බො -පෙ- “නාහං නිපනො, අපි ච බො නිසිනො”ති.
නිසජ්ජාය කාරොතබ්බො -පෙ- “නාහං නිපනො, අපි ච බො සීතො”ති.
න කාරොතබ්බො.

සං වෙ එවං වදෙය්‍ය: “අයෙයා මයා දිට්ඨො නිසිනො මාතුගාමෙන
සද්ධං කායසංඝග්ගං සමාපජ්ජනො”ති. සො ච නං පටිජානාති, ආපනතියා
කාරොතබ්බො -පෙ- “සච්චාහං නිසිනො, නො ච බො කායසංඝග්ගං
සමාපජ්ජි”නති. නිසජ්ජාය කාරොතබ්බො -පෙ- “නාහං නිසිනො, අපි ච
බො නිපනො”ති. නිපජ්ජාය කාරොතබ්බො -පෙ- “නාහං නිසිනො
අපි ච බො සීතො”ති. න කාරොතබ්බො. සං වෙ එවං වදෙය්‍ය: “අයෙයා
මයා දිට්ඨො නිපනො මාතුගාමෙන සද්ධං කායසංඝග්ගං සමාපජ්ජනො”ති.
සො ච නං පටිජානාති, ආපනතියා කාරොතබ්බො -පෙ- “සච්චාහං නිපනො,
නො ච බො කායසංඝග්ගං සමාපජ්ජි”නති. නිපජ්ජාය කාරොතබ්බො -පෙ-
“නාහං නිපනො, අපි ච බො නිසිනො”ති. නිසජ්ජාය කාරොතබ්බො
-පෙ- “නාහං නිපනො, අපි ච බො සීතො”ති. න කාරොතබ්බො.

උපාසිකා නම්: බුදුන් සරණ ගියා ය දහම් සරණ ගියා ය සතුන් සරණ ගියා ය

දික්කාසී දක

පරිජයෙන් වේව සි සහවෙසෙසින් වේව සි පවිතියෙන් වේව සි තුන් ඇවැතුන් අතුරින් එක්තරා එකෙකින් කියා නම්, නිෂද්ධව පිළින කරණ මහණ පරිජයෙන් වේව සි සහවෙසෙසින් වේව සි පවිතියෙන් වේව සි තුන් අතුරින් එක්තරා එකෙකින් කරවිය යුතු ය. හැදෑහිය යුතු බස් ඇති ඒ උච්ච ඇවැතුන් යම් ඇවැතකින් කියා නම්, ඒ මහණ ඒ ඇවැතින් කරවිය යුතු ය.

ඒ උච්ච “මා විසින් හිමිහු මාගමට මෙවුන්දම් සෙවුමින් හුන්තාහු දක්නා ලදහ”යි. ඉදින් මෙසේ කියා නම්: ඒ මහණ ද එය පිළින කෙරෙයි නම් පරිජඇවැතින් කරවිය යුතුයි.

ඒ උච්ච “මා විසින් හිමිහු මාගමට මෙවුන්දම් සෙවුමින් හුන්තාහු දක්නා ලදහ”යි. ඉදින් මෙසේ කියා නම්: ඒ මහණ ඉදින් සැබව, මම හුන්තෙමි මෙවුන්දම් නො ද සෙවීම”යි. මෙසේ කියා නම්: නිෂද්ධයෙන් කරවිය යුතු ය.

ඒ උච්ච “මා විසින් හිමිහු මාගමට මෙවුන්දම් සෙවුමින් හුන්තාහු දක්නා ලදහ”යි. මෙසේ කියා නම්: ඒ මහණ “මම නුහුන්තෙමි වැලිත් හොත්තෙමි”යි. ඉදින් මෙසේ කියා නම්: නිපතායෙන් කරවිය යුතු ය. ඒ උච්ච “මා විසින් හිමිහු මාගමට මෙවුන්දම් සෙවුමින් හුන්තාහු දක්නා ලදහ”යි. ඉදින් මෙසේ කියා නම්: ඒ මහණ “මම නුහුන්තෙමි වැලිත් සිටියෙමි”යි. ඉදින් මෙසේ කියා නම්: නොකරවිය යුතු ය.

ඒ උච්ච “මා විසින් හිමිහු මාගමට මෙවුන්දම් සෙවුමින් වැද හොත්තාහු දක්නා ලදහ”යි. ඉදින් මෙසේ කියා නම්: ඒ මහණ ද එය පිළින කෙරෙයි නම්, පරිජඇවැතින් කරවිය යුතු ය. ඒ උච්ච “මා විසින් හිමිහු මාගමට මෙවුන්දම් සෙවුමින් හොත්තාහු දක්නා ලදහ”යි ඉදින් මෙසේ කියා නම්: ඒ මහණ “සැබව, මම හොත්තෙමි. මෙවුන්දම් නො ද සෙවීම”යි. ඉදින් මෙසේ කියා නම්: නිපතායෙන් කරවිය යුතු ය... “මම නො හොත්තෙමි. වැලිත් හුන්තෙමි”යි. කියා නම් නිෂද්ධයෙන් කරවිය යුතු ය. ... “මම නොහොත්තෙමි, වැලිත් සිටියෙමි”යි. කියා නම් නොකරවිය යුතු ය

ඒ උච්ච “මා විසින් හිමිහු මාගමක හා සමග කායසංසඨියට සමවදිමින් හුන්තාහු දක්නා ලදහ”යි. ඉදින් මෙසේ කියා නම්: ඒ මහණ ද එය පිළින කෙරෙයි නම්, කායසංසඨි ඇවැතින් කරවිය යුතු ය... “සැබව, මම හුන්තෙමි. කායසංසඨියට නො ද සමවැදිමි”යි. හේ කියා නම් නිෂද්ධයෙන් කරවිය යුතු ය. ... “මම නුහුන්තෙමි, වැලිත් හොත්තෙමි”යි. කියා නම් නිපතායෙන් කරවිය යුතු ය. ... “මම නුහුන්තෙමි, වැලිත් සිටියෙමි”යි. කියා නම් නො කරවිය යුතු ය. ඒ උච්ච “මා විසින් හිමිහු මාගමක හා සමග කායසංසඨියෙහි සමවදිමින් හොත්තාහු දක්නා ලදහ”යි. ඉදින් මෙසේ කියා නම්: ඒ මහණද ඒ පිළින කෙරෙයි නම්, කායසංසඨි ඇවැතින් කරවිය යුතු ය. ... “සැබව, මම හොත්තෙමි. කායසංසඨියට නො ද සමවැදිමි”යි. කියා නම් නිපතායෙන් කරවිය යුතු ය. ... “මම නො හොත්තෙමි, වැලිත් හුන්තෙමි” කියා නම් නිෂද්ධයෙන් කරවිය යුතු ය. ... “මම නොහොත්තෙමි, වැලිත් සිටියෙමි”යි, කියා නම් නො කරවිය යුතු ය.

සා වෙ එවං වදෙය්‍යා: “අයෙයා මයා දිට්ඨො මානුෂාමෙන සද්ධිං එකො ඵකාය රහො පටිච්ඡනෙන ආසනෙ අලංකමමනියෙ නිසිනො”ති. සො ව නං පටිජානාති, නිසජ්ජාය කාරෙතබ්බො -පෙ- “නාහං නිසිනො, අපි ච බො නිපනො”ති. නිසජ්ජාය කාරෙතබ්බො -පෙ- “නාහං නිසිනො, අපි ච බො සීතො”ති. න කාරෙතබ්බො.

සා වෙ එවං වදෙය්‍යා: “අයෙයා මයා දිට්ඨො මානුෂාමෙන සද්ධිං එකො ඵකාය රහො පටිච්ඡනෙන ආසනෙ අලංකමමනියෙ නිපනො”ති. සො ව නං පටිජානාති, නිසජ්ජාය කාරෙතබ්බො -පෙ- “නාහං නිපනො, අපි ච බො නිසිනො”ති. නිසජ්ජාය කාරෙතබ්බො -පෙ- “නාහං නිපනො, අපි ච බො සීතො”ති. න කාරෙතබ්බො.

අනියතොති න නියතො පාරාජිකං වා සබ්බදිසෙසො වා පාචිතනියං වා.

7. ගමනං පටිජානාති නිසජ්ජං පටිජානාති ආපනතිං පටිජානාති, ආපනතියා කාරෙතබ්බො. ගමනං පටිජානාති නිසජ්ජං න පටිජානාති ආපනතිං පටිජානාති, ආපනතියා කාරෙතබ්බො. ගමනං පටිජානාති නිසජ්ජං පටිජානාති ආපනතිං න පටිජානාති, නිසජ්ජාය කාරෙතබ්බො. ගමනං පටිජානාති නිසජ්ජං න පටිජානාති ආපනතිං න පටිජානාති, න කාරෙතබ්බො.

ගමනං න පටිජානාති නිසජ්ජං පටිජානාති ආපනතිං පටිජානාති, ආපනතියා කාරෙතබ්බො. ගමනං න පටිජානාති නිසජ්ජං න පටිජානාති, ආපනතිං පටිජානාති, ආපනතියා කාරෙතබ්බො. ගමනං න පටිජානාති නිසජ්ජං පටිජානාති, ආපනතිං න පටිජානාති, නිසජ්ජාය කාරෙතබ්බො. ගමනං න පටිජානාති. නිසජ්ජං න පටිජානාති ආපනතිං න පටිජානාති, න කාරෙතබ්බොති.

පස්මඅනියනසිකාපදං. නිබ්බිතං.

4. 2

දුතියඅනියනසිකාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවච්ඡියං විහරති ජෙනවතෙ අනාඨිණිකස්ස ආරාමෙ. තෙන බො පන සමයෙන ආයස්මා උද්දසී භගවතා පටිකඛිතනං මානුෂාමෙන සද්ධිං එකො ඵකාය රහො පටිච්ඡනෙන ආසනෙ අලංකමමනියෙ නිසජ්ජං කප්පෙහුනති නස්සායෙව කුමාරිකාය සද්ධිං එකො ඵකාය රහො නිසජ්ජං කප්පෙහි. කාලයුත්තං සමුලලපනො, කාලයුත්තං ධම්මං භණ්ණො. දුතියමි බො විසාබා මගාරමානා නිමනිතා තං කුලං අගමාසී. අද්දසා බො විසාබා මගාරමානා ආයස්මනං උද්දසී නස්සායෙව කුමාරිකාය සද්ධිං එකං ඵකාය රහො නිසිනං, දිසවාන ආයස්මනං උද්දසී එතදවොච: “ඉදං භනෙන නච්ඡන්තං නපථිරුපං, යං අයෙයා මානුෂාමෙන සද්ධිං එකො ඵකාය රහො නිසජ්ජං කප්පෙති. කිංඤ්ච භනෙන අයෙයා අනඤ්ඤො තෙන ධම්මෙන, අපි ච දුස්සඤ්ඤාපයා අපසන්නා මනුස්සා”ති. එවමි බො ආයස්මා උද්දසී විසාබාය මගාරමානා ථුච්චමානො නාදිසි.

ඒ උචාසි “මා විසින් හිමිහු එකලා ව සිටි මාගමක හා සමග රහසිගත ව කම්කෂම වූ පිළිසන් අස්නෙක එකලා ව හුන්නාහු දක්නා ලදහ”යි. ඉදින් මෙසේ කියා නම්: ඒ මහණ ද එය පිළින කෙරෙයි නම්, නිෂද්දායෙන් කරවිය යුතු ය. ... “මම නුහුන්නෙමි, වැලිත් හොත්තෙමි”යි, කියා නම් නිපතායෙන් කරවිය යුතු ය. .... “මම නුහුන්නෙමි, වැලිත් සිටියෙමි”යි, කියා නම් නො කරවිය යුතු ය.

ඒ උචාසි “මා විසින් හිමිහු එකලා ව සිටි මාගමක හා සමග රහසි-ගත ව කම්කෂම වූ පිළිසන් අස්නෙක එකලා ව හොත්තාහු දක්නා ලදහ”යි. ඉදින් මෙසේ කියා නම්: ඒ මහණ ද ඒ පිළින කෙරෙයි නම් නිපතායෙන් කරවිය යුතු ය. ... “මම නොහොත්තෙමි. වැලිත් හුන්නෙමි”යි, කියා නම්, නිෂද්දායෙන් කරවිය යුතු ය. ... “මම නොහොත්තෙමි වැලිත් සිටියෙමි”යි, කියා නම්, නො කරවිය යුතු ය.

අනියතො යනු: පරිජ් යැ හෝ සහවෙසෙස් යැ හෝ පටිනි යැ හෝ තියන නො වූයේ.

7. ගමන පිළින කෙරේ නම් හිදීම පිළින කෙරේ නම් ඇවැන පිළින කෙරේ නම් ඇවැනින් කරවිය යුත්තේ ය. ගමන පිළින කෙරේ නම් හිදීම පිළින නො කෙරේ නම් ඇවැන පිළින කෙරේ නම් ඇවැනින් කරවිය යුත්තේ ය. ගමන පිළින කෙරේ නම් හිදීම පිළින කෙරේ නම් ඇවැන පිළින නො කෙරේ නම් හිදීම නිමිතින් වූ ඇවැනින් කරවිය යුත්තේ ය. ගමන පිළින කෙරේ නම් හිදීම පිළින නො කෙරේ නම් ඇවැන පිළින නො කෙරේ නම් නො කරවිය යුත්තේ ය.

ගමන පිළින නො කෙරේ නම් හිදීම පිළින කෙරේ නම් ඇවැන පිළින කෙරේ නම් ඇවැනින් කරවිය යුත්තේ ය. ගමන පිළින නො කෙරේ නම් හිදීම පිළින නො කෙරේ නම් ඇවැන පිළින කෙරේ නම් ඇවැනින් කරවිය යුත්තේ ය. ගමන පිළින නො කෙරේ නම් හිදීම පිළින කෙරේ නම් ඇවැන පිළින නො කෙරේ නම් හිදීම නිමිතින් වූ ඇවැනින් කරවිය යුත්තේ ය. ගමන පිළින නො කෙරේ නම් හිදීම පිළින නො කෙරේ නම් ඇවැන පිළින නො කෙරේ නම් නො කරවිය යුත්තේ ය.

පළමු වැනි අනියතශික්ෂා පදය නිමි.

4. 2

දෙවැනි අනියතශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සැවැත්නුවර සම්පයෙහි ජෙනවන නම් වූ අත්තෙවුසිටුහුගේ අරමිති වැඩ වෙසෙති. තවද එසමයෙහි ආයුෂමත් උදයී තෙරණුවෝ එකලා වූ මිනිස්මාගමක හා රහසිගත ව කම්කෂම වූ පිළිසන් අස්නෙක එකලා ව නිෂද්දා නිරිම භාග්‍යවතුන් විසින් ප්‍රතික්ෂෙප කරණ ලද්දේ එකලා වූ එ මැ කුමරිය සමග එකලා ව රහසිගත ව කලට සුදුසු තෙපුල් බෙණෙමින් කලට සුදුසු දහම බෙණෙමින් හුන්හ. දෙවන වට ද මෘගාරිමාතා විශාබා නොමෝ කැඳවන ලදී ව ඒ කුලයට ගියා ය. ඉක්බිති මෘගාරිමාතා විශාබා නොමෝ ආයුෂමත් උදයී තෙරණුවන් එකලා වූ එ මැ කුමරිය සමග එකලා ව රහසිගත ව හුන්නවුන් දුටු. දක ආයුෂමත් උදයී තෙරණුවන්ට ‘යම් හෙයකින් හිමිහු එකලා වූ මාගමක හා සමග එකලා ව රහසිගත ව නිෂද්දා කෙරෙත් ද, වහන්ස, මේ අයොග්‍ය ය. නුසුදුසු ය. වහන්ස, හිමිහු ඒ මෙවුන්දමින් අඵ නැත්තාහු නමුදු වැලිත් නො පහන් මිනිස්සු හදහලාලිය නො හෙතී’යි. මෙබස් කිවු ය. ආයුෂමත් උදයී තෙරණුවෝ මෘගාරිමාතා විශාබාව විසින් මෙසේත් කියනු ලබන්නාහු නො පිළිගත්හ.

2. අපි බො විසාබා මගාරමානා නිකම්මිනා භික්ඛුනං එනමිදං ආරොවෙසි යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨන්ති තෙ උප්පායනාති බියනති විපාවෙනති: “කථං හි නාම ආයසමා උද්ග්ගි මාතුගාමෙන සද්ධිං එකො එකාය රහො නිසජ්ජං කප්පෙසසති”ති. අපි බො තෙ භික්ඛු භගවතො එනමිදං ආරොවෙසුං “සච්චං කිර තං උද්ග්ගි මාතුගාමෙන සද්ධිං එකො එකාය රහො නිසජ්ජං කප්පෙසි”?ති “සච්චං භගවා”. විගරහි බුද්ධො භගවා: “කථං හි නාම තං මොඝපුරිස මාතුගාමෙන සද්ධිං එකො එකාය රහො නිසජ්ජං කප්පෙසසසි, තෙනං මොඝපුරිස අප්පසන්නානං වා පසාද්දය -පෙ- එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකිකාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ”.

“නහෙව බො පන පටිච්ඡන්තං ආසනං හොති නාලංකම්මනියං, අලඤ්ච බො හොති මාතුගාමං දුට්ඨලලාහි වාවාහි ඔහාසිතුං. යො පන භික්ඛු තථාරූපෙ ආසනෙ මාතුගාමෙන සද්ධිං එකො එකාය රහො නිසජ්ජං කප්පෙසස, තමෙනං සද්දායංචවසා උපාසිකා දිඤ්ඤා දවින්නං ධම්මානං අඤ්ඤාතරෙත චදෙය්‍ය සඤ්ඤාදිසෙසෙන වා පාවින්නියෙන වා, නිසජ්ජං භික්ඛු පටිජානමානො දවින්නං ධම්මානං අඤ්ඤාතරෙත කාරෙ-තබ්බො සඤ්ඤාදිසෙසෙන වා පාවින්නියෙන වා, යෙන වා සා සද්දායං-චවසා උපාසිකා චදෙය්‍ය තෙන සො භික්ඛු කාරෙතබ්බො. අයමපි ධම්මො අනියතො”ති.

3. නහෙව බො පන පටිච්ඡන්තං ආසනං හොති අපට්ඨන්තං හොති, කුභේසිත වා කවාටෙන වා කිලඤ්ඤාත වා සාණ්ඨපාකාරෙත වා රුකේසිත වා ඵලෙන වා කොන්ද්‍රියා වා යෙන කෙනපි අපට්ඨන්තං හොති.

නාලංකම්මනියනති න සකකා හොති චෙට්ඨනං ධම්මං පටිසෙවිතුං.

අලඤ්ච බො හොති මාතුගාමං දුට්ඨලලාහි වාවාහි ඔහාසිතුනති සකකා හොති මාතුගාමං දුට්ඨලලාහි වාවාහි ඔහාසිතුං.

යො පනාති යො යාදිසො -පෙ- භික්ඛුති -පෙ- අයං ඉමසමිං අත්ථෙ අභිප්පෙතො භික්ඛුති.

තථාරූපෙ ආසනෙති එවරූපෙ ආසනෙ

මාතුගාමො නාම: මනුසසිජ්ඣී, න යකඤ්ඤාත පෙතී න තිරච්ඡානගතා.

විඤ්ඤා පටිබලා සුභාසිතදුඛභාසිතං දුට්ඨලලාදුට්ඨලලං ආජාතිතුං.

සද්ධිනති එකතො.

එකො එකායාති භික්ඛු චෙව හොති මාතුගාමො ව.

රහො නාම: චක්ඛුසං රහො සොනසං රහො. චක්ඛුසං රහො නාම න සකකා හොති අකඤ්ඤා වා නිබ්භේයමානෙ භමුකං වා උකඤ්ඤාමානෙ සීසං වා උකඤ්ඤාමානෙ පසිසිතුං. සොනසං රහො නාම න සකකා හොති පකති-කථා සොතුං.

2. ඉක්බිති මාගාරිමාතෘ විශාඛාවෝ නික්ම ගොස් භික්ෂුන්ට මෙපවත් දැන්වූහ: යම් මහණ කෙනෙක් අලෙපව් වෙන් ද ඔහු අවමන් කෙරෙහි. අසුණු කියති, දෙස් පහල කෙරෙත්. 'කිසෙසින් නම් ආයුෂමත්' උදයි තෙරණුවෝ එකලා වූ මාගමක හා සමග එකලා ව රහසිගත ව නිෂද්ධ කළෝ දෑ?යි ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් දැන්වූහ. 'සැබවෙක් ද උදයි, තෝ එකලා වූ මිනිස් මාගමක හා සමග එකලා ව රහසිගත ව නිෂද්ධ කෙළෙහි දෑ?යි. භාග්‍යවත්හු පුළුවන්හ. "සැබැව භාග්‍යවතුන් වහන්ස", භාග්‍යවත් බුදුහු ගඟා කළහ. 'කෙසේ නම් තුළුපුරාමය, තෝ එකලා වූ මිනිස් මාගමක හා සමග එකලා ව රහසිගත ව නිෂද්ධ කෙළෙහි ද, තුළුපුරාමය, තෙල තො පහනුන්ගේ ප්‍රසාදය පිණිස හෝ තො වෙයි ... තවද මහණෙනි, මෙසේත් මේ ශික්ෂාපදය උදෙසට.

"අස්න ප්‍රතිවෘත්තන නො වූයේ ම වේ ද කම්මොග්‍ය නො වේ ද? මිනිස්මාගමකට තුළුපුරාම කියන්නට යොග්‍ය වේ ද, යම් මහණෙක් එබඳු අස්නෙක එකලා වූ මාගමක හා සමග එකලා ව රහසිගත ව නිෂද්ධ කෙරේ නම් හැදෑහියයුතු වචන ඇති උපායයක් නොමෝ මේ මහණහු දක සලවෙසෙසින් හෝ පවිත්‍රියෙන් හෝ දෙ ඇවැත් අතුරින් එක්තරා යෙකින් කියන්නී නම් මහණ තෙම නිෂද්ධව පිළිගත කරන්නේ සලවෙසෙසින් හෝ පවිත්‍රියෙන් හෝ දෙ ඇවැත් අතුරින් එක්තරා යෙකින් පිළියම් කරවිය යුත්තේය. හැදෑහියයුතු වචන ඇති ඒ උපාය නොමෝ යමෙකින් හෝ කියන්නී නම් ඒ මහණ තෙම ඒ ඇවැත්හ් හෝ පිළියම් කරවිය යුත්තේ ය. මේ ධර්මය ද අනියත වේ."

3. නහෙව ඛො පන පටිවෘත්තනං ආසනං හොති යනු: නො වැසුනේ වෙයි: බිත්තියෙන් හෝ කවුළුයෙන් හෝ කලාලින් හෝ කඩතුරාපවුරින් හෝ රැකින් හෝ ටැබින් හෝ පැලලිපොතුයෙන් හෝ යම් කිසිවකින් වැසුනේ වෙයි.

නාලං කම්මනියං යනු: මෙවුන්දම් සෙවුනට නො හැකි වෙයි.

අලංකව ඛො හොති මාතුගාමං දුට්ඨලලාහි වාචාහි ඛහාසිතුං යනු: මිනිස්මාගමකට තුළුපුරාම කියන්නට හැකි වෙයි.

සො පන යනු: යමෙක් යම් බඳුයෙක් ... හිකු යනු ... මේ තෙම මේ අර්ථයෙහි 'හිකු'යි අදහස් කරණ ලදී.

තථාරූපෙ ආසනෙ යනු: එබඳු අස්නෙක.

මාතුගාම නම්: මිනිස්මාගම, යකින්තක් නො වෙයි. ප්‍රෙතියක් නො වෙයි, තිරිසන්තිය මාගමක් නො වෙයි. නුවණැති වූවා සුඛැසි දුඛැසි තුළුපුරාම නො තුළුපුරාම දැනගන්නට ප්‍රතිබල වූවා වෙයි.

සද්ධං යනු: එකට.

එකො එකාය යනු: මහණෙක් ද මාගමක් ද වෙයි.

රහො නම්: ඇසට රහස, කණට රහස. ඇසට රහස නම්: ඇස කසන කල්හි බැම හෝ නගන කල්හි හිස හෝ නගන කල්හි දක්නට නො හැකි වෙයි. කණට රහස නම්: පියවි බස් අසන්නට නො හැකි වෙයි.

නිසර්ගං කප්පයානි මානුශාමෙ නිසිනො භික්ඛු උපනිසිනො වා
හොති උපනිසනො වා, භික්ඛු නිසිනො මානුශාමො උපනිසනො වා
හොති උපනිසනො වා, උභො වා නිසිනො හොතති උභො වා නිපනො.

සද්දෙය්‍යවච්ඡා නාම: ආගතඵලා අභිසමෙතාවිති විඤ්ඤානසංසතා.

උපාසිකා නාම: බුද්ධං සරණං ගතා ධම්මං සරණං ගතා සංඝං සරණං
ගතා.

දික්ඛානි පසස්සා.

ද්විතීයං ධම්මානං අඤ්ඤානරොච්ඡෙදය්‍ය සංඝාදිසෙසෙන වා පාවිතති-
යෙන වා නිපජ්ජං භික්ඛු පටිජානමානො ද්විතීයං ධම්මානං අඤ්ඤානරොච්ඡ
කාරොතබ්බො සංඝාදිසෙසෙන වා පාවිතතියෙන වා, යෙන වා සං සද්දෙය්‍ය-
වච්ඡා උපාසිකා වදෙය්‍ය, තෙන සො භික්ඛු කාරොතබ්බො.

සං වෙ ඵලං වදෙය්‍ය: “අයෙසා මයා දිට්ඨො නිසිනො මානුශාමෙන
සද්ධිං කායසංසග්ගං සමාපජ්ජනො”ති. සො ච තං පටිජානාති, ආපත්තියා
කාරොතබ්බො. සං වෙ ඵලං වදෙය්‍ය: “අයෙසා මයා දිට්ඨො නිසිනො මානු-
ශාමෙන සද්ධිං කායසංසග්ගං සමාපජ්ජනො”ති. සො වෙ ඵලං වදෙය්‍ය:
“සම්මාගං නිසිනො තො ච බො කායසංසග්ගං සමාපජ්ජ”නති.
නිසර්ගය කාරොතබ්බො -පෙ- “නාගං නිසිනො අපි ච බො නිපනො”ති.
නිපජ්ජය කාරොතබ්බො -පෙ- “නාගං නිසිනො අපි ච බො ඩිතො”ති.
න කාරොතබ්බො.

සං වෙ ඵලං වදෙය්‍ය: “අයෙසා මයා දිට්ඨො නිපනො මානුශාමෙන
සද්ධිං කායසංසග්ගං සමාපජ්ජනො”ති. සො ච තං පටිජානාති, ආපත්තියා
කාරොතබ්බො -පෙ- “සම්මාගං නිපනො තො ච බො කායසංසග්ගං
සමාපජ්ජනති”. නිසර්ගය කාරොතබ්බො -පෙ- “නාගං නිපනො අපි ච බො
නිසිනො”ති. නිසර්ගය කාරොතබ්බො -පෙ- “නාගං නිපනො අපි ච බො
ඩිතො”ති. න කාරොතබ්බො.

සං වෙ ඵලං වදෙය්‍ය: “අයෙසා මයා සුතං නිසිනො මානුශාමං
දුට්ඨිලාභි වාචාති ඔහාසනංසං”ති. සො ච තං පටිජානාති, ආපත්තියා
කාරොතබ්බො -පෙ- “සම්මාගං නිසිනො තො ච බො දුට්ඨිලාභි වාචාති
ඔහාසි”නති. නිසර්ගය කාරොතබ්බො -පෙ- “නාගං නිසිනො අපි ච බො
නිපනො”ති. නිපජ්ජය කාරොතබ්බො -පෙ- “නාගං නිසිනො අපි ච බො
ඩිතො”ති. න කාරොතබ්බො.

තිස්සජං කප්පෙය්‍ය යනු: මාගම හුන් කල මහණ තෙම වැළුන හුන්තේ හෝ වෙයි, වැළුන හොත්තේ හෝ වෙයි, මහණ හුන් කල්හි මාගම වැළුන හුන්තේ හෝ වෙයි. වැළුන හොත්තේ හෝ වෙයි. දෙදෙන හෝ හුන්නාහු වෙති. දෙදෙන හෝ හොත්තාහු වෙති.

සද්දෙය්‍යච්චසා නම්: පැමිණි සෝවාන් ඵල ඇති පිළිවිදි සිවුසස් ඇති දන් සසුන් ඇති (උචාසි.)

උපාසිකා නම්: බුදුන් සරණ ගියා ය, දහම් සරණ ගියා ය, සතුන් සරණ ගියා ය.

දිංඤා යනු: දෑක.

සගවෙසෙසින් වේච්ඤි පටිනියෙන් වේච්ඤි දෙ ඇවැත් අතුරින් එක්තරයෙකින් කියා නම් මහණ තෙම නිෂද්ධ පිළින කරණුයේ සහ-වෙසෙසින් වේච්ඤි පටිනියෙන් වේච්ඤි දෙ ඇවැත් අතුරින් එක්තරයෙකින් පිළියම් කරවිය යුත්තේ ය. ඒ හැදෑහියයුතු වචන ඇති උචාසි නොමෝ යමෙකින් කියා නම් ඒ මහණ තෙම එයින් හෝ පිළියම් කරවිය යුත්තේ යි.

ඒ උචාසි 'හිමිහු මාගමක හා කායසංසගීයං සමවදිමින් හුන්නාහු මා විසින් දක්නා ලදහ'යි. ඉදින් මෙසේ කියා නම්: ඒ මහණ තෙමේ එය පිළින කෙරේ නම් (සහවෙසෙස්) ඇවැත් කරවිය යුත්තේ ය. ඒ උචාසි ඉදින් 'හිමිහු මාගමක හා කායසංසගීයං සමවදිමින් හුන්නාහු මා විසින් දක්නා ලදහ'යි මෙසේ කියා නම්: ඒ මහණ 'සැබව මම් හුන්නෙමි. එතෙකුදුවත් කායසංසගීයං නො සමවන්මි' යි. ඉදින් මෙසේ කියා නම්: නිෂද්ධ නිමිතින් වූ ඇවැත් කරවිය යුත්තේ ය. ... මම් නිෂද්ධ නො කෙළෙමි. එතෙකුදුවත් හොත්තෙමි'යි ශය්‍යා නිමිති වූ ඇවැත් කරවිය යුත්තේ ය. ... 'මම් නිෂද්ධ නො කෙළෙමි. එතෙකුදුවත් සිටියෙමි'යි. නො කරවිය යුත්තේ යි.

ඒ උචාසි 'හිමිහු මාගමක හා කායසංසගීයං සමවදිමින් හොත්තාහු මා විසින් දක්නා ලදහ'යි. ඉදින් මෙසේ කියා නම්: ඒ මහණ ද එය පිළින කෙරේ නම්, ඇවැත් කරවිය යුත්තේ ය. ... 'සැබව මම් හොත්තෙමි. එතෙකුදුවත් කායසංසගීයං නො සමවන්මි'යි. කියා නම් ශය්‍යා නිමිතින් වූ ඇවැත් කරවිය යුත්තේ ය. ... 'මම් නො හොත්තෙමි එතෙකුදුවත් නිෂද්ධ කෙළෙමි'යි කියා නම්, නිෂද්ධ නිමිතින් වූ ඇවැත් කරවිය යුත්තේ ය. ... 'මම් නො හොත්තෙමි එතෙකුදුවත් සිටියෙමි'යි. කියා නම්, නො කරවිය යුත්තේ යි.

ඒ උචාසි 'හිමියන් මාගමකට තුළුල් තෙපුලින් කියමින් හුන්නවුන් මා විසින් අස ලද්ද'යි. ඉදින් මෙසේ කියා නම්: ඒ මහණ ද එය පිළින කෙරේ නම්, ඇවැත් කරවිය යුත්තේ ය. ... සැබව මම් හුන්නෙමි එතෙකුදුවත් තුළුල් තෙපුලින් නො කිමි'යි. කියා නම්, නිෂද්ධ නිමිතින් වූ ඇවැත් කරවිය යුත්තේ ය. ... 'මම් නිෂද්ධ නො කෙළෙමි එතෙකුදුවත් ශය්‍යා කෙළෙමි'යි කියා නම්, ශය්‍යා නිමිතින් වූ ඇවැත් කරවිය යුත්තේ ය. ... 'මම් නිෂද්ධ නො කෙළෙමි එතෙකුදුවත් සිටියෙමි'යි. කියා නම්, නො කරවිය යුත්තේ යි.

සා වෙ එවං වදෙය්‍යා: “අය්‍යස්ස මයා සුතං නිපන්නස්ස මාභුගාමං දුට්ඨලාභි වාචාහි ඔහාසන්නස්ස”ති. සො ච නං පටිජානාති, ආපන්නියා කාරෙතබ්බො -පෙ- “සච්චාහං නිපන්නො නො ච බො දුට්ඨලාභි වාචාහි ඔහාසි”නති. නිපජ්ජාය කාරෙතබ්බො -පෙ- “නාහං නිපන්නො අපි ච බො නිසින්නො”ති. නිපජ්ජාය කාරෙතබ්බො -පෙ- “නාහං නිපන්නො අපි ච බො සිතො”ති. න කාරෙතබ්බො.

සා වෙ එවං වදෙය්‍යා: “අය්‍යො මයා දිට්ඨො මාභුගාමෙන සද්ධිං එකො එකාය රහො නිසින්නො”ති. සො ච නං පටිජානාති, නිපජ්ජාය කාරෙතබ්බො -පෙ- “නාහං නිසින්නො අපි ච බො නිපන්නො”ති. නිපජ්ජාය කාරෙතබ්බො: -පෙ- “නාහං නිසින්නො අපි ච බො සිතො”ති, න කාරෙතබ්බො.

සා වෙ එවං වදෙය්‍යා: “අය්‍යො මයා දිට්ඨො මාභුගාමෙන සද්ධිං එකො එකාය රහො නිපන්නො”ති. සො ච නං පටිජානාති, නිපජ්ජාය කාරෙතබ්බො -පෙ- “නාහං නිපන්නො අපි ච බො නිසින්නො”ති, නිපජ්ජාය කාරෙතබ්බො -පෙ- “නාහං නිපන්නො අපි ච බො සිතො”ති, න කාරෙතබ්බො.

අයමපිති පුරිමං උපාදාය වුච්චති.

අනියතොති න නියතො සබ්බාදිසෙසො වා පාවින්නියං වා.

4. ගමනං පටිජානාති නිසජ්ජං පටිජානාති ආපන්නිං පටිජානාති, ආපන්නියා කාරෙතබ්බො. ගමනං පටිජානාති නිසජ්ජං න පටිජානාති ආපන්නිං පටිජානාති, ආපන්නියා කාරෙතබ්බො. ගමනං පටිජානාති නිසජ්ජං පටිජානාති ආපන්නිං න පටිජානාති, නිසජ්ජාය කාරෙතබ්බො. ගමනං පටිජානාති නිසජ්ජං න පටිජානාති ආපන්නිං න පටිජානාති, න කාරෙතබ්බො. ගමනං න පටිජානාති නිසජ්ජං පටිජානාති, ආපන්නිං පටිජානාති, ආපන්නියා කාරෙතබ්බො. ගමනං න පටිජානාති නිසජ්ජං න පටිජානාති ආපන්නිං පටිජානාති, ආපන්නියා කාරෙතබ්බො. ගමනං න පටිජානාති, නිසජ්ජං පටිජානාති, ආපන්නිං න පටිජානාති, නිසජ්ජාය කාරෙතබ්බො. ගමනං න පටිජානාති, නිසජ්ජං න පටිජානාති, ආපන්නිං න පටිජානාති, න කාරෙතබ්බොති.

දුතියඅනියනසිකාපදං නිට්ඨිතං.

5. උද්දිට්ඨො බො ආයස්සවන්තො දො අනියතා ධම්මො. නන්දායස්සවන්තො පුච්ඡාමි, කච්චිත්ථ පරිසුද්ධා. දුතියමපි පුච්ඡාමි, කච්චිත්ථ පරිසුද්ධා. තනියමපි පුච්ඡාමි, කච්චිත්ථ පරිසුද්ධා. පරිසුද්ධෙත්ථායස්සවන්තො තස්මා භුණ්ති, එවමෙනං ධාරයාමිති.

තසසුද්දනං.

අලංකමනියසෙදව වථෙව ච නභෙව බො,

අනියතා සුපඤ්ඤන්තා බුද්ධසෙවෙසින තාදිනාති.

අනියතකණ්ණො නිට්ඨිතො

ඒ උචාසි 'හිමියන් මාගමකට තුළුල් තෙපුලින් කියමින් වැද හොත්තවුන් බහ මා විසින් අසන ලද්ද'යි. ඉදින් මෙසේ කියා නම් ඒ මහණ ද එය පිළින කෙරේ නම්, ඇවැතින් කරවිය යුත්තේ ය. ... "සැබැව මම හොත්තෙමි එතෙකුදුවන් තුළුල් තෙපුලින් නො කිමි'යි. කියා නම්, ශය්‍යා නිමිතින් වූ ඇවැතින් කරවිය යුත්තේ ය. ... 'මම නො හොත්තෙමි එතෙකුදුවන් හුන්තෙමි'යි කියා නම්, නිෂද්ධ නිමිතින් වූ ඇවැතින් කරවිය යුත්තේ ය. ... 'මම නො හොත්තෙමි එතෙකුදුවන් සිටියෙමි'යි. කියා නම්, නො කරවිය යුත්තේ යි.

ඒ උචාසි 'හිමිහු එකලා වූ මාගමක හා එකලා ව රහසිගත ව හුන්තාහු මා විසින් දක්නා ලදහ'යි. ඉදින් මෙසේ කියා නම් ඒ මහණ ද එය පිළින කෙරේ නම්, නිෂද්ධ නිමිතින් වූ ඇවැතින් කරවිය යුත්තේ ය. ... 'මම නිෂද්ධ නො කෙළෙමි එතෙකුදුවන් හොත්තෙමි'යි. කියා නම්, නිපතයා නිමිතින් වූ ඇවැතින් කරවිය යුත්තේ ය. ... 'මම නිෂද්ධ නො කෙළෙමි එතෙකුදුවන් සිටියෙමි'යි. කියා නම්, නො කරවිය යුත්තේ යි.

ඒ උචාසි 'හිමිහු එකලා වූ මාගමක හා එකලා ව රහසිගත ව හොත්තාහු මා විසින් දක්නා ලදහ'යි. ඉදින් මෙසේ කියා නම් ඒ මහණ ද එය පිළින කෙරේ නම්, නිපතයා නිමිතින් වූ ඇවැතින් කරවිය යුත්තේ ය. ... 'මම නො හොත්තෙමි එතෙකුදුවන් හුන්තෙමි'යි. කියා නම්, නිෂද්ධයෙන් කරවිය යුත්තේ ය. ... 'මම නො හුන්තෙමි එතෙකුදුවන් සිටියෙමි'යි. කියා නම්, නො කරවිය යුත්තේ යි.

අයමපි යනු පළමු ශික්ෂාපදය ගෙණ කියනු ලැබෙයි.

අනියතො යනු සහවෙසෙස හෝ පටිති ය හෝ තියන නො වූයේ.

4. ගමන පිළින කෙරේ නම් නිෂද්ධ පිළින කෙරේ නම් ඇවැත පිළින කෙරේ නම්, ඇවැතින් කරවිය යුත්තේ ය. ගමන පිළින කෙරේ නම් නිෂද්ධ පිළින නො කෙරේ නම් ඇවැත පිළින කෙරේ නම් ඇවැතින් කරවිය යුත්තේ ය. ගමන පිළින කෙරේ නම් නිෂද්ධ පිළින කෙරේ නම් ඇවැත පිළින නො කෙරේ නම් නිෂද්ධ නිමිතින් වූ ඇවැතින් කරවිය යුත්තේ ය. ගමන පිළින කෙරේ නම් නිෂද්ධ පිළින නො කෙරේ නම් ඇවැත පිළින නො කෙරේ නම්, නො කරවිය යුත්තේ ය. ගමන පිළින නො කෙරේ නම් නිෂද්ධ පිළින කෙරේ නම් ඇවැත පිළින කෙරේ නම්, ඇවැතින් කරවිය යුත්තේ ය. ගමන පිළින නො කෙරේ නම් නිෂද්ධ පිළින නො කෙරේ නම් ඇවැත පිළින කෙරේ නම් ඇවැතින් කරවිය යුත්තේ ය. ගමන පිළින නො කෙරේ නම් නිෂද්ධ පිළින කෙරේ නම් ඇවැත පිළින නො කෙරේ නම් නිෂද්ධයෙන් කරවිය යුත්තේ ය. ගමන පිළින නො කෙරේ නම් නිෂද්ධ පිළින නො කෙරේ නම් ඇවැත පිළින නො කෙරේ නම් නො කරවිය යුත්තේ යි.

දෙවැනි අනියතශික්ෂාපදය නිමි.

5. ආයුෂ්ඨිතේති, දෙ අනියතාපනතිහු උදෙසන ලද්දහු මැ යි. එහි ලා ආයුෂ්ඨිතේති ප්‍රථමස්මි: කිම පිරිසුදු වවු ද? දෙවන වට ද ප්‍රථමස්මි: කිම පිරිසුදු වවු ද? තෙවන වට ද ප්‍රථමස්මි: කිම පිරිසුදු වවු ද? මෙහි ලා ආයුෂ්ඨිතේති පිරිසුදහ. එහෙයින් තුෂ්ණිමහුතයහ. මෙය මෙසේ බර්ම" යනු යි.

එහි උද්දාය:

අලංකමනිය ද නභවබො ද යි අනියතාපනතිහු තාදිගුණ ඇති ශ්‍රේෂ්ඨ වූ බුද්ධ විසින් පණවන ලදහ.

අනියත කාණ්ඩය නිමිසේය.

5.

නිසංගතියකණ්ඩා.

ඉමෙ ථෙව් පනායසමනො නිංස නිසංගතියා පාවනතියා ධම්මා

උදෙදසං ආගච්ඡති.

චිවරචගො

5. 1. 1.

පඨමකතිනසිකඛාපදං

1. තෙන ඛො පන සමයෙන බුද්ධො භගවා වෙසාලියං විහරති ගොතමකෙ වෙතියෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන භගවතා භික්ඛූනං තිච්චරං අනුඤ්ඤතං හොති. ඡබ්බගතියා භික්ඛු භගවතා තිච්චරං අනුඤ්ඤතනා අඤ්ඤතෙව තිච්චරෙන ගාමං පවිසන්ති, අඤ්ඤත තිච්චරෙන ආරාමෙ අවජන්ති, අඤ්ඤත තිච්චරෙන නහානං ඕතරන්ති. යෙ තෙ භික්ඛු අපමිච්ඡා තෙ උජ්ඣායනාති බියනති විපාවෙන්ති: “කථං හි නාම ඡබ්බගතියා භික්ඛු අතිරෙකච්චරං ධාරෙස්සන්ති”ති. අථ ඛො තෙ භික්ඛු* භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං -පෙ- ‘සච්චං නිර භූලෙහ භික්ඛවෙ අතිරෙකච්චරං ධාරෙවා?’ති “සච්චං භගවා.” විගරති බුද්ධො භගවා: “කථං හි නාම භූලෙහ මොක්ඝජුරිසා අතිරෙකච්චරං ධාරෙස්සථ. තෙනං මොක්ඝජුරිසා අප්පසන්නානං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“යො පන භික්ඛු අතිරෙකච්චරං ධාරෙය්‍ය නිසංගතියං පාවනතියං”න්ති.

එවඤ්චදං භගවතා භික්ඛූනං සිකඛාපදං පඤ්ඤතං හොති.

[මූලපඤ්ඤතති.]

2. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මතො ආනාදස්ස අතිරෙකච්චරං උප්පන්නං හොති. ආයස්මා ච ආනදෙද්‍යං තං චිවරං ආයස්මතො සාරිපුත්තස්ස දුතුකාමො හොති. ආයස්මා ච සාරිපුත්තො සාකෙතෙ විහරති. අථ ඛො ආයස්මතො ආනදස්ස එතදහොසී: “භගවතා සිකඛාපදං පඤ්ඤතං න අතිරෙකච්චරං ධාරෙතබ්බ”න්ති. ඉදංඤ්ච මෙ අතිරෙකච්චරං උප්පන්නං, අහඤ්චිමං චිවරං ආයස්මතො සාරිපුත්තස්ස දුතුකාමො, ආයස්මා ච සාරිපුත්තො සාකෙතෙ විහරති, කථනනුඛො මයා පටිපජ්ජිතබ්බ”න්ති. අථ ඛො ආයස්මා ආනදෙද්‍ය භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසී. “කිච්ච චිරං පනානද්‍ය සාරිපුත්තො ආගච්ඡස්සන්ති?”ති “නවමං වා භගවා දිවසං දසමං වා”ති. අථ ඛො භගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මං කථං කත්වා භික්ඛු ආමනෙතසී: “අනුජානාමි භික්ඛවෙ දසාභ්‍යරාමං අතිරෙකච්චරං ධාරෙතුං එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

* “ඡබ්බගතියෙ භික්ඛු අනෙකාරියායෙන විගරතිවා” ම.ජ.සං. අසිකං.

5.

නිසැලිකාණ්ඩය

ඇමැත්ති, මේ නිසැලි පවිති ඇමැත්තු
උදෙසිමට පැමිණෙන්න.

විවරවර්ගය

5. 1. 1.

ප්‍රථමකයීනශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවන් බුදුහු විසල්පුර ගොතමක වෛතාසථානයෙහි වැඩ වෙසෙති. එසමයෙහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් තුන් සිවුරු අනුදන්තා ලද වෙයි. ස්වග මහණහු “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් තුන් සිවුරු අනුදන්තා ලද්දි අතින් ම තුන් සිවුරකින් ගම් වදිති, අතින් ම තුන් සිවුරකින් අරමෙහි හිඳිත්, අතින් ම තුන් සිවුරකින් තහන තොටට බසිත්. යම් මහණ කෙනෙක් අලෙපවිජ වෙන් නම් ඔහු අවඥා කෙරෙති, අගුණ කියති, දොස් පහළ කෙරෙත්: කිසෙයින් නම් ස්වග මහණහු අසිරි සිවුරු ධරන්දූ?”යි. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ පවත් “සැලි කළහ... “සැලි ද මහණෙනි, තෙපි අසිරි සිවුරු ධරවු ලැබ්මි. හඟවත්තු පුළුවන්හ. සැලිව භාග්‍යවතුන් වහන්ස,”යි ඔහු කීහ. භාග්‍යවන් බුදුහු ගැරහුහ: කිසෙයින් නම් තුච්ඡ පුරුෂයෙහි, තෙපි අසිරි සිවුරු ධරවු ද? තුච්ඡ පුරුෂයෙහි, තෙල නො පහනුන්ගේ පහන් බව පිණිස හෝ නො වෙයි... නව ද මහණෙනි, මෙසේත් මේ ශික්ෂාපදය උදෙසිමට:

“යම් මහණෙක් තෙම අසිරි සිවුරක් ධරා නම් නිසැලිපවිති මේ” ය යි.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් භික්ෂූන්ට මෙසේත් මේ ශික්ෂාපදය පණවන ලද්දේ වේ.

[මුල් පැණවීමයි.]

2. එසමයෙහි ආයුෂ්මත් ආනන්ද සච්චිරයන් වහන්සේට අතිරෙක විවරයෙක් උපන්නේ වෙයි. ආයුෂ්මත් ආනන්ද සච්චිරයන් වහන්සේත් ඒ සිවුර ආයුෂ්මත් ශාරිපුත්‍ර සච්චිරයන් වහන්සේට දෙනු කැමැත්තාහ. ආයුෂ්මත් ශාරිපුත්‍ර සච්චිරයන් වහන්සේත් සාකෙතයෙහි වාසය කෙරෙති. එකල්හි ආයුෂ්මත් ආනන්ද තෙරුනට මේ සිත විය. ‘භාග්‍යවතුන් විසින් අසිරිත් සිවුරක් නො දැරියයුතු ය යි සිකපද පනවන ලදී. මේ ද මට උපන් අසිරිත් සිවුරෙක, මම ද මේ සිවුර ආයුෂ්මත් ශාරිපුත්‍ර සච්චිරයන් වහන්සේට දෙනු කැමැත්තෙමි. ආයුෂ්මත් ශාරිපුත්‍ර සච්චිරයන් වහන්සේත් සාකෙතයෙහි වාසය කෙරෙති. කෙසේ නම් මා විසින් පිළිපැද්ද යුතු දෑ’ යි. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් අනන්ද තෙරණුවෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ පවත් දැන්වූහ. “ආනන්දය, නිපමණ කලෙකින් ශාරිපුත්‍රයෝ එන්නාහුදෑ’ යි පුළුවන්හ. ‘භාග්‍යවතුන් වහන්ස, නව වැනි හෝ දහ වැනි හෝ දවසැ’යි අනන්ද තෙරණුවෝ කීහ. එකල්හි භාග්‍යවත්තු මේ නිදානයෙහි මේ කාරණයෙහි දැනාමි කථා වදාන භික්ෂූන් ඇමතුහ: ‘මහණෙනි, දස දවසක් පරම කොට අසිරිත් සිවුරක් ධරන්නට අනුදනිමි. නවද මහණෙනි, මෙසේ මේ ශික්ෂාපදය උදෙසිමට:

“නිවසිතවිවරසමිං හික්ඛන්තා උබ්බතසමිං තසිනො දසාහපරමං අතිරෙකවිවරං බාරෙතබ්බං. තං අතික්කාමයනො නිස්සග්ගියං පාවිතනිය”නති.

[දුතියසංඝදානති.]

3. නිවසිතවිවරසමිංහි හික්ඛන්තො විවරං කතං වා හොති නට්ඨං වා විනට්ඨං වා දබ්බං වා විවරසා වා උපපජ්ජනා.

උබ්බතසමිං කසිනොති අට්ඨන්තං මානිකානං අඤ්ඤතරාය මානිකාය උබ්බතං හොති, සබ්බෙත වා අන්තරා උබ්බතං හොති.

දසාහපරමනා¹ දසාහපරමනා¹ බාරෙතබ්බං

අතිරෙකවිවරං නාම: අනබ්බිතං අවිකපජිතං.

විවරං නාම: ඡන්තං විවරානං අඤ්ඤතරං විවරං විකපපනුපගපජ්ජමං.

තං අතික්කාමයනො නිස්සග්ගියං භොගීති² එකාදසෙ අරුණ්ණගමනෙ නිස්සග්ගියං හොති නිස්සජ්ජිතබ්බං සබ්බස්ස වා ගණස්ස වා පුග්ගලස්ස වා. එවඤ්ච පන හික්ඛවෙ නිස්සජ්ජිතබ්බං: තෙන හික්ඛන්තා සබ්බං උපසංඝමිත්වා එකංසං උත්තරාසංඝං කරිත්වා බ්‍රහ්මානං හික්ඛන්තං පාදෙ වජ්ඣිත්වා උක්ඛුට්ඨං නිසීදිත්වා අඤ්ඤාං පග්ගහෙත්වා එවමස්ස වචනියො: “ඉදං මෙ භනෙන විවරං දසාහාතික්කන්තං නිස්සග්ගියං. ඉමාහං සබ්බස්ස නිස්සජාමි”ති. නිස්සජිත්වා ආපනති දෙසෙතබ්බා. බ්‍යනෙනන හික්ඛන්තා පටිබලෙන ආපනති පටිග්ගහෙතබ්බා. නිස්සට්ඨවිවරං දානබ්බං:

“සුණාහු මෙ භනෙන සබ්බෙසා. ඉදං විවරං ඉත්ථන්තාමස්ස හික්ඛන්තො නිස්සග්ගියං සබ්බස්ස නිස්සට්ඨං. යදි සබ්බස්ස පත්තකල්ලං, සබ්බෙසා ඉමං විවරං ඉත්ථන්තාමස්ස හික්ඛන්තො දදෙය්‍යා”ති.

4. තෙන හික්ඛන්තා සම්බුද්ධෙ හික්ඛු උපසංඝමිත්වා එකංසං උත්තරාසංඝං කරිත්වා බ්‍රහ්මානං හික්ඛන්තං පාදෙ වජ්ඣිත්වා උක්ඛුට්ඨං නිසීදිත්වා අඤ්ඤාං පග්ගහෙත්වා එවමස්ස වචනියො: “ඉදමෙ භනෙන විවරං දසාහාතික්කන්තං නිස්සග්ගියං. ඉමාහං ආයස්මන්තානං නිස්සජාමි”ති. නිස්සජිත්වා ආපනති දෙසෙතබ්බා. බ්‍යනෙනන හික්ඛන්තා පටිබලෙන ආපනති පටිග්ගහෙතබ්බා. නිස්සට්ඨවිවරං දානබ්බං.

“සුණන්හු මෙ ආයස්මන්තා. ඉදං විවරං ඉත්ථන්තාමස්ස හික්ඛන්තො නිස්සග්ගියං. ආයස්මන්තානං නිස්සට්ඨං. යද්දයස්මන්තානං පත්තකල්ලං, ආයස්මන්තා ඉමං විවරං ඉත්ථන්තාමස්ස හික්ඛන්තො දදෙය්‍ය”නති.

5. තෙන හික්ඛන්තා එකං හික්ඛු උපසංඝමිත්වා එකංසං උත්තරාසංඝං කරිත්වා උක්ඛුට්ඨං නිසීදිත්වා අඤ්ඤාං පග්ගහෙත්වා එවමස්ස වචනියො: “ඉදං මෙ ආට්ඨසො විවරං දසාහාතික්කන්තං නිස්සග්ගියං. ඉමාහං ආයස්මන්තො නිස්සජාමි”ති. නිස්සජිත්වා ආපනති දෙසෙතබ්බා. තෙන හික්ඛන්තා ආපනති පටිග්ගහෙතබ්බා. නිස්සට්ඨවිවරං දානබ්බං: “ඉමං විවරං ආයස්මන්තො දමමි”ති.

1. දසාහපරමනාය. සී. ලිඛිත. 2. ‘භොගීති’ ඉදං පදං පොඤ්ඤාසු අත්ථි. සික්කාපදෙ පන නත්ථි.

“භික්ෂුහු විසින් කොට ගිම වූ සිවුරු ඇති කාලති කෙළින් උදුළ කළුති දස දවසක් පරම කොට අසින්නි සිවුර ධාරිය යුතු ය. ඒ දසාහ-පරම කාලය ඉක්මවන්නාහට ගිසැටිපවිති වේ.

[දෙවනපාණ්ඩුමයි.]

3. ගිට්ඨන විවරණී යනු භික්ෂුහුගේ විවරය කරණ ලද හෝ වෙසි තවුසේ හෝ වානාසුනේ හෝ දූවුනේ හෝ සිවුරු ලැබීමේ ආශාව සිදුනී හෝ වෙයි.

උභයතණ්ඩං කසීනෙ යනු අට වැදූරුම් මානිකාවන් අතුරෙන් එක්තරා මානිකායෙකින් උදුලේ වෙයි. සමසයා විසින් හෝ අනරු උදුරණ ලද වෙයි.

දසාහපරමං යනු දස දවසක් පරම කොට ඇති කාලය ධාරිය යුත්තේ ය.

අතිරෙක විවර නම්: නො ඉටන ලද නො විකපන ලද ය.

විවර නම්: සවැදූරුම් සිවුරු අතුරෙන් එක්තරා විකපුත් පොහොතා පාසිම් සිවුරෙක.

තං අතිකතාමයතො ගිසැට්ඨයං හොති යනු එකොළොස් වැනි අරුණ නැගෙන සඳ නිසැගි වෙයි. සමසයාට හෝ ගණයාට හෝ පුගු-ලක්භට හෝ නිසැජිය යුතු ය. තව ද මහණෙකි, මෙසේ නිසැජිය යුතු ය: ‘ඒ මහණහු විසින් සමසයා වෙත එළඹ උතුරුසහ එකස් කොට මහලු භික්ෂුන් පා වැද උපල්ලෙන් හිඳ ඇඳිලි බැඳ මෙසේ කියයුතු වන්නේ ය. වහන්ස, මේ මාගේ සිවුර දස දවසක් ඉක්මෙන ලද නිසැගි විය. මෙය මේ සහනට නිසජම්භි නිසද ඇවැත් දෙසිය යුතු. වෘක්ක වූ ප්‍රතිබලවූ මහණක්හු විසින් ඇවැත් පිළිගත යුතු. නිසැද සිවුර දිය යුතු:

“වහන්ස, සමස තෙමේ මා කියන්නක් අසාවා. මෙනම් මහණහුගේ මේ සිවුර නිසැගි විය. සහනට නිසදන ලද. ඉදින් සහනට පැමිණිකල් ඇත් නම් සමස තෙමේ මේ සිවුර මෙනම් මහණහට දෙන්නේ ය”යි.

4. ඒ මහණහු විසින් බොහෝ භික්ෂුන් කරා එළඹ උතුරුසහ එකස් කොට මහලු භික්ෂුන් පා වැද උපල්ලෙන් හිඳ ඇඳිලි බැඳ මෙසේ කියයුතු වන්නාහු ය. ‘වහන්ස, මාගේ මේ සිවුර දස දවස් ඉක්ම ගියේ නිසැගි විය. මේ මේ සිවුර ආයුෂ්මත්තට නිසජම්භි නිසද ඇවැත් දෙසිය යුතු. වෘක්ක වූ ප්‍රතිබලවූ මහණක්හු විසින් ඇවැත් පිළිගතයුතු. නිසැද සිවුර ඔහුට දිය යුතු:

“ආයුෂ්මත්ති, මා කියන්නක් අසන්වා. මෙනම් භික්ෂුහුගේ මේ සිවුර නිසැගි විය. ආයුෂ්මත්තට නිසජන ලද. ඉදින් ආයුෂ්මත්තට පැමිණි කල් ඇත් නම් ආයුෂ්මත්ත මේ සිවුර මෙ නම් මහණහට දෙන්නාහු ය”යි

5. ඒ මහණහු විසින් එක් මහණක්හු වෙත එළඹ උතුරුසහ එකස් කොට උපල්ලෙන් හිඳ මෙසේ කියයුතු වන්නේ ය. ‘ඇවැත්ති, මාගේ මේ සිවුර දස දවසක් ඉක්ම ගියේ නිසැගි විය. මේ මේ සිවුර ආයුෂ්මත්තට නිසජම්භි නිසද ඇවැත් දෙසිය යුතු. ඒ මහණහු විසින් ඇවැත් පිළිගත යුතු. නිසැද සිවුර ‘මේ සිවුර ආයුෂ්මත්තට දෙමි’යි දිය යුතු.

6. දසාභානිකකතො අතිකකතනසඤ්ඤී, නිසංගතියං පාවිතතියං. දසා-
භානිකකතො වෙමනිකො, නිසංගතියං පාවිතතියං. අනඛිට්ඨිනො අඛිට්ඨිතසඤ්ඤී, නිසං-
ගතියං පාවිතතියං. අවිකප්පිතො විකප්පිතසඤ්ඤී, නිසංගතියං පාවිතතියං.
අවිසංජ්ජිතො විසංජ්ජිතසඤ්ඤී, නිසංගතියං පාවිතතියං. අනට්ඨ නට්ඨ-
සඤ්ඤී, නිසංගතියං පාවිතතියං. අවිනට්ඨ විනට්ඨසඤ්ඤී, නිසංගතියං පාවි-
තතියං. අද්දෙසි ද්දෙසසඤ්ඤී, නිසංගතියං පාවිතතියං. අවිලිහො විලිහනසඤ්ඤී,
නිසංගතියං පාවිතතියං. නිසංගතියං විවරං අනිසංජ්ජිතා, පරිභුඤ්ජති,
ආපනති දුක්ඛට්ඨස්ස. දසාභානිකකතො අතිකකතනසඤ්ඤී, ආපනති දුක්ඛ-
ට්ඨස්ස. දසාභානිකකතො වෙමනිකො, ආපනති දුක්ඛට්ඨස්ස. දසාභාන-
ිකකතො අතිකකතනසඤ්ඤී, අනාපනති.

7. අනාපනති අනොදසාභං අඛිට්ඨති විකප්පති විසංජ්ජති
නසංගති විනසංගති ඛගති අවජ්ජිතා ගණහනති, විසංසං ගණහනති,
උමමනකස්ස, ආදිකමමිකස්සාති.

8. තෙන බො පන සමයෙන ඡබ්බගතියා භික්ඛු නිසංචාරිවරං න
දෙනති. භගවතො එනමඡං ආරොවෙසුං. “න භික්ඛුවෙ නිසංචාරිවරං
න දුතබ්බං. යො න දදෙය්‍ය, ආපනති දුක්ඛට්ඨස්සා”ති.

පඨමකවිතසිකිකාපදං නිවසිතං.

5. 1. 2.

ද්විතීයකවිත සිකිකාපදං*

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවච්ඡියං විහරති ජෙනවතෙ
අනාඨපිණ්ඩකස්ස ආරාමෙ. තෙන බො පන සමයෙන භික්ඛු භික්ඛුතං
හඤ්ඤෙ විවරං නික්ඛිපිතා සන්තරුතනරෙත ජනපදවාරිකං පක්කමන්ති.
තාති විවරාති විරං නික්ඛිතතාති කණ්ණකිතාති හොන්ති. තාති භික්ඛු ඔතා-
පෙන්නි. අද්දසා බො ආයස්මා ආනඤ්ඤෙ සෙතාසනවාරිකං ආභිණ්ණිනොතො තෙ
භික්ඛු තාති විවරාති ඔතාපෙන්නො. දිස්වාන යෙන තෙ භික්ඛු තෙනුපසඞ්ගමි.
උපසඞ්ගමිතා තෙ භික්ඛු එතදවොච: “කසම්මාති ආට්ඨසො විවරාති
කණ්ණකිතාති”ති. අථ බො තෙ භික්ඛු ආයස්මතො ආනඤ්ඤස්ස එනමඡං
ආරොවෙසුං. ආයස්මා ආනඤ්ඤෙ උජ්ඣායති ඕයති විපාවෙති: “කථං හි තාම
භික්ඛු භික්ඛුතං හඤ්ඤෙ විවරං නික්ඛිපිතා සන්තරුතනරෙත ජනපදවාරිකං
පක්කමස්සන්ති”ති. අථ බො ආයස්මා ආනඤ්ඤෙ භගවතො එනමඡං ආරො-
වෙසි, “සච්චං කිර භික්ඛුවෙ භික්ඛු භික්ඛුතං හඤ්ඤෙ විවරං නික්ඛිපිතා සන්ත-
රුතනරෙත ජනපදවාරිකං පක්කමන්ති”ති? “සච්චං භගවා.” විගරති බුද්ධො
භගවා. “කථං හි තාම තෙ භික්ඛුවෙ මොක්ඛපුරිසා භික්ඛුතං හඤ්ඤෙ විවරං
නික්ඛිපිතා සන්තරුතනරෙත ජනපදවාරිකං පක්කමස්සන්ති. තෙනං
භික්ඛුවෙ අපසන්නාතං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ඤි පන භික්ඛුවෙ ඉමං
සිකිකාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

*උද්දෙසිත සිකිකාපදං, සිමු. උද්දෙසිත සිකිකාපදං, මජ්ඣ.

6. දස දවසක් ඉක්ම ගිය කල්හි 'ඉක්ම ගියේ ය යන සංඥා ඇත්තේ', නිසාහි පවති වෙයි. දස දවසක් ඉක්මගිය කල්හි විමති ඇත්තේ, නිසාහි පවති වෙයි. දස දවසක් ඉක්ම ගිය කල්හි 'ඉක්ම නො ගියේ ය, යන සංඥා ඇත්තේ, නිසාහි පවති වෙයි. නො ඉටුන ලද්දෙහි ඉටුන ලද යි සංඥා ඇත්තේ, නිසාහි පවති වෙයි. නො විකපන ලද්දෙහි විකපන ලද යි සංඥා ඇත්තේ, නිසාහි පවති වෙයි. නො විසජන ලද්දෙහි විසජන ලද යි සංඥා ඇත්තේ, නිසාහි පවති වෙයි. නො නටුයෙහි නටා යි සංඥා ඇත්තේ නිසාහි පවති වෙයි. නො වැනාසුනෙහි වැනාසිනා යි සංඥා ඇත්තේ, නිසාහි පවති වෙයි. නො දැවුනෙහි දැවිනා යි සංඥා ඇත්තේ, නිසාහි පවති වෙයි. නො පාහැර ගත්තෙහි පාහැර ගන්නා ලද යි සංඥා ඇත්තේ නිසාහි පවති වෙයි. නිසාහි සිටුර නො නිසද, පරිභොග කෙරේ නම් දුකුලාආවාත් වෙයි. දස දවස් නො ඉක්මුනෙහි ඉක්මිනා යි සංඥා ඇත්තේ, දුකුලාආවාත් වෙයි. දස දවස් නො ඉක්මුනෙහි විමති ඇත්තේ, දුකුලාආවාත් වෙයි. දස දවස් නො ඉක්මුනෙහි නො ඉක්මිනා යි සංඥා ඇත්තේ, ආවාත් නැති.

7. ඇතුළු දස දවස්හි ඉටා නම් විකපා නම් විසද, නම් නාසේ නම් වැනාසේ නම් දූමේ නම් අසිද්ධ ගණිත් නම් විස්වැසි ව ගණිත් නම් ආවාත් නැති. උමමනතකයනට ආදිකමමකයනට, ආවාත් නැතැයි.

8. නවද එසමයෙහි ශ්විවග්ගිය හික්කුහු නිසද සිටුර නො දෙති. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් දැන්වූහ. 'මහණෙනි, නිසද සිටුර නො දිය යුතු නො වෙයි. යමෙක් නො දේ නම් දුකුලාආවාත් වේ' යයි.

ප්‍රථම කයින ශික්ෂාපදය හිමි.

5. 1. 2.

ද්විතීයකයානශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ සැවැත්නුවර සමීප-යෙහි වූ අනේපිඬුසිටුහුගේ දෙවිරමිහි වාසි වාසය කරණ සේක. නවද එසමයෙහි හික්කුහු හික්කුන්ගේ අත්පසා සහලසිටුර තබා හඳුනා පොරෝනා සිටුරින් යුතු ව ජනපදවාරිකායෙහි නික්මෙති. ඒ සිටුරා බොහෝ කල් තබන ලද්දහු හටගත් කැලැල් ඇත්තාහු වෙති. හික්කුහු ඒ සිටුරා (අටුවෙහි) තවති. ආයුෂමත් අනද තෙරණුවෝ සෙනාසන වාරිකායෙහි ඇවිදිනාහු ඒ සිටුරා තවන ඒ හික්කුන් දුටහ. දැක ඒ හික්කුන් කරා එළඹ ඒ හික්කුන්ට මෙසේ කීහ: 'ඇවැත්නි, කැලැල් හටගත් මේ සිටුරා කවරක්කු-ගේ ද' යි. එකල්හි ඒ හික්කුහු ආයුෂමත් අනද තෙරාන්ට එපවත් දැන්වූහ. ආයුෂමත් අනද තෙරණුවෝ අවමත් කෙරෙති, නුගුණ නියති, දෙස් පහල කෙරෙත්. 'කෙසේ නම් හික්කුහු හික්කුන්ගේ අත්පසා සහලසිටුර තබා හඳුනා පොරෝනා සිටුරින් ජනපද වාරිකායෙහි නික්මුණාහු ද' යි. ඉක්බිති ආයුෂමත් අනද තෙරණුවෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් දැන්වූහ. 'සැබෑ ද මහණෙනි, හික්කුහු හික්කුන්ගේ අත්පසා සහලසිටුර තබා හඳුනා-පොරෝනා සිටුරින් ජනපද වාරිකායෙහි නික්මෙත් ද' යි. 'සැබව භාග්‍යවතුන් වහන්ස' භාග්‍යවත් බුදුහු ගඟා කලහ: 'කෙසේ නම් මහණෙනි, ඒ තුළුප-පුරාශයෝ හික්කුන් අත සහලසිටුර තබා හඳුනා පොරෝනා සිටුරින් ජනපද-වාරිකායෙහි නික්මුණාහු ද, මහණෙනි, තෙල නොපහනුන්ගේ පාහැඳීමට හෝ නො වෙයි... නවද මහණෙනි, මේ ශික්ෂාපදය මෙසේ උදෙසායි:

“නිවර්තනවිවරසමිං. හික්ඛුතා උබ්බතසමිං. කසිනෙ එකරතනමපි
මෙ හික්ඛු නිව්වරෙන විප්පවසෙය්‍ය, හික්ඛුගතිං. පාවිතනිය”නති:

එවඤ්චිදං භගවතා භික්ඛුතං සිකිකාපදං පඤ්ඤතතං හොති.

[මූලපඤ්ඤනති.]

2. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤතරො භික්ඛු කොසමිතියං ගිලා-
නො හොති. ඤානකා නස්ස භික්ඛුතො සනතිකෙ දුතං පාඨෙසුං: “ආගච්ඡතු
හදනො වෙයං උපට්ඨතිස්සාමා”ති. භික්ඛුපි එවමාහංසු. “ගච්ඡාප්පිසො
ඤානකා නං උපට්ඨතිස්සනති”ති. සො එවමාහ: “භගවතාප්පිසො සිකිකාපදං
පඤ්ඤතතං න නිව්වරෙන විප්පවසිතබ්බ”නති. “අභඤ්චමි ගිලානො, න
සකෙකාමි නිව්වරං ආදය පක්කමිතුං, නාහං ගමිස්සාමි”ති. භගවතො
එතමන්. ආරොවෙසුං.

3. අථ බො භගවා එතසමිං නිදනෙ එතසමිං පකරණෙ ධමමිං කථං කතා
භික්ඛු ආමනෙතසි: “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ගිලානස්ස භික්ඛුතො නිව්වරෙන
අවිප්පවාසසමමුතිං දුතුං. එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ දුතබ්බා: තෙන ගිලානෙන
භික්ඛුතා සඛ්‍යං උපසඛ්‍යමිත්වා එකංසං උතතරුසඛිතං කරිත්වා බුද්ධිනං
භික්ඛුතං පාදෙ වඤ්චිත්වා උක්කුටිකං නිසීදිත්වා අඤ්ඤාලිං පග්ගහෙත්වා එව-
මස්ස වචනියො: “අහං භනෙත ගිලානො න සකෙකාමි නිව්වරං ආදය
පක්කමිතුං, සොහං භනෙත සඛ්‍යං නිව්වරෙන අවිප්පවාසසමමුතිං යාවාමි”ති.
දුතියමපි යාවිතබ්බො. තතියමපි යාවිතබ්බො. වෘතෙනන භික්ඛුතා පටිබලෙන
සඛෙසා ඤාපෙතබ්බො:

“සුණාතු මෙ භනෙත සඛෙසා. අයං ඉත්ථනාමො භික්ඛු ගිලානො
න සකෙකාමි නිව්වරං ආදය පක්කමිතුං. සො සඛ්‍යං නිව්වරෙන අවිප්ප-
වාසසමමුතිං යාවති. යදි සඛ්‍යස්ස පනතකලං, සඛෙසා ඉත්ථනාමස්ස භික්ඛු-
තො නිව්වරෙන අවිප්පවාසසමමුතිං දදෙය්‍ය: එසා ඤාතති.

“සුණාතු මෙ භනෙත සඛෙසා. අයං ඉත්ථනාමො භික්ඛු ගිලානො
න සකෙකාමි නිව්වරං ආදය පක්කමිතුං. සො සඛ්‍යං නිව්වරෙන අවිප්ප-
වාසසමමුතිං යාවති. සඛෙසා ඉත්ථනාමස්ස භික්ඛුතො නිව්වරෙන අවිප්පවාස-
සමමුතිං දෙති. යස්සායසමනො බමති ඉත්ථනාමස්ස භික්ඛුතො නිව්වරෙන
අවිප්පවාසසමමුතිං දුතං, සො තුණ්හස්ස. යස්ස නකබමති, සො භාසෙය්‍ය.

දිනතා සඛෙසන ඉත්ථනාමස්ස භික්ඛුතො නිව්වරෙන අවිප්පවාසසමමුති,
බමති සඛ්‍යස්ස, තස්මා තුණ්හි, එවමෙනං ධාරයාමි”ති.

එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකිකාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“නිවර්තනවිවරසමිං. හික්ඛුතා උබ්බතසමිං. කසිනෙ එකරතනමපි
මෙ හික්ඛු නිව්වරෙන විප්පවසෙය්‍ය අඤ්ඤාත්‍ර හික්ඛුසමමුතිං, හික්ඛුගතිං
පාවිතනිය”නති.

[දුතියපඤ්ඤනති.]

4. නිවර්තනවිවරසමිනති භික්ඛුතො විවරං කතං වා හොති තට්ඨං වා
විතට්ඨං වා දසිං වා විවරාසා වා උපච්ඡිත්තා.

“හික්ෂුහු විසින් කොට ගිම වූ සිවුරු ඇති කල්හි කෙළින් උදල කල්හි ඉදින් ඔහුන් තෙම එක් රැයකුදු තුන් සිවුරින් වෙන් ව වෙසේ නම් නිසැගි පවිනිවේ”යි.

භාග්‍යවතුන් විසින් හික්ෂුන්ට මෙසේත් මේ ශික්ෂාපදය පණවන ලද්දේ වේ.

[මුල් පැණවීමයි.]

2. එසමයෙහි කොසඹැනුවර එක්තරා මහණෙක් ගිලන් වූයේ වෙයි. නැයෝ ඒ හික්ෂුහුගේ සමීපයෙහි දූතයකු එවූහ. ‘වහන්සේ (මෙහි) එන්වා අපි උවැටන් කරමිහ’යි. හික්ෂුහු ද මෙසේ කිහු: යා ඇවැත්ති, නැයෝ තොපට උවැටන් කරන්නාහ’යි. හේ මෙසේ කී ය: ‘ඇවැත්ති, භාග්‍යවතුන් විසින් ‘තුන් සිවුරින් තොවෙන් ව විසියයුතු ය’යි සිකපද පණවන ලද: මම ද ගිලන්මි. තුන්සිවුරු ගෙණ නික්ම යන්නට නො පොහොසත්මි. මම නො යෙමි’ යි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් දැන්වූහ:

3. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිද්දනයෙහි මේ කාරණයෙහි ලා දහමි කපා වදුරා හික්ෂුන් ඇමැතු සේක: මහණෙනි, ගිලන් මහණහට ‘නිව්වර අවිප්පවාස සමමුතිය’ දෙන්නට අනුදනිමි. මහණෙනි, මෙසේත් දියයුතු ය. ඒ ගිලන් මහණහු විසින් සංඝයා වෙත එළඹ උතුරාසහ එකස් කොට මහලු හික්ෂුන් පා වැද උපල්ලෙන් හිද ඇදලි බැද මෙසේ කියයුතු වන්නේ ය: “වහන්ස, මම ගිලන්මි. තුන්සිවුරු ගෙණ යන්නට නො පොහොසත්මි. වහන්ස, ඒ මම සංඝයා නිව්වර අවිප්පවාස සමමුතිය අයදිමි”යි දෙවනවට ද යැදිය යුත්තේ ය. තෙවනවට ද යැදිය යුත්තේ ය. ව්‍යක්ත වූ ප්‍රතිබල මහණක්හු විසින් සංඝ තෙම දැන්විය යුත්තේ ය:

“වහන්ස, සංඝ තෙමේ මා කියන්නක් අසාවා. මේ මෙනම් මහණ තෙම ගිලන් වූයේ තුන් සිවුරු ගෙණ නික්ම යන්නට නො හැකි වෙයි. හෙතෙම සංඝයා නිව්වර අවිප්පවාසසමමුතිය අයදිති. ඉදින් සංඝයාට පැමිණිකල් ඇත් නම් සංඝ තෙමේ මෙනම් මහණහට ‘නිව්වර අවිප්පවාස-සමමුතිය දෙන්නේ ය’ තෙල ඤානනි”යයි.

වහන්ස, සංඝ තෙමේ මා කියන්නක් අසාවා. මේ මෙනම් මහණ තෙම ගිලන් වූයේ තුන් සිවුරු ගෙණ නික්ම යන්නට නො හැකි වෙයි. හේ සංඝයා ‘නිව්වර අවිප්පවාසසමමුතිය අයදිති. සංඝ තෙමේ මෙනම් මහණහට ‘නිව්වර අවිප්පවාසසමමුතිය’ දෙයි. මෙ නම් මහණහට නිව්වර අවිප්පවාස-සමමුතිය දීම යම් ආයුෂ්ඨතක්හට රිසි වේ නම් හේ තුෂණිමොවය වන්නේ ය. යමක්හට තොරිසි වේ නම් හේ කියන්නේ ය.

සංඝයා විසින් මෙනම් මහණහට නිව්වර අවිප්පවාසසමමුතිය දෙන ලද්දිය. සංඝයාට රුචි වෙයි. එහෙයින් මේ තුෂණිමොවය යි. මෙසේ මේ තුෂණිමොවය ධරමි”යි.

තවද මහණෙනි, මෙසේත් මේ ශික්ෂාපදය උදෙසා:

“හික්ෂුහුගේ සිවුර කොට ගිමි කල්හි කෙළින් උදල කල්හි ඉදින් ඔහුන් තෙම හික්ෂුසමමුතිය නැති ව එක් රැයකුදු තුන්සිවුරින් වෙන් ව වෙසේ නම් නිසැගි පවිනිවේ”යයි.

[දෙවන පැණවීමයි.]

4. නිට්ඨගනිව්වරයෙහි යනු: හික්ෂුහුගේ සිවුර කරණ ලද හෝ වෙයි, තවුයේ හෝ වැනැසුනේ හෝ දැවුනේ හෝ සිවුරු ලැබීමේ ආශාව සිදුනේ හෝ වෙයි.

උඛතසමිං කසිනෙති අට්ඨනං මානිකානං අඤ්ඤානුරාග මානිකාය උඛතං හොති. සංකප්පන වා අනන්ත උඛතං හොති.

එකරතාමපි වෙ හික්ඛු තිව්චරෙන විසවසෙය්‍යාති සංකප්පිතා වා උතතසංකප්පන වා අනන්තසංකප්පන වා.

අඤ්ඤානු හික්ඛුසමුත්ථිසාති යපෙතො හික්ඛුසමුත්ථිතිං.

නිසසංගතියං හොතිති සහ අරුණුගගමනෙන¹ නිසසංගතියං හොති. නිසසං-
ජ්ඣනබ්බං සංකප්පයං වා ගණයං වා පුග්ගලයං වා. එවඤ්ඤා පන හික්ඛවෙ නිසසංජ්ඣ-
නබ්බං -පෙ- “ඉදමෙම භනෙනා විචරං රතතිං විපපවුත්ථං² අඤ්ඤානු හික්ඛු-
සමුත්ථිසාති නිසසංගතියං, ඉමංගං සංකප්පයං නිසසංජාමි”ති -පෙ- දදෙය්‍යාති -පෙ-
දදෙය්‍යනති -පෙ- ආයසමිනො දමමි”ති.

5. ගාමො එකුප්පාරො නානුප්පාරො, නිවෙසනං එකුප්පාරං නානු-
ප්පාරං, උද්දෙසිනො³ එකුප්පාරො නානුප්පාරො, අට්ටො එකුප්පාරො නානු-
ප්පාරො, මාලො එකුප්පාරො නානුප්පාරො, පාසාදො එකුප්පාරො නානුප්පාරො,
හමමියං එකුප්පාරං නානුප්පාරං, නාවා එකුප්පාරං නානුප්පාරං,
සංකප්පො එකුප්පාරො නානුප්පාරො, බෙනතං එකුප්පාරං නානුප්පාරං, බඤ්ඤා-
කරණං එකුප්පාරං නානුප්පාරං, ආරාමො එකුප්පාරො නානුප්පාරො,
විහාරො එකුප්පාරො නානුප්පාරො, රාකකමුලං එකුප්පාරං නානුප්පාරං,
අපේක්ඛාකාසො එකුප්පාරො නානුප්පාරො.

6. ගාමො එකුප්පාරො නාම: එකකුලයං ගාමො හොති පරිකම්භෙනා
වා, අනෙතාගාමෙ විචරං නිකම්පිතො අනෙතාගාමෙ වත්ථබ්බං. අපරිකම්භෙනා
හොති, යසමිං සරෙ විචරං නිකම්භතං හොති තසමිං සරෙ වත්ථබ්බං හත්ථපාසා
වා න විජ්ඣතිතබ්බං.

7. නානාකුලයං ගාමො හොති පරිකම්භෙනා වා, යසමිං සරෙ විචරං
නිකම්භතං හොති. තසමිං සරෙ වත්ථබ්බං සභායෙ වා ආරමුලෙ වා හත්ථපාසා
වා න විජ්ඣතිතබ්බං. සභායං ගව්ඡනෙනා හත්ථපාසෙ විචරං නිකම්පිතො සභායෙ
වා වත්ථබ්බං ආරමුලෙ වා. හත්ථපාසා වා න විජ්ඣතිතබ්බං. සභායෙ විචරං
නිකම්පිතො සභායෙ වා වත්ථබ්බං ආරමුලෙ වා. හත්ථපාසා වා න විජ්ඣතිතබ්බං.
අපරිකම්භෙනා හොති, යසමිං සරෙ විචරං නිකම්භතං හොති, තසමිං සරෙ
වත්ථබ්බං. හත්ථපාසා වා න විජ්ඣතිතබ්බං.

8. එකකුලයං නිවෙසනං හොති පරිකම්භෙනා නානාගබ්භා නානා-
ඔවරකා, අනෙතානිවෙසනෙ විචරං නිකම්පිතො අනෙතානිවෙසනෙ වත්ථබ්බං.
අපරිකම්භතං හොති, යසමිං ගබ්භෙ විචරං නිකම්භතං හොති, තසමිං ගබ්භෙ
වත්ථබ්බං. හත්ථපාසා වා න විජ්ඣතිතබ්බං.

9. නානාකුලයං නිවෙසනං හොති පරිකම්භෙනා නානාගබ්භා
නානාඔවරකා, යසමිං ගබ්භෙ විචරං නිකම්භතං හොති, තසමිං ගබ්භෙ වත්ථබ්බං
ආරමුලෙ වා. හත්ථපාසා වා න විජ්ඣතිතබ්බං. අපරිකම්භතං හොති, යසමිං
ගබ්භෙ විචරං නිකම්භතං හොති තසමිං ගබ්භෙ වත්ථබ්බං. හත්ථපාසා වා න
විජ්ඣතිතබ්බං.

1. සහ අරුණුගගමනා. ම.ජ.සං. 2. රතතිවිපපවුත්ථං. ම.ජ.සං. සක 3. උදෙසිනො. ම.ජ.සං.

උඛතසමාසං කපිතො යනු: අට වැදූරුම මානිකාවන් අතුරෙහි එක්තරා මානිකායෙකින් උදුලේ වෙයි. සඛසයා විසින් හෝ අතරු උදුරන ලද වෙයි.

එකරතනමයි චෙ හිකු නිව්වරෙන විප්පවසෙයා යනු: සහලසිටුරින් හෝ උතුරුසහසිටුරින් හෝ අතුරුවසාසිටුරින් හෝ.

අසුසුනු හිකුසමමුනියා යනු: හිසසුසමමනය නම.

හිසසමයං හොති යනු: අරුණු නැතිම සමග නිසාහි වෙයි. සඛසයාට හෝ ගණයාට හෝ පුලුලක්හට හෝ නිසාජය යුතු ය. ... “වහන්ස, මාගේ මේ සිටුර හිකුසමමුනි නැති ව රැයක් වෙන් ව වසන ලද, නිසාහි වූයේ ය. මම මෙය සඛසයාට නිසාජම’යි. දෙන්නේ යයි ... දෙන්නාහු යයි ... ආයුමෙත්හට දෙමි”යි.

5. ගම එකුපවාර ද නානුපවාර ද වෙයි. නිවෙස්න එකුපවාර ද නානු-පවාර ද වෙයි. බඩුහල එකුපවාර ද නානුපවාර ද වෙයි. අටල්ල එකුපවාර ද නානුපවාර ද වෙයි. මහල එකුපවාර ද නානුපවාර ද වෙයි. පහය එකුප-වාර ද නානුපවාර ද වෙයි. සඳලුගෙය එකුපවාර ද නානුපවාර ද වෙයි. නැව එකුපවාර ද නානුපවාර ද වෙයි, ගාල් සාන්තුව එකුපවාර ද නානුප-වාර ද වෙයි, කෙක එකුපවාර ද නානුපවාර ද වෙයි. කලවිට එකුපවාර ද නානුපවාර ද වෙයි. අරම එකුපවාර ද නානුපවාර ද වෙයි. වෙහෙර එකුපවාර ද නානුපවාර ද වෙයි. රැක්මුල එකුපවාර ද නානුපවාර ද වෙයි. අබවස එකුපවාර ද නානුපවාර ද වේ.

6. එකුපවාර ගම නම්: එක් කුලයකට අයත් ගම පිරිකෙව් කරණ ලද්දේ ද වේ නම් ආතුළුගම සිටුර නම ඇතුළුගම විසිය යුතු ය. නො පිරිකෙව් කරණ ලද්දේ වේ නම් යම් ගෙයක සිටුර නමන ලද වේ ද ඒ ගෙහි විසිය යුතු ය. අත්පසින් නොහල යුතු ය.

7. නානා කුලයකට අයත් ගම පිරිකෙව් කරණ ලද්දේත් වේ නම් යම් ගෙයක සිටුර නමන ලද වේ ද ඒ ගෙහි සභායෙහි හෝ දාර්ශනිකයෙහි හෝ විසිය යුතු ය. අත්පසින් නො හල යුතු ය. සඛයාට යන්නහු විසින් අත්පසා සිටුර නමා සෙබෙහි හෝ දොර වෙත හෝ විසිය යුතු ය. අත්පසින් හෝ නො හල යුතු. සෙබෙහි සිටුර නමා සෙබෙහි හෝ දොර වෙත හෝ විසිය යුතු ය. අත්පසින් හෝ නො හල යුතු. පිරිකෙව් නො කරණ ලද්දේ වේ නම් යම් ගෙයක සිටුර නමන ලද්දේ ද ඒ ගෙහි විසිය යුතු ය. අත්පසින් හෝ නො හල යුතු.

8. එක් කුලයකට අයත් නිවෙස්න පිරිකෙව් කරණ ලද්දේත් වේ නම් නානාගහියෝ නානා ඔවරකයෝ වෙන් නම් ආතුළු නිවෙස්නෙහි සිටුර නමා ඇතුළු නිවෙස්නෙහි විසිය යුතු. පිරිකෙව් නොකරණ ලද වේ නම් යම් ගැබෙක සිටුර නමන ලද ද ඒ ගැබෙහි විසිය යුතු ය. අත්පසින් හෝ නොහල යුතු.

9. නානා කුලයකට අයත් නිවෙස්න පිරිකෙව් කරණ ලද්දේත් වේ නම් නානාගහියෝ නානා ඔවරකයෝ වෙන් නම් යම් ගැබෙක සිටුර නමන ලද ද ඒ ගැබෙහි විසිය යුතු ය. අත්පසින් හෝ නොහල යුතු. නොපිරිකෙව් කරණ ලද වේ නම් යම් ගැබෙක සිටුර නමන ලද ද ඒ ගැබෙහි විසිය යුතු ය. අත්පසින් හෝ නොහල යුතු.

10. එකකුලස්‍ය උද්‍යෙසිතො හොති පරිකම්‍භෙනා ව නානාගඛ්‍යා නානාඔවරකා, අනෙතාඋද්‍යෙසිතෙ චිවරං නිකම්‍පිත්‍යා අනෙතාඋද්‍යෙසිතෙ වත්‍ථබ්‍බං. අපරිකම්‍භෙනා හොති, යස්මිං ගඛ්‍යෙ චිවරං නිකම්‍භතං හොති, තස්මිං ගඛ්‍යෙ වත්‍ථබ්‍බං. හත්‍ථපාසා වා න විජ්ඣිතබ්‍බං.

11. නානාකුලස්‍ය උද්‍යෙසිතො හොති පරිකම්‍භෙනා ව නානාගඛ්‍යා නානාඔවරකා, යස්මිං ගඛ්‍යෙ චිවරං නිකම්‍භතං හොති, තස්මිං ගඛ්‍යෙ වත්‍ථබ්‍බං. ආරමුලෙ වා. හත්‍ථපාසා වා න විජ්ඣිතබ්‍බං. අපරිකම්‍භෙනා හොති, යස්මිං ගඛ්‍යෙ චිවරං නිකම්‍භතං හොති, තස්මිං ගඛ්‍යෙ වත්‍ථබ්‍බං. හත්‍ථපාසා වා න විජ්ඣිතබ්‍බං.

12. එකකුලස්‍ය අට්ටො හොති, අනෙතාඅට්ටෙ චිවරං නිකම්‍පිත්‍යා අනෙතාඅට්ටෙ වත්‍ථබ්‍බං. නානාකුලස්‍ය අට්ටො හොති නානාගඛ්‍යා නානා-ඔවරකා, යස්මිං ගඛ්‍යෙ චිවරං නිකම්‍භතං හොති, තස්මිං ගඛ්‍යෙ වත්‍ථබ්‍බං. ආරමුලෙ වා. හත්‍ථපාසා වා න විජ්ඣිතබ්‍බං.

13. එකකුලස්‍ය මාලො හොති, අනෙතාමාලෙ චිවරං නිකම්‍පිත්‍යා අනෙතාමාලෙ වත්‍ථබ්‍බං. නානාකුලස්‍ය මාලො හොති නානාගඛ්‍යා නානා-ඔවරකා, යස්මිං ගඛ්‍යෙ චිවරං නිකම්‍භතං හොති, තස්මිං ගඛ්‍යෙ වත්‍ථබ්‍බං. ආරමුලෙ වා. හත්‍ථපාසා වා න විජ්ඣිතබ්‍බං.

14. එකකුලස්‍ය පාසාදෙ හොති, අනෙතාපාසාදෙ චිවරං නිකම්‍පිත්‍යා අනෙතාපාසාදෙ වත්‍ථබ්‍බං. නානාකුලස්‍ය පාසාදෙ හොති නානාගඛ්‍යා නානාඔවරකා, යස්මිං ගඛ්‍යෙ චිවරං නිකම්‍භතං හොති, තස්මිං ගඛ්‍යෙ වත්‍ථබ්‍බං. ආරමුලෙ වා. හත්‍ථපාසා වා න විජ්ඣිතබ්‍බං.

15. එකකුලස්‍ය හමමියං හොති, අනෙතාහමමියෙ චිවරං නිකම්‍පිත්‍යා අනෙතාහමමියෙ වත්‍ථබ්‍බං. නානාකුලස්‍ය හමමියං හොති නානාගඛ්‍යා නානා-ඔවරකා, යස්මිං ගඛ්‍යෙ චිවරං නිකම්‍භතං හොති, තස්මිං ගඛ්‍යෙ වත්‍ථබ්‍බං. ආරමුලෙ වා. හත්‍ථපාසා වා න විජ්ඣිතබ්‍බං.

16. එකකුලස්‍ය නාවා හොති අනෙතානාවාය චිවරං නිකම්‍පිත්‍යා අනෙතානාවාය වත්‍ථබ්‍බං. නානාකුලස්‍ය නාවා හොති නානාගඛ්‍යා නානා-ඔවරකා, යස්මිං ඔවරකෙ චිවරං නිකම්‍භතං හොති, තස්මිං ඔවරකෙ වත්‍ථබ්‍බං. හත්‍ථපාසා වා න විජ්ඣිතබ්‍බං.

17. එකකුලස්‍ය සන්‍ථො හොති, සන්‍ථෙ චිවරං නිකම්‍පිත්‍යා පුරතො වා පච්ඡතො වා සත්‍ථබ්‍භනන්‍ධා න විජ්ඣිතබ්‍බං. පස්සතො අබ්‍භනන්‍ධං න විජ්ඣිතබ්‍බං. නානාකුලස්‍ය සන්‍ථො හොති, සන්‍ථෙ චිවරං නිකම්‍පිත්‍යා හත්‍ථපාසා න විජ්ඣිතබ්‍බං.

18. එකකුලස්‍ය බෙත්‍තං හොති පරිකම්‍භතාඤ්ච, අනෙතාබෙත්‍තෙ චිවරං නිකම්‍පිත්‍යා අනෙතාබෙත්‍තෙ වත්‍ථබ්‍බං. අපරිකම්‍භතං හොති, හත්‍ථපාසා න විජ්ඣිතබ්‍බං. නානාකුලස්‍ය බෙත්‍තං හොති පරිකම්‍භතාඤ්ච, අනෙතාබෙත්‍තෙ චිවරං නිකම්‍පිත්‍යා ආරමුලෙ වා වත්‍ථබ්‍බං. හත්‍ථපාසා වා න විජ්ඣිතබ්‍බං. අපරිකම්‍භතං හොති, හත්‍ථපාසා න විජ්ඣිතබ්‍බං.

10. එක් කුලයකට අයත් පිරිකෙව් කරණ ලද බඩුහලෙක් වේ නම් නානා ගභීයෝ නානා ඔවරකයෝ වෙන් නම් ඇතුළු බඩුහලෙහි සිටුර තබා ඇතුළු බඩුහලෙහි විසිය යුතු ය. නොපිරිකෙව් කරණ ලද වේ නම් යම් ගැබෙක සිටුර තබන ලද ද ඒ ගැබෙහි විසිය යුතු ය. අත්පසින් හෝ නො හළ යුතු.

11. නානා කුලයකට අයත් පිරිකෙව් කරණ ලද බඩුහලෙක් වේ නම් නානා ගභීයෝ නානා ඔවරකයෝ වෙන් නම් යම් ගැබෙක සිටුර තබන ලද ද ඒ ගැබෙහි දෙර වෙන හෝ විසිය යුතු ය. අත්පසින් හෝ නොහළ යුතු. නො පිරිකෙව් කරණ ලද වේ නම් යම් ගැබෙක සිටුර තබන ලද ද ඒ ගැබෙහි විසිය යුතු ය. අත්පසින් හෝ නො හළ යුතු.

12. එක් කුලයකට අයත් අටල්ලෙක් වේ නම් ඇතුළු අටල්ලෙහි සිටුර තබා ඇතුළු අටල්ලෙහි විසිය යුතු ය. නානා කුලයකට අයත් අටල්ලෙක් වේ නම් නානා ගභීයෝ නානා ඔවරකයෝ වෙන් නම් යම් ගැබෙක සිටුර තබන ලද ද ඒ ගැබෙහි දෙර වෙන හෝ විසිය යුතු ය. අත්පසින් හෝ නොහළ යුතු.

13. එක් කුලයකට අයත් මහලෙක් වේ නම් ඇතුළු මහලෙහි සිටුර තබා ඇතුළු මහලෙහි විසිය යුතු ය. නානා කුලයකට අයත් මහලෙක් වේ ද නානා ගභීයෝ නානා ඔවරකයෝ වෙන් නම් යම් ගැබෙක සිටුර තබන ලද ද ඒ ගැබෙහි දෙර වෙන හෝ විසිය යුතු ය. අත්පසින් හෝ නොහළ යුතු.

14. එක් කුලයකට අයත් පහයෙක් වේ නම් ඇතුළු පහයෙහි සිටුර තබා ඇතුළු පහයෙහි විසිය යුතු. නානා කුලයකට අයත් පහයෙක් වේ නම් නානා ගභීයෝ නානා ඔවරකයෝ වෙන් නම් යම් ගැබෙක සිටුර තබන ලද ද ඒ ගැබෙහි දෙර වෙන හෝ විසිය යුතු ය. අත්පසින් හෝ නොහළ යුතු.

15. එක් කුලයකට අයත් සඳුලියෙක් වේ නම් ඇතුළු හමියයෙහි සිටුර තබා ඇතුළු හමියයෙහි විසිය යුතු. නානා කුලයකට අයත් හමියයෙක් වේ නම් නානා ගභීයෝ නානා ඔවරකයෝ වෙන් නම් යම් ගැබෙක සිටුර තබන ලද ද ඒ ගැබෙහි දෙර වෙන හෝ විසිය යුතු ය. අත්පසින් හෝ නොහළ යුතු.

16. එක් කුලයකට අයත් නැවක් වේ නම් ඇතුළු නැවෙහි සිටුර තබා ඇතුළු නැවෙහි විසිය යුතු ය. නානා කුලයකට අයත් නැවක් වේ නම් නානා ගභීයෝ නානා ඔවරකයෝ වෙන් නම් යම් ඔවරකයෙකි සිටුර තබන ලද ද ඒ ඔවරකයෙහි විසිය යුතු ය. අත්පසින් හෝ නො හළ යුතු.

17. එක් කුලයකට අයත් ගැල්සාන්දුයෙක් වේ නම් ගැල්සාන්දුයෙහි සිටුර තබා පෙරවුයෙන් හෝ පිටු පසින් හෝ සත් අබතුරු කෙනෙක් නො හළ යුත්තානු ය. ඇළයෙන් අබතුරෙක් නොහළ යුතු ය. නානා කුලයකට අයත් ගැල්සාන්දුයෙක් වේ නම් ගැල්සාන්දුයෙහි සිටුර තබා අත්පසින් නො හළ යුතු.

18. එක් කුලයකට අයත් පිරිකෙව් කළ කෙතක් වේ නම් ඇතුළු කෙතෙහි සිටුර තබා ඇතුළු කෙතෙහි විසිය යුතු ය. නො පිරිකෙව් කරණ ලද වේ නම් අත්පසින් නො හළ යුතු ය. නානා කුලයකට අයත් පිරිකෙව් කළ කෙතක් වේ නම් ඇතුළු කෙතෙහි සිටුර තබා දෙර වෙන හෝ විසිය යුතු ය. අත්පසින් හෝ නො හළ යුතු. නොපිරිකෙව් කරණ ලද වේ නම් අත්පසින් නො හළ යුතු.

19. එකකුලස්ස ධඤ්ඤකරණං හොති පරිකම්භතඤ්ඤා, අනෙතාධඤ්ඤකරණෙ විවරං නිකම්පිත්වා අනෙතාධඤ්ඤකරණෙ වත්ථබ්බං. අපරිකම්භතං හොති, හත්ථපාසා න විජ්ඣිතබ්බං. නානාකුලස්ස ධඤ්ඤකරණං හොති පරිකම්භතඤ්ඤා, අනෙතාධඤ්ඤකරණෙ විවරං නිකම්පිත්වා ආරම්භලෙ වා වත්ථබ්බං, හත්ථපාසා වා න විජ්ඣිතබ්බං. අපරිකම්භතං හොති, හත්ථපාසා න විජ්ඣිතබ්බං.

20. එකකුලස්ස ආරාමො හොති පරිකම්භතො ව, අනෙතාආරාමෙ විවරං නිකම්පිත්වා අනෙතාආරාමෙ වත්ථබ්බං. අපරිකම්භතො හොති, හත්ථපාසා න විජ්ඣිතබ්බං. නානාකුලස්ස ආරාමො හොති පරිකම්භතො ව, අනෙතාආරාමෙ විවරං නිකම්පිත්වා ආරම්භලෙ වා වත්ථබ්බං, හත්ථපාසා වා න විජ්ඣිතබ්බං. අපරිකම්භතො හොති, හත්ථපාසා න විජ්ඣිතබ්බං.

21. එකකුලස්ස විහාරෙ හොති පරිකම්භතො ව, අනෙතාවිහාරෙ විවරං නිකම්පිත්වා අනෙතාවිහාරෙ වත්ථබ්බං. අපරිකම්භතො හොති, යසම්මි විහාරෙ විවරං නිකම්භතං හොති, තසම්මි විහාරෙ වත්ථබ්බං, හත්ථපාසා වා න විජ්ඣිතබ්බං. නානාකුලස්ස විහාරෙ හොති පරිකම්භතො ව, යසම්මි විහාරෙ විවරං නිකම්භතං හොති, තසම්මි විහාරෙ වත්ථබ්බං ආරම්භලෙ වා, හත්ථපාසා වා න විජ්ඣිතබ්බං. අපරිකම්භතො හොති, යසම්මි විහාරෙ විවරං නිකම්භතං හොති, තසම්මි විහාරෙ වත්ථබ්බං. හත්ථපාසා වා න විජ්ඣිතබ්බං.

22. එකකුලස්ස රුකඛමුලං හොති යං මජ්ඣන්තිකෙ කාලෙ සමන්තා ඡායා ඵරති, අනෙතාඡායාය විවරං නිකම්පිත්වා අනෙතාඡායාය වත්ථබ්බං. නානාකුලස්ස රුකඛමුලං හොති, හත්ථපාසා න විජ්ඣිතබ්බං.

23. අපේක්ඛාකාසො එකුපවාරො නාම: අගාමකෙ අරඤ්ඤෙ සමන්තා සත්තබ්භන්තරා එකුපවාරො, තතො පරං නානුපවාරො.

24. විප්පවුජ්ඣේ විප්පවුජ්ඣස්සඤ්ඤා අඤ්ඤාග්ග භික්ඛුසමමුත්තියා, නිස්සග්ගියං පාවිතතියං. විප්පවුජ්ඣේ වෙමතිකො අඤ්ඤාග්ග භික්ඛුසමමුත්තියා නිස්සග්ගියං පාවිතතියං. විප්පවුජ්ඣේ අවිප්පවුජ්ඣස්සඤ්ඤා අඤ්ඤාග්ග භික්ඛුසමමුත්තියා, නිස්සග්ගියං පාවිතතියං. අපච්චුදාටෙ පච්චුදාටස්සඤ්ඤා -පෙ- අවිස්සජ්ජිතෙ විස්සජ්ජිතස්සඤ්ඤා -පෙ- අනට්ඨි නට්ඨිස්සඤ්ඤා -පෙ- අවිනට්ඨි විනට්ඨිස්සඤ්ඤා -පෙ- අදබ්බො දබ්බස්සඤ්ඤා -පෙ- අවිලුභොත විලුභොතස්සඤ්ඤා අඤ්ඤාග්ග භික්ඛුසමමුත්තියා නිස්සග්ගියං පාවිතතියං. නිස්සග්ගියං විවරං අතිස්සජ්ජිතා පරිභුඤ්ජති, ආපනති දුක්ඛකටස්ස. අවිප්පවුජ්ඣේ විප්පවුජ්ඣස්සඤ්ඤා ආපනති දුක්ඛකටස්ස. අවිප්පවුජ්ඣේ වෙමතිකො, ආපනති දුක්ඛකටස්ස. අවිප්පවුජ්ඣේ අවිප්පවුජ්ඣස්සඤ්ඤා, අනාපනති.

25. අනාපනති අනෙතා අරුණෙ පච්චුදාටති, විස්සජේති, තස්සති, විතස්සති, ඛය්හති, අවජ්ඣදිත්වා ගණ්හන්ති, විස්සාසං ගණ්හන්ති, භික්ඛුසමමුත්තියා, උමමත්තකස්ස, ආදිකමමිකස්සාති.

දුතියකසීනසිකඛාපදං නිමිතිං.

19. එක් කුලයකට අයත් පිරිකෙව් කළ කලවිටෙක් වේ නම් ඇතුළු කලවිටෙහි සිටුර නබා ඇතුළු කලවිටෙහි විසිය යුතු ය. පිරිකෙව් නොකරණ ලද වේ නම් අත්පසින් නොහළ යුතු ය. නානා කුලයනට අයත් පිරිකෙව් කළ කලවිටෙක් වේ නම් ඇතුළු කලවිටෙහි සිටුර නබා දොර වෙත හෝ විසිය යුතු ය. අත්පසින් හෝ නො හළ යුතු ය. පිරිකෙව් නො කරණ ලද වේ නම් අත්පසින් නො හළ යුතු.

20. එක් කුලයකට අයත් පිරිකෙව් කළ අරමෙක් වේ නම් ඇතුළු අරමෙහි සිටුර නබා ඇතුළු අරමෙහි විසිය යුතු ය. නො පිරිකෙව් කරණ ලද වේ නම් අත්පසින් නොහළ යුතු. නානා කුලයනට අයත් පිරිකෙව් කළ අරමෙක් වේ නම් ඇතුළු අරමෙහි සිටුර නබා දොර වෙත හෝ විසිය යුතු ය. අත්පසින් හෝ නො හළයුතු. නො පිරිකෙව් කරණ ලද වේ නම් අත්පසින් නො හළ යුතු.

21. එක් කුලයකට අයත් පිරිකෙව් කළ විහාරයෙක් වේ නම් ඇතුළු විහාරයෙහි සිටුර නබා ඇතුළු විහාරයෙහි විසිය යුතු ය. නොපිරිකෙව් කරණ ලද වේ නම් යම් විහාරයෙක සිටුර නබන ලද ද ඒ විහාරයෙහි විසිය යුතු ය. අත්පසින් හෝ නො හළ යුතු ය. නානා කුලයනට අයත් පිරිකෙව් කළ විහාරයෙක් වේ නම් යම් විහාරයෙක සිටුර නබන ලද ද ඒ විහාරයෙහි දොර වෙත හෝ විසිය යුතු ය. අත්පසින් හෝ නො හළ යුතු ය. නො පිරිකෙව් කරණ ලද වේ නම් යම් විහාරයෙක සිටුර නබන ලද ද ඒ විහාර-යෙහි විසිය යුතු ය. අත්පසින් හෝ නො හළ යුතු.

22. එක් කුලයකට අයත් රුක්ඛුලෙක් වේ නම් යම් තැනෙක හිරිමුදුන් කලා භාත්පසා සෙවනලු පැතිරේ නම් ඇතුළු සෙවනලුයෙහි සිටුර නබා ඇතුළු සෙවනලුයෙහි විසිය යුතු ය. නානා කුලයනට අයත් රුක්ඛුලෙක් වේ නම් අත්පසින් නො හළ යුතු ය.

23. අභ්‍යවකාශ එකුපවාර නම්: නො ගමිති වූ අරණ්‍යයෙහි භාත්පසා සත් අබ්‍යුරෙක් එකුපවාර ය. එයින් එපිට නානුපවාර යි.

24. හික්ෂුසමමති නැති ව විප්‍රසුක්කයෙහි විප්‍රසුක්ක ය යන සංඥ ඇත්තෙ නිසාගිපවිති වෙයි. හික්ෂුසමමති නැති ව විප්‍රසුක්ක වූයෙහි විමති ඇතියේ නිසාගිපවිති වෙයි. හික්ෂුසමමති නැති ව විප්‍රසුක්ක වූයෙහි අවිප්‍රසුක්ක ය යන සංඥ ඇත්තේ නිසාගිපවිති වෙයි. නොපසුදුරුණ ලද්දෙහි පසුදුරුණ ලද යි සංඥ ඇත්තේ ... නොවිසර්ජන ලද්දෙහි විසර්ජන ලද යි සංඥ ඇත්තේ ... නොනවුයෙහි නටා යි සංඥ ඇත්තේ ... නොවැනැසුනෙහි වැනැසුනා යි සංඥ ඇත්තේ ... නොදූවුනෙහි දූවුනා යි සංඥ ඇත්තේ ... හික්ෂුසමමති නැති ව නො පැහැරගන්නා ලද්දෙහි පැහැරගන්නා ලද යි සංඥ ඇත්තේ නිසාගිපවිති වේ. නිසාගි වූ සිටුර නො නිසර්ජා පරිභොග කෙරේ නම් දුකුලාආවාත් වෙයි. විප්‍රසුක්ක නො වූයෙහි විප්‍රසුක්ක ය යන සංඥ ඇත්තේ දුකුලාආවාත් වෙයි. අවිප්‍රසුක්කයෙහි වෙමතික වූයේ දුකුලාආවාත් වෙයි. අවිප්‍රසුක්ක වූයෙහි අවිප්‍රසුක්ක ය යන සංඥ ඇත්තේ ආවාත් නැති.

25. ඇතුළු අරාණෙහි පසුදුරු නම්, විසර්ජා නම්, නැසේ නම්, වැනැසේ නම්, දූවේ නම්, අසිඳා ගණිත් නම්, විස්වායි ව ගණිත් නම්, හික්ෂුසමමතියෙන්, ආවාත් නැති. උමච්ඡතකයනට, ආදිකමමිකයනට ආවාත් නැති.

ද්විතීය කසිත ශික්ෂාපදය නිමි.

තනියකසිතසිකබාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවඤ්ඤං විහරති ජේතවනෙ අනාථ-
පිණ්ඩකස්ස ආරාමෙ. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස භික්ඛුනො
අකාලච්චරං උපපන්නං හොති. තස්ස නං ච්චරං කසිරමානං නපපහොති.
අථ බො සො භික්ඛු නං ච්චරං උස්සාපෙත්වා පුනප්පුනං විමජ්ජති.
අද්දසා බො භගවා සෙනාසනවාරිකං ආභිණ්ඩනොතා නං භික්ඛුං නං ච්චරං
උස්සාපෙත්වා පුනප්පුනං විමජ්ජන්නාං දිස්වාන යෙන සො භික්ඛු තෙනුපස-
ඬකම්. උපසඬකමිත්වා නං භික්ඛුං එතදවොච: “කිස්ස නාං භික්ඛු ඉමං ච්චරං
උස්සාපෙත්වා පුනප්පුනං විමජ්ජසී”ති? “ඉදමෙම භනෙන අකාලච්චරං උපපන්නං
කසිරමානං නපපහොති. තෙනාහං ඉමං ච්චරං උස්සාපෙත්වා පුනප්පුනං විම-
ජ්ජාමි”ති. “අත්ථ පන තෙ භික්ඛු ච්චරපච්චාසා”ති? “අත්ථ භගවා”ති. අථ බො
භගවා එතස්මිං නිද්දනෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මං කථං කත්වා භික්ඛු
ආමනොසි:- “අනුජානාමි භික්ඛවෙ අකාලච්චරං පටිග්ගහෙත්වා ච්චරපච්චාසා
නික්ඛිපිතු”න්ති.

2. තෙන බො පන සමයෙන භික්ඛු භගවාන අනුඤ්ඤාතං අකාලච්චරං
පටිග්ගහෙත්වා ච්චරපච්චාසා නික්ඛිපිතුන්ති අකාලච්චරාති පටිග්ගහෙත්වා
අතිරෙකමාසං නික්ඛිපන්ති. තාති ච්චරාති ච්චරවංසෙ භණ්ඩිකාබඳ්ධාති
නිට්ඨන්ති. අද්දසා බො ආයස්මා ආනන්දෙ සෙනාසනවාරිකං ආභිණ්ඩනොතා
තාති ච්චරාති ච්චරවංසෙ භණ්ඩිකාබඳ්ධාති නිට්ඨනොත. දිස්වාන භික්ඛු
ආමනොසි: “කස්මිමාති ආට්ඨසො ච්චරාති ච්චරවංසෙ භණ්ඩිකාබඳ්ධාති
නිට්ඨන්ති”ති. අමහාකං ආට්ඨසො අකාලච්චරාති ච්චරපච්චාසා නික්ඛිපන්නාති”ති.
“කීච චිරං පනාට්ඨසො ඉමාති ච්චරාති නික්ඛිපන්නාති”ති. “අතිරෙකමාසං
ආට්ඨසො”ති. ආයස්මා ආනන්දෙ උජ්ඣායති බියති විපාවෙති: “කථං හි නාම
භික්ඛු අකාලච්චරං පටිග්ගහෙත්වා අතිරෙකමාසං නික්ඛිපිස්සන්ති”ති. අථ
බො ආයස්මා ආනන්දෙ භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසි. -පෙ- “සච්චං කිර
භික්ඛවෙ භික්ඛු අකාලච්චරං පටිග්ගහෙත්වා අතිරෙකමාසං නික්ඛිපන්ති”ති?
“සච්චං භගවා”. විගරහි බුද්ධො භගවා. “කථං හි නාම තෙ භික්ඛවෙ
මොඝපුරිසා අකාලච්චරං පටිග්ගහෙත්වා අතිරෙකමාසං නික්ඛිපිස්සන්ති”ති.
තෙනං භික්ඛවෙ අප්පසන්නානං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං
සිකබාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“නිට්ඨතච්චරස්මිං. භික්ඛුනා උබ්භතස්මිං. කසිනෙ භික්ඛුනො
පනෙව අකාලච්චරං උපපජ්ජෙය්‍ය, ආකබ්බමානොන භික්ඛුනා පටිග්ග-
හෙතබ්බං, පටිග්ගහෙත්වා බිප්පමෙව කාරෙතබ්බං. නොවස්ස පාපිපුරි,
මාසපරමං තෙන භික්ඛුනා නං ච්චරං නික්ඛිපිතබ්බං. උනාස්ස පාපිපුරියා
සතියා පච්චාසාය, තතො වෙ උනන්ථං නික්ඛිපෙය්‍ය සතියාපි පච්චාසාය,
නිස්සග්ගියං පාවිතනිය”න්ති.

3. නිට්ඨතච්චරස්මිනති භික්ඛුනො ච්චරං කතං වා හොති නට්ඨං වා
විතට්ඨං වා දඩ්ඨං වා ච්චරාසා වා උපමජ්ජනා.

5. 1. 3.

තෘතීයකඨිනශික්ෂාදායය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවන් බුදුරජානන් වහන්සේ සැවැත්නුවර සමීප-
යෙහි වූ අනේපිඬුසිටුහුගේ දෙවර්මිනි වැඩ වාසය කරණ සේක. තවද
එසමයෙහි එක්තරා මහණක්හට අයල්සිටුරක් උපන්නේ වෙයි. ඔහුට ඒ
සිටුර කරණු ලබන්නේ නොපොහොසත් ය. ඉක්බිති ඒ මහණ තෙම ඒ
සිටුර ඔසවා පුනපුනා විමර්දනය කෙරෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සෙනා-
සහචාරිකායෙහි වඩනාහු ඒ මහණ ඒ සිටුර ඔසවා පුනපුනා විමර්දනය
කරණුවනු දුටහ. දැක ඒ මහණ යම් තැනෙකින් ද එතැන්හි එළඹියහ. එළඹ
ඒ මහණහට මෙය වදාළහ: ‘මහණ, තෝ කුමට මේ සිටුර ඔසවා පුනපුනා
විමර්දනය කෙරෙහි දැ’යි. ‘වහන්ස, මේ මට උපන් අයල්සිටුර කරණු
ලබන්නේ නොපොහොසත් වෙයි. එහෙයින් මම මේ සිටුර ඔසවා පුනපුනා
විමර්දනය කෙරෙමි’යි. ‘මහණ, තට සිටුරු ලැබීමේ ආශායෙන් ඇත් දැ’යි.
‘ඇත භාග්‍යවතුන් වහන්සැ’යි. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදන-
යෙහි මේ කාරණයෙහි දැනැමි කථා වදාරා භික්ෂූන් ඇමතු සේක: ‘මහණෙනි,
අයල්සිටුරක් පිළිගෙන සිටුරු ලැබීමේ ආශායෙන් තබන්නට අනුදනිමි’යි.

2. තවද එසමයෙහි භික්ෂූහු භාග්‍යවතුන් විසින් ‘අයල්සිටුරක් පිළිගෙන
සිටුරු ලැබීමේ ආශායෙන් තබන්නට අනුදන්නා ලද්දේ අයල්සිටුරු පිළිගෙන
අතිරෙක වාසයක් කළ තබති. ඒ සිටුරු සිටුරුවසැ බදබැඬි ව සිටිති.
ආයුෂමත් අතද තෙරණුවෝ සෙනාසහචාරිකායෙහි වඩනාහු ඒ විවරයන්
සිටුරුවසැ බදබැඬි ව සිටියන් දුටහ. දැක භික්ෂූන් ඇමැතුහ: ‘ඇවැත්නි,
කවරක්කුගේ මේ සිටුරු සිටුරුවසැ බදබැඬි ව සිටිත් දැ’යි. ‘ඇවැත්නි, අපගේ
නොකල්සිටුරු විවරපච්චාසායෙන් තබන ලද්දහු ය’යි. ඇවැත්නි, ‘කිපමණ
කල් මේ සිටුරු තබන ලද්දහු දැ’යි. ‘ඇවැත්නි, අසිර මසෙකැ’යි. ආයුෂමත්
අතද තෙරණුවෝ අවඥ කෙරෙහි, අයුණු කියති දෙස් පහළ කෙරෙත්:
‘කෙසේ නම් මහණහු අයල්සිටුරු පිළිගෙන අසිර මසක් තැබූ දැ’යි. ඉක්බිති
ආයුෂමත් අතද තෙරණුවෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් දුන්වූහ. ...
“සැබෑ ද මහණෙනි, භික්ෂූහු අයල්සිටුරු පිළිගෙන අසිර මසක් තබන් දැ”යි.
‘සැබව භාග්‍යවතුන් වහන්සැ’ භාග්‍යවන් බුදුහු ගඬා කළහ: ‘කෙසේ නම්
මහණෙනි, ඒ තුවස්පුරුෂයෝ අයල්සිටුරු පිළිගෙන අසිර මසක් තැබූහු ද,
මහණෙනි, තෙල නොපහනුන්ගේ පැහැදීම පිණිස හෝ නො වෙයි. ...
තවද මහණෙනි, මෙසේත් මේ ශික්ෂාපදය උදෙසා:

“භික්ෂූහුගේ සිටුර කොට නම් කල්හි කෙළින් උළු කල්හි
භික්ෂූහට මැ වැළුන් අයල්සිටුරෙක් උපදනේ නම් කැමැති වන්නා වූ
භික්ෂූහු විසින් පිළිගත යුතු ය. පිළිගෙන වහා ම කරවිය යුතු ය. ඉදින්
පිළිපුන් බව නො වන්නේ නම් ඒ භික්ෂූහු විසින් උගතපුරණය පිණිස
සිටුරු ලැබීමේ ආශාවක් ඇති කල්හි ඒ සිටුර මසක් පරම කොට
ඇති කලක් තැබිය යුතු ය. විවරාසාවක් ඇති කල්හිද එයින් මත්-
තෙහි තබා නම් නිසැරිපමිති වේ”යි.

3. නිට්ඨනවිවරසමං යනු: භික්ෂූහුගේ සිටුර කරණ ලද හෝ වෙයි.
කැසුනේ හෝ වැනැසුනේ හෝ දැවුනේ හෝ විවරසාව සිදුනේ හෝ වෙයි.

උබ්භතස්මිං කසිනෙනි අට්ඨනං මානිකානං අඤ්ඤතරුය මානිකාය උබ්භතං හොති, සබ්බෙසු වා අනන්තං උබ්භතං හොති.

අකාලච්චරං නාම: අනන්තෙන කසීනෙ එකාදසමාසෙ උප්පන්නං, අන්තෙ කසීනෙ සත්තමාසෙ උප්පන්නං, කාලෙපි ආදිසං දින්නං, එතං අකාලච්චරං නාම.

උප්පජ්ජයානි උප්පජ්ජයාස සබ්බතො වා ගණතො වා ඤ්ඤානිතො වා මිත්තතො වා පංසුකුලං වා අනන්තතො වා ධනෙන.

ආකබ්ඛමානෙනානි ඉච්ඡමානෙන පටිග්ගහෙතබ්බං.

පටිග්ගහෙතො බිප්පමෙව කාරෙතබ්බනි දසාහා කාරෙතබ්බං.

නො වස්ස පාපිපුරිති කසිරමානං නප්පහොති.

මාසපරමං තෙන හික්ඛුනා තං ච්චරං හික්ඛිපිතබ්බනි මාසපරමො නික්ඛිපිතබ්බං.

උග්ගස්ස පාපිපුරියොති උග්ගස්ස පාරිපුර්ණාය.

සනියා පච්චාසායානි පච්චාසා හොති සබ්බතො වා ගණතො වා ඤ්ඤානි-
තො වා මිත්තතො වා පංසුකුලං වා අනන්තතො වා ධනෙන.

තතො චෙ උග්ගනිං හික්ඛිපෙය්‍ය සනියාපි පච්චාසායානි නදහුප්ප-
තො මුලච්චරෙ පච්චාසාච්චරං උප්පජ්ජති, දසාහා කාරෙතබ්බං. ද්විහුප්පතො
මුලච්චරෙ පච්චාසාච්චරං උප්පජ්ජති, දසාහා කාරෙතබ්බං. තිහුප්පතො -පෙ-
චතුහුප්පතො, -පෙ- පඤ්චාහුප්පතො -පෙ- ඡාහුප්පතො, -පෙ-
සත්තාහුප්පතො, -පෙ- අට්ඨාහුප්පතො, -පෙ- නවාහුප්පතො, -පෙ-
දසාහුප්පතො මුලච්චරෙ පච්චාසාච්චරං උප්පජ්ජති, දසාහා කාරෙතබ්බං.
එකාදසෙ උප්පතො -පෙ- ද්වාදසෙ උප්පතො -පෙ- තෙරසෙ උප්පතො
-පෙ- චුද්දසෙ උප්පතො -පෙ- පණ්ණරසෙ උප්පතො -පෙ- සොළසෙ
උප්පතො -පෙ- සත්තරසෙ උප්පතො -පෙ- අට්ඨාරසෙ උප්පතො
-පෙ- එකුතවිසෙ උප්පතො -පෙ- විසෙ උප්පතො මුලච්චරෙ
පච්චාසාච්චරං උප්පජ්ජති, දසාහා කාරෙතබ්බං. එකවිසෙ උප්පතො මුලච්චරෙ
පච්චාසාච්චරං උප්පජ්ජති, නවාහා කාරෙතබ්බං. ද්වාවිසෙ උප්පතො -පෙ-
තෙවිසෙ උප්පතො -පෙ- චතුවිසෙ උප්පතො -පෙ- පඤ්චවිසෙ උප්පතො
-පෙ- ඡබ්බිසෙ උප්පතො -පෙ- සත්තවිසෙ උප්පතො -පෙ- අට්ඨවිසෙ
උප්පතො -පෙ- එකුතනිසෙ උප්පතො මුලච්චරෙ පච්චාසාච්චරං උප්පජ්ජති,
එකාහා කාරෙතබ්බං. නිසෙ උප්පතො මුලච්චරෙ පච්චාසාච්චරං උප්පජ්ජති,
නදහෙව අට්ඨොතබ්බං. විකප්පෙතබ්බං. විසංජ්ජෙතබ්බං. නො චෙ
අට්ඨෙය්‍ය වා විකප්පෙය්‍ය වා විසංජ්ජෙය්‍ය වා-

උභයනසමිං කසිනෙ යනු: අට වැදූරුම් මානාකාවන් අතුරින් එක්තරා මානාකායෙකින් උදරන ලද්දේ වෙයි. සංඝයා විසින් හෝ අතරු උදරන ලද වෙයි.

අකාලවිවර නමි: කෙළින් නොඅනුළු කල්හි එකොළොස් මස්ති උපන්නේ ය. කෙළින් අනුළු කල්හි සත්මස් මුළුල්ලෙහි උපන්නේ ය. කල්හිදු නොකල්සිවුරු යි උදෙසා දෙන ලද්දේ ය. තෙල අයල් සිවුරු නම.

උපසර්පයා යනු: සංඝයා කෙරෙන් හෝ ගණයා කෙරෙන් හෝ නැයන් කෙරෙන් හෝ මිත්‍රයන් කෙරෙන් හෝ පසුල් ව හෝ නමාගේ ධනයෙන් හෝ උපදනේ ය.

ආකඛ්ඛමානෙන යනු: කැමැත්තනු විසින් පිළිගත යුතු ය.

පටිග්ගහෙනා ඛිප්පමෙව භාරෙතඛං යනු: දස දවසෙකින් කරවිය යුතු ය.

නො වසස පාටිපුරි යනු: කරණු ලබන්නේ නො පොහොනේ ය.

මාසපරමං තෙන හික්ඛනා නං විවරං නික්ඛිපිතඛං යනු: මසක් කල් පරම කොට නැතිය යුතු ය.

උනායා පාටිපුරියා යනු: උනු වුවනුගේ සම්පූර්ණ බව පිණිස ය.

සතියා පච්චාසාය යනු: සංඝයා කෙරෙන් හෝ ගණයා කෙරෙන් හෝ නැයන් කෙරෙන් හෝ මිත්‍රයන් කෙරෙන් හෝ පසුල් ව හෝ නමාගේ ධනයෙන් හෝ සිවුරු ලැබීමේ ආශායෙක් වෙයි.

තනො වෙ උනාගරිං නික්ඛිපෙයා සතියා'පි පච්චාසාය යනු: එදවස උපන් මූලචීවරය ඇති කල්හි පච්චාසාචීවරය උපදී නම් දස දවසින් කරවිය යුතු ය. දෙවන දවස උපන් මූලචීවරය ඇති කල්හි පච්චාසාචීවරය උපදී නම් දස දවසින් කරවිය යුතු ය. තුන්වන දවස උපන් ... සතර වන දවස උපන් ... පස් වන දවස උපන් ... සවන දවස උපන් ... සත් වන දවස උපන් ... අට වන දවස උපන් ... නව වන දවස උපන් ... දස වන දවස උපන් මූලචීවරය ඇති කල්හි පච්චාසාචීවරය උපදී නම් දස දවසින් කරවිය යුතු. එකොළොස් වන දවස උපන් ... දෙළොස් වන දවස උපන් ... තෙළොස් වන දවස උපන් ... තුළුස් වන දවස උපන් ... පසළොස් වන දවස උපන් ... සොළොස් වන දවස උපන් ... සතළොස් වන දවස උපන් ... අටළොස් වන දවස උපන් ... එකුන්විසි වන දවස උපන් ... විසි වන දවස උපන් මූලචීවරය ඇති කල්හි පච්චාසාචීවරය උපදී නම් දස දවසින් කරවිය යුතු. එක්විසි වන දවස උපන් මූලචීවරය ඇති කල්හි පච්චාසාචීවරය උපදී නම් නව දවසින් කරවිය යුතු ය. දෙවිසි වන දවස උපන් ... තෙවිසි වන දවස උපන් ... සූවිසි වන දවස උපන් ... පස්විසි වන දවස උපන් ... සවිසි වන දවස උපන් ... සත්විසි වන දවස උපන් ... අටවිසි වන දවස උපන් ... එකුන්තිස් වන දවස උපන් මූලචීවරය ඇති කල්හි පච්චාසාචීවරය උපදී නම් එක්දවසින් කරවිය යුතු. නිස් වන දවස උපන් මූලචීවරය ඇති කල්හි පච්චාසාචීවරය උපදී නම් එදවස මැ ඉටිය යුතු ය. විකෘතිය යුතු ය. විසෑදිය යුතු ය. ඉදින් නො ඉටා නම් හෝ නො විකපා නම් හෝ නො විසදා නම් හෝ-

එකකිංසෙ අරුණුගමනෙ නිසංගතියං හොති, නිසංජිතබ්බං සබ්බස්ස වා
ගණස්ස වා පුග්ගලස්ස වා ඵලඤ්ච පත භික්ඛවෙ නිසංජිතබ්බං -පෙ- “ඉදමෙව
භනෙන අකාලවිවරං මාසාතිකකතනං නිසංගතියං, ඉමංහං සබ්බස්ස නිසංජා-
මි”ති -පෙ- දදෙය්‍යා”ති -පෙ- දදෙය්‍යු”නති -පෙ- ආයසමනො දමමි”ති.

4. විසභාගෙ උපපන්නෙ මුලවිවරෙ පච්චාසංවිවරං උපපජ්ජති රතතියො ච
සෙසා හොනති, න අකාමා කාරෙතබ්බං.

5. මාසාතිකකතනෙ අතිකක තතසඤ්ඤී, නිසංගතියං පාවිතතියං. මාසා-
තිකකතනෙ වෙමතිකො -පෙ- මාසාතිකකතනෙ අනතිකකතනසඤ්ඤී -පෙ-
අනධිට්ඨිතෙ අධිට්ඨිතසඤ්ඤී -පෙ- අවිකප්පිතෙ විකප්පිතසඤ්ඤී -පෙ-
අවිසංජ්ජිතෙ විසංජ්ජිතසඤ්ඤී -පෙ- අනට්ඨ නට්ඨසඤ්ඤී -පෙ- අවිනට්ඨ
විනට්ඨසඤ්ඤී -පෙ- අදබ්බිස දබ්බසඤ්ඤී -පෙ- අවිලිතෙ විලිතසඤ්ඤී
නිසංගතියං පාවිතතියං.

6. නිසංගතියං විවරං අනිසංජිතා පරිභුඤ්ජති ආපතති දුක්ඛට්ඨං.
මාසාතිකකතනෙ අතිකකතනසඤ්ඤී, ආපතති දුක්ඛට්ඨං. මාසාතිකකතනෙ
වෙමතිකො, ආපතති දුක්ඛට්ඨං. මාසාතිකකතනෙ අනතිකකතනසඤ්ඤී,
අනාපතති.

7. අනාපතති අනොමාසං අධිට්ඨති, විකප්පති, විසංජ්ජති, නසංගති,
විතසංගති, ඛයගති, අවජ්ඣදිත්වා ගණගතති, විසංසං ගණගතති, උමමතකස්ස,
ආදිකමමිකස්සාති.

තතියකසිතසිකාපදං නිවසිතං.

5. 1. 4.

පුරාණවිවරසිකාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවඤ්ඤියං විහරති ජේතවනෙ අනාථ-
පිණ්ඩකස්ස ආරාමෙ. තෙන බො පත සමයෙන ආයසමනො උදයස්ස පුරාණ-
දුතිසිකා භික්ඛුනිපු පබ්බජිතා හොති, සා ආයසමනො උදයස්ස සන්තිකෙ
අභිකංණං ආගච්ඡති, ආයසමාපි උදයී නස්සා භික්ඛුනියා සන්තිකෙ අභිකංණං
ගච්ඡති. තෙන බො පත සමයෙන ආයසමා උදයී නස්සා භික්ඛුනියා සන්තිකෙ
භතතවිසංගතං කරොති. අථ බො ආයසමා උදයී පුබ්බණ්ඩසමයං නිවාසෙත්වා
පතනවිවරමාදය යෙන සා භික්ඛුනි තෙනුපසඛකමි, උපසඛකමිත්වා නස්සා
භික්ඛුනියා පුරතො අඛගජානං විවරිත්වා ආසනෙ නිසිදි, සාපි බො භික්ඛුනි
ආයසමනො උදයස්ස පුරතො අඛගජානං විවරිත්වා නිසිදි. අථ බො ආයසමා
උදයී සාරතො නස්සා භික්ඛුනියා අඛගජානං උපනිජ්ඣාසි, නස්ස අසුචි මුච්චි.

එක්කිය් වන අරුණ නැහෙන කල්හි නිසැහි වෙයි. සහනට හෝ ගණයට හෝ පුතුල්හට හෝ නිසැදිය යුතු ය. තවද මහණෙනි, මෙසේත් නිසැදිය යුතු ය ... “වහන්ස, මේ මාගේ අයල්සිවුර මසක් ඉක්මනියේ නිසැහි විය, මෙය මම සහනට නිසැදමි”යි ... දෙන්නේ ය. ... දෙන්නාහු ය. ... ආයුෂමත්තට දෙමි”යි.

4. විසභාග වූ මූලවිවරය උපන් කල්හි පච්චාසාවිවරය උපදී නම් රුහුණ ද ශෙෂ වෙත් නම් නො කැමැත්තෙන් නො කරවිය යුතු ය.

5. මසක් ඉක්ම ගිය සිටුරෙහි “ඉක්ම ගියේ ය” යන සංඥ ඇත්තේ නිසැහි පවති වෙයි. මසක් ඉක්මගිය සිටුරෙහි විමනි ඇතියේ ... මසක් ඉක්මගිය සිටුරෙහි ,නො ඉක්මනැ”යි සංඥ ඇත්තේ ... නො ඉටුයෙහි ‘ඉටන ලදැ’යි සංඥ ඇත්තේ ... නො විකැපුයෙහි ‘විකපන ලදැ’යි සංඥ ඇත්තේ ... නො විසජන ලදුයෙහි ‘විසජන ලදැ’යි සංඥ ඇත්තේ ... නො නටුයෙහි නටැ යි සංඥ ඇත්තේ ... නො වැනැසුනු සිටුරෙහි ‘වැනැසිනැ’යි සංඥ ඇත්තේ ... නො දූවුතෙහි ‘දූවිනැ’යි සංඥ ඇත්තේ ... අසිදා ගත්තා ලද්දෙහි ‘නො අසිදා ගත්තා ලදැ’යි සංඥ ඇත්තේ නිසැහි පවති වේ.

6. නිසැහි වූ සිටුර නො නිසජා පරිභොග කෙරේ නම් දුකුලාඥාවන් වෙයි. මසක් නො ඉක්මගිය සිටුරෙහි ‘ඉක්මනැ’යි සංඥ ඇත්තේ දුකුලාඥාවන් වෙයි. මසක් නො ඉක්මගිය සිටුරෙහි විමනි ඇතියේ දුකුලාඥාවන් වෙයි. මසක් නො ඉක්මගිය සිටුරෙහි ‘නො ඉක්මනැ’යි සංඥ ඇත්තේ ඥාවන් නැති.

7. ඇතුළු මාසයෙහි ඉටා නම්, විකපා නම්, විසජා නම්, නැසේ නම්, වැනැසේ නම්, දවේ නම්, අසිදා ගණිත් නම්, විස්වාසි ව ගණිත් නම් ඥාවන් නැති. උමතුහට ආදිකම්මිකයහට ඥාවන් නැති.

තෘතිය කභින ලිඝ්ඤාපදය නිමි.

5. 1. 4.

පුරාණවිවරලිඝ්ඤාපදය.

1 එසමයෙහි භාග්ගවත් බුදුහු සැවැත්නුවර සම්පයෙහි වූ අනේපිචු සිටුහුගේ දෙවරම්හි වැඩ වෙසෙති. එසමයෙහි ආයුෂමත් උදයී තෙරැන්ගේ පුරාණදුතිසිකාව මෙහෙණන් කෙරෙහි පැවිදි වුවා වෙයි. භි තොමෝ තීරතුරු ආයුෂමත් උදයී තෙරැන් වෙත පැමිණෙයි. ආයුෂමත් උදයී තෙර ද තීරතුරු ඒ මෙහෙණ වෙත යයි. එසමයෙහි ආයුෂමත් උදයී තෙර ඒ මෙහෙණ වෙත බත්තිස කෙරෙයි. එකල ආයුෂමත් උදයී තෙර පෙරවරුයෙහි හැද පෙරෙව පාසිටුරු ගෙණ ඒ මෙහෙණ වෙත එළඹියේ ය. එළඹ ඒ මෙහෙණ පෙරවුයෙහි අභිගජානය විවර කොට ආසනෙහි හුන්නේ ය. ඒ මෙහෙණ ද ආයුෂමත් උදයී තෙරැන් ඉදිරියෙහි අභිගජානය විවර කොට හිදගනු. එකල්හි ආයුෂමත් උදයී තෙර හටගත් රග ඇත්තේ ඒ මෙහෙණගේ අභිගජානය මෙනෙහි කෙළේ ය. ඔහුට අශුචි මිදින.

2. අථ බො ආයස්මා උද්ග්ගි නං භික්ඛුනිං එතදවොච: “ගච්ඡි භගිනි උද්ගං ආහර, අනතරවාසකං ධොවිස්සාමි”ති. “ආහරය්‍ය, අහමෙව ධොවිස්සාමි”ති නං අසුචිං එකදෙසං මුඛෙන අග්ගහෙසි, එකදෙසං අභ්‍යුත්තරානෙ පකම්පි. සා තෙන ගඛහං ගණ්හි. භික්ඛුනියො එවමාහංසු: “අබ්බහවාරිනි අයං භික්ඛුනි ගඛහිනි”ති. “නාහං අය්‍යා අබ්බහවාරිනි”ති භික්ඛුනිනං එතමන්ථං ආරොචෙසි. භික්ඛුනියො උජ්ඣායනති ඛියනති විපාවෙනති: “කථං හි නාම අය්‍යො උද්ග්ගි භික්ඛුනියා පුරාණවිවරං ධොවාපෙස්සති”ති. අථ බො නා භික්ඛුනියො භික්ඛුනං එතමන්ථං ආරොචෙසුං. යෙ තෙ භික්ඛු අප්පච්ඡා තෙ උජ්ඣායනති ඛියනති විපාවෙනති: “කථං හි නාම ආයස්මා උද්ග්ගි භික්ඛුනියා පුරාණවිවරං ධොවාපෙස්සති”ති. අථ බො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසුං. “සච්චං කිර ත්වං උද්ග්ගි භික්ඛුනියා පුරාණවිවරං ධොවාපෙසි”ති? “සච්චං හගවා”. “ඤ්ඤානා තෙ උද්ග්ගි අඤ්ඤාතිකා”ති. “අඤ්ඤාතිකා භගවා”ති. “අඤ්ඤාතකො මොඝපුරිස අඤ්ඤාතිකාය න ජාතාති පතිරූපං වා අපපතිරූපං වා පාසාදිකං වා අපාසාදිකං වා. තන්ථ නාම ත්වං මොඝපුරිස අඤ්ඤාතිකාය භික්ඛුනියා පුරාණවිවරං ධොවාපෙස්සසි. තෙනං මොඝපුරිස අපපසන්නානං වා පසාද්‍යං -පෙ- එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:”

“යො පන භික්ඛු අඤ්ඤාතිකාය භික්ඛුනියා පුරාණවිවරං ධොවා-
පෙය්‍ය වා රජාපෙය්‍ය වා ආභොගාපෙය්‍ය වා නිස්සංගියං පාවිනතිය”නති:

3. යො පනාති යො යාදිසො -පෙ-

භික්ඛුනි -පෙ- අයං ඉමස්මිං අත්ථෙ අභිපෙපනො භික්ඛුනි.

අඤ්ඤාතිකා නාම: මානිතො වා පිනිතො වා යාව සත්තමා පිනාමහසුගා අසමිඤ්ඤා.

භික්ඛුනි නාම: උභතො සබ්බෙ උපසම්පන්නා.

පුරාණවිවරං නාම: සතිං තිවන්ථමි සතිං පාරාතමපි.

ධොවාති ආණාපෙති, ආපතති දුක්ඛටස්ස. ධොතං නිස්සංගියං හොති. රජාති ආණාපෙති, ආපතති දුක්ඛටස්ස, රතනං නිස්සංගියං හොති. ආභොගෙතිති ආණාපෙති, ආපතති දුක්ඛටස්ස, සතිං පාණිප්පහාරං වා මුග්ගරප්පහාරං වා දිනො නිස්සංගියං හොති. නිස්සංගිතඛං සබ්බස්ස වා ගණස්ස වා පුග්ගලස්ස වා.

4. එවං ව පන භික්ඛවෙ නිස්සංගිතඛං: “ඉදං මෙ භනොන පුරාණවිවරං අඤ්ඤාතිකාය භික්ඛුනියා ධොවාපිතං නිස්සංගියං, ඉමාහං සබ්බස්ස නිස්සංජාමි”ති -පෙ- දදෙය්‍යාති -පෙ- දදෙය්‍ය්‍යනති -පෙ- ආයස්මිනො දමමි”ති. -පෙ-

2. ඉක්බිති ආයුෂමත් උදයී තෙර ඒ මෙහෙණට මෙසේ කී ය. ‘යා තැනනි-
යෙති, දිය ගෙනෙව. අනන්තවාසකය සෝදමි’යි. “දෙව හිමියනි, මම මැ
සෝදමි’යි. ඒ අගුවී එක්දෙසක් මුවින් ගනු. එක්දෙසක් අභිග්ථාතයෙහි බැහැ. ඔ
තොමෝ එයින් ගබ් ගනු. හිඤ්ඤාණීහු මෙසේ කීහු: “මේ මෙහෙණ බබ්බර
තැන්ති ගැබ්ලියකැ’යි. “ආයතීවෙනි, මම බබ්බර තැනියක් නො වෙමි’යි. හිඤ්ඤ-
ණීන්ට මෙ පවත් දැන්වූ. හිඤ්ඤාණීහු අවඤ කෙරෙනි. අයුණු කියති. දෙස් පහළ
කෙරෙත්: ‘කෙසේ නම් උදයී හිමිහු මෙහෙණක ලවා පොරණසිටුරක් දෙවවුහු
දැ’යි. ඉක්බිති ඒ හිඤ්ඤාණීහු හිඤ්ඤාන්ට මෙපවත් දැන්වූහ. යම් මහණ කෙනෙක්
අලොපිත් වෙත් ද ඔහු අවඤ කෙරෙනි අයුණු කියති දෙස් පහළ කෙරෙත්:
‘කෙසේ නම් ආයුෂමත් උදයී තෙර මෙහෙණක ලවා පොරණසිටුරක් දෙවවී
දැ’යි. ඉක්බිති ඒ හිඤ්ඤාණීහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් සැළ කළහ.
‘සැබැද උදයීය, තෝ මෙහෙණක ලවා පොරණසිටුරක් දෙවවීහි ලැ’යි.
‘සැබව භාග්‍යවතුන් වහන්ස, උදයීය, තට ‘තැ එකක් ද නො තැ එකක් දැ’යි.
‘නො තැ එකක් භාග්‍යවතුන් වහන්සැ’යි. “තුච්ඡුරුෂය, නො තැයෙක්
නො තැ එකක්ගට සුදුස්සක් හෝ නො සුදුස්සක් හෝ ප්‍රසාදයට වැටෙන්නක්
හෝ අප්‍රසාදයට වැටෙන්නක් හෝ නො දනිති. එහි ලා තුච්ඡුරුෂය, තෝ
නො තැ මෙහෙණක ලවා පොරණසිටුර දෙවවීහි. තුච්ඡුරුෂය, තෙල
නොපහවුන්ගේ පැහැදීම පිණිස හෝ නො වෙයි ... තවද මහණෙනි,
මෙසේත් මේ ශික්ෂාපදය උදෙසට:

“යම් මහණෙක් තෙම නොතැ මෙහෙණක ලවා පොරණසිටුරක්
දෙවවා නම් හෝ රදවා නම් හෝ කොළවා නම් හෝ නිසැරිපිටි
වේ” යයි.

3. යො පන යනු: යමෙක් යම් බඳුයෙක් ...

හිඤ්ඤාණී යනු: ... මේ තෙමේ මේ අභියෙති ‘හිඤ්ඤාණී’යයි අදහස් කරණ
ලද්දේ ය.

අඤ්ඤාතිකා නම්: මුට්ඨසින් හෝ පියපසින් හෝ සත් වැනි මූත්තාවුන්
තෙක් අසම්බද්ධයෝ යි.

හිඤ්ඤාණී නම්: උභයොසම්ඝයා කෙරෙහි උපසපත් වූවා.

පුරාණවිවර නම්: වරක් හඳුනා ලද්දේ ද වරක් පොරොත්තා ලද්දේ ද
වෙයි.

‘දෙවච්ඤා’ අණවා නම් දුකුලාආවාතේ වෙයි, දෝතා ලද්දේ නිසැරි
වෙයි. ‘රදච්ඤා’ අණවා නම් දුකුලාආවාතේ වෙයි. රදනා ලද්දේ නිසැරි
වෙයි. ‘කොළච්ඤා’ අණවා නම් දුකුලාආවාතේ වෙයි. වරක් අත්පහරක්
හෝ මුගුරු පහරක් හෝ දුන් කල්හි නිසැරි වෙයි. සහනට හෝ
ගණයට හෝ පුතුලක්ගට හෝ නිසැරිය යුතු ය.

4. තවද මහණෙනි මෙසේත් නිසැරිය යුතු ය. “වහන්ස, මාගේ
‘මේ පොරණ සිටුර නොතැ මෙහෙණක ලවා දෙවවන ලද්දේ නිසැරි
විය. මම මෙය සහනට නිසදමි’යි ... දෙන්නේ යයි ... දෙන්නාහු
යයි ... ආයුෂමත්ගට දෙමි’යි ...

5. අඤ්ඤාතිකාය අඤ්ඤාතිකසඤ්ඤා පුරාණවිවරං ධොවාපෙනි, නිස්සංගිං පාචිත්තිං. අඤ්ඤාතිකාය අඤ්ඤාතිකසඤ්ඤා පුරාණවිවරං ධොවාපෙනි රජාපෙනි, නිස්සංගියෙන ආපනති දුක්ඛං. අඤ්ඤාතිකාය අඤ්ඤාතිකසඤ්ඤා පුරාණවිවරං ධොවාපෙනි ආකොටාපෙනි, නිස්සංගියෙන ආපනති දුක්ඛං. අඤ්ඤාතිකාය අඤ්ඤාතිකසඤ්ඤා පුරාණවිවරං ධොවාපෙනි රජාපෙනි ආකොටාපෙනි, නිස්සංගියෙන ආපනති ද්විත්වං දුක්ඛං.

6. අඤ්ඤාතිකාය අඤ්ඤාතිකසඤ්ඤා පුරාණවිවරං රජාපෙනි, නිස්සංගිං පාචිත්තිං -පෙ- රජාපෙනි ආකොටාපෙනි, නිස්සංගියෙන ආපනති දුක්ඛං. රජාපෙනි ධොවාපෙනි, නිස්සංගියෙන ආපනති දුක්ඛං. රජාපෙනි ආකොටාපෙනි ධොවාපෙනි, නිස්සංගියෙන ආපනති ද්විත්වං දුක්ඛං.

7. අඤ්ඤාතිකාය අඤ්ඤාතිකසඤ්ඤා පුරාණවිවරං ආකොටාපෙනි, නිස්සංගිං පාචිත්තිං. අඤ්ඤාතිකාය අඤ්ඤාතිකසඤ්ඤා පුරාණවිවරං ආකොටාපෙනි ධොවාපෙනි -පෙ- ආකොටාපෙනි රජාපෙනි -පෙ- ආකොටාපෙනි ධොවාපෙනි රජාපෙනි, නිස්සංගියෙන ආපනති ද්විත්වං දුක්ඛං.

8. අඤ්ඤාතිකාය වෙමනිකො -පෙ- අඤ්ඤාතිකාය ඤ්ඤාතිකසඤ්ඤා -පෙ- අඤ්ඤා පුරාණවිවරං ධොවාපෙනි, ආපනති දුක්ඛං. නිසිදනපච්චත්තරණං ධොවාපෙනි, ආපනති දුක්ඛං. එකතො උපසම්පන්නාය ධොවාපෙනි, ආපනති දුක්ඛං. ඤ්ඤාතිකාය අඤ්ඤාතිකසඤ්ඤා -පෙ- ආපනති දුක්ඛං. ඤ්ඤාතිකාය වෙමනිකො -පෙ- ආපනති දුක්ඛං. ඤ්ඤාතිකාය ඤ්ඤාතිකසඤ්ඤා -පෙ- අනාපනති.

9. අනාපනති ඤ්ඤාතිකාය ධොවනතියා අඤ්ඤාතිකා දුතියා හොති, අවුත්තා ධොවති, අපරිභුත්තං ධොවාපෙනි, විවරං ඤ්ඤාතිකා අඤ්ඤා පරිකාරං ධොවාපෙනි, සික්ඛමානාය, සාමණේරියා, උම්මත්තකස්ස, ආදි-කම්මකස්සාති.

පුරාණවිවරසිකධාපදං නිවර්තං.

5. නොනැ මෙහෙණ කෙරෙහි නොනැ මෙහෙණ ය යන සංඥ ඇති ව පොරණ සිවුරු දෙවා නම් නිසැගිපවිනි වෙයි. නොනැ මෙහෙණ කෙරෙහි නොනැ මෙහෙණ ය යන සංඥ ඇති ව පොරණ සිවුරු දෙවා නම් රජන් කරවා නම් නිසැගි හා සමග දුකුලාආචාන් වෙයි. නොනැ මෙහෙණ කෙරෙහි නොනැ මෙහෙණ ය යන සංඥ ඇති ව පොරණසිවුරු දෙවා නම් කොළවා නම් නිසැගි හා සමග. දුකුලාආචාන් වෙයි. නොනැ මෙහෙණ කෙරෙහි නොනැ මෙහෙණ ය යන සංඥ ඇති ව පොරණ සිවුරු දෙවා නම් රජන් කරවා නම් කොළවා නම් නිසැගි හා සමග දෙ දුකුලාආචානෙක් වේ.

6. නොනැ මෙහෙණ කෙරෙහි නොනැ මෙහෙණය යන සංඥ ඇති ව පොරණ සිවුරු රජන් කරවා නම් නිසැගිපවිනි වෙයි ... රජන් කරවා නම් කොළවා නම් නිසැගි හා සමග දුකුලාආචාන් වෙයි. රජන් කරවා නම් දෙවා නම් නිසැගි හා සමග දුකුලාආචාන් වෙයි. රජන් කරවා නම් කොළවා නම් දෙවා නම් නිසැගි හා සමග දෙ දුකුලාආචානෙක් වේ.

7. නොනැ මෙහෙණ කෙරෙහි නොනැ මෙහෙණය යන සංඥ ඇති ව පොරණ සිවුරු කොළවා නම් නිසැගිපවිනි වෙයි. නොනැ මෙහෙණ කෙරෙහි නොනැ මෙහෙණ ය යන සංඥ ඇති ව පොරණ සිවුරු කොළවා නම් දෙවා නම් ... කොළවා නම් රජන් කරවා නම් ... කොළවා නම් දෙවා නම් රජන් කරවා නම් නිසැගි හා සමග දෙ දුකුලා ආචානෙක් වේ.

8. නොනැ මෙහෙණ කෙරෙහි විමිනි ඇති ව ... නොනැ මෙහෙණ කෙරෙහි නැ මෙහෙණ ය යන සංඥ ඇති ව ... අනෙකක්හුගේ පොරණ සිවුරු දෙවා නම් දුකුලාආචාන් වෙයි, නිසදුන් පසතුරුණු දෙවා නම් දුකුලාආචාන් වෙයි. හිකුනුනිසබ්බයා කෙරෙහි උපසපන් මෙහෙණක ලවා දෙවා නම් දුකුලාආචාන් වෙයි. නැ මෙහෙණ කෙරෙහි නොනැ මෙහෙණ ය යන සංඥ ඇති ව ... දුකුලාආචාන් වෙයි. නැ මෙහෙණ කෙරෙහි විමිනි ඇති ව ... දුකුලාආචාන් වෙයි. නැ මෙහෙණ කෙරෙහි නැ මෙහෙණ ය යන සංඥ ඇති ව ... ආචාන් නැති.

9. නැ මෙහෙණ දෙවන කල්හි, නොනැ මෙහෙණ දෙවැන්නක් වේ නම්, හො කියන ලද්දී දෙවා නම්, පරිභොග හො කරණ ලද්ද දෙවා නම්, සිවුරු තබා අන් පිරිකරක් දෙවා නම්, සිකුම්බානාවක ලවා, සාමණේරියක ලවා දෙවා නම් ආචාන් නැති. උමමනකයහට, ආදිකමමකයහට ආචාන් නැති යයි.

පුරාණවිවර ශික්ෂාපදය නිමි.

විවරපටිගහනණසිකබාපදං.

1. තෙන සමයෙන බුද්ධෝ භගවා රුජගහෙ විහරති වෙළුවතෙ කලඤ්ඤානිවාපෙ. තෙන බො පන සමයෙන උපපලවණණා භික්ඛුනී සාවඤ්ඤාං විහරති. අථ බො උපපලවණණා භික්ඛුනී පුබ්බණ්ණසමයං නිවාසෙත්වා පනතව්වරමාදය සාවඤ්ඤාං¹ පිණ්ඩාය පාවිසී. සාවඤ්ඤාං පිණ්ඩාය වරිත්වා පච්ඡාභාතනං පිණ්ඩපානපටිකකතනා යෙන අකුමානං තෙනුපසඤ්ඤාමි, උපසඤ්ඤාමිත්වා දිවා-විහාරය අකුමානං අපේක්ඛාගහෙත්වා අඤ්ඤාතරසමිං රුක්ඛමුලෙ දිවා විහාරං නිසීදි. තෙන බො පන සමයෙන වොරු කතකම්මා ගාමිං වධිත්වා මංසං ගහෙත්වා අකුමානං පවිසිංසු. අද්දසා බො වොරගාමණිකො උපපලවණණං භික්ඛුනිං අඤ්ඤාතරසමිං රුක්ඛමුලෙ දිවා විහාරං නිසීන්තං, දිස්වා සවෙ මෙ පුත්තභාතුකා පසසිස්සන්ති විහෙස්සිස්සන්ති ඉමං භික්ඛුනීන්ති අඤ්ඤාතරමගෙන අගමාසී. අථ බො සො වොරගාමණිකො මංසෙ පකෙක වරමංසානි ගහෙත්වා පණ්ණපුටං² බන්ධිත්වා උපපලවණණාය භික්ඛුනියා අවිදුරෙ රුක්ඛෙ ආලගෙත්වා “යො පසස්සානි සමණො වා බ්‍රාහ්මණො වා දින්නං යෙව හරතුති” වත්වා පකකාමි. අසෙස්සාසී බො උපපලවණණා භික්ඛුනී සමාධිමත්වා චුට්ඨතිත්වා නස්ස වොරගාමණිකස්ස ඉමං වාවං භාසමානස්ස. අථ බො උපපලවණණා භික්ඛුනී නං මංසං ගහෙත්වා උපසස්සයං අගමාසී. අථ බො උපපලවණණා භික්ඛුනී නස්ස රත්තියා අච්චයෙන නං මංසං සමපාදෙත්වා උත්තරසංඝෙහ භණ්ණිකං බන්ධිත්වා වෙහාසං අබ්භුගහන්ත්වා වෙළුවතෙ පච්චුට්ඨාසී.

2. තෙන බො පන සමයෙන භගවා ගාමං පිණ්ඩාය පවිට්ඨා හොති. ආයසමා උද්ග්ගි ඔතිස්සකො හොති විහාරපාලො. අථ බො උපපලවණණා භික්ඛුනී යෙනායසමා උද්ග්ගි තෙනුපසඤ්ඤාමි. උපසඤ්ඤාමිත්වා ආයසමන්තං උද්ග්ගිං එතදවොච:- “කහං භනෙන භගවා”ති. “පවිට්ඨා භගිනි භගවා ගාමං පිණ්ඩාය”ති. “ඉමං භනෙන මංසං භගවතො දෙති”ති. “සන්තප්පිතො නසා භගිනි භගවා මංසෙන. සවෙ මෙ ත්වා අන්තරවාසකං දදෙය්‍යාසී, එවං අහමි සන්තප්පිතො භවෙය්‍යං අන්තරවාසකෙන”ති. “මයං බො භනෙන මාභුගාමා නාම කිච්ඡලාහා, ඉද්දඤ්ච මෙ අන්තිමං පඤ්චමං විවරං, නාහං දස්සාමි”ති. “සෙය්‍යථාපි භගිනි පුරිසො හත්ථිං දත්වා කච්ඡ සජ්ජෙය්‍යා,³ එවමෙව බො ත්වා භගිනි භගවතො මංසං දත්වා මග්ගි අන්තරවාසකෙ⁴ සජ්ජසී”ති. අථ බො උපපලවණණා භික්ඛුනී ආයසමතා උද්ග්ගිනා නිපජි-ශ්‍රියමානා අන්තරවාසකං දත්වා උපසස්සයං අගමාසී. භික්ඛුනියො උපපල-වණණාය භික්ඛුනියා පනතව්වරං පටිගහනණන්තියො උපපලවණණං භික්ඛුනිං එතදවොචු:- “කහං තෙ අයෙස අන්තරවාසකො”ති. උපපල-වණණා භික්ඛුනී භික්ඛුනීනං එතමත්ථං ආරොවෙසී. භික්ඛුනියො උප්පායන්ති සියන්ති විපාවෙනති: “කථං හි නාම අයෙසා උද්ග්ගි භික්ඛුනියා විවරං පටිගහනෙස්සානි, කිච්ඡලාහො මාභුගාමො”ති. අථ බො තා භික්ඛුනියො භික්ඛුනං එතමත්ථං ආරොවෙසුං.

1. සාවඤ්ඤා, කඤ්ඤා 2. පණ්ණපුටං, සසා. 3. විසසජ්ජෙය්‍යා සසා. 4. අන්තරවාසකං න සජ්ජසීති. සි. මු. මයහං අන්තරවාසකං විසසජ්ජසීති. සසා.

විවරප්‍රතිග්‍රහණශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු රජගහනුවර කලඤ්ඤානිවාස නම් වූ වෙච්චනාරාමයෙහි වාසි වෙසෙති. එසමයෙහි උපුල්වත් මෙහෙණ සැවැත්තුවර වෙසෙයි. ඉක්බිති උපුල්වත් මෙහෙණ පෙරවරායෙහි හැඳ පෙරෙව පාසිටුරා ගෙණ පිඩු පිණිස සැවැනට පිවිසියා ය. සැවැනෙහි පිඩු පිණිස හැසිර පසුබත්හි පිණිසානසෙන් නැවැනුනි අකුමනාය කර එළඹියා ය. එළඹ දිවාචාර්ය පිණිස අකුමනායට පිවිස එක්තරා රාක්ඛුලෙකා දිවාචාර්යෙහි හුන්ති ය. එසමයෙහි කළ සොරකම් ඇති සොරා දෙනක මරා මස් ගෙණ අකුමනායට පිවිසියහ. ඉක්බිති සොරදෙටු නෙම එක්තරා රාක්ඛුලෙකා දිවාචාර්යෙහි හුන් උපුල්වත් මෙහෙණ දිවි. දෑක ඉදින් මාගේ දරා-මල්ලු මේ මෙහෙණ දක්නාහු නම් වෙහෙසන්තාහි අන් මහෙකින් ගියේ ය. ඉක්බිති ඒ සොරදෙටු නෙම මස් පාසුනු කල්හි සොදුරුමස් ගෙණ පත්පළාවක් බැඳ උපුල්වත් මෙහෙණට නුදුරු තැනින් රාකෙක එල්වා “මහණ වේට්ඨි බමුණු වේට්ඨි යමෙක් දනි නම් දෙන ලද මැ” ය ‘ගෙණ යේව’යි කියා ගියේය. උපුල්වත් මෙහෙණ සමාධියෙන් නැගී මෙනෙපුල් කියන ඒ සොරදෙටුවාගේ බස් ඇසූ ය. ඉක්බිති උපුල්වත් මෙහෙණ ඒ මස් ගෙණ මෙහෙණවරට ගියා ය. ඉක්බිති උපුල්වත් මෙහෙණ ඒ රාත්‍රියගේ ඇවැමෙන් ඒ මස් පිළියෙල කොට උතුරාසහසිටුරෙහි පොදි බැඳ අහසට පැනනැගී වෙච්චනාරාමයෙහි බාස සිටියා ය.

2. එසමයෙහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිඩු පිණිස ගම්වැද්නාහු වෙති. ආයුෂමත් උදයී තෙරණුවෝ වෙහෙර රක්නාහු නැවැනුනාහු වෙති. ඉක්බිති උපුල්වත් මෙහෙණ උදයී තෙරැන් කර එළඹියා ය. එළඹ ආයුෂමත් උදයී තෙරැන්ට මෙය කිවු ය: ‘වහන්ස භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කොහි දැයි. “නැගනියනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිඩු පිණිස ගමට පිවිසියහ”යි. ‘වහන්ස, මේ මස් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට දෙව’යි. “නැගනියනි, නොප විසින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මසින් සතප්ත ලදහ. ඉදින් නෙපි මට අතුරුවසාසිටුර දෙන්නහු නම් මෙසේ මම ද අතුරුවසාසිටුරින් සතප්තා ලද්දෙම් වන්නෙමි”යි. “වහන්ස, අපි නම් මාගම්වුවෝ ප්‍රත්‍යය දුකසේ ලබන්-තම්හ. මෙ ද මාගේ පැසිම් පස්වැනි සිටුර ය. (එහෙයින්) මම ‘නොදෙමැ’යි ‘යම්සේ නැගනියනි, පුරුෂයෙක් ඇතු දී පොරොද්දෙහි ඇලෙන්තේ ද, එපරිද්දෙන් ම නැගනියනි, නෙපි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මස් දී මාකෙරෙහිලා අතුරුවසාසිටුරෙහි ඇලෙන්තහු”යයි. ඉක්බිති උපුල්වත් මෙහෙණ ආයුෂමත් උදයී තෙරැන් විසින් දැව ව පෙළනු ලබන්නි අතුරුවසාසිටුර දී මෙහෙණ-වරට ගියා ය. භික්ෂුණිහු උපුල්වත් මෙහෙණගේ පාසිටුරා පිළිගන්නාහු උපුල්වත් මෙහෙණට මෙපවත් කිහ: “ආයුෂාවෙනි, නොපගේ අතුරුවසා-සිටුර කොහි දැයි. උපුල්වත් මෙහෙණ භික්ෂුණින්ට එපවත් දැන්වූය. භික්ෂුණිහු අවමත් කෙරෙහි අසුණු කියති දෙස් පහළ කෙරෙත්: ‘කෙසේ නම් උදයී ගිම් මෙහෙණගේ සිටුර පිළිගත්තේ ද; මාගම (ප්‍රත්‍යය) දුකසේ ලබන්නි’යයි. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුණිහු භික්ෂුන්ට මෙපවත් දැන්වූහ.

3. යෙ තෙ භික්ඛු අපච්චිතා තෙ උජ්ඣායනති බියනති විපාවෙනති: “කථං හි නාම ආයසමා උද්ගී භික්ඛුනියා විවරං පටිගහහෙසසි”ති. අථ බො තෙ භික්ඛු හගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “සච්චං නිර නුං උද්ගී භික්ඛුනියා විවරං පටිගහහෙසිති? “සච්චං හගවා” “ඤ්ඤානිකා තෙ උද්ගී අඤ්ඤානිකා”ති. “අඤ්ඤානිකා හගවා”ති. “අඤ්ඤානකො මොඝපුරිස අඤ්ඤානිකාය න ජානාති පනිරුපං වා අපපනිරුපං වා සිනතං වා. අසිනතං වා තත්ත නාම තං මොඝපුරිස අඤ්ඤානිකාය භික්ඛුනියා හත්තො විවරං පටිගහහෙසසි. තෙනං මොඝපුරිස අපපසිනතානං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකිකාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:”

“යො පන භික්ඛු අඤ්ඤානිකාය භික්ඛුනියා හත්තො විවරං පටිගහහෙසස, නිසංගහියං පාවිතනියනති.”

එවඤ්ඤාදං හගවතා භික්ඛුනං සිකිකාපදං පඤ්ඤාතනං හොති.

[මුලපඤ්ඤාතනි.]

4. තෙන බො පන සමයෙන භික්ඛු කුකකුච්චායනතා භික්ඛුනිනං පාරිවට්ඨකවිවරං න පටිගහණහනති. භික්ඛුනියො උජ්ඣායනති බියනති විපාවෙනති: “කථං හි නාම අය්‍යා අමහාකං පාරිවට්ඨකවිවරං නපපටිගහ-හෙසසනති”ති. අස්සොසුං බො භික්ඛු තාසං භික්ඛුනිනං උජ්ඣායනතිනං බියනතිනං විපාවෙනතිනං. අථ බො තෙ භික්ඛු හගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. අථ බො හගවා එතසමිං නිදනෙ එතසමිං පකරණෙ ධමමිං කථං කතා භික්ඛු ආමනෙතසි: “අනුජානාමි භික්ඛවෙ පඤ්ඤාතනං පාරිවට්ඨකං පටිගහහෙතුං, භික්ඛුස්ස භික්ඛුනියා සිකිකාමානාය සාමණෙරස්ස සාමණෙරියා, අනුජානාමි භික්ඛවෙ ඉමෙසං පඤ්ඤාතනං පාරිවට්ඨකං පටිගහහෙතුං, එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකිකාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:”

“යො පන භික්ඛු අඤ්ඤානිකාය භික්ඛුනියා හත්තො විවරං පටිගහහෙසස අඤ්ඤානු පාරිවට්ඨකා, නිසංගහියං පාවිතනියනති”.

[දුතියපඤ්ඤාතනි.]

5. යො පනාති යො යාදිසො-පෙ-

භික්ඛුනි -පෙ- අයං ඉමසමිං අතෙථ අධිපපතො භික්ඛුනි.

අඤ්ඤානිකා නාම: මානිතො වා පිනිතො වා යාව සතතමා පිතාමහසුගා අසමඛඤා

භික්ඛුනි නාම: උභතො සබ්බෙ උපසම්පනතා.

විවරං නාම: ඡතනං විවරතං අඤ්ඤාතරං විවරං විකප්පනුපගපවජ්මං.

අඤ්ඤානු පාරිවට්ඨකානි ඔපෙතා පාරිවට්ඨකං පටිගහණහනති.

3. යම් මහණ කෙනෙක් අලෙපව්ෂ් වෙන් ද ඔහු අවඥ කෙරෙහි අයුණු නිශ්චය දෙස පහළ කෙරෙත්: ‘කෙසේ නම් ආයුෂ්මත් උදයී තෙර මෙහෙණ-කගේ සිවුරක් පිළිගන්නේ දැයි. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් දැන්වූහ. “සාබ්බ උදයීය, නෝ මෙහෙණකගේ සිවුරක් පිළිගන්-තෙහි ලැයි. “සාබ්බ භාග්‍යවතුන් වහන්ස ‘උදයීය,” නාගේ නැ මෙහෙණක් ද නොනැ මෙහෙණක් දැයි. ‘නොනැ මෙහෙණක භාග්‍යවතුන් වහන්සැ’යි. “තුච්ඡුරාෂ්‍ය, නොනැයෙක් නොනැ එකකට සුදුස්ස හෝ නුසුදුස්ස හෝ විද්‍යමාන ය හෝ අවිද්‍යමාන ය හෝ නොදනියි. එහිලා තුච්ඡුරාෂ්‍ය, නෝ නොනැ මෙහෙණකගේ අතින් සිවුරක් පිළිගන්නෙහි ය. තුච්ඡු-පුරාෂ්‍ය, තෙල නොපහනුන්නේ පාහැදීම පිණිස හෝ නො වෙයි ... තවද මහණෙනි, මෙසේත් මේ ශික්ෂාපදය උදෙසා වූ:”

“යම් මහණෙක් නොනැ මෙහෙණකගේ අතින් සිවුරක් පිළිගන්නේ නම් නිසැඟි පවිත්‍ර වේ”.

මෙසේත් මේ ශික්ෂාපදය භාග්‍යවතුන් විසින් භික්ෂුන්ට පණවන ලද්දේ වේ.

[මුල්පැණවිමසි.]

4. තව ද එකල්හි භික්ෂුහු කුකුස් කරන්තාහු භික්ෂුණීන්ගේ පිරුළුසිවුරු නො පිළිගනීහි. භික්ෂුණීහු අවඥ කෙරෙත් අයුණු නිශ්චය දෙස පහළ කෙරෙත්: ‘කෙසේ නම් හිමිහු අපගේ පිරුළුසිවුරු නො පිළිගනීන් දැයි. භික්ෂුහු ඒ භික්ෂුණීන් අවඥ කරන්නන් අයුණු නිශ්චයන් දෙස පහළ කරන්නන්ගේ බස් ඇසූහ. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් සැල කළහ. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනගෙහි මේ කාරණයෙහි දැහැමි කථා වදා භික්ෂුන් ඇමතු සේක: ‘මහණෙනි, පස් දෙනකුන්ගේ පිරුළුසිවුරු පිළිගන්නට අනුදනීම්: භික්ෂුහුගේ ය, භික්ෂුණියගේ ය, ශික්ෂමානාවගේ ය, සාමණේරියාගේ ය, සාමණේරියගේ ය. මහණෙනි, මේ පස් දෙනාගේ පිරුළු-සිවුරු පිළිගන්නට අනුදනීම්. තවද මහණෙනි, මෙසේත් මේ ශික්ෂාපදය උදෙසා වූ:”

“යම් මහණෙක් නොනැ මෙහෙණක අතින් පිරුළුසිවුරු තබා සිවුරක් පිළිගන්නේ නම් නිසැඟි පවිත්‍ර වේ.”

[දෙවනපැණවිමසි.]

5. යො පන යනු: යමෙක්, යම්බඳයෙක් ...

හිකඩු යනු: ... මේ තෙමේ මෙ අභියෙහි ‘හිකඩු’ ය යි අදහස් කරණ ලද්දේ ය.

අඤ්ඤානිකා නම්: මවුපසින් හෝ පියපසින් හෝ සත්මුත්තා යුගය තෙක් නොසැබැඳියෝ.

හිකඩුහි නම්: උභයෝ සබ්බයා කෙරෙහි උපසපන් වූවා.

විවර නම්: ස සිවුරු අතුරින් විකපුන් පොහොනා සිවුරු පැසුළු කොට ඇති එක්තරා සිවුරෙහි.

අඤ්ඤානු පාටිච්චකා යනු: පිරුළු තබා පිළිගනීහි.

6. පඨොගෙ දුක්ඛං, පටිලාභෙන නිස්සංගතියං. හොති නිස්සංජ්ඣතබ්බං සඤ්ඤානං වා ගණස්ස වා පුග්ගලස්ස වා. එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ නිස්සංජ්ඣතබ්බං: “ඉදමෙම භනෙන විවරං අඤ්ඤානිකාය භික්ඛුනියා හත්ථො පටිගගතිතං අඤ්ඤානු පාරිවට්ටකා නිස්සංගතියං, ඉමාහං සඤ්ඤානිකාය භික්ඛුනියා”ති -පෙ- දදෙය්‍යාති -පෙ- දදෙය්‍යන්ති -පෙ- ආයසමනො දමමි”ති.

7. අඤ්ඤානිකාය අඤ්ඤානිකසඤ්ඤාදී විවරං පටිගගණ්හාති අඤ්ඤානු පාරිවට්ටකා, නිස්සංගතියං පාවිතතියං. අඤ්ඤානිකාය වෙමනිකො විවරං පටිගගණ්හාති අඤ්ඤානු පාරිවට්ටකා, නිස්සංගතියං පාවිතතියං. අඤ්ඤානිකාය ඤාතිකසඤ්ඤාදී විවරං පටිගගණ්හාති අඤ්ඤානු පාරිවට්ටකා, නිස්සංගතියං පාවිතතියං. එකතො උපසම්පන්නාය හත්ථො විවරං පටිගගණ්හාති අඤ්ඤානු පාරිවට්ටකා, ආපතති දුක්ඛපට්ඨං. ඤාතිකාය අඤ්ඤානිකසඤ්ඤාදී -පෙ- ආපතති දුක්ඛපට්ඨං. ඤාතිකාය වෙමනිකො -පෙ- ආපතති දුක්ඛපට්ඨං. ඤාතිකාය ඤාතිකසඤ්ඤාදී -පෙ- අනාපතති.

8. අනාපතති ඤාතිකාය, පාරිවට්ටකං, පරිවෙනන වා විජුලං, විජුලෙන වා පරිවෙනං, භික්ඛු විස්සාසං ගණ්හාති, තාවකාලිකා ගණ්හාති, විවරං ඔපෙක්ඛා අඤ්ඤං පරිකාරං ගණ්හාති, සික්ඛමානාය, සාමනෙරියා, උමමනකස්ස, ආදිකමමිකස්සාති.

විවරපටිගගණ්හික්ඛාපදං නිමග්ගිතං.

5. 1. 6.

අඤ්ඤානකවිඤ්ඤානනිසික්ඛාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවඤ්ඤාං විහරති ජෙනවනෙ අනාථවිණිකස්ස ආරාමෙ. තෙන බො පන සමයෙන ආයසමා උපගිනො, සකාපුතො පට්ටො හොති ධම්මකථං කාතුං. අථ බො අඤ්ඤානරො සෙට්ඨිපුතො යෙනායසමා උපනො, සකාපුතො තෙනුපසඤ්ඤාමි, උපසඤ්ඤාමිවා ආයසමනං උපනො, සකාපුතං අභිවාදෙතො එකමනං නිසීදි. එකමනං නිසීනං බො තං සෙට්ඨිපුතං ආයසමා උපනො, සකාපුතො ධම්මො කථාය සද්දස්සෙසි සමාදපෙසි සමුතොජෙසි සමපනංසෙසි. අථ බො සො සෙට්ඨිපුතො ආයසමා උපනො, සකාපුතො ධම්මො කථාය සද්දස්සෙතො සමාදපිතො සමුතොජෙතො සමපනංසිතො ආයසමනං උපනො, සකාපුතං එතදවොච: “වදෙය්‍යාථ භනෙන යෙන අනො, පටිබලා මයං අයස්ස දාතුං යදිදං විවරපිණ්ඩපාන-සෙනාසනවිලානපච්චයනෙසංජ්ජපරිකාර”නති. “සවෙ මෙ තං ආවුසො දාතුකාමො”සි ඉතො එකං සාධකං දෙහි”ති.

6. පියොවිහි දුකුලා වෙයි, පිළිගැණීමෙන් නිසැගි වෙයි. සහනට හෝ ගණයට හෝ පුකුල්හට හෝ නිසැරිය යුතු ය. නවද මහණෙනි, මෙසේත් නිසැරිය යුතු ය: 'වහන්ස, මේ මාගේ සිවුර නොනැ මෙහෙණක අතින් පිරුළු නබා පිළිගන්නා ලද්දේ නිසැගි විය. මෙය මම සහනට නිසැරිමි'යි ... දෙන්නේ ය යි ... දෙන්නාහු ය යි ... ආයුෂමත්හට දෙමි'යි ...

7. නොනැ මෙහෙණ කෙරෙහි නොනැ මෙහෙණ ය යන සංඥ ඇති ව පිරිවට නබා සිවුරු පිළිගණි නම් නිසැගිපවිති වෙයි. නොනැ මෙහෙණ කෙරෙහි විමිති ඇති ව පිරුළු නබා සිවුරු පිළිගණි නම් නිසැගිපවිති වෙයි. නොනැ මෙහෙණ කෙරෙහි නැ මෙහෙණක යන සංඥ ඇතිව පිරුළු නබා සිවුරු පිළිගණි නම් නිසැගිපවිති වෙයි. භික්ෂුනිසබ්බසා කෙරෙහි උපසපත් මෙහෙණ අතින් පිරුළු නබා සිවුරු පිළිගණි නම් දුකුලාආචාර් වෙයි. නැ මෙහෙණ කෙරෙහි නො නැ මෙහෙණක යන සංඥ ඇති ව ... දුකුලාආචාර් වෙයි. නැ මෙහෙණ කෙරෙහි විමිති ඇති ව ... දුකුලාආචාර් වෙයි. නැ මෙහෙණ කෙරෙහි නැ මෙහෙණ ය යන සංඥ ඇති ව ... ආචාර් නැති.

8. නැ මෙහෙණක අතින්, පිරුළු විසින් අලපයෙකින් මහඇගි සිවුරක් හෝ මහඇගියකින් අලප සිවුරක් හෝ ගණි නම්, මහණ විස්වසින් ගණි නම්, නම්කාලි කොට ගණි නම්, සිවුරු නබා අත් පිරිකරක් ගණි නම්, ආචාර් නැති. සිකමොනා අතින්, සාමණේරිය අතින් ගණි නම් ආචාර් නැති. උමමනකයාහට, ආදිකමමකයාහට ආචාර් නැති.

විවරප්‍රතිශ්‍රවණශික්ෂාපදය නිමි.

5. 1. 6.

අක්කුකක වික්කුකනි ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සැවැත්නුවර අනේපිඬු සිටුහුගේ දෙවර්මවෙහෙර වැඩ වෙසෙති. තව ද එසමයෙහි ආයුෂමත් උපනඤ ශාක්‍යපුත්‍ර තෙම ධම්මපා කරන්නට සමම් වෙයි. එසඳ එක්තරු සිටු පුත්‍රයෙක් ආයුෂමත් උපනඤ ශාක්‍යපුත්‍රයන් කර එළඹ වැද එකත්පස් ව හුන්නේ ය. එකත්පස් ව හුන් ඒ සිටුපුත්හට ආයුෂමත් උපනඤ ශාක්‍යපුත්‍ර තෙම දෑහැම් කපායෙන් කරුණු දැක්වී ය. සමාදන් කරවී ය. තෙද ගැන්වීය. පැහැදවී. ඉක්බිති ඒ සිටුපුත් තෙම ආයුෂමත් උපනඤ ශාක්‍යපුත්‍රයන් විසින් දෑහැම් කපායෙන් කරුණු දක්වන ලද්දේ සමාදන් කරවන ලද්දේ තෙද ගන්වන ලද්දේ පහදවන ලද්දේ ආයුෂමත් උපනඤ ශාක්‍යපුත්‍රහට 'වහන්ස, කැමැති දෑයෙකින් කිව මැනව. අපි හිමියනට සිවුරු පිඬුවා-සෙනසුන්-ගිලන්පසබෙහෙත්පිරිකර දෙන්නට සමම්යම්ම'යි මෙය කිය: 'ඉදින් ආචාර්නි, තෝ මට දෙනු කැමැත්තෙහි නම් මෙයින් එක් සඵවක් දෙව'යි. හේ කිය.

2. “අමහාකං බො භනෙන කුලපුත්තානං කිසමිං විය එකසාටකං ගනතුං, ආගමෙහි භනෙන යාව ඝරං ගච්ඡාමි, ඝරං ගතො ඉතො වා එකං පභිණ්ණාමි, ඉතො වා සුඤ්ජරතර්”නති. දුතියමපි බො -පෙ- තතියමපි බො ආයස්මා උපනඤ්ඤ සක්කාපුත්තො නං සෙට්ඨිපුත්තං එතදවොච:- “සචෙ මෙ තිං ආට්ඨසො දාතුකාමො”සි, ඉතො එකං සාටකං දෙති”ති. “අමහාකං බො භනෙන කුලපුත්තානං කිසමිං විය එකසාටකං ගනතුං, ආගමෙහි භනෙන යාව ඝරං ගච්ඡාමි, ඝරං ගතො ඉතො වා එකං පභිණ්ණාමි, ඉතො වා සුඤ්ජරතර්”නති. “කිමපන තයා ආට්ඨසො අදාතුකාමෙන පචාරිතෙන, යං තිං පචාරෙතා ත දෙසී”ති. අප් බො සො සෙට්ඨිපුත්තො ආයස්මා උපනඤ්ඤ සක්කාපුත්තො නිපට්ඨිසිමානො එකං සාටකං දතා අගමාසි. මනුස්සා නං සෙට්ඨිපුත්තං පස්සිතා¹ එතදවොචුං: “කිස්ස තිං අයොසා එකසාටකො ආගච්ඡසී”ති.

3. අප් බො සො සෙට්ඨිපුත්තො තෙසං මනුස්සානං එතමන්ථං ආරොවෙසී මනුස්සා උඤ්ඤායනති බියනති විපාවෙනති: “මනිව්ඡ, ඉමෙ සමණා සක්කාපුත්තියා අසනතුට්ඨා, තසිමෙසං සුකරා ධම්මනිමනනායපි කාතුං.² “කථං හි තාම සෙට්ඨිපුත්තෙන ධම්මනිමනනාය කසිරමානාය සාටකං ගභෙස්සනති”ති. අස්සොසුං බො හික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උඤ්ඤායනනානං බියනනානං විපාවෙනනානං. යෙ තෙ හික්ඛු අපට්ඨිච්ඡා තෙ උඤ්ඤායනති බියනති විපාවෙනති: “කථං හි තාම ආයස්මා උපනඤ්ඤ සක්කාපුත්තො සෙට්ඨිපුත්තං විවරං විඤ්ඤපෙස්සති”ති. අප් බො තෙ හික්ඛු භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං: “සචං කිර තිං උපනඤ්ඤ සෙට්ඨිපුත්තං විවරං විඤ්ඤපෙසී?”ති “සචං, භගවා” “ඤ්ඤාතකො තෙ උපනඤ්ඤ අඤ්ඤාතකො?”ති “අඤ්ඤාතකො භගවා”ති. “අඤ්ඤාතකො මොඝපුරිස අඤ්ඤාතකස්ස ත ජාතාති පතිරුපං වා අප්පතිරුපං වා සනතං වා අසනතං වා. තන්ථ තාම තිං මොඝපුරිස අඤ්ඤාතකං සෙට්ඨිපුත්තං විවරං විඤ්ඤපෙස්සසී. තෙන මොඝ-පුරිස අප්පසනනානං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ඤ පන හික්ඛවෙ ඉමං සිකනාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:”

“යො පන හික්ඛු අඤ්ඤාතකං ගහපතීං වා ගහපතානිං වා විවරං විඤ්ඤපෙස්ස, නිස්සග්ගියං පාවිතතියනති”.

එවඤ්ඤිදං භගවතා හික්ඛුතං සිකනාපදං පඤ්ඤාතනං හොති.

[මූලපඤ්ඤාතනි]

4. තෙන බො පන සමයෙන සම්මහුලා හික්ඛු සාකෙතා සාවච්චිං අද්ධානමග්ගපට්ටනා හොනති. අනතරමග්ගෙ වොරා නික්ඛමිතා තෙ හික්ඛු අච්ඡිද්දංසු. අප් බො තෙ හික්ඛු “භගවතා පටිකඛිතතං අඤ්ඤාතකං ගහපතීං වා ගහපතානිං වා විවරං විඤ්ඤපෙතුනති” කුකුඤ්චායනනා ත විඤ්ඤපෙසුං. යථා තග්ගාච සාවච්චිං ගනත්වා හික්ඛු අභිවාදෙනති. හික්ඛු එවමාහංසු: “සුඤ්ජරා බො ඉමෙ ආට්ඨසො ආච්චකා, යෙ ඉමෙ හික්ඛු³ අභිවාදෙනති”ති. තෙ එවමාහංසු: “ත මයං ආට්ඨසො ආච්චකා, හික්ඛු මය”නති. හික්ඛු ආයස්මනතං උපාලිං එතදවොචුං: “ඉඛ්ඝාට්ඨසො උපාලි ඉමෙ අනුයුඤ්ඤාති”ති. තෙ අනුයුඤ්ඤායමානා එතමන්ථං ආරොවෙසුං.

1. කාච්චි. ම ජ.සං. 2. න ඉමෙ සුකරා ධම්මනිමනනායපි කාතුං. සහ. 3. හික්ඛුසු. ම ජ.සං.

2. “වහන්ස, කුලපුත් වූ අපට එක් සඵලකින් යන්නට ලැජ්ජාකාරය වෙයි. වහන්ස, යම්තාක් ගෙට යෙමි ද, එතෙක් නවතිනු මැනව. ගෙට ගියෙමි මෙයින් එකක් හෝ මෙයට වඩා සුදුරුතරයක් හෝ එවන්තෙමි’යි. දෙවන වට ද ... තෙවන වට ද ආයුෂමත් උපතඤ්ඤා ආකාරයෙන් නෙම එ’ සිටුවන්නට ‘ඉදින් ආවැත්ති, නෝ මට දෙනු කැමැත්තෙහි නම් මෙයින් එක් සඵලක් දෙව’යි කිය. “වහන්ස, කුලපුත් වූ අපට එකසාටක ව යන්නට ලැජ්ජාකාරය වෙයි. වහන්ස, යම්තාක් ගෙට යෙමි ද එතෙක් නවතිනු මැනව. ගෙට ගියෙමි මෙයින් එකක් හෝ මෙයට වඩා සුදුරුතරයක් හෝ එවන්තෙමි’යි, හේ කිය. “ආවැත්ති, නො දෙනු කැමැති ව පැවැරූ තුනෙන් කවර ප්‍රයෝජන ද? යම් ගෙයකින් නෝ පවරා නො දෙයි ද එහෙයින්’යි. හේ කිය. ඉක්බිති එ’ සිටුවන්නේ නෙම ආයුෂමත් උපතඤ්ඤා ආකාරයෙන් විසින් දැඩි ව පෙළනු ලබන්නේ එක් සඵලක් දී ගියේ ය. මිනිස්සු එ’ සිටුවන්නු දක ‘ආයුෂයෙහි, කුමක් හෙයින් තෙපි එකසාටක ව එන්නු ද’යි. මෙය කීහ. එසේ එ’ සිටුවන්නේ නෙම එ’ මිනිසුන්ට එ පවත් දැන්වී ය. මිනිස්සු අවලංගු කෙරෙත්. අගුණ කියත්. දෙස් පහළ කෙරෙත්:

3. ‘මේ ශ්‍රමණ ආකාරයෙන් මහෙව්ණයෝ ය, අසනතුමයෝ ය. මොවුන්ට දැනුම් නිවන්තරණයකුදු කරන්නට පහසු නො වෙයි. කෙසේ නම් සිටුවන්නු විසින් දැනුම් නිවන්තරණය කරණු ලබන කල්හි සාටකය ගත්තානු ද’යි. භික්ෂුනු එ’ මිනිසුන් අවලංගු කරණුවන් අයුණු කියනුවන් දෙස් පහළ කරණුවන්ගේ බස් ඇසූහ. යම් මහණ කෙනෙක් අලෙපව්ණ වෙන් ද ඔහු ‘කෙසේ නම් ආයුෂමත් උපතඤ්ඤා ආකාරයෙන් නෙම සිටුවන්නු සිටුරක් විනාදි ද’යි. අවලංගු කෙරෙත් අයුණු කියත්. දෙස් පහළ කෙරෙත්. ඉක්බිති එ’ භික්ෂුනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැළ කළහ: ‘සැබෑ ද උපතඤ්ඤා, නෝ සිටුවන්නු සිටුරක් විනාදියෙහි ද’යි. අසා වදළහ. “සැබව භාග්‍යවතුන් වහන්ස, සී හේ කිය. “උපතඤ්ඤා, නාගේ නැගෙක් ද නො නැගෙක්ද? යි භගවත් ඇසූහ. “නොනැගෙක් භාග්‍යවතුන් වහන්සැ’යි. හේ කිය. “තුච්ඡුරාමය, නොනැගෙක් නොනැගෙනුට සුදුස්ස හෝ නුසුදුස්ස හෝ විද්‍යාමාන හෝ අවිද්‍යාමාන හෝ නො දනියි. එහි ලා තුච්ඡුරාමය, නෝ නොනැ සිටුවන්නු සිටුරක් විනාදියෙහි ය. තුච්ඡුරාමය, තෙල නොපහනුවන්ගේ පැහැදීම පිණිස හෝ නො වෙයි. ... තවද මහණෙනි, මෙසේත් මේ ගිණපදය උදෙසායි:”

‘යම් මහණෙක් තෙම නොනැ ගැහැවියක් හෝ ගැහැවියක හෝ සිටුරක් විනාදා නම් නිසැලි පවති වේ.”

මෙසේත් මේ ගිණපදය භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් භික්ෂුන්ට පණවන ලද්දේ වේ.

[මුල්පැණවීමයි.]

4. තව ද එසමයෙහි බොහෝ භික්ෂුනු සාකෙතනුවරින් සැවැත්තුවර බලා අදන්තගට පිළිපත්තානු වෙති. අතරමග සොරු නික්ම එ’ භික්ෂුන් (පාසිටුරු) පැහැර ගත්හ. එසේ එ’ භික්ෂුනු ‘භාග්‍යවතුන් විසින් නො නැ ගැහැවියක් හෝ ගෙහඹුවක් හෝ සිටුරක් විනවන්නට පිළිකෙව කරණ ලද’යි කුකුස් කරන්නානු නො විනවූහ. ලිහිණි වණින් ම සැවතට ගොස් භික්ෂුන් වදිති. එ’ භික්ෂුනු “ආවැත්ති, මේ ආජීවකයෝ සුදුරුතරය. මොහු භික්ෂුන් වදිති’යි මෙසේ කීහ. ‘ආවැත්ති, අපි ආජීවක නො වමිහ. අපි මහණුමිහ’යි. මෙසේ කීහ. භික්ෂුනු ආයුෂමත් උපාලිට ‘එසේ වී නම් ආවැත්ති, උපාලි මොවුන් විමසව’යි කීහ. එ’ භික්ෂුනු අනුයෝග කරණු ලබන්නානු එ පවත් දැන්වූහ.

5. අථ බො ආයස්මා උපාලි තෙ භික්ඛු අනුසුඤ්ඤානා භික්ඛු එතදවොච: “භික්ඛු ඉමෙ ආවුසො, දෙථ නෙහං විවරානි”ති. යෙ තෙ භික්ඛු අපච්ඡිකා තෙ උප්පායනාති බියනාති විපාවෙනාති: “කථං හි නාම භික්ඛු නග්ගා ආගච්ඡස්සානති, නනු නාම නිකේන වා පණේණන වා පටිච්ඡාදෙතා ආගන්තබ්බං”නති. අථ බො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමිත්ථං ආරොචෙසුං.

6. අථ බො භගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මිං කථං කතා භික්ඛු ආමනෙතසි: “අනුජානාමි භික්ඛවෙ අච්ඡිකානිවරස්ස වා නට්ඨිවිවරස්ස වා අඤ්ඤානකං ගහපතිං වා ගහපතාතිං වා විවරං විඤ්ඤපෙත්තුං. යං ආවාසං පසම්මං උපගච්ඡති, සවෙ තත්ථ හොති සම්ඝස්ස විහාරවිවරං වා උත්තරස්ථරණං වා භූමමස්ථරණං වා භිසිච්ඡි වා නං ගහෙතා පාරාජිකං, ලභිතා ඔදගිස්සාමි”ති. තො වෙ හොති සම්ඝස්ස විහාරවිවරං වා උත්තරස්ථරණං වා භූමමස්ථරණං වා භිසිච්ඡි වා, නිකේන වා පණේණන වා පටිච්ඡාදෙතා ආගන්තබ්බං. නතෙව නගෙන ආගන්තබ්බං. යො ආගචෙත්සය, ආපනති දුක්ඛටස්ස. එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකිකාපදං උද්දිස්සෙය්‍යාථ.”

“යො පන භික්ඛු අඤ්ඤානකං ගහපතිං වා ගහපතාතිං වා විවරං විඤ්ඤපෙත්සය අඤ්ඤානු සමයා, නිස්සග්ගියං පාචිතනියං. තත්ථායං සමයො: අච්ඡිකානිවරෙණ වා හොති භික්ඛු නට්ඨිවිවරෙණ වා. අයං තත්ථ සමයො”ති.

[දුතියසඤ්ඤානති]

7. යො පනාති යො යාදිසො -පෙ-

භික්ඛුති -පෙ- අයං ඉමස්මිං අතෙ අධිපෙපනො භික්ඛු’ති.

අඤ්ඤානකො නාම: මානිතො වා පිතිතො වා යාව සත්තමා පිතාමහසුගා අසම්බලො.

ගහපති නාම: යො කොචි අගාරං අප්පිකාවසති.

ගහපතාති නාම: යා කාචි අගාරං අප්පිකාවසති.

විවරං නාම: ඡිකානං විවරානං අඤ්ඤාතරං විවරං විකප්පනුපගපච්ඡිමං.

අඤ්ඤානු සමයාති සපෙත්වා සමයං.

අච්ඡිකානිවරෙණ නාම: භික්ඛුස්ස විවරං අච්ඡිකානං හොති, රුජ්ඣි වා වොරෙති වා ධුතෙතති වා යෙති කෙතිචි වා අච්ඡිකානං හොති.

නට්ඨිවිවරෙණ නාම: භික්ඛුස්ස විවරං අගතිතා වා දඬුං හොති, උදකෙන වා මුලුකං හොති, උතුරෙති වා උපවිකාති වා බාසිතං හොති, පරිභොගඡ්ඡණ්ණං වා හොති. අඤ්ඤානු සමයා විඤ්ඤපෙති පයොගෙ දුක්ඛටං. පටිලාභෙන නිස්සග්ගියං හොති. නිස්සජ්ඣතබ්බං සම්ඝස්ස වා ගණස්ස වා පුග්ගලස්ස වා. එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ නිස්සජ්ඣතබ්බං: “ඉදමෙ භනෙන විවරං අඤ්ඤානකං ගහපතිකං අඤ්ඤානු සමයා විඤ්ඤපිතා නිස්සග්ගියං. ඉමාහං සම්ඝස්ස නිස්සජාමි”ති -පෙ- දදෙය්‍යාති -පෙ- දදෙය්‍යුනති -පෙ- ආයස්මතො දමමි”ති -පෙ-

5. ඉක්කිති ආයුෂ්මත් උපාලි තෙරණුවෝ ඒ භික්ෂුන් විමසා භික්ෂුන්ට 'ආවාත'නි, මොහු භික්ෂුහු ය. මොවුන්ට සිවුරු දෙව'යි. කිහි. යම් මහණ කෙනෙක් අලෙපවල් වෙත් නම් ඔහු "කෙසේ නම් භික්ෂුහු ලිහිණි ව ආවාහු ද, නාණයෙන් හෝ පණයෙන් හෝ පිළිසන් කොට ඉයයුතු නො වේද" යි අවඥා කෙරෙති. අයුණු කියති. දෙස් පහළ කෙරෙත්. ඉක්කිති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැළ කළහ.

6. එසේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මේ ප්‍රකරණයෙහි දූහැමි කපා වදාරා භික්ෂුන් ඇමතු සේක. "මහණෙනි, අසිදාහන් සිවුරු ඇතියහුට හෝ නට සිවුරු ඇතියහුට හෝ නොනැ ගැහැවියක්හු හෝ ගෙහඬුවක හෝ සිවුරක් විනවත්තට, යම් ආවාසයකට පළමු එළඹේ නම්, ඉදින් එහි සඝසයාගේ විහාර සිවුරක් හෝ පසතුරුණෙක් හෝ බුමුතුරුණෙක් හෝ බිසිසිවියෙක් හෝ මේ නම් '(සිවුරු) ලැබ තබන්නෙමි' යි එය ගෙන පොරොත්තට අනුදනිමි. ඉදින් සඝසයාගේ විහාර සිවුරක් හෝ පසතුරුණෙක් හෝ බුමුතුරුණෙක් හෝ බිසිසිවියෙක් හෝ නොවේ නම් නාණයෙන් හෝ පණයෙන් හෝ පිළිසන් කොට ඉයයුතු ය. ලිහිණි ව නො ම ඉයයුතු ය. යමෙක් ඒ නම් දුකුලාආවාත වෙයි. මහණෙනි, මෙසේත් මේ ශික්ෂාපදය උදෙසටි."

"යම් මහණෙක් නොනැ ගැහැවියක්හු හෝ ගෙහඬුවක හෝ සමය තබා සිවුරක් විනවා නම් නිසැගිපවිති වෙයි. එහි මේ සමය වෙයි: මහණ තෙම පැහැර ගන්නා ලද සිවුරු ඇත්තේ හෝ නට සිවුරු ඇත්තේ හෝ වෙයි. මේ එහි සමය මේ."

[දෙවන පැණවිමසි.]

7. යො පන යනු: යමෙක්, යම් බඳුයෙක්...

හික්කු යනු: ... මේ තෙම මේ අභියෙහි හික්කු ය යි අදහස් කරණ ලද්දේ ය.

අඤ්ඤාතකම්: මුද්‍රපසින් හෝ පියපසින් හෝ සත් වැනි මුත්තා යුගය තෙක් අසම්බන්ධයෝ ය.

ගහපති නම්: යම් කිසිවෙක් ගිහිගෙයි වෙසේ නම් හේ.

විවර නම්: සසිවුරු අතුරින් විකපුන් පොහොතා සිවුරු පැසුළු කොට ඇති එක්තරා සිවුරෙකි.

අඤ්ඤානු සමයා යනු: සමය තබා.

අවජගතවිවර නම්: භික්ෂුහුගේ සිවුරු රජුන් විසින් හෝ සොරුන් විසින් හෝ බුළියන් විසින් හෝ යම් කිසි කෙනකුන් විසින් හෝ පැහැර ගන්නා ලද වෙයි.

නටබ්බිවර නම්: භික්ෂුහුගේ සිවුර ගින්නෙන් හෝ දැවුනේ වෙයි. දිය විසින් හෝ උසුලන ලද වෙයි මියන් විසින් හෝ වේයන් විසින් හෝ කන ලද වෙයි. පරිභෝගයෙන් දිරාතේ හෝ වෙයි. සමය තබා විනවා (ඉල්ලා) නම් පියොවිහි දුකුලා වෙයි. පිළිගැණීමෙන් නිසැගි වෙයි. සහනට හෝ ගණයට හෝ පුතුල්හට හෝ නිසැරිය යුතු ය. නව ද "මහණෙනි, මෙසේත් නිසැරිය යුතු ය: 'වහන්ස, මේ මාගේ සිවුර නො නැ ගැහැවියක්හු සමය තබා විනවන ලද්දේ නිසැගි විය. මෙය මම සහනට නිසදමි' යි... දෙන්නේ යයි ... දෙන්නාහු ය යි ... ආයුෂ්මත්තට දෙමි' යි...

8. අඤ්ඤානකෙ අඤ්ඤානකසඤ්ඤාදී අඤ්ඤානු සමයා විවරං විඤ්ඤාපෙනි, නිස්සංගිගං පාවිතනිගං. අඤ්ඤානකෙ වෙමෙනිකො අඤ්ඤානු සමයා විවරං විඤ්ඤාපෙනි, නිස්සංගිගං පාවිතනිගං. අඤ්ඤානකෙ ඤානකසඤ්ඤාදී අඤ්ඤානු සමයා විවරං විඤ්ඤාපෙනි, නිස්සංගිගං පාවිතනිගං. ඤානකෙ අඤ්ඤානකසඤ්ඤාදී, ආපනති දුක්ඛටස්ස. ඤානකෙ වෙමෙනිකො, ආපනති දුක්ඛටස්ස. ඤානකෙ ඤානකසඤ්ඤාදී, අනාපනති.

9. අනාපනති සමයෙ, ඤානකානං, පචාරිතානං, අඤ්ඤාසංඛාරාය, අතනො ධනෙන, උමමනතකස්ස, ආදිකමමිකස්සාති.

අඤ්ඤානකමි ඤානානරිසිකබාපදං නිට්ඨිතං.

5. 1. 7.

නතුනනරිසිකබාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සංවච්ඡියං විහරති ජේතවතෙ අනාථපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ. තෙන බො පන සමයෙන ඡබ්බග්ගියා හික්ඛු අච්ඡන්තවිවරකෙ හික්ඛු උපසඬකමිත්වා එවං වදෙනති: “භගවතා ආට්ටසො අනුඤ්ඤානං අච්ඡන්තවිවරස්ස වා නට්ඨවිවරස්ස වා අඤ්ඤානං ගහපතීං වා ගහපතානිං වා විවරං විඤ්ඤාපෙනුං, විඤ්ඤාපෙථ ආට්ටසො විවරන්ති.” “අලං ආට්ටසො ලද්ධං අවෙහති විවරන්ති.” “මයං ආයසමන්තානං අත්ථාය¹ විඤ්ඤාපෙමා”ති. “විඤ්ඤාපෙථ ආට්ටසො”ති. අථ බො ඡබ්බග්ගියා හික්ඛු අඤ්ඤානකෙ² ගහපතිකෙ උපසඬකමිත්වා එතදවොචු: “අච්ඡන්තවිවරකා ආට්ටසො හික්ඛු ආගතා, දෙථ තෙසං විවරානි”ති බහුං විවරං විඤ්ඤාපෙසුං.

2. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො පුරිසො සභායං නිසිනො අඤ්ඤාතරං පුරිසං එතදවොච: “අච්ඡන්තවිවරකා අයෙසා හික්ඛු ආගතා, තෙසං මයා විවරං දින්න”නති. සොපි එවමාහ “මයාපි දින්නන්ති”. අපරොපි එවමාහ මයාපි දින්නන්ති.” තෙ උජ්ඣායන්ති බියන්ති විපාවෙනති: “කථං හි නාම සමණා සකායපුත්තියා න මත්තං ජානිත්වා බහුං විවරං විඤ්ඤාපෙස්සන්ති. දුස්සවාණීප්පං වා සමණා සකායපුත්තියා කාරිස්සන්ති, පග්ගාති-කසාලං³ වා පසාරෙස්සන්ති”ති. අසෙසාපුං බො හික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායන්තානං බියන්තානං විපාවෙන්තානං. යෙ තෙ හික්ඛු අපට්ඨිත්වා තෙ උජ්ඣායන්ති බියන්ති විපාවෙන්ති: “කථං හි නාම ඡබ්බග්ගියා හික්ඛු න මත්තං ජානිත්වා බහුං විවරං විඤ්ඤාපෙස්සන්ති”ති. අථ බො තෙ හික්ඛු භගවතො එතමිත්ථං ආරොවෙසුං.

1. ‘අත්ථාය’ මජ්ඣ. නැව්. 2. ‘අඤ්ඤානකෙ.’ මජ්ඣ. නදිසසනෙ. 3. පට්ටගාතිකසාලං, ඉතිපි.

8. නොනැයකු කෙරෙහි නොනැයෙක යන සංඥා ඇති ව සමය තබා සිටුරක් විතවා නම් නිසැගි පවිති වෙයි. නොනැයකු කෙරෙහි විමති ඇති ව සමය තබා සිටුරක් විතවා නම් නිසැගි පවිති වෙයි. නොනැයකු කෙරෙහි නැයෙක යන සංඥා ඇති ව සමය තබා සිටුරක් විතවා නම් නිසැගි පවිති වෙයි. නැයකු කෙරෙහි නොනැයෙක යන සංඥා ඇත්තේ දුකුලාආවාත් වෙයි. නැයකු කෙරෙහි විමති ඇත්තේ, දුකුලාආවාත් වෙයි. නැයෙකු කෙරෙහි නැයෙක යන සංඥා ඇත්තේ ආවාත් නැති.

9. සමයෙහි, නැයන් සතු, පැවැරුවන් සතු සිටුරු විතවන්නහුට, අනෙකකු සඳහා විතවන්නහුට, තමාගේ ධනයෙන් පිරුළු ගන්නහුට, උමමනකයාහට, ආදිකමමිකයාහට ආවාත් නැති.

අඤ්ඤානකවිඤ්ඤානති ශික්ෂාපදය නිමි.

5. 1. 7.

නතුනතරිශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවන් බුදුහු සැවැත්තුවර අනේපිඬුසිටුහුගේ දෙවරම්වෙහෙරෙහි වැඩ වෙසෙති. එසමයෙහි සවග මහණහු අසිදැගන්නා ලද සිටුරු ඇති භික්ෂූන් වෙත එළඹ මෙසේ කියති: ‘ආවාත්ති, භාග්‍යවතුන් විසින් අසිදැගන්නා ලද සිටුරු ඇතියහුට හෝ නට සිටුරු ඇතියහුට හෝ නොනැ ගැහැවියකු හෝ ගෙහඹුවක හෝ සිටුරක් විනාමිම අනුදන්නා ලද. ආවාත්ති, සිටුරක් විතවටු’ ය යි. ‘කම් නාත ආවාත්ති, අප විසින් සිටුරක් ලබන ලද්ද’යි. ඔහු කියත්. ‘අපි ආයුෂ්මතුන් සඳහා විතවමිහ’යි සවැගියෝ කිහ. ‘විතවටු ආවාත්ති’යි ඔහු කිහ. ඉක්බිති සවග මහණහු නො නැ ගැහැවියන් කරු එළඹ මෙසේ කිහ. ‘ආවාත්ති, අසිදැගන්නා ලද සිටුරු ඇති මහණහු ආහ. ඔවුනට සිටුරු දෙව’යි බොහෝ සිටුරු විතවාගත්හ.

2. එසමයෙහි එක්තරු පුරුෂයෙක් සභායෙහි හුන්නේ එක්තරා පුරුෂ-යකුට මෙ පවත් කී ය: ‘ආයඝීයෙහි, අසිදැගන්නා ලද සිටුරු ඇති භික්ෂූහු ආහ. මා විසින් ඔවුනට සිටුරක් දෙන ලද්ද’යි. හෙ ද මෙසේ කී ‘මා විසිනුද දෙන ලද්ද’යි. අනෙකෙකුද මෙසේ කී: ‘මා විසිනුද දෙන ලද්ද’යි. ඔහු අවඥ කෙරෙත් අයුණු කියත් දෙස් පහළ කෙරෙත්: “කෙසේ නම් ශ්‍රමණ ශාක්‍ය-පුත්‍රියයෝ පමණ නො දෑත බොහෝ සිටුරු විතවා ගත්තු ද, පිළි වෙණෙද-හමක් හෝ ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රියයෝ කෙරෙත් ද පිළි අවුණක් හෝ විවාන කෙරෙත් ද යි. භික්ෂූහු අවඥ කරණ අයුණු කියන දෙස් පහළ කරණ ඒ මිනිසුන්ගේ බස් ඇසූහ. යම් මහණ කෙනෙක් අලෙපව්ෂ් වෙන් ද ඔහු අවඥ කෙරෙහි අයුණු කියති දෙස් පහළ කෙරෙත්: ‘කෙසේ නම් සවග මහණහු පමණ නො දෑත බොහෝ සිටුරු විතවුනු ද’යි. ඉක්බිති ඒ භික්ෂූහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැළ කළහ.

3. “සච්චං නිර භූමෙන භික්ඛවෙ ත මත්තං ජාතිත්වා ඛන්තං චිවරං විඤ්ඤපෙඨා”ති. “සච්චං භගවා”. විගරහි බුද්ධො භගවා: “කථං හි තාම භූමෙන මොඤ්ඤරිසා න මත්තං ජාතිත්වා ඛන්තං චිවරං විඤ්ඤාපෙස්සථ, තෙන මොඤ්ඤරිසා අප්පසන්නානං වා පසාදං -පෙ- ඵවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකතාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:”

“තඤ්ඤෙ අඤ්ඤාතඤ්ඤො ගහපති වා ගහපතානි වා ඛන්තං චිවරෙති අභිභවස්සං පචාරෙය්‍යා, සන්නරුත්තරපරමං තෙන භික්ඛුනා තතො චිවරං ආදිතබ්බං. තතො වෙ උත්තරිං¹ ආදියෙය්‍යා, නිස්සග්ගියං පාවිතරියනති.”

4. තඤ්ඤෙති අවජ්ජනචිවරකං භික්ඛං.

අඤ්ඤාතඤ්ඤො නාම: මානිතො වා පිතිතො වා යාව සත්තමා පිතාමහ-
ස්සගා අසමබ්දො.

ගහපති නාම: යො කොචි අගාරං අජ්ඣාවසති.

ගහපතානි නාම: යා කාචි අගාරං අජ්ඣාවසති.

ඛන්තං චිවරෙති ඛන්තෙති චිවරෙති.

අභිභවස්සං පචාරෙය්‍යාති යාවතකං ඉච්ඡිති තාවතකං ගණනාතිති.

සන්නරුත්තරපරමං තෙන භික්ඛුනා තතො චිවරං ආදිතබ්බන්ති සචෙ තිණ්ණි තට්ඨානි හොන්ති දො සාදිතබ්බානි, දො තට්ඨානි එකං සාදිතබ්බං, එකං තට්ඨං ත කිඤ්චි සාදිතබ්බං.

තතො වෙ උත්තරිං ආදියෙය්‍යාති නවුතනරිං විඤ්ඤපෙති, පයොගෙ දුක්ඛං. පටිලාභෙන නිස්සග්ගියං හොති. නිස්සජ්ජතබ්බං සමසස්ස වා ගණස්ස වා පුග්ගලස්ස වා. ඵවඤ්ච පන භික්ඛවෙ නිස්සජ්ජතබ්බං:

“ඉදමෙම භන්තො චිවරං අඤ්ඤාතකං ගහපතිකං² නවුතනරිං විඤ්ඤපිතං නිස්සග්ගියං. ඉමානං සමසස්ස නිස්සජාමි”ති. දදෙය්‍යාති -පෙ- දදෙය්‍යන්ති -පෙ- ආයසමතො දමමි”ති.

5. අඤ්ඤාතකෙ අඤ්ඤාතකසඤ්ඤාදි නවුතනරිං චිවරං විඤ්ඤපෙති, නිස්සග්ගියං පාවිතරියං. අඤ්ඤාතකෙ වෙමතිකො -පෙ- අඤ්ඤාතකෙ ඤ්ඤාතකසඤ්ඤාදි නවුතනරිං චිවරං විඤ්ඤපෙති, නිස්සග්ගියං පාවිතරියං. ඤ්ඤාතකෙ අඤ්ඤාතකසඤ්ඤාදි, ආපතති දුක්ඛං පසං. ඤ්ඤාතකෙ වෙමතිකො, ආපතති දුක්ඛං පසං. ඤ්ඤාතකෙ ඤ්ඤාතකසඤ්ඤාදි, අනාපතති.

6. අනාපතති සෙසකං ආහරිස්සාමිති හරන්තො ගච්ඡති, සෙසකං භුක්ඛොව හොතුති දෙනති, න අවජ්ජනකාරණා දෙනති, න තට්ඨ-
කාරණා දෙනති, ඤ්ඤාතකානං, පචාරිනානං, අත්තතො ධනෙන, උමමතකස්ස, ආදිකමිකස්සානි.

නවුතනරිසිකතාපදං නිවර්තනං.

3. 'සාබ්‍ය ද මහණෙනි, තෙපි පමණ නො දැන බොහෝ සිවුරු විනවුනු ල'යි භාග්‍යවත්තු ඇසූහ. "සාබ්‍ය භාග්‍යවතුන් වහන්ස"යි ඔහු කීහ. භාග්‍යවත් බුදුහු ගඟා කළහ: 'කෙසේ නම් තුළු පුරුෂයෙහි, තෙපි පමණ නො දැන බොහෝ සිවුරු විනවුනු ද! තුළුපුරුෂයෙහි, තෙල කරුණ නො පනනුත්තේ පැහැදීම පිණිස හෝ නො වෙයි ... තවද මහණෙනි, මෙසේත් මේ ශික්ෂාපදය උදෙසාද:'"

"ඉදින් නොනැ ගහපතියෙක් හෝ ගහපතනියක් හෝ ඒ (අසිදාගන් නට සිවුරු ඇති) මහණහට කැමැතිතාක් ගෙන යන්නට බොහෝ සිවුරු පවරා නම් ඒ මහණහු විසින් හදනා සිවුර හා උතුරුසල පරම කොට ඇති සිවුරක් එසින් ඉවසිය යුතු" ය. ඉදින් එසින් මත්තෙහි ඉවසා නම් නිසැගි පවිනි වේ" යයි.

4. තසෙවු යනු: පැහැරන්නා ලද සිවුරු ඇති මහණ.

අඤ්ඤාතක නම්: ලවුපසින් හෝ පියපසින් හෝ සත් වැනි මිවුතුන් සුගව ව දක්වා අසමබලියෝ ය.

ගහපති නම්: යම් කිසිවෙක් ගිහිගෙයි වෙසේ ද හෝ.

ගහපතාහි නම්: යම් කිසිවක් ගිහිගෙයි වෙසේ ද හෝ.

බහුති විවරෙහි යනු: බොහෝ වූ සිවුරින්.

අභිහට්ඨං පචාරෙය්‍ය යනු: යම්තාක් රිසියෙහි නම් ඒ තාක් ගණුව යි.

සහනරුතරපරමං තෙන භික්ෂුනා තතො විවරං ආදිතඝ්ඛං යනු: ඉදින් තුන් සිවුර නටුයේ නම් දෙකෙක් ඉවසිය යුතු ය. දෙකෙක් නටුයේ නම් එකෙක් ඉවසිය යුතු ය. එකෙක් නටුයේ නම් කිසිවක් නො ඉවසිය යුතු ය.

තතො වෙ උතනපිං ආදියෙය්‍ය යනු: එසින් මත්තෙහි විතවා නම් ප්‍රයෝගයෙහි දුකුලා වෙයි. සිවුරු ලැබීමෙන් නිසැගි වෙයි. සහනට හෝ ගණනට හෝ පුඤ්ලක්ඛට හෝ නිසැපිය යුතු ය. තව ද මහණෙනි, මෙසේත් නිසැපිය යුතුය: 'වහන්ස, මේ මාගේ සිවුර නොනැ ගැහැටියකු සතු වූයේ පමණින් මතුයෙහි විතවන ලද්දේ නිසැගි විය, මෙය මම් සහනට නිසදම්' යි ... දෙත්තේ ය යි ... දෙත්තාහු ය යි ... ආයුෂමත්භට දෙමි' යි ...

5. නොතැයකු කෙරෙහි නොතැයෙක යන සංඥ ඇති ව පමණින් මත්තෙහි සිවුරක් විතවා නම් නිසැගි පවිනි වෙයි. නොතැයකු කෙරෙහි විමනි ඇත්තේ ... නොතැයකු කෙරෙහි තැයෙක යන සංඥ ඇත්තේ පමණින් මත්තෙහි සිවුරක් විතවා නම් නිසැගි පවිනි වෙයි. තැයකු කෙරෙහි නො තැයෙක යන සංඥ ඇත්තේ, දුකුලාඇවැත් වෙයි. තැයකු කෙරෙහි විමනි ඇත්තේ, දුකුලාඇවැත් වෙයි. තැයකු කෙරෙහි තැයෙක යන සංඥ ඇත්තේ, ඇවැත් නැති.

6. සෙස්ස 'ගෙණ එත්තෙමි'යි ගෙණ යේ නම්, සෙස්ස නොපට ම වේවයි දෙත් නම් අසිදාගන්තා ලද කරුණින් නො දෙත් නම්, නට හෙයින් නො දෙත් නම්, තතුතනර සිවුරු ගන්නනුට, තැයන් සතු, පැවරුවන් සතු තතුතනර සිවුරු ගන්නනුට, තමාගේ ධනයෙන් ගන්නනුට, උම්මතකකයාහට ආදිකම්මකයාහට ඇවැත් නැති.

පරිම උපකම් ටිසිකම් පදං

1. තෙත සමයෙන බුද්ධෝ භගවා සාවතියං විහරති ජේතවනෙ අනාථපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ. තෙත බො පත සමයෙන අඤ්ඤානරො පුරිසො පජාපතීං ඵතදවොච: “අයං උපතඤ්ඤං විචරෙන අච්ඡාදෙස්සාමි”ති. අස්සොසි බො අඤ්ඤානරො පිණ්ඩවාදිකො භික්ඛු නස්ස පුරිසස්ස ඉමං වාවං භාසමා-නස්ස. අථ බො සො භික්ඛු යෙනායස්මා උපතඤ්ඤං සකාසපුතො තෙනුප-සඞ්කමි, උපසඞ්කමිත්වා ආයස්මනං උපතඤ්ඤං සකාසපුතං ඵතදවොච: “මහාපුඤ්ඤාසි ත්වං ආවුසො උපතඤ්ඤං අමුක්ඛමිං ඔකාසෙ අඤ්ඤානරො පුරිසො පජාපතීං ඵතදවොච: අයං උපතඤ්ඤං විචරෙන අච්ඡාදෙස්සාමි”ති. “අනු-වුසො මං සො උපට්ඨාකො”ති. අථ බො ආයස්මා උපතඤ්ඤං සකාසපුතො යෙන සො පුරිසො තෙනුපසඞ්කමි. උපසඞ්කමිත්වා නං පුරිසං ඵතදවොච: “සච්චං කිර මං ත්වං ආවුසො විචරෙන අච්ඡාදෙතුකාමොසි”ති. “අපි මයං ඵං භොති: “අයං උපතඤ්ඤං විචරෙන අච්ඡාදෙස්සාමි”ති. “සච්චෙ බො මං ත්වං ආවුසො විචරෙන අච්ඡාදෙතුකාමො”සි, “ඵවරුපෙන විචරෙන අච්ඡාදෙහි කායං තෙත අච්ඡන්තොපි කරිස්සාමි, යානං න පරිතුඤ්ඤාමි”ති.

2. අථ බො සො පුරිසො උඤ්ඤායති බියති විපාවෙති: “මහිච්ඡා ඉමෙ සමණා සකාසපුතියා අසනතුට්ඨා, නසිමෙ සුකරා විචරෙන අච්ඡාදෙතුං. කථං හි නාම අයො උපතඤ්ඤං මයා පුබ්බෙ අප්පචාරිතො මං උපසඞ්කමිත්වා විචරෙ විකප්පං ආපජ්ජස්සති”ති. අස්සොසුං බො භික්ඛු නස්ස පුරිසස්ස උඤ්ඤා-යනාස්ස බියනාස්ස විපාවෙනාස්ස. යෙ තෙ භික්ඛු අප්පච්ඡා තෙ උඤ්ඤා-යනාති බියනාති විපාවෙනාති: “කථං හි නාම ආයස්මා උපතඤ්ඤං සකාසපුතො පුබ්බෙ අප්පචාරිතො ගහපතිකං උපසඞ්කමිත්වා විචරෙ විකප්පං ආපජ්ජස්ස-ති”ති. අථ බො තෙ භික්ඛු භගවතො ඵතමත්ථං ආරොවෙසුං “සච්චං කිර ත්වං උපතඤ්ඤං පුබ්බෙ අප්පචාරිතො ගහපතිකං උපසඞ්කමිත්වා විචරෙ විකප්පං ආපජ්ජති?” “සච්චං භගවා”. “ඤ්ඤාතො තෙ උපතඤ්ඤං අඤ්ඤානකොති?” “අඤ්ඤානකො භගවා”ති. “අඤ්ඤානකො මොඝපුරිස අඤ්ඤානකස්ස න ජානාති පතිරුපං වා අප්පතිරුපං වා සනතං වා අසනතං වා. නත්ථ නාම ත්වං මොඝ-පුරිස පුබ්බෙ අප්පචාරිතො අඤ්ඤානකං ගහපතීං³ උපසඞ්කමිත්වා විචරෙ විකප්පං ආපජ්ජස්සි. තෙනං මොඝපුරිස අප්පසනානං වා පසාදය-පෙ-ඵවඤ්ච පත භික්ඛවෙ ඉමං සිකම්පදං උද්දිසෙය්‍යාථ:”

“භික්ඛු පනෙම උද්දිසං අඤ්ඤානකස්ස ගහපතියං වා ගහපතානියා වා විචරවෙතාපනතං⁴ උපකම්පං. භොති, ඉමිනා විචරවෙතාපනෙන න විචරං වෙතාපෙනා ඉත්ථනනාමං. භික්ඛු විචරෙන අච්ඡාදෙස්සාමිති. නනු වෙසො භික්ඛු පුබ්බෙ අප්පචාරිතො උපසඞ්කමිත්වා විචරෙ විකප්පං. ආපජ්ජය්‍යා: සාධු වත මං. ආයස්මා ඉමිනා විචරවෙතාපනෙන ඵවරුපං වා ඵවරුපං වා විචරං වෙතාපෙනා අච්ඡාදෙහිති කල්‍යාණකම්‍යතං උපාදය, නිය්‍යගතියං පාවිතභිය”නති.

1. අපි මෙය ඵං භොති. මජ්ඣං. 2. ආපජ්ජසි, මජ්ඣං. 3. ගහපතිකං, මජ්ඣං. 4. විචරවෙතාපනං. සකං.

ප්‍රථම උපකර්මය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සැවැත්තුවර සමිපයෙහි වූ අනේපිඬු-සිටුහුගේ දෙවර්මිනි වැඩ වෙසෙති. තවද එසමයෙහි එක්තරා පුරුෂයෙක් භාග්‍යවත් උපනඤ්ඤා භිමියන් සිටුරෙත් ආච්ඡාදනය කරන්නෙමි'යි. මේ කී ය: එක්තරා පිඬුසිතා යන මහණෙක් ඒ පුරුෂයා මෙ තෙපුල් කියන්න ආසී ය. ඉක්බිති ඒ මහණ ආයුෂමත් උපනඤ්ඤා ශාක්‍යපුත්‍රයන් කර එළඹ ආයුෂමත් උපනඤ්ඤා ශාක්‍යපුත්‍රයන්ට ආයුෂමත් උපනඤ්ඤායෙහි, තෙපි මහපින් ආත්තනු ය. අසෝ පෙදෙසෙහි එක්තරා මිනිසෙක් බිරිදට "උපනඤ්ඤා භිමියන් විවරයෙන් ආච්ඡාදනය කරවන්නෙමි'යි. කී යයි සැල කෙළේ ය. "ආච්ඡාදනී, (එබඳු මිනිසෙක්) ආත. හේ මාගේ උපසංඝයකයෙකැ'යි. උපනඤ්ඤා තෙර කීය. ඉක්බිති ආයුෂමත් උපනඤ්ඤා ශාක්‍යපුත්‍ර තෙම ඒ පුරුෂයා වෙත එළඹ "සැබැවෙක්ද, ආච්ඡාදනී, තෙපි මා සිටුරකින් ආච්ඡාදනය කරණු කැමැත්තනු දැ'යි ආසීය. "භිමියන් 'උපනඤ්ඤා භිමියන් විවරයෙකින් ආච්ඡාදනය කරන්නෙමි' යි මට මේ සිත තමි වී යැයි හේ කීය. "ඉදින් ආච්ඡාදනී, තෙපි සිටුරෙකින් මා ආච්ඡාදනය කරණු කැමැත්තනු තමි මෙබඳු සිටුරෙකින් ආච්ඡාදනය කරව. යම් සිටුරක් මම් පරිභොග නො කෙරෙමි තමි ඒ සිටුරින් පුදන ලද්දෙමි තබුදු එයින් මම් කුමක් කෙරෙමි දැ?" යි උපනඤ්ඤා තෙර කී ය.

2. ඉක්බිති ඒ පුරුෂ තෙම 'මේ ශ්‍රමණශාක්‍යපුත්‍රයෝ මහෙව්ච්ඡෝ ය. අසනතුෂ්ටයෝ ය, මොවුන් සිටුරකින් පුදන්නට පහසු නො වෙයි. කෙසේ නම් උපනඤ්ඤා භිමියෝ කලින් මා විසින් නොපවරණ ලද්දහු මා වෙත එළඹ විවරයෙහි අධික විධානයට පැමිණෙන්නාහු දැ'යි අවඥ කෙරෙයි, නුගුණ කීයයි, දෙස් පහළ කෙරේ: හිඤ්ඤා අවඥ කරණ නුගුණ කීයන දෙස් පහළ කරණ ඒ මිනිසාගේ බස් ඇසුහ. යම් හිඤ්ඤා කෙනෙක් අලෙපච්ඡ-යෝද ඔහු 'කෙසේ නම් ආයුෂමත් උපනඤ්ඤා ශාක්‍යපුත්‍රයෝ පෙර නොපවරණ ලද්දහු, ගැහැවියකු කරා එළඹ විවරයෙහි. අධිකවිධානයට පැමිණියාහු දැ'යි. අවඥ කෙරෙහි, අගුණ කීයයි, දෙස් පහළ කෙරෙහි. ඉක්බිති ඒ හිඤ්ඤා භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් දැන්වූහ. "සැබැවෙක්ද උපනඤ්ඤා, තෝ පෙර නො පවරණ ලද්දෙහි ගැහැවියකු කර එළඹ විවරයෙහි අධිකවිධානයට පැමිණියෙහි දැ'යි. භාග්‍යවත්හු ප්‍රච්ඡිත්ත. 'සැබැව භාග්‍යවතුන් වහන්සැ'යි හේ කී ය. "උපනඤ්ඤා, තාගේ නායෙක්ද නොනායෙක් දැ'යි භාග්‍යවත්හු ඇසුහ. 'නොනායෙක් භාග්‍යවතුන් වහන්සැ'යි හේ කී ය. "නුවණ පුරුෂය, නොනායෙක් නොනායකුට සුදුස්ස හෝ නුසුදුස්ස හෝ ඇති දෑ හෝ නැති දෑ හෝ නො දනිති. නුවණ පුරුෂය, එහි නම් තෝ පෙර නො පවරණ ලද්දෙහි නොනා ගැහැවියකු කර එළඹ විවරයෙහි අධිකවිධානයට පැමිණියෙහි. නුවණ පුරුෂය, තෙල නො පහන් වුවන්ගේ ප්‍රසාදයට හෝ නො වැටෙයි. ... තවද මහණෙනි, මෙසේත් මේ ගිණනපදය උදෙසා වූ:"

"මහණන්හු ම උදෙසා නොනා ගැහැවියකු විසින් හෝ ගැහැවි දුටක විසින් හෝ මේ සිටුරාමිලයෙන් සිටුරක් මිල දී ගෙන මෙනම් ඇති මහණහුට දෙන්නෙමි යි සිටුරාමිලයක් සපයන ලද්දේ වෙ ද, ඉදින් ඒ මහණ පෙර නො පවරණ ලද්දේ එහි එළඹ 'ආයුෂමත්, මේ සිටුරා මිලයෙන් මෙබඳු වූ ද මෙබඳු වූ ද සිටුරක් මිල දී ගෙන මට දෙවායි සොඳුරු බව කැමැති බව පිඬු වූ මෙසේ කළහොත් මානාවා සි විවරයෙහි අධිකවිධානයට පැමිණියේ වී නම් ගිණනපදය වේ."

3. හික්ඛුං පනෙව උද්දිස්සාති හික්ඛුස්සන්ධාය, හික්ඛුං ආරමමණං කරිත්වා, හික්ඛුං අවජාදෙතුකාමො.

අඤ්ඤාතකො නාම: මානිතො වා පීනිතො වා යාව සන්තමා පිනාමහසුගා අසමබ්බො.

ගහපති නාම: යො කොචි අගාරං අජ්ඣාවසති.

ගහපතානී නාම: යා කාචි අගාරං අජ්ඣාවසති.

විවරවේතාපනතං නාම: හිරඤ්ඤං වා සුවණණං වා මුත්තා වා මණි වා පවාළො වා ඵළිකො වා පටකො වා සුන්තං වා කප්පාසො වා.

ඉමිනා විවරවේතාපනෙනානි පච්චුපට්ඨිතෙන.

වේතාපෙකානි පරිවතෙනත්වා.

අවජාදෙස්සාමිති දස්සාමි.

තනු වෙසො හික්ඛුති යං හික්ඛුං උද්දිස්සා විවරවේතාපනතං උපකකට්ඨොති, සො හික්ඛු.

පුබ්බෙ අප්පවාදිතොති පුබ්බෙ අවුත්තො හොති, කිදිසෙන තෙ භන්තෙ විවරෙන අත්ථො, කිදිසං තෙ විවරං වේතාපෙමිති.

උපසංඝකමිත්වානි සරං ගන්ත්වා, යත්ත කත්ථි උපසංඝකමිත්වා.

විවරෙ විකාපං ආපරේජය්‍යාති ආයතං වා හොතු විත්තං වා අප්පිතං වා සණ්ඨං වා.

ඉමිනා විවරවේතාපනෙනානි පච්චුපට්ඨිතෙන.

ඵවරුපං වා ඵවරුපං වානි ආයතං වා විත්තං වා අප්පිතං වා සණ්ඨං වා.

වේතාපෙකානි පරිවතෙනත්වා.

අවජාදෙහිති දපේඪි.

කල්‍යාණකම්පතං උපාද්‍යාති සාධත්තිකො¹ මහග්ගත්තිකො.

4. තස්ස වචනෙන ආයතං වා විත්තං වා අප්පිතං වා සණ්ඨං වා වේතාපෙති, පයොගෙ දුක්ඛටං. පටිලාභෙන නිස්සංගිකං හොති, නිස්සංජ්-තබ්බං සංඝස්ස වා ගණස්ස වා පුග්ගලස්ස වා. ඵවඤ්ච පත හික්ඛවෙ නිස්සංජ්තබ්බං: “ඉදං මෙ භන්තෙ විවරං පුබ්බෙ අප්පවාදිතො අඤ්ඤාතකං ගහපතිතං උපසංඝකමිත්වා විවරෙ විකාපං ආපනතං නිස්සංගිකං, ඉමංහං සංඝස්ස නිස්සංජාමි”ති -පෙ- දදෙය්‍යාති -පෙ- දදෙය්‍යන්ති -පෙ- ආයස්මතො දමමි”ති.

1. සාධුතපිකො. යනං.

3. හික්කුං පනොව උදෙසා යනු: මහණක්ෂු සඳහා, මහණක්ෂු අරමුණු කොට, මහණක්ෂු ආච්ඡාදනය කරණු කැමැත්තේ.

අඤ්ඤානත නම්: මවුපසින් හෝ පියපසින් හෝ සත් වන මිවුතුන් යුගලය දක්වා නොසබඳ වූයේ ය.

ගහපනි නම්: යම් කිසිවෙක් ගිහිගෙයි වෙසේ නම් හේ ය.

ගහපනානි නම්: යම් කිසිවක් ගිහිගෙයි වෙසේ නම් හෝ ය.

විවරවෙනාපනන නම්: අමුරන් හෝ රත්රන් හෝ මුතු හෝ මිණි හෝ පබළු හෝ පිළිමිණි හෝ පටයෙක් හෝ හු හෝ කපු හෝ ය.

ඉමිනා විවරවෙනාපනනන යනු: වෙනට පත් දැයෙකින්.

වෙනාපෙකා යනු: පිරිවටා.

අච්ඡාදෙසසාමි යනු: දෙන්නෙමි.

නනු වෙසො හික්කු යනු: යම් මහණක්ෂු උදෙසා සිවුරුමිල සපයන ලද වේ ද ඒ මහණ.

පුබ්බෙ අප්පචාටිතො යනු: වහන්ස, කෙබඳු සිවුරෙකින් තොපට ප්‍රයෝජන වේ ද කෙබඳු සිවුරක් තොපට මිල දී ගනිමි ද යි පෙර නොකියන ලද්දේ වේ.

උපසබ්බකම්මා යනු: ගෙට ගොස් යම් කිසි නැතෙක්හි එළඹ.

විවරෙ විකප්පං ආපසෙජ්ජයා යනු: දිගු ද පුළුල් ද ඝන ද සිලිටි ද වේව යි.

වෙනාපෙකා යනු: පිරිවටා.

අච්ඡාදෙහි යනු: දෙව.

කල්‍යාණකම්‍යතං උපාදාය යනු: සොඳුරු බව කැමැත්තේ මහආභි බව කැමැත්තේ.

4. ඔහුගේ බසින් දිගු හෝ පුළුල් හෝ ඝන හෝ සිලුටු හෝ වුවක් මිල දී ගණි නම්, පියෝහි දුකුළා වෙයි. ලැබීමෙන් නිසැගි වෙයි. සබ්බසාධා හෝ ගණයාධා හෝ පුහුලක්ෂට හෝ නිසැජ්ජය්‍යතු ය. නවද මහණෙනි, මෙසේ නිසැජ්ජය්‍යතු ය; 'වහන්ස, මේ මාගේ සිවුර පෙර නො පවරන ලද්දෙමි නොහැ ගැහැවියක්ෂු කරා එළඹ සිවුරෙහි අභිකප්පිධානයට පැමිණෙන ලද්දේ නිසැගි විය. මම මෙය සහනට නිසජ්ඣමි'යි. ... දෙන්නේ ය යි ... දෙන්නාහ යි ... ආයුෂමත්තට දෙමි'යි. ...

5. අඤ්ඤානතො අඤ්ඤානකසඤ්ඤා පුබ්බෙ අප්පචාරිතො ගහපතිනං උපසඤ්ඤාමිත්වා විචරෙ විකප්පං ආපජ්ජන්ති, නිස්සංගියං පාවිත්තියං. අඤ්ඤානතො වෙමතිකො -පෙ- අඤ්ඤානතො ඤානකසඤ්ඤා පුබ්බෙ අප්පචාරිතො ගහපතිනං උපසඤ්ඤාමිත්වා විචරෙ විකප්පං ආපජ්ජන්ති, නිස්සංගියං පාවිත්තියං. ඤානතො අඤ්ඤානකසඤ්ඤා, ආපනති දුක්ඛටස්ස. ඤානතො වෙමතිකො, ආපනති දුක්ඛටස්ස. ඤානතො ඤානකසඤ්ඤා, අනාපනති.

6. අනාපනති ඤානකානං, පචාරිකානං, අඤ්ඤාස්සත්ථාය, අත්තනො ධනෙන, මහග්ගං වේදනාපෙඤ්ඤාමස්ස අප්පග්ගං වේදනාපෙති, උමමනතකස්ස, ආදිකමමිකස්සාති.

පඤ්ඤානකපදං නිවසිතං.

5. 1. 9.

දුතිය උපකඛට සිකාපදං

1. තෙන සම්මෙත චුද්ධො නගවා සාවන්තියං විහරති ජෙනවතෙන අනාථිණිකස්ස ආරමේ. තෙන බො පන සම්මෙත අඤ්ඤානරෙ පුරිසො අඤ්ඤානරං පුරිසං එතදවොච: “අහං අයං උපනඤං¹ විචරෙන අච්ඡා-දෙස්සාමි”ති. සො‘පි එවමාහ: “අහමපි අයං උපනඤං විචරෙන අච්ඡාදෙස්සාමි”ති. අස්සොසි බො අඤ්ඤානරෙ පිණ්ඩවාරිකො භික්ඛු තෙසං පුරිසානං ඉමං කථාසලලාපං. අථ බො සො භික්ඛු යෙනායස්මා උපනඤෙ සත්තපුත්තො තෙනුපසඤ්ඤාමි, උපසඤ්ඤාමිත්වා ආයස්මන්තං උපනඤං සත්තපුත්තං එතදවොච: “මහාපුඤ්ඤාසි තං ආවුසො උපනඤ අමුක්ඛමි. ඔක්ඛාසෙ අඤ්ඤානරෙ පුරිසො අඤ්ඤානරං පුරිසං එතදවොච: “අහං අයං උපනඤං විචරෙන අච්ඡාදෙස්සාමි”ති. සො‘පි එවමාහ: අහමපි අයං උපනඤං විචරෙන අච්ඡාදෙස්සාමි”ති. අත්ථාචුසො මං නෙ උපට්ඨාකාති

2. අථ බො ආයස්මා උපනඤෙ සත්තපුත්තො යෙන තෙ පුරිසා තෙනුපසඤ්ඤාමි, උපසඤ්ඤාමිත්වා තෙ පුරිසෙ එතදවොච: “සච්චං කිරිමං තුලෙහ ආවුසො විචරෙති අච්ඡාදෙතුක්ඛාමත්ථා”ති. “අපි තය්‍ය එවං හොති, අයං උපනඤං විචරෙති අච්ඡාදෙස්සාමා”ති. “සච්චෙ බො මං තුලෙහ ආවුසො විචරෙති අච්ඡාදෙතුක්ඛාමත්ථ, එවරුපෙන විචරෙන අච්ඡාදෙථ, කායං තෙති අච්ඡන්තො‘පි කරිස්සාමි, යානාහං න පරිභුඤ්ජිස්සාමි”ති.

3. අථ බො තෙ පුරිසා උජ්ඣායනාති බිඤ්ඤාති විපාවෙනාති: “මහිච්ඡා ඉමෙ සම්මෙත සත්තපුත්තියා අසනතුට්ඨා, තසිමෙ සුඤ්ඤාති විචරෙති අච්ඡාදෙතුං, කථං හි නාම අයො උපනඤෙ අමොති පුබ්බෙ අප්පචාරිතො උපසඤ්ඤාමිත්වා විචරෙ විකප්පං ආපජ්ජන්ති”ති. අස්සොදුං බො භික්ඛු තෙසං පුරිසානං උජ්ඣායනානං බිඤ්ඤානං විපාවෙනානං. යෙ තෙ භික්ඛු අප්පච්ඡා නෙ උජ්ඣායනාති බිඤ්ඤාති විපාවෙනාති: “කථං හි නාම ආයස්මා උපනඤෙ සත්තපුත්තො පුබ්බෙ අප්පචාරිතො ගහපතිකෙ උපසඤ්ඤාමිත්වා විචරෙ විකප්පං ආපජ්ජන්ති”ති.

1. අහං උපනඤං. ම.ජ.ඝං.

5. නොනැයකු කෙරෙහි නොනැයෙක යන සංඥ ඇති ව පෙරනො පවරන ලද්දේ ගැහැවියකු කර ඵළාඹ විවරයෙහි විධානයට පැමිණේ නම් නිසැගි පවිති වෙයි. නොනැයකු කෙරෙහි විමති ඇතිගේ ... නොනැයකු කෙරෙහි නැයෙක යන සංඥ ඇතිගේ පෙර නො පවරන ලද වැ ගැහැවියකු කර ඵළාඹ විවරයෙහි විකල්පයට පැමිණේ නම්, නිසැගි පවිති වෙයි. නැයකු කෙරෙහි නොනැයෙක යන සංඥ ඇතිගේ දුකුලාආචැන් වෙයි. නැයකු කෙරෙහි විමති ඇතිගේ දුකුලාආචැන් වෙයි. නැයකු කෙරෙහි නැයෙක යන සංඥ ඇතිගේ ආචැන් නැති.

6. නැයනට, පැවැරැවනට, අනෙකක්නු සදහා, නමා ගේ ධනයෙන් මහආගි කොට මිල දී ගණු කැමැත්තනුට නො අනතා කොට මිල දී ගත්වා නම්, ආචැන් නැත. උනම් නතකයනට ආදිකමමිකයනට ආචැන් නැත්තේ යි.

ප්‍රථම උපකතට ගිණනාපදය නිමි.

5. 1. 9.

ද්විතීය උපකතට ගිණනාපදය

1. එසමයෙහි භාගාවන් බුදුහු සැවැත්නුවර සමීපයෙහි වූ අනෙපිඬු-සිටුහුගේ දෙවිරම් වෙහෙර වැඩවසන සේක. තව ද එසමයෙහි එක්තරා මිනිසෙක් එක්තරා මිනිසකුට ‘මම උපනඤ හිමියනට සිටුරක් දෙන්නෙමි’ යි කිය. හෙ තෙමේ ‘මම ද උපනඤ හිමියනට සිටුරක් දෙන්නෙමි’ යි කිය. එක්තරා පිඬුසිභා යන භික්ෂු කෙතෙක් ඒ මිනිසුන්ගේ මේ කථාසල්ලාපය ඇසූහ. ඉක්බිති ඒ මහණ තෙමේ ආයුෂමත් උපනඤ ශාක්‍යපුත්‍රයා කර ඵළාඹ, ආයුෂමත් උපනඤ ශාක්‍යපුත්‍රයා හට ‘ආචැන්ති උපනඤයෙනි, තෙපි මහපින් ආත්තව, අසුවල් පෙදෙසෙහි එක්තරා මිනිසෙක් එක්තරා මිනිසකුට මම උපනඤ හිමියන් සිටුරකින් පුදන්නෙමි යි කිය. හෙතෙමේ ‘මම ද උපනඤ හිමියන් සිටුරකින් පුදන්නෙමි’ යි කිය. ‘ආචැන්ති, ඔහු මට උපසංඝායකයෝ වෙති’ යි උපනඤ තෙරණුවෝ කිහ.

2. ඉක්බිති ආයුෂමත් උපනඤ ශාක්‍යපුත්‍රයෝ ඒ මිනිසුන් කර ඵළාඹ ‘සැබවෙක් ද? ආචැන්ති, තෙපි මා සිටුරැවලින් පුදනු කැමැතියවු ද?’ යි විචාලහ. ‘හිමියෙනි, උපනඤ හිමියන් පුදන්නමි’ යි මෙබඳු සිතෙක් නම් විශා’ යි ඔහු කිහ. ‘ඉදින් ආචැන්ති, තෙපි සිටුරැවලින් පුදනු කැමැතියවු නම්, මෙබඳු සිටුරකින් පුදව්, යම් බඳු සිටුරැ මම පරිභොග නො කෙරෙමි නම්, එයින් පුදන ලද්දෙමි නමුදු මම කුමක් කෙරෙමි ද?’ යි තෙරණුවෝ කිහ.

3. එකල්හි ‘මේ ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රියයෝ මහෙව්ලයෝ ය. අසනතුමයෝ යැ මොවුන් සිටුරැවලින් පුදන්නට පහසු නො වෙයි. කෙසේ නම් උපනඤ හිමියෝ අප විසින් පෙර නො පවරණ ලද්දකු සමීපයට පැමිණ විවරයෙහි අධිකවිධා-නයට පැමිණියාහු දැ’ යි ඒ පුරුෂයෝ ගරහති නුගුණ කියති දෙස් පහළ කෙරෙත්. භික්ෂුහු අවඥ කරණ නුගුණ කියන දෙස් පහළ කරණ ඒ පුරුෂ-යන්ගේ බස් ඇසූහ. යම් මහණ කෙතෙක් අලොච්ඡයෝ නම් ඔහු ‘කෙසේ නම් ආයුෂමත් උපනඤ ශාක්‍යපුත්‍රයෝ පෙර නො පවරණ ලද්දකු ගැහැවියන් කර පැමිණ විවරයෙහි අධිකවිධානයට පැමිණියාහු දැ’ යි අවඥ කෙරෙති නුගුණ කියති දෙස් පහළ කෙරෙත්:

4. අථ ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමන්ථං ආරුචෙසුං. “සච්චං කිර තං උපනඤ පුබ්බෙ අප්පචාරිතො ගහපතිකෙ උපසඛකමිත්වා විචරෙ විකප්පං ආපජ්ජි?”ති “සච්චං භගවා”. “ඤ්ඤානා තෙ උපනඤ අඤ්ඤානා?”ති “අඤ්ඤානා භගවා”ති. “අඤ්ඤානො මොඝපුරිස අඤ්ඤානානං න ජානාති පතිරූපං වා අපපතිරූපං වා සනතං වා අසනතං වා. තත් තාම තං මොඝපුරිස පුබ්බෙ අප්පචාරිතො අඤ්ඤානකෙ ගහපතිකෙ උපසඛකමිත්වා විචරෙ විකප්පං ආපජ්ජිස්සසී. තෙන මොඝපුරිස අප්පසන්නානං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“භික්ඛු පනෙව උද්දිස්ස උභින්නං අඤ්ඤානානං ගහපතිනං වා ගහපනාතිනං වා පචෙවකවිචරවේනාපනනා උපකඛවා¹ හොනති: ඉමෙති මයං පචෙවකවිචරවේනාපනෙනති පචෙවකවිචරති වේනාපෙඤා ඉක්ඛානාමං භික්ඛු. විචරෙති අවජාදෙස්සාමාති. නනු වෙසො භික්ඛු පුබ්බෙ අප්පචාරිතො උපසඛකමිත්වා විචරෙ විකප්පං ආපජ්ජෙය්‍ය: සාධු වන මං ආයසමනො ඉමෙති පචෙවකවිචරවේනාපනෙනති එවරූපං වා එවරූපං වා විචරං වේනාපෙඤා අවජාදෙථ. උභො’ව සනතා එකෙනාති, කල්‍යාණකම්‍යං උපාදය, නිසසග්ගියං පාවිනතිය”නති.

5. භික්ඛු පනෙව උද්දිස්සාති භික්ඛුස්සන්දාය, භික්ඛු ආරමමණං කරිත්වා, භික්ඛු අවජාදෙතුකාමා.

උභින්නනති දවින්නං

අඤ්ඤානා නාම: මානිතො වා පිනිතො වා යාව සන්නමා පිනාමහසුගා අසමඛඤා.

ගහපති නාම: යෙ කෙචි අගාරං අජ්ඣාචසන්ති.

ගහපනාතියො නාම: යා කාචි අගාරං අජ්ඣාචසන්ති.

විචරවේනාපනනා නාම: භිරඤ්ඤ වා සුවණණා වා මුත්තා වා මණ්ඤ වා පචාලා වා එළිකා වා පටකා වා සුත්තා වා කප්පාසා වා.

ඉමෙති විචරවේනාපනෙනති පච්චුපට්ඨිතෙති. වේනාපෙඤාති පරිවතෙනත්වා.

අවජාදෙස්සාමාති දස්සාම.

නනු වෙසො භික්ඛුති යං භික්ඛු උද්දිස්ස විචරවේනාපනනා උපකඛවා හොනති, සො භික්ඛු.

පුබ්බෙ අප්පචාරිතොති පුබ්බෙ අවුත්තො හොති, කිද්දිසෙන තෙ භනෙන විචරෙන අත්ථො, කිද්දිසං තෙ විචරං වේනාපෙමාති.

උපසඛකමිත්වාති සරං ගන්ත්වා, යත් කත්ථි උපසඛකමිත්වා.

1. විචර වේනාපනනාති උපකඛවාති. ම.ජ.සං.

4. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් දැන්වූහ. “සැබෑ උපතඤ්ඤ, හෝ පෙර නො පවරණ ලද්දේ ගැහැවියන් කරා එළඹ විවරයෙහි අභිකම්බානයට පැමිණියේ ලද්දේ යි භාග්‍යවත්තු ප්‍රච්ඡන්ත. “සැබව, භාග්‍යවතුන් වහන්ස” යි තෙරණුවෝ කීහ. “උපතඤ්ඤ, තාගේ නැයෝ ද නො නැයෝ දැයි. භාග්‍යවත්තු අසා වදාළහ. තොනැ කෙනෙක භාග්‍යවතුන් වහන්සැ’යි තෙරණුවෝ කීහ. “භූවර්ජුරාමය, නො නැයෙක් නො නැයනට සුද්දස්ස හෝ නුසුද්දස්ස හෝ අති දෑ හෝ නැති දෑ හෝ නො දනියි. භූවර්ජුරාමය, එහි හෝ පෙර නො පවරණ ලද්දේ, තොනැ ගැහැවියන්, කරා එළඹ විවරයෙහි අභිකම්බානයට පැමිණියෙහි. භූවර්ජුරාමය, තෙල නො පහන් වූවන්ගේ පැහැදීම පිණිස හෝ නො වෙයි ... තවද මහණෙනි, මෙසේත් මේ ශික්ෂාපදය උදෙසා වූ:”

“මහණක්හු ම උදෙසා තොනැ වූ ගැහැවියන් දෙදෙනකුන් විසින් හෝ ගෙනමුවන් දෙදෙනකුන් විසින් හෝ අපි මේ වෙන් වෙන් වූ සිවුරු මලයෙන් වෙන වෙන සිවුරු මල දී ගෙණ මෙනම් මහණක්හු සිවුරින් පුදමහ’යි වෙන වෙන සිවුරු මල රැස් කරණ ලද මේ ද, තෙල මහණ පෙර නො පවරන ලද්දේ ඔවුන් සම්පයෙහි එළඹ ‘ආයුෂමනි, තෙපි දෙදෙන මැ එක් ව මේ වෙන වෙන සිවුරු මලයෙන් මෙබඳු වූ ද මෙබඳු වූ ද සිවුරක් විකොටගෙණ එක් සිවුරෙකින් මා පුදන්නාහු නම් මැනවැ’යි කල්‍යාණකම්‍යතාව සිතාගෙණ විවරයෙහි අභිකම්බානයට පැමිණියේ වි නම් නිසැරියවිනි මේ”

5. භික්ෂු පනොව උද්දිසා යනු: මහණක්හු සඳහා මහණක්හු අරමුණු කොට මහණකු ආච්ඡාදනය කරණු කැමැත්තාහු.

උභිහතං යනු: දෙදෙනකුන්ගේ.

අඤ්ඤානක නම්: මුට්ඨසින් හෝ පියපසින් හෝ සත් වන මිවුතුන්-සුවල දක්වා නො බැඳුනාහු.

ගහපති නම්: යම් කෙනෙක් ගිහිගෙයි වෙසෙත් ද ඔහු.

ගහපතානි නම්: ගිහිගෙයි වෙසෙන යම් නිසි සත්‍රිහු ය.

විවරවෙනාපනන නම්: අමුරන් හෝ රත්රන් හෝ මුතු හෝ මිණි හෝ පබළු හෝ පිළිමිණි හෝ පිළි හෝ හු හෝ කපු හෝ ය.

ඉමෙහි විවරවෙනාපනෙතනි යනු: වෙනට පත් දෑයෙකින්,

පටිවතෙතතා යනු: පිරිවටා (විකොටගෙණ)

අච්ඡාදෙසකාම යනු: දෙත්තම්හ.

නහු වෙසො භික්ෂු යනු: යම් මහණකු උදෙසා සිවුරු මල රැස් කරණ ලද ද ඒ මහණ.

පුබ්බෙ අප්පවාපිතො යනු: ‘වහන්ස, ඔබට කෙබඳු සිවුරෙකින් පුයෝජන ද? කෙබඳු සිවුරක් ඔබට මිලදී ගණුමෝ දැ’යි පෙර නො කියන ලද්දේ වෙයි.

උපසංඛකම්බා යනු: ගෙට ගොස්, යම් තැනෙකින් එළඹ.

විවරේ විකප්පං ආපජ්ජය්‍යාති ආයතං වා භොදු විත්තං වා අප්පිතං වා සණ්ඨං වා.

ඉමෙති විවරවෙනාපග්ගාතිති පවුපට්ඨිතෙති. එවරුපං වා එවරුපං වාති ආයතං වා විත්තං වා අප්පිතං වා සණ්ඨං වා.

වෙනාපෙකාති පරිවහෙනත්වා

අවජාදෙථාති දජේථ. උභො'ව සගතා එකෙනාති ද්වෙපි ජනා එකෙන

කල්‍යාණකම්‍යතං උපාදයාති සාධන්තිකො¹ මහග්ගන්තිකො.

6. තස්ස වචනෙන ආයතං වා විත්තං වා අප්පිතං වා සණ්ඨං වා වෙනාපෙනති. පයොගෙ දුක්ඛං. පටිලාභෙන නිස්සංගියං භොති. නිස්සංජිතබ්බං සඛ්‍යස්ස වා ගණස්ස වා පුග්ගලස්ස වා. එවඤ්ච පත භික්ඛවෙ නිස්සංජිතබ්බං: “ඉදං මෙ භනෙන විවරං පුබ්බෙ අප්පචාරිතො අඤ්ඤානකෙ ගහපතිකෙ උපසඛිකම්‍ත්වා විවරේ විකප්පං ආපන්නං නිස්සංගියං. ඉමාහං සඛ්‍යස්ස නිස්සංජාමි”ති දදෙය්‍යාති -පෙ- දදෙය්‍යන්ති -පෙ- ආයසමතො දමමි”ති. -පෙ-

7. අඤ්ඤානකෙ අඤ්ඤානකසඤ්ඤි පුබ්බෙ අප්පචාරිතො ගහපතිකෙ උපසඛිකම්‍ත්වා විවරේ විකප්පං ආපජ්ජති, නිස්සංගියං පාවිතියං. අඤ්ඤානකෙ වෙමිතිකො -පෙ- අඤ්ඤානකෙ ඤානකසඤ්ඤි පුබ්බෙ අප්පචාරිතො ගහපතිකෙ උපසඛිකම්‍ත්වා විවරේ විකප්පං ආපජ්ජති, නිස්සංගියං පාවිතියං. ඤානකෙ අඤ්ඤානකසඤ්ඤි ආපන්නි දුක්ඛටස්ස. ඤානකෙ වෙමිතිකො, ආපන්නි දුක්ඛටස්ස. ඤානකෙ ඤානකසඤ්ඤි, අනාපන්නි.

8. අනාපන්නි ඤානකානං, පචාරිකානං, අඤ්ඤාස්සන්දාය, අනන්තො ධනෙන, මහග්ගං වෙනාපෙතුකාමානං අප්පග්ගං වෙනාපෙති, උමචත්තකස්ස, ආදිකමමිකස්සාති.

දුතියඋපනිඛටසිකිකාපදං නිවර්තං.

විවරෙ විකාසං ආපජ්ජෙය්‍ය යනු: දිගු හෝ පුළුල් හෝ ඝන හෝ සිලුටු හෝ වේවායි.

ඉමෙහි විවරවෙනාපනෙනති යනු: වෙනට පත් දෑයෙකින්.

එවරුපං වා එවරුපං වා යනු: දිගු හෝ පුළුල් හෝ ඝන හෝ සිලුටු හෝ.

වෙනාපෙනා යනු: පිරිවටා.

අවජාදෙඨ යනු: දෙටු.

උහොච සනනා එකෙන යනු: දෙදෙන මැ එකෙකින්.

කලානකම්‍යනං උපාදය යනු: සොඳුරු බව කැමැත්තේ, මහඟු බව කැමැත්තේ.

6. ඔහුගේ බසින් දිගු හෝ පුළුල් හෝ ඝන හෝ සිලුටු හෝ (සිවුරක්) විකොට ගණිත් තම් පියෝති දුකුලා වෙයි. ලැබීමෙන් නිසැගි වේ. සහනට හෝ ගණයට හෝ පුහුලත්තට හෝ නිසැජ්ජය්‍යතු ය. තවද මහණෙකි, මෙසේ නිසැජ්ජය්‍යතු: “වහන්ස, මේ මාගේ සිවුර පෙර නොපවරණ ලද්දෙමි නොනැ ගැහැවියන් කරා එළඹ විවරයෙහි විකල්පයට පැමිණියේ නිසැගි විය. මම මෙය සහනට නිසජ්මි’යි ... දෙන්නේ ය යි ... දෙන්නාහු ය යි ... ආයුෂමත්තට දෙමි’යි...

7. නොනැ වූවහු කෙරෙහි නොනැ ය යන සංඥ ඇති ව පෙර නො පවරණ ලද්දේ ගැහැවියන් කරා එළඹ විවරයෙහි විකල්පයට පැමිණේ නම් නිසැගි පවිති වෙයි. නොනැයකු කෙරෙහි විමති ඇතියේ ... නො නැයකු කෙරෙහි නැයෙක යන සංඥ ඇති ව පෙර නො පවරණ ලද්දේ ගැහැවියන් කරා එළඹ විවරයෙහි විකල්පයට පැමිණේ නම් නිසැගි පවිති වෙයි. නැයකු කෙරෙහි නොනැයෙක යන සංඥ ඇතියේ දුකුලාආවාත් වෙයි. නැයකු කෙරෙහි විමති ඇතියේ දුකුලාආවාත් වෙයි. නැයකු කෙරෙහි නැයෙක යන සංඥ ඇතියේ, ආවාත් නැති.

8. නැයනට, පැවැරුවනට, අනෙකක්හු සදහා නමාගේ ධනයෙන්, මහඟුතියක් විකොට ගණු කැමැතියන් ලවා මද අගනා සිවුරක් මිල දී ගත්වා නම්, උමවනකයානට, ආදිකමිකයානට ආවාත් නැති යි.

ද්විතීය උපකර්ම ශික්ෂාපදය නිමි.

රාජසිංහාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවඤ්ඤං විහරති ජේතවනෙ අනාඨිකේකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මතො උප-
නන්දස්ස සත්ත්වස්ස උපට්ඨාකො මහාමනෙතා ආයස්මතො උපනන්දස්ස
සත්ත්වස්ස දුතෙන විවරවේතාපනං පාහෙයි: ඉමිතා විවරවේතාපනෙන
විවරං වේතාපෙතා අයං උපනන්දං විවරෙන අවුත්තෙති'ති. අථ ඛො සො
දුතො යෙනායස්මා උපනන්දෙ සත්ත්වස්ස තෙනුපසඤ්ඤාමි. උපසඤ්ඤාමිතා
ආයස්මනං උපනන්දං සත්ත්වස්ස එතදවොච: “ඉදං ඛො භනෙත
ආයස්මනං උද්දස්ස විවරවේතාපනං ආහතං. පතිගණනා ආයස්මා
විවරවේතාපනෙන” එවං වුතෙන ආයස්මා උපනන්දෙ සත්ත්වස්ස තං
දුතං එතදවොච: “න ඛො මයං ආවුසො විවරවේතාපනං පතිගණනාම,
විවරස්ස ඛො මයං පතිගණනාම කාලෙන කප්පි”ති. එවං වුතෙන සො
දුතො ආයස්මනං උපනන්දං සත්ත්වස්ස එතදවොච: “අඤ්ඤාතො
කොච්චි වෙය්‍යාවච්චකරො”ති. තෙන ඛො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො
උපාසකො ආරාමං අගමාසි කෙතච්චෙව කරණියෙන. අථ ඛො ආයස්මා
උපනන්දෙ සත්ත්වස්ස තං දුතං එතදවොච: “එසො ඛො ආවුසො උපා-
සකො භික්ඛුතං වෙය්‍යාවච්චකරො”ති. අථ ඛො සො දුතො තං උපාසකං
සඤ්ඤාපෙතා යෙනායස්මා උපනන්දෙ සත්ත්වස්ස තෙනුපසඤ්ඤාමි, උප-
සඤ්ඤාමිතා ආයස්මනං උපනන්දං සත්ත්වස්ස එතදවොච: “යං ඛො භනෙත
ආයස්මා වෙය්‍යාවච්චකරං නිද්දිසි, සඤ්ඤාතො සො මයා, උපසඤ්ඤාමතු
ආයස්මා කාලෙන, විවරෙන තං අවුත්තෙති”ති.

2. තෙන ඛො පන සමයෙන සො මහාමනෙතා ආයස්මතො උපනන්දස්ස
සත්ත්වස්ස සන්තිකෙ දුතං පාහෙයි: “පරිභුඤ්ඤා අයො නං විවරං.
ඉවුත්තං මයං අයොන නං විවරං පරිභුතං”ති. අථ ඛො ආයස්මා
උපනන්දෙ සත්ත්වස්ස තං උපාසකං න කිඤ්චි අවවාසි. දුතියමි ඛො
සො මහාමනෙතා ආයස්මතො උපනන්දස්ස සත්ත්වස්ස සන්තිකෙ දුතං
පාහෙයි: “පරිභුඤ්ඤා අයො නං විවරං, ඉවුත්තං මයං අයොන නං විවරං
පරිභුතං”ති. දුතියමි ඛො ආයස්මා උපනන්දෙ සත්ත්වස්ස තං උපා-
සකං න කිඤ්චි අවවාසි. තතියමි ඛො සො මහාමනෙතා ආයස්මතො
උපනන්දස්ස සත්ත්වස්ස සන්තිකෙ දුතං පාහෙයි: “පරිභුඤ්ඤා අයො නං
විවරං, ඉවුත්තං මයං අයොන නං විවරං පරිභුතං”ති.

3. තෙන ඛො පන සමයෙන තෙගමස්ස සමයො හොති. තෙගමෙන ව
කතිකා කතා හොති: “යො පච්ඡා අගච්ඡති, පඤ්ඤාසං බුද්ධො”ති. අථ
ඛො ආයස්මා උපනන්දෙ සත්ත්වස්ස යෙන සො උපාසකො තෙනුපසඤ්ඤාමි,
උපසඤ්ඤාමිතා තං උපාසකං එතදවොච:-

රාජශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සැවැත්තුවර සමීපයෙහි වූ අනේපිඩු සිටුහුගේ දෙවරම් වෙහෙර වැඩ වෙසෙති. නව ද එසමයෙහි ආයුෂමත් උපනන්දශාසාපුත්‍රයන්ගේ උපසංඝයක වූ මහආමැතිගේත් ආයුෂමත් උපනන්දශාසාපුත්‍රයන්ට දූතයකු ලවා සිටුරාමිලයක් යැවී ය. “මේ සිටුරාමිලයෙන් සිටුරක් විකොටගෙන සිටුරෙන් උපනන්දහිමියන් පුදවයි. එකල්හි ඒ දූත තෙම ආයුෂමත් උපනන්දශාසාපුත්‍රයන් කරා එළඹ ආයුෂමත් උපනන්දශාසාපුත්‍රයන්ට “වහන්ස, ආයුෂමතුන් උදෙසා මේ සිටුරාමිල ගෙන එන ලද. ආයුෂමත්හු සිටුරාමිල පිළිගනීත්වා”යි කිය. මෙසේ කී කල්හි ආයුෂමත් උපනන්ද ශාසාපුත්‍රයෝ ඒ දූතයාට “ආවැන්නි, අපි සිටුරාමිල නො පිළිගනුමහ. සුදුසු කල්හි කැප වූ සිටුර වූ කලි අපි පිළිගනුමහයි” කීහ. මෙසේ කී කල්හි ඒ දූත තෙම ආයුෂමත් උපනන්දශාසාපුත්‍රයන්ගෙන් “ආයුෂමත්හට කිසි මෙහෙකරුවෙක් ඇද්දැයි” ඇසී ය. එකල්හි එක්තරා උපාසකයෙක් කිසි යම් කටයුත්තෙකින් ආරාමයට ගියේ ය. එකල්හි ආයුෂමත් උපනන්ද ශාසාපුත්‍රයෝ ඒ දූතයාට “ආවැන, තෙල උපාසක තෙම හිඤ්ඤාගේ මෙහෙකරු යයි කීහ. ඉක්බිති ඒ දූත තෙම ඒ උපාසකයාට දන්වා ආයුෂමත් උපනන්දශාසාපුත්‍රයන් කරා එළඹ ආයුෂමත් උපනන්ද ශාසාපුත්‍රයන්ට “වහන්ස, ආයුෂමත්හු යම් මෙහෙකරුවකු දුක්වූහු නම් මා විසින් හේ දන්වන ලද්දේ ය. ආයුෂමත්හු සුදුසුකල ඔහු කරා එළඹෙත්වා. සිටුරෙන් පුදන්නේ ය” යි කිය.

2. නව ද එසමයෙහි ඒ මහආමැති තෙම ආයුෂමත් උපනන්දශාසාපුත්‍රයන් වෙත දූතයකු යැවී ය: “හිමියෝ ඒ සිටුර පරිභොග කෙරෙත්වා, අපි හිමියන් ඒ සිටුර පරිභොග කරණු කැමතියමහ”යි. ඉක්බිති ආයුෂමත් උපනන්දශාසාපුත්‍රයෝ ඒ උවසුනට කිසිවක් නො කීහ. දෙවනවට ද ඒ මහආමැති තෙම ආයුෂමත් උපනන්දශාසාපුත්‍රයන් වෙත දූතයකු යැවී ය: “හිමියෝ ඒ සිටුර පරිභොග කෙරෙත්වා. අපි හිමියන් ඒ සිටුර පරිභොග කරණු කැමැතියමහ”යි. දෙවනවට ද ආයුෂමත් උපනන්දශාසාපුත්‍රයෝ ඒ උවසුනට කිසිවක් නො කීහ. තෙවනවට ද ඒ මහආමැති තෙම ආයුෂමත් උපනන්දශාසාපුත්‍රයන් වෙත දූතයකු යැවී ය: “හිමියෝ ඒ සිටුර පරිභොග කෙරෙත්වා. අපි හිමියන් විසින් ඒ සිටුර පරිභොග කරණු කැමැතියමහ”යි.

3. නවද එසමයෙහි නියමගම්වැසියන්ගේ සමාගමයෙක් වෙයි. නියමගම් වැසියන් විසින්ද “යමෙක් පසු ව ඒ නම් (හෙතෙම) පණසකින් බැඳුනේ (කහවණු පණසක් දඩ ගෙවිය යුතු වේ)” යයි, කතියායෙක් කරණ ලද වෙයි. ඉක්බිති ආයුෂමත් උපනන්දශාසාපුත්‍රයෝ ඒ උපාසකයා වෙත එළඹ ඒ උපාසකයාට මෙය කීහ:-

“අපො මෙ ආවුසො විවරෙන”ති. “අර්ජුනො හනෙත ආගමෙති, අර්ජුනෙගමස්ස සමයො හොති, නෙගමෙන ච කතිකා කතා හොති: “යො පච්ඡා ආගච්ඡති, පඤ්ඤාසං ඛඳ්ධො”ති. “අපේච මෙ ආවුසො විවරං දෙති”ති ඔවට්ඨිකාය පරුමසි. අථ බො සො උපාසකො ආයස්මතො උපතඤ්ඤ නිසාය-පුනෙන නිපිට්ඨිකායො ආයස්මතො උපතඤ්ඤ සකාපුතතස්ස විවරං චෙතාපෙත්වා පච්ඡා අගමාසි. මනුස්සා නං උපාසකං එතදවොචුං” “කිස්ස තං අයො පච්ඡා ආගතොසි, පඤ්ඤාසං ජිනොසි”ති.

4. අථ බො සො උපාසකො තෙසං මනුස්සානං එතමස්සං ආරොචෙසි. මනුස්සා උරුකියන්ති බිශන්ති විපාවෙන්ති: “මතිච්ඡා ඉමෙ සමණා සකාපුතති යා අසනතුට්ඨා, නසිමෙසං සුකරං වෙය්‍යාවච්චමපි කාතුං. කථං හි නාම ආයස්මා උපතඤ්ඤ උපාසකෙත “අර්ජුනො හනෙත ආගමෙති”ති වුවචමානො නාගමෙස්සති”ති. අස්සොසුං බො හිකු තෙසං මනුස්සානං උරුකියන්තානං බිශන්තානං විපාවෙන්තානං. යෙ තෙ හිකු අපච්ඡිකා තෙ උරුකියන්ති බිශන්ති විපාවෙන්ති: “කථං හි නාම ආයස්මා උපතඤ්ඤ සකාපුතතො උපාසකෙත “අර්ජුනො හනෙත ආගමෙති”ති වුවචමානො නාගමෙස්සති”ති. අථ බො තෙ හිකු හගවතො එතමස්සං ආරොචෙසුං. -පෙ- “සචං කිර තං උපතඤ්ඤ උපාසකෙත අර්ජුනො හනෙත ආගමෙති”ති වුවචමානො නාගමෙස්සති”ති? “සචං හගවා.” විගරි ඛුඳ්ධො හගවා. -පෙ- “කථං හි නාම තං මොඝපුරිස උපාසකෙත ‘අර්ජුනො හනෙත ආගමෙති’ති වුවචමානො නාගමෙස්සති. තෙතං මොඝපුරිස අප්පසන්නානං වා පසාදාය -පෙ- එවඤ්ච පත හිකුචෙ ඉමං සිකිකාපදං උද්දිස්සෙය්‍යාථ:”

“හිකුං පනෙච උද්දිස්ස ගජා වා ගජභොග්ගා වා බ්‍රාහ්මණො වා ගහපතිකො වා දුතො විවරචෙතාපනනං පතිණෙය්‍ය: ‘ඉමිනා විවර-චෙතාපනෙන විවරං චෙතාපෙත්වා ඉස්සන්තාමං හිකුං විවරෙන අච්ඡාදෙති”ති. සො චෙ දුතො නං හිකුං උපසංකම්භිකා එවං චදෙය්‍ය: ‘ඉදං ඛො හනෙත ආයස්මනං උද්දිස්ස විවරචෙතාපනනං ආහනං. පතිගණනාතු ආයස්මා විවරචෙතාපනනති”. තෙන හිකුනා සො දුතො එවමස්ස චචනිස්සො: ‘න ඛො මයං ආවුසො විවරචෙතාපනනං පතිගණනාම, විවරඤ්ච ඛො මයං පතිගණනාම කාලෙන කප්පිම’හති. සො චෙ දුතො නං හිකුං එවං චදෙය්‍ය: “අඤ්ච පනායස්මතො කොපි වෙය්‍යාවච්චකතෙ”ති විවරජිකෙන හිකුචෙ හිකුනා වෙය්‍යාවච්චකතෙ නිද්දිසිතඛො ආගමිකො වා උපාසකො වා, ‘එසො ඛො ආවුසො හිකුනං වෙය්‍යාවච්චකතෙ”ති. සො චෙ දුතො නං වෙය්‍යාවච්චකරං සඤ්ඤාපෙත්වා නං හිකුං උපසංකම්භිකා එවං චදෙය්‍ය: ‘යං ඛො හනෙත ආයස්මා වෙය්‍යාවච්චකරං නිද්දිසි, සඤ්ඤාතො සො මයා, උපසංකම්භතු ආයස්මා කාලෙන, විවරෙන නං අච්ඡාදෙස්සති”ති. විවරජිකෙන හිකුචෙ හිකුනා වෙය්‍යාවච්චකතෙ උපසංකම්භිකා දචනතිකතතුං චොදෙතිඛො සාරෙතිඛො: ‘අපො මෙ ආවුසො විවරෙනාති;-

‘ඇවැන, මට සිවුරෙන් ප්‍රයෝජන ඇතැ’යි. “වහන්ස, අද එක්දවසක් බලව. අද නියමගම්වැසියන්ගේ සමාගමයෙක් වෙයි. නියමගම්වැසියන් විසින්ද ‘යමෙක් පසුව ලා ඒ නම් (හෙතෙම) පණසකින් බැඳුණේ වේ’ යයි කතිකායෙක් කරණ ලද වෙයි. ‘අද ම ඇවැන, මට සිවුර දෙව’යි එළියෙහි (=නිභා) ගත්හ. ඉක්බිති ඒ උපාසක තෙම ආයුෂමත් උපනඤ්ඤාසාධනයෙන් විසින් දැඩි කොට පෙළුනු ලබන්නේ ආයුෂමත් උපනඤ්ඤාසාධනයට සිවුරක් මිලයට ගෙණ දී පසුව ලා ගියේ ය. මිනිස්සු ඒ උවසුනට මෙය කීහ: “කවර හෙයින් ආයතියෙහි, තෝ පසුව ලා ආයෙහි ද, පණසකට පැරදුනෙහි” යයි.

4. ඉක්බිති ඒ උපාසක තෙම ඒ මිනිසුන්ට මෙ පවත් දැන්වී ය. මිනිස්සු අවඥ කෙරෙහි නුගුණ කියති දෙස් පහළ කෙරෙත්: ‘මේ ශ්‍රමණශාසනයෙහි-යයෝ මහෙව්සයෝ ය, අසනතුමයෝ ය, මොවුනට මෙහෙයකුදු කරන්නට පහසු නො වෙයි. කෙසේ නම් ආයුෂමත් උපනඤ්ඤාසාධනයෙන් විසින් ‘වහන්ස, අද එක් දවසකට බලනු මැනවැ’යි කියනු ලබන්නාහු නො බැඳුනු දැ’යි. භික්ෂූහු අවඥ කරණ නුගුණ කියන දෙස් පහළ කරණ ඒ මිනිසුන්ගේ බස් ඇසූහ. යම් මහණ කෙතෙක් අලොපව්සයෝ නම් ඔහු අවඥ කෙරෙහි නුගුණ කියති දෙස් පහළ කෙරෙත්: “කෙසේ නම් ආයුෂමත් උපනඤ්ඤාසාධනයෙන් විසින් ‘වහන්ස, අද එක් දවසකට බලනු මැනවැ’යි කියනු ලබන්නාහු නොබැඳුනු දැ’ යි. ඉක්බිති ඒ භික්ෂූහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැලකුහ: ‘සැබැ ද උපනඤ්ඤාසාධනයෙන් විසින් ‘වහන්ස, අද එක් දවසකට බලනු මැනවැ’යි කියනු ලබන්නෙහි නො බැලීහි දැ’ යි. ‘සැබව භාග්‍යවතුන් වහන්ස’. භාග්‍යවත් බුදුහු වෙසෙසින් ගැරුහ. “කෙසේ නම් තුළුපුරාමය, තෝ උපාසක විසින් ‘වහන්ස, අද එක් දවසකට බලනු මැනවැ’යි කියනු ලබන්නෙහි නො බැලීහි ද, තුළුපුරාමය, තෙල නො පහන් වුවත්ගේ පැහැදීම පිණිස හෝ නො වෙයි ... තවද මහණෙනි, මෙසේත් මේ ශික්ෂාපදය උදෙසා:

“මහණනි ම උදෙසා රජෙක් හෝ රජ ඇමැතියෙක් හෝ බමුණෙක් හෝ ගැහැටියෙක් හෝ ‘මේ සිවුරැමිලයෙන් සිවුරක් විකොට ගෙණ මෙහි මහණනි සිවුරෙන් ආවජාදනය කරව’යි දුගයකු ලවා සිවුරැමිලයක් යවා නම්, ඉදින් ඒ දුග තෙම ඒ මහණනි කර පිළිබ ‘වහන්ස, මේ සිවුරැමිලය ආයුෂමතුන් උදෙසා ගෙණ එන ලද ය. ආයුෂමනු සිවුරැමිලය පිළිගනින්නා’යි මෙසේ කියා නම්, ඒ මහණනි විසින් ඒ දුග තෙම මෙසේ කියසුතු වන්නේ ය: ‘ඇවැන, අපි සිවුරැමිල නො පිළිගනුමහ. එතෙකුදුවත් ඇපි සුදුසු කල්හි කැප වූ සිවුරක් පිළිගනුමහ’යි. ඉදින් ඒ දුග තෙම ඒ මහණනි ‘ආයුෂමතුන්ගේ කිසි මෙහෙකරුවෙක් ඇදදැ’යි මෙසේ කියා නම්, මහණෙනි, සිවුරැ කැමති මහණනි විසින් ආරම්භයෙන් වේවයි උපාසකයෙක් වේවයි ‘ඇවැන, මේ තෙම හිසකුන්ගේ මෙහෙකරු ය’යි මෙහෙකරු දැක්විය යුත්තේ ය. ඉදින් ඒ දුග තෙම ඒ මෙහෙකරු ඇතවා මහණනි කර පිළිබ මෙසේ කියා නම්: ‘වහන්ස, ආයුෂමනු යම් මෙහෙකරුවකු දැක්වුනු ද, මා විසින් හෙතෙම ඇතවන ලද්දේ ය. ආයුෂමනු සුදුසු කල්හි පිළිබෙන්නා, සිවුරෙන් මුළු වහන්සේ පුදන්නේ ය’යි. මහණෙනි, සිවුරැ කැමැති මහණනි විසින් පිළිබ ‘ඇවැන, මට සිවුරෙන් ප්‍රයෝජන ඇතැ’යි මෙහෙකරු තෙම දෙනුත් වරක් සෙවිය යුත්තේ ය. සිහි කරවිය යුත්තේ ය-

දානනිකතනං වොදයමානො සාරයමානො නං විවරං අගිනිප්පා-
 දෙය්‍ය, ඉච්චෙතං කුසලං. නො චෙ අගිනිප්පාදෙය්‍ය, චතුකතනං
 පසචකතනං ඡකතනං පරමං තුණ්හිකුතෙන උද්දිස්ස ධාතබ්බං.
 චතුකතනං පසචකතනං ඡකතනං පරමං තුණ්හිකුතො උද්දිස්ස නිට්ඨි-
 මානො නං විවරං අගිනිප්පාදෙය්‍ය, ඉච්චෙතං කුසලං. නතො චෙ උතනිං
 වායමමානො නං විවරං අගිනිප්පාදෙය්‍ය නිස්සග්ගියං පාවිනනියං. නො
 චෙ අගිනිප්පාදෙය්‍ය යතස්ස විවරචේතාපනතං ආහනං, නස්ස සාමං
 වා ගතනබ්බං දුතො වා පාගෙනබ්බො: 'යං ධො තුමෙහ ආයස්මතො
 ගිකුඤ්ඤං උද්දිස්ස විවරචේතාපනතං පගිණ්ණං, න නං නස්ස ගිකුඤ්ඤො
 කිසුචි අත්ථං අනුභොති. පුඤ්ජනායස්මතො සකං මා වො සකං
 විනස්සා'ති අයං නස්ස සාමිච්ඡි"ති.

5. ගිකුඤ්ඤං පනෙව උද්දිස්සාති භික්ඛුස්සත්ථාය භික්ඛුං ආරමමණං කරිත්වා
 භික්ඛුං අවජාදෙතුකාමො.

රාජා නාම: සො කොචි රජජං කාරෙති.

රාජභොගෙහා නාම: සො කොචි රඤ්ඤෙහි භතතචේතනාභාරෙ.

බ්‍රාහ්මණො නාම: ජාතියා බ්‍රාහ්මණො.

ගහපතීනො නාම: යපෙත්වා රාජානං රාජභොගං බ්‍රාහ්මණං අවසෙසො
 ගහපතීකො නාම.

විවරචේතාපනතං නාම: තිරඤ්ඤං වා සුචණ්ණං වා මුත්තා වා මණි වා.

ඉමිනා විවරචේතාපනෙනනාති පච්චුපට්ඨිතෙන.

චේතාපෙත්වාති පරිවතෙනත්වා.

අවජාදෙහිති දජේති.

සො චෙ දුතො නං භික්ඛුං උපසඤ්ඤාමිත්වා ඵලං වදෙය්‍ය: "ඉදං බො
 භනෙත ආයස්මතං උද්දිස්ස විවරචේතාපනතං ආහනං. පතිගණනාතු ආයස්මො
 විවරචේතාපනතං"නති. තෙන භික්ඛුනා සො දුතො ඵලස්ස වචනීයො: "න බො
 මයං ආට්ඨස්සෙ විවරචේතාපනතං පතිගණනාම, විවරඤ්ඤං බො මයං පතිගණනාම
 කාලෙත කප්පියං"නති. සො චෙ දුතො නං භික්ඛුං ඵලං වදෙය්‍ය: "අත්ථි
 පනායස්මතො කොචි වෙය්‍යාවච්චකරෙ"ති. විවරඤ්ඤෙන භික්ඛුවෙ භික්ඛුනා
 වෙය්‍යාවච්චකරෙ නිද්දිසිතබ්බො, ආරාමිකො වා උපාසකො වා: "ඵස්සෙ බො
 ආට්ඨස්සෙ භික්ඛුතං වෙය්‍යාවච්චකරෙ"ති. න වතනබ්බො: "නස්ස දෙති"ති වා
 සො වා තික්ඛිපියස්සති, සො වා පරිවතෙනස්සති, සො වා චේතාපෙස්සති"ති.

සො චෙ දුතො නං වෙය්‍යාවච්චකරං සඤ්ඤපෙත්වා නං භික්ඛුං උපසඤ්ඤා-
 මිත්වා ඵලං වදෙය්‍ය: "යං බො භනෙත ආයස්මො වෙය්‍යාවච්චකරං නිද්දිසි,
 සඤ්ඤානො සො මයා, උපසඤ්ඤාතු ආයස්මො කාලෙත, විවරෙන නං
 අවජාදෙස්සති"ති. විවරඤ්ඤෙන භික්ඛුවෙ භික්ඛුනා වෙය්‍යාවච්චකරෙ
 උපසඤ්ඤාමිත්වා දානනිකතනං වොදෙතබ්බො සාරෙතබ්බො: "අත්ථො මෙ
 ආට්ඨස්සෙ විවරෙන"ති. න වතනබ්බො: "දෙති මෙ විවරං, ආහර මෙ විවරං,
 පරිවතෙනති මෙ විවරං, චේතාපෙති මෙ විවරං"නති. දුතියමි වතනබ්බො.
 තතියමි වතනබ්බො. සචෙ අතීතිප්පාදෙති ඉච්චෙතං කුසලං.

දෙතුන්සලක් සොයනු ලබන්නේ සිහි කරවනු ලබන්නේ ඒ සිවුර නිපදවා (සපයා) නම් මේ නිපදවීම මැනවි. ඉදින් නො නිපදවා නම්, සිවුසලක් පස්සලක් සසලක් පරම කොට තුණ්ණෙනු වුවහු විසින් උදෙසා සිව්සසුනු ය. සිවුසලක් පස්සලක් සසලක් පරම කොට තුණ්ණෙනු ව උදෙසා සිව්නුයේ ඒ සිවුර නිපදවා නම් මේ නිපදවීම මැනවි. ඉදින් එසින් මන්තෙහි වැයම් කරන්නේ ඒ සිවුර නිපදවා නම් නිසර්ගික වෙයි. ඉදින් නො නිපදවා නම් යමක්හු කෙරෙන් ඒ මහණහට සිවුරු-මිලය ගෙණ එත ලද ද එහි තමා හෝ යාසුනු ය: ‘ඇවැත්නි, තෙපි යම් මහණකු උදෙසා සිවුරුමිලයක් යැවුනු ද, එය ඒ මහණහට කිසි අපියක් සිදු නො කෙරෙයි. ආයුෂමන්හු ඥාතිය ධනය ලබන්නා. තොප සතු ධනය නහමක් වැනැස්සේවා’යි දුතියකු හෝ යැවිය යුත්තේ ය. මේ එහි අනුබම්බා වේ” යයි.

5. හික්කුං පනෙව උද්දිසා යනු: හික්කුනු සදහා හික්කුනු අරමුණු කොට හික්කුනු ආවර්ජනාය කරණු කැමැත්තේ.

ගජ නම්: යම් කිසිවෙක් රාජ්‍යය කෙරේ ද හෙතෙම.

ගජභොග්ග නම්: රජුගේ බත්වැටුම් බුද්ධ යම් කිසිවෙක්.

බ්‍රාහ්මණ නම්: ජාතියෙන් බමුණු වූයේ.

ගහපතික නම්: රජ, රාජභොග්‍යයා, බ්‍රාහ්මණයා තබා ගෙෂ වූයේ ගෘහපතික නම්.

විවරවෙනාපනත නම්: අමුරන් හෝ රත්රන් හෝ මුතු හෝ මිණි හෝ.

ඉමිනා විවරවෙනාපනෙනන යනු: එළඹසිටියෙන්.

වෙනාපෙකා යනු: පිරිවටා.

අවජාදෙහි යනු: දෙව.

ඉදින් ඒ දුත තෙම ඒ මහණහු කර එළඹ ‘වහන්ස, මේ සිවුරුමිලය ආයුෂමන්හු උදෙසා ගෙණ එත ලද ය. ආයුෂමන්හු සිවුරුමිලය පිළිගනින්නවා’යි. මෙසේ කියා නම්, ඒ මහණහු විසින් ඒ දුත තෙම මෙසේ කියයුතු වන්නේ ය: ‘ඇවැත්, ඇපි සිවුරුමිල නො පිළිගනුමහ. එතෙකුදුත් ඇපි සුදුසු කල්හි කැප වූ සිවුරක් පිළිගනුමහ’යි. ඉදින් ඒ දුත තෙම ඒ මහණහට ‘ආයුෂම-තුන්ගේ කිසි කැපකරුවෙක් ඇද්ද’යි මෙසේ කියා නම්, මහණෙනි, සිවුරු කැමැති මහණහු විසින් ආරම්භ වේවයි උපාසක වේවයි ඇවැත්, මේ තෙමේ හික්කුන්ගේ කැපකරු’ යයි කැපකරු දැක්විය යුත්තේ ය. “ඔහුට දෙව යි හෝ හෙතෙම බහා තබන්නේ ය හෝ හෙතෙම පිරිවටන්නේ ය හෝ හෙතෙම විකොටගන්නේ ය හෝ”යි නොකියයුත්තේ ය.

ඉදින් ඒ දුත තෙම ඒ කැපකරු ඇතවා ඒ මහණහු වෙත පැමිණ මෙසේ කියා නම්: ‘වහන්ස, ආයුෂමන්හු යම් කැපකරුවකු දැක්වූහු නම්, හෙතෙම මා විසින් ඇතවන ලද්දේ ය. ආයුෂමන්හු සිවුරෙන් ප්‍රයෝජන ඇති කල්හි එළඹෙන්නා සිවුරෙන් මුඛ වහන්සේ පුදන්නේ ය’යි. මහණෙනි, සිවුරු කැමැති මහණහු විසින් එළඹ ඇවැත්, ඔට සිවුරෙන් ප්‍රයෝජන ඇතැ යි කැපකරු තෙම දෙතුන්සලක් සෙවිය යුත්තේ ය. සිහි කරවිය යුත්තේ ය, ‘ඔට සිවුරක් දෙව, ඔට සිවුරක් ගෙණෙව, ඔට සිවුරක් පිරිවටව, ඔට සිවුරක් විකොට ගණැ’යි නො කියයුත්තේ ය. දෙවනවට ද කියයුතු ය. තෙවනවට ද කියයුතු. ඉදින් නිපදවා නම් මේ නිපදවීම මැනවි.—

තො වෙ අභිනිප්පාදෙති, තත්ථ ගන්තවා තුණ්හිභුතෙන උද්දියං සාතබ්බං. න ආසනෙන නිසීදිතබ්බං, න ආමිසං පටිග්ගහෙතබ්බං න ධම්මො භාසිතබ්බො. “කිං කාරණං ආගතොසි”ති පුළුඡ්ඡමානො¹ ජානාසි² ආට්ඨසොති වතනබ්බො: සචෙ ආසනෙ වා නිසීදති, ආමිසං වා පතිගණ්හාති, ධම්මං වා භාසති, සාතං භාසෙති. දුතියමපි සාතබ්බං. තතියමපි සාතබ්බං. චතුක්කත්තුං වොදෙතා චතුක්කත්තුං සාතබ්බං. පඤ්චක්කත්තුං වොදෙතා දවික්කත්තුං සාතබ්බං. ඡක්කත්තුං වොදෙතා න සාතබ්බං. තතො වෙ උත්තරං වායමමානො නං චිවරං අභිනිප්පාදෙති, පයොගෙ දුක්කටං. පටිලාභෙන නිසංගගියං හොති, නිසංග්ගතබ්බං සම්ඝස්ස වා ගණස්ස වා පුග්ගලස්ස වා. එවඤ්ච පත තික්කවෙ නිසංග්ගතබ්බං: -පෙ- “ඉදං මෙ භතෙන චිවරං අතිරෙකතික්කත්තුං වොදනාය අතිරෙකඡක්කත්තුං සාතෙන අභිනිප්පාදිතං නිසංගගියං. ඉමාහං සම්ඝස්ස නිසංග්ගාමි”ති -පෙ- දදෙය්‍යාති -පෙ- දදෙය්‍යන්ති -පෙ- ආයස්මහො දමමි”ති.

තො වෙ අභිනිප්පාදෙය්‍ය, යතස්ස චිවරවෙනාපන්නං ආභතං තත්ථ සාමං වා ගන්තබ්බං, දුතො වා පාහෙතබ්බො. “යං බො තුලෙහ ආයස්මනො භික්ඛුං උද්දියං චිවරවෙනාපන්නං පතිණ්ඤ්ථ, න තං තස්ස භික්ඛුතො කිඤ්චි අත්ථං අනුභොති, යුඤ්ජන්තායස්මනො සකං, මා වො සකං විතස්සා”ති.

අයං තත්ථ සාමිච්ඡිති. අයං තත්ථ අනුධම්මනා.

6 අතිරෙකතික්කත්තුං වොදනාය අතිරෙකඡක්කත්තුං සාතෙන, අතිරෙකසඤ්ඤා අභිනිප්පාදෙති, නිසංගගියං පාචිත්තියං. අතිරෙකතික්කත්තුං වොදනාය අතිරෙකඡක්කත්තුං සාතෙන වෙමතිකො අභිනිප්පාදෙති, නිසංගගියං පාචිත්තියං. අතිරෙකතික්කත්තුං වොදනාය අතිරෙකඡක්කත්තුං සාතෙන උත්තකසඤ්ඤා අභිනිප්පාදෙති නිසංගගියං පාචිත්තියං. උත්තකතික්කත්තුං වොදනාය උත්තකඡක්කත්තුං සාතෙන අතිරෙකසඤ්ඤා ආපත්ති දුක්කටස්ස. උත්තකතික්කත්තුං වොදනාය උත්තකඡක්කත්තුං සාතෙන වෙමතිකො ආපත්ති දුක්කටස්ස. උත්තකතික්කත්තුං වොදනාය උත්තකඡක්කත්තුං සාතෙන උත්තකසඤ්ඤා, අනාපත්ති.

7. අනාපත්ති තික්කත්තුං වොදනාය ඡක්කත්තුං සාතෙන, උත්තකඡක්කත්තුං වොදනාය උත්තකඡක්කත්තුං සාතෙන. අවොදියමානො දෙති, සාමිකා වොදෙතා දෙනති, උම්මත්තකස්ස, ආදිකමිකස්සාති.

රාජසිකාපදං නිවසිතං.

චිවරධම්මො පඨමො.

නිසංග්ගානං:-

උබ්භතං කථිතං තිණ්ඤ්ඤාධාරොපනං පටිග්ගහො,
අඤ්ඤාධාරොපනං තිණ්ඤ්ඤාධාරොපනං දුතකොත ව.

ඉදින් නො නිපදවා නම් එහි හොස් නුමුණ්මුනු වුවහු විසින් උදෙසා සිටිය යුතු ය. අසුනෙක නො හින්ද යුතු ය. අහර නො පිළිගත යුතු ය. දහම් නොකිය යුතු ය. 'කවර කරුණෙන් ආයෙහි ද' යි විචාරණු ලබන්නේ 'ආවාත දනා' යි කිය යුතු ය. ඉදින් අසුනෙහි හිදි නම් හෝ අහර පිළිගණ් නම් හෝ දහම් කියා නම් හෝ සිටීම බිඳෙයි. දෙවනවට ද සිටිය යුතු ය තෙවනවට ද සිටිය යුතු ය.

සතරවරක් වොදනා කොට සතරවරක් සිටිය යුතු ය. පස්වරක් වොදනා කොට දෙවරක් සිටිය යුතු ය. සවරක් වොදනා කොට නො සිටිය යුතු ය. ඉදින් එයින් මනුසෙහි වැයම් කරන්නේ ඒ සිවුර නිපදවා නම් පියොව්හි දුකුලා වෙයි. ලැබීමෙන් නිසගි වෙයි. සහනට හෝ ගණයාට හෝ පුතු-ලක්භට හෝ නිසාජය යුතු ය. තවද මහණෙහි, මෙසේත් නිසජය යුතු ය. 'වහන්ස, මේ මාගේ සිවුර අසිරා තුන්යලක් වොදනායෙන් අසිරා සයලක් සිටීමෙන් නිපදවන ලද්දේ නිසගි විය. මෙය මේ සහනට නිසජමි යි ... දෙන්නේ ය යි ... දෙන්නාහ යි ... ආයුෂ්මත්භට දෙමි' යි.

ඉදින් නො නිපදවා නම් යමක්හු කෙරෙන් ඔහුට සිවුරාමිල ගෙණ එන ලද ද එහි නමා හෝ යා යුතු ය. 'ආවාත්ති, තෙපි යම් මහණක්හු උදෙසා සිවුරා මිලයක් යැවුනු ද එය ඒ මහණභට කිසි අම්යක් සිදු නො කෙරේ. ආයුෂ්මත්හු සවකිය ධනය ලබන්වා. තොප සතු ධනය නහමක් වැනසේවා' යි දුතයෙක් හෝ යැවිය යුත්තේ ය.

අයං නඤ්ඤා සාමිච්ඡි යනු: මේ එහි අනුබම්බා යි.

6. අසිරා තුන්යලක් වොදනායෙන් අසිරා සයලක් සිටීමෙන් අතිරෙකය යන සංඥා ඇත්තේ නිපදවා නම් නිසගිපවිති වෙයි. අසිරා තුන්යලක් වොදනායෙන් අසිරා සයලක් සිටීමෙන් විමති ඇත්තේ නිපදවා නම් නිසගිපවිති වෙයි. අසිරා තුන්යලක් වොදනායෙන් අසිරා සයලක් සිටීමෙන් උභය ය යන සංඥා ඇත්තේ නිපදවා නම් නිසගිපවිති වේ. උනුතුන්යලක් වොදනායෙන් උනුසයලක් සිටීමෙන් අතිරෙක ය යන සංඥා ඇත්තේ දුකුලාආවාත් වෙයි. උනුතුන්යලක් වොදනායෙන් උනුසයලක් සිටීමෙන් විමති ඇත්තේ දුකුලාආවාත් වෙයි. උනුතුන්යලක් වොදනායෙන් උනුසයලක් සිටීමෙන් උභය ය යන සංඥා ඇත්තේ ආවාත් නැති.

7. තුන්යලක් වොදනායෙන් සයලක් සිටීමෙන් උනුතුන්යලක් වොදනායෙන් උනුසයලක් සිටීමෙන් දේ නම්, නො සොයනු ලබන්නේ දේ නම්, හිමියෝ සොයා දෙත් නම් ආවාත් නැති. උමමනකයාහට ආදිකමමිකයාහට ආවාත් නැති යි.

රාජශක්තිය පදය නිමි.

පළමු වැනි විවරවගිය යි.

එහි උඤ්ඤා

උබහන කසින සිකපදය, උඤ්ඤිත (දෙවන කසින) සිකපදය, තෙවන කසින සිකපදය යන තුණ ද, ධොවන සිකපදය, පටිගහණ සිකපදය යි පසෙකි. නතුතනාරිය උපකකට දෙක ය යන අඤ්ඤාතක සිකපද තුණ ය, දුතක සිකපද දෙක ය යි සියල්ල දශයෙහි.

කොසියවගෙහා

5. 2 1.

කොසියසිකතාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා ආලවියං විහරති අග්ගාලවෙ වෙනියෙ. තෙන බො පන සමයෙන ජබ්බගගිසා භික්ඛු කොසියකාරකෙ උපසඤ්ඤාමිත්වා එවං වදෙනති: “බහු ආට්ටිසො කොසකාරකෙ පචථ අමහාකම්පි දස්සථ. මයම්පි ඉච්ඡාම කොසියමිස්සකං සන්ථනං කාතු”නති. තෙ උප්ඤ්ඤායනති බියනති විපාවෙනති: “කථං හි තාම සමණා සකාසපුත්තියා අමො උපසඤ්ඤාමිත්වා එවං වකන්ති, බහු ආට්ටිසො කොසකාරකෙ පචථ, අමහා-කම්පි දස්සථ, මයම්පි ඉච්ඡාම කොසියමිස්සකං සන්ථනං කාතුනති. අමහා-කම්පි අලාභා අමහාකම්පි දුලලද්ධං, යෙ මයං ආජ්චස්ස හෙතු පුත්තදරස්ස කාරණා බහු බුද්ධකෙ පාණකෙ¹ සඛ්ඝාතං ආපාදෙමා”ති. අස්සොසුං බො භික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උප්ඤ්ඤායනානං බියනානං විපාවෙනානං. යෙ තෙ භික්ඛු අප්පිච්ඡා තෙ උප්ඤ්ඤායනති බියනති විපාවෙනති: “කථං හි තාම ජබ්බගගිසා භික්ඛු කොසියකාරකෙ උපසඤ්ඤාමිත්වා එවං වකන්ති:- බහු ආට්ටිසො කොසකාරකෙ පචථ, අමහාකම්පි දස්සථ, මයම්පි ඉච්ඡාම කොසියමිස්සකං සන්ථනං කාතුනති.” අථ බො තෙ භික්ඛු භගවතො එන-මන්ථං ආරොවෙසුං. “සච්චං නිර්තුමො භික්ඛවෙ කොසියකාරකෙ උපස-ඤ්ඤාමිත්වා එවං වදෙථ: බහු ආට්ටිසො කොසකාරකෙ පචථ, අමහාකම්පි දස්සථ, මයම්පි ඉච්ඡාම කොසියමිස්සකං සන්ථනං කාතු”නති “සච්චං භගවා.” විගරහි බුද්ධො භගවා: “කථං හි තාම තුමො මොඝපුරිසා කොසියකාරකෙ උපසඤ්ඤාමිත්වා එවං වකන්ථ, බහු ආට්ටිසො කොසකාරකෙ පචථ, අමහාකම්පි දස්සථ, මයම්පි ඉච්ඡාම කොසියමිස්සකං සන්ථනං කාතු”නති. තෙතං මොඝ-පුරිසා අප්පසන්නානං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකතා-පදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“ඥා පන භික්ඛු කොසියමිස්සකං සන්ථනං කාරාපෙය්‍ය, නිස්සගගිසං පාවිතනිය”නති.

2. ඥා පනාති යො යාදිසො -පෙ-

භික්ඛුති -පෙ- අයං ඉමස්මිං අතේ අධිපෙපතො භික්ඛුති.

සන්ථනං තාම: සන්ථරිත්වා කතං ගොති අවාසිමං.

කාරාපෙය්‍යාති එකෙනපි කොසියංසුතා මිස්සෙත්වා කරොති වා කාරාපෙති වා, පයොගෙ දුක්ඛවං: පටිලාභෙන නිස්සගගිසං ගොති. නිස්සජ්-නබ්බං සඛ්ඝස්ස වා ගණස්ස වා පුග්ගලස්ස වා. එවඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ නිස්සජ්නබ්බං: “ඉදං මෙ භතෙන කොසියමිස්සකං සන්ථනං කාරාපිතං නිස්සගගිසං, ඉමාහං සඛ්ඝස්ස නිස්සජාමිති, දදෙය්‍යාති, දදෙය්‍යනති, ආයස්ම-තො දමමි”ති

1. පාණෙ ම.ජ.සං.

කොසිය වගීය

5. 2. 1.

කොසිය ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අලවුනුවර අසල අග්ගාලව දෙවොලෙහි වැඩ වසන සේක. එසමයෙහි වූ කලී සවගමහණහු නිහිරිහු නිපදවන්නන් වෙත එළඹ “ආචාර්‍යනි, බොහෝ නිහිරි පණුවන් පිසවු. අපට ද දෙවු. අපි ද නිහිරිහු මුසු ආහිරියක් කරන්නට කැමැත්තමිහ”යි මෙසේ කියත්. ඒ මිනිස්සු “ශාක්‍යපුත්‍රිය මහණහු අප වෙත එළඹ ‘ආචාර්‍යනි, බොහෝ නිහිරි පණුවන් පිසවු. අපට ද දෙවු. අපි ද නිහිරිහු මුසු ආහිරියක් කරන්නට කැමැත්තමිහ’යි කෙසේ නම් කියන් ද? යම් බදු අපි ජිවිකා හෙතුයෙන් අමුදරුවන් රක්තා කරැණින් බොහෝ කුඩා පණුවන් මරණයට පමුණුවමෝ ද ඒ අපට ද අලාභයෙහි: අපගේ ද අභාග්‍යයෙහි.”යි අවමන් කරත්, අයුණු කියත්, නුගුණ පතුරුවත්. හිඤ්ඤ අවමන් කරණ අයුණු කියන නුගුණ පතුරුවන ඒ මිනිසුන් ගේ බස් ඇසුහ. යම් අපිස් මහණ කෙනෙක් වෙන් ද? ඔහු “කෙසේ නම් සවග මහණහු නිහිරිහු නිපදවන්නවුන් වෙත එළඹ ‘ආචාර්‍යනි, බොහෝ නිහිරි පණුවන් පිසවු. අපට ද දෙවු. අපි ද නිහිරිහු මුසු ආහිරියක් කරන්නට කැමැත්තමිහ”යි කියන් ද?යි අවමන් කෙරෙත්, අයුණු කියත්, නුගුණ පතුරුවත්. ඉක්බිති ඒ මහණහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එ පවත් සැළ කළහ.... “සැබව, භාග්‍යවතුන් වහන්සැ”යි ඔහු කීහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගැරැහු සේක: “හිස් පුරුෂයෙහි, තෙපි කෙසේ නම් නිහිරිහු නිපදවන්නවුන් කරා එළඹ ‘ආචාර්‍යනි, බොහෝ නිහිරි පණුවන් පිසවු. අපට ද දෙවු. අපි ද නිහිරිහු මුසු ආහිරියක් කරන්නට කැමැත්තමිහ’යි කෙසේ නම් කියවු ද? හිස් පුරුෂයෙහි, මෙය නො පහත් වුවන්ගේ පාහැදීම පිණිස ද... නො වෙයි. මහණෙනි, මේ සිකපදය මෙසේ ද උදෙසවු:

“යම් මහණෙක් නිහිරිහු මුසු ආහිරියක් කරවන්නේ නම් නිසගි-පටිනි මේ.”

2. යො පන යනු යම්, යම් බදු

හිඤ්ඤ (මහණෙක්) යනු... මෙ තෙමේ මේ අභියෙහි හිඤ්ඤ යයි අභිප්‍රේතය.

සන්තත (ආහිරිය) නම්: අතුරා විසුම් රහිත කොට කරණ ලද්ද වෙයි.

කාරාපෙය්‍ය (කරවන්නේ නම්) යනු එක් නිහිරි කෙන්දකිනු ද මුසු කොට කෙරෙයි නම් හෝ කරවයි නම් හෝ පියොවෙහි දුකුලා වේ. ලබා ගැන්මෙන් නිසගි වේ. සහනට හෝ ගණයා හට හෝ පුතුල් හට හෝ නිසජ්‍ය යුතු. “වහන්ස, මා විසින් නිහිරිහු මුසු මේ නිසජ්‍ය යුතු ආහිරියක් කරවන ලද්දේ ය. මෙය මම් සහනට නිසජ්‍ය යි... දෙන්නෙයයි... දෙන්නාහ යි... ආයුෂ්මත්හට දෙමි”යි නිසජ්‍ය යුතු.

3. අනන්තා විප්පකතං අනන්තා පරියොසාපෙනි, නිස්සග්ගියං පාවිතනියං. අනන්තා විප්පකතං පරෙහි පරියොසාපෙනි, නිස්සග්ගියං පාවිතනියං. පරෙහි විප්පකතං අනන්තා පරියොසාපෙනි, නිස්සග්ගියං පාවිතනියං. පරෙහි විප්පකතං පරෙහි පරියොසාපෙනි, නිස්සග්ගියං පාවිතනියං. අඤ්ඤාසංඝාය කරොති වා කාරාපෙනි වා, ආපනති දුක්ඛටස්ස. අඤ්ඤාන කතං පටිලභිතා පරිභුඤ්ඤාති, ආපනති දුක්ඛටස්ස.

4. අනාපනති විතානං වා භූමමඤ්ඤං වා සාණ්ඨපාකාරං වා හිසිං වා බිම්බොහනං වා කරොති, උමමනතකස්ස, ආදිකමමිකස්සාති.

කොසියසිකිකාපදං නිමිසිතං.

5. 2. 2.

සුද්ධිකාලකසිකිකාපදං.

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා වෙසාලියං විහරති මහාවතෙ කුටා-
ගාරසාලායං. තෙන බො පන සමයෙන ජබ්බගග්ගියා හික්ඛු සුද්ධිකාලකානං
ඵලකලොමානං සන්තං කාරුපෙන්නි. මනුස්සා විහාරවාටිකං ආභිණ්ඨනතා
පසස්සිතා උජ්ඣායනති බියනති විපාවෙනති: “කථං හි නාම සමණා සක-
පුතතියා සුද්ධිකාලකානං ඵලකලොමානං සන්තං කාරුපෙස්සන්නි, සෙය්‍යථාපි
ගිහි කාමභොගිනොති. අස්සොසුං බො හික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣා-
යනනානං බියනනානං විපාවෙනනානං යෙ තෙ හික්ඛු අපමිච්ඡා තෙ
උජ්ඣායනති බියනති විපාවෙනති: “කථං හි නාම ජබ්බගග්ගියා හික්ඛු
සුද්ධිකාලකානං ඵලකලොමානං සන්තං කාරුපෙස්සන්නි”ති? අථ බො තෙ
හික්ඛු භගවතො ඵනමඤ්ඤං ආරොචෙසුං “සච්චං කිර තුමෙන හික්ඛවෙ
සුද්ධිකාලකානං ඵලකලොමානං සන්තං කාරුපෙථා”ති? “සච්චං භගවා.”
විගරහි බුද්ධො භගවා. “කථං හි නාම තුමෙන මොඝපුරිසා සුද්ධිකාලකානං
ඵලකලොමානං සන්තං කාරුපෙස්සථ. තෙනං මොඝපුරිසා අප්පසන්නානං
වා පසාදය-පෙ- ඵවඤ්ච පන හික්ඛවෙ ඉමං සිකිකාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“යො පන හික්ඛු සුද්ධිකාලකානං ඵලකලොමානං සන්තං කාරු-
පෙය්‍ය, නිස්සග්ගියං පාවිතනියං”නති.

2. යො පනාති යො යාදිසො -පෙ-

හික්ඛුති-පෙ- අයං ඉමස්මිං අඤ්ඤං අධිපෙපතො හික්ඛුති.

කාලකං නාම: ද්වෙ කාලකාති ජාතියා කාලකං වා රඤ්ඤනකාලකං වා

සන්තං නාම: සන්තරිතා කතං හොති අවාසිමං.

3. තමා විසින් කොට අඩාල (ඇතිරිය) තෙමේ නිමවා ද, නිසඟිපවිති වේ. තමා විසින් කොට අඩාල දෑ අනුන් ලවා නිමවා ද, මෙරමා විසින් කොට අඩාල දෑ තෙමේ නිමවා ද නිසඟි පවිති වේ. මෙරමා කොට අඩාල දෑ මෙරමා ලවා නිමවා ද නිසඟි පවිති වේ. අනෙකක්කු පිණිස කෙරේ ද කරවා ද, දුකුලාආවාත් වේ: අනෙකකු කළ ඇතිරියක් ලැබගෙන පරිභොග කෙරේ ද, දුකුලාආවාත් වන්නේ ය.

4. වියනක් හෝ බුමුතුරුණක් හෝ වටතිරයක් හෝ බිස්සක් හෝ කන්වසිනක් හෝ කෙරේ ද, ඔහුට ද උමතුවාහට ද ආදිකර්මිකයාට ද ආවාත් නො වේ.

කොසියලිකෂාපදය නිමි.

5. 2. 2.

ශුද්ධකාලකලිකෂාපදය.

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ විසල්පුර මහවෙතෙහි කුටාගාරශාලායෙහි වැඩ වසන සේක. එසමයෙහි සඛග මහණහු හුදු කළු එළොම්මුවා ඇතිරියක් කරවත්. මිනිස්සු විහාරවාරිකායෙහි හැසිරෙන්නාහු එය දක, “කෙසේ තම ශාක්‍යපුත්‍රිය ශ්‍රමණයෝ කාමහොගි ගිහියන් මෙන් හුදු කළු එළොම්මුවා ඇතිරියක් කරවද්දැ”යි අවමන් කරත්, අයුණු නියත්, දෙස් පතුරුවත්. හිඤ්ඤ අවමන් කරණ, අයුණු කියන, නුගුණ පතුරුවන ඒ මිනිසුන්ගේ බස් ඇසුහ. යම් අපිස් මහණ කෙනෙක් වෙද්ද, ඔහු “කෙසේ තම සඛග මහණහු හුදු කළු එළොම්මුවා ඇතිරියක් කරවත්දැ”යි අවමන් කරත්, අයුණු කියත්, නුගුණ පතුරුවත්. ඉක්බිති ඒ හිඤ්ඤ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එපවත් සැල කළහ. “සැබැද, මහණෙනි, තෙපි හුදු කළු එළොම්මුවා ඇතිරියක් කරව්ද දැ”යි භාග්‍යවතුන්වහන්සේ අසා වදළසේක. “සැබැව, භාග්‍යවතුන්වහන්සැ”යි ඒ මහණහු කීහ. භාග්‍යවතුන්වහන්සේ ගැරුහුසේක: “හිස් පුරුෂයෙහි, තෙපි කෙසේ තම හුදු කළු එළොම්මුවා ඇතිරියක් කරව්ද ද? හිස් පුරුෂයෙහි, මෙය නොපහන්-වුවන්ගේ පාහැදීම පිණිස ද නොවෙයි ... මහණෙනි, මේ සිකපදය මෙසේ උදෙසවු:

“යම් මහණෙක් හුදු කළු එළොම්මුවා ඇතිරියක් කරවා නම් නිසඟි පවිති වෙයි.”

2. යො පන යනු යමෙක්, යම්බඳු වූ ...

හිකනු යනු ... මේ තෙමේ මේ අභියෙහි හිඤ්ඤ ය යි අදහස් කරණ ලදි.

කාලක නම්: උත්පත්තියෙන් කළු වූයේ රඳන් පෙවීමෙන් කළු වූයේ දැ යි කළුපැහැය දෙවැදෑරුම් වෙයි.

සංඝන නම්: අතුරා කරණ ලද, නොවිසන ලද.

කාන්තෙය්‍යාති කරොති වා කාරාපෙති වා, පයොගෙ දුක්ඛං පටි-
ලාභෙන නිස්සංගිගං ගොති. නිස්සංජ්ඣතං සම්මාදානං වා ගණ්ඨානං වා
පුග්ගලස්ස වා. එවංඤ්ච පන භික්ඛවෙ නිස්සංජ්ඣතං: “ඉදංමෙ භනෙන
සුද්ධිකාලකානං ඵලකලොමානං සන්තං කාරාපිතං නිස්සංගිගං ඉමාහං සම්මාදානං
නිස්සංජාමි”ති -පෙ- දදෙය්‍යාති -පෙ- දදෙය්‍යසුනති -පෙ- ආයස්මතො දමමි”ති.

3. අනන්තා විප්පකතං අනන්තා පරියොසාපෙති, නිස්සංගිගං
පාවිතතිගං. අනන්තා විප්පකතං පරෙහි පරියොසාපෙති, නිස්සංගිගං
පාවිතතිගං. පරෙහි විප්පකතං අනන්තා පරියොසාපෙති, නිස්සංගිගං
පාවිතතිගං. පරෙහි විප්පකතං පරෙහි පරියොසාපෙති, නිස්සංගිගං
පාවිතතිගං. අඤ්ඤාසංඝාය කරොති වා කාරාපෙති වා අපනති දුක්ඛංසං.
අඤ්ඤාන කතං පටිලභිතා පරිභුඤ්ජති, අපනති දුක්ඛංසං.

4. අනාපනති විතානං වා භූමමස්ථරණං වා සංඝිපාකාරං වා භිසිං වා
බ්බෙහානං වා කරොති, උමමනකස්ස, ආදිකමමිකස්සාති.

සුද්ධිකාලකසිකතාපදං නිවසිතං.

5. 2. 3.

දෙවහගසිකතාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවණ්ඨියං විහරති ජෙනවතෙ අනාථ-
පිණෙකස්ස ආරාමෙ. තෙන බො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා භික්ඛු භගවතා
පටිකඛිතනං සුද්ධිකාලකානං ඵලකලොමානං සන්තං කාරාපෙභුනති තෙ
ථොකං යෙව ඔදනං අනෙත ආදිසිතා තථෙව සුද්ධිකාලකානං සන්තං කාරා-
පෙනති. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨිතා තෙ උප්පායනති බියනති විපාවෙනති: “කථං
හි නාම ජබ්බග්ගියා භික්ඛු ථොකංයෙව ඔදනං අනෙත ආදිසිතා තථෙව
සුද්ධිකාලකානං ඵලකලොමානං සන්තං කාරාපෙස්සනති”ති. අථ බො තෙ
භික්ඛු භගවතො ඵනමස්ථං ආරොවෙසුං “සච්චං කිර වුමෙහ භික්ඛවෙ
ථොකංයෙව ඔදනං අනෙත ආදිසිතා තථෙව සුද්ධිකාලකානං ඵලකලොමානං
සන්තං කාරාපෙථා”ති “සච්චං භගවා, විහරති බුද්ධො භගවා. “කථං හි
නාම වුමෙහ මොඝපුරිසා ථොකංයෙව ඔදනං අනෙත ආදිසිතා තථෙව
සුද්ධිකාලකානං ඵලකලොමානං සන්තං කාරාපෙස්සථ. තෙනං මොඝපුරිසා
අප්පසන්නානං වා පසාදය -පෙ-” එවංඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකතාපදං
උද්දිසෙය්‍යාථ:-

කාරාපෙය්‍ය යනු කෙරේ නම් හෝ කරවා නම් හෝ පියෝති දුකුලා වේ. ලැබීමෙන් නිසිනි වේ. සම්පයාට හෝ ගණයාට හෝ පුද්ගලයකුට හෝ නිසිජය යුතු. මහණෙනි, මෙසේ වනාහි නිසිජය යුතු: “වහන්ස, මා විසින් කරවන ලද හුදු කථ එළොම්මුවා මේ ඇතිරිය නිසිනි වෙයි. මම මෙය සහනට නිසිජමි යි ... දෙන්නේ යයි ... දෙන්නාහ යි ... ආයුෂමත්භව දෙමි”යි නිසිජය යුතු.

3. නමා විසින් අඩාල කරණ ලද්ද තෙමේ නිමවා ද, නිසිනිපවිනි වේ. නමා විසින් අඩාල කරණ ලද්ද අනුත් ලවා නිමවා ද, නිසිනිපවිනි වේ. අනුත් විසින් අඩාල කරණ ලද්ද තෙමේ නිමවා ද නිසිනිපවිනි වේ. අනෙකකු පිණිස කෙරේ ද කරවා ද දුකුලාආවාත් වේ. අනෙකකු විසින් කරණ ලද්දක් ලැබ පරිභොග කෙරේ ද, දුකුලාආවාත් වන්නේ ය.

4. පියතක් හෝ බුමුතුරුණක් හෝ වටතිරයක් හෝ බිස්සක් හෝ කන්වසිතක් හෝ කෙරේ ද ආවාත් නො වේ. උමතුවාට ද ආදිකම්මකයාට ද ආවාත් නොවේ.

ශුද්ධකාලකශිකෂාපදය නිමි.

5. 2. 3.

දෙවහාගශිකෂාපදය.

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ සැවැත්නුවර දෙවිරම් නම් අනේපිබුසිටුහුගේ අරමිනි වැඩවසන සේක. එසමයෙහි සවග මහණහු “භාග්‍යවතුන්වහන්සේ විසින් හුදු කථ එළොම්මුවා ඇතිරි කරවීම පිළිකෙවිනා”යි කුමු මඳක් ම සුදු එළොම් දාවයෙහි යොදා පෙර සේ ම හුදු කථ එළොම්මුවා ඇතිරි කරවත්. යම් අපිස් මහණහු වෙද්ද ඔහු “කෙසේ නම් සවග මහණහු මඳක් සුදු එළොම් දාවලයෙහි යොදා පෙර සේ ම හුදු කථ එළොම්මුවා ඇතිරි කරවත් ද?” යි අවමන් කරත්, අයුණු කියත්, නුගුණ පතුරුවත්. ඉක්බිති ඒ මහණහු භාග්‍යවතුන්වහන්සේට එ පවත් සැල කළහ. “සැබෑ ද? මහණෙනි, තෙපි සුදු එළොම් මඳක් ම දාවයෙහි යොදා පළමු සේ ම හුදු කථ එළොම්මුවා ඇතිරි කරවමු ද?” යි භාග්‍යවතුන්වහන්සේ අසා වදාළ සේක. “සැබෑව, භාග්‍යවතුන්වහන්සැ”යි ඔහු කීහ. භාග්‍යවත් බුදුරජානන්වහන්සේ ගැඹුහු සේක: “හිස් පුරාෂයෙනි, තෙපි කෙසේ නම් සුදු එළොම් මඳක් දාවයෙහි යොදා පළමු සේ ම හුදු කථ එළොම්මුවා ඇතිරියක් කරවමු ද? හිස් පුරාෂයෙනි, මෙය නොපහත්වුවන්ගේ පැහැදීම පිණිස ද .... නො වෙයි ... මහණෙනි, මේ සිකපදය මෙසේ උදෙසා වූ:

“නවං පන ගික්ඛුතා සන්ථිතං ආරයමානෙන දෙව භාගා සුද්ධි-
කාලිකානං ඵලකලොමානං ආද්‍යතබ්බා, තනියං ඔද්‍යානං, චතුස්සං
ගොවරියානං. අනාද්‍ය චෙ ගික්ඛු දෙව භාගෙ සුද්ධිකාලිකානං ඵලක-
ලොමානං තනියං ඔද්‍යානං, චතුස්සං ගොවරියානං, නවං සන්ථිතං
ආරාපෙසා, නිස්සංගියං පාවිතනිය”න්ති.

2. නවං නාම: කරණං උපාදය වුවවති.

සන්ථිතං නාම: සන්ථර්ඛා කතං ගොති අවාසිමං.

ආරයමානෙනාති කරොතා වා ආරාපෙතා වා.

දෙව භාගා සුද්ධිකාලිකානං ඵලකලොමානං. ආද්‍යතබ්බාති ධාරසිත්වා
දේව භූලා ආද්‍යතබ්බා.

තනියං ඔද්‍යානන්ති භූලං ඔද්‍යානං.

චතුස්සං ගොවරියානන්ති භූලං ගොවරියානං.

අනාද්‍ය චෙ ගික්ඛු දෙව භාගෙ සුද්ධිකාලිකානං ඵලකලොමානං
තනියං ඔද්‍යානං චතුස්සං ගොවරියානන්ති අනාදිසිත්වා දේව භූලා සුද්ධි-
කාලිකානං ඵලකලොමානං, භූලං ඔද්‍යානං, භූලං ගොවරියානං නවං සන්ථිතං
කරොති වා ආරාපෙති වා, පයොගෙ දුක්ඛටං. පටිලාභෙන නිස්සංගියං
ගොති. නිස්සංජිතබ්බං සම්ඝස්ස වා ගණස්ස වා පුග්ගලස්ස වා. ඵවඤ්ච පන
භික්ඛවෙ නිස්සංජිතබ්බං: “ඉදමෙව භන්තො නවං සන්ථිතං අනාදිසිත්වා [දේව භූලා
සුද්ධිකාලිකානං ඵලකලොමානං,] භූලං ඔද්‍යානං, භූලං ගොවරියානං
ආරාපිතං නිස්සංගියං. ඉමානං සම්ඝස්ස නිස්සංජාමිති -පෙ- දදෙය්‍යාති -පෙ-
දදෙය්‍යන්ති -පෙ- ආයස්මතො දමමි”ති.

3. අත්තනා විප්පකතං අත්තනා පරියොසාපෙති, නිස්සංගියං
පාවිතනියං. අත්තනා විප්පකතං පරෙති පරියොසාපෙති, නිස්සංගියං
පාවිතනියං. පරෙති විප්පකතං අත්තනා පරියොසාපෙති, නිස්සංගියං
පාවිතනියං. පරෙති විප්පකතං පරෙති පරියොසාපෙති, නිස්සංගියං පාවිතනියං.
අඤ්ඤස්සන්ධිය කරොති වා ආරාපෙති වා, ආප හති දුක්ඛටස්ස.

4. අනාපතති භූලං ඔද්‍යානං භූලං ගොවරියානං ආදිසිත්වා කරොති,
බහුතරං ඔද්‍යානං බහුතරං ගොවරියානං ආදිසිත්වා කරොති, සුද්ධං ඔද්‍යානං
සුද්ධං ගොවරියානං ආදිසිත්වා කරොති, විතානං වා භූමමන්ථරණං වා සාණ්ඨපා-
කාරං වා භිසං වා බිබ්බොහනං වා කරොති. උමමත්තකස්ස, ආදිකමමිකස්සාති.

දේවභාගසිකාපදං නිමිති.

“අලුත් ඇතිවියක් කරවන මහණහු විසින් හුදු කප් එළොම් දෙකොටසක් ගත යුතු. තෙවෙනි කොටස සුදුපැහැ එළොම් ද සිටුවන කොටස කිඹුල් වත් එළොම් ද ගත යුතු. ඉදින් මහණ තෙම දෙකොටසක් හුදු කප්පැහැ එළොම් ද තෙවෙනි කොටස සුදු පැහැ එළොම් ද සිටුවන කොටස කිඹුල්වත් එළොම් ද නොගෙණ අලුත් ඇතිවියක් කරවා නම් නිසඟිපවිති වේ.”

2. නවං යනු: නිරිමි වශයෙන් අලුත් බව ඇරැබූ කියනු ලැබේ.

සන්ධානං යනු: අතුරා කරණ ලද්දෙක් වෙයි, නොවියන ලද්දෙක් වෙයි.

කාරයමානෙතා යනු: කරණ හෝ කරවන හෝ.

දෙව භාගා සුද්ධකාලකානං එළකලොමානං ආදානබ්බා යනු: මෑත තුලා දෙකක් ගත යුතු.

තනියං බදානානං යනු: සුදුපැහැ එළොම් තුලාවක්.

චතුසං ගොවජියානං යනු: කිඹුල්වත් එළොම් තුලාවක්.

අනාදා වෙ ගිකචු දෙව භාගෙ සුද්ධකාලකානං එළකලොමානං තනියං බදානානං චතුසං ගොවජියානං යනු: හුදු කප්පැහැ එළොම් තුලා දෙකක් ද සුදුපැහැ එළොම් තුලාවක් ද කිඹුල්පැහැ එළොම් තුලාවක් ද නො ගෙණ අලුත් ඇතිවියක් කෙරේ නම් හෝ කරවා නම් හෝ පියොවෙහි දුකුළා වේ. ලබා ගැනීමෙන් නිසඟි වේ. සහතට හෝ ගණයාට හෝ පුතුලාට හෝ නිසජ්ජය යුතු. මහණෙනි, මෙසේ වනාහි නිසජ්ජය යුතු: “වහන්ස, හුදු කප්වත් එළොම් තුලා දෙකක් ද සුදුපැහැ එළොම් තුලාවක් ද කිඹුල්වත් එළොම් තුලාවක් ද නොගෙණ මා විසින් කරවන ලද මේ අලුත් ඇතිවිය නිසඟි වේ, මෙය මම් සහතට නිසජ්ජම් ... දෙන්නේ ය ... දෙන්නාහු ය ... ආයුෂමත්තට දෙමි” යි මෙසේ නිසජ්ජය යුතු,

3. තමා විසින් අඩාල කරණ ලද්ද තෙමේ නිමවා නම් නිසඟිපවිති වෙයි. තමා විසින් අඩාල කරණ ලද්ද මෙරමා ලවා නිමවා නම් නිසඟිපවිති වෙයි. මෙරමා විසින් අඩාල කරණ ලද්ද තෙමේ නිමවා නම් නිසඟිපවිති වෙයි. මෙරමා විසින් අඩාල කරණ ලද්ද මෙරමා ලවා නිමවා නම් නිසඟිපවිති වේ. අතෙකකු සඳහා කෙරේ නම් හෝ කරවා නම් හෝ දුකුළාඇවැත් වෙයි. අතෙකකු විසින් කරණ ලද්ද ලැබ පරිභෝග කෙරේ නම් දුකුළාඇවැත් වේ.

4. සුදු එළොම් සම ව කිඹුල්වත් එළොම් සම ව ගෙණ කෙරේ නම්, සුදු එළොම් බහුතර ව කිඹුල්වත් එළොම් බහුතර ව ගෙණ කෙරේ නම්, නො මුසු සුදු එළොම් නො මුසු කිඹුල්වත් එළොම් ගෙණ කෙරේ නම්, පියතක් හෝ මුමුතුරුණක් හෝ සෙණ්පවුරක් හෝ බිස්සක් හෝ බිමොහනයක් හෝ කෙරේ නම් ඇවැත් තැනි. උමත්තකයහට ආදි-කමමිකයහට ඇවැත් තැනි යි.

දේවාගශිෂ්ටපදය නිමි.

ජබ්බසංඝිකඛාපදං.

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවච්ඡියං විහරති ජේතවනෙ අනාථ-
පිණ්ඩකස්ස ආරාමෙ. තෙන බො පන සමයෙන භික්ඛු අනුචස්සං සන්තං
කාරුපෙන්නි, තෙ යාවතබ්බලා විඤ්ඤානතිබ්බලා විහරන්ති: “ඵලකලොමාති
දෙථ ඵලකලොමෙහි අරො”ති. මනුස්සං උඤ්ඤායන්ති බියන්ති විපාවෙනති:
“කථං හි නාම සමණා සත්ත්වත්තියා අනුචස්සං සන්තං කාරුපෙස්සන්ති,
යාවතබ්බලා විඤ්ඤානතිබ්බලා විහරස්සන්ති: ඵලකලොමාති දෙථ ඵලක-
ලොමෙහි අරො”ති. අමහාකං පන සකිං කතාති සන්තාති පඤ්චපි ජපි
වස්සාති හොන්ති, යෙසං තො දාරකා උභයදන්තිපි උමමිහන්තිපි උණුරෙහිපි
බජ්ජන්ති. ඉමෙ පන සමණා සත්ත්වත්තියා අනුචස්සං සන්තං කාරුපෙන්නි,
යාවතබ්බලා විඤ්ඤානතිබ්බලා විහරන්ති: “ඵලකලොමාති දෙථ ඵලකලොමෙහි
අරො”ති.

2. අස්සොසුං බො භික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උඤ්ඤායන්තානං බියන්තානං
විපාවෙන්තානං. යෙ තෙ භික්ඛු අප්පච්ඡා තෙ උඤ්ඤායන්ති බියන්ති
විපාවෙන්ති: “කථං හි නාම භික්ඛු අනුචස්සං සන්තං කාරුපෙස්සන්ති,
යාවතබ්බලා විඤ්ඤානතිබ්බලා විහරස්සන්ති: “ඵලකලොමාති දෙථ ඵලක-
ලොමෙහි අරො”ති. අථ බො තෙ භික්ඛු භගවතො ඵනමිත්ථං ආරොවෙසුං.
“සච්චං කිර භික්ඛවෙ භික්ඛු අනුචස්සං සන්තං කාරුපෙන්නි, යාවතබ්බලා
විඤ්ඤානතිබ්බලා විහරන්ති: “ඵලකලොමාති දෙථ ඵලකලොමෙහි අරො”ති.
“සච්චං භගවා”, විගරහි බුද්ධො භගවා, “කථං හි නාම තෙ භික්ඛවෙ මොඝපුරිසා
අනුචස්සං සන්තං කාරුපෙස්සන්ති, යාවතබ්බලා විඤ්ඤානතිබ්බලා
විහරස්සන්ති: “ඵලකලොමාති දෙථ ඵලකලොමෙහි අරො”ති. තෙනං භික්ඛවෙ
අප්පසන්තානං වා පසාදය -පෙ- ඵවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකිංසපදං
උද්දිසෙය්‍යාථ:

“නවං පන භික්ඛුනා සන්තං කාරුපෙත්වා ජබ්බසංඝාති ධාරෙතබ්බං,
බරෙන වෙ ජනනං වස්සානං නං සන්තං විස්සජෙජ්ඣා වා අවිස්සජෙජ්ඣා
වා අඤ්ඤං නවං සන්තං කාරුපෙය්‍ය, නිස්සගගියං පාවිතනිය”න්ති.

ඵවඤ්චදං භගවතා භික්ඛුනං සිකිංසපදං පඤ්ඤානං හොති.

[මුලපඤ්ඤානති.]

3. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤානරො භික්ඛු කොසලිඛියං ගිලානො
හොති. ඤ්ඤාකා තස්ස භික්ඛුතො සන්තිකෙ දුතං පානෙසුං: “ආගච්ඡතු
හදන්තො, මයං උපට්ඨතිස්සාමා”ති. භික්ඛුපි ඵවමානංසු: “ගච්ඡාමුසො,
ඤ්ඤාකා නං උපට්ඨතිස්සන්ති”ති. සො ඵවමාන: “භගවතා ආමුසො සිකිං-
සදං පඤ්ඤානං: “නවං පන භික්ඛුනා සන්තං කාරුපෙත්වා ජබ්බසංඝාති
ධාරෙතබ්බං”න්ති. “අභඤ්චමහි ගිලානො න සකෙකාමි සන්තං ආදය
පක්කමිතුං, මයාඤ්ච විතා සන්තා න ඵාසු හොති, තාහං ගමිස්සාමි”ති.
භගවතො ඵනමිත්ථං ආරොවෙසුං.

ජබ්බසංගීතොපදය.

1. එසමයෙහි භාග්‍යවන් බුදුහු සැවැත්නුවර සමපයෙහි වූ අනේපිඬු සිටුහු ගේ දෙවරම් වෙහෙරෙහි වැඩ වෙසෙති. තවද එසමයෙහි භික්ෂුහු වසක් පාසා ඇතිරි කරවති. ඔහු ‘එළොම් දෙව එළොමින් අම් ඇතැ’යි යැදීම් බහුල ව විනාචීම් බහුල ව වෙසෙති. මිනිස්සු අවඥ කෙරෙහි නුගුණ කියති දෙස් පහළ කෙරෙත්: “කෙසේ නම් ශ්‍රමණශාක්‍යපුත්‍රියයෝ වසක් පාසා ඇතිරි කරවන් ද, ‘එළොම් දෙව එළොමින් අම් ඇතැ’යි යැදීම් බහුල ව විනාචීම් බහුල ව වෙසෙත් ද, අපගේ වැලිත් වරක් කරණ ලද ඇතිරි පස්වසකුදු සවසකුදු පවතිත්. එහි අපගේ දරුවෝ මලමු ද කෙරෙහි (ඔහු) මියන් විසිනුදු කනු ලැබෙත්. එතෙකුදුවත් මේ ශ්‍රමණශාක්‍යපුත්‍රියයෝ වසක් පාසා ඇතිරි කරවති. ‘එළොම් දෙව එළොමින් ප්‍රයෝජන ඇතැ’යි යැදීම් බහුල ව විනාචීම් බහුල ව වෙසෙත්”යි.

2. භික්ෂුහු අවඥ කරණ නුගුණ කියන දෙස් පහළ කරණ ඒ මිනිසුන්ගේ බස් ඇසූහ. යම් මහණ කෙනෙක් අලෙපවිජයෝ නම් ඔහු අවඥ කෙරෙහි නුගුණ කියති දෙස් පහළ කෙරෙත්: “කෙසේ නම් භික්ෂුහු වසක් පාසා ඇතිරි කරවන් ද ‘එළොම් දෙව එළොමින් ප්‍රයෝජන ඇතැ’යි යැදීම් බහුල ව විනාචීම් බහුල ව වෙසෙත් ද”යි. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් සැළ කළහ. “සැබැද මහණෙනි, භික්ෂුහු වසක් පාසා ඇතිරි කරවන් ද “එළොම් දෙව එළොමින් ප්‍රයෝජන ඇතැ”යි යැදීම් බහුල ව විනාචීම් බහුල ව වෙසෙත් ද”යි. සැබව ‘භාග්‍යවතුන් වහන්ස. භාග්‍යවන් බුදුහු ‘කෙසේ නම් මහණෙනි, ඒ නුවස්පුරුෂයෝ වසක් පාසා ඇතිරි කරවන් ද ‘එළොම් දෙව එළොමින් ප්‍රයෝජන ඇතැ’යි යැදීම් බහුල ව විනාචීම් බහුල ව වාසය කෙරෙත් ද”යි වෙසෙසින් ගඬා කළහ. මහණෙනි, තෙල නො පහන් වූවන්ගේ පැහැදීමට නො වැටෙයි ... තවද මහණෙනි, මෙසේත් මේ ශික්ෂාපදය උදෙසිවු:”

“මහණහු විසින් නව ඇතිරිය කරවා සවසක් බැරිය යුතු ය. ඉදින් සවසකින් මෙයට ඒ ඇතිරිය විසෂා හෝ නො විසෂා හෝ අනිත් නවඇතිරියක් කරවා නම් නිසගිපවිති වෙ” යයි.

භාග්‍යවතුන් විසින් භික්ෂූන්ට මෙසේත් මේ ශික්ෂාපදය පණවන ලද මේ.

[මුල් පැණවීමයි]

3. තවද එසමයෙහි කොසඹැනුවර එක්තරා මහණෙක් ගිලන් වූයේ වෙයි. තැයෝ ‘වහන්සේ පැමිණෙත්වා අපි උපසංඛාත කරමිහ’යි ඒ මහණහු වෙත දූතයකු යැවූහ. භික්ෂුහු ද ‘යා ඇවැත, තැයෝ නොපට උවැටන් කරන්තාහ’යි මෙසේ කීහ. හේ මෙසේ කී ය: “ඇවැත්නි, භාග්‍යවතුන් විසින් සිකපද පණවන ලද. ‘මහණහු තවඇතිරියක් කරවා සවසක් බැරියයුතු’ යයි. මම් වූ කලි ගිලන් වෙමි. ඇතිරිය ගෙණ නික්ම යන්නට නො හැක්කෙමි. මට ද ඇතිරිය නැති ව සුවයෙක් නො වෙයි. මම් නො යෙමි”යි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එපවත් දෑන්වූහ.

4. අපි බොහොමයක් ඵලදායී ඵලදායී පඤ්ඤා ධර්මයක් කරා කතා
 හිතනු ආවෙමු. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ගිලානස්ස භික්ඛුනො සන්ත-
 සමුත්තිං දානං. එවංඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ දානබ්බා: තෙන ගිලානෙන භික්ඛුනා
 සබ්බං උපසම්බුද්ධිං ඵලං උත්තරාසම්බුද්ධිං කරිත්වා බුද්ධිසානං භික්ඛුනං පාදෙ
 වන්ති උත්තරාසම්බුද්ධිං නිසීදිත්වා අඤ්ඤාං පගගහෙත්වා එවමස්ස වචනීයො:
 “අහං හතෙන ගිලානො න සකෙකාමි සන්තං ආදාය පකකම්භං, සොහං
 හතෙන සබ්බං සන්තසමුත්තිං යාවාමි”ති. දුතියමෙ යාවිතබ්බො, තතියමෙ
 යාවිතබ්බො. බ්‍යාපොනන භික්ඛුනා පටිබලෙන සබ්බො ඤ්ඤාපෙනබ්බො:

“සුඤ්ඤා මෙ හතෙන සබ්බො. අයං ඉත්තරාසමො භික්ඛු ගිලානො න
 සකෙකාමි සන්තං ආදාය පකකම්භං, සො සබ්බං සන්තසමුත්තිං යාවති.
 යදි සබ්බස්ස පනතකල්ලං, සබ්බො ඉත්තරාසමස්ස භික්ඛුනො සන්තසමුත්තිං
 දදෙය්‍ය. එසා ඤ්ඤති.”

සුඤ්ඤා මෙ හතෙන සබ්බො. අයං ඉත්තරාසමො භික්ඛු ගිලානො න
 සකෙකාමි සන්තං ආදාය පකකම්භං, සො සබ්බං සන්තසමුත්තිං යාවති.
 සබ්බො ඉත්තරාසමස්ස භික්ඛුනො සන්තසමුත්තිං දෙති, යස්සායස්මතො
 බමති ඉත්තරාසමස්ස භික්ඛුනො සන්තසමුත්තිං දානං, සො භුක්තස්ස, යස්ස
 නකබමති, සො භාසෙය්‍ය.

දිනො සබ්බෙන ඉත්තරාසමස්ස භික්ඛුනො සන්තසමුත්ති. බමති සබ්බස්ස,
 තස්මා භුක්ති, එවමෙනං ධාරයාමි”ති.

5. එවංඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්කාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“නමං පන භික්ඛුනා සන්තං කාගපෙත්වා ජබ්බසූතා
 ධාරෙතබ්බං, ධාරෙත වෙ ජනනං වස්සානං නං සන්තං විස්සපෙත්වා චා
 අවිස්සපෙත්වා චා අඤ්ඤං නමං සන්තං කාගපෙත්වා, අඤ්ඤා
 භික්ඛුසමුත්තිං, නිස්සගගිං පාවිතනි”ති.

[දුතියමඤ්ඤති.]

6. නමං නාම: කරණං උපාදාය වුච්චති.

සන්තං නාම: සන්තරිත්වා කතං ගොති අවාසිමං.

කාගපෙත්වාති කරිත්වා චා කාරුපෙත්වා චා.

ජබ්බසූතා ධාරෙතබ්බන්ති ජබ්බසූතපරමතා ධාරෙතබ්බං.

ධාරෙත වෙ ජනනං වස්සානන්ති උත්තරාසමස්ස භික්ඛුනො.

නං සන්තං විස්සපෙත්වාති අඤ්ඤාසං දත්වා.

අවිස්සපෙත්වාති න කස්සපි දත්වා.

අඤ්ඤා භික්ඛුසමුත්තිං ධාරෙත්වා භික්ඛුසමුත්තිං.

4. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදහසෙහි මේ කරුණෙහි දැනුම් කපා වදාර භික්ෂූන් ඇමතු සේක: ‘මහණෙනි ගිලන් මහණහට සන්තසමුත්තිය දෙන්නට අනුදනිමි. මහණෙනි, මෙසේන් දියයුතු ය. ඒ ගිලන් මහණහු විසින් සමසයා වෙත එළඹ උතුරාසහ එකස් කොට පෙරව මහලු භික්ෂූන් පා වැද උපල්ලෙන් හිඳ මෙසේ කියයුතු වන්නේ ය. ‘වහන්ස, මම ගිලන් වෙමි. සන්තස ගෙණ යන්නට නො හැක්කෙමි. වහන්ස, මම සමසයාගෙන් සන්තසමුත්තිය අයදිමි. දෙවනවට ද යැදියයුතු තෙවනවට ද යැදියයුතු. ප්‍රතිබල වූ වාක්‍ය මහණක්හු විසින් සමස තෙමේ දැන්විය යුත්තේ ය:

“වහන්ස, සමස තෙමේ මා කියන්නක් අසාවා. මේ මෙනම් මහණ තෙමේ ගිලන් වෙයි. සන්තස ගෙණ යන්නට නො හැකි වෙයි. හේ සමසයාගෙන් සන්තසමුත්තිය යදිසි. ඉදින් සමසයාට පැමිණිකල් ඇත් නම් සමස තෙමේ මෙනම් මහණහට සන්තසමුත්තිය දෙන්නේ ය. මේ ‘ඤානති’ යයි.

වහන්ස, සමස තෙමේ මා කියන්නක් අසාවා. මේ මෙනම් මහණ තෙමේ ගිලන් වූයේ සන්තස ගෙණ යන්නට නො හැකි වෙයි. හේ සමසයාගෙන් ‘සන්තසමුත්තිය’ යදිසි. සමස තෙමේ මෙනම් මහණහට ‘සන්තසමුත්තිය’ දෙයි. මෙනම් මහණහට සන්තසමුත්තිය දීම යම් ආයුෂමතක්හට රිසි වේ නම් හේ තුෂණිච්ඡාදන වන්නේ ය. යමක්හට නො රිසි වේ නම් හේ බණන්නේ ය.

සමසයා විසින් මෙනම් මහණහට ‘සන්තසමුත්තිය’ දෙන ලද, සමසයාට රිසි වෙයි. එහෙයින් මේ තුෂණිච්ඡාවය යි. මේ මෙසේ ධරම්”යි.

5. තවද මහණෙනි, මෙසේන් මේ ශික්ෂාපදය උදෙසා වූ:

“මහණක්හු විසින් අලුත් ඇතිපියක් කරවා සවසක් බැසිය යුතු ය. ඉදින් මහණහු විසින් සාවුරුද්දකින් මෙයට ඒ ඇතිපිය විසසා හෝ නො විසසා හෝ හික්කුසමමති නැති ව අනිත් අලුත් ඇතිපියක් කරවා නම් නිසභිපටිති වේ” යයි.

[දෙවන පැණවිමසි.]

6. නව නම්: කිරිම උදෙසා කියනු ලැබෙයි.

සහස්ත නම්: කො විසූ අතුරු කරණ ලද්දෙක් වෙයි.

කාගපෙච්චා යනු: කොට හෝ කරවා හෝ.

ජබ්බසංගති ධාරෙතබ්බං යනු: සාවුරුද්දක් පරම කොට බැරියයුතු ය.

බරෙත චෙ ජනනං වස්සානං යනු: උනු සාවුරුද්දක්.

තං සන්තසං විස්සපෙච්චා යනු: අනුතට දී.

අවිස්සපෙච්චා යනු: කිසිවක්හට නො දී.

අඤ්ඤානු හික්කුසමුත්තියා යනු: හික්කුසමමති නමා.

7. අඤ්ඤං නවං සන්තං කුරෙති වා, කාරුපෙති වා, පයොගෙ දුක්ඛං. පටිලාභෙන නිස්සංගියං හොති. නිස්සංජනබ්බං සංඝස්ස වා ගණස්ස වා පුග්ගලස්ස වා. එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ නිස්සංජනබ්බං: “ඉදං මෙ භනෙත සන්තං උභතකඡබ්බස්සානි කාරුපිතං අඤ්ඤානු භික්ඛුසම්මුතිං නිස්සංගියං. ඉමාහං සංඝස්ස නිස්සංජාමිති.¹ -පෙ- දදෙය්‍යානි -පෙ- දදෙය්‍යුනානි -පෙ- ආයස්මතො දමමි”ති.

8. අත්තනා විප්පකතං අත්තනා පරියොසාපෙති, නිස්සංගියං පාවිතතියං. අත්තනා විප්පකතං පරෙති පරියොසාපෙති, නිස්සංගියං පාවි- තතියං. පරෙති විප්පකතං අත්තනා පරියොසාපෙති, නිස්සංගියං පාවිතතියං. පරෙති විප්පකතං පරෙති පරියොසාපෙති, නිස්සංගියං පාවිතතියං.

9. අනාපනති ඡබ්බස්සානි කුරෙති, අතිරෙකඡබ්බස්සානි කුරෙති, අඤ්ඤස්සන්ධිය කුරෙති වා කාරුපෙති වා, අඤ්ඤාන කතං පටිලභිත්වා පරිභුඤ්ඤා, විතානං වා භූමිමන්තරණං වා සාණ්ඨපාකාරං වා භිසිං වා බිම්බොහනං වා කුරෙති, භික්ඛුසම්මුතිං, උමමත්තකස්ස, ආදිකමමිකස්සානි.

ඡබ්බස්සසිකාපදං නිමිසිතං.

5. 2. 5.

නිසිදනසන්ධි සිකාපදං.

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවස්සියං විහරති ජේතවනෙ අනාඨපිණ්ඩකස්ස ආරාමෙ. අථ බො භගවා භික්ඛු ආමනෙත්ති: “ඉච්ඡාමහං භික්ඛවෙ තෙමාසං පටිසලලිසිතුං, නමති කෙනචි උපසංඝකමිතබ්බො අඤ්ඤානු එකෙන පිණ්ඩපාතනිභාරකෙනා”ති. එවං භනෙතති බො තෙ භික්ඛු භගවතො පටිසස්සුත්වා තාස්සුධ කොචි භගවන්තං උපසංඝකමිති, අඤ්ඤානු එකෙන පිණ්ඩ- පාතනිභාරකෙන. තෙන බො පන සමයෙන සාවස්සියා සංඝෙසන කතිකා කතා හොති. “ඉච්ඡතාටුසො භගවා තෙමාසං පටිසලලිසිතුං, න භගවා කෙනචි උපසංඝකමිතබ්බො අඤ්ඤානු එකෙන පිණ්ඩපාතනිභාරකෙන. යො භගවන්තං උපසංඝකමිති, සො පාවිතතියං දෙසාපෙනබ්බො”ති.

2. අථ බො ආයස්මා උපසෙතො වඛගන්තපුත්තො සපරිසො යෙන භගවා තෙනුපසංඝමි. උපසංඝකමිත්වා භගවන්තං අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසිදි. එකමන්තං නිසින්නං බො ආයස්මන්තං උපසෙතං වඛගන්තපුත්තං භගවා එතදවොච: “කච්චි වො උපසෙත ඛමනීයං, කච්චි යාපනීයං, කච්චිස් අප්පකිල- මථෙත අද්ධානං ආගතා”ති. “ඛමනීයං භගවා, යාපනීයං භගවා, අප්පකිල- මථෙත ව මයං භනෙත අද්ධානං ආගතා”ති.

7. අනිත් තව ඇතිරියක් කෙරේ නම් හෝ කරවා නම් හෝ ප්‍රයෝග-
යෙහි දුකුළා වෙයි. ලැබීමෙන් නිසිති වෙයි. සහනට හෝ ගණයාට හෝ
පුතුලක්හට හෝ නිසාජය යුතු ය. මහණෙනි, මෙසේත් නිසාජය යුතු:
“වහන්ස, මේ මාගේ ඇතිරිය භික්ෂුසමමනි නැති ව උනු සාවුරාද්දක් ඇති ව
කරවන ලද්දේ නිසිති විය. මම මෙය සහනට නිසාජමි’යි. ... දෙන්නේ
යයි ... දෙන්නාහු යයි ... ආයුෂමත්හට දෙමි” යි.

8. තමා විසින් අඩාල කරණ ලද්ද තෙමේ නිමවා නම් නිසිතිපමිති
වෙයි. තමා විසින් අඩාල කරණ ලද්ද මෙරමා ලවා නිමවා නම් නිසිතිපමිති
වෙයි. මෙරමා විසින් අඩාල කරණ ලද්ද තෙමේ නිමවා නම් නිසිතිපමිති
වෙයි. මෙරමා විසින් අඩාල කරණ ලද්ද මෙරමා ලවා නිමවා නම් නිසිති-
පමිති වේ.

9. සාවුරාද්දක් පිරුණු කල්හි කරවා නම්, අයිර සාවුරාද්දක් පිරුණු
කල්හි කරවා නම්, අනෙකක්හු විසින් කරණ ලද්දක් ලැබ පරිභෝග කෙරේ
නම්, වියතක් හෝ බුමුතුරාණක් හෝ සෙණිපවුරක් හෝ බිස්සක් හෝ
බිමෙබාහනයක් හෝ කරවා නම්, භික්ෂුසමමනි ඇති කල්හි, උමමනකයාහට,
ආදිකමමිකයාහට ඇවැත් නැත්තේ යි.

ජබ්බසංගිකාපදය නිමි.

5. 2. 5.

නිසිදනසනථන ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ සැවැත්නුවර සමිප-
යෙහි වූ අනේපිඬු සිටුහුගේ දෙවරම් වෙහෙර වැඩ වසන සේක. එකල්හි
භාග්‍යවත්හු භික්ෂුන් ඇමැතුන: ‘මහණෙනි, මම තුන්මසක් විවිකත ව
වසන්නට කැමැත්තෙමි. පිණ්ඩපාන ඵලවන එක් මහණක්හු හැර කිසිවකු
විසින් නො ඵලබිය යුත්තෙමි වෙමි. ‘එසේ ය වහන්සැ’යි ඒ භික්ෂුහු
භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිවදන් දී පිණ්ඩපාන ඵලවන එක් මහණකු හැර
කිසිවෙක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කර නො ඵලබෙයි. යළි එසමයෙහි සැවැත්-
නුවර සබ්බසා විසින් කතිකාවක් කරණ ලද වෙයි: ‘ඇවැත්නි, භාග්‍යවතුන්
වහන්සේ තුන්මසක් මුළුල්ලෙහි විවිකත ව වාසය කරන්නට කැමති වන
සේක. පිණ්ඩපාන ඵලවන එක් මහණකු විනා කිසිවක්හු විසින් භාග්‍යවතුන්
වහන්සේ නො ඵලබිය යුත්තාහ. යමෙක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කර ඵලබේ
නම් හෙතෙම පමිතිඇවැත් දෙසැවිය යුත්තේ’යයි.

2. එකල්හි වඩනනාපුත්‍ර වූ ආයුෂමත් උපසෙත තෙමේ පිරිස් සහිත වූයේ
භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කර ඵලබි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැද එකත්පස් ව
හුන්නේ ය. එකත්පස්ව හුන්නාවූ වඩනනාපුත්‍ර වූ ආයුෂමත් උපසෙතහට
භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළහ: ‘නිම උපසෙතය, තොපට ඉවසිය හැකි ද,
නිම යැපිය හැකි ද, නිම නො වෙහෙසින් දිගුමහා ආවු දැයි. ඉවසිය හැක්ක
භාග්‍යවතුන් වහන්ස, යැපිය හැක්ක භාග්‍යවතුන් වහන්ස, වහන්ස අපි නො
වෙහෙසින් දිගුමහා ආමිහ’යි.

3. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයසමනො උපසෙනස්ස වඩගනනපුත්තස්ස සද්ධිච්ඡාරකො භික්ඛු භගවතො අවිදුරෙ නිසීනො හොති. අථ ඛො භගවා නං භික්ඛුං එතදවොච: “මනාපාති තෙ භික්ඛු පංසුකුලාති”ති. “න ඛො මෙ භනෙන මනාපාති පංසුකුලාති”ති. “නිස්ස පන තං භික්ඛු පංසුකුලිකො”ති. “උපජ්ඣායො මෙ භනෙන පංසුකුලිකො, එවං අභමපි පංසුකුලිකො”ති. අථ ඛො භගවා ආයසමනං උපසෙනං වඩගනනපුත්තං එතදවොච: “පාසාදිකා ඛො නායං උපසෙන පරිසං, “කථං තං උපසෙන පරිසං විතෙසී”ති. යො මං භනෙන උපසමපදං යාවති, තාහං¹ එවං වදාමි: “අහං ඛො ආට්ඨසො ආරඤ්ඤිකො පිණ්ඩපාතිකො පංසුකුලිකො, සචෙ තමපි ආරඤ්ඤිකො භවිස්සමි පිණ්ඩපාතිකො පංසුකුලිකො, එවාහනතං උපසමපාදෙස්සාමි”ති. සචෙ මෙ පටිසුණාති, උපසමපාදෙමි. තො චෙ මෙ පටිසුණාති, න උපසමපාදෙමි. යො මං නිස්සයං යාවති, තාහං එවං වදාමි: “අහං ඛො ආට්ඨසො ආරඤ්ඤිකො පිණ්ඩපාතිකො පංසුකුලිකො, සචෙ තමපි ආරඤ්ඤිකො භවිස්සමි පිණ්ඩපාතිකො පංසුකුලිකො, එවාහනෙන නිස්සයං දස්සාමිති. සචෙ මෙ පටිසුණාති, නිස්සයං දෙමි. තො චෙ මෙ පටිසුණාති, න නිස්සයං දෙමි. එවං ඛො අහං භනෙන පරිසං විතෙමි”ති. “සාධු සාධු උපසෙන, සාධු ඛො තං උපසෙන පරිසං විතෙසි. ජානාසි පන තං උපසෙන සාවන්තියා සම්මසංසං කතික”නති. “න ඛො අහං භනෙන ජානාමි සාවන්තියා සම්මසංසං කතික”නති. සාවන්තියා ඛො උපසෙන සම්මසංසං කතිකා කතා: “ඉච්ඡතාට්ඨසො භගවා තෙමාසං පටිසලලිසිතුං, න භගවා කෙනටි උපසම්මතබ්බො අඤ්ඤානු එකෙන පිණ්ඩපාතනීභාරකෙන. යො භගවනතං උපසම්මතමිති, සො පාවිතනියං දෙසාපෙනබ්බො”ති. “පඤ්ඤාසිස්සති භනෙන සාවන්තියා සම්මසංසං සකාය කතිකාය “න මයං අපපඤ්ඤානතං පඤ්ඤාපෙස්සාම, පඤ්ඤානතං වා න සමුවුච්ඡිදිස්සාම, යථා පඤ්ඤානොපසු සිකිංඛාපදෙසු සමාදාය වතතිස්සාම”ති. “සාධු සාධු උපසෙන, අපපඤ්ඤානතං න පඤ්ඤාපෙනබ්බො, පඤ්ඤානතං වා න සමුවුච්ඡිදිතබ්බො, යථාපඤ්ඤානොපසු සිකිංඛාපදෙසු සමාදාය වතතිතබ්බො”. “අනුජානාමි උපසෙන යෙ තෙ භික්ඛු ආරඤ්ඤිකා පිණ්ඩපාතිකා පංසුකුලිකා යථාසුඛං මං දස්සනාය උපසම්මතනතු”ති.

4. තෙන ඛො පන සමයෙන සමබ්බලා භික්ඛු බතිද්ධාරකොච්ඡකෙ සීතා හොනති: “මයං ආයසමනං උපසෙනං වඩගනනපුත්තං පාවිතනියං දෙසාපෙස්සාම”ති. අථ ඛො ආයසමා උපසෙනො වඩගනනපුත්තො සපරිසො උච්චායාසනා භගවනතං අභිවාදෙත්වා පදකකිණං කන්වා පකාමා. අථ ඛො තෙ භික්ඛු ආයසමනං උපසෙනං වඩගනනපුත්තං එතදවොචුං “ජානාසි පන තං ආට්ඨසො උපසෙන සාවන්තියා සම්මසංසං කතික”නති. භගවාපි මං ආට්ඨසො එවමාහ: “ජානාසි පන² තං උපසෙන සාවන්තියා සම්මසංසං කතික”නති. “න ඛො අහං භනෙන ජානාමි සාවන්තියා සම්මසංසං කතික”නති. සාවන්තියා ඛො උපසෙන සම්මසංසං කතිකා කතා: “ඉච්ඡතාට්ඨසො භගවා තෙමාසං පටිසලලිසිතුං න භගවා කෙනටි උපසම්මතබ්බො අඤ්ඤානු එකෙන පිණ්ඩපා-තනීභාරකෙන. යො භගවනතං උපසම්මතමිති, සො පාවිතනියං දෙසාපෙනබ්බො”ති. “පඤ්ඤාසිස්සති භනෙන සාවන්තියා සම්මසංසං සකාය කතිකාය, “න මයං අපපඤ්ඤානතං පඤ්ඤාපෙස්සාම, පඤ්ඤානතං වා න සමුවුච්ඡිදිස්සාම, යථාපඤ්ඤානොපසු සිකිංඛාපදෙසු සමාදාය වතතිස්සාම”ති. අනුඤ්ඤානාට්ඨසො භගවතා යෙ තෙ භික්ඛු ආරඤ්ඤිකා පිණ්ඩපාතිකා පංසුකුලිකා යථාසුඛං මං දස්සනාය උපසම්මතනතු”ති.

3. තවද එසමයෙහි වඩනනාපුත්‍ර වූ ආයුෂමත් උපසෙතගේ සද්ධිවිහාරික මහණෙක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට නුදුරෙහි හුන්නේ වෙයි. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ මහණහට මෙය වදාළහ: ‘මහණ, තව පසුල්සිවුරු මනාප දැයි. ‘වහන්ස, ඔට පසුල්සිවුරු මනාප නො වෙතී’යි. ‘කවර හෙයින් මහණ, තෝ පංශුකුලිකයෙහි දැයි. ‘වහන්ස, මාගේ උපාධ්‍යායයෝ පාංශු-කුලිකයහ. එසෙයින් මම ද පාංශුකුලිකයෙමි’යි. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වඩනනාපුත්‍ර වූ ආයුෂමත් උපසෙතහට මෙය වදාළහ: ‘උපසෙතය, තාගේ මේ පිරිස ප්‍රසාදික ය, උපසෙතය, නිසෙයින් තෝ පිරිස හික්මවූයෙහි දැයි. ‘වහන්ස, යමෙක් මා උපසමපදව ඉල්වා නම්, ඔහුට මම මෙසේ කියමි: ‘ආචාර්‍යනී, මම ආරණ්‍යකයෙමි, පිණ්ඩපාතිකයෙමි, පාංශුකුලිකයෙමි, ඉදින් තො ද ආරණ්‍යක පිණ්ඩපාතික පාංශුකුලික වන්නෙහි නම් මෙසේ මම තා උපසමත් කරන්නෙමි’යි ඉදින් ඔට පිළින කෙරේ නම් උපසමත් කරමි. ඉදින් ඔට පිළින නො කෙරේ නම් උපසමත් නො කෙරෙමි. යමෙක් මා නිස ඉල්වා නම් ඔහුට මම මෙසේ කියමි. ‘ආචාර්‍යනී, මම ආරණ්‍යකයෙමි පිණ්ඩපා-තිකයෙමි පාංශුකුලිකයෙමි, ඉදින් තො ද ආරණ්‍යක පිණ්ඩපාතික පාංශුකුලික වන්නෙහි නම් මෙසේ මම නව නිස දෙන්නෙමි’යි. ඉදින් ඔට පිළින කෙරේ නම් නිස දෙමි, ඉදින් ඔට පිළින නො කෙරේ නම් නිස නො දෙමි. වහන්ස, මෙසේ මම පිරිස හික්මවමි”යි. “මැනව මැනව උපසෙතය, උපසෙතය, තෝ මැනවින් පිරිස හික්මවූයෙහි. තවද ‘උපසෙතය’ තෝ සැවැත්නුවර සඤ්ජයාගේ කතිකාව දනී දැයි. වහන්ස, මම සැවැත්නුවර සඤ්ජයාගේ කතිකාව නො දනිමි’යි. “උපසෙතය, සැවැත්නුවර සඤ්ජයා විසින් ‘ආචාර්‍යනී, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තෙමසක් විවික්ක ව වසන්නට ගිය වෙති. පිණ්ඩපාත ඵලවත එක් මහණක්හු තබා නිසිවකු විසින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නො ඵලඹිය යුත්තාහ. යමෙක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරා ඵලඹේ නම් හේ පවිත්ආචාර්‍ය දෙසැවිය යුත්තේ’යයි කතිකාවක් කරණ ලද ය. ‘වහන්ස, සැවැත්නුවර සඤ්ජ තෙම සිය කතිකායෙන් පැනෙන්නේ ය. අපි නො පණවන ලද්දක් නො පණවමිහ. පණවන ලද්ද හෝ නො සිදුමිහ. යථාප්‍රඥාන වූ ශික්ෂාපදයන්හි සමාදන් ව පවතුමිහ’යි. මැනව මැනව උපසෙතය, නො පණවන ලද්දක් නො පැණවියයුතු ය, පණවන ලද්ද හෝ නො සිදියයුතු ය. යථාප්‍රඥාන ශික්ෂාපදයන්හි සමාදන් ව පවතින යුතු. උපසෙතය, යම් මහණ කෙනෙක් ආරණ්‍යක පිණ්ඩපාතික පාංශුකුලික වෙත් නම් ඔහු සුවසේ මා දක්නට ඵලඹෙත්වා’යි අනුදනිමි.

4. තවද එසමයෙහි බොහෝ භික්ෂුහු “අපි වඩනනාපුත්‍ර වූ ආයුෂමත් උපසෙතයන් ලවා පවිත්ආචාර්‍ය දෙසවමිහ’යි බිහිදෙර කොටුවෙහි සිටියාහු වෙති. ඉක්බිති වඩනනාපුත්‍ර වූ ආයුෂමත් උපසෙතයෝ පිරිස් සහිත ව හුනන්නෙන් නැගී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැද පැදකුණු කොට නික්ම ගියහ. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු වඩනනාපුත්‍ර වූ ආයුෂමත් උපසෙතයන්ට මෙ පවත් කිහ: ‘ආචාර්‍යනී, උපසෙතයෙනි, තෙපි සැවැත්නුවර සඤ්ජයාගේ කතිකාව දන්නහු දැයි. “ආචාර්‍යනී, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ද මට මෙසේ වදාළහ: උපසෙතය, තෝ සැවැත්නුවර සඤ්ජයාගේ කතිකාව දන්නෙහි දැයි ‘වහන්ස, මම සැවැත්නුවර සඤ්ජයාගේ කතිකාව නො දනිමි’යි. “උපසෙතය, සැවැත්නුවර සඤ්ජයා විසින් ‘ආචාර්‍යනී, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තෙමසක් විවික්ක ව වාසය කරන්නට ගිය වෙති. පිණ්ඩපාත ඵලවත එක් මහණක්හු තබා නිසිවකු විසින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නො ඵලඹිය යුත්තාහ. යමෙක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරා ඵලඹේ නම් හෙතෙම පවිත්ආචාර්‍ය දෙසැවිය යුත්තේ’යයි කතිකාවක් කරණ ලදැයි. ‘වහන්ස, සැවැත්නුවර සඤ්ජ තෙම සිය කතිකා-යෙන් පැනෙන්නේ ය. ‘අපි නො පණවන ලද්දක් නො පණවමිහ. පණවන ලද්ද හෝ නො සිදුමිහ. යථාප්‍රඥාන ශික්ෂාපදයන්හි සමාදන් ව පවතුමිහ’යි. ‘ආචාර්‍යනී, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් ‘යම් මහණ කෙනෙක් ආරණ්‍යක පිණ්ඩපාතික පාංශුකුලික වෙත් නම් ඔහු සුවසේ මා දක්නට ඵලඹෙත්වා’යි අනුදන්නා ලද” යයි.

5. අථ ඛො තෙ භික්ඛු “සච්චං ඛො ආයසමා උපසෙතො ආහ. න අපසඤ්ඤතං පඤ්ඤපෙතබ්බං, පඤ්ඤතං වා න සමුව්ඡ්ඤ්ඤතබ්බං, යථාපඤ්ඤතොසු සිකිකාපදෙසු සමාදාය වතතිතබ්බං”නති. අස්සොසුං ඛො භික්ඛු අනුඤ්ඤතා කිර භගවතා යෙ තෙ භික්ඛු ආරඤ්ඤකා පිණ්ඩපාතිකා පංසුකුලිකා යථාසුඛං මං දස්සනාය උපසම්මතෙතා”ති. තෙ භගවතං දස්සනං පිහෙන්නා¹ සන්තාති උජ්ඣාතා ආරඤ්ඤකඛං පිණ්ඩපාතිකඛං පංසුකුලිකඛං සමාදියංසු. අථ ඛො භගවා සමිඛුලෙහි භික්ඛුහි සද්ධිං සෙතාසනවාරිකං ආභිණ්ඩනො අද්දස සන්තාති තතිං තතිං උජ්ඣාතාති, පසසිතා භික්ඛු ආමනෙතසි. “කසසිමාති භික්ඛවෙ සන්තාති තතිං තතිං උජ්ඣාතාති”ති. අථ ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමස්මං ආරොවෙසුං. අථ ඛො භගවා එතසමිං නිද්දතෙ එතසමිං පකරණෙ ධමමිං කථං කතා භික්ඛු ආමනෙතසි, “තෙන හි භික්ඛවෙ භික්ඛුතං සිකිකාපදං පඤ්ඤපෙස්සාමි දස අත්ථසෙ පටිච්ච සම්ඝසුට්ඨිතාය සම්ඝපාසුතාය -පෙ- “එවඤ්ච පත භික්ඛවෙ ඉමං සිකිකාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“නිසිදනසන්තං පත භික්ඛුතා භාරයමානෙන පුරුණසන්තස්ස සාමනා සුගතවිදජ්ඣ ආදානබ්බා දුබ්බණ්ණභාරණාය. අනාද වෙ භික්ඛු පුරුණසන්තස්ස සාමනා සුගතවිදජ්ඣං නචං නිසිදනසන්තං භාගිසෙය්‍ය, නිස්සග්ගියං පාවිතතියනති”.

6. නිසිදනං තාම: සදසං වුච්චති.

සන්තං තාම: සන්තරිතා කතං හොති අවාසිමං.

භාරයමානෙනාති කරොතො වා කාරුපෙනො වා.

පුරුණසන්තං තාම: සකිං නිවත්ථමි සකිං පාරිනමි.

සාමනා සුගතවිදජ්ඣ ආදානබ්බා දුබ්බණ්ණභාරණායාති² වටං වා චතුරස්සං³ වා ඡ්ඤ්ඤා එකදෙසෙ වා සන්තරිතබ්බං, විජටෙනා වා සන්තරිතබ්බං.

අනාද වෙ භික්ඛු පුරුණසන්තස්ස සාමනා සුගතවිදජ්ඣනති අනාදියතා පුරුණසන්තස්ස සාමනා සුගතවිදජ්ඣං නචං නිසිදනසන්තං කරොති වා කාරුපෙති වා, පයොගෙ දුක්ඛවං. පටිලාභෙන නිස්සග්ගියං හොති. නිස්සර්ගබ්බං සම්ඝස්ස වා ගණස්ස වා පුග්ගලස්ස වා. එවඤ්ච පත භික්ඛවෙ නිස්සර්ගබ්බං: “ඉදමෙම හනෙත නිසිදනසන්තං අනාදියතා පුරුණසන්තස්ස සාමනා සුගතවිදජ්ඣං කාරුපිතං නිස්සග්ගියං. ඉමාහං සම්ඝස්ස නිස්සර්ගමි”ති. -පෙ- දදෙය්‍යාති -පෙ- දදෙය්‍යනති, ආයසමතො දමමි”ති.

7. අනතතා විපපකතං අනතතා පරියොසාපෙති, නිස්සග්ගියං පාවිතතියං. අනතතා විපපකතං පරෙති පරියොසාපෙති, නිස්සග්ගියං පාවිතතියං. පරෙති විපපකතං අනතතා පරියොසාපෙති, නිස්සග්ගියං පාවිතතියං. පරෙති විපපකතං පරෙති පරියොසාපෙති, නිස්සග්ගියං පාවිතතියං. අඤ්ඤස්සන්තාය කරොති වා කාරුපෙති වා, ආපතති දුක්ඛටස්ස.

5. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු ආයුෂමත් උපසෙතයෝ සැබවක් ම කියති: ‘නො පණවන ලද්දක් නො පැණවියයුතු ය, පණවන ලද්ද හෝ නො සිත්ද යුතු ය. යථාප්‍රඥා ශික්ෂාපදයන්හි සමාදන් ව පැවැතියයුතු’යයි. භික්ෂුහු ‘යම් මහණ කෙනෙක් ආරණ්‍යක පිණිසාතික පාංශුකුලික වෙන් නම් ඔහු සුවසේ මා දක්නට එළඹෙන්නායි භාග්‍යවතුන් විසින් අනුදන්තා ලද්දි ඇසුහ. ඔහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දක්නට කාමැත්තානු ඇතිරි හැරපියා ආරණ්‍යකාඛය පිණිසාතිකාඛය පාංශුකුලිකාඛය සමාදන් වූහ. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ බොහෝ භික්ෂූන් හා සමග සෙනාසනවාරිකායෙහි වඩනානු ඒ ඒ තැන්හි හැරපියන ලද ඇතිරි දුටහ. දැක ‘මහණෙනි, මේ ඒ ඒ තැන්හි හැරපියන ලද ඇතිරි කවරක්හුගේ දැයි භික්ෂූන් ඇමැතුහ. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එපවත් සැළ කළහ. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මේ කරුණෙහි දහමි කථා වදාන භික්ෂූන් ඇමැතුහ: “එසේ වී නම් මහණෙනි, කරුණු දශයක් නිසා භික්ෂූන්ට ශික්ෂාපද පණවන්නෙමි. සමසපුට්ඨතා පිණිස ... තවද මහණෙනි, මෙසේත් මේ ශික්ෂාපදය උදෙසා:

“නිසදන් ඇතිරියක් කරණ මහණහු විසින් දුළුණිකිරීමට පුරණ සන්ධිතයාගේ හාත්පසින් සුගන්වියතක් ගතයුතු ය. ඉදින් මහණ තෙම පුරණසන්ධිතයාගේ හාත්පසින් සුගන්වියතක් නො ගෙණ අලුත් නිසදන් ඇතිරියක් කරවා නම් නිසගිපවිති මේ” යයි.

6. නිසිදන නම්: දාවලු සතිතයෙක් කියනු ලැබේ.

සන්ධිත නම්: නො විසූ අනුට කරණ ලද්දක් වෙයි.

කාරයමාගෙන යනු කරන්නේ හෝ කරවන්නේ හෝ.

පුරණසන්ධිත නම්: වරක් හැන්ද හෝ වරක් පෙරවූවකි.

සාමග්‍යා සුගතච්ඡේදනී ආදනබ්බා දුබ්බණ්ණකරණාය යනු වට කොට හෝ සිවුරැස් කොට හෝ සිද එක්පසෙක හෝ ඇතිරිය යුතු යි. තෙලා හෝ ඇතිරිය යුතු යි.

අනාද වෙ ගිහ්‍යු පුරණ සන්ධිතස්ස සාමග්‍යා සුගතච්ඡේදනී යනු පැරණි ඇතිරියක පසකින් සුගත් වියතක් පමණ නොගෙණ අලුත් නිසදන් ඇතිරියක් කෙරේ හෝ කරවා හෝ පියෝහි දුකුලා වෙයි. ලබා ගැණීමෙන් නිසැහි වේ. සහනට හෝ ගණයාට හෝ පුහුලක්හට හෝ නිසජ්ජ යුතු යි. තවද මහණෙනි, මෙසේ නිසජ්ජ යුතු යි. “වගන්ස, පැරණි ඇතිරියක පසකින් සුගත් වියතක් නො ගෙණ කරවන ලද මේ මගේ හිදිනා ඇතිරිය නිසහි විය. මම මෙය සහනට නිසජ්ජ ... දෙන්නේ යයි ... දෙන්නාහ යි ... ආයුෂමත්හට දෙමි”යි.

7. නමා විසින් කොට අඩාල කරණ ලද්ද තෙමේ නිමවා නම් නිසහි පවති වෙයි. නමා විසින් අඩාල කරණ ලද්ද මෙරමා ලවා නිමවා නම් නිසහිපවිති වෙයි. මෙරමා විසින් කොට අඩාල කරණ ලද්ද තෙමේ නිමවා නම් නිසහිපවිති වෙයි. මෙරමා විසින් අඩාල කරණ ලද්ද මෙරමා ලවා නිමවා නම් නිසහිපවිති වෙයි. අනෙකකු සදහා කෙරෙයි හෝ කරවා හෝ දුකුලාඇවැත් වේ.

8. අනාපනති සුරුණසන්තය්‍ය සාමනො සුගතවිදන්ථි ආදිසිනා කරොති. අලභනො ථොකතරං ආදිසිනා කරොති, අලභනො අනාදිසිනා කරොති, අඤ්ඤාන කතං පටිලභිනා පරිභුඤ්ජති, විතානං වා භූමමඤ්ජරණං වා සාණ්ඨපාකාරං වා භිසිං වා බිමෙබ්බතං වා කරොති, උමමතකය්‍ය, ආදිකමමකය්‍යාති.

නිසිදනාසන්තසිකිකාපදං නිමිතං.

5. 2. 6.

ඵලකලොම සිකිකාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවන්තියං විහරති ජේතවනෙ අනාථිණිකය්‍ය ආරාමෙ. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරය්‍ය භික්ඛුනො කොසලෙසු ජනපදෙසු සාවන්තියං ගව්ජනාය්‍ය අනතරං මග්ගෙ ඵලකලොමාති උපපජ්ජිසු. අථ බො සො භික්ඛු තාති ඵලකලොමාති උතතරාසංගිගත භණ්ඩිකං බන්ධිනා අගමාසි. මනුස්සා තං භික්ඛුං පස්සිනා උපපණෙඛසුං: “කිත්තකෙන තෙ භනෙන කිතාති, කිත්තකො උදයො භවිස්සාති”ති සො භික්ඛු තෙහි මනුසෙහි උපපණිගමානො මඩ්ඛා අහොසි. අථ බො සො භික්ඛු සාවන්තියං ගන්තො තාති ඵලකලොමාති සීතකොව ආසුමති. භික්ඛු තං භික්ඛුං එතදවොචුං: “කිස්ස පන නං ආවුසො ඉමාති ඵලකලොමාති සීතකොව ආසුමෙසී”ති. “තථා හි පතාගං ආවුසො ඉමෙසං ඵලකලොමාතං කාරණං මනුසෙහි උපපණිනො”ති. “කිව දුරතො පන නං ආවුසො ඉමාති ඵලකලොමාති ආගරී”ති. “අතිරෙකනියොජනං ආවුසො”ති. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨ්ථා තෙ උප්ඝායනාති බියනාති විපාවෙනාති: “කථං හි තාම භික්ඛු අතිරෙකනියොජනං ඵලකලොමාති ආගරිස්සාති”ති. අථ බො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමන්ථ ආරොවෙසුං. “සච්චං කිර නං භික්ඛු අතිරෙකනියොජනං ඵලකලොමාති ආගරී”ති? “සච්චං භගවා.” විගරති බුද්ධො භගවා: “කථං හි තාම නං මොඝපුරිස අතිරෙකනියොජනං ඵලකලොමාති ආගරිස්සාසි, තෙතං මොඝපුරිස අප්පසන්තානං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකිකාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“භික්ඛුනො පනෙව අද්ධානමග්ගප්පට්ඨනස්ස ඵලකලොමාති උප්පජ්ජෙය්‍යං, ආකඛ්ඛිමානොති භික්ඛුනා පටිග්ගහෙතබ්බාති. පටිග්ගහෙතො නියොජනපරමං සහස්සා ගට්ඨබ්බාති¹ අසනො භාරතෙ. තතො චෙ උතතරිං ගරෙය්‍ය අසනොපි භාරතෙ නිස්සග්ගියං පාවිනතියනාති.”

2. භික්ඛුනො පනෙව අද්ධානමග්ගප්පට්ඨනස්සාති පථං ගව්ජනාය්‍ය.

1. භාරතබ්බාති මු.

8. පැරණි ඇතිරියක පසකින් සුගන්වියකින් පමණ ගෙණ කෙරේ නම්, නොලැබෙන්නේ ඉතා මදක් ගෙණ කෙරේ නම්, නො ලැබෙන්නේ නො ගෙණ කෙරේ නම්, අනෙකක්හු විසින් කරණ ලද්ද ලැබී පරිභෝග කෙරේ නම් වියනක් හෝ බුමුතුරුණක් හෝ සෙණිපවුරක් හෝ බිස්සක් හෝ බිමෙබහනයක් හෝ කෙරේ නම්, ඔහුට ද, උමතුටුටුටුටු ද, ආදිකමිකයාට ද ඇවැත් නැති.

නිසිදහසයාගේ ශික්ෂාපදය නිමි.

5. 2. 6.

එළකලොම ශික්ෂාපදය.

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ සැවැත්තුවර සම්පයෙහි වූ ජේතවන නම් අනේපිඬුසිටුහුගේ අරමිනි වැඩ වෙසෙන සේක. එසමයෙහි කොසොල් දනවිනි සිට සැවැත්තුවරට යන එක්තරා මහණක්හට අතරමගදී එළලොම් උපත. ඉක්බිති ඒ මහණ තෙමේ ඒ එළලොම් උතුරුසගින් පොදියක් බැඳගෙන ගියේ ය. මිනිස්සු ඒ මහණ දෑක වෙළපුහ: “වහන්ස, ඔබ විසින් කොපමණකින් මිලයට ගන්නා ලද ද. කෙතෙක් ලාබ වන්නේ ද?”යි. ඒ මහණ තෙමේ ඒ මිනිසුන් විසින් වෙළපනු ලබන්නේ මතු වූයේ ය. ඉක්බිති ඒ මහණ සැවැත්තුවරට ගොස් ඒ එළලොම් සිටි වත ම බිම හෙළී ය. හිසසුහු ඒ මහණහට මෙසේ කීහ: “ඇවත, තෝ කුමක් හෙයින් මේ එළලොම් සිටි වත ම බිම හෙළායෙහි ද?”යි. “ඇවැත්නි, මම මේ එළලොම් නිසා මිනිසුන් විසින් වෙළපන ලද්දෙමි. එහෙයින්”යි. “ඇවැත්නි තෝ කොතෙක් දුර සිට මේ එළලොම් ගෙන ආයෙහි ද?”යි. “ඇවැත්නි, අසිරු තුන් යොදුනකි”යි. යම් අපිස් වූ මහණ කෙතෙක් වෙන් ද, ඔහු අවමන් කෙරෙහි, අසුණු කියත්, දෙස් පහළ කෙරෙත්: “කෙසේ නම් මහණෙක් අසිරු තුන් යොදුනක් එළලොම් ගෙන අයි ද?”යි. ඉක්බිති ඒ මහණහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් සැළ කළහ. “සැබැ ද මහණ? තෝ අසිරු තුන් යොදුනක් එළලොම් ගෙන අයි ද?”යි. “සැබව, භාග්‍යවතුන් වහන්ස”යි. භාග්‍යවත් බුදුහු ගැරැහූහ. “තුච්ඡපුරුෂය, තෝ කෙසේ නම් අසිරු තුන් යොදුනක් එළලොම් ගෙන අයි ද? තුච්ඡපුරුෂය, “තෙල කො පහන්වුවත්ගේ පැහැදීම පිණිස හෝ නො වෙයි. ... “මහණෙනි, මේ සිකපදය මෙසේ උදෙසවු:

“අදන්මගට පිළිපත් මහණකුහට එළලොම් උපතේ නම් කැමැති මහණහු විසින් පිළිගත යුතු යි. පිළිගෙණ ගෙණ යන්නකු නැතිකල්හි තුන් යොදුනක් පරම කොට සියතින් ගෙණ යා යුතු යි. ඉදින් ගෙණ යන්නකු නැති කල්හිද ඉන් මන්තෙහි ගෙණ යන්නේ නම් නිසැරිපවිනි වේ.”

2. හිසබුනො පතෙව අදානාමග්ගසංඛිපහිනිසං යනු: මග යන්නහුට.

එළකලොමානි උපපජ්ජය්‍යන්ති උපපජ්ජය්‍යං සඛ්‍යතො වා ගණතො වා ඤාතීතො වා මිත්තතො වා පංසුඤ්ඤං වා අත්තතො වා ධනෙන.

ආකඛ්‍යානොනානි ඉවජමානෙන

පටිගග්ගෙහබ්බානි, පටිගග්ගෙහො නියොජනපරමං සහස්‍යා හරිතබ්බානීති, නියොජනපරමතා සහස්‍යා හරිතබ්බානී.

අසනෙන භාරකෙති නාඤ්ඤා කොච්ඡි භාරකො හොති ඉඤ්චි වා පුරිසො වා ගගට්ඨො වා පබ්බජිතො වා.

තතො චෙ උත්තරිං හරෙය්‍ය අසනෙනපි භාරකෙති පඨමං පාදං නියොජනං අතිකකාමෙති, ආපතති දුක්ඛට්ඨං. දුතියං පාදං අතිකකාමෙති. නිස්සග්ගියං පාවිත්තියං.¹ අනෙතා නියොජනෙ සිතො බග්ගි නියොජනං පාතෙති, නිස්සග්ගියං පාවිත්තියං. අඤ්ඤාසං යානෙ වා භණ්ඩෙ වා අජානනාසං පකඛිපිතා නියොජනං අතිකකාමෙති, නිස්සග්ගියානි භොනති. නිස්සජ්ඣබ්බානි සඛ්‍යං වා ගණං වා පුග්ගලං වා එවඤ්ච පත භික්ඛුවෙ නිස්සජ්ඣබ්බානි: “ඉමානි මෙ හනෙන එළකලොමානි නියොජනං අතිකකාමිතානි නිස්සග්ගියානි, ඉමානාහං සඛ්‍යං නිස්සජාමි”ති -පෙ- දදෙය්‍යානි -පෙ- දදෙය්‍යන්ති -පෙ- ආයසමතො දමමි”ති. -පෙ-

3. අතිරෙකනියොජනෙ අතිරෙකසඤ්ඤා² අතිකකාමෙති, නිස්සග්ගියං පාවිත්තියං. අතිරෙකනියොජනෙ චෙමතිකො² අතිකකාමෙති, නිස්සග්ගියං පාවිත්තියං. අතිරෙකනියොජනෙ උත්තකසඤ්ඤා² අතිකකාමෙති, නිස්සග්ගියං පාවිත්තියං. උත්තකනියොජනෙ අතිරෙකසඤ්ඤා, ආපතති දුක්ඛට්ඨං. උත්තකනියොජනෙ චෙමතිකො, ආපතති දුක්ඛට්ඨං. උත්තකනියොජනෙ උත්තකසඤ්ඤා, අතාපතති.

4. අතාපතති නියොජනං හරති, උත්තකනියොජනං හරති, නියොජනං හරතිපි පච්චාහරතිපි, නියොජනං වාසාබ්භපායො ගනත්වා තතො පරං හරති, අච්ඡින්නං පටිලභිත්වා හරති, නිස්සංචිං පටිලභිත්වා හරති, අඤ්ඤා හරපෙති, කට්ඨණ්ඩං හරති, උමමත්තකස්ස, ආදිකමමිකස්සානි.

එළකලොමසිකතාපදං නිවුහිතං.

1. නිස්සග්ගියානි භොනති සහ. 2. නියොජනං අතිකකාමෙති, සහ

එළකලොමානි උපපජ්ජය යනු: සිසියාකෙරෙන් හෝ ගණයාකෙරෙන් හෝ නැයන්කෙරෙන් හෝ මිතුරන් කෙරෙන් හෝ පංසුකුල ව හෝ සිය ධනයෙන් හෝ උපදනාහු ය.

ආකඛ්ඛමානෙන යනු: කැමැතිවන්නහු විසින්.

**පටිග්ගහෙතඛ්ඛානි පටිග්ගහෙවා නියොජනපරමං සහස්සා හපි-
තඛ්ඛානි** යනු: තුන් යොදුන් පරම නැත් ගෙණ යෑ යුත්තාහ.

අසනෙන භාරකෙ යනු: සත්‍රියක් වේවයි පුරුෂයෙක් වේවයි ගිහියෙක් වේවයි පැවිද්දෙක් වේවයි ගෙණ යන අන් කිසිවෙක් නැත්තේ වෙයි.

තතො චෙ උත්තරිං හරෙය් අසනෙනපි භාරකෙ යනු: පළමු පිය තුන්යොදුන ඉක්මවා නම් දුකුලාආවාත් වෙයි. දෙවෙනි පිය ඉක්මවා නම් නිසඟිපවිති වෙයි. තුන්යොදුන ආතුලන සිටියේ තුන්යොදුනෙන් පිටත ගෙලා නම් නිසඟිපවිති වෙයි. තොදන්තා වූ අනෙකක්හුගේ යානයෙහි හෝ බැඳියෙහි හෝ බහා තුන් යොදුන ඉක්මවා නම් නිසඟි වේ. සහනට හෝ ගණයාහට හෝ පුතුලක්හට හෝ නිසජ්ජ යුතු. තවද “මහණෙනි, මෙසේ නිසජ්ජ යුත්තාහ: “වහන්ස, තුන් යොදුනක් ඉක්මවන ලද මගේ මේ එළලොම් නිසැගි විය. මම මෙය සහනට නිසජ්ජි සි, ... දෙන්නේ සි ... දෙන්නහු සි ... ආයුෂමත්හට දෙමි”යි.

3. අතිරෙක අසිරු තුන් යොදුනෙහි අසිරු සන් ඇතියේ ඉකුම්වා නම් නිසඟිපවිති වෙයි. අසිරු තුන් යොදුනෙහි විමති ඇතියේ ඉකුම්වා නම් නිසඟිපවිති වෙයි. අසිරු තුන් යොදුනෙහි උනු ය යන සන් ඇතියේ ඉකුම්වා නම් නිසඟිපවිති වේ. උනු තුන් යොදුනෙහි අසිරු සන් ඇතියේ දුකුලාආවාත් වෙයි. උනු තුන් යොදුනෙහි විමති ඇතියේ දුකුලාආවාත් වේයි. උනුතුන් යොදුනෙහි උනු ය යන සන් ඇතියේ ආවාත් නැති.

4. තුන්යොදුනක් නැත් ගෙණ යේ නම්, උනුතුන් යොදුනක් නැත් ගෙණ යේ නම්, තුන් යොදුනක් නැත් ගෙණ යේ ද පෙරලා ගෙණ ඒ ද, තුන් යොදුනක් නැත් විසියැටි වූයේ ගොස් ඉන් මත්තෙහි ගෙණ යේ නම්, අසිරු ගත්තා ලදුව තැවත ලැබ ගෙණ යේ නම්, නිසජ්ජ ලද්දක් ලැබගෙණ යේ නම්, අනෙකක්හු ලවා ගත්තා යේ නම්, එළලොම්න් කලු බඩුවක් ගෙණ යේ නම් (ඔහුට ද), උමතු වුවහුට ද, ආදි කවමිකයාට ද ආවාත් නැති.

එළකලොම ගිණිපදය නිමි.

එළකලොමධොවාපන සිකිංසදං.

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සකෙකසු විහරති කපිලවත්ථසමිං නිග්‍රොධාරුමෙ. තෙන බො පන සමයෙන ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු භික්ඛුනීති එළකලොමානි ධොවාපෙනතිපි රජාපෙනතිපි විජටාපෙනතිපි. භික්ඛුනියො එළකලොමානි ධොවනතියො රජනතියො විජටෙනතියො ටිඤ්ඤානති උද්දෙසං පරිපුච්ඡං අභිසිලං අභිචිත්තං අභිපඤ්ඤං. අථ බො මහාපජාපති ගොතමී යෙන භගවා තෙනුපසංඝිකම්, උපසංඝිකම්භා භගවනං අභිවාදෙභා එක-මනනං අට්ඨාසි. එකමනනං සීතං බො මහාපජාපතිං ගොතමීං භගවා එතදවොච: “කච්චි ගොතමී භික්ඛුනියො අප්පමනනා ආනාපිතියො පති-තතනා විහරන්ති”ති. “කුතො භනෙන භික්ඛුනීතං අප්පමාදෙ, අය්‍යා ඡබ්බග්ගියා භික්ඛුනීති එළකලොමානි ධොවාපෙනතිපි රජාපෙනතිපි විජටාපෙනතිපි, භික්ඛුනියො එළකලොමානි ධොවනතියො රජනතියො විජටෙනතියො ටිඤ්ඤානති උද්දෙසං පරිපුච්ඡං අභිසිලං අභිචිත්තං අභිපඤ්ඤන්ති”.

2. අථ බො භගවා මහාපජාපතිං ගොතමීං ධම්මියා කථාය සන්දස්සෙසි සමාදපෙසි සමුත්තොජෙසි සමපහංසෙසි. අථ බො මහාපජාපති ගොතමී භගවතා ධම්මියා කථාය සන්දස්සිතා සමාදපිතා සමුත්තොජිතා සමපහංසිතා භගවනං අභිවාදෙභා පදකම්භං කථා පක්කාමි. අථ බො භගවා එතස්මිං නිදුතෙ එතස්මිං පකරණෙ භික්ඛුසංඝං සනතිපාතාපෙභා ඡබ්බග්ගියෙ භික්ඛු පරිපුච්ඡ: “සච්චං කීර තුලෙන භික්ඛවෙ භික්ඛුනීති එළකලොමානි ධොවාපෙථපි රජාපෙථපි විජටාපෙථපි”ති? “සච්චං භගවා”. “ඤ්ඤිකායො තුමහාකං භික්ඛවෙ අඤ්ඤානිකායො”ති. “අඤ්ඤානිකායො භගවා”ති. “අඤ්ඤා-නිකා මොඝපුරිසා අඤ්ඤානිකානං න ජානන්ති පතිරූපං වා අප්පතිරූපං වා පාසාදිකං වා අපාසාදිකං වා. තත්ථ තාම තුලෙන මොඝපුරිසා අඤ්ඤානි-කාහි භික්ඛුනීති එළකලොමානි ධොවාපෙස්සථපි රජාපෙස්සථපි විජටා-පෙස්සථපි. තෙනං මොඝපුරිසා අප්පසන්නානං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකිංසදං උද්දියෙය්‍යාථ.”

“යො පන භික්ඛු අඤ්ඤානිකාය භික්ඛුනියා එළකලොමානි ධොවා-පෙය්‍ය වා රජාපෙය්‍ය වා විජටාපෙය්‍ය වා, නිසංග්ගියං පාවිනතියන්ති”.

3. යො පනාති යො යාදිසො -පෙ- භික්ඛුනි -පෙ- අයං ඉමස්මිං අතෙ අභිපෙත්තො භික්ඛුනි.

අඤ්ඤානිකා නාම: මානිතො වා පිනිතො වා යාව සත්තමා පිතාමහ-සුගා අසම්බද්ධා.

භික්ඛුනී නාම: උභතො සංඝෙ උපසම්පන්නා.

එළකලොමධොවාපන ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවතුන් බුදුරජානන් වහන්සේ ශාක්‍යජනපදයෙහි වූ කිඹුල්වත්පුර නිග්‍රොධාරාමයෙහි වැඩ වසන සේක. එසමයෙහි සමග මහණහු භික්ෂුණීන් ලවා එළලොම් දෙවවනි, රදන් කරවනි, නෙළවන්. භික්ෂුණීහු එළලොම් දෙවන්නාහු රදන්නාහු නෙළන්නාහු උදෙසීම පිළිවිසීම අධිසීලය අධිවිතනය අධිප්‍රඥාව හැරපියති. එකල්හි මහාපුජාවතී ගොතමී නොමෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත එළඹ වැද එකත්පස් ව සිටියා ය. එකත්පස් ව සිටි මහාපුජාවතී ගොතමීයට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ වදාළ සේක: “කිමෙක් ද? ගොතමීයනි, භික්ෂුණීහු නොපමාවූවාහු, කෙලෙසුන් නවන වෙර ඇත්තාහු නිවන් පිණිස මෙහෙයු සිත් ඇත්තාහු වෙසෙද්ද.” “වහන්ස, භික්ෂුණීන්ට අප්‍රමාදයෙක් කොසින් ද? අභිවර්ගිය ආයාසීයෝ මෙහෙණන් ලවා එළලොම් දෙවවනි, රදන් කරවනි, නෙළවන්. භික්ෂුණීහු එළලොම් දෙවන්නාහු රදන්නාහු නෙළන්නාහු උදෙසීම පිළිවිසීම අධිසීලය අධිවිතනය අධිප්‍රඥාව යන මේ හැරපියති”යි.

2. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මහාපුජාවතී ගොතමීයට දූහැමි කථාවෙන් කරුණු දක්වූහ. කුසල් දහමිහි සමාදන් කරවූහ. උත්සාහවත් කරවූහ. මැනවින් පැහැද වූහ. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් දූහැමි කථාවෙන් කරුණු දක්වන ලද, සමාදන් කරවන ලද, නෙද ගන්වන ලද, මැනවින් පහදවන ලද මහාපුජාවතී ගොතමී නොමෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැද පැදකුණු කොට නික්ම ගියා ය. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදහසෙහි මේ කරුණෙහි බික්සහන රැස් කරවා සවග මහණුන් පුළුවන් සේක: “සැබැද මහණෙනි, නෙපි භික්ෂුණීන් ලවා එළලොම් දෙවවු ද, රදවවු ද, නෙළවවු ද?” යි. “සැබැව භාග්‍යවතුන් වහන්ස.” “මහණෙනි නොපගේ තැයෝ ද නොතැයෝ ද?” යි. “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, නොතැයෝ ය” යි. “තුච්ඡ පුරුෂයෙනි, නොතැයෝ නො තැයන් පිළිබඳ සුදුසු බව හෝ නුසුදුසු බව හෝ පැහැදීම හෝ නො පැහැදීම හෝ නොදනිත්. “තුච්ඡ-පුරුෂයෙනි, එහි නම් නෙපි නොතැ වූ භික්ෂුණීන් ලවා එළලොම් දෙවවුහු ය. රැදවුවහු ය. නෙළවුවහු ය” යි. “හිස්පුරුෂයෙනි, නෙල නො පහන්වුවන්ගේ පැහැදීම පිණිස හෝ නො වෙයි. මහණෙනි, මේ සිකපදය මෙසේ උදෙසවු:

“යම් මහණෙක් නො නැ මෙහෙණක ලවා එළලොම් දෙවවා නම් හෝ රදවා නම් හෝ නෙළවා නම් හෝ නිසලිපිටිනි වේ” යයි.

3. යො පන යනු යම්බඳ වූ යමෙක් හිඟවූ යි ... මේ නෙමේ මේ අභියෝගී භික්ෂු ය යි අදහස් කරණ ලදී.

අඤ්ඤානිකා නම්: මවුපසින් හෝ පියපසින් හෝ සත්වන මුත්තා යුගළ දක්වා නො බැඳුනාහු.

හිඟවූ හෝ නම්, උභයො සබ්බයා කෙරෙහි උපසපන් වූවා ය.

4. “ධොවා”නි ආණාපෙනි, ආපතනි දුක්ඛටස්ස. ධොතානි නිස්සග්ගි-
යානි හොතනි. රජානි ආණාපෙනි, ආපතනි දුක්ඛටස්ස. රතතානි නිස්සග්ගි-
යානි හොතනි. “විජ්ටෙති”නි ආණාපෙනි, ආපතනි දුක්ඛටස්ස. විජ්ටිතානි
නිස්සග්ගියානි හොතනි. නිස්සජ්ඣබ්බානි සබ්බස්ස වා ගණස්ස වා පුග්ගලස්ස
වා. ඵවඤ්ච පන භික්ඛවෙ නිස්සජ්ඣබ්බානි: “ඉමානි මෙ භනෙන ඵලකලොමානි
අඤ්ඤාතිකාය භික්ඛුනියා ධොවාපිතානි නිස්සග්ගියානි, ඉමානාං සබ්බස්ස
නිස්සජාමිති -පෙ- දදෙය්‍යානි -පෙ- දදෙය්‍යුනති, -පෙ- ආයස්මතො දමමිති.”

5. අඤ්ඤාතිකාය අඤ්ඤාතිකසඤ්ඤා ඵලකලොමානි ධොවාපෙනි,
නිස්සග්ගියං පාවිතතියං. අඤ්ඤාතිකාය අඤ්ඤාතිකසඤ්ඤා ඵලකලොමානි
ධොවාපෙනි රජාපෙනි, නිස්සග්ගියෙන ආපතනි දුක්ඛටස්ස. අඤ්ඤාතිකාය
අඤ්ඤාතිකසඤ්ඤා ඵලකලොමානි ධොවාපෙනි විජ්ටාපෙනි, නිස්සග්ගියෙන
ආපතනි දුක්ඛටස්ස. අඤ්ඤාතිකාය අඤ්ඤාතිකසඤ්ඤා ඵලකලොමානි ධොවා-
පෙනි රජාපෙනි විජ්ටාපෙනි, නිස්සග්ගියෙන ආපතනි ද්විත්තං දුක්ඛටානං.

6. අඤ්ඤාතිකාය අඤ්ඤාතිකසඤ්ඤා ඵලකලොමානි රජාපෙනි, නිස්සග්ගියං
පාවිතතියං. අඤ්ඤාතිකාය අඤ්ඤාතිකසඤ්ඤා ඵලකලොමානි රජාපෙනි
විජ්ටාපෙනි -පෙ- රජාපෙනි ධොවාපෙනි, නිස්සග්ගියෙන ආපතනි දුක්ඛටස්ස.
-පෙ- රජාපෙනි විජ්ටාපෙනි ධොවාපෙනි, නිස්සග්ගියෙන ආපතනි ද්විත්තං
දුක්ඛටානං.

7. අඤ්ඤාතිකාය අඤ්ඤාතිකසඤ්ඤා ඵලකලොමානි විජ්ටාපෙනි, නිස්සග්ගියං
පාවිතතියං. අඤ්ඤාතිකාය අඤ්ඤාතිකසඤ්ඤා ඵලකලොමානි විජ්ටාපෙනි
ධොවාපෙනි -පෙ- විජ්ටාපෙනි රජාපෙනි, නිස්සග්ගියෙන ආපතනි දුක්ඛටස්ස.
-පෙ- විජ්ටාපෙනි ධොවාපෙනි රජාපෙනි, නිස්සග්ගියෙන ආපතනි ද්විත්තං
දුක්ඛටානං.

8. අඤ්ඤාතිකාය වෙමතිකො -පෙ- අඤ්ඤාතිකාය ඤ්ඤාතිකසඤ්ඤා -පෙ-
අඤ්ඤාස්ස ඵලකලොමානි ධොවාපෙනි, ආපතනි දුක්ඛටස්ස. එකතො
උපසම්පන්නාය ධොවාපෙනි, ආපතනි දුක්ඛටස්ස. ඤ්ඤාතිකාය අඤ්ඤාතිකසඤ්ඤා,
ආපතනි දුක්ඛටස්ස. ඤ්ඤාතිකාය වෙමතිකො, ආපතනි දුක්ඛටස්ස. ඤ්ඤාතිකාය
ඤ්ඤාතිකසඤ්ඤා, අතාපතනි.

9. අතාපතනි ඤ්ඤාතිකාය ධොවනතියා අඤ්ඤාතිකා දුතියා හොති,
අවුත්තා ධොවති, අපරිභුත්තං කට්ඨණ්ඩං ධොවාපෙනි, සික්ඛමානාය,
සාමණේරියා, උම්මත්තකස්ස, ආදිකමිකස්සානි.

ඵලකලොමධොවාපනසිකධාපදං නිබ්බිතං.

4. 'දෙවව'යි ඇණවා නම් දුකුලාආචාරීන් වෙයි. දෙවනාද්දුහු නිසජ්ජය යුත්තාහු වෙති. රදන් කරවයි ඇණවා නම් දුකුලාආචාරීන් වෙයි. රදන ලද්දහු නිසජ්ජය යුත්තාහු වෙත්. නෙළව යි ඇණවා නම් දුකුලාආචාරීන් වෙයි. නෙළන ලද්දහු නිසජ්ජය යුත්තාහු වෙත්. සහනට හෝ ගණයාට හෝ පුභුලක්ඛට හෝ නිසජ්ජය යුත්තාහ. තවද "මහණෙනි මෙසේ නිසජ්ජය යුත්තාහුය." "වහන්ස, නො නෑ මෙහෙණක ලවා දෙවවන ලද මගේ මේ එළලොම් නිසගි විය. මම මේවා සහනට නිසජ්ජයයි ... දෙන්නෝයයි ... දෙන්නාහු යයි ... ආයුෂමත් හට දෙමි"යි;

5. නො නෑ සන් ඇතියාව නො නෑ මෙහෙණක ලවා එළලොම් දෙවවා නම් නිසගිපවිති වෙයි. නො නෑ සන් ඇතියාව නො නෑ මෙහෙණක ලවා එළලොම් දෙවවා නම් රදන් කරවා නම් නිසගියක් සමග දුකුලාආචාරීන් වෙයි. නො නෑ සන් ඇතියාව නො නෑ මෙහෙණක ලවා එළලොම් දෙවවා නම් නෙළවා නම් නිසගියක් හා දුකුලාආචාරීන් වෙයි. නො නෑ සන් ඇතියාව, නො නෑ මෙහෙණක ලවා එළලොම් දෙවවා නම් රදන් කරවා නම් නෙළවා නම් නිසගියක් සමග දෙ දුකුලාආචාරීන් වෙයි.

6. නො නෑ මෙහෙණක ලවා නො නෑ ය යන සන් ඇති ව එළලොම් රදන් කරවා නම් නිසගිපවිති වෙයි. නො නෑ මෙහෙණක ලවා නො නෑ සන් ඇති ව එළලොම් රදන් කරවා නම් නෙළවා නම් ... රදන් කරවා නම් දෙවවා නම් නිසගියක් සමග දුකුලාආචාරීන් වෙයි ... රදන් කරවා නම් නෙළවා නම් දෙවවා නම් නිසගියක් සමග දෙ දුකුලාආචාරීන් වෙයි.

7. නො නෑ සන් ඇතියාව නො නෑ මෙහෙණක ලවා එළලොම් නෙළවා නම් නිසගිපවිති වෙයි. නො නෑ සන් ඇතියාව නො නෑ මෙහෙණක ලවා එළලොම් නෙළවා නම් දෙවවා නම් ... නෙළවා නම් රදන් කරවා නම් නිසගියක් සමග දුකුලාආචාරීන් වෙයි. ... නෙළවා නම් දෙවවා නම් රදන් කරවා නම් නිසගියක් සමග දෙ දුකුලාආචාරීන් වෙයි.

8. විමති ඇත්තේ නො නෑ මෙහෙණක ලවා ... නෑ ය යන සන් ඇතියේ නො නෑ මෙහෙණක ලවා ... අතෙකක්හුගේ එළලොම් දෙවවා නම් දුකුලා-ආචාරීන් වෙයි. භික්ෂුණීන් වෙත උපසපන් වූ මෙහෙණක ලවා දෙවවා නම් දුකුලාආචාරීන් වෙයි. නො නෑ ය යන සන් ඇතියේ නෑ මෙහෙණක ලවා (දෙවවා නම්) දුකුලාආචාරීන් වෙයි. විමති ඇත්තේ නෑ මෙහෙණක ලවා (දෙවවා නම්) දුකුලාආචාරීන් වෙයි. නෑ ය යන සන් ඇතියේ නෑ මෙහෙණක ලවා දෙවවා නම් ඇවැත් නැති.

9. නෑ මෙහෙණක දෝනා කල්හි නො නෑ මෙහෙණක් දෙවැන්න වේ නම්, නො කියන ලද්දී දෙවා නම්, පරිභොග නො කරණ ලද එළලොම්ත් කළ භාණ්ඩයක් දෙවවා නම්, සිකම්මානාවක ලවා (දෙවවා නම්), හෙරණක ලවා (දෙවවා නම්), උමතුච්චුට ද, ආදිකම්මකයාට ද ඇවැත් නැති.

රුපියසිකාපදං.

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා රුජගහෙ විහරති වෙළවනෙ කලාදකතිවාපෙ, තෙන බො පන සමයෙන ආයසමා උපනන්දෙ සකාපුත්තො රුජගහෙ අඤ්ඤාතරස්ස කුලස්ස කුලුපගො හොති නිව්චන්තතිකො. යං තස්මිං කුලෙ උපපජ්ජති බාදනියං වා හොජනියං වා තතො ආයසමතො උපනන්දස්ස සකාපුත්තස්ස පටිච්චංසො¹ ංපියති. තෙන බො පන සමයෙන සායං තස්මිං කුලෙ මංසං උපපන්නං හොති. තතො ආයසමතො උපනන්දස්ස සකාපුත්තස්ස පටිච්චංසො ංපියතො හොති. තස්ස කුලස්ස දුරකො රත්තියා පච්චුසසමයං පච්චුට්ඨාය රුද්ධති: “මංසං මෙ දෙථා”ති. අථ බො සො පුරිසො පජාපතී ඵතදවොච: “අයස්ස පටිච්චංසං දුරකස්ස දෙති, අඤ්ඤං වෙනාපෙත්වා අයස්ස දසසාමා”ති. තස්ස² තං අදසී.

2. අථ බො ආයසමා උපනන්දෙ සකාපුත්තො පුබ්බන්තසමයං නිවාසෙත්වා පත්තව්චරමාදාය යෙන තං කුලං තෙනුපසඬකම්, උපසඬකම්ත්වා පඤ්ඤාතො ආසනෙ නිසීදි. අථ බො සො පුරිසො යෙනායසමා උපනන්දෙ සකාපුත්තො තෙනුපසඬකම්, උපසඬකම්ත්වා ආයසමන්තං උපනන්දං සකාපුත්තං අභිවා-දෙත්වා ඵකමන්තං නිසීදි. ඵකමන්තං නිසීන්තො බො සො පුරිසො ආයසමන්තං උපනන්දං සකාපුත්තං ඵතදවොච: “භික්ෂො බො භන්තො සායං මංසං උපපන්නං අහොසී, තතො අයස්ස පටිච්චංසො ංපියතො. අයං භන්තො දුරකො රත්තියා පච්චුසසමයං පච්චුට්ඨාය රුද්ධති: “මංසං මෙ දෙථා”ති. අයස්ස පටිච්චංසො දුරකස්ස දින්නො. කහාපණෙන භන්තො කිං ආහරියාතු”ති. “පරිච්චන්තො මෙ ආවුසො කහාපණොති?” “ආම භන්තො පරිච්චන්තොති.” “තඤ්ඤෙව මෙ ආවුසො කහාපණං දෙති”ති.

3. අථ බො සො පුරිසො ආයසමතො උපනන්දස්ස සකාපුත්තස්ස කහාපණං දත්වා උජ්ඣායති බියති විපාවෙති: “යථෙව මයං රුපියං පටිග්ගණහම, ඵවමෙව ඉමෙ සමණා සකාපුත්තියා රුපියං පටිග්ගණන්ති”ති. අසොසුං බො භික්ඛු තස්ස පුරිසස්ස උජ්ඣායන්තස්ස බියන්තස්ස විපාවෙන්තස්ස. යෙ තෙ භික්ඛු අපජිච්ජා තෙ උජ්ඣායන්ති බියන්ති විපාවෙන්ති: “කථං භි නාම ආයසමා උපනන්දෙ සකාපුත්තො රුපියං පටිග්ගහෙස්සති”ති. අථ බො තෙ භික්ඛු භගවතො ඵතමන්තං ආරොවෙසු: “සච්චං කිර තං උපනන්ද රුපියං පටිග්ගහෙසී”ති? “සච්චං භගවා.” විගරහි බුද්ධො භගවා, “කථං භි නාම තං මොඝපුරිස රුපියං පටිග්ගහෙස්සසී, තෙනං මොඝපුරිස අපපසන්නානං වා පසාදාය -පෙ- ඵවඤ්ඤෙව පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“යො පන භික්ඛු ජාතරුපරජනං උග්ගණෙය්‍යාමා උග්ගණනාපෙය්‍යා වා උපභික්ඛන්තං වා සාදිසෙය්‍ය, නිස්සග්ගියං පාවිතතියන්ති.”

4. යො පනාති යො යාදිසො -පෙ-

භික්ඛුති -පෙ- අයං ඉමස්මිං අත්ථ අභිපෙපතො භික්ඛුති.

රූපියශික්ෂාපදය.

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ රජගහනුවර සමීපයෙහි වූ, කලාතුරකිව්‍යාප නම් වෙළෙඳනායෙහි වැඩ වසන සේක. එසමයෙහි ආයුෂමත් උපනඤ්ඤ ආකාශපුත්‍ර නෙමේ රජගහනුවර එක්තරා කුලයක්හුගේ කුලප්‍රභවයේ නිව්වහනික වෙයි. ඒ කුලයෙහි කෑ යුතු හෝ බුද්ධ යුතු යමක් උපදී නම් ඉන් ආයුෂමත් උපනඤ්ඤ ආකාශපුත්‍රයන්ගේ කොටස තබනු ලැබේ. එකල්හි ඒ කුලයෙහි සවස මසක් උපන්නේ වෙයි. එයින් ආයුෂමත් උපනඤ්ඤ ආකාශපුත්‍රයන්ගේ කොටස තබන ලද්දේ වෙයි. එකලෙහි දරුවෙක් රූ අලුයම නැතිව “මට මස් දෙව”යි හඬයි. ඉක්බිති ඒ පුරුෂ නෙමේ බිරිඳට මෙසේ කිය. “ආයුෂියන් වහන්සේගේ කොටස දරුවාට දෙව. අන් මසක් විකොට ගෙන ආයුෂියන් වහන්සේට දෙන්නෙමු”යි. ඔහුට එය දුනි.

2. ඉක්බිති ආයුෂමත් උපනඤ්ඤ ආකාශපුත්‍ර නෙමේ පෙරවරු හැඳ පොරවා පාසිවුරා ගෙන ඒ කුලය වෙත එළඹ පැණවූ අයුත්ති හුන්වේය. ඉක්බිති ඒ පුරුෂ නෙමේ උපනඤ්ඤ ආකාශපුත්‍රයන් වෙත එළඹ වැඳ එකත් පසෙක හුන්වේය. එකත් පසෙක හුන් ඒ පුරුෂ නෙමේ උපනඤ්ඤ ආකාශපුත්‍රයනට මෙය කිය. “වහන්ස, ඊයේ සවස මසක් උපන්නේ විය. එයින් ආයුෂියන් වහන්සේගේ කොටස තබන ලදී. “වහන්ස, මේ දරුවා රූ අලුයම් මේලෙහි නැතිව මට මස් දෙව”යි හඬයි. ආයුෂියන්ගේ කොටස දරුවාට දෙන ලදී. “කහවණුවකින් කුමක් ගෙනා යුතුද”යි කිය. “ඇවැත මට කහවණුව පරිත්‍යාග කරණ ලද්ද”යි. “එසේය වහන්ස, පරිත්‍යාග කරණ ලද්ද”යි. “ඇවැත මට ඒ කහවණුව ම දෙව”යි.

3. ඉක්බිති ඒ පුරුෂ නෙමේ ආයුෂමත් උපනඤ්ඤ ආකාශපුත්‍රයනට කහවණුව දී අවමන් කෙරෙයි, අයුණු කියයි, නුගුණ පතුරුවයි. “යම් සේ අපි රන්-රිදී මසු කහවණු පිළිගණුමෝ ද එමෙන් ම මේ ශ්‍රමණ ආකාශපුත්‍රයෝ ද රන් රිදී මසු කහවණු පිළිගණති”යි. භික්ෂුහු අවමන් කරණ, අයුණු කියන, නුගුණ පතුරුවන ඒ පුරුෂයාගේ බස් ඇසූහ. යම් අපිස් මහණ කෙනෙක් වෙද්ද ඔහු අවමන් කරති, අයුණු කියති, නුගුණ පතුරුවන්. “කෙසේ නම් ආයුෂමත් උපනඤ්ඤ ආකාශපුත්‍රයෝ රන් රිදී මසු කහවණු පිළිගන්නහු ද”යි. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එපවත් සාල කළහ. “සැබැ ද, උපනඤ්ඤ, තෝ රන් රිදී මසු කහවණු පිළිගන්නෙහි ද”යි. “සැබව, භාග්‍ය-වතුන් වහන්ස,” භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ ගැරහු සේක. “කෙසේ නම් තුල් පුරුෂය, තෝ රන් රිදී මසු කහවණු පිළිගන්නෙහි ද, තුල් පුරුෂය, මෙය නො පහන්වුවන්ගේ පැහැදීම පිණිස හෝ නො වෙයි. ... තවද ‘මහණෙනි, මේ සිකපදය මෙසේ උදෙසවු:’

“යම් මහණෙක් රන් රිදී මසු කහවණු නෙමේ ගණ් නම් හෝ අනුන් ලවා ගන්වා නම් හෝ ලග තබන ලද්දක් ඉවසා නම් හෝ නිසල-පවිත්‍ර වේ”යි.

4. යො පන යනු: යමෙක් යම් බදුටුයෙක්, ...

හික්කු යනු: ... මේ නෙමේ මේ අභියෝගි භික්ෂුයයි අදහස් කරණ ලදී.

ජාතරූපං නාම: සඤ්චණෙනා වුච්චති.

රජනං නාම: කහාපණො ලොභමාසකො- දුරුමාසකො- ජත්තුමාසකො යෙ වොහාරං ගව්ජනති.

උගගණෙනායාති සංගණහාති, නිසංගතියං පාවිතතියං.

උගගණනාපෙයාති අඤ්ඤං ගාහාපෙති. නිසංගතියං¹ පාවිතතියං.

උපනිකම්භනං වා සාදිසෙයාති “ඉදං අය්‍යස්ස හොතු”ති උපනිකම්භනං සාදියති, නිසංගතියං හොති, සංඝමජේඛි නිසංජ්ඣතබ්බං. එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ නිසංජ්ඣතබ්බං: තෙන භික්ඛුනා සංඝං උපසංඝමිත්වා එකංසං උත්තරුසංගං කරිත්වා බුද්ධිනං භික්ඛුනං පාදෙ වජ්ඣිත්වා උක්ඛුට්ඨං නිසිදිත්වා අඤ්ඤාං පගගෙත්වා එවමස්ස වචනියො: “අහං භනෙන රූපියං පටිගගහෙසිං. ඉදං මෙ නිසංගතියං. ඉමාහං සංඝස්ස නිසංජාමි”ති නිසංජිත්වා ආපනති දෙසෙනබ්බං. ව්‍යතෙනන භික්ඛුනා පටිබලෙන ආපනති පටිගගහෙනබ්බං. සචෙ තත්ථ ආගව්ජති ආරාමිකො වා උපාසකො වා. සො වත්තබ්බො: “ආට්ඨසො ඉමං ජාතාති”ති. සචෙ සො භණති “ඉමිනා කිං ආහරිය්‍යතු”ති. න වත්තබ්බො “ඉමං වා ඉමං වා ආහරා”ති. කප්පියං ආවිකම්භතබ්බං: සප්පි වා තෙලං වා මධු වා එාණ්ණිකං වා. සචෙ සො තෙන පරිවත්තෙත්වා කප්පියං ආහරති, රූපියපටිගගා-හකං යපෙත්වා සබ්බෙහෙව පරිභුඤ්ජිතබ්බං. එවඤ්චනං ලහෙථ, ඉච්චෙනං කුසලං. නො වෙ ලහෙථ, සො වත්තබ්බො: “ආට්ඨසො ඉමං ඡබ්බෙති”ති. සචෙ සො ඡබ්බෙති, ඉච්චෙනං කුසලං. නො වෙ ඡබ්බෙති, පඤ්චගගෙහති සමන්තා-ගතො භික්ඛු රූපියජබ්බකො සමමන්තිතබ්බො: යො න ඡන්දගතිං ගවේජය්‍ය, න දෙසාගතිං ගවේජය්‍ය, න මොහාගතිං ගවේජය්‍ය, න භයාගතිං ගවේජය්‍ය, ඡබ්බිතාඡබ්බිතඤ්ච ජාතෙය්‍ය. එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ සමමන්තිතබ්බො: පයං භික්ඛු යාවිතබ්බො, යාවිත්වා බ්‍යතෙනන භික්ඛුනා පටිබලෙන සංඝෙස්ස ඤ්ඤපෙනබ්බො:

“සුණාතු මෙ භනෙන සංඝෙස්ස. යදි සංඝස්ස පත්තකල්ලං, සංඝෙස්ස ඉත්ථනාමං භික්ඛුං රූපියජබ්බකං සමමන්තෙය්‍ය, එසා ඤ්ඤති.

සුණාතු මෙ භනෙන සංඝෙස්ස. සංඝෙස්ස ඉත්ථනාමං භික්ඛුං රූපියජබ්බකං සමමන්තති. යස්සායසමතො බමති ඉත්ථනාමස්ස භික්ඛුතො රූපියජබ්බි-කස්ස සමමුත්ති, සො තුණ්හස්ස. යස්ස නකබමති, සො භාසෙය්‍ය.

සමමතො සංඝෙසන ඉත්ථනාමො භික්ඛු රූපියජබ්බකො, බමති සංඝස්ස, තස්මා තුණ්හි. එවමෙනං ධාරයාමි”ති.

1. නිසංගතියං හොති. ස්වා.

ජානරූප නම්: රත්රන් කියනු ලැබේ.

රජන නම්: කහවණුය, ලොහොමසුය, දෑවමසුය, ලහමසුයි යමෙක් ව්‍යවහාරයට යේ නම් ඒ යි.

උග්ගණ්ණකය යනු: තෙමේ ගණේ නම් නිසඟිපවිති වේ.

උග්ගණ්ණාපෙය යනු: අනෙකක්නු ලවා හත්වා නම් නිසඟිපවිති වේ.

උපනිකිතනං වා ඝාදියෙය යනු: “මෙය ආයතීයන් වහන්සේට වේවා”යි ලග තබන ලද්දක් ඉවසා නම් නිසඟි වේ. සහමාද නිසජ්ජය යුතුයි. තවද “මහණෙනි, මෙසේ නිසජ්ජය යුතුයි. ඒ මහණ විසින් සබ්බසං වෙන ඵලඹ උතුරාසන එකස් කොට පෙරෙව මහලු භික්ෂූන් පා වැද අබ්බණ්ව හිද ඇදීලී බැද මෙසේ කිය යුත්තේය. “වහන්ස, මම රන් රිදී මසු කහවණු පිළිගත්තෙමි. මාගේ මෙය නිසඟි විය. මම මෙය සහනට නිසජ්ජමි”යි, නිසජා ඇවැත් දෙසිය යුතුයි. ව්‍යකත වූ ප්‍රතිබල වූ මහණක්නු විසින් ඇවැත් පිළිගත යුතුයි. ඉදින් එහි ආරාමිකයෙක් හෝ උපාසකයෙක් හෝ පාමිණේ නම් හේ මෙසේ කිය යුත්තේය. ඇවැත් මෙය දනැයි. ඉදින් හේ “මෙයින් කුමක් ගෙණ ආයුතුද”යි බෙණේ නම් මෙය හෝ මෙය හෝ ගෙණෙවයි නො කිය යුත්තේය. ගිතෙල් හෝ තලතෙල් හෝ මී හෝ පැණි හෝ කැපවතක් පැවසිය යුතුයි. ඉදින් හේ එයින් පෙරළි කොට කැපවතක් ඵලවා නම් රූපිය ප්‍රතිග්‍රාහකයා තබා සියල්ලන් විසින් පරිභෝග කටයුතුයි. ඉදින් මෙසේ ලැබේ නම් එය මැනවි. ඉදින් නො ලැබේ නම් හේ මෙසේ කියයුත්තේ ය. ඇවැත් මෙය ඉවත ලවයි. ඉදින් හේ ඉවත ලා නම් තෙල ඉවතලීම මැනවි. ඉදින් ඉවත නොලා නම් පසහතින් සමන්විත වූ මහණ තෙමේ ‘රූපිය ජබ්බකය’යි සමමන කටයුත්තේ ය: යමෙක් ජන්දයෙන් අගතියට නො යේ නම්, ද්‍රෝණියෙන් අගතියට නො යේ නම්, මොහයෙන් අගතියට නොයේ නම්, බියෙන් අගතියට නො යේ නම්, ඉවත ලූ නො ලූ දෑය දැනී නම්, හෙතෙමේ යි. තවද මහණෙනි. මෙසේ සමමන කටයුත්තේ ය: පළමුකොට මහණ තෙමේ යැදිය යුත්තේ ය. යැද ව්‍යකත වූ ප්‍රතිබල වූ මහණක්නු විසින් සබ්බ තෙමේ දෑන්විය යුත්තේ ය.”

“වහන්ස, සබ්බ තෙමේ මා කියන්නක් අසාවා. ඉදින් සහනට පාමිණි කල් වේ නම් සබ්බ තෙමේ මෙනම් මහණනු රූපියජබ්බක කොට සමමන කරන්නේය. මේ ඤාතිය”යි.

“වහන්ස, සබ්බ තෙමේ මා කියන්නක් අසාවා. සබ්බ තෙමේ මෙනම් මහණනු රූපියජබ්බක කොට සමමන කෙරෙයි. මෙනම් මහණනුගේ රූපිය-ජබ්බක සමමතිය යම් ආයුෂමතක්හට රිසි වේ නම් හේ තුෂණිමුත වන්නේ ය. යමක්හට නො රිසි වේ නම් හේ කියන්නේ ය.

සබ්බසං විසින් මෙනම් මහණ තෙමේ ‘රූපියජබ්බක’ යයි සමමන කරණ ලද්දේ ය. එය සබ්බසංට රිසි වෙයි. එහෙයින් තුෂණිමුත විය යි. මෙය මෙසේ දරමි”යි.

5. තෙන සමතෙන භික්ඛුනා අනිමිතනං කතා පානෙනබ්බං. සවෙ නිමිතනං කතා පානෙනි, ආපනති දුක්ඛටස්ස. රූපියෙ රූපියසඤ්ඤි රූපියං පටිග්ගණනාති, නිස්සංගතියං පාවිතතියං. රූපියෙ වෙමතිකො රූපියං පටිග්ගණනාති, නිස්සංගතියං පාවිතතියං. රූපියෙ අරූපියසඤ්ඤි රූපියං පටිග්ගණනාති, නිස්සංගතියං පාවිතතියං. අරූපියෙ රූපියසඤ්ඤි, ආපනති දුක්ඛටස්ස. අරූපියෙ වෙමතිකො, ආපනති දුක්ඛටස්ස. අරූපියෙ අරූපිය-සඤ්ඤි, අනාපනති.

6. අනාපනති අජ්ඣාරාමෙ වා අජ්ඣාවසථෙ වා උග්ගහෙතා වා උග්ග-හාපෙතා වා නික්ඛිපති, “යස්ස භවිස්සති සො හරිස්සති”ති, උමතනකස්ස, ආදිකමමිකස්සාති.

රූපියසිකතාපදං නිමිතනං.

5. 2. 9.

රූපියසංවොහාර සිකතාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවඤ්ඤියං විහරති ජේතවනෙ අනාඨපිණ්ඩකස්ස ආරාමෙ. තෙන බො පන සමයෙන ජබ්බග්ගියා භික්ඛු නානප්පකාරකං රූපියසංවොහාරං සමාපජ්ජන්ති. මනුස්සා උජ්ඣායනති බියනති විපාවෙනති: “කථං හි නාම සමණා සකාප්පනතියා නානප්පකාරකං රූපියසංවොහාරං සමාපජ්ජස්සන්ති, සෙය්‍යථාපි ගිති කාමභොගිතො”ති. අස්සොසුං බො භික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායනතානං බියනතානං විපාවෙනතානං යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨා තෙ උජ්ඣායනති බියනති විපාවෙනති: “කථං හි නාම ජබ්බග්ගියා භික්ඛු නානප්පකාරකං රූපියසංවොහාරං සමා-පජ්ජස්සන්ති”ති. අථ බො තෙ භික්ඛු භගවතො ඵතමන්ථ ආරොවෙසුං -පෙ- ‘සච්චං කිරි තුලෙහ භික්ඛුවෙ නානප්පකාරකං රූපියසංවොහාරං සමාපජ්ජ-ථා’ති. “සච්චං භගවා”. විගරහි බුද්ධො භගවා. “කථං හි නාම තුලෙහ මොඤ්ජුරිසා නානප්පකාරකං රූපියසංවොහාරං සමාපජ්ජස්සථ. තෙනං මොඤ්ජුරිසා අප්පසන්නානං වා පසාදාය -පෙ- ඵවඤ්ච පන භික්ඛුවෙ ඉමං සිකතාපදං උද්දිසෙය්‍යථ:

“යො පන භික්ඛු නානප්පකාරකං රූපියසංවොහාරං සමාපජ්ජෙය්‍ය, නිස්සංගතියං පාවිතතියනති.”

2. යො පනාති යො යාදිසො -පෙ-

භික්ඛුති -පෙ- අයං ඉමස්මිං අතො අබ්පෙතො භික්ඛුති.

නානප්පකාරකං නාම: කතමපි අකතමපි කතාකතමපි. කතං නාම: සිසුපගං ගිවුපගං හඤ්චපගං පාදුපගං කවුපගං. අකතං නාම: ඝතකතං වුවචිති. කතාකතං නාම: හදුහං.

5. සමමනය ලත් ඒ මහණනු විසින් සලකුණු නො කොට ඉවත ලිය යුතුයි. ඉදින් සලකුණු කොට ඉවත ලා නම් දුකුලාආචාරී වේ. රූපියෙහි රූපිය යන සන් ඇතිසේ රූපියවනක් පිළිගණේ නම් නිසති පවිති වෙයි. රූපියෙහි විමති ඇත්තේ රූපියවනක් පිළිගණේ නම් නිසති පවිති වෙයි. රූපියෙහි අරූපිය ය යන සන් ඇත්තේ රූපියවනක් පිළිගණේ නම් නිසතිපවිති වේ. අරූපයෙහි රූපයසංඥී වූයේ දුකුලාආචාරී වෙයි. අරූපයෙහි විමති ඇත්තේ දුකුලාආචාරී වෙයි. අරූපයෙහි අරූපය ය යන සන් ඇත්තේ ආචාරී නැති.

6. ඇතුළුඅරමා හෝ ඇතුළුඅවසා හෝ 'යමක්'නුයේ වේ නම් හේ ගෙණ යන්නේ' යයි ගෙණ හෝ ගන්වා හෝ බහා තබා නම්, උම්මතනකයහට, ආදිකම්මකයහට ආචාරී නැති.

රූපියශික්ෂාපදය නිමි.

5. 2. 9.

රූපියසංවොහාර ශික්ෂාපදය.

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ සැවැත්නුවර ජෙනවන නම් අනේපිඬු සිටුවනුයේ අරමිති වැඩ වෙසෙන සේක. එසමයෙහි සවග මහණනු නන්වැදූරුම් රූපියසංවොහාරයට (රන් ඊදි මසු කහවණු ගණුදෙනුවට) පැමිණෙත්. මිනිස්සු අවමන් කෙරෙහි, අයුණු කියති, නුගුණ පතුරුවත්. "කෙසේ නම් ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රියයෝ කාමහොති ගිහියන් මෙන් නන්වැදූරුම් වූ රූපියසංවොහාරයට පැමිණෙද්දු"යි. භික්ෂුනු අවමන් කරණ, අයුණු කියන, නුගුණ පතුරුවන ඒ මිනිසුන්ගේ බස් ඇසුහ: යම් අපිස් මහණ කෙනෙක් වෙද්ද, ඔහු අවමන් කෙරෙහි, අයුණු කියති, නුගුණ පතුරුවත්. "කෙසේ නම් සවග මහණනු නන්වැදූරුම් රූපියසංවොහාරයට පැමිණෙද්දු"යි. ඉක්බිති ඒ මහණනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් සැල කළහ. ... "සැබෑ ද මහණෙනි, තෙපි නන්වැදූරුම් රූපියසංවොහාරයට පැමිණියවු දු"යි. "සැබව, භාග්‍යවතුන් වහන්ස," භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ ගාරුක සේක: "කෙසේ නම් තුච්ඡපුරාෂයෙනි, තෙපි නන්වැදූරුම් වූ රූපියසංවොහාරයට පැමිණියවු ද, "තුච්ඡපුරාෂයෙනි, තෙල නො පහන්වුවන්ගේ පැහැදීම පිණිස හෝ නො වෙයි. ... මහණෙනි, මෙසේ මේ සිකපදය උදෙසිවු:

"යම් මහණෙක් නන්වැදූරුම් රූපියසංවොහාරයට පැමිණේ නම් නිසතිපවිති වේ" යයි.

2. යොපන යනු: යමෙක් යම් බලයෙක් ...

හිකවු යනු: ... මේ තෙමේ මේ අභියෙහි භික්ෂුයයි අදහස් කරණ ලදි.

නානපසකාරක නම්: කෘතය ද අකෘතය ද කෘතාකෘතය ද වෙයි. කත නම්: ගිව්හරණ යැ ගිව්හරණ යැ හස්තාහරණ යැ පාදාහරණ යැ කථාහරණ යි. අකත නම්: පිඬු කළ අමුරන් කියනු ලැබේ. කතාකත නම්: ඒ දෙක යි.

රූපියං තාම: සජ්චවණේණා කතාපණො ලොභමාසකො දුරුමාසකො ජතුමාසකො යෙ වොහාරං ගවජනති.

සමාපජේශ්ශාති කතෙන කතං වෙනාපෙනි, නිසංගනියං පාවිතනියං.¹ කතෙන අකතං වෙනාපෙනි, නිසංගනියං පාවිතනියං. කතෙන කතාකතං වෙනාපෙනි, නිසංගනියං පාවිතනියං. අකතෙන කතං වෙනාපෙනි, නිසංගනියං පාවිතනියං. අකතෙන අකතං වෙනාපෙනි, නිසංගනියං පාවිතනියං. අකතෙන කතාකතං වෙනාපෙනි, නිසංගනියං පාවිතනියං. කතාකතෙන කතං වෙනාපෙනි, නිසංගනියං පාවිතනියං. කතාකතෙන අකතං වෙනාපෙනි, නිසංගනියං පාවිතනියං. කතාකතෙන කතාකතං වෙනාපෙනි, නිසංගනියං පාවිතනියං. සඛ්‍යමජේකි නිසංගනිතබ්බං. එවඤ්ච පත භික්ඛවෙ නිසංගනිතබ්බං: තෙන භික්ඛුනා සඛ්‍යං උපසඛ්‍යමිත්ථා; එකංසං උත්තරුසඛ්‍යං කරුණා බුඩ්ධිනං භික්ඛුනං පාදෙ වජ්ඣිතා උක්ඛුට්ඨං නිසිද්ධිතා අඤ්ජලිං පගගහෙතා; එවමස්ස වචනියො:

“අභං භනෙන තානප්පකාරකං රූපියසංවොහාරං සමාපජ්ජං, ඉදං මෙ නිසංගනියං, ඉමාහං සඛ්‍යස්ස නිසංගනි”ති. නිසංගනිතා ආපනති දෙසෙනබ්බා. බ්‍යතෙනන භික්ඛුනා පටිබලෙන ආපනති පටිගගහෙනබ්බා. සවෙ තත්ථ ආගච්ඡති ආරාමිකො වා උපාසකො වා, සො වත්තබ්බො: “ආට්ටසො ඉමං ජානාහි”ති. සවෙ සො භණති: “ඉමිනා නිං ආහරිය්‍යතු”ති. න වත්තබ්බො “ඉමං වා ඉමං වා ආහරා”ති. කප්පියං ආවික්ඛිතබ්බං: සප්පි වා තෙලං වා මධු වා එණිතං වා. සවෙ සො තෙන පරිවත්තෙතා කප්පියං ආහරති. රූපියවෙනාපකා යපෙනා සබ්බෙහෙව පරිභුඤ්ජිතබ්බං. එවඤ්චතං ලභෙථ-ඉවෙවතං කුසලං. නො වෙ ලභෙථ, සො වත්තබ්බො: “ආට්ටසො ඉමං ජබ්බෙති. සවෙ සො ජබ්බෙති, ඉවෙවතං කුසලං. නො වෙ ජබ්බෙති, පඤ්චහබ්බෙති සමන්තාගතො භික්ඛු රූපියජබ්බකො සමමන්තිතබ්බො: යොන ජජුගතිං ගවෙජ්ජය්‍ය න දෙසාගතිං ගවෙජ්ජය්‍ය න මොහාගතිං ගවෙජ්ජය්‍ය න භයාගතිං ගවෙජ්ජය්‍ය ජබ්බිතාජබ්බිතඤ්ච ජානෙය්‍ය. එවඤ්ච පත භික්ඛවෙ සමමන්තිතබ්බො: පඨමං භික්ඛු යාවිතබ්බො. යාවිතා බ්‍යතෙනන භික්ඛුනා පටිබලෙන සබ්බො ඤ්ඤපෙතබ්බො:

“සුණාතු මෙ භනෙන සබ්බො. යදි සබ්බස්ස පත්තකල්ලං, සබ්බො ඉත්ථනනාමං භික්ඛුං රූපියජබ්බකං සමමන්තෙය්‍ය. එසා ඤ්ඤති.

සුණාතු මෙ භනෙන සබ්බො. සබ්බො ඉත්ථනනාමං භික්ඛුං රූපිය-ජබ්බකං සමමන්තති. යස්සායසමනො ඛමති ඉත්ථනනාමස්ස භික්ඛුනො රූපියජබ්බකස්ස සමමුති, සො තුණ්හස්ස. යස්ස නක්ඛමති, සො භාසෙය්‍ය.

සමමනො සබ්බෙන ඉත්ථනනාමො භික්ඛු රූපියජබ්බකො. ඛමති සබ්බස්ස, තස්මා තුණ්හි. එවමෙනං ධාරයාමි”ති.

3. තෙන සමමනෙන භික්ඛුනා අනිමිත්තං කතා පානෙනබ්බං. සවෙ නිමිත්තං කතා පානෙති, ආපනති දුක්ඛපට්ඨං.

1. නිසංගනියං හොති. සය්‍ය

රූපිය නම්: රත්රන් ය, කහවණු ය, ලොහොමසු ය, දෑවමසු ය, ලහමසු ය, යමක් ගණ්‍යදෙනුවට පැමිණේ නම් ඒ යැ.

සමාපජේෂ්‍යා යනු: කෘතයෙන් කෘතය විකොට ගණී නම් නිසඟිපවිති වෙයි. කෘතයෙන් අකෘතය ගණී නම් නිසඟිපවිති වෙයි. කෘතයෙන් කෘතා-කෘතය විකොට ගණී නම් නිසඟිපවිති වෙයි. අකෘතයෙන් කෘතය මිල දී ගණී නම් නිසඟිපවිති වෙයි. අකෘතයෙන් අකෘතය මිල දී ගණී නම් නිසඟිපවිති වෙයි. අකෘතයෙන් කෘතාකෘතය මිල දී ගණී නම් නිසඟිපවිති වෙයි. කෘතාකෘතයෙන් කෘතය මිල දී ගණී නම් නිසඟිපවිති වෙයි. කෘතාකෘතයෙන් අකෘතය මිල දී ගණී නම් නිසඟිපවිති වෙයි. කෘතාකෘතයෙන් කෘතාකෘතය මිල දී ගණී නම් නිසඟිපවිති වේ. (නිසඟි වූ වන) සහමාද නිසැරියයුතු. තව ද මහණෙකි, මෙසේත් නිසැරිය යුතු ය. ඒ මහණහු විසින් සහවෙන ඵලම උතුරු-සහ එකස් කොට පෙරෙව මහලු භික්ෂූන් පා වැද උපල්ලෙන් හිඳ ඇදිලි බැඳ මෙසේ කියයුතු වන්නේ ය. “වහන්ස, මම නත්වැදෑරාම රූපියසංචොඤ්ඤාපදයට පැමිණියෙමි. මගේ මේ රූපියය (රත් රිදී මසු කහවණු) නිසඟි විය: මම මෙය සහනට නිසැරිම”යි. නිසද ඇවැත් දෙසිය යුතු. වෘක්ක වූ ප්‍රතිබල වූ මහණක්හු විසින් ඇවැත් පිළිගත යුතුය. ඉදින් එහි ආරාමිකයෙක් හෝ උපාසකයෙක් හෝ පැමිණේ නම් “ඇවත මෙය දනැ”යි හේ කියයුත්තේ ය. ඉදින් හෙතෙමේ “මින් කුමක් ගෙණ ආයුතු දැ”යි කියා නම් ‘මෙනම් මෙනම් දෑය ගෙණෙව’යි නො කියයුත්තේ ය. ගිනෙල් හෝ තලතෙල් හෝ මි හෝ පැණි හෝ කැපවූවක් කියයුතුය. ඉදින් හෙතෙම ඒ රූපියයෙන් පෙරළි කොට කැප දෙයක් ගෙණේ නම් රූපියය ගණ්‍යදෙනු කළහු තබා සියල්ලන් විසින් ම වැළඳිය යුතුය. මෙසේ මෙය ලැබේ නම්, ඒ ලැබීම මැනව. ඉදින් නො ලැබේ නම්, හෙතෙමේ “ඇවත මෙය බැහැර ලව”යි හේ කියයුත්තේ ය. ඉදින් හෙතෙමේ එය බැහැර ලා නම් තෙල බැහැර ලීම මැනවි. ඉදින් බැහැර නො ලා නම් පසහින් සමන්විත රූපියජ්ඣක මහණ සමමත කළ යුත්තේ ය: “යමෙක් ඡන්ද්‍රගතියට නොයේ නම් දෙසාගතියට නො යේ නම් මොහාගතියට නො යේ නම් භයාගතියට නො යේ නම් බැහැර ලී නො ලී දෑය දනී නම් එබන්දෙකි.” තවද මහණෙකි, මෙසේ සමමත කළයුත්තේ ය. පළමුව මහණ තෙම යැදිය යුත්තේ ය. යැද වෘක්ක වූ ප්‍රතිබල වූ මහණක්හු විසින් සබ්බ තෙමේ දෑන්විය යුත්තේ ය:

“වහන්ස, සබ්බ තෙම මා කියන්නක් අසාවා. ඉදින් සබ්බයාව පැමිණිකල් ඇත් නම් සබ්බ තෙම මෙනම් මහණහු රූපියජ්ඣක කොට සමමත කරන්නේ ය. මේ ‘ඤ්ඤාති’යයි.

වහන්ස, සබ්බ තෙම මා කියන්නක් අසාවා. සබ්බ තෙම මෙනම් මහණහු රූපියජ්ඣක කොට සමමත කෙරෙයි. යම් ආයුෂමතක්හට මෙනම් මහණහට රූපියජ්ඣකසමමතිය රිසි වේ නම් හේ තුෂණිමොහ වන්නේ ය. යමක්හට නො රිසි වේ නම් හේ කියන්නේ ය.

සබ්බයා විසින් මෙනම් මහණ රූපියජ්ඣක කොට සමමත කරණ ලද්දේ ය. සබ්බයාට රිසි වෙයි. එහෙයින් මේ තුෂණිමොහ වය යි. තෙල මෙසේ බරම”යි.

3. සමමතය ලත් මහණහු විසින් නිමිති රහිත කොට ඉවත ලියයුතු ය. ඉදින් නිමිති කොට ඉවත ලා නම් දුකුලාඇවැත් වේ.

4. රුපියෙ රුපියසඤ්ඤේ රුපියං වෙනාපෙනි, නිස්සග්ගියං පාවිතතියං. රුපියෙ චෙමනිකො රුපියං වෙනාපෙනි, නිස්සග්ගියං පාවිතතියං. රුපියෙ අරුපියසඤ්ඤේ රුපියං වෙනාපෙනි, නිස්සග්ගියං පාවිතතියං. අරුපියෙ රුපියසඤ්ඤේ රුපියං වෙනාපෙනි, නිස්සග්ගියං පාවිතතියං. අරුපියෙ චෙමනිකො රුපියං වෙනාපෙනි, නිස්සග්ගියං පාවිතතියං. අරුපියෙ අරුපියසඤ්ඤේ රුපියං වෙනාපෙනි, නිස්සග්ගියං පාවිතතියං. අරුපියෙ රුපියසඤ්ඤේ, ආපතනි දුක්ඛවස්ස. අරුපියෙ චෙමනිකො, ආපතනි දුක්ඛවස්ස. අරුපියෙ අරුපියසඤ්ඤේ, අනාපතනි.

5. අනාපතනි උම්මන්තකස්ස, ආදිකමමිකස්සාති.

රුපියසංචොභාරසිකබ්බාපදං නිට්ඨිතං.

5. 2. 10.

කයවිකකයසිකබ්බාපදං.

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවකියං විහරති ජේතවනෙ අනාථපිණ්ඩකස්ස ආරාමෙ. තෙන බො පන සමයෙන ආයස්මා උපනන්දො සකාසපුතො පටො හොති චිවරකමමං කාතුං. සො පටපිලොතිකානං සඛ්ඝාරිං කරිත්වා සුරතං සුපරිකමමකතං කත්වා පාරුපි. අථ බො අඤ්ඤාතරො පරිබ්බාජකො මහග්ගං පටං පාරුපිත්වා යෙනායස්මා උපනන්දො සකාසපුතො තෙනුපසඤ්ඤාමි, උපසඤ්ඤාමිත්වා ආයස්මන්තං උපනන්දං සකාසපුතං එතදවොච: “සුඤ්ඤා බො තායාං ආවුසො සඛ්ඝාරි, දෙති මෙ පටෙනා”ති. “ජානාති ආවුසො”ති? “ආමාවුසො ජානාමි”ති. “හතුටුසො”ති අදසි. අථ බො සො පරිබ්බාජකො නං සඛ්ඝාරිං පාරුපිත්වා පරිබ්බාජකාරාමං අගමාසි. පරිබ්බාජකා නං පරිබ්බාජකං එතදවොචු: “සුඤ්ඤා බො තායාං ආවුසො සඛ්ඝාරි, කුතො තයා ලද්ධා”ති? “තෙන මෙ ආවුසො පටෙන පරිබ්බත්තිකා”ති. “කතීතිපි තායාං ආවුසො සඛ්ඝාරි භවිස්සති, සො යෙව තෙ පටො වරො”ති.

2. අථ බො සො පරිබ්බාජකො “සච්චං බො පරිබ්බාජකා ආහංසු. කතීතිපි මායා සඛ්ඝාරි භවිස්සති, සො යෙව මෙ පටො වරො”ති යෙනායස්මා උපනන්දො සකාසපුතො තෙනුපසඤ්ඤාමි. උපසඤ්ඤාමිත්වා ආයස්මන්තං උපනන්දං සකාසපුතං එතදවොච: “හතු තෙ ආවුසො සඛ්ඝාරි, දෙති මෙ පට”න්ති. “නහු නං ආවුසො මයා වුතො ජානාති ආවුසොති, නාහං දස්සාමි”ති.

4. රූපයෙහි රූපය ය යන සංඥ ඇත්තේ (කානුකාන) රූපය ව්‍යවහාර කෙරේ නම් නිසංගිපිති වෙයි. රූපයෙහි විමති ඇතිසේ රූපය ව්‍යවහාර කෙරේ නම් නිසංගිපිති වෙයි. රූපයෙහි අරූපය ය යන සංඥ ඇතිසේ රූපය ව්‍යවහාර කෙරේ නම් නිසංගිපිති වේ. අරූපයෙහි රූපය ය යන සංඥ ඇත්තේ රූපය ව්‍යවහාර කෙරේ නම් නිසංගිපිති වෙයි. අරූපයෙහි විමති ඇතිසේ රූපය ව්‍යවහාර කෙරේ නම් නිසංගිපිති වෙයි. අරූපයෙහි අරූපය ය යන සංඥ ඇත්තේ රූපය ව්‍යවහාර කෙරේ නම් නිසංගිපිති වේ. අරූපයෙහි රූපය ය යන සංඥ ඇත්තේ දුක්ඛාඥාචාත් වෙයි. අරූපයෙහි වෛනික වූයේ දුක්ඛාඥාචාත් වෙයි. අරූපයෙහි අරූපය ය යන සංඥ ඇත්තේ ආචාත් නැති.

5. උමමනාකයහට, ආදිකමමකයහට ආචාත් නැති.

රූපිසංචොහාර ශික්ෂාපදය නිමි.

5. 2. 10.

කයවිකාකයශික්ෂාපදය.

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුරජානන්වහන්සේ සැවැත්නුවර පේතවන නම් අතේපිඩු සිටුහුගේ අරමිහි වැඩවසන සේක. එසමයෙහි ආයුෂමත් උපතඤ්ඤාකායපුත්‍ර නෙමේ සිටුරැකම් කරන්නට සමත් වූයේ වෙයි. හේ මහලු පටකඝිත් සහලක් කොට මොනොවට රඳන ලද්දක් මොනොවට රඳ පිරිසම කරණ ලද්දක් කොට පෙරෙව් ය. ඉක්බිති එක්තරා පිරිවැජ්ඣෙක් මහතු පිළියක් පෙරෙව ආයුෂමත් උපතඤ්ඤාකායපුත්‍රයන් වෙත එළඹ උපතඤ්ඤාකායපුත්‍රයන්ට මෙය කිය. “ආවත, නොපගේ මේ සහල සොළුරැය. “මගේ පිළියෙන් පෙරලි කොට දෙව”යි. “ආවත විමසා ගණු”යි. එසේය “ආවත දනිමි”යි “එසේ නම් ගණු”යි දුන්නේය. එකල්හි ඒ පිරිවැජ් නෙමේ ඒ සහල පෙරෙව පිරිවැජ්ඣරමට ගියේය. පිරිවැජ්ඣෝ ඒ පිරිවැජ්ඣාට මෙය කිය. “ආවත, නාගේ මේ සහල සොළුරැය. කොසින් ලබන ලද්ද”යි. ආවැත්නි, මා විසින් ඒ පිළියෙන් පෙරලි කොට ගන්නා ලද්ද”යි. “නාගේ මේ සහල කි දවසක් පවත්නේ ද? නාගේ ඒ වස්ත්‍රය ම උතුමැයි.

2. ඉක්බිති ඒ පිරිවැජ් නෙමේ පිරිවැජ්ඣෝ සැබවක් කිය. “මගේ මේ සහල කිදවසක් පවත්නේ ද, මගේ ඒ වස්ත්‍රය ම උතුමැයි. ආයුෂමත් උපතඤ්ඤාකායපුත්‍රයන් වෙත එළඹ මෙය කිය. “ආවැත්නි, නාගේ සහල ගණුව මගේ වස්ත්‍රය දෙව”යි. “ආවැත්නි නෝ මා විසින් විමසා ගණු”යි කියන ලද්දේ නො වෙති ද? “මම නොදෙමි”යි.

3. අථ බො සො පරිබොජකො උජ්ඣායති බියති විපාවෙනි: ගිහිපි තං ගිහියා විපට්ඨාරියා දෙනි¹, කිං පන පබ්බජ්ඣො පබ්බජ්ඣාසා න දසාති”ති. අසොසුං බො භික්ඛු තස්ස පරිබොජකස්ස උජ්ඣායනාසා බියනාසා විපාවෙනාසා. යෙ තෙ භික්ඛු අපමිච්ඡා තෙ උජ්ඣායනාති බියනාති විපාවෙනාති: “කථං හි නාම ආයසමා උපනන්තු සකාසුත්තො පරිබොජකෙත සද්ධිං කයවිකකයං සමාපජ්ජසාති”ති. “අථ බො තෙ භික්ඛු භගවතොථනමිත්ථං ආරොවෙසුං. “සච්චං කිර තං උපනන්තු පරිබොජකෙත සද්ධිං කයවිකකයං සමාපජ්ජ”ති?² “සච්චං භගවා”. විගරහී බුද්ධො භගවා: “කථං හි නාම තං මොඝපුරිස පරිබොජකෙත සද්ධිං කයවිකකයං සමාපජ්ජසාසි. තෙනං මොඝපුරිස අපසසනානං වා පසාදාය -පෙ- ඵවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකිංපදං උද්දිසෙය්‍යාථ :

“යො පන භික්ඛු නානපසකාරකං කයවිකකයං සමාපජ්ජෙය්‍ය, ගිහියගිහියං පාවිනතියනති”.

4. යො පනාති යො යාදිසො -පෙ-

භික්ඛුති -පෙ- අයං ඉමසමිං අනෙථ අධිපෙපතො භික්ඛුති.

නානපසකාරකං නාම: විවරපිණ්ඩපාතසෙනාසනගිලානපච්චය හෙසජ්ජ - පරිකාරා, අනාමසො චුණ්ණපිණ්ඩොපි දනනකට්ඨමපි දසිකසුත්තමපි.

කයවිකකයං සමාපජ්ජෙය්‍යාති ‘ඉමිනා ඉමං දෙනි, ඉමිනා ඉමං ආහර, ඉමිනා ඉමං පරිවතෙතහි, ඉමිනා ඉමං වෙනාසෙහි’ති අජ්ඣාචරති, ආපනති දුක්ඛටස්ස. යතො කසිතඤ්ච හොති විකතුයිතඤ්ච, අනාතො භණ්ඩං පරහස්ථගතා පරහණ්ඩං, අනාතො හස්ථගතං, නිස්සගිහියං හොති. නිස්සජ්- නබ්බං සබ්බස්ස වා ගණස්ස වා පුගගලස්ස වා. ඵවඤ්ච පන භික්ඛවෙ නිස්සජ්ජතබ්බං: “අහං භනෙත නානපසකාරකං කයවිකකයං සමාපජ්ජිං. ඉදං මෙ නිස්සගිහියං. ඉමාහං සබ්බස්ස නිස්සජාමි”ති -පෙ- දදෙය්‍යාති -පෙ- දදෙය්‍යනාති -පෙ- ආයසමතො දමමිති”

5. කයවිකකයෙ කයවිකකයසඤ්ඤි, නිස්සගිහියං පාවිනතියං. කය- විකකයෙ වෙමතිකො, නිස්සගිහියං පාවිනතියං. කයවිකකයෙ න කය- විකකයසඤ්ඤි, නිස්සගිහියං පාවිනතියං. න කයවිකකයෙ කයවිකකයසඤ්ඤි, ආපනති දුක්ඛටස්ස. න කයවිකකයෙ වෙමතිකො, ආපනති දුක්ඛටස්ස. න කයවිකකයෙ න කයවිකකයසඤ්ඤි, අනාපනති.

6. අනාපනති අග්ගං සුච්ඡති, කප්පියකාරකස්ස ආවිකති, ඉදං අමහාකං අත්ථි අමහාකඤ්ච ඉමිනා ව ඉමිනා ව අනෙථාති භණ්ති. උමමනනකස්ස, ආදිකමමිකස්සාති.

කයවිකකයසිකිංපදං නිවර්තනං.

කොසියවග්ගො දුතියො.

තසසුද්දානං:-

කොසියා සුභද්දෙවභාගා ඡබ්බස්සාති නිසීදනං,
දො ව ලොමාති උගගණෙන, උහො නානපසකාරකාති.

3. ඉක්බිති ඒ පිරිවැජ් තෙමේ අවලං කෙරෙයි නුගුණ කියයි දෙස් පහළ කෙරෙයි: ගිහියා පවා පසුතැවිලි වන ගිහියාට එය දෙයි. “කුමක්හෙයින් පැවිද්දෙක් පැවිද්දට තොදෙන්තේද”යි. භික්ෂුහු අවලං කරණ නුගුණ කියන දෙස් පහළ කරණ ඒ පිරිවැජ්සාගේ තෙපුල් ඇසූහ. යම් අපිස්වූ මහණ කෙනෙක් වෙද්ද ඔහු අවලං කෙරෙයි නුගුණ කියති දෙස් පහළ කෙරේ. “කෙසේ නම් ආයුෂමත් උපනඤ්ඤාකායපුත්‍රයෝ පිරිවැජ්සකු සමග කයවිකකයට ගණුදෙනුවට පැමිණියාහු ද?”යි. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් සැල කළහ. සැබැද, උපනඤ්ඤා, නෝ පිරිවැජ්සකු සමග ගණු-දෙනුවට පැමිණියෙහි ද”යි. “සැබව භාග්‍යවතුන් වහන්ස”. භාග්‍යවන් බුදු-රජානන් වහන්සේ ගැරුණ සේක. “කෙසේ නම් තුවඡ්ජුරුෂය, නෝ පිරිවැජ්-සකු සමග ගණුදෙනුවට පැමිණියෙහි ද?” තුවඡ්ජුරුෂය, තෙල තො පහන්වුවත්තේ පැහැදීම පිණිස හෝ තොවෙයි. ... “මහණෙනි, මේ සිකපදය මෙසේ උදෙසවු:

“යම් මහණෙක් හත් වැදූරුම් ගණුදෙනුවට පැමිණේ නම් නිසගි-පවිති මේ”යයි.

4. යොජන යනු: යමෙක්. යම්බඳු වූයෙක් ...

හිකුඬු යනු ... මෙතෙමේ මේ අවයෙහි ‘භික්ෂු’යි අදහස් කරණ ලදී.

නානාසංකාරක නම්: සිවුරු පිඬුවා සෙනසුන් ගිලන්පස බෙහෙත් පිරිකරය. යටත් පිරිසෙයින් සුණුපිඩකුද දැඩි දඩකුද දවලු හුයකුද.

කයවිකකයං සමාපජ්ජෙය්‍ය යනු: මෙයින් මෙය දෙව. මෙයින් මෙය ගෙනෙව. මෙයින් මෙය පෙරළි කරව. මෙයින් මෙය විකොට ගෙනෙව’යි සිකපද මිනි නම්, දුකුලාඥාවන් වේ. යම් කලෙක දෙනු ලදන් ගන්නා ලදන් වේ ද තමන් අයත් බඩු පර අත් ගියේ ද මෙරමා අයත් බඩු තමා අතට ගියේ ද, එකල්හි නිසගි වේ. සමසයාට හෝ ගණයාට හෝ පුද්ගලයාට හෝ නිසැජ්ස-සුතුය. තවද මහණෙනි, මෙසේ නිසැජ්ස සුතු:

“වහන්ස, මම තත්වැදූරුම් කයවිකකයට පැමිණියෙමි. මාගේ මෙය නිසගි විය. මම මෙය සහනට නිසජ්ම”යි ... දෙන්තේය යි ... දෙන්නාහ’යි ... ආයුෂමත්තට දෙමි’යි.

5. විනිමයෙහි විනිමය සත් ඇතියේ නිසගිපවිති වෙයි. විනිමයෙහි විමනි ඇත්තේ නිසගිපවිති වෙයි. විනිමයෙහි විනිමය සත් නැතියේ නිසගිපවිති වේ. විනිමය නො වූයෙහි විනිමය ය යන සත් ඇත්තේ දුකුලා-ඥාවන් වෙයි. විනිමය නො වූයෙහි විමනි ඇත්තේ දුකුලාඥාවන් වෙයි. විනි-මය නො වූයෙහි විනිමය නො වූයේ ය යන සත් ඇතියේ ඇවැත් නැති.

6. අගය විවාරා නම්, කැපකරුහට කියා නම්, මෙනම් දෙයක් අපට ඇත, අපට මේ මේ දෙයින් ප්‍රයෝජනයයි කියා නම්, උමතු වුවහුට, ආදිකම්මකයාට, ඇවැත් නැති.

කයවිකකය ශික්ෂාපදය නිමි.

දෙවන කොසිය වගයි.

එහි උඤ්ඤාය:

කොසිය සිකපදය, සුඛකාලක සිකපදය, ද්වේෂාග සිකපදය, ජබ්බස්ස-සිකපදය, නිසීදන සන්ත සිකපදය, එළකලොම ධොවන සිකපද දෙකය, රුපිය, රුපියසංවොහාර සිකපද දෙකය, කයවිකකය සිකපදයයි දසයනි.

පනතවගෙය.

5. 3. 1.

පනතසිකබාපදං.

1. තෙත සමයෙත බුද්ධෝ භගවා සාවඤ්ඤාං විහරති ජේතවනෙ අනාථ-
 පිණ්ඩකස්ස ආරාමෙ. තෙත බො පන සමයෙත ජ්ඣානිකාං භික්ඛු බහු පනෙත
 සනතිවයං කරොන්ති. මනුස්සා විහාරවාරිකං ආභිණ්ඩනතා පසසිත්වා උජ්ඣා-
 යනති බියනති විපාවෙනති: “කථං හි නාම සමණා සකාසපුත්තියා බහු
 පනෙත සනතිවයං කරිස්සන්ති, පනතවාණිජ්ජං වා සමණා සකාසපුත්තියා
 කරිස්සන්ති, ආමතතිකාපණං වා පසාරෙස්සන්ති”ති. අස්සොසුං බො භික්ඛු
 තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායනානං බියනානං විපාවෙනානං. යෙ තෙ
 භික්ඛු අපට්ඨජා තෙ උජ්ඣායනති බියනති විපාවෙනති: “කථං හි නාම
 ජ්ඣානිකාං භික්ඛු අතිරෙකපනතං ධාරෙස්සන්ති”ති. අථ බො තෙ භික්ඛු භග-
 වතො එතමන්ථං ආරොචෙසුං: “සච්චං කිරිතුමෙහ භික්ඛවෙ අතිරෙකපනතං
 ධාරොථා”ති? “සච්චං භගවා.” විහරති බුද්ධෝ භගවා: “කථං හි නාම තුමෙහ
 මොඝපුරිසා අතිරෙකපනතං ධාරෙස්සාථ. තෙතං මොඝපුරිසා අප්පසන්නානං
 වා පසාදයං -පෙ- එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකබාපදං උද්දිසෙස්සාථ:

“යො පන භික්ඛු අතිරෙකපනතං ධාරෙස්ස, නිස්සග්ගියං
 පාචිතතියනති.”

එවඤ්චදං භගවතා භික්ඛුතං සිකබාපදං පඤ්ඤානතං හොති.

[මූලපඤ්ඤානති.]

2. තෙත බො පන සමයෙත ආයස්මතො ආනන්දස්ස අතිරෙකපනෙතා
 උප්පනෙතා හොති, ආයස්මා ච ආනන්දො, නං පනතං ආයස්මතො සාරිපුත්තස්ස
 දාතුකාමො හොති. ආයස්මා ච සාරිපුත්තො සාකෙතෙ විහරති. අථ බො
 ආයස්මතො ආනන්දස්ස එතද්දහොසි: භගවතා සිකබාපදං පඤ්ඤානතං: “න
 අතිරෙකපනෙතා ධාරෙතබ්බො”ති. අයඤ්ච මෙ අතිරෙකපනෙතා උප්පනො,
 අභඤ්චිමං පනතං ආයස්මතො සාරිපුත්තස්ස දාතුකාමො. ආයස්මා ච සාරි-
 පුත්තො සාකෙතෙ විහරති. කථනානු බො මයා පටිපජ්ජිතබ්බනති.” අථ බො
 ආයස්මා ආනන්දො භගවතො එතමන්ථං ආරොචෙසි.

පනතවගීය

5. 3. 1.

පනතශික්ෂාපදය.

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ සාවැත්තුවර ජේත-
වන නම් වූ අතේපිටු සිටුහුගේ අරමිහි වැඩ වාසය කරණ සේක. එසමයෙහි
සමගමහණහු බොහෝ පාත්‍ර රැස් කෙරෙහි. විහාරවාරිකාවෙහි හැසිරෙන
මිනිස්සු දැක හෙලා දකිති, නුගුණ පවසති, දෙස් පතුරුවන්. “කෙසේ නම්
ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රියයෝ බොහෝ පාත්‍ර රැස් කෙරෙද්ද, ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රියයෝ
පාත්‍ර වෙළෙඳුම් හෝ කෙරෙද්ද, අමත්අටුණක් හෝ විවාහ කෙරෙත් ද”යි.
භික්ෂූහු හෙලා දකින, නුගුණ පවසන, දෙස් පතුරුවන ඒ මිනිසුන්ගේ බස්
ඇසූහ. යම් අපිස් මහණ කෙනෙක් වෙද්ද ඔහු හෙලා දකිත්, නුගුණ
පවසති, දෙස් පතුරුවන්. “කෙසේ නම් සවග මහණහු අතිරෙකපාත්‍ර දරද්ද
ද”යි. ඉක්බිති ඒ මහණහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් සැල කළහ.
“සැබැද මහණෙනි, තෙපි අතිරෙකපාත්‍ර දරවු ද”යි. “සැබැව භාග්‍යවතුන්
වහන්ස.” භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ ගරුණු සේක: “කෙසේ නම් තුච්ඡ-
පුරුෂයෙහි, තෙපි අතිරෙක පාත්‍ර දරවු ද? තුච්ඡපුරුෂයෙහි, මෙය නො
පහන්වූවන්ගේ පාහැදීම පිණිස හෝ තොවෙයි. ... මහණෙනි, මේ සිකාපදය
මෙසේ උදෙසවු:

“යම් මහණෙක් අතිරෙකපාත්‍ර දරා නම් නිසිහිපවිති වේ”යි.

මෙසේත් මේ සිකපදය භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් භික්ෂූන්ට පණවන
ලද්දේ වේ.

[මුල්පැණවීමයි.]

2. එසමයෙහි ආයුෂමත් අනදතෙරැන්ට අතිරෙක පාත්‍රයෙක්
උපන්නේ වෙයි. ආයුෂමත් අනද සථවිරතෙමේ ඒ පාත්‍රය ආයුෂමත්
ශාරීපුත්‍ර සථවිරයන් වහන්සේට දෙනු කැමැත්තේ වෙයි.
ආයුෂමත් ශාරීපුත්‍ර සථවිරයන් වහන්සේ සාකෙතනුවර වසන සේක.
ඉක්බිති ආයුෂමත් අනදසථවිරයන් වහන්සේට මේ සිත විය: අතිරෙක
පාත්‍රයක් නො දැරියයුතු ය යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් සිකපද පණවන
ලදී. ඔට මේ අතිරෙක පාත්‍රයක් උපත. මම ද මේ පාත්‍රය ආයුෂමත්
ශාරීපුත්‍ර සථවිරයන් වහන්සේට දෙනු කැමැත්තෙමි. ආයුෂමත් ශාරීපුත්‍ර
සථවිරයන් වහන්සේ ද සාකෙතනුවර වෙසෙති. ම විසින් කෙසේ පිළිපැදිය
යුතු ද”යි. ඉක්බිති ආයුෂමත් අනද සථවිරයන් වහන්සේ භාග්‍යවතුන්
වහන්සේට එපවත් සැල කළහ.

3. “කිච චිරං පනානඤ්ඤාසාරිපුරුකො ආගච්ඡිසාති”ති. “නවමං වා භගවා දිවසං දසමං වා”ති. අථ බො භගවා එතස්මිං නිදනෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මං කථං කතා භික්ඛූ ආමනෙහි. “අනුජානාමි භික්ඛවෙ දසාභපරමං අතිරෙක-පත්තං ධාරෙතුං”. එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකිකාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“දසාභපරමං අතිරෙකපතො ධාරෙනබ්බො, නං අතිකතාමයතො, නිසංගිගං පාටිනනිගනති.”

[දුතිසපඤ්ඤාති.]

4. දසාභපරමනි දසාභපරමනා ධාරෙනබ්බො

අතිරෙකපතො නාම: අතඛිට්ඨිතො අවිකප්පිතො.

පතො නාම: දෙව පත්තා: අයොපතො මනනිකාපතො. තයො පත්තස්ස වණණා: උකකට්ඨා පතො මජ්ඣිමො පතො ඔමකො පතො. උකකට්ඨා නාම පතො අසිසාලාකොදනං ගණනාති වතුභාගං බාදනං තදුපියං ව ව්‍යඤ්ඤනං. මජ්ඣිමො නාම පතො තාලිකොදනං ගණනාති වතුභාගං බාදනං තදුපියං ව ව්‍යඤ්ඤනං. ඔමකො නාම පතො පතොදනං ගණනාති වතුභාගං බාදනං තදුපියං ව ව්‍යඤ්ඤනං. තතො උකකට්ඨා අපතො, ඔමකො අපතො.

නං අතිකතාමයතො නිසංගිගං පාටිනනිගං හොතිති [එකාදසෙ පුගලස්ස වා, නිසංගිගයො හොති.] නිසංජිතබ්බො සඛස්ස වා ගණස්ස වා අරුණ්ඨගා මථෙවඤ්ච පන භික්ඛවෙ නිසංජිතබ්බො: තෙන භික්ඛූනා සඛස්සං උපසඛකමිත්වා එකංසං උත්තරාසඛගං කරිත්වා බුඩ්ධානං භික්ඛූනං පාදෙ වජ්ඣිත්වා උකකුට්ඨකං නිසීදිත්වා අඤ්ඤාං පගගහෙත්වා එවමස්ස වචනියො: “අයං මෙ භනෙත පතො දසාභාතිකකතො නිසංගිගයො, ඉමංසං සඛස්සං නිසංජාමි”ති. නිසංජිත්වා ආපනති දෙසෙනබ්බො, බ්‍යතෙනන භික්ඛූනා පටිබලෙන ආපනති පටිගගහෙනබ්බො. නිසංච්ඡිපතො දුතබ්බො.

“සුණන්තු මෙ භනෙත සඛෙසා. අයං පතො ඉත්තනාමස්ස භික්ඛූනො නිසංගිගයො සඛස්සං නිසංච්ඡා, යදි සඛස්සං පත්තකල්ලං, සඛෙසා ඉමං පත්තං ඉත්තනාමස්ස භික්ඛූනො දදෙය්‍යා”ති.

තෙන භික්ඛූනා සම්මවුලෙ භික්ඛූ උපසඛකමිත්වා එකංසං උත්තරාසඛගං කරිත්වා බුඩ්ධානං භික්ඛූනං පාදෙ වජ්ඣිත්වා උකකුට්ඨකං නිසීදිත්වා අඤ්ඤාං පගගහෙත්වා එවමස්ස වචනියො: “අයං මෙ භනෙත පතො දසාභාතිකකතො නිසංගිගයො, ඉමංසං ආයසමන්තානං නිසංජාමි”ති. නිසංජිත්වා ආපනති දෙසෙනබ්බො, බ්‍යතෙනන භික්ඛූනා පටිබලෙන ආපනති පටිගගහෙනබ්බො. නිසංච්ඡිපතො දුතබ්බො.

“සුණන්තු මෙ ආයසමන්තා. අයං පතො ඉත්තනාමස්ස භික්ඛූනො නිසංගිගයො ආයසමන්තානං නිසංච්ඡා, යදයසමන්තානං පත්තකල්ලං, ආයසමන්තා ඉමං පත්තං ඉත්තනාමස්ස භික්ඛූනො දදෙය්‍යා”නති.

3. “ආනන්දය, ශාරිපුත්‍ර තෙමේ කොපමණ කලකින් එන්නේ දැ”යි. “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, තවවැනි හෝ දසවැනි දවසැ”යි. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙකරුණෙහි මේ ප්‍රස්තාවයෙහි දැහැමි කපා කොට හිඤ්ඤන් ඇමතු සේක: “මහණෙනි, දස දිනක් පරම කොට අතිරෙක-පාත්‍රයක් දරන්නට අනුදනිමි”. “මහණෙනි, මේ සිකපදය මෙසේ උදෙසා වූ.”

“දස දිනක් පරම කොට ඇති කල් අතිරෙක පාත්‍රයක් දැය යුතුයි. එය ඉක්මවන්නාවූ නිසාවෙනි වේ” යයි.

[දෙවන පැණවිමසි.]

4. දසාහපරමං යනු: දසදවසක් පරම කොට ඇති කල් දැරිය යුත්තේ ය.

අතිරෙක පනත නම්: නො ඉටු ලද්දේ නො විකපන ලද්දේ යැ.

පනත නම්: පාත්‍ර දෙකෙහි: අයස්පාත්‍ර යැ මාරුතිකාපාත්‍ර යි. පාත්‍රයාගේ ප්‍රමාණයෝ නිදෙනෙහි: උතකාෂටපාත්‍ර යැ මධ්‍යමපාත්‍ර යැ අවමකපාත්‍ර යි. උතකාෂටපාත්‍රය නම්: සහල් දෙතැලියක බත් ද බිතින් සතරභාගයක බාද්‍ය ද ඊට අනුරූප වූ ව්‍යඤ්ඤන ද ගණි. මධ්‍යමපාත්‍රය නම්: සහල් තැලියක බත් ද බිතින් සතරභාගයක බාද්‍ය ද ඊට අනුරූප වූ ව්‍යඤ්ඤන ද ගණි. අවමකපාත්‍රය නම්: සහල් අඩතැලියක බත් ද බිතින් සතරභාගයක බාද්‍ය ද ඊට අනුරූප වූ ව්‍යඤ්ඤන ද ගණි. එයින් උතකාෂට වූයේ පාත්‍ර නො වෙයි. අවමක වූයේ පාත්‍ර නො වේ.

නං අතිකකාමයනො නිසසගගියං පාවිනතියං හොති යනු: එකොළොස් වන අරුණ නැහෙන කල්හි නිසගි වෙයි. සහනට හෝ ගණයාට හෝ පුගුලක්හට හෝ නිසැරියයුතු ය. තවද මහණෙනි, මෙසේත් නිසැරිය යුත්තේ ය: ඒ මහණහු විසින් සතුන් වෙත එළඹ උතුරුසහ එකස් කොට මහලු හිඤ්ඤන් පා වැද උප්පු වැ හිද ඇදිලි බැඳ මෙසේ කියයුතු වන්නේ ය: ‘වහන්ස, මේ මාගේ පාත්‍රය දස දවසක් ඉක්මගියේ නිසගි විය. මෙය මම සහනට නිසර්මි’යි. නිසර් ඇවැත් දෙසියයුතු ය. ප්‍රතිබල වූ ව්‍යකත මහණක්හු විසින් ඇවැත් පිළිගතයුතු ය. නිසර්න ලද පාත්‍රය දියයුත්තේ යි.

“වහන්ස, සබ්බ තෙමේ මා කියන්නක් අසාවා. මේ මෙනම් මහණහුගේ පාත්‍රය නිසගි වූයේ සහනට නිසදන ලද්දේ ය. ඉදින් සබ්බයාට පැමිණිකල් වේ නම් සබ්බ තෙමේ මේ පාත්‍රය මෙනම් මහණහට දෙන්නේ”යි.

ඒ මහණහු විසින් බොහෝ හිඤ්ඤන් වෙත එළඹ උතුරුසහ එකස් කොට මහලු හිඤ්ඤන් පා වැඳ අඩදැණිව හිද ඇදිලි බැඳ මෙසේ කියයුත්තාහ. “වහන්ස, මේ මාගේ පාත්‍රය දස දවසක් ඉක්මගියේ නිසගි විය. මම මෙය ආයුෂමතුන්නට නිසර්මි”යි නිසර් ඇවැත් දෙසිය යුතුයි. ව්‍යකත වූ ප්‍රතිබල වූ මහණක්හු විසින් ඇවැත් පිළිගත යුතු ය. නිසර්න ලද පාත්‍රය දියයුත්තේ යි.

“ආයුෂමන්ති, මා කියන්නක් අසන්වා” මේ මෙනම් මහණහුගේ පාත්‍රය නිසගි වූයේ ආයුෂමතුන්නට නිසදන ලදී. ඉදින් ආයුෂමතුන්නට පැමිණි කල් වේ නම් ආයුෂමන්ත මේ පාත්‍රය මෙනම් මහණහට දෙන්නාහ” යි.

5. තෙන භික්ඛුනා එකං භික්ඛුං උපසම්භවිතො එකංසං උත්තරුසංඝං කරිතො උක්ඛුට්ඨං නිසීදිතො අඤ්ඤාං පග්ගහෙතො ඵවමස්ස වචනියො: “අයං මෙ ආවුසො පතො දසාභාතික්ඛනො නිස්සග්ගියො. ඉමං ආයසමතො නිස්සජාමි”ති නිස්සජිතො ආපනති දෙසෙතබ්බො. තෙන භික්ඛුනා ආපනති පටිග්ගහෙතබ්බො. නිස්සංච්චතො දුතබ්බො: ඉමං පතනං ආයසමතො දමමි”ති.

6. දසාභාතික්ඛනො අතික්ඛන්තසඤ්ඤා, නිස්සග්ගියං පාවිතරියං. දසාභාතික්ඛනො වෙමතිකො, නිස්සග්ගියං පාවිතරියං. දසාභාතික්ඛනො අතතික්ඛන්තසඤ්ඤා, නිස්සග්ගියං පාවිතරියං. අතධිට්ඨිතො අධිට්ඨිතසඤ්ඤා, නිස්සග්ගියං පාවිතරියං. අවිකප්පිතො විකප්පිතසඤ්ඤා, නිස්සග්ගියං පාවිතරියං. අවිස්සජ්ජිතො විස්සජ්ජිතසඤ්ඤා, නිස්සග්ගියං පාවිතරියං. අතචෝ නචෝසඤ්ඤා, නිස්සග්ගියං පාවිතරියං. අවිනචෝ විනචෝසඤ්ඤා, නිස්සග්ගියං පාවිතරියං. අභිනො භින්නසඤ්ඤා, නිස්සග්ගියං පාවිතරියං. අවිලුතො විලුතසඤ්ඤා, නිස්සග්ගියං පාවිතරියං. නිස්සග්ගියං පතනං අනිස්සජිතො පරිභුඤ්ඤා, ආපනති දුක්ඛට්ඨං. දසාභාතික්ඛනො අතික්ඛන්තසඤ්ඤා, ආපනති දුක්ඛට්ඨං. දසාභාතික්ඛනො වෙමතිකො ආපනති දුක්ඛට්ඨං. දසාභාතික්ඛනො අතතික්ඛන්තසඤ්ඤා ආපනති.

7. අනාපනති අනොදසාභං අධිට්ඨාති,¹ විකපෙති, විස්සජෙති, නස්සති, විනස්සති, භිජ්ජති, අච්ඡදිතො ගණනාති, විස්සාසං ගණනාති, උමමන්තකස්ස, ආදිකමමිකස්සාති.

8. තෙන බො පත සමයෙන ඡබ්බග්ගියා භික්ඛු [නිස්සංච්චතනං න දෙනාති. භගවතො ඵතමිත්ථං ආරොචෙසුං: “න භික්ඛවෙ නිස්සංච්චතො න දුතබ්බො. යො ත දදෙය්‍ය, ආපනති දුක්ඛට්ඨස්සා”ති.

පතනසික්ඛාපදං නිට්ඨිතං.

5. 3. 2.

උභතපඤ්චබ්බන්ත සික්ඛාපදං.

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සකෙකස්ස විහරති කපිලවත්ථසමිං නිග්‍රොධාරාමෙ. තෙන බො පත සමයෙන අඤ්ඤානරෙත කුමාකාරෙත භික්ඛු පචාරිතා ගොනාති: “යෙසං අය්‍යානං පතොත අත්ථො අහං පතොතා”ති. තෙන බො පත සමයෙන භික්ඛු ත මතනං ජාතිතො බහු පතො විඤ්ඤාපෙනාති. යෙසං බුද්දකා පතො තෙ මහනො පතො විඤ්ඤාපෙනාති. යෙසං මහනො පතො තෙ බුද්දකෙ පතො විඤ්ඤාපෙනාති. අථ බො සො කුමාකාරො භික්ඛුනං බහු පතො කරොනො න සකෙකාති අඤ්ඤං විකායාසිකං භණ්ඩං කාතුං. අත්තනාපි ත යාපෙති. පුත්තදරුපිස්ස කිලුනෙති. මනුස්සා උජ්ඣායනාති බිඤ්ඤාති විපාවෙනාති: “කථං හි නාම සමණා සත්‍යපුත්තරියා ත මතනං ජාතිතො බහු පතො විඤ්ඤාපෙස්සනාති.—

1. අභිට්ඨාති. ම.ජ.සං.

5. ඒ මහණනු විසින් එක් මහණක්හු වෙත එළඹ උතුරාසහ එකස් කොට අඛණ්ඩව හිඳ ඇඳිලි බැඳ මෙසේ කියයුත්තේ ය. “ඇවැත්නි, මේ මාගේ පාත්‍රය දස දවසක් ඉක්මගියේ නිසහි විය. මම මෙය ආයුෂමත්භට නිසදම්”යි නිසද ඇවැත් දෙසිය යුතුය. ඒ මහණනු විසින් ඇවැත් පිළිගතයුතුය. “මේ පාත්‍රය ආයුෂමත්භට දෙමි”යි නිසද පය (ඔහුට) දියයුතු.

6. දස දින ඉක්ම ගියෙහි ඉක්මගිය සන් ඇතියේ නිසහිපවිති වෙයි. දස දින ඉක්ම ගියෙහි විමති ඇතියේ නිසහිපවිති වෙයි. දස දින ඉක්ම ගියෙහි, නො ඉක්මනැ’යි සන් ඇතියේ නිසහිපවිති වේ. නො ඉටන ලද්දෙහි ‘ඉටන ලද්’යි සන් ඇතියේ නිසහිපවිති වෙයි. නො විකපන ලද්දෙහි ‘විකපන ලද්’ යි සන් ඇතියේ නිසහිපවිති වෙයි. නො විසජන ලද්දෙහි ‘විසජන ලද්’ යි සන් ඇතියේ නිසහිපවිති වෙයි. නොනටුයෙහි ‘නටු’ යි සන් ඇතියේ නිසහිපවිති වෙයි. නොවැනැහුනෙහි ‘වැනැහිනැ’යි සන් ඇතියේ නිසහිපවිති වෙයි. නො බිදුනෙහි ‘බිදිනැ’යි සන් ඇතියේ නිසහිපවිති වෙයි. නො පැහැරගන්නා ලද්දෙහි ‘පැහැරගන්නා ලද්’යි සන් ඇතියේ නිසහිපවිති වේ. නිසහි වූ පාත්‍රය නො නිසජා පරිභොග කෙරේ නම් දුකුළාඇවැත් වෙයි. දසදවසක් නොඉක්මගියෙහි ‘ඉක්මණැ’යි සන් ඇතියේ දුකුළාඇවැත් වෙයි. දසදවසක් නො ඉක්මගියෙහි විමති ඇතියේ දුකුළාඇවැත් වෙයි. දසදවසක් නොඉක්මගියෙහි ‘නො ඉක්මණැ’යි සන් ඇතියේ ඇවැත් නැති.

7. ඇතුළු දසදවසා ඉටා නම්, විකපා නම්, විසජා නම්, නැසේ නම්, වැනැසේ නම්, බිඳේ නම්, අසිදා ගණිත් නම්, විස්වාසි වැ ගණිත් නම්, උමමතකයභට, ආදිකමමකයභට ඇවැත් නැති.

8. තවද එසමයෙහි සවගමහණනු නිසසජනය කළ පාත්‍රය නො දෙති. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එපවත් දැන්වූහ. “මහණෙනි, නිසසජනය කළ පාත්‍රය නො දියයුත්තේ නො වෙයි. යමෙක් නො දේ නම් දුකුළාඇවැත්වේ” යයි.

පතගශික්ෂාපදය නිමි.

5. 3. 2.

ලංකාපඤ්චබ්බත ශික්ෂාපදය.

1 එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ ශාක්‍යජනයෙහි වූ ක්ෂීල්වත්පුර නිශ්‍රොධාරමයෙහි වැඩ වෙසෙති. එසමයෙහි එක්තරා කුඹල්-කරුවකු විසින් භික්ෂුහු පවරණ ලද්දහු වෙත්. “යම් ආයතීයන් වහන්සේ කෙනකුන්ට පාත්‍රයෙන් ප්‍රයෝජන වේ නම් මම පාත්‍රයෙන් පවරමි”යි. එසමයෙහි මහණනු පමණ නො දැන බොහෝ පා විතවත්. යම් කෙනකුන්ගේ කුඩා පාත්‍රයෝ වෙද්ද, ඔහු මහන් පා විතවත්. යම් කෙනකුන්ගේ මහන් පාත්‍රයෝ වෙද්ද, ඔහු කුඩා පා විතවත්. ඉක්බිති ඒ කුඹල්කරු තෙමේ භික්ෂුන්ට බොහෝ පාත්‍ර ඉදිකරන්නේ අතින් විනිශ්චය යුතු බඩුවක් කරන්නට නො හැකි වෙයි. තෙමේ ද නො යැපෙයි. ඔහුගේ අඹුදරුවෝ ද වෙහෙසෙති. මිනිස්සු හෙලා දකිත්, නුගුණ පවසත්, දෙස් පහළ කෙරෙත්. “කෙසේ නම් ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රියයෝ පමණ නො දැන බොහෝ පා විතවද්ද.—

අයං ඉමෙසං බහු පතො කරොන්තො න සකෙකාති අඤ්ඤං විකකාසිකං භණ්ඩං කාදුං. අත්තනාපි න යාපෙති. පුත්තදුරාපිස්ස කිලමන්ති”ති. අස්සොසුං බො භික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උඡ්ඤායන්තානං බියන්තානං විපාවෙන්තානං. යෙ තෙ භික්ඛු අප්පිච්ඡා තෙ උඡ්ඤායන්ති බියන්ති විපාවෙන්ති: “කථං හි නාම භික්ඛු න මත්තං ජානිත්වා බහු පතො විඤ්ඤපෙස්සන්ති”ති.

2. “අථ බො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “සච්චං කීර් භික්ඛවෙ භික්ඛු න මත්තං ජානිත්වා බහු පතො විඤ්ඤපෙස්සන්ති?” “සච්චං භගවා.” විගරහි බුද්ධො භගවා: “කථං හි නාම තෙ භික්ඛවෙ මොඝපුරිසා න මත්තං ජානිත්වා බහු පතො විඤ්ඤපෙස්සන්ති. තෙතං භික්ඛවෙ අප්පසන්නානං වා පසාදය -පෙ- විගරහිත්වා ධම්මං කථං කත්වා භික්ඛු ආමන්තෙසි: “න භික්ඛවෙ පතොතො විඤ්ඤපෙත්තබ්බො, යො විඤ්ඤපෙස්ස, ආපත්ති දුක්ඛටස්සාති.”

3. තෙත බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරස්ස භික්ඛුතො පතොතො භික්ඛො භොති. අථ බො සො භික්ඛු “භගවතා පටිකම්මතං පත්තං විඤ්ඤපෙතුන්ති” කුක්කුච්චායන්තො න විඤ්ඤපෙති. හන්ථෙසු පිණ්ඩාය වරති. මනුස්සා උඡ්ඤායන්ති බියන්ති විපාවෙන්ති: “කථං හි නාම සමණා සකාසපුත්තියා හන්ථෙසු පිණ්ඩාය වරිස්සන්ති, සෙය්‍යථාපි අඤ්ඤා¹තිත්තියා”ති. අස්සොසුං බො භික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උඡ්ඤායන්තානං බියන්තානං විපාවෙන්තානං. අථ බො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. අථ බො භගවා එතසම් නිදනෙ එතසම් පකරණෙ ධම්මං කථං කත්වා භික්ඛු ආමන්තෙසි: “අනුජානාමි භික්ඛවෙ තට්ඨපත්තස්ස වා භින්නපත්තස්ස වා පත්තං විඤ්ඤපෙතුන්ති”.

4. තෙත බො පන සමයෙන ඡබ්බගතියා භික්ඛු “භගවතා අනුඤ්ඤානං තට්ඨපත්තස්ස වා භින්නපත්තස්ස වා පත්තං විඤ්ඤපෙතුන්ති,” තෙ² අප්ප-මත්තකෙතපි භික්ඛන අප්පමත්තකෙතපි බණ්ඩන විලිඛිතමත්තෙතපි බහු පතො විඤ්ඤපෙත්ති. අථ බො සො කුමාකාරො භික්ඛුතං තථෙව බහු පතො කරොන්තො න සකෙකාති අඤ්ඤං විකකාසිකං භණ්ඩං කාදුං. අත්තනාපි න යාපෙති. පුත්තදුරාපිස්ස කිලමන්ති. මනුස්සා තථෙව උඡ්ඤායන්ති බියන්ති විපාවෙන්ති: “කථං හි නාම සමණා සකාසපුත්තියා න මත්තං ජානිත්වා බහු පතො විඤ්ඤපෙස්සන්ති. අයං ඉමෙසං බහු පතො කරොන්තො න සකෙකාති අඤ්ඤං විකකාසිකං භණ්ඩං කාදුං. අත්තනාපි න යාපෙති. පුත්තදුරාපිස්ස කිලමන්ති”ති.

5. අස්සොසුං බො භික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උඡ්ඤායන්තානං බියන්තානං විපාවෙන්තානං. යෙ තෙ භික්ඛු අප්පිච්ඡා තෙ උඡ්ඤායන්ති බියන්ති විපාවෙන්ති: “කථං හි නාම ඡබ්බගතියා භික්ඛු අප්පමත්තකෙතපි භික්ඛන අප්පමත්තකෙතපි බණ්ඩන විලිඛිතමත්තෙතපි බහු පතො විඤ්ඤපෙත්ති”ති. අථ බො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං. “සච්චං කීර් තුලෙන භික්ඛවෙ අප්පමත්තකෙතපි භික්ඛන අප්පමත්තකෙතපි බණ්ඩන විලිඛිතමත්තෙතපි බහු පතො විඤ්ඤපෙත්ති”ති? “සච්චං භගවා.” විගරහි බුද්ධො භගවා: “කථං හි නාම තුලෙන මොඝපුරිසා අප්පමත්තකෙතපි භික්ඛන අප්පමත්තකෙතපි බණ්ඩන විලිඛිතමත්තෙතපි බහු පතො විඤ්ඤපෙස්සත්ථ. තෙතං මොඝපුරිසා අප්පසන්නානං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

මේ තෙමේ මොවුනට බොහෝ පා ඉදිකරන්නේ අතින් විනිශ්චය යුතු බඩුවක් කරන්නට නො හැකි වෙයි. තෙමේ ද නො යැපෙයි. ඔහුගේ අඹුදරුවෝ ද වෙහෙසෙනා'යි. මහණනු හෙලා දකින නුගුණ පවසන දෙස් පහල කරණ ඒ මිනිසුන්ගේ බස් ඇසුහ. යම් අපිස් මහණ කෙනෙක් වෙද්ද, ඔහු හෙලා දකිත්, නුගුණ පවසත්, දෙස් පහල කෙරෙත්. “කෙසේ නම් මහණනු පමණ නො දැන බොහෝ පා විතවුනුදැ”යි.

2. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙ පවත් සැල කළහ. ... “සැබැද, මහණෙනි, භික්ෂුනු පමණ නො දැන බොහෝ පා විතවද්දැ”යි. “සැබව භාග්‍යවතුන් වහන්ස.” භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ ගැරුණු සේක: “කෙසේ නම් මහණෙනි, ඒ තුවල්පුරුෂයෝ පමණ නො දැන බොහෝ පා විතවුනු ද, මහණෙනි, එය නො පහන්වුවන්ගේ පැහැදීම පිණිස හෝ නො වෙයි. ... ගරහා දැහැමි කපා වදුරු භික්ෂුන් ඇමතු සේක: “මහණෙනි, පාත්‍රයෙක් විතවා නො ගත යුතුය. යමෙක් විතවා නම් දුකුලා-ඇවැත් වේ”යයි.

3. එසමයෙහි එක්තරා මහණෙකුගේ පාත්‍රය බිඳුනේ වෙයි. ඉක්බිති ඒ මහණ තෙමේ ‘භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් පාත්‍රය විතවා ගැණීම පිළිකෙම් කරණ ලදැ’යි කුකුස් කරන්නේ නො විතවයි. අතින් පිඩු සිහා යෙයි. මිනිස්සු හෙලා දකිති, නුගුණ පවසති, දෙස් පහල කෙරෙත්. “කෙසේ නම් ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රියයෝ අන් තොවුවන් සේ අතින් පිඩු සිහා හැසිරෙත් දැ”යි. භික්ෂුනු හෙලා දකින, නුගුණ පවසන, දෙස් පහල කරණ ඒ මිනිසුන්ගේ බස් ඇසුහ. ඉක්බිති භික්ෂුනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එපවත් සැල කළාහු ය. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනෙයෙහි මේ කරුණෙහි දැහැමි කපා වදුරු භික්ෂුන් ඇමතු සේක: “මහණෙනි, තට පා ඇතියනුට හෝ බුන් පා ඇතියනුට හෝ පයක් විතවා ගන්නට අනුදනිමි”යි.

4. එසමයෙහි සවග මහණනු ‘භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් තට පා ඇතියනුට හෝ බුන් පා ඇතියනුට හෝ පයක් විතවා ගන්නට අනුදන්නා ලදැ’යි ඒ මහණනු මදක් බුන් පමණකිනුද, මදක් කැඩුනු පමණකිනුද ඉරි ගැසුනු පමණකිනුද, බොහෝ පා විතවා ගණිත්. ඉක්බිති ඒ කුඹල්කරු තෙමේ භික්ෂුන්ට එසේ ම බොහෝ පා ඉදිකරන්නේ අන් විනිශ්චයයුතු බඩුවක් කරන්නට නොහැකි වෙයි. තෙමේ ද නො යැපෙයි. ඔහුගේ අඹුදරුවෝ ද වෙහෙසෙත්. මිනිස්සු එසේ ම හෙලා දකිති, නුගුණ පවසති, දෙස් පහල කෙරෙත්: “කෙසේ නම් ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රියයෝ පමණ නො දැන බොහෝ පා විතවා ගණිත් ද, මේ තෙමේ මොවුනට බොහෝ පා ඉදිකරන්නේ අන් විනිශ්චය යුතු බඩුවක් කරන්නට නො හැකි වෙයි. තෙමේත් නො යැපෙයි. ඔහුගේ අඹුදරුවෝත් වෙහෙසෙනා”යි.

5. භික්ෂුනු හෙලා දකින, නුගුණ පවසන, දෙස් පහල කරණ මිනිසුන්ගේ බස් ඇසුහ. යම් අපිස් මහණ කෙනෙක් වෙද්ද, ඔහු හෙලා දකිති, නුගුණ පවසති, දෙස් පහල කෙරෙත්: “කෙසේ නම් සවග මහණනු මදක් බුන් පමණින් මදක් කැඩුනු පමණින් ඉරි ගැසුනු පමණින් බොහෝ පා විතවද්දැ”යි. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුනු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එපවත් සැල කළහ. “සැබැද, මහණෙනි, තෙපි මදක් බුන් පමණින් මදක් කැඩුනු පමණින් ඉරි ගැසුනු පමණින් බොහෝ පා විතවු දැ”යි. “සැබව, භාග්‍යවතුන් වහන්ස.” භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ ගැරුණු සේක. “කෙසේ නම් තුවල්පුරුෂයෙහි, තෙපි මදක් බුන් පමණින් මදක් කැඩුනු පමණින් ඉරි ගැසුනු පමණින් බොහෝ පා විතවුනුදැ. “තුවල්පුරුෂයෙහි, තෙල නොපහන් වුවන්ගේ පැහැදීම පිණිස හෝ නො වෙයි. ... “මහණෙනි, මේ සිකපදය මෙසේ උදෙසවු:

“යො පන භික්ඛු උත්තරාසලවර්ණනා පතෙනා අඤ්ඤානං පතනං වේදනාපෙය්‍ය, නිස්සංගිං පාවිනතිං. තෙන භික්ඛුනා සො පතෙනා භික්ඛුපටිසාය නිස්සංගිංබ්බො, යො ච නස්ස භික්ඛුපටිසාය ඝනපටිසෙනා සො නස්ස භික්ඛුනො සද්දනබ්බො ‘අයං තෙ භික්ඛු පතෙනා යාච හෙදනාය ධාරෙතබ්බො’ති. අයං නස්ස සාමිථි”ති.

6. යො පනාති යො යාදිසො -පෙ-

භික්ඛුති -පෙ- අයං ඉමස්මිං අරො අභිපෙපතො භික්ඛුති.

උත්තරාසලවර්ණනා නාම පතො: අබ්බතො වා එකබ්බතො වා ද්විබ්බතො වා ත්‍රිබ්බතො වා චතුර්බ්බතො වා. අබ්බතොකාසො නාම පතො: යස්ස ද්විතියො රුජ් න භොති. බ්බතොකාසො නාම පතො: යස්ස ද්විතියො රුජ් භොති. තවො නාම පතො: විඤ්ඤානං උපාදය වුවවති.

වේදනාපෙය්‍යාති විඤ්ඤාපෙති, පයොගෙ දුක්ඛං, පටිලාභෙන නිස්සංගියො භොති. සංඝමජ්ඣෙ නිස්සංගිංබ්බො. සබ්බෙහෙව අබ්ධිතපතනං ගහෙතො සන්තිපතිතබ්බං. න ලාමකො පතො අබ්ධිතබ්බො “මහං පතනං ගහෙස්සාමි”ති. සවෙ ලාමකං පතනං අබ්ධිතාති “මහං පතනං ගහෙස්සාමි”ති, ආපතති දුක්ඛං.

එවස්ස පන භික්ඛුවෙ නිස්සංගිංබ්බො: තෙන භික්ඛුනා සංඝං උපසංඝමිත්වා එකංසං උත්තරාසලං කරිත්වා බුද්ධිං භික්ඛුනං පාදෙ චන්දිත්වා උක්ඛුටිකං නිසීදිත්වා අඤ්ඤිං පගහෙත්වා එවමස්ස වචනියො: ‘අයං මෙ භතො පතො උත්තරාසලවර්ණනා පතෙනා වේදනාපිතො නිස්සංගියො. ඉමංසං සංඝස්ස නිස්සංගිමි”ති. නිස්සංගිත්වා ආපතති දෙසෙනබ්බො. බ්බතෙන භික්ඛුනා පටිබලෙන ආපතති පටිගහෙනබ්බො.

පඤ්ඤානෙහි සමන්තාගතො භික්ඛු පතනගාභාපකො සමමන්තිතබ්බො. යො න ජන්තං ගච්ඡෙය්‍ය, න දෙසංගිං ගච්ඡෙය්‍ය, න මොහංගිං ගච්ඡෙය්‍ය, න භුංගිං ගච්ඡෙය්‍ය, ගතිතාගතිතඤ්ඤා ජානෙය්‍ය. එවස්ස පන භික්ඛුවෙ සමමන්තිතබ්බො: “පඨමං භික්ඛු යාවිතබ්බො, යාවිත්වා බ්බතෙන භික්ඛුනා පටිබලෙන සංඝො ඤ්ඤෙතබ්බො.”

“සුඤ්ඤා මෙ භතො සංඝො. යදි සංඝස්ස පතනකල්පං, සංඝො ඉත්තංසං භික්ඛුං පතනගාභාපකං සමමන්තෙය්‍ය. එසං ඤ්ඤති.

සුඤ්ඤා මෙ භතො සංඝො. සංඝො ඉත්තංසං භික්ඛුං පතනගාභාපකං සමමන්ති. යස්සංසමතො බමති ඉත්තංසං භික්ඛුනො පතනගාභාපකස්ස සමමුති, සො භුංගස්ස, යස්ස නකමති, සො භාසෙය්‍ය.

සමමතො සංඝෙන ඉත්තංසං භික්ඛු පතනගාභාපකො, බමති සංඝස්ස, නස්මා භුංගි. එවමෙනං ධාරයාමි”ති.

“යම් මහණෙක් උනුපස්බාන් හා ඇතියාව අතින් අලුත් සයන් විනවා ගත් නම් නිසලිපවිති වේ. ඒ මහණහු විසින් ඒ විනවූ සය මහණපිරිස්හි නිසර්ප් යුතුය. ඒ මහණපිරිසෙහි සංර්ගතයෙහි ලද යම් පාත්‍රයෙක් වේ ද එය එ මහණකට දියයුතු: මහණ, නා විසින් මේ පාත්‍රය බිඳීම දක්වා දැරියයුත්තේ” යයි. මේ එහි ව්‍යා”යි.

6. යො පන යනු: යමෙක් යම්බඳු වූයෙක් ...

හික්කු යනු: ... මේ තෙම මේ අභියෝගී ‘හික්කු’යි අදහස් කරණ ලදී.

උනන්දුවලබනපන නම්: බැඳුම් නැතිවේ හෝ එක් බැඳුමක් ඇතිවේ හෝ දෙබැඳුමක් ඇතිවේ හෝ තුන්බැඳුමක් ඇතිවේ හෝ සතර බැඳුමක් ඇතිවේ හෝ යි. අබ්බනොකාසපන නම්: යමක්හුගේ දෘශ්‍ය-භිරුක් නො වේ ද ඒ යැ. බ්බනොකාසපන නම්: යමක්හුගේ දෘශ්‍ය-භිරුක් වේ ද ඒ යැ. නවපන නම්: විඤ්ඤානිය සදහා කියනු ලැබේ.

වෙනාපෙය්‍ය යනු: විනවා නම් පියෝගි දුකුලා වෙයි, ලැබීමෙන් නිසලි වෙයි. සහමාද නිසර්ප් යුතු. සියල්ලන් විසින් මා ඉටු පාත්‍රය ගෙණ රැස්වියයුතු ය. (මාහැගි පාත්‍රයක් ගන්නෙමි. යි) ලාමකපාත්‍රයෙක් නො ඉටියයුතු. ඉදින් (මාහැගි පාත්‍රයක් ගන්නෙමි. යි) ලාමක පාත්‍රයක් ඉටා නම් දුකුලාඇවැත් වෙයි.

තවද මහණෙහි, මෙසේ නිසර්ප් යුතු: ඒ මහණහු විසින් සඛ්‍යයා වෙත එළඹ උතුරාසහ එකස් කොට පෙරෙව මහලු හික්කුන් පා වැද උළල්ලෙන් හිඳ ඇදීලි බැද මෙසේ කියයුතු වන්නේ ය: ‘වහන්ස, මේ මොගේ පාත්‍රය උනුපස්බාන්හි යුක්ත වා විනවා ගන්නා ලද්දේ නිසලි විය. මම මෙය සහනට නිසර්ප්’යි. නිසර්ප් ඇවැත් දෙසියයුතු. ව්‍යක්ත වූ ප්‍රතිබල වූ මහණක්හු විසින් ඇවැත් පිළිගතයුතු.

පසහතින් යුත් පනතගාහාපක මහණ තෙම සමමන කළයුත්තේ ය: යමෙක් ඡන්දගතියට නො යේ ද දෙසාගතියට නො යේ ද මොහාගතියට නොයේ ද භයාගතියට නො යේ ද ගත් නො ගත් බව දැනී ද හෙතෙමේ යි. තවද මහණෙහි, මෙසේ සමමන කළයුත්තේ ය: පළමු කොට මහණ තෙම අයැදිය යුත්තේ ය. අයැද ව්‍යක්ත වූ ප්‍රතිබල වූ මහණක්හු විසින් සඛ්‍ය තෙමේ දැන්විය යුත්තේ ය:

“වහන්ස, සඛ්‍ය තෙමේ මා කියන්නක් අසාවා. ඉදින් සඛ්‍යයාට පැමිණිකල් ඇත්තේ නම් සඛ්‍ය තෙම මෙනම් මහණහු පනතගාහාපක කොට සමමන කරන්නේ ය. මේ ‘ඤ්ඤානිය, යැ,

වහන්ස, සඛ්‍ය තෙමේ මා කියන්නක් අසාවා සඛ්‍ය තෙම මෙනම් මහණහු පනතගාහාපක කොට සමමන කෙරෙයි. යම් ආයුෂමතක්හට මෙනම් මහණහුගේ පනතගාහාපක සමමතිය රිසි වේ නම් හේ තුෂණිමොන වන්නේ ය. යමක්හට නො රිසි වේ නම් හේ කියන්නේ ය.

සඛ්‍යයා විසින් පනතගාහාපක වූ මෙනම් මහණ තෙම සමමන කරණ ලද්දේ ය. සඛ්‍යයාට රිසි වෙයි. එහෙයින් මේ තුෂණිමොන යි. මෙසේ තෙල තුෂණිමොන යි බරම”යි

තෙන සමමතෙන භික්ඛුනා පතොනා ගාභෙනබ්බො. ථෙරො වතනබ්බො: “ගණ්ඨාභු භනොන ථෙරො පතන”න්ති. සචෙ ථෙරො පතනං¹ ගණ්ඨාති, ථෙරස්ස පතොනා දුතියස්ස ගාභෙනබ්බො. න ච තස්ස අනුදද-යනාය ත ගභෙනබ්බො. යොන ගණ්ඨයා, ආපනති දුක්ඛටස්ස. අපතනකස්ස ත ගාභෙනබ්බො එතෙනෙව උපායෙන යාව සම්ඝනවකා ගාභාපෙනබ්බො. යො ච තස්සා භික්ඛුපරිසාය පතනපරියනොනො සො තස්ස භික්ඛුනො පදනබ්බො: “අයං තෙ භික්ඛු පතොනා යාව භෙදනාය ධාරෙතබ්බො”ති. තෙන භික්ඛුනා සො පතොනා න අදෙසෙ නික්ඛිපිතබ්බො, න අභොගෙන භුඤ්ජිතබ්බො, න විස්සජ්ජිතබ්බො, ‘කථායං පතොනා නස්සෙයා වා විතස්සෙයා වා භිජ්ජෙයා වා’ති. සචෙ අදෙසෙ වා නික්ඛිපති අභොගෙන වා භුඤ්ජති විස්සජ්ජති වා, ආපනති දුක්ඛටස්ස.

අයං තස්ස සාමිච්ඡිති අයං තස්ස දුනුධම්මතා.

7. අබ්බකුතෙන පතොන අබ්බකුතං පතනං වේතාපෙති, නිස්සග්ගියං පාවිතතියං. අබ්බකුතෙන පතොන එකබ්බකුතං පතනං -පෙ- ද්විබ්බකුතං පතනං -පෙ- ත්විබ්බකුතං පතනං -පෙ- චතුබ්බකුතං පතනං වේතාපෙති, නිස්සග්ගියං පාවිතතියං.

8. එකබ්බකුතෙන පතොන අබ්බකුතං පතනං -පෙ- එකබ්බකුතං පතනං -පෙ- ද්විබ්බකුතං පතනං -පෙ- ත්විබ්බකුතං පතනං -පෙ- චතුබ්බකුතං පතනං වේතාපෙති, නිස්සග්ගියං පාවිතතියං.

9. ද්විබ්බකුතෙන පතොන අබ්බකුතං පතනං -පෙ- එකබ්බකුතං පතනං -පෙ- ද්විබ්බකුතං පතනං -පෙ- ත්විබ්බකුතං පතනං -පෙ- චතුබ්බකුතං පතනං වේතාපෙති, නිස්සග්ගියං පාවිතතියං.

10. ත්විබ්බකුතෙන පතොන අබ්බකුතං පතනං -පෙ- එකබ්බකුතං පතනං -පෙ- ද්විබ්බකුතං පතනං -පෙ- ත්විබ්බකුතං පතනං -පෙ- චතුබ්බකුතං පතනං වේතාපෙති, නිස්සග්ගියං පාවිතතියං.

11. චතුබ්බකුතෙන පතොන අබ්බකුතං පතනං -පෙ- එකබ්බකුතං පතනං -පෙ- ද්විබ්බකුතං පතනං -පෙ- ත්විබ්බකුතං පතනං -පෙ- චතුබ්බකුතං පතනං වේතාපෙති, නිස්සග්ගියං පාවිතතියං.

12. අබ්බකුතෙන පතොන අබ්බකුතොකාසං පතනං වේතාපෙති, පාවිතතියං. අබ්බකුතෙන පතොන එකබ්බකුතොකාසං පතනං නිස්සග්ගියං. -පෙ- ද්විබ්බකුතොකාසං පතනං -පෙ- ත්විබ්බකුතොකාසං පතනං -පෙ- චතුබ්බකුතොකාසං පතනං වේතාපෙති, නිස්සග්ගියං පාවිතතියං.

13. එකබ්බකුතෙන පතොන අබ්බකුතොකාසං පතනං -පෙ- එකබ්බකුතොකාසං පතනං -පෙ- ද්විබ්බකුතොකාසං පතනං -පෙ- ත්විබ්බකුතොකාසං පතනං -පෙ- චතුබ්බකුතොකාසං පතනං වේතාපෙති, නිස්සග්ගියං පාවිතතියං.

ඒ සමඟ මහණනු විසින් පාත්‍රය ගැන්විය යුතු. 'වහන්ස, තෙරණුවෝ පාත්‍රය ගණිත්වා'යි සථවිර මහණහට කිය යුතු ය. ඉදින් තෙරනු පාත්‍රය ගණිත් නම් තෙරැන්ගේ පාත්‍රය දෙවැන්නාට ගැන්විය යුතු ය. ඔහුට දයා ඇති බැවින් නො ද නො ගත යුත්තේ ය. යමෙක් නො-ගණී නම් දුකුලාආවාත් වෙයි. පාත්‍රයක් නැත්නම් නො ගැන්විය යුතු ය. මෙතැන් සිසිනවකයා තෙක් ගැන්විය යුතු ය. ඒ මහණපිරිසෙහි යම් පයභින්නපාත්‍රයක් වේ නම් එය ඒ මහණහට දිය යුතුය. 'මහණ, මේ පය නා විසින් බිඳීම තෙක් දැරිය යුතු' යයි. ඒ මහණනු විසින් ඒ පාත්‍රය 'කෙසේ නම් මේ පාත්‍රය නැගේ හෝ වැනගේ හෝ බිඳේ හෝ යැ'යි නුසුදුසු තත්ති නො තැබිය යුතු ය. නුසුදුසු පරිභොගයෙන් නො වැළඳිය යුතු ය. නො විසර්ජය යුතු. ඉදින් නුසුදුසු තත්ති තබා නම් හෝ නුසුදුසු පරිභොගයෙන් වළඳ, නම් හෝ විසර්ජා නම් හෝ දුකුලාආවාත් වේ.

අයං නස්ස සාමිච්ඡි යනු: එහිලා මේ ලොවුතුරු දහම්අනුව ගිය මහ යි.

7. බඬන නැති පාත්‍රයෙන් යුක්ත ව බඬන නැති පාත්‍රයක් විනවා ගණී නම් නිසගිපවිති ආවාත් වෙයි. බඬන නැති පාත්‍රයෙන් යුක්ත ව එක් බඬනයක් ඇති පාත්‍රයක් ... දෙ බඬනයක් ඇති පාත්‍රයක් ... තුන් බඬනයක් ඇති පාත්‍රයක් ... සතර බඬනයක් ඇති පාත්‍රයක් විනවා ගණී නම් නිසගිපවිති වේ.

8. එක් බැඳුමක් ඇති පාත්‍රයෙන් යුක්තව බැඳුම් නැති පාත්‍රයක් ... එක් බැඳුමක් ඇති පාත්‍රයක් ... දෙ බැඳුමක් ඇති පාත්‍රයක් ... තුන් බැඳුමක් ඇති පාත්‍රයක් ... සතර බැඳුමක් ඇති පාත්‍රයක් විනවා ගණී නම් නිසගිපවිති වේ.

9. දෙ බැඳුමක් ඇති පාත්‍රයෙන් යුක්ත ව බැඳුම් නැති පාත්‍රයක් ... එක් බැඳුමක් ඇති පාත්‍රයක් ... දෙ බැඳුමක් ඇති පාත්‍රයක් ... තුන් බැඳුමක් ඇති පාත්‍රයක් ... සතර බැඳුමක් ඇති පාත්‍රයක් විනවා ගණී නම් නිසගිපවිති වේ.

10. තුන් බැඳුමක් ඇති පාත්‍රයෙන් යුක්තව බැඳුම් නැති පාත්‍රයක් ... එක් බැඳුමක් ඇති පාත්‍රයක් ... දෙ බැඳුමක් ඇති පාත්‍රයක් ... තුන් බැඳුමක් ඇති පාත්‍රයක් ... සතර බැඳුමක් ඇති පාත්‍රයක් විනවා ගණී නම් නිසගිපවිති වේ.

11. සතර බැඳුමක් ඇති පාත්‍රයෙන් යුක්ත ව බැඳුම් නැති පාත්‍රයක් ... එක් බැඳුමක් ඇති පාත්‍රයක් ... දෙ බැඳුමක් ඇති පාත්‍රයක් ... තුන් බැඳුමක් ඇති පාත්‍රයක් ... සතර බැඳුමක් ඇති පාත්‍රයක් විනවා ගණී නම් නිසගිපවිති වේ.

12. බැඳුම් නැති පාත්‍රයෙන් යුක්ත ව බඬනාවකාශ නැති පාත්‍රයක් විනවා ගණී නම් නිසගිපවිති වෙයි. බැඳුම් නැති පාත්‍රයෙන් යුක්ත ව එක් බඬනාවකාශයක් ඇති පාත්‍රයක් ... දෙ බඬනාවකාශයක් ඇති පාත්‍රයක් ... තුන් බඬනාවකාශයක් ඇති පාත්‍රයක් ... සතර බඬනාවකාශයක් ඇති පාත්‍රයක් විනවා ගණී නම් නිසගිපවිති වේ,

13. එක් බැඳුමක් ඇති පාත්‍රයෙන් යුක්ත ව බඬනාවකාශ නැති පාත්‍රයක් ... එක් බඬනාවකාශයක් ඇති පාත්‍රයක් ... දෙ බඬනාවකාශයක් ඇති පාත්‍රයක් ... තුන් බඬනාවකාශයක් ඇති පාත්‍රයක් ... සතර බඬනාවකාශයක් ඇති පාත්‍රයක් විනවා ගණී නම් නිසගිපවිති වේ.

14. ද්විබිඳුනෙන් පතෙන්න අබිඳුනොකාසිං පතනං -පෙ- එකබි-
ඳුනොකාසිං පතනං -පෙ- ද්විබිඳුනොකාසිං පතනං -පෙ- ත්විබිඳුනොකාසිං
පතනං -පෙ-චතුර්බිඳුනොකාසිං පතනං වේතාපෙති, නිසංගහිසං පාචිතනිසං.

15. තිබ්‍රිකිතෙන පතෙනන අබ්‍රිකිතොකාසං පතනං -පෙ- ඵකබ්‍රිකිතො-
කාසං පතනං -පෙ- ද්විබ්‍රිකිතොකාසං පතනං -පෙ- තිබ්‍රිකිතොකාසං පතනං
-පෙ- චතුර්බ්‍රිකිතොකාසං පතනං වෙනාපෙති, නිසංගතියං පාචිතතියං.

16. ව්‍යුහිකිතෙහ පතෙහෙහ අභිකිතොකාසිං පතනං -පෙ- ඵකඛකි-
තොකාසිං පතනං -පෙ- ද්විකිකිතොකාසිං පතනං -පෙ- ත්‍රිකිකිතොකාසිං
පතනං -පෙ- චතුරකිකිතොකාසිං පතනං වෙතාපෙති, නිසංගගිං ප්‍රාපිතගිං.

17. අබ්නිනොකාසෙන පතෙන අබ්නිනං පතං -පෙ- එකබ්නිනං පතං -පෙ- ද්විබ්නිනං පතං -පෙ- ත්‍රිබ්නිනං පතං -පෙ- චතුර්බ්නිනං පතං -පෙ- එකබ්නිනොකාසෙන පතෙන -පෙ- ද්විබ්නිනොකාසෙන පතෙන -පෙ- ත්‍රිබ්නිනොකාසෙන පතෙන -පෙ- චතුර්බ්නිනොකාසෙන පතෙන අබ්නිනං පතං -පෙ- එකබ්නිනං පතං -පෙ- චතුර්බ්නිනං පතං -පෙ- අබ්නිනොකාසෙන පතෙන අබ්නිනොකාසං පතං -පෙ- එකබ්නිනොකාසං පතං -පෙ- ද්විබ්නිනොකාසං පතං -පෙ- ත්‍රිබ්නිනොකාසං පතං -පෙ- චතුර්බ්නිනොකාසං පතං වෙනාපෙති, තිස්සග්ගියං පාවිතියං.

18. එකඟකරගන්නා සේ පවත්නා අඛණ්ඩතාවය පවතී - පෙ - එක-
ඛණ්ඩතාවය පවතී - පෙ - ද්විඛණ්ඩතාවය පවතී - පෙ - ත්‍රිඛණ්ඩතාවය
පවතී - පෙ - චතුර්ඛණ්ඩතාවය පවතී වෙනාපෙනි, නිසැකයයි පවසන්නාය.

19. ද්විබිඳුනොකාසෙන පරෙතන -පෙ- තිබිඳුනොකාසෙන පරෙතන
අබිඳුනොකාසං පතනං -පෙ- එකබිඳුනොකාසං පතනං -පෙ- ද්විබිඳුනො-
කාසං පතනං -පෙ- තිබිඳුනොකාසං පතනං -පෙ- චතුර්බිඳුනොකාසං පතනං
වෙනාපෙනි, නිසසගගිසං පාටිතරිසං.

୨୦. වතුබැඳිතොකාසංහ පතොත ඉබ්බිතොකාසං පතං -පෙ- එක-
 බැඳිතොකාසං පතං -පෙ- ද්විබ්බිතොකාසං පතං -පෙ- තිබ්බිතොකාසං
 පතං -පෙ- චතුර්බ්බිතොකාසං පතං වෙනාපෙති, තිස්සග්ගිසං පාචිතනිසං.

21. අනාපතනි නවසීපතනස්ස, භික්ඛාපතනස්ස, සද්දකකානං, පචාරිකානං, අසසස්සජාය, අනන්තො ධනෙත, උම්මතනකස්ස, ආදිකම්මකස්සාති.

14. දෙ බැඳුමක් ඇති පාත්‍රයෙන් යුක්ත ව බැකිතාවකාශ නැති පාත්‍රයක් ... එක් බැකිතාවකාශයක් ඇති පාත්‍රයක් ... දෙ බැකිතාවකාශයක් ඇති පාත්‍රයක් ... තුන් බැකිතාවකාශයක් ඇති පාත්‍රයක් ... සතර බැකිතාවකාශයක් ඇති පාත්‍රයක් විතරා ගණිනම් නිසිපිටි වේ.

15. තුන් බැඳුමක් ඇති පාත්‍රයෙන් යුක්ත ව බ්‍රහ්මාවිද්‍යා නැති පාත්‍රයක් ... එක් බ්‍රහ්මාවිද්‍යායක් ඇති පාත්‍රයක් ... දෙ බ්‍රහ්මාවිද්‍යායක් ඇති පාත්‍රයක් ... තුන් බ්‍රහ්මාවිද්‍යායක් ඇති පාත්‍රයක් ... සතර බ්‍රහ්මාවිද්‍යායක් ඇති පාත්‍රයක් ... විනවා ගනී නම් නිසිපිටි වේ.

16. සතර බැඳුමක් ඇති පාත්‍රයකින් යුක්ත ව බ්‍රහ්මාචාරියෙකු නැති පාත්‍රයක් .... එක් බ්‍රහ්මාචාරියෙකුගේ ඇති පාත්‍රයක් ... ද්විබ්‍රහ්මාචාරියෙකුගේ ඇති පාත්‍රයක් ... තුන් බ්‍රහ්මාචාරියෙකුගේ ඇති පාත්‍රයක් සතර බ්‍රහ්මාචාරියෙකුගේ ඇති පාත්‍රයක් විනවා ගැනීම නම් නිසිවිටි වේ.

17. බකුතාවකාශ නැති පාත්‍රයකින් යුක්ත ව බකුත නැති පාත්‍රයක් ... එක් බකුතයක් ඇති පාත්‍රයක් ... ද්විබකුතයක් ඇති පාත්‍රයක් ... තුන් බකුතයක් ඇති පාත්‍රයක් ... සතර බකුතයක් ඇති පාත්‍රයක් ... එක් බකුතාවකාශයක් ඇති පාත්‍රයකින් යුක්ත ව ... ද්විබකුතාවකාශයක් ඇති පාත්‍රයකින් යුක්ත ව ... තුන් බකුතාවකාශයක් ඇති පාත්‍රයකින් යුක්ත ව ... සතර බකුතාවකාශයක් ඇති පාත්‍රයකින් යුක්ත ව බකුත නැති පාත්‍රයක් ... එක් බකුතයක් ඇති පාත්‍රයක් ... සතර බකුතයක් ඇති පාත්‍රයක් ... බකුතාවකාශ නැති පාත්‍රයකින් යුක්ත ව බකුතාවකාශ නැති පාත්‍රයක් ... එක් බකුතාවකාශයක් ඇති පාත්‍රයක් ... ද්විබකුතාවකාශයක් ඇති පාත්‍රයක් ... තුන් බකුතාවකාශයක් ඇති පාත්‍රයක් ... සතර බකුතාවකාශයක් ඇති පාත්‍රයක් විනවං ගණි නම් නිසඟිපවිති වේ.

18. එක් බ්‍රැන්ච්වලට අයත් ප්‍රධාන ව බ්‍රැන්ච්වලට අයත් ප්‍රධාන ... එක් බ්‍රැන්ච්වලට අයත් ප්‍රධාන ... දෙ බ්‍රැන්ච්වලට අයත් ප්‍රධාන ... නුත් බ්‍රැන්ච්වලට අයත් ප්‍රධාන සතර බ්‍රැන්ච්වලට අයත් ප්‍රධාන විධව ගණිතම නිසිවිට වේ.

19. දෙ බිඳිතාවකාශයක් ඇති පාත්‍රයකින් යුක්ත ව ... තුන් බිඳිතාවකාශයක් ඇති පාත්‍රයකින් යුක්ත ව බිඳිතාවකාශ නැති පාත්‍රයක් ... එක් බිඳිතාවකාශයක් ඇති පාත්‍රයක් ... දෙ බිඳිතාවකාශයක් ඇති පාත්‍රයක් ... තුන් බිඳිතාවකාශයක් ඇති පාත්‍රයක් ... සතර බිඳිතාවකාශයක් ඇති පාත්‍රයක් විභවා ගණී නම් නිසලිපවිච්චේ.

20. සහරා බෙදිතාවකාශයක් ඇති පාත්‍රයකින් යුක්ත ව බෙදිතාවකාශ තැනි පාත්‍රයක් ... එක් බෙදිතාවකාශයක් ඇති පාත්‍රයක් ... දෙ බෙදිතාවකාශයක් ඇති පාත්‍රයක් ... තුන් බෙදිතාවකාශයක් ඇති පාත්‍රයක් ... සහරා බෙදිතාවකාශයක් ඇති පාත්‍රයක් විතරා ගණි නම් නිසිවැට්ටි වේ.

21. නව පා ඇතියහට, බුන්පා ඇතියහට, නැයනට, පවරණ ලදුවනට අනෙකක්හු සදහා නමාගේ ධනයෙන්, උම්මනතකයහට, ආදිකම්මිකයහට ඇවෑන් නැති'යි.

හෙසජ්ජසිකඛාපදං.

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවතියං විහරති ජෙනවතෙ අනාඨපිණ්ඩකස්ස ආරාමෙ. තෙන බො පන සමයෙන ආයස්මා පිළිඤ්චවෙජ්ඣ රුජගහෙ පබ්බාරං සොධාපෙති ලෙණං කන්තුකාමො. අථ බො රුජා මාගධො සෙතියො ඛිම්බිසාරො යෙනායස්මා පිළිඤ්චවෙජ්ඣ තෙනුපසඝිකම්, උපසඝිකම්චා ආයස්මන්තං පිළිඤ්චවජ්ඣ අභිවාදෙචා එකමන්තං නිසීදි, එකමන්තං නිසිනොතා බො රුජා මාගධො සෙතියො ඛිම්බිසාරො ආයස්මන්තං පිළිඤ්චවජ්ඣ එතදවොච: “කිං භනොත ථෙරො කාරුපෙති”ති. පබ්බාරං මහාරුජ, සොධාපෙමි ලෙණං කන්තුකාමො”ති. “අපො භනොත අයස්ස ආරුමිකො”ති. න බො මහාරුජ භගවතා ආරුමිකො අනුඤ්ඤානො”ති. “තෙන භි භනොත භගවන්තං පටිපුච්ඡන්තා මම ආරොචෙය්‍යාථා”ති. “එවං මහාරුජා”ති බො ආයස්මා පිළිඤ්චවෙජ්ඣ රඤ්ඤා මාගධස්ස සෙතියස්ස ඛිම්බිසාරස්ස පච්චස්සොසි. අථ බො ආයස්මා පිළිඤ්චවෙජ්ඣ රුජානං මාගධං සෙතියං ඛිම්බිසාරං ධම්මියා කථාය සන්දස්සෙසි සමාදපෙසි සමුත්තොජෙසි සමපහංසෙසි. අථ බො රුජා මාගධො සෙතියො ඛිම්බිසාරො ආයස්මනා පිළිඤ්චවෙජ්ඣ ධම්මියා කථාය සන්දස්සිතො සමාදපිතො සමුත්තොජ්ඣො සමපහංසිතො උට්ඨායාසතා ආයස්මන්තං පිළිඤ්චවජ්ඣ අභිවාදෙචා පදකඛිණං කචා පකකාමි.

2. අථ බො ආයස්මා පිළිඤ්චවෙජ්ඣ භගවතො සන්තියෙ දුතං පාහෙසි: “රුජා භනොත මාගධො සෙතියො ඛිම්බිසාරො ආරුමිකං දුතුකාමො. කථං නු බො භනොත මයා පටිපජ්ජන්තං”නති. අථ බො භගවා එතස්මිං නිදුතෙ එතස්මිං පකරණෙ ධම්මං කථං කචා භික්ඛු ආමනොසි: “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආරුමික”නති. දුතියමපි බො රුජා මාගධො සෙතියො ඛිම්බිසාරො යෙනායස්මා පිළිඤ්චවෙජ්ඣ තෙනුපසඝිකම් උපසඝිකම්චා ආයස්මන්තං පිළිඤ්චවජ්ඣ අභිවාදෙචා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසිනොතා බො රුජා මාගධො සෙතියො ඛිම්බිසාරො ආයස්මන්තං පිළිඤ්චවජ්ඣ එතදවොච: “අනුඤ්ඤානො භනොත භගවතා ආරුමිකො”ති. “එවං මහාරුජා”ති. “තෙන භි භනොත අයස්ස ආරුමිකං දමමි”ති. අථ බො රුජා මාගධො සෙතියො ඛිම්බිසාරො ආයස්මනො පිළිඤ්චවජ්ඣ ආරුමිකං පටිස්සුණිචා විස්සරිචා විරොත සතිං පටිලභිචා අඤ්ඤාරං සබ්බන්තං මහාමන්තං ආමනොසි: “යො මයා භණෙ, අයස්ස ආරුමිකො පටිස්සුතො, දිනොතො සො ආරුමිකො”ති. “න බො දෙව අයස්ස ආරුමිකො දිනොතා”ති. “කිව විරං නු බො භණෙ ඉතො භි තං භොති”ති. අථ බො සො මහාමනොතා රත්තියො විගණෙචා 1 රුජානං මාගධං සෙතියං ඛිම්බිසාරං එතදවොච: “පඤ්ච දෙව රත්තිසතාති”ති. “තෙන භි භණෙ, අයස්ස පඤ්ච අරුමිකසතාති දෙති”ති. “එවං දෙවා”ති බො සො මහාමනොතා රඤ්ඤා මාගධස්ස සෙතියස්ස ඛිම්බිසාරස්ස පටිස්සුණිචා ආයස්මනො පිළිඤ්චවජ්ඣ පඤ්ච ආරුමිකසතාති පාදසි.² පාරියෙකෙකා ගාමො නිවිසි. “ආරුමිකගාමකො”තිපි නං ආහංසු “පිළිඤ්ඣාමකො”තිපි නං ආහංසු.

හෙසජ්ජ ගිහිකාපදය.

1. එසමයෙහි භාග්‍යවන් බුදුරජානන් වහන්සේ සැවැත්තුවර සමීපයෙහි වූ ජේතවන නම් අනේපිඬුසිටුවුහුගේ අරමිහි වැඩ වෙසෙන සේක. එසමයෙහි ආයුෂමත් පිලිඤ්චවූ තෙරණුවෝ ලෙනක් කරණු කැමැත්තාහු රජගහනුවර පවුබෙයදක් ශුඬ කරවති. එකල්හි මගධාධිපති සෙනරිය බිම්බසාර රජ තෙමේ ආයුෂමත් පිලිඤ්චවූ තෙරැන් වෙත එළඹ වැද එකත්-පස්ව හිඳ මෙය සැළ කෙළේය. “වහන්ස තෙරණුවෝ කුමක් කරවද්ද”යි “මහරජ, ලෙනක් කරණු කැමැත්තෙමි පවුබෙයදක් ශුඬ කරවමි”යි “වහන්ස, හිමියනට ආරාමිකයකුගෙන් ප්‍රයෝජන දූ”යි “මහරජ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් ආරාමිකයෙක් නො අනුදන්තා ලද්දේ ය”යි. එසේ වී නම් “වහන්ස භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිළිවිස මට දන්වනසේක්වා”යි. “එසේ ය මහරජැ” යි ආයුෂමත් පිලිඤ්චවූ තෙරණුවෝ මගධාධිපති සෙනරිය බිම්බසාර රජහට පිළිවදන් දුන්හ. ඉක්බිති ආයුෂමත් පිලිඤ්චවූ තෙරණුවෝ මගධාධිපති සෙනරිය බිම්බසාරජ්ජව දූහැමි කපාවෙන් කරැණු දුන්වූහ. සමාදන් කරවූහ. තෙද ගැන්වූහ. පැහැද වූහ. ඉක්බිති මගධාධිපති සෙනරිය බිම්බස රජ තෙමේ ආයුෂමත් පිළිඤ්චවූ තෙරණුවන් විසින් දූහැමි කපාවෙන් කරැණු දක්වන ලද්දේ (කුසල් දහමිහි) සමාදන් කරවන ලද්දේ තෙද ගන්වන ලද්දේ, පහදවන ලද්දේ හුනස්තෙන් නැගී ආයුෂමත් පිළිඤ්චවූ තෙරණුවන් වැද පැදකුණු කොට නික්ම ගියේ ය.

2. ඉක්බිති ආයුෂමත් පිළිඤ්චවූ තෙරණුවෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත දූතයකු යැවූහ: “වහන්ස මගධාධිපති සෙනරිය බිම්බස රජ තෙමේ ආරාමිකයකු දෙනු කැමැත්තෝ ය. “වහන්ස මිහිසින් කෙසේ පිළිපැදිය-යුතුද”යි. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මේ කරැණෙහි දූහැමි කපා වදුරා හිඤ්ඤන් ඇමතු සේක “මහණෙනි; ආරාමිකයකු අනුදනිමි”යි. දෙවනවට ද මගධාධිපති සෙනරිය බිම්බස රජ තෙමේ ආයුෂමත් පිළිඤ්චවූ තෙරණුවන් වෙත එළඹ වැද එකත්පස්ව හුන්තෝය. එකත්පස්ව හුන් මගධාධිපති සෙනරිය බිම්බස රජතෙමේ ආයුෂමත් පිළිඤ්චවූ තෙරණු-වන්ට මෙය සැළ කෙළේය. “වහන්ස භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් ආරාමික-යෙක් අනුදන්තා ලද්දේ දූ”යි. “එසේය මහරජැ”යි. “වහන්ස එසේ වී නම් හිමි-යනට ආරාමිකයකු දෙමි”යි. ඉක්බිති මගධාධිපති සෙනරිය බිම්බස රජ තෙමේ ආයුෂමත් පිළිඤ්චවූ තෙරණුවන්ට ආරාමිකයකු දීමට ගිවිස නො සිතිකොට කලකින් සිහි එළවා හැම කාර්යෙහි යුත් එක්තරා මහආමැතියකු ඇමැතිය.- “තෙල මා විසින් හිමියනට යම් ආරාමිකයෙක් ගිවිස්තා ලද්දේ නම් ඒ ආරාමික තෙම දෙන ලද්දේදූ”යි. “දෙවයන්වහන්ස හිමියනට ආරාමිකයෙක් නො දෙන ලදූ”යි. “කොල එය මෙයින් කෙනෙක් කල් ඉක්ම ගියේ දූ”යි. ඉක්බිති මහාමාත්‍ය තෙමේ දවස් ගැණ මගධාධිපති සෙනරිය බිම්බස රජහට මෙය සැළ කෙළේය. “දෙවයන් වහන්ස පන්සියක් දවසැ”යි. “කොල එසේ වී නම් හිමියනට ආරාමිකයන් පන් සියයක් දෙව”යි. “එසේය දෙවයන් වහන්සැ”යි ඒ මහආමැති තෙමේ මගධාධිපති සෙනරිය බිම්බස රජහට පිළිවදන් දී ආයුෂමත් පිළිඤ්චවූ තෙරැන්හට ආරාමිකයන් පන්සියයක් දුනි. වෙත ම ගමෙක් පිහිටියේ ය. එය ආරාමිකගම”යි කීහ, එය පිලිඤ්චගම” යි ද කීහ.

3. තෙන ඛො පන සමයෙන ආයස්මා පිලිඤ්චවෙණ්, නස්මිං ගාමකෙ කුටුපගො භොති. අථ ඛො ආයස්මා පිලිඤ්චවෙණ්, පුබ්බන්තසමයං නිවාසෙත්වා පනත්ථිවරමාදය පිලිඤ්ඣාමං පිණ්ඩාය පාවිසි. තෙන ඛො පන සමයෙන නස්මිං ගාමකෙ උස්සවො භොති. දුරිකා¹ අලඛිකතා මාලාකිතා කිලුන්ති.

4. අථ ඛො ආයස්මා පිලිඤ්චවෙණ්, පිලිඤ්ඣාමකෙ සපදුතං පිණ්ඩාය වරමානො යෙන අඤ්ඤාතරස්ස ආරුමිකස්ස නිවෙසනං තෙනුපසඛකම්, උපසඛකම්ත්වා පඤ්ඤාතෙන ආසනෙ නිසීදි. තෙන ඛො පන සමයෙන නස්සා ආරුමිකිනියා ධිතා අඤ්ඤා දුරකෙ අලඛිකතෙ මාලාකිතෙ පසිසිත්වා රොදති: “මාලං මෙ දෙථ, අලඛිකාරං මෙ දෙථා”ති. අථ ඛො ආයස්මා පිලිඤ්චවෙණ්, නං ආරුමිකිනිං එතදවොච: “කිස්සායං දුරිකා රොදති”ති. “කිස්සායං දුරිකා රොදති”ති. “අයං භනෙන දුරිකා අඤ්ඤා දුරකෙ අලඛිකතෙ මාලාකිතෙ පසිසිත්වා රොදති: “මාලං මෙ දෙථ, අලඛිකාරං මෙ දෙථා”ති. “කුතො අමහාකං දුග්ගතානං මාලා, කුතො අලඛිකාරා”ති.² අථ ඛො ආයස්මා පිලිඤ්චවෙණ්, අඤ්ඤාතරං තිණ්ණොපකං ගහෙත්වා තං ආරුමිකිනිං එතදවොච: “භද්දිමං තිණ්ණොපකං නස්සා දුරිකාය සිසෙ පටිච්ඡාදවා”ති. අථ ඛො සා ආරුමිකිනී තං තිණ්ණොපකං ගහෙත්වා නස්සා දුරිකාය සිසෙ පටිච්ඡාදවා, සා අහොසි සුවණ්ණමාලා අභිරුපා දස්සනියා පාසාදිකා, තත්ථි තාදිසා රඤ්ඤාපි අනෙතපුරෙ සුවණ්ණමාලා, මනුස්සා රඤ්ඤා මාගධස්ස සෙනියස්ස බිම්බිසාරස්ස ආරොවෙසු: “අමුකස්ස දෙව ආරුමිකස්ස සරෙ සුවණ්ණමාලා අභිරුපා දස්සනියා පාසාදිකා, තත්ථි තාදිසා දෙවස්සාපි අනෙතපුරෙ සුවණ්ණමාලා, කුතො නස්ස දුග්ගතස්ස, තිස්සංසයං වොරිකාය ආභතා”ති. අථ ඛො රුජා මාගධො සෙනියො බිම්බිසාරෙ තං ආරුමිකකුලං බක්ඛාපෙසි.

5. දුතියමි ඛො ආයස්මා පිලිඤ්චවෙණ්, පුබ්බන්තසමයං නිවාසෙත්වා පනත්ථිවරමාදය පිලිඤ්ඣාමකං පිණ්ඩාය පාවිසි. පිලිඤ්ඣාමකෙ සපදුතං පිණ්ඩාය වරමානො යෙන නස්සා ආරුමිකස්ස නිවෙසනං තෙනුපසඛකම්, උපසඛකම්ත්වා පටිච්ඡස්සකෙ පුච්ඡ්: “කහං ඉදං ආරුමිකකුලං ගත”න්ති. “එතිස්සා භනෙන සුවණ්ණමාලාය කාරණා රඤ්ඤා බක්ඛාපිත”න්ති.

6. අථ ඛො ආයස්මා පිලිඤ්චවෙණ්, යෙන රඤ්ඤා මාගධස්ස සෙනියස්ස බිම්බිසාරස්ස නිවෙසනං, තෙනුපසඛකම්, උපසඛකම්ත්වා පඤ්ඤාතෙන ආසනෙ නිසීදි. අථ ඛො රුජා මාගධො සෙනියො බිම්බිසාරෙ යෙනායස්මා පිලිඤ්චවෙණ්, තෙනුපසඛකම්, උපසඛකම්ත්වා ආයස්මන්තං පිලිඤ්චවණ් අභිවාදෙත්වා එකමන්තං නිසීදි. එකමන්තං නිසීන්තං ඛො රුජානං මාගධං සෙනියං බිම්බිසාරං ආයස්මා පිලිඤ්චවෙණ් එතදවොච: “කිස්ස මහාරුජ ආරුමිකකුලං බක්ඛාපිත”න්ති. නස්ස භනෙන ආරුමිකස්ස සරෙ සුවණ්ණමාලා අභිරුපා දස්සනියා පාසාදිකා, තත්ථි තාදිසා අමහාකමි අනෙතපුරෙ සුවණ්ණමාලා, කුතො නස්ස දුග්ගතස්ස, තිස්සංසයං වොරිකාය ආභතා”ති. අථ ඛො ආයස්මා පිලිඤ්චවෙණ්, රඤ්ඤා මාගධස්ස සෙනියස්ස බිම්බිසාරස්ස පාසාදං සුවණ්ණන්ති අභිමුච්චි, සො අහොසි සබ්බසොචණ්ණමයො. “ඉදං පන තෙ මහාරුජ තාව බහුං සුවණ්ණං කුතො”ති. “අඤ්ඤාතං භනෙන, අයස්සෙව සො ඉද්ධානුභාවො”ති තං ආරුමිකකුලං මුඤ්ඤාපෙසි.

3. එසමයෙහි ආයුෂමත් පිලිඤ්චවත් තෙමේ ඒ ගමෙහි කුලපග වූයෙක් වෙයි. ඉක්බිති ආයුෂමත් පිලිඤ්චවත් තෙමේ පෙරවරයෙහි හැඳ පෙරෙව පා සිටුරු ගෙණ පිලිඤ්චගමට පිඬු පිණිස පිවිසියේ ය. එකල්හි ඒ ගමෙහි උභයවයෙක් වෙයි. දරුවෝ අබරණින් සදන ලද්දහු මල්දමින් සදන ලද්දහු නුඛා කෙරෙත්.

4. ඉක්බිති ආයුෂමත් පිලිඤ්චවත් තෙමේ පිලිඤ්චගමෙහි ගෙපිළිවෙළින් පිඬු පිණිස හැසිරෙන්නේ එක්තරා ආරාමිකයකුගේ නිවෙස්න වෙත එළඹ පැනවූ අස්තෙහි හුන්නේ ය. එසමයෙහි ඒ ආරාමික බිරිඳගේ දියැති තොමෝ අන් දරුවන් අබරණින් සදනලදුවන් මල්දමින් සදනලදුවන් දෑක මට මල්දමක් දෙව, මට පළඳනාවක් දෙව'යි හඬා. ඉක්බිති ආයුෂමත් පිලිඤ්චවත් තෙමේ ඒ ආරාමික බිරිඳට මෙය කිය: 'කුමකට මේ දූරිය හඬා දෑ'යි. වහන්ස, මේ දූරිය අන් දරුවන් අබරණින් සදනලදුවන් මල්දමින් සදන ලදුවන් දෑක 'මට මල්දමක් දෙව' මට පළඳනාවක් දෙව'යි හඬා. දුනි අපට මල්දම් කොසින් ද? අබරණ කොසින් ද?' යි. ඉක්බිති ආයුෂමත් පිලිඤ්චවත් තෙමේ එක්තරා නණසුඛුවක් ගෙණ ඒ ආරාමික බිරිඳට මෙය කිය: 'ඉඳ මේ නණසුඛුව ඒ දූරියගේ හිසෙහි පළඳව යි. ඉක්බිති ඒ ආරාමිකයාගේ බිරිඳ ඒ නණසුඛුව ගෙණ ඇගේ හිසෙහි පළඳවූ ය. එය මනාරු ඇති දෑකුම්කල ප්‍රසාද එළවන සංඝ්ඤාලාවක් වූ ය. රජුගේ ඇතොවුරෙහි දු එබඳු සංඝ්ඤාලා-යෙක් නැති. මිනිස්සු මගබෙඟවර සෙනිය බිම්බිසාර රජහට දැන්වූහ: "දෙවයන් වහන්ස, අයුචල් ආරාමිකයාගේ ගෙහි මනාරු ඇති දෑකුම්කල ප්‍රසාද එළවන සංඝ්ඤාලායෙක් ඇත. දෙවයන් වහන්සේගේ ඇතොවුරෙහි දු එබඳු සංඝ්ඤාලායෙක් නැති. ඒ දුනිපුරුෂයාහට කොසින් ද? නිසාකයෙන් සොරකමින් ගෙණෙන ලද වනා" යි. ඉක්බිති මගධාධිපති සෙනිය බිම්බිසාර රජ තෙම ඒ ආරාමික කුලය සිර කරවී ය.

5. දෙවනවට ද ආයුෂමත් පිලිඤ්චවත් තෙම පෙරවරයෙහි හැඳ පෙරෙව පා සිටුරු ගෙණ පිලිඤ්චගමට පිඬු පිණිස පිවිසියේ ය. පිලිඤ්චගමෙහි ගෙපිළිවෙළින් පිඬු පිණිස හැසිරෙණ්ණයේ ඒ ආරාමිකයාගේ නිවෙස්න වෙත එළඹියේ ය. එළඹ එක්බිති ගෙහි මිනිසුන් විවාලේ ය: "මේ ආරාමික කුලය කොහි ගියේ ද?" යි. "වහන්ස, තෙල සංඝ්ඤාලාව නිසා රජු විසින් බඳවන ලද" යි.

6. එකල්හි ආයුෂමත් පිලිඤ්චවත් තෙම මගධාධිපති සෙනිය බිම්බිසාර රජුගේ නිවෙස්න කර එළඹ පණවන ලද අස්තෙහි වැඩහුන්නේ ය. ඉක්බිති මගධාධිපති සෙනිය බිම්බිසාර රජ තෙම ආයුෂමත් පිලිඤ්චවත් තෙරුන් වෙත එළඹ ආයුෂමත් පිලිඤ්චවත් තෙරුන් වැඳ එකත්පස් ව හුන්නේ ය. එකත්පස් ව හුන් මගධාධිපති සෙනිය බිම්බිසාර රජහට ආයුෂමත් පිලිඤ්චවත් තෙරණුවෝ මෙය කිහ: "මහරජ, කුමක් හෙයින් ආරාමිකකුලය බඳවනලද ද" යි. "වහන්ස, ඒ ආරාමිකයාගේ ගෙහි මනාරු ඇති දෑකුම්කල ප්‍රසාද එළවන සංඝ්ඤාලායෙක් ඇත. එබඳු සංඝ්ඤාලායෙක් අපගේ ඇතොවුරෙහිදු නැති. ඒ දුනිපුරුෂයාහට කොසින් ද? එකත්තෙන් සොරකමින් ගෙණෙන ලද වනා" යි. එකල්හි ආයුෂමත් පිලිඤ්චවත් තෙරණුවෝ මගධාධිපති සෙනිය බිම්බිසාර රජුහුගේ ප්‍රසාදය රන්මුවා වේවා යි ඉටුහ. හේ සියල්ල රන්මුවා වූයේ විය. "මහරජ, නොපටි මේ මෙනෙක් බොහෝ රන් කොසින් ද?" යි. "වහන්ස, හේ හිමියන්ගේ ම සෘදාසානුභාවයෙකැ යි දන්නා ලද" යි ඒ ආරාමික කුලය මිදුවී ය.

7. මනුස්සා අයෝන නිර පිලිඤ්චවේණ සරුජ්ඣාය පරිසාය උත්තර-
මනුස්සාධමා¹ ඉද්ධිපාවිභාරයං දස්සිනනති අත්තමනා අභිප්පසන්නා
ආයසමනො පිලිඤ්චවජ්ජස්ස පඤ්චභෙසජ්ජානි අභිහරිංසු. සෙය්‍යපිදං:
“සප්පි නවනිතං තෙලං මධු එාණ්ණං” පකනියාපි ච ආයසමා පිලිඤ්චවේණ
ලාභී භොති පඤ්චනනං භෙසජ්ජානං, ලද්ධං ලද්ධං පරිසාය විස්සජේනි.
පරිසා වස්ස භොති බාහුලිකා, ලද්ධං ලද්ධං කොළමෙයි සටෙයි පුරෙත්වා
පරිසාමෙති. පරිස්සාවනානිපි ඵවිකායොපි පුරෙත්වා වානපානෙසු
ලගෙනති. නාති ඔලිතවිලිනාති තිට්ඨනති. උඤ්ඤරෙහිපි විහාරා ඔනිණ්ණවි-
කිණ්ණො භොනති. මනුස්සා විහාරවාරිකං ආභිණ්ඩනනා පසසිත්වා
උජ්ඣායනති බියනති විපාවෙනති: “අනෙතාකොට්ඨාගාරිකා ඉමෙ සමිණා
සත්තපුත්තියා, සෙය්‍යපාපි රුජා මාගධො සෙනියො බිමබ්බසාධං”ති. අස්සොසුං
බො භික්ඛු තෙසං මනුස්සානං උජ්ඣායනනානං බියනනානං විපාවෙනානං.
යෙ තෙ භික්ඛු අප්පිච්ඡා තෙ උජ්ඣායනති බියනති විපාවෙනති: “කථං හි
තාම භික්ඛු ඵවරුපාය බාහුලාය වෙනෙස්සනති”ති.

8. අථ බො තෙ භික්ඛු හගවතො ඵනමත්ථං ආරොවෙසුං. “සච්චං නිර
භික්ඛවෙ භික්ඛු ඵවරුපාය බාහුලාය වෙනෙතති”ති? “සච්චං හගවා.” විගරහි
බුද්ධො හගවා: “කථං හි තාම තෙ භික්ඛවෙ මොසපුරිසා ඵවරුපාය බාහුලාය
වෙනෙස්සනති” තෙනා භික්ඛවෙ අප්පසන්නානං වා පසාදය -පෙ- ඵවඤ්ඤ පන
භික්ඛවෙ ඉමං සිකාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ.”

“යානි බො පන නානි ගිලානානං හික්ඛුනං පටිසායනියානි
භෙසජ්ජානි සෙය්‍යපිදං: සප්පි නවනිතං තෙලං මධු එාණ්ණං, නානි
පටිගගභෙත්වා සත්තාහපරමං සනතිධිකාරකං පටිභුඤ්ජිතබ්බානි. නං
අනික්ඛාමයනො නිස්සග්ගියං පාවිතනියනති”.

9. යානි බො පන නානි ගිලානානං හික්ඛුනං පටිසායනියානි
භෙසජ්ජානිති—

සප්පි තාම: ගොසප්පි වා අජ්ඣාසප්පි වා මහිසසප්පි වා² යෙසං මංසං
කප්පති තෙසං සප්පි.

නවනිතං තාම: තෙසං යෙව නවනිතං.

තෙලං තාම: තිලතෙලං සාසපතෙලං මධුකතෙලං ඵරණිකතෙලං
වසාතෙලං.

මධු තාම: මකකිකා මධු.

එාණ්ණං තාම: උච්ඡ්චො නිබ්බතනං.

නානි පටිගගභෙත්වා සත්තාහපරමං සනතිධිකාරකං පටිභුඤ්ජි-
තබ්බානි සත්තාහපරමනා පරිභුඤ්ජිතබ්බානි.

නං අනික්ඛාමයනො නිස්සග්ගියං භොතිති අට්ඨමෙ අරුණුගගමතෙ
නිස්සග්ගියං භොති. නිස්සජ්ජතබ්බං සබ්බස්ස වා ගණස්ස වා පුග්ගලස්ස වා.
ඵවඤ්ඤ පන භික්ඛවෙ නිස්සජ්ජතබ්බං: “ඉදං මෙ හතෙන භෙසජ්ජං සත්තාහා-
නික්ඛනනං නිස්සග්ගියං, ඉමාහං සබ්බස්ස නිස්සජ්ජාමි”ති — දදෙය්‍යනති-
දදෙය්‍යනති — ආයසමනො දමමි”ති.

1. ධමමං. මජ්ඣං. 2. මහිසසප්පි. මජ්ඣං.

7. මිනිස්සු 'පිලිඤ්චවත්තිමයන් විසින් සරුජක පිරිස්හි උතුරාමිනිස්-දමන් සාදාප්පානිභායා දක්වන ලද්දේ ය' යි සතුටුසිත් ඇත්තාහු වෙසෙසින් ප්‍රසන්න වුවාහු ආයුෂමත් පිලිඤ්චවත්ති තොරතට පස්බෙහෙත් එළාවූහ. හේ මෙසේ ය: ගිනෙල් යා වෙඩරා යා තෙල් යා මිනි යා පැණි යයි. පියවිනුදු ආයුෂමත් පිලිඤ්චවත්ති තොරණුවෝ පස්බෙහෙත් ලබනසුලු වෙති. ලද ලද දෑ පිරිසෙහි විසර්ජන. ඔබගේ පිරිස ද බාහුලක වෙයි. ලද ලද දෑ මහසාලෙහිදු කළයෙහිදු පුරා සහවා නබයි. පෙරහනුදු පිහිවාදු පුරා වාකවුචල එල්වා නබයි. ඒවා යටටත් දෙපසටත් ගිලිහුනාහු සිටිත්. මියන් විසිනුදු විහාරයෝ අවකිණි විකිණි වූවාහු වෙත්. මිනිස්සු විහාරවාරිකායෙහි හැසිරෙන්නාහු දෑක අවඥ කෙරෙහි නුගුණ කියති දෙස් පහල කෙරෙත්: "මේ ශ්‍රමණකාන්‍යාපුත්‍රියයෝ මගධාබිපති සෙනරිය බිම්බිසාර රජහු සෙයින් ඇතුළු කොටුවළු ඇත්තාහු ය" යි. හිසුහු අවඥ කරණ නුගුණ කියන දෙස් පහල කරණ ඒ මිනිසුන්ගේ බස් ඇසූහ. යම් අපිස් මහණ කෙනෙක් වෙත් නම් ඔහු අවඥ කෙරෙහි නුගුණ කියති දෙස් පහල කෙරෙත්: "කෙසේ නම් හිසුහු මෙබඳු බහුල පාවාතුම් ඇති බවට සිතූහු ද" යි.

8. ඉක්බිති ඒ හිසුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් සැල කළහ. "සැබෑ ද මහණෙනි, හිසුහු මෙබඳු බහුල පාවාතුම් ඇති බවට සිතත් ද" යි. 'සැබව භාග්‍යවතුන් වහන්ස' භාග්‍යවත් බුදුහු ගඬා කළහ: "කෙසේ නම් මහණෙනි, ඒ තුළුප්පුරාමයෝ මෙබඳු බහුල පාවාතුම් ඇති බවට සිතූහු ද" යි. මහණෙනි, තෙල නො පහන් වූවන්ගේ පැහැදීම පිණිස හෝ නො වෙයි ... තවද මහණෙනි, මෙසේත් මේ ඤ්ජාපදය උදෙසා වූ:

"ගිලන් මහණුන් විසින් වැළැඳිය යුතු වූ යම් ලෝකජ්‍යා කෙනෙක් වෙද්ද, හෙ මෙසේ ය: ගිනෙල් යා වෙඩරා යා තෙල් යා මිනි යා පැණි යි. ඒවා පිළිගෙන සන්දවසක් පරම කොට ඇති කාලයක් සහතිබි කොට වැළැඳිය යුත්තාහ. ඒ (සත්තාහකාලය) ඉක්මවන්නාහට නිසගිපවිති චේ" යයි.

9. යාති බො පන නාති ගිලානානං ගිහබුනං පටිසායනියානි හෙසස්සානි යනු:

සප්පි නම්: ගවගිනෙල් වේවයි එළගිනෙල් වේවයි මිනිගිනෙල් වේවයි යම් කෙනකුන්ගේ මස් කෑප වේ නම් ඔවුන්ගේ ගිනෙල්.

නවනින නම්: ඔවුන්ගේ ම වෙඩරා ය.

තෙල නම්: තලතෙල් හබතෙල් මිතෙල් එරඹුතෙල් වූරාණුතෙල්.

මධු නම්: මී පැණි.

පාණින නම්: උගුයෙන් නිපන්නේ යි.

නාති පටිග්ගහෙවා සත්තාහපරමං සත්තිබිකාරකං පටිභුඤ්ජි-නබ්බානි යනු: සන්දවසක් පරම කොට වැළැඳිය යුත්තාහ.

නං අතිකතාමයතො නිසසග්ගියං හොති යනු: අට වැනි අරුණ තැනෙහි කල්හි නිසගි වෙයි. සහනට හෝ ගණසාට හෝ පුතුලක්හට හෝ නිසාජියයුතු ය. තවද මහණෙනි, මෙසේත් නිසාජියයුතු ය: 'වහන්ස, මාගේ මේ බෙහෙත් සන්දවසක් ඉක්මගියේ නිසගි විය. මම මෙය සහනට නිසජම' යි ... දෙන්නේ යයි ... දෙන්නාහ යි ... ආයුෂමත්හට දෙමි' යි.

10. සත්තාභාතිකකතො අතිකකතාසඤ්ඤා, නිසංගතියං පාවිතරියං. සත්තාභාතිකකතො වෙමතිකො, නිසංගතියං පාවිතරියං. සත්තාභාතිකකතො අනතිකකතාසඤ්ඤා, නිසංගතියං පාවිතරියං. අනට්ඨිතසඤ්ඤා, නිසංගතියං පාවිතරියං.

11. අවිසංජ්ජිතෙ විසංජ්ජිතසඤ්ඤා, අනට්ඨිතට්ඨිතසඤ්ඤා,¹ අවිතට්ඨිතට්ඨිතසඤ්ඤා, අද්ධික ද්ධිකසඤ්ඤා, අවිලිතෙ විලිතසඤ්ඤා, නිසංගතියං පාවිතරියං.

12. නිසංගතියං පටිලිභිනා න කාසිකෙන පරිභොගෙන පරිභුඤ්ජිතබ්බං. න අජේඛාභරිතබ්බං, පඤ්ඤා වා කාලවණ්ණ වා උපනෙතබ්බං. අඤ්ඤා නිකුතා කාසිකෙන පරිභොගෙන පරිභුඤ්ජිතබ්බං, න අජේඛාභරිතබ්බං.

13. සත්තාභාතිකකතො අතිකකතාසඤ්ඤා, ආපතති දුක්ඛට්ඨං. සත්තාභාතිකකතො වෙමතිකො, ආපතති දුක්ඛට්ඨං. සත්තාභාතිකකතො අනතිකකතාසඤ්ඤා, අනාපතති.

14. අනාපතති අනෙතාසත්තාභං අබ්බාති, විසංජ්ජති, තස්සති, විතස්සති, ඛයති, අවජ්ජිතා ගණහන්ති, විසංසං ගණහන්ති, අනුපසම්පන්නස්ස වතෙතන, වතෙතන, මුතෙතන, අනපෙකො දතා පටිලිභිනා පරිභුඤ්ජති, උමමතකස්ස, ආදිකමිකස්සාති.

හෙසජ්ජිකිකාපදං නිමිතිං.

5. 3. 4.

වසරිකසාරික සිකිකාපදං.

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවභීයං විහරති ජේතවනෙ අතාර්පිණිකස්ස ආරාමෙ. තෙන ඛො පන සමයෙන භගවතා භික්ඛුනං වසරිකසාරිකා අනුඤ්ඤතා භොති. ඡබ්බගතිසා භික්ඛු “භගවතා වසරිකසාරිකා අනුඤ්ඤතා”ති පටිගළේව² වසරිකසාරිකවිවරං පරියෙසන්ති, පටිගළේව කතා නිවාසෙත්ති. ජ්ණණාය වසරිකසාරිකාය නග්ගා කායං ඔවස්සාපෙත්ති. යෙ තෙ භික්ඛු අපච්ඡි නෙ උජ්ඣායන්ති බියන්ති විප්ලවෙන්ති: “කථං හි නාම ඡබ්බගතිසා භික්ඛු පටිගළේව වසරිකසාරිකවිවරං පරියෙසිස්සන්ති, පටිගළේව කතා නිවාසෙස්සන්ති, ජ්ණණාය වසරිකසාරිකාය නග්ගා කායං ඔවස්සාපෙස්සන්ති”ති. අථ ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො ඵලමිත්ථං ආරොවෙසුං “සඬං නිර තුලෙන භික්ඛුවෙ පටිගළේව වසරිකසාරිකවිවරං පරියෙසථ, පටිගළේව කතා නිවාසෙථ, ජ්ණණාය වසරිකසාරිකාය නග්ගා කායං ඔවස්සාපෙථ”ති? ‘සඬං භගවා.’ විහරති බුද්ධො භගවා: “කථං හි නාම තුලෙන මොඝපුරිසා පටිගළේව වසරිකසාරිකවිවරං පරියෙසිස්සථ, පටිගළේව කතා නිවාසෙස්සථ, ජ්ණණාය වසරිකසාරිකාය නග්ගා කායං ඔවස්සාපෙස්සථ. තෙනං මොඝපුරිසා අපසන්නානං වා සසාදය -පෙ- ඵලඤ්ඤා පන භික්ඛුවෙ ඉමං සිකිකාපදං උද්දිසෙස්සාථ”:

10. සන්දවසක් ඉක්මගියෙහි 'ඉක්මනා' යි සන් ඇතියේ නිසාගිපවිති වෙයි. සන්දවසක් ඉක්මගියෙහි විමති ඇතියේ නිසාගිපවිති වෙයි. සන්දවසක් ඉක්මගියෙහි 'නො ඉක්මනා' යි සන් ඇතියේ නිසාගි පවිති වෙයි. නොඉටනලද්දෙහි 'ඉටනලද' යි සන් ඇතියේ නිසාගිපවිති වෙයි.

11. නො විසර්ජන ලද්දෙහි 'විසර්ජනලද' යි සන් ඇතියේ, නො නටුයෙහි 'නටා' යි සන් ඇතියේ, නො වැනැසුනෙහි 'වැනැසුනා' යි සන් ඇතියේ, නොදූවුනෙහි 'දූවිනා' යි සන් ඇතියේ, නො පාහැරගන්නාලද්දෙහි 'පාහැර ගන්නාලද' යි සන් ඇතියේ නිසාගිපවිති වේ.

12. නිසර්ජනලද්ද ලැබ කායිකපරිභෝගයෙන් පරිභෝග නොකටයුතු ය. පරහලා නො කටයුතු ය. පහතෙහි හෝ කළුපලෙව් දීමෙහි හෝ එළවිය යුතු ය. අන් මහණක්හු විසින් කායික පරිභෝගයෙන් පරිභෝග කටයුතු ය. පරහලා නො කටයුතු.

13. සන්දවසක් නොඉක්මගියෙහි 'නො ඉක්මනා' යි සන් ඇතියේ දුකුලාඥාවන් වෙයි. සන්දවසක් නොඉක්මගියෙහි විමති ඇතියේ දුකුලාඥාවන් වෙයි. සන්දවසක් නොඉක්මගියෙහි 'නො ඉක්මනා' යි සන් ඇතියේ ඥාතෘඥාතෘභාවන් වෙයි.

14. ආතුළු සන්දවසෙහි ඉටා නම් විසර්ජා නම්, නාසේ නම්. වැනැසේ නම්, දවේ නම්, අසිදා ගණන් නම්, විස්වාසි ව ගණන් නම්, අනුපසපනක්භට දෙනලද්දෙන්, හරණලද්දෙන්, මුදනලද්දෙන්, නිරපෙක්ෂක ව දී නාවන ලැබ පරිභෝග කෙරේ නම්, උමමනතකයභට, ආදිකමමකයභට ඥාතෘභාවන් වෙයි.

සෙසස්ශ ශික්ෂාපදය නිමි.

5. 3. 4.

වයසිකසාටික ශික්ෂාපදය.

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුහු සැවැත්තුවර සම්පයෙහි වූ අතේ-පිඩුපිඩුහුගේ දෙවරම් වෙහෙරෙහි වැඩ වෙසෙති. තවද එසමයෙහි භාග්‍ය-වතුන් විසින් භික්ෂුන්ට වැසිසළුපිටුර අනුදන්තා ලද වෙයි. සමගමගණනු 'භාග්‍යවතුන් විසින් වැසිසළුපිටුර අනුදන්තාලද' යි කාල ම වැසිසළුපිටුරා සොයති. කාල ම කොට නිවාසනය කෙරෙති, වැසිසළුපිටුර දිරුගිය කල්හි ලිහිණි ව කය නෙමින්. යම් මහණ කෙතෙක් අලෙපව් වෙන් නම් ඔහු අවලං කෙරෙති නුගුණ නියති දෙස් පහල කෙරෙත්: 'කෙසේ නම් සවග-මහණනු කාල ම වැසිසළුපිටුරා සෙවුනු ද, කාල ම කොට නිවාසනය කළානු ද, වැසිසළුපිටුරා දිරුගිය කල්හි ලිහිණි ව කය නෙමුනු ද' යි. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් සැල කළහ. "සැබෑ ද මහණෙනි, තෙපි කාල ම වැසිසළුපිටුරා සොයවු ල, කාල ම කොට නිවාසනය කරවු ල, වැසිසළුපිටුරා දිරුගිය කල්හි ලිහිණි ව කය නෙමවු ලා'යි. 'සැබෑව භාග්‍යවතුන් වහන්සේ' භාග්‍යවත් බුදුහු ගඟා කළහ: "තුච්ඡුරාමයෙනි, කෙසේ නම් තෙපි කාල ම වැසිසළුපිටුරා සෙවුනු ද, කාල ම කොට නිවාසනය කළානු ද, වැසිසළුපිටුරා දිරුගිය කල්හි ලිහිණි ව කය නෙමුනු ද තුච්ඡුරාමයෙනි, තෙල නො පහන් වුවන්ගේ පාහැදීම පිණිස හෝ නො වෙයි ... තවද මහණෙනි, මෙසේත් මේ ශික්ෂාපදය උදෙසාවු."

“මාසො සෙසො ගිමහානනනි ගිකුතා වසිකසාපිකවිවරං පරියෙසිතබ්බං. අදාමාසො සෙසො ගිමහානනනි කඤ්ඤා නිවාසෙතබ්බං. ඔරෙන වෙ මාසො සෙසො ගිමහානනනි වසිකසාපිකවිවරං පරියෙසෙය්‍ය, ඔරෙනදාමාසො සෙසො ගිමහානනනි කඤ්ඤා නිවාසෙය්‍ය, නිසංගගියං පාවිනනියං”නනි.

2. මාසො සෙසො ගිමහානනනි ගිකුතා වසිකසාපිකවිවරං පරියෙසිතබ්බනනි යෙ මනුස්සා පුබ්බෙපි වසිකසාපිකවිවරං දෙනනි. තෙ උපසඤ්ඤා ඵලමස්ස ඵලනියා: “කාලො වසිකසාපිකාය, සමයො වසිකසාපිකාය, “අඤ්ඤාපි මනුස්සා වසිකසාපිකවිවරං දෙනනි”නි. න වනතබ්බා: “දෙථ මෙ වසිකසාපිකවිවරං, ආහරථ මෙ වසිකසාපිකවිවරං, පරිවනොථ මෙ වසිකසාපිකවිවරං, වෙනාපෙථ මෙ වසිකසාපිකවිවරනනි.”

අදාමාසො සෙසො ගිමහානනනි කඤ්ඤා නිවාසෙතබ්බනනි අදාමාසෙ සෙසෙ ගිමහානෙ කඤ්ඤා නිවාසෙතබ්බං.

ඔරෙන වෙ මාසො සෙසො ගිමහානනනි අතිරෙකමාසෙ සෙසෙ ගිමහානෙ වසිකසාපිකවිවරං පරියෙසනි, නිසංගගියං පාවිනනියං.

ඔරෙනදාමාසො සෙසො ගිමහානනනි අතිරෙකදාමාසෙ සෙසෙ ගිමහානෙ කඤ්ඤා නිවාසෙනි, නිසංගගියං ගොනි. නිසංග්ගබ්බං සඤ්ඤා වා ගණස්ස වා පුග්ගලස්ස වා. ඵලඤ්ඤා පන භික්ඛවෙ නිසංග්ගබ්බං: “ඉදං මෙ භනෙන වසිකසාපිකවිවරං. අතිරෙකමාසෙ සෙසෙ ගිමහානෙ පරිසිට්ඨං, අතිරෙකදාමාසෙ සෙසෙ ගිමහානෙ කඤ්ඤා පරිද්භිතං¹ නිසංගගියං. ඉමාගං සඤ්ඤා නිසංග්ගමි”නි-දදෙය්‍යනි-දදෙය්‍යනනි-ආයසමනො දමමි”නි.

3. අතිරෙකමාසෙ සෙසෙ ගිමහානෙ අතිරෙකසඤ්ඤා, වසිකසාපිකවිවරං පරියෙසනි, නිසංගගියං පාවිනනියං. අතිරෙකමාසෙ සෙසෙ ගිමහානෙ වෙමනිකො වසිකසාපිකවිවරං පරියෙසනි, නිසංගගියං පාවිනනියං. අතිරෙකමාසෙ සෙසෙ ගිමහානෙ උනකසඤ්ඤා, වසිකසාපිකවිවරං පරියෙසනි, නිසංගගියං පාවිනනියං.

4. අතිරෙකදාමාසෙ සෙසෙ ගිමහානෙ අතිරෙකසඤ්ඤා කඤ්ඤා නිවාසෙනි, නිසංගගියං පාවිනනියං. අතිරෙකදාමාසෙ සෙසෙ ගිමහානෙ වෙමනිකො කඤ්ඤා නිවාසෙනි, නිසංගගියං පාවිනනියං. අතිරෙකදාමාසෙ සෙසෙ ගිමහානෙ උනකසඤ්ඤා කඤ්ඤා නිවාසෙනි, නිසංගගියං පාවිනනියං.

5. සතියා වසිකසාපිකාය නගො කායං ඔවස්සාපෙනි, ආපනනි දුක්ඛං. උනකමාසෙ සෙසෙ ගිමහානෙ අතිරෙකසඤ්ඤා, ආපනනි දුක්ඛං. උනකමාසෙ සෙසෙ ගිමහානෙ වෙමනිකො, ආපනනි දුක්ඛං. උනකමාසෙ සෙසෙ ගිමහානෙ උනකසඤ්ඤා, අනාපනනි.

6. උනකදාමාසෙ සෙසෙ ගිමහානෙ අතිරෙකසඤ්ඤා, ආපනනි දුක්ඛං. උනකදාමාසෙ සෙසෙ ගිමහානෙ වෙමනිකො, ආපනනි දුක්ඛං. උනකදාමාසෙ සෙසෙ ගිමහානෙ උනකසඤ්ඤා, අනාපනනි.

“ගිමන් ඝාරමස සමබන මසෙක් ශෙෂ ව සිටියේ යයි මහණහු විසින් වැසිසළසිවුර සෙවියුතු ය. ගිමන් ඝාරමස සමබන අඩමසෙක් ශෙෂ ව සිටියේ යයි කොට නිමවා හැන්ද යුතු ය. ඉදින් ගිමන් ඝාරමස සමබන මසෙක් ශෙෂ යයි (කියයුතු නැත) මෑත භාගයෙහි වැසිසළසිවුරක් සොයා නම් ගිමන් ඝාරමස සමබන අඩ-මසෙක් ශෙෂ යයි කියයුතු නැත මෑතභාගයෙහි කොට නිවාසනය හෙරේ නම් නිසගිපවිති වේ”යයි.

2. මාසො සෙසො ගිමනානනි හික්කුනා වසරිකසාරිකවිමරං පටියෙසිනබ්බං යනු: යම් මිනිස් කෙනෙක් පෙරන් වැසිසළසිවුරු දෙද්ද ඔවුන් වෙත එළඹ මෙසේ කියයුත්තාහ: “වැසිසළවට කාලය වෙයි. වැසි-සළවට සමය වෙයි. අන් මිනිස්සු ද වැසිසළ සිවුරු දෙනා”යි. “මට වැසි-සළසිවුරක් දෙන්න. මට වැසිසළසිවුරක් ගෙනෙන්න. මට වැසිසළසිවුරක් පිරිවටා දෙන්න. මට වැසිසළසිවුරක් විකොට ගෙන දෙන්න”යි තො කියයුත්තාහ.

අදාමාසො සෙසො ගිමනානනි කඛා නිවාසෙතබ්බං යනු: අඩමසක් ශෙෂ ව සිටි ගිමනානයෙහි කොට නිමවා හැන්ද යුතු ය.

ඛරෙන වෙ මාසො සෙසො ගිමනානං යනු: අසිර මසක් ශෙෂ ව සිටි ගිමනානයෙහි වැසිසළසිවුර සොයා නම් නිසගිපවිති වේ.

ඛරෙනදාමාසො සෙසො ගිමනානං යනු: අසිර අඩමසක් ශෙෂ ව සිටි ගිමනානයෙහි කොට නිමවා හදි නම් නිසගි වේ. සසියාට හෝ ගණයාට හෝ පුද්ගලයාට හෝ නිසාදිය යුතු යි. මහණෙනි, මෙසේත් නිසාදියයුතු යි: “වහන්ස මනේ මේ වැසිසළසිවුර අසිර අඩමසක් ශෙෂ ව සිටි ගිමනානයෙහි සොයන ලද්දේ අසිර අඩමසක් ශෙෂ ව සිටි ගිමනානයෙහි කොට නිමවා හදින ලද්දේ නිසගි විය. මම් මෙය සහනට නිසර්ම ... දෙන්නේ යයි ... දෙන්නාහු යයි ... ආයුෂමත්භට දෙමි”යි.

3. අසිර මසක් ශෙෂ වූ ගිමනානයෙහි අසිර සන් ඇතියේ වැසි-සළසිවුර සොයා නම්, නිසගිපවිති වෙයි. අසිර මසක් ශෙෂ වූ ගිමනානයෙහි විමති ඇත්තේ වැසිසළසිවුර සොයා නම් නිසගිපවිති වෙයි. අසිර මසක් ශෙෂ වූ ගිමනානයෙහි උනුසන් ඇතියේ වැසිසළසිවුරක් සොයා නම් නිසගිපවිති වේ.

4. අසිර අඩමසක් ශෙෂ වූ ගිමනානයෙහි අසිරසන් ඇතියේ කොට නිමවා හදි නම් නිසගිපවිති වෙයි. අසිර අඩමසක් ශෙෂ වූ ගිමනානයෙහි විමති ඇත්තේ කොට නිමවා හදි නම් නිසගිපවිති වෙයි. අසිර අඩමසක් ශෙෂ වූ ගිමනානයෙහි උනුසන් ඇතියේ කොට නිමවා හදි නම් නිසගිපවිති වේ.

5. වැසිසළව ඇතිකල්හි ලිහිණිව කය තෙමා තම් දුකුලාආවාත් වෙයි. උනුමසක් ශෙෂ වූ ගිමනානයෙහි අසිරසන් ඇතියේ දුකුලාආවාත් වෙයි. උනුමසක් ශෙෂ වූ ගිමනානයෙහි විමති ඇතියේ දුකුලාආවාත් වෙයි. උනුමසක් ශෙෂ වූ ගිමනානයෙහි උනුසන් ඇතියේ ආවාත් නැති.

6. උනුඅඩමසක් ශෙෂ වූ ගිමනානයෙහි අසිරසන් ඇතියේ දුකුලාආවාත් වෙයි. උනුඅඩමසක් ශෙෂ වූ ගිමනානයෙහි විමති ඇතියේ දුකුලාආවාත් වෙයි. උනුඅඩමසක් ශෙෂ වූ ගිමනානයෙහි උනුසන් ඇතියේ ආවාත් නැති.

7. අනාපනති මොසො සෙසො ගිමහානනාති වසසිකසාටිකවිවරං පරියෙසති, අඛමොසො සෙසො ගිමහානනාති කන්ධා නිවාසෙති, උභනකමොසො සෙසො ගිමහානනාති වසසිකසාටිකවිවරං පරියෙසති, උභනකඛමොසො සෙසො ගිමහානනාති කන්ධා නිවාසෙති, පරිසිට්ඨාය වසසිකසාටිකාය වසසං උක්කඛිසීයති, නිවත්ථාය වසසිකසාටිකාය වසසං උක්කඛිසීයති, බොවිත්වා නික්ඛිපිතබ්බං. සමයෙන නිවාසෙතබ්බං. අවුත්තර-විවරස්ස, නට්ඨවිවරස්ස, ආපදසු, උමමනතකස්ස, ආදිකමමිකස්සාති.

වසසිකසාටිකසිකාපදං නිට්ඨිතං.

5. 3. 5.

විවරඅවුත්තර සිකිකාපදං.

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවභීයං විහරති ජෙනවතෙන අනාථපිණ්ඩකස්ස ආරාමෙ. තෙන බො පන සමයෙන ආයස්මා උපනඤ්ඤ සක්ඛාපුත්තො භාභුතො සද්ධිං භාරිකං භික්ඛුං එතදවොච: “එහාටුසො ජන-පදවාරිකං පක්කමිස්සාමි”ති. “නාහං භනෙත ගමිස්සාමි, දුබ්බලවිවරෙති”ති. “එහාටුසො අභනෙත විවරං දස්සාමි”ති තස්ස විවරං අදුසි. අස්සොසි බො සො භික්ඛු: “භගවා කිර ජනපදවාරිකං පක්කමිස්සාමි”ති. අථ බො තස්ස භික්ඛුතො එතදභොසි:— “තදනාහං¹ ආයස්මො උපනඤ්ඤ සක්ඛාපුත්තො සද්ධිං ජනපදවාරිකං පක්කමිස්සාමි, භගවතා සද්ධිං ජනපදවාරිකං පක්කමිස්සාමි”ති. අථ බො ආයස්මා උපනඤ්ඤ සක්ඛාපුත්තො නං භික්ඛුං එතදවොච: “එහිදුති ආටුසො ජනපදවාරිකං පක්කමිස්සාමි”ති. “නාහං භනෙත තයා සද්ධිං ජනපදවාරිකං පක්කමිස්සාමි, භගවතා සද්ධිං ජනපදවාරිකං පක්කමිස්සාමි”ති. “යමපි තාහං ආටුසො විවරං අදුසිං මයා සද්ධිං ජනපදවාරිකං පක්කමිස්සාමි”ති කුපිතො අනතතමනො අවුත්තරි.

2. අථ බො සො භික්ඛු භික්ඛුතං එතමත්ථං ආරොචෙසි. යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨිජ්ඣා තෙ උජ්ඣායනාති බියනාති විපාචෙතාති: “කථං හි නාම ආයස්මා උපනඤ්ඤ සක්ඛාපුත්තො භික්ඛුස්ස සාමං විවරං දන්වා කුපිතො අනතතමනො අවුත්තරිස්සාමි”ති? අථ බො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. “සච්චං කිර තං උපනඤ්ඤ භික්ඛුස්ස සාමං විවරං දන්වා කුපිතො අනතතමනො අවුත්තරි”ති. “සච්චං භගවා.” විහරති බුද්ධො භගවා: “කථං හි නාම තං මොඝපුරිස භික්ඛුස්ස සාමං විවරං දන්වා කුපිතො අනතතමනො අවුත්තරිස්සාමි. තෙනං මොඝපුරිස අපසන්නාතං වා පසාදය —පෙ— එවද්ධි පන නික්ඛිවෙ ඉමං සිකිකාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:”

7. ගිමන් සිටුමසින් මසක් ශෙෂ යයි වැසිසළසිටුරක් සොයා නම්, ගිමන් සිටුමසින් අඛමසක් ශෙෂ යයි කොට නිමවා හදි නම්, ගිමන් සිටුමසින් උනුමසක් ශෙෂ යයි වැසිසළසිටුර සොයා නම්, ගිමන් සාරමසින් උනුමසක් ශෙෂ යයි කොට හදි නම්, සොයන ලද වැසිසළව ඇති කල්හි වස පෙරට අදනා ලැබේ නම්, හදනා ලද වැසිසළව ඇති කල්හි වස පෙරට අදනා ලැබේ නම්, දෙවා බහා නැබියයුතු ය. සුදුසුකල්හි හැන්දියුතු ය. අසිදාගන්-සිටුරා ඇතියාට, නටසිටුරා ඇතියාට, උවදුරා ඇති කල්හි, උමවනතකයහට, ආදිකමමිකයහට, ඇවැත් නැත්තේ යි.

වසභිකසාපිකා ශික්ෂාපදය නිමි.

5. 3. 5.

විවරආවර්ණනා ශික්ෂාපදය

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ සැවැත්නුවර සමීපයෙහි ජේතවන නම් වූ අනේපිඬුහුගේ අරමිති වැඩ වසන සේක. එසමයෙහි ආයුෂමත් උපනඤ්ඤා ශාක්‍යපුත්‍ර නෙමේ බැයාගේ සද්ධිවිහාරික මහණක්හට මෙය කී ය. “එව ඇවැත්නි, ජනපද වාරිකායෙහි යමිහ”යි. “වහන්ස මම නො යන්නෙමි. දුඹුල් සිටුරා ඇත්තෙමි”යි. “එව ඇවැත්නි, මම නට සිටුරක් දෙන්නෙමි”යි, ඔහුට සිටුරක් දිනි. ඒ මහණ නෙමේ “භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ජනපද වාරිකායෙහි වඩනාහ”යි. ඇසී ය. ඉක්බිති ඒ මහණහට මේ සිත විය: “මම දැන් ආයුෂමත් උපනඤ්ඤා ශාක්‍යපුත්‍රයන් හා සමග ජනපද වාරිකායෙහි නො යන්නෙමි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හා සමග ජනපද වාරිකායෙහි යන්නෙමි”යි. ඉක්බිති ආයුෂමත් උපනඤ්ඤා ශාක්‍යපුත්‍ර නෙමේ ඒ මහණහට මෙය කීය: “එව ඇවැත්නි, දැන් ජනපද වාරිකායෙහි යමිහ”යි. “වහන්ස, මම නුඹ හා සමග ජනපද වාරිකායෙහි නො යන්නෙමි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හා සමග ජනපද වාරිකායෙහි යන්නෙමි”යි. “ඇවැත්නි, මම නට යමි සිටුරක් දිනිමි ද එය මා හා සමග ජනපද වාරිකායෙහි යන්නේ යයි (සිතා) දිනිමි”යි කිපියේ නො සතුටු වූයේ අසිදා ගත්තේ ය.

2. ඉක්බිති ඒ මහණ නෙමේ භික්ෂුන්ට මෙ පවත් දැන්වී ය. යම් අපිස් මහණ කෙනෙක් වෙද්ද, ඔහු හෙලා දකිති. නුගුණ කියති. දෙස් පතුරා වති. “කෙසේ නම් උපනඤ්ඤා ශාක්‍යපුත්‍ර නෙමේ මහණහට නෙමේ සිටුරක් දී කිපියේ නොසතුටු වූයේ අසිදා ගත්තේ දැ”යි. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් සැළ කළහ. “සැබෑ ද? උපනඤ්ඤා නෝ මහණකුට නෙමේ සිටුරක් දී කිපියේ නො සතුටු වූයේ අසිදා ගත්තේ දැ”යි. “සැබව, භාග්‍යවතුන් වහන්ස.” භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ ගැරහු සේක “වුවිල් පුරුෂය, කෙසේ නම් නෝ මහණක්හට නෙමේ සිටුරක් දී කිපියේ නො සතුටු වූයේ අසිදා ගත්තෙහි ද?” “වුවිල් පුරුෂය, තෙල නො පහන් වුවත්තේ පැහැදීම පිණිස හෝ නො වෙයි. ... “මහණෙනි, මේ සිකපදය මෙසේ උදෙසා වූ:

“යො පන භික්ඛු භික්ඛුස්ස සාමං විවරං දන්වා කුපිතො අනත්තමනො අවුත්තෙය්‍යා වා අවුත්තෙය්‍යා වා නිස්සග්ගියං පාවිතරියන්ති”.

3. යො පනාති යො යාදිසො -පෙ-

භික්ඛුති -පෙ- අයං ඉමස්මිං අතේ අධිපෙය්‍යො භික්ඛුති.

භික්ඛුස්සාති අඤ්ඤස්ස භික්ඛුස්ස.

සාමනාති සයං දන්වා

විවරං නාම: ඡන්තං විවරාතං අඤ්ඤතරං විවරං විකප්පනුපගපවුත්මං.

කුපිතො අනත්තමනොති අතභිරදො ආහතවිතො බ්ලජාතො.

අවුත්තෙය්‍යාති සයං අවුත්තති, නිස්සග්ගියං¹ පාවිතරියං.

අවුත්තෙය්‍යාති අඤ්ඤං ආණාපෙති, ආපතති දුක්ඛටස්ස. සකිං ආණතො බහුකම්පි අවුත්තති, නිස්සග්ගියං ගොති. නිස්සජ්ඣබ්බං සබ්බස්ස වා ගණස්ස වා පුග්ගලස්ස වා. ඵවඤ්ච පන භික්ඛවෙ නිස්සජ්ඣබ්බං. “ඉදං මෙ භතො විවරං භික්ඛුස්ස සාමං දන්වා අවුත්තං නිස්සග්ගියං, ඉමාහං සබ්බස්ස නිස්සජාමි”ති—දදෙය්‍යාති—දදෙය්‍යන්ති—ආයසමතො දමමි”ති.

4. උපසම්පන්නො උපසම්පන්නසඤ්ඤේ විවරං දන්වා කුපිතො අනත්තමනො අවුත්තති වා අවුත්තෙය්‍යාති වා, නිස්සග්ගියං පාවිතරියං. උපසම්පන්නො වෙමතිකො -පෙ- උපසම්පන්නො අනුපසම්පන්නසඤ්ඤේ විවරං දන්වා කුපිතො අනත්තමනො අවුත්තති වා අවුත්තෙය්‍යාති වා, නිස්සග්ගියං පාවිතරියං.

5. අඤ්ඤං පරික්ඛාරං දන්වා කුපිතො අනත්තමනො අවුත්තති වා අවුත්තෙය්‍යාති වා, ආපතති දුක්ඛටස්ස. අනුපසම්පන්නස්ස විවරං වා අඤ්ඤං වා පරික්ඛාරං දන්වා කුපිතො අනත්තමනො අවුත්තති වා අවුත්තෙය්‍යාති වා, ආපතති දුක්ඛටස්ස. අනුපසම්පන්නො උපසම්පන්නසඤ්ඤේ, ආපතති දුක්ඛටස්ස. අනුපසම්පන්නො වෙමතිකො, ආපතති දුක්ඛටස්ස. අනුපසම්පන්නසඤ්ඤේ, ආපතති දුක්ඛටස්ස.

6. අනාපතති සො වා දෙති, තස්ස වා විසස්සතො ගණනාති, උමමතකස්ස, ආදිකමමිකස්සාති.

විවරඅවුත්ත සිකපදං නිවසිතං.

1. නිස්සග්ගියං ගොති, සංඝා.

“යම් මහණෙක් මහණකුට තෙමේ ම සිටුරක් දී කිපියේ නොසතුටු වූයේ අසිදා ගණී නම් හෝ අසිදා ගත්තේ නම් හෝ නිසඟි පවිති වේ” යයි

3. යො පන යනු: යමෙක් යම් බඳුයෙක් ...

හිකු යනු: ... මෙ තෙමේ මේ අභියෝගී ‘හිකු’ යයි අදහස් කරණ ලදී.

හිකුසා යනු: අත් මහණකුට ය.

සාමං යනු: තෙමේ ම දී.

විවර නම්: ස්වාදූරාමි සිටුරා අතුරෙන් එක්තරා විකපුන් පොහෝනා පාසුළු සිටුරකි.

කුපිතො අනන්තමනො යනු: නොපහන්වූයේ, ක්‍රොධයෙන් ගැටුනු සිත් ඇත්තේ, හටගත් කෙලෙස් කණු ඇත්තේ.

අවුත්තරාශිය යනු: තෙමේ අසිදා ගණී නම් නිසඟිපවිති වේ.

අවුත්තරාශිය යනු: අනෙකකු අණවා නම් දුකුලාභාවාත් වෙයි. වරක් අණවන ලද්දේ බොහෝ දෙයක් අසිදා ගණී නම් නිසඟි වෙයි. සමසයාට හෝ ගණයාට හෝ පුද්ගලයාට හෝ නිසජිය යුතු යි. මහණෙකි, මෙසේ නිසදිය යුතු යි: “වහන්ස, මගේ මේ සිටුර මහණකුට තමාම දී අසිදා ගන්නා ලද්දේ නිසඟි විය. මම මෙය සහනට නිසජමි” යි ... දෙන්නේය යි ... දෙන්නාහු යි ... ආයුෂමත්තට දෙමි” යි.

4. උපසපන් මහණකු කෙරෙහි උපසපන් සන් ඇතියේ සිටුරක් දී කිපියේ නොසතුටු වූයේ අසිදා ගණී හෝ අසිදා ගත්තේ හෝ නිසඟිපවිති වෙයි. උපසපන් මහණකු කෙරෙහි විමති ඇතියේ ... උපසපනක්නු කෙරෙහි අනුපසපන් සන් ඇතියේ සිටුරක් දී කිපියේ නොසතුටු වූයේ අසිදා ගණී හෝ අසිදා ගත්තේ හෝ නිසඟිපවිති වේ.

5. අන් පිරිකරක් දී කිපියේ නොසතුටු වූයේ අසිදා ගණී හෝ අසිදා ගත්තේ හෝ දුකුලාභාවාත් වෙයි. අනුපසපනකුට සිටුරක් හෝ අන් පිරිකරක් හෝ දී කිපියේ නොසතුටු වූයේ අසිදා ගණී හෝ අසිදා ගත්තේ හෝ දුකුලාභාවාත් වෙයි. අනුපසපනක්නු කෙරෙහි උපසපන් සන් ඇතියේ දුකුලාභාවාත් වෙයි. අනුපසපනක්නු කෙරෙහි විමති ඇතියේ දුකුලාභාවාත් වෙයි. අනුපසපනක්නු කෙරෙහි අනුපසපන් සන් ඇතියේ දුකුලාභාවාත් වෙයි.

6. හෙ තෙමේ හෝ දේ නම්, ඔහුට විස්වස් ඇත්තේ හෝ ගණී නම්, (ඔවුනට ද,) උත්මත්තකයාට ද, ආදිකමමිකයාට ද, ඇවැත් තැන්තේ යි.

විවරඅවුත්තරාශි කපදය නිමි.

සුභාවික්‍ෂ්‍යභාවිසි භාවපදං.

1. තෙන සමයෙන බුද්ධෝ භගවා රුජගභෙ විහරති වෙළවතෙන කලන්දකන්ථාපෙ. තෙන බො පන සමයෙන ඡබ්බගතිසා භික්ඛු විවරකාරසමයෙ බහුං සුභතං වික්‍ෂ්‍යපෙසුං. කතෙපි විවරෙ බහුසුභතං අවසිට්ඨං හොති. අථ බො ඡබ්බගතිසානං භික්ඛුනං එතදහොසි: “භන්ද මයං ආවුසො අක්‍ෂ්‍යමපි සුභතං වික්‍ෂ්‍යපෙසො තනනවායෙහි විවරං වායාපෙමා”ති. අථ බො ඡබ්බගතිසා භික්ඛු අක්‍ෂ්‍යමපි සුභතං වික්‍ෂ්‍යපෙසො තනනවායෙහි විවරං වායාපෙසුං. විතෙපි විවරෙ බහුසුභතං¹ අවසිට්ඨං හොති. දුතියමපි බො ඡබ්බගතිසා භික්ඛු අක්‍ෂ්‍යමපි සුභතං වික්‍ෂ්‍යපෙසො තනනවායෙහි විවරං වායාපෙසුං. විතෙපි විවරෙ බහුසුභතං අවසිට්ඨං හොති. තතියමපි බො ඡබ්බගතිසා භික්ඛු අක්‍ෂ්‍යමපි සුභතං වික්‍ෂ්‍යපෙසො තනනවායෙහි විවරං වායාපෙසුං. මනුස්සා උජ්ඣායනාති බියනාති විපාවෙනාති: “කථං හි තාම සමණා සකාපුත්තියා සාමං සුභතං වික්‍ෂ්‍යපෙසො තනනවායෙහි විවරං වායාපෙසුංනති”ති.

2. අසෙසාසුං බො භික්ඛු තෙසං මනුස්සානා උජ්ඣායනානං බියනානං විපාවෙනානං. යෙ තෙ භික්ඛු අපමච්ඡා තෙ උජ්ඣායනාති බියනාති විපාවෙනාති: “කථං හි තාම ඡබ්බගතිසා භික්ඛු සාමං සුභතං වික්‍ෂ්‍යපෙසො තනනවායෙහි විවරං වායාපෙසුංනති”ති. අථ බො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමන්ථං ආරොවෙසුං: “සච්චං කිර තුලෙන භික්ඛවෙ සාමං සුභතං වික්‍ෂ්‍යපෙසො තනනවායෙහි විවරං වායාපෙමාති “සච්චං භගවා.” විහරති බුද්ධෝ භගවා: ‘කථං හි තාම තුලෙන මොඝපුරිසා සාමං සුභතං වික්‍ෂ්‍යපෙසො තනනවායෙහි විවරං වායාපෙසුංථ. තෙන මොඝපුරිසා අපසසනානං වා පසාදය -පෙ- එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සික්ඛාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“යො පන භික්ඛු සාමං සුභතං වික්‍ෂ්‍යපෙසො තනනවායෙහි විවරං වායාපෙසා, නිස්සගතිසං පාවිතාසිනාති”.

3. යො පනාති යො යාදිසො -පෙ-

භික්ඛුති -පෙ- අයං ඉමස්මිං අන්තෙ අබ්භෙසනො භික්ඛුති.

සාමනාති සයං වික්‍ෂ්‍යපෙසො.

සුභතං තාම: ඡ සුභතාති: බොමං කප්පාසිකං කොසෙය්‍යං කම්බලං සාණං භබ්බං.

තනනවායෙහිති පෙසකාරෙහි වායාපෙති, පයොගෙ පයොගෙ දුක්ඛං, පටිලාභෙන නිස්සගතිසං හොති. නිස්සජ්ඣබ්බං සබ්බස්ස වා ගණස්ස වා පුගලස්ස වා. එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ නිස්සජ්ඣබ්බං: “ඉදං මෙ භනෙන විවරං සාමං සුභතං වික්‍ෂ්‍යපෙසො තනනවායෙහි වායාපිතං නිස්සගතිසං, ඉමාහං සබ්බස්ස නිස්සජාමි”ති. - දදෙය්‍යාති - දදෙය්‍යන්ති - ආයසමනො දමමි”ති.

සුභාවිකදෘතිය ශික්ෂාපදය.

1. එසමයෙහි භාග්‍යවන් බුදුරජානන් වහන්සේ රජගහනුවර සමීපයෙහි කලාදකනිවාප නම්වූ වෙළවන අරමිනි වැඩවසන සේක. තවද එසමයෙහි සවග මහණහු සිවුරු කරණ කාලයෙහි බොහෝ හු විතවූහ. සිවුර නිමි කල්හි ද බොහෝ හු ඉතිරි විය. ඉක්බිති සවග මහණුන්ට මේ සිත විය: “ඇවැත්නි, ඉදින් අපි වෙනත් හු විතවා පෙහෙරුන් ලවා සිවුරක් වියවමෝ තම් මනා යා”යි. ඉක්බිති සවග මහණහු වෙනත් හු විතවා පෙහෙරුන් ලවා සිවුරක් වියවූහ. සිවුර වියා නිමි කල්හි ද බෝහෝ හු ඉතිරි වූයේ වෙයි. දෙවනවට ද සවග මහණහු වෙනත් හු විතවා පෙහෙරුන් ලවා සිවුරක් වියවූහ. සිවුර වියා නිමි කල්හිද බොහෝ හු ඉතිරි වූයේ වෙයි. තෙවනවට ද සවග මහණහු වෙනත් හු විතවා පෙහෙරුන් ලවා සිවුරක් වියවූහ. මිනිස්සු හෙලා දකිති. නුගුණ කියති. දෙස් පවුරුවන්: “කෙසේ තම් ශ්‍රමිණයාකාසුත්‍රයෝ තුමු හු විතවා පෙහෙරුන් ලවා සිවුරක් වියවූහද”යි.

2. භික්ෂුහු හෙලා දකින, නුගුණ පවසන, දෙස් පවුරුවන ඒ මිනිසුන්ගේ බස් ඇසූහ. යම් අපිය මහණ කෙනෙක් වෙද්ද ඔහු හෙලා දකිත්, නුගුණ පවසත්, දෙස් පවුරුවන්: “කෙසේ තම් සවග මහණහු තුමු හු විතවා පෙහෙරුන් ලවා සිවුරක් වියවූහද”යි. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවන් සැල කළහ. “සැබෑ ද මහණෙනි, තෙපි තුමු ම හු විතවා පෙහෙරුන් ලවා සිවුරක් වියවූහද”යි. “සැබෑව භාග්‍යවතුන් වහන්ස.” භාග්‍යවන් බුදුරජානන් වහන්සේ නින්දා කළ සේක: “කෙසේ තම් හිස් පුරාමයෙනි, තෙපි තුමු හු විතවා පෙහෙරුන් ලවා සිවුරක් වියවූහද” හිස් පුරාමයෙනි, මෙය නො පහන් වුවන්ගේ පාඨාදීම පිණිස හෝ තො වෙයි. .... මහණෙනි, මේ සිකපදය වෙසේ උදෙසවු:

“යම් මහණෙක් සිවුරු පිණිස හු විතවා පෙහෙරුන් ලවා සිවුරු පිළියක් වියවා නම් නිසඟිපවිනි මේ”යයි.

3. යොපන යනු යවෙක් යම්බදයෙක් ....

හිකඩු යනු ... මේ තෙමේ මේ කරුණෙහි ‘හිකඩු’යයි අදහස් කරණ ලද්දේයි.

සාමා යනු තෙමේ ඉල්ලා ගෙනය.

සුභත නම්: “කොමුවැහැරියෙන් කළ හු ය, කපුයෙන් නිපන් හු ය, තිහිරියෙන් කළ හු ය, එළලොමින් කළ හු ය, හණවැහැරියෙන් කළ හු ය, මේ පස මුසුකොට කළ හු ය”යි සවාදුරුම් හු ය.

තනනවායෙහි යනු: පෙහෙරුන් ලවා වියවා නම් පියොවක් පාසා දුකුලා වෙයි. ලැබීමෙන් නිසඟි වේ. සබ්බසාට හෝ ගණයාට හෝ පුද්ගලයාට හෝ නිසාජ්ඣ යුතුයි. “මහණෙනි වෙසේ නිසාජ්ඣ යුතුයි. “වහන්ස, මවිසින් මේ සිවුරු පිළිය තමා ම හු විතවා පෙහෙරුන් ලවා වියවන ලද්දේ නිසඟි විය. මම් මෙය සහනට නිසඟිම ... දෙත්තේය’යි ... දෙත්තාහු යි ... ආයුෂ්මත්තට දෙමි”යි.

4. වායාපිනෙ වායාපිනසඤ්ඤා, නිසංසග්ගියං පාවිතතියං. වායාපිනෙ වෙමතිකො, නිසංසග්ගියං පාවිතතියං. වායාපිනෙ අවායාපිනසඤ්ඤා, නිසංසග්ගියං පාවිතතියං.

5. අවායාපිනෙ වායාපිනසඤ්ඤා, ආපනති දුක්ඛටස්ස. අවායාපිනෙ වෙමතිකො, ආපනති දුක්ඛටස්ස. අවායාපිනෙ අවායාපිනසඤ්ඤා, අනාපනති.

6. අනාපනති විවරං සිබ්බෙත්ථං, ආයොගෙ, කායබ්බතෙන, අංසවට්ඨකො,¹ පනතත්ථිකාය, පරිස්සාවතෙ, ඤාතකාතං, පචාරිතාතං, අඤ්ඤාස්සත්ථාය, අනතතො ධනෙන, උමමනාකස්ස, ආදිකමමිකස්සාති.

සුත්තවිඤ්ඤානතිසිකිඛාපදං නිවසිතං.

5. 3. 7.

මහාපෙසකාරසිකිඛාපදං.

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවතියං විහරති ජේතවනෙ අනාඨපිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරො පුරිසො පවාසං ගච්ඡන්තො පජාපතිං එතදවොච: “සුත්තං ධාරයිත්වා අමුක්ඛස්ස තනනවායස්ස දෙති. විවරං වායාපෙත්වා නිකම්ප. ආගතො අයං උපනඤං විවරෙන අච්ඡාදෙස්සාමි”ති. අස්සොසි බො අඤ්ඤාතරො පිණ්ඩිවාරිකො භික්ඛු තස්ස පුරිසස්ස ඉමං වාවං භාසමානස්ස. අථ බො සො භික්ඛු යෙනායස්මා උපනඤෙ සික්ඛාපුත්තො තෙනුපසඝිකමි. උපසඝිකමිත්වා, ආයස්මනං උපනඤං සික්ඛාපුත්තං එතදවොච: “මහාපුඤ්ඤෙසි නිං ආවුසො උපනඤ, අමුක්ඛමිං ඔකාසෙ අඤ්ඤාතරො පුරිසො පවාසං ගච්ඡන්තො පජාපතිං එතදවොච: “සුත්තං ධාරයිත්වා අමුක්ඛස්ස තනනවායස්ස දෙති. විවරං වායාපෙත්වා නිකම්ප. ආගතො අයං උපනඤං විවරෙන අච්ඡාදෙස්සාමි”ති. “අත්ථාචුසො මං යො උපට්ඨාකො”ති. සොපි බො තනනවායො ආයස්මතො උපනඤස්ස සික්ඛා-පුත්තස්ස උපට්ඨාකො භොති.

2. අථ බො ආයස්මා උපනඤෙ සික්ඛාපුත්තො යෙන සො තනනවායො තෙනුපසඝිකමි, උපසඝිකමිත්වා තනනවායං එතදවොච: “ඉදං බො ආවුසො විවරං මං උද්දිස්ස වියංති, ආයනඤ්ඤා කරොති, විත්තනඤ්ඤා අපමනඤ්ඤා සුචිතඤ්ඤා සුප්පවාසිතඤ්ඤා සුචිලෙඛිතඤ්ඤා සුචිතච්ඡිතඤ්ඤා කරොති”ති. “එතෙ බො මෙ භනෙති සුත්තං ධාරයිත්වා අදංසු ඉමිනා සුත්තෙන විවරං විතාහිති. න භනෙත සකකා ආයනං වා විත්තං වා අපමනං වා කාතුං, සකකා ව බො භනෙත සුචිතඤ්ඤා සුප්පවාසිතඤ්ඤා සුචිලෙඛිතඤ්ඤා සුචිතච්ඡිතඤ්ඤා කාතුනති.” “ඉමිස නිං ආවුසො ආයනඤ්ඤා කරොති විත්තනඤ්ඤා අපමනඤ්ඤා, න තෙ² සුත්තෙන පටිබ්බං භවිස්සති”ති.

4. වියවන ලද්දෙහි වියවන ලද්ද සන් ඇතිගේ නිසභිපච්චි වෙයි. වියවන ලද්දෙහි විමති ඇත්තේ නිසභිපච්චි වෙයි. වියවන ලද්දෙහි නො වියවන ලද්ද සන් ඇතිගේ නිසභිපච්චි වේ.

5. නොවියවන ලද්දෙහි වියවන ලද්ද සන් ඇතිගේ දුකුලා ඇවැත් වෙයි. නොවියවන ලද්දෙහි විමති ඇතිගේ දුකුලා ඇවැත් වෙයි. නොවියවන ලද්දෙහි නොවියවන ලද්ද සන් ඇතිගේ ඇවැත් නැති.

6. සිවුරු මැනීම පිණිස ද, ආයෝගපට්ටය, කායබ්බන්ධය, අංසවට්ටකය, පත්තාන්තරිකාය, පරිසාරායනය යන මේ නිමිති කොට හු විතවත්තනුට ද, ඥාති නික්කන්ට ද, පවරණු ලැබුවනට ද, අනෙකක් හු සදහා ඉල්ලන්නනුට ද, සිය ධනයෙන් ගන්නනුට ද, උමතුටුවනුට ද, ආදිකමමිකයාට ද ඇවැත් නැති.

සුත්තපිණ්ණාසක නික්කාපදය නිමි.

5. 3. 7.

මහාපෙසකාර ශික්ෂාපදය.

1. එසමයෙහි භාගාවන් බුදුරජානන් වහන්සේ සැවැත්නුවර සමීපයෙහි ජෙනවන නම්වූ අනේපිඩු සිටුහුගේ අරමිති වසන සේක. එසම-යෙහි එක්තරු පුරුෂයෙක් ප්‍රවාසයට යන්නේ බිරිදට මෙය කිය: “හු භුලනය කොට අසුවල් පෙහෙරාට දෙව. සිවුරු පිළිය වියවා තබව. පෙරලා ආයෙම් උපනඤ්ඤා හිමියන් සිවුරින් පුදන්නෙමි”යි. එක්තරු පිණිසවාරික මහණෙක් කියන්නා වූ ඒ පුරුෂයාගේ මෙනෙපුල් ඇසී ය. ඉක්බිති ඒ මහණ තෙමේ උපනඤ්ඤා ශාක්‍යපුත්‍රයන් වෙත එළඹ මෙය කිය: “ඇවැත් උපනඤ්ඤා, තෙපි මහ පිනැත්තනුය. අසුවල් නැත එක්තරු පුරුෂයෙක් ප්‍රවාසයට යන්නේ බිරිදට මෙය කිය. “නුල් භුලනය කොට අසුවල් පෙහෙරාට දෙව. සිවුරු පිළියක් වියවා තබව. පෙරලා ආයෙම් සිවුර උපනඤ්ඤා හිමියන් පුදන්නෙමි”යි. “ආන ඇවැත්නි, හේ මට උපසංඝායකයා”යි. ඒ පෙහෙර තෙමේ ද ආසුමන් උපනඤ්ඤා ශාක්‍යපුත්‍රයන්ගේ උපසංඝායකයෙක් වෙයි.

2. ඉක්බිති ආසුමන් උපනඤ්ඤා ශාක්‍යපුත්‍රයෝ ඒ උපසංඝායකයා වෙත එළඹ පෙහෙරාට මෙය කිය. “ඇවැත්, මේ සිවුරු පිළිය මා උදෙසා වියනු ලැබේ. දිග්චුවක් ද, පුළුල්චුවක් ද, සත වුවක් ද, සමව වියන ලද්දක් ද, සමව නුල් එලා වියන ලද්දක් ද, මහා හිරි අඳින ලද්දක් ද, කොස්සෙන් පිරිසිදු කරණ ලද්දක් ද කරව”යි. “වහන්ස, මොහු මට මේ හුසින් සිවුරු පිළියක් වියවයි හු පමණ කොට දුන්න. වහන්ස, දිග හෝ පුළුල් හෝ සත හෝ කරන්නට නො හැකිය. “වහන්ස, සුචිත ද, සුප්පවාසිත ද සුචිලෙඛිත ද සුචිතච්ඡිත ද කරන්නට හැකි වෙයි.” ඇවැත්, එසේ නම් නෝ දිග්චුවක් ද, පුළුල්චුවක් ද, සත වුවක් ද, කරව. තට හුසින් අඩුවෙක් නොවන්නේ ය.”

3. අථ බො සො තනනවායො යථාභූතං සුතතං තනෙන උපතෙනා යෙන සා ඉතී තෙනුපසඛකමි, උපසඛකමිනා තං ඉතී ඵතදවොච: “සුතෙන ත අයො අනො”ති. “තනු නං අයො වියා ටුතෙනා: ඉමිනා සුතෙන ත විවරං විතාති”ති, “සච්චාහං අයො තයා ටුතෙනා: ඉමිනා සුතෙන ත විවරං විතාති”ති, අපිච මං අයො උපතනො ඵවමාහ: “ඉඛස් නං ආටුසො ආයතඤ්ච කරොති විත්තඤ්ච අපිතඤ්ච, ත තෙ සුතෙන ත පටිබද්ධං භවිස්සතිති.” අථ බො සා ඉතී යතතකං යෙව සුතතං පඨමං අද්දසී, තතතකං පච්ඡා අද්දසී.

4. අයොසී බො ආයසමා උපතනො සකාපුතෙනා: “සො කිර පුරිසො පවාසතො ආගතොති.” අථ බො ආයසමා උපතනො සකාපුතෙනා යෙන තසා පුරිසසා නිවෙසනං තෙනුපසඛකමි. උපසඛකමිනා පඤ්ඤතෙන ආසතෙ නිසීදි. අථ බො සො පුරිසො යෙනායසමා උපතනො සකාපුතෙනා තෙනුපසඛකමි, උපසඛකමිනා ආයසමනං උපතනො සකාපුතෙනා අභිවාදෙතා ඵකමනං නිසීදි. ඵකමනං නිසීතො බො සො පුරිසො පජාපතිං ඵතදවොච: “තං වායාපිතං¹ විවරන්ති?” “ආමයා වායාපිතං තං විවරන්ති”. “ආහර අයො උපතනො විවරෙන අච්ඡාදෙස්සාමි”ති. අථ බො සා ඉතී තං විවරං නිහරිතා සාමිකස්ස දතා ඵතමන්ථ ආරොවෙසී. අථ බො සො පුරිසො ආයසමතො උපතනස්ස සකාපුතතස්ස විවරං දතා උඤ්ඤායති බියති විපාවෙති: “මභිච්ඡා ඉමෙ සමණා සකාපුතතියා අසනතුට්ඨා, තසිමෙ සුකරා විවරෙන අච්ඡාදෙත්තුං. කථං හි තාම අයො උපතනො මයා පුබ්බෙ අප්පචාරිතො තනනවායෙ උපසඛකමිනා විවරෙ විකප්පං ආපජ්ජස්සති”ති.

5. අයොසුං බො භික්ඛු තසා පුරිසසා උඤ්ඤායනතස්ස බියනතස්ස විපාවෙනතස්ස යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ච්ඡා තෙ උඤ්ඤායනති බියනති විපාවෙන්ති: “කථං හි තාම ආයසමා උපතනො සකාපුතෙනා පුබ්බෙ අප්පචාරිතො ගහපති-කස්ස තනනවායෙ උපසඛකමිනා විවරෙ විකප්පං ආපජ්ජස්සති”ති. අථ බො තෙ භික්ඛු ගහවතො ඵතමන්ථ ආරොවෙසුං. “සච්චං කිර නං උපතනො පුබ්බෙ අප්ප-චාරිතො ගහපතිකස්ස තනනවායෙ උපසඛකමිනා විවරෙ විකප්පං ආපජ්ජ”ති? “සච්චං ගතවා.” “ඤ්ඤතකො තෙ උපතනො අඤ්ඤතකො”ති? “අඤ්ඤතකො ගතවා”ති. “අඤ්ඤතකො මොඝපුරිස අඤ්ඤතකස්ස ත ජානාති පතිරූපං වා අප්පතිරූපං වා සනතං වා අසනතං වා. තන්තාම නං මොඝපුරිස පුබ්බෙ අප්පචාරිතො අඤ්ඤතකස්ස ගහපතිකස්ස තනනවායෙ උපසඛකමිනා විවරෙ විකප්පං ආපජ්ජස්සසී. තෙනං මොඝපුරිස අප්පසන්නාතං වා පසාදය -පෙ-ඵවඤ්ච පත භික්ඛවෙ ඉමං සිකිංපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:

“භික්ඛුං පනෙව උද්දිස්ස අඤ්ඤතකො ගහපති වා ගහපතාහි වා තනනවායෙහි විවරං වායාපෙය්‍ය, තනු වෙ සො භික්ඛු පුබ්බෙ අප්ප-චාරිතො තනනවායෙ උපසඛකමිනා විවරෙ විකප්පං ආපජ්ජෙය්‍ය: ‘ඉදං බො ආටුසො විවරං මං උද්දිස්ස වියනි, ආයතඤ්ච කරොථ විත්තඤ්ච අපිතඤ්ච සුචිතඤ්ච සුසාමාසිතඤ්ච සුචිලෙඛිතඤ්ච සුචිතවජ්ජිතඤ්ච කරොථ, අපෙසවනාම මයමපි ආයසමනාතං කිඤ්චිමනං අනුපදජෙය්‍ය-යාමා’ති, ඵවඤ්ච සො භික්ඛු වතා කිඤ්චිමනං අනුපදජෙය්‍ය අනමසො පිණ්ඩපාතමනමපි, නිස්සග්ගියං පාවිනියනති.”

3. ඉක්බිති ඒ පෙහෙර තෙමේ ගෙණා පමණ හු යනුයෙහි එළවා ඒ සත්‍රිය වෙත එළඹ මෙය කිය. “ආයතීවෙනි, හුසින් ප්‍රයෝජන ඇතැ”යි. “ආයතීයෙහි මේ හුසින් සිවුරක් වියව’යි තෙපි මා විසින් කියන ලද්දහු නො වේ ද?” “සැබව ආයතීවෙනි, නොප විසින් මේ හුසින් සිවුරක් වියව’යි කියන ලද්දෙමි”යි. එකකුදුවුවත් උපනඤ්ඤා සාමිත්‍ර මට මෙය කීහ. “ඉදින් ඇවැත නෝ දිග ද පුළුද ද සන ද කරව, තට හුසින් අඩුවෙක් නො වන්නේය”යි. ඉක්බිති ඒ සත්‍රිය නොමෝ යම් පමණ හු පළමුව දුන්නී ද, පසුව ද එපමණ දුන්නීය.

4. ආයුෂ්මත් උපනඤ්ඤා ශාක්‍යපුත්‍රයෝ ඒ පුරුෂයා බැහැර සිට ආයෙයයි ඇසූහ. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් උපනඤ්ඤා ශාක්‍යපුත්‍රයෝ ඒ පුරුෂයාගේ නිවසට එළඹ පැණ වූ අස්තෙහි හුන්හ. ඉක්බිති ඒ පුරුෂ තෙමේ ආයුෂ්මත් උපනඤ්ඤා ශාක්‍යපුත්‍රයන් වෙත එළඹ වැද එකත්පසෙක හුන්නේය. එකත් පසෙක හුන් ඒ පුරුෂ තෙමේ බිරිඳට මෙය කියේය. ඒ සිවුරුපිළිය වියවන ලද්දැ”යි. “එසේ ය හිමියනි, ඒ සිවුරු පිළිය වියවන ලද්දේය”යි. “ගෙණ එව. උපනඤ්ඤා හිමියන් සිවුරින් පුදන්නෙමි”යි. ඉක්බිති ඒ සත්‍රිය නොමෝ ඒ සිවුරුපිළිය ගෙණවූත් සැමියාට දී මේ පවත් දුන්වූවාය. ඉක්බිති ඒ පුරුෂ තෙමේ ආයුෂ්මත් උපනඤ්ඤා ශාක්‍යපුත්‍රයට සිවුරුපිළිය දී හෙලා දකිති. නුගුණ පවසයි. දෙස් පතුරුවයි: “මේ ශ්‍රමණ ශාක්‍යපුත්‍රයෝ මහත් ආශාඥාත්තෝය. ලද දෙයින් සතුටු නොවන්නෝය. මොහු සිවුරකින් පුදන්නට පහසු නො වෙත්. “කෙසේ නම් උපනඤ්ඤා හිමියෝ මිනිසින් පෙර නො පවරණ ලද්දහු පෙහෙරැත් වෙත එළඹ සිටුරෙහි අධික විධානයට පැමිණියාහු ද”යි.

5. හික්ෂුහු හෙලා දකින, නුගුණ පවසන, දෙස් පතුරුවන ඒ පුරුෂයාගේ බස් ඇසූහ. යම් අපිස් මහණ කෙනෙක් වෙද්ද ඔහු හෙලා දකිති. නුගුණ පවසති. දෙස් පතුරුවති. “කෙසේ නම් ආයුෂ්මත් උපනඤ්ඤා ශාක්‍යපුත්‍රයෝ පෙර නොපවරණ ලද්දහු ගැහැවියකුගේ පෙහෙරැත් වෙත එළඹ සිවුරුපිළියෙහි අධික විධානයට පැමිණියාහු ද” යි. ඉක්බිති ඒ හික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් සැළ කළහ. “සැබෑ ද උපනඤ්ඤා, තෝ පෙර නො පවරණ ලද්දෙහි ගැහැවියකුගේ පෙහෙරැත් වෙත එළඹ සිටුරෙහි අධික විධානයට පැමිණියෙහි ද” යි. “සැබව, භාග්‍යවතුන් වහන්ස.” “උපනඤ්ඤා හේ නායෝ නැයෙක් ද? නො නැයෙක් ද? “භාග්‍යවතුන් වහන්ස නො නැයෙකි.” “තුච්ඡපුරුෂය, නො නැයෙක් නො නැයකුගේ සුදුසුබව හෝ නුසුදුසු බව හෝ ඇතිබව හෝ නැතිබව හෝ නො දකිති. එහිලා තුච්ඡපුරුෂය, තෝ පෙර නො පවරණ ලද්දෙහි නො නැ ගැහැවියකුගේ පෙහෙරැත් වෙත එළඹ සිටුරෙහි අධික විධානයට පැමිණියෙහි ය. “තුච්ඡපුරුෂය, තෙල නොපහන්වුවන්ගේ පැහැදීම පිණිස හෝ නොවෙයි.” ... “මහණෙනි, මේ සිකපදය මෙසේ උදෙසා වූ:

“මහණකු උදෙසාම නොනැ ගැහැවියෙක් හෝ ගිහිනියක් හෝ පෙහෙරැත් ලවා සිවුරුපිළියක් වියවා නම් එකල්හි ඒ මහණ තෙමේ පෙර නො පවරණ ලද්දේ පෙහෙරැත් වෙත එළඹ ඉදින් සිටුරෙහි අධික විධානයට පැමිණේ නම්: ‘ඇවැත්නි, මේ සිවුරුපිළිය මා උදෙසා වියනු ලැබේ. දිග්චුවක් ද පුළුල්චුවක් ද සනචුවක් ද කරවු. මනාකොට විසන ලද්දක් ද සමකොට හු අතුරු විසන ලද්දක් ද මනාකොට ගිනි අදින ලද්දක් ද, මනාකොට මදින ලද්දක් ද කරවු. ඉදින් අපිද ආයුෂ්මත්භව කිසිවක් දෙන්නාමෝ නම් යෙහෙකැ’යි. එ මහණ තෙමේ මෙසේ කියා යටත් පිටිසෙයින් සබල්පමානුඩු ද පිඩුපමණකුදු දේ නම් ගිහිගිවෙහි මේ” යයි.

6. හික්ඛුං පගොව උද්දිසසාති හික්ඛුසුසාසාය හික්ඛුං ආරමමණං කරිතා හික්ඛුං අච්ඡාදෙතුකාමො.

අඤ්ඤානසො නාම: මානිතො වා පිනිතො වා යාව සන්තමා පිතාමහසුගා අසමිද්ධො.

ගහපති නාම: යො කොචි අගාරං අජ්ඣාචසති.

ගහපතාති නාම: යා කාචි අගාරං අජ්ඣාචසති.

තනනවායෙහිති පෙසකාරෙහි.

චිවරං නාම: ඡන්තං චිවරුතං අඤ්ඤාතරං චිවරං විකප්පනුපගපච්ඡමං.

වායාපෙය්‍යාති විතාපෙති.

තනු වෙ සො හික්ඛුති යං හික්ඛුං උද්දිසු චිවරං විය්‍යති සො හික්ඛු.

පුබ්බෙ අප්පවාදිතොති පුබ්බෙ අටුතොතා හොති: “කිදිසෙන තෙ භන්තෙ චිවරෙන අප්පො, කිදිසං තෙ චිවරං වායාපෙමි”ති.

තනනවායෙ උපසඛකමිත්වාති සරං ගන්තො යත්ත කත්ථි උපසඛකමිත්වා

චිවරෙ විකප්පං ආපජේජය්‍යාති “ඉදං බො ආටුසො චිවරං මං උද්දිසු විය්‍යති, ආයතඤ්ච කරොථ, විත්තඤ්ච අපමිතඤ්ච සුචිතඤ්ච සුප්පවාසිතඤ්ච සුචිලෙඛිතඤ්ච සුචිතච්ඡිතඤ්ච කරොථ.”

අප්පෙට්ඨාම මයමපි ආයසමනනාතං කිඤ්චිමනං අනුපදජේජය්‍යා-
මාහි ඵවඤ්ච සො හික්ඛු ඵතා කිඤ්චිමනං අනුපදජේජය්‍ය අනතමසො
පිණ්ඩපානමනනමිති. පිණ්ඩපානො නාම: යාගුපි භන්තමපි බාදනීයමපි
චුණ්ණපිණ්ණොපි දන්තකට්ඨමපි දසිකසුන්තමපි අනතමසො ධම්මමපි භණති.

7. තස්ස චචතෙන ආයතං වා විත්තං වා අපමිතං වා කරොති, පයොගෙ
දුක්ඛං. පටිලාභෙන නිස්සග්ගියං හොති. නිස්සජ්ඣබ්බං සබ්බස්ස වා
ගණස්ස වා පුග්ගලස්ස වා. ඵවඤ්ච පන භික්ඛුවෙ නිස්සජ්ඣබ්බං: “ඉදං මෙ
භන්තෙ චිවරං පුබ්බෙ අප්පවාරිතො අඤ්ඤාතකස්ස ගහපතිකස්ස තනනවායෙ
උපසඛකමිත්වා චිවරෙ විකප්පං ආපන්තං නිස්සග්ගියං. ඉමාහං සබ්බස්ස
නිස්සජ්ඣමි”ති. -පෙ- දදෙය්‍යාති -පෙ- දදෙය්‍යන්ති -පෙ- ආයසමතො දමමි”ති.

6. හික්කු පනෙට උද්දෙස යනු: මහණකු සදහා මහණකු අරමුණු කොට මහණක්හට දෙනු කැමැත්තේ.

අක්කුගත නම්: මවුපසින් හෝ පියපසින් හෝ සත්වන මුත්තා යුගල තෙක් සම්බන්ධවූයේ වෙයි.

ගහපති නම්: යමෙක් ගිහිගෙයි වෙසේ නම් හෙ තෙමේ ය.

ගහපතානි නම්: ගිහිගෙයි වසන යමිකිසි මාගමක්.

නනනව්‍යෙහි යනු: පෙහෙරැත් ලවා.

විවර නම්: සවැදැරම් සිවුරු අතුරෙන් එක්තරු විකපුන් පොහෝනා පැසුළු සිවුරෙකි.

ව්‍යාපෙය්‍ය යනු: විසවයි.

තනු වෙසො හික්කු යනු: යම් මහණකු උදෙසා සිවුරක් විසනු ලැබේ ද, ඒ මහණ තෙමේ ය.

පුබ්බ අප්පවාජිනො යනු: “වහන්ස, කෙබඳු සිවුරකින් තොපට ප්‍රයෝජන වේ ද, තොපට කෙබඳු සිවුරක් විසවම් දැ යි” පෙර නොකියනු ලැබුවෙක් වෙයි.

නනනව්‍යෙ උපසංඝමිකා යනු: ගෙට ගොස් යමිකිසි තැනෙක්හි එළඹය.

විවර විකප්පං ආපජෙය්‍ය යනු: “අවැත මේ සිවුරැපිළිය මා උදෙසා විසනු ලැබේ. දිග්වුවක් ද පුළුල්වුවක් ද සනවුවක් ද කරවු. මනා කොට විසන ලද්දක් ද, සමකොට හු අතුරු විසන ලද්දක් ද, මනාකොට හිරි අදින ලද්දක් ද, මනාකොට මදින ලද්දක් ද කරවු.”

අපෙට නාම මයමපි ආයසමනනාං කිඤ්චිමනං අනුපදජෙය්‍යා-
මානි එවං ව සො හික්කු වධා කිඤ්චිමනං අනුපදජෙය්‍ය අනාමසො
පිණ්ඩපානමනමපි යනු: පිණ්ඩපාන නම්: හඹු ද, බත් ද, කැවිලි ද, සුණුපිකක් ද, දෑහැටි දඬුවක් ද දහවළකකක් ද යටත් පිරිසෙයින් දහම් ද දෙසයි.

7. ඔහුගේ වචනයෙන් දිග්වුවක් හෝ පුළුල්වුවක් හෝ සනවුවක් හෝ කෙරේ නම් පියෝගි දුකුලා වෙයි. ලැබීමෙන් නිසඟි වේ. සහනට හෝ ගණයාට හෝ පුහුලාට හෝ නිසැරිය යුතු. මහණෙහි, මෙසේ නිසැරිය යුතුයි. “වහන්ස, මාගේ මේ සිවුර පෙර නො පවරණලද්දෙමි නො නැ ගැහැටියකුගේ පෙහෙරැත් වෙත එළඹ සිවුරෙහි අභිකම්බානයට පැමිණෙන ලද්දේ නිසඟි විය. “මෙය මම සහනට නිසැරිමි’ යි ... දෙත්තේය’ යි ... දෙත්තාහයි ... ආයුමෙන්හට දෙමි’ යි.

8. අඤ්ඤානකෙ අඤ්ඤානකසඤ්ඤා පුබ්බෙ අප්පචාරිනො ගහපතිකස්ස නන්තවායෙ උපසංඝමිත්වා විචරෙ විකප්පං ආපජ්ජති, නිස්සංගිං පාචිත්තිං. අඤ්ඤානකෙ වෙමතිකො -පෙ- අඤ්ඤානකෙ ඤානකසඤ්ඤා පුබ්බෙ අප්පචාරිනො ගහපතිකස්ස නන්තවායෙ උපසංඝමිත්වා විචරෙ විකප්පං ආපජ්ජති, නිස්සංගිං පාචිත්තිං.

9. ඤානකෙ අඤ්ඤානකසඤ්ඤා, ආපනති දුක්ඛටස්ස. ඤානකෙ වෙමතිකො ආපනති දුක්ඛටස්ස. ඤානකෙ ඤානකසඤ්ඤා, අනාපනති.

10. අනාපනති ඤානකානං, පචාරිතානං, අඤ්ඤාස්සත්ථාය, අත්තනො ධනෙන, මහග්ගං වායාපෙත්තුකාමස්ස අප්පග්ගං වායාපෙති, උමමත්තකස්ස, ආදිකමමකස්සාති.

මහාපෙසකාරසිකඛාපදං නිමිතිං.

5. 3. 8.

අවේකවිවරසිකඛාපදං.

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවඤ්ඤං විහරති ජේතවනෙ අනාඨිණ්ඩිකස්ස ආරාමෙ. තෙන බො පන සමයෙන අඤ්ඤාතරෙ මහා-මනෙතො පවාසං ගච්ඡන්තො භික්ඛුනං සන්ත්තෙ දුතං පාහෙයි: “ආගච්ඡන්තු හදන්තා, වස්සාවාසිකං දස්සාමි”ති. භික්ඛු වස්සං වුත්ථානං භගවතා වස්සා-වාසිකං අනුඤ්ඤාන”නති කුකකුච්චායන්තා නාගමංසු. අථ බො සො මහාමනෙතො උප්ඤ්ඤාති බියති විපාවෙති: “කථං හි නාම හදන්තා මයා දුතෙ පතිතෙ නාගච්ඡස්සන්ති” “අහං හි සෙනාය ගච්ඡාමි, දුජ්ජානං ජීවිතං, දුජ්ජානං මරණ”නති. අස්සොසුං බො භික්ඛු නස්ස මහාමනායස්ස උප්ඤ්ඤා-යන්තස්ස බියන්තස්ස විපාවෙන්තස්ස. අථ බො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙසුං. අථ බො භගවා එතස්මිං නිදුතෙ එතස්මිං පකරණෙ ධමමිං කථං කතා භික්ඛු ආමනෙතයි: “අනුජානාමි භික්ඛවෙ අවේකවිවරං පටිග්ගහෙත්වා නික්ඛිපිතු”නති.

2. තෙන බො පන සමයෙන භික්ඛු “භගවතා අනුඤ්ඤානං අවේක-විවරං පටිග්ගහෙත්වා නික්ඛිපිතු”නති. අවේකවිවරානි පටිග්ගහෙත්වා විවරකාලසමයං අනික්ඛාමෙන්ති. තානි විවරානි විවරවංසෙ භණ්ඩිකාබද්ධානි තිට්ඨන්ති. අද්දසා¹ බො ආයස්මා ආනන්දෙ සෙනාසනවාරිකං ආභිණ්ඩනෙතො තානි විවරානි විවරවංසෙ භණ්ඩිකාබද්ධානි තිට්ඨන්තො, දිස්වා භික්ඛු එතදවොච: “කස්සිමානි ආට්ටසො විවරානි විවරවංසෙ භණ්ඩිකාබද්ධානි තිට්ඨන්ති”ති? “අමොකං ආට්ටසො අවේකවිවරානි”ති. “කිව වීරං පනාට්ටසො ඉමානි විවරානි නික්ඛිත්තානි”ති. අථ බො තෙ භික්ඛු ආයස්මතො ආනන්දස්ස යථානික්ඛිත්තං ආරොචෙසුං. ආයස්මා ආනන්දෙ උප්ඤ්ඤාති බියති විපාවෙති: “කථං හි නාම භික්ඛු අවේකවිවරං පටිග්ගහෙත්වා විවරකාලසමයං අනික්ඛාමෙස්සන්ති”ති. අථ බො ආයස්මා ආනන්දෙ භගවතො එතමත්ථං ආරොචෙයි.

8. නොනැයෙකු කෙරෙහි නොනැයෙක යන සන් ඇතියේ පෙර නො පවරණ ලද්දේ ගැහැවියකුගේ පෙහෙරැන් වෙත එළඹ සිටුවෙති අධික විධානයට පැමිණේ නම්, නිසිනිපවිති වෙයි. නො නැයෙකු කෙරෙහි විමෙති ඇත්තේ ... නොනැයෙකු කෙරෙහි නැයෙක යන සන් ඇත්තේ පෙර නොපවරණ ලද්දේ, ගැහැවියකුගේ පෙහෙරැන් වෙත එළඹ සිටුවෙති අධික විධානයට පැමිණේ නම් නිසිනිපවිති වේ.

9. නැයකු කෙරෙහි නොනැයෙක යන සන් ඇතියේ දුකුලාඥාවන් වෙයි. නැයකු කෙරෙහි විමෙති ඇත්තේ දුකුලාඥාවන් වෙයි. නැයකු කෙරෙහි නැයෙක යන සන් ඇතියේ ඥාවන් නැති.

10. නැයතට, පැවරුවතට, අනෙකක්හු සිද්ධා, සිය ධනයෙන්, මහනු කොට වියවනු කැමැත්තකුගේ සිටුව අගය අඩුවුවක් කොට වියවා නම්, උමතුටු වනුට ද, ආදිකම්මිකයාට ද ඥාවන් නැති.

මහාපෙසකාර ගිණ්ණපදය නිමි.

5. 3. 8.

අවෙකවිවරගිණ්ණපදය.

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ සැවැත්නුවර ජෙන- වන නම් අනේපිටුසිටුවුනේ අරමිති වැඩ වෙසෙති. එසමයෙහි එක්තරා මහ ඥාමනියෙක් ප්‍රවාසයට යන්නේ භික්ෂුන් වෙත දුතයකු යැවිය. වහන්දුවරු වසින සේක්වා වසසාවාසිකයක් දෙන්නෙමි” යි. භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වස්විසුවන්ට වසසාවාසිකය අනුදන්නා ලදැයි කුකුස් කරමින් නොගියාහු ය. ඉක්බිති ඒ මහඥාමනි තෙමේ හෙලා දකියි. නුගුණ පවසයි. දෙස් පතුරුවයි. “කෙසේ නම් වහන්දුවරු මා විසින් දුතයකු යැවූ කල්හි නො එද්ද” යි. මම සේනාව සමග යෙමි. ජීවත්වීම නො දත හැකි ය. මරණය නොදත හැකි ය” යි. භික්ෂුහු හෙලා දකින නුගුණ පවසන දෙස් පතුරුවන ඒ මහඥාමනියාගේ බස් ඇසුහ. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට එපවත් සැළ කළහ. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදනයෙහි මේ කරුණෙහි දූහැමි කථා වදාර භික්ෂුන් ඥාමතු සේක. “මහණෙනි, අතික් සිටුවක් පිළිගෙන තබන්නට අනුදනිමි” යි.

2. එසමයෙහි මහණහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් අතික් සිටුවක් පිළිගෙන තබන්නට අනුදන්නා ලදැයි. අතික් සිටුව පිළිගෙන විවරකාල සමය ඉක්මවත්, ඒ සිටුව විවරවංසයෙහි බදබැසි ව තිබේ. සෙනාසන වාරිකාවෙහි හැසිරෙණ ආයුෂමත් ආනන්ද සථවිරියන් වහන්සේ විවරවංසයෙහි බදබැසි වූ ඒ සිටුව දුටහ. දූක භික්ෂුන්ට මෙය කිහ. “ඥාවන්නි, විවරවංසයෙහි පොදි බැඳ තබන ලද මේ සිටුව කවරක්හුගේ ද” යි. “ඥාවන්නි අපගේ අතික් සිටුව” යි. “ඥාවන්නි, මේ සිටුව කෙතෙක් කල් තබන ලද්ද” යි. එකල්හි ඒ භික්ෂුහු ආයුෂමත් ආනන්ද තෙරුන්ට නැඹුපරිදි සැළ කළහ. ආයුෂමත් ආනන්ද තෙරණුවෝ හෙලා දකිති. නුගුණ පවසති දෙස් පතුරුවති. “කෙසේ නම් භික්ෂුහු අතික් සිටුවක් පිළිගෙන විවරකාලසමය ඉක්මවද්ද” යි. ඉක්බිති ආනන්ද තෙරණුවෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ කරුණ සැළ කළහ.

3. “සච්චං කිර භික්ඛවෙ භික්ඛු අවේකච්චරං පටිගහහොවා ච්චරකාල-සමයං අතිකකාමෙත්ති”¹ “සච්චං භගවා.” විගරහී බුද්ධෝ භගවා: “කථං හි නාම තෙ භික්ඛවෙ මොඝපුරිසා අවේකච්චරං පටිගහහොවා ච්චරකාලසමයං අතිකකාමෙස්සන්ති”. තෙන භික්ඛවෙ අප්පසන්නානං වා පසාදය -පෙ- ඵවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකාපදං උද්දිස්සෙය්‍යාථ.”

“දසාභානාගතං කතනිකතෙමාසිකපුණ්ණමං හික්ඛුතො පනෙව අවේකච්චරං උපපජ්ජෙය්‍ය, අවේකං මඤ්ඤමාගොග හික්ඛුගා පටිගහහෙතඛං, පටිගහහොවා යාච ච්චරකාලසමයං හික්ඛිපිතඛං. නතො වෙ උතනජිං හික්ඛිපෙය්‍ය, හිස්සග්ගියං පාවිතනියන්ති”.

4. දසාභානාගතන්ති දසාභානාගතාය පාචාරණාය.

කතනිකතෙමාසිකපුණ්ණමන්ති පචාරණා කතනිකා වුච්චති.

අවේකච්චරං නාම: සේනාය වා ගනතුකාමො හොති, පවාසං වා ගනතුකාමො හොති, ගිලානො වා හොති, ගබ්භීනී වා හොති, අස්සඤ්ඤා වා සද්ධා උපපන්නා හොති, අප්පසන්නස්ස වා පසාදෙ උපපන්නො හොති. සො වෙ භික්ඛුනං සන්තිකෙ දුතං පභිණෙය්‍ය: “ආගච්ඡන්තු භදන්නා, වස්සාවාසිකං දස්සාමිති” ඵතං අවේකච්චරං නාම.

අවේකං මඤ්ඤමාගොග හික්ඛුගා පටිගහහෙතඛං, පටිගහහොවා යාච ච්චරකාලසමයං හික්ඛිපිතඛන්ති සඤ්ඤතං කවා නික්ඛිපිතඛං, අවේකච්චරන්ති.

ච්චරකාලසමයො නාම: අනත්තෙ කසිනෙ වස්සානස්ස පච්ඡ්චෙ මාසො, අත්තෙ කසිනෙ පඤ්චමාසා.

නතො වෙ උතනජිං හික්ඛිපෙය්‍යාති අනත්තෙ කසිනෙ වස්සානස්ස පච්ඡ්චමං දිවසං අතිකකාමෙති, නිස්සග්ගියං¹ පාවිතනියං. අත්තෙ කසිනෙ කසිනුඤ්ඤාරදිවසං අතිකකාමෙති, නිස්සග්ගියං හොති. නිස්සජ්ඣතඛං සඛ්‍යස්ස වා ගණස්ස වා පුග්ගලස්ස වා. ඵවඤ්ච පන භික්ඛවෙ නිස්සජ්ඣතඛං: “ඉදංමෙහනෙත අවේකච්චරං ච්චරකාලසමයං අතිකකාමිතං නිස්සග්ගියං. ඉමාහං සඛ්‍යස්ස නිස්සජාමි”ති. -පෙ- දදෙය්‍යාති -පෙ- දදෙය්‍යුන්ති -පෙ- ආයසමතො දමමි”ති.

5. අවේකච්චරෙ අවේකච්චරසඤ්ඤේ ච්චරකාලසමයං අතිකකාමෙති, නිස්සග්ගියං පාවිතනියං. අවේකච්චරෙ වෙමනිකො ච්චරකාලසමයං අතිකකාමෙති, නිස්සග්ගියං පාවිතනියං. අවේකච්චරෙ අනවේකච්චරසඤ්ඤේ ච්චරකාලසමයං අතිකකාමෙති, නිස්සග්ගියං පාවිතනියං. අනට්ඨිතෙ අට්ඨිතසඤ්ඤේ -පෙ- අවිකප්පිතෙ විකප්පිතසඤ්ඤේ, අවිස්සජ්ජිතෙ විස්සජ්ජිතසඤ්ඤේ, අනට්ඨිතෙ ධර්මසඤ්ඤේ, අවිතට්ඨිතෙ විතට්ඨිතසඤ්ඤේ, අදබ්බිදබ්බිසඤ්ඤේ, අවිප්‍රිතෙතෙ විප්‍රිතතසඤ්ඤේ ච්චරකාලසමයං අතිකකාමෙති, නිස්සග්ගියං පාවිතනියං.

1. නිස්සග්ගියං හොති ය්‍යා.

3. “සැබැද මහණෙනි, හික්කුණු අතින් සිවුරක් පිළිගෙන විවරකාල-සමය ඉක්මවද්ද”යි. “සැබව, භාග්‍යවතුන් වහන්ස;” භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ ගැරඹූ සේක. “මහණෙනි කෙසේ නම් ඒ තුවල්පුරුෂයෝ අතින් සිවුරක් පිළිගෙන විවරකාලසමය ඉක්මවද්ද” “මහණෙනි තෙල නො පහන්වුවන්ගේ පැහැදීම පිණිස හෝ නොවෙයි. ... “මහණෙනි, මේ සික-පදය මෙසේ උදෙසායි:”

“දසදිනකින් නො පත් වස්මස් මැදි පොහොය තෙක් මහණහට අතින් සිවුරක් උපන්නේ නම් ඉක්මන් බව හඟනා මහණහු විසින් පිළිගත යුතුය. පිළිගෙන විවරකාලසමය තෙක් තැබිය යුතුය. ඉදින් ඉන් මන්තෙහි තබන්නේ නම් නිසඟිපවිති වේ” යයි.

4. දසාභානානතං යනු: පචාරණය දසදිනකින් නො පත් කල්හි.

කතනිකතෙමාසිකපුණණමං යනු: වස්මස් පවුරුණු පණුරුස කියනු ලැබේ.

අවෙචකවිවර නම්: සේනාව සමග යනු කැමැත්තේ හෝ වෙයි. බැහැර විසීමට යනු කැමැත්තේ හෝ වෙයි. ගිලනෙක් හෝ වෙයි. ගැබිණියක් හෝ වෙයි. සැදහැ නැත්තකුට සැදහැ උපන්නේ හෝ වෙයි. නො පහන් වුවකුට පහන්බව උපන්නේ හෝ වෙයි. ඉදින් හෙ තෙමේ හික්කුන් වෙත “වහන්දුවරා වහිත්වා. වසාචාසිකාස දෙන්තෙම”යි දුතයකු එවා නම් මේ අවෙචකවිවර නම්.

අවෙචකං මසැඤ්චාගොග හික්කුනා පටිග්ගහෙතබ්බං. පටිග්ගහෙතවා යාව විවරකාලසමයං නික්කිපිතබ්බං යනු: මේ අතින් සිවුරයයි සලකුණු කොට තැබිය යුතුයි.

විවරකාලසමය නම්: කෙළින් නො අතුළ කල්හි වැසි සාරමස පිළිබඳ පැසුළු මසයි. කෙළින් අතුළ කල්හි පස්මසකි.

නනො වෙ උතතපිං නික්කිපෙය්‍ය යනු: කෙළින් නො අතුළ කල්හි වැසිසාරමස පිළිබඳ පැසුළු දින ඉක්ම වා නම් නිසඟිපවිති වෙයි. කෙළින් අතුළකල්හි කෙළින් උදුරණ දිනය ඉක්මවා නම් නිසඟි වෙයි. සහනට හෝ ගණයාට හෝ පුතුලක්හට හෝ නිසැජිය යුතුය. මහණෙනි, මෙසේ නිසැජිය යුතු ... “වහන්ස, මගේ මේ අතින් සිවුර විවරකාලසමය ඉක්මවන ලද්දේ නිසඟි විය. මම් මෙය සහනට නිසජමි”යි ... දෙන්නේ යයි ... දෙන්නාහ යි ... ආයුෂමත්හට දෙමි” යි.

5. අතින් සිවුරෙහි අතින් සිවුරෙක යන සන් ඇතියේ විවරකාලසමය ඉක්මවා නම් නිසඟිපවිති වෙයි. අතින් සිවුරෙහි විමති ඇත්තේ විවරකාලසමය ඉක්මවා නම් නිසඟිපවිති වෙයි. අතින් සිවුරෙහි නො අතින් සිවුරෙක යන සන් ඇතියේ විවරකාලසමය ඉක්මවා නම් නිසඟි පවිති වේ. තොඉටන ලද්දෙහි ඉටන ලද්ද යි සන් ඇතියේ ... නොවිකපන ලද්දෙහි විකපන ලද්ද යි සන් ඇතියේ නොවිසජන ලද්දෙහි විසජනලද්ද යි සන් ඇතියේ නොනවුයෙහි නටැයි සන් ඇතියේ, නොවැතැසුනෙහි, වැතැසි නැ’යි සන් ඇතියේ නොදවුනෙහි දැවිනැ’යි සන් ඇතියේ, නොපැහැර ගන්නා ලද්දෙහි පැහැර ගන්නා ලද්ද යි සන් ඇතියේ විවරකාලසමය ඉක්මවා නම් නිසඟිපවිති වේ.

6. නිසංගතියං චිවරං අනිසංගතියා පරිභ්‍රාසකා, ආපනති දුක්ඛකටස්ස. අනචෙතකචිවරෙ අචෙතකචිවරසංඝද්දී, ආපනති දුක්ඛකටස්ස. අනචෙතක-චිවරෙ චෙතනිකො, ආපනති දුක්ඛකටස්ස. අනචෙතකචිවරෙ අනචෙතක-චිවරසංඝද්දී, අනාපනති.

7. අනාපනති අනෙතාසමයං¹ අධිට්ඨති විකප්පෙති විස්සජ්ජති නස්සති විතස්සති ඩයහති, අච්ඡිද්දිත්වා ගණහනති, විස්සාසං ගණහනති, උමමනනකස්ස, ආදිකමමකස්සාති.

අචෙතකචිවරසිකිකාපදං නිමග්ගං.

5. 3. 9.

සාසනසිකිකාපදං

1. තෙන සමයෙන බුද්ධො භගවා සාවභියං විහරති ජේතවනෙ අනාඨපිණ්ඩකස්ස ආරාමෙ. තෙන බො පන සමයෙන භික්ඛු වුත්ථවස්සා² ආරඤ්ඤකෙසු සෙතාසනෙසු විහරන්ති. කතතිකචොරකා “භික්ඛු ලඞ්ඛලාභාති” පරිපානෙතති. භගවතො එතමන් ආරොවෙසු. අථ බො භගවා එතස්මිං නිදුතෙ එතස්මිං පකරණෙ ධර්මිං කථං කතවා භික්ඛු ආමනෙතසි: “අනුජානාමි භික්ඛවෙ ආරඤ්ඤකෙසු සෙතාසනෙසු විහරන්තන නිණ්ණං චිවරානං අඤ්ඤතරං චිවරං අනතරසරෙ නික්ඛිපිතු”නති.

2. තෙන බො පන සමයෙන භික්ඛු භගවතා අනුඤ්ඤතං ආරඤ්ඤකෙසු සෙතාසනෙසු විහරන්තන නිණ්ණං චිවරානං අඤ්ඤතරං චිවරං අනතරසරෙ නික්ඛිපිතුනති” තෙ නිණ්ණං චිවරානං අඤ්ඤතරං චිවරං අනතරසරෙ නික්ඛි-පිත්වා අතිරෙකඡාරතනං විප්පවසන්ති. තාති චිවරාති නස්සන්තිපි ඩයහනතිපි විතස්සන්තිපි උද්ගරෙතිපි ඛජ්ජන්ති. භික්ඛු දුච්චොලා භොන්ති ලුබ්චිවරු. භික්ඛු එවමාහංසු: “නිසංගුලෙහ ආවුසො දුච්චොලා ලුබ්චිවරු”ති. අථ බො තෙ භික්ඛු භික්ඛුතං එතමන් ආරොවෙසු. යෙ තෙ භික්ඛු අපමිඡ්ඡා තෙ උජ්ඣායන්ති බියන්ති විපාචෙන්නති: “කථං හි නාම භික්ඛු නිණ්ණං චිවරානං අඤ්ඤතරං චිවරං අනතරසරෙ නික්ඛිපිත්වා අතිරෙකඡාරතනං විප්පව-සිස්සන්ති”ති.

3. අථ බො තෙ භික්ඛු භගවතො එතමන් ආරොවෙසු. “සච්චං කීර භික්ඛවෙ භික්ඛු නිණ්ණං චිවරානං අඤ්ඤතරං චිවරං අනතරසරෙ නික්ඛිපිත්වා අතිරෙකඡාරතනං විප්පවසන්ති”ති? “සච්චං භගවා” විගරහි බුද්ධො භගවා: “කථං හි නාම තෙ භික්ඛවෙ මොඝපුරිසා නිණ්ණං චිවරානං අඤ්ඤතරං චිවරං අනතරසරෙ නික්ඛිපිත්වා අතිරෙකඡාරතනං විප්පවසිස්සන්ති. තෙනං භික්ඛවෙ අප්පසන්නානං වා පසාදාය -පෙ- එවඤ්ච පන භික්ඛවෙ ඉමං සිකිකාපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:”

6. නිසැති සිවුර නො නිසැර වළඳු නම් දුකුලාභාවාත් වෙයි. නො අතික් සිවුරෙහි අතික් සිවුරෙක යන සන් ඇතියේ දුකුලාභාවාත් වෙයි. නො අතික් සිවුරෙහි විමති ඇත්තේ දුකුලාභාවාත් වෙයි. නො අතික් සිවුරෙහි නො අතික් සිවුරෙක යන සන් ඇතියේ ආවාත් නැති.

7. සමයතුළ ඉටා නම්, විකපා නම්, විසදා නම්, නැසේ නම්, වැනසේ නම්, දූවේ නම්, අසිද ගණිත් නම්, විස්වසින් ගණිත් නම්, ඔවුනට, උමතුටුවනුට, ආදිකමිකයාට, ආවාත් නැත්තේ යි.

අවෙචකවිවර ශික්ෂාපදය නිමි.

5. 3. 9.

සාසනිකශික්ෂාපදය.

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ සැවැත්නුවර ජේතවන නම්වූ අනේපිඬුසිවුහුගේ අරමිති වැඩ වෙසෙති. තවද එසමයෙහි භික්ෂුහු වාස නිමවූ වස් ඇතියාහු වනසෙනසුන්හි වෙසෙති. ඉල්මස සොරු “භික්ෂුහු ලද ලාභ ඇත්තාහු යයි” උවදුරු කෙරෙති. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් සැළ කළාහුය. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ නිදහසෙහි මේ කරුණෙහි, දැනම් කපා වදාර භික්ෂුන් ඇමතු සේක. “මහණෙනි වනසෙනසුන්හි වසන්තහු විසින් තුන් සිවුරෙන් එක්තරු සිවුරක් ඇතුළුගම තබන්නට අනුදැනීම”යි.

2. එසමයෙහි භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වනසෙනසුන්හි වසන්තහු විසින් තුන් සිවුරෙන් එක්තරු සිවුරක් ඇතුළුගම තබන්නට අනුදන්නා ලද්දේ තුන් සිවුරෙන් එක්තරු සිවුරක් ඇතුළුගම තබා අසිරු සරයක් වෙන්ව වෙසෙති. ඒ සිවුරු තැසෙති. වැනසෙති. දූවෙති. මියත් විසිනුදු කනු ලැබෙති. මහණහු දිරා සිවුරුපිළි ඇත්තාහු, රළු සිවුරු ඇත්තාහු වෙත්. භික්ෂුහු මෙසේ කීහ. “ඇවැත්නි, හෙපි කුමක් හෙයින් දිරා සිවුරුපිළි ඇත්තාහු රළුසිවුරු ඇත්තහුද”යි. එකල්හි ඒ භික්ෂුහු භික්ෂුන්ට මෙපවත් දැන්වූහ. යම් අපිස් මහණ කෙනෙක් වෙද්ද ඔහු හෙලා දකිති. නුගුණ පවසති. දෙස් පවුරුවත්. “කෙසේ නම් මහණහු තුන් සිවුරෙන් එක්තරු සිවුරක් ඇතුළුගම තබා අසිරු සරයක් වෙන්ව වෙසෙද්ද”යි,

3. ඉක්බිති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් සැළ කළහ. “සැබෑද මහණෙනි, භික්ෂුහු තුන් සිවුරෙන් එක්තරු සිවුරක් ඇතුළුගම තබා අසිරු සරයක් වෙන්ව වෙසෙත්ල”යි. “සැබව, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ”. භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ ගැරු කේක: “මහණෙනි, ඒ තුවජ්ජුරුමයෝ කෙසේ නම් තුන් සිවුරෙන් එක්තරු සිවුරක් ඇතුළුගම තබා අසිරු සරයක් වෙන්ව විසුහු ද. මහණෙනි, හෙල කොපහන් වූවන්ගේ පැහැදීම පිණිස හෝ නො වෙයි ... මහණෙනි, මෙසේ මේ ශික්ෂාපදය උදෙසා:

“උපවසං ඛො පන කතතිකපුණ්ණමං යාති ඛො පන තාති ආරඤ්ඤා කාති සෙතාසනාති සාසනසමමනාති සප්පචයාති, නථාරුපෙසු හික්ඛු සෙතාසනෙසු විහරනොති ආකඛමානොතිණ්ණං විචරනං අඤ්ඤානරං විචරං අනතරසරෙ නික්ඛිපෙය්‍යං. සියා ච තස්ස හික්ඛුනො කොවිදෙව පච්චයො තෙන විචරෙන විප්පවාසාය, ඡාරතනපරමං තෙන හික්ඛුනා තෙන විචරෙන විප්පවසිතබ්බං. තනො වෙ උතනදිං විප්පවසෙය්‍ය අඤ්ඤානු හික්ඛුසමුත්ථියා, නිස්සග්ගියං පාවිතතියනති.”

4. උපවසං ඛො පනාති වුත්ථවසානං.

කතතිකපුණ්ණමනති කතතිකවාහුමාසිති වුවවති.

යාති ඛො පන තාති අරඤ්ඤාකාති සෙතාසනාතිති ආරඤ්ඤාකං නාම සෙතාසනං පඤ්චධනසතිකං පච්ඡමං.

සාසනං නාම: ආරාමෙ ආරාමුපවාසෙ වොරානං නිවිට්ඨාකාසො දිස්සති. භුතොකාසො දිස්සති. ඩිතොකාසො දිස්සති. නිසිතොකාසො දිස්සති. නිපතොකාසො දිස්සති.

සප්පචයං නාම: ආරාමෙ ආරාමුපවාසෙ වොරෙති මනුස්සා භතා දිස්සනති. විලුතතා දිස්සනති. ආකොචිතා දිස්සනති.

නථාරුපෙසු හික්ඛු සෙතාසනෙසු විහරනොති ඵවරුපෙසු හික්ඛු සෙතාසනෙසු විහරනොති.

ආකඛමානොති ඉච්ඡමානො.

නිණ්ණං විචරනං අඤ්ඤානරං විචරනති සබ්බාපිං වා උතතරුසබ්බං වා අතතරවාසකං වා.

අනතරසරෙ නික්ඛිපෙය්‍යාති සමනතා ගොවරගාමෙ නික්ඛිපෙය්‍යං

සියා ච තස්ස හික්ඛුනො කොවිදෙව පච්චයො තෙන විචරෙන විප්පවාසායාති සියා පච්චයො සියා කරණීයං.

ඡාරතනපරමං තෙන හික්ඛුනා තෙන විචරෙන විප්පවසිතබ්බනති ඡාරතනපරමතා විප්පවසිතබ්බං.

අඤ්ඤානු හික්ඛුසමුත්ථියාති යපෙතො හික්ඛුසමුත්ථිං.

තනො වෙ උතනදිං විප්පවසෙය්‍යාති සතතමෙ අරුණුග්ගමනෙ නිස්සග්ගියං භොති. නිස්සජ්ඣබ්බං සබ්බස්ස වා ගණස්ස වා පුග්ගලස්ස වා. ඵවඤ්ච පන හික්ඛවෙ නිස්සජ්ඣබ්බං: “ඉදං මෙ භනොති විචරං අතිරෙක-ඡාරතනං විප්පවුත්ථං අඤ්ඤානු හික්ඛුසමුත්ථියා නිස්සග්ගියං. ඉමාහං සබ්බස්ස නිස්සජාමි”ති — දදෙය්‍යාති — දදෙය්‍යනති — ආයසමනො දමමි”ති.

“වස් වැස ගිල් මැදි පොහොස තෙක් සැක සහිතයයි සම්මත වූ බිය සහිතවූ වගසෙනාවන් කෙතෙක් වෙද්ද, එබඳු සෙන-සුන්හි වසන මහණ තෙමේ කැමැත්තේ නම් තුන් සිවුරෙන් එක්තරා සිවුරක් ඇතුළුම තබන්නේය. ඒ මහණට ඒ සිවුරෙන් වෙන්ව විසීමට කිසි හේතුවක් ඇත්තේ නම් එ මහණ විසින් උඩින් පිටිසෙ-සින් සරයක් කල් ඒ සිවුරෙන් වෙන්ව විසිය යුතුයි. ඉඳින් ඉන් මන්තෙහි හිසුසමමනියෙන් තොරව වෙන්ව වසන්නේ නම් නිසි-පවති මේ” යයි.

4 උපවසං පන බො යනු: විසුවස් ඇතියනව.

කාන්තිකපුණ්ණම යනු: හිල්මස පණ්ණරිය කියනු ලැබේ.

යාති බො පන තාති ආරඤ්ඤකාති සෙනාසනාති යනු: දුනු පන්සියක් වූ පැසුළු සෙනසුන ආරණ්‍යක නම්.

සාසක නම්: අරමිති ද අරම් උචසරෙහි ද සොරැත් පිවිසි තැන දක්නා ලැබේ යි. අනුභව කළ තැන දක්නා ලැබෙයි. සිටි තැන දක්නා ලැබෙයි. හුන් තැන දක්නා ලැබෙයි. හොත් තැන දක්නා ලැබෙයි.

සප්පච්ඡය නම්: අරමිති ද, අරම් උචසරෙහි ද, සොරැත් විසින් තසන ලද මිනිස්සු දක්නා ලැබෙති. පාහැර ගන්නා ලදහු දක්නා ලැබෙති. පෙළුන ලද්දහු දක්නා ලැබෙති.

තථාරාපෙසු හිකු සෙනාසනෙසු චිතරතෙනා යනු: එබඳු සෙනසුන්හි වසන මහණ තෙමේය.

ආකඛ්මානො යනු: කැමැතිවන්නේ.

නිණ්ණං විචරනං අඤ්ඤතරං විචරං යනු: සහල හෝ පොරෝණය හෝ අදනය හෝ යි.

අනතරසරෙ නිකඛිපෙය්‍ය යනු: හාත්පසැ ගොදුරැගමෙහි තබන්නේය.

සියා ව තසං හිකුනො කොවිදෙව පච්චයො තෙන විචරෙන විප්පවාසාය යනු: හේතුවක් මේ නම්, කටයුත්තක් මේ නම්.

ජාරතපරමං තෙන හිකුනා තෙන විචරෙන විප්පවසිතබ්බං යනු: උඩින් පිරිසෙසින් සරයක් වෙන්ව විසිය යුතුයි.

අඤ්ඤානු හිකුසමමුනියා යනු: හිකුසමමුතය හැර.

තතො වෙ උතංගිං විප්පවසෙය්‍ය යනු: සත්වන අරුණ නැගෙමි නිසිහි වෙයි. සහනට හෝ ගණයාට හෝ පුලුලාට නිසැරිය යුතුය. මහණෙහි, මෙසේ නිසැරිය යුතු:

“වහන්ස මගේ මේ සිවුර හිසුසමමනියෙන් තොරව අයිරා සරයක් වෙන්ව වසන ලද්දේ නිසැහි විය. මෙය මම් සහනට නිසැරි යි, ... දෙන්නේ යයි ... දෙන්නාහ යි ... ආයුෂමත්භට දෙමි” යි.

5. අතිරේක ඡාරිතර අතිරේක සඳහා විප්ලවය අඳුණු නිකුත්-සම්මුතිය, නිසාගතිය පාවිච්ඡිය. අතිරේක ඡාරිතර වෙමිනිකො විප්ලවය අඳුණු නිකුත්සම්මුතිය, නිසාගතිය පාවිච්ඡිය. අතිරේක ඡාරිතර උපකරණ සඳහා විප්ලවය අඳුණු නිකුත්සම්මුතිය, නිසාගතිය පාවිච්ඡිය. අපවුලට පවුලට සඳහා -පෙ- අවිසායන විසායන සඳහා, අනවසායන සඳහා, අවිසායන විසායන සඳහා, අදායන දායන සඳහා, අවිසායන විසායන සඳහා විප්ලවය අඳුණු නිකුත්සම්මුතිය, නිසාගතිය පාවිච්ඡිය.

6. නිසාගතිය විවර අතිරේක පරිපාලන, අපනි දුකට සහ. උපකරණ අතිරේක සඳහා, අපනි දුකට සහ. උපකරණ වෙමිනිකො, අපනි දුකට සහ. උපකරණ අතිරේක උපකරණ සඳහා, අපනි.

7. අනාපනි ඡාරිතර විප්ලවය, උපකරණ විප්ලවය, ඡාරිතර විප්ලවය පුන ගාමිනි මහනිකා වසිනා පකුමිනි, අනාපනි ඡාරිතර පවුලට, විසායන නිසාගතිය විසායන විසායන, අවිසායන ගණන, විසායන ගණන, නිකුත්සම්මුතිය, උමඟන සහ, අදායන මිනිසාගතිය.

සාමාන්‍ය පාලන පනත.

5. 3. 10.

පාරිභෝගික පාලන පනත.

1. තෙත සමයෙහි බුද්ධිමත් හඟවා සාවනිය විහරිනි ජෙනවනෙ අනාපිණික සහ ආරාම. තෙත බො පන සමයෙහි සාවනිය අඳුණු-නරසා පුගය සමය සම්මුතිය පරිපාලන හොනි: “හොඳ්නා විවරන අවිසායන”නි. අප බො ජනගහනය නිකුත් යන සො පුගො තෙත පසුගතිය, උපසුගතිය නං පුගො එතදවොටු: “දෙවොටුසො අවිසායන ඉමානි විවරානි”නි. “න මය හනෙත දසායන අවිසායන සමයෙහි අනුපසායන සම්මුතිය පඳුණා”නි, “බුදු ආවුසො සමයෙහි දයකා. බුදු සමයෙහි හදු¹. මය. තුමො නිසාය තුමො සමයෙහි ඉබ විහරාම. තුමො වෙ අවිසායන දසායන අප කො වරනි අවිසායන දසායන? “දෙවොටුසො අවිසායන ඉමානි විවරානි”නි. අප බො සො පුගො ජනගහනය නිකුත් නිප්පි-ශ්‍රියමානො යථාපරිපාලන විවර ජනගහනය නිකුත් දයා සමය හනෙත පරිපි. යෙ තෙ නිකුත් ජානනි සමයෙහි සම්මුතිය පරිපාලන, න ව ජානනි. ජනගහනය නිකුත් දිනනනි, තෙ එවොහංසු:

1. හනා ම. ජ. ස.

5. අතිරේක සරයක් ඇතියෙහි අතිරේක ය යන සන් ඇතියේ හිඤ්ඤාමත්තයෙන් තොරව වෙන් ව වෙසේ නම් නිසංගිපච්ඡි වෙයි. අතිරේක සරයක් ඇතියෙහි විමති ඇතියේ හිඤ්ඤාමත්තියෙන් තොරව වෙන් ව වෙසේ නම් නිසංගිපච්ඡි වෙයි. අතිරේක සරයක් ඇතියෙහි උනුසන් ඇතියේ හිඤ්ඤාමත්තියෙන් තොරව වෙන්ව වෙසේ නම් නිසංගිපච්ඡි වෙයි. නොපසුදුලෙහි පසුදුලාසි සන් ඇතියේ ... නොවිසදන ලද්දෙහි විසදන ලද්දි සන් ඇතියේ ... නොනාසුනෙහි නාසිනාසි සන් ඇතියේ, නො වානසුනෙහි වානසිනාසි සන් ඇතියේ, නොදූවුනෙහි දූවිනාසි සන් ඇතියේ, නො පාඨාරගන්තා ලද්දෙහි පාඨාර ගන්තා ලද්දි සන් ඇතියේ, හිඤ්ඤාමත්තයෙන් තොරව වෙන්ව වෙසේ නම් නිසංගිපච්ඡි වේ.

6. නිසංගි වූ සිවුර නො නිසංගි වළඳ නම් දුකුලාආවාත් වෙයි. උනු සදවසක් ඇතියෙහි අතිරේක ය යන සන් ඇතියේ දුකුලාආවාත් වෙයි. උනු සදවසක් ඇතියෙහි විමති ඇතියේ දුකුලාආවාත් වෙයි. උනු සදවසක් ඇතියෙහි උනුසන් ඇතියේ ආවාත් නැති.

7. සරයක් වෙන්ව වෙසේ නම්, උනු සරයක් වෙන්ව වෙසේ නම්, සරයක් වෙන්ව වාස යලි ගම් ඉමට බාස වාස නික්මේ නම්, ඇතුළු සදවසා පසුදුරා නම්, විසද නම්, නාසේ නම්, වානසේ නම්, දූවේ නම්, අසිද ගණන් නම්, විස්වසින් ගණන් නම්, හිඤ්ඤාමත්තයෙන් වෙන්ව වෙසේ නම්, උමතුටුටුටු, ආදිකමිකයාට ආවාත් නැති යි.

සාසකයා ශික්ෂාපදය හිමි.

4. 3. 10.

පරිණත ශික්ෂාපදය.

1. එසමයෙහි භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ සාවාත්තුවර ජෙනවන නම් වූ අනේපිඬුසිටුහුගේ අරමිති වාස වසන සේක. එසමයෙහි සාවාත්තුවර එක්තරා සමාගමක් විසින් සහනට වළඳවා සිටුරු දෙත්තෙමු'යි, සිටුරු සහිත බතක් පිළියෙල කරණ ලද්දේ වෙයි. එකල්හි සංගමගණනු ඒ සමුහයා වෙත එළඹ ඒ සමුහයාට මෙසේ කීහ; “ආවාත්ති, අපට මේ සිටුරු දෙව”යි. “වහන්ස, අපි නො දෙමිහ. අප විසින් සහනට අවුරුදු පනා සිටුරු සහිත හික්ෂාව පිහිටුවන ලද්දිය.” ආවාත්ති, “සංඝසංඝාට දයකයෝ බොහෝ ය. සංඝසංඝාට ලාභදායී බොහෝ ය. අපි නොප නිසා, නොප බලමින් මෙහි වසමිහ. ඉදින් නෙපි අපට නොදෙත්තනු නම් එකල්හි කවරෙක් අපට දෙන්නේ ද “ආවාත්ති, මේ සිටුරු අපට දෙව යි: එකල්හි ඒ ජනසමුහය සවග මහණුන් විසින් තර කොට නියනු ලබන්නේ පිළියෙල කළ පරිදි සිටුරු සවග මහණුන්ට දි සංඝසංඝා බහින් වැළඳවීය. යම් හිඤ්ඤාමත්තයක් සංඝසංඝාට සිටුරු සහිත බතක් පිළියෙල කරණ ලද්දි දනින් ද, සවග මහණුන්ට දෙන ලද්දි නොදනින් ද.” ඔහු මෙසේ කීහ.

2. “ඔනොජේථාච්ඡො සඛස්ස චිවර”නාහි, “නඤ්ඤි භනෙන සථාපටියතතං චිවරං අය්‍යා ඡබ්බගගියා අතතතො පරිණාමෙසු”නාහි, යෙ තෙ භික්ඛු අපට්ඨජා තෙ උජ්ඣායනාහි බියනති විපාවෙනාහි: “කථං හි නාම ඡබ්බගගියා භික්ඛු ජාතං සඛස්සිකං ලාභං පරිණතං අතතතො පරිණාමෙස්සනති”ති. අථ ඛො තෙ භික්ඛු භගවතො ඵතමත්ථං ආරොචෙසුං. “සච්චං කිරිතුමෙහ භික්ඛවෙ ජාතං සඛස්සිකං ලාභං පරිණතං අතතතො පරිණාමෙථා”ති? “සච්චං භගවා” චිගරහි බුද්ධො භගවා: “කථං හි නාම තුමෙහ මොසපුරිසා ජාතං සඛස්සිකං ලාභං පරිණතං අතතතො පරිණාමෙස්සථ. තෙනං මොසපුරිසා අපසසන්නාතං වා පසාදය -පෙ- ඵවස්ඤ්ච පත භික්ඛවෙ ඉමං සිකිංපදං උද්දිසෙය්‍යාථ:”

“යො පන භික්ඛු ජාතං සඛස්සිකං ලාභං පරිණතං අතතතො පරිණාමෙය්‍ය, නිස්සගගියං ආචිතතියනති.

3. යො පනාති යො යාදිසො -පෙ-

භික්ඛුති -පෙ- අයං ඉමස්මිං අතෙ අධිපෙපතො භික්ඛුති.

ජානනති නාම: සාමං වා ජානාති අඤ්ඤා වා තස්ස ආරොචෙනාහි, සො වා ආරොචෙති.

සඛස්සිකං නාම: සඛස්ස ඳින්නං හොති පරිච්චන්නං.

ලාභො නාම: චිවරපිණ්ඩපාතසෙනාසනගිලානපච්චයහෙසජ්ජපරිකාරා, අතතමෙසො චුණ්ණපිණ්ඩොපි දන්නකට්ඨමපි දසිකසුත්තමපි.

සුජිණතං නාම: දස්සාම කරස්සාමාති වාවා භින්නා හොති.

4. අතතතො පරිණාමෙති. පයොගෙ දුක්ඛටං, පටිලාභෙන නිස්සගගියං හොති. නිස්සජ්ජබ්බං සඛස්ස වා ගණස්ස වා පුග්ගලස්ස වා. ඵවස්ඤ්ච පත භික්ඛවෙ නිස්සජ්ජබ්බං: “ඉදං මෙ භනෙන ජාතං සඛස්සිකං ලාභං පරිණතං අතතතො පරිණාමිතං නිස්සගගියං, ඉමාහං සඛස්ස නිස්සජාමි”ති. -පෙ- දදෙය්‍යාති -පෙ- දදෙය්‍යනති, -පෙ- ආයස්මතො දමමි”ති.

5. පරිණතෙ පරිණතසඤ්ඤි අතතතො පරිණාමෙති, නිස්සගගියං ආචිතතියං. පරිණතෙ වෙමතිකො අතතතො පරිණාමෙති, ආපතති දුක්ඛටස්ස. පරිණතෙ අපරිණතසඤ්ඤි අතතතො පරිණාමෙති, ආපතති දුක්ඛටස්ස. සඛස්ස පරිණතං අඤ්ඤාසඛස්ස වා වෙතියස්ස වා පරිණාමෙති, ආපතති දුක්ඛටස්ස. වෙතියස්ස පරිණතං අඤ්ඤාවෙතියස්ස වා සඛස්ස වා ගණස්ස වා පුග්ගලස්ස වා පරිණාමෙති, ආපතති දුක්ඛටස්ස. පුග්ගලස්ස පරිණතං අඤ්ඤාස්ස පුග්ගලස්ස වා සඛස්ස වා ගණස්ස වා වෙතියස්ස වා පරිණාමෙති, ආපතති දුක්ඛටස්ස. අපරිණතෙ පරිණතසඤ්ඤි, ආපතති දුක්ඛටස්ස. අපරිණතෙ වෙමතිකො, ආපතති දුක්ඛටස්ස. අපරිණතෙ අපරිණතසඤ්ඤි අතතතො.

2. “ඇමැත්තීන් සභාවට සිටුවා පිරිසර දෙව”යි. “වහන්ස, තැන පිළියෙල කළ පරිදි සිටුවා සවග මහණනු තමන්ට පිරිණමා ගත්ත” යි. යම් අපිස් මහණනු කෙතෙක් වෙද්ද ඔහු හෙලා දකිති. නුගුණ පවසති දෙස් පතුරාවන්. “කෙසේ නම් සවග මහණනු දැන දැන පිරිණමන ලද සහසතු ලාභය තමන්ට පිරිණමුණුද”යි. ඉක්බිති ඒ හික්මුණු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙපවත් සැල කළහ. “සැබැද, මහණෙනි තෙපි පිරිණමන ලද සහසතු ලාභය දැන දැන තමන්ට පිරිණමුණු දැයි.” “සැබව, භාග්‍යවතුන් වහන්ස.” භාග්‍යවත් බුදුරජානන් වහන්සේ ගරුනු සේක. “කෙසේ නම් තුළුපුරුෂයෙහි, තෙපි පිරිණමන ලද සහසතු ලාභය දැන දැන තමන්ට පිරිණමුණු ද, තුළුපුරුෂයෙහි, තෙල නො පහන්වුවන්ගේ පැහැදීම පිණිස හෝ නොවෙයි මහණෙනි, මේ සිකපදය මෙසේ උදෙසා වූ:

“යම් මහණෙක් දැන දැන සහසතු පිරිණමු ලාභය තමන්ට පිරිණමුවන්ගේ නම් නිසලිපවිති වේ” යයි.

3. යොජන යනු: යමෙක් යම් බඳුයෙක් ...

හික්මු යනු ... මේ තෙමේ මේ අභියෝගී ‘හික්මු’යි අදහස් කරණ ලදී.

ජානනා නම්: තෙමේ හෝ දකියි. අන් කෙතෙක් හෝ ඔහුට දන්වන්. හෙ තෙමේ හෝ දන්වයි.

සඤ්ඤා නම්: සභාවට දෙන ලද්දේ පරිභොග කරණ ලද්දේ වෙයි.

ලාභ නම්: සිටුවා පිටුවා සෙනසුන් ගිලන්පස බෙහෙත් පිරිසරය. යටත් පිරිසෙයින් සුණුපිඩකුදු දැනට දඩකුදු දවළුනුයකුදු

සජ්ජන නම්: දෙමහ. කරමහ’යි වාක් හෙද කරණලද වේ.

4. තමන්ට පිරිණමවා නම් පියෝති දුකුලා වෙයි. ලැබීමෙන් නිසලි වේ. සහනට හෝ ගණයට හෝ පුහුලත්තට හෝ නිසැරිය යුතුය. “මහණෙනි, මෙසේ නිසැරිය යුතු “වහන්ස, මව්සින් සහනට පිරිණමු සහසතු ලාභය දැන දැන තමන්ට පිරිණමන ලද්දේ නිසලි විය. “මම මෙය සහනට නිසැරිමි”යි ... දෙන්නෝය යි. ... දෙන්නාහයි. ... ආයුෂ්මත්තට දෙමි”යි.

5. පිරිණමන ලද්දෙහි පිරිණම සන් ඇතියේ තමන්ට පිරිණමා නම් නිසලි පවිති වෙයි. පිරිණමන ලද්දෙහි විමනි ඇත්තේ තමන්ට පිරිණමා නම් දුකුලා ඇවැත් වෙයි. පිරිණමන ලද්දෙහි නොපිරිණම සන් ඇතියේ තමන්ට පිරිණමා නම් දුකුලා ඇවැත් වෙයි. සභාවට පිරිණමන ලද්ද අන් සහනට හෝ සැයකට හෝ පිරිණමා නම් දුකුලා ඇවැත් වෙයි. සැයකට පිරිණමන ලද්ද අන් සැයකට හෝ සහනට හෝ ගණයට හෝ පුහුලත්තට හෝ පිරිණමා නම් දුකුලා ඇවැත් වෙයි. පුහුලත්තට පිරිණමන ලද්ද අන් පුහුලත්තට හෝ සහනට හෝ ගණයට හෝ සැයකට හෝ පිරිණමා නම් දුකුලා ඇවැත් වෙයි. නොපිරිණමන ලද්දෙහි පිරිණම සන් ඇතියේ දුකුලා ඇවැත් වෙයි. නොපිරිණමන ලද්දෙහි විමනි ඇතියේ දුකුලා ඇවැත් වෙයි. නො පිරිණමන ලද්දෙහි නො පිරිණමන ලද්ද සන් ඇතියේ ඇවැත් නැති.

6. අනාපනති කන්ථ දෙමාති පුච්ඡයමානො යන්ථ භූමනාකං දෙය්-
ධමමො පරිභොගං වා ලභෙය්‍ය පටිසංකාරං වා ලභෙය්‍ය චිරට්ඨිතිකො වා
අස්ස, යන්ථ වා පන භූමනාකං චිත්තං පසීදන්ති තන්ථ දෙපාති හණ්ඨි,
උම්මතතකස්ස, ආදිකම්මකස්සාති.

පරිච්ඡෙදිකාපදං නිට්ඨිතං.

පනතවගෙගා නතිගො.

නසස්සදදනං:

දො ව පනනාති හෙසජ්ජං වසිසිකාදනපඤ්චමං,
සාමං වායාපනචෙවකො සාසඬ්ඛං සඬ්ඝිකෙන වාති.

උද්දිට්ඨා බො ආයසමනො තිංසනිස්සග්ගියා පාචිතනියා ධමමා.
තන්ථායසමනො පුච්ඡාමි: කච්චිත්ථ පරිසුද්ධා? දුනියමපි පුච්ඡාමි: කච්චිත්ථ
පරිසුද්ධා? තනියමපි පුච්ඡාමි: කච්චිත්ථ පරිසුද්ධා? පරිසුද්ධෙත්ථායසමනො.
තස්මා භුණ්ඨි. එවමෙනං ධාරයාමීති.

[අතිරෙකෙකරත්තඤ්ච අකාලපොරුණධොවනං,
පටිග්ගහඤ්ච තඤ්ඤෙව විඤ්ඤානන් ව තත්තනරි,
දො අපපවාරිතා චෙව තිකඛතත්තං වොදනාය වාති.

මිස්සකං සුද්ධිකඤ්ඤෙව භූලඤ්ච අනුචස්සකං,
පුරුණස්ත්තඤ්ඤෙව ලොමානං හරණෙන ව,
ධොවනං රුපිකඤ්ඤෙව දො ව නානපපකාරකාති.

අතිරෙකඤ්ච පනතඤ්ච උචතෙන බඩ්ඩතෙන ව,
හෙසජ්ජං සාටකඤ්ඤෙව ඤාපිතෙන අච්ඡිඤ්ඤානං,

දො තනනවායා චෙව අචෙවකච්චරෙන ව,
ඡාරතනං විපපවාසෙන අන්තො පරිණාමනාති.]**

තිංසකං නිට්ඨිතං.

පාරාජිකපාළි නිට්ඨිතා.

* ඉමා අතිරෙකගාපායො සීතල පොත්තකෙසු යෙව දිස්සනෙන.

6 කොතැන්හි දෙන්නමෝදෑ යි විවාරණු ලබන්නේ, යම් නැතක නොපගේ දෙයධර්මය පරිභොගය හෝ ලබන්නේ නම්, පිළිසකර හෝ ලබන්නේ නම්, කල් පවත්නේ හෝ වන්නේ නම්, යම් නැතක හෝ නොපගේ සිත පහදී නම්, එහි දෙව'යි කියා නම්, උමනුවුවහුට, ආදිකමමකයාට, ඇවැත් නැති

පරිණිත ශික්ෂාපදය නිමි.

පාත්‍රවහිසයි.

එහි උඤ්ඤාය:

පාත්‍රසිකපද දෙකය, හෙසඡ්ඡ, වස්සික සහ පස්වැනි අවර්ණිත ශික්ෂා-පදය ද, සුතනවිඤ්ඤානි, මහාපෙසකාර, අවෙකවිවර, සාසඛයා, සඛික පරිණිතය යන පසුදෑ යි දස ශික්ෂාපද කෙනෙක් වෙත්.

ඇවැත්නි, නිස් නිසගිපමිති දහමහු උදෙසන ලද්දහ. එහිලා ආයුෂ්මතුන් විවාරම්: කිම පිරිසිදුවු ද? දෙවනවට ද විවාරම්: “කිම පිරිසිදුවු ද? තෙවනවට ද විවාරම්: කිම පිරිසිදුවු ද? එහිලා ආයුෂ්මත්හු පිරිසිදුවු. එහෙයින් මේ භූෂණීච්ඡාවය යි. මෙසේ තෙල භූෂණීච්ඡාවය දරම්”යි.

නිංසකය නිමි.

පාරාජිකපාලිය නිමි.

පද්‍ය නිකාමණිකා

අ	පිටුව
අකිදසසා	104
අකිසිනං	70
අකිතිකාය	468
අකිතානං	44, 294
අකිතන	468
අකටං	584
අකනනිබ්බිසො	158
අකනප්‍රදේ	153
අකප්‍රියං	46, 294
අකාමකා	30
අකාලච්චරං	512, 514
අකිරියවාදෙ	6
අකිරාසුනො	18
අගගදනං	328
අග්ගිසිඬුපමෙ	198
අගමිමන	36
අගාරං	28
අභගජානං	46, 286, 516
අභගජානසාමනනා	84
අභගාරකාසුයා	46
අභගුට්ඨං	82, 292
අභගුලනනරිකාය	92
අභගුලිපනොදකෙන	186
අච්චයෙන	24
අච්චකච්චරං	628
අච්චරුයො	38
අච්චරියං	250
අච්චාදෙතුං	624
අච්චාදෙතුකාමො	536
අච්චාදෙසුසානි	546
අච්චාදෙසි	26
අච්චනනච්චරො	530
අච්චිට්ඨිකාය	28
අච්චිප්‍රසංචපනො	34
අච්චනගෙන	40
අච්චුණෙනා	548
අච්චාචාරො	322
අච්චාපනො	426
අච්චාචසනා	28, 30
අච්චුපගනො	56
අච්චාකාසො	128

අ	පිටුව
අච්චාගනෙනා	522
අච්චනනසා	80
අච්චකා	434
අච්චකාසප්‍රියං	610
අච්චකිකිපං	82
අච්චකුට්ඨනාය	44
අච්චකුභාගිසසා	436
අච්චකුමච්චකුට්ඨාපනො	464
අච්චකු ගති	34
අච්චකුතිකාය	578
අච්චකං	180
අච්චසාරං	246, 248
අච්චියමානො	58
අච්චපදෙ	468
අච්චානං	56
අච්චාරසභෙදකරවද්දුති	452
අච්චකොසමිතා	10
අච්චකාමපාරිචරියසිකාපදං	330
අච්චගරහිනො	54
අච්චකුදෙසං	382
අච්චකුපනාසිකං	198, 200
අච්චපුරෙකාරසසා	326
අච්චවසෙ	54
අච්චසංගිතං	14
අච්ච නාම	36
අච්චකාමෙති	140, 574
අච්චකුච්චසානි	14
අච්චාචකො	378
අච්චරෙකච්චරං	498
අච්චරෙකජාතනං	632
අච්චරෙකපනො	592
අච්චරුපෙසුං	40
අච්චසාචිනො	130
අච්චනිසං	22
අච්චානමගනපච්චපනො	140, 572
අච්චකාමා	24
අච්චවෙසි	200, 426
අච්චගනසච්චකො	200
අච්චගනා	12
අච්චිතනං	576
අච්චිතනසිකා	56

අ	පිටුව
අභිධම්මනෙත	192
අභිපඤ්ඤා	56, 576
අභිමානෙත	200, 234
අභිවඤ්ඤා	130
අභිවාසෙත්‍ර	14
අභිවාසෙසි	24
අභිසංඝිතානි	8
අභිසිලසිකා	56
අධොජානුමණ්ඩලං	324
අනන්තරසරෙ	632
අනන්තරධාපෙසුං	18
අනන්තරභොගිකා	104
අනන්තරවාසකං	518, 634
අනෙතාකොට්ඨාගාරකො	610
අනෙතාමනො	42
අනුබ්බකිනෙත	106
අනගාරියං	28
අනභගණේ	10
අනඤ්ඤාගරහිතො	54
අනන්තමනො	420
අනන්තසංභිතං	194
අනභිගතො	200
අනභිවිකිතො	594
අනන්තරභිතාය	30
අනනුච්ඡේදයං	46
අනනුඤ්ඤානං	28
අනනුලොමිකං	294
අනපලොකෙත්වා	24
අනභාවකතා	4
අනභිජානං	200
අනභීරඥො	424
අනලසො	338
අනවකාසො	56
අනවයො	96
අනසංසාසකො	186
අනාගාමිඵලසච්ඡිකිරියාය	204
අනාදීනවදසෙසා	40
අනාමිකත්වා	54, 80
අනිච්චානුපයසි	156
අනිමිතතං	204, 222, 322
අනිසංජානා	632
අනිතිකා	422
අනිලකං	16
අනුකම්පා	96

අ	පිටුව
අනුඤ්ඤානා	28
අනුත්තරෙ	1
අනුද්දිට්ඨං	18
අනුඥාසිතො	426
අනුඥාසෙති	196, 256, 424
අනුපාදධම්මො	4
අනුපගමම	26
අනුපද්දවා	422
අනුපපතො	4
අනුපරිගනනුං	408
අනුපාදානාය	18, 42
අනුපබ්බත	36
අනුසුඤ්ඤා	424
අනුසුඤ්ඤිංසු	436
අනුවාදාධිකරණස්ස	438
අනුසංඤ්ඤායමානො	98
අනෙකපරියායෙන	42
අනෙකච්ඡිතං	10
අප්පකං	18
අප්පකිලමථො	380
අප්පසං	628
අප්පඤ්ඤානො	40
අප්පට්ඨානා	442
අප්පණ්ණිතං	222, 230
අප්පතීනො	424, 436
අප්පතිරූපං	46
අප්පතො	200
අප්පඤ්ඤා	54
අප්පමනනස්ස	12
අප්පමාණකාය	374
අප්පවාටිනො	536, 624
අප්පසන්නං	44
අප්පච්ඡිකාය	448
අප්පච්ඡස්ස	48
අප්පිතං	536, 622
අප්පෙවනාම	38, 424
අප්පොඨෙත්වා	468
අපගබ්බො	8
අපච්චකානො	66
අපච්චුඤ්ඤා	510
අපචයස්ස	48, 448
අපචිතො	196
අපඤ්ඤාගතං	18
අපදං	116

අ	පිටුව	අ	පිටුව
අපදිසනති	418	අභිසංඛාරිකං	420
අපරජකති	424	අභිනවත්ථිං පචාරෙය්‍ය	534
අපරනනං	112	අභිනරිංසු	610
අපරිකකමනං	382	අභෙජ්ජප්පනෙනා	10
අපරිභුතනං	578	අමුත්‍ර	10
අපසංසාය	88	අමුලකෙන	196, 424
අපරිසංකිතසංස	426	අය්‍යපුතෙනා	40
අපසාදිතො	340	අයොනිසො	54
අපසාදෙති	238	අයොපතෙනා	594
අපිසෙසනං	162	අරසරුපො	4
අපුතනකං	40	අරහං	1
අඛ්‍යාවටෙන	340	අරහසි	322
අබ්බදං	40	අරියෙන	66
අබ්බොහාරිකා	260	අරුණුග්ගමනෙ	516
අබ්බසුද්ධංසු	182	අරුපියෙ	586
අබ්බසුසුද්ධං	12	අරොගතතතා	484
අබ්බාකුටිකා	468	අලකකිකා	54
අබ්බුග්ගසුද්ධ	42	අලමරියසුඤ්ඤස්සනං	200
අබ්බුතං	250	අලංකමමනියෙ	484
අබ්බුතධම්මං	20	අලොභිනා	322
අබ්බුතවරියෙන	196	අවචරියං	464
අබලඅබලො	468	අවජාරාසි	174
අභබ්බො	68, 244	අවහර	120
අභයා	422	අවහරණවිතෙනා	104
අභිකකනනං	14	අවාපුරණං	292
අභිචාරණි	250	අවාසිමං	556
අභිජ්ජමානො	152	අවිකප්පිකො	594
අභිනිග්ගණ්ණාති	298	අවිචාරං	10
අභිනිනතාමෙසිං	10	අවිජ්ජා	10
අභිනිපටිලෙති	298	අවිජ්ජාසචා	12
අභිනෙන	130, 596	අවිඤ්ඤස්ස	66
අභිනිබ්භිජ්ජෙය්‍ය	8	අවිතකකං	10
අභිනිමමනියාමි	16	අවිදුරෙ	28
අභිනිප්ථාදෙය්‍ය	552	අවිප්පවුත්ථි	510
අභිනිසිද්ධන්ති	70	අවිලුතෙන	596
අභිප්පමොදයං	156	අවිගෙයා	96
අභිසුඤ්ඤති	112	අවිතරුගො	18
අභිරමස්සු	30	අවුතතා	570
අභිරුලුහ	318	අස්සමණකලිකාසු	14
අභිවාදෙති	4	අස්සාමණකං	294, 461
අභිවිඤ්ඤපෙසි	40	අස්සාමිකායො	374
අභිවිතරිතා	160	අස්සාසනෙනා	156
අභිසම්මනො	462	අස්සු	450
අභිසමෙනාවිති	486	අසකාසපුතනියභාවං	58, 88

අ	පිටුව
අසංගතනිකානි	18
අසංගිමමං	46, 52
අසංකාසං	76
අසංකාමං	24
අසංපායානි	158
අසංමුච්චියා	10
අසමනානියමානො	200
අසලීනං	10
අසාදියනාසං	80
අසාරද්ධා	10
අසාවෙද්‍යකාමො	66
අසිලොමං	248
අසුචිං	256
අසුකාසං	426
අසෙවනකො	154, 156
අංසකුටෙන	318
අංසවට්ටකෙ	622
අභිකුණපෙන	152

ආ	
ආකංඝිනි	454
ආකාරෙහි	64
ආකාසට්ඨං	108
ආභිණ්ණලොමං	326
ආකොට්ඨපෙය්‍ය	518
ආකොට්ඨා	634
ආගතඵලා	486
ආගමෙහි	22
ආවිනේනා	50
ආනාමිනො	10, 12, 576
ආදිකමමිකාසං	454
ආදිනං	422
ආදිනාය	46
ආදියෙය්‍ය	104
ආදියං	514
ආනාපානසන්ධිමාසි	154
ආනෙය්‍යදං	254
ආපණිකාසං	144
ආපනනාඛිකරණසං	438
ආභිදෙසිකං	36
ආමසෙන	140
ආයතිං	4
ආයසමනනං	36
ආරක්ඛණකො	34

ආ	පිටුව
ආරද්ධං	10
ආරද්ධිපිටියෙන	240
ආරාධනියො	240
ආරම්භනාමං	58
ආලගොනාමං	142
ආලයසමුත්තානාය	44
ආලිමෙපනනාසං	284
ආවසනා	296
ආවිසුද්ධං	318
ආවෙලං	466
ආසියො	386
ආසුචිනිරුද්ධො	12
ආසවසමුදයො	12
ආසිවිසං	46
ආහනවිනේනා	424, 618
ආභිණ්ඩනා	512
ආභිණ්ඩනාමි	146

ඉ	
ඉකංඝිකා	250
ඉඝ්ඝිය	184
ඉට්ඨිකා	178
ඉතිට්ඨනං	20
ඉතිහ	40
ඉත්තනාමො	120, 168, 458
ඉත්තියා	38
ඉත්තිධනං	38
ඉත්තිපණ්ඩකා	374
ඉන්ද්‍රබිලෙ	104
ඉන්ද්‍රගොපකො	96
ඉත්තාපකානා	250

උ	
උකකංඝියති	616
උකකණ්ඩිනො	58
උකකුටිකං	500, 582
උකකිනං	130
උකෙකට්ටකො	212
උගතණ්ණය්‍ය	580
උග්ගාටෙතා	292
උච්චාරං	142, 284
උච්චාරෙසි	178
උච්චාලිඛිතාණකදට්ඨන	88, 260
උච්ඡින්නමුලා	4
උච්ඡේදො	6

උ	පිටු
උප්පාදානි	320
උප්පාදානනානං	450
උප්පාදානනි	98
උප්පාදානනි	14, 376
උප්පාදානනි	182
උප්පාදානනි	34
උප්පාදානනි	128, 530
උප්පාදානනි	22
උප්පාදානනි	420
උප්පාදානනි	42, 256
උප්පාදානනි	142
උප්පාදානනි	40
උප්පාදානනි	22
උප්පාදානනි	58
උප්පාදානනි	462
උප්පාදානනි	508
උප්පාදානනි	34
උප්පාදානනි	290
උප්පාදානනි	10
උප්පාදානනි	572
උප්පාදානනි	92
උප්පාදානනි	20
උප්පාදානනි	14
උප්පාදානනි	44
උප්පාදානනි	386
උප්පාදානනි	42
උප්පාදානනි	536
උප්පාදානනි	92
උප්පාදානනි	386
උප්පාදානනි	58
උප්පාදානනි	154
උප්පාදානනි	482
උප්පාදානනි	374
උප්පාදානනි	14
උප්පාදානනි	136, 580
උප්පාදානනි	169
උප්පාදානනි	288
උප්පාදානනි	116
උප්පාදානනි	34
උප්පාදානනි	50, 140
උප්පාදානනි	12
උප්පාදානනි	18
උප්පාදානනි	88

උ	පිටු
උප්පාදානනි	442
උප්පාදානනි	262
උප්පාදානනි	10
උප්පාදානනි	374
උප්පාදානනි	324
උප්පාදානනි	500, 514
උප්පාදානනි	94
උප්පාදානනි	68
උප්පාදානනි	466
උප්පාදානනි	298
උප්පාදානනි	296
උ	
උප්පාදානනි	418
උප්පාදානනි	460
උප්පාදානනි	468
උප්පාදානනි	28
උප්පාදානනි	28
උප්පාදානනි	460, 472
උප්පාදානනි	264
උප්පාදානනි	22
උප්පාදානනි	404
උප්පාදානනි	50, 68, 450
උප්පාදානනි	506
උප්පාදානනි	16
උ	
උප්පාදානනි	260
උප්පාදානනි	468
උප්පාදානනි	118
උප්පාදානනි	138
උප්පාදානනි	50
උප්පාදානනි	502
උප්පාදානනි	294
උප්පාදානනි	48
උප්පාදානනි	132
උප්පාදානනි	558
උප්පාදානනි	118
උප්පාදානනි	26
උප්පාදානනි	638
උප්පාදානනි	162
උප්පාදානනි	38
උප්පාදානනි	348
උප්පාදානනි	496
උප්පාදානනි	594

ම	පිටුව	ක	පිටුව
මමසනි	298	කමබලං	620
මමසනා	296	කමමකාරි	364
මමසවාදස්ස	430	කමමනියෙ	10
මරකො	38	කමමවාචාය	454
මරබ්බිකො	246	කයවිකකෙයං	590
මරෙතඤ්චමාසෙ	614	කරණීයං	12
මරොභනානා	246	කරමරුනිනා	348
මලඛසනි	298	කවාචෙන	492
මලමබකො	110		
මලීනවිලීනා	610	කා	
මවට්ඨිකාය	548	කාමපරිලාභානං	50, 294
මවරකෙ	508	කාමපිපාසානං	44
මවසසාපෙනානි	612	කාමහොති	322
මසරෙය්‍ය	450	කාමවිතකකානං	44
මයාදෙති	38	කාමසංඝ්‍රහනං	44
මයිඤ්චනාසංඝ	290	කායදම්බිබ්බුලා	416
මහාරෙත්වා	82	කායබ්බිකානං	622
මනිය්‍යකො	522	කාරුඤ්ඤධිප්පායො	140
		කාලසුත්තං	490
ක		කාසායාති	28
කකකසලොමං	326	කාසාවකණ්ඨා	198
කචෙජ්	522		
කට්ඨභාරිකා	88	කි	
කට්ඨණ්ඩං	578	කිළ්වාධිකරණං	426
කට්ඨාරො	110	කිළ්පලාහො	522
කට්ඨුත්තං	108	කිත්තවස්සෙව	198
කට්ඨං	50	කිපිලලකානං	396
කණ්ඨසුත්තං	108	කිලඤ්ජති	38, 492
කණ්ඩුවනනාසංඝ	284	කිලම්සාමි	34
කණ්ණනිනානි	502	කිලීනනං	88
කණ්ණසංඝස්ස	46	කිසමිං චිය	528
කතාරදණෙචා	418	කිසො	42
කතානිකමොරකා	632	කිව චිරං	594
කතකලාසණො	158		
කතභිරුත්තානො	158	කු	
කතකුසලො	158	කුකුකුච්චං	42
කතාකතං	584	කුකුකුච්චප්පකානං	8, 10
කතිකසණ්ඨානං	415	කුකුකුරකුණපෙන	152
කතිපාහං	34	කුට්ඨමිසංඝ	186
කද්දමං	290	කුට්චිත්තං	386
කතාජකං	420	කුසාරි	198
කපෙහි	430	කුසුමුලං	36
කපෙඝස්සනි	484	කුසෙඛා	492
කපිඤ්ජරො	110	කුතෙත්ථ	24
		කුද්දලං	106

කු	පිටුව
කුදසු	196
කුමන්මුඩා	108
කුමමාසං	36
කුමිනො	140
කුලලා	246
කුලප්පගං	336
කුලප්පණ්ණායො	294
කුසවිරං	82
කුසලං	450
කුලප්පණ්ණානි	466
කුටාගාරසාලායං	26, 152

කෙ

කෙවලපරිපුණ්ණං	1
කෙසකමබ්බං	82
කෙසමසුං	28

කො

කොකවිසාසං	132
කොට්ටනා	14
කොට්ඨං	108
කොත්ථලියං	486
කොසකාරකො	554
කොසප්පසුං	48
කොසෙය්‍යං	620
කොළමෙඛ	610

බ

බණ්ණන	40
බඩ්ඛාලං	110
බමනිකං	566
බරකමබ්බං	326
බරෙ	156
බලිකාය	468
බාදනියාදිනි	194

බි

බිහත්තිනො	66, 124
බිලජානො	486, 618

බි

බිණා	12
බියන්තානං	450
බියන්ති	98
බිලං	114

බ	පිටුව
---	-------

බුද්ධබ්බං	16
බුංසෙති	322

ග

ගණකො	96
ගන්ධානි	34, 146
ගන්ධවාගහෙන	162
ගණුරසා	2
ගණපානනං	182
ගරුපරිකාරානි	198
ගරුගණකානි	198
ගහපතිච්චරධරො	442
ගතිනාගතිනං	600

ගා

ගාථා	20
ගාමධම්මං	48, 52
ගාමුපවාදෙ	104

ගි

ගිවුපගං	584
---------	-----

ගෙ

ගෙය්‍යං	20
---------	----

ගො

ගොවරියානං	360
ගොතිසාදි නිව්ටෙය්‍යා	104
ගොපානසිං	146, 178
ගොපිතං	104
ගොපෙතුං	144
ගොමයෙන	38
ගොසප්පි	610

ස

සට්ඨාපෙනාසං	286
සට්ඨං	292
සට්ඨකාය	468
සට්ඨොනා	86
සන්තකං	584
සරාවාසා	24

සා

සානෙතො	196
--------	-----

සො

සොරපිසං	46
---------	----

ව	පිටුව
වක්කභෙදං	448, 450
වක්කුභුතා	246
වච්චරතියතං	386
වනෙතා	214
වතුක්කභතතං	420
වතුදුරං කොතං	230
වතුහි සාතෙහි	112
වච්චුකාමො	58

වා	
වාලෙසි	50
වාචනාබිප්පායො	424

වි	
විකබ්බලං	96
විඛගුලකෙන	468
විතතමනො	160
විතතරූපං	420
විතතසංඝිකපෙසා	160, 162
විතතසංඛාරපටිසංවෙදි	156
විරට්ඨිතිකං	16

වි	
විවරකාලසමයං	628
විවරවේදනාපනතං	546
විවරරජ්ජයා	108
විවරවංසෙ	108

වු	
වුණණ්ඩිණෙඛා	598
වුතුපපාතඤ්ඤං	12

වෙ	
වේදනාපෙතා	548
වේනිශරුකකං	404

ජ	
ජගලකං	434
ජදා	456
ජදාචාසිති	356
ජනනා	338
ජමිතිතතතං	38, 154
ජමායං	146
ජලිහිඤ්ඤා	194

ජා	
ජාදෙතා	180

ජ	පිටුව
ජුපනං	296
ජුපි	84
ජෙ	
ජෙජ්ජභෙජ්ජං	106

ජ	
ජඝ්ඝපෙසනිකෙන	478
ජතුමාසකො	580
ජනනාසරෙ	132, 286
ජනපදවාරිකං	616

ජා	
ජාගරනනසා	76
ජාගරො	424
ජාතරූපරජනං	580
ජාතතො	2, 20
ජාතිසාහි	22
ජායතතනෙ	340
ජාරතතනෙ	340
ජාරසා	322

ජි	
ජිගිංසෙ	380
ජිගුච්ඡමානො	58

ජෙ	
ජෙගුච්ඡි	6
ජෙට්ඨො	8, 14

කා	
කාතං	230
කාපෙති	108

කු	
කුතතිවතුකේත	56, 200
කුතතියා	460
කුතිදුට්ඨි	36
කුතිව්‍යසනෙන	54

සා	
සානාරහෙන	56

ත	
තකකං	190
තකකවණණං	260
තඛිණිකා	348
තණ්හතබ්බසෙ	44

න	පිටු	ඵ	පිටු
නතිසං කියානං	230	ඵරුසමි.	468
නදනුප්පනො	514	ඵලධි.	108
නනනව්‍යෙහි	620	ඵචිකාය	138, 610
නප්පච්චයා	52	ඵා	
නප්පනතු	242	ඵාලිපානෙ	36
නප්පනියා	8	ඵු	
නප්පසි	8	ඵුලලච්චියසස	76, 226
නපොගුණා	442	ඵෙ	
නරච්ඡවිකාසං	132	ඵෙතොසිති	102
නලාකෙ	114	ඵෙය්‍යසංකිතං	102
නා		ඵො	
නාපෙති	180	ඵොමෙති	322
නාලපකකපාලකා	144	ඳ	
නාලාවදුත්තකතා	4	ඳාකකනතුං	550
නාවකාලිකං	122	ඳවයං ඳවයසමාපනති	48
නි		ඳවිතිතිකා	14
නිකකනතුං	40	ඳකෙතා	338
නිකොට්ඨාරිසුද්ධං	450	ඳකවණණං	260
නිණණසුපකං	608	ඳජ්ජමි	336
නිණකුට්ඨකං	94	ඳනනපොතං	114
නිණහාරියො	94	ඳබ්බ ඳබ්බා	436
නිබ්බරුසකො	32	ඳවන්ථාය	262
නිරච්ඡානකපිකා	418	ඳසප්පදෙ	468
නිරච්ඡානගතනාය	50	ඳසාගතිකකතො	594
නිරොකතා	478	ඳසාභපරමං	498
නිරොකරණීයං	38	ඳසිකසුත්තං	590
නිරොහාවං	338	ඳ	
නිලඵලමනනං	66	ඳරුකුඛිකං	96
නි		ඳරුබිකලිකාය	84
නිරොහා	30	ඳරුමාසකො	580
තු		ඳි	
තුච්ඡකං	202, 444	ඳිට්ඨධම්මිකානං	48
තුණතිභාවෙන	24, 36	ඳිට්ඨසකුද්දතො	200
තුච්චෙට්ඨති	468	ඳි	
තෙ		ඳිසමඥානං	20
තෙකටුකයාගුං	148	ඳිපෙය්‍ය	452
තොරසකං	256	ඳ	
ඵ		ඳකති	42
ඵකෙනො	292	ඳගගති.	46
ඵකෙසි	130		
ඵමෙහනනසස	288		

ද	පිටු	බ	පිටු
දුට්ඨොලා	632	බුන්‍රිකා	320
දුට්ඨලං	48	බුන්‍රුණො	34
දුට්ඨලොපි	320	බුන්‍රාය	448
දුට්ඨලොදුට්ඨලං	322	බුරං	112
දුතිසං කොතං	230	බුච්චොතිකා	322
දුතිසප්පකුකුතනි	54, 530		
දුපොසකාය	48	බො	
දුබ්බවසිකොපදං	462	බොවාති	578
දුබ්බණෙණා	42	බොවාපිතං	518
දුබ්බලාං	54	බා	
දුබ්බදුට්ඨො	450	නග්ගාය	612
දුබ්බාසිතං	444	නග්ගො	80
දුබ්බිකො	14	නච්ඡන්තං	422
දුභරතාය	48	නට්ඨවිවරො	530
දුමමසිකුතං	48	නට්ඨපනතස්ස	604
දුමමනො	42	නප්පතිරූපං	422
දුරානුරක්ඛියා	382	නච්ඡිතං	610
දුලලංඛිං	42	නච්ඡන්තං	326
දුස්සං	126	නවාපුතං	326
දුස්සද්ධාපායා	484	නස්සරෙස්සාමි	98
දුස්සසුගෙන	26		
දුස්සවාණිජ්ජං	532	නා	
දුස්සංභරෙසු	382	නාගදනො	108
		නාතිකධෙස්සාසි	38
දු		නානාගොනතා	462
දුනාපරමපරාය	162	නානාජච්චා	462
දෙ		නි	
දෙසායබමෙව්‍යා	24	නිකබ්බිති	418
දෙවනහදුරුනී	98	නිකම්බනානි	18
දෙසෙසා	380	නිකච්ච	198
දෙ		නිබ්බිසමානා	486
දෙණියො	248	නිබ්බානං	108
බ		නිබ්බදනං	198
බජාහටා	348	නිගචෙජ්ජා	46
බකුකුකරණං	510	නිච්චහතනිකා	422
බතභාතිතා	356	නිච්ඡිටි	250
බමමං චරනො	112	නිච්ඡාරෙසි	292
බමමියා	26	නිට්ඨුතිකා	330
බමමවිතයෙ	42, 196	නිපානෙසු	182
බමමසාමි	96	නිබ්බාණාය	44
බමමුපහාරෙ	170	නිබ්බාහාපෙච්චා	38, 96
බමනිසත්තහතො	42, 194	නිබ්බුජ්ඣනානි	468
		නිබ්බසේනානි	436
		නිබ්බාගො	4

නි	පිටුව	ප	පිටුව
නිමිනානං	450	පවවුපට්ඨිනං	124
නිමිනෙතති	4	පවවුසසමියං	580
නිමිනනං	50	පවජාභතනං	246
නිමිනනකමමං	172	පවජාසමිකේත	24
නියතො	22	පවජමිකො	22
නිරබ්බදො	22	පවනො	196
නිරාදිනවො	22	පඡක්ඛායනා	422
නිරාතතිපථො	128, 130	පඡක්ඛාසී	42
නිරොධානුපය්‍යී	156	පජ්ඣා	18
නිලිසී, සු	50	පඤ්ඤානො	24
නිවාසෙචා	26	පඤ්ඤාපෙති	22
නිවාසෙසී	612	පඤ්ඤාසංඛද්ධො	546
නිවිට්ඨොකාසො	634	පට්ටො	588
නිස්සංගියෙන	308	පට්ටාසිති	357
නිස්සංචයීවරං	500	පටිකකමිනං	176
නිස්සංචයීපනො	596	පටිකකිනං	598
නිස්සංසයං	50	පටිගගහෙසී	590
නිසජ්ජං	484	පටිසාකාය	22
නිසීදනං	130	පටිච්ඡනො	484
නිසීදනසංචනං	570	පටිච්ඡාදෙචා	38, 530
නො		පටිජානමානො	488
නෙගමස්ස සමයො	548	පටිජාතිස්සති	294
නෙජාරං	476	පටිඤ්ඤාය	56
නෙරසිකස්ස	190	පටිතිස්සගානුපය්‍යී	156
ප		පටිතිස්සගාය	450, 466
පකකනො	382	පටිතිස්සජේජයා	476
පකකාමී	28	පටිතිස්සට්ඨො	212, 218
පකං	450	පටිබ්බුද්ධිනො	82, 158
පකංගලෙචා	82	පටිබ්බුද්ධො	80
පකකිනං	46	පටිච්ඡානනාස්ස	226, 232
පකරණේ	52, 158, 258	පටියනං	636
පගගයා	450	පටිච්ඡාති	328
පගගෙන	34, 14, 376	පටිච්ඡනො	44
පගෙව	424	පටිච්චිතයො	334
පඛනචිරේණ	468	පටිච්චිතො	142, 580
පච්චකෙකියං	58	පටිසංඛාරං	638
පච්චයෙති	18, 24	පටිසංලොභා	154
පච්චස්සොසී	38	පටිසංලොභිකං	566
පච්චාසා	572, 514	පටිසංමෙති	610
පච්චානරති	348, 374	පටිසංයනියාති	610
පච්චුට්ඨෙති	4	පටිසුණාති	568
පච්චුද්ධිට්ඨඤ්ඤා	634	පටො	588
		පථමපාදානං	28
		පථමපනතිකා	482

ප	පිටුව
පස්මාහිනිබ්බිදා	10
පස්මාහිසිනොතා	98
පස්විනිසසිතො	16
පණ්ඩකො	68
පණ්ඩුපලාසො	106
පණ්ණමෙචා	22
පණ්ණධාය	236
පතතකබ්බා	422
පතතකලං	406, 454
පතතගාහාපකො	600
පතතජාමිකාය	620
පතතපරියනොතා	600
පතතාලුකකෙන	468
පජ්ජපජ්ජපුලකං	14
පතිකඝසති	295
පතිමානෙති	176
පතිසලීනස්ස	16
පතිසලීසිත්තුං	90, 152
පතිසෙවිතා	424
පතිසෙවි	44
පතිසෙවෙය්‍ය	48
පථව්‍යා රුජා	104
පදකබ්බිණං	14, 28, 450
පදලෙචා	8
පදුමං	110
පනසවොරකා	136
පනාමෙචා	292
පනාමෙසි	176
පපපටකොජං	16
පපතා	40
පබ්බජේය්‍ය	28
පබ්බාජනීයකමමකතා	476
පභගො	252
පරකකම්මස්සති	450
පරචිත්තවිදු	238
පරපරිගගතිතා	122
පරාමෙසති	294, 298
පරිකබ්බිත්තා	38
පරිච්චනොතා	580
පරිචාරෙහි	32
පරිචාරෙණොතා	344
පරිඤ්ඤා	44
පරිණතං	638
පරිණාමෙය්‍ය	638

ප	පිටුව
පරිපානෙනති	632
පරිපුඤ්ජනොතා	34
පරිබ්බාජකො	588
පරිභාපි	8
පරිභුඤ්ජනබ්බාති	610
පරිභුත්තා	546
පරියාගාරො	292
පරිසිට්ඨාය	616
පරියොසානකල්‍යාණං	1
පරියොදානෙ	10
පරියොසාපෙති	558
පරිචතොය්‍ය	16
පරිචාසං	260, 482
පරිචිතකෙකා	16
පරිට්ඨො	28, 196
පරිසුද්ධො	10
පරිසෙදිතාති	8
පරිභාරපථො	468
පලලං	380
පච්චෙචා	140
පචාරණ	426
පචාරිතානං	604, 620
පචාසං	622
පච්චනොතා	218
පචෙදයෙ	198
පචෙදෙති	1
පචෙසොන්තස්ස	290
පසන්තමුඛවණ්ණං	42, 194, 256
පස්සද්ධො	10
පස්සමොය්‍ය	156
පස්සසිනොතා	156
පස්සාවට්ඨානං	94
පස්සාවමගො	324
පසාදහඤ්ඤං	242
පහාණං	44
පභිණාති	348
පභිණෙය්‍ය	396
පභිත්තත්තස්ස	10
පභිතො	346
පභිණෙ	214
පඤ්ඤාචාරුපරජනං	34
පඤ්ඤාධනධඤ්ඤා	34
පඤ්ඤාමච්ඡකච්ඡපා	252
පඤ්ඤාමිත්තභූකරණං	34

ප	පිටුව
පංචබහුසතං	632
පංචහෙසජ්ජාති	610
පංචමාසකො	102
පංසුකිනාති	146
පංසුකුලිකො	34

පා	පිටුව
පාරිදෙසනීයං	446
පාණාති	194
පාණිනො	34
පාණිපසභාරං	578
පාණිං	16
පාණුපෙතං	14
පාඤානාසි	246
පාතබ්‍යතං	96
පාතිමොකබ්‍යං	16
පාතුකමාය	244
පාතුභවනාති	22
පාතෙතබ්‍යං	584
පාතෙතාති	476
පාදං	104
පාතාගාරසාලා	386
පාරතො	38
පාරුජිකො	48
පාරිවට්ටකං	524
පාවචනෙ	246
පාවාරං	328
පාසාදිකාය	448
පාහෙසි	628

පි	පිටුව
පිටකං	108
පිණ්ඩවාරිකො	174
පිණ්ඩපාතනීගරනෙතො	152, 566
පිණ්ඩපාතපටිකකනෙතො	374
පිණ්ඩපාතිකො	34
පිතාමහං	576
පිතාමහසුගා	576
පිපාසවිතයො	44
පිටනති	194
පිංසිනා	14

පි	පිටුව
පිටෙ	130
පිණ්ඩුලියා	42, 194, 256
පිතිසුබ්‍යං	10
පිලෙහනසස	288

පු	පිටුව
පුච්ඡෙකු	1
පුඤ්ජනිතං	146
පුඤ්ජ	38
පුණ්ඩරිකං	110
පුතතදරසං	194
පුතතභාතුකා	522
පුතබ්‍යවෘතීතිබ්‍යනති	8
පුප්ඵං	40
පුප්ඵාවලියං	290
පුප්ඵංසා	40
පුබ්බනභසමයං	26
පුබ්බනතං	112
පුබ්බනතනිසසිතානං	388
පුබ්බභාසිනො	468
පුබ්බරතනාපරරතනං	54
පුබ්බනිවාසානුසංතිසද්දණාය	10
පුරුණදුතිසිකා	38, 84, 316
පුරුණවොහාරිකො	102
පුරුහං හඤ්ඤමි	98
පුරිසගුනාති	106
පුරිසථකරං	374
පුරිසුසහො	90
පුරිසදමමසාරපි	1

පෙ	පිටුව
පෙනතිකං	38
පෙසකාරෙති	626
පෙසලාතං	48

පො	පිටුව
පොකිරවනෙ	290
පොසෙසසාති	60

ඵ	පිටුව
ඵකුපෙති	108
ඵරති	510
ඵලකමීරං	82
ඵලකෙ	18
ඵසං	310

ඵා	පිටුව
ඵාණිතං	582
ඵාසුලනාතරිකාති	246

ඵු	පිටුව
ඵුට්ඨා	54
ඵුසෙය්‍ය	450

පො	පිටුව
පොට්ඨබ්බරසා	4
පොට්ඨබ්බපහාර	170
බස	
බසාකාතුං	240
බු	
බුහව්වරියං	20
බුහව්සූඤ්ඤං	160, 330
බ	
බහිද්ධාකොට්ඨකෙ	568
බහුකරණීයා	24
බා	
බාහාපරමපරාය	318
බාහායං	36
බාහුලය	610
බාහුලිකො	450
බාහුසම්මතහතං	22
බි	
බිමේබහතං	198
බිලබ්බද්ධියං	420
බි	
බිජ්කං	40
බු	
බුඝ්ඤ්ඤාපබ්බජ්ඣො	94
බුද්ධිපමුඛං	26
බුද්ධානුබුද්ධානං	18
බො	
බොජ්ඣබ්බානං	212
බොට්ඨකම්මයානං	54
භ	
භබ්බං	620
භණ්ඩකාබ්බානි	512
භණ්ඩකා	224, 232
භතනකිම්බං	36
භතනගෙහ	420
භතනුද්දෙසං	416, 418
භද්දො	56
භවාසවා	12

භා	පිටුව
භාභුටිකභාභුටිකො	468
භාවනානුයොගමනුසුභොතා	54
භාවං	230
භි	
භික්ඛාවරියං	56
භික්ඛුපච්චමයිකා	70
භික්ඛාපට්ඨරො	56
භික්ඛසංඤ්ඤා	596
භිසිං	530
භිංසකකෙ	18
භු	
භුතනාපිං	40
භුතොතාකාසිං	6
භුමමට්ඨං	108
භුමමන්තරණං	530, 566
භු	
භුතපුබ්බං	18, 378
භො	
භොදනසංවතනනිකං	450
භො	
භොගවාසනෙත	54
භොගවාසිනී	356
ම	
මකකරී	50
මකඛිකාමුද්ධි	610
මෙකුභුතා	422
මජ්ඣිමනිකායාණං	1
මඤ්චපිට්ඨිතිමේබ්බහතං	292
මඤ්ජරිකං	466
මනතංජානිනා	534
මනපනිකා	330
මදනිමදනාය	44
මධුකතෙලං	610
මධුගොලකං	148
මන්දමන්ද	468
මනසාකන්ථ	18
මනාපො	30
මනුස්සවිග්ගපාරජකං	438
මනුස්සවිග්ගහො	162
මතෙසිකාය	468

ම	පිටුව	ය	පිටුව
මරණවණණ.	162	යථාච්චෙවා	56
මහඳානා	34	යථාපුතෙනා	56
මහලලකං	406	යථාචිරිනාං	26
මහාමොගා	34	යථායුතෙනන	408
මහිච්ඡනාය	48	යථාරකං	420
මා		යථාවජේජන	468
මාතිකානං	514	යථාචිහාරී	56
මානුශාමස්ස	46	යථාසීලො	56
මානුමනතිකං	38	යා	
මාරකාසිකා	152	යාවනබහුලො	376
මාලකිතා	506	යාදිසො	56
මාලාවච්ඡං	466	යාපිනියං	566
මාවිගෙය්හිත්ථ	40	යාවනතිස්සා	516
ම		යාවතිහං	482
මිලකකිස්ස	66	යාවදත්ථං	54
මිහිතපුබ්බබ්බගමා	468	මි	
මු		යුතගයොගෙන	242
මුග්ගපපහාරං	518	ර	
මුව්ඡනා	40	රභගමජේකි	468
මුට්ඨස්සති	260	රජ්ජුබ්බකෙනන	106
මුඛපපසනනා	90	රජකත්ථරණං	102, 126
මුද්ධිට්ඨිකො	84	රජකෙහි	126
මුද්දහුතො	10, 12	රජ්ජනකාලකං	556
මුසලං	174	රජනතියො	576
මුහුතතිකා	346	රට්ඨිපිණෙසා	198
මුහුතෙනන	40	රතතාති	578
මු		රථකෙන	468
මුලට්ඨස්ස	114, 120	රඝරසා	4
මුලපඤ්ඤානති	48	රහොගනස්ස	16, 230
මෙ		රහොගනසඤ්ඤා	162
මෙජ්ජනං	40	ර	
මෙජ්ජනධිමෙමා	66	රාගපිරිඳාගාය	44
මෙද්දවට්ඨි	150	රාජමොගෙතා	548
මෙධාපී	338	රාජ	600
මො		රාහස්සං	48
මොකකිපිකාය	468	රි	
මොකකාබ්ථපායො	314	රිඤ්චනති	468, 576
මොඝපුරිස	46, 194	රි	
ය		රුපරසා	4
යථාකමමුපගො	12	රුපියවෙකාපනනා	586
යථාගොචරෙ	56		

රු	පිටුව
රුපියල් ඩඩ් කො	582
රුපිය සිකොපදං	580
රුපුප්පායො	162

ල	පිටුව
ලව්ණනි	34
ලබ්‍රජවොරකා	136
ලමි	84

ලා	පිටුව
ලාභගමනනං	22
ලාමකො	600
ලාසෙනනි	468

ලී	පිටුව
ලීඛෙනහි	64

ලී	පිටුව
ලීතමනො	42

ලී	පිටුව
ලීඛවිවරනි	632
ලීඛො	42
ලීතං	144

ලෙ	පිටුව
ලෙඛාය	168
ලෙඛිකුපානො	104
ලෙණං	606
ලෙසමනනං	436
ලෙසො	438

ලො	පිටුව
ලොකවිදු	1
ලොණසොචිරකං	192
ලොමහංසෙ	38, 154
ලොහකුමහි	198
ලොහමොසකො	583
ලොහිනිකා	96

ච	පිටුව
චානෙනන	582
චජුහනි	108
චග්ගවාදකා	456
චඤ්ඤානො	460
චච්චමග්ගං	68
චච්චපඤ්ඤානො	263
චජ්ඣා	182

ච	පිටුව
චට්ඨංසකං	466
චට්ඨපචෙත්ථය	441, 258
චණ්ණවා	42
චන්ත්‍රකාමො	228
චන්ත්‍රවිසාරකාසං	230
චන්ද්‍රි	286
චනිං	114, 130
චනො	214, 228, 230
චන්ද්‍රානි	116
චස්සංචුජා	24
චස්සිකසංචිකා	610
චසිලං	330
චසලමමං	48
චසානොලං	610
චසිමහි	212
චමොහනි	322

චා	පිටුව
චාකචිරං	82
චානපානො	610
චානමණ්ඩලිකාය	130
චායාපෙය්‍ය	620
චාලකමලං	82
චාලයකච්චාරං	188

චි	පිටුව
චිකප්පකුපගපච්චමං	530, 618
චිතිරනි	18
චිගතුපකභිලෙසො	10
චිගනො	10
චිගරහි	194
චිච්ඡිකානං	386
චිජ්ජාචරණසම්පනෙනා	1
චිජ්චෙනනියො	576
චිජ්චෙහි	578
චිජ්ජායෙය්‍යං	186
චිජ්ජනං	4
චිඤ්ඤානනිබ්බුලා	562
චිඤ්ඤානසංසිකා	486
චිඤ්ඤාපෙති	58
චිජ්ජනං	622, 544
චිතකෙකථ	18
චිතචෙත්තනි	246
චිතුදනනි	246
චිද්ධංසෙහි	18

වි	පිටුව
විදිකා	194
විධාවතී	18
විධුනිකං	466
විතට්ඨං	504
විතව්‍යනිසංකති	418
විනිධාය	218, 230
විනිධාය භාවං	206
විනිපානං	46
විනිතවත්ථු	326
විනිවරණං	218, 230
විපපකතා	556
විපපටිපන්නං	434
විපපටිපාදෙසුං	92
විපපටිසාරී	42, 240
විපපවුත්තං	510
විපපසන්නජිවිවණේණං	42
විපතෙය්‍ය	4
විපරිණනං	296, 322
විපාලාසො	16
විපාවෙනාතං	450
විපාවෙනති	54, 98
විඛිනමිසංකම්	90, 476
විමුච්චිත්ථ	12
විමොක්ඛං	200, 218, 230
විරමථ	462
විරුගාය	42, 258
විරුජෙනී	246
විරියාරමං	48
විරුලිනියා	202
විලහනං	176
විලිචකාරං	180
විවට්ටකපෙස	10
විවරුපෙභා	38
විසංසන්ධා	618
විසංසං	510
විසංසංගාති	122
විසකකියෙන	164
විසංකුසුලාය	258
විසභාමි	40
විසංයොගාය	42, 258
විසංවාදෙති	372
විහාරවිවරං	530
විහාරපරිභොගං	146
විහාරපෙකකිකායො	318

වි	පිටුව
විහාරවත්ථු	178
විහෙය්‍යසංකති	522
වි	
විනිකකමො	160
විනිසාරෙතා	4
වු	
වුතෙතා වජ්ජෙති	138
වුත්ථා	194
වුසිතං	12
වෙ	
වෙජ්ජිකාය	478
වෙස්තං	139
වෙණි	296
වෙදනට්ඨානං	460
වෙදලලං	20
වෙද්දිසි	88
වෙනසිකො	6
වෙසුරිසිකා	322
වෙසුලලමහනං	22
වෙමනිකො	298, 430
වෙය්‍යකරණං	18, 20
වෙය්‍යාවච්චකරො	546
වෙරසුභාණවාදො	26
වෙච්චනාති	64
වෙහාසට්ඨං	108
වො	
වොරොපෙති	158, 162
ඝ	
ඝවාකතානො	12
ඝවානනාය	24, 420
ඝලලොසං	10
ඝලපාදනාය	42
ඝකකිරිමොනාති	378
ඝකකිලියො	132
ඝකටෙති	38
ඝකද්දගාමිථලං	218
ඝකපිභුතිවෙසනං	36
ඝකසංකුසුලං	122
ඝකො	24
ඝකකාමෙති	110
ඝකකාමෙසංසාමි	16
ඝකකනකමමං	172

ස	පිටුව
සංකීර්තකවිකිතො	106
සංකීර්තනං	28
සංකීර්තපාලපණකං	462
සංකීර්තකාය	48
සංකීර්තසංහාරි	418
සංකීර්තපාසුකාය	48, 54, 570
සංකීර්තපද්‍ය	450
සංකීර්තසුට්ඨිකාය	48, 54, 570
සංකීර්ත	422
සංකීර්තපිළිලකාය	422
සංවිච්ඡා	24
සංවිච්ඡාකංසු	42
සංවිච්ඡාකපා	1
සංවිච්ඡාකසංකීර්තො	200
සංවිච්ඡාකපාසු	46, 250
සංකීර්තපිකායො	374
සංකීර්ත	536
සංකීර්තපාලපණකං	610
සංකීර්ත	248
සංකීර්ත	248
සංකීර්ත	160
සංකීර්ත	1
සංකීර්ත	580
සංකීර්ත	140
සංකීර්ත	40, 382
සංකීර්ත	246
සංකීර්ත	170
සංකීර්ත	258
සංකීර්ත	238
සංකීර්ත	486
සංකීර්ත	1
සංකීර්ත	40
සංකීර්ත	26
සංකීර්ත	502
සංකීර්ත	198
සංකීර්ත	468
සංකීර්ත	48
සංකීර්ත	554
සංකීර්ත	54
සංකීර්ත	564
සංකීර්ත	253
සංකීර්ත	192
සංකීර්ත	606
සංකීර්ත	526

ස	පිටුව
සංකීර්ත	202
සංකීර්ත	24
සංකීර්ත	610
සංකීර්ත	44
සංකීර්ත	146
සංකීර්ත	142
සංකීර්ත	36
සංකීර්ත	34
සංකීර්ත	386
සංකීර්ත	346, 348
සංකීර්ත	1
සංකීර්ත	1
සංකීර්ත	64
සංකීර්ත	418
සංකීර්ත	506
සංකීර්ත	406
සංකීර්ත	256
සංකීර්ත	584
සංකීර්ත	46
සංකීර්ත	4, 16
සංකීර්ත	190
සංකීර්ත	26
සංකීර්ත	40
සංකීර්ත	22
සංකීර්ත	129
සංකීර්ත	238
සංකීර්ත	322
සංකීර්ත	582
සංකීර්ත	228
සංකීර්ත	1
සංකීර්ත	468
සංකීර්ත	450
සංකීර්ත	4
සංකීර්ත	160
සංකීර්ත	152
සංකීර්ත	460
සංකීර්ත	464
සංකීර්ත	68
සංකීර්ත	606
සංකීර්ත	156
සංකීර්ත	392
සංකීර්ත	24
සංකීර්ත	160
සංකීර්ත	450

ස	පිටුව
සමානසීමායං	450
සමානාවරියකං	58
සමාරකං	1
සමානිතෙ	10
සමුකෙකටිතො	212, 218
සමුතොතපේතො	24
සමුතොතජ්‍යො	606
සමුද්‍යවරහි	40
සමුද්‍යවරෙය්‍ය	198, 200
සමුලුපනො	490
සමුගනෙය්‍ය	56
සරසි	424
සරුගාය	42
සරුමි	60
සරීරබන්ධනෙත	68
සලෙලබාය	448
සලෙලබස්ස	48
සලාකාවුතො	14, 16
සලාකාතපේත	468
සසාමණ්ඩ්‍රාගමණිං	1
සසුසුයා	340
සසුරෙත	340
සහධමෙමන	464
සහධමමිකං	462
සසෙකතකමමං	48
සසෙච්චරතං	338, 340
සසෙච්චිච්ච	160
සසෙච්චනතිකා	260
සමපභංගේතො	24
සංයොගාය	42
සංවට්ටකපෙප	10
සංවට්ට විවට්ටකපෙප	10
සංවිද්‍යනිතො	142
සංවිද්‍යනිගාරො	118
සංසරණතිසසිතං	386
සංසිද්ධි	328

සා

සාකාරං	10
සාකුණිකො	246
සාජ්චං	56
සාණං	620
සාණපයිබ්බකො	38
සාණිපාකාරෙන	486

සා	පිටුව
සාද්‍යං	1
සාධොදකො	252
සාදිතබ්බං	534
සාදිසති	70
සාදිසෙය්‍ය	580
සාධිනාති	158
සාපනෙය්‍යං	40, 148
සාමං	164, 618
සාමසද්දං	58, 330
සායනියාති	158, 194
සාරකං	346, 348
සාරතො	82, 298, 516
සාරමං	386
සාරුණිකං	4
සාරෙ	22
සාරෙතබ්බං	548
සාලිමංසොදනං	14
සාසකසමමනාති	634
සාසපනෙලං	610

සි

සිකබ්බාතාය	520
සිකබ්බාසාජ්චසමාපනො	56
සිඛරිණි	322
සිතස්ස පාදුකමමාය	244
සිද්ධං	422
සිලං	178
සිලායං	14

සි

සිතොදකො	252
සිවටිකං	86
සිසිව්ඡිතො	68
සිසගාරො	110
සිසාභිතාපො	182
සිසුපගං	584

සි

සුකරං	16, 19
සුබණ්ණං	322
සුබපරිභටො	30
සුබෙධිතො	30
සුගතො	1
සුගතවිද්‍යමි	572
සුඛකසාහං	116
සුඤ්ඤං	226

සූ	පිටුව
සුඤ්ඤාගාරේ	234
සුඤ්ඤාගාරභවො	156
සුඤ්ඤාභවොගෙන	340
සුද්දො	22
සුතතං	74
සුතතාරාලං	108
සුඤ්ඤාලංකාරං	556
සුඤ්ඤාමාරකාථා	224
සුඤ්ඤායා	28
සුපපවාසිතං	622
සුපපවාසිතාය	48
සුපිනා	54
සුභරතාය	48
සුමුතො	64
සුමුතො	322
සුලයො	322
සුචිතච්ඡිතං	622
සුචිලෙඛිතං	622
සුසිකඛිතො	96
සුසි	378

සූ	පිටුව
සුකරිකා	248
සුතාසරං	132
සුතානිසිතං	386
සෙ	
සෙවෙයා	14
සෙනට්ඨිකා	14, 18
සෙනුසානො	14, 194
සෙනාසනවාරිකං	50
සො	
සොනාපනතිථලං	218
සොනාපනො	22
හ	
හතියම්	468
හතනො	196
හමම්	508
හරණකං	116
හරයමානා	56
හරිතතාය	106
හරිතෙන	38
හි	
හිරඤ්ඤං	60
හි	
හිතායාමනනිකා	38, 40

සංඥානාම

අ	පිටුව
අග්ගාලව	374, 554
අවිරවනි	142
අජුක	126, 148
අනිවන	88, 522
අනාථමිණ්ඩක	466, 484, 502, 512
	516, 526, 532, 536
	540, 546, 558, 562
	566, 572, 584, 588
	592, 606, 612, 616
	622, 628, 632, 636

අබ්භුතධම්ම	18
අසංජ්ජනබ්බසුක	466

ආ	
ආනන්ද	14, 24, 54, 148, 502, 512, 592
ආරාමිකගාමක	610
ආලවකනිකඛු	178, 190, 374
ආලවි	374, 554

ඉ	
ඉතිච්ඡිනතක	18
ඉසිතිලිපසං	94, 418

උ	
උත්තරකුරු	16
උත්තරපථක	14
උද්ධි	256, 292, 320, 330
	338, 484, 516, 522
උපනන්ද	526, 536, 540, 546
	580, 588, 616, 622
උපපලවණ්ණ	522
උපසෙතවඛිගනනපුත්ත	568, 570
උපාලි	90, 148, 528, 530

ක	
කකුසඬි	16, 18, 20
කට්ඨොරකනිසංක	448
කනනකුප්ප	26
කපිල	150
කපිලවත්ථු	576, 596, 606
කලාංගනිගනික	420

ක	පිටුව
කලන්දගාම	28, 30
කලන්දකනිවාප	244, 416, 434, 448
	452, 522, 580, 625
කලන්දපුත්ත	28
කලිඛිගරුප්	250
කසංසප	16, 18, 20
කාලසිලා	418
කාසි (ජනපද)	470
කුටාගාරසාලා	556
කොකාලික	448, 456
කොනාගමන	16, 18, 20
කොසමි	126, 150, 404, 462

ඛ	
ඛණ්ඩදෙවිපුත්ත	448

ග	
ගඛගා	26
ගණක	96, 98
ගිජ්ඣකුට	94, 132, 180, 244, 434
ගොතමකන්දරු	418
ගොතමකවෙනිය	498

ඝ	
ඝොසිතාරුම	404, 462

ච	
චම්පා	126, 148
චාතුම්මභාරුජික	42
චොරපපාත	418

ජ	
ජනන	404, 406, 462
ජබ්බගනිය	102, 158, 498, 554
	556, 576, 584, 592
	612, 620, 636

ඡ	
ඡාතක	18
ඡවකමඛවත	418

ජ	පිටුව
ජෙනවන	466, 484, 502, 512
	516, 526, 532, 536
	540, 546, 556, 562
	566, 572, 584, 588
	592, 606, 612, 616
	622, 628, 632, 636

භ	
භාසොද	252
භාසොදරුම	418
භාවනිංස	42
භික්ඛකකඤ්ඤ	418
භුසිත	42

ඬ	
ඬුලලනඤ	148

ඳ	
ඳබ්බමෙලපුත්ත	416
ඳළභික	126, 150
ඳෙවදත්ත	448, 456

ධ	
ධනිය	94, 100

න	
නලෙරු	1
නිත්‍රොධාරුම	576, 596
නිමොනරති	42

ප	
පණ්ඩුක	150
පසාගපතිධාරිත	26
පරතිමමිතවසවතති	42
පිලිඤ්ඣාමක	606
පිලිඤ්චච්ඡ	150, 606

බ	
බ්‍රහමකාසික	42
බාරුණසී	26, 150
බ්‍රහ්මසාර	98, 100, 252, 262
	606

බිජක	42
බිජකපිභු	42
බිජකමාභු	42

හ	
හඳුදියෙජානියාවන	88
හාරුකච්ඡ	90
හුමමදෙව	42
හුතවෙජ්ජක	186

ම	
මණ්ඩකණ්ණ	378, 380
මඳුකුච්ඡ	418
මහාකසසප	374, 376
මහාමොග්ගලාන	16, 244
මහාවන	26, 36, 88, 152
	192, 556

මගලණ්ඩික	152
මිහාරමාභු	490
මෙනරියහුමච්ඡක	420, 434
මෙනරියා	422

ර	
රථාපාල	382
රුජගහ	90, 94, 416, 434
	448, 456, 522, 530
	620

ල	
ලකබණ්ණ	244
ලිච්ඡපි	40, 252

ව	
වග්ගුමුදානිරිය	152, 192, 194, 198
වජ්ජගාම	24
වජ්ජපුත්තක	54, 80
වසාකාර	98
විපසසී	16, 18
විසාබා	484, 490
වෙහාර	418
වෙරඤ්ජාභාවණ	1, 14, 24, 26
වෙරඤ්ජා	1, 14
වෙසසහු	16, 18
වෙසාලි	26, 28, 30, 34
	56, 88, 152, 194
	498, 556
වෙච්චන	416, 418, 434, 448
	456, 522, 580, 625

ස	පිටුව	ස	පිටුව
සකක (ජනපද)	576, 596	සාවනි	88, 92, 466, 484 502, 512, 516, 526 532, 536, 540, 546 556, 562, 566, 572 588, 592, 606, 612 616, 620, 628, 632 636
සකිකසා	26	සිබ්	16, 18
සත්තපණ්ණේගුහා	418	සුද්දිනා	28, 30, 34, 44, 48
සත්තරසවගතිය	186	සුඤ්ජ	84
සඤ්ඤා	92	සුපබ්බා	90
සප්පසො ඉඤ්ඤිකපබ්බාර	418	සෙය්‍යසක	256
සප්පිනිකා	254	සොභිත	254
සමුද්දන	448, 456	සොරෙය්‍ය	26
සාකෙත	528	හ	
සාගලා	126, 150	හාටික	250
සාරිපුත්ත	16, 18, 20, 22, 592		

ශ්‍රද්ධා පත්‍රය.

පිටුව	පෙළ	අශ්‍රද්ධා	ශ්‍රද්ධා
2	3	වෙරඤ්ජ	වෙරඤ්ජ
4	15	අඤ්ඤා	අඤ්ඤා
5	17	හිමිහෙසි	හිමිහෙසි
9	32	කුකුළු පැටියන්	කුකුළු පැටවුන්
10	13	ආනෙඤ්ජපඤ්ඤා	ආනෙඤ්ජපඤ්ඤා
14	11	පදකම්ණං	පදකම්ණං
18	13	අසංගතිනාති	අසංගතිනාති
18	19	අනිලාසුනො	නිලාසුනො
20	13	සුසංගතිනාති	සුසංගතිනාති
20	15	සුසංගතිනතනා	සුසංගතිනතනා
38	15	මානුමතතිකා	මානුමතතිකං
44	12	විරුගය	විරුගය
45	18	පඤ්ඤාකමාලය	පඤ්ඤාකමාලය
46	12	ආලය සමුග්ගකාය	ආලයසමුග්ගකාය
82	32	තඤ්ඤාච භොති	පානුභූතං භොති
82	33	පානුභූතං උපජ්ඣං	තඤ්ඤාච උපජ්ඣං
83	3	අවන්	අවැන්
101	26	සිලවනතයෝය	සිලවනතයෝය
110	18	මය්ගං	මය්ගං
128	35	අවහටනති	අවහටනති
141	35	උස්සකු	උකුස්සකු
154	41	තෙතපසඛකම්	තෙත්‍රපසඛකම්
156	4	අසෙවනකො	අසෙවනකො
156	24	පසසසසසමිති	පසසසසසමිති
156	25	පසසසසසමිති	පසසසසසමිති
157	33	සන්තිදුමන්	සන්තිදුමන්
158	26	තය	තයා
158	32	මය්ගමිතා	මය්ගමිතා
166	8	සෙ	සො
186	20	හිකුඬු	හිකුඬු
192	12	තන	තෙන
192	25	අමනාක	අමනාකං
192	27.36.	වසසසසම	වසසසසම
205	1	පරුජාක	පරුජාක
212	12	වසිමති	වසිමති
219	33	ආය්‍යආමොඛික	පඤ්ඤාච්ඡියන්ට ද
219	34	මාගීයට ද	ආය්‍යආමොඛික මාගීයට ද
226	1	දුතිය	දුතියං
232	34	සුඤ්ඤාගාරෙ	සුඤ්ඤාගාරෙ

පිටුව	පෙළ	අශුද්ධ	ශුද්ධ
232	37	චුලලච්චයසා	චුලලච්චයසා
235	7	ශුභාගාරයෙහි	ශුභාගාරයෙහි
235	24	සමවැදිති	සමවැදිති
236	17	අඤ්ඤ	අඤ්ඤ
251	3	සිදිත්	සිදිත්
253	2	සච්චෝ	සච්චෝ
253	32	රජ නමේ	රජ නෙමේ
254	18	අඤ්ඤතර	අඤ්ඤතරං
260	26	සඛ්ඝාදිසෙසා	සඛ්ඝාදිසෙසො
263	4	කමෙපනො	කමෙපනො
264	8	සඛ්ඝාදිසෙසසා	සඛ්ඝාදිසෙසසා
264	25	ආරොග්‍යභිඤ්ච	ආරොග්‍යභිඤ්ච
265	28	ආරොග්‍ය	ආරොග්‍යය
276	28	සප්පිංචණණ	සප්පිංචණණං
277	28	කෙරෙහි	කෙරෙහි නම්
286	26	ඝට්ටායසා-	
		පෙනනසා	ඝට්ටාපෙනනසා
286	28	මොවනාඨපා	මොවනාඨපායසා
294	9	කුලධිතයො	කුලධිතරො
307	9	කෙරෙහි ද	කෙරෙහි ද
311	14	මහණනෙම	මහණනෙම
320	18	නිදුනෙ	නිදුනෙ
341	35	චන්දෝය	චන්දෝය
341	45	නොකරම්	නො කරවු
342	7	සසුරෙන	සසුරෙන
348	18	පභිණ්ඩා	පභිණ්ඩා
350	3	විමසනි	විමංසනි
359	27	සභවෙසස්	සභවෙසස්
367	6	චිමේ	චිමේ
380	12	ගාථාය	ගාථාය
382	29	සත්තනතරු	සත්තනතරු
383	1	සඛ්ඝාදිසෙසය	කුටිකාර සඛ්ඝාදිසෙසය
383	34	සභවෙසස්	සභවෙසස්
416	30	සමන්තකම්බො	සමන්තකම්බො
425	35	අධිකරණස	අධිකරණය
437	31	දුෂිතච්ඡයේ	දුෂිතච්ඡයේ
439	6	අපත්තාධිකරණයට	අපත්තාධිකරණයට
442	7	අඤ්ඤ	අඤ්ඤං ඉත්තනාමසා සද්ධිවිහාරිකං පසසිත්වා වොදෙති:
443	15	අත්තනුගේ	අත්තනුගේ
443	38	උපාදිනො	උපාදිනො
444	7	චචමි	චචමි
446	21	තථාසඤ්ඤ	තථාසඤ්ඤ
448	23	න	නං

පිටුව	පෙළ	අශුද්ධ	ශුද්ධ
457	24	ධම්මාදීය,	ධම්මාදීය, තෙල මහණ විනයවාදීය,
471	43	භික්ෂුන්	භික්ෂූන්
481	19	කියයුත්තේන්ය	කියයුත්තේය
489	7	තුන් අතුරින්	තුන් ඇවැත් අතුරින්
489	8	ඇවැතුන් යම්	යම් ඇවැතකින්
546	28	කිඤ්ච	කිඤ්චි
559	20	දුවළ	දුවලු
568	13	ආරඤ්ඤකො	ආරඤ්ඤිකො
576	22	අඤ්ඤාතිකානං	අඤ්ඤාතකානං
590	4	උප්ඛායනති	උප්ඛායනති
594	19	අරුණුගගමෙ	අරුණුගගමෙ
600	26	සමමනනිතබ්බො	සමමනනිතබ්බො
616	12	සද්ධිභාරිකං	සද්ධිවිභාරිකං
631	11	දසාභානාතං	දසාභානාගතං
634	15	වොරෙහි	වොරෙහි
635	29	භික්ඛුසම්මුතය	භික්ඛුසම්මුතිය
637	10	භික්ෂුසම්මතයෙන්	භික්ෂුසම්මතියෙන්